

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM GRAECORUM
ET ROMANORUM
TEUBNERIANA

DIODORUS

BIBLIOTHECA HISTORICA

EDITIT

FR. VOGEL

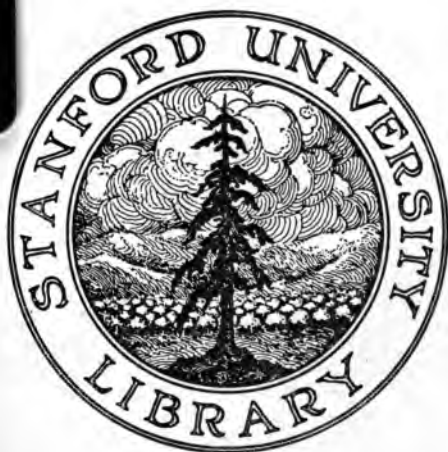
L.

LIPSIÆ

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

OVG

Diodorus Siculus
//
ΔΙΟΔΩΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ.

DIODORI
BIBLIOTHECA HISTORICA.

EDITIONEM PRIMAM CURAVIT IMM. BEKKER
ALTERAM LUDOVICUS DINDORF

RECOGNOVIT

FRIDERICUS VOGEL.

VOL. I.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI
MDCCCLXXXVIII.

PA3404
D4
1888
v.1

Henricus Stephanus ut est princeps editorum Diodori Siculi, ita ea quoque re ceteris excellit, quod ad opera Diodori edenda ipse libros manu scriptos inquisivit et consuluit. Nam Petrus Wesselingius, praestantissimus secundum Stephanum Diodori editor, omnes codicum collationes debet aliis, imprimis Franc. Dionysio Camusato, qui cum Josepho Wasse Diodori opera correcta edere animum induxerat; Camusati mortui scripta per Jac. Ph. D'Orvillium, qui ea suo aere redemerat, in Wesselingi manus venerunt. Eademque fortunae invidia accidit, ut Richardus Bergmann, qui quod Bekker et Dindorf omiserant, ipsos Diodori codices adiit, morte immatura abreptus his suis collationibus tanto labore ac sudore conquisitis ipse uti nequiret: quod eo magis dolemus, quo maiores expectationes vir tam eximiae diligentiae commovit, etiamsi praeter varias codicum lectiones in scriniis eius nihil ad editionem Diodori parandam utile inventum est. Bergmanni collationes per Teubner bibliopolam de scriptoribus antiquis bene meritum conservatae mihiq[ue] ante duodeviginti menses traditae ad novam editionem curandam optimo fuerunt adiumento. Quam ob causam

haec Diodori editio memoriae

Richardi Bergmann

sacra esto

tamquam monumentum ex hereditate factum.

Norimbergae, Nov. 1887.

Fr. Vogel.

DE CODICIBUS

QUIBUS QUINQUE LIBRI PRIMI CONTINENTUR.

Ex quadraginta libris, quos Diodorus natus Agyrii in oppido Siciliae paulo post Caesaris necem composuit, quindecim non amplius sunt servati, qui sunt libri I—V et XI—XX; ceteri praeter excerpta satis copiosa, quae inveniuntur apud posteriores scriptores, perditum sunt aut certe pro perditis hodie habentur. Atque etiam illi quindecim libri, qui interitum effugerunt, multis tempestatibus tantopere disturbati ac dissipati sunt, ut ne unus quidem exstet codex, quo cuncti continentantur. Itaque omissis ad tempus ceteris, primorum quinque librorum codices seorsus tractemus: qua de re nuper multo cum studio et consilio disseruit Georgius Schneider (in programmate gymn. Berol. 1884).

Horum codicum duas esse partes, quarum altera pendet ex codice Vindobonensi (D), altera optime repraesentatur codice Vaticano (C), comprobabimus singulos libros signatos eisdem litteris, quas Ludovicus Dindorf in editione anni 1828 induxit, perlustrantes.

CODICES PRIORIS CLASSIS.

- D Vindobonensis codex 79 scriptus est maxima ex parte manu saeculi XI, folia quinquaginta unum (fol. 6—22, 118—149, 224 et 227) suppleta sunt manu saec. XIII. Continetur 291 foliis, quorum plurima

sunt membranacea; chartacea sunt folia 127—132, 135—140, 143—148, praeterea quinque folia, quae nonnullis locis ex deteriore Diodori codice sumptis incondite neque eadem manu depicta codici praefixa sunt. Huc accedit, quod is qui folia numeris Arabicis significavit nescio quo casu deceptus numerum 262 praetermisit, ita ut illis quinque foliis additis 297 folia computaret. At recte prior, fortasse primus librarius in folio 294 verso adscripserat quaternionis numerum λς, in folio 295 recto λξ. Qua cum computatione quaternionum alia conveniunt, veluti illi tres quaterniones fol. 126—149, qui constant ex senis foliis chartaceis inter bina folia membranacea.

Hic liber 'perelegans optimae notae' a Montefalconio inventus est Neapoli in bibliotheca S. Joannis de Carbonara Augustinianorum (Montfaucon biblioth. p. 231, Paris 1739), postea Carolo sexto etiamtum regnante translatus Vindobonam (Kollar in supplem. Lambecii p. 486). Neapolim venisse codicem per Ianum Parrhasium, humanistam saeculo XV Consentiae natum, indicant verba in ultimo folio scripta: 'Antonii Seripandi ex Iani Parrhasii testamento'.

Post Garellium bibliothecae Vindobonensis praefectum, qui Wesselingio pauca excerpta misit (edit. Wess. I p. 195), postque J. Baptistam Bollam, qui editoribus Bipontinis collationem integram et multo accuratiorem confecit (edit. Bipont. IV praef. et X p. 391—493), codex D denuo singulari diligentia excussus est anno 1869 (Neue Jahrb. CIV p. 447) a Richardo Bergmann, qui in exemplar suum, quo usus est editione Bekkeri, una cum distinctione paginarum atque etiam versuum ex codice accentus spiritus interpunctiones compendia ductusque litterarum transscripsit.

Numeri versuum in singulis paginis exaratorum fluctuant inter triginta et duodetriginta; paginae ultimorum foliorum continentur tricenis versibus. Tricesimus autem versus ultimae paginae (fol. 297^v) hic est (V 84, 1):

*καὶ τῆς Ἀσίας τῆς παραθαλαττίου κατέσχευ**)

Ergo ut argumentum primi libri in initio codicis D desideratur, ita in eiusdem fine deest formula paene sollemnis, qua Diodorus singulos libros concludebat. Dixerit fortasse quispiam ne ea quidem, quae in aliis codicibus post illud *κατέσχευ* sequuntur, huic Diodori consuetudini satis esse consentanea: post *κατέσχευ* aliquid desiderari nemo negabit. Neque dubitari potest, quin librarius codicis D non in hoc vocabulo finem scribendi fecerit. Qui cum in fine ceterorum librorum subscriptionem ornatis litteris addere et puncta quaedam lineolasque pingere consueverit, eum toto opere perfecto haec ornamenta omisisse et punctum solum supra lineam posuisse nullo pacto credi potest. Denique digna memoratu sunt, quae Schneider (l. c. p. 5)

*) Cave ne ex hoc *νῦ ἐφελκυστικὸν* concludas finem orationis significatum esse; nam hoc *νῦ* in D persaepe invenitur ante vocabula artissime coniuncta, quorum prima littera est consonans. — Liceat hic simul quaedam alia scripturae D propria addere: 1. Elisiones vocalium (in vocibus ut *δέ, τέ, γέ, ἀλλά*) in D multo sunt crebriores quam in ceteris libris. — 2. Compendiose scripta inveniuntur haec: *ἀνός* (= *ἐνθρονός*), *οὐνός* (= *οὐρανός*), *πῆρ* (= *πατήρ*), *σῶρᾱ* (= *σωτηρία*), praeterea haud raro syllabae in fine vocabulorum positae atque particulae, unde varii errores orti sunt veluti *πραχθέντα* pro *παταχθέντα*, *πράξεις* pro *παράξεις*, *πάλιν* pro *παράλιον*. — 3. In margine foliorum manu saeculi XI descriptorum brevia argumenta Graecis litteris uncialibus exarata sunt, desunt in recentioribus foliis.

observavit: 'quamvis pullus lacerque sit margo, medium ipsum folium (297) quodam modo defensum tectumque fuisse facile ex eius munditia perspicitur. qua re venit in opinionem aliquamdiu folium aliquod affixum fuisse, quod efficeret, ne id quod nunc est ultimum (297) laederetur.' Hoc folium iam diu abscissum cum foliis 295—297 olim effecit dimidium quaternionem, ut supra diximus, litteris λζ insignitum.

Pro certo igitur habendum est codicis D et primum et ultimum folium hominum temporumque iniuriis perditum esse et id, ut videtur, ante saeculum XIII, quo alter librarius folia quinquaginta unum renovans damna codicis sarcienda suscepit. Quo explorato simul constat omnes codices, qui librum quintum tribus paragraphis omissis in vocabulo κατέσχεν finiunt, ortos esse ex codice D. Sunt vero hi:

Coislinianus codex 149 chartaceus foliorum formae A maximae 780 scriptus saeculo XV (continet libros I—V atque XI—XV): 'in eo sunt lectionum discrimina multa, quorum specimen in bibliotheca Coisliniana dedimus p. 214; hunc codicem consulat, si quis novam editionem parare velit' Montfaucon biblioth. p. 1057. Collationem huius libri a Camusato factam publici iuris fecit Wesselingius.

Mutinensis codex III. F. 7 (in folio) bibliothecae B Estensis, in quo post librum quintum haec invenitur subscriptio: *Μιχαήλος Ἀποστόλης Βυζάντιος μετὰ τὴν ἔλωσιν τῆς αὐτοῦ πατρὶδος πενίᾳ συζῶν καὶ τήνδε τὴν βίβλον μισθῶ ἐν Κρήτῃ ἐξέγραψεν*, collatus est in usum Camusati ab L. A. Muratorio; sed nisi forte Wesselingi editio parum est accurata, nimis festinanter eum munere suo functum esse cum alia tum id ostendit, quod

ex hac collatione intellegi non potuit, num post vocem *κατέσχεν* codex B reliqua adderet neene. Ab Antonio Cappelli, bibliothecae Mutinensis praefecto humanissimo, per litteras certior factus sum etiam codicis B, ut ex toto libri genere ac statu pronum erat conicere (Schneider p. 16), ultimam vocem esse *κατέσχεν*.

Quamvis saepe de lectionibus non solum codicis B sed etiam A*) adnotatis a Wesselingio exsistant dubitationes, tot tamen restant loci, quibus utrumque horum codicum ex D descriptum esse comprobetur, ut pauci electi ad rem illustrandam sufficere videantur. Ac spectemus prius de codice A quid sit iudicandum:

I	39, 10	τοσοῦτο πλήθος	το (foramen in membrana)
πλήθος D, τὸ πλήθος A
II	26, 6	καὶ τὸν τε Γα-
λαιμένην ἀνείλον καὶ
τῶν ἀντιταξαμένων τοῦς
μὲν ἐν τῇ φυγῇ κατέ-
σφαξαν . . .	καὶ τὸν τε Γαλαιμένην ἀν-
τιταξαμένων D
καὶ τῶν περὶ Γαλαιμένην
ἀντιταξαμένων A
III	47, 6	τορεύματα	τορευα·τα AD
IV	51, 3	ὥστε πιστεῦσαι
διότι πάρεστιν ἡ θεὸς
εὐδαιμόνα ποιήσουσα
τὸν οἶκον	ὥστε πιστεῦσαι μὴ ποιεῖ-
σουσα τὸν οἶκον D
ὥστε πιστεῦσαι μόνην ποι-
ήσουσαν τὸν οἶκον A

Triginta amplius locis eadem lacunae inveniuntur in A atque in D; quibus etiam plus valent ei loci,

*) Etiam codicis A collationem, quam Wesselingius exhibet, multis laborare erratis nuper docuit Alfredus Jacob (Mélanges Graux 1884 p. 525). Ceterum hac nova codicis exploratione id maxime effectum est, ut quo diligentius codex A conferatur, eo maiorem eius similitudinem cum D esse appareat.

ubi in A totidem verba desunt, quot in D uno versu comprehenduntur:

I 35, 1	τόν τε — ἵππον	} versum complent in D, omissa in A
III 72, 3	τὸ καὶ — χρόνων	
IV 37, 2	καταφυγόντες — ἔτυχον	
IV 76, 5	πρῶτων — ἔδοξεν	
IV 45, 2		

ἑπειτ' Ἀρτέμιδος |

ἑρὸν ἰδρυσάμενην, καὶ τοὺς καταπλέοντας |

ξένους θύεσθαι τῇ θεῷ D

ἑπειτ' Ἀρτέμιδι ξένους θύεσθαι τῷ θεῷ A

His quamvis paucis locis satis superque credo demonstratum est codicem A pendere ex D*), simul vero patet non ex ipso D descriptum esse. Nam si librarius A ipso D pro exemplari usus esset, lacunas velut IV 45, 2 non suo Marte explere vel potius obtegere studuisset. Idemque docetur hac ratione: Quamquam omnibus locis, quos modo attulimus, in editione Wesselingi codicis B nusquam mentio fit, cave tamen ne ex hoc silentio sumas codicem B ibi servasse lectiones integras. Muratori enim collatio, ut iam supra monuimus, tam multa reticet, ut ei loci inquirendi sint, ubi disertis verbis dictum est, quae lectio sit codicis B. Rem quam paucissimis absolvemus:

III 4, 3 φυλακὴν] κρύφην AB
16, 4 προσεγγίζειν] προσπελάζειν AB

*) Vix timendum est, ne quis huic sententiae opponat, quod codex A IV 68, 3 unus recte (falso tamen loco) exhibet nomen *Νηλεὺς* facile ex sensu repertum neque quod V 66, 6 valde abhorret ab D, videlicet in versibus Hesiodi a librario A alieno auxilio emendatis.

- IV 17, 3 [ζώων] θηρίων AB
 27, 4 [ἀποκομίσαι] ἀποστεῖλαι AB
 27, 4 ὄλον] ἔπαντα
- I 94, 5 [συνετόν] δυνατόν καὶ συνετόν AB
- II 2, 3 [Αἴγυπτον] Αἴγυπτον πᾶσαν AB
- III 53, 5 [κεκτημένοις] κεκτημένοις αὐτὰ καὶ δεομένοις A
 δεομένοις καὶ κεκτημένοις αὐτὰ B
- 59, 8 [βωμούς] θεοὺς ποιησαμένης βωμούς AB
- 63, 2 [ὑποστησάμενοι] εἰσηγησάμενοι καὶ ὑποστησά-
 μενοι AB
- 65, 1 [χαρᾶς] τιμῆς καὶ χαρᾶς AB

Piget alia referre vel lacunas A et B communes enumerare, cum iam satis constet codices A et B necessitudine peculiari inter se coniunctos esse. Atqui A originem duxit ex D, ergo etiam B cum D cohaeret. Hic autem exsistit quaestio, utrum A an B propius a D absit: quam ad solvendam etsi multae suppetunt lacunae, quibus solus A deformari videtur, tamen praestat in auxilium vocare exempla huiusmodi:

I 27, 3 εἶναι δὲ καὶ στή-
λην ἑκατέρου τῶν θεῶν
ἐπιγεγραμμένην τοῖς ἱε-
ροῖς γράμμασιν. ἐπὶ μὲν
οὖν τῆς Ἰσίδος ἐπιγε-
γράφθαι	εἶναι δὲ καὶ στήλην ἑκατέ-
ρου τῶν θεῶν ἐπιγε-
γράφθαι B
εἶναι δὲ καὶ στήλην ἑκατέ-
ρου τῶν θεῶν ἔχουσαν
ἐγγεγραμμένα ταῦτα A
I 58, 2 δι' ἀρετὴν	διαρπαγὴν DB
δι' ἀπάσης γῆς A
I 77, 8 κατατμηθέντας	κατακλασθέντας καὶ κατα-
τμηθέντας B
κατακλασθέντας A

IV 67, 3 τῶν Διόλου	τῶναι ωτοῦ D
	τῶ ναιωτοῦ B
	τῶ Δώρω A
V 80, 2 περὶ Μαλέαν τό- πων	περὶ κάλεσσαν τόπων B περικαλεσάντων A

Hinc primum elucet etiam codicem B ex D esse descriptum (nec video quid impediatur, quin B ex ipso D descriptum esse statuatur); tum codicem A ex B ortum esse posse, sed B utpote codici D similiorem minime ex A; denique libros et B et A prae D negligendos esse eorumque lectiones a D discrepantes esse meras librariorum coniecturas seu rectas seu pravas. Ac ne in eis quidem partibus codicis D, quae manu saeculi XIII suppletæ sunt, illis libris quidquam ponderis concedendum esse iudico, quamquam quaestionem, utrum ipse B (scil. saeculo XV) an eius exemplar ante saeculum XIII ex codice D descriptum sit, per se spinosam atque sterilem propter collationis B vitia in suspenso relinquere satius duco.

Vindobonensis codex 81 chartaceus foliorum for-N mae maximae 83 scriptus saeculo XVI (Kollar in supplem. Lambecii p. 496) continet librum primum ab initio usque ad verba *μεγάλα καὶ θαυμαστά* (c. 31, 9) et quintum librum; collatus est rogatu Heynei ab Carolo Weigel (edit. Bipont. IV p. III et X p. 391—493). — Nihil inveni in eo utile.

Parisinus codex regius 1659 (quondam 2062) E chartaceus saeculo XVI scriptus (Catal. manuscr. a. 1760 p. 383)*): collationem huius libri in usum

*) Ibidem memoratur alius codex Diodori 1658 chartaceus saec. XVI, qui, si quid ex paucis lectionibus in Bergmanni exemplari adnotatis conicere licet, secundae classi adscribendus est.

Wesselingi a De la Barre factam haud paucis locis mendosam esse nuper demonstravit Alfredus Jacob octo capita primi libri denuo percensens (*Mélanges Graux* 1884 p. 525). Attamen ut ipse ne unam quidem repperit lectionem, qua Diodoro mederetur, ita totum codicem E nullius momenti esse mihi persuasum est. Quamquam enim non in omnibus partibus cum D concinit, id quod et Jacobum et Schneiderum (p. 15) fugit, tamen etiam lectiones a D discrepantes eiusmodi sunt, ut melius ex aliis libris, praesertim ex codice C, recipiantur. Concinit autem cum codice D in priore parte primi libri atque in toto fere libro quinto: cf. I 8, 1 27, 2 29, 6 etc. Nolo rem per se claram pluribus testimoniis offundere, iuvat tamen memorare in E verba ἀπό τε — ξηρᾶς (I 43, 2) esse omissa, quae eadem verba in codice D tres ultimos versus folii 40 versi efficientia teste Bergmanno maxima ex parte abrasa et exstincta sunt. Illo ergo loco librarius E etiamtum pro exemplari usus est libro ex D derivato*), etiamsi iam I 32, 2 in margine E vestigia libri alterius classis comparent; deinceps aliquamdiu librarium E ex duobus libris sua hausisse inde concludimus, quod in E cum I 59, 2 mutilata lectio in textu, genuina a D servata in margine scripta sit, paulo post I 66, 3, ubi libri secundae classis lacuna deformati sunt, scriptura hac contagione vacat. Tum lectiones prioris classis saepius in margine E adscriptae inveniuntur, ut I 80, 1 ἀπώλεσε — 83, 8 παρατήρησιν

*) Neque enim ex ipso D codicem E descriptum esse testantur lectiones diversae, quas E cum aliis libris ipso antiquioribus habet communes: cf. I 3, 8 8, 1 27, 2 etc.; maxime congruit cum A.

(quam vocem codices ABD falso pro παραίτησιν exhibent) — 91, 5 καθαροί — 92, 4 κατηγορεῖν — II 7, 4 ὀπτάς. Desierat ergo librarius E priore exemplari uti eiusque loco usurpaverat librum secundae classis, quem codici C simillimum fuisse hinc intelleges:

- I 85, 4 λέγοντες] καὶ λέγουσι CE
 II 4, 6 εὐθὺς οὖν] τούτους μαθόντας τὴν αἰτίαν καὶ
 add. C
 τούτους μαθόντας τὴν ἀλήθειαν καὶ add. E
 17, 1 μυριάδες . ὑπάρχον δὲ om. CE
 41, 2 εἰς τοὺς πολέμους] εἰς τὸ πολέμους ἀποτρέ-
 πειν C²E
 54, 6 ἀνάκωλοι] καὶ μὴ πολύσαρκοι add. CE
 ib. λαγαρά] καὶ συνεσφιγμέναι τὰς λαγόνας add.
 CE
 56, 4 καὶ καθάπερ ἐπιγλωττίδας αὐτοῖς ἐκπεφυκέναι
 del. C², om. E
 III 17, 2 θρεμμάτων] προβάτων CE
 19, 6 ποιοῦμενοι κυκλούμενον ἰδιοτρόπως τὸν βίον
 ἔχουσι παρ' ὅλον τὸν αἰῶνα] ποιοῦνται manu
 recentiore corr. et cetera del. C²; ποιοῦνται
 ceteris omissis E
 IV 31, 7 καὶ τοὺς ἀμπελῶνας σκάπτειν ἀναγκάζοντα
 om. CE
 61, 1 δίκας αἰτῶν . . φόνου] δικάσαι τὸν . . φόνον CE

In quinto denique libro librarius E rediit, sive suo arbitrio sive inopia coactus, ad exemplar prioris classis atque finit, id quod nobis in codicibus distinguendis signo est, in vocabulo κατέσχεν. — Anceps igitur est codex E, ex utraque librorum stirpe contaminatus, ita tamen ut maior eius pars se applicet ad secundam classem.

- O Simili modo codex Vaticanus quidam saeculi XIII (edit. Wess. I praef.), cuius principium et finem Wesselingius Roma accepit (ib. I p. 399), liber tamquam hybrida fuisse videtur, quippe qui in primis capitibus secundae classi propinquus praecisus sit post vocem *κατέσχε*, ut D eiusque progenies.

Venetus codex 374 chartaceus saeculi fere XV foliorum 242 (in 8°) ex libris Bessarionis cardinalis in bibliotheca Marciana: descriptus est a Georgio Schneider (progr. Berol. 1884 p. 8), qui congestis exemplis satis multis hunc librum priori classi familiarem et codici A simillimum esse docuit.

CODICES SECUNDAE CLASSIS.

- C Vaticanus codex 130 in charta Pergamena scriptus saeculo XII: qui quamvis multis lacunis glossematis scholiis scateat, omnium tamen dignissimus videtur, qui iterum diligentius perquiratur. Quibus verbis collationem in editione Wesselingiana propositam negligentiae nequaquam insimulare studeo, immo auctor eius gratiam nostram atque etiam laudem sibi conciliavit, sed est cur ex hoc libro alterius classis optimo post centum fere quinquaginta annos denuo collato spicilegium haud spernendum conquiri posse arbitremur.
- L Laurentianus codex 16 plutei LXX membranaceus in 4° minore saec. XV nitidissimus optimeque servatus constat foliis 167 (Blandini catal. cod. Graec. II 676): cuius libri luculentum specimen Wesselingio miserat A. Cocchi, quo, quia spissum et bibliopolae damnosum videbatur negotium, frui Wesselingio non licuit. Id tamen satis animadvertit in plerisque hunc librum cum Claromontanis (F et G) amice consentire (Wess. ed. I praef.). — Collatione indiget ac dignus est.

Venetus codex membranaceus foliorum 188, manu M Caesaris Strategii scriptus saec. XV, olim monasterii Dominicanorum S. Joannis et Paulli, exstat nunc in bibliotheca Marciana (Suppl. class. VII cod. 7). In tegumento libri fere soluto inscripta sunt haec: *πρῶτον τῷ ἐπισκεῖ καὶ πεπαιδευμένῳ εὐπατρίδῃ κυρίῳ Ἱερωνύμῳ Ζήνῳ* — subscriptio autem haec est: *Θεοῦ τὸ δῶρον . ἡδὲ Καίσαρος πόνος* (G. Schneider l. c. p. 18). Huius libri collatio per abbatem Blasium Caryophilum facta Wesselingio oblata est, postquam tres libros typis excudendos curavit. Ex illa collatione facile sibi quisque persuadebit codices M et F artissime inter se coniunctos esse; atqui codices M et L sunt simillimi: sequitur ergo ut tres hi libri eiusdem stirpis sint. Quod quamvis sit rationi consentaneum, magnam tamen habemus gratiam Georgio Schneider, qui id paucis quidem sed aptis illustravit exemplis:

I 12, 8 *τοῦτο μὲν γὰρ εὐήθες ὑπάρχειν* om. FLM.

17, 4 *μάλιστα πάντες* — *τούτω τῷ θεῷ* om. LM. *)

98, 3 *τὴν φορὰν* — *παρ' αὐτοῖς* om. FLM. Pro antecedentibus vocabulis *ἐναντίαν* δὲ τοῖς spatium est vacuum relictum in LM.

98, 6 *κατὰ δὲ τὴν* — *συντελεσθῆναι* om. FM (servavit L).

Praeterea codices L et M argumentis librorum (praeter summaria duorum primorum libri secundi ca-

*) Adnotat Wesselingius eadem verba omissa esse in codice *Claromontano 2* (=G), sed verisimillimum est corrigendum esse *Claromontano 1* (=F) vel *Claromontanis duobus*. Nam eodem Wesselingio auctore codicibus F et M plurimae lacunae sunt communes.

pitum) neglectis spatium ad illa excipienda vacuum reliquisse idem observavit Schneider.

Fet G Claromontanus codex prior (F) praestat iudice Wesselingio bonitate et antiquitate codici Claromontano posteriori (G), manu Bartholomaei scripto (saec. XV; cf. Montfauc. Palaeogr. Graec. I 8): est tamen hic priori in plerisque consentaneus, ut res ipsa ostendit neque Camusatius, qui utrumque contulit, admonere neglexit (Wess. ed. I praef.).

Aetatem codicis F ipse quidem Wesselingius non sine diffidentia quadam ita descripsit 'circa saeculi XII finem, ut perhibent, scriptus'; primus tamen Alfredus Jacob (Mélanges Graux 1884, p. 526) haec verba in suspicionem vocavit et id optimo iure. Inveniuntur enim in Catalogo manuscriptorum codicum collegii Claromontani (Paris. 1764) quinque codices Diodori, quorum duobus continentur primi quinque libri huius scriptoris. Describuntur autem in illo catalogo (p. 69) his verbis:

No. CCXVIII

Codex chartaceus in fol. (complectens folia 252) saeculo XVI exaratus ac Venetiis emptus scutis aureis decem an. 1553. Ibi continentur Diodori Siculi bibliothecae historicae libri V priores.

No. CCXIX

Codex chartaceus in fol. (constans foliis 237) saeculo XVI exaratus ac non compactus, quo continentur Diodori Siculi bibliothecae historicae libri V priores. (Hoc codice usi sunt in excudendo typographi).

Cum vero Wesselingius (edit. I praef.) et ipse testetur alterum codicem Claromontanum (F) ab Henrico

Stephano in procuranda Diodori editione adhibitum ideoque variis notis et additionibus instructum esse, pro certo habemus illos libros in catalogo Claromontano descriptos esse eosdem, quorum lectiones Wesselingius ex Camusatii scriniis edidit. Quodsi verum est, uterque codex et F et G saeculo XVI est adscribendus; nam catalogus bibliothecae Claromontanae utique maiore fide dignus est quam Wesselingius, qui illos libros nunquam vidit et ipse, ut diximus, verbis parum certis descripsit. Huc accedit, quod sibi ipse repugnat, cum in praefatione codicem F notis Stephani instructum esse dicit, alio autem loco (I p. 326) memorat notam Stephani margini codicis G inscriptam. Unde apparet, id quod per se veri simillimum est, codices Claromontanos F et G a Wesselingio, quippe qui non suis oculis, sed alterius adnotationibus usus sit, saepius inter se esse mutatos. Contra ea catalogi verba, priorem codicem Claromontanum Venetiis emptum esse, pretiosissima sunt, quia codicem Venetum M cum Claromontano F plurimis locis consentire constat. Denique cum codex F etiam pluribus lacunis quam M deformatus sit, codex M ergo ex F descriptus esse non possit, argumentis vix convellendis comprobatum est codicem F (sicuti G) non ante saeculum XVI scriptum esse.*)

Vaticanus codex 900 nisi ex paucis lectionibus, P quas Wesselingius in extremo libro quinto proposuit, nobis cognitus non est.

Florentinos codices Diodori complures inspexit Georgius Schneider: quorum veterrimus est codex I

*) Codices F et G nunc retrusi sunt in bibliotheca Cheltenhamensi (No. 1628 et 1629).

plutei LXX bombycinus saeculi XIV, optime servatus. Fastidiosa tamen negligentia librarius permulta omisit, descripsit tantum haec: I 1—5, 29—96; II; III 1—56; V 1—46; cetera ὡς μυθώδη τε καὶ ληρώδη ὑπάρχοντα praeteriit. Neque unum idemque exemplar in transscribendo secutus esse videtur, cum lectiones tertii libri propius absint a codice D, quinti libri lectiones consentiant cum F (cf. Schneider p. 19—23). Huic libro simillimi sunt plutei LXX codices 9 et 18 et 34; quorum ultimus cum Constantinopoli (anno 1427) scriptus sit, recte monet Schneider ex eadem urbe etiam codicem I ortum esse videri.

In duas partes Diodori codices discedere quoniam ex quavis huius editionis pagina cognoscere licet, hac de re ne verbum quidem addam. Illud vero discrimen, quo libri ad hanc aetatem conservati dirimuntur, translationis esse concludimus ex quibusdam litterarum commutationibus ad pristinam scripturae formam referendis; permutantur

1. litterae *A* et *Λ* et *Δ*

I 10, 6	ἐπικλυστον	ἐπικλυστον CF
64, 13	Ἰνερῶν	Ἰνδρῶν D
III 27, 4	ἀναλώσωσι	ἀναδῶσουσι F
		ἀναδῶσωσιν C
IV 12, 7	Ῥομαθος	Ῥομαλος D
23, 5	Γλυχάταν	Γαυχάταν II
31, 8	Κλεόθας D	Κλεόλαος II
39, 4	καταλεχθῆναι	καταδεχθῆναι D
82, 4	Καλλίκαρπον	Καλλικαρπον II

2. litterae *ΛΛ* et *Μ*

V 26, 2	πόμα	τὰ πολλά D; cf. 3, 32, 3
IV 56, 2	ἄμα	ἀλλὰ II; cf. 2, 28, 6; 5, 6, 5

3. litterae Γ et T

I 45, 2	<i>Τνέφαρχθον</i>	<i>Γνεφαρχθῶ</i>	CGM
78, 4	<i>ἐνηρηγῆναι</i>	<i>ἐνηρηγῆναι</i>	D
86, 5	<i>τότε</i>	<i>τόγε</i>	D*)

In duas partes iam pridem codices divisos esse efficitur etiam hac ratione: cum excerpta codicis Peiresciani saeculo decimo scripti (Dindorf edit. Paris. II) una cum libris secundae classis praebeant I 64, 9 *ἐκκαλεῖσθαι* (pro *ἐκκαλέσασθαι*), III 67, 2 *Θάμυριν* (pro *Θαμύραν*) atque II 23, 3 tres versus plane omittant, itemque codicis Escorialensis excerpta *περὶ ἐπιβονλῶν* (ed. Feder, Darmstadt 1848—55), quae I 57, 7 *τοῖς θεοῖς* et IV 52, 4 *κατανῆσαι καὶ* omittunt aliaque mutant velut II 24, 5 *βαρβάρων*, II 33, 3 *ἐκβολαῖς*, IV 51, 6 *ἐντυχεῖν*, ad secundam classem se applicent, Theophylactus saeculi septimi scriptor omnibus fere locis criticis cum codice D facit:

	classis I	Theoph. 7, 17	classis II
I 38, 5	<i>δεῖσθαι</i>		<i>προσδεῖσθαι</i>
39, 11	<i>σχεδὸν πᾶσαν</i>		<i>πᾶσαν σχεδόν</i>
41, 1	<i>τοῦναντίον</i>	<i>ἐναντίας</i>	om.
	<i>εὐφάνερον</i>	<i>δῆλον</i>	<i>εὐδῆλον</i>
41, 8	<i>τόποις</i>		<i>ὅροις</i>
41, 10	<i>καὶ παντελῶς ἀσθενεῖς</i>		om.

Cum igitur illud codicum discidium saeculo septimo antiquius sit, in eis quae Eusebius a Diodoro mutuatus est vestigia utriusque classis comparent; cuius rei pauca afferam exempla:

*) Simili errore II 9, 8 in DG scriptum est *δέκα* pro *πρεῖς* i. e. I pro Γ .

classis I	Euseb. pr. ev.	classis II
I 16, 1 λύραν τε νευρίνην	II 1, 8 λύραν τε εύρεϊν	λύραν τε εύρεϊν ἦν
22, 6 τὸν	1, 21 τὸν	om.
τιμάς	1, 22 τιμάς	τιμᾶν
96, 2 τὸ πα- λαιόν	X 8, 2 om.	om.
96, 5 γινόμενα	8, 4 om.	om.
96, 6 μνηστή- ρων	8, 5 ἡρώων	ἡρώων
97, 8 Μώμεμ- φιν	8, 11 Μώμεμ- φιν	Μέμφιν
III 60, 4 ἐπιφανε- στάτοις	II 2, 46 εὐφνεστά- τοις	εὐφνεστάτοις
IV 6, 4 σχεδὸν	2, 14 om.	om.
τινὸς τι- μῆς	τινὸς τι- μῆς	τιμῆς τινος
7, 3 om.	2, 16 om.	γεγονέναι
10, 1 οὐ κατα- πλαγείς	2, 20 οὐ κατα- πλαγείς	om.
33, 7 om.	2, 26 om.	Ἀύγη

Constat ergo codicum nostrorum dissimilitudines maxima ex parte non noviciorum librariorum nugas esse sed artificia interpretatorum antiquitus tradita. Neque mirum esse potest, quod opus Diodori, qui ab Iustino Martyre ἐνδοξότατος τῶν ἱστοριογράφων et ab Eusebio γνωριμώτατος τοῖς τῶν Ἑλλήνων λογιστάτοις appellatur, multis interpolationibus deformatum est, id quod ipse Diodorus (I 5, 2) metuerat frustra dehortatus τοὺς διασκευάζειν εἰωθότας τὰς βίβλους. Quo factum est, ut verba Diodori his variis glossematis modo commutata modo aucta interdum etiam mutilata per librariorum diverse traderentur. At quamvis antiquis

temporibus codices bifariam distributi sint, utrosque tamen ex archetypo iam de genere derivatos esse mendis quibusdam communibus probatur. Quod ad explicandum non eis tantum nitimur locis, qui recentiorum sagacitate emendati sunt, sed fortuna prospera contigit ut Diodori verba ad auctorem ipsum, unde hausta sunt, examinari possint. Agatharchidis enim fragmenta a Photio tradita (ed. C. Müller Geographi Graeci I p. 111) vacant his manifestis vitiis, quibus cuncti Diodori codices depravati sunt:

Diodori codices	Agatharchides
III 19, 3 <i>ἐλάται</i>	<i>ἐλαῖαι</i>
35, 7 <i>ὁμμάτων</i>	<i>ῶτων</i>
44, 4 <i>οὐχ ὕλη</i>	<i>οὐ χηλή.</i>

DE EDITIONIBUS.

Priusquam Diodori bibliotheca historica Graece prelo subiecta est, interpretatio Latina primorum quinque librorum a Poggio curata atque typis est excusa Bononiae anno 1472 et deinde saepius Venetiis et Parisiis. Quae interpretatio quamquam lectiones prioris classis reddere solet, tamen in duobus vel pluribus codicibus posita esse videtur; cum enim Poggius IV 22, 3 lectione secundae classis deceptus in errorem ridiculum inciderit, Graeca verba *κυνηγὸν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Θήραν (χώραν II) ἀνδραγαθήμασι διανομασμένον* ita vertens: *erat venator in regione quae dicitur Andragathia*, e contrario IV 61, 4 codicem (A) prioris classis ad manum habuisse putandus est, verba *καθάπερ καὶ πρότερον ποιεῖν εἰώθεισαν (εἰς Ἰωνίαν A)* sic interpretatus: *quemadmodum et antea in Ioniam fecerunt*. — Ceterum quoniam

interpretatione Poggiana ne una quidem gravior corruptela sanata est, non tanti esse existimo in hac spinosa quaestione diutius versari.

Vincentii Obsopoei editio Basiliae 1539 excusa continet tantum libros Diodori XVI—XX, qua de causa eam hic praeterimus.

Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου βιβλιοθήκης ἱστορικῆς βίβλοι πεντεκαίδεκα (I—V et XI—XX) anno 1559 excede-
bat Genevae Henricus Stephanus, cuius merita Bipontinus editor (I p. CLXIII) enumerat haec: 1. prae-
misit brevem tractatum de Diodoro; 2. libros decem I—V et XI—XV primum in lucem protulit; 3. opus maiore quam antea diligentia adhibitisque pluribus codicibus manuscriptis emendavit. Codices quibus usus fuerit, ipse nullo indicio prodidit; e Claromontanis omnia sumpta esse, non neglectis tamen aliis, inque his fortassis Fuggeri codicibus, Wesselingius auctor est; Fabricius quindecim libros e codicibus Huldrici Fuggeri descriptos esse, nescio qua auctoritate nixus, asseverat.*) 4. Varias lectiones margini adiecit nullius tamen codicis nota apposita. 5. Libro XX succedunt excerptae e posterioribus Diodori libris historiae, quas quattuor ante annis Romae agens in quodam volumine cum aliis collectaneis invenerat; pars Graece exhibita, pars tantum Latine, cuius Graecum exemplar afferre omiserat. Excerptas historias plures, in quas inciderat, praetermisit, cum non in promptu haberet, nec editionem iampridem studiosorum votis expetitam tantisper,

*) Id certe mihi persuasum est Stephanum neque codice D neque ullo eius familiae libro usum esse. An putas, ut uno exemplo fungar, Stephanum consulto IV 18, 7 *Μινυειὸν* et in margine *Μινύην ἐρχόμενον* scripsisse pro lectione *Μινύειον Ὀρχομενόν*, quam praebent ABDE?

dum eas nancisceretur, differendam esse putaret. 6. Supplementa Diodori e Floro, Arriano, Curtio. 7. Sequuntur adnotationes.

Laurentii Rhodmani editio (Hanoviae 1604) continet, praeter Diodori libros ipsos ad verbum ex Stephani recensione repetitos, interpretationem Latinam, indices rerum, tabulas chronologicas, denique eclogas quasdam, quas Rhodomano miserant Abraham Drentwedius Augustanus et David Hoeschelius.

Petrus Wesselingius editionem suam (Amstelodami 1746) tam uberibus frugibus ingenii et industriae complevit, ut hinc tamquam ex horreo omnes deinceps editores plurima depromerent. Summis laudibus eius doctrinam extulit Reiske in praefatione animadversionum suarum, Dindorf tamquam invidens eius gloriae obtrectavit. Wesselingius multorum codicum lectiones protulit, quas aut hereditate a Camusato acceperat aut per amicos colligendas curaverat, tum singulari doctrina res explanavit et verba exemplis aliunde petitis seu correxit seu comprobavit, deinde indices vocabulorum locupletes congeffit, denique fragmenta librorum deperditorum apud alios scriptores investigata addidit. Quibus si ea, quae post Wesselingium ad Diodori bibliothecam historicam colendam effecta sunt, comparaverimus, erit quod nos negligentiae nostrae pudeat.

L. Wachler editionem Diodori 'ex recensione Wesselingi' instituit (Lemgo 1795), sed primum tantum volumen libros I—XI continens perfecit. Quem librum cum frustra in compluribus bibliothecis quaesiverim, diiudicare nequeo, num Eichstaedt iure tam acerbe in eum invectus sit.

Bipontina editio, excusa inter annos 1798—

1807, continet praeter ea, quae Wesselingius suppleditaverat, commentationes, quas C. G. Heyne de fontibus Diodori et Ier. Nic. Eyring de virtute et oeconomia eius bibliothecae scripserant; pretiosissimum autem additamentum huius editionis est collatio codicis D (et N), quae cum sero oblata esset, Bipontinae editioni ipsi adiumento esse non potuit (cf. tom. IV praef. et X p. 391).

Eichstaedt nescio quo casu impeditus duo volumina edidit Halis Saxonum anno 1800 et 1802, quibus continentur libri I—V et XI—XIV. Novis subsidiis, quae quidem in codicibus vel membranis essent, caruit, dum ex Augustano et Monachiensibus*) codicibus lectionum varietatem impetravit (I praef. LI et II praef. IV); animadversiones autem et indices locupletissimi, quae in titulo promisit, nunquam excusa sunt. Tamen haec editio minime est vilis, cum Eichstaedt Diodorum non paucis vitiis ingenii sui et doctrinae ope purgaverit; quarum emendationum multas in praefatione tomi prioris diserte explanavit. — In rem esse videtur ad verbum reddere, quae de consilio editionis suae exposuit (I praef. XII): 'Arduum esse agnovi et fateor: sed ne aut suscipiens expavescerem aut suscepti vim sentiens animo debilitarer, magna illius, qui imposuerat, auctoritas effecit. Nimirum ante hoc ferme decennium ad novam Diodori procurandam editionem animum adiunxerat Fridericus Augustus Wolfius. Versabatur praestantissimi viri consilium in eo, ut

*) Unus ex his fuit cod. Monac. Graec. 48 saec. XVI, cuius in fol. 455 scripta sunt haec: 'Collatio facta cum edit. Amst. et missa Prof. Eichstaedt Ienam — I. Hardt.' Continet libr. II 1—34, quae Gemistus ex Diodoro compilaverat; ipse contuli, sed operam perdidici.

editio Diodori emitteretur forma habili et ad usum expedita, textuum nitida descriptione commendabilis, annotationum mole non onusta, omninoque tali habitu, quam et emere valerent non nimis numati nec respuerent copiosi, et tractare vellent hi, qui magna volumina exhorrescentes, ipsos dumtaxat scriptores, non eorum quaererent enarratores. Proinde nihil ipse addere constituerat praeter notationes temporum et brevia argumenta. Wesselingi notas, incertum erat, an librarius subinde per alium virum doctum curaturus esset singulari volumine adiciendas. Quamquam huic consilio minime adversabatur Wolfius, recte iudicans commentariis huiusmodi, qui rari essent, denno et vili pretio recudendis magnam a multis gratiam iniri simulque ipsum adiuvari doctius studium antiquitatis.

Ludovici Dindorf nomen prae se ferunt quattuor Diodori editiones (praeterimus enim editiones Tauchnitzianas): Lipsiensis anni 1826 (4 vol. apud Weidmann in 12°), Lipsiensis 1828—1831 (5 vol. apud Hartmann in 8°) continens Wesselingi notas et apparatus criticum, Parisina 1842—1844 (2 vol. apud Didot in 8°) Graece et Latine, Lipsiensis 1866—1868 (5 vol. apud Teubner). Quibus editionibus ad Diodori libros castigandos permultum contulit cum ingeniosis coniecturis tum ea re, quod primus quanti codex D sit intellexit eiusque lectiones sescentis locis restituit. Optime autem meritis est de fragmentis colligendis et disponendis. At in codices ipsos non descendit; nam verba eius in prima pagina editionis a. 1866: 'codicis Monacensis de legatis tituli n. 267 nonnihil profuit accuratior ab me ipso instituta comparatio' ridicula non videri non possunt reputantibus in illo codice vix ducenta verba Diodori (fragm. XXXI 15, 2—3) inveniri.

Immanuel Bekker edidit Diodorum Lipsiae 1853—1854 (4 vol. apud Teubner); singulis tomis praemissus est brevis lectionum variarum index. Dolendum est, quod Bekker ingenio suo tam multis in scriptoribus Graecis exercitato ac spectato in Diodori editione parce usus est, nedum laborem codices denuo perquirendi in se suscepit.

Restat ut paucis de huius editionis institutis rationem reddam. Quae cum parata sit, ut in locum Dindorfi editionis Teubnerianae succedat, primum cum ea est conferenda. Delectum variarum lectionum, quas Dindorf omiserat, singulis quibusque paginis addidi; cui ut spatium fieret, commentationes Heynei et Eyringi exterminatae sunt. Quamvis enim sint pretiosae, tamen eas recipere modum talium editionum, qualis haec est, excedere videtur, praeterquam quod ipsae hodie egent correctionibus. Attamen si viri docti his aegre carebunt, nihil obstat, quin posteriori tomo inserantur.

De apparatu critico scito haec: lectiones ex codice D allatae nituntur in accuratissima Richardi Bergmann collatione, ceteras omnes debemus Wesselingio. Facillimum scilicet fuerat, id quod Dindorf in editione sua a. 1828 fecerat, totam lectionum molem a Wesselingio aliisque congestam reddere; sed bibliopolae atque legentium intererat censura subtili adulterinas lectiones amoveri. Quo in delectu quam difficile sit rectum modum tenere nemo non sentit. Summum autem est mea quidem sententia, non tam lectionum singillatim delectum habere quam ipsorum codicum. Quare facilius a me impetravi, ut centies libros A et B (ex codice D descriptos) neglegerem praë una lectione D etiamsi manifesto vitio corrupta. Saepius

enim accidit, ut ex vitio vetusti codicis librarius posterior speciosam correcturam finxerit, aut ut idem vel simile vitium alibi lateat nondum agnitum, aut ut legentes vicino vitio non cognito proximae lectioni vitiosae sed captiosae nimiam fiduciam habeant. Qui errores ubicumque non timendi erant, vel optimorum librorum corruptelas praeterii.

Cur potissimum codicem D respexerim atque ex secunda classe tamquam principem C elegerim, ex eis, quae supra de codicibus aestimandis disserui, haud difficile est intellectu. At vereor ne quis me propter codicem F interpellet. Id quidem sibi quisque persuadebit ad imaginem secundae classis efficiendam codicem C non sufficere; sed ipse supra docere studui codicem F codici C non modo non supparem esse aetate, sed in recentissimis numerandum. Neque dubito affirmare illum codice M atque L et recentiore et deteriore esse. Nihilominus secundum C lectionibus F plurimum spatii concessi: cum quod reliqui libri nobis multo minus sunt noti, tum quod editiones inde a Stephano tam cognatae sunt libro F, ut nisi hoc cognito multis locis perplexae nobis videantur.

Quamquam enim editores, quo ex tempore codicem D cognoverunt, codici F primas partes attribuere desierunt, tamen eius auctoritas apud Stephanum et Wesselingium praevalida tam pertinax est, ut ne recentissimis quidem in editionibus abolita sit. Neque a me ipso exstinctum est, quidquid ex illo immerito principatu codicis F residuum fuerat; immo multa conservavi, quae delere aut prae lectionibus D vel C contemnere malui et fortasse debui. At ne maiore licentia in has aliasque corruptelas animadverterem, deterruit me non modo auctoritas Stephani Wesselingi

Dindorfi Bekkeri, quorum ad doctrinam ne minimum quidem adspirare audeo, sed etiam manca codicum cognitio. Hanc autem augere mihi non licuit, quia exemplaribus prioris editionis omnibus venditis a bibliopola vix impetravi, ut ad hunc tomum absolvendum spatium duodeviginti mensium daretur.

DE SERMONE DIODOREO.

Diodorus*) etsi eo est usus sermone et dicendi genere quo omnes tum utebantur qui non veteres aemulantes suae aetatis consuetudinem relinquerent, nec magis quam Polybius, quem non solum saepe descripsit, sed etiam in multis expressit, obsoletam affectavit dialectum aut vocabula captavit archaica, quippe qui omnia ad vitae utilitatem lectorumque quibus prodesse studeret commoditatem referret, in hac tamen oratione sua quasdam sibi leges scripsit satis severas, quas nunquam ipse**), saepissime vero migrasse videntur librarii quibus debemus codices mille amplius annis post eius aetatem scriptos.

Primum enim crasin Diodorum ad evitandum et in multis evitatum ab se hiatum, qui et *ἥπερ* diceret potius quam *ἦ* sequente, et *θέλειν* potius et *δίότι* quam *ἐθέλειν* et *ὅτι* praecedente vocali***), adhibuisse quum

*) Quae sequuntur de Diodori dicendi genere, recepi ex editione Dindorfi Teubneriana; non pauca inter lineas correxī vel addidi, alia additamenta seposui in notis.

**) quod equidem dubito, immo nego.

***) Eandem ob causam variant *ἡ θεός* et *θεά*, *τοσοῦτον* et *τοσοῦτο*, *δεικνύειν* et *δεικνύναι*, *ὑπέρ* et *περί*, *διόπερ* et *διό*, *οἵτινες* pro *οἷ* et cetera; alia remedia hiatum evitandi esse inversionem verborum et additionem articuli docuit

quavis fere ostendat pagina, prorsus est incredibile quae haud pauca occurrunt diaeresis iisdem in formulis exempla ipsius potius esse quam librariorum incuriae tribuenda. Veluti quod saepissime habet *τάλλα*, sed aliquoties in omnibus distractum in *τὰ ἄλλα*, ut 1, 2, 3; 1, 18, 4; et in nonnullis 1, 11, 6; 5, 13, 2; 5, 45, 5; 16, 38, 1; 17, 38, 5, quum tertio horum locorum ipse Eusebius Praep. vol. 1, p. 101, 9 ed. Gaisf., praebeat *τάλλα*, quamvis c. 20, 1 vicissim *τὰ ἄλλα* inferens pro *τάλλα* ib. 14, quibus accedunt exempla ex fragmentis, velut 9, 10, 3; 36, 2, 4; 37, 2, 4, petenda. Eodem modo *τὰδελφοῦ* restitutum ex libris optimis 1, 21, 2; 1, 98, 6; 4, 56, 1; minusque bonis 15, 77, 5, et abibi, ut 11, 67, 4; 19, 34, 5; 19, 35, 1; 20, 16, 1; 20, 68, 3; 29, 10; 31, 20, in omnibus servatum, redarguit diaeresin in *τοῦ ἀδελφοῦ* 5, 61, 1; 15, 61, 2, quum *τὰδελφοῦ* sit 15, 60, 5; ut 31, 15^a, 1, idem *τοῦ ἀδελφοῦ* redarguitur duplici *τὰδελφοῦ* 31, 17^c; 31, 27^a; et 16, 37, 1; 25, 10, 1, et, ut opinor, 4, 24, 4, ubi *τοῦ ἀδελφιδοῦ*. Item *τὰδελφῶ* 5, 50, 2; 11, 48, 4; 17, 34, 2; 20, 16, 1; 31, 23, redarguit *τῶ ἀδελφῶ* 1, 27, 1; 3, 71, 1; 4, 68, 4; 8, 4, 1; 11, 66, 4; 17, 79, 2; 17, 83, 9, illatum in uno 4, 27, 2; 17, 34, 2. Eiusdem generis sunt *τὰγαθὰ* 10, 7, 2, sed *τὰ ἀγαθὰ* 10, 9, 7 (ut 34, 18), et rursus *τὰγαθὰ* 10, 9, 8; 21, 17, 4, et in verbis Demetrii 31, 10; *τὰ ἀναγκαῖα* 19, 11, 4, quum alibi sit *ἀπόρρητα τὰ δίκηματα τὰκριβές τὰληθές τὰργύριον, τὸ αὐτόματον* 11, 21, 3; 11, 44, 6, alibi recte scriptum *ταυτόματον*

eleganter Kaelker (dissert. Lips. 1880. p. 308—311). — Similia attente legentibus saepius occurrunt, veluti *κατισχύειν* pro *ισχύειν*, *ἀκολουθῶς* dativo suo antepositum vel postpositum.

et ταῦτομάτου. Et τὸ αὐτὸ 11, 63, 6; 13, 97, 4; 20, 76, 2, quod 1, 7, 1 et 14, 52, 2, ubi alii τὸ αὐτὸ; 14, 70, 4; 15, 54, 7; 16, 26, 3; 18, 29, 7; 19, 14, 4, ubi alii τὸ αὐτό; 20, 109, 5, recte contractum, ut ταῦτὰ 13, 59, 8; 17, 72, 6, redarguit male distractum τὰ αὐτὰ 13, 26, 1; 13, 93, 5; 34, 19; 38, 2, 2, atque etiam τοῦ αὐτοῦ 13, 109, 3, contrahendum videtur, ut 2, 26, 3 est ἐν ταύτῃ. Et τοῦ ἀνδρός 18, 23, 3; 26, 16; 26, 24, 1; 31, 19, 7; et in pluribus 13, 22, 4 et in uno 13, 84, 3; 17, 29, 4; quod recte scriptum τάνδρος 1, 88, 4; 5, 70, 2; 11, 42, 5; 11, 57, 6; 13, 75, 5; 13, 84, 3; 14, 5, 6; 14, 112, 3; 16, 11, 2; 17, 29, 4; 17, 101, 6; 19, 2, 7; 20, 106, 3; 23, 15, 5; 24, 12, 1; 26, 24, 2; 31, 27, 3; 34, 33, 7; 37, 13, 2, ut τάνδρι 4, 28, 4; 19, 34, 6; 20, 93, 4; 31, 19, 7; 32, 10, 6; 32, 11, 1: ut etiam τοῦ ἀκριβοῦς 13, 90, 7 contrahendum videatur, ut supra τὰκριβές.

Item τὸ ἐναντίον apud Photium 32, 12, 3, alibi semper τοῦναντίον scriptum. Et τὰ ἐναντία 16, 32, 2, quum τάναντία sit 3, 40, 9; 14, 87, 1; 14, 90, 5; 16, 27, 5; τὰκεῖνος 3, 17, 5; 4, 84, 4; 11, 56, 8; 17, 36, 5; 18, 66, 1; τὰπλήχεια 29, 6, 3. Τοῦργον quum ex libris optimis pro τὸ ἔργον sit restitutum 1, 61, 4, etiam 1, 64, 7 foret restituendum, nisi ibi liber optimus praeberet τὸ πᾶν ἔργον, quod est 1, 63, 9, ut certe est restituendum 1, 64, 8 sublato fortasse τοῦτο, et 3, 23, 1, ubi omnes τὸ ἔργον. Et καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς 33, 14, 1, quod mirum si scripserit qui dixit καλονάγαθία 1, 2, 2 et alibi. Nam etiam recentiores hi scriptores, ut Dionysius A. R. 3, 17, p. 453, 7, qui ibidem p. 451, 12, crasin habet τάλαχιστα, observarunt praeceptum Photii: Καλὸς κ' ἀγαθὸς λέγεται κατὰ συναλοφήν, οὐχὶ καλὸς καὶ ἀγαθός. Ubi quod

scriptum κ' librarii saepe mutarunt in καί, ut apud Plutarchum. Alius enim generis videtur 12, 20, 2 πάντων τῶν ἐν τῷ βίῳ καλῶν καὶ ἀγαθῶν αἰτίους.*)

Contraxit etiam, non solvit, Diodorus formas adiectivorum in εος, nec scripsit χάλκεος 1, 96, 9, ubi χαλκείος; 2, 8, 7, ubi χάλκεαι (χαλκαὶ·αἱ D); 12, 10, 6, ubi χάλκεον, sed χαλκοῦς, ut aliis locis multis et hoc et ἀργυροῦς σιδηροῦς χρυσοῦς, et κυανοῦν pro κυάνεον ex optimis restitutum 4, 22, 1. Idem non scripsit, ut est in libris, βαθύπλοοι vel adeo βαθύπλοιοι, sed contraxit βαθύπλοι 3, 40, 4, ut αἰγιαλὸς δυσπαράπλους 3, 44, 4 et 12, 48, 1 πολλὰς ἔπλους, de quo dixi ad Thes. Stephani v. Ἄπλους. Et haud dubie πυρίπνοι 4, 47, 3, ubi libri πυρίπνοοι, pariterque πυρπνόφ 6, 7, 8, ubi etiam ι modo additum modo omisum librorum coarguit malam fidem, ut δύσπνους contraxit 3, 17, 5. Neque curandi sunt ne apud recentiores quidem librarii haec omnia distrahere soliti, ut vel optimis in libris reperiantur depravata, velut Vaticano Dionysii A. R. 1, 59 fin., χάλκεα, ut 1, 79; 2, 54, 70, quum ἀργυροῖς καὶ χρυσοῖς sit 2, 23, et Vaticano Strabonis 15, p. 703, λιβανοχρόους pro λιβανόχρους, ut apud Demosthenem ἐτεροπλόφ pro ἐτερόπλω et Thucydidem εὐνόων pro εὐνων, et alia multa huius generis, de quibus dixi praef. ad Xenoph. Anab. p. X ed. Ox., ubi εὐνοοι C. pr. 2, 4, 16.

Idem Diodorus non dixit ἡιών, sed ἡών, non λήξεσθαι, quod libri constanter etiam apud Atticos praebent, sed λήξασθαι, ut ληστής. Neque πρῶι 17, 37, 3, sed πρῶ; neque περιήεσαν 1, 72, 2; ἐπήεσαν 4, 12, 5; 13, 80, 3; ἀπήεσαν 19, 68, 1 et alibi, sed — ἦσαν;

*) τοῦνομα, τοῦμφανές, τοῦπίσω, τοῦμπροσθεν, κἀκεῖ addit Kaelker p. 312.

neque *πλέειν* 15, 42, 3 aut *ἔθειν* 16, 94, 3, sed *πλεῖν* et *ἔθει*.

Neque dubitandum quin semper contraxerit Diodorus augmentum : cum praepositione *προ* coniunctum, quae crasis certe aliquoties est servata, ut in *προῦδωκε* 11, 48, 8; 36, 3, 6; *προῦδωκαν* 13, 66, 6; *προυκαλεῖτο* 18, 13, 1; 26, 3, 1; *προυκαλοῦντο* 13, 105, 1 (14, 64, 2); *προῦλεγε* 13, 97, 5; *προῦλεγον* 33, 24, ut *προῦλεγε* in fragmento Demetrii Phalerei 31, 10, 1; *προῦπεμψε* 19, 72, 6; *προυτετύπωτο* 31, 27, 2. Nam eadem utriusque formae alternatio est in libris Thucydidis aliorumque Atticorum, pariterque Polybii, Dionysii Halic., Dionum, quos omnes certum est una usos esse contracta. Nusquam vero apud Diodorum apparet *προῦχειν*, ut aliquoties apud Dionysium.

Quemadmodum autem crasin et contractionem in multis diaeresi praetulit Diodorus, ita hiatui elisionem eum anteposuisse haud pauca huius ostendunt exempla, etsi alterum non ita ut Polybius aliiue fugit. Quo de genere quum multa videantur apud Diodorum non minus quam apud Polybium abolita, non mirum quod pauca tantum sunt relictia eiusmodi ut *προεκαλέσατ' αὐτοῖς* 19, 108, 3; *κατελείπειτ' αὐτοῖς* 20, 93, 7; *ἔδεικνυθ' ὁπὸ τῶν ἐγγωρίων* 17, 83, 1; *συνετάξαθ' ἡμέραν* 20, 94, 4. Item *ἔπαντ' ἐφράττετο* 14, 21, 2; *τάλαντ' ἀργυρίου* 17, 54, 2; *τραύματ' εἰληφόσι* 17, 103, 6; *τὰ στόματ' ἐμφράττουσι* 19, 94, 8; *χρήματ' εἰσέφερον* 20, 84, 4; *προτιμήσαντ' αὐτήν* 20, 81, 3 et similia. Et saepius in numeralibus, ut *δέχ' ἡμερῶν* 19, 37, 3; 20, 73, 3; *ὀγδοήκοντ' ἔτη* 1, 5, 1; *πένθ' ἡμερῶν* 1, 13, 4; *πένθ' ἡμέρας* 2, 25, 8; 13, 39, 2; 14, 21, 6; 19, 37, 5, quum *πέντε ἡμέρας* sit 31, 11, 1; *πέντε ἡμέραις* 36, 5, 1; *πεντήκοντ' ἄνδρας* 17, 76, 8; *πεντήκονθ' ἡμέρας*

14, 31, 1; πεντήκονθ' ἐππέων 19, 55, 5; τετραράκονθ' ἡμέραις 1, 85, 3; τριάκονθ' ἡμέραις 17, 78, 4. *)

Ad formas vero verborum singulorum multis modis depravatas priusquam accedam, quaedam de declinatione et coniugatione vocabulorum sunt praemit-tenda. Nam utraque apud Diodorum non minus in multis est corrupta quam apud veteres.

Et in declinatione quidem librarii maxime peccarunt in accusativis quibusdam, antiquiores ple-rumque formas in novicias mutantes. Quamobrem ego accusativos in ν modo recte modo male terminatos in nonnullis certe ad eam revocavi formam quae una con-veniret Diodoro. Scripsi enim Δῆμῆτρα, quod omnes servant 14, 77, 5, alibi inter hoc et Δῆμητραν**) va-riantes, in nonnullis est vel Δημήτρα et Δημήτρας. Quam formam quod ad Stephanum metro versus sta-biliri dixi apud Pausan. 1, 37, 2: Σεμνήν Δημήτραν, ὅτε πρῶτον ὀπώρας καρπὸν ἐφηνεν, ei iam substituo

*) De elisione etiam fusius egit Kaelker p. 314. — Ceterum hanc rem multas cautiones habere recte monuit Dindorf (edit. Teubn. IV. p. XV): 'Multa de hoc genere apud Diodorum depravata videri dixi, etsi pleraque intacta reliqui, cum vel antiquissimis in libris ea reperiat scripturae inconstantia ut in Philodemi libellis ex papyris Her-culanensibus editis eadem in pagina scribatur κάπλ et καί ἐπί, κάν et καί ἄν, τήν ὁμοιότητα ὑπάρχειν et τήν ὁμοιότητ' εἶναι, et multae appareant insolentiores elisiones, velut diphthongi αι, sed rursus πάντα et ἀλλὰ non elidantur ante vocalem, et alia solvantur quae alibi coniunguntur per crasin, ut nisi ipsi sibi in talibus non omnino constiterunt scriptores, certe antiquissimos iam librariorum sibi non constituisse appareat.' — Accuratio his quoque in rebus est codex D, quo nismus elisiones saepissime (trecenties fere δ' pro δὲ) tacite restitui.

**) hanc formam probat Cobet, repugnat Schenkl.

versum apud Oenomaum Eusebii Praep. 5 p. 231 D: *Εἰς πάτρην φυγάδας κατάγων Δήμητραν ἀμήσεις*, quum in altero facillima sit correctio *Δήμητρος* ὀππότε. Et vicissim ubique *Κῶν*, quod est in omnibus 19, 68, 4, alibi *Κῶ* exhibentibus aut inter hoc et illud variantibus, ut solent librarii *ν* in huiusmodi accusativis interdum negligere, ut plerique in *Κέω* 4, 82, 1, nonnulli in *Ἰλεων* (D, *Ἰόλαον* II) 4, 24, 4; *Πηνέλεων* 4, 67, 7; *χρυσόκερω* D 4, 13, 1; *Τύνδαρω* 4, 33, 5, sed ibidem *Τυνδάρεων* D. — Nominum vero in *ης* tertiae declinationis accusativos etsi excepto *Εἰμένης*, cuius accensus novicius *Εἰμενής*, de quo dixi ad Thes. Stephani, excluderet *ν*, fere in *ην* terminant libri Diodori, haud pauca tamen alterius formae exempla in nonnullis certe sunt nominibus relicta, ut *Διομήδη* in omnibus praeter D 4, 15, 3; *Ἄρη* in uno C 5, 74, 4; *Πολυχάρη* 8, 5, 1—6; *Δημοσθένη* 12, 60, 1; *Παμμένη* 16, 34, 2; *Ἀντιγένη* 19, 17, 4, ut plerique 19, 12 et 13; *Ξενοπείδη* 19, 16, 1; *Ἀριστομένη* 28, 14; quibus accedunt servata in nonnullis *Ἐρμοκράτη* 13, 4, 1; *Ἐχεκράτη* 16, 26, 6; *Λεωσθένη* 17, 111, 3; *Ἀριστοτέλη* 19, 68, 3, et quae Gemistus praebet *Λεωσθένη*, *Λακράτη*, *Εὐθυκράτη*, *Λασθένη*, ubi libri Diodori omnes *-ην*. Credo igitur his quantumvis non ita multis formae in *η* exemplis tamen alterius omnia non minus redargui quam apud Cassium Dionem dixi redargui vol. 5 p. X, et haud dubie etiam apud Chrysostomum, de quo dixi vol. 1 p. IX.

Accusativi adiectivorum in *ης* in *η* purum desinentes etsi plerumque per *η* scripti sunt in libris, ut *αὐτοφυῆ* 3, 45, 7; *εὐφυῆ* 3, 67, 5; *διφυῆ* (pro *ἰδιοφυῆ*) 2, 57, 5; 4, 77, 3 (ubi D *διφυήν*); *συφυῆ* 1, 10, 7; 1, 30, 6; *ὕπερφυῆ* 4, 22, 3; 4, 34, 2; 4, 72, 4, tamen

haec exempla redarguere videntur nonnulla in α, ut ἐνδεᾶ 10, 31, 1, quum ἐνδεῇ 1, 45, 2 et καταδεῇ sit 17, 91, 5, quae correxi, et εὐκλεᾶ 16, 7, 4. Nam perpetuo sic peccant librarii etiam apud Atticos, ut dixi ad Xen. Comment. 1, 6, 13, fuitque vel multo recentiorum unus et alter quem meliores libri hoc vitio liberarent, ut Pausan. 3, 7, 11; Procop. Pers. 2 p. 157 D, qui ὄγμᾶ.

Accusativos pluralis nominum in εὐς etsi libri modo in εἰς modo in εας terminant, interdum tamen etiam inter utramque formam variant, ut unus de optimis (i. e. A; sed item D) 3, 3, 6 βασιλέας pro βασιλεῖς. In quibus quum etiam Atticorum libri saepe fallant, non indigna memoratu sunt verba Graevii ad Luciani Soloecestam c. 8, vol. 3, p. 575: „Nomina in εὐς apud medios inter Atticorum veterum et sophistarum aetatem, Polybium, Diodorum, Diogenem Laertium et eiusdem notae scriptores fere εἰς contractum habent in accusativo plurali: apud veteres Atticos, Aristophanem, Thucydidem, Xenophontem, Platonem, Lysiam, Demosthenem, Isocratem, Aristotelem, Theophrastum, et Xenophontis imitatore Arrianum, tum apud sophistas Pausaniam, Heliodorum, Libanium, Aristidem, Lucianum, alios eius aetatis scriptores, Dionem, Appianum, Herodianum, et ex nostris Chrysostomum, Basilium, Gregorium Theologum, Synesium sine contractione fere in εας, quod et notavit P. Leopardus in Miscellaneis. Plutarchus et Iosephus modo εἰς modo εας dicunt, nisi illud quoque intempestivis emendatoribus debemus. Plethon certe Gemistus Plutarchi et Diodori verba transcribens pro ἑπτεῖς accusativo semper ἑπτέας habet. Plutarchus in Timol. c. 16: Οἱ Κορίνθιοι πέμπουσιν αὐτῷ δισχιλλούς ὀπλίτας καὶ

διακοσίους *ἑπτεῖς*, pro quo Plethon 1, 42: *Κορίνθιοι Τιμολέοντι πέμπουσι δισχιλλούς μὲν δολίτας, ἑπτεάς δὲ διακοσίους*. Diodorus 16, 39, 2: *Θηβαῖοι δ' ἀπέστειλαν πεζοὺς μὲν τετρακισχιλλούς, ἑπτεῖς δὲ φ'*, Gemistus autem 2, 8: *Θηβαῖοι δ' ἀπέστειλαν πεζοὺς μὲν τετρακισχιλλούς, ἑπτεάς δὲ πεντακοσίους*. Sic et alibi.“ Nempe 1, 8 *Μαντινέας*, ubi libri Diodori *Μαντινεῖς*, 2, 3 *Ἀμφισσέας*, ubi libri Diodori *Ἀμφισσεῖς*, ut omnino Gemistus, etiam ubi suis utitur verbis, formam *εας* ponit, non *εις*, ut supra formam *η*, non *ην*, nominum in *ης*. His autem Graevius multa addit de utraque forma exempla partim Atticorum partim recentiorum, recte iudicans apud illos certe librariis deberi *εις* pro *εας*.*)

Ad coniugationem quod attinet, plurimum negotii librariis facessivit augmentum. Nam ut omittam explosum iam a Wesselingio ineptum *προετέρουν* et *προετέρησα* pro *ἐπροτέρουν* et *ἐπροτέρησα*, quod perraro servatum uno alteroque in libro, plerumque prius illud supponentibus: augmentum modo depravarunt, ut in *ἀπεκατέστησα* pro *ἀποκατέστησα* illato, et *ἀπήλαυνον* pro *ἀπέλαυνον* 13, 88, 6; *παρηνόμηκα* pro *παρανενόμηκα*, et vicissim in *ἡβουλόμην* *ἡβουλήθην* *ἡδυνάμην* *ἡδυνήθην* *ἡμέλλον*, quae alibi, sed multo rarius, per *ε* scribuntur, ut solet in his etiam apud Atticos variari, sed nemo credet scriptores ipsos ita lusisse, modo omiserunt, ut aliquoties in *ὄραῖν*, cuius etiam perfectum semper scriptum per *εω* pro *εο*, et *ὠθεῖν*, et saepissime in

*) In declinatione comparativorum quam regulam Diodorus secutus sit, ex nostris codicibus frustra quaeres: 4, 78, 1 *πλεῖω χρόνον* est in omnibus, 4, 79, 2 *πλείονα χρόνον* in optimis CD; 2, 50, 2 *πλείονας καὶ μείζους*, 3, 44, 3 *πλείους*, 3, 48, 2 *μείζονας* etc. — Iuvat hic etiam adnotare comparativos et superlativos haud raro commutari.

verbis ab *ευ* incipientibus, ut vix semel iterumque sint servatae formae quibus constanter usum esse Diodorum, quum illae vix fallant, dubitari non potest, ut *ηύλαβήθη* 13, 87, 2; *ηδρέθησαν* 13, 90, 4; *ηδρίσκε* 3, 37, 4; 16, 76, 3; 30, 9, 2; *ηύτυχήσαμεν* 13, 22, 8, sed ibidem *εὐγνωμόνησαν*; *ηύχαρίστουν* 14, 29, 4; 14, 74, 3; *ηύχοντο* 14, 9, 7; 20, 16, 6; *προσηύχοντο* 13, 16, 7; et in *εὐεργέτων* plerumque per *ε*, raro per *η* in secunda scripto; 5, 45, 4 in *γεωργηκέναι* et 12, 45, 4 in *δενδροκοπημένης*, omissa reduplicatione,*) quod correxeram iam in editione priori, cui addendum *πειπειθαρχηκόσι*, quod pro *πειθαρχοῦσι* vel *πειθαρχηκόσι* restitui 18, 63, 2.

Plusquamperfecti saepissime partim augmentum omissum partim tertia pluralis per *ει* scribitur pro *ε*, quod raro servatum in libris, ut 11, 4, 6; 11, 53, 1; 11, 65, 1; 17, 85, 1; 33, 28, 4, ego ubique restitui. Librorum enim in hac forma fidem vel Demosthenis coarguunt codices, qui omnes in *παρεσκευάκεισαν* consentiunt p. 305, 21.

Futurum verborum in *ιζω***) etsi satis constanter contrahitur, tamen 13, 21, 3 est *ἀγωνισομένους*, quod redarguitur forma *διαγωνιεύσθαι* 13, 105, 3; 14, 103, 6; 17, 30, 2; 19, 29, 1; 19, 93, 6; *ἀγωνιούμεθα* 14, 25, 4; *διαγωνιοῦνται* 15, 65, 4; ut Dionysio A. R. 3, 18 *ἀγωνισομένους* illatum pro eo quod 3, 17 et aliis multis locis habet *ἀγωνιουμένους*. Pariterque *χαρίσμαι* 37, 18 pro *χαριοῦμαι*, quod est 13, 25, 4.

*) at recte *γεγεωργέναι* D, et *δεδενδροκοπημένης* P(atmensis).

**) Liceat hic afferre formam codicum *στραγγαληθείς* (pro *στραγγαλισθείς*) 1, 68, 5; tum *προιστορισμένοις* (pro *προιστορημένοις*) 3, 1, 3 et *ἐπισκοτίσειν* (pro *ἐπισκοτήσειν*) 1, 76, 1, quae sunt in D.

Et *πορίσεσθαι* 38, 19, nisi hoc est pro *πορίζεσθαι*. Sic 19, 50, 2 *ἀπελπίσειν* unus pro *ἀπελπίζειν*. Formam *ἀποπλευσεῖσθαι* 19, 58, 6, etiam in libris nonnullis recte scriptam *ἀποπλεύσεσθαι*, redarguit *συμπλεύσεσθαι* 16, 66, 4. Suspectum *παραπλεύσων* 13, 54, 5.

Eiusdem futuri forma passiva pro media supposita in verbis quibusdam satis superque probat etiam Diodoro illud fuisse illatum vitiorum genus quod antiquioribus omnibus saepissime intulerunt librarii. Quis enim dubitet, cui 4, 84, 4 ex libris optimis restitui *στερηθήσεσθαι* pro *στερηθήσεσθαι τῆς δράσεως*, eidem me 4, 23, 2 recte exemisse *στερηθήσεται τῆς ἀθανασίας*, et 12, 12, 5 *ἀποστερηθήσεσθαι τῶν καλλίστων ἐπιτηδεύμάτων*?) Ac ne Dioni Cassio quidem 41, 7, 5 *στερηθήσεσθαι* puto tribuendum, cui alia nonnulla de genere hoc quae ipse redarguit exemisse me dixi vol. 5 p. XI, quibus addendum *προθυμηθήσεσθε* 50, 28, 5, etiam apud Platonem in Phaedone interdum illatum pro legitimo *προθυμήσομαι*, sed nihilo verius quam *ἐνθυμηθήσομαι* apud Arrianum Epict. 1, 3, 1, cui etiam *δεηθῆσόμεθα* illatum 1, 17, 3 pro *δεησόμεθα*, et Hierocli Photii Bibl. cod. 251 p. 466, 34 *προνοηθῆσόμεθα* pro eo quod in altero est codice *προνοησόμεθα*. Diodoro vero etiam alia huiusmodi vitia sunt eximenda, qui 2, 18, 2 *τὸν Ἰνδὸν πειραθήσεσθαι τῆς περὶ αὐτὴν ἀρετῆς* et 12, 1, 2 *τῆς ὁμοίας τύχης πειραθήσεσθαι* haud dubie scripserat, quod Pausanias 4, 25, 4 *πολιορκίας πειράσεσθαι μακροτέρας*, etsi alterum est apud Iosephum Ant. J. 10, 7, 6 *οὐδενὸς κακοῦ πειραθήσεσθαι*, quod repetit Zonaras vol. 1 p. 115 B, sed ut illius quoque libros fallere putem. Et 3, 6, 2 *λόγον οὐκ ἔχουσα*

*) 13, 56, 2 *πολιορκήσεσθαι* scribendum est ex codice: Dindorf edit. Teubn. IV p. XVI.

τὸν ἐναντιωθήσόμενον, quod scripsi ἐναντιωσόμενον, ut 19, 5, 4 μηδὲν ἐναντιωθήσεσθαι τῇ δημοκρατίᾳ repositui ἐναντιώσεσθαι, abolito vulgari vitio,*) de quo

*) nec quisquam hoc recte factum dubitabit, nisi qui etiam Dionysium A. R. 1, 59, vol. 1, p. 151, 11, ubi Vaticanus ἐναντιωθησόμενον mutat in ἐναντιωσομένου, et 6, 62, vol. 2, p. 1181, 3, ubi ἐναντιωθήσεσθε in ἐναντιώσεσθε 3, 23, vol. 1, p. 481, 4, ubi omnes ἐναντιώσεται, ut 3, 72, p. 595, 2; 4, 10, vol. 2, p. 661, 13; 6, 38, p. 1127, 10; 48, p. 1148, 12; 65, p. 1189, 3; 69, p. 1197, 1; 75, p. 1211, 13; 85, p. 1236, 16 (ubi Vat. ἐναντιωθησόμεθα); 7, 50, vol. 3, p. 1424, 16; 8, 31, p. 1574, 9, sic, sed nihilominus 4, 51, vol. 2, p. 766, 13, semel scripsisse putet ἐναντιωθήσεται, quod hic est in ipso Vaticano, ut apud Galenum vol. 1, p. 220, 6 Lips. Quae sufficiunt, opinor, ad librorum Diodori consensum in hac forma non minus elevandum quam in aliis, ubi modo variant modo consentiunt, etsi idem illud ἐναντιωθήσεσθαι est in epistola Antiochi regis ex lapide edita *Archives des missions scientifiques et littéraires, deuz. sér. t. 3, liv. 3, 1867, pl. 3, v. 14*: Τὸν δὲ ἐναντιωθησόμενόν τισι τῶν προγεγραμμένων ἔνοχον εἶναι ἀσεβείᾳ, quod utrum recte habeat an fallat ut quod continuo sequitur: Ἀναγραφῆναι τε καὶ τὰ ἀντίγραφα ἐν στήλῃ λιθίνῃ pro δὲ καὶ in medio relinquo. Sunt enim huiusmodi quos dixeris Macedonismi multo antiquioris saepe originis quam ut ab librariis codicum superstitem possint dici profecti, quantumvis scriptoribus meliorem sequentibus dialectum non sint tribuendi, ut quod ego neque Polybio neque Diodoro, cui semel in Exc. Vat. p. 39 (10, 32, 1) est illatum, ut Aristoteli et Straboni, quorum ipsae codicum varietates fraudem redarguunt, verbum σιταρχέω et substantivum σιταρχία pro iisdem per κ scriptis, ut πανδοχεῖον et πανδοχεὺς apud Polybium partim per κ partim per χ scripta ipse exhibet Vaticanus, eadem forma σιταρχία bis est in papyro Ptolemaeo et Cleopatrae regibus Aegypti oblata in Maii Class. Auct. vol. 5, p. 356, 14; 358, 28, sed in eadem 356, 11 et 12, activum καταρχαίσαι et ἐπιχαρχάσαντος, quod ex Byzantinis tantum scriptoribus cognitum, et in alia p. 603 ult. ἐλαμβάνουσαν, et 604, 1, ἀντιλήψαι (et vol. 4,

Dionysio, Dioni Cassio, aliisque illato dixi ad Stephanum. Neque quod 11, 18, 2 est: *Οὔτοι γὰρ ἐδόκουν καὶ φιλοτιμηθήσεσθαι*, scripserat Diodorus, sed *φιλοτιμηθήσεσθαι*, et Plato, Demosthenes et alii omnes, quo ipso etiam *τιμηθήσεσθαι* 15, 74, 1; 16, 75, 4, quamvis passiva significatione positum suspectum redditur, pariter atque 20, 3, 3; 27, 18, 3 *ἡττηθήσεσθαι* et *ἡττηθῆσόμενον*. Nam in utroque verbo sic peccare solent librarii, ut de priori multis ostendi exemplis ad Stephanum, de altero, etiamsi dixit Euripides, Lysias, quem p. 161, 3 *ἡττηθήσονται τῶν κακῶν*, sed p. 180,

p. 445, 12 *ἀγαγῆσαι*), ut quod ib. p. 354, 35 et 358, 32 est *διδῶσαν* et *δοίησαν* neque Polybio neque Diodoro hanc optativi formam possit vindicare, quam ego non solum illis exemi praef. ad Polyb. vol. 1, p. LIII et p. XII, aut Atticis, ut Xenophonti, de quo dixi ad Comment. 1, 4, 19, p. 44 ed. Oxon., aliisque de quibus ad Stephanum v. *Ἀφίημι* p. 2662, B, sed ne Homero quidem vindicatam putabo, donec certiori confirmatam videro exemplo quam quod unum nunc est apud illum Il. P, 733: *Ἄλλ' ὅτε δὴ δ' Αἰάντες μεταστρεφθέντες κατ' αὐτοὺς σταίησαν, τῶν δὲ τράπετο χρώς*. Nam facilis est correctio *σταίην, τῶν δ' αὐτε τράπετο χρώς*, nec magis codicum consensus multis antiquitus vitiis iniquitatorum tueri poterit quod non sit Homericæ ætatis quam prorsus barbarum *ξυμβλήσαι* pro *ξυμβλέσαι* in omnes illatum, quod correxi ad Stephanum v. *Βάλλω* p. 90, D. Cum illo autem Antiochino, sed nihilominus non Diodoreo *ἐναντιωθήσομαι*, conferre licet quam ut Macedonicam, non Diodoream notavi, terminationem imperativi *ωσαν* pro *ων*, saepissime etiam Atticis illatam, ut dixi praef. ad Xenophontis Hist. Gr. ed. Lips. tertiam p. XVIII, sed ut quæ certissima eius videri possint exempla, eadem vel maxime fallant, ut Euripidis Ion. 1131: *Θύσας δὲ γενέταις θεοῖσιν, ἦν μακρὸν χρόνον μένω, παροῦσι δαῖτες ἔστωσαν φίλοις*, ubi nuper restitui quod etiam sententia poscit, *δαῖτας ἑστία φίλοις*: Dindorf V p. XI.

19 ὃν ὑμεῖς ἡγτήσεσθε, et non priori quoque loco scripsisse ἡγτήσονται nemo credet. Nihilo melius ὠφελήθησεσθαι 19, 7, 1 et, ut opinor, καταφρονήσομαι 12, 4, 2, quod etsi est apud Isocratem et Lucianum, tamen καταφρονήσομαι est apud Platonem, ut certe Isocrati haec forma sit restituenda. Nam incredibilis apud omnes cernitur scriptores librariorum in his formis in alteras mutandis incuria, ut apud Diodorum 13, 92, 2 vel περιαιρεθήσεσθαι illatum sit pro περιαιρήσεσθαι. Vicissim 14, 117, 5 male nonnulli ἐπιμνησόμεθα pro ἐπιμνησθησόμεθα, quae una usitata in prosa forma huius futuri, ut apud Pausaniam 5, 25, 1 ἐπιμνησόμεθα καὶ τούτων mutandum putem in ἐπιμνησθησόμεθα, quod est 8, 9, 7; 8, 15, 4, ut μνησθήσομαι 6, 1, 2, et fortasse ne Eunapio quidem Erc. p. 65, 19 ed. Nieb., ἐπιμνήσεται πάλιν τῶν συντεθειμένων, relinquendum. Inter utramque formam variant libri Demosthenis p. 432, 7, Polybii 5, 33, 3, ubi optimi μεμνήσομαι, ut non dubitem Herodoto 1, 5, 177 pro ἐπιμνήσομαι restituere, quod 2, 3 habet, ἐπιμνησθήσομαι. Nam etiam 1, 51, ubi libri ἐπιμνήσομαι, Photius Bibl. cod. 190, p. 150, 9 ἐπιμνησθήσομαι.

Optativorum forma tertiae pluralis in αἰεν pro εἰαν etsi apparet aliquoties in libris, ut τηρήσαιεν 2, 4, 4; προστάξαιεν 8, 3^a, 2, tamen nihilo verior est apud Diodorum quam apud Atticos, quibus saepe est illata. Nam et multo plura sunt formae in εἰαν exempla, et ipsa librorum inter utramque variantium 20, 4, 4 fides vacillat. Eadem ratio videtur formarum illarum in εἰημεν et εἰησαν, quae sunt 8, 15, 1, ubi βουληθῆιμεν, quum talia etiam recentioribus illata arguant librorum in loco Attici apud Eusebium Praep. 15, p. 802, A, varietates διακριθεῖμεν praebentium pro διακριθῆιμεν,

et 3, 36, 1, ubi ὑποληφθεῖσαν, 8, 25, 4, ubi εἴσαν. Nam ἀξιοῖμεν est 10, 21, 2; κληθεῖεν 13, 21, 7; καταπολεμηθεῖεν 14, 39, 3; εἶεν 14, 21, 3.

Secunda singularis indicativi praesentis et futuri medii vel passivi etsi constanter scribitur *η*, nihilominus Diodoro haud dubie restituendum est *ει*.

Perfectis, interdum etiam aoristis, male interpositum *σ*, ut non tantum constanter fere in *κλείσμαι*, semel sine *σ* scripto in nonnullis 19, 61, 6, et in uno 14, 66, 4, et *κέρχισμαι* 4, 38, 2; 17, 103, 4,*) sed, ut videtur, etiam in *ἀλήλειςμαι* 3, 14, 1, etsi hoc est etiam apud Agatharchidem Photii cod. 250, p. 448, 3, et *περιέζωμαι* 1, 72, 2; 5, 29, 2; *παρεζωσμένος* fr. Escor. p. 26 ed. Müller., nisi haec quidem veteribus fuerint peculiaria, etsi *περζωμα* est 3, 8, 5, Diodoro autem *κέρχισμαι* relinquendum, ut 2, 9, 2 *χρόμα*, quod mihi et ipsum scribendum videtur *χρῖμα*, ut *περζωμα*. Sed *ἐλασθεῖσων* 20, 51, 3 redarguit *ἐξελαθέντες*, in deterioribus servatum 4, 67, 1, in plerisque 11, 23, 3.

Imperativi utramque formam ita ut 13, 29, 5 et 6 fit coniunctam, ubi praecesserat *ὑπομενόντων* et *ἐχόντων*, et sequitur *παρατείσθων* — *καταμεμφέσθωσαν* — *ἐπικαλείσθωσαν*, quum etiam libri Xenophontis, Thucydidis, Platonis saepe sic inter se coniunctam exhibeant, nemo dubitet Diodoro librariorum affinxisse, ut tollenda sit altera etiam 18, 56, 5 et 6, ubi *καταδεχέσθωσαν* et *παραγενέσθωσαν*.

Praeter haec in formis vitiosa et ab librariis ad suam consuetudinem detorta multa sunt vocabula modo recte modo secus scripta, de quibus ut compendificerem operam ad locos singulos singulatim dicendi, memoratu

*) 4, 54, 5 *κέρχημαι* manu prima D.

digniora ordine hic coniunctim recensenda et sub uno conspectu ponenda duxi.

Ἄμμος quum 1, 32, 4 in optimo sit libro (i. e. D) conservatum, qui ὅφ' *ἔμμου*, et in plerisque 17, 50, 1, eundem ubique spiritum restitui, de quo dixi ad Thes. Stephani, restituendum haud dubie etiam in nomine *Ἄμμων*.

Ἄν delevi, ubi cum futuri absurde coniungebatur participio: 1, 53, 8 διδάξει τὸν πατέρα ξαδίως ἂν ἐσομένην τὴν στρατείαν, nisi praestat γενησομένην. Item, ubi cum infinitivo futuri: 1, 76, 3 οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα μήτε τοὺς εὐφρεῖς τῶν βραδυτέρων πλεονεκτήσειν 18, 55, 3 οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα τὸν μὲν Κάσσανδρον ταπεινώσειν, ἑαυτοῖς δὲ μεγάλην δόξαν . . περιποιήσειν 20, 3, 3 πάντων διειληφότων μηδ' ἂν ἐργηρήσειν αὐτὸν τοῖς Καρχηδονίοις ἀντιταχθῆναι, ut Polybio ad Thes. Stephani p. 294 A, et Dioni Chrys. saepius eximendum dixi praef. p. XII. Nihilo meliora sunt exempla cum futuro coniuncti apud Dionysium. Eadem vero particula deesse videtur 1, 40, 3: *Εἰ μὲν οὖν ὁ Νεῖλος ἀνέβαινε, δῆλον ὑπῆρχεν, ἐπεὶ δὲ*, ubi δῆλον ἂν ὑπῆρχεν Hertleinus in progr. Werthem. a. 1865, p. 5. Sic *εἰ* — ἂν — ἐπεὶ δὲ est 13, 20, 5; 15, 79, 2. Atque etiam 13, 1, 1, ubi item *εἰ* — ἦν — ἐπεὶ δὲ, scribendum videtur σχεδὸν ἂν ἦν, et 1, 39, 10 post *εἰ* μὲν — ἂν quod sequitur *εἰ* δὲ — ἀδύνατον ἦν, item ἂν ἦν, et 10, 7, 2, ἀπειπὸν ἂν. Simile quidem καθῆκον ἦν 1, 38, 11, ubi item sequitur ἐπεὶ δὲ, et apud Polybium 1, 1, 1 *εἰ* μὲν — ἀναγκαῖον ἦν, sequente

Ἄλλοις *ἐθνέειν* pro ἄλλοις ἔθνεσιν 2, 48, 2 et 17, 82, 2 restituit Dindorf (Neue Jahrb. 1869 p. 472); cf. 1, 66, 9; 1, 67, 9; 1, 74, 1; 2, 38, 1; 2, 39, 4; 2, 48, 3; 2, 55, 3; 3, 18, 5; 11, 71, 4; 25, 2, 1; 29, 19; 40, 3, 2.

item ἐπεὶ δέ: sed utroque loco tanquam nihilo certiori, ut de Polybiano dixi praefatione vol. 1, p. XLVII, illos non magis quam hos illis defendi facile intellegitur. Duplex ἄν e libro optimo D restitui 2, 40, 4, ut in omnibus est 13, 20, 5.

Ἀvolῶ etsi semel apparet cum augmento ab Atticistis improbato ἐξήνοιγεν 1, 33, 11, tamen quum ceteris locis omnibus sit ἀνεῶ —, dubium utrum libri fallant an ipse lapsus sit Diodorus, ut Pausanias 2, 35, 7 ἡνολχθησαν, 4, 26, 8 ἡνοιγε dicens, etsi ἀνεωγμένων dixit 4, 5, 9, nisi quis putet etiam apud hunc fallere libros, qui tamen non, ut in N. T., variant inter utramque formam, quarum alteram illam per η et οι grammatici quidem ut prorsus barbaram reiciunt, sed praebent etiam libri Xenophontis, de quibus dixi praef. ad Hist. Gr. ed. Lips. tertiam p. XX.

Ἀνοπλος etsi nonnisi 20, 110, 1 uno in libro scriptum ἄοπλος, tamen id ipsum constanter etiam Diodoro esse restituendum vix dubitabit qui contulerit quae de utraque forma dixi ad Stephanum, et ἀολκητος pro ἀνολκητος 3, 38, 1 et 2 bis restitutum ex libris, ut est in plerisque 4, 17, 4. Quare ἄοπλος scripsi 14, 115, 2; 14, 116, 2; 16, 10, 3; 17, 8, 5; 17, 42, 2; 17, 64, 1; 17, 84, 6; 18, 9, 5; 20, 11, 2; 20, 66, 3.

Ἀντιπέρας pro ἀντιπέραν quum optimi praebeant 5, 23, 5, idem restitui 2, 47, 1; 3, 38, 4; 3, 39, 3; 3, 42, 1; 5, 60, 1; 5, 82, 1; 5, 83, 2; 13, 65, 4; 13, 79, 6, ut faciendum dixeram ad Thes. Stephani.

Ἀνωτάτω etsi ex optimis restituendum fuit 2, 10, 3 pro ἡ δ' ἀνωτάτη σδιγξ, non sequitur tamen ex uno Gemisto ibidem τὴν ἀνωτάτω pro τὴν ἀνωτάτην

ἀναίδην pro ἀνέδην 2, 23, 2; 2, 59, 1; 16, 37, 2; 37, 3, 3.

ἐπιφάνειαν et ex eodem, qui etiam 2, 13, 2 solus τὸ κατωτάτω μέρος pro κατώτατον, et libro uno 2, 10, 6 τῆς ἀνωτάτω ἐπιφανείας pro τῆς ἀνωτάτης esse recipienda, quippe hiatus evitandi causa consulto a Diodoro, ut videtur, non posita.

Ἀξιοχρέους οὔσας 11, 34, 3 et ἡγεμόνας ἀξιοχρέους 14, 77, 6, videtur scribendum ἀξιόχρεως, quod habet vel Pausanias 7, 6, 9 ὥς μὴδὲ σώζειν τὰ οἰκεῖα ἀξιόχρεως εἶναι, etsi ἀξιόχρεα est 8, 31, 9, ubi nonnulli ω pro ο, quod ad α potius referendum, ut singulari certe libri fere semper ἀξιόχρεως. Plurali tamen etiam κατάχρεοι est 32, 26, 3, ut apud Polybium quoque, quamvis accusativo ἀξιόχρεως dicentem, horum compositorum etiam formae in οἱ apparent. In quibus tamen etiam libri variant inter formas ω et alteras, ut Plutarchi Timol. c. 11, nonnulli διάπλεω pro διάπλειαι. Dixi de his vitiis ad Thes. Stephani p. 1097, A.

Ἀπαράσκενος tantum dixisse Diodorum, non etiam ἀπαρασκέυστος, quod est in omnibus 14, 47, 3 et in uno 12, 69, 4, probat ceterorum locorum omnium in altera forma consensus 2, 26, 5; 2, 29, 5; 3, 65, 3; 13, 36, 4; 16, 84, 2; 17, 86, 5; 18, 51, 2; 29, 3; 31, 42, eademque formam alteram apud Atticos inferendi librariorum consuetudo, de qua dixi ad Stephanum.

In formis Ἀπόλλω et Ἀπόλλωνα, sive absit articulus sive adsit, etsi libri ita ludunt ut nihil in iis sit praesidii (cf. 3, 59), haud dubie tamen Ἀπόλλω tantum dixerat Diodorus, etsi non dixit Ποσειδῶ, sed, in quo libri perpetuo consentiunt, Ποσειδῶνα.

Ἀπλάτος cum recte sit 2, 49, 4 in omnibus, ἀπλάτος est in libris secundae classis 3, 19, 5; 3, 40, 4; 3, 50, 4; 3, 70, 4; 4, 13, 3; 4, 21, 5.

Ἀπόρροια 2, 49, 4 et 3, 46, 5 ne Diodorus quidem scripsisse videtur, sed, quod Phrynichus, cuius de praecepto dixi praef. ad Xenophontis Hist. Gr. p. XIX ed. tertiae, σεμνότερον iudicat, ἀπορροάς, ut omnes 2, 8, 2, quum ἐκροάς 11, 25, 3 in nonnullis item scriptum sit ἐκροας, et plerisque Strabonis 15 p. 702, ubi pro ἀπορροαῖν optimus Vaticanus ἀπορροᾶν. Non melioris fidei videtur ἐπύρροια 2, 2, 1, ubi εὐρροια potius desiderari vidit Herwerdenus, et 5, 25, 3, ut Polybio 2, 32, 2 συρροάς restituendum pro συρροας, quum huius quoque vocabuli forma ἐπιρροή utantur veteres, ut fallere putem exemplum Theophrasti ad Thes. Stephani citatum. Ita περιπνοιας pro περιπνοαῖς illatum plerisque Diodori 3, 19, 4, omnibus in ἀναπνοαῖς convenientibus 2, 12, 2, et πνοιας vel optimo Polybii 1, 56, 4, et plerisque Strabonis 16 p. 769, et ῥοας ex optimo D restitui pro ῥοιας 4, 35, 4, et χροια pro χροα illatum 17, 75, 3, contra constantem Diodori consuetudinem, 3, 47, 8 et 9; 3, 50, 2; 4, 22, 1, quod etiam aliis eximendum, ut Straboni 16 p. 779, qui χροα habet 17 p. 809, 823, tamquam prorsus alienum a prosa, ut vel χρωα Diodori unus (G) pro χροα 2, 14, 4. Pro πτοιας 20, 69, 1, una ed. Basil. πτοῆς, quod videatur esse πτοήσεως, quod est 20, 66, 4.

Ἀπωθεν pro ἔποθεν restitui 2, 4, 2; 3, 15, 3;

Ἄστεος omnes pro ἄστως 1, 28, 4.

Ἀῤῥω omnibus locis restitui, ut est in omnibus libris 1, 11, 5; 1, 35, 2; 1, 36, 2 et 7; 1, 50, 6; 2, 45, 2; 3, 58, 2; 11, 46, 1; 11, 61, 5; 11, 79, 2; 12, 77, 3 etc. — αὐξάνα 4, 79, 7; 4, 73, 5 II; 2, 1, 9 D; 4, 11, 1 D.

Ἀῤῥοῦ saepissime pro αὐτοῦ scriptum est (in D spiritu saepe neglecto), veluti 1, 20, 2; 2, 10, 3; 2, 19, 9; 3, 59, 5; 3, 71, 3; 4, 18, 4; 4, 37, 4.

4, 24, 2 (ἄνωθε D); 12, 10, 6 (ἄνωθεν P); 13, 59, 6 (ἄνωθε P); 13, 85, 1 (ἄνωθε P); 20, 6, 1; 20, 16, 6, servatum in ed. Basil. 20, 6, 1, et in eadem et libro uno 20, 16, 6, et in fr. Escorialensi p. 21 ed. Müller. Saepe sic peccatum apud omnes, ut vel ἀποτέρω inferatur, quibus de vitiis dixi ad Thes. Stephani.

Ἀρεῆς etsi 2, 46, 5; 30, 15; 37, 30, 2 tantum Ἀρεός, ceteris locis constanter in libris flectitur Ἀρεώς, illi nihilominus perinde fallunt ut libri Dionysii, Pausaniae, cuius pauci tantum 8, 32, 3; 8, 37, 12; 9, 36, 1, 3; 9, 37, 7 Ἀρεός, et aliorum, ut dixi ad Thes. Stephani p. 1933, A.

Ἀρμόττω tantum, non etiam ἀρμόζω, dixisse Diodorum multa persuadent prioris formae exempla, ut libris eius alteram interdum inferentibus nihilo plus tribuendum sit quam Xenophontis; cf. Σφάττω.

Ἀχρὶ semper, non ἄχρῃς, esse scribendum dicetur in μέλει.

Βότρως. De accusativo pluralis βότρως, non βότρνας, v. Ἰχθυῶς.

Βόες qui dixit 3, 31, 2, mirum si αἱ βοῦς dixerit 4, 23, 2; 4, 24, 2; quod facile potuit ex praecedentibus accusativis inferri, ut apud Pausan. 4, 4, 5 ἐγένοντο βοῦς, ex accus. 6, ἀποδόμενος βοῦς et βοῦς ἄγεσθαι, pariterque 4, 36, 5 ex praecedentibus accusativis, etsi 5, 1, 9 iterum est βοῦς, quamvis nullus sit accus. in proximis. Βοῦς accus. apud Diodorum 3, 37, 9; 3, 64, 1; 4, 22, 6; 4, 23, 2 etc. Itaque sustuli quod Xen. Cyr. 4, 1, 9 vel optimi inferunt βοῦς, ut apud eundem Anab. 3, 5, 9 vicissim βόας deteriores inferunt pro βοῦς. Nam eadem librorum

Βύβλος et βυβλίον frequenter in D.

in his formis fides quae in formis *ναῦς* et *νῆες*, ut ne Dionysio quidem A. R. 1, 39, p. 98, 12 relinquendum putem *βόας* post *βοῦς* ib. 8 illatum, etsi redit p. 100, 4, 10.

Βοεικός pro *βοϊκός* Diodoro quoque 2, 11, 5, ut ibidem *δρεικός* pro *δρικός*, et 17, 69, 8 restitui, ut aliis omnibus est restituendum quod metrum poscit apud poetas.

Γαμήσαντα 2, 39, 2, et *γαμήσας* 18, 25, 3 et Exc. Vat. 33, 7, 6 non scripsisse qui ceteris locis omnibus multo pluribus scripsit *ἔγγραμμα*; non dubitabit qui contulerit quae hoc de vitio dixi praef. ad Dionem Chrys. p. IX.

Γίγνομαι et *γινώσκω* etsi vix semel iterumque praebent meliores libri, ut 1, 52, 6; 1, 66, 3; 1, 83, 4; 5, 56, 1; 17, 7, 5; 17, 58, 3, minime tamen negem constanter esse restituenda, quum non minus ludere soleant apud Atticos. Nulla enim ratio est cur Diodoro aut Dionysio Halic., apud quem et ipsum obtinet forma *γιν*—, non tribuatur qua non solum alii eiusdem aetatis usi sunt scriptores, ut Nicolaus Damascenus, de quo dixit Federus p. 222, sed multi etiam multo recentiores, ut uterque Dio.

Δεικνύοντων 8, 9, 2; 17, 37, 5, ubi praecedit *διανεύοντων*, scribendum esse *δεικνύοντων*, et 19, 26, 9 *δεικνύντες* pro *δεικνύοντες*, alterius formae probant exempla 1, 75, 3; 4, 6, 4; 5, 46, 3; 16, 92, 5, et *καταχωννύντες* 2, 59, 8, et *μινύντες* 5, 17, 2; *ἀπολλύντες* 10, 9, 3; *ἀναξευγνύντος* 14, 20, 4; *σβεννύντες* 14, 90, 6; *περριγηγνύντες* 17, 35, 7; *ἀπορρηγνύσα* 5, 27, 1. Cui ab eclogario suppositum *δεικνύοντων* non mirabitur qui ibidem viderit 9, 6 *ἀντεισῆξαν*, et *ἀφείλαντο* 9, 12, 1, *εἴλαντο* 10, 19, 3, *ἐπανεἴλαντο* 31.

20*), ut ἀνείλαντο apud Photium 36, 4, 4. Nam etsi indicativi non solum praesens in *ω* saepius est apud Diodorum, et imperfecti forma tertiae singularis in *υ* pro *υε* nusquam apparet nisi apud Photium 31, 19, 8, ubi ἐδείκνυ, participii**) tamen forma illa non magis usus est quam verbi φύω formis ἀναφύηται et ἀναφύεντων 1, 7, 4; 3, 62, 10, de quibus saepe sic illatis dixi ad Thes. Stephani p. 622, C. Nam etiam Pausaniae iisdem abstinenti ἀναφύηται affinxit libri unius librarius 2, 31, 8.

Διόσκοροι quamvis semel tantum iterumque, et ne ab optimo quidem libro, servatum Diodoro constanter esse restituendum non dubitabit qui idem vel apud Pausaniam, sed semel tantum iterumve, in nonnullis certe servatum viderit***). Et sic Διοσκοροδής 19, 62, 7 et 9; 19, 68, 4 tantum non omnes, etsi consentiunt in Διοσκορουδής 13, 3, 4, de quo ubique per *ου* scripto v. Thes. Stephani.

Διώρυχος pro διώρυγος quum D praebuerit 1, 33, 12 et A 1, 57, 2, sine libris restitui 1, 57, 3; 1, 52, 2, ubi duo optimi (AB) διώρυγμα; 1, 63, 1; 1, 65, 4; 2, 9, 2; 4, 11, 4; 4, 18, 6; 4, 35, 4; 18, 33, 2; 18, 73, 3; 19, 13, 4; 20, 94, 5. Nam etiam apud Polybium sic peccant libri deteriores et Suidas, quum *χ*

*) at ἀφείλαντο in D 2, 28, 5; 4, 31, 7; 4, 34, 4.

**) at ἀποδεικνύων 2, 21, 4. — Sagaciter animadvertit Kaelker (p. 309): Verba in *-μι* ante vocales infinitivum exeuntem habent in *-ειν*, ante consonantes in *-ναι*: 4, 52, 5 δεικνύειν ὥς, contra 16, 23, 5 δεικνύναι κατὰ τὸ δυνατόν. cf. 14, 90, 5; 19, 37, 4; 14, 25, 8.

***) κούρους omnes 4, 77, 4; classis secunda 4, 61, 3.

Δένδρη 1, 7, 7; 3, 46, 3 D; 4, 25, 2 D; 3, 68, 5 C; 3, 24, 2 CD.

servet Vaticanus, ut Strabonis 15, p. 723 optimus videtur servare Vaticanus, et cum omnibus 16, p. 737, sed vicissim deteriores tantum 16, p. 740 servant χ , et ne hi quidem 5, p. 244, 245; 17, p. 788, 795, 804, 805, 809, 810, 811, etsi Strabonem non est credibile deteriori usum esse forma quam Plutarchum, cuius libri non minus quam Dionis Cassii consentiunt in χ , nisi quod Fab. c. 1 vel *διωρυγαι* plerique pro *διώρυγες*, quod est in duobus, in uno *διώρυγες*, quum ipsi Xenophonti Anab. 1, 7, 15 unus inferat γ , quod credo ne Pausaniae quidem 3, 1, 1 relinquendum, quum librorum fidem prorsus nullam esse in hac forma ostendant etiam codices Zonarae, qui *διώρυγος* Ann. vol. 1, p. 298 D, ubi *διώρυγος* Iosephus B. J. 6, 1, 7, qui sic etiam A. J. 1, 9, 1, sed *διώρυγι* p. 352 A.

Διοκαίδεκα pro *δώδεκα* in libros nonnullos illatum*) 13, 42, 5; 15, 89, 3; 16, 36, 3, Photio relinquendum 36, 8, 2.

Διοῖν an *δυσῖν* dixerit Diodorus etsi dubium videri possit, libris modo hoc modo illud praeferentibus vel omnibus vel nonnullis, ego utrumque eum dixisse non credens praetuli *δυσῖν*, quod est in omnibus 3, 74, 4; 13, 19, 6; 13, 20, 1; 13, 34, 3. Etsi fieri potest ut una ei potius forma *δυσῖν* sit restituenda.**)

Εἴμι verbi tertiae pl. imperfecti forma *ῥεσαν* etsi semper est in libris, tamen ne Diodoro quidem relinquendam duxi, pariterque eximendam Polybio et Dionysio, ut vel Dionis utrique eximendam dixi ad illos,

*) ortum ex numerorum compendiis, sicuti saepius *δενανῆντε* atque in D *σαράκοντα* pro *τεσσαράκοντα* 1, 45, 4; 2, 8, 5; 2, 9, 5 et 7.

**) cf. Zarncke, Lit. Zentralbl. 1867 p. 1020, ubi haec iure refelluntur.

quum sit etiam multo recentioribus ex libris restituta, in libris autem saepe vel pro ἦσαν illata omninoque nusquam fere servata nisi ubi pro ἦσαν habuerunt librarii; cf. p. XXXI.

Εἰς etsi constanter [at εἰς 3, 13, 2] dicit Diodorus, ἔσωθεν tamen habet 2, 16, 10. Quod etiam apud alios omnes, qui εἰς dicunt potius quam ἐς, obtinere dixi ad Thes. Steph. vol. 3, p. 344 B.

Ἐλαία scribendum videri ἐλάα dicam in Καίω.

Ἐμπι(μ)πλαμαι quum sit ceteris locis omnibus, ἐνεπιμπλῶντο 34, 2, 29 eclogarii esse apparet aut librarii, ut ἐμπιπλᾶσθαι est in uno (D) 2, 45, 2 et πιμπρᾶται vel in optimo (D) 2, 12, 2. Duplex autem μ fere abolitum in libris et in simplex mutatum, in uno (C) 5, 39, 4, in nonnullis servatum 18, 28, 1, constanter restitui, de quo dixi ad Xen. Cyr. 4, 2, 41 in ed. Ox.

Formarum ἐνιαύσιος et ἐνιαυσιαῖος priori sola usus Diodorus alteram saepe accepit ab librariis, a me ubique sublatam.

Ἐπίθεμα 3, 14, 3, scripsi ἐπίθημα, ut est 5, 30, 4, et εὔρεμα sublatum 5, 5, 3, restituto hic et 17, 44, 1

Ἐθελοντί et ἐθελοντήν invenitur: 1, 67, 9 ἐθελοντί εἰς 11, 84, 4 ἐθελοντήν στρατεύειν, 11, 84, 5 ἐθελοντί ἀπογράφεσθαι, 18, 53, 7 ἐθελοντί ὑπακούοντας, 16, 42, 9 ἐθελοντί στρατιᾶται, 18, 61, 5 ἐθελοντί κατήντων. Cum ex 11, 84, 4 appareat Diodorum non abstinuisse a forma ἐθελοντήν, sane mirum esset, si ante vocales potissimum (1, 67, 9; 11, 84, 5; 18, 53, 7) scribere maluisset ἐθελοντί: Kaelker p. 319. — Ac re vera est 1, 67, 9 in CD ἐθελοντή et 11, 84, 5 in P(atmensi) ἐθελοντήν (cf. etiam 32, 4, 2; 38, 12).

Ἐγγονος pro ἔγγονος saepe in libris deterioribus; correxī ex D etiam 2, 32, 3.

εὐρημα, quod est in omnibus 3, 62, 10, et 12, 16, 4 εὐρησιλογίαις pro εὐρεσιλογίαις (cf. 1, 37, 9; 17, 116, 4).

Ἐπιμέλομαι quum sit in omnibus 1, 62, 5; 1, 67, 8, et in uno (E) 1, 15, 4, et in optimo (D) 2, 45, 4, Diodoro constanter esse reddendum apparet, etsi ἐπιμελοῦνται omnes 3, 42, 4; ἐπιμελούμενοι 1, 83, 2; 11, 87, 4; ἐπιμελεῖσθαι 19, 95, 7, ut omittam 8, 1, 2, ubi reliqui ἐπιμελεῖσθαι, tanquam ab eclogario aliter haec conformante positum, etsi sustuli ἐπιμελῶνται ib. 3; idem cadit in μεταμέλομαι.

Composita cum ἔτος etsi servant plerumque α interpositum, tamen quod 2, 55, 3 in melioribus est τριάκοντ' ἔτη pro τριακονταετούς, prodere videtur τριακοντέτους, ut πεντατηρίδα pro πενταετηρίδα est in uno (E) 5, 32, 6.

Εὐθηνεῖν 4, 80, 4, scribendum esse εὐθενεῖν ipsae librorum varietates (εὐθιν. D, ἔσθεν. C, εὐθην. F) ita produnt ut apud alios plerosque quibus illatum η. De quo dixi ad Stephanum.

Ἐως quum sit ubique, ferri non potuit semel illatum 1, 32, 5 τὴν ἡῶ.

Ἅλλου πόλις, non Ἑλιούπολις, scripsisse videri Diodorum dicetur infra in Νέα πόλις.

Ἑρακλειωτῶν quum sit 15, 81, 5; 18, 56, 5; 20, 56, 3; 20, 109, 6, ferri non potuit Ἑρακλειῶται 14, 31, 1, ubi alterum est in libris nonnullis, aut Ἑρακλειωτικῶν 26, 13, 1.

Θάμνος etsi genere feminino est 2, 49, 3 χόρτοι καὶ θάμνοι βαθεῖαι τοσαῦται πεφύκασιν, ubi vel θάμναι

Εὐθύς ante vocalem 4, 36, 4; 4, 51, 5; ante consonantem 4, 49, 5; εὐθύ ante consonantem 2, 12, 2; 3, 5, 1; 4, 38, 4; 4, 43, 2 etc.

Ἐψεῖν pro ἔψειν 3, 62, 7; 4, 52, 3; καθεψώμενος in D 1, 40, 7; ἔψωντες in CF 1, 84, 5 etc.

Θρυλλόμενον pro θρυλούμενον omnes 3, 37, 9.

in D, tamen quum 4, 20, 3 εἰς τινὰς θάμνους, ἐν αἷς τεκοῦσα, idem praebeat οἷς, altero quoque loco fortasse latet vitium, quum mire dictum sit βαθεῖαι τοσαῦται, et scribendum βάθει τοσοῦτοι. Feminini enim generis quam suspecta sit fides etiam Themistii ostendit se ipsum refellens exemplum quod allatum in Thes. Stephani.

Θραῦμα quum 3, 12, 6 ex libris ABCG, inter quos optimi duo, et Agatharchidem describentis Photii Bibl. p. 448, 17 codice optimo pr. manu, restituissem, idem sine libris 17, 20, 5 scripsi pro θραῦσμα, quod etiam Aesch. Pers. 425 tollit codex Mediceus, et meliores Pausaniae 5, 20, 8, et Luciani Hist. c. 25 unus qui θαυμάτων, ut nemo sit dubitaturus de expungendo apud illum quoque σ. Ita νονιάσματος unus pro νονιάμασι 20, 8, 3, et saepe scribitur κοῦσμα pro κοῦμα, et quae sunt alia huius generis, ut χόσμα, de quo dixi supra (p. XLII) ubi de perfecto κέχρισμαι.

Ἰππάρχην 11, 30, 3, bis scribendum ἵππαρχον, ut est 12, 64, 1; 12, 80, 7; 14, 93, 2; 15, 85, 7; 19, 72, 6; 19, 76, 3, ut 20, 7, 4 male illatum τριηράρχων pro τριηράρχων, quod est 20, 51, 3 et 13, 71, 2; 13, 77, 6 τριηράρχαις pro τριηράρχοις, quod est in uno 20, 7, 4 [at τριηράρχην 24, 1, 6]. Neutrum enim illorum dixit Diodorus, quantumvis diceret βιοιτάρχης, etsi in hoc quoque variant libri 15, 62, 4, et νομάρχης.

Ἰχθύς nominativum pluralis praebent libri optimi 3, 15, 4, ubi deteriores (C) cum Agatharchide p. 449, 7 ἰχθύες, sed ἰχθύες iidem 1, 35, 5, ubi ceteri ἰχθύς. Et quanquam ἰχθύες est etiam apud Atticos, tamen apud Diodorum haud dubie utroque praestat loco ἰχθύς, quum etiam apud Pausaniam, qui ἰχθύς habet 4, 34, 1, 2; 8, 21, 2 bis; 9, 24, 2, unus tantum altero loco praebeat ἰχθύς.

Ἰδρυθελίς saepius pro ἰδρυθελίς in libris II classis.

Ἰχθύς accus. omnes 2, 4, 3; 3, 22, 3; 11, 25, 4; 17, 75, 3, pro quo male ἰχθύας D 5, 3, 5, ut meliores apud Agatharchidem p. 449, 17. Ita βότρυας 3, 63, 3, haud dubie scribendum βότρυς, ut est 4, 35, 4; 3, 70, 8 (3, 62, 5 D). Sic τοὺς στάχυν 1, 14, 2; 5, 21, 5.

Καθαίρω quod semel in omnibus 12, 58, 6 acristum habet scriptum per η ἐκάθηραν, et in duobus 20, 91, 8 ἀνεκάθηρε, redarguit quae sunt 4, 13, 3; 4, 31, 4; 4, 69, 4 καθαῖραι, 4, 13, 3 ἐκκαθάρας, 13, 56, 4; 18, 71, 2 et 4 ἀνακαθάρας. Nam recta vel multo recentiores usos esse forma ostendunt libri Athenagorae p. 315 E, προκαθήρας praebentes ubi editi — α. Cf. dicenda in Σημάλω.

Καθάρινοι 5, 33, 5 (καθαροί D), et καθαριότης 5, 46, 2 restitui pro καθάριοι et καθαριότης, quae nihili sunt.

Καλῶ, aliquoties in libris recte scriptum κάω [κατανάεσθαι D 1, 77, 8; ἐπικαέσθαι D 3, 53, 3; ἐξεκάετο 13, 112, 1], ubique sustuli, ut κλαῶ 17, 66, 5; 20, 15, 5; 33, 14, 5; 37, 12, 3, quemadmodum αἰετὸς deteriores (CD!) 4, 15, 2, et αἰεὶ tricies fere in D illatum pro αἰε. Quibus nihilo verius videtur ἐλαῖα, constanter sic scriptum in libris.

Καλχηδὼν etsi omnibus in libris est in Χαλκηδών mutatum 12, 82, 2; 13, 64, 3; 13, 66, 3; 19, 60, 3, Diodorum tamen, ut Polybium, scripsisse Καλχηδὼν prodit argumenti scriptor l. 12, ubi libri Καλχηδόνιοι vel Καρχηδόνιοι. Non dubitavi igitur restituere ei quod aegre servatum apud Xenophontem librarii vel Thucydidi et Demostheni eripuerunt, nisi quod apud hunc semel servarunt nonnulli et vix ipse optimus S.

Καταρράκτης qui scripsit 17, 97, 2: Τῆς δὲ ναυαρχίδος καταρράκτη μεγάλῳ περιπεσούσης, etiam Nili cataractas 1, 32, 10, non ut Latini et recentiores Graeci,

simplici, sed duplici scripsisse videtur ϑ, ut Strabo, apud quem contra libros plerosque illatum simplex ϑ, aliiue, de quibus dictum ad Thes. Stephani. Atque etiam 1, 41, 9 *ῥμβροι καταράττοντες*, et 17, 75, 2 *ποταμὸς καταράττων μετὰ πολλοῦ ψόφου* duplici videntur scribenda littera ϑ, ut apud Polyb. 10, 48, 7.

Κερασθεῖς 2, 26, 7 redarguitur forma recta 20, 72, 5 libris omnibus servata *κραθεῖσαν*, et 4, 3, 4 *κεκραμένους*. Nec dubium non minus fallere exemplum Xenophontis Anab. 5, 4, 29, ubi deteriores *κραθεῖς*, et pauca Platonica de *κερασθεῖς* et *ἀνακερασθεῖς*, atque duplo pluribus formae *κραθεῖς* redargui, quum vel apud Plutarchum et Philonem sit *ἀνακραθεῖς* et *κεκραμένος*, ut mirum sit si *ἐπικερασθεῖς* scripserit Dionysius A. R. 1, 29, p. 76, 6 potius quam quod propemodum vel apud Galenum ad Thes. Stephani citatum superest *ἐπικραθεῖς*, idemque 1, 60 *ἀνακερασθέντες*, quomodo Hesychius interpretatur formam *ἀνακραθεῖς*, et 1, 89 *συγκερασθέντων*, quum 2, 46 pro *συνεκράθησαν ἀλλήλοις* ipse Vaticanus praebeat *συνεκράσθησαν*, unde intellegitur quomodo ortae sint formae illae toties alteris suppositae, et idem Dionysius scripserit *ἀνακεκραμένης* 1, 77 med., *ἐγκεκραμένος* 2, 22 med., *κεκραμένην* 2, 24, 34, ut Luciano Dial. Mer. 4, 4 appareat eximendum esse *κεκερασθαι* vel adeo *κεκερᾶσθαι*, restituto *κεκερᾶσθαι*.

Κελβανος an improbatum Atticistis *κλῖβανος* dixerit Diodorus 2, 49, 3, incertum faciunt libri optimi (CD) λ praebentes. Sed iidem (AC) fere 2, 58, 5 *περιναύσια* pro *περιναύτια*, quod refellit *ναυτία* (*ναυτιλία* D) 4, 47, 4, ut Polybio quoque 31, 22, 1 perperam putem illatum

Κιννάμων D 1, 91, 6 et 3, 46, 3.

Κρεοφαγίας D 3, 31, 3; *κρεοφαγούμενοι* 2, 54, 6.

ἐπιναύσια. Itaque non duxi consultum deteriore formam ex melioribus saepe sic fallentibus recipere.

Κροκόδειλος etsi apud Diodorum constanter scribitur, ut apud Strabonem, nisi quod apud hunc semel unus 17 p. 811 *Κροκοδελλων* δὲ πόλιν ἐκαλεῖτο πρότερον mutat in *Κορκοδελλων*, tamen quum Dionis Cassii 55, 10, 8 codex Venetus idem praebeat pro altero, quod hic et alibi ponit Xiphilinus cum ceteris, et Levit. 11, 29 Alexandrinus *κορκόδιλος*, et Chronici Paschalis Vaticanus p. 156 D *κορκοδελλους*, fieri potest, ut etiam Diodori fallant codices, etsi sine ullo eorum indicio neutrius vocabuli sollicitanda est scriptura: Dindorf edit. Teubn. V p. XIII.

Κυεῖν, non *κύειν*, scripsi 2, 42, 1. De quo dixi ad Xen. Cyrop. 5, 4, 35.

Κυλινδεῖσθαι potius Diodorum dixisse quam *κυλίνδεσθαι* duobus exemplis 3, 16, 4, ubi *κυλινδεῖται*, et 13, 13, 6, ubi *κυλινδουμένας*, etsi formae barytonae nullum apud eum est exemplum, non magis probatur quam formae contractae apud Atticos exemplis. *Κυλινδονται* libri omnes Pausaniae 10, 13, 2, *προκυλινδομένων* unus Plut. Sull. c. 14, cuius libri alibi aut *κυλινδεῖσθαι* exhibent aut *καλινδεῖσθαι*, quorum aut hoc ubique restituendum aut illud in *κυλινδεσθαι* mutandum, atque apud Diodorum aut *καλινδεῖσθαι* scribendum videtur aut *κυλινδεσθαι*, etsi usus est etiam aliena a prosa Atticorum forma *κυλλεῖν* [quae occurrit 1, 87, 5; 3, 40, 4; 4, 59, 4].

Κυνηγεῖν pro *κυνηγετεῖν* quum ex libris sit restitutum 2, 40, 6; 3, 44, 2; 4, 34, 4, et in omnibus sit 3, 25, 4; 31, 38; 34, 34, credibile est etiam 4, 84, 4, ubi omnes *κυνηγετεῖν*, omnes fallere, ut apud Polybium, pariterque in *κυνηγεσία* 4, 81, 4; 31, 27, 8; 34, 34, quum

inter utrumque variant libri 4, 34, 3 et 4, et *κυνηγία* sit 3, 15, 5; 3, 25, 3; 3, 36, 3; 5, 39, 3; 5, 65, 3; 5, 76, 3; 9, 29, 1; 31, 38; 34, 11, et alibi semper, nec minus in *κυνηγεσίῳ* 4, 81, 4, et *κυνηγετῶν* 31, 38, quum *κυνηγοί* et *κυνηγῶν* sit in omnibus 3, 26, 1; 3, 36, 4; 3, 37, 8. Quamobrem ego haec omnia correxi. Nam etsi alterae formae, ut animadvertit Phrynichus p. 428, et Lobeckius p. 432, meliores sunt et antiquiores, Diodorum tamen pariter atque Polybium probabilius est constanter usum esse noviciis, ut vicissim Pausanias constanter utitur alteris.

Λεαίνω dixisse Diodorum, non ut 5, 28, 3 libri, *ἀπολειαίνουσι* (*ἀπολιαίνουσι* D), ostendit etiam *ἐκλεαίνειν* 3, 39, 9.

Λουόμενον et *λουόμενον* 4, 79, 2; 14, 80, 8, scripsi *λουμένον* et *λούμενον* idemque haud dubie restituendum Polybio in particula ab Athenaeo servata 26, 10, 16, ubi *λυόμενους*, ut ib. 13 et 15, *ἐλούετο*, quum vel apud Dionem Chr. Or. 23, vol. 1, p. 513 sit *λύοντας*, quod *λοῦντας* scripsi, ut apud Diodorum 5, 33, 5 *λοῦσιν* scripsi pro *λούουσιν*, qua de forma etiam apud recentiores ab librariis alteri supposita dixi ad Stephanum.

Μεσόγειος quum pariter atque cetera cum *γῆ* composita prope constanter per *ει* scribatur, ferri non potuit *μεσογαίῳ* 11, 68, 1 (*μεσογε*ω* P). Quod saepe illatum etiam Atticis aliisque, ut dixi ad Polyb. vol. 1, p. XLIX.

Μέχρι ante vocalem toties praebent libri optimi ut nemo dubitare possit constanter hoc pariter atque *ἄχρι* esse restituendum.

Μέχρι ἂν οὐδ, quod 16, 60, 1, ubi *μέχρι ἂν* (*ἂν* om. P) *οὐδ ἐκτίσῃσι*, redarguit sequens 2, *μέχρι ἂν ἐκτίσῃσι*,

Μεγαλεπήβολος pro *μεγαλεπίβολος* 1, 19, 2; at recte D 2, 7, 2; 2, 20, 5 atque P 13, 68, 5; cf. 24, 10, 1.

etiam 1, 30, 7, ubi *μέχρι ἂν ὅτου βοηθήσωσιν*; 1, 39, 3, ubi *μέχρι ἂν ὅτου προσπέσῃ*; 3, 14, 2, ubi *μέχρι ἂν ὅτου καθαρὸν γένηται* omnes praeter unum minus bonum, qui omittit *ὅτου*, et 3, 26, 4, ubi optimi duo οὐ; 3, 33, 2; 4, 24, 4; 5, 33, 4, esse tollendum deleto omnibus his locis *ὅτου*, satis probant libri Aristotelis H. A. 9, 37, p. 620, 18 *μέχρι περ ἂν πρὸς τὸ στόμα προσαγάγῃ* pro *ἂν οὐ*, quod librariorum imperitia intulit in alios, praebentes, quum p. 621, 20, 27 bis sit *μέχρι οὐ ἂν ἐκτέκωσι*, uno semel omittente οὐ, quod bis tollendum, ut omnes 8, 5, p. 595, 4 *μέχρι ἂν ὅστου (ὅτου?) ψόφον ἀκούσῃ*, nonnulli tantum *μέχρῃς*, etsi *μέχρῃς* (scr. *μέχρῃ*) οὐ ἂν δύνηται est Polit. 1, 8, p. 1256, 12, ut De gen. an. 2, 4, p. 737, 16 *μέχρι περ ἂν οὐ γεννήσῃ*, omittendum esse οὐ, quod deest libro uni, ostendit quem primum memoravi, cui accedunt ib. 4, 8, p. 533, 22 *μέχρι περ ἂν συγκυκλώσωνται*; 9, 5, p. 611, 12 *μέχρι περ ἂν ἐκφύσῃ*; et Polybii 5, 56, 2: *Μηδ' ἕως τούτου περιμεῖναι μέχρῃς ἂν οὐ τοῖς ὁμοίοις τάδελοιφῷ παλαιῇ συμπτώμασιν*, ubi deleui erasum in Vaticano οὐ, quod abest ceteris eius locis omnibus. Dioscorides 1, 66: *Ἔφε μέχρῃς ἂν οὐ τὴν ὁσμὴν ἀναλάβῃ*, non magis scripserat quam Plutarchus Cic. c. 21 initio: *Ἀρχὴ ἂν οὐ καταπολημῇ Κατιλίνας*, ubi unus οὐ ἂν; Mor. p. 690, A: *Ἀρχὴ ἂν οὐ πᾶν ἐξικμασθῇ*; aut Arrianus Epict. 2, 12, 4: *Μέχρῃς ἂν οὐ δεικνύῃς*. Nam omnibus eximendum est οὐ, ut Thucydidi 7, 83 *μέχρι οὐ δ' ἂν τὰ χρήματα ἀποδοθῇ* esse eximendum ipsa ostendit sedes incerta, Vaticano ponente post δ', quum Thucydides haud dubie scripserit quod 1, 137, ubi libri *μέχρι πλοῦς γένηται*, Schneiderus ei ad Aristot. H. A. vol. 4, p. 169 restituit *μέχρι ἂν*. Est enim illud οὐ vel *ὅτου* post *ἂν* positum non minus absurdum quam si dicas *εἰς ἂν ὃ*

vel ἐξ ἂν οὐ et similia, neque intellegitur cur genitivum Diodorus addiderit, qui sine illo dixit μέχρι ἂν 1, 18, 3; 1, 83, 3; 2, 57, 2; 3, 23, 1; 3, 25, 2; 3, 26, 3, 3, 27, 3 et 4; 3, 33, 3; 4, 23, 3; 4, 46, 4; 9, 11, 1; 17, 114, 4; 20, 61, 6, et ἄχρι ἂν 1, 80, 6; 3, 13, 1. Quomodo convincitur ἄχρι ἂν οὐτου 12, 17, 2, et duplex, de quo supra, Plutarchi ἄχρι ἂν οὐ, quum idem alibi saepe dixerit ἄχρι ἂν sine οὐ, ut nihil tribuendum videatur exemplis simplicis apud eundem ἄχρι οὐ, sequente verbi indicativo, quum idem saepe usus sit nudo ἄχρι sine οὐ, ut omnino latissime patet hoc vitium additi post ἄχρι, μέχρι, ἕως genitivi οὐ vel οὐτου, pariter atque omissae ante coniunctivum cum iis coniunctum particulae ἂν. Quis enim credat Platonem Protag. p. 325 C scripsisse quod omnibus est in libris: Μέχρι οὐ περ ἂν ζῶσι, non quod ceteris locis omnibus habet μέχρι περ ἂν? Neque Menex. p. 245, A: Ἐλευθέρους εἶναι μέχρι οὐ πάλιν αὐτοὶ αὐτοὺς κατεδουλώσαντο scripserat cum genitivo, sed solum μέχρι, aut Plutarchus Caes. c. 7 extr.: Μέχρι οὐ καταπολεμηθῇ Κατιλίνας, sed μέχρι ἂν καταπολεμηθῇ, ut solet, addito ἂν, omisso autem οὐ, neque Mor. p. 688, E: Μέχρι οὐ πάλιν ἐπιρροή γένηται, sed μέχρι ἂν, ut ib. C: Ἄχρι ἂν ἐκστῇ. Itaque Pyrrh. c. 19: Μέχρι δὲ οὐ πάρεστιν ἐν ὅπλοις, πολεμήσειν αὐτῷ Ῥωμαίους, et Mor. p. 736, B: Μέχρι οὐ συνεσταλμένοι ἐστίν, pariterque aliis locis omnibus, ubi ἄχρι vel μέχρι sequitur illud οὐ, quod tot aliis recte abest, non videtur addidisse Plutarchus. Atque sic etiam Diodoro 2, 9, 2 μέχρι οὐτου τὸ πάχος τοῦ χολισματος ἐποίησε πηχῶν τεττάρων, ubi alii μέχρις οὐτου, alii μέχρι τοῦ (μέχρι οὐ D), simplex restituendum videtur μέχρι, et 2, 33, 6 μέχρι οὐ Κῦρος εἰς Πέρσας μετέστησε τὴν ἡγεμονίαν, ubi deteriores οὐτου, et 17, 92, 3 ἔμενεν ἕως οὐτου γενόμενος ἔξαιμος ἐναπέθανε τῷ θηρίῳ, delendi

videntur genitivi οἷ vel ὅτου. De quibus sic additis ab librariis dixi ad Thes. Stephani in Ἀχρῖ, Μέχρῖ et Ἐως, etsi de recentioribus quidem anceps saepe est iudicium, quos dixisse alienum a veteribus ἄχρῖ οἷ ἂν vel κα certis constat inscriptionum testimoniis, ut illud tantum certum sit neminem dixisse aut potuisse dicere ἄχρῖ aut μέχρῖ ἂν οἷ. Quanquam hoc ipso multo etiam mirabilius est illud μέχρῖς οἷ vel ὅτου, quod cum genitivo coniunctum apud Herodotum omnes inde ab H. Stephano in Thes. v. μέχρῖ, p. 952, B, C, ad hunc usque diem illius potius quam librariorum esse crediderunt. Quod graecum esse credam tum quum melioris quam sunt libri Herodoti, omni vitiorum genere contaminati, fidei testis confirmatum video testimonio hoc omnis rationis expers genus loquendi.*)

Μίγνυμι, quum aoristum secundum passivi alibi ex libris receperit, fortasse etiam 4, 37, 2, ubi ἀναμιχθέντες, et 5, 33, 1, ubi μιχθέντων, et 5, 55, 4, ubi μιχθέντα sequente mox altera forma, quae tot aliis est locis, et 5, 80, 1, ubi ἐπιμιχθέντων, libri fallunt, ut ἐκδαρθέντος vel optimi (D) pro ἐκδαρέντος 4, 47, 5, et unus (A) ἀρπαχθεῖσα pro ἀρπαγεῖσα 4, 72, 2, etsi non est cur in hoc quidem verbo non duplex Diodoro concedatur forma aequae usitata.

Μικρός tantum, non μικρός quum dixerit Diodorus, μικρολογίαν 30, 21, 3 corrigendum videtur.

Μίνως Diodorum flexisse Μίνω, Μίνω, Μίνω, non ut saepe fit in libris Μίνωος, Μίνωι, Μίνωα, non est dubitandum, etsi libri ita in utraque forma ludunt ut in formis Ἀπόλλω et Ἀπόλλωνα, sed saepius consentiunt

*) μέχρῖ ante vocales, μέχρῖ ὅτου ante consonantes Diodorum praetulisse arbitratur Kaelker p. 810.

in forma recta, quam vel in argumento libri quarti servarunt optimi.

Μόγυς, non *μόλγς*, dixisse Diodorum ita probant ipsae librorum varietates, ut haud dubie Photii sit *μόλγς* 31, 5, 1 (at exc. Vat. *μόγυς* 31, 5, 2); 36, 2, 2; 36, 6; 37, 2, 3 (ut idem Photius contra Diodori libros 3, 17, 4); et librarii 5, 33, 1.

Μολυβᾶς, quod est in optimis 2, 10, 5, etiam alibi hoc vocabulum et quae ab eo ducuntur persuadet per *υ*, quod interdum praebet liber unus et alter, ut 3, 14, 3, potius esse scribendum quam per *ι*.

Ναῦς pro *νηες* illatum 11, 19, 3, per praecedens 2 *πολλὰς ναῦς*, et ib. 24, 2; 13, 13, 4; 13, 46, 1; 13, 77, 6; 13, 78, 3; 13, 100, 3; 14, 60, 6; 14, 62, 2; 14, 72, 4 et 5; 15, 41, 3; 17, 97, 1; 22, 8, 5; 23, 15, 4, plurima redarguunt formae rectae exempla, et ipsae librorum 2, 17, 1, ubi *νηες* plures de melioribus (AB); 11, 60, 8; 12, 54, 6; 19, 62, 7; 19, 103, 5; 20, 52, 5; 20, 61, 6, varietates.

Νέα πόλγς qui alibi semper divisit, non scripsit 26, 13, 1 *Νεαπόλεως* et 32, 12, 1 *Νεαπόλει*, sed *Νέας πόλεως* et *Νέα πόλει*, quod ex libris restitutum 20, 44, 1. Atque sic etiam *Ἡλιούπολγς* 1, 57, 4; 1, 59, 3 et 4*); 5, 57, 2, scribendum erit *Ἡλίου πόλγς*, ut 1, 84, 4 reapse scribit Eusebius Praep. 2, p. 51, B, quum libri optimi 1, 75, 3 *ἐξ Ἡλίου γάρ πόλεως* praebeant pro *ἐξ Ἡλιουπόλεως γάρ*, ut Stephani quoque Byz. codex Rehdigeranus dividit et Strabo, qui dicit etiam *ἡ τοῦ Ἡλίου πόλγς*, et recte nunc dividitur apud Herodotum, sed gentile *Ἡλίου πολλγς*, quod apud Stephanum scribitur *Ἡλιοπολλγς*, restituendum est Herodoto, eademque scrip-

*) D *ἡλίου πόλεως* 1, 57, 4; *ἡλιουπόλει* (sic) 1, 59, 3 et 4.

tura divisa restituenda etiam Iosepho aliisque omnibus antiquioribus, quae saepe vel apud Zonaram servata. Ita *Λεόντων πόλει* meliores praebuerunt pro *Λεοντοπόλει* 1, 84, 4, etsi fieri potest ut talia utroque modo scriberentur, quemadmodum *Μινώταυρος* interdum vocabulo interposito dividitur.*)

Νεοττεύειν, non *νοττεύειν* dixisse Diodorum, ut 2, 4, 4, libri *ἐννοττεύοντος* vel per σσ, nonnisi Gemisto servante interceptum ε, nedum quod 3, 69, 2 *ἐννοσσεύειν* est in libris et 5, 43, 2 *ἐννοσσεύεται*, ipsae eorum ostendunt varietates.

Νῆσος in formula *ἐπὶ τῶν νήσων* 13, 47, 6: *Τὸν πλοῦν ἐπὶ τῶν νήσων ἐποιήσατο*, Diodorum quoque, ut alios, de quibus dixi ad Thes. Stephani, sine articulo dixisse non dubitabit qui 20, 100, 5; 20, 111, 3, ex libris correctum *διὰ νήσων* pro *διὰ τῶν νήσων* animadverterit, nedum ut vel contra libros inferat Polybio 4, 16, 8: *Ὁρμησεν ἐπὶ νήσων*. Simile est vitium 13, 67, 1 *περὶ μέσας τὰς νύκτας*, quod semper sine articulo dicit Diodorus, male in nonnullis interposito etiam 19, 95, 2.

Οἶμαι in *οἶμαι* mutavi 3, 14, 5, ut est 1, 2, 4; 8, 12, 6; 10, 10, 2; 13, 24, 2; 13, 90, 7; 14, 68, 2; 20, 13, 3; 20, 43, 5; 21, 17, 4; 26, 1, 3; 27, 1, 2; 27, 13; 27, 16, 2; 31, 3, 3; 34, 18.

Ὀλισθάνω pro *ὀλισθαίνω* 1, 30, 9; 5, 25, 5, scripsisse Diodorum nemo dubitabit, quum vel Pausaniae libri nonnulli 5, 27, 4 servant *ἀπολισθάνουσι*, et 6, 14, 8 *ὀλισθάνουσι*, et omnes 10, 23, 4 *ἀπολισθάνουσαι*.

Ὀλυμπιακός optimi (AB, non D) 3, 74, 4, sed *Ὀλυμπικός* 1, 95, 2; 4, 14, 1; 4, 53, 6; 15, 78, 2, quos fallere

*) *Λιδς πόλιν* 1, 97, 7 scripsit Hertlein progr. Werth. 1871 p. 6.

ubi Ὀλυμπικός praebent similia persuadent vitia, ut in uno de ipsis (A) 4, 6, 1 est Διονυσικάϊς, etsi eodem modo quarentem ultra verior sit ludificant apud Pausaniam, Strabonem et alios.

Ὅσα quum sit in omnibus 2, 22, 5; 2, 56, 2; 4, 79, 4; 13, 75, 2; 18, 36, 1; 19, 44, 2; 26, 16, neque ὁστέα ex melioribus 4, 62, 4 fuit recipiendum, neque ferendum quod 4, 38, 5 est in omnibus, ὁστέον, quam formam reiciunt Atticistae, quum ὁστοῦν item in omnibus sit 5, 33, 4, et ὁστών 3, 21, 6; 3, 35, 10; 5, 11, 4; 13, 75, 5; 17, 88, 1; 19, 59, 3. Quo redarguitur ὁστέων 9, 36, 3, ὁστέα 32, 8, tanquam eclogario relinquenda. Saepe sic peccatum etiam apud alios, ut Strabonem 16, p. 775, ubi ὁστέων, quibus formis constanter utuntur novicii scriptores, nunquam antiquiores.

Ὅστισοῦν in accusativo singularis masculini et feminini α abicere ita alia ostendunt exempla ut 23, 15, 2 ὄντιναοῦν corrigendum sit ὄντινοῦν, quemadmodum 1, 59, 1; 1, 61, 2; 13, 55, 7 ἡντινοῦν ex libris restitui pro ἡντιναοῦν, et est in omnibus 13, 102, 3.

Παλαιότερος et παλαιότατος etsi constanter praebent libri, tamen haud dubie non minus fallunt quam apud alios plerosque, ut vel Eusebii nonnulli Praep. 3, p. 96, B, servant παλαιτερα et 4, p. 169, D, παλαιτάτης, et apud Pausaniam quamvis constanter scribatur παλαιότερος, tamen hoc pariter atque σχολαιότερος 7, 12, 9, redarguit duorum optimorum scriptura σχολαιτέρα, ut παλαιτερα Dionysii A. R. 1, 40, p. 101, 13; 2, 47, p. 335, 7; 8, 74, p. 1689, 4, redarguit quod est 1, 8, 9, 12, 68; 2, 12, παλαιότατος, et 13, παλαιότερον; 2,

Οὔθεις exhibent omnes 2, 19, 6; οὔθενός 1, 31, 6; οὔθένα 3, 73, 6; οὔθέν 1, 37, 2; μηθενός 1, 22, 1 aliisque locis variant. Οὕτως etiam ante consonantes non raro invenitur.

4, p. 244, 3, *παλαιότερων*, ut 4, 1, *πάλαι* Reiskius optime correxerit *παλαιάτα*.

Παλαιστή, quod est 1, 55, 9, et in *διπάλαιστος* 5, 30, 4; 18, 26, 5, Diodoro non magis puto relinquendum quam Polybio, cuius libri constanter ut Xenophontis in *Cynegetico*, servant *αι* pro confirmato inscriptionibus *α*.

Παρανομεῖν quum 3, 5, 2 flectatur *παρανενομηκότα*; 4, 37, 1 *παρανενομηκέναι*; 12, 16, 5 *παρανενομηκότων*; 17, 106, 2 *παρανενομηκάσι*, et ibidem et 31, 8, 1 *παρανενομηκότας*, ferri non potuit 1, 78, 3 *παρηνόμησεν*, quum vel apud Pollucem 7, 78 pro *παρηνομημένα* alius liber praebeat *παρανενομημένα*, etsi in altero augmento consentiunt libri Dionis Cassii, non tantum in Xiphilini epitome, sed etiam in superstite operis Dionei parte, fortasse apud hunc quoque non minus fallentes quam apud alios, de quibus v. Thes. Stephani.

Nihil ineptius fingi potest formarum *πεζικός* et *πεζός* alternatione, quae ut apud veteres, etiam apud Diodorum ita obtinet in libris ut horum apud eum ego exemplum sequi non minoris duxerim superstitionis quam apud Xenophontem aut Polybium. Nemo enim credat Diodorum 11, 16, 2 τὸ πεζικὸν στρατόπεδον, sed 11, 17, 2 τοῖς πεζοῖς στρατοπέδοις, aut 11, 20, 2 πεζικός τε καὶ ναυτικός δυνάμεις, sed continuo πεζὴν δύνανται ib. 3 τῷ πεζῷ στρατεύματι, τῇ ναυτικῇ δυνάμει 13, 47, 2 βοηθείας πεζῆς τε καὶ ναυτικῆς, sed 15, 2, 1 scripsisse συνεστήσατο δύνανται ναυτικὴν τε καὶ πεζικὴν μεγάλην. τὸ μὲν γὰρ πεζὸν στρατεύμα μυριάδων ἦν τριάκοντα . . . στρατηγούς δ' ἀπέδειξε τῆς πεζῆς δυνάμεως Ὀρόντην, τῆς δὲ ναυτικῆς Τιρῆβαζον, nec priori quoque loco πεζὴν, ut est 11, 5, 1 τῇ πεζῇ στρατιᾷ, et 11, 59, 2 τὴν πεζὴν

δύναμιν, et 11, 61, 4 *πεζὴν στρατιάν*, 11, 68, 2 et 4; 11, 77, 1 bis; 11, 81, 2; 13, 13, 1 et 7; 13, 14, 4; 13, 17, 4; 13, 45, 6; 13, 46, 5; 13, 67, 1 bis; 13, 100, 5; 14, 48, 4, et altero unus *πεζικῆς* pro *πεζῆς*, ut 15, 4, 2 omnes, et vicissim 20, 45, 1 omnes praeter unum *πεζικὴν τε καὶ ναυτικὴν*, quod etiam aliis est locis multis, quum librarii vel pro adverbio *πεζῇ* interdum intulerint *πεζικῇ*, ut apud Pausaniam 1, 29, 14.

Πειραιᾷ quum sit 11, 41, 2; 12, 49, 2 seq.; 13, 68, 2; 13, 107, 2; 14, 3, 5; 18, 65, 1 et 3; 18, 66, 2; 18, 68, 1 et 2; 18, 69, 2; 18, 75, 1; 20, 45, 2 et 3, neque *Πειραιέα* 11, 60, 3; 14, 32, 4; 14, 33, 2 et 4; 14, 85, 2; 15, 29, 5; 15, 34, 3; 15, 35, 2; 18, 64, 4, neque *Πειραιῶς* 11, 41, 2; 14, 33, 4; 14, 85, 2; 18, 64, 4; 18, 65, 5; 18, 68, 2, ferendum, sed utrumque contrahendum, ut *Πειραιᾷ* et *Πειραιῶς* est 13, 3, 1 et 3; 13, 107, 4, et libri inter utramque formam variant, ut inter *Πειραιᾷ* et *Πειραιέα* 14, 3, 5; 18, 65, 68, 69; 20, 45, 2. Nihil enim perversius perpetua inter has formas fluctuatione, quae vel in libris Atticorum, ut Thucydidis, de quo dixi ad Thes. Stephani v. *Ἐρέτρια*, conspicitur et ab defensoribus eius ipsis scriptoribus imputatur.

Περσεφόνη, quod D *Φερσεφόνη* scribit 4, 4, 1; 4, 22, 1; 4, 25, 4; 4, 26, 1; 5, 2, 3; 5, 68, 2; 5, 75, 4, non solum 3, 64, 1, ex alio etiam 5, 68, 2 cum illo bis praebente, sed etiam 27, 4, 1 ita esse scribendum, non *Περσεφόνη*, ostendit quod ibidem 7 est *Φέρος*, ut apud Appianum, de quo fallitur Schweighaeuserus ad Hannib. c. 56, semper scribendum *Φερσεφόνη*, non modo hoc modo illud, quum etiam Dionysii A. R. 2, 19 codex Vaticanus servet *Φ*. Itaque sic etiam 6, 2, 9 scripsi pro eo quod apud Eusebium est *Περσεφόνη*.

Πηχῶν etsi plerumque omnibus est in libris, tamen 1, 57, 5, semel in tribus, semel in duobus libris scriptum *πηχέων*, quamvis vitioso accentu, idem et hic et alibi, ut 2, 7, 4; 2, 9, 2; 2, 10, 3, ubi Gemistus *πήχεων*, prodere videtur esse restituendum. Eodem modo Polybio nunc hoc nunc illud tribuerunt librarii. Quibus relinquendum esse repudiatum ab Atticistis *πηχῶν* non solum apud veteres, sed etiam apud recentiores, hodie de his non magis fortasse dubitaret Lobeckius ad Phryn. p. 246, quam de Xenophonte Pierseus ad Moerin. p. 327. Neque *ἀνθῶν* scripserat Diodorus 5, 3, 2, sed quod ib. 3 ex melioribus recepi *ἀνθέων*, ut praecipiant Atticistae, quorum maior certe auctoritas quam librorum utramque formam promiscue exhibentium.

Πλέον tantum, non *πλεῖον*, dixisse Diodorum satis multa modo omnibus (1, 82, 2; 3, 35, 3) modo melioribus (D 1, 79, 2; 4, 77, 6; 3, 58, 3 *ἐπιπλέοντα* pro *ἐπὶ πλέον*) in libris prioris formae conservata ostendunt exempla, librariis tamen saepissime substituentibus non solum *πλεῖον*, sed etiam soloecum illud *πλεῖω* (1, 63, 4; 2, 5, 4; 4, 12, 1), de quo quae alio loco dixi repetita sunt in Thes. Stephani. Summa constantia *πλέον* servatum in libris Pausaniae, temere modo hoc modo *πλεῖον* ponentibus librariis apud Xenophontem, Polybium, aliosque.

Πλήθω quum sit in omnibus 2, 40, 6 *τὴν Ἰνδικὴν πλήθουσιν πολλῶν καὶ παντοδαπῶν θηρίων*. 4, 17, 4 *τὴν Αἰθιόπην πλήθουσιν ἀγρίων ζώων*. 13, 97, 6 *τοῦ θεάτρον πλήθοντος*. 15, 5, 3 *πλήθουσιν ἀνδρῶν ἀλκίμων*, et ubi eadem verba 18, 22, 2, et in optimis (D) 3, 50, 2

Πισχυμένων pro *πισζομένων* D 1, 84, 1; *πισζόμενον* D 3, 71, 2; 4, 84, 2; *πισζόμενοι* D 5, 37, 3; P 12, 52, 2; 12, 55, 7; 13, 88, 2; P^a 11, 30, 3 (at *πισζόμενοι* P 11, 22, 4); cf. 3, 21, 3; 3, 26, 3; 21, 12, 1.

πλήθει παντοίων ὄψεων, et in uno de optimis (A) 3, 68, 3 γῆν παντοδαποῖς καρποῖς πλήθουσιν, et in duobus 17, 50, 1 δένδρων πλήθει, idem pro πληθύνω restituendum 2, 1, 5 πληθύνει ἀκλίων ἀνδρῶν· 2, 35, 3 δένδρεσι πληθύνοντα· 2, 54, 3 πληθύνει γεωργῶν· 2, 54, 5 θρεμμάτων πληθύνει· 3, 16, 6 ἐπὶ πλείονα χρόνον πληθύνει συμβαλὴν τὸν ὠκεανόν· 5, 19, 4 διὰ τὸ φύσει τὸν ὠκεανὸν πανταχῇ πληθύνειν παντοδαπῶν ἰχθύων· 5, 25, 2 πάγοις ἐξαισίλοις πληθύνει· 5, 43, 1 πληθύνοντος τοῦ τόπου ναματιαίων ὁδῶν· quum vel πληθυνούσης ἀγορᾶς sit apud Athen. 6 p. 270 D, et in libro optimo Xen. Anab. 2, 1, 7 a prima manu πληθύνουσιν, ut in Vaticano Dionysii A. R. 3, 3, p. 411, 6 πληθυνούσης, quod nemo dixisse videtur, sed πληθυνούσης, ut τοῦ θεάτρον πλήθοντος est apud Diodorum 13, 97, 6, qui ἀγορᾶς πληθυνούσης 13, 104, 5. Nec dubium etiam apud alios multos sic esse peccatum, quum Herodianus certe Περὶ μόν. λ. 5, 2: *Εἰ μὴ πληθύνον πανταχοῦ ὥς ἡμαρτημένον ἐλέγχειν ἐπιχειρήσαιμεν*, manifesto scripserit quod scripsit p. 3, 1: *Τῶν λέξεων αἱ μὲν πλήθουσι καθ' ὁμοιότητα, αἱ δὲ οὐ καὶ τῶν μὲν πληθυνουσῶν κτλ.*, et p. 5, 24 ἔσθ' ὅτε πλήθει ἐν ὁμοιώμασιν, ὅπως διὰ τοῦ πληθύνοντος . . ἐλέγχωμεν, haud dubie πλήθοντος, neque aliter, ut opinor, Pausanias 6, 25, 5: *Καθότι δὲ Ἑλλείων ἡ πόλις πληθύνει μάλιστ' ἀνθρώποις*, ubi liber optimus πληθύνει, alius πληθείη, supra scripto *υεῖ*, alius πληθύνει, ut Polybii 5, 44, 11: *Πεδία πληθύνοντα πόλεσι*, deteriores inferunt *πληθύνοντα*, ut unus Athenaei loco citato, Polybius autem, opinor, scripserat *πλήθοντα*.

Πλημύρειν et πλημυρεῖς etsi duplici μ scripta exhibent libri Diodori, tamen etiam huic alteram ego restitui formam, ut simplex μ semel servat liber optimus Vaticanus Strabonis 15, p. 742.

Πλησίος adiectivum 18, 38, 2, τῶν πλησίων πολισμάτων, in adverbium esse mutandum ipse ostendit liber optimus Vindob. 4, 66, 3, idem praebens pro τῶν πλησίων πόλεων.*)

Ποιῖσθαι *δοπὴν* etsi bis est, 15, 32, 1 *μεγάλας* *ποιεῖται* *δοπὰς* ἐν ταῖς παρατάξεσι, et 19, 15, 5 ὃ γὰρ τῶν στασιαζόντων οὗτος πρόσθοιτο, *μεγίστην* *ἐποιεῖτο* *δοπὴν*, tamen his exemplis certius est activi exemplum 15, 85, 5 *μεγάλην* *δοπὴν* *ποιεῖν* *εἰώθεσαν* ἐν ταῖς μάχαις**), quod veteres certe ipseque Polybius in hac formula semper usurpant.

Πόμα etsi non minore librorum consensu legitur locis omnibus quam vicissim *ἔκπωμα*, tamen qui *ἔκπωμα* scripsit, non scripsit *πόμα*, sed *πῶμα*, etiam apud Atticos saepe in libris omnibus in alterum depravatam, ut solet etiam in accentu huiusmodi vocabulorum peccari, et *χύμα* scriptum erat 17, 75, 7, pro *χῶμα*, et *χρῖματος* pro *χρίματος* scriptum videtur 2, 9, 2***). Librarios haec omnia pervertentes arguit vel *ἔκπομα* scriptum in optimis Xenophontis Cyrop. 1, 3, 9, et apud Pausaniam, cuius libri omnes *πῶμα* servant 2, 13, 8, alterum vel ubi operculum significat illatum 4, 26, 8.

Ποσειδὼν in accusativo semper in omnibus scriptum *Ποσειδῶνα* notavi s. v. *Ἀπόλλων*, etsi apud alios variant, ut Plut. Rom. c. 14.

*) et 22, 9, 5; recte etiam D 4, 33, 9 *εἰς τὴν πλησίον ὕλην*, cf. 1, 13, 3; 3, 46, 4; 4, 13, 2; 4, 78, 1.

**) Eadem mutatio in aliis quoque locutionibus crebra est, veluti *παρατηρήσεις* *ποιεῖσθαι* 2, 9, 4; 2, 30, 2; 2, 31, 9; 3, 60, 3; sed 1, 28, 1 *π. ποιεῖν* in libris II classis; cf. 1, 67, 10; 4, 2, 3; 4, 5, 4; 4, 78, 4.

***) *Θραύσματα* DF 3, 12, 6.

Πραΐως 1, 36, 3, improbatum Photio et inusitatum veteribus, redarguit πράως 34, 2, 33.

Πυρλέννοι ταῦροι 4, 47, 3, et πυρπνῶ Χιμαίρῃ 6, 7, 8 vix videntur ab eodem sic scripta, etsi difficile dictu est utrum sit Diodori. Quem certe utrumque contraxisse videri πνοι et πνω dixi supra p. XXXI.

Ῥίπτω, quod 5, 39, 8 duo optimi (DE), qui ἑαυτοὺς ρίπτουσιν εἰς ἀβυσσὸν κινδύνους, mutant in ρίπτω, rursus tollunt 3, 16, 2, optimi duo (BD) praebentes ριπτόμεναι pro ριπτούμεναι, quod est 19, 99, 3, et vicissim 14, 27, 6 ριπτόμενα, ubi alii ριπτούμενα et D 3, 29, 1 ἐκρίπτουσιν, sed omnes 2, 19, 6 ἀναρριπτομένων, item 17, 59, 1 omnes ριπτούμενα, ut 3, 13, 1 τὴν ριπτομένην κατὰ μικρὸν πέτρῃ, unus (B) ριπτομένην, ἀναρριπτεῖται omnes 5, 37, 4, ἐπερρίπτουν 14, 5, 5, etsi ἐπιρρίπτων in eadem formula est 14, 12, 3; 30, 5; sed τὰς ἐπιβάθρας ἐπιρριπτοῦντες 14, 51, 7, et δίκτυα ἐπιρριπτοῦντες 17, 43, 10, et ἐπερρίπτουν 17, 44, 2 et 4, sed ἐπέρριπτον 13, 78, 7 (ἐπέρριψαν P), et τὰ σώματα παρρριπτόντων 13, 79, 2; et 14, 114, 7 ριπτοῦντες τὰ ὄπλα, et 15, 48, 2 καταρριπτούμεναι, 18, 34, 2 τὰς ἐπάλξεις ἐρρίπτουν, ubi unus ἔρριπτον, 19, 49, 4 ὑπὲρ τῶν τειχῶν ἐξερρίπτουν, et 36, 4, 7 τὰ ὄπλα ριπτούντων et ριπτοῦντες, sed κατὰ τῶν τειχῶν ρίπτοντες ἑαυτοὺς 19, 8, 1, et παρερρίπτει τοῖς θηρίοις 25, 3, 1, ἐρρίπτουν τὰ χρήματα 27, 4, 3, et συγκαταρριπτεῖν 29, 32. Credibile igitur etiam alibi formam contractam alteri esse substituendam, ut 2, 26, 6 ex Gemisto recepi ἑαυτοὺς ριπτεῖν εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμόν, velut 1, 83, 3 κρέα τοῖς ἱέραξι πετομένοις ἀναρρίπτουσι, 2, 58, 5 τὰ δὲ θάμβους πληρούμενα ρίπτουσιν, 3, 15, 6 ρίπτουσιν ἐπὶ τὴν γῆν, 3, 19, 6 ρίπτουσιν εἰς τὴν θάλατταν, 3, 48, 3 ἀπορρίπτειν.

Σαλπικτής pro *σαλπικτής* restitui ex libris 3, 37, 3, contra libros 13, 45, 8 (at *σαλπικταί* P); 13, 77, 6; 13, 99, 1; 15, 87, 2 (*σαλπίγγων* P); 16, 84, 3; 17, 33, 4; 17, 58, 1; 17, 86, 5; 19, 4, 6; 19, 6, 5; 19, 30, 1; 19, 41, 3; 20, 7, 4; cf. *φάρυγα*.

Σημαίνω aoristum apud Diodorum habet per *η*, non per *α*, quod est interdum in libris, scriptum, ut supra dixi de *καθαίρω*.

Σφάττω quum sit 3, 18, 5; 19, 8, 5; 37, 19, 4, *ἀποσφάζει* 11, 48, 8, librarii, *ἔσφαζον* 34, 2, 22, Photii esse apparet, ut ibidem *ἔμα τεττάρων* pro *τέτταρσι*, et eclogarii aut librarii *ἐγκατέσφαξε* 34, 12; 34, 31; *σφάζονται* 25, 6. Ambiguum 9, 29, 1 *ἐπικατασφάζειν*, quod est in codice, utrum sit pro *-σφάττειν* an pro *-σφάζειν* an pro *σφάζαι*, ut 20, 72, 1 idem codex Peirescianus *ἀποσφάζειν* pro *ἀποσφάζαι*. Cf. *ἀρμόττω*.

Τελέως pro *τελείως* ab libris suppeditatum 1, 3, 8; 1, 37, 4; 1, 61, 4; 2, 5, 2; 2, 15, 4; 19, 45, 8, et alibi constanter restitui.

Τετραπόδοις *ζώοις* 2, 42, 1, redarguitur forma recta *τετράποσι* 20, 73, 3 et *τετράπουν* 3, 50, 2; ut apud Polybium 4, 75, 7, quod est *τῆς τετραπόδος λείας* redarguit *τῆς τετραπόδου λείας* 1, 29, 7, quod scripsi *τετράποδος*, etsi ita peccarunt scriptores novicii, ut Georgius ante Malalam dicens p. 3, 8 *τοῖς τετραπόδοις*.

Τοσοῦτον ante vocales et *τοσοῦτο* ante consonantes

Στενότατος omnes codices 2, 8, 2; *στενώτατος* 4, 22, 6 et 4, 85, 3 unus D.

Συρακίσιος pro *Συρακούσιος* 1, 34, 2; 4, 23, 4; 5, 4, 2 unus praebet D, 5, 13, 3 unus G, in posterioribus libris plerumque P cum duobus aliis codicibus.

Τιθασσεύω pro *τιθασεύω* omnes 3, 35, 5 et 9; 3, 37, 7 et 8.

quum dixisse videatur Diodorus, quod 14, 23, 2 est *τοσοῦτ' ἐν' αὐτοῖς*, haud dubie*) scribendum *τοσοῦτον*.

Τρωγλοδύτης etsi libri constanter scribunt cum *λ*, tamen quam fallax sit eorum fides ostendunt libri Strabonis, qui etsi ceteris locis iisque multis conspirant in eadem scriptura, uno tamen loco optimus et saepe solam veram servans scripturam codex Vaticanus 16 p. 768 bis exhibet formam *Τρωγοδυτική*. Atque Epitome libri 16 p. 574, 13 ed. Kramerii *Τρωγοδυτῶν* et 16 *ὅτι Τρωγοδύται ἄνευ τοῦ λ λέγει ὁ Στράβων*. Cuius disertii testimonii, quo constanter hanc illi formam esse restituendam evincitur, ignarus adhuc Letronnius, qui iam *Recherches sur le livre De mensura orbis terrae par Dicuil* p. 77 scripserat: 'Trogoditis Arabia. J'écris Trogodytis et non Troglodytis, parce que c'est l'orthographe constante des manuscrits de Pline [cui constanter restituit Detlefsenus], Solin, Mela (Ciacconius ad Mel. 1, 8, 43), Isidore (passim; au lieu de Tragodytae [9 c. 21, p. 121 B] lisez Trogodytae) et qu'il ne me paraît pas prouvé que les géographes latins ne s'en soient jamais servis. On sait en effet que les Grecs disaient *τρώξ*, *τρωγός* (racine de Trogodytis) aussi bien que *τρώγη*, racine de Troglodytis (Salmas. Ex. Plin. p. 894, F. Vossius ad Melam 1, 4, 31)'; idem *Recueil des Inscriptions gr. et lat. vol. 2* p. 247 ad inscriptionem CXC, in qua *ΣΩΘΕΙΣ ΕΚ ΤΚΩΓΟΔΙΤΤΩΝ* scribit: 'S'il y a *Τρωγοδυτῶν* au lieu de *Τρωγλοδυτῶν*, comme la copie l'indique clairement, ce sera la première fois que cette orthographe se rencontre en grec; mais elle est autorisée par les manuscrits de Pline etc.' Fortasse igitur haec

*) at *τοσοῦτ' ἐννοίας* D 4, 30, 2, qui unus recte *τοσοῦτο* γὰρ 4, 29, 6 (sed cum omnibus *τοσοῦτον* γὰρ 2, 12, 1).

scriptura Graecis non minus reddenda quam Latinis, etsi nullum eius vestigium in libris Diodori*) pariterque Herodoti et Aristotelis: Dindorf ed. Teubn. V p. XIII.

Πείς quum sit in omnibus tantum 12, 12, 5, ut 2, 26, 8 Gemistus *υείς*, ceteris locis omnibus iisque permultis *υιούς*, credibile est formae *υείς* non maiorem apud Diodorum quam apud Polybium esse fidem, ut *υιούς* semper dixit Dionysius.

Φάρυγα 2, 58, 3 scripsi pro *φάρυγγα*. Quod nihili esse hodie nemo dubitat.

Φέρω verbi aoristos inter primum et secundum activi in participio maxime ita variat scriptura ut modo omnibus modo melioribus in libris sit aut prior aut alter, et nemo dixerit secundo tantum an priori promiscue cum illo usus sit Diodorus**). Sed verbi *φορέω* aoristo novicio *φορέσσα* 16, 64, 2 Diodorum liberat (P praebens *φορήσσα* et) *εμφορήσας* 16, 93, 7 et 19, 70, 5.

*) 3, 31—40 D cum ceteris libris exhibet *Τρωγλοδ-*, at 1, 30, 3; 3, 41, 4; 3, 48, 5 *Τρωγοδυτική*, neque id casu factum est. Nam illa pars 2, 46—8, 40 in D suppleta est manu saeculi XIII. Nunc me paenitet formas sine *λ* scriptas Diodoro non reddidisse.

**) *ἐνέγκαι* ante consonantem 5, 71, 1; 13, 102, 2; 15, 10, 4; 15, 55, 4; sed ante vocalem *ἐνεγκεῖν* 1, 87, 8; 1, 97, 4; 11, 59, 1; 13, 19, 5; 19, 95, 7; 20, 25, 4: explicavit optime Kaelker p. 309. — Ceteris in formis Diodorus aoristum primum praetulisse videtur, secundi aoristi formas in primis libris non inveni nisi has: *διενεγκόντας* 1, 26, 7 (omnes); 2, 43, 4 (DG); 3, 65, 6 (II); 4, 71, 1 (D) [contra 4, 40, 1]; *μετενεγκόντας* 1, 46, 4. — *φορεῖν* aliquotiens pro *φέρειν* restituum esse monet Hertlein, ut 3, 35, 2 et 5, ubi Agatharchides praebet *φορεῖ* et *φορεῖν*.

Χερρόνησος pro *Χερρόνησος* (quod omnes praebent 4, 85, 3) scriptum exstat in omnibus libris 3, 44, 7 atque in D 3, 39, 3; 3, 50, 4; 3, 58, 6.

Χρῆμα, quod est 2, 9, 2, Diodorum scripsisse videri *χρῆμα* dixi supra, ubi de perfecto *κέρχμαι*, et s. v. *πόμα*.

Φιλογύναι scripsisse Diodorum 5, 17, 3 *μάλιστα* δὲ τῶν ἀπάντων ὄντες *φιλογύναιοι* προτιμῶσιν αὐτάς, ut Polybicus 10, 19, 3 *συνειδότες φιλογύνην ὄντα τὸν Πόπλιον*, conicio ex eo quod et apud Polybium libri nonnulli *φιλόγγνον* et Suidas v. *Πόπλιος* supposuit *φιλογύναιον*, et Regum 3, 11, 1 *φιλογύνης* plures mutant codices in *φιλογύναιος*, quod ne Philoni quidem tribuendum videtur II p. 301, 9 *καὶ οἱ φιλογυναιοὶ συνουσίαις ἐπιμεμηνότες*, ubi *φιλογύναιοι* Schleusnerus Lex. V. T., sed praestat fortasse *φιλογύναι οἱ συνουσίαις ἐπιμεμηνότες*, idemque videtur restituendum Platoni Conv. p. 191 D *φιλογύναικός τ' εἰσι*, sequente continuo *γυναῖκες*, nisi certiori haec forma quam uno unius loci tam ancipitis confirmata fuerit testimonio: Dindorf edit. Teubn. V p. X.

Nomina Spartana in *ας*, quae in *ης* saepe terminantur in libris, ut *Λεωνίδης*, plerumque sic, raro per *α*, et *Λιωτυχίδης* modo sic modo *Λεωνυχίδας* scriptum, *Καλλικρατίδης* 13, 76, 2, sequente ib. 4, et 13, 78, 4 et 5; 79, 4 seq.; 97, 3 seq.; 98, 1 seq.; 99, 3 seq. *Καλλικρατίδας*, semper scribenda esse per *ας* non minus certum quam Boeotica, ut *Ἐπαμεινώνδας* et *Πελοπίδας*.

Ὀφελεῖν pro *ὠφελεῖν* saepius scriptum est in D.

Denique non est silentio praetereundum Dindorfium semper *ττ* pro *σσ* scripsisse, cum codices ac praecipue libri secundae classis formis cum *σσ* scriptis faveant, quarum exempla, ut omittam *θάλασσα τέσσαρες* aliaque sescenties repetita, pauca referam: *κασσίτερος* omnes 3, 14, 3; omnes praeter F 2, 36, 2 — *κολοσσικός* omnes 1, 46, 1 et 2, 34, 5 (contra omnes *κολοττός* 1, 67, 1) — *λύσσα* omnes 2, 6, 10 et 4, 11, 1.

Nec *Δημόφρων* 11, 6, 1 scripserat Diodorus, sed *Δαμόφρων*, ut est in uno.

Haec igitur praecipua sunt de hoc genere, in quo Diodori quoque, ut aliorum omnium scriptorum, libri ita fallunt et vacillant ut qui illorum vestigia sequatur, saepissime non solum inops consilii sit haesitaturus, sed etiam iniuriam facturus Diodoro, non indigno qui non minorem certe quam ipse orationi suae impendit curam experiatur eius qui reliquias operis ampli multisque rebus memorabilibus quas ex optimis excerptis scriptoribus referti ad pristinam studeat formam revocare. Quibus quae addenda sunt alia haud pauca eiusdem generis et quae praeterea libris permulta graviora illata sunt vitia, de iis in annotationibus*) erit agendum.

*) Hae adnotationes, quas Dindorf in inscriptione singulorum tomorum ac disertis verbis T. V p. XV promiserat, numquam publici iuris factae sunt; neque in scriniis eius quidquam utile reliqui fuisse docuit me bibliopola, in cuius possessionem libri et scripta Dindorfi venerant.

DIODORI BIBLIOTHECAE EPITOME.

LIB. I.

Cap.

1. Prooemium operis. Historia magistra hominum.
2. Historia patrona virtutum, vindex facinorum, nutrix eloquentiae.
3. Historiam universalem usque ad Diodori aetatem nemo confecit.
4. Primus historiam universalem scribere aggressus Diodorus triginta annorum operam impendit. Operis adiumenta et partitio: primis sex libris continetur fabulosa historia usque ad Troiam captam, sequentibus libris undecim res per orbem gestae ad Alexandri obitum, postremis denique libris viginti tribus facta usque ad Caesaris bellum Gallicum.
5. Chronologica ratio operis.
6. 7. Pars prima mythica incipit. De rerum hominumque ortu.
8. Prima hominum vita rudis et inculta describitur. Usus et necessitas docuit linguam, artes, vitae commoda.
9. Quae gens ortu prima fuerit incertum.
10. Aegyptiorum historia incipit. Cur primi homines in Aegypto provenisse multis videantur.

Haec epitome, eis qui indice carent necessaria, omnibus ut spero grata, composita est ab editore Bipontino, quem ad verbum descripsit Dindorf; ipse eam retractavi permultis locis correctis, aliis suppletis aliis contractis, usus saepius breviario Eichstaedti.

Cap.

11. Theologia Aegyptiorum. Dii caelestes: Sol et Luna seu Osiris et Isis.
12. Singulis elementis deos praefecere singulos Aegyptii: Iovem, Vulcanum, Demetra sive Terram matrem, Oceanen sive Nilum, Minervam.
13. Dii terrestres caelestibus ex parte cognomines: Sol, Saturnus, Rhea, Iuppiter, Iuno, Vulcanus, Vesta, Mercurius. Saturnus genuit Iovem et Iunonem. Ex his nati quinque dii: Osiris, Isis, Typhon, Apollo, Venus.
14. Osiridis et Isidis merita de genere humano.
15. Osiris, qui Thebas condidisse dicitur, et Isis artium inventoribus favent et agriculturam colunt.
16. Mercurius linguae, litterarum, palaestrae, lyrae, oleae inventor.
17. Osiris genus humanum ad vitam cultiorem perducturus totum orbem cum exercitu peragrat.
18. Osiridis expeditioni intererant filii Anubis et Macedo, tum Pan, Maron, Triptolemus. Primum adit Aethiopiam. Ibi Satyrorum gentem assumit.
19. Fabula de Prometheo et Hercule explanatur. Osiris per Arabiam ad Indos proficiscitur.
20. Osiris Asiam peragrat totam; per Hellespontum in Europam traicit; Thraciam mandat Maroni, Macedoniam Macedoni, Atticam Triptolemo. Reversum in patriam inter deos rettulere Aegyptii.
21. Osiris occisus est a Typhone fratre. Caedem ulta Isis. Collecta corporis frusta sacerdotibus sepelienda traduntur. Ei varia animalia, inprimis Apim et Mnenim consecrant.
22. Isis sola regnat: ipsa quoque post obitum divinis culta honoribus. Osiridis pudenda phalli nomine consecrata: haec Graeci etiam in orgiorum sacris venerantur.
23. Sunt qui auctore Orpheo Osiridem Thebis ex Semele et Jove natum dicant. Graeci plures Aegyptiorum deos falso suos iactant, ut Herculem.
24. Aegyptiorum Hercules multo antiquior quam Graecorum.
25. Confusa plura Graecorum et Aegyptiorum deorum nomina. Isis inventrix artis medicae. Horum filium, qui ultimus deorum regnavit, in vitam revocavit et immortalitate donavit.

Cap.

26. Immensi annorum numeri et chronologiae apud Aegyptios ratio redditur: anni triginta dierum vel quattuor mensium erant. Isidis aetate gigantes fuisse dicuntur.
27. Mores in Isidis honorem recepti, ut sororis conubium, feminarum privilegia. Isidis et Osiridis columnae cum inscriptionibus.
28. Coloniae ex Aegypto deductae in Babyloniam et Graeciam, ad Colchos et Indaeos.
29. Erechtheus Athenarum rex genere Aegyptius.
30. Chorographia Aegypti. Serbonis lacus.
31. Aegypti pars maritima. Aegypti figura, magnitudo, incolarum urbiumque numerus.
32. Nili descriptio incipit. Cataractae.
33. Insulae Nili, quarum maxima Meroe. Ostia Nili et fossae a Necho et Dario et Ptolemaeo altero ductae.
34. Delta; eius situs ac fructus.
35. Animalia quae Nilus alit: crocodilus, ichneumon, hippopotamus.
36. Piscium in Nilo copia. Nili inundationes. Aegypti fertilitas. Niloscopion.
37. Qui de Nili inundatione scripserint recensentur. Fontes Nili ipsis indigenis ignoti; variorum de iis opiniones.
38. Inundationis causae propositae a Thalete, Anaxagora, Herodoto.
39. De Nili inundationibus quid senserint: Democritus Abderita et Ephorus,
40. Philosophi quidam Memphitarum,
41. Oenopida Chius et Agatharchides Cnidius.

LIBRI PRIMI PARS POSTERIOR.

42. Breviarium utriusque partis.
43. Victus Aegyptiorum antiquissimus.
44. Regum Aegyptiorum classes et periodi diversae.
45. Menas ex hominibus primus rex. Tnephactus. Successores quinquaginta duo ex eadem familia. Busiris et octo ex posteris. Thebarum urbs tunc exstructa describitur.
46. Thebarum divitiae regumque sepulcra.
- 47.—49. Osymandya monumentum.
50. Thebis astrologia inventa annusque primum ad solis

Cap.

cursum accommodatus. Uchoreus Memphin condidit, quae urbs describitur.

51. Memphis nomen accepit ab Uchorei filia, qua natus est Aegyptus.

52. Moeris lacum sui nominis exstruendum curavit.

53. Sesoois educatur una cum aequalibus eodem die natis.

Parat expeditionem ad subigendum terrarum orbem.

54. Aegypto in triginta sex nomos divisa ingentes copias cogit.

55. Aethiopes superat, primus naves longas exstruit; Asiam totam subigit. Europam adit; positus in Thracia columnis in patriam redit.

56. Tempa exstruit per captivos. Babylon et Troia, urbes in Aegypto conditae.

57. Sesoois aggeres Nilo opponit et ex eo novas fossas ducit. Fossis et muro Aegyptum firmat. Navem auratam, obeliscos, statuas consecrat.

58. Sesoois superbia in victos. Mors voluntaria. Darii de Sesooi iudicium.

59. Sesoois filius visu orbatus et mire sanatus.

60. Amasis Aegyptiis superbia exacerbat ab Actisane rege Aethiopum regno expellitur; hic constituit praedonum oppidum Rhinocolura.

61. Recuperant Aegyptii regnum. Mendes sive Marrhus labyrinthi auctor.

62. Cetes sive Proteus tempore belli Troiani regnat. Remphis rex avarus.

63. Nileus. Chemmis pyramidis maximae conditor.

64. Cephren sive Chabryes rex pyramidem alteram statuit. Mycerinus sive Mencherinus tertiam pyramidem condidit. Plures pyramides commemorantur.

65. Bocchoris. Sabaco rex Aegypti genere Aethiops poenas capitales abrogat reosque ad opera publica condemnat. Somnio turbatus imperium abdicat.

66. Dodecarchia per quindecim annos. Commune incohant duodecim principes mausoleum ad lacus Moeridis ostium. Sed Psammetichus assumpto ex Caria et Ionia milite solus regnum occupat.

67. Ducenta milia Aegyptiorum a Psammeticho mercennariis externis favente deficiunt. Rex benignus in exteros, praecipue in Graecos.

Cap.

68. Apries viginti duos annos regnans urbes finitimas vincit. Amasis a militibus Aegyptiis rex factus imperium tenet quinquaginta quinque annos. Cambyses Aegyptum Persis subicit Ol. 63, 3.
69. Aegyptiorum instituta. Graeci commemorantur qui Aegyptum adierunt.
70. Regum Aegyptiorum vita, officia, victus.
71. Regum arbitrio et lubidini nihil permissum.
72. Reges mortui septuaginta duos dies lugentur, quorum ultimo die publicum iudicium de mortuo datur.
73. Nomi Aegyptiorum et nomarchae. Incolarum classes: sacerdotes, reges, milites.
74. Agricolae, pastores, artifices.
75. Indiciorum apud Aegyptios ratio. Dicasterium summum triginta virorum. Praesidis insigne Veritas. Causae non dictae, sed scriptae.
76. Causidicos Aegyptii non admittunt.
77. Leges Aegyptiorum in periuros, calumniatores, parricidas.
78. Leges in desertores, proditores, falsarios, adulteros.
79. Aegyptiorum leges de commerciis et fenore.
80. Aegyptiorum leges de furto. Leges de nuptiis ac liberis educandis.
81. Litterarum apud Aegyptios studia. In astrologia Chaldaei sunt Aegyptiorum coloni et alumni. Palaestram et musicam haud curant Aegyptii.
82. Ars medica Aegyptiorum.
83. Animalia sacra publice alunt Aegyptii. Eorum caedes morte multatur.
84. Apim, Mneum, hircum, crocodilum, leonem Aegyptii praecipua cura alunt et venerantur.
85. De Apide.
86. 87. Causa religiosi bestiarum cultus mythica. Causae aliae.
88. Hircus fecundae generationis symbolum. Boves rufos immolare licuit. Lupi Aegyptiis sacri.
89. Inprimis crocodili apud Aegyptios coluntur.
90. Sanctitatis bestiarum alia causa.
91. Mortuos lugendi eorumque corpora secandi et condiendi ratio.
92. Funebria Aegyptiorum. Iudicium publicum de mortuis.

Cap.

93. Religiosus defunctorum cultus quantum valuerit ad mores formandos.
94. 95. Aegyptiorum legumlatores Mneuis, Sasychis, Sesosis, Bocchoris, Amasis, Darius.
96. Graeci qui discendi studio in Aegypto peregrinati sunt. Graecorum mythi de inferis ex Aegypto translati.
97. Rerum aliarum exempla ex Aegypto in Graeciam advectorum.
98. Ut legumlatores et philosophi, ita artifices quoque Graecorum Aegyptios imitati sunt.

LIB. II.

1. Breviarium primi libri. Asiae historia incipit. Assyriorum primus rex Ninus: delectos iuvenes armat et cum Ariaeo rege Arabiae societatem init. Babyloniam et Armeniam subigit.
2. Totam Asiam intra Tanain et Nilum imperio subicere parat. Domitarum gentium recensens.
3. Ninus urbem ingentem ad Euphratem condere constituit, Ninum appellatam.
4. Semiramis, Dercetun deae filia, a columbis nutrita et a Simma pastore regio educata.
5. Semiramidem Onnes, consilii regii princeps, primo in matrimonio habuerat. Nini admirabilis contra Bactrianos copiarum numerus, comparatus cum aliorum populorum exercitibus.
6. Primus impetus in Bactra, ubi Oxyartes rex sedem habuit, irritus. In Nini castris aderat Onnes eumque secuta Semiramis, cuius consilio et audacia arx tandem capta est. Mulieris et pulchritudinem et virtutem admiratus Ninus cogit maritum ut sibi cedat uxorem.
7. Ninya filius Nini et Semiramidis. Nino mortuo Semiramis succedit. Marito monumentum ponit eiusque opera aemulans Babylonem condere instituit. Urbis magnitudo, muri, turres.
8. Pons Euphrati impositus iungit Baylonem urbem. Regiae in utraque ripa munitae et magnifice ornatae.
9. Regiae cuniculo inter se coniunctae. Beli templum cum specula siderum. Deorum statuae, mensa, vasa aurea.

Cap.

10. Babylonis horti pensiles.
11. Urbes aliae et emporia multa ad Euphratem et Tigrin constructa. Obeliscus ingens in via nobilissima.
12. Immensa bituminis in Babylonia copia. Lacus mortifer.
13. Semiramis apud Bagistanum montem hortos apparat ibique suam et centum satellitum imagines saxo insculpit addita Syriacis litteris inscriptione. Eadem in hortis ad urbem Chauonem institutis vagae libidini indulget. Viam per montem Zarcæum aperit, Ecbatanis regiam condit eoque per montem Orontem aquam ducit.
14. Persiam et reliquam Asiam adit atque monumentis suis exornat. Tum iter facit per Aegyptum in Libyam ad Iovem Ammonem, cuius oraculum de exitu vitae suae consulit.
15. Obiter Aethiopum sepeliendi ritus describuntur.
16. Semiramis redit Bactra et Indis bellum illatura parat ingentes copias, lintres solubiles, elephantorum simulacra.
17. Copiae Semiramidis enumerantur. Contra eam Stabrobates Indorum rex summo opere bellum parat.
18. Semiramis neque admonitione neque minis Stabrobatae deterritus prima pugna in Indo flumine facta superior discedit.
19. Pugna terrestris. Indi iterum fugati, sed Stabrobates rex aciem restituit. Regina vulnere accepto vix cum tertia exercitus parte evadit.
20. Semiramis ob insidias factas et memor oraculi Iovis Ammonis Ninyæ filio regnum tradit. Confestim evanuit, ab Assyriis deinde inter deos relata et sub columbae imagine culta. Scriptores recensentur qui de Semiramide diversa narrant.
21. Ninyæ et successorum omnium per tringinta aetates vita desidiosa. Sardanapallus ultimus. Tunc Assyria Medis subiecta.
22. Ex his Assyriorum regibus unus Teutamus memorabilis, qui copias ad bellum Troianum misit duce Memnone. Memnonia i. e. aedes regiae Susis exstructae.
23. Sardanapalli vita luxuriosa.
24. Arbaces Medus et Belesys Babylonius defectionis consilia ineunt. Arabum principem advocant socium, magnas cogunt copias.

Cap.

25. Tribus proeliis rebelles vincit Sardanapallus.

26. Sardanapallo novae copiae e Bactriana missae. Sed hae interceptae et ad defectionem illectae. Sardanapallus triplici victoria elatus et novae defectionis ignarus ad pristinam ignaviam se convertit. Regii noctu oppressi funduntur. Rex in urbe Nino obsidetur.

27. Sardanapallus in tertium annum obsidione clausus, cum Euphrates facta inundatione muri partem deiecisset, abiecta spe incendio omnia delet et semet ipsum perimit. Arbaces rex declaratur.

28. Arbaces gratum in amicos se praestat. Veniam dat etiam Belesy, qui magnam vim auri sub cinere absconditam fraude ex urbe Nino abstulerat. Nino deleta regni sedes Ecbatana transfertur.

29. De Chaldaeis Babyloniorum sacerdotibus et eruditis. Eorum officia et disciplinae. Comparantur cum Graecorum philosophis.

30. Chaldaeorum doctrina de mundo, deo, providentia. Planetarum et stellarum fixarum systema.

31. Chaldaeorum ex astrologia sumptae praedictiones. De luna et sole et terra. Chronologia infinita.

32. Medorum historia. Discrepant de ea Herodotus et Ctesias. Regum catalogus usque ad Artaeum.

33. Artaei Medorum regis bellum cum Cadusiis.

34. Artynes et Astibarás Medorum reges. Parthi deficiunt ad Sacas. Inde bellum cum Sacis. Sacarum regina Zarina sapientia et virtute nobilissima. Monumentum sepulchrale ei publice consecratum. Aspandas sive Astyages ultimus Medorum rex a Cyro victus: Media Persarum provincia.

35. Indiae situs et magnitudo et fertilitas.

36. Indiae fructus varii. Bis in anno metitur. Agris et agricolis vel ab hoste parcitur.

37. Flumina Indiae, inprimis Ganges et Indus.

38. Indi sunt aborigines. Victus antiquissimus. Bacchus eo duxit exercitum, agri et vini culturam, artes, religiones, leges docuit.

39. Post Bacchum regnum Indiae occupat Hercules eiusque prognati. Omnes homines in India sunt liberi.

Cap.

40. 41. Populi in India ordines septem: philosophi, agricolae, pastores, artifices, milites, ephori, senatores.
42. Elephantum Indici. Advenarum peculiaris tutela.
43. Scytharum historia. Initio gens fuit perexigua ad Araxem. Clarissimus eorum rex Scythas, Iove natus. Scythae filii Patas et Napas. Inde orti Pali et Napae; Sacae, Massagetae, Arimaspi. Sauromatae Scythiam vastant.
44. Anarchia, deinde gynaecocratia apud Scythas.
45. Amazonum origo et prima regina. Themiscyra Amazonum urbs ad ostia Thermodontis. Amazonum res fortiter gestae et victoriae.
46. Amazonum secunda regina magnam Asiae partem expugnat. Herculis adversus Amazones expeditio. Paulatim a vicinis debellatae et extinctae. Penthesilea ultima Amazonum regina, tempore belli Troiani.
47. Hyperborei. Terrae situs ex Hecataeo. Latona ibi nata ideoque Apollinis cultus praecipuus. Graecis amici. Luna ipsis proxima. Apollinis epiphania et annus Metonis. Imperium est penes Boreadas.
48. Arabes. Regionis situs. Orientem versus Nabataei terram sterilem (Arabiam desertam et Petraeam) incolunt, gens indomita et latrociniis nobilis. Petra ingens, lacus asphaltites, balsamum stirps indigena.
49. Arabia felix. Odores exhalant variae plantae et ipsa terra.
50. Aurum apyrum Arabiae felicitas. Pecorum abundantia. Struthocameli.
51. Camelopardales, tragelaphi, bubali, aliae bestiae biformes.
52. Lapides Arabiae felicitas: crystallus, smaragdus, beryllia, chrysolithi. Aves versicolores. De generatione huius colorum varietatis per solis calorem.
53. Aliae proprietates rerum orientalium a maiore solis calore.
54. Arabes scenitae sive Pastores meridiem versus. Agricola et mercatores Syriam versus. Alia pars mare attingens est lacunosa. Abundat elephantis et camelis.
55. Insulae incognitae in Oceano meridionali ab Iambulo descriptae. Iambulus ab Aethiopibus captus pro hostia ad insulam beatam ablegatur.
56. Incolarum huius insulae statura, corporis proprietates, lingua gemina. Caeli temperies mitis, arborum fructus per totum annum.

Cap.

57. Annona ibi copiosa. Litterarum studia, maxime astrologia. Scriptura deorsum ducta. Aetas longissima. Vitae spatium lege definitum.
58. Mulieres communes. Bestiae singulari forma. Septentriones non videntur. Puerorum ingenia per volucres explorantur. Natu maximus rex in singulis tribubus. Insulae sunt septem eiusdem generis.
59. Victus ratio in his insulis frugalis. Dii. Terrae proventus et animalia. Vestitus. Sacrorum et funerum ratio.
60. Iambuli reditus in Graeciam.

LIB. III.

1. Breviarium primi et secundi libri.
2. Aethiopum historia. Hi primi homines fuisse videntur, utpote autochthones solique proximi. Primi deos coluerunt, ideoque diis grati et tuti ab exterarum gentium imperio.
3. Ex Aethiopia in Aegyptum colonia ab Osiride deducta. Quare Aegyptiis sunt eadem leges et ritus iidem, idem scripturae genus, nempe hieroglyphicum. Sacra etiam regumque insignia eadem.
4. De litteris Aethiopicis sive hieroglyphicis.
5. Leges Aethiopum singulares. Reges e sacerdotibus ac per sacerdotes leguntur; iidem arbitrio suo nihil, omnia e legibus decernunt. Capitis damnati ipsi se vita privare debent.
6. Regi sacerdotes per nuntium mortem imperant. Ergamenes primus hunc usum abolevit.
7. Regis amici iisdem quibus rex deformatur naevis se afficiunt et cum eo mortem obeunt.
8. Aethiopes extra Aethiopiae fines. Aethiopum corpora et ingenia. Arma, vestitus, victus.
9. Aethiopum supra Meroen insulam habitantium theologumena. Insunt quoque athei. Ritus sepeliendi varii. Reges creant vel formosissimos vel pastores optimos vel opulentissimos vel fortitudine probatissimos.
10. De regione fertilissima et amoenissima certant Libyes et Aethiopes. Elephantorum et draconum certamina.
11. Recensus scriptorum rerum Aethiopicarum.
- 12.—14. Fodinae aurariae in confiniis Aegypti et Arabiae et

Cap.

- Aethiopiae describuntur. Damnationum ad metalla ingens numerus et aerumnosa vita. Operae in metallis singulae.
15. Nationes, quae ad sinum Arabicum ac Trogodyticam et Aethiopiam ad meridiem vel occidentem spectantem habitant: Ichthyophagi. Inculta et horrida eorum vita. Piscandi ratio.
 16. Cibus e piscibus et conchis sibi parant.
 17. Quadriduum in piscando et edendo consumunt, quinto quoque die aquae immoderato potu se recreant. Vita morborum expers, sed brevis.
 18. Gens a sinu Arabico remotior crudis vescitur piscibus, potu caret. Apathia incredibilis. Non lingua sed manibus colloquitur. Cum phocis consortium habet.
 19. Habitatio multiplex vel in speluncis vel sub costis balaeonarum alga obtectis vel sub contextarum olearum umbraculo vel sub tumulis musci marini. Mortuos proiciunt piscibus.
 20. Incolunt nonnulli cavernas praeruptis saxis et mari inclusas, quamobrem aborigines habentur.
 21. Chelonophagi. Testudines venandi ratio. Carne et testis utuntur. Cetophagi.
 22. Piscandi modus in ora Babyloniae obiecta.
 23. Rhizophagi in Aethiopia supra Aegyptum sita. A leonibus infestantur.
 24. Hylophagi et Spermatophagi. Horum mores agrestes.
 25. Aethiopes Venatores. Venatus ferarum.
 26. 27. Aethiopes elephantorum venatores.
 28. Aethiopes Simi et Struthophagi; struthionum descriptio.
 29. Acridophagi. Locustas capiendi modus et e locustis paratus cibus. Pediculorum morbo conficiuntur.
 30. Acridophagis propinqua regio ob magnam phalangiorum et scorpionum vim desolata.
 31. Cynamolgi in extremo meridie positi. Bonum Indicorum venatio per canes.
 32. Trogodytæ sive Nomades. Mulieres communes, victus a pecore, quod parentum loco habent. Potus, habitus. Circumcidunt genitalia.
 33. Species Trogodytarum Megabari. Peculiaris funerum et proeliorum ratio. Infirmi sponte finiunt vitam aut impune ab aliis interficiuntur.

Cap.

34. Ingeniorum morumque diversitas e caeli discrimine explicanda.
35. Animalia Aethiopiae: rhinoceros, sphinx, cynocephalus, cepus, taurus sarcophagus, crocottas.
36. 37. Serpentes Aethiopiae. Anguis triginta cubitorum longitudine quondam captus et Ptolemaeo II. oblatus.
38. Aethiopum historia finitur. Sinus Arabici descriptio generalis.
39. Descriptio particularis orae dextrae inde ab urbe Arsinoe: portus Veneris, sinus ἀνάθηρος, insula Ophiodes lapide topazio clara.
40. Ichthyophagorum et Trogodytarum gentes dextram sinus Arabici oram accolunt. Mare parum profundum et in superficie viride ob algam. Navigatio difficilis et periculosa.
41. Ora a Tauris in orientem conversa; mare deinceps profundissimum et beluis refertum.
42. Ora Arabiae obiecta: Posidium, palmetum, phocarum insula.
43. Ulterioris orae accolae Maranitae et Garindanei. Laeanitarum sinus; accolunt Arabes Nabataei.
44. Banizomenum sinus; adiacent tres insulae; ultra eas mare scopulosum. Arabes Thamudeni. Insulae sporades. Peninsula amoenissima cum pulchro portu Charmuthae.
45. Quinque montes pyramidales, sinus cum tribus templis, mons Chabinus. Arabes Debae. Amnis aurifer. Alilaei et Gasandae Arabes, quorum regio aurum nativum profert.
46. Carbae et Sabaei incolunt Arabiam felicem, regionem suavissimis odoribus impletam.
47. Carbarum et Sabaeorum regio scatet serpentibus mortiferis. Sabae, urbs regia; summa auri argentique copia, suppellex magnifica. Prope insulae beatae.
48. Singularia in caelo, in ortu siderum ac solis praesertim observata. Venti his regionibus familiares.
49. Libyes circa Cyrenen et Syrtes habitantes: Nasamones, Auschisae, Marmaridae, Macae; horum alii agricolae alii nomades alii latrones. Vita agrestis, arma simplicia.
50. Regio Cyrenae proxima est ferax; quae vergit ad meridiem, inculta ac deserta, plena serpentibus. Vanae species per aera volantes.
51. Earum causae physicae ex aere immoto derivatae.

Cap.

52. Amazones Libycae: multo vetustiores quam Thermo-donteaë ob eamque rem oblivione suppressae. Gorgones.
53. Amazonum gynaeccratia. Virorum inter eas condicio servilis. Ab adustis mammis nomen habent. Sedes erat insula Hespera in palude Tritonide. Captis insulae oppidis vicinisque multis superatis condunt urbem Chersonesum.
54. Amazones hinc profectae arma inferunt Atlantiis et Gorgonibus.
55. Gorgones bello superstites Medusa regnante Perseus perdomuit, sicut et ipsas Amazones Hercules delevit. Deinde Myrina regina Amazonum bellum infert Africae populis inita cum Horo rege Aegypti amicitia, tum Arabibus, Syris ac Cilicibus, nationibus ad Taurum; denique descendit per Phrygiam ad mare et progreditur usque ad Caicum fluvium. Urbes Myrina a se et copiarum ducibus appellavit. Occupat etiam insulas, inprimis Lesbum. Myrina interfecta Amazones a Thracibus fugatae redeunt in Libyam.
56. Atlantii: gens pia et beata. Uranus primus rex, astrologiae peritus.
57. Uxores Uranus plures habuit. Liberi e Titaea Titanes appellati. Filiae Basilea et Rhea sive Pandora. Ex Basilea et fratre Hyperione suscepti Helius et Selene. Hi post mortem ut dii inter caeli sidera relati.
58. Aliae de Basilea Phrygum fabulae: nata e Maeone et Dindyma exposita est in monte Cybelo: inde appellata Cybele et mater montana: fistulam, cymbala, tympana invenit. Diu versatur cum Marsya, vitatur ab Attide.
59. Reversa ad patrem Cybele paulo post furibunda aufugit, ac cum Marsya ad Bacchum et Apollinem pervenit. Marsyae et Apollinis certamen. Apollinis cum Cybele errores. Cybele in Phrygia ex oraculi responso pro dea culta.
60. Urani filii, inter quos praestant Atlas et Saturnus, regnum inter se dividunt. Atlantis filius Hesperus, filiae septem Atlantides, singulae illustribus natis clarae.
61. De Saturno et Rhea eorumque filio Iove.
62. De Baccho, cuius varia nomina et fabulae physica interpretatione explicantur.

Cap.

63. Quidam tres Bacchos exstitisse dicunt. Antiquissimus Indus barbatus fuisse fertur.
64. Alter Bacchus Iovis et Proserpinae vel Cereris filius fingitur cornutus. Tertius est Thebanus Iovis et Semeles filius, ob Iunonis invidiam per abortum natus et in Iovis femore ad maturitatem perductus et Nysae a Nymphis educatus. Baccharum agmina per terrarum orbem ducit.
65. Impii Bacchi contemptores puniuntur, inter quos nobilissimi Pentheus, Myrrhanus, Lycurgus. Charopi praemii loco Thraciae regnum et mysteria tradita, cuius nepos est Orpheus mysteriorum praeses. Bacchus triumphans ex India Thebas redit.
66. Regiones et urbes commemorantur de Bacchi patria certantes. Libycae de Baccho narrationes a Dionysio aliisque Graecis scriptoribus servatae.
67. Linus carminum apud Graecos inventor. Hercules, Thamyra, Orpheus discipuli sunt Lini. Pronapides Homeri magister.
68. Ab eis traduntur haec: Ammon rex Libyae ex virgine Amalthea casu oblata genuit filium (Bacchum), clam in urbem Nysam translatum, ut tutus esset ab uxoris Rhae insidiis. Nysa sita est in insula pulcherrima.
69. Antrum Nysaeum eximiae amoenitatis.
70. Bacchus in antro custodiebatur ab Aristaeo et Minerva, quae in eadem insula ad amnem Tritonem nata erat. Obiter Minervae facinora memorantur, inprimis Aegidis monstri caedes, ob quam vindicandam eius mater Tellus Gigantes peperit, deorum acerrimos hostes. Bacchus puer vini inventor vitiumque cultor.
71. Rhea noverca ad Titanes revertitur, et Saturno iuncta bellum in Ammonem movet. Ammon superatus in Cretam insulam fugit. Sed Bacchus adiutus ab Amazonibus et Minerva Titanes debellat. A captis Titanibus, quos libertate donavit, ut deus adoratur. Inde libationis origo.
72. Belli socii Baccho etiam Sileni erant. In urbe Zabirna Campen monstrum horrendum occidit, Saturnum Rheamque vincit, sed ut parentes pietate colit.
73. Bacchus condit Ammoni patri oraculum. Cur uterque cornutus fingatur. Aegypto Iovem regem praeficit vi-

Cap.

nique culturam Aegyptios docet. Similiter reliquas orbis partes artibus suis cultiores reddit. Ex India reversus Titanes funditus tollit. Deinde Ammone et Baccho inter divos relatis Iuppiter universi mundi rex factus est.

74. Libycae de Baccho altero et tertio traditiones. Tres Bacchi, sicut duo Hercules, a posteris pro uno habiti sunt.

LIB. IV.

1. Exordium quo historiae antiquae difficultates explicantur. Breviarium libr. I—III et IV. Graecorum antiquissima historia incipitur a Bacchi utpote antiquissimi et beneficentissimi fabula.
2. Bacchi natales. Iove et Semele natus nymphis in antro Nysae traditur, unde Dionysi nomen habet. Vini et zythi inventor. Eleutheras in Boeotia condit.
3. Bacchus usque in Indiam expeditionem fecit; reduci a Graecis sacra instituuntur: ritus sollemnes describuntur.
4. Bacchus antiquior, Sabazius, Proserpinae filius, noctu cultus et cornutus. Bacchi Semele nati ingenium, forma, comites Musae, Silenus paedagogus et socius, habitus.
5. Bacchi cognomina eorumque causae. Cur biformis sit, cur Satyri et Musae in eius comitatu.
6. Priapus Bacchi et Veneris filius. Origines cultus vel a propagatione generis humani vel ab Osiridis fabula derivandae. Ithyphallus et Tychon cognominatur. Ortus Hermaphroditi.
7. Musarum parentes, numerus, nomina nominumque ratio.
8. Herculis mythus multa continet impedita et quae fidem excedant, quod rei mythicae proprium est.
9. Herculis stemma. Immensae vires per ipsam portentosam procreationem Herculi infusae et auctae per Iunonem, quae mammas inscia ei prae buerat.
10. Angues in cunis suffocat, unde Herculis nomen consecutus est, ante Alcaeus appellatus. Thebis educatus ab Ergini tributo et tyrannide urbem liberat, Orchomeniorum Minyarumque oppidum destruit. Eurystheus per invidiam Herculi duodecim certamina imponit.
11. Hercules in animi aegritudinem et furorem incidit, quo

Cap.

- liberatus singulos adit labores. 1) Leonem in Nemea occidit. 2) Hydram Lernaean exstinguit.
12. 3) Aprum Erymanthium capit. Centaurorum caedes.
13. 4) Cervam aureis cornibus et velocitate insignem capit. 5) Aves e Stymphalide palude abigit. 6) Augeae stabulum expurgat. 7) Taurum e Creta in Peloponnesum traducit.
14. Defunctus hoc certamine ludos Olympicos Iovi instituit Hercules. Ipse in omni certaminum genere victor a diis deabusque munera accipit. Obiter commemoratur Nioben primam, Alcmenam postremam mortalem fuisse ab Iove compressam.
15. Bello a Gigantibus in deos moto Hercules diis auxilio venit, et ita caelestium deorum honores consequitur. Prometheus liberat. 8) Diomedis equas carnivoras domat. Argonautarum socius.
16. 9) Amazonibus victis Hippolytae zonam rapit. Antiopen captam dono dedit Theseo.
17. 10) Iter in Iberiam ad abducendos Geryonis boves. Congregatis in Creta insula, quam bestiis purgat, copiis primo in Libyam traicit, ubi Antaeum tollit terramque a feris et tyrannis liberat.
18. Iter convertit in Aegyptum et Busiridem occidit. In Libya Hecatompylon condit, urbem post a Carthaginiensibus captam. Ad fretum Gaditanum columnas statuit. Victis Chrysaoris filiis boves abigit. Columnis positus Hercules fretum mutavit, sicuti Thessaliam siccam, palustrem Boeotiam reddidit.
19. Transitus Herculis in Celticam, ubi Alesiam urbem a Caesare expugnatam exstruit, inde per Alpes in Italiam.
20. Ligurum ager ingratus et duri labores, quos subeunt etiam feminae.
21. Hercules ad Tiberim benigno hospitio exceptus; decimae Herculi votae templumque exstructum. In campum Cumaeum sive Phlegraeum progressus Gigantes perdomuit.
22. Lacum Avernum a mari dividit, viam Heracleam munit. Venator in Dianam impius supplicio affectus. Cicadae ob Herculis pietatem deletae. Nando Hercules cum bobus in Siciliam traicit.
23. Thermis Himeraeis et Egestanis recreatus Hercules Ery-

Cap.

- cem certamine vincit eiusque regnum praemium reportat, quod unus e posteris, Dorieus, obtinet ibique Heracleam exstruit, a Carthaginiensibus postea dirutam. Syracusis sacra Cereri et Proserpinae instituit. Sicanos infesta acie obvios caedit.
24. Agyrinaei divinos Herculi honores exhibent. Pro his monumenta relinquit lacum sui nominis, Geryonis lucum, fanum Iolai ludis celebratum. Tum boves retro in Italiam agit, Lacinium ob furtum obtruncat, Crotoni ponit tumulum.
25. Hercules circa Hadriam redit in Epirum. 11) Cerberum ex inferis protrahit. Ante sacris Eleusiniis est initiatus, quae sacra occasionem praebent de Orpheo disserendi.
26. Hercules apud inferos. 12) Hesperidum aurea mala asportat. Diversae de his opiniones.
27. Atlas et Hesperus, Atlantides seu Hesperides. Hesperides a Busiride raptas Hercules Atlanti restituit. Hercules ab Atlante astrologiam accipit, ab ipso Graecis traditam.
28. Amazones, quae ob illata per Herculem damna raptamque Antiopen Atticae bellum intulerant, proelio victae a Theseo.
29. Perfunctus Hercules laboribus oraculi iussu subolem e Thespi filiabus procreatam duce Iolao in Sardiniam mittit. Thespiadum historia. Sardinia ab Iolao expugnata et deinde exulta.
30. Arcessitus e Sicilia Daedalus Sardiniam multis operibus decorat. Iolaus deinde in Graeciam rediturus coloniam relinquit in Sicilia. Condita in Sardinia colonia bello nunquam est victa.
31. Hercules Iolen petit. Accepta repulsa Iphitum fratrem eius necat. Hercules expiationis causa Omphalae Maeonum reginae in servitutem traditur.
32. Reversus in Peloponnesum Hercules proficiscitur Troiam, iniurias a Laomedonte olim illatas vindicaturus. Laomedontem occidit regnumque Priamo tradit.
33. Hercules ultum it Augeam ob recusatam mercedem. Centauro obtruncato in Hippolytae nuptiis primo Tirythem, deinde Pheneum in Arcadiam se confert. Eurytum eiusque patrem Augeam interimit, regnum Phyleo tradit. Tyndareum Sparta pulsum in regnum

Cap.

- restituit. Auge ab Hercule gravida damnata ut submergeretur, servatur cum filio Telepho.
34. Relicta Peloponneso Hercules Calydonem Aetoliae urbem petit et Deianiram uxorem ducit. Apri Calydonii venatio: Meleager, Atalante, Althaea.
35. De Calydoniis Hercules bene meruit facto novo Acheloi alveo, unde orta fabula de cornu Amaltheae.
36. Hercules Ephyram vi capit regeque Phyleo occiso ex eius filia Tlepolemum procreat. Ob Eurynomum casu ab eo interemptum cum Deianira fugiens pervenit ad flumen Euenum. Nessi scelus. Hercules cum Arcadibus sociis Ceycem Trachiniae regem hospes adit.
37. Phylantem regem Dryopum in Delphos impium Hercules occidit eiusque ex filia Antiochum progignit. Nati e Deianira. Dryopum expulsorum novae sedes resque gestae. Hercules Dorienses contra Lapithas defendit, Cygnum certamine vincit, ex Astydamia subacto Ormenii rege, eius patre, Ctesippum procreat. Iole rapta ad promuntorium Cenaeum discedit.
38. Ad celebrandum sacrum vestis Nessi veneno tincta affertur per Licham. Hercules exitiali morbo conficitur. Eius rogus in Oeta.
39. Herculi instituta sacra.
40. Argonautae, quorum socius Hercules erat. Iasonis consilium.
41. Itineris Argonautarum apparatus. Itineris socii.
42. Argonautarum in itinere fata. Ad oram Troadis Hesionen ceto interfecto Hercules liberat. Praemii loco accipit Hesionen et equos regios, quos interea Laomedonti custodiendos relinquit.
43. Argonautae tempestate agitati per deos Samothracas servantur. In Thraciam vecti duo regis Phinei filios vindicant.
44. Phineum repugnantem Boreadae occidunt; regnum filii traditur. Eadem fabula ab aliis aliter narratur. Inde in Pontum profecti Argonautae appellunt ad Chersonesum Tauricam, ignari hic more barbarorum hospites immolari.
45. Cruenti in Taurica Chersoneso cultus origo simulque res Colchicae narrantur. Aetes Colchidis, Perses Tauricae

Cap.

- rex, fratres. Hecate Persae filia venena invenit, patrem veneno perimit, hospitem immolationem instituit. Aetae nupta Circe, Medeam, Aegialum peperit. Circe matris artem diram colit. Circaeum promuntorium.
46. Medea mitioris ingenii servat appulsos peregrinos. Suspecta patri fugit et obviam fit Argonautis; cuius auxilio Iason data matrimonii fide vellus aureum occupare parat.
47. Fabula de Phrixo et aureo vellere apud Colchos in templo Martis custodito.
48. Rapto vellere aureo Argonautae ad naves confugiunt. Aeetes eos persecutus in pugna perit. Argonautarum reditus. Glaucus itineris comes et adiutor.
49. Reversis in Troadem Argonautis ob Hesionen equosque recusatos pugna ineunda erat cum Laomedonte, quo occiso regnum Priamo traditur. In Samothrace diis Samothracibus vota reddunt.
50. Pelias exstincta stirpe Iasonis, quem interisse putat, regnum occupaverat. Iason redux iniurias ulcisci parat, usus Medae consiliis et insidiis.
51. Assumpta sagae persona Medea Iolci urbem et regiam ingreditur, magica ministeria senectae transformandae in iuvenilem vigorem offert et praestigiis approbat.
52. Pelias Medae fraude occisus. Dato signo Argonautae regiam invadunt.
53. Iason in superstitem Peliae familiam benignus Acasto filio regnum cedit; ipse Corinthum sedem deligit. Argonautae novum foedus in futuros casus iungunt et ludos celebrant Iovi Olympio sacros.
54. Iason tribus filiis e Medea procreatis novum coniugium cum Glaucē init. Medea repudiata atrociter ulciscitur.
55. Iason mortem sibi conscivit. Thessalus, superstes eius filius, Iolcum reversus et rex factus incolas a se Thessalos appellat. Medae errores. Medae et Aegei filius Medus Medorum rex.
56. Narrationes aliae de Medea et Medo. Argonautas adverso Tanai et per aliud flumen in Oceanum, inde per fretum Gaditanum in mare mediterraneum redisse Timaeus alique tradunt.
57. Heraclidae. Trachine apud Ceycem regem educati, ab Atheniensibus contra Eurystheum in tutelam recipiuntur.

Cap.

58. Victo Eurystheo Heraclidæ duce Hyllo Peloponnesum et Mycenarum regnum recuperare parant. Hyllo in singulari certamine caeso Heraclidæ ad quinquaginta annos regno et Peloponneso exclusi redeunt Tricorythum. Tlepolemus occupat Rhodum.
59. Thesei genus. Coryneten, Sinin, aprum Crommyonensem, Scironem, Cercyonem, Procrusten superat. Marathonium taurum domat.
60. Fabula de Minotauro. Cretæ historia et regum Cretensium recens. Androgeos Minois filius per insidias ab Aegeo Atheniensium rege interemptus.
61. Attica a Minoe bello et fame pressa. Oraculo inssi Athenienses poenam dant septem pueros puellasque Minotauro prociendos. Theseus Ariadnæ ope Minotaurum occidit. Ariadnæ in insula Naxo a Baccho rapta. Aegens nigris velis deceptus vitam finit. Succedens Theseus legibus et institutis patriam auget.
62. Phædra Thesei coniux Hippolytum privignum impro amore prosequitur. Utriusque interitus. Theseus exul.
63. Theseus et Pirithous rapiunt Helenam. Proserpinam rapturi descendunt ad inferos.
64. Septem ad Thebas. Laius Thebarum rex et Iocasta. Oedipus inscius patrem occidit et ænigmate Sphingis soluto matrem uxorem ducit.
65. Scelere detecto et Oedipo incluso filii regno potiuntur. Polynices a fratre regno pulsus ab Adrasto auxilium impetrat. Septem duces Thebis bellum inferunt. Cadunt omnes præter Adrastum.
66. Septem ducum filii Epigoni dicti bellum renovant. Thebani victi in agrum Tilphossæum migrant. Thebæ ab Epigonis captæ. Daphnē Tiresiæ filia Delphos missa evasit Sibylla.
67. Thebani deinde alii Doriensium terras occupant, alii redeunt Thebas. — Aeolum et Boeotorum origines. Boeoti proles usque ad bellum Troianum.
68. Aeoli progenies Salmonæus et Tyro: horum posteri usque ad Nestorem et bellum Troianum.
69. Lapitharum genus, ex quo ortus gignit Centauros.
70. Centaurorum bellum adversus Lapithas horumque reliquæ.

Cap.

71. Aesculapius, Apollinis filius, artis medicae peritissimus propter Plutonis querelas a Iove necatur. Apollo filium ultus damnatur. Aesculapi filii expeditioni in Troiam intersunt.
72. Penei et Asopi genus cum posteris usque ad bellum Troianum.
73. Oenomaus et Hippodamiae filiae proci. Pelops Myrtili auxilio consequitur victoriam et puellae coniugium. Peloponneso ab eo nomen inditur.
74. Tantalus eiusque filia Niobe superbientes graves poenas dant. Tantalum regno expulit Ilus Trois filius.
75. Trois stirps a Teucro repetita et usque ad Priamum deducta.
76. Daedalus. Talum, sororis filium, novis inventis clarum invidia commotus dolo interemit. Capitis damnatur ab Areopagitis.
77. Fuga delatus in Cretam Daedalus construxit bovis machinam ad explendam Pasiphaae libidinem. Minotaurus inde ortus. Labyrinthus. Ob Minois iram Daedalus cum Icaro in Siciliam fugit. Icarum mors. Fabula de alis e cera factis.
78. Daedali opera in Sicilia effecta.
79. Bellum ob receptum Daedalum a Minoe Siculis illatum. Minois mors et sepulcrum. Cretenses in Sicilia relictum urbem Minoam et Engyum condunt templumque deabus matribus exstruunt.
80. Dearum matrum in Sicilia cultus. Templum sumptibus maximis constructum.
81. Aristaeus, Apolline et Cyrene ortus, nymphis traditur nutriendus, a quibus lactis, apum, olivarum, culturam accipit. Thebas profectus ex Autonoe Cadmi filia procreat Actaeonem venatorem a canibus dilaceratum.
82. Aristaeus in Ceam insulam vectus Graeciam pestilentia liberat. Relicta ibi subole ipse Sardiniam Siciliam aliasque insulas adit ac beneficiis suis cultiores reddit. Denique in Thracia aliquamdiu moratus evanescit et divinos honores consequitur.
83. Eryx, Veneris et Butae filius, Siciliae regulus condit urbem sui nominis et in eius arce templum Veneris Erycinae; quod post Erycem Aeneas, Siculi, Cartha-

Cap.

ginienses, Romani donis et religioso cultu amplissimum reddiderunt.

84. Daphnis Mercurio et nympha genitus in amoenissima convalle montium Heraeorum bucolicorum modorum inventor exstitit. Ab irata nympha visu orbatur.
85. Orion venatione magnique roboris operibus clarus portum, qui Acte appellatur, ad Messanam construit. Quaeritur num Sicilia olim chersonesus fuerit. Orion inter astra relatus.

NOTARUM EXPLICATIO.

A = Coislinianus codex saec. XV (praef. p. VII)

B = Mutinensis codex saec. XV (praef. p. VII)

C = Vaticanus codex saec. XII (praef. p. XIV)

D = Vindobonensis codex saec. XI (praef. p. IV)

E = Parisinus codex saec. XVI (praef. p. XI)

F = } Claromontani codices saec. XVI (praef. p. XVI)

G = }

M = Venetus codex saec. XV (praef. p. XV)

N = Vindobonensis codex saec. XVI (praef. p. XI)

vulg. = vulgaris lectio omnium librorum praeter D

II = secundae classis libri i. e. omnes codices praeter ABD

Eich. = Eichstaedti

Rhod. = Rhodomani

Steph. = Stephani

Wess. = Wesselingi

} editio (praef. p. XXII s.)

Hertlein: programmata, Wertheim 1864. 1865. 1866. 1871.
1873

Reiske: animadversionum ad Graecos auctores vol. I

Schäfer: meletemata in Dionys. Halic.

1 Τάδε ἐνεστὶν ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Διοδώρου βίβλων.

Προοίμιον τῆς ὅλης πραγματείας.

Περὶ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις λεγομένων περὶ τοῦ κόσμου γενέσεως.

5 Περὶ τῶν θεῶν ὅσοι πόλεις ἔκτισαν κατ' Αἴγυπτον.

Περὶ τῶν πρώτων γενομένων ἀνθρώπων καὶ τοῦ παλαιοτάτου βίου.

Περὶ τῆς τῶν ἀθανάτων τιμῆς καὶ τῆς τῶν ναιῶν κατασκευῆς.

10 Περὶ τῆς τοποθεσίας τῆς κατ' Αἴγυπτον χώρας καὶ τῶν
2 περὶ τὸν Νεῖλον ποταμὸν παραδοξολογουμένων, τῆς τε
τούτου πληρώσεως τὰς αἰτίας καὶ τῶν ἱστορικῶν καὶ φιλοσόφων ἀποφάσεις.

Περὶ τῶν πρώτων γενομένων κατ' Αἴγυπτον βασιλέων καὶ
15 τῶν κατὰ μέρος αὐτῶν πράξεων.

Περὶ κατασκευῶν τῶν πυραμίδων τῶν ἀναγραφομένων ἐν τοῖς ἑπὰς θαυμαζομένοις ἔργοις.

Περὶ τῶν νόμων καὶ τῶν δικαστηρίων.

Περὶ τῶν ἀφιερωμένων ζώων παρ' Αἰγυπτίοις.

20 Περὶ τῶν νομίμων τῶν περὶ τοὺς τετελεντηκότας παρ' Αἰγυπτίοις γενομένων.

Περὶ τῶν Ἑλλήνων ὅσοι τῶν ἐπὶ παιδείᾳ θαυμαζομένων παραβαλόντες εἰς Αἴγυπτον καὶ πολλὰ τῶν χρησίμων μαθόντες μετήνεγκαν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Haec omnia desunt in D, argumentum aliud finxit A.

ΔΙΟΔΩΡΟΥ
ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΣ ΠΡΩΤΗ.

- 1 Τοῖς τὰς κοινὰς ἱστορίας πραγματευσαμένοις
 μεγάλας χάριτας ἀπονέμειν δίκαιον πάντας ἀνθρώ-
 πους, ὅτι τοῖς ἰδίοις πόνοις ὠφελῆσαι τὸν κοινὸν
 βίον ἐφιλοτιμήθησαν· ἀκίνδυνον γὰρ διδασκαλίαν
 τοῦ συμφέροντος εἰσηγησάμενοι καλλίστην ἐμπει- 5
 ρίαν διὰ τῆς πραγματείας ταύτης περιποιούσι τοῖς
2 ἀναγινώσκουσιν. ἡ μὲν γὰρ ἐκ τῆς πείρας ἐκάστου
 μάθησις μετὰ πολλῶν πόνων καὶ κινδύνων ποιεῖ τῶν
 χρησίμων ἕκαστα διαγινώσκειν, καὶ διὰ τοῦτο τῶν
 ἡρώων ὁ πολυπειρώτατος μετὰ μεγάλων ἀτυχημάτων 10
 πολλῶν ἀνθρώπων ἶδεν ἕσται καὶ νόον ἔγνω·
 ἡ δὲ διὰ τῆς ἱστορίας περιγινομένη σύνεσις τῶν ἁλ-
 λοτρίων ἀποτευγμάτων τε καὶ κατορθωμάτων ἀπεί-
3 ρατον κακῶν ἔχει τὴν διδασκαλίαν. ἔπειτα πάντας
 ἀνθρώπους, μετέχοντας μὲν τῆς πρὸς ἀλλήλους συγ- 15
 γενείας, τόποις δὲ καὶ χρόνοις διεστηκότας, ἐφιλοτι-
 μήθησαν ὑπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἀγαγεῖν,
 ὥσπερ τινὲς ὑπουργοὶ τῆς θείας προνοίας γεννηθέν-
 τες. ἐκείνη τε γὰρ τὴν τῶν ὁρωμένων ἕστων διακό-
 σμησιν καὶ τὰς τῶν ἀνθρώπων φύσεις εἰς κοινὴν ἀνα- 20

4 *λογίαν συνθεῖσα κυκλεῖ συνεχῶς ἅπαντα τὸν αἰῶνα,*
τὸ ἐπιβάλλον ἐκάστοις ἐκ τῆς πεπωμένης μερί-
ζουσα, οἷ τε τὰς κοινὰς τῆς οἰκουμένης πράξεις κα-
θάπερ μιᾷς πόλεως ἀναγράφαντες ἓνα λόγον καὶ
 5 *κοινὸν χρηματιστήριον τῶν συντετελεσμένων ἀπέ-*
δειξαν τὰς ἑαυτῶν πραγματείας. καλὸν γὰρ τὸ δύ-
 4 *νασθαι τοῖς τῶν ἄλλων ἀγνοήμασι πρὸς διόρθωσιν*
χρησθαι παραδείγμασι, καὶ πρὸς τὰ συγκυροῦντα
ποικίλως κατὰ τὸν βίον ἔχειν μὴ ζήτησιν τῶν πρα-
 10 *τομένων, ἀλλὰ μίμησιν τῶν ἐπιτετευγμένων. καὶ*
γὰρ τοὺς πρεσβυτάτους ταῖς ἡλικίαις ἅπαντες τῶν
νεωτέρων προκρίνουσιν ἐν ταῖς συμβουλίαις διὰ τὴν
ἐκ τοῦ χρόνου περιγεγενημένην αὐτοῖς ἐμπειρίαν·
ἣς τοσοῦτον ὑπερέχειν συμβέβηκε τὴν ἐκ τῆς ἱστο-
 15 *ρίας μάθησιν ὅσον καὶ τῷ πλήθει τῶν πραγμάτων*
προτεροῦσαν αὐτὴν ἐπεγνώκαμεν. διὸ καὶ πρὸς
ἀπάσας τὰς τοῦ βίου περιστάσεις χρησιμωτάτην ἔν
τις εἶναι νομίσειε τὴν ταύτης ἀνάληψιν. τοῖς μὲν 5
γὰρ νεωτέροις τὴν τῶν γεγηρακότεων περιποιεῖ σύν-
 20 *εσιν, τοῖς δὲ πρεσβυτέροις πολλαπλασιάζει τὴν ὑπάρ-*
χουσαν ἐμπειρίαν, καὶ τοὺς μὲν ἰδιώτας ἀξίους ἡγε-
μονίας κατασκευάζει, τοὺς δ' ἡγεμόνας τῷ διὰ τῆς
δόξης ἀθανατισμῷ προτρέπεται τοῖς καλλίστοις τῶν
ἔργων ἐπιχειρεῖν, χωρὶς δὲ τούτων τοὺς μὲν στρα-
 25 *τιώτας τοῖς μετὰ τὴν τελευτὴν ἐπαίνους ἐτοιμοτέ-*
ρους κατασκευάζει πρὸς τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος κιν-
δύνους, τοὺς δὲ πονηροὺς τῶν ἀνθρώπων ταῖς αἰωνί-
οις βλασφημίαις ἀποτρέπει τῆς ἐπὶ τὴν κακίαν ὁρ-

1 κυκλοῖ D 4 ἓνα λόγον] ἀνάλογον Reiske 16 ὑπερ-
 τεροῦσαν CF 27 αἰωνίαις CD; corr. Dind.

2 μῆς. καθόλου δὲ διὰ τὴν ἐκ ταύτης ἐπ' ἀγαθῷ μνή-
 μην οἱ μὲν κτίσται πόλεων γενέσθαι προεκλήθη-
 σαν, οἱ δὲ νόμους εἰσηγήσασθαι περιέχοντας τῷ
 κοινῷ βίῳ τὴν ἀσφάλειαν, πολλοὶ δ' ἐπιστήμας καὶ
 τέχνας ἐξευρεῖν ἐφιλοτιμήθησαν πρὸς εὐεργεσίαν 5
 τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων. ἐξ ἀπάντων δὲ συμ-
 πληρουμένης τῆς εὐδαιμονίας, ἀποδοτέον τῶν ἐπαί-
 νων τὸ πρωτεῖον τῇ τούτων μάλιστ' αἰτίᾳ ἱστορίᾳ.
 2 ἡγητέον γὰρ εἶναι ταύτην φύλακα μὲν τῆς τῶν ἀξιο-
 λόγων ἀρετῆς, μάρτυρα δὲ τῆς τῶν φαύλων κακίας, 10
 εὐεργέτιν δὲ τοῦ κοινοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων. εἰ γὰρ
 ἡ τῶν ἐν ᾧδον μυθολογία τὴν ὑπόθεσιν πεπλασμένην 5
 ἔχουσα πολλὰ συμβάλλεται τοῖς ἀνθρώποις πρὸς
 εὐσέβειαν καὶ δικαιοσύνην, πόσῳ μᾶλλον ὑπολη-
 πτέον τὴν προφητίαν τῆς ἀληθείας ἱστορίαν, τῆς 15
 ὅλης φιλοσοφίας ὁλοκλήρως μητρόπολιν οὖσαν, ἐπισκευ-
 άσαι δύνασθαι τὰ ἥθη μᾶλλον πρὸς καλοκάγαθIAN;
 3 πάντες γὰρ ἄνθρωποι διὰ τὴν τῆς φύσεως ἀσθέ-
 νειαν βιοῦσι μὲν ἀκαριαῖόν τι μέρος τοῦ παντὸς αἰ-
 ῶνος, τετελευτήμασι δὲ πάντα τὸν ὑστερον χρόνον, 20
 καὶ τοῖς μὲν ἐν τῷ ζῆν μηδὲν ἀξιόλογον πράξασιν
 ἅμα ταῖς τῶν σωμάτων τελευταῖς συναποδυνήσκει
 καὶ τὰ ἄλλα πάντα τὰ κατὰ τὸν βίον, τοῖς δὲ δι'
 ἀρετὴν περιποιησαμένοις δόξαν αἰ πράξεις ἅπαντα
 τὸν αἰῶνα μνημονεύονται, διαβοώμεναι τῷ θειοτάτῳ 25
 4 τῆς ἱστορίας στόματι. καλὸν δ', οἶμαι, τοῖς εὐ φρο-
 νοῦσι θνητῶν πόνων ἀντικαταλλάξασθαι τὴν ἀθά-

1 ἀγαθῷ] ἀπειρον CF 3 παρέχοντας Ch. Graux 8
 αἰτίᾳ om. CF¹ 9 φύλακα G, φυλακῆν ceteri 12 ὑπό-
 μνησιν D 14 μᾶλλον om. CF 17 ἔθη CF 27 ἀνταλ-
 λάξασθαι D (cf. X 21,5).

νατον εὐφημίαν. *Ηρακλῆς μὲν γὰρ ὁμολογεῖται*
πάντα τὸν γενόμενον αὐτῷ κατ' ἀνθρώπους χρόνον
ὑπομεῖναι μεγάλους καὶ συνεχεῖς πόνους καὶ κιν-
δύνους ἐκουσίως, ἵνα τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων εὐ-
 5 *εργετήσας τύχῃ τῆς ἀθανασίας· τῶν δὲ ἄλλων ἀγα-*
θῶν ἀνδρῶν οἱ μὲν ἥρωικῶν, οἱ δὲ ἰσοθέων τιμῶν
ἔτυχον, πάντες δὲ μεγάλων ἐπαίνων ἡξιώθησαν, τὰς
ἀρετὰς αὐτῶν τῆς ἱστορίας ἀπαθανατιζούσης. τὰ
 10 *μὲν γὰρ ἄλλα μνημεῖα διαμένει χρόνον ὀλίγον, ὑπὸ*
πολλῶν ἀναιρούμενα περιστάσεων, ἡ δὲ τῆς ἱστο-
ρίας δύναμις ἐπὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην διήκουσα
τὸν πάντα τᾶλλα λυμαινόμενον χρόνον ἔχει φύλακα
τῆς αἰωνίου παραδόσεως τοῖς ἐπιγινόμενοις. συμ-
 15 *βάλλεται δ' αὕτη καὶ πρὸς λόγον δύναμιν, οὗ*
κάλλιον ἕτερον οὐκ ἂν τις ῥαδίως εὕροι. τοῦτ' ὅ
γὰρ οἱ μὲν Ἕλληνες τῶν βαρβάρων, οἱ δὲ πεπαι-
δευμένοι τῶν ἀπαιδευτῶν προέχουσι, πρὸς δὲ τού-
τοις διὰ μόνου τούτου δυνατόν ἐστιν ἔνα τῶν πολ-
 20 *λῶν περιγενέσθαι· καθόλου δὲ φαίνεται πᾶν τὸ*
προτεθεὲν τοιοῦτον ὅποιον ἂν ἡ τοῦ λέγοντος δύ-
ναμις παραστήσῃ, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἀξίους
λόγου προσαγορεύομεν, ὥς τοῦτο τὸ πρωτεῖον
 7 *τῆς ἀρετῆς περιπεποιημένους. εἰς πλείω δὲ μέρη*
τοῦτου διηρημένου, συμβαίνει τὴν μὲν ποιητικὴν
 25 *τέρπειν μᾶλλον ἢ περὶ ὠφελεῖν, τὴν δὲ νομοθεσίαν*
 6 *κολάζειν, οὐ διδάσκειν, παραπλησίως δὲ καὶ τᾶλλα*
μέρη τὰ μὲν μηδὲν συμβάλλεσθαι πρὸς εὐδαιμο-

18 ἔνα] τὸν ἔνα CF 20 προστεθεὲν CDF³, προστα-
 χθὲν F¹G¹, παρὰχθὲν G²; corr. Wesseling 22 τοῦτο]
 τούτους DF τὸ f. delendum.

νίαν, τὰ δὲ μεμιγμένην ἔχειν τῷ συμφέροντι τὴν βλάβην, ἕνια δὲ κατεψεῦσθαι τῆς ἀληθείας, μόνην δὲ τὴν ἱστορίαν, συμφωνούντων ἐν αὐτῇ τῶν λόγων τοῖς ἔργοις, ἅπαντα τᾶλλα χρήσιμα τῇ γραφῇ
 8 περιειληφέναι. ὁρᾶσθαι γὰρ αὐτὴν προτρεπομένην 5 ἐπὶ δικαιοσύνην, κατηγοροῦσαν τῶν φάυλων, ἐγκωμιάζουσαν τοὺς ἀγαθοὺς, τὸ σύνολον ἐμπειρίαν μεγίστην περιποιούσαν τοῖς ἐντυγχάνουσι.

3 Διὸ καὶ θεωροῦντες ἡμεῖς δικαίως ἀποδοχῆς τυγχάνοντας τοὺς ταύτην πραγματευσαμένους προή- 10 χθημεν ἐπὶ τὸν ὅμοιον τῆς ὑποθέσεως ζῆλον. ἐπιστήσαντες δὲ τὸν νοῦν τοῖς πρὸ ἡμῶν συγγραφεῦσιν ἀπεδεξάμεθα μὲν ὥς ἐνι μάλιστα τὴν προαίρεσιν αὐτῶν, οὐ μὴν ἐξειργάσθαι πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τὸ δυνατὸν τὰς πραγματείας αὐτῶν ὑπελάβομεν. 15
 2 κειμένης γὰρ τοῖς ἀναγινώσκουσι τῆς ὠφελείας ἐν τῷ πλείστας καὶ ποικιλωτάτας περιστάσεις λαμβάνειν, οἱ πλείστοι μὲν ἐνὸς ἔθνους ἢ μιᾶς πόλεως αὐτοτελεῖς πολέμους ἀνέγραψαν, ὀλίγοι δ' ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων ἀρξάμενοι τὰς κοινὰς πράξεις ἐπε- 20 χεῖρησαν ἀναγράφειν μέχρι τῶν καθ' αὐτοὺς καιρῶν, καὶ τούτων οἱ μὲν τοὺς οἰκείους χρόνους ἐκάστοις οὐ παρέξενξαν, οἱ δὲ τὰς τῶν βαρβάρων πράξεις ὑπερέβησαν, ἔτι δ' οἱ μὲν τὰς παλαιὰς μυθολογίας διὰ τὴν δυσχέρειαν τῆς πραγματείας ἀπεδοκίμασαν, 25 οἱ δὲ τὴν ὑπόστασιν τῆς ἐπιβολῆς οὐ συνετέλεσαν, 8 μεσολαβηθέντες τὸν βίον ὑπὸ τῆς πεπωμένης. τῶν δὲ τὴν ἐπιβολὴν ταύτης τῆς πραγματείας πεποιημέ-

14 καὶ] κατὰ Stephanus 16 τοῖς Wesseling, ἐν τοῖς DF², ἐπὶ τοῖς CF¹ 18 ἐνὸς add. Porson.

νων οὐδεις προεβίβασε τὴν ἱστορίαν κατωτέρω τῶν
 Μακεδονικῶν καιρῶν· οἱ μὲν γὰρ εἰς τὰς Φιλίππου
 πράξεις, οἱ δ' εἰς τὰς Ἀλεξάνδρου, τινὲς δ' εἰς τοὺς
 διαδόχους ἢ τοὺς ἐπιγόνους κατέστρεψαν τὰς συν-
 5 τάξεις· πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων τῶν μετὰ ταῦτα
 πράξεων ἀπολελειμμένων μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου
 τῶν ἱστοριογράφων οὐδεις ἐπεβάλετο αὐτάς μίᾳς
 συντάξεως περιγραφῇ πραγματεύσασθαι διὰ τὸ μέ-
 γεθος τῆς ὑποθέσεως. διὸ καὶ ἐρριμμένων τῶν τε 4
 10 χρόνων καὶ τῶν πράξεων ἐν πλείοσι πραγματείαις
 7 καὶ διαφόροις συγγραφεῦσι δυσπερίληπτος ἡ τού-
 των ἀνάληψις γίνεται καὶ δυσμνημόνευτος. ἐξετά- 5
 σαντες οὖν τὰς ἑκάστου τούτων διαθέσεις ἐκρί-
 ναμεν ὑπόθεσιν ἱστορικὴν πραγματεύσασθαι τὴν
 15 πλείστα μὲν ὠφελῆσαι δυναμένην, ἐλάχιστα δὲ τοὺς
 ἀναγινώσκοντας ἐνοχλήσουσαν. εἰ γὰρ τις τὰς εἰς 6
 μνήμην παραδεδομένας τοῦ σύμπαντος κόσμου πρά-
 ξεις, ὥσπερ τινὸς μίᾳς πόλεως, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν
 ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀναγράψαι κατὰ τὸ δυνατόν
 20 μέχρι τῶν καθ' αὐτὸν καιρῶν, πόνον μὲν ἂν πο-
 λὺν ὑπομεῖναι δῆλον ὅτι, πραγματεῖαν δὲ πασῶν
 εὐχρηστοτάτην συντάξαιτο τοῖς φιλαναγνωστοῦσιν.
 ἔξέσται γὰρ ἐκ ταύτης ἕκαστον πρὸς τὴν ἰδίαν ὑπό- 7
 στασιν ἐτοιμῶς λαμβάνειν τὸ χρήσιμον, ὥσπερ ἐκ
 25 μεγάλης ἀρνούμενου πηγῆς. τοῖς μὲν γὰρ ἐπιβαλ- 8
 λομένοις διεξιέναι τὰς τῶν τοσοῦτων συγγραφέων
 ἱστορίας πρῶτον μὲν οὐ ῥάδιον εὐπορῆσαι τῶν εἰς
 τὴν χρεῖαν πιπτουσῶν βίβλων, ἔπειτα διὰ τὴν ἀνω-

μαλίαν καὶ τὸ πλῆθος τῶν συνταγμάτων δυσκατά-
ληπτος γίνεται τελέως καὶ δυσέφικτος ἢ τῶν πεπρα-
γμένων ἀνάληψις· ἢ δ' ἐν μιᾷ συντάξεως περι-
γραφῇ πραγματεία τὸ τῶν πράξεων εἰρόμενον ἔχουσα
τὴν μὲν ἀνάγνωσιν ἐτοίμην παρέχεται, τὴν δ' ἀνά- 5
ληψιν ἔχει παντελῶς εὐπαρακολούθητον. καθόλου
δὲ τῶν ἄλλων τοσοῦτον ὑπερέχειν ταύτην ἡγητέον
ὅσῳ χρησιμώτερόν ἐστι τὸ πᾶν τοῦ μέρους καὶ τὸ
συνεχὲς τοῦ διεργηγμένου, πρὸς δὲ τοῦτοις τὸ διη-
κριβωμένον τοῖς χρόνοις τοῦ μηδὲ γινωσκομένου 10
τίσιν ἐπράχθη καιροῖς.

- 4 Διόπερ ἡμεῖς ὀρώντες ταύτην τὴν ὑπόθεσιν
χρησιμωτάτην μὲν οὖσαν, πολλοῦ δὲ πόνου καὶ
χρόνου προσδεομένην, τριάκοντα μὲν ἔτη περὶ αὐ-
τὴν ἐπραγματεύθημεν, μετὰ δὲ πολλῆς κακοπαθείας 15
καὶ κινδύνων ἐπῆλθομεν πολλὴν τῆς τε Ἀσίας καὶ
τῆς Εὐρώπης, ἵνα τῶν ἀναγκαιοτάτων καὶ πλείστων
μερῶν αὐτόπται γενηθῶμεν· πολλὰ γὰρ παρὰ τὰς
ἀγνοίας τῶν τόπων διήμαρτον οὐχ οἱ τυχόντες τῶν
συγγραφέων, ἀλλὰ τινες καὶ τῶν τῇ δόξῃ πεπω- 20
2 τευκότων. ἀφορμῇ δὲ πρὸς τὴν ἐπιβολὴν ταύτην
ἐχρησάμεθα μάλιστα μὲν τῇ πρὸς τὴν πραγματείαν
ἐπιθυμίᾳ, δι' ἣν πᾶσιν ἀνθρώποις τὸ δοκοῦν ἄπο-
ρον εἶναι τυγχάνει συντελείας, ἔπειτα καὶ τῇ
ἐν Ῥώμῃ χορηγίᾳ τῶν πρὸς τὴν ὑποκειμένην 25
3 ὑπόθεσιν ἀνηκόντων. ἢ γὰρ ταύτης τῆς πόλεως

2 καὶ δυσέφικτος om. AE πεπραγματευμένων F [3 μιᾷ
Schäfer, μιᾷ cod. 9 διηρημένου CF 19 τυχόντες] μό-
νον add. F¹ 24 τῇ — χορηγίᾳ Hertlein, διὰ τὴν — χορη-
γίαν libri 25 ἐν] ἐν τῇ DF.

- 8 ὑπεροχή, διατείνουσα τῇ δυνάμει πρὸς τὰ πέρατα τῆς οἰκονομῆνης, ἐτοιμοτάτας καὶ πλείστας ἡμῖν ἀφορμὰς παρέσχετο παρεπιδημήσασιν ἐν αὐτῇ πλείω χρόνον. ἡμεῖς γὰρ ἐξ Ἀγυρίου τῆς Σικελίας ὄντες, καὶ 4
- 5 διὰ τὴν ἐπιμιξίαν τοῖς ἐν τῇ νήσῳ πολλὴν ἐμπειρίαν τῆς Ῥωμαίων διαλέκτου περιπεποιμένοι, πάσας τὰς τῆς ἡγεμονίας ταύτης πράξεις ἀκριβῶς ἀνελάβομεν ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ὑπομνημάτων ἐκ πολλῶν χρόνων τετηρημένων. πεποιήμεθα δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ἱστορίας 5
- 10 ἀπὸ τῶν μυθολογουμένων παρ' Ἑλλήσι τε καὶ βαρβάροις, ἐξετάσαντες τὰ παρ' ἑκάστοις ἱστορούμενα κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ἐφ' ὅσον ἡμῖν δύναιμι.
- Ἐπεὶ δ' ἡ μὲν ὑπόθεσις ἔχει τέλος, αἱ βίβλοι 6
- δὲ μέχρι τοῦ νῦν ἀνέκδοτοι τυγχάνουσιν οὔσαι, βού- 15
- λομαι βραχεῖα προδιορίσαι περὶ ὅλης τῆς πραγματείας. τῶν γὰρ βιβλίων ἡμῖν ἔξ μὲν αἱ πρῶται περιέχουσι τὰς πρὸ τῶν Τρωικῶν πράξεις καὶ μυθολογίας, καὶ τούτων αἱ μὲν προηγούμεναι τρεῖς τὰς βαρβαρικὰς, αἱ δ' ἑξῆς σχεδὸν τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀρχαιολογίας.
- 20 ἐν δὲ ταῖς μετὰ ταύτας ἕνδεκα τὰς ἀπὸ τῶν Τρωικῶν κοινὰς πράξεις ἀναγεγράφαμεν ἕως τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς· ἐν δὲ ταῖς ἑξῆς εἴκοσι καὶ τρισὶ βίβλοις 7
- τὰς λοιπὰς ἀπάσας κατετάξαμεν μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ συστάντος πολέμου Ῥωμαίοις πρὸς Κελτούς, καθ' 25
- ὃν ἡγούμενος Γάιος Ἰούλιος Καῖσαρ ὁ διὰ τὰς πράξεις προσαγορευθεὶς θεὸς κατεπολέμησε μὲν τὰ πλείεστα καὶ μαχιμώτατα τῶν Κελτῶν ἔθνη, προεβίβασε δὲ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ῥώμης μέχρι τῶν

4 ἀγγυρίου D, ἀργυρίου τὸ γένος CF 16 ἡμῖν ἔξ μὲν αἱ] ἡμῖν ἔξ αἱ D, αἱ μὲν ἔξ conicio.

Βρετανικῶν νήσων· τούτου δ' αἱ πρῶται πράξεις ἐπετελέσθησαν Ὀλυμπιάδος τῆς ἑκατοστῆς καὶ ὀγδοηκοστῆς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἐπ' ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἡρώδου.

5 Τῶν δὲ χρόνων τούτων περιειλημμένων ἐν 9 ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ τοὺς μὲν πρὸ τῶν Τρωικῶν οὐ διοριζόμεθα βεβαίως διὰ τὸ μηδὲν παράπηγμα παρειληφέναι περὶ τούτων πιστευόμενον, ἀπὸ δὲ τῶν Τρωικῶν ἀκολούθως Ἀπολλοδώρῳ τῷ Ἀθηναίῳ τίθεμεν ὀγδοήκοντ' ἔτη πρὸς τὴν ἀπόδοον τῶν Ἡρα- 10 κλειδῶν, ἀπὸ δὲ ταύτης ἐπὶ τὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα δυοὶ λείποντα τῶν τριακοσίων καὶ τριάκοντα, συλλογιζόμενοι τοὺς χρόνους ἀπὸ τῶν ἐν Λακεδαιμόνι βασιλευσάντων, ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Κελτικοῦ πολέμου, ἣν τελευτήν πε- 15 ποιήμεθα τῆς ἱστορίας, ἑπτακόσια καὶ τριάκοντα· ὥστε τὴν ὅλην πραγματείαν ἡμῶν τετταράκοντα βίβλων οὕσαν περιέχειν ἔτη δυοὶ λείποντα τῶν χιλίων ἑκατὸν τετταράκοντα χωρὶς τῶν χρόνων τῶν περιεχόντων τὰς πρὸ τῶν Τρωικῶν πράξεις. 20

2 Ταῦτα μὲν οὖν ἀκριβῶς προδιωρισάμεθα, βουλόμενοι τοὺς μὲν ἀναγινώσκοντας εἰς ἐννοιαν ἀγαγεῖν τῆς ὅλης προθέσεως, τοὺς δὲ διασκευάζειν εἰσθότας τὰς βίβλους ἀποτρέψαι τοῦ λυμάλνεσθαι τὰς ἀλλοτρίας πραγματείας. ἡμῖν δὲ παρ' ὅλην τὴν 25 ἱστορίαν τὰ μὲν γραφέντα καλῶς μὴ μετεχέτω φθόνου, τὰ δὲ ἀγνοηθέντα τυγχάνετω διορθώσεως ὑπὸ τῶν 3 δυνατωτέρων. διεληλυθότες δὲ ὑπὲρ ὧν προηροῦ-

μεθα, τὴν ἐπαγγελίαν τῆς γραφῆς βεβαιοῦν ἐργει-
ρήσομεν.

Περὶ μὲν οὖν θεῶν τίνας ἐννοίας ἔσχον οἱ πρῶ- 6
τοι καταδείξαντες τιμᾶν τὸ θεῖον, καὶ τῶν μυθο-
5 λογουμένων περὶ ἐκάστου τῶν ἀθανάτων, τὰ μὲν
πολλὰ συντάξασθαι παρήσομεν κατ' ἰδίαν διὰ τὸ
τὴν ὑπόθεσιν ταύτην πολλοῦ λόγου προσδεῖσθαι,
ὅσα δ' ἂν ταῖς προκειμέναις ἱστορίαις οἰκεία δό-
ξωμεν ὑπάρχειν, παραθήσομεν ἐν κεφαλαίοις, ἵνα
10 μηδὲν τῶν ἀκοῆς ἀξίων ἐπιζητῇται. περὶ δὲ τοῦ 2
11 γένους τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων καὶ τῶν प्राचि-
των ἐν τοῖς γνωριζομένοις μέρεσι τῆς οἰκουμένης,
ὥς ἂν ἐνδέχεται περὶ τῶν οὕτω παλαιῶν, ἀκριβῶς
ἀναγράψομεν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀρξά-
15 μενοι. περὶ τῆς πρώτης τοίνυν γενέσεως τῶν ἀν- 3
θρώπων διτταὶ γέγονασιν ἀποφάσεις παρὰ τοῖς νο-
μιμωτάτοις τῶν τε φυσιολόγων καὶ τῶν ἱστορικῶν·
οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἀγέννητον καὶ ἄφθαρτον ὑποστι-
σάμενοι τὸν κόσμον, ἀπεφάνησαν καὶ τὸ γένος τῶν
20 ἀνθρώπων ἐξ αἰῶνος ὑπάρχειν, μηδέποτε τῆς αὐτῶν
τεκνώσεως ἀρχὴν ἔσχηκυίας· οἱ δὲ γεννητὸν καὶ
φθαρτὸν εἶναι νομίσαντες ἐφησαν ὁμοίως ἐκείνῳ
τοὺς ἀνθρώπους τυχεῖν τῆς πρώτης γενέσεως ὥρι-
σμένοις χρόνοις.

4 τιμᾶν om. D καὶ περὶ τῶν μυθολογουμένων ἐκά-
στον codices (et Euseb. praep. ev. I 7, 1); corr. Dindorf
(cf. IV 6, 1) 6 παρήσομεν Madvig, πειρασόμεθα libri
8 οἰκεία scripsi, οἰκίота libri 16 παρὰ τοῖς ὀνομαστοτά-
τοις καὶ νομιμωτάτοις D 22 ἄφθαρτον C; καὶ φθαρτὸν
om. F 22 ἐκείνῳ Rhodoman, ἐκείνοις codices, ἐκείνῳ καὶ
Hertlein.

- 7 Κατὰ γὰρ τὴν ἐξ ἀρχῆς τῶν ὄλων σύστασιν μίαν
 ἔχειν ἰδέαν οὐρανόν τε καὶ γῆν, μεμιγμένης αὐτῶν
 τῆς φύσεως· μετὰ δὲ ταῦτα διαστάντων τῶν σωμα-
 των ἀπ' ἀλλήλων, τὸν μὲν κόσμον περιλαβεῖν ἔπα-
 σαν τὴν ὁρωμένην ἐν αὐτῷ σύνταξιν, τὸν δ' ἄερα 5
 κινήσεως τυχεῖν συνεχοῦς, καὶ τὸ μὲν πυρῶδες αὐ-
 τοῦ πρὸς τοὺς μετεωροτάτους τόπους συνδραμεῖν,
 ἀνωφεροῦς οὐσης τῆς τοιαύτης φύσεως διὰ τὴν κου-
 φότητα· ἀφ' ἧς αἰτίας τὸν μὲν ἥλιον καὶ τὸ λοιπὸν
 πληθὸς τῶν ἥστρων ἐναποληφθῆναι τῇ πάσῃ δίνῃ· 10
 τὸ δὲ ἱλυῶδες καὶ θολερὸν μετὰ τῆς τῶν ὑγρῶν
 συγκρίσεως ἐπὶ ταῦτό καταστῆναι διὰ τὸ βάρος·
 2 εἰλούμενον δ' ἐν ἑαυτῷ συνεχῶς καὶ συστρεφόμενον
 ἐκ μὲν τῶν ὑγρῶν τὴν θάλατταν, ἐκ δὲ τῶν στε-
 ρεμνιωτέρων ποιῆσαι τὴν γῆν πηλώδη καὶ παν- 15
 3 τελῶς ἰσαλήν. ταύτην δὲ τὸ μὲν πρῶτον τοῦ περὶ
 τὸν ἥλιον πυρὸς καταλάμψαντος πῆξιν λαβεῖν, ἔπειτα
 διὰ τὴν θερμοσσίαν ἀναξυμουμένης τῆς ἐπιφανείας
 συνοιδῆσαι τινα τῶν ὑγρῶν κατὰ πολλοὺς τόπους,
 καὶ γενέσθαι περὶ αὐτὰ σηπεδόνας ὑμέσι λεπτοῖς 20
 περιεχομένας· ὅπερ ἐν τοῖς ἔλεσι καὶ τοῖς λιμνά-
 ζουσι τῶν τόπων ἔτι καὶ νῦν ὁρᾶσθαι γινόμενον,
 ἐπειδὴν τῆς χώρας κατεψυγμένης ἄφνω διάπυρος
 ὁ ἀήρ γένηται, μὴ λαβὼν τὴν μεταβολὴν ἐκ τοῦ 11
 4 κατ' ὀλίγον. ζωογονουμένων δὲ τῶν ὑγρῶν διὰ 25
 τῆς θερμοσσίας τὸν εἰρημένον τρόπον τὰς μὲν νύκτας
 λαμβάνειν αὐτίκα τὴν τροφήν ἐκ τῆς πιπτούσης

12 καταστῆναι] κατενεχθῆναι C 13 καὶ συστρεφόμενον
 συνεχῶς vulg. 19 ἀνοιδῆσαι Reiske 24 ὁ om. DF
 (Euseb.).

- ἀπὸ τοῦ περιέχοντος ὁμίχλης, τὰς δ' ἡμέρας ὑπὸ τοῦ καύματος στερεοῦσθαι· τὸ δ' ἔσχατον τῶν κυοφορουμένων τὴν τελείαν αὔξησιν λαβόντων, καὶ τῶν ὑμένων διακαυθέντων τε καὶ περιφραγέντων, 5 ἀναφυῆναι παντοδαποὺς τύπους ζώων. τούτων δὲ 5 τὰ μὲν πλείστης θερμοσίας κεκοινωνηκότα πρὸς τοὺς μετεώρους τόπους ἀπελθεῖν γενόμενα πτηνά, τὰ δὲ γεώδους ἀντεχόμενα συγκρίσεως ἐν τῇ τῶν ἐρπετῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπιγείων τάξει κατ- 10 αριθμηθῆναι, τὰ δὲ φύσεως ὕγρας μάλιστα μετειληφότα πρὸς τὸν ὁμογενῆ τόπον συνδραμεῖν, ὀνομασθέντα πλωτά. τὴν δὲ γῆν αἰὲ μᾶλλον στερεομένην 6 ὑπὸ τε τοῦ περὶ τὸν ἥλιον πυρὸς καὶ τῶν πνευμάτων τὸ τελευταῖον μηκέτι δύνασθαι μηδὲν τῶν 15 μειζόνων ζωογονεῖν, ἀλλ' ἐκ τῆς πρὸς ἄλληλα μίξεως ἕκαστα γεννᾶσθαι τῶν ἐμψύχων. ἔοικε δὲ περὶ 7 τῆς τῶν ὄλων φύσεως οὐδ' Εὐριπίδης διαφωνεῖν τοῖς προειρημένοις, μαθητῆς ὢν Ἀναξαγόρου τοῦ φυσικοῦ· ἐν γὰρ τῇ Μελανίπῃ τιθῇσιν οὕτως, 20 ὥς οὐρανὸς τε γαῖά τ' ἦν μορφή μία· ἐπεὶ δ' ἐχωρίσθησαν ἀλλήλων δίχῃ, τίκτουσι πάντα κἀνέδωκαν εἰς φάος, δένδρῃ, πετηνά, θήρας, οὓς θ' ἄλμῃ τρέφει, γένος τε θνητῶν.
- 25 Καὶ περὶ μὲν τῆς πρώτης τῶν ὄλων γενέσεως 8 τοιαῦτα παρειλήφαμεν, τοὺς δὲ ἐξ ἀρχῆς γενηθέν-

5 ἀναφυῆναι] καὶ φανῆναι add. D; ἀναφύσθησθαι fortasse 25 καὶ περὶ — παρειλήφαμεν CFGMLM (et Euseb. pr. ev. I 7, 10); καὶ περὶ . . . τῶν ὄλων ἀλόγων γενέσεως τοιαῦτα περιειλήφαμεν· τοὺς δὲ (τῶν ὄλων — δὲ om. ABEN) τοῦ ζωογονεῖν τὴν γῆν, εἰ καὶ παρὰδοξον εἶναι τισὶ φαίνε-

- τας τῶν ἀνθρώπων φασὶν ἐν ἀτάκτῳ καὶ θηριώδει
 βίῳ καθεστῶτας σποράδην ἐπὶ τὰς νομὰς ἐξένειναι,
 καὶ προσφέρεισθαι τῆς τε βοτάνης τὴν προσηνεστά-
 την καὶ τοὺς αὐτομάτους ἀπὸ τῶν δένδρων καρπούς.
 2 καὶ πολεμουμένους μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων ἀλλήλοις 5
 βοηθεῖν ὑπὸ τοῦ συμφέροντος διδασκομένους, ἀθροί-
 ζομένους δὲ διὰ τὸν φόβον ἐπιγινώσκειν ἐκ τοῦ
 3 κατὰ μικρὸν τοὺς ἀλλήλων τύπους. τῆς φωνῆς δ'
 ἀσήμου καὶ συγκεχυμένης οὔσης ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον
 διαθροῦν τὰς λέξεις, καὶ πρὸς ἀλλήλους τιθέντας 12
 σύμβολα περὶ ἐκάστου τῶν ὑποκειμένων γνώριμον 11
 σφίσιν αὐτοῖς ποιῆσαι τὴν περὶ ἀπάντων ἐρμη-
 4 νείαν. τοιοῦτων δὲ συστημάτων γινομένων καθ'
 ἅπασαν τὴν οἰκουμένην, οὐχ ὁμόφωνον πάντας
 ἔχειν τὴν διάλεκτον, ἐκάστων ὥς ἔτυχε συνταξάν- 15
 των τὰς λέξεις· διὸ καὶ παντοίους τε ὑπάρξαι
 χαρακτῆρας διαλέκτων καὶ τὰ πρῶτα γενόμενα
 συστήματα τῶν ἀπάντων ἔθνων ἀρχέγονα γενέσθαι.
 5 τοὺς οὖν πρῶτους τῶν ἀνθρώπων μηδεὶς τῶν
 πρὸς βίον χρησίμων εὗρημένους ἐπιπόνως διάγειν, 20

ται, τὴν τότε ἐνέργειαν φασὶ καὶ τὰ μέχρι νῦν γινόμενα
 μαρτυρεῖν ἑαυτοῖς. κατὰ γὰρ τὴν Θηβαίδα τῆς Αἰγύπτου
 καθ' οὗς ἂν καιροὺς πλεονάσῃ τὴν ἀνάβασιν ὁ Νεῖλος καὶ
 τῆς μὲν γῆς διὰ τοῦτο καθύργου γινομένης, τῆς δὲ περὶ τὸν
 ἥλιον θερμασίας ἄφνω προσπεσοῦσης καὶ διὰ τοῦτο κατὰ
 πολλοὺς τόπους τῆς ἐπιφανείας σήψεως γενομένης, πληθὺς
 μυῶν ἐκ γῆς ἀναρῶμετον γεννᾶσθαι. ὑπὸ τ' οὖν τῆς γῆς
 σκληρᾶς γεγεννημένης καὶ τοῦ περιέχοντος ἀέρος οὐκέτι δια-
 τηροῦντος τὴν ἐξ ἀρχῆς εὐκρασίαν (εὐταξίαν καὶ εὐκρα-
 σίαν ABEN), φύεται ζῶα, φανερόν εἶναι λέγουσι, διότι κατὰ
 τὴν ἐξ ἀρχῆς τῶν ὅλων γένεσιν ἐκ τῆς γῆς συνέβαινε ζωο-
 γονεῖσθαι παντοίας φύσεις ἐμψύχων ABEN — cf. 10, 2
 9 οὔσης] ὑπαρχούσης CF (Euseb.).

γυμνοὺς μὲν ἐσθῆτος ὄντας, οἰκήσεως δὲ καὶ πυρὸς
 ἀήθεις, τροφῆς δ' ἡμέρου παντελῶς ἀνεννοήτους.
 καὶ γὰρ τὴν συγκομιδὴν τῆς ἀγρίας τροφῆς ἀγνο- 6
 οῦντας μηδεμίαν τῶν καρπῶν εἰς τὰς ἐνδείας ποι-
 5 εἶσθαι παράθεσιν· διὸ καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀπόλλυ-
 σθαι κατὰ τοὺς χειμῶνας διὰ τε τὸ ψύχος καὶ τὴν
 σπάνιν τῆς τροφῆς. ἐκ δὲ τοῦ κατ' ὀλίγον ὑπὸ τῆς 7
 πείρας διδασκομένους εἰς τε τὰ σπήλαια καταφεύ-
 γειν ἐν τῷ χειμῶνι καὶ τῶν καρπῶν τοὺς φυλάτ-
 10 τεσθαι δυναμένους ἀποτίθεσθαι. γνωσθέντος δὲ τοῦ 8
 πυρὸς καὶ τῶν ἄλλων τῶν χρησίμων κατὰ μικρὸν
 καὶ τὰς τέχνας εὗρεθῆναι καὶ τἄλλα τὰ δυνάμενα
 τὸν κοινὸν βίον ὠφελεῖσαι. καθόλου γὰρ πάντων 9
 τὴν χρεῖαν αὐτὴν διδάσκαλον γενέσθαι τοῖς ἀνθρώ-
 15 ποις, ὑφηγουμένην οἰκείως τὴν ἐκάστου μάθησιν
 εὐφυνεῖ ζῶφ καὶ συνεργοὺς ἔχοντι πρὸς ἅπαντα χεῖ-
 ρας καὶ λόγον καὶ ψυχῆς ἀγχίνουαν.

Καὶ περὶ μὲν τῆς πρώτης γενέσεως τῶν ἀν- 10
 θρώπων καὶ τοῦ παλαιοτάτου βίου τοῖς φηθεῖσιν
 20 ἀρκεσθῆσόμεθα, στοχαζόμενοι τῆς συμμετρίας. περὶ 9
 δὲ τῶν πράξεων τῶν παραδεδομένων μὲν εἰς μνή-
 μην, γενομένων δὲ ἐν τοῖς γνωριζομένοις τόποις
 τῆς οἰκουμένης, διεξιέναι πειρασόμεθα. τοὺς μὲν 2
 οὖν πρώτους ὑπάρξαντας βασιλεῖς οὗτ' αὐτοὶ λέγειν
 25 ἔχομεν οὔτε τῶν ἱστορικῶν τοῖς ἐπαγγελλομένοις
 εἰδέναι συγκατατιθέμεθα· ἀδύνατον γὰρ τὴν εὗρε-
 σιν τῶν γραμμάτων οὕτως εἶναι παλαιὰν ὥστε
 τοῖς πρώτοις βασιλεῦσιν ἡλικιωτίδα γενέσθαι· εἰ

7 τοῦ Schäfer, τούτου codices 8 καταφυγεῖν D
 12 ἐξευρεθῆναι C 24 οὖν om. D.

- δέ τις καὶ τοῦτο συγχωρήσαι, τό γε τῶν ἱστοριο-
 γράφων γένος παντελῶς φαίνεται νεωστὶ τῷ κοινῷ
 8 βίῳ συνεσταμένον. περὶ δὲ τῆς τοῦ γένους ἀρχαιό-
 τητος οὐ μόνον ἀμφισβητοῦσιν Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ 13
 πολλοὶ τῶν βαρβάρων, ἑαυτοὺς αὐτόχθονας λέγον-
 5 τες καὶ πρώτους τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων εὐρετὰς
 γενέσθαι τῶν ἐν τῷ βίῳ χρησίμων, καὶ τὰς γενο-
 μένας παρ' αὐτοῖς πράξεις ἐκ πλείστων χρόνων
 4 ἀναγραφῆς ἡξιῶσθαι. ἡμεῖς δὲ περὶ μὲν τῆς ἐκά-
 στων παλαιότητος τάκριβες καὶ τίνων προτερεῖ τὰ 10
 ἔθνη τῶν ἄλλων τοῖς χρόνοις καὶ πόσοις ἔτεσιν οὐκ
 ἂν διορισαίμεθα, τὰ δὲ λεγόμενα παρ' ἐκάστοις
 περὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῶν παλαιῶν πράξεων ἐν
 κεφαλαίοις ἀναγράφομεν, στοχαζόμενοι τῆς συμμε-
 5 τρίας. περὶ πρώτων δὲ τῶν βαρβάρων διέξιμεν, 15
 οὐκ ἀρχαιοτέρους αὐτοὺς ἡγούμενοι τῶν Ἑλλήνων,
 καθάπερ Ἐφορος εἴρηκεν, ἀλλὰ προδιελθεῖν βουλό-
 μενοι τὰ πλείστα τῶν περὶ αὐτούς, ὅπως ἀρξάμε-
 νοι τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἱστορουμένων μηδεμίαν
 ἐν ταῖς ἀρχαιολογίαις ἑτερογενῇ πράξειν παρεμβά- 20
 6 λωμεν. ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν Αἰγυπτίον θεῶν τε γενέ-
 σεις ὑπάρχει μυθολογοῦνται, αἳ τε τῶν ἱστῶν
 ἀρχαιόταται παρατηρήσεις εὐρησθαι λέγονται, πρὸς
 δὲ τούτοις πράξεις ἀξιόλογοι καὶ πολλὰι μεγάλων
 ἀνδρῶν ἱστοροῦνται, ποιησόμεθα τῆς ἱστορίας τὴν 25
 ἀρχὴν διὰ τῶν κατ' Αἰγυπτίον πραχθέντων.
- 10 Φασὶ τοίνυν Αἰγύπτιοι κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς τῶν
 ὄλων γένεσιν πρώτους ἀνθρώπους γενέσθαι κατὰ
 τὴν Αἰγυπτίον διὰ τε τὴν εὐκρασίαν τῆς χώρας καὶ
 διὰ τὴν φύσιν τοῦ Νείλου. τοῦτον γὰρ πολύγο- 30

νον ὄντα καὶ τὰς τροφὰς αὐτοφυνεῖς παρεχόμενον
 ῥαδίως ἐκτρέφειν τὰ ζωογονηθέντα· τὴν τε γὰρ τοῦ
 καλάμου ῥίζαν καὶ τὸν λωτόν, ἔτι δὲ τὸν Αἰγύπτιον
 κύαμον καὶ τὸ καλούμενον κορσαῖον καὶ πολλὰ τοι-
 5 αὐθ' ἕτερα τροφὴν ἐτοίμην παρέχεσθαι τῷ γένει
 τῶν ἀνθρώπων. τῆς δ' ἐξ ἀρχῆς παρ' αὐτοῖς ζωογο- 2
 νίας τεκμήριον πειρῶνται φέρειν τὸ καὶ νῦν ἔτι τὴν
 ἐν Θηβαῖδι χώραν κατὰ τινὰς καιροὺς τοσοῦτους
 καὶ τηλικούτους μῦς γεννᾶν ὥστε τοὺς ἰδόντας τὸ
 10 γινόμενον ἐκπλήττεσθαι· ἐνίοις γὰρ αὐτῶν ἕως μὲν
 τοῦ στήθους καὶ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν διατετυ-
 πῶσθαι καὶ κίνησιν λαμβάνειν, τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ
 σώματος ἔχειν ἀδιατύπτων, μενούσης ἔτι κατὰ
 φύσιν τῆς βώλου. ἐκ τούτου δ' εἶναι φανερόν ὅτι 3
 15 κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς τοῦ κόσμου σύστασιν τῆς γῆς
 14 εὐκράτου καθεστῶσης μάλιστα' ἂν ἔσχε τὴν γένεσιν
 τῶν ἀνθρώπων ἢ κατ' Αἴγυπτον χώρα· καὶ γὰρ
 νῦν, οὐδαμοῦ τῆς ἄλλης γῆς φουούσης οὐδὲν τῶν
 τοιούτων, ἐν μόνῃ ταύτῃ θεωρεῖσθαι τινὰ τῶν
 20 ἐμψύχων παραδόξως ζωογονούμενα. καθόλου δὲ 4
 λέγουσιν, εἴτε κατὰ τὸν ἐπὶ Λευκαλίωνος γενόμενον
 κατακλυσμὸν ἐφθάρη τὰ πλείστα τῶν ζώων, εἰκὸς
 μάλιστα διασεσῶσθαι τοὺς κατὰ τὴν Αἴγυπτον ὑπὸ
 τὴν μεσημβρίαν κατοικοῦντας, ὥς ἂν τῆς χώρας
 25 αὐτῶν οὐσης ἀνόμβρου κατὰ τὸ πλεῖστον, εἴτε, καθ-
 ἄπερ τινὲς φασί, παντελοῦς γενομένης τῶν ἐμψύ-
 χων φθορᾶς ἢ γῆ πάλιν ἐξ ἀρχῆς καινὰς ἤνεργε

7 τεκμήριον ἀπόδειξιν πειρῶνται D; utrum est glossema?
 8 ἐν τῇ Θ. χώρα F 12 καὶ σκαρίζειν καὶ κίνησιν λαμ-
 βάνειν D; κίνησιν λαμβάνειν glossemati similis.

τῶν ζώων φύσεις, ὅμως καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον
 5 πρέπειν τὴν ἀρχηγὸν τῶν ἐμψύχων γένεσιν προσ-
 5 ἀπτειν ταύτῃ τῇ χώρᾳ. τῆς γὰρ παρὰ τοῖς ἄλλοις
 ἐπομβρίας τῷ παρ' ἑαυτοῖς γινομένῳ καύματι μίγνυ-
 σης εἰκὸς εὐκρατότατον γενέσθαι τὸν ἄερα πρὸς 5
 6 τὴν ἐξ ἀρχῆς τῶν πάντων ζωογονίαν. καὶ γὰρ ἐν
 τοῖς καθ' ἡμᾶς ἔτι χρόνοις κατὰ τὴν ἐπίκλυστον
 Αἰγυπτὸν ἐν τοῖς ὁπίμοις τῶν ὑδάτων φανερώς
 7 ὁρᾶσθαι γεννωμένας φύσεις ἐμψύχων· ὅταν γὰρ τοῦ
 ποταμοῦ τὴν ἀναχώρησιν ποιουμένου τὴν πρώτην 10
 τῆς ἰλῦος ὁ ἥλιος διαξηράνῃ, φασὶ συνίστασθαι ζῶα,
 τινὰ μὲν εἰς τέλος ἀπηρτισμένα, τινὰ δὲ ἡμιτελῆ
 καὶ πρὸς αὐτῇ συμφυῇ τῇ γῇ.
 11 Τοὺς δ' οὖν κατ' Αἰγυπτὸν ἀνθρώπους τὸ
 παλαιὸν γενομένους, ἀναβλέψαντας εἰς τὸν κόσμον 15
 καὶ τὴν τῶν ὄλων φύσιν καταπλαγέντας τε καὶ
 θαυμάσαντας, ὑπολαβεῖν εἶναι δύο θεοὺς αἰδίους
 τε καὶ πρώτους, τὸν τε ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, ὃν
 τὸν μὲν Ὅσιριν, τὴν δὲ Ἴσιν ὀνομάσαι, ἀπὸ τινος
 2 ἐτύμου τεθείσης ἑκατέρας τῆς προσηγορίας ταύτης. 20
 2 μεθερμηνευομένων γὰρ τούτων εἰς τὸν Ἑλληνικὸν
 τῆς διαλέκτου τρόπον εἶναι τὸν μὲν Ὅσιριν πολυ-
 ὀφθαλμον, εἰκότως· πανταχῇ γὰρ ἐπιβάλλοντα τὰς
 ἀκτῖνας ὥσπερ ὀφθαλμοῖς πολλοῖς βλέπειν ἅπασαν
 γῆν καὶ θάλατταν. καὶ τὸν ποιητὴν δὲ λέγειν σύμ- 25
 φωνα τούτοις

ἡελιός θ', ὃς πάντ' ἐφορεῖ καὶ πάντ' ἐπακούει.

4 ἑαυτῆς D, αὐτοῖς F 7 ἐπίκλυστον CF 18 πρὸς]
 βάλω add. D, κατὰ μέρος Hertlein καὶ προσφυῇ αὐτῇ
 conicio τῆς γῆς D 16 τε om. vulg. 28 πάντῃ CF.

τῶν δὲ παρ' Ἑλλήσι παλαιῶν μυθολόγων τινὲς τὸν 3
 Ὅσιριν Διόνυσον προσονομάζουσι καὶ Σείριον παρ-
 15 ὠνύμως· ὃν Εὐμόλπος μὲν ἐν τοῖς Βακχικοῖς ἐπεσί-
 φησιν

5 ἀστροφαῖ Διόνυσον ἐν ἀκτίνεσσι πυρῶπόν,
 Ὅρφεος δὲ

τοῦνεκά μιν καλέουσι Φάνητά τε καὶ Διόνυσον.
 φασὶ δέ τινες καὶ τὸ ἑναμμα αὐτῷ τὸ τῆς νεβρίδος 4
 ἀπὸ τῆς τῶν ἄστρον ποικιλίας περιῆφθαι. τὴν δὲ
 10 Ἰσιν μεθερμηνευομένην εἶναι παλαιάν, τεθειμένης
 τῆς προσηγορίας ἀπὸ τῆς αἰδίου καὶ παλαιᾶς γενέ-
 σεως. κέρατα δ' αὐτῇ ἐπιτιθέασιν ἀπὸ τε τῆς ὄψεως
 ἣν ἔχονσα φαίνεται καθ' ὃν ἂν χρόνον ὑπάρχη
 μνηοειδῆς, καὶ ἀπὸ τῆς καθιερωμένης αὐτῇ βοδὸς
 15 παρ' Αἰγυπτίοις. τούτους δὲ τοὺς θεοὺς ὑφίστανται 5
 τὸν σύμπαντα κόσμον διοικεῖν τρέφοντάς τε καὶ
 αὖξοντας πάντα τριμερέσιν ὥραις ἀοράτῳ κινήσει
 τὴν περίοδον ἀπαρτιζούσαις, τῇ τε ἑαρινῇ καὶ θε-
 ρινῇ καὶ χειμερινῇ· ταύτας δ' ἐναντιωτάτην ἀλλήλαις
 20 τὴν φύσιν ἐχούσας ἀπαρτίζειν τὸν ἐνιαυτὸν ἀρίστη
 συμφωνίᾳ· φύσιν δὲ συμβάλλεσθαι πλείστην εἰς τὴν
 τῶν ἐπάντων ζωογονίαν τῶν θεῶν τούτων τὸν μὲν
 πυρῶδους καὶ πνεύματος, τὴν δὲ ὑγροῦ καὶ ξηροῦ,
 κοινῇ δ' ἀμφοτέροους ἀέρος· καὶ διὰ τούτων πάντα
 25 γεννᾶσθαι καὶ τρέφεσθαι. διὸ καὶ τὸ μὲν ἅπαν 6
 σῶμα τῆς τῶν ὄλων φύσεως ἐξ ἡλίου καὶ σελήνης

1 τὸν Ὅσιριν om. D 2 ἐπονομάζουσι CF σίριον D
 5 ἀστροφαῖ CD 9 διῆφθαι D 12 περιτιθέασιν CF
 15 ὑφίστανται] ἂν τις προβάλλονται add. D 20 τὴν φύσιν
 ἀλλήλαις CF 21 φύσιν] φασιν Reiske πλείστα Wess.

ἀπαρτίζεσθαι, τὰ δὲ τούτων μέρη πέντε τὰ προειρη-
 μένα, τό τε πνεῦμα καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ ξηρόν, ἔτι δὲ
 τὸ ὑγρόν καὶ τὸ τελευταῖον τὸ ἀερῶδες, ὥσπερ ἐπ'
 ἀνθρώπου κεφαλὴν καὶ χεῖρας καὶ πόδας καὶ τᾶλλα
 μέρη καταριθμοῦμεν, τὸν αὐτὸν τρόπον τὸ σῶμα ⁵
 τοῦ κόσμου συγκεῖσθαι πᾶν ἐκ τῶν προειρημένων.
 12 τούτων δ' ἕκαστον θεὸν νομίσαι καὶ προσηγορίαν
 ἰδίαν ἐκάστω θεῖναι κατὰ τὸ οἰκεῖον τοὺς πρώτους
 διαλέκτω χρησαμένους διηρθρωμένη τῶν κατ' Αἰγυπ-
 2 τον ἀνθρώπων. τὸ μὲν οὖν πνεῦμα Δία προσαγο- ¹⁰
 ρεῦσαι μεθερμηνευομένης τῆς λέξεως, ὃν αἴτιον ὄντα
 τοῦ ψυχικοῦ τοῖς ζώοις ἐνόμισαν ὑπάρχειν πάντων
 οἰονεῖ τινα πατέρα. συμφωνεῖν δὲ τούτοις φασὶ
 καὶ τὸν ἐπιφανέστατον τῶν παρ' Ἑλλήσι ποιητῶν
 ἐπὶ τοῦ θεοῦ τούτου λέγοντα

15

πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

3 τὸ δὲ πῦρ μεθερμηνευόμενον Ἥφαιστον ὀνομάσαι, ¹⁶
 νομίσαντας μέγαν εἶναι θεὸν καὶ πολλὰ συμβάλλε-
 4 σθαι πᾶσιν εἰς γένεσίν τε καὶ τελείαν αὔξησιν. τὴν
 δὲ γῆν ὥσπερ ἀγγεῖόν τι τῶν φνομένων ὑπολαμ- ²⁰
 βάνοντας μητέρα προσαγορεῦσαι· καὶ τοὺς Ἑλλήνας
 δὲ ταύτην παραπλησίως Δήμητραν καλεῖν, βραχὺ
 μετατεθείσης διὰ τὸν χρόνον τῆς λέξεως· τὸ γὰρ
 παλαιὸν ὀνομάζεσθαι γῆν μητέρα, καθάπερ καὶ τὸν
 Ὅρφέα προσμαρτυρεῖν λέγοντα

25

Γῆ μήτηρ πάντων, Δήμητηρ πλουτοδότειρα.

5 τὸ δ' ὑγρὸν ὀνομάσαι λέγουσι τοὺς παλαιοὺς Ὠκε-
 ἀνην, ὃ μεθερμηνευόμενον μὲν εἶναι τροφὴν μητέρα,

8 ἐκάστω θεῖναι ἰδίαν D 10 ἀγορεῦσαι D 27 ὠκε-
 ἀνην Weesseling (c. 19, 4), ὠκέλην F, ὠκεανόν CD.

παρ' ἐνίοις δὲ τῶν Ἑλλήνων Ὁκεανὸν ὑπάρχειν
ὑπειλῆφθαι, περὶ οὗ καὶ τὸν ποιητὴν λέγειν

Ὁκεανὸν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν.

οἱ γὰρ Αἰγύπτιοι νομίζουσιν Ὁκεανὸν εἶναι τὸν 6
5 παρ' αὐτοῖς ποταμὸν Νεῖλον, πρὸς ᾧ καὶ τὰς τῶν
θεῶν γενέσεις ὑπάρξαι· τῆς γὰρ πάσης οἰκουμένης
κατὰ μόνην τὴν Αἴγυπτον εἶναι πόλεις πολλὰς ὑπὸ
τῶν ἀρχαίων θεῶν ἐκτισμένας, οἷον Διὸς, Ἥλιου,
Ἑρμοῦ, Ἀπόλλωνος, Πανός, Εἰλειθυίας, ἔλλων
10 πλειόνων. τὸν δ' ἄερα προσεγορεύσαι φασιν Ἀθη- 7
νᾶν μεθερμηνευομένης τῆς λέξεως, καὶ Διὸς θυγα-
τέρα νομίσαι ταύτην, καὶ παρθένον ὑποστήσασθαι
διὰ τε τὸ ἄφθορον εἶναι φύσει τὸν ἄερα καὶ τὸν
ἀκρότατον ἐπέχειν τόπον τοῦ σύμπαντος κόσμου·
15 διόπερ ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ Διὸς μυθολογηθῆναι 8
ταύτην γενέσθαι. ὠνομάσθαι δὲ αὐτὴν Τριτογένειαν 8
ἀπὸ τοῦ τριῖς μεταβάλλειν αὐτῆς τὴν φύσιν κατ'
ἐνιαυτόν, ἔαρος καὶ θέρους καὶ χειμῶνος. λέγεσθαι
δ' αὐτὴν καὶ Γλαυκῶπιν, οὐχ ὥσπερ ἐνιοὶ τῶν
20 Ἑλλήνων ὑπέλαβον, ἀπὸ τοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχειν
γλαυκούς· τοῦτο μὲν γὰρ εὐηθες ὑπάρχειν· ἀλλ' ἀπὸ
τοῦ τὸν ἄερα τὴν πρόσοψιν ἔχειν ἐγγλαυκον. φασὶ 9
δὲ τοὺς πέντε θεοὺς τοὺς προειρημένους πᾶσαν τὴν
οἰκουμένην ἐπιπορεύεσθαι, φανταζομένους τοῖς ἀν-
25 θρώποις ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς, ἔστι δ' ὅτε εἰς
ἀνθρώπων ἰδέας ἢ τινων ἄλλων μεταβάλλοντας· καὶ
τοῦτο μὴ μυθῶδες ὑπάρχειν, ἀλλὰ δυνατόν, εἴπερ

16 ταύτην γενέσθαι C, συνέβη ταύτην γενέσθαι F, συν-
έβη ταύτην D 21 τοῦτο . . . ὑπάρχειν om. F 22 ὄψιν D
23 τὴν πᾶσαν D

- οὗτοι πρὸς ἀλήθειάν εἰσιν οἱ πάντα γεννῶντες. καὶ
 10 τὸν ποιητὴν δὲ εἰς Αἴγυπτον παραβαλόντα καὶ μετα-
 σχόντα παρὰ τῶν ἱερέων τῶν τοιούτων λόγων θεῖναι
 πού κατὰ τὴν ποιήσιν τὸ προειρημένον ὥς γινόμενον,
 καὶ τε θεοὶ ξένοισιν ἐοικότες ἄλλοδαποῖσι 17
 παντοῖοι τελέθοντες ἐπιστροφῶσι πόλης,
 6 ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐσορῶντες.
 περὶ μὲν οὖν τῶν ἐν οὐρανῷ θεῶν καὶ γένεσιν
 αἰδίων ἐσχηκότων τοσαῦτα λέγουσιν Αἰγύπτιοι.
- 13 Ἄλλους δ' ἐκ τούτων ἐπιγέειους γενέσθαι φασίν, 10
 ὑπάρξαντας μὲν θνητούς, διὰ δὲ σύνεσιν καὶ κοι-
 νὴν ἀνθρώπων εὐεργεσίαν τετευχότας τῆς ἀθανα-
 σίας, ὧν ἐνίους καὶ βασιλεῖς γεγονέναι κατὰ τὴν
 2 Αἴγυπτον. μεθερμηνευομένων. δ' αὐτῶν τινὰς μὲν
 ὁμωνύμους ὑπάρχειν τοῖς οὐρανίοις, τινὰς δ' ἰδίαν 15
 ἐσχηκέναι προσηγορίαν, Ἥλιόν τε καὶ Κρόνον καὶ
 Ῥέαν, ἔτι δὲ Δία τὸν ὑπὸ τινων Ἀμμωνα προσαγο-
 ρευόμενον, πρὸς δὲ τούτοις Ἥραν καὶ Ἥφαιστον,
 ἔτι δ' Ἑστίαν καὶ τελευταῖον Ἑρμῆν. καὶ πρῶτον μὲν
 Ἥλιον βασιλεῦσαι τῶν κατ' Αἴγυπτον, ὁμώνυμον 20
 3 ὄντα τῷ κατ' οὐρανὸν ἄστρῳ. ἐνιοὶ δὲ τῶν ἱερέων
 φασὶ πρῶτον Ἥφαιστον βασιλεῦσαι, πυρὸς εὐρετὴν
 γενόμενον καὶ διὰ τὴν εὐχρηστίαν ταύτην τυχόντα
 τῆς ἡγεμονίας· γενομένου γὰρ ἐν τοῖς ὄρεσι κεραυ-
 νοβόλου δένδρου καὶ τῆς πλησίον ὕλης καομένης 25
 προσελθόντα τὸν Ἥφαιστον κατὰ τὴν χειμέριον
 ὥραν ἡσθῆναι διαφερόντως ἐπὶ τῇ θερμασίᾳ, λή-
 γοντος δὲ τοῦ πυρὸς ἀεὶ τῆς ὕλης ἐπιβάλλειν, καὶ

τούτῳ τῷ τρόπῳ διατηροῦντα τὸ πῦρ προκαλεῖσθαι
 τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους πρὸς τὴν ἐξ αὐτοῦ γινο-
 μένην εὐχρηστίαν. μετὰ δὲ ταῦτα τὸν Κρόνον ἄρ- 4
 ξαι, καὶ γήμαντα τὴν ἀδελφὴν Ῥέαν γεννήσαι κατὰ
 5 μὲν τινὰς τῶν μυθολόγων Ὅσιριν καὶ Ἴσιν, κατὰ
 δὲ τοὺς πλείστους Δία τε καὶ Ἥραν, οὗς δι' ἀρε-
 τὴν βασιλεῦσαι τοῦ σύμπαντος κόσμου. ἐκ δὲ τούτων
 γενέσθαι πέντε θεοὺς, καθ' ἑκάστην τῶν ἐπαγομέ-
 νων παρ' Αἰγυπτίοις πένθ' ἡμερῶν ἐνὸς γεννηθέν-
 10 τος· ὀνόματα δὲ ὑπάρξαι τοῖς τεκνωθεῖσιν Ὅσιριν
 καὶ Ἴσιν, ἔτι δὲ Τυφῶνα καὶ Ἀπόλλωνα καὶ Ἀφρο-
 δίτην· καὶ τὸν μὲν Ὅσιριν μεθερμηνεύμενον εἶναι 5
 Διόνυσον, τὴν δὲ Ἴσιν ἐγγιστὰ πως Δήμητραν.
 ταύτην δὲ γήμαντα τὸν Ὅσιριν καὶ τὴν βασιλείαν
 15 διαδεξάμενον πολλὰ πράξαι πρὸς εὐεργεσίαν τοῦ
 κοινοῦ βίου.

Πρῶτον μὲν γὰρ παῦσαι τῆς ἀλληλοφαγίας τὸ 14
 τῶν ἀνθρώπων γένος, εὐρουύσης μὲν Ἰσιδος τὸν τε
 τοῦ πυροῦ καὶ τῆς κριθῆς καρπὸν, φνόμενον μὲν
 20 ὡς ἔτυχε κατὰ τὴν χώραν μετὰ τῆς ἄλλης βοτάνης,
 18 ἀγνοοῦμενον δὲ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, τοῦ δὲ Ὅσι-
 ριδος ἐπινοησαμένου καὶ τὴν τούτων κατεργασίαν
 τῶν καρπῶν, ἥδέως μεταθέσθαι πάντας τὴν τρο-
 φὴν διὰ τε τὴν ἡδονὴν τῆς φύσεως τῶν εὐρεθέν-
 25 των καὶ διὰ τὸ φαίνεσθαι συμφέρον ὑπάρχειν ἀπέ-
 χεσθαι τῆς κατ' ἀλλήλων ὀμότητος. μαρτύριον δὲ 2
 φέρουσι τῆς εὐρέσεως τῶν εἰρημένων καρπῶν τὸ
 τηρούμενον παρ' αὐτοῖς ἐξ ἀρχαίων νόμιμον· ἔτι

1 προκαλεῖσθαι codices, corr. Dind. 3 ἄρξαι om. D
 22 ἐπινοήσαντος Reiske καὶ om. II 23 ἡδέως] δὲ add. II.

- γὰρ καὶ νῦν κατὰ τὸν θερῖσμον τοὺς πρῶτους ἀμη-
θέντας σιάνους θέντας τοὺς ἀνθρώπους κόπτεσθαι
πλησίον τοῦ δράγματος καὶ τὴν Ἰσιν ἀνακαλεῖσθαι,
καὶ τοῦτο πράττειν τιμὴν ἀπονέμοντας τῇ θεῇ τῶν
εὐρημένων κατὰ τὸν ἐξ ἀρχῆς τῆς εὐρέσεως καιρόν. 5
- 3 παρ' ἐνίαις δὲ τῶν πόλεων καὶ τοῖς Ἰσείοις ἐν τῇ
πομπῇ μετὰ τῶν ἄλλων φέρεσθαι καὶ πνυμένους
πυρῶν καὶ κριθῶν, ἀπομνημόνευμα τῶν ἐξ ἀρχῆς
τῇ θεῇ φιλοτέχνως εὐρεθέντων. θεῖναι δὲ φασὶ
καὶ νόμους τὴν Ἰσιν, καθ' οὗς ἀλλήλοις διδόναι 10
τοὺς ἀνθρώπους τὸ δίκαιον καὶ τῆς ἀθέσμου βίας
καὶ ὕβρεως παύσασθαι διὰ τὸν ἀπὸ τῆς τιμωρίας
4 φόβον· διὸ καὶ τοὺς παλαιοὺς Ἑλληνας τὴν Διήμη-
τραν θεσμοφόρον ὀνομάζειν, ὥς τῶν νόμων πρῶτον
ὑπὸ ταύτης τεθειμένων. 15
- 15 Κτίσαι δὲ φασὶ τοὺς περὶ τὸν Ὀσιριν πόλιν ἐν
τῇ Θηβαΐδι τῇ κατ' Αἴγυπτον ἐκατόμυλον, ἣν ἐκεί-
νους μὲν ἐπάνυμον ποιῆσαι τῆς μητρος, τοὺς δὲ
μεταγενεστέροους αὐτὴν ὀνομάζειν Διὸς πόλιν, ἐνί-
2 οὺς δὲ Θήβας. ἀμφισβητεῖται δ' ἡ κτίσις τῆς πό- 20
λεως ταύτης οὐ μόνον παρὰ τοῖς συγγραφεῦσιν,
ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς κατ' Αἴγυπτον ἱερεῦσι·
πολλοὶ γὰρ ἱστοροῦσιν οὐχ ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ὀσι-
ριν κτισθῆναι τὰς Θήβας, ἀλλὰ πολλοῖς ὕστερον
ἔτεσιν ὑπὸ τινος βασιλέως, περὶ οὗ τὰ κατὰ μέρος 25
3 ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφομεν. ἰδρῦσασθαι
δὲ καὶ ἱερὸν τῶν γονέων Διὸς τε καὶ Ἥρας ἀξιό-

4 ἀπονέμοντας τιμὴν CF 6 ἐν om. D 8 ἀπομνη-
μονεύματα CF 21 παρὰ om. D 22 παρ' αὐτοῖς τοῖς]
παρὰ τοῖς C, om. F.

λογον τῷ τε μεγέθει καὶ τῇ λοιπῇ πολυτελείᾳ, καὶ
 ναοὺς χρυσοῦς δύο Διὸς, τὸν μὲν μείζονα τοῦ οὐ-
 ρανίου, τὸν δὲ ἐλάττωνα τοῦ βεβασιλευκότος καὶ
 19 πατρὸς αὐτῶν, ὃν τινες Ἄμμωνα καλοῦσι. κατα- 4
 5 σκευάσαι δὲ καὶ τῶν ἄλλων θεῶν τῶν προειρημέ-
 νων ναοὺς χρυσοῦς, ὧν ἐκάστῳ τιμὰς ἀπονεῖμαι
 καὶ καταστήσαι τοὺς ἐπιμελομένους ἱερεῖς. προ-
 τιμᾶσθαι δὲ παρὰ τῷ Ὅσιριδι καὶ τῇ Ἰσιδι τοὺς τὰς
 τέχνας ἀνευρίσκοντας ἢ μεθοδεύοντάς τι τῶν χρη-
 10 σίμων· διόπερ ἐν τῇ Θηβαΐδι χαλκουργείων εὔρε- 5
 θέντων καὶ χρυσείων ὅπλα τε κατασκευάσασθαι,
 δι' ὧν τὰ θηρία κτείνοντας καὶ τὴν γῆν ἐργαζομέ-
 νους φιλοτιμίως ἐξημερῶσαι τὴν χώραν, ἀγάλματά
 τε καὶ χρυσοῦς ναοὺς κατασκευάσασθαι τῶν θεῶν
 15 διακρεπεῖς. γενέσθαι δὲ καὶ φιλογέωργον τὸν Ὅσιριν, 6
 καὶ τραφῆναι μὲν τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ἐν
 Νύσῃ πλησίον Αἰγύπτου Διὸς ὄντα παῖδα, καὶ
 τὴν προσηγορίαν ἔχειν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀπό
 τε τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ τόπου Διόνυσον ὀνομα-
 20 σθέντα. μεμνήσθαι δὲ τῆς Νύσης καὶ τὸν ποιητὴν 7
 ἐν τοῖς ὕμνοις, ὅτι περὶ τὴν Αἴγυπτον γέγονεν, ἐν
 οἷς λέγει
 ἔστι δέ τις Νύση, ὕπατον ὕψος ἀνθέον ὕλην,
 τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτωιο ῥοάων.
 25 εὔρετὴν δ' αὐτὸν γενέσθαι φασὶ τῆς ἀμπέλου περὶ 8
 τὴν Νῦσαν, καὶ τὴν κατεργασίαν τοῦ ταύτης καρ-
 ποῦ προσεπινοήσαντα πρῶτον οἶνον χρήσασθαι, καὶ
 διδάξαι τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τὴν τε φυτείαν τῆς

ἀπελόν· καὶ τῆς χρησίμης τοῦ οἴνου καὶ τὴν συγκο-
 2 μίξιν αὐτῆς καὶ τυφύσει. τιμᾶσθαι δ' ὑπ' αὐτοῦ
 μάλιστα πάντων τὸν Ἑρμῆν, διαφόρῳ φύνει κεχο-
 ρυγμένον πρὸς ἀπείρῳ τῶν δυναμένων ὠφελῆσαι
 τὸν πᾶντα βίον. 5

16 Ἐπὶ γὰρ τούτου πρῶτον μὲν τὴν τε κοινὴν διά-
 λεκτικὴν διαφθερόμεναι καὶ πολλὰ τῶν ἀνωτέρων τυ-
 χεῖν παρατηρήσεις. τὴν τε εὐρεσίαν τῶν γραμμάτων
 γενέσθαι καὶ τὰ πρὸς τὰς τῶν θεῶν τιμὰς καὶ θυ-
 σίας διατηρεῖται· πρὸς τε τῆς τῶν ἄστρων τάξεως 10
 καὶ πρὸς τῆς τῶν φθόγγων ἁρμονίας καὶ φύσεως
 τούτων πρῶτον γενέσθαι παρατηρητὴν, καὶ καλαί-
 στας εὐρετὴν ἐπαρξάει. καὶ τῆς εὐροθμίας καὶ τῆς 20
 πρὸς τὴν σάμα προσηύσεως πλάσεως ἐπιμεληθῆναι.
 αἶψαν τε νεφελεῖν πνέουσαι τριχορδον, μιμησάμενον 15
 τὰς αὐτ' ἐναιετὶς ὥρας· τρεῖς γὰρ αὐτὸν ὑποστή-
 σασθαι φθιγγυτας, ὀξύν καὶ βαρύν καὶ μέσον, ὀξύν
 μὲν ἀπὸ τοῦ ὀξέος, βαρύν δὲ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος,
 2 καὶ μέσον δὲ ἀπὸ τοῦ ἱαρός. καὶ τοὺς Ἑλλήνας δι-
 δάξαν τούτων τὰ πρὸς τὴν ἐρμηνείαν, ὑπὲρ ὧν Ἑρ- 20
 μῆν αὐτὸν ἀνολογέσθαι. καθόλου δὲ τοὺς περὶ
 τοῦ Ἰλίου τούτου ἔχοντας ἱερογραμματεῖα ἅπαντ'
 αὐτῷ προσανακοινουέσθαι καὶ μάλιστα χρῆσθαι τῇ
 τούτου συμβουλίᾳ. καὶ τῆς ἐλαίας δὲ τὸ φυτόν
 αὐτὸν εὐρεῖν, ἀλλ' οὐκ Ἀθηναῖον, ὥσπερ Ἑλλήνες 25
 φασιν.

17 Ἦν δὲ Ὀσίριον λέγουσιν, ὥσπερ εὐεργετικὸν

13 νεφελεῖν] εὐρεῖν ἔν CF 22 γραμματεῖα C 27 ὥσπερ
 αὐτὸν ἰσχυρὸν αὐτὸν αὐτὸν αὐτὸν scribere vult Hertlein εὐεργετικὸν
 A' εὐεργετικὸν C' εὐεργετικὸν εὐεργετικὸν D.

ὄντα καὶ φιλόδοξον, στρατόπεδον μέγα συστήσα-
 σθαι, διανοούμενον ἐπελθεῖν ἔπασσαν τὴν οἰκουμέ-
 νην καὶ διδάξαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων τὴν τε
 τῆς ἀμπέλου φυτεῖαν καὶ τὸν σπόρον τοῦ τε πυρί-
 5 νου καὶ κριθίνου καρποῦ· ὑπολαμβάνειν γὰρ αὐ-
 τὸν ὅτι παύσας τῆς ἀργιότητος τοὺς ἀνθρώπους καὶ
 διαίτης ἡμέρου μεταλαβεῖν ποιήσας τιμῶν ἀθανά-
 των τεύξεται διὰ τὸ μέγεθος τῆς εὐεργεσίας. ὅπερ
 δὴ καὶ γενέσθαι· οὐ μόνον γὰρ τοὺς κατ' ἐκείνους
 10 τοὺς χρόνους τυχόντας τῆς δωρεᾶς ταύτης, ἀλλὰ
 καὶ πάντας τοὺς μετὰ ταῦτα ἐπιγενομένους διὰ τὴν
 ἐν ταῖς εὐρεθείσαις τροφαῖς χάριτα τοὺς εἰσηγησα-
 μένους ὥς ἐπιφανεστάτους θεοὺς τετιμηκέναι. τὸν 3
 δ' ὄν Ὅσιφιν φασὶ τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον κατα-
 15 στήσαντα καὶ τὴν τῶν ὅλων ἡγεμονίαν Ἰσιδι τῇ
 γυναικὶ παραδόντα, ταύτῃ μὲν παρακαταστῆσαι σύμ-
 βουλον τὸν Ἑρμῆν διὰ τὸ φρονήσει τοῦτον διαφέ-
 ρειν τῶν ἄλλων φίλων, καὶ στρατηγὸν μὲν ἀπολι-
 πεῖν ἀπάσης τῆς ὕφ' αὐτὸν χώρας Ἡρακλέα γένει
 20 τε προσήκοντα καὶ θαυμαζόμενον ἐπ' ἀνδρείᾳ τε
 καὶ σώματος ῥώμῃ, ἐπιμελητὰς δὲ τάξαι τῶν μὲν
 πρὸς Φοινίκην κεκλιμένων μερῶν καὶ τῶν ἐπὶ θα-
 λάττῃ τόπων Βούσιφιν, τῶν δὲ κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν
 καὶ Λιβύην Ἀνταῖον, αὐτὸν δ' ἐκ τῆς Αἰγύπτου
 25 μετὰ τῆς δυνάμεως ἀναξεῦξαι πρὸς τὴν στρατείαν,
 21 ἔχοντα μεθ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἀδελφόν, ὃν οἱ Ἕλληνες
 Ἀπόλλωνα καλοῦσιν. εὐρετὴν δὲ καὶ τοῦτόν φασὶ 4
 γενέσθαι τοῦ φυτοῦ τῆς δάφνης, ἣν καὶ περιτιθέασι

ἀμπέλου καὶ τὴν χρῆσιν τοῦ οἴνου καὶ τὴν συγκο-
 9 μιδὴν αὐτοῦ καὶ τήρησιν. τιμᾶσθαι δ' ὑπ' αὐτοῦ
 μάλιστα πάντων τὸν Ἑρμῆν, διαφόρῳ φύσει κεχο-
 ρηγημένον πρὸς ἐπίνοιαν τῶν δυναμένων ὠφελῆσαι
 τὸν κοινὸν βίον. 5

16 Ἰπὸ γὰρ τούτου πρῶτον μὲν τὴν τε κοινὴν διά-
 λεκτον διαρθρωθῆναι καὶ πολλὰ τῶν ἀνωνύμων τυ-
 χεῖν προσηγορίας, τὴν τε εὑρεσιν τῶν γραμμάτων
 γενέσθαι καὶ τὰ περὶ τὰς τῶν θεῶν τιμὰς καὶ θυ-
 σίας διαταχθῆναι· περὶ τε τῆς τῶν ἄστρον τάξεως 10
 καὶ περὶ τῆς τῶν φθόγγων ἁρμονίας καὶ φύσεως
 τοῦτον πρῶτον γενέσθαι παρατηρητήν, καὶ παλαι-
 στρας εὑρετὴν ὑπάρξαι, καὶ τῆς εὐρυθμίας καὶ τῆς 20
 περὶ τὸ σῶμα πρεποσῆς πλάσεως ἐπιμεληθῆναι.
 λύραν τε νευρίνην ποιῆσαι τρίχορδον, μιμησάμενον 15
 τὰς κατ' ἐνιαυτὸν ὥρας· τρεῖς γὰρ αὐτὸν ὑποστή-
 σασθαι φθόγγους, ὅξυν καὶ βαρὺν καὶ μέσον, ὅξυν
 μὲν ἀπὸ τοῦ θέρους, βαρὺν δὲ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος,
 2 μέσον δὲ ἀπὸ τοῦ ἔαρος. καὶ τοὺς Ἑλλήνας δι-
 δάξαι τοῦτον τὰ περὶ τὴν ἐρμηνείαν, ὑπὲρ ὧν Ἑρ- 20
 μῆν αὐτὸν ὠνομάσθαι. καθόλου δὲ τοὺς περὶ
 τὸν Ὅσιριν τοῦτον ἔχοντας ἱερογραμματεῖα ἅπαντ'
 αὐτῷ προσανακοινοῦσθαι καὶ μάλιστα χρῆσθαι τῇ
 τούτου συμβουλίᾳ. καὶ τῆς ἐλαίας δὲ τὸ φυτὸν
 αὐτὸν εὑρεῖν, ἀλλ' οὐκ Ἀθηναῖν, ὥσπερ Ἑλλήνεις 25
 φασι.

17 Τὸν δὲ Ὅσιριν λέγουσιν, ὥσπερ εὐεργετικὸν

15 νευρίνην] εὐρεῖν ἦν CF 22 γραμματεῖα C 27 ὥσπερ
 aut delere aut ὡς (ἄν) scribere vult Hertlein εὐεργετικὸν
 F, εὐρετικὸν C, εὐεργετικὸν εὐρετικὸν D.

ὄντα καὶ φιλόδοξον, στρατόπεδον μέγα συστήσα-
 σθαι, διανοούμενον ἐπελθεῖν ἅπασαν τὴν οἰκουμέ-
 νην καὶ διδάξαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων τὴν τε
 τῆς ἀμπέλου φυτεῖαν καὶ τὸν σπόρον τοῦ τε πυρί-
 5 νου καὶ κριθίνου καρποῦ· ὑπολαμβάνειν γὰρ αὐ- 2
 τὸν ὅτι παύσας τῆς ἀγριότητος τοὺς ἀνθρώπους καὶ
 διαίτης ἡμέρου μεταλαβεῖν ποιήσας τιμῶν ἀθανά-
 των τεύξεται διὰ τὸ μέγεθος τῆς εὐεργεσίας. ὅπερ
 δὴ καὶ γενέσθαι· οὐ μόνον γὰρ τοὺς κατ' ἐκείνους
 10 τοὺς χρόνους τυχόντας τῆς δωρεᾶς ταύτης, ἀλλὰ
 καὶ πάντας τοὺς μετὰ ταῦτα ἐπιγενομένους διὰ τὴν
 ἐν ταῖς εὐρεθείσαις τροφαῖς χάριτα τοὺς εἰσηγησα-
 μένους ὥς ἐπιφανεστάτους θεοὺς τετιμημέναι. τὸν 3
 δ' ὅν Ὅσιρην φασὶ τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον κατα-
 15 στήσαντα καὶ τὴν τῶν ὄλων ἡγεμονίαν Ἰσιδι τῇ
 γυναικὶ παραδόντα, ταύτῃ μὲν παρακαταστήσαι σύμ-
 βουλον τὸν Ἐρμῆν διὰ τὸ φρονήσει τοῦτον διαφέ-
 ρειν τῶν ἄλλων φίλων, καὶ στρατηγὸν μὲν ἀπολι-
 πεῖν ἀπάσης τῆς ὑφ' αὐτὸν χώρας Ἡρακλέα γένει
 20 τε προσήκοντα καὶ θαυμαζόμενον ἐπ' ἀνδρείᾳ τε
 καὶ σώματος ῥώμῃ, ἐπιμελητὰς δὲ τάξαι τῶν μὲν
 πρὸς Φοινίκην κεκλιμένων μερῶν καὶ τῶν ἐπὶ θα-
 λάττῃ τόπων Βούσιριν, τῶν δὲ κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν
 καὶ Λιβύην Ἀνταῖον, αὐτὸν δ' ἐκ τῆς Αἰγύπτου
 25 μετὰ τῆς δυνάμεως ἀναξεῦξαι πρὸς τὴν στρατείαν,
 21 ἔχοντα μεθ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἀδελφόν, ὃν οἱ Ἕλληνες
 Ἀπόλλωνα καλοῦσιν. εὐρετὴν δὲ καὶ τοῦτόν φασὶ 4
 γενέσθαι τοῦ φυτοῦ τῆς δάφνης, ἣν καὶ περιτιθέασι

ἀμπέλου καὶ τὴν χρῆσιν τοῦ οἴνου καὶ τὴν συγκο-
 9 μιδὴν αὐτοῦ καὶ τήρησιν. τιμᾶσθαι δ' ὑπ' αὐτοῦ
 μάλιστα πάντων τὸν Ἑρμῆν, διαφόρῳ φύσει κεχο-
 ρηγημένον πρὸς ἐπίνοιαν τῶν δυναμένων ὠφελῆσαι
 τὸν κοινὸν βίον. 5

- 16 Ὑπὸ γὰρ τούτου πρῶτον μὲν τὴν τε κοινὴν διά-
 λεκτον διαφθραδῆναι καὶ πολλὰ τῶν ἀνωνύμων τυ-
 χεῖν προσηγορίας, τὴν τε εὗρεσιν τῶν γραμμάτων
 γενέσθαι καὶ τὰ περὶ τὰς τῶν θεῶν τιμὰς καὶ θυ-
 σίας διαταχθῆναι· περὶ τε τῆς τῶν ἄστρων τάξεως 10
 καὶ περὶ τῆς τῶν φθόγγων ἁρμονίας καὶ φύσεως
 τούτου πρῶτον γενέσθαι παρατηρητὴν, καὶ παλαι-
 στρας εὗρετὴν ὑπάρχειν, καὶ τῆς εὐρυθυμίας καὶ τῆς 20
 περὶ τὸ σῶμα πρεποσσης πλάσεως ἐπιμεληθῆναι.
 λύραν τε νευρίνην ποιῆσαι τρίχορδον, μιμησάμενον 15
 τὰς κατ' ἐνιαυτὸν ὥρας· τρεῖς γὰρ αὐτὸν ὑποστή-
 σασθαι φθόγγους, ὅξυν καὶ βαρὺν καὶ μέσον, ὅξυν
 μὲν ἀπὸ τοῦ θέρους, βαρὺν δὲ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος,
 2 μέσον δὲ ἀπὸ τοῦ ἔαρος. καὶ τοὺς Ἑλληνας δι-
 δάξαι τοῦτον τὰ περὶ τὴν ἐρμηνείαν, ὑπὲρ ὧν Ἑρ- 20
 μῆν αὐτὸν ὠνομάσθαι. καθόλου δὲ τοὺς περὶ
 τὸν Ὅσιριν τοῦτον ἔχοντας ἱερογραμματεῖα ἅπαντ'
 αὐτῷ προσανακοινοῦσθαι καὶ μάλιστα χρῆσθαι τῇ
 τούτου συμβουλίᾳ. καὶ τῆς ἐλαίας δὲ τὸ φυτόν
 αὐτὸν εὐρεῖν, ἀλλ' οὐκ Ἀθηναῖν, ὥσπερ Ἑλληγνές 25
 φασι.

- 17 Τὸν δὲ Ὅσιριν λέγουσιν, ὥσπερ εὐεργετικὸν

15 νευρίνην] εὐρεῖν ἦν *OF* 22 γραμματεῖα *C* 27 ὥσπερ
 aut delere aut ὥς (ἄν) scribere vult Hertlein εὐεργετικὸν
F, εὐρετικὸν *C*, εὐεργετικὸν εὐρετικὸν *D*.

ὄντα καὶ φιλόδοξον, στρατόπεδον μέγα συστήσα-
 σθαι, διανοούμενον ἐπελθεῖν ἅπασαν τὴν οἰκουμέ-
 νην καὶ διδάξαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων τὴν τε
 τῆς ἀμπέλου φύτεϊαν καὶ τὸν σπόρον τοῦ τε πυρί-
 5 νου καὶ κριθίνου καρποῦ· ὑπολαμβάνειν γὰρ αὐ- 2
 τὸν ὅτι παύσας τῆς ἀγριότητος τοὺς ἀνθρώπους καὶ
 διαίτης ἡμέρου μεταλαβεῖν ποιήσας τιμῶν ἀθανά-
 των τεύξεται διὰ τὸ μέγεθος τῆς εὐεργεσίας. ὅπερ
 δὴ καὶ γενέσθαι· οὐ μόνον γὰρ τοὺς κατ' ἐκείνους
 10 τοὺς χρόνους τυχόντας τῆς δωρεᾶς ταύτης, ἀλλὰ
 καὶ πάντας τοὺς μετὰ ταῦτα ἐπιγενομένους διὰ τὴν
 ἐν ταῖς εὐρεθείσαις τροφαῖς χάριτα τοὺς εἰσηγησα-
 μένους ὥς ἐπιφανεστάτους θεοὺς τετιμημέναι. τὸν 3
 δ' ὄν Ὅσιόν φασι τὰ κατὰ τὴν Αἰγύπτου κατα-
 15 στήσαντα καὶ τὴν τῶν ὄλων ἡγεμονίαν Ἰσιδι τῇ
 γυναικὶ παραδόντα, ταύτῃ μὲν παρακαταστήσαι σύμ-
 βουλον τὸν Ἑρμῆν διὰ τὸ φρονήσει τοῦτον διαφέ-
 ρειν τῶν ἄλλων φίλων, καὶ στρατηγὸν μὲν ἀπολι-
 πεῖν ἀπάσης τῆς ὑφ' αὐτὸν χώρας Ἡρακλέα γένει
 20 τε προσήκοντα καὶ θαυμαζόμενον ἐπ' ἀνδρείᾳ τε
 καὶ σώματος ῥώμῃ, ἐπιμελητὰς δὲ τάξει τῶν μὲν
 πρὸς Φοινίκην κεκλιμένων μερῶν καὶ τῶν ἐπὶ θα-
 λάττῃ τόπων Βούσιριν, τῶν δὲ κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν
 καὶ Λιβύην Ἀνταῖον, αὐτὸν δ' ἐκ τῆς Αἰγύπτου
 25 μετὰ τῆς δυνάμεως ἀναξεῦξαι πρὸς τὴν στρατείαν,
 21 ἔχοντα μεθ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἀδελφόν, ὃν οἱ Ἕλληνες
 Ἀπόλλωνα καλοῦσιν. εὐρετὴν δὲ καὶ τοῦτόν φασι 4
 γενέσθαι τοῦ φυτοῦ τῆς δάφνης, ἣν καὶ περιτιθέασι

ἀμπέλου καὶ τὴν χρῆσιν τοῦ οἴνου καὶ τὴν συγκο-
 9 μιδὴν αὐτοῦ καὶ τήρησιν. τιμᾶσθαι δ' ὑπ' αὐτοῦ
 μάλιστα πάντων τὸν Ἑρμῆν, διαφόρῳ φύσει κεχο-
 ρηγημένον πρὸς ἐπίνοϊαν τῶν δυναμένων ὠφελῆσαι
 τὸν κοινὸν βίον. 5

- 16 Ἵπὸ γὰρ τούτου πρῶτον μὲν τὴν τε κοινὴν διά-
 λεκτον διαρθρωθῆναι καὶ πολλὰ τῶν ἀνωνύμων τυ-
 χεῖν προσηγορίας, τὴν τε εὗρεσιν τῶν γραμμάτων
 γενέσθαι καὶ τὰ περὶ τὰς τῶν θεῶν τιμὰς καὶ θυ-
 σίας διαταχθῆναι· περὶ τε τῆς τῶν ἄστρον τάξεως 10
 καὶ περὶ τῆς τῶν φθόγγων ἁρμονίας καὶ φύσεως
 τούτου πρῶτον γενέσθαι παρατηρητὴν, καὶ παλαί-
 στρας εὗρετὴν ὑπάρξαι, καὶ τῆς εὐρυθυμίας καὶ τῆς 20
 περὶ τὸ σῶμα πρεποσύνης πλάσεως ἐπιμεληθῆναι.
 λύραν τε νευρίνην ποιῆσαι τρίχορδον, μιμησάμενον 15
 τὰς κατ' ἐνιαυτὸν ὥρας· τρεῖς γὰρ αὐτὸν ὑποστή-
 σασθαι φθόγγους, ὀξὺν καὶ βαρὺν καὶ μέσον, ὀξὺν
 μὲν ἀπὸ τοῦ θέρους, βαρὺν δὲ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος,
 2 μέσον δὲ ἀπὸ τοῦ ἔαρος. καὶ τοὺς Ἑλλήνας δι-
 δάξαι τοῦτον τὰ περὶ τὴν ἐρμηνείαν, ὑπὲρ ὧν Ἑρ- 20
 μῆν αὐτὸν ὠνομάσθαι. καθόλου δὲ τοὺς περὶ
 τὸν Ὅσιριν τοῦτον ἔχοντας ἱερογραμματεῖα ἅπαντ'
 αὐτῷ προσανακρινούσθαι καὶ μάλιστα χρῆσθαι τῇ
 τούτου συμβουλίᾳ. καὶ τῆς ἐλαίας δὲ τὸ φυτόν
 αὐτὸν εὗρεῖν, ἀλλ' οὐκ Ἀθηναῖν, ὥσπερ Ἑλληνέες 25
 φασι.

- 17 Τὸν δὲ Ὅσιριν λέγουσιν, ὥσπερ εὐεργετικὸν

15 νευρίνην] εὗρεῖν ἦν CF 22 γραμματεῖα C 27 ὥσπερ
 aut delere aut ὥς (ἄν) scribere vult Hertlein εὐεργετικὸν
 F, εὗρετικὸν C, εὐεργετικὸν εὐεργετικὸν D.

ὄντα καὶ φιλόδοξον, στρατόπεδον μέγα συστήσα-
 σθαι, διανοούμενον ἐπελθεῖν ἄπασαν τὴν οἰκουμέ-
 νην καὶ διδάξαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων τὴν τε
 τῆς ἀμπέλου φυτεῖαν καὶ τὸν σπόρον τοῦ τε πυρί-
 5 νου καὶ κριθίνου καρποῦ· ὑπολαμβάνειν γὰρ αὐ- 2
 τὸν ὅτι παύσας τῆς ἀγριότητος τοὺς ἀνθρώπους καὶ
 διαίτης ἡμέρου μεταλαβεῖν ποιήσας τιμῶν ἀθανά-
 των τεύξεται διὰ τὸ μέγεθος τῆς εὐεργεσίας. ὅπερ
 δὴ καὶ γενέσθαι· οὐ μόνον γὰρ τοὺς κατ' ἐκείνους
 10 τοὺς χρόνους τυχόντας τῆς δωρεᾶς ταύτης, ἀλλὰ
 καὶ πάντας τοὺς μετὰ ταῦτα ἐπιγενομένους διὰ τὴν
 ἐν ταῖς εὐρεθείσαις τροφαῖς χάριτα τοὺς εἰσηγησα-
 μένους ὥς ἐπιφανεστάτους θεοὺς τιμημέναι. τὸν 3
 δ' ὄν Ὅσιόν φασι τὰ κατὰ τὴν Αἰγύπτου κατα-
 15 στήσαντα καὶ τὴν τῶν ὄλων ἡγεμονίαν Ἰσιδι τῇ
 γυναικὶ παραδόντα, ταύτῃ μὲν παρακαταστήσαι σύμ-
 βουλον τὸν Ἑρμῆν διὰ τὸ φρονήσει τοῦτον διαφέ-
 ρειν τῶν ἄλλων φίλων, καὶ στρατηγὸν μὲν ἀπολι-
 πεῖν ἀπάσης τῆς ὑφ' αὐτὸν χώρας Ἡρακλέα γένει
 20 τε προσήκοντα καὶ θαυμαζόμενον ἐπ' ἀνδρείᾳ τε
 καὶ σώματος ῥώμῃ, ἐπιμελητὰς δὲ τάξαι τῶν μὲν
 πρὸς Φοινίκην κεκλιμένων μερῶν καὶ τῶν ἐπὶ θα-
 λάττῃ τόπων Βούσιριν, τῶν δὲ κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν
 καὶ Λιβύην Ἀνταῖον, αὐτὸν δ' ἐκ τῆς Αἰγύπτου
 25 μετὰ τῆς δυνάμεως ἀναξεῦξαι πρὸς τὴν στρατείαν,
 21 ἔχοντα μεθ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἀδελφόν, ὃν οἱ Ἕλληνες
 Ἀπόλλωνα καλοῦσιν. εὐρετὴν δὲ καὶ τοῦτόν φασι 4
 γενέσθαι τοῦ φυτοῦ τῆς δάφνης, ἣν καὶ περιτιθέασι

τούτῳ τῷ θεῷ μάλιστα πάντες ἄνθρωποι. τοῦ δὲ
 κιττοῦ τὴν εὐρεσιν ἀνατιθέασιν Ὀσίριδι, καὶ καθιε-
 ροῦσιν αὐτὸν τούτῳ τῷ θεῷ, καθάπερ καὶ οἱ Ἑλ-
 5 ληνες Διονύσῳ. καὶ κατὰ τὴν Αἰγυπτίων μὲν διά-
 λεκτον ὀνομάζεσθαι φασὶ τὸν κιττὸν φυτὸν Ὀσίριδος, 5
 προκεκρίσθαι δὲ τῆς ἀμπέλου τοῦτον πρὸς τὴν ἀφιέ-
 ρωσιν διὰ τὸ τὴν μὲν φυλλορροεῖν, τὸν δὲ πάντα
 τὸν χρόνον ἀειθαλῆ διαμένειν· ὅπερ τοὺς παλαιούς
 καὶ ἐφ' ἑτέρων φυτῶν ἀεὶ θαλλόντων πεποιηκέ-
 ναι, τῇ μὲν Ἀφροδίτῃ τὴν μυρσίνην, τῷ δ' Ἀπόλ- 10
 λωνι τὴν δάφνην προσάψαντας.

18 Τῷ δ' οὖν Ὀσίριδι συνεστρατεῦσθαι δύο λέγου-
 σιν υἱοὺς Ἄνουβιν τε καὶ Μακεδόνα, διαφέροντας
 ἀνδρεία. ἀμφοτέροισι δὲ χρήσασθαι τοῖς ἐπισημί-
 τοις ὅπλοις ἀπὸ τινων ζώων οὐκ ἀνοικεῖων τῇ περὶ 15
 αὐτοὺς εὐτολμία· τὸν μὲν γὰρ Ἄνουβιν περιθέσθαι
 κυνῇν, τὸν δὲ Μακεδόνα λύκου προτομήν· ἂν ἥς
 αἰτίας καὶ τὰ ζῷα ταῦτα τιμηθῆναι παρὰ τοῖς Αἰ-
 2 γυπτίοις. παραλαβεῖν δ' ἐπὶ τὴν στρατείαν καὶ
 τὸν Πᾶνα, διαφερόντως ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων τιμώ- 20
 μενον· τούτῳ γὰρ τοὺς ἐγχωρίους οὐ μόνον ἀγάλ-
 ματα πεποιημέναι κατὰ πᾶν ἱερόν, ἀλλὰ καὶ πόλιν
 ἐπώνυμον κατὰ τὴν Θηβαΐδα, καλουμένην μὲν ὑπὸ
 τῶν ἐγχωρίων Χεμμῶ, μεθερμηνευομένην δὲ Πανὸς
 πόλιν. συνέπεσθαι δὲ καὶ τῆς γεωργίας ἐμπειρίαν 25
 ἔχοντας, τῆς μὲν περὶ τὴν ἄμπελον φυτείας Μά-

3 καὶ om. C 4 μὲν om. CF 5 φησί D 11 προσ-
 ἀψαντας] τῇ δ' Ἀθηνᾶ τὴν ἑλαιάν add. F (c. 16, 2) 14
 χρῆσθαι C 20 τῶν om. CF 24 Χεμμῶ CF¹, Χέμμιν
 ἢ Χεμμῶ ceteri 25 καὶ] τοὺς add. CF.

ρωνα, τοῦ δὲ κατὰ τὸν σῖτον σπόρου καὶ τῆς ὅλης
 συγκομιδῆς Τριπόλεμον. πάντων δ' εὐτρεπῶν γε- 3
 νομένων τὸν Ὅσιριν, εὐξάμενον τοῖς θεοῖς θρέψειν
 τὴν κόμην μέχρι ἂν εἰς Αἴγυπτον ἀνακάμψῃ, τὴν
 5 πορείαν ποιῆσθαι δι' Αἰθιοπίας· δι' ἣν αἰτίαν μέχρι
 τῶν νεωτέρων χρόνων ἐνισχύσαι τὸ περὶ τῆς κόμης
 νόμιμον παρ' Αἰγυπτίοις, καὶ τοὺς ποιουμένους τὰς
 ἀποδημίας μέχρι τῆς εἰς οἶκον ἀνακομιδῆς κομοτρο-
 22 φεῖν. ὅντι δ' αὐτῷ περὶ τὴν Αἰθιοπίαν ἀχθῆναι 4
 10 λέγουσι πρὸς αὐτὸν τὸ τῶν Σατύρων γένος, οὓς
 φασιν ἐπὶ τῆς ὁσφύος ἔχειν κόμας. εἶναι γὰρ τὸν
 Ὅσιριν φιλογέλωτά τε καὶ χαίροντα μουσικῇ καὶ χο-
 ροῖς· διὸ καὶ περιάγεσθαι πλῆθος μουσουργῶν, ἐν
 οἷς παρθένους ἑννέα δυναμένας ἄδειν καὶ κατὰ τὰ
 15 ἄλλα πεπαιδευμένας, τὰς παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ὀνο-
 μαζομένας Μούσας· τούτων δ' ἡγεῖσθαι τὸν Ἀπόλ-
 λωνα λέγουσιν, ἀφ' οὗ καὶ Μουσηγέτην αὐτὸν ὀνο-
 μάσθαι. τοὺς τε Σατύρους πρὸς ὕρχησιν καὶ μελ- 5
 φδίαν καὶ πᾶσαν ἄνεσιν καὶ παιδιᾶν ὄντας εὐθέτους
 20 παραληφθῆναι πρὸς τὴν στρατείαν· οὐ γὰρ πολε-
 μικὸν εἶναι τὸν Ὅσιριν οὐδὲ παρατάξεις συνίστα-
 σθαι καὶ κινδύνους, ἅτε παντὸς ἔθνους ὥς θεὸν
 ἀποδεχομένου διὰ τὰς εὐεργεσίας. κατὰ δὲ τὴν Αἰ- 6
 θιοπίαν διδάξαντα τοὺς ἀνθρώπους τὰ περὶ τὴν
 25 γεωργίαν καὶ πόλεις ἀξιολόγους κτίσαντα καταλι-
 πεῖν τοὺς ἐπιμελησομένους τῆς χώρας καὶ φόρους
 παραξομένους.

Τούτων δ' ὄντων περὶ ταῦτα, τὸν Νεῖλόν φασι 19

12 τε om. D 17 ὀνομάσθαι αὐτόν D 23 ἀπο-
 δεχομένου] αὐτόν add. F 27 εἰσπραξομένους F.

κατὰ τὴν τοῦ σειρήλου ἕστρου ἐπιτολήν, ἐν ᾧ καιρῷ
 μάλιστα εἰώθε πληροῦσθαι, φάγόντα κατακλύσαι
 πολλὴν τῆς Αἰγύπτου, καὶ μάλιστα τοῦτο τὸ μέρος
 ἐπελθεῖν οὗ Προμηθεὺς εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν· δια-
 φθαρέντων δὲ σχεδὸν ἀπάντων τῶν κατὰ ταύτην 5
 τὴν χώραν τὸν Προμηθεῖα διὰ τὴν λύπην κυνδυ-
 2 νεύειν ἐκλιπεῖν τὸν βίον ἐκουσίως. διὰ δὲ τὴν ὀξύ-
 τητα καὶ τὴν βίαν τοῦ κατενεχθέντος φεύματος τὸν
 μὲν ποταμὸν Ἀετὸν ὀνομασθῆναι, τὸν δ' Ἡρακλέα,
 μεγαλεπίβολον ὄντα καὶ τὴν ἀνδρείαν ἐξηλωκότα, 10
 τό τε γενόμενον ἔκρηγμα ταχέως ἐμφράξαι καὶ τὸν
 ποταμὸν ἐπὶ τὴν προὔπαρξασαν φύσιν ἀποστρέφαι.
 3 διὸ καὶ τῶν παρ' Ἑλλήσι ποιητῶν τινες εἰς μῦθον
 ἀγαγεῖν τὸ πραχθέν, ὥς Ἡρακλέους τὸν αἰτὸν ἀνη-
 4 ρηκότος τὸν τὸ τοῦ Προμηθεῖος ἦπαρ ἐσθλόντα. τὸν 15
 δὲ ποταμὸν ἀρχαιότατον μὲν ὄνομα σχεῖν Ὠκεάνην,
 ὅς ἐστιν ἐλληνιστὶ Ὠκεανός· ἔπειτα διὰ τὸ γενόμε-
 νον ἔκρηγμά φασιν Ἀετὸν ὀνομασθῆναι, ὕστερον
 δ' Αἰγυπτον ἀπὸ τοῦ βασιλεύσαντος τῆς χώρας προσ- 23
 ἀγορευθῆναι· μαρτυρεῖν δὲ καὶ τὸν ποιητὴν λέγοντα 20
 · στήσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
 κατὰ γὰρ τὴν καλουμένην Θῶνιν ἐμβάλλοντος εἰς
 θάλατταν τοῦ ποταμοῦ, τοῦτον τὸν τόπον ἐμπόριον
 εἶναι τὸ παλαιὸν τῆς Αἰγύπτου· τελευταίας δὲ τυ-
 χεῖν αὐτὸν ἥς νῦν ἔχει προσηγορίας ἀπὸ τοῦ βασι- 25
 5 λεύσαντος Νειλέως. τὸν δ' οὖν Ὅσιριν παραγενό-
 μενον ἐπὶ τοὺς τῆς Αἰθιοπίας ὄρους τὸν ποταμὸν ἐξ

1 τὴν] τοῦ κυνός add. D 5 δὲ om. vulg. 6 τὸν]
 δὲ add. C 14 ἀναγαγεῖν D 15 τοῦ om. D 16 ὠκεά-
 μην II 21 στήσε CDF 22 Θέωνιν C, Θεώνην F.

ἀμφοτέρων τῶν μερῶν χάμασιν ἀναλαβεῖν, ὥστε
κατὰ τὴν πλήρωσιν αὐτοῦ τὴν χώραν μὴ λιμνάζειν
παρὰ τὸ συμφέρον, ἀλλὰ διὰ τινων κατεσκευασμέ-
νων θυρῶν εἰσαφίεσθαι τὸ ρεύμα πρῶως καθ' ὅσον
5 ἂν ᾗ χρεία. ἔπειτα ποιήσασθαι τὴν πορείαν δι' Ἀρα- 6
βίας παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν ἕως Ἰνδῶν καὶ
τοῦ πέρατος τῆς οἰκουμένης. κτίσαι δὲ καὶ πόλεις 7
οὐκ ὀλίγας ἐν Ἰνδοῖς, ἐν αἷς καὶ Νῦσαν ὀνομάσαι,
βουλόμενον μνημεῖον ἀπολιπεῖν ἐκείνης καθ' ἣν
10 ἐτράφη κατ' Αἴγυπτον. φυτεῦσαι δὲ καὶ κитτὸν
ἐν τῇ παρ' Ἰνδοῖς Νύσῃ, καὶ διαμένειν τοῦτο τὸ
φυτὸν ἐν ἐκείνῳ μόνῳ τῷ τόπῳ τῶν τε κατὰ τὴν
Ἰνδικὴν καὶ τὴν ὁμοῖον χώραν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα 8
σημεῖα τῆς ἐαυτοῦ παρουσίας ἀπολελοιπέναι κατ'
15 ἐκείνην τὴν χώραν, δι' ὧν προαχθέντας τοὺς μετα-
γενεστέρους τῶν Ἰνδῶν ἀμφισβητῆσαι τοῦ θεοῦ, λέ-
γοντας Ἰνδὸν εἶναι τὸ γένος.

Γενέσθαι δὲ καὶ περὶ τὴν τῶν ἐλεφάντων θή- 20
ραν, καὶ στήλας πανταχοῦ καταλιπεῖν τῆς ἰδίας
στρατείας. ἐπελθεῖν δὲ καὶ τᾶλλα τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν
20 ἔθνη, καὶ περαιωθῆναι κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον εἰς
τὴν Εὐρώπην. καὶ κατὰ μὲν τὴν Θράκην Λυκούρ- 2
γον τὸν βασιλέα τῶν βαρβάρων ἐναντιούμενον τοῖς
ὑπ' αὐτοῦ πραττομένοις ἀποκτείνει, Μάρωνα δὲ
35 γηγραιὸν ἤδη καθεστῶτα καταλιπεῖν ἐπιμελητὴν τῶν
ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ φυτευομένων, καὶ κτίστην αὐτὸν
ποιῆσαι τῆς ἐπωνύμου πόλεως, ἣν ὀνομάσαι Μα-

8 νύσσην D 10 κατ' Αἴγυπτον abundat 16 τοῦ]
περὶ τοῦ II 19 καταλιπεῖν πανταχοῦ vulg. 20 στρατιάς
καὶ ἐπελθεῖν D 26 ταύτῃ] αὐτῇ D.

- 3 ρώνειαν. καὶ Μακεδόνα μὲν τὸν υἱὸν ἀπολιπεῖν
 βασιλείᾳ τῆς ἀπ' ἐκείνου προσαγορευθεΐσης Μακε-
 δονίας, Τριπολέμῳ δ' ἐπιτρέψαι τὰς κατὰ τὴν Ἀτ- 2
 τικὴν γεωργίας. τέλος δὲ τὸν Ὅσιριν πᾶσαν τὴν
 οἰκουμένην ἐπελθόντα τὸν κοινὸν βίον τοῖς ἡμερω- 5
 4 τάτοις καρποῖς εὐεργετῆσαι. εἰ δέ τις χώρα τὸ φυ-
 τὸν τῆς ἀμπέλου μὴ προσδέχοιτο, διδάξαι τὸ ἐκ τῆς
 κριθῆς κατασκευαζόμενον πόμα, λειπόμενον οὐ πολὺ
 5 τῆς περὶ τὸν οἶνον εὐωδίας τε καὶ δυνάμεως. ἐπαν-
 ελθόντα δ' εἰς τὴν Αἴγυπτον συναποκομίσαι δῶρά 10
 τε πανταχόθεν τὰ κρᾶτιστα καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῶν
 εὐεργεσιῶν συμπεφωνημένην λαβεῖν παρὰ πᾶσι τὴν
 6 ἀθανασίαν καὶ τὴν ἰσὴν τοῖς οὐρανίοις τιμὴν. μετὰ
 δὲ ταῦτ' ἐξ ἀνθρώπων εἰς θεοὺς μεταστάντα τυ-
 χεῖν ὑπὸ Ἰσίδος καὶ Ἑρμοῦ θυσιαῶν καὶ τῶν ἄλλων 15
 τῶν ἐπιφανεστάτων τιμῶν. τούτους δὲ καὶ τελε-
 τὰς καταδείξαι καὶ πολλὰ μυστικῶς εἰσηγήσασθαι,
 μεγαλύνοντας τοῦ θεοῦ τὴν δύναμιν.
- 21 Τῶν δ' ἱερέων περὶ τῆς Ὀσίριδος τελευτῆς ἐξ
 ἀρχαίων ἐν ἀπορρήτοις παρεληφότων, τῷ χρόνῳ 20
 ποτὲ συνέβη διὰ τινων εἰς τοὺς πολλοὺς ἐξενεχθῆ-
 2 ναι τὸ σιωπώμενον. φασὶ γὰρ νομίμως βασιλεύ-
 οντα τῆς Αἰγύπτου τὸν Ὅσιριν ὑπὸ Τυφῶνος ἀναι-
 ρεθῆναι τάδελοφου, βιαίου καὶ ἀσεβοῦς ὄντος· ὃν
 διελόντα τὸ σῶμα τοῦ φονευθέντος εἰς ἑξ καὶ εἰ- 25
 κοσι μέρη δοῦναι τῶν συνεπιθεμένων ἐκάστω με-
 ρίδα, βουλόμενον πάντας μετασχεῖν τοῦ μύσου,
 καὶ διὰ τούτου νομίζοντα συναγωνιστὰς ἔξειν καὶ

2 ἀπ'] ὑπ' D 16 τιμῶν] θεῶν τιμῶν C, ἐν θεοῖς τιμῶν
 Euseb. pr. ev. II 1, 15 21 πότε G, τότε ceteri 28 διὰ τοῦτο vulg.

φύλακας τῆς βασιλείας βεβαίους. τὴν δὲ Ἴσιν ἀδελ- 3
 φὴν οὖσαν Ὀσίριδος καὶ γυναῖκα μετελθεῖν τὸν φό-
 νον, συναγωνιζομένου τοῦ παιδὸς αὐτῆς Ὁρου· ἀνε-
 λοῦσαν δὲ τὸν Τυφῶνα καὶ τοὺς συμπράξαντας
 5 βασιλεύσαι τῆς Αἰγύπτου. γενέσθαι δὲ τὴν μάχην 4
 παρὰ τὸν ποταμὸν πλησίον τῆς νῦν Ἀνταίου κώ-
 μης καλουμένης, ἣν κεῖσθαι μὲν λέγουσιν ἐν τῷ
 κατὰ τὴν Ἀραβίαν μέρει, τὴν προσηγορίαν δ' ἔχειν
 ἀπὸ τοῦ κολασθέντος ὕφ' Ἡρακλέους Ἀνταίου, τοῦ
 10 κατὰ τὴν Ὀσίριδος ἡλικίαν γενομένου. τὴν δ' οὖν 5
 Ἴσιν πάντα τὰ μέρη τοῦ σώματος πλὴν τῶν αἰδοίων
 ἀνευρεῖν· βουλομένην δὲ τὴν τάνδρὸς ταφήν ἄδη-
 λον ποιῆσαι καὶ τιμωμένην παρὰ πᾶσι τοῖς τὴν Αἴ-
 γυπτον κατοικοῦσι, συντελέσαι τὸ δόξαν τοιῷδέ τι
 15 τρόπῳ. ἐκάστω τῶν μερῶν περιπλάσαι λέγουσιν
 αὐτὴν τύπον ἀνθρωποειδῆ, παραπλήσιον Ὀσίριδι τὸ
 μέγεθος, ἐξ ἄρωμάτων καὶ κηροῦ· εἰσκαλεσαμένην 6
 δὲ κατὰ γένη τῶν ἱερῶν ἐξορκίσαι πάντας μηδενὶ
 δηλώσειν τὴν δοθησομένην αὐτοῖς πίστιν, κατ' ἰδίαν
 25 δ' ἐκάστοις εἰπεῖν ὅτι μόνοις ἐκείνοις παρατίθεται
 21 τὴν τοῦ σώματος ταφήν, καὶ τῶν εὐεργεσιῶν ὑπο-
 μνησάσας παρακαλέσαι θάψαντας ἐν τοῖς ἰδίοις τό-
 ποις τὸ σῶμα τιμᾶν ὥς θεὸν τὸν Ὀσίριν, καθιε-
 ρῶσαι δὲ καὶ τῶν γινομένων παρ' αὐτοῖς ζῶων ἐν
 25 ὁποῖον ἂν βουληθῶσι, καὶ τοῦτ' ἐν μὲν τῷ ξῆν
 τιμᾶν, καθάπερ καὶ πρότερον τὸν Ὀσίριν, μετὰ δὲ
 τὴν τελευταίην τῆς ὁμοίας ἐκείνῳ κηδείας ἀξιοῦν.
 βουλομένην δὲ τὴν Ἴσιν καὶ τῷ λυσιτελεῖ προτρέ- 7
 ψασθαι τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς προειρημένους τιμὰς, τὸ

5 βασιλεύειν CD.

DIODORUS I.

- τρίτον μέρος τῆς χώρας αὐτοῖς δοῦναι πρὸς τὰς
 8 τῶν θεῶν θεραπείας τε καὶ λειτουργίας. τοὺς δ'
 ἱερεῖς λέγεται, μνημονεύοντας τῶν Ὀσίριδος εὐεργεσιῶν καὶ τῇ παρακαλούσῃ βουλομένους χαρίζε-
 σθαι, πρὸς δὲ τούτοις τῷ λυσιτελεῖ προκληθέντας, 5
 9 πάντα πρᾶξαι κατὰ τὴν Ἰσίδος ὑποθήκην. διὸ καὶ
 μέχρι τοῦ νῦν ἐκάστους τῶν ἱερέων ὑπολαμβάνειν
 παρ' ἑαυτοῖς τεθᾶφθαι τὸν Ὀσίριν, καὶ τὰ τε ἐξ
 ἀρχῆς καθιερωθέντα ζῆα τιμᾶν, καὶ τελευτησάντων
 αὐτῶν ἐν ταῖς ταφαῖς ἀνανεοῦσθαι τὸ τοῦ Ὀσίριδος 10
 10 πένθος. τοὺς δὲ ταύρους τοὺς ἱερούς, τὸν τε ὀνο-
 μαζόμενον Ἄπιν καὶ τὸν Μνεῦιν, Ὀσίριδι καθιερω-
 θῆναι, καὶ τούτους σέβεσθαι καθάπερ θεοὺς κοινῇ
 11 καταδειχθῆναι πᾶσιν Αἰγυπτίοις· ταῦτα γὰρ τὰ ζῆα
 τοῖς εὐροῦσι τὸν τοῦ σίτου καρπὸν συνεργῆσαι μά- 15
 λιστα πρὸς τε τὸν σπόρον καὶ τὰς κοινὰς ἀπάντων
 ἐκ τῆς γεωργίας ὠφελείας.
 22 Τὴν δὲ Ἰσὶν φασὶ μετὰ τὴν Ὀσίριδος τελευτὴν
 ὁμόσαι μηδενὸς ἀνδρὸς ἔτι συνουσίαν προσδέξεσθαι,
 διατελέσαι δὲ τὸν λοιπὸν τοῦ βίου χρόνον βασιλεύ- 20
 ουσαν νομιμώτατα καὶ ταῖς εἰς τοὺς ἀρχομένους
 2 εὐεργεσίαις ἄπαντας ὑπερβαλλομένην. ὁμοίως δὲ
 καὶ ταύτην μεταστᾶσαν ἐξ ἀνθρώπων τυχεῖν ἀθα-
 νάτων τιμῶν καὶ ταφῆναι κατὰ τὴν Μέμφιν, ὅπου
 δείκνυνται μέχρι τοῦ νῦν ὁ σηκός, ὑπάρχων ἐν τῷ 25
 3 τεμένει τοῦ Ἡφαίστου. ἔνιοι δέ φασιν οὐκ ἐν Μέμ-
 φει κεῖσθαι τὰ σώματα τούτων τῶν θεῶν, ἀλλ' ἐπὶ

1 αὐτοῖς] εἰς προσόδους add. D 12 Μνεῦιν] Μέμφιν D
 19 προσδέξασθαι libri, corr. Hertlein (c. 27, 1) 25 νῦν]
 αὐτῆς add. CF.

τῶν ὄρων τῆς Αἰθιοπίας καὶ τῆς Αἰγύπτου κατὰ
 τὴν ἐν τῷ Νεῖλῳ νῆσον, κειμένην μὲν πρὸς ταῖς
 καλουμέναις Φίλαις, ἔχουσαν δὲ προσηγορίαν ἀπὸ
 τοῦ συμβεβηκότος ἱεροῦ πεδίου. σημεῖα δὲ τούτου 4
 5 δεικνύουσιν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ διαμένοντα τὸν τε
 τάφον τὸν κατεσκευασμένον Ὀσίριδι, κοινῇ τιμώ-
 μενον ὑπὸ τῶν κατ' Αἴγυπτον ἱερέων, καὶ τὰς περὶ
 26 τοῦτον κειμένας ἐξήκοντα καὶ τριακοσίας χοάς· ταύ- 5
 τας γὰρ καθ' ἐκάστην ἡμέραν γάλακτος πληροῦν
 10 τοὺς πρὸς τούτοις ταχθέντας ἱερεῖς, καὶ θορνεῖν
 ἀνακαλουμένους τὰ τῶν θεῶν ὀνόματα. διὰ ταύ- 6
 τὴν δὲ τὴν αἰτίαν καὶ τὴν νῆσον ταύτην ἄβατον
 εἶναι τοῖς παριοῦσι. καὶ πάντας τοὺς τὴν Θη-
 βαῖδα κατοικοῦντας, ἥπερ ἐστὶν ἀρχαιοτάτῃ τῆς Αἰ-
 15 γύπτου, μέγιστον ὄρκον κρίνειν, ὅταν τις τὸν Ὀσί-
 ριν τὸν ἐν Φίλαις κείμενον ὁμόσῃ.

Τὰ μὲν οὖν ἀνευρεθέντα τοῦ Ὀσίριδος μέρη ταφῆς
 ἀξιωθῆναι φασι τὸν εἰρημένον τρόπον, τὸ δὲ αἰδοῖον
 ὑπὸ μὲν Τυφῶνος εἰς τὸν ποταμὸν ριπῆναι λέγουσι
 20 διὰ τὸ μηδένα τῶν συνεργησάντων αὐτὸ λαβεῖν
 βουληθῆναι, ὑπὸ δὲ τῆς Ἰσιδος οὐδὲν ἦττον τῶν
 ἄλλων ἀξιωθῆναι τιμῶν ἰσοθέων· ἐν τε γὰρ τοῖς
 ἱεροῖς εἰδωλον αὐτοῦ κατασκευάσασαν τιμᾶν κατα-
 δεῖξαι καὶ κατὰ τὰς τελετὰς καὶ τὰς θυσίας τὰς τῷ
 25 θεῷ τούτῳ γινομένας ἐντιμώτατον ποιῆσαι καὶ πλεί-
 στον σεβασμοῦ τυγχάνειν. διὸ καὶ τοὺς Ἕλληνας, 7

4 ἱερὸν πεδίου CF 8 χοάς om. D 13 τοῖς παρ-
 οῦσι] πλὴν τοῖς ἱερεῦσι E; cf. p. 43 15 τὸν om. D 19
 τὸν om. vulg. λέγουσι omnes codices, del. Dind. 23
 τιμὰς D

ἐξ Αἰγύπτου παρειληφότας τὰ περὶ τοὺς ὀργιασμοὺς
καὶ τὰς Διουνσιακὰς ἐορτάς, τιμᾶν τοῦτο τὸ μῦθον
ἐν τε τοῖς μυστηρίοις καὶ ταῖς τοῦ θεοῦ τούτου
τελεταῖς τε καὶ θυσίαις, ὀνομάζοντας αὐτὸ φαλλόν.

- 23 Εἶναι δὲ ἔτη φασὶν ἀπὸ Ὀσίριδος καὶ Ἰσιδος ἕως 5
τῆς Ἀλεξάνδρου βασιλείας τοῦ κτίσαντος ἐν Αἰ-
γύπτῳ τὴν ἐπάννυμον αὐτοῦ πόλιν πλείω τῶν μυ-
ρίων, ὥς δ' ἐνιοι γράφουσι, βραχὺ λείποντα τῶν
2 δισμυρίων καὶ τρισχιλίων. τοὺς δὲ λέγοντας ἐν Θή-
βαις τῆς Βοιωτίας γεγενῆσθαι τὸν θεὸν ἐκ Σεμέλης 10
καὶ Διὸς φασὶ σχεδιάζειν. Ὀρφέα γὰρ εἰς Αἴγυπτον
παραβαλόντα καὶ μετασχόντα τῆς τελετῆς καὶ τῶν
Διουνσιακῶν μυστηρίων μεταλαβεῖν, τοῖς δὲ Καδ-
μείοις φίλον ὄντα καὶ τιμώμενον ὑπ' αὐτῶν μετα-
θεῖναι τοῦ θεοῦ τὴν γένεσιν ἐκείνοις χαριζόμενον· 15
τοὺς δ' ὄχλους τὰ μὲν διὰ τὴν ἄγνοιαν, τὰ δὲ διὰ 27
τὸ βούλεσθαι τὸν θεὸν Ἑλλήνα νομίζεσθαι, προσ-
δέξασθαι προσηγῶς τὰς τελετάς καὶ τὰ μυστήρια.
3 ἀφορμὰς δ' ἔχειν τὸν Ὀρφέα πρὸς τὴν μετάθεσιν
τῆς τοῦ θεοῦ γενέσεώς τε καὶ τελετῆς τοιαύτας. 20
4 Κάδμον ἐκ Θηβῶν ὄντα τῶν Αἰγυπτίων γεννηῖσαι
σὺν ἄλλοις τέκνοις καὶ Σεμέλῃ, ταύτην δὲ ὑφ' οὗτου
δήποτε φθαρεῖσαν ἔγκυν γενέσθαι, καὶ τεκεῖν ἐπὶ
μηνῶν διελθόντων βρέφος τὴν ὕψιν οἶόνπερ οἱ κατ'
Αἴγυπτον τὸν Ὀσίριν γεγενῆσθαι νομίζουσι· ζωο- 25
γονεῖσθαι δ' οὐκ εἰωθέναι τὸ τοιοῦτον, εἴτε τῶν
θεῶν μὴ βουλομένων εἴτε τῆς φύσεως μὴ συγχω-

2 ἐορτάς] τελεταῖς add. D τιμᾶν om. C 13 μετα-
λαβόντα AE δὲ] τε D 20 τελευτῆς CDF 22 ὑπό
του δήποτε codices, corr. Stephanus 25 τὸν om. D.

ρούσης. Κάδμον δ' αἰσθόμενον τὸ γεγονός, καὶ 5
 χρησμὸν ἔχοντα διατηρεῖν τὰ τῶν πατέρων νόμιμα,
 χρυσῶσαι τε τὸ βρέφος καὶ τὰς καθηκούσας αὐτῷ
 ποιήσασθαι θυσίας, ὡς ἐπιφανείας τινὸς κατ' ἀν-
 5 θρώπους Ὀσίριδος γεγεννημένης. ἀνάψαι δὲ καὶ 6
 τὴν γένεσιν εἰς Δία, σεμνύνοντα τὸν Ὀσίριν καὶ
 τῆς φθαρείσης τὴν διαβολὴν ἀφαιρούμενον· διὸ καὶ
 παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐκδοθῆναι λόγον ὡς ἡ Κάδμον
 Σεμέλη τέτοκεν ἐκ Διὸς Ὀσίριν. ἐν δὲ τοῖς ὕστε-
 10 ρον χρόνοις Ὀρφέα, μεγάλην ἔχοντα δόξαν παρὰ
 τοῖς Ἑλλήσιν ἐπὶ μελωδίᾳ καὶ τελεταῖς καὶ θεολο-
 γίαις, ἐπιξενωθῆναι τοῖς Καδμείοις καὶ διαφερόν-
 τως ἐν ταῖς Θήβαις τιμηθῆναι. μετεσχηκότα δὲ τῶν
 παρ' Αἰγυπτίοις θεολογουμένων μετενεγκεῖν τὴν 7
 15 Ὀσίριδος τοῦ παλαιοῦ γένεσιν ἐπὶ τοὺς νεωτέρους
 χρόνους, χαρίζόμενον δὲ τοῖς Καδμείοις ἐνστήσα-
 σθαι καινὴν τελετήν, καθ' ἣν παραδοῦναι τοῖς μυ-
 ουμένοις ἐκ Σεμέλης καὶ Διὸς γεγεννησθαι τὸν Διό-
 νυσον. τοὺς δ' ἀνθρώπους τὰ μὲν διὰ τὴν ἄγνοιαν
 20 ἐξαπατωμένους, τὰ δὲ διὰ τὴν Ὀρφείως ἀξιοπιστίαν
 καὶ δόξαν ἐν τοῖς τοιούτοις προσέχοντας, τὸ δὲ μέ-
 γιστον ἡδέως προσδεχομένους τὸν θεὸν Ἑλληνα νο-
 μιζόμενον, καθάπερ προείρηται, χρήσασθαι ταῖς τε-
 28 λεταῖς. ἔπειτα παραλαβόντων τῶν μυθογράφων καὶ 8
 25 ποιητῶν τὸ γένος, ἐμπεπλῆσθαι τὰ θέατρα, καὶ τοῖς
 ἐπιγινομένοις ἰσχυρὰν πίστιν καὶ ἀμετάθετον γε-
 νέσθαι.

Καθόλου δέ φασι τοὺς Ἑλληνας ἐξειδιάζεσθαι τοὺς

6 Ὀσίριν] τε καὶ τὸ γεγονός add. D 18 γεγενῆσθαι D 21
 προσέχοντας CG, καιροῖς ἔχοντας ceteri 25 ἐμπλήσαι CF.

ἐπιφανεστάτους ἥρωάς τε καὶ θεούς, ἔτι δ' ἀποικίας
 24 τὰς παρ' ἑαυτῶν. καὶ γὰρ Ἡρακλέα τὸ γένος Αἰγύ-
 πτιον ὄντα, δι' ἀνδρείαν ἐπελθεῖν πολλήν τῆς οἰκου-
 μένης, καὶ τὴν ἐπὶ τῆς Λιβύης θέσθαι στήλην· ὑπὲρ
 2 οὗ πειρῶνται τὰς ἀποδείξεις παρὰ τῶν Ἑλλήνων λαμ- 5
 βάνειν. ὁμολογουμένου γὰρ ὄντος παρὰ πᾶσιν ὅτι
 τοῖς Ὀλυμπίοις θεοῖς Ἡρακλῆς συνηγωνίσατο τὸν πρὸς
 τοὺς γίγαντας πόλεμον, φασὶ τῇ γῇ μηδαμῶς ἀρμόττειν
 γεγεννηκέναι τοὺς γίγαντας κατὰ τὴν ἡλικίαν ἣν οἱ
 Ἕλληνες φασιν Ἡρακλέα γεγενῆσθαι, γενεᾷ πρότε- 10
 ρον τῶν Τρωικῶν, ἀλλὰ μᾶλλον, ὥς αὐτοὶ λέγουσι,
 κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς γένεσιν τῶν ἀνθρώπων· ἀπ'
 ἐκείνης μὲν γὰρ παρ' Αἰγυπτίοις ἔτι καταριθμεί-
 σθαι πλείω τῶν μυρίων, ἀπὸ δὲ τῶν Τρωικῶν
 3 ἐλάττω τῶν χιλίων καὶ διακοσίων. ὁμοίως δὲ τό 15
 τε δόπαλον καὶ τὴν λεοντήν τῷ παλαιῷ πρέπειν
 Ἡρακλεῖ διὰ τὸ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους μήπω
 τῶν ὄπλων εὗρημένων τοὺς ἀνθρώπους. τοῖς μὲν
 ξύλοις ἀμύνεσθαι τοὺς ἀντιταττομένους, ταῖς δὲ
 δοραῖς τῶν θηρίων σκεπαστηροῖς ὅπλοις χρῆσθαι. 20
 καὶ Αἰὼς μὲν υἱὸν αὐτὸν ἀναγορεύουσι, μητρὸς δὲ
 4 ἧς ἔστιν οὗ φασι γινώσκειν. τὸν δ' ἐξ Ἀλκμήνης
 γενόμενον ὕστερον πλείοσιν ἔτεσιν ἢ μυρίοις, Ἀλ-
 καῶν ἐκ γενετῆς καλούμενον, ὕστερον Ἡρακλέα
 μετονομασθῆναι, οὐχ ὅτι δι' Ἡραν ἔσχε κλέος, ὥς 25
 φησιν ὁ Μᾶτρις, ἀλλ' ὅτι τὴν αὐτὴν ἐξηλκωκὼς προ-
 αἶρεσιν Ἡρακλεῖ τῷ παλαιῷ τὴν ἐκείνου δόξαν ἄμα
 5 καὶ προσηγορίαν ἐκληρονόμησε. συμφωνεῖν δὲ τοῖς

9 οἱ om. D 10 γενέσθαι F 18 τοὺς ἀνθρώπους
 om. CF 19 ἀντιταττομένους] τῶν ἀνθρώπων add. CF.

ὕφ' ἑαυτῶν λεγομένοις καὶ τὴν παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν
 ἐκ πολλῶν χρόνων παραδεδομένην φήμην, ὅτι κα-
 θαρὰν τὴν γῆν τῶν θηρίων ἐποίησεν Ἡρακλῆς· ὅπερ
 μηδαμῶς ἀρμόττειν τῷ γεγονότι σχεδὸν κατὰ τοὺς
 29 Τρωικοὺς χρόνους, ὅτε τὰ πλεῖστα μέρη τῆς οἰκου-
 6 μένης ἐξημέρωτο γεωργίαις καὶ πόλεσι καὶ πλήθει
 τῶν κατοικούντων τὴν χώραν πανταχοῦ. μᾶλλον οὖν 6
 πρέπειν τῷ γεγονότι κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους τὴν
 ἡμέρωσιν τῆς χώρας, κατισχυομένων ἔτι τῶν ἀνθρώ-
 10 πων ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν θηρίων, καὶ μάλιστα κατὰ
 τὴν Αἰγυπτου καὶ τὴν ὑπερκειμένην χώραν μέχρι τοῦ
 νῦν ἐρημον οὖσαν καὶ θηριώδη. εἰκὸς γὰρ ταύτης 7
 ὥς πατριδος προνοηθέντα τὸν Ἡρακλέα, καὶ καθαρ-
 ρὰν τὴν γῆν τῶν θηρίων ποιήσαντα, παραδοῦναι τοῖς
 15 γεωργοῖς τὴν χώραν, καὶ διὰ τὴν εὐεργεσίαν τυχεῖν
 ἰσοθέου τιμῆς. φασὶ δὲ καὶ τὸν Περσέα γεγονέναι 8
 κατ' Αἰγυπτου, καὶ τῆς Ἰσίδος τὴν γένεσιν ὑπὸ τῶν
 Ἑλλήνων εἰς Ἄργος μεταφέρεσθαι, μυθολογούντων
 τὴν Ἰῶ τὴν εἰς βοὸς τύπον μεταμορφωθείσαν.
 20 Καθόλου δὲ πολλή τις ἐστὶ διαφωνία περὶ τού-25
 των τῶν θεῶν. τὴν αὐτὴν γὰρ οἱ μὲν Ἴσιν, οἱ δὲ
 Δήμητραν, οἱ δὲ Θεσμοφόρον, οἱ δὲ Σελήνην, οἱ
 δὲ Ἥραν, οἱ δὲ πάσαις ταῖς προσηγορίαις ὀνομά-
 ζουσι. τὸν δὲ Ὅσιριν οἱ μὲν Σάραπιν, οἱ δὲ Διό- 2
 25 νυσον, οἱ δὲ Πλούτωνα, οἱ δὲ Ἀμμωνα, τινὲς δὲ
 Δία, πολλοὶ δὲ Πᾶνα τὸν αὐτὸν νενομίκασι· λέ-

1 ὑπ' αὐτῶν CF 2 πολλῶν] παλαιῶν C
 τάτους CF 11 καὶ scripsi, ἥς G, εἰς ceteri
 εἶναι Dindorf 19 τὴν Ἰῶ τῇ] Ἰῶ τὴν CF
 23 νομί-
 26 τὸν αὐτὸν om. CF.

8 ἀρχαιο-
 12 οὖσαν]
 23 νομί-

γοῦσι δέ τινες Σάραπιν εἶναι τὸν παρὰ τοῖς Ἑλλήσι
 Πλούτωνα ὀνομαζόμενον. φασὶ δ' Αἰγύπτιοι τὴν
 Ἴσιν φαρμάκων τε πολλῶν πρὸς ὑγίειαν εὐρέτιν γε-
 γονέναι καὶ τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης μεγάλην ἔχειν
 3 ἐμπειρίαν· διὸ καὶ τυχοῦσαν τῆς ἀθανασίας ἐπὶ
 ταῖς θεραπαίαις τῶν ἀνθρώπων μάλιστα χαίρειν,
 καὶ κατὰ τοὺς ὕπνους τοῖς ἀξιούσι διδόναι βοηθή-
 ματα, φανερώς ἐπιδεικνυμένην τὴν τε ἰδίαν ἐπιφά-
 νειαν καὶ τὸ πρὸς τοὺς δεομένους τῶν ἀνθρώπων
 4 εὐεργετικόν. ἀποδείξεις δὲ τούτων φασὶ φέρειν ἑαυ- 10
 τοὺς οὐ μυθολογίας ὁμοίως τοῖς Ἑλλήσιν, ἀλλὰ πρά-
 ξεις ἐναργεῖς· πᾶσαν γὰρ σχεδὸν τὴν οἰκουμένην
 μαρτυρεῖν ἑαυτοῖς, εἰς τὰς ταύτης τιμὰς φιλοτιμου-
 5 μένην διὰ τὴν ἐν ταῖς θεραπαίαις ἐπιφάνειαν. κατὰ
 γὰρ τοὺς ὕπνους ἐφισταμένην διδόναι τοῖς κάμνουσι 15
 βοηθήματα πρὸς τὰς νόσους, καὶ τοὺς ὑπακούσαν-
 τας αὐτῇ παραδόξως ὑγιαίνειν· καὶ πολλοὺς μὲν 30
 ὑπὸ τῶν ἰατρῶν διὰ τὴν δυσκολίαν τοῦ νοσήματος
 ἀπελπισθέντας ὑπὸ ταύτης σώζεσθαι, συχνοὺς δὲ
 παντελῶς πηρωθέντας τὰς ὁράσεις ἢ τινα τῶν ἑλ- 20
 λων μερῶν τοῦ σώματος, ὅταν πρὸς ταύτην τὴν
 θεὸν καταφύγωσιν, εἰς τὴν προὔπαρξασαν ἀποκαθ-
 6 ἵστασθαι ἀάξιν. εὐρεῖν δ' αὐτὴν καὶ τὸ τῆς ἀθα-
 νασίας φάρμακον, δι' οὗ τὸν υἱὸν Ὀρῶν, ὑπὸ τῶν
 Τιτάνων ἐπιβουλευνθέντα καὶ νεκρὸν εὐρεθέντα καθ' 25
 ὕδατος, μὴ μόνον ἀναστῆσαι, δοῦσαν τὴν ψυχὴν,
 7 ἀλλὰ καὶ τῆς ἀθανασίας ποιῆσαι μεταλαβεῖν. δοκεῖ
 δ' ὕστατος τῶν θεῶν οὗτος βασιλεῦσαι μετὰ τὴν

2 νομιζόμενον CD 5 ἐμπειρίαν] καὶ τὸ σύνολον πολλὰ
 μηχανήσασθαι add. D καὶ] καὶ νῦν D.

τοῦ πατρὸς Ὀσίριδος ἐξ ἀνθρώπων μετάστασιν.
 τὸν δὲ Ὄρον μεθερμηνευόμενόν φασιν Ἀπόλλωνα
 ὑπάρχειν, καὶ τὴν τε ἱατρικὴν καὶ τὴν μαντικὴν
 ὑπὸ τῆς μητρὸς Ἰσιδος διδαχθέντα διὰ τῶν χρησμῶν
 5 καὶ τῶν θεραπειῶν εὐεργετεῖν τὸ τῶν ἀνθρώπων
 γένος.

Οἱ δ' ἱερεῖς τῶν Αἰγυπτίων τὸν χρόνον ἀπὸ τῆς 26
 Ἡλίου βασιλείας συλλογιζόμενοι μέχρι τῆς Ἀλεξάν-
 δρου διαβάσεως εἰς τὴν Ἀσίαν φασὶν ὑπάρχειν ἑτῶν
 10 μάλιστα πῶς δισμυρίων καὶ τρισχιλίων. μυθολο- 2
 γοῦσι δὲ καὶ τῶν θεῶν τοὺς μὲν ἀρχαιοτάτους βα-
 σιλεῦσαι πλείω τῶν χιλίων καὶ διακοσίων ἑτῶν, τοὺς
 δὲ μεταγενεστέρους οὐκ ἐλάττω τῶν τριακοσίων.
 ἀπίστου δ' ὄντος τοῦ πλήθους τῶν ἑτῶν, ἐπιχει- 3
 15 ροῦσί τινες λέγειν ὅτι τὸ παλαιόν, οὐπω τῆς περὶ
 τὸν ἥλιον κινήσεως ἐπεγνωσμένης, συνέβαινε κατὰ
 τὴν τῆς σελήνης περίοδον ἄγεσθαι τὸν ἐνιαυτόν.
 διόπερ τῶν ἑτῶν τριακονθημέρων ὄντων οὐκ ἀδύ- 4
 νατον εἶναι βεβιωκέναι τινὰς ἔτη χίλια καὶ διακό-
 20 σια· καὶ γὰρ νῦν δωδεκαμήνων ὄντων τῶν ἐνι-
 αυτῶν οὐκ ὀλίγους ὑπὲρ ἑκατὸν ἔτη ζῆν. παρα- 5
 πλῆσια δὲ λέγουσι καὶ περὶ τῶν τριακόσια ἔτη
 δοκούντων ἄρξαι· κατ' ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους
 τὸν ἐνιαυτὸν ἀπαρτίζεσθαι τέτταρσι μῆσι τοῖς γινο-
 25 μένοις κατὰ τὰς ἐκάστων τῶν χρόνων ὥρας, οἷον
 ἕαρος, θέρους, χειμῶνος· ἀφ' ἧς αἰτίας καὶ παρ'
 ἐνίοις τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἐνιαυτοὺς ὥρους καλεῖ-

8 τε om. D καὶ τὴν] καὶ D 17 ἄγεσθαι D (c. 50, 2),
 γενέσθαι C, γίνεσθαι F 20 δωδεκαμήνων Dindorf, δυο-
 καίδεκα μηνῶν libri 24 τέτταρσι D 27 ὥρας D.

σθαι καὶ τὰς κατ' ἔτος ἀναγραφὰς ὥρογραφίας προσ-
αγορεύεσθαι.

- 6 Οἱ δ' οὖν Αἰγύπτιοι μυθολογοῦσι κατὰ τὴν Ἴσι- 31
δος ἡλικίαν γεγενῆσθαι τινὰς πολυσωμάτων τοὺς ὑπὸ
μὲν τῶν Ἑλλήνων ὀνομαζομένους γίγαντας, ὅφ' ἑαυ- 5
τῶν δὲ διακοσμουμένους τερατωδῶς ἐπὶ τῶν ἱερῶν
7 καὶ τυπτομένους ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ὅσιριν. ἔνιοι
μὲν οὖν αὐτοὺς γηγενεῖς φασιν ὑπάρχειν, προσφάτου
τῆς τῶν ζώων γενέσεως ἐκ τῆς γῆς ὑπαρχούσης, ἔνιοι
δὲ λέγουσι σώματος ῥώμῃ διενεγκόντας καὶ πολλὰς 10
πράξεις ἐπιτελεσάμενους ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος μυ-
8 θολογηθῆναι πολυσωμάτων. συμφωνεῖται δὲ παρὰ
τοῖς πλείστοις ὅτι τοῖς περὶ τὸν Δία καὶ τὸν
Ὅσιριν θεοῖς πόλεμον ἐνστήσάμενοι πάντες ἀνῆρ-
θησαν. 15

- 27 Νομοθετῆσαι δὲ φασὶ τοὺς Αἰγυπτίους παρὰ τὸ
κοινὸν ἔθος τῶν ἀνθρώπων γαμεῖν ἀδελφὰς διὰ τὸ
γεγονὸς ἐν τούτοις τῆς Ἰσιδος ἐπίτευγμα· ταύτην
γὰρ συνοικήσασαν Ὅσιριδι τῷ ἀδελφῷ, καὶ ἀποθα-
νόντος ὁμόσασαν οὐδενὸς ἔτι συνουσίαν ἀνδρὸς 20
προσδέξεσθαι, μετελθεῖν τὸν τε φόνον τάνδρως καὶ
διατελέσαι βασιλεύουσιν νομιμώτατα, καὶ τὸ σύννο-
λον πλείστων καὶ μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίαν γενέ-
2 σθαι πᾶσιν ἀνθρώποις. διὰ δὲ ταύτας τὰς αἰτίας
καταδειχθῆναι μείζονος ἐξουσίας καὶ τιμῆς τυγχά- 25
ναι τὴν βασιλίσσαν τοῦ βασιλέως, καὶ παρὰ τοῖς
ἰδιώταις κυριεύειν τὴν γυναικα τάνδρως, ἐν τῇ τῆς

5 post ὅφ' ἑαυτῶν δὲ nomen intercidisse videtur 9
γενέσεως] ὑπάρξεως D 21 προσδέξασθαι codices (c. 22, 1)
22 βασιλεύσασαν D 25 καταδειχθῆναι CF.

προϊκὸς συγγραφῇ προσομολογούντων τῶν γαμούν-
των ἅπαντα πειθαρχήσειν τῇ γαμουμένῃ.

Οὐκ ἄγνωθὸν δὲ διότι τινὲς τῶν συγγραφέων ἀπο-³
φαίνονται τοὺς τάφους τῶν θεῶν τούτων ὑπάρχειν
⁵ ἐν Νύσῃ τῆς Ἀραβίας, ἀπ' ἧς καὶ Νυσαῖον τὸν Διό-
νυσον ὠνομάσθαι. εἶναι δὲ καὶ στήλην ἑκατέρου τῶν
θεῶν ἐπιγεγραμμένην τοῖς ἱεροῖς γράμμασιν. ἐπὶ μὲν ⁴
οὖν τῆς Ἰσίδος ἐπιγεγράφθαι „Ἐγὼ Ἰσίς εἰμι ἡ βασι-
λισσα πάσης χώρας, ἡ παιδευθεῖσα ὑπὸ Ἑρμοῦ, καὶ
¹⁰ ὅσα ἐγὼ ἐνομοθέτησα, οὐδεὶς αὐτὰ δύναται λῦσαι.
ἐγὼ εἰμι ἡ τοῦ νεωτάτου Κρόνου θεοῦ θυγάτηρ πρε-
σβυτάτη· ἐγὼ εἰμι γυνὴ καὶ ἀδελφὴ Ὀσίριδος βα-
σιλέως· ἐγὼ εἰμι ἡ πρώτη καρπὸν ἀνθρώποις εὖ-
ροῦσα· ἐγὼ εἰμι μήτηρ Ὀδρου τοῦ βασιλέως· ἐγὼ
¹⁵ εἰμι ἡ ἐν τῷ ἄστρῳ τῷ ἐν τῷ κυνὶ ἐπιτέλλουσα·

² γαμουμένη] ταφῆναι δὲ λέγουσι τὴν Ἰσιν ἐν μέμφει,
καθ' ἣν μέχρι τοῦ νῦν δεικνυσθαι τὸν σηκόν, ἐν τῷ τεμένει
τοῦ ἡφαίστου· ἐνιοὶ δὲ φασὶ τὰ σώματα τῶν θεῶν τούτων
[add. ABDEN] ἐπὶ τῶν ὁρῶν κεισθαι τῆς αἰθιοπίας καὶ
τῆς αἰγύπτου κατὰ τὴν ἐν τῷ νεῖλῳ νῆσον [add. BD; κει-
σθαι κατὰ τὴν ἐν φίλαις τοῦ νεῖλου νῆσον, ὥσπερ προείρη-
ταί μοι add. AEN] τὴν κειμένην μὲν ἐπὶ ταῖς καλουμέναις
φίλαις, ἔχουσαν δὲ τὸ προσαγορευόμενον ἀπὸ τοῦ συμ-
βεβηκότος ἱερὸν πεδίον· σημεῖον δὲ τούτου δεικνύουσιν ἐν
τῇ νήσῳ ταύτῃ διαμένοντα τὸν τε τάφον κατεσκευασμένον
ὁσίριδι, κοινῇ τιμώμενον ὑπὸ τῶν καταλύκτων ἱερέων· καὶ
φασὶ περὶ τοῦτον κειμένης χοῶς ἐξήκοντα καὶ ἑ· ταύτας
γὰρ καθ' ἑκάστην ἡμέραν γάλακτος πληροῦν τοὺς πόδας τού-
τοις ταχθέντας ἱερεῖς. καὶ θρηγεῖν ἀνακαλουμένους τὰ τῶν
θεῶν ὀνόματα· διὰ ταύτην δὲ τὴν αἰτίαν καὶ τὴν νῆσον
ἄβατον εἶναι πλὴν τοῖς ἱερεῦσι· καὶ πάντας τοὺς τὴν θη-
βαίδα κατοικοῦντας, ἡπέρ ἐστιν ἀρχαιοτάτῃ τῆς αἰγύπτου,
μέγιστον ὄρκον κρίνειν, ὅταν τις ὁσίῳ τὸν ἐν φίλαις κει-
μενον ὁμόση add. BD; c. 22, 2—6 ¹⁰ αὐτὰ om. CF
¹⁵ ἡ om. D τῷ ἐν τῷ κυνὶ CD, τῷ κυνὶ F, del. Dind.

- έμοι Βούβαστος ή πόλις ᾠκοδομήθη. χαίρε χαίρε ³²
⁵ Αἴγυπτε ή θρέψασά με.“ ἐπὶ δὲ τῆς Ὀσίριδος ἐπι-
 γεγράφθαι λέγεται „Πατήρ μὲν ἐστὶ μοι Κρόνος
 νεώτατος θεῶν ἀπάντων, εἰμὶ δὲ Ὅσιρις ὁ βασι-
 λεύς, ὁ στρατεύσας ἐπὶ πᾶσαν χώραν ἕως εἰς τοὺς ⁵
 ἀοικήτους τόπους τῶν Ἰνδῶν καὶ τοὺς πρὸς ἄρκτον
 κεκλιμένους, μέχρι Ἰστροῦ ποταμοῦ πηγῶν, καὶ πάλιν
 ἐπὶ τᾶλλα μέρη ἕως ᾠκεανοῦ. εἰμὶ δὲ υἱὸς
 Κρόνου πρεσβύτατος, καὶ βλαστὸς ἐκ καλοῦ τε καὶ
 εὐγενοῦς φῶς σπέρμα συγγενὲς ἐγεννήθη ἡμέρας. ¹⁰
 καὶ οὐκ ἔστι τόπος τῆς οἰκουμένης εἰς ὃν ἐγὼ οὐκ
 ἀφίγμαι, διαδοὺς πᾶσιν ὧν ἐγὼ εὐρετῆς ἐγενόμην.“
⁶ τὸσαῦτα τῶν γεγραμμένων ἐν ταῖς στήλαις φασὶ δύ-
 νασθαι ἀναγνῶναι, τὰ δ' ἄλλα ὅντα πλείω κατε-
 φθάρθαι διὰ τὸν χρόνον. τὰ μὲν οὖν περὶ τῆς τα- ¹⁵
 φῆς τῶν θεῶν τούτων διαφωνεῖται παρὰ τοῖς πλεί-
 στοῖς διὰ τὸ τοὺς λερεῖς ἐν ἀπορρήτοις παρειληφότας
 τὴν περὶ τούτων ἀκριβείαν μὴ βούλεσθαι τάληθές
 ἐκφέρειν εἰς τοὺς πολλούς, ὥς ἂν καὶ κινδύνων
 ἐπικειμένων τοῖς τὰπόρρητα περὶ τῶν θεῶν τούτων ²⁰
 μυνύσασιν εἰς τοὺς ὄχλους.
- ²⁸ Οἱ δ' οὖν Αἰγύπτιοι φασὶ καὶ μετὰ ταῦτα ἀποι-
 κίας πλείστας ἐξ Αἰγύπτου κατὰ πᾶσαν διασπαρῆ-
 ναι τὴν οἰκουμένην. εἰς Βαβυλῶνα μὲν γὰρ ἀγα-
 γεῖν ἀποίκους Βῆλον τὸν νομιζόμενον Ποσειδῶνος ²⁵
 εἶναι καὶ Λιβύης· ὃν παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν

2 τῆς] τοῦ vulg. 4 πάντων D 6 τῶν om. D 9
 ἔβλαστον F, εὐλαστον C 10 φῶς Wesseling, ὥλον C, ᾠ
 οὐ G, σώων ceteri 12 εὐρετῆς Wesseling ('inventor'
 Poggius), εὐεργέτης codices.

καθιδρυθέντα τοὺς τε ἱερεῖς καταστήσασθαι παρα-
 πλησίως τοῖς κατ' Αἴγυπτον ἀτελεῖς καὶ πάσης λει-
 ουργίας ἀπολελυμένους, οὓς Βαβυλώνιοι καλοῦσι
 Χαλδαίους, τάς τε παρατηρήσεις τῶν ἄστρον τού-
 5 τος ποιεῖσθαι, μιμουμένους τοὺς παρ' Αἴγυπτίοις
 ἱερεῖς καὶ φυσικούς, ἔτι δὲ ἀστρολόγους. λέγουσι 2
 δὲ καὶ τοὺς περὶ τὸν Δαναὸν ὁρμηθέντας ὁμοίως
 33 ἐκείθεν συνοικίσαι τὴν ἀρχαιοτάτην σχεδὸν τῶν παρ'
 "Ελλήσι πόλεων Ἄργος, τό τε τῶν Κόλχων ἔθνος ἐν
 10 τῷ Πόντῳ καὶ τὸ τῶν Ἰουδαίων ἀνὰ μέσον Ἀραβίας
 καὶ Συρίας οἰκίσαι τινὰς ὁρμηθέντας παρ' ἑαυτῶν·
 διὸ καὶ παρὰ τοῖς γένεσι τούτοις ἐκ παλαιοῦ παρα- 3
 δεδόσθαι τὸ περιτέμνειν τοὺς γεννωμένους παῖδας,
 ἐξ Αἰγύπτου μετενηνεγμένου τοῦ νομίμου. καὶ τοὺς 4
 15 Ἀθηναίους δέ φασιν ἀποίκους εἶναι Σαῖτῶν τῶν ἐξ
 Αἰγύπτου, καὶ πειρῶνται τῆς οἰκειότητος ταύτης
 φέρειν ἀποδείξεις· παρὰ μόνοις γὰρ τῶν Ἑλλήνων
 τὴν πόλιν ἄστει καλεῖσθαι, μετενηνεγμένης τῆς προσ-
 ηγορίας ἀπὸ τοῦ παρ' αὐτοῖς Ἄστεος. ἔτι δὲ τὴν
 20 πολιτείαν τὴν αὐτὴν ἐσχηκέναι τάξιν καὶ διαίρεσιν
 τῇ παρ' Αἴγυπτίοις, εἰς τρία μέρη διανεμηθείσῃ·
 καὶ πρῶτην μὲν ὑπάρχει μερίδα τοὺς εὐπατρίδας 5
 καλουμένους, οἵτινες [ἱεροποιοὶ] ὑπῆρχον ἐν παι-
 δεῖα μάλιστα διατετριφότες καὶ τῆς μερίστης ἡξίω-
 25 μένοι τιμῆς παραπλησίως τοῖς κατ' Αἴγυπτον ἱε-
 ρεῦσι· δευτέραν δὲ τάξιν γενέσθαι τὴν τῶν γεωμό-

5 ποιῆσαι CF 7 τὸν om. II 10 Ἰουδαίων] ἱερο-
 ρεῶν C, ἱεροκραίων F (c. 55, 5) ἀνὰ] ὄντας ἀνὰ D 15
 σάτων D 19 δὲ Dindorf, τὲ codices 23 ἱεροποιοὶ
 Wesseling, ἱεροκραπῖα ADEN, ἱσόροποι B, om. ceteri.

- ρων τῶν ὀφειλόντων ὅπλα κεκτῆσθαι καὶ πολεμεῖν ὑπὲρ τῆς πόλεως ὁμοίως τοῖς κατ' Αἴγυπτον ὀνομαζομένοις γεωργοῖς καὶ τοὺς μαχίμους παρεχομένοις· τελευταίαν δὲ μερίδα καταριθμηθῆναι τὴν τῶν δημιουργῶν τῶν τὰς βαναύσους τέχνας μεταχειριζομένων καὶ λειτουργίας τελούντων τὰς ἀναγκαιοτάτας, τὸ παραπλήσιον ποιούσης τῆς τάξεως ταύτης
- 6 παρ' Αἰγυπτίοις. γεγονέναι δὲ καὶ τῶν ἡγεμόνων τινὰς Αἰγυπτίους παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις· τὸν γὰρ Πέτην τὸν πατέρα Μενεσθέως τοῦ στρατεύσαντος εἰς Τροίαν φανερώς Αἰγύπτιον ὑπάρξαντα τυχεῖν
- 7 ὕστερον Ἀθήνησι πολιτείας τε καὶ βασιλείας. διφυοῦς δ' αὐτοῦ γεγονότος, τοὺς μὲν Ἀθηναίους μὴ δύνασθαι κατὰ τὴν ἰδίαν ὑπόστασιν ἀποδοῦναι περὶ τῆς φύσεως ταύτης τὰς ἀληθεῖς αἰτίας, ἐν μέσῳ κειμένου πᾶσιν ὅτι δυοῖν πολιτειῶν μετασχών, Ἑλληνικῆς καὶ βαρβάρου, διφυῆς ἐνομίσθη, τὸ μὲν ἔχων μέρος θηρίου, τὸ δὲ ἀνθρώπου.
- 29 Ὅμοίως δὲ τοῦτω καὶ τὸν Ἐρεχθεά λέγουσι τὸ γένος Αἰγύπτιον ὄντα βασιλεῦσαι τῶν Ἀθηνῶν, τοιαύτας τινὰς φέροντες ἀποδείξεις· γενομένων γὰρ ὁμολογουμένως αὐχμῶν μεγάλων κατὰ πᾶσαν σχεδὸν τὴν οἰκουμένην πλὴν Αἰγύπτου διὰ τὴν ἰδιότητα τῆς χώρας, καὶ φθορᾶς ἐπιγενομένης τῶν τε καρπῶν καὶ πλήθους ἀνθρώπων, ἐξ Αἰγύπτου τὸν Ἐρεχθεά κομίσαι διὰ τὴν συγγένειαν σίτου πλήθους εἰς τὰς Ἀθήνας· ἀνθ' ὧν τοὺς εὖ παθόντας βασι-
2 λέα καταστῆσαι τὸν εὐεργέτην. τοῦτον δὲ παρα-

12 hic orationem hiare monent, cum quae sequuntur unum in Cecropem convenient 13 μὲν del. Reiske.

λαβόντα τὴν ἡγεμονίαν καταδείξαι τὰς τελετὰς τῆς
 Δήμητρος ἐν Ἐλευσίνι καὶ τὰ μυστήρια ποιῆσαι,
 μετενεγκόντα τὸ περὶ τούτων νόμιμον ἐξ Αἰγύπτου.
 καὶ τῆς θεοῦ δὲ παρουσίαν εἰς τὴν Ἀττικὴν γενοῦσαν
 5 κατὰ τούτους τοὺς χρόνους παραδεδοῖσθαι κατὰ λόγον,
 ὥς ἂν τῶν ἐπωνύμων ταύτης καρπῶν τότε κοι-
 σθέντων εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ διὰ τοῦτο δόξαι πάλιν
 ἐξ ἀρχῆς τὴν εὖρεσιν γεγενῆσθαι τοῦ σπέρματος,
 δωρησαμένης τῆς Δήμητρος. ὁμολογεῖν δὲ καὶ τοὺς 3
 10 Ἀθηναίους ὅτι βασιλεύοντος Ἐρεχθίδος καὶ τῶν
 καρπῶν διὰ τὴν ἀνομβρίαν προηφανισμένων ἢ τῆς
 Δήμητρος ἐγένετο παρουσία πρὸς αὐτοὺς καὶ ἡ
 δωρεὰ τοῦ σίτου. πρὸς δὲ τούτοις αἱ τελεταὶ καὶ
 τὰ μυστήρια ταύτης τῆς θεοῦ τότε κατεδείχθησαν
 15 ἐν Ἐλευσίνι. τὰ τε περὶ τὰς θυσίας καὶ τὰς ἀρ- 4
 χαιότητας ὡσαύτως ἔχειν Ἀθηναίους καὶ τοὺς Αἰγυ-
 πτίους· τοὺς μὲν γὰρ Εὐμολπίδας ἀπὸ τῶν κατ'
 Αἰγύπτου ἱερέων μετενηνέχθαι, τοὺς δὲ Κήρυκας
 ἀπὸ τῶν παστοφόρων. τὴν τε Ἴσιν μόνους τῶν
 20 Ἑλλήνων ὁμνύειν, καὶ ταῖς ιδέαις καὶ τοῖς ἡθεσιν
 ὁμοιοτάτους εἶναι τοῖς Αἰγυπτίοις. πολλὰ δὲ καὶ 5
 ἄλλα τούτοις παραπλήσια λέγοντες φιλοτιμότερον
 ἢ περ ἀληθινώτερον, ὥς γ' ἐμοὶ φαίνεται, τῆς ἀποι-
 κίας ταύτης ἀμφισβητοῦσι διὰ τὴν δόξαν τῆς πόλεως.
 25 καθόλου δὲ πλείστας ἀποικίας Αἰγύπτιοί φασιν
 ἐκπέμψαι τοὺς ἑαυτῶν προγόνους ἐπὶ πολλὰ μέρη
 τῆς οἰκουμένης διὰ τε τὴν ὑπεροχὴν τῶν βασιλευ-

4 καὶ τὴν τῆς Hertlein δὲ om. D 6 κοιμισθέντων
 τότε CF 11 ἢ om. F 23 ὥς γέ μοι libri 26 τοὺς
 ἐξ ἑαυτῶν CF.

σάντων παρ' αὐτοῖς καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
 6 πολυανθρωπίας· ὑπὲρ ὧν μήτε ἀποδείξεως φερο-
 μένης μηδεμιᾶς ἀκριβοῦς μήτε συγγραφείας ἀξιο-
 πίστου μαρτυροῦντος, οὐκ ἐκρίναμεν ὑπάρχειν τὰ
 λεγόμενα γραφῆς ἄξια. καὶ περὶ μὲν τῶν θεολο- 5
 γουμένων παρ' Αἰγυπτίοις τοσαῦθ' ἡμῖν εἰρησθῶ, 35
 στοχαζομένοις τῆς συμμετρίας· περὶ δὲ τῆς χώρας
 καὶ τοῦ Νείλου καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀκοῆς ἀξίων ἐν
 κεφαλαίοις ἕκαστα διεξιέναι πειρασόμεθα.

- 30 Ἡ γὰρ Αἴγυπτος καίται μὲν μάλιστα πῶς κατὰ 10
 μεσημβρίαν, ὀχυρότητι δὲ φυσικῇ καὶ κάλλει χώρας
 οὐκ ὀλίγῳ δοκεῖ προέχειν τῶν εἰς βασιλείαν ἀφω-
 2 ρισμένων τόπων. ἀπὸ μὲν γὰρ τῆς δύσεως ὠχύ-
 ρωκεν αὐτὴν ἡ ἔρημος καὶ θηριώδης τῆς Αἰθύης,
 ἐπὶ πολὺ μὲν παρεκτείνουσα, διὰ δὲ τὴν ἀνυδρίαν 15
 καὶ τὴν σπάνιν τῆς ἀπάσης τροφῆς ἔχουσα τὴν
 διέξοδον οὐ μόνον ἐπίπικτον, ἀλλὰ καὶ παντελῶς
 ἐπικίνδυνον· ἐκ δὲ τῶν πρὸς νότον μερῶν οἱ τε
 καταράκται τοῦ Νείλου καὶ τῶν ὄρων τὰ συνορίζοντα
 3 τούτοις· ἀπὸ γὰρ τῆς Τρωγλοδυτικῆς καὶ τῶν ἐσχά- 20
 των τῆς Αἰθιοπίας μερῶν ἐντὸς σταδίων πεντα-
 κισχιλίων καὶ πεντακοσίων οὔτε πλεῦσαι διὰ τοῦ
 ποταμοῦ ῥάδιον οὔτε περὶ πορευθῆναι μὴ τυχόντα
 4 βασιλικῆς ἢ παντελῶς μεγάλης τινὸς χορηγίας. τῶν
 δὲ πρὸς τὴν ἀνατολὴν νεούτων μερῶν τὰ μὲν ὁ 25
 ποταμὸς ὠχύρωκε, τὰ δ' ἔρημος περιέχει καὶ πεδία

3 μηδεμιᾶς ἀξιολόγου μήτε συγγραφῆς νομίμων μαρ-
 τυρούντων οὐκ ἐκρίναμεν C F G M 6 παρ' Αἰγυπτίοις τοσαῦτ'
 εἰπεῖν ἔχομεν. περὶ δὲ C F M 7 στοχαζόμενοι D 8 τῶν
 ἄλλων om. D 14 ἢ τε ἔρημος καὶ ἡ θ. C F 20 τρωγο-
 δυτικῆς D 21 πεντακισχιλίων καὶ om. D.

τελματώδη τὰ προσαγορευόμενα Βάραθρα. ἔστι γὰρ
 ἀνὰ μέσον τῆς Κολίης Συρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου
 λίμνη τῷ μὲν πλάτει στενὴ παντελῶς, τῷ δὲ βάθει
 θαυμασίως, τὸ δὲ μήκος ἐπὶ διακοσίους παρήκουσα
 5 σταδίους, ἣ προσαγορεύεται μὲν Σερβωνίς, τοῖς δ'
 ἀπειροῖς τῶν προσπελαζόντων ἀνελπίστους ἐπιφέρει
 κινδύνους. στενοῦ γὰρ τοῦ ρεύματος ὄντος καὶ 5
 ταινίᾳ παρακλησίου, θινῶν τε μεγάλων πάντῃ περι-
 κεχυμένων, ἐπειδὴν νότοι συνεχεῖς πνεύσωσιν, ἐπι-
 10 σείεται πλήθος ἄμμου. αὕτη δὲ τὸ μὲν ὕδωρ κατὰ 6
 τὴν ἐπιφάνειαν ἄσημον ποιεῖ, τὸν δὲ τῆς λίμνης
 τύπον συμφυῇ τῇ χέρσῳ καὶ κατὰ πᾶν ἀδιόγνωστον.
 διὸ καὶ πολλοὶ τῶν ἀγνοούντων τὴν ιδιότητα τοῦ
 τόπου μετὰ στρατευμάτων ὄλων ἠφανίσθησαν τῆς
 15 ὑποκειμένης ὁδοῦ διαμαρτόντες. ἡ μὲν γὰρ ἄμμος 7
 ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον πατουμένη τὴν ἔνδοσιν λαμ-
 βάνει, καὶ τοὺς ἐπιβάλλοντας ὥσπερ προνοῖα τινὶ
 πονηρᾷ παρακρούεται, μέχρι ἂν ὅτου λαβόντες
 ὑπόνοιαν τοῦ συμβησομένου βοηθήσωσιν ἑαυτοῖς,
 20 οὐκ οὔσης ἔτι φυγῆς οὐδὲ σωτηρίας. ὁ γὰρ ὑπὸ 8
 τοῦ τέλματος καταπινόμενος οὔτε νήχσεσθαι δύναται,
 παραιρουμένης τῆς ἰλὺος τὴν τοῦ σώματος κίνησιν,
 οὔτ' ἐκβῆναι κατισχύει, μηδὲν ἔχων στερέμνιον εἰς
 ἐπίβασιν· μειμιγμένης γὰρ τῆς ἄμμου τοῖς ὕργοις,
 25 καὶ διὰ τοῦτο τῆς ἐκατέρωθεν φύσεως ἡλλοιωμένης,
 36 συμβαίνει τὸν τόπον μήτε πορευτὸν εἶναι μήτε
 πλωτόν. διόπερ οἱ τοῖς μέρεσι τούτοις ἐπιβάλλοντες 9
 φερόμενοι πρὸς τὸν βυθὸν οὐδεμίαν ἀντίληψιν

12 τόπον CF 17 ἐπιβαίνοντας Cobet 27 ἐπιβάλ-
 λοντες] καὶ πελάζοντες add. D.

βοηθείας ἔχουσι, συγκατολισθανούσης τῆς ἄμμου τῆς παρὰ τὰ χεῖλη. τὰ μὲν οὖν προειρημένα πεδία τοιαύτην ἔχοντα τὴν φύσιν οἰκείας ἔτυχε προσηγορίας, ὀνομασθέντα Βάραθρα.

- 31 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰ περὶ τῶν ἀπὸ τῆς χέρσου 5
 τριῶν μερῶν τῶν ὀχυρούντων τὴν Αἴγυπτον διήλ-
 θομεν, προσθήσομεν τοῖς εἰρημένοις τὸ λειπόμενον.
 2 ἡ τετάρτη τοίνυν πλευρὰ πᾶσα σχεδὸν ἀλιμένῃ
 θαλάττῃ προσκλυζομένη προβέβληται τὸ Αἰγύπτιον
 πέλαγος, ὃ τὸν μὲν παράπλου ἔχει μακρότατον, τὴν 10
 δ' ἀπόβασιν τὴν ἐπὶ τὴν χώραν δυσπροσόρμιστον·
 ἀπὸ γὰρ Παραιτονίου τῆς Αἰβύης ἕως Ἰόπης τῆς
 ἐν τῇ Κολίῃ Συρίας, ὅντος τοῦ παράπλου σταδίων
 σχεδὸν πεντακισχιλίων, οὐκ ἔστιν εὖρεῖν ἀσφαλῆ
 3 λιμένα πλὴν τοῦ Φάρου. χωρὶς δὲ τούτων ταινία 15
 παρ' ὅλην σχεδὸν τὴν Αἴγυπτον παρήκει τοῖς ἀπέ-
 4 ροις τῶν προσπλεόντων ἀθεώρητος· διόπερ οἱ τὸν
 ἐκ πελάγους κίνδυνον ἐκπεφευγῆναι νομίζοντες, καὶ
 διὰ τὴν ἄγνοιαν ἄσμενοι πρὸς τὴν γῆν καταπλέοντες,
 ἐξαίφνης ἐποκελλόντων τῶν σκαφῶν ἀνελπίστως 20
 5 ναυαγοῦσιν· ἔνιοι δὲ διὰ τὴν ταπεινότητα τῆς
 χώρας οὐ δυνάμενοι προιδέσθαι τὴν γῆν λανθά-
 νουσιν ἑαυτοὺς ἐκπίπτοντες οἱ μὲν εἰς ἐλώδεις καὶ
 λιμνάζοντας τόπους, οἱ δ' εἰς χώραν ἔρημον.
 6 Ἡ μὲν οὖν Αἴγυπτος πανταχόθεν φυσικῶς 25
 ὠχύρωται τὸν εἰρημένον τρόπον, τῷ δὲ σχήματι
 παραμύκης οὕσα διςχιλίων μὲν σταδίων ἔχει τὴν
 παραθαλάττιον πλευράν, εἰς μεσόγειον δ' ἀνήκει

σχεδὸν ἐπὶ σταδίους ἑξακισχιλίους. πολυανθρωπία δὲ
 τὸ μὲν παλαιὸν πολὺ προσέσχε πάντων τῶν γνωριζο-
 μένων τόπων κατὰ τὴν οἰκουμένην, καὶ καθ' ἡμᾶς
 δὲ οὐδενὸς τῶν ἑλλων δοκεῖ λείπεσθαι· ἐπὶ μὲν γὰρ 7
 5 τῶν ἀρχαίων χρόνων ἔσχε κόμας ἀξιολόγους καὶ
 πόλεις πλείους τῶν μυρίων καὶ ὀκτακισχιλίων, ὥς
 ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀναγραφαῖς ὁρᾶν ἔστι κατακεχωρισ-
 μένον, ἐπὶ δὲ Πτολεμαίου τοῦ Ἀάγου πλείους τῶν
 τρισμυρίων ἡριθμῆθησαν, ὧν τὸ πλῆθος διαμεμένη-
 10 κεν ἕως τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. τοῦ δὲ σύμπαντος 8
 λαοῦ τὸ μὲν παλαιὸν φασι γεγονέναι περὶ ἑπτακο-
 σίας μυριάδας, καὶ καθ' ἡμᾶς δὲ οὐκ ἐλάττους εἶναι
 [τριακοσίων]. διὸ καὶ τοὺς ἀρχαίους βασιλεῖς ἴστο- 9
 37 ροῦσι κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἔργα μεγάλα καὶ θαυμα-
 15 στὰ διὰ τῆς πολυχειρίας κατασκευάσαντας ἀθάνατα
 τῆς ἑαυτῶν δόξης ἀπολιπεῖν ὑπομνήματα. ἀλλὰ περὶ
 μὲν τούτων τὰ κατὰ μέρος μικρὸν ὕστερον ἀναγρά-
 ψομεν, περὶ δὲ τῆς τοῦ ποταμοῦ φύσεως καὶ τῶν
 κατὰ τὴν χώραν ιδιωμάτων νῦν διεξιμεν.
 20 Ὁ γὰρ Νεῖλος φέρεται μὲν ἀπὸ μεσημβρίας ἐπὶ 32
 τὴν ἄρκτον, τὰς πηγὰς ἔχων ἐκ τόπων ἀοράτων, οἳ
 κεῖνται τῆς ἐσχάτης Αἰθιοπίας κατὰ τὴν ἔρημον,
 ἀπροσίτου τῆς χώρας οὔσης διὰ τὴν τοῦ καύματος
 ὑπερβολήν. μέγιστος δ' ὢν τῶν ἀπάντων ποταμῶν 2
 25 καὶ πλείστην γῆν διεξιὼν καμπὰς ποιεῖται μεγάλας,
 ποτὲ μὲν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν καὶ τὴν Ἀραβίαν ἐπι-
 στρέφων, ποτὲ δ' ἐπὶ τὴν δύσιν καὶ τὴν Λιβύην
 ἐκκλίνων· φέρεται γὰρ ἀπὸ τῶν Αἰθιοπικῶν ὁρῶν

6 πλείω D 9 τρισχιλίων CF 13 τριακοσίων om. M,
 incl. Stephanus.

μέχρι τῆς εἰς θάλατταν ἐκβολῆς στάδια μάλιστα πως
 3 μύρια καὶ δισχίλια σὺν αἷς ποιεῖται καμπαῖς. κατὰ
 δὲ τοὺς ὑποκάτω τόπους συστέλλεται τοῖς ὄγκοις
 αἰεὶ μᾶλλον, ἀποσπωμένου τοῦ φεύματος ἐπ' ἀμφο-
 4 τέρας τὰς ἡπείρους. τῶν δ' ἀποσχιζομένων μερῶν τὸ 5
 μὲν εἰς τὴν Λιβύην ἐκκλῖνον ὑφ' ἄμμου καταπίνε-
 ται τὸ βάθος ἐχούσης ἄπιστον, τὸ δ' εἰς τὴν Ἀρα-
 βίαν ἐναντίως εἰσχεόμενον εἰς τέλματα παμμεγέθη
 καὶ λίμνας ἐκτρέπεται μεγάλας καὶ περιρικουμένας
 5 γένεσι πολλοῖς. εἰς δὲ τὴν Αἴγυπτον ἐμβάλλει τῇ 10
 μὲν δέκα σταδίων, τῇ δ' ἔλαττον τούτων, οὐκ ἐπ'
 εὐθείας φερόμενος, ἀλλὰ καμπὰς παντοίας ποιού-
 μενος· ποτὲ μὲν γὰρ ἐλίττεται πρὸς τὴν ἕω, ποτὲ
 δὲ πρὸς τὴν ἐσπέραν, ἔστι δ' ὅτε πρὸς τὴν μεσημ-
 6 βρίαν, εἰς τοῦπίσω λαμβάνων τὴν παλίρροϊαν. ὄρη 15
 γὰρ ἕξ ἐκατέρου μέρους τοῦ ποταμοῦ παρήκει, πολ-
 λὴν μὲν τῆς παραποταμίας ἐπέχοντα, διειλημμένα
 δὲ φάραγξι καὶ κρημνοῖς στενοπόροις, οἷς ἐμπύπτον
 τὸ φεῦμα παλίσσυντεῖ διὰ τῆς πεδιάδος, καὶ πρὸς
 τὴν μεσημβρίαν ἐφ' ἱκανὸν τόπον ἐνεχθὲν πάλιν 20
 7 ἐπὶ τὴν κατὰ φύσιν φορὰν ἀποκαθίσταται. τηλι-
 καύτην δ' ἔχων ὑπεροχὴν ἐν πᾶσιν ὁ ποταμὸς οὗτος
 μόνος τῶν ἄλλων ἄνευ βίας καὶ κυματώδους ὀρμῆς
 τὴν φύσιν ποιεῖται, πλὴν ἐν τοῖς καλουμένοις κατα-
 8 ράκταις. τόπος γὰρ τίς ἐστι μήκει μὲν ὥς δέκα 25

2 καμπαῖς] περιελήφει δὲ καὶ νήσους ἐν αὐτῷ κατὰ
 μὲν τὴν Αἰθιοπίαν ἄλλας τε πλείους καὶ μίαν εὐμεγέθη,
 τὴν ὀνομαζομένην Μερόην, ἣ εἰκοσι δυοῖν σταδίων ἔστι το
 πλάτος add. CF; cf. c. 33, 1 5 τὰς] παρακειμένας add.
 CF 8 ἐκχεόμενον CF 11 ἐλάττω D 13 πρὸς τὴν
 ἕω ποτὲ δὲ om. D 25 μὲν ὥς om. D, ὥς om. C.

σταδίων, κατάντης δὲ καὶ κρημνοῖς συγκλειόμενος
 38 εἰς στενὴν ἐντομήν, ἅπας δὲ τραχὺς καὶ φαραγγώδης,
 ἔτι δὲ πέτρους ἔχων πικνούς καὶ μεγάλους ἑοικότας
 σκοπέλοις· τοῦ δὲ ρεύματος περὶ τούτους σχιζο-
 5 μένου βιαιότερον καὶ πολλάκις διὰ τὰς ἐγκοπὰς
 ἀνακλωμένου πρὸς ἐναντίαν τὴν καταφορὰν συνί-
 στανται δίνει θαυμασταί· πᾶς δ' ὁ μεσάζων τόπος 9
 ὑπὸ τῆς παλιρροίας ἀφροῦ τε πληροῦται καὶ τοῖς
 προσιούσι μεγάλην παρέχεται κατάπληξιν· καὶ γὰρ
 10 ἡ καταφορὰ τοῦ ποταμοῦ οὕτως ἐστὶν ὄξεα καὶ
 βίαιος ὥστε δοκεῖν μηδὲν βέλους διαφέρειν. κατὰ 10
 δὲ τὴν πλήρωσιν τοῦ Νείλου, τῶν σκοπέλων κατα-
 κλυζομένων καὶ παντὸς τοῦ τραχύνουτος τόπου τῷ
 πλήθει τοῦ ρεύματος καλυπτομένου, καταπλέουσι
 15 μὲν τινες κατὰ τοῦ καταράκτου λαμβάνοντες ἐναν-
 τίους τοὺς ἀνέμους, ἀναπλεῦσαι δὲ οὐδεὶς δύναται,
 νικώσης τῆς τοῦ ποταμοῦ βίας πᾶσαν ἐπίνοϊαν ἀν-
 θρωπίνην. καταράκται μὲν οὖν εἰσι τοιοῦτοι πλείους, 11
 μέριστος δ' ὁ πρὸς τοῖς μεθορίοις τῆς Αἰθιοπίας
 20 τε καὶ τῆς Αἰγύπτου.

Περιεῖληφε δ' ὁ ποταμὸς καὶ νήσους ἐν αὐτῷ, 33
 κατὰ μὲν τὴν Αἰθιοπίαν ἔλλας τε πλείους καὶ μίαν
 εὐμεγέθη, τὴν ὀνομαζομένην Μερόην, ἐν ἣ καὶ πόλις
 ἐστὶν ἀξιόλογος ὁμώνυμος τῇ νήσῳ, κτίσαντος αὐτὴν
 25 Καμβύσου καὶ θεμένου τὴν προσηγορίαν ἀπὸ τῆς
 μητρὸς αὐτοῦ Μερόης. ταύτην δὲ τῷ μὲν σχήματι 2
 φασιν ὑπάρχειν θυρεῶ παραπλησίαν, τῷ δὲ μεγέθει
 πολὺν προέχειν τῶν ἄλλων νήσων τῶν ἐν τούτοις
 τοῖς τόποις· τὸ μὲν γὰρ μήκος αὐτῆς εἶναι λέγουσι

7 μεσάζων] νησίῳ C.

σταδίων τρισχιλίων, τὸ δὲ πλάτος χιλίων. ἔχειν
 δ' αὐτὴν καὶ πόλεις οὐκ ὀλίγας, ὧν ἐπιφανεστάτην
 3 ὑπάρχειν τὴν Μερόην. παρήκειν δὲ τῆς νήσου
 τὸν περικλυζόμενον πάντα τόπον ἀπὸ μὲν τῆς
 Αἰθύης θύνας ἔχοντας ἄμμου μέγεθος ἀέριον, ἀπὸ 5
 δὲ τῆς Ἀραβίας κρημνοὺς κατερρογώτας. ὑπάρχειν
 δ' ἐν αὐτῇ καὶ μέταλλα χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου
 καὶ σιδήρου καὶ χαλκοῦ· πρὸς δὲ τούτοις ἔχειν πλῆ-
 θος ἐβένου, λίθων τε πολυτελῶν γένη παντοδαπά.
 4 καθόλου δὲ τοσαύτας νήσους ποιεῖν τὸν ποταμὸν 10
 ὥστε τοὺς ἀκούοντας μὴ φρόνως πιστεῦσαι· χωρὶς
 γὰρ τῶν περικλυζομένων τόπων ἐν τῷ καλούμενῳ 31
 Δέλτα τὰς ἄλλας εἶναι νήσους πλείους τῶν ἑπτα-
 κοσίων, ὧν τὰς μὲν ὑπὸ Αἰθιοπῶν ἐπαντλουμένας
 γεωργεῖσθαι κέγχρω, τὰς δὲ πλήρεις ὑπάρχειν ὄφρων 15
 καὶ κυνοκεφάλων καὶ ἄλλων θηρίων παντοδαπῶν,
 καὶ διὰ τοῦτο ἀπροσίτους εἶναι τοῖς ἀνθρώποις.
 5 Ὁ δ' οὖν Νεῖλος κατὰ τὴν Αἴγυπτον εἰς πλείω
 μέρη σχιζόμενος ποιεῖ τὸ καλούμενον ἀπὸ τοῦ σχή-
 6 ματος Δέλτα. τούτου δὲ τὰς μὲν πλευρὰς κατα- 20
 γράφει τὰ τελευτάα τῶν ρευμάτων, τὴν δὲ βάσιν
 ἀναπληροῖ τὸ δεχόμενον πέλαγος τὰς ἐκβολὰς τοῦ
 7 ποταμοῦ. ἐξίησι δ' εἰς τὴν θάλατταν ἑπτὰ στόμασιν,
 ὧν τὸ μὲν πρὸς ἑὼ κεκλιμένον καὶ πρῶτον καλεῖται
 Πηλοσιακόν, τὸ δὲ δεύτερον Τανιτικόν, εἴτα Με- 25
 : δησίον καὶ Φατνιτικόν καὶ Σεβενντικόν, ἔτι δὲ

7 καὶ ἀργύρου om. D, καὶ ἀργύρου καὶ σιδήρου om. C
 9 πολυτελῶν om. CF 14 ὑπαντλουμένας C 16 ἄλλων]
 τῶν ἄλλων D 23 ποταμοῦ] Νεῖλου CF 25 τανειτικόν D
 26 φατνιτικόν CD.

Βολβίτινον, καὶ τελευταῖον Κανωβικόν, ὃ τινες
 Ἑρακλεωτικὸν ὀνομάζουσιν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερα στό- 8
 ματα χειροποίητα, περὶ ὧν οὐδὲν κατεπείρει γράφειν.
 ἐφ' ἑκάστῳ δὲ πόλιν τετείχισται διαιρουμένη τῷ
 5 ποταμῷ καὶ καθ' ἑκάτερον μέρος τῆς ἐκβολῆς ξεύγ-
 μασι καὶ φυλακαῖς εὐκαίροις διειλημμένη. ἀπὸ
 δὲ τοῦ Πηλουσιακοῦ στόματος διωρύξ ἐστὶ χειρο-
 ποιήτος εἰς τὸν Ἀράβιον κόλπον καὶ τὴν Ἑρυθρὰν
 θάλατταν. ταύτην δ' ἐπεβάλετο πρῶτος κατασκευά- 9
 10 ζειν Νεκάς ὁ Ψαμμητίχου, μετὰ δὲ τοῦτον Λαρεῖος
 ὁ Πέρσης, καὶ προκόψας τοῖς ἔργοις ἕως τινὸς τὸ
 τελευταῖον εἰσεν αὐτὴν ἀσυντέλεστον· ἐδιδάχθη 10
 γὰρ ὑπὸ τινων ὅτι διορύξας τὸν ἰσθμὸν αἴτιος
 ἔσται τοῦ κατακλυσθῆναι τὴν Αἴγυπτον· μετεωρο-
 15 τέραν γὰρ ἀπεδείκνυνον ὑπάρχειν τῆς Αἴγυπτου τὴν
 Ἑρυθρὰν θάλατταν. ὕστερον δὲ ὁ δεύτερος Πτολε- 11
 μαῖος συνετέλεσεν αὐτήν, καὶ κατὰ τὸν ἐπικαιρότα-
 τον τόπον ἐμηχανήσατό τι φιλότεχνον διάφραγμα.
 τοῦτο δ' ἐξήνοιγεν, ὁπότε βούλοιτο διαπλεῦσαι, καὶ
 20 ταχέως πάλιν συνέκλειεν, εὐστόχως ἐκλαμβανομένης
 τῆς χρείας. ὁ δὲ διὰ τῆς διωρύχου ταύτης ῥέων 12
 ποταμὸς ὀνομάζεται μὲν ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος
 Πτολεμαῖος, ἐπὶ δὲ τῆς ἐκβολῆς πόλιν ἔχει τὴν
 προσαγορευομένην Ἀρσινόην.

40 Τὸ δ' οὖν Δέλτα τῇ Σικελίᾳ τῷ σχήματι παρὰ- 34
 26 πλῆσιον ὑπάρχον τῶν μὲν πλευρῶν ἑκατέραν ἔχει
 σταδίων ἑξακοσίων καὶ πεντήκοντα, τὴν δὲ βάσιν
 θαλάττῃ προσκλυζομένην σταδίων χιλίων καὶ τρια-

2 κοσίῳν. ἡ δὲ νῆσος αὕτη πολλαῖς διώρυξι χειρο-
 ποιήτοις διείληπται καὶ χώραν περιέχει καλλίστην
 τῆς Αἰγύπτου. ποταμὸς γὰρ οὖσα καὶ κατάρ-
 ρυτος πολλοὺς καὶ παντοδαποὺς ἐκφέρει καρπούς,
 τοῦ μὲν ποταμοῦ διὰ τὴν κατ' ἔτος ἀνάβασιν νεαρὰν 5
 ἰλὸν αἰὲ καταχέοντος, τῶν δ' ἀνθρώπων ῥαδίως
 ἅπασαν ἀρδενόντων διὰ τινος μηχανῆς, ἣν ἐπενόησε
 μὲν Ἀρχιμήδης ὁ Συρακόσιος, ὀνομάζεται δὲ ἀπὸ
 3 τοῦ σχήματος κοχλίας. πραεῖαν δὲ τοῦ Νείλου τὴν
 φύσιν ποιουμένου, καὶ γῆν πολλὴν καὶ παντοδαπὴν 10
 καταφέροντος, ἔτι δὲ κατὰ τοὺς κοίλους τόπους
 4 λιμνάζοντος, ἔλη γίνεται ἀμφορα. ῥίζαι γὰρ ἐν
 αὐτοῖς φύονται παντοδαπαὶ τῇ γεύσει καὶ καρπῶν
 καὶ καυλῶν ἰδιάζουσαι φύσεις, πολλὰ συμβαλλόμεναι
 τοῖς ἀπόροις τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῖς ἀσθενέσι πρὸς 15
 5 αὐτάρκειαν. οὐ γὰρ μόνον τροφὰς παρέχονται ποι-
 κίλας καὶ πᾶσι τοῖς δεομένοις ἐτοίμας καὶ θαψιλεῖς,
 ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς τὸ ζῆν ἀναγκαίων οὐκ
 6 ὀλίγα φέρουσι βοηθήματα· λωτός τε γὰρ φύεται
 πολὺς, ἐξ οὗ κατασκευάζουσιν ἄρτους οἱ κατ' Αἴγν- 20
 πτον δυναμένους ἐκπληροῦν τὴν φυσικὴν τοῦ σώμα-
 τος ἔνδειαν, τό τε κιβώριον θαψιλέστατον ὑπάρχον
 7 φέρει τὸν καλούμενον Αἰγύπτιον κύαμον. ἔστι δὲ
 καὶ δένδρων γένη πλείονα, καὶ τούτων αἱ μὲν ὀνο-
 μαζόμεναι περσαῖαι καρπὸν διάφορον ἔχουσι τῇ 25
 γλυκύτητι, μετενεχθέντος ἐξ Αἰθιοπίας ὑπὸ Περσῶν
 τοῦ φυτοῦ καθ' ὃν καιρὸν Καμβύσης ἐκράτησεν
 8 ἐκείνων τῶν τόπων· τῶν δὲ συκαμίνων αἱ μὲν τὸν

17 καὶ (ante πᾶσι) om. C 24 γένη πλείονα om. C
 καὶ τ.] καὶ φύσεις πλείους καὶ τ. CF 25 περσαῖαι CF.

τῶν μόνων καρπὸν φέρουσιν, αἱ δὲ τὸν τοῖς σύκοις
ἐμφερῆ, καὶ παρ' ὅλον σχεδὸν τὸν ἐνιαυτὸν αὐτοῦ
φυομένου συμβαίνει τοὺς ἀπόρους καταφυγὴν ἐτοι-
μην ἔχειν τῆς ἐνδείας. τὰ δὲ βάτα καλούμενα 9
5 [μυξάρια] συνάγεται μὲν κατὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ
ποταμοῦ, διὰ δὲ τὴν γλυκύτητα τῆς φύσεως αὐτῶν
ἐν τραγήματος μέρει καταναλίσκεται. κατασκευάζουσι 10
41 δὲ καὶ ἐκ τῶν κριθῶν Αἰγύπτιοι πόμα λειπόμενον
οὐ πολὺ τῆς περὶ τὸν οἶνον εὐωδίας, ὃ καλοῦσι
10 ζῦθος. χρῶνται δὲ καὶ πρὸς τὴν τῶν λύχνων καῦσιν 11
ἐπιχέοντες ἀντ' ἐλαίου τὸ ἀποθλιβόμενον ἐκ τινος
φυτοῦ, προσαγορευόμενον δὲ κίκι. πολλὰ δὲ καὶ
ἄλλα τὰ θυνάμενα τὰς ἀναγκαίας χρεῖας παρέχεσθαι
τοῖς ἀνθρώποις δασιλῇ φύεται κατὰ τὴν Αἴγυπτον,
15 ὑπὲρ ὧν μακρὸν ἂν εἴη γράφειν.

Θηρία δ' ὁ Νεῖλος τρέφει πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα 35
ταῖς ιδέαις ἐξηλλαγμένα, δύο δὲ διάφορα, τὸν τε
κροκόδειλον καὶ τὸν καλούμενον ἱππον. τούτων 2
δ' ὁ μὲν κροκόδειλος ἐξ ἐλαχίστου γίνεται μέγιστος,
20 ὥς ἂν ᾧ μὲν τοῦ ζῴου τούτου τίκτοντος τοῖς χη-
νείοις παραπλήσια, τοῦ δὲ γεννηθέντος αὐξομένου
μέχρι πηχῶν ἑκαίδεκα. καὶ μακρόβιον μὲν ἐστίν 3
ὥς κατ' ἄνθρωπον, γλῶτταν δὲ οὐκ ἔχει. τὸ δὲ
σῶμα θαυμαστῶς ὑπὸ τῆς φύσεως ὠχρῶνται· τὸ
25 μὲν γὰρ δέρμα αὐτοῦ πᾶν φολιδωτὸν ἐστὶ καὶ τῇ
σκληρότητι διάφορον, ὁδόντες δ' ἐξ ἀμφοτέρων τῶν
μερῶν ὑπάρχουσι πολλοί, δύο δὲ οἱ χαυλιόδοντες
πολὺ τῷ μεγέθει τῶν ἄλλων διαλλάττοντες. σαρχο- 4

1 τῶν om. D 5 μυξάρια om. CF 25 γὰρ om. D
πᾶν φ.] παμφολιδωτόν D 26 διαφέρων CF.

φραγεί δ' οὐ μόνον ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων
 τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ζῴων τὰ προσπελάζοντα τῷ πο-
 ταμῷ. καὶ τὰ μὲν δῆγματα ποιεῖ ἀδρά καὶ χαλεπά,
 τοῖς δ' ὄνυξι δεινῶς σπαράττει, καὶ τὸ διαιρεθὲν
 5 τῆς σαρκὸς παντελῶς ἀπεργάζεται δυσίσαιον. ἐθ-
 ρεύετο δὲ ταῦτα τὰ ζῷα τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ τῶν
 Αἰγυπτίων ἀγκίστροις ἔχουσιν ἐπιδεδλεασμένας
 ὑείας σάρκας, ὕστερον δὲ ποτὲ μὲν δικτύοις παχέσιν.
 ὥσπερ εἰ τινες ἰχθῦς, ποτὲ δ' ἐμβολίοις σιδηροῖς ἐκ
 τῶν ἀκάτων τυπτόμενα συνεχῶς εἰς τὴν κεφαλὴν. 10
 6 πλήθος δ' αὐτῶν ἀμύθητόν ἐστι κατὰ τε τὸν ποτα-
 μὸν καὶ τὰς παρακειμένας λίμνας, ὥς ἂν πολυγόνων
 τε ὄντων καὶ σπανίως ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀναιρου-
 μένων· τῶν μὲν γὰρ ἐγχωρίων τοῖς πλείστοις νόμι-
 μόν ἐστιν ὥς θεὸν σέβεσθαι τὸν κροκοδείλον, τοῖς 15
 δ' ἄλλοφύλοις ἀλυσιτελής ἐστίν ἡ θήρα παντελῶς,
 7 οὐκ οὔσης ἐδωδίμου τῆς σαρκός. ἀλλ' ὅμως τοῦ
 πλήθους τούτου φνομένου κατὰ τῶν ἀνθρώπων ἡ
 φύσις κατεσκεύασε μέγα βοήθημα· ὁ γὰρ καλού-
 μενος ἰχνεύμων, παραπλήσιος ὢν μικρῷ κυνί, περι- 20
 ἔρχεται τὰ τῶν κροκοδείλων πρὸ συντρίβων, τίκτοντος 42
 τοῦ ζῴου παρὰ τὸν ποταμὸν, καὶ τὸ θαναμασιώτατον,
 οὔτε κατεσθίων οὔτε ὠφελούμενος οὔδεν διατελεῖ
 φυσικὴν τινα χρεῖαν καὶ κατηναγκασμένην ἐνερ-
 8 γῶν εἰς ἀνθρώπων εὐεργεσίαν. ὁ δὲ καλούμενος 25
 ἱππος τῷ μεγέθει μὲν ἐστίν οὐκ ἐλάττων πηχῶν
 πέντε, τετράπους δ' ὢν καὶ δίχηλος παραπλησίως
 τοῖς βουσί τοὺς χαυλιόδοντας ἔχει μείζους τῶν

2 τῆς om. D 3 ἀδρά] μεγάλη CF 23 οὐ κατ-
 εσθίων D 26 ἐλάττω D.

- ἀγρίων ὄντων, τρεῖς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ὥτα
 δὲ καὶ κέρκον καὶ φωνὴν ἱππῶ παρεμφερῇ, τὸ δ'
 ὄλον κύτος τοῦ σώματος οὐκ ἀνόμοιον ἐλέφαντι,
 καὶ δέρμα πάντων σχεδὸν τῶν θηρίων ἰσχυρότατον.
- 5 ποτάμιον γὰρ ὑπάρχον καὶ χειρσαῖον τὰς μὲν ἡμέρας 9
 ἐν τοῖς ὕδασι ποιεῖ γυμναζόμενον κατὰ βάθους,
 τὰς δὲ νύκτας ἐπὶ τῆς χώρας κατανέμεται τὸν τε
 σῖτον καὶ τὸν χόρτον, ὥστε εἰ πολύτεκνον ἦν τοῦτο
 τὸ ζῷον καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἔτικτεν, ἐλυμαίνεται' ἂν
- 10 ὀλοσχερῶς τὰς γεωργίας τὰς κατ' Αἴγυπτον. ἀλλί- 10
 σκεται δὲ καὶ τοῦτο πολυχειρίᾳ τῶν τυπτόντων
 τοῖς σιδηροῖς ἐμβολίοις· ὅπου γὰρ ἂν φανῇ, συνά-
 γουσιν ἐπ' αὐτὸ πλοῖα, καὶ περιστάντες κατατραυ-
 ματίζουσιν ὥσπερ τισὶ κοπεῦσιν ἐπὶ σιδηροῖς ἀγκί-
 15 στροις, εἰδ' ἐνὶ τῶν ἐμπαγέντων ἐνάπτοντες ἀρχὰς
 στυπνίνας ἀφιαῖσι, μέχρι ἂν ὅτου παραλυθῇ γενό-
 μενον ἔξαιμον. τὴν μὲν οὖν σάρκα σκληρὰν ἔχει 11
 καὶ δύσπεπτον, τῶν δ' ἐντοσθῆεν οὐδὲν ἐδώδιμον,
 οὔτε σπλάγχχνον οὔτ' ἐγκοίλιον.
- 20 Χωρὶς δὲ τῶν εἰρημένων θηρίων ὁ Νεῖλος ἔχει 36
 παντοῖα γένη ἰχθύων καὶ κατὰ τὸ πλῆθος ἄπιστα·
 τοῖς γὰρ ἐγγχωρίοις οὐ μόνον ἐκ τῶν προσφάτως
 ἀλίσκομένων παρέχεται θαψιλῇ τὴν ἀπόλαυσιν, ἀλλὰ
 καὶ πλῆθος εἰς ταριχεῖαν ἀνίησιν ἀνέκλειπτον. καθ- 2
 25 ὅλου δὲ ταῖς εἰς ἀνθρώπους εὐεργεσίαις ὑπερβάλλει
 πάντας τοὺς κατὰ τὴν οἰκουμένην ποταμούς. τῆς
 γὰρ πληρώσεως τὴν ἀρχὴν ἀπὸ θερινῶν τροπῶν
 5 γὰρ] δὲ Dind. 6 ποιεῖ] διατρέβει II 7 τῆς D, τὰς F,
 om. C 11 τοῦτο] τοῦτο τὸ ζῷον vulg. 14 κοπεῦσιν D
 17 ἔξαιμον] τοιοῦτον δὲ ὑπάρχον add. D 21 κατὰ om. CF
 ἄπιστον CF.

ποιούμενος αὖξεται μὲν μέχρι τῆς ἰσημερίας τῆς
 μετοπωρινῆς, ἐπάγων δ' αἰὲν νέαν ἰλὺν βρέχει τὴν
 γῆν ὁμοίως τὴν τε ἀργὴν καὶ σπόριμον καὶ φυτεύ-
 σιμον τοσοῦτον χρόνον ὅσον ἂν οἱ γεωργοῦντες τὴν
 3 χώραν ἐθελήσωσι. τοῦ γὰρ ὕδατος πρᾶξως φερο- 5
 μένου ῥαδίως ἀποτρέπουσιν αὐτὸν μικροῖς χώμασι,
 καὶ πάλιν ἐπάγουσιν εὐχερῶς ταῦτα διαιροῦντες,
 4 ὅταν δόξῃ συμφέρειν. καθόλου δὲ τοσαύτην τοῖς 43
 μὲν ἔργοις εὐκοπίαν παρέχεται, τοῖς δ' ἀνθρώποις
 λυσιτέλειαν, ὥστε τοὺς μὲν πλείστους τῶν γεωργῶν 10
 τοῖς ἀναξηραινόμενοις τῆς γῆς τόποις ἐφισταμένους
 καὶ τὸ σπέρμα βάλλοντας ἐπάγειν τὰ βοσκήματα,
 καὶ τούτοις συμπατήσαντας μετὰ τέτταρας ἢ πέντε
 μῆνας ἀπαντᾶν ἐπὶ τὸν θερισμόν, ἐνίοις δὲ κούφοις
 ἀρότροις ἐπαγαγόντας βραχέως τὴν ἐπιφάνειαν τῆς 15
 βεβρεγμένης χώρας σωροὺς ἀναιρεῖσθαι τῶν καρπῶν
 5 χωρὶς δαπάνης πολλῆς καὶ κακοπαθείας. ὅλως γὰρ
 πᾶσα γεωργία παρὰ μὲν τοῖς ἕλλοις ἔθνεσι μετὰ
 μεγάλων ἀναλωμάτων καὶ ταλαιπωριῶν διοικεῖται,
 παρὰ δ' Αἰγυπτίοις μόνοις ἐλαχίστοις δαπανήμασι 20
 καὶ πόνοις συγκομίζεται. ἢ τε ἀμπελόφυτος ὁμοίως
 ἀρδευομένη δαψίλειαν οἴνου τοῖς ἐγχωρίοις παρα-
 6 σκευάζει. οἱ δὲ χειρσεύειν ἐάσαντες τὴν χώραν τὴν
 ἐπικεκλυσμένην καὶ τοῖς ποιμνίοις ἀνέντες μηλόβο-
 τον διὰ τὸ πλῆθος τῆς νομῆς δις τεκόντα καὶ δις 25
 ἀποκαρέντα τὰ πρόβατα καρποῦνται.

7 Τὸ δὲ γινόμενον περὶ τὴν ἀνάβασιν τοῦ Νεί-
 λου τοῖς μὲν ἰδοῦσι θαυμαστὸν φαίνεται, τοῖς δ'

15 ὑπαγαγόντας Reiske
 χώραν CF.

23 τὴν ἐπικεκλυσμένην

ἀκούσασι παντελῶς ἄπιστον. τῶν γὰρ ἄλλων ποτα-
 μῶν ἀπάντων περὶ τὰς θερινὰς τροπὰς ἐλαττου-
 μένων καὶ κατὰ τὸν ἐξῆς χρόνον τοῦ θέρους ἀεὶ
 μᾶλλον ταπεινουμένων, οὗτος μόνος τότε τὴν ἀρχὴν
 5 λαβὼν τῆς πληρώσεως ἐπὶ τοσοῦτον αὖξεται καθ’
 ἡμέραν ὥστε τὸ τελευταῖον πᾶσαν σχεδὸν ἐπικλύζειν
 τὴν Αἴγυπτον. ὡσαύτως δὲ πάλιν εἰς τοῦναντίον 8
 μεταβαλὼν τὸν ἴσον χρόνον καθ’ ἡμέραν ἐκ τοῦ
 κατ’ ὀλίγον ταπεινοῦται, μέχρι ἂν εἰς τὴν προῦπάρ-
 10 ξασαν ἀφίκηται τάξιν. καὶ τῆς μὲν χώρας οὐσης
 πεδιάδος, τῶν δὲ πόλεων καὶ τῶν κωμῶν, ἔτι δὲ
 τῶν ἀγροικιῶν κειμένων ἐπὶ χειροποιήτων χωμάτων,
 ἢ πρόσοψις ὁμοία γίνεται ταῖς Κυκλάσι νήσοις.
 τῶν δὲ χειρσαίων θηρίων τὰ πολλὰ μὲν ὑπὸ τοῦ 9
 15 ποταμοῦ περιληφθέντα διαφθείρεται βαπτιζόμενα,
 τινὰ δ’ εἰς τοὺς μετεωροτέρους ἐκφεύγοντα τόπους
 διασώζεται, τὰ δὲ βοσκήματα κατὰ τὸν τῆς ἀνα-
 βάσεως χρόνον ἐν ταῖς κώμαις καὶ ταῖς ἀγροικίαις
 διατρέφεται, προπαρασκευαζομένης αὐτοῖς τῆς τρο-
 20 φῆς. οἱ δ’ ὄχλοι πάντα τὸν τῆς πληρώσεως χρόνον 10
 44 ἀπολελυμένοι τῶν ἔργων εἰς ἄνεσιν τρέπονται,
 συνεχῶς ἐστιώμενοι καὶ πάντων τῶν πρὸς ἡδονὴν
 ἀνηκόντων ἀνεμποδίστως ἀπολαύοντες. διὰ δὲ τὴν 11
 ἀγωνίαν τὴν ἐκ τῆς ἀναβάσεως τοῦ ποταμοῦ γινο-
 25 μένην κατεσκευάζεται Νειλοσκοπεῖον ὑπὸ τῶν βασι-
 λέων ἐν τῇ Μέμφει· ἐν τούτῳ δὲ τὴν ἀνάβασιν
 ἀκριβῶς ἐκμετροῦντες οἱ τὴν τούτου διοίκησιν ἔχον-
 τες ἐξαποστελλουσιν εἰς τὰς πόλεις ἐπιστολάς, δια-

- σαφοῦντες πόσους πήχεις ἢ δακτύλους ἀναβέβηκεν
 ὁ ποταμὸς καὶ πότε τὴν ἀρχὴν πεποιήται τῆς ἐλατ-
 12 τώσεως. διὰ δὲ τοῦ τοιοῦτου τρόπου τῆς μὲν
 ἀγωνίας ἀπολύεται πᾶς ὁ λαός, πυθόμενος τὴν τῆς
 αὐξήσεως εἰς τοῦναντίον μεταβολήν, τὸ δὲ πλῆθος⁵
 τῶν ἐσομένων καρπῶν εὐθὺς ἅπαντες προεπεγνώ-
 κασιν, ἐκ πολλῶν χρόνων τῆς παρατηρήσεως ταύ-
 της παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις ἀκριβῶς ἀναγεγραμμένης.
- 37 Μεγάλῃς δ' οὔσης ἀπορίας περὶ τῆς τοῦ ποτα-
 μου πληρώσεως, ἐπιχειρήκασιν πολλοὶ τῶν τε φιλο-
 σόφων καὶ τῶν ἱστορικῶν ἀποδιδόναι τὰς ταύτης¹⁰
 αἰτίας, περὶ ὧν ἐν κεφαλαίοις ἐροῦμεν, ἵνα μήτε
 μακρὰς ποιώμεθα τὰς παρεκβάσεις μήτε ἄγραφον τὸ
 2 παρὰ πᾶσιν ἐπιζητούμενον ἀπολείπωμεν. ὅλως γὰρ
 ὑπὲρ τῆς ἀναβάσεως τοῦ Νείλου καὶ τῶν πηγῶν,¹⁵
 ἔτι δὲ τῆς εἰς θάλατταν ἐκβολῆς καὶ τῶν ἄλλων
 ὧν ἔχει διαφορῶν παρὰ τοὺς ἄλλους ποταμούς,
 μέγιστος ὢν τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην, τινὲς μὲν
 τῶν συγγραφέων ἀπλῶς οὐκ ἐτόλμησαν οὐδὲν εἰπεῖν,
 καίπερ εἰωθότες μηκύνειν ἐνίοτε περὶ χειμάρρου²⁰
 τοῦ τυχόντος, τινὲς δ' ἐπιβαλόμενοι λέγειν περὶ
 τῶν ἐπιζητουμένων πολὺ τῆς ἀληθείας διήμαρτον.
- 3 οἱ μὲν γὰρ περὶ τὸν Ἑλλάνικον καὶ Κάδμον, ἔτι δ'
 Ἐκαταῖον, καὶ πάντες οἱ τοιοῦτοι, παλαιοὶ παντά-
 πασιν ὄντες, εἰς τὰς μυθώδεις ἀποφάσεις ἀπέκλιναν²⁵
- 4 Ἡρόδοτος δὲ ὁ πολυπράγμων, εἰ καὶ τις ἄλλος,
 γεγωνὼς καὶ πολλῆς ἱστορίας ἔμπειρος ἐπιχειρήσκει

6 προεγνώκασιν CF 7 πολλῶν] τῶν ἄλλων CF 8 παρὰ
 τοῖς Αἰγυπτίοις] παρ' αὐτοῖς CF 11 ἀποδοῦναι ABE
 (cf. Theophylactos VII 17) 21 τοῦ om. D.

μὲν περὶ τούτων ἀποδιδόναι λόγον, ἠκολουθηκῶς
 δὲ ἀντιλεγομέναις ὑπονοίαις εὐρίσκεται· Ξενοφῶν
 δὲ καὶ Θουκυδίδης, ἐπαινούμενοι κατὰ τὴν ἀλήθειαν
 τῶν ἱστοριῶν, ἀπέσχοντο τελῶς κατὰ τὴν γραφὴν
 5 τῶν τόπων τῶν κατ' Αἴγυπτον· οἱ δὲ περὶ τὸν
 Ἔφορον καὶ Θεόπομπον μάλιστα πάντων εἰς ταῦτ'
 45 ἐπιταθέντες ἤμιστα τῆς ἀληθείας ἐπέτυχον. καὶ
 διεσφάλησαν οὗτοι πάντες οὐ διὰ τὴν ἀμέλειαν,
 ἀλλὰ διὰ τὴν τῆς χώρας ιδιότητα. ἀπὸ γὰρ τῶν 5
 10 ἀρχαίων χρόνων ἔχρη Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου
 προσαγορευθέντος οὐχ ὅπως τινὲς τῶν Ἑλλήνων
 ὑπερέβαλον εἰς Αἰθιοπίαν, ἀλλ' οὐδὲ μέχρι τῶν
 ὄρων τῆς Αἰγύπτου προσανέβησαν· οὕτως ἄξινα
 πάντα ἦν τὰ περὶ τοὺς τόπους τούτους καὶ παντε-
 15 λῶς ἐπικίνδυνα· τοῦ δὲ προειρημένου βασιλέως μεθ'
 Ἑλληνικῆς δυνάμεως εἰς Αἰθιοπίαν πρώτου στρα-
 τεύσαντος ἐπεγνώσθη τὰ κατὰ τὴν χώραν ταύτην
 ἀκριβέστερον ἀπὸ τούτων τῶν χρόνων. τῆς μὲν 6
 οὖν τῶν προτέρων συγγραφέων ἀγνοίας τοιαύτας
 20 τὰς αἰτίας συνέβη γενέσθαι· τὰς δὲ πηγὰς τοῦ Νεί-
 λου, καὶ τὸν τόπον ἐξ οὗ λαμβάνει τὴν ἀρχὴν τοῦ
 ρεύματος, ἔορακέναι μὲν μέχρι τῶνδε τῶν ἱστοριῶν
 γραφομένων οὐδεὶς εἰρηκεν οὐδ' ἀκοὴν ἀπεφήνατο
 παρὰ τῶν ἔορακέναι διαβεβαιουμένων. διὸ καὶ τοῦ 7
 25 πρᾶγματος εἰς ὑπόνοιαν καὶ καταστοχασμὸν πιθα-
 νὸν καταντῶντος, οἱ μὲν κατ' Αἴγυπτον ἱερεῖς ἀπὸ
 τοῦ περιρρέοντος τὴν οἰκουμένην ὠκεανοῦ φασιν
 αὐτὸν τὴν σύστασιν λαμβάνειν, ὕγεις μὲν οὐδὲν
 λέγοντες, ἀπορίᾳ δὲ τὴν ἀπορίαν λύνοντες καὶ λόγον

φέροντες εἰς πίστιν αὐτὸν πολλῆς πίστεως προσ-
 8 δέομενον· τῶν δὲ Τρωγλοδυτῶν οἱ μεταναστάντες
 ἐκ τῶν ἔνω τόπων διὰ καῦμα, προσαγορευόμενοι
 δὲ Βόλγιοι, λέγουσιν ἐμφάσεις τινὰς εἶναι περὶ τοὺς
 τόπους ἐκείνους, ἐξ ὧν ἂν τις συλλογίσαιτο διότι 5
 πολλῶν πηγῶν εἰς ἓνα τόπον ἀθροιζομένων συν-
 ἴσταται τὸ ρεῦμα τοῦ Νείλου· διὸ καὶ πολυγυνώ-
 τатон αὐτὸν ὑπάρχειν πάντων τῶν γνωριζομένων
 9 ποταμῶν. οἱ δὲ περιραιοῦντες τὴν νῆσον τὴν ὀνο-
 μαζομένην Μερόην, οἷς καὶ μάλιστα ἂν τις συγκατά- 10
 θοιτο, τῆς μὲν κατὰ τὸ πιδανὸν εὐρησιλογίας πολὺ
 κεχωρισμένοις, τῶν δὲ τόπων τῶν ζητουμένων ἐγ-
 γιστα κειμένοις, τοσοῦτον ἀπέχουσι τοῦ λέγειν τι
 περὶ τούτων ἀκριβῶς ὥστε καὶ τὸν ποταμὸν Ἀστά-
 πουν προσηγορεύουσι, ὅπερ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον 15
 εἰς τὴν Ἑλλήνων διάλεκτον ἐκ τοῦ σκοτούς ὕδωρ.
 10 οὗτοι μὲν οὖν τῷ Νείλῳ τῆς ἐν τοῖς τόποις ἀθεω-
 ρησίας καὶ τῆς ἰδίας ἀγνοίας οἰκείαν ἔταξαν προση-
 γορίαν· ἡμῖν δ' ἀληθέστατος εἶναι δοκεῖ λόγος ὁ
 11 πλείστον ἀπέχων τοῦ προσποιήματος. οὐκ ἀγνοῶ 46
 δὲ ὅτι τὴν πρὸς τὴν ἕω τοῦ ποταμοῦ τούτου καὶ 21
 τὴν πρὸς ἐσπέραν Λιβύην ἀφορίζων Ἡρόδοτος ἀνα-
 τίθησι Λίβυσι τοῖς ὀνομαζομένοις Νασαμῶσι τὴν
 ἀκριβῆ θεωρίαν τοῦ ρείθρου, καὶ φησιν ἐκ τινος
 λίμνης λαμβάνοντα τὴν ἀρχὴν τὸν Νεῖλον φέρεσθαι 25
 διὰ χώρας Αἰθιοπικῆς ἀμυδρήτου· οὐ μὴν αὐτόθεν

1 αὐτὸν Stephanus, αὐτῶν codices 2 τρωγλοδυτῶν D
 4 βόλγιοι CDF, μόλγιοι ABE 5 ἐκείνους om. CF 9
 ὑπερραιοῦντες CF 12 κεχωρισμένοι D 13 κείμενοι D
 16 εἰς τὴν Ἑλλήνων διάλεκτον om. CF 17 τοῖς om. D.

οὔτε τοῖς εἰποῦσι *Αἴβυσιν*, εἴπερ καὶ πρὸς ἀλήθειαν
εἰρήκασιν, οὔτε τῷ συγγραφεὶ προσεκτέον ἀναπό-
δεικτα λέγοντι.

Ἐπειδὴ δὲ περὶ τῶν πηγῶν καὶ τῆς φύσεως αὐ- 38
5 τοῦ διεληλύθαμεν, πειρασόμεθα τὰς αἰτίας ἀποδι-
δόναι τῆς πληρώσεως. Θαλῆς μὲν οὖν, εἰς τῶν 2
ἑπτὰ σοφῶν ὀνομαζόμενος, φησὶ τοὺς ἐτησίας ἀντι-
πνέοντας ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ ποταμοῦ κωλύειν εἰς
θάλατταν προχεῖσθαι τὸ ρεῦμα, καὶ διὰ τοῦτ' αὐ-
10 τὸν πληρούμενον ἐπικλύζειν ταπεινὴν οὖσαν καὶ
πεδιάδα τὴν *Αἴγυπτον*. τοῦ δὲ λόγου τούτου, καί 3
περ εἶναι δοκοῦντος πιθανοῦ, ῥᾷδιον ἐξελέγξαι τὸ
ψεῦδος. εἰ γὰρ ἦν ἀληθὲς τὸ προειρημένον, οἱ πο-
ταμοὶ πάντες ἂν οἱ τοῖς ἐτησίαις ἐναντίας τὰς ἐκβο-
15 λὰς ἔχοντες ἐποιοῦντο τὴν ὁμοίαν ἀνάβασιν· οὐ μὴ-
δαμοῦ τῆς οἰκουμένης συμβαίνοντος ζητητέον ἑτέραν
αἰτίαν ἀληθινὴν τῆς πληρώσεως. Ἀναξαγόρας δ' ὁ 4
φυσικὸς ἀπεφήνατο τῆς ἀναβάσεως αἰτίαν εἶναι τὴν
τηκομένην χιόνα κατὰ τὴν *Αἰθιοπίαν*, ᾧ καὶ ὁ ποιη-
20 τῆς *Εὐριπίδης* μαθητῆς ὦν ἠκολούθηκε· λέγει γοῦν
Νείλου λιπὼν κάλλιστον ἐκ γαίας ὕδωρ,
ὃς ἐκ μελαμβρότοιο πληροῦται ῥοὰς
Αἰθιοπίδος γῆς, ἥνικ' ἂν τακῇ χιόν.
καὶ ταύτην δὲ τὴν ἀπόφασιν οὐ πολλῆς ἀντιρρή- 5
25 σεως δεῖσθαι συμβέβηκε, φανεροῦ πᾶσιν ὄντος ὅτι
διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν καυμάτων ἀδύνατον χιόνα
πίπτειν περὶ τὴν *Αἰθιοπίαν*· καθόλου γὰρ περὶ 6
τοὺς τόπους τούτους οὔτε πάρος οὔτε ψυχρός οὐδ'

4 ἐπειδὴ] ἐπεὶ C 17 αἰτίαν ἑτέραν vulg. 21
γαίης CD 25 προσδεῖσθαι II.

ὅλως χειμῶνος ἔμφασις γίνεται, καὶ μάλιστα περὶ
 τὴν ἀνάβασιν τοῦ Νείλου. εἰ δέ τις καὶ συγχωρή-
 σαι χιόνος εἶναι πλῆθος ἐν τοῖς ὑπὲρ Αἰθιοπίας
 τόποις, ὅμως ἐλέγχεται τὸ ψεῦδος τῆς ἀποφάσεως.
 7 πᾶς γὰρ ποταμὸς ἀπὸ χιόνος ῥέων ὁμολογουμένως 5
 αὔρας ἀναδίδωσι ψυχρὰς καὶ τὸν ἀέρα παχύνει·
 περὶ δὲ τὸν Νεῖλον μόνον τῶν ποταμῶν οὔτε νέ-
 φους ὑποστάσεις ὑπάρχουσιν οὔτ' αὔραι ψυχραὶ
 8 γίνονται οὔθ' ὁ ἀήρ παχύνεται. Ἡρόδοτος δὲ φησι
 τὸν Νεῖλον εἶναι μὲν φύσει τηλικούτον ἡλίκος γί- 10
 νεται κατὰ τὴν πλήρωσιν, ἐν δὲ τῷ χειμῶνι τὸν
 ἥλιον κατὰ τὴν Αἰβύην φερόμενον ἐπισπᾶσθαι πρὸς
 ἑαυτὸν πολλὴν ὑγρασίαν ἐκ τοῦ Νείλου, καὶ διὰ
 τοῦτο περὶ τοὺς καιροὺς τούτους παρὰ φύσιν ἐλάτ-
 9 τωνα γίνεσθαι τὸν ποταμὸν· τοῦ δὲ θέρους ἐπι- 15
 στάντος ἀποχωροῦντα τῇ φορᾷ τὸν ἥλιον πρὸς τὰς 47
 ἄρκτους ἀναξηρεαίνειν καὶ ταπεινοῦν τοὺς τε περὶ
 τὴν Ἑλλάδα ποταμοὺς καὶ τοὺς κατὰ τὴν ἄλλην χώ-
 10 ραν τὴν ὁμοίως ἐκείνῃ κειμένην. οὐκέτ' οὖν εἶναι
 παράδοξον τὸ γινόμενον περὶ τὸν Νεῖλον· οὐ γὰρ 20
 ἐν τοῖς καύμασιν αὔξεσθαι, κατὰ τὸν χειμῶνα δὲ
 11 ταπεινοῦσθαι διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν. ῥητέον
 οὖν καὶ πρὸς τοῦτον ὅτι καθήκον ἦν, ὥσπερ ἀπὸ
 τοῦ Νείλου τὴν ὑγρασίαν ὁ ἥλιος ἐφ' ἑαυτὸν ἐπι-
 σπᾶται κατὰ τοὺς τοῦ χειμῶνος καιροὺς, οὕτω καὶ 25
 ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὴν Αἰβύην ὄντων πο-
 ταμῶν ἀναλαμβάνειν τι τῶν ὑγρῶν καὶ ταπεινοῦν
 12 τὰ φερόμενα ῥεύματα. ἐπεὶ δ' οὐδαμοῦ τῆς Αἰβύης

4 ὁμοίως D 9 οὔθ' ὁ] οὔτε D 13 ἐκ τοῦ Νείλου
 om. CF 21 καύμασι D αὔξεσθαι om. D.

οὐδὲν τοιοῦτον γινόμενον θεωρεῖται, περιφανῶς ὁ
 συγγραφεὺς σχεδιάζων εὐρίσκεται· καὶ γὰρ οἱ περὶ
 τὴν Ἑλλάδα ποταμοὶ τὴν αὐξησιν ἐν τῷ χειμῶνι
 λαμβάνουσιν οὐ διὰ τὸ μακρότερον ἀφίστασθαι τὸν
 5 ἥλιον, ἀλλὰ διὰ τὸ πλῆθος τῶν γινομένων ὕμβρων.
 Δημόκριτος δ' ὁ Ἀβδηρίτης φησὶν οὐ τὸν περὶ 39
 τὴν μεσημβρίαν τόπον χιονίζεσθαι, καθάπερ εἰρη-
 κεν Εὐριπίδης καὶ Ἀναξαγόρας, ἀλλὰ τὸν περὶ τὰς
 ἄρκτους, καὶ τοῦτο ἐμφανὲς εἶναι πᾶσι. τὸ δὲ πλῆ- 2
 10 θος τῆς σωρευομένης χιόνος ἐν τοῖς βορείοις μέρεσι
 περὶ μὲν τὰς τροπὰς μένειν πεπηγός, ἐν δὲ τῷ θέ-
 ρει διαλυομένων ὑπὸ τῆς θερμασίας τῶν πάγων
 πολλὴν τηκεδὸνα γίνεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰ
 γενναῖσθαι καὶ παχέα νέφη περὶ τοὺς μετεωρο-
 15 ρους τῶν τόπων, δαψιλοῦς τῆς ἀναθυμιάσεως πρὸς
 τὸ ὕψος αἰρομένης. ταῦτα δ' ὑπὸ τῶν ἐτησίων 3
 ἐλαύνεσθαι, μέχρι ἂν ὅτου προσπέσῃ τοῖς μεγίστοις
 ἄρεσι τῶν κατὰ τὴν οἰκονομένην, ἃ φησιν εἶναι περὶ
 τὴν Αἰθιοπίαν· ἔπειτα πρὸς τούτοις οὖσιν ὑψηλοῖς
 20 βιαίως θραυόμενα παμμεγέθεις ὕμβρους γεννᾶν, ἐξ
 ὧν πληροῦσθαι τὸν ποταμὸν μάλιστα κατὰ τὴν τῶν
 ἐτησίων ὥραν. ῥᾶδιον δὲ καὶ τοῦτον ἐξελέγξει τοὺς 4
 χρόνους τῆς αὐξήσεως ἀκριβῶς ἐξετάζοντα· ὁ γὰρ
 Νεῖλος ἄρχεται μὲν πληροῦσθαι κατὰ τὰς θερινὰς
 25 τροπὰς, οὕτω τῶν ἐτησίων πνεόντων, λήγει δ'
 ὕστερον ἰσημερίας φθινοπωρινῆς, πάλαι προπεπαν-
 μένων τῶν εἰρημένων ἀνέμων. ὅταν οὖν ἡ τῆς 5
 πείρας ἀκρίβεια κατισχύῃ τὴν τῶν λόγων πιθανό-

τητα, τὴν μὲν ἐπίνοιαν τάνδρὸς ἀποδεκτέον, τὴν
 δὲ πίστιν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοις οὐ δοτέον.
 6 παρήμι γὰρ καὶ διότι τοὺς ἐτησίας ἰδεῖν ἔστιν οὐ-
 δέν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἄρκτου πνέοντας ἥπερ τῆς
 ἐσπέρας· οὐ βορέαι γὰρ οὐδ' ἀπαρκταί μόνοι, ἀλλὰ 5
 καὶ οἱ πνέοντες ἀπὸ θερυνῆς δύσεως ἀργέσται κοι-
 νωνοῦσι τῆς τῶν ἐτησίων προσηγορίας. τό τε λέ-
 γειν ὥς μέγιστα συμβαίνει τῶν ὁρῶν ὑπάρχειν τὰ
 περὶ τὴν Αἰθιοπίαν οὐ μόνον ἀναπόδεικτόν ἐστιν,
 ἀλλ' οὐδὲ τὴν πίστιν ἔχει διὰ τῆς ἐναργείας συγχω- 10
 7 ρουμένην. Ἐφορος δὲ καινοτάτην αἰτίαν εἰσφέρων 48
 πιθανολογεῖν μὲν πειρᾶται, τῆς δ' ἀληθείας οὐδα-
 μῶς ἐπιτυγχάνων θεωρεῖται. φησὶ γὰρ τὴν Αἴγυ-
 πτον ἅπασαν οὖσαν ποταμόχωστον καὶ χαύνην, ἔτι
 δὲ κισσηρώδη τὴν φύσιν, θαλάσσης τε μεγάλης καὶ 15
 διηνεκεῖς ἔχειν, διὰ δὲ τούτων εἰς ἑαυτὴν ἀναλαμ-
 βάνειν ὕγρου πλῆθος, καὶ κατὰ μὲν τὴν χειμερινὴν
 ὥραν συνέχειν ἐν ἑαυτῇ τοῦτο, κατὰ δὲ τὴν θερι-
 νὴν ὥσπερ ἰδρωτάς τινας ἐξ αὐτῆς πανταχόθεν ἀνιέ-
 8 ναι, καὶ διὰ τούτων πληροῦν τὸν ποταμόν. ὁ δὲ 20
 συγγραφεὺς οὗτος οὐ μόνον ἡμῖν φαίνεται μὴ τε-
 θεαμένος τὴν φύσιν τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον τό-
 πων, ἀλλὰ μὴδὲ παρὰ τῶν εἰδόντων τὰ κατὰ τὴν
 9 χώραν αὐτὴν ἐπιμελῶς πεπυσμένος. πρῶτον μὲν
 γὰρ, εἴπερ ἐξ αὐτῆς τῆς Αἰγύπτου ὁ Νεῖλος τὴν αὐ- 25
 ξησιν ἐλάμβανεν, οὐκ ἂν ἐν τοῖς ἀνωτέρω μέρεσιν
 ἐπληροῦτο, διὰ τε πετρώδους καὶ στερεῆς χώρας

10 ἐνεργείας codices, corr. Wess. 13 ἅπασαν τὴν Αἴ-
 γυπτον ποταμόχωστον οὖσαν II 23 εἰδόντων] ἰδόντων
 Theophylactos VII 17, 22.

φερόμενος· νῦν δὲ πλείω τῶν ἑξαμισχιλίων σταδίων
 διὰ τῆς Αἰθιοπίας ῥέων τὴν πλήρωσιν ἔχει πρὶν ἢ
 ψαῦσαι τῆς Αἰγύπτου. ἔπειτ' εἰ μὲν τὸ ρεῦμα τοῦ 10
 Νείλου ταπεινότερον ἦν τῶν κατὰ τὴν ποταμόχω-
 5 στον γῆν ἀραιωμάτων, ἐπιπολαίους ἂν εἶναι τὰς
 φαγάδας συνέβαινε, καθ' ἧς ἀδύνατον ἦν διαμένειν
 τοσοῦτο πλῆθος ὕδατος· εἰ δ' ὑψηλότερον τόπον
 ἐπεῖχεν ὁ ποταμὸς τῶν ἀραιωμάτων, ἀδύνατον ἦν
 ἐκ τῶν ταπεινοτέρων κοιλωμάτων εἰς τὴν ὑψηλοτέ-
 10 ραν ἐπιφάνειαν τὴν τῶν ὑγρῶν σύρρυσιν γίνεσθαι.
 καθόλου δὲ τίς ἂν δυνατὸν ἡγήσαιο τοὺς ἐκ τῶν 11
 κατὰ τὴν γῆν ἀραιωμάτων ἰδρῶτας τοσαύτην αὐ-
 ξησιν τοῦ ποταμοῦ ποιεῖν ὥστε ὑπ' αὐτοῦ σχε-
 δὸν πᾶσαν τὴν Αἰγύπτου ἐπικλύζεσθαι; ἀφίημι
 15 γὰρ καὶ τὸ ψεῦδος τῆς τε ποταμοχώστου γῆς καὶ
 τῶν ἐν τοῖς ἀραιώμασι τηρουμένων ὑδάτων, ἐμ-
 φανῶν ὄντων τῶν ἐν τούτοις ἐλέγχων. ὁ μὲν 12
 γὰρ Μαίανδρος ποταμὸς κατὰ τὴν Ἀσίαν πολλὴν
 χώραν πεποίηκε ποταμόχωστον, ἐν ᾗ τῶν συμβαι-
 20 νόντων περὶ τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ Νείλου τὸ σύν-
 ολον οὐδὲν θεωρεῖται γινόμενον. ὁμοίως δὲ τούτῳ 13
 περὶ μὲν τὴν Ἀκαρνανίαν ὁ καλούμενος Ἀχελῷος
 ποταμὸς, περὶ δὲ τὴν Βοιωτίαν ὁ Κηφισὸς φερό-
 μενος ἐκ τῶν Φωκέων προσκέχωνκεν οὐκ ὀλίγην χώ-
 25 ραν, ἐφ' ᾧ ἀμφοτέρων ἐλέγχεται φανερώς τὸ ψεῦ-
 дос τοῦ συγγραφέως. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἂν τις παρ'
 Ἐφορόφῳ ζητήσκειν ἐκ παντὸς τρόπου τὰκριβές, ὁρῶν
 αὐτὸν ἐν πολλοῖς ὀλιγωρηκότα τῆς ἀληθείας. τῶν 40

1 νυνί CF 12 τὴν om. D 13 πᾶσαν σχεδὸν vulg.
 24 προσέχωνκεν D.

δ' ἐν Μέμφει τινὲς φιλοσόφων ἐπεχείρησαν αἰτίαν 4
 φέρειν τῆς πληρώσεως ἀνεξέλεγκτον μᾶλλον ἢ πι-
 2 θανήν, ἣ πολλοὶ συγκατατίθενται. διαιροῦμενοι
 γὰρ τὴν γῆν εἰς τρία μέρη φασὶν ὑπάρχειν ἐν μὲν
 τὸ κατὰ τὴν ἡμετέραν οἰκουμένην, ἕτερον δὲ τὸ 5
 τούτοις τοῖς τόποις ἀντιπεπονθὸς ταῖς ὥραις, τὸ δὲ
 τρίτον μεταξὺ μὲν κεῖσθαι τούτων, ὑπάρχειν δὲ διὰ
 3 καῦμα ἀοίκητον. εἰ μὲν οὖν ὁ Νεῖλος ἀνέβαινε
 κατὰ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν, δῆλον ἂν ὑπῆρχεν
 ὥς ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς ζώνης λαμβάνει τὴν ἐπίρρυσιν 10
 διὰ τὸ περὶ τούτους τοὺς καιροὺς μάλιστα γίνεσθαι
 παρ' ἡμῖν τὰς ἐπομβρίας· ἐπεὶ δὲ τὸνναντίον περὶ
 τὸ θέρος πληροῦται, πιθανὸν εἶναι κατὰ τοὺς ἀντι-
 κειμένους τόπους γεννᾶσθαι τοὺς χειμῶνας, καὶ
 τὸ πλεονάζον τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους ὑδά- 15
 4 των εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην φέρεσθαι. διὸ
 καὶ πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ Νεῖλου μηδένα δύνασθαι
 παρελθεῖν, ὥς ἂν ἐκ τῆς ἐναντίας ζώνης διὰ τῆς
 ἀοικήτου φερομένου τοῦ ποταμοῦ. μαρτυρεῖν δὲ
 τούτοις καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς γλυκύτητος τοῦ κατὰ 20
 τὸν Νεῖλον ὕδατος· διὰ γὰρ τῆς κατακεκαυμένης
 αὐτὸν φέοντα καθέψεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο γλυκύτα-
 τον εἶναι πάντων τῶν ποταμῶν, ἅτε φύσει τοῦ
 5 πυρώδους πᾶν τὸ ὕγρον ἀπογλυκαίνοντος. οὗτος δ'
 ὁ λόγος ἔχει μὲν τινα [φανεράν καὶ] πρόχειρον ἀν- 25
 τίρρησιν, ὅτι παντελῶς ἀδύνατον εἶναι δοκεῖ ποτα-
 μὸν ἐκ τῆς ἀντικειμένης οἰκουμένης εἰς τὴν ἡμετέ-
 ραν ἀναφέρεσθαι, καὶ μάλιστα' εἰ τις ὑπόθοιτο σφαι-

9 ἂν add. Hertlein
 ράν καὶ om. D.

18 προσελθεῖν CF

25 φανε-

ροειδῇ τὴν γῆν ὑπάρχειν. καὶ γὰρ ἂν τις τοῖς λό-
 γοις κατατολήσας βιάζεται τὴν ἐνάργειαν, ἥ γε
 φύσις τῶν πραγμάτων οὐδαμῶς συγχωρήσει. καθ-
 όλου μὲν γὰρ ἀνεξέλεγκτον ἀπόφασιν εἰσηγούμε-
 5 νοι, καὶ τὴν ἀοίκητον χώραν μεταξὺ τιθέμενοι,
 ταύτῃ διαφεύξεσθαι τοὺς ἀκριβεῖς ἐλέγχους νομί-
 ζουσι· δίκαιον δὲ τοὺς περὶ τινων διαβεβαιουμέ- 6
 νους ἢ τὴν ἐνάργειαν παρέχεσθαι μαρτυροῦσαν ἢ
 τὰς ἀποδείξεις λαμβάνειν ἐξ ἀρχῆς συγκεχωρημέ-
 10 νας. πῶς δὲ μόνος ὁ Νεῖλος ἐξ ἐκείνης τῆς οἰκου-
 μένης φέρεται πρὸς τοὺς καθ' ἡμᾶς τόπους; εἰκὸς
 γὰρ εἶναι καὶ ἑτέρους ποταμούς, καθάπερ καὶ παρ'
 ἡμῖν. ἢ τε τῆς περὶ τὸ ὕδωρ γλυκύτητος αἰτία 7
 παντελῶς ἄλογος. εἰ γὰρ καθεψόμενος ὑπὸ τῶν
 15 κανυμάτων ὁ ποταμὸς ἐγλυκαίνεται, πολύγονος οὐκ
 ἂν ἦν οὐδὲ ποικίλας ἰχθύων καὶ θηρίων ἰδέας εἶχε·
 πᾶν γὰρ ὕδωρ ὑπὸ τῆς πυρώδους φύσεως ἄλλοι-
 50 ωθὲν ἄλλοτριώτατόν ἐστι ζωογονίας. διόπερ τῇ 8
 παρεισαγομένῃ καθεψήσει τῆς φύσεως τοῦ Νείλου
 20 παντάπασιν ἐναντιουμένης ψευδεῖς τὰς εἰρημένους
 ἀδτίας τῆς πληρώσεως ἡγητέον. Οἰνοπίδης δὲ ὁ Χῖος 41
 φησι κατὰ μὲν τὴν θερινὴν ὥραν τὰ ὕδατα κατὰ
 τὴν γῆν εἶναι ψυχρά, τοῦ δὲ χειμῶνος τοῦναντίον
 θερμά, καὶ τοῦτο εὐδηλον ἐπὶ τῶν βαθέων φρεά-
 25 των γίνεσθαι· κατὰ μὲν γὰρ τὴν ἀκμὴν τοῦ χει-
 μῶνος ἦκιστα τὸ ὕδωρ ἐν αὐτοῖς ὑπάρχειν ψυχρόν,
 κατὰ δὲ τὰ μέγιστα καύματα ψυχρότατον ἐξ αὐτῶν

2 ἐνάργειαν A et D in margine m. 1., ἐνέργειαν ceteri
 8 ἐνέργειαν CF 17 ἀπὸ D 23 τὴν om. CF τοῦ-
 ναντίον om. CF 24 εὐδηλον] εὐφάνερος γ.

δ' ἐν Μέμφει τινὲς φιλοσόφων ἐπεχείρησαν αἰτίαν 4
 φέρειν τῆς πληρώσεως ἀνεξέλεγκτον μᾶλλον ἢ πι-
 2 θανήν, ἣ πολλοὶ συγκατατίθενται. διαιροῦμενοι
 γὰρ τὴν γῆν εἰς τρία μέρη φασὶν ὑπάρχειν ἓν μὲν
 τὸ κατὰ τὴν ἡμετέραν οἰκουμένην, ἕτερον δὲ τὸ 5
 τούτοις τοῖς τόποις ἀντιπεπονθὸς ταῖς ὥραις, τὸ δὲ
 τρίτον μεταξὺ μὲν κείσθαι τούτων, ὑπάρχειν δὲ δια
 3 καῦμα ἀοίκητον. εἰ μὲν οὖν ὁ Νεῖλος ἀνέβαινε
 κατὰ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν, δῆλον ἂν ὑπῆρχεν
 ὥς ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς ζώνης λαμβάνει τὴν ἐπίρρυσιν 10
 διὰ τὸ περὶ τούτους τοὺς καιροὺς μάλιστα γίνεσθαι
 παρ' ἡμῖν τὰς ἐπομβρίας· ἐπεὶ δὲ τὸυναντίον περὶ
 τὸ θέρος πληροῦται, πιθανὸν εἶναι κατὰ τοὺς ἀντι-
 κειμένους τόπους γεννᾶσθαι τοὺς χειμῶνας, καὶ
 τὸ πλεονάζον τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους ὕδα- 15
 4 των εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην φέρεσθαι. διὸ
 καὶ πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου μηδένα δύνασθαι
 παρελθεῖν, ὥς ἂν ἐκ τῆς ἐναντίας ζώνης διὰ τῆς
 ἀοικήτου φερομένου τοῦ ποταμοῦ. μαρτυρεῖν δὲ
 τούτοις καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς γλυκύτητος τοῦ κατὰ 20
 τὸν Νεῖλον ὕδατος· διὰ γὰρ τῆς κατακεκαυμένης
 αὐτὸν βέοντα καθέψεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο γλυκύτα-
 τον εἶναι πάντων τῶν ποταμῶν, ἅτε φύσει τοῦ
 5 πυρώδους πᾶν τὸ ὕγρον ἀπογλυκαίνοντος. οὗτος δ'
 ὁ λόγος ἔχει μὲν τινα [φανεράν καὶ] πρόχειρον ἀν- 25
 τίρρησιν, ὅτι παντελῶς ἀδύνατον εἶναι δοκεῖ ποτα-
 μὸν ἐκ τῆς ἀντικειμένης οἰκουμένης εἰς τὴν ἡμετέ-
 ραν ἀναφέρεσθαι, καὶ μάλιστ' εἰ τις ὑπόθοιτο σφαι-

9 ἂν add. Hertlein
 ράν καὶ om. D.

18 προσελθεῖν CF

25 φανε-

ροειδῇ τὴν γῆν ὑπάρχειν. καὶ γὰρ ἐάν τις τοῖς λό-
 γοις κατατολήσας βιάζεται τὴν ἐνάργειαν, ἥ γε
 φύσις τῶν πραγμάτων οὐδαμῶς συγχωρήσει. καθ-
 όλου μὲν γὰρ ἀνεξέλεγκτον ἀπόφασιν εἰσηγούμε-
 5 νοι, καὶ τὴν ἀοίκητον χώραν μεταξὺ τιθέμενοι,
 ταύτῃ διαφεύξεσθαι τοὺς ἀκριβεῖς ἐλέγχους νομί-
 ζουσι· δίκαιον δὲ τοὺς περὶ τινων διαβεβαιουμέ- 6
 νους ἢ τὴν ἐνάργειαν παρέχεσθαι μαρτυροῦσαν ἢ
 τὰς ἀποδείξεις λαμβάνειν ἐξ ἀρχῆς συγκεχωρημέ-
 10 νας. πῶς δὲ μόνος ὁ Νεῖλος ἐξ ἐκείνης τῆς οἴκου-
 μένης φέρεται πρὸς τοὺς καθ' ἡμᾶς τόπους; εἰκὸς
 γὰρ εἶναι καὶ ἑτέρους ποταμούς, καθάπερ καὶ παρ'
 ἡμῖν. ἥ τε τῆς περὶ τὸ ὕδωρ γλυκύτητος αἰτία 7
 παντελῶς ἄλογος. εἰ γὰρ καθεψόμενος ὑπὸ τῶν
 15 κανυμάτων ὁ ποταμὸς ἐγλυκαίνετο, πολύγονος οὐκ
 ἂν ἦν οὐδὲ ποικίλας ἰχθυῶν καὶ θηρίων ἰδέας εἶχε·
 πᾶν γὰρ ὕδωρ ὑπὸ τῆς πυρώδους φύσεως ἄλλοι-
 50 ωθὲν ἄλλοτριώτατόν ἐστι ζωογονίας. διόπερ τῇ 8
 παρεισαγομένῃ καθεψήσει τῆς φύσεως τοῦ Νείλου
 20 παντάπασιν ἐναντιουμένης ψευδεῖς τὰς εἰρημένους
 ἀκτίας τῆς πληρώσεως ἡγητέον. Οἰνοπίδης δὲ ὁ Χιὸς 41
 φησι κατὰ μὲν τὴν θερινὴν ὥραν τὰ ὕδατα κατὰ
 τὴν γῆν εἶναι ψυχρά, τοῦ δὲ χειμῶνος τούναντίον
 θερμά, καὶ τοῦτο εὐδηλον ἐπὶ τῶν βαθέων φρεά-
 25 των γίνεσθαι· κατὰ μὲν γὰρ τὴν ἀκμὴν τοῦ χει-
 μῶνος ἥκιστα τὸ ὕδωρ ἐν αὐτοῖς ὑπάρχειν ψυχρόν,
 κατὰ δὲ τὰ μέγιστα καύματα ψυχρότατον ἐξ αὐτῶν

2 ἐνάργειαν A et D in margine m. 1., ἐνέργειαν ceteri
 8 ἐνέργειαν CF 17 ἀπὸ D 23 τὴν om. CF τοῦ-
 ναντίον om. CF 24 εὐδηλον] εὐφάνερος 7.

δ' ἐν Μέμφει τινὲς φιλοσόφων ἐπεχείρησαν αἰτίαν 4
 φέρειν τῆς πληρώσεως ἀνεξέλεγκτον μᾶλλον ἢ πι-
 2 θανήν, ἣ πολλοὶ συγκατατίθενται. διαιροῦμενοι
 γὰρ τὴν γῆν εἰς τρία μέρη φασὶν ὑπάρχειν ἓν μὲν
 τὸ κατὰ τὴν ἡμετέραν οἰκουμένην, ἕτερον δὲ τὸ 5
 τούτοις τοῖς τόποις ἀντιπεπονθὸς ταῖς ὥραις, τὸ δὲ
 τρίτον μεταξὺ μὲν κείσθαι τούτων, ὑπάρχειν δὲ διὰ
 3 καῦμα ἀοίκητον. εἰ μὲν οὖν ὁ Νεῖλος ἀνέβαινε
 κατὰ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρόν, ὁῦτον ἂν ὑπῆρχεν
 ὥς ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς ζώνης λαμβάνει τὴν ἐπίρρυσιν 10
 διὰ τὸ περὶ τούτους τοὺς καιροὺς μάλιστα γίνεσθαι
 παρ' ἡμῖν τὰς ἐπομβρίας· ἐπεὶ δὲ τούναντίον περὶ
 τὸ θέρος πληροῦται, πιθανὸν εἶναι κατὰ τοὺς ἀντι-
 κειμένους τόπους γεννᾶσθαι τοὺς χειμῶνας, καὶ
 τὸ πλεονάζον τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους ὕδα- 15
 4 των εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην φέρεσθαι. διὸ
 καὶ πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου μηδένα δύνασθαι
 παρελθεῖν, ὥς ἂν ἐκ τῆς ἐναντίας ζώνης διὰ τῆς
 ἀοικήτου φερομένου τοῦ ποταμοῦ. μαρτυρεῖν δὲ
 τούτοις καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς γλυκύτητος τοῦ κατὰ 20
 τὸν Νεῖλον ὕδατος· διὰ γὰρ τῆς κατακεκαυμένης
 αὐτὸν φέοντα καθέψεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο γλυκύτα-
 τον εἶναι πάντων τῶν ποταμῶν, ἅτε φύσει τοῦ
 5 πυρώδους πᾶν τὸ ὑγρὸν ἀπογλυκαίνοντος. οὗτος δ'
 ὁ λόγος ἔχει μὲν τινα [φανερὰν καὶ] πρόχειρον ἀν- 25
 τίρρησιν, ὅτι παντελῶς ἀδύνατον εἶναι δοκεῖ ποτα-
 μὸν ἐκ τῆς ἀντικειμένης οἰκουμένης εἰς τὴν ἡμετέ-
 ραν ἀναφέρεισθαι, καὶ μάλιστα' εἰ τις ὑπόθοιτο σφαι-

9 ἂν add. Hertlein
 ρᾶν καὶ om. D.

18 προσελθεῖν CF

25 φανε-

ροειδῇ τὴν γῆν ὑπάρχειν. καὶ γὰρ ἐάν τις τοῖς λό-
 γοις κατατολήσας βιάζεται τὴν ἐνάργειαν, ἢ γε
 φύσις τῶν πραγμάτων οὐδαμῶς συγχωρήσει. καθ-
 όλου μὲν γὰρ ἀνεξέλεγκτον ἀπόφασιν εἰσηγούμε-
 5 νοι, καὶ τὴν ἀοίκητον χώραν μεταξὺ τιθέμενοι,
 ταύτῃ διαφεύξεσθαι τοὺς ἀκριβεῖς ἐλέγχους νομί-
 ζουσι· δίκαιον δὲ τοὺς περὶ τινων διαβεβαιουμέ- 6
 νους ἢ τὴν ἐνάργειαν παρέχεσθαι μαρτυροῦσαν ἢ
 τὰς ἀποδείξεις λαμβάνειν ἐξ ἀρχῆς συγκεχωρημέ-
 10 νας. πῶς δὲ μόνος ὁ Νεῖλος ἐξ ἐκείνης τῆς οἰκου-
 μένης φέρεται πρὸς τοὺς καθ' ἡμᾶς τόπους; εἰκὸς
 γὰρ εἶναι καὶ ἑτέρους ποταμούς, καθάπερ καὶ παρ'
 ἡμῖν. ἢ τε τῆς περὶ τὸ ὕδωρ γλυκύτητος αἰτία 7
 παντελῶς ἄλογος. εἰ γὰρ καθεψόμενος ὑπὸ τῶν
 15 καυμάτων ὁ ποταμὸς ἐγλυκαίνεται, πολύγονος οὐκ
 ἂν ἦν οὐδὲ ποικίλας ἰχθύων καὶ θηρίων ἰδέας εἶχε·
 πᾶν γὰρ ὕδωρ ὑπὸ τῆς πυρώδους φύσεως ἄλλοι-
 50 ωθὲν ἀλλοτριώτατόν ἐστι ζωογονίας. διόπερ τῇ 8
 παρεισαγομένη καθεψήσει τῆς φύσεως τοῦ Νείλου
 20 παντάπασιν ἐναντιουμένης ψευδεῖς τὰς εἰρημένας
 αἰτίας τῆς πληρώσεως ἡγητέον. Οἰνοπίδης δὲ ὁ Χίος 41
 φησι κατὰ μὲν τὴν θερυνὴν ὥραν τὰ ὕδατα κατὰ
 τὴν γῆν εἶναι ψυχρά, τοῦ δὲ χειμῶνος τούναντίον
 θερμά, καὶ τοῦτο εὐδηλον ἐπὶ τῶν βαθέων φρεά-
 25 των γίνεσθαι· κατὰ μὲν γὰρ τὴν ἀκμὴν τοῦ χει-
 μῶνος ἦκιστα τὸ ὕδωρ ἐν αὐτοῖς ὑπάρχειν ψυχρόν,
 κατὰ δὲ τὰ μέγιστα καύματα ψυχρότατον ἐξ αὐτῶν

2 ἐνάργειαν A et D in margine m. 1., ἐνέργειαν ceteri
 8 ἐνέργειαν CF 17 ἀπὸ D 23 τὴν om. CF τοῦ-
 ναντίον om. CF 24 εὐδηλον] εὐφάνερος 7).

δ' ἐν Μέμφει τινὲς φιλοσόφων ἐπεχείρησαν αἰτίαν 4
 φέρειν τῆς πληρώσεως ἀνεξέλεγκτον μᾶλλον ἢ πι-
 2 θανήν, ἣ πολλοὶ συγκατατέθεινται. διαιρούμενοι
 γὰρ τὴν γῆν εἰς τρία μέρη φασὶν ὑπάρχειν ἓν μὲν
 τὸ κατὰ τὴν ἡμετέραν οἰκουμένην, ἕτερον δὲ τὸ 5
 τούτοις τοῖς τόποις ἀντιπεπονθὸς ταῖς ὥραις, τὸ δὲ
 τρίτον μεταξὺ μὲν κείσθαι τούτων, ὑπάρχειν δὲ διὰ
 3 καῦμα ἀοίκητον. εἰ μὲν οὖν ὁ Νεῖλος ἀνέβαινε
 κατὰ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν, δῆλον ἂν ὑπῆρχεν
 ὥς ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς ζώνης λαμβάνει τὴν ἐπίρρυσιν 10
 διὰ τὸ περὶ τούτους τοὺς καιροὺς μάλιστα γίνεσθαι
 παρ' ἡμῖν τὰς ἐπομβρίας· ἐπεὶ δὲ τὸυναντίον περὶ
 τὸ θέρος πληροῦται, πιθανὸν εἶναι κατὰ τοὺς ἀντι-
 κειμένους τόπους γεννᾶσθαι τοὺς χειμῶνας, καὶ
 τὸ πλεονάζον τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους ὑδά- 15
 4 των εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην φέρεσθαι. διὸ
 καὶ πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου μηδένα δύνασθαι
 παρελθεῖν, ὥς ἂν ἐκ τῆς ἐναντίας ζώνης διὰ τῆς
 ἀοικήτου φερομένου τοῦ ποταμοῦ. μαρτυρεῖν δὲ
 τούτοις καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς γλυκύτητος τοῦ κατὰ 20
 τὸν Νεῖλον ὕδατος· διὰ γὰρ τῆς κατακεκαυμένης
 αὐτὸν βέοντα καθέψεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο γλυκύτα-
 τον εἶναι πάντων τῶν ποταμῶν, ἅτε φύσει τοῦ
 5 πυρώδους πᾶν τὸ ὕγρον ἀπογλυκαίνοντος. οὗτος δ'
 ὁ λόγος ἔχει μὲν τινα [φανερὰν καὶ] πρόχειρον ἀν- 25
 τίρρησιν, ὅτι παντελῶς ἀδύνατον εἶναι δοκεῖ ποτα-
 μὸν ἐκ τῆς ἀντικειμένης οἰκουμένης εἰς τὴν ἡμετέ-
 ραν ἀναφέρεισθαι, καὶ μάλιστα' εἴ τις ὑπόθοιτο σφαι-

9 ἂν add. Hertlein
 ρᾶν καὶ om. D.

18 προσελθεῖν CF

25 φανε-

ροειδῇ τὴν γῆν ὑπάρχειν. καὶ γὰρ ἐάν τις τοῖς λό-
 γοις κατατολήσας βιάζεται τὴν ἐνάργειαν, ἥ γε
 φύσις τῶν πραγμάτων οὐδαμῶς συγχωρήσει. καθ-
 όλου μὲν γὰρ ἀνεξέλεγκτον ἀπόφασιν εἰσηγούμε-
 5 νοι, καὶ τὴν ἀοίκητον χώραν μεταξὺ τιθέμενοι,
 ταύτῃ διαφεύξεσθαι τοὺς ἀκριβεῖς ἐλέγχους νομί-
 ζουσι· δίκαιον δὲ τοὺς περὶ τινων διαβεβαιουμέ- 6
 νους ἢ τὴν ἐνάργειαν παρέχεσθαι μαρτυροῦσαν ἢ
 τὰς ἀποδείξεις λαμβάνειν ἐξ ἀρχῆς συγκεχωρημέ-
 10 νας. πῶς δὲ μόνος ὁ Νεῖλος ἐξ ἐκείνης τῆς οἰκου-
 μένης φέρεται πρὸς τοὺς καθ' ἡμᾶς τόπους; εἰκὸς
 γὰρ εἶναι καὶ ἑτέρους ποταμούς, καθάπερ καὶ παρ'
 ἡμῖν. ἢ τε τῆς περὶ τὸ ὕδωρ γλυκύτητος αἰτία 7
 παντελῶς ἄλογος. εἰ γὰρ καθεψόμενος ὑπὸ τῶν
 15 κανυμάτων ὁ ποταμὸς ἐγλυκαίνεται, πολύγονος οὐκ
 ἂν ἦν οὐδὲ ποικίλας ἰχθύων καὶ θηρίων ἰδέας εἶχε·
 πᾶν γὰρ ὕδωρ ὑπὸ τῆς πυρώδους φύσεως ἄλλοι-
 50 ωθὲν ἄλλοτριώτατόν ἐστι ζωογονίας. διόπερ τῇ 8
 παρεισαγομένῃ καθεψήσει τῆς φύσεως τοῦ Νείλου
 20 παντάπασιν ἐναντιουμένης ψευδεῖς τὰς εἰρημένας
 αἰτίας τῆς πληρώσεως ἡγητέον. Οἶνοπίδης δὲ ὁ Χίος 41
 φησι κατὰ μὲν τὴν θερινὴν ὥραν τὰ ὕδατα κατὰ
 τὴν γῆν εἶναι ψυχρά, τοῦ δὲ χειμῶνος τούναντίον
 θερμά, καὶ τοῦτο εὐδηλον ἐπὶ τῶν βαθέων φρεά-
 25 των γίνεσθαι· κατὰ μὲν γὰρ τὴν ἀκμὴν τοῦ χει-
 μῶνος ἦκιστα τὸ ὕδωρ ἐν αὐτοῖς ὑπάρχειν ψυχρόν,
 κατὰ δὲ τὰ μέγιστα καύματα ψυχρότατον ἐξ αὐτῶν

2 ἐνάργειαν A et D in margine m. 1., ἐνέργειαν ceteri
 8 ἐνέργειαν CF 17 ἀπὸ D 23 τὴν om. CF τοῦ-
 ναντίον om. CF 24 εὐδηλον] εὐφάνερος γ.

δ' ἐν Μέμφει τινὲς φιλοσόφων ἐπεχείρησαν αἰτίαν 4
 φέρειν τῆς πληρώσεως ἀνεξέλεγκτον μᾶλλον ἢ πι-
 2 θανήν, ἣ πολλοὶ συγκατατίθενται. διαιροῦμενοι
 γὰρ τὴν γῆν εἰς τρία μέρη φασὶν ὑπάρχειν ἓν μὲν
 τὸ κατὰ τὴν ἡμετέραν οἰκουμένην, ἕτερον δὲ τὸ 5
 τούτοις τοῖς τόποις ἀντιπεπονθὸς ταῖς ὥραις, τὸ δὲ
 τρίτον μεταξὺ μὲν κεῖσθαι τούτων, ὑπάρχειν δὲ διὰ
 3 καῦμα ἀοίκητον. εἰ μὲν οὖν ὁ Νεῖλος ἀνέβαινε
 κατὰ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν, δῆλον ἂν ὑπῆρχεν
 ὥς ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς ζώνης λαμβάνει τὴν ἐπίρρυσιν 10
 διὰ τὸ περὶ τούτους τοὺς καιροὺς μάλιστα γίνεσθαι
 παρ' ἡμῖν τὰς ἐπομβρίας· ἐπεὶ δὲ τὸυναντίον περὶ
 τὸ θέρος πληροῦται, πιθανὸν εἶναι κατὰ τοὺς ἀντι-
 κειμένους τόπους γεννᾶσθαι τοὺς χειμῶνας, καὶ
 τὸ πλεονάζον τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους ὑδά- 15
 4 των εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην φέρεσθαι. διὸ
 καὶ πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου μηδένα δύνασθαι
 παρελθεῖν, ὥς ἂν ἐκ τῆς ἐναντίας ζώνης διὰ τῆς
 ἀοικήτου φερομένου τοῦ ποταμοῦ. μαρτυρεῖν δὲ
 τούτοις καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς γλυκύτητος τοῦ κατὰ 20
 τὸν Νεῖλον ὕδατος· διὰ γὰρ τῆς κατακεκαυμένης
 αὐτὸν βέοντα καθέψεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο γλυκύτα-
 τον εἶναι πάντων τῶν ποταμῶν, ἅτε φύσει τοῦ
 5 πυρώδους πᾶν τὸ ὕγρον ἀπογλυκαίνοντος. οὗτος δ'
 ὁ λόγος ἔχει μὲν τινα [φανερὰν καὶ] πρόχειρον ἀν- 25
 τίρρησιν, ὅτι παντελῶς ἀδύνατον εἶναι δοκεῖ ποτα-
 μὸν ἐκ τῆς ἀντικειμένης οἰκουμένης εἰς τὴν ἡμετέ-
 ραν ἀναφέρεσθαι, καὶ μάλιστα· εἰ τις ὑπόθοιτο σφαι-

9 ἂν add. Hertlein
 ρᾶν καὶ om. D.

18 προσελθεῖν CF

25 φανε-

ροειδῇ τὴν γῆν ὑπάρχειν. καὶ γὰρ ἐάν τις τοῖς λό-
 γοις κατατολμήσας βιάξῃται τὴν ἐνάργειαν, ἢ γε
 φύσις τῶν πραγμάτων οὐδαμῶς συγχωρήσει. καθ-
 όλου μὲν γὰρ ἀνεξέλεγκτον ἀπόφασιν εἰσηγούμε-
 5 νοι, καὶ τὴν ἀόικητον χώραν μεταξὺ τιθέμενοι,
 ταύτῃ διαφεύξεσθαι τοὺς ἀκριβεῖς ἐλέγχους νομί-
 ζουσι· δίκαιον δὲ τοὺς περὶ τινων διαβεβαιουμέ- 6
 νους ἢ τὴν ἐνάργειαν παρέχεσθαι μαρτυροῦσαν ἢ
 τὰς ἀποδείξεις λαμβάνειν ἐξ ἀρχῆς συγκεχωρημέ-
 10 νας. πῶς δὲ μόνος ὁ Νεῖλος ἐξ ἐκείνης τῆς οἰκου-
 μένης φέρεται πρὸς τοὺς καθ' ἡμᾶς τόπους; εἰκὸς
 γὰρ εἶναι καὶ ἑτέρους ποταμούς, καθάπερ καὶ παρ'
 ἡμῖν. ἢ τε τῆς περὶ τὸ ὕδωρ γλυκύτητος αἰτία 7
 παντελῶς ἄλογος. εἰ γὰρ καθεψόμενος ὑπὸ τῶν
 15 καυμάτων ὁ ποταμὸς ἐγλυκαίνεται, πολύγονος οὐκ
 ἂν ᾔην οὐδὲ ποικίλας ἰχθύων καὶ θηρίων ἰδέας εἶχε·
 πᾶν γὰρ ὕδωρ ὑπὸ τῆς πυρώδους φύσεως ἀλλοι-
 50 ωθὲν ἀλλοτριωτάτον ἐστὶ ζωογονίας. διόπερ τῇ 8
 παρεισαγομένῃ καθεψήσει τῆς φύσεως τοῦ Νείλου
 20 παντάπασιν ἐναντιουμένης ψευδεῖς τὰς εἰρημένους
 ἀθλίας τῆς πληρώσεως ἡγητέον. Οἰνοπίδης δὲ ὁ Χιὼς 41
 φησι κατὰ μὲν τὴν θερυνὴν ὥραν τὰ ὕδατα κατὰ
 τὴν γῆν εἶναι ψυχρά, τοῦ δὲ χειμῶνος τοῦναντίον
 θερμά, καὶ τοῦτο εὐδηλον ἐπὶ τῶν βαθέων φρεά-
 25 των γίνεσθαι· κατὰ μὲν γὰρ τὴν ἀκμὴν τοῦ χει-
 μῶνος ἥκιστα τὸ ὕδωρ ἐν αὐτοῖς ὑπάρχειν ψυχρόν,
 κατὰ δὲ τὰ μέγιστα καύματα ψυχρότατον ἐξ αὐτῶν

2 ἐνάργειαν A et D in margine m. 1., ἐνέργειαν ceteri
 8 ἐνέργειαν CF 17 ἀπό D 23 τὴν om. CF το-
 ναντίον om. CF 24 εὐδηλον] εὐφάνερος γ'.

2 ὑγρὸν ἀναφέρεισθαι. διὸ καὶ τὸν Νεῖλον εὐλόγως
 κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα μικρὸν εἶναι καὶ συστέλλε-
 σθαι, διὰ τὸ τὴν μὲν κατὰ γῆν θερμοσίαν τὸ πολὺ
 τῆς ὑγρᾶς οὐσίας ἀναλίσκειν, ὕμβρους δὲ κατὰ τὴν
 Αἴγυπτον μὴ γίνεσθαι· κατὰ δὲ τὸ θέρος μηκέτι 5
 τῆς κατὰ γῆν ἀπαναλώσεως γινομένης ἐν τοῖς κατὰ
 βάθος τόποις πληροῦσθαι τὴν κατὰ φύσιν αὐτοῦ
 3 φύσιν ἀνεμποδίστως. φητέον δὲ καὶ πρὸς τοῦτον
 ὅτι πολλοὶ ποταμοὶ τῶν κατὰ τὴν Αἰθιόπην ὁμοίως
 μὲν κείμενοι τοῖς στόμασι, παραπλησίους δὲ τὰς 10
 φύσεις ποιοῦμενοι, τὴν ἀνάβασιν οὐκ ἔχουσιν ἀνά-
 λογον τῷ Νείλῳ· τὸναντίον γὰρ ἐν μὲν τῷ χει-
 μῶνι πληροῦμενοι, κατὰ δὲ τὸ θέρος λήγοντες
 ἐλέγχουσι τὸ ψεῦδος τοῦ περρωμένου τοῖς πιθανοῖς
 4 καταμάχεσθαι τὴν ἀλήθειαν. ἔγγιστα δὲ τῇ ἀλη- 15
 θεΐᾳ προσελήλυθεν Ἀγαθαρχίδης ὁ Κνίδιος. φησὶ
 γὰρ κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν ὄρεσι
 γίνεσθαι συνεχεῖς ὕμβρους ἀπὸ θερινῶν τροπῶν
 5 μέχρι τῆς μετοπωρινῆς ἰσημερίας· εὐλόγως οὖν τὸν
 Νεῖλον ἐν μὲν τῷ χειμῶνι συστέλλεσθαι, τὴν κατὰ 20
 φύσιν ἔχοντα φύσιν ἀπὸ μόνων τῶν πηγῶν, κατὰ
 δὲ τὸ θέρος διὰ τοὺς ἐκχεομένους ὕμβρους λαμβά-
 6 νειν τὴν αὔξησιν. εἰ δὲ τὰς αἰτίας μηδεὶς ἀπο-
 δοῦναι δύναται μέχρι τοῦ νῦν τῆς τῶν ὑδάτων γε-
 νέσεως, οὐ προσήκειν ἀθετεῖσθαι τὴν ἰδίαν ἀπό- 25
 φασιν· πολλὰ γὰρ τὴν φύσιν ἐναντίως φέρειν, ὧν
 τὰς αἰτίας οὐκ ἐφικτὸν ἀνθρώποις ἀκριβῶς ἔξευ-
 7 ρεῖν. μαρτυρεῖν δὲ τοῖς ὑφ' ἑαυτοῦ λεγομένοις καὶ

11 δέυσεις vulg.

25 προσήκει codices, corr. Rhod.

τὸ γινόμενον περί τινας τόπους τῆς Ἀσίας· πρὸς
 μὲν γὰρ τοῖς ὕροις τῆς Σκυθίας τοῖς πρὸς τὸ Καν-
 κάσιον ὕρος συνάπτουσι, παρεληλυθότος ἤδη τοῦ
 χειμῶνος, καθ' ἕκαστον ἔτος νιφετοὺς ἐξαισίους γί-
 5 νεσθαι συνεχῶς ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ἐν δὲ τοῖς πρὸς
 βορρᾶν ἐστραμμένοις μέρεσι τῆς Ἰνδικῆς ὠρισμένοις
 51 καιροῖς καὶ χάλαζαν ἄπιστον τὸ μέγεθος καὶ τὸ πλη-
 θος καταράττειν, καὶ περὶ μὲν τὸν Ἰθάσπην ποτα-
 μὸν ἀρχομένου θέρους συνεχεῖς ὄμβρους γίνεσθαι,
 10 κατὰ δὲ τὴν Αἰθιοπίαν μεθ' ἡμέρας τινὰς ταὐτὸ
 συμβαίνειν, καὶ ταύτην τὴν περίστασιν κυκλουμέ-
 νην αἰετὸς συνεχεῖς τόπους χειμάζειν. οὐδὲν οὖν 8
 εἶναι παράδοξον εἰ καὶ κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν τὴν κει-
 μένην ὑπὲρ Αἰγύπτου συνεχεῖς ἐν τοῖς ὅρεσιν ὄμ-
 15 βροι καταράττοντες ἐν τῷ θέρει πληροῦσι τὸν
 ποταμόν, ἄλλως τε καὶ τῆς ἐναργείας αὐτῆς μαρτυ-
 ρουμένης ὑπὸ τῶν περὶ τοὺς τόπους οἰκούντων βαρ-
 βάρων. εἰ δὲ τοῖς παρ' ἡμῖν γινομένοις ἐναντίαν 9
 ἔχει τὰ λεγόμενα φύσιν, οὐ διὰ τοῦτ' ἀπιστητέον·
 20 καὶ γὰρ τὸν νότον παρ' ἡμῖν μὲν εἶναι χειμέριον,
 περὶ δὲ τὴν Αἰθιοπίαν αἰθριὸν ὑπάρχειν, καὶ τὰς
 βορείους πνοὰς περὶ μὲν τὴν Εὐρώπην εὐτόνους εἶ-
 ναι, κατ' ἐκείνην δὲ τὴν χώραν βληχεῖς καὶ ἀτόνους
 [καὶ παντελῶς ἀσθενεῖς].

25 Καὶ περὶ μὲν τῆς πληρώσεως τοῦ Νείλου, δυ- 10
 νάμενοι ποικιλώτερον ἀντειπεῖν πρὸς ἅπαντας, ἀρ-

2 ὅροις] τόποις D et Theoph. VII 17, 41 8 Ἰθάσπιν
 vulg. 9 ἀρχομένου θέρους om. D 16 ἐναργείας codices,
 corr. Wess. 24 καὶ παντελῶς ἀσθενεῖς· ρώσεως τοῦ νεῖλου
 (καὶ περὶ μὲν πλη in margine add.) D; καὶ παντελῶς ἀσθε-
 νεῖς om. CFGM.

κεσθῆσόμεθα τοῖς εἰρημένοις, ἵνα μὴ τὴν ἐξ ἀρχῆς
 ἡμῖν προκειμένην συντομίαν ὑπερβαίνωμεν. ἐπεὶ
 δὲ τὴν βίβλον ταύτην διὰ τὸ μέγεθος εἰς δύο μέρη
 διηγήκαμεν, στοχαζόμενοι τῆς συμμετρίας, τὴν πρῶ-
 τὴν μερίδα τῶν ἱστορουμένων αὐτοῦ περιγράψομεν, ⁵
 τὰ δὲ συνεχῆ τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἱστορουμένων
 ἐν τῇ δευτέρᾳ κατατάξομεν, ἀρχὴν ποιησάμενοι τὴν
 ἀπαγγελίαν τῶν γενομένων βασιλέων τῆς Αἰγύπτου
 καὶ τοῦ παλαιοτάτου βίου παρ' Αἰγυπτίοις.

4 διηγήκαμεν μέρη vulg. 5 παραγράφομεν C.

[ΜΕΡΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ.]

Τῆς πρώτης τῶν Διοδώρου βίβλων διὰ τὸ μέ- 42
γεθος εἰς δύο βίβλους διηρημένης ἡ πρώτη μὲν περι-
έχει προοίμιον περὶ ὅλης τῆς πραγματείας καὶ τὰ
λεγόμενα παρ' Αἰγυπτίοις περὶ τῆς τοῦ κόσμου γε-
5 νέσεως καὶ τῆς τῶν ὅλων ἐξ ἀρχῆς συστάσεως, πρὸς
δὲ τούτοις περὶ τῶν θεῶν, ὅσοι πόλεις ἐκτίσαν
κατ' Αἴγυπτον ἐπωνύμους ἐαυτῶν ποιήσαντες, περὶ
τε τῶν πρώτων γενομένων ἀνθρώπων καὶ τοῦ πα-
λαιοτάτου βίου, τῆς τε τῶν ἀθανάτων τιμῆς καὶ
10 τῆς τῶν νῶν κατασκευῆς, ἐξῆς δὲ περὶ τῆς τοπο-
52 θεσίας τῆς κατ' Αἴγυπτον χώρας καὶ τῶν περὶ τὸν
Νεῖλον ποταμὸν παραδοξολογουμένων, τῆς τε τού-
του πληρώσεως τὰς αἰτίας καὶ τῶν ἱστορικῶν καὶ
φιλοσόφων ἀποφάσεις, ἔτι δὲ τὰς πρὸς ἕκαστον
15 τῶν συγγραφέων ἀντιρροήσεις· ἐν ταύτῃ δὲ τῇ βί- 2
βλῳ τὰ συνεχῇ τοῖς προειρημένοις διέξιμεν. ἀρχό-
μεθα δὲ ἀπὸ τῶν γενομένων πρώτων κατ' Αἴγυ-
πτον βασιλείων, καὶ τὰς κατὰ μέρος αὐτῶν πράξεις
ἐκθησόμεθα μέχρι Ἀμάσιδος τοῦ βασιλέως, προεκ-

Argumentum huius partis verbosum praeponit A. —
1 τῆς πρώτης — διηρημένης om. C 17 ἀπὸ τῶν πρώ-
των κατ' Αἴγυπτον γενομένων βασιλείων CF 19 Ἀμάσιος DF.

θέμενοι κεφαλαιωδῶς τὴν ἀρχαιοτάτην ἀγωγὴν τῶν
κατ' Αἴγυπτον.

- 43 Βίῳ γὰρ τὸ παλαιὸν Αἴγυπτίους φασὶ χρῆσθαι
τὸ μὲν ἀρχαιοτάτου πόαν ἐσθίοντας καὶ τῶν ἐν τοῖς
ἐλεσι γινομένων τοὺς κανλοὺς καὶ τὰς ῥίζας, πείραν ⁵
διὰ τῆς γεύσεως ἐκάστου λαμβάνοντας, πρώτην δὲ
καὶ μάλιστα προσενέγκασθαι τὴν ὀνομαζομένην ἄγρω-
στιν διὰ τὸ καὶ τῇ γλυκύτητι διάφορον εἶναι καὶ τὴν
τροφὴν ἀρκοῦσαν παρέχεσθαι τοῖς σώμασι τῶν ἀν-
2 θρώπων· καὶ γὰρ τοῖς κτήνεσι ταύτην θεωρεῖσθαι ¹⁰
προσηνῇ καὶ ταχὺ τοὺς ὄγκους αὐτῶν προσανατρέ-
φειν. διὸ καὶ τῆς εὐχρηστίας τῆς περὶ τὴν βοτάνην
ταύτην μνημονεύοντας τοὺς ἀνθρώπους μέχρι τοῦ
νῦν, ὅταν πρὸς θεοὺς βαδίζωσι, τῇ χειρὶ ταύτης λαμ-
βάνοντας προσεύχεσθαι· οἴονται γὰρ τὸν ἄνθρωπον ¹⁵
ἐλεῖον καὶ λιμνῶδες εἶναι ζῷον, ἀπὸ τε τῆς λειό-
τητος τεκμαιρόμενοι καὶ τῆς φυσικῆς ποιότητος, ἔτι
δὲ τοῦ προσδεῖσθαι τροφῆς τῆς ὑγρᾶς μᾶλλον ἢ τῆς
3 ξηρᾶς. δευτέραν δὲ λέγουσιν ἔχειν διαγωγὴν τοὺς
Αἴγυπτίους τὴν τῶν ἰχθύων βρώσιν, πολλὴν δα- ²⁰
ψίλειαν παρεχομένου τοῦ ποταμοῦ, καὶ μάλιστα ὅτε
μετὰ τὴν ἀνάβασιν ταπεινούμενος ἀναξηραίνεται.
4 ὁμοίως δὲ καὶ τῶν βοσκημάτων ἐνια σαρκοφαγεῖν,
καὶ ταῖς δοραῖς τῶν κατεσθιομένων ἐσθῆσι χρῆ-
σθαι, καὶ τὰς οἰκῆσεις ἐκ τῶν καλάμων κατασκευά- ²⁵
ζεσθαι. ἰχνη δὲ τούτων διαμένειν παρὰ τοῖς νο-
μεῦσι τοῖς κατ' Αἴγυπτον, οὓς ἅπαντάς φασι μέχρι
τοῦ νῦν μηδεμίαν ἄλλην οἰκησιν ἢ τὴν ἐκ τῶν κα-

7 ἄγρωστον C 8 τῇ om. vulg. 14 ταύτην D 17
πιότητος Reiske 24 ἐσθήσει D.

λάμων ἔχειν, δοκιμάζοντας ἀρκεῖσθαι ταύτη. πολ- 5
 λούς δὲ χρόνους τούτῳ τῷ βίῳ διεξαγρόντας τὸ
 τελευταῖον ἐπὶ τοὺς ἐθωδίμους μεταβῆναι καρπούς,
 53 ὧν εἶναι καὶ τὸν ἐκ τοῦ λατοῦ γινόμενον ἄρτον.
 5 καὶ τούτων τὴν εὐρεσιν οἱ μὲν εἰς τὴν Ἰσιν ἀνα-
 φέρουσιν, οἱ δ' εἰς τινα τῶν παλαιῶν βασιλέων τὸν
 ὀνομαζόμενον Μηνᾶν. οἱ δ' ἱερεῖς εὐρετὴν τῶν μὲν 6
 παιδείων καὶ τῶν τεχνῶν μυθολογοῦσι τὸν Ἑρμῆν
 γεγυῖναι, τῶν δ' εἰς τὸν βίον ἀναγκαίων τοὺς
 10 βασιλεῖς· διὸ καὶ τὸ παλαιὸν παραδίδοσθαι τὰς βα-
 σιλείας μὴ τοῖς ἐκγόνοις τῶν ἀρξάντων, ἀλλὰ τοῖς
 πλείστα καὶ μέγιστα τὸ πλήθος εὐεργετοῦσιν, εἴτε
 προκαλουμένων τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐφ' ἑαυτῶν
 βασιλεῖς ἐπὶ τὴν κοινὴν εὐεργεσίαν, εἴτε καὶ κατ'
 15 ἀλήθειαν ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀναγραφαῖς οὕτω παρειλη-
 φότων.

Μυθολογοῦσι δ' αὐτῶν τινες τὸ μὲν πρῶτον 44
 ἄρξαι τῆς Αἰγύπτου θεοὺς καὶ ἡρώας ἔτη βραχὺ
 λείποντα τῶν μυρίων καὶ ὀκτακισχιλίων, καὶ θεῶν
 20 ἔσχατον βασιλεῦσαι τὸν Ἰσίδος Ὄρον· ὑπ' ἀνθρώ-
 πων δὲ τὴν χώραν βεβασιλεῦσθαί φασιν [ἀπὸ Μοί-
 ριδος] ἔτη βραχὺ λείποντα τῶν πεντακισχιλίων μέ-
 χρι τῆς ἑκατοστῆς καὶ ὀγδοηκοστῆς ὀλυμπιάδος, καθ'
 ἣν ἡμεῖς μὲν παρεβάλομεν εἰς Αἶγυπτον, ἐβασίλευε
 25 δὲ Πτολεμαῖος ὁ νέος Διόνυσος χρηματίζων. τού- 2
 των δὲ τὰ μὲν πλείστα κατασχεῖν τὴν ἀρχὴν ἐγγω-
 ρίους βασιλεῖς, ὀλίγα δὲ Αἰθίοπας καὶ Πέρσας καὶ

2 διεξάγοντας libri, corr. Dindorf 7 μὲν τῶν libri,
 corr. Dind. 8 τὸν om. C 18 καὶ] τε καὶ vulg. 21
 μυρίδος D, μυριάδος F; del. Dind. 24 ἐβασίλευσεν D.

Μακεδόνας. Αἰθίοπας μὲν οὖν ἄρξαι τέτταρας, οὐ κατὰ τὸ ἐξῆς, ἀλλ' ἐκ διαστήματος, ἔτη τὰ πάντα
 3 βραχὺν λείποντα τῶν ἑξ καὶ τριάκοντα· Πέρσας δ' ἡγήσασθαι Καμβύσον τοῦ βασιλέως τοῖς ὅπλοις καταστρεψαμένου τὸ ἔθνος πέντε πρὸς τοῖς ἑκατὸν 5 καὶ τριάκοντα ἔτεσι σὺν ταῖς τῶν Αἰγυπτίων ἀποστάσεσιν, ἃς ἐποιήσαντο φέρειν οὐ δυνάμενοι τὴν τραχύτητα τῆς ἐπιστασίας καὶ τὴν εἰς τοὺς ἐγγωρίους θεοὺς ἀσέβειαν. ἑσχάτους δὲ Μακεδόνας ἄρξαι καὶ τοὺς ἀπὸ Μακεδόνων ἑξ ἔτη πρὸς τοῖς δια- 10 κοσίοις καὶ ἑβδομήκοντα. τοὺς δὲ λοιποὺς χρόνους ἅπαντας διατελέσαι βασιλεύοντας τῆς χώρας ἐγγωρίους, ἄνδρας μὲν ἑβδομήκοντα πρὸς τοῖς τετρακοσίοις, γυναῖκας δὲ πέντε· περὶ ὧν ἀπάντων οἱ μὲν ἱερεῖς εἶχον ἀναγραφὰς ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις ἐκ πα- 15 λαιῶν χρόνων ἀεὶ τοῖς διαδόχοις παραδεδομένας, ὀπηλίκος ἕκαστος τῶν βασιλευσάντων ἐγένετο τῷ 54 μεγέθει καὶ ὁποῖός τις τῇ φύσει καὶ τὰ κατὰ τοὺς 5 ἰδίους χρόνους ἑκάστω παραχθέντα· ἡμῖν δὲ περὶ ἑκάστου τὰ κατὰ μέρος μακρὸν ἂν εἴη καὶ περιέ- 20 γον γράφειν, ὥς ἂν τῶν πλείστων ἀχρηστών περιειλημμένων. διόπερ τῶν ἀξίων ἱστορίας τὰ κυριώτατα συντόμως διεξιέναι πειρασόμεθα.

45 Μετὰ τοὺς θεοὺς τοίνυν πρῶτόν φασι βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου Μηνᾶν, καὶ καταδειξάι τοῖς λαοῖς 25 θεοὺς τε σέβεσθαι καὶ θυσίας ἐπιτελεῖν, πρὸς δὲ τούτοις παρατίθεσθαι τραπέζας καὶ κλίνας καὶ στρωμνῇ πολυτελεῖ χρῆσθαι, καὶ τὸ σύνολον τρυφὴν καὶ 2 πολυτελεῖ βίον εἰσηγήσασθαι. διὸ καὶ πολλαῖς ὕστε-

ρον γενεαῖς βασιλεύοντα Τυέφαχθον τὸν Βοκχό-
 ριδος τοῦ σοφοῦ πατέρα λέγουσιν εἰς τὴν Ἀραβίαν
 στρατεύσαντα, τῶν ἐπιτηδείων αὐτὸν διὰ τε τὴν
 ἐρημίαν καὶ τὰς δυσχωρίας ἐκλιπόντων, ἀναγκα-
 5 σθῆναι μίαν ἡμέραν ἐνδεᾶ γενόμενον χρήσασθαι
 διαίτη παντελῶς εὐτελεῖ παρὰ τισι τῶν τυχόντων
 ιδιωτῶν, ἡσθέντα δὲ καθ' ὑπερβολὴν καταγνῶναι
 τῆς τροφῆς καὶ τῷ καταδείξαντι τὴν πολυτέλειαν ἐξ
 ἀρχῆς βασιλεῖ καταρᾶσθαι· οὕτω δ' ἐγκάρδιον αὐτῷ
 10 τὴν μεταβολὴν γενέσθαι τὴν περὶ τὴν βρωσιν καὶ πό-
 σιν καὶ κοίτην ὥστε τὴν κατάραν ἀναγράφαι τοῖς ἱε-
 ροῖς γράμμασιν εἰς τὸν τοῦ Διὸς ναὸν ἐν Θήβαις·
 ὃ δὴ δοκεῖ μάλιστα αἴτιον γενέσθαι τοῦ μὴ διαμεῖ-
 ναι τὴν δόξαν τοῦ Μηνᾶ καὶ τὰς τιμὰς εἰς τοὺς
 15 ὕστερον χρόνους. ἐξῆς δ' ἄρξαι λέγεται τοῦ προ- 3
 ειρημένου βασιλέως τοὺς ἀπογόνους δύο πρὸς τοῖς
 πεντήκοντα τοὺς ἅπαντας ἔτη πλείω τῶν χιλίων
 καὶ τετταράκοντα· ἐφ' ὧν μηδὲν ἕξιον ἀναγραφῆς
 γενέσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα κατασταθέντος βασιλέως 4
 20 Βουσίριδος καὶ τῶν τούτου πάλιν ἐκγόνων ὀκτώ,
 τὸν τελευταῖον ὁμώνυμον ὄντα τῷ πρώτῳ φασὶ κτί-
 σαι τὴν ὑπὸ μὲν τῶν Αἰγυπτίων καλουμένην Διὸς
 πόλιν τὴν μεγάλην, ὑπὸ δὲ τῶν Ἑλλήνων Θήβας.
 τὸν μὲν οὖν περίβολον αὐτὸν ὑποστήσασθαι σταδίων
 25 ἑκατὸν καὶ τετταράκοντα, οἰκοδομήμασι δὲ μεγά-
 λοις καὶ ναοῖς ἐκπρεπέσι καὶ τοῖς ἄλλοις ἀναθήμασι
 κοσμήσθαι θαυμαστῶς· ὁμοίως δὲ καὶ τὰς τῶν ιδιω- 5

1 βασιλεύσαντα II γνεφαχθῶ C 3 στρατεύοντα C
 αὐτῷ CF 18 τετρακοσίων AE 22 τῶν om. vulg. 26
 εὐπρεπέσι II.

τῶν οἰκίας, ἃς μὲν τετρωρόφους, ἃς δὲ πεντωρό-
 φους κατασκευάσαι, καὶ καθόλου τὴν πόλιν εὐδαι-
 μονεστάτην οὐ μόνον τῶν κατ' Αἴγυπτον, ἀλλὰ καὶ 55
 6 τῶν ἄλλων πασῶν ποιῆσαι. διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν
 τῆς περὶ αὐτὴν εὐπορίας τε καὶ δυνάμεως εἰς πάντα 5
 τόπον τῆς γῆς διαδεδομένης ἐπιμεμνησθαι καὶ
 τὸν ποιητὴν αὐτῆς φασιν ἐν οἷς λέγει

οὐδ' ὅσα Θήβας

Αἴγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐνι κτήματα κεῖται,
 αἷθ' ἐκατόμυυλοι εἰσι, διηκόσιοι δ' ἂν' ἐκάστῃν 10
 ἄνδρες ἐξοιχνεύσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν.

7 ἐνιοι δὲ φασιν οὐ πύλας ἐκατὸν ἐσχηκέναι τὴν πό-
 λιν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ μεγάλα προπύλαια τῶν ἱερῶν,
 ἀφ' ὧν ἐκατόμυυλον ὠνομάσθαι, καθάπερ εἰ πολύ-
 μυυλον. δισμύρια δ' ἄρματα πρὸς ἀλήθειαν ἐξ αὐ- 15
 τῆς εἰς τοὺς πολέμους ἐκπορεύεσθαι· τοὺς γὰρ ἱπ-
 πῶνας ἐκατὸν γεγενέσθαι κατὰ τὴν παραποταμὴν
 τὴν ἀπὸ Μέμφεως ἔχει Θηβῶν τῶν κατὰ τὴν Λι-
 βύην, ἐκάστου δεχομένου ἂνὰ διακοσίους ἵππους,
 ὧν ἔτι νῦν τὰ θεμέλια δείκνυσθαι. 20

46 Οὐ μόνον δὲ τοῦτον τὸν βασιλέα παρειλήφαμεν,
 ἀλλὰ καὶ τῶν ὕστερον ἀρξάντων πολλοὺς εἰς τὴν
 αὐξήσειν τῆς πόλεως πεφιλοτιμησθαι. ἀναθήμασί τε
 γὰρ πολλοῖς καὶ μεγάλοις ἀργυροῖς καὶ χρυσοῖς, ἔτι
 δ' ἐλεφαντίνους, καὶ κολοττικῶν ἀνδριάντων πλή- 25
 θει, πρὸς δὲ τούτοις κατασκευαῖς μονολίθων ὀβε-
 λίσκων μηδεμίαν τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον οὕτω κεκο-

9 ἐνι] ἐν D 16 ἐκπορεύεσθαι] ἐξεῖναι CF 18 τῶν
 κατὰ τὴν [τὴν om. vulg.] Λιβύην additamentum mirum;
 v. 12—20 spurios esse coni. Eichstädt 25 ἐλεφαντίνων D.

σμῆσθαι. τετάρων γὰρ ἱερῶν κατασκευασθέντων
 τό τε κάλλος καὶ τὸ μέγεθος θαυμαστὸν εἶναι τὸ
 παλαιότατον, τρισκαίδεκα μὲν σταδίων τὴν περίμε-
 τρον, πέντε δὲ καὶ τετταράκοντα πηχῶν τὸ ὕψος,
 5 εἴκοσι δὲ καὶ τετάρων ποδῶν τὸ πλάτος τῶν τοί-
 χων. ἀκόλουθον δὲ τῇ μεγαλοπρεπείᾳ ταύτῃ καὶ 3
 τὸν ἐν αὐτῷ κόσμον τῶν ἀναθημάτων γενέσθαι, τῇ
 τε δαπάνῃ θαυμαστὸν καὶ τῇ χειρουργίᾳ περιττῶς
 εἰργασμένον. τὰς μὲν οὖν οἰκοδομὰς διαμεμενηκέ- 4
 10 ναι μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων, τὸν δ' ἄργυρον
 καὶ χρυσὸν καὶ τὴν δι' ἐλέφαντος καὶ λιθείας πολυ-
 τέλειαν ὑπὸ Περσῶν σεσυλῆσθαι καθ' οὓς και-
 ροὺς ἐνέπρησε τὰ κατ' Αἴγυπτον ἱερὰ Καμβύσης·
 15 ὅτε δὴ φασὶ τοὺς Πέρσας μετενεγκόντας τὴν εὐπο-
 ρίαν ταύτην εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ τεχνίτας ἐξ Αἰγύ-
 πτου παραλαβόντας κατασκευάσαι τὰ περιβόητα βα-
 σίλεια τὰ τε ἐν Περσεπόλει καὶ τὰ ἐν Σούσοις καὶ
 56 τὰ ἐν Μηδίᾳ. τοσοῦτο δὲ πλῆθος χρημάτων ἀπο- 5
 φαίνουσι γεγονέναι τότε κατ' Αἴγυπτον ὥστε τῶν
 20 κατὰ τὴν σύλησιν ἀπολειμμάτων κατακαυνθέντων τὰ
 συναχθέντα κατὰ μικρὸν εὐρεθῆναι χρυσίου μὲν
 πλείω τῶν τριακοσίων ταλάντων, ἀργυρίου δ' οὐκ
 ἐλάττω τῶν δισχιλλίων καὶ τριακοσίων ταλάντων.
 εἶναι δέ φασὶ καὶ τάφους ἐνταῦθα τῶν ἀρχαίων βα- 6
 25 σιλέων θαυμαστοὺς καὶ τῶν μεταγενεστέρων τοῖς
 εἰς τὰ παραπλήσια φιλοτιμονύμοις ὑπερβολὴν οὐκ
 ἀπολείποντας. οἱ μὲν οὖν ἱερεῖς ἐκ τῶν ἀναγραφῶν 7
 ἔφασαν εὐρίσκειν ἑπτὰ πρὸς τοῖς τετταράκοντα τά-

2 θαυμαστὸν D, θαυμαστῶν ὃν F, θαυμαστῶν ἐν C
 20 ἀπολειμμάτων] τῶν add. D 22 ἀργύρου vulg.

φους βασιλικούς· εἰς δὲ Πτολεμαῖον τὸν Λάγον δια-
 μείναι φασιν ἑπτακαίδεκα μόνον, ὧν τὰ πολλὰ κατ-
 ἐφθαρτο καθ' οὓς χρόνους παρεβάλομεν ἡμεῖς εἰς
 ἐκείνους τοὺς τόπους, ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς καὶ ὀγδοη-
 8 κοστῆς ὀλυμπιάδος. οὐ μόνον δ' οἱ κατ' Αἴγυπτον 5
 ἱερεῖς ἐκ τῶν ἀναγραφῶν ἱστοροῦσιν, ἀλλὰ καὶ
 πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων τῶν παραβαλόντων μὲν εἰς
 τὰς Θήβας ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, συνταξα-
 μένων δὲ τὰς Αἰγυπτιακὰς ἱστορίας, ὧν ἔστι καὶ
 Ἑκαταίος, συμφωνοῦσι τοῖς ὕφ' ἡμῶν εἰρημένοις. 10
 47 ἀπὸ γὰρ τῶν πρώτων τάφων, ἐν οἷς παραδέδοται
 τὰς παλλακίδας τοῦ Διὸς τεθάφθαι, δέκα σταδίων
 φησὶν ὑπάρχει βασιλέως μνημα τοῦ προσαγορευ-
 θέντος Ὄσυμανδύου. τούτου δὲ κατὰ μὲν τὴν εἰς-
 οδὸν ὑπάρχειν πυλῶνα λίθου ποικίλου, τὸ μὲν μῆ- 15
 κος διπλέθρον, τὸ δ' ὕψος τετταράκοντα καὶ πέντε
 2 πηχῶν· διελθόντι δ' αὐτὸν εἶναι λίθινον περιστύ-
 λον τετράγωνον, ἑκάστης πλευρᾶς οὔσης τεττάρων
 πλέθρων· ὑπερεῖσθαι δ' ἀντὶ τῶν κίωνων ζώδια
 πηχῶν ἑκαίδεκα μονόλιθα, τὸν τύπον εἰς τὸν ἀρ- 20
 χαῖον τρόπον εἰργασμένα· τὴν ὀροφήν τε πᾶσαν ἐπὶ
 πλάτος δυοῖν ὀργυῶν ὑπάρχειν μονόλιθον, ἀστέρας
 ἐν κυανῷ καταπεποικιλμένην· ἐξῆς δὲ τοῦ περιστύ-
 λου τούτου πάλιν ἑτέραν εἰσοδὸν καὶ πυλῶνα τὰ μὲν
 ἄλλα παραπλήσιον τῷ προειρημένῳ, γλυφαῖς δὲ 25
 3 παντοίαις περιττότερον εἰργασμένον· παρὰ δὲ τὴν
 εἰσοδὸν ἀνδριάντας εἶναι τρεῖς ἐξ ἐνὸς τοῦς πάν-

2 φασιν om. CF 4 ἐπὶ — ὀλυμπιάδος del. Eich. (c. 44, 1)

11 ἀπὸ γὰρ δέκα σταδίων τῶν περ. Hertlein 14 Ὄσυμανδ-
 νέως C, ὀσυμάνδ*ιος D (μέγεθος τάφου καὶ κάλλος συμαν-
 δου in mg.)

τας λίθου μέλανος τοῦ Σηηνίτου, καὶ τούτων ἓνα
 μὲν καθήμενον ὑπάρχειν μέριστον πάντων τῶν κατ'
 Αἴγυπτον, οὗ τὸν πόδα μετρούμενον ὑπερβάλλειν
 57 τοὺς ἑπτὰ πῆχεις, ἑτέρους δὲ δύο πρὸς τοῖς γόνασι,
 5 τὸν μὲν ἐκ δεξιῶν, τὸν δὲ ἐξ εὐωνύμων, θυγατρὸς
 καὶ μητρὸς, τῷ μεγέθει λειπομένους τοῦ προειρη-
 μένου. τὸ δ' ἔργον τοῦτο μὴ μόνον εἶναι κατὰ τὸ 4
 μέγεθος ἀποδοχῆς ἄξιον, ἀλλὰ καὶ τῇ τέχνῃ θαυ-
 μαστὸν καὶ τῇ τοῦ λίθου φύσει διαφέρον, ὥς ἂν ἐν
 10 τηλικούτῳ μεγέθει μήτε διαφυσάδος μήτε κηλίδος μη-
 δεμιᾶς θεωρουμένης. ἐπιγεγράφθαι δ' ἐπ' αὐτοῦ.
 „Βασιλεὺς βασιλέων Ὀσυμανδίας εἰμί. εἰ δέ τις εἰ-
 δέναι βούλεται πηλίκος εἰμί καὶ ποῦ κεῖμαι, νικᾶτω
 15 τι τῶν ἐμῶν ἔργων.“ εἶναι δὲ καὶ ἄλλην εἰκόνα τῆς 5
 15 μητρὸς αὐτοῦ καθ' αὐτὴν πηχῶν εἰκοσι μονόλιθον,
 ἔχουσαν δὲ τρεῖς βασιλείας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὥς δια-
 σημαίνειν ὅτι καὶ θυγάτηρ καὶ γυνὴ καὶ μήτηρ βα-
 σιλέως ὑπῆρξε. μετὰ δὲ τὸν πυλῶνα περιστυλον 6
 εἶναι τοῦ προτέρου ἀξιολογώτερον, ἐν ᾧ γλυφὰς
 20 ὑπάρχειν παντοίας δηλούσας τὸν πόλεμον τὸν γε-
 νόμενον αὐτῷ πρὸς τοὺς ἐν τοῖς Βάκτροις ἀποστάν-
 τας· ἐφ' οὗς ἐστρατεύσθαι πεζῶν μὲν τετταράκοντα
 μυριάσιν, ἱππεῦσι δὲ δισμυρίοις, εἰς τέτταρα μέρη
 διηρημένης τῆς πάσης στρατιᾶς, ὧν ἀπάντων υἱοὺς
 25 τοῦ βασιλέως ἐσχηκέναι τὴν ἡγεμονίαν. καὶ κατὰ 48
 μὲν τὸν πρῶτον τῶν τοίχων τὸν βασιλέα κατεσκευά-
 σθαι πολιορκοῦντα τεῖχος ὑπὸ ποταμοῦ περιόρρυντον
 καὶ προκινδυνεύοντα πρὸς τινὰς ἀντιτεταγμένους

1 μέλανος Hertlein, Μέμνονος libri 12 Ὀσυμανδίας D
 15 εἰκοσι πηχῶν vulg. 21 βακτώις D 24 ἀπάσης CE.

μετὰ λέοντος, συναγωνιζομένου τοῦ θηρίου κατα-
 πληκτικῶς· ὑπὲρ οὗ τῶν ἐξηγουμένων οἱ μὲν ἔφα-
 σαν πρὸς ἀλήθειαν χειροῖσιν λέοντα τρεφόμενον ὑπὸ
 τοῦ βασιλέως συγκινδυνεύειν αὐτῷ κατὰ τὰς μάχας
 καὶ τροπὴν ποιεῖν τῶν ἐναντίων διὰ τὴν ἀλκὴν,⁵
 τιμὰς δ' ἰστόρουν ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἀνδρείος ὦν
 καὶ φορτικῶς ἑαυτὸν ἐγκωμιάζειν βουλόμενος, διὰ
 τῆς τοῦ λέοντος εἰκόνης τὴν διάθεσιν ἑαυτοῦ τῆς
 2 ψυχῆς ἐσήμαινεν. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τοίχῳ τοὺς
 αἰχμαλώτους ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀγομένους εἰργά- 10
 σθαι τὰ τε αἰδοῖα καὶ τὰς χεῖρας οὐκ ἔχοντας, δι'
 ὧν δοκεῖν δηλοῦσθαι διότι ταῖς ψυχαῖς ἀνανδροὶ
 καὶ κατὰ τὰς ἐν τοῖς δεινοῖς ἐνεργείας ἄχειρες ἦσαν.
 3 τὸν δὲ τρίτον ἔχειν γλυφὰς παντοίας καὶ διαπρε-
 πεῖς γραφάς, δι' ὧν δηλοῦσθαι βουθυσίας τοῦ βα- 58
 σιλέως καὶ θριάμβου ἀπὸ τοῦ πολέμου καταγόμε- 16
 4 νον. κατὰ δὲ μέσον τὸν περιστύλον ὑπαίθριον
 βωμὸν ὀικοδομήσθαι τοῦ καλλίστου λίθου τῇ τε χειρ-
 5 ουργίᾳ διάφορον καὶ τῷ μεγέθει θαυμαστόν. κατὰ
 δὲ τὸν τελευταῖον τοῖχον ὑπάρχειν ἀνδριάντας καθ- 20
 ἡμένους δύο μονολίθους ἐπὶ καὶ εἰκοσι πηχῶν,
 παρ' οὓς εἰσόδους τρεῖς ἐκ τοῦ περιστύλου κατε-
 σκευάσθαι, καθ' ὧς οἶκον ὑπάρχειν ὑπόστυλον,
 ᾧ δεῖον τρόπον κατεσκευασμένον, ἐκάστην πλευρὰν
 6 ἔχοντα διπλεθρον. ἐν τούτῳ δ' εἶναι πλῆθος ἀν- 25
 δριάντων ξυλίνων, διασημαῖνον τοὺς [τὰς] ἀμφισβη-
 τήσεις ἔχοντας καὶ προσβλέποντας τοῖς τὰς δίκας
 κρίνουσι· τούτους δ' ἐφ' ἐνὸς τῶν τοίχων ἐγγεγλύ-

1 τοῦ om. D 7 φορτικῶς vulg. 10 τοῦ om. D
 12 δοκεῖ DF 18 οἰκοδομήσαι D 26 τὰς om. D.

φθαι τριάκοντα τὸν ἀριθμόν, καὶ κατὰ τὸ μέσον
 τὸν ἀρχιδικαστήν, ἔχοντα τὴν ἀλήθειαν ἐξηρημέ-
 νην ἐκ τοῦ τραχήλου καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιμύ-
 οντα, καὶ βιβλίων αὐτῷ παρακείμενον πλήθος· ταύτας
 5 δὲ τὰς εἰκόνας ἐνδείκνυσθαι διὰ τοῦ σχήματος ἔπι
 τοὺς μὲν δικαστὰς οὐδὲν δεῖ λαμβάνειν, τὸν ἀρχι-
 δικαστήν δὲ πρὸς μόνην βλέπειν τὴν ἀλήθειαν. ἐξῆς 49
 δ' ὑπάρχειν περίπατον οἰκῶν παντοδαπῶν πλήρη,
 καθ' οὓς παντοῖα γένη βρωτῶν κατεσκευασθαι τῶν
 10 πρὸς ἀπόλαυσιν ἡδίστων. καθ' ὃν δὴ γλυφαῖς ἐν- 2
 τυχεῖν εἶναι καὶ χρώμασιν ἐπηνθισμένον τὸν βασιλέα,
 φέροντα τῷ θεῷ χρυσὸν καὶ ἄργυρον, ὃν ἐξ ἀπάσης
 ἐλάμβανε τῆς Αἰγύπτου κατ' ἐνιαυτὸν ἐκ τῶν ἀρ-
 γυρείων καὶ χρυσείων μετὰλλων· ὑπογεγράφθαι δὲ
 15 καὶ τὸ πλήθος, ὃ συγκεφαλαιούμενον εἰς ἀργυρίου
 λόγον εἶναι μῶν τρισχιλίας καὶ διακοσίας μυριά-
 δας. ἐξῆς δ' ὑπάρχειν τὴν ἱερὰν βιβλιοθήκην, ἐφ' 3
 ἧς ἐπιγεγράφθαι Ψυχῆς ἱατρείον, συνεχεῖς δὲ ταύτη
 τῶν κατ' Αἶγυπτον θεῶν ἀπάντων εἰκόνας, τοῦ
 20 βασιλέως ὁμοίως δωροφοροῦντος ἃ προσήκον ἦν
 ἐκάστοις, καθάπερ ἐνδείκνυμένου πρὸς τε τὸν Ὅσιον
 καὶ τοὺς κάτω παρῆδρους ὅτι τὸν βίον ἐξετέλεσεν
 εὐσεβῶν καὶ δικαιопραγῶν πρὸς τε ἀνθρώπους καὶ
 59 θεούς. ὁμῶτοιχον δὲ τῇ βιβλιοθήκῃ κατεσκευασθαι 4
 25 πεφικτῶς οἶκον εἰκοσάκλινον, ἔχοντα τοῦ τε Διὸς
 καὶ τῆς Ἥρας, ἔτι δὲ τοῦ βασιλέως εἰκόνας, ἐν ᾧ

1 ἀριθμόν] ἄχειρας supplet Hertlein (ex Plut. de Iside 10)
 τὸ om. CD 3 ἐπιμύουσιν codices, corr. Hertlein 10
 ἐντυχαῖς F, εὐτύχοις Wesseling, ἐμψύχοις Eichstädt, ἐκτυ-
 πον malim; γλυφαῖς ἐν τοίχῳ ἰδεῖν εἶναι Reiske.

δοκεῖν καὶ τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως ἐντεθᾶσθαι.
 5 κύκλῳ δὲ τούτου πλήθος οἰκημάτων κατεσκευάσθαι
 γραφῇν ἐχόντων ἐκπρεπῆ πάντων τῶν καθιερωμένων
 ἐν Αἰγύπτῳ ξφών· ἀνάβασιν τε δι' αὐτῶν εἶναι
 πρὸς ὄλον τὸν τάφον· ἣν διελθοῦσιν ὑπάρχειν ἐπὶ 5
 τοῦ μνήματος κύκλον χρυσοῦν τριακοσίῳν καὶ ἐξή-
 κοντα καὶ πέντε πηγῶν τὴν περίμετρον, τὸ δὲ πάχος
 πηχναῖον· ἐπιγεγράφθαι δὲ καὶ διηρῆσθαι καθ'
 ἕκαστον πῆγην τὰς ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ, παραγε-
 γραμμένων τῶν κατὰ φύσιν γινομένων τοῖς ἄστροις 10
 ἀνατολῶν τε καὶ δύσεων καὶ τῶν διὰ ταύτας ἐπιτε-
 λουμένων ἐπισημασιῶν κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους ἀστρο-
 λόγους. τοῦτον δὲ τὸν κύκλον ὑπὸ Καμβύσου καὶ
 Περσῶν ἔφασαν σεσυλῆσθαι καθ' οὗς χρόνους ἐκρά-
 τησεν Αἰγύπτου. 15

6 Τὸν μὲν οὖν Ὀσυμανδύου τοῦ βασιλέως τάφον
 τοιοῦτον γενέσθαι φασίν, ὃς οὐ μόνον δοκεῖ τῇ κατὰ
 τὴν δαπάνην χορηγίᾳ πολὺ τῶν ἄλλων διενεγκεῖν,
 50 ἀλλὰ καὶ τῇ τῶν τεχνιτῶν ἐπινοίᾳ. οἱ δὲ Θηβαῖοί
 φασιν ἑαυτοὺς ἀρχαιοτάτους εἶναι πάντων ἀνθρώ- 20
 πων, καὶ παρ' ἑαυτοῖς πρώτοις φιλοσοφίαν τε εὖ-
 ρῆσθαι καὶ τὴν ἐπ' ἀκριβὲς ἀστρολογίαν, ἕμα καὶ
 τῆς χώρας αὐτοῖς συνεργούσης πρὸς τὸ τηλαυγέστε-
 ρον ὄραν τὰς ἐπιτολάς τε καὶ δύσεις τῶν ἄστρον.
 2 ἰδίως δὲ καὶ τὰ περὶ τοὺς μῆνας αὐτοῖς καὶ τοὺς 25
 ἐνιαυτοὺς διατετάχθαι. τὰς γὰρ ἡμέρας οὐκ ἔχουσι
 κατὰ σελήνην, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἥλιον, τριακονθιμέ-

3 ἐκπρεπῆ CF 4 δι'] ἀπ' CF 5 ὄλον] ἀκρόν Hertlein
 16 Ὀσυμανδέου F, ὀσυμάνδεως D 24 ὄρα] αὐτοὺς ὄρα D
 26 διατετάκται Camusat.

ρους μὲν τιθέμενοι τοὺς μῆνας, πέντε δ' ἡμέρας
καὶ τέταρτον τοῖς δώδεκα μηνσὶν ἐπάγουσι, καὶ τούτῳ
τῷ τρόπῳ τὸν ἐνιαύσιον κύκλον ἀναπληροῦσιν.
ἐμβολίμους δὲ μῆνας οὐκ ἄγουσιν οὐδ' ἡμέρας ὑφαι-
5 ροῦσι, καθάπερ οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων. περὶ δὲ
τῶν ἐκλείψεων ἡλίου τε καὶ σελήνης ἀκριβῶς ἐπε-
σκέφθαι δοκοῦσι, καὶ προρρήσεις περὶ τούτων ποι-
οῦνται, πάντα τὰ κατὰ μέρος γινόμενα προλέγοντες
ἀδιαπτώτως.

10 Τῶν δὲ τούτου τοῦ βασιλέως ἀπογόνων ὄγδοος 3
60 ὁ [ἀπὸ τοῦ πατρὸς] προσαγορευθεὶς Οὐχορεὺς ἔκτισε
πόλιν Μέμφιν, ἐπιφανεστάτην τῶν κατ' Αἴγυπτον.
ἐξελέξατο μὲν γὰρ τόπον ἐπικαιρότατον ἀπάσης τῆς
χώρας, ὅπου σχιζόμενος ὁ Νεῖλος εἰς πλείονα μέρη
15 ποιεῖ τὸ καλούμενον ἀπὸ τοῦ σχήματος Δέλτα· διὸ
καὶ συνέβη τὴν πόλιν εὐκαίρως κειμένην ἐπὶ τῶν
κλειθρῶν εἶναι κυριεύουσαν τῶν εἰς τὴν ἄνω χώραν
ἀναπλεόντων. τὸ μὲν οὖν περιβολὸν τῆς πόλεως 4
ἐποίησε σταδίων ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, τὴν δ'
20 ὀχυρότητα καὶ τὴν εὐχρηστίαν θαυμαστήν, τοιῷδὲ
τινὶ τρόπῳ κατασκεύασας. ῥέοντος γὰρ τοῦ Νεῖλου 5
περὶ τὴν πόλιν καὶ κατὰ τὰς ἀναβάσεις ἐπικλύζοντος,
ἀπὸ μὲν τοῦ νότου προεβάλετο χῶμα παμμέγεθες,
πρὸς μὲν τὴν πληρῶσιν τοῦ ποταμοῦ προβλήματος,
25 πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ τῆς γῆς πολεμίους ἀκροπόλεως
ἔχον τᾶξιν· ἐκ δὲ τῶν ἄλλων μερῶν πανταχόθεν
ᾤρουξε λίμνην μεγάλην καὶ βαθεῖαν, ἥ τὸ σφοδρὸν
τοῦ ποταμοῦ δεχομένη καὶ πάντα τὸν περὶ τὴν

11 ἀπὸ τοῦ πατρὸς om. CF Οὐχορεὺς] ὄχυρεὺς conicio
20 τὴν om D.

πόλιν τόπον πληροῦσα, πλὴν ἢ τὸ χῶμα κατεσκευ-
 6 αστο, θαυμαστήν ἐποίησεν τὴν ὀχυρότητα. οὕτω δὲ
 καλῶς ὁ κτίσας αὐτὴν ἐστοχάσατο τῆς τῶν τόπων
 εὐκαιρίας ὥστε τοὺς ἐξῆς βασιλεῖς σχεδὸν ἅπαντας
 καταλιπόντας τὰς Θήβας τὰ τε βασιλεία καὶ τὴν 5
 οἰκησιν ἐν ταύτῃ ποιεῖσθαι. διόπερ ἀπὸ τούτων
 τῶν χρόνων ἤρξατο ταπεινοῦσθαι μὲν τὰ περὶ τὰς
 Θήβας, αὐξέσθαι δὲ τὰ περὶ τὴν Μέμφιν, ἕως Ἀλε-
 ξάνδρου τοῦ βασιλέως· τούτου γὰρ ἐπὶ θαλάττῃ
 τὴν ἐπώνυμον αὐτῷ πόλιν οἰκίσαντος οἱ κατὰ τὸ 10
 ἐξῆς βασιλεύσαντες τῆς Αἰγύπτου πάντες ἐφιλοτι-
 7 μήθησαν εἰς τὴν ταύτης αὐξήσιν. οἱ μὲν γὰρ βα-
 σιλείοις μεγαλοπρεπέσιν, οἱ δὲ νεωρίοις καὶ λιμέ-
 σιν, οἱ δ' ἑτέροις ἀναθήμασι καὶ κατασκευάσμασιν
 ἀξιολόγοις ἐπὶ τοσοῦτον ἐκόσμησαν αὐτὴν ὥστε 15
 παρὰ τοῖς πλείστοις πρώτην ἢ δευτέραν ἀριθμεῖσθαι
 τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην πόλεων. ἀλλὰ περὶ μὲν
 ταύτης τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς ἰδίοις χρόνοις ἀνα-
 51 γράφομεν. ὁ δὲ τὴν Μέμφιν κτίσας μετὰ τὴν τοῦ
 χῶματος καὶ τῆς λίμνης κατασκευὴν φθοδόμησε βα- 20
 σίλεια τῶν μὲν παρὰ τοῖς ἔλλοις οὐ λειπόμενα, τῆς
 δὲ τῶν προβασιλευσάντων μεγαλοψυχίας καὶ φιλο-
 2 καλίας οὐκ ἔξια. οἱ γὰρ ἐγχώριοι τὸν μὲν ἐν τῷ
 ἔῃν χρόνον εὐτελεῖ παντελῶς εἶναι νομίζουσι, τὸν
 δὲ μετὰ τὴν τελευτὴν δι' ἀρετὴν μνημονευθησόμε- 25
 νον περὶ πλείστου ποιοῦνται, καὶ τὰς μὲν τῶν ζών-
 των οἰκῆσεις καταλύσεις ὀνομάζουσιν, ὥς ὀλίγον

7 μὲν ταπεινοῦσθαι D 8 περὶ] κατὰ CF 9 βασι-
 λέως] Μακεδόνοσ CF 10 ὁμώνυμον CF αὐτοῦ Eich.
 11 πάντες om. D.

χρόνον ἐν ταύταις οἰκούντων ἡμῶν, τοὺς δὲ τῶν
 61 τετελευτηκότων τάφους αἰδίους οἴκους προσαγορεύ-
 ουσιν, ὥς ἐν ἄδου διατελούντων τὸν ἄπειρον αἰῶνα·
 διόπερ τῶν μὲν κατὰ τὰς οἰκίας κατασκευῶν ἦττον
 5 φροντίζουσι, περὶ δὲ τὰς ταφὰς ὑπερβολὴν οὐκ ἀπο-
 λείκουσι φιλοτιμίας. τὴν δὲ προειρημένην πόλιν 3
 ὀνομασθῆναί τινές φασιν ἀπὸ τῆς θυματρός τοῦ
 κτίσαντος αὐτὴν βασιλέως. ταύτης δὲ μυθολογοῦσιν
 ἐρασθῆναι τὸν ποταμὸν Νεῖλον ὁμοιωθέντα ταύρῳ,
 10 καὶ γεννῆσαι τὸν ἐκ' ἀρετῇ θαυμασθέντα παρὰ τοῖς
 ἐγχωρίοις Αἴγυπτον, ἀφ' οὗ καὶ τὴν σύμπασαν
 χώραν τυχεῖν τῆς προσηγορίας. διαδεξάμενον γὰρ 4
 τοῦτον τὴν ἡγεμονίαν γενέσθαι βασιλέα φιλάνθρω-
 πον καὶ δίκαιον καὶ καθόλου σπουδαῖον ἐν πᾶσι·
 15 διὸ καὶ μεγάλης ἀποδοχῆς ἀξιούμενον ὑπὸ πάντων
 διὰ τὴν εὐνοίαν τυχεῖν τῆς προειρημένης τιμῆς.

Μετὰ δὲ τὸν προειρημένον βασιλέα δώδεκα 5
 γενεαῖς ὕστερον διαδεξάμενος τὴν κατ' Αἴγυπτον
 ἡγεμονίαν Μοῖρις ἐν μὲν τῇ Μέμφει κατεσκεύασε
 20 τὰ βόρεια προπύλαια, τῇ μεγαλοπρεπείᾳ πολλὴ τῶν
 ἄλλων ὑπερέχοντα, ἐπάνω δὲ τῆς πόλεως ἀπὸ δέκα
 σχολίωνων λίμνην ὥρυξε τῇ μὲν εὐχρηστίᾳ θαυμαστήν,
 τῷ δὲ μεγέθει τῶν ἔργων ἄπιστον· τὴν μὲν γὰρ 6
 περιμέτρον αὐτῆς φασιν ὑπάρχειν σταδίων τρισχι-
 25 λίων καὶ ἑξακοσίων, τὸ δὲ βάθος ἐν τοῖς πλείστοις
 μέρεσιν ὀργυιῶν πεντήκοντα· ὥστε τίς οὐκ ἂν ἀνα-
 λογιζόμενος τὸ μέγεθος τοῦ κατασκευασμάτος εἰκό-
 τως ζητήσαι πόσαι μυριάδες ἀνδρῶν ἐν πόσοις

7 τινές del. Dindorf 8 μυθολογοῦσι] τινες add. F
 19 Μύρις DF 20 πολὺ om. CF.

7 ἔτεσι τοῦτο συνετέλεσαν; τὴν δὲ χρεῖαν τὴν ἐκ ταύτης καὶ κοινωφελίαν τοῖς τὴν Αἴγυπτον οἰκοῦσιν, ἔτι δὲ τὴν τοῦ βασιλέως ἐπίνουαν, οὐκ ἂν τις ἐπαινέσειε τῆς ἀληθείας ἀξίως.

- 52 Ἐπειδὴ γὰρ ὁ μὲν Νεῖλος οὐχ ὥρισμένας ἐποι- 5
εῖτο τὰς ἀναβάσεις, ἡ δὲ χώρα τὴν εὐκαρπίαν παρε-
σκεύαζεν ἀπὸ τῆς ἐκείνου συμμετρίας, εἰς ὑποδοχὴν
τοῦ πλεονάζοντος ὕδατος ὥρυξε τὴν λίμνην, ὅπως
μήτε διὰ τὸ πλήθος τῆς ῥύσεως ἐπικλύζων ἀκαίρως
τὴν χώραν ἔλη καὶ λίμνας κατασκευάζῃ, μήτ' ἐλάττω 10
τοῦ συμφέροντος τὴν πλήρωσιν ποιούμενος τῇ λει-
2 ψυδρίᾳ τοὺς καρποὺς λυμαίνηται. καὶ διώρυχα
μὲν ἐκ τοῦ ποταμοῦ κατεσκεύασεν εἰς τὴν λίμνην
ὀγδοήκοντα μὲν σταδίων τὸ μῆκος, τριπλήθρον δὲ
τὸ πλάτος· διὰ δὲ ταύτης ποτὲ μὲν δεχόμενος τὸν 15
ποταμὸν, ποτὲ δ' ἀποστρέφων, παρείχετο τοῖς γεωρ-
γοῖς τὴν τῶν ὑδάτων εὐκαιρίαν, ἀνοιγομένου τοῦ
στόματος καὶ πάλιν κλειομένου φιλοτέχνως καὶ
πολυδαπάνως· οὐκ ἐλάττω γὰρ τῶν πεντήκοντα 20
ταλάντων δαπανᾶν ἦν ἀνάγκη τὸν ἀνοῖξαι βουλό-
μενον ἢ κλεῖσαι τὸ προειρημένον κατασκευάσμα
3 διαμεμένηκε δ' ἡ λίμνη τὴν εὐχρηστίαν παρεχομένη
τοῖς κατ' Αἴγυπτον ἕως τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων,
καὶ τὴν προσηγορίαν ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος ἔχει,
4 καλουμένη μέχρι τοῦ νῦν Μοίριδος λίμνη. ὁ δ' 25
οὖν βασιλεὺς ὀρύττων ταύτην κατέλιπεν ἐν μέσῃ
τόπον, ἐν ᾧ τάφον φκοδόμησε καὶ δύο πυραμίδας,
τὴν μὲν ἑαυτοῦ, τὴν δὲ τῆς γυναικὸς, σταδίας τὸ

² κοινωφελίαν DF, κοινὴν ἀφελίαν C 25 Μύρι-
δος DF.

ὕψος, ἐφ' ὧν ἐπέστησεν εἰκόνας λιθίνας καθημένους
 ἐπὶ θρόνου, νομίζων διὰ τούτων τῶν ἔργων ἀθά-
 νατον ἑαυτοῦ καταλείψειν τὴν ἐπ' ἀγαθῷ μνήμην.
 τὴν δ' ἐκ τῆς λίμνης ἀπὸ τῶν ἰχθύων γινομένην 5
 5 πρόσοδον ἔδωκε τῇ γυναικὶ πρὸς μύρα καὶ τὸν
 ἄλλον καλλωπισμόν, φερούσης τῆς θήρας ἀργυρίου
 τάλαντον ἐκάστης ἡμέρας· εἰκοσι γὰρ καὶ δύο γένη 6
 τῶν κατ' αὐτὴν φασιν ἰχθύων εἶναι, καὶ τοσοῦτον
 αὐτῶν ἀλλίσκεσθαι πλήθος ὥστε τοὺς προσκαρτε-
 10 ροῦντας ταῖς ταριχεύαις ὄντας παμπληθεῖς δυσχερῶς
 περιγίνεσθαι τῶν ἔργων. περὶ μὲν οὖν Μοίριδος
 τοσαῦθ' ἰστοροῦσιν Αἰγύπτιοι.

Σεσώωσιν δὲ φασιν ὕστερον ἑπτὰ γενεαῖς βασι- 53
 λέα γενόμενον ἐπιφανεστάτας καὶ μεγίστας τῶν πρὸ
 15 αὐτοῦ πράξεις ἐπιτελέσασθαι. ἐπεὶ δὲ περὶ τούτου
 τοῦ βασιλείως οὐ μόνον οἱ συγγραφεῖς οἱ παρὰ τοῖς
 Ἕλλησι διαπεφωνήκασιν πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ
 τῶν κατ' Αἴγυπτον οἳ τε ἱερεῖς καὶ οἱ διὰ τῆς ᾠδῆς
 αὐτὸν ἐγκωμιάζοντες οὐχ ὁμολογούμενα λέγουσιν,
 20 ἡμεῖς πειρασόμεθα τὰ πιθανώτατα καὶ τοῖς ὑπάρ-
 χουσιν ἔτι κατὰ τὴν χώραν σημείοις τὰ μάλιστα
 συμφωνοῦντα διελθεῖν. γεννηθέντος γὰρ τοῦ Σε- 2
 σωώσιος ἐποίησεν ὁ πατήρ αὐτοῦ μεγαλοπρεπές τι
 καὶ βασιλικόν· τοὺς γὰρ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν
 25 γεννηθέντας παῖδας ἐξ ὅλης τῆς Αἰγύπτου συναγα-
 γὼν καὶ τροφούς καὶ τοὺς ἐπιμελησομένους ἐπιστή-
 σας τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν καὶ παιδείαν ὥρισε τοῖς

3 τὴν om. CD 11 Μύριδος D 13 Σέσωστριν C
 22 Σεσωώσιος] προειρημένον CF 23 ἐποίησεν omittunt et
 post βασιλικὸν inserunt ἔπραξε II 27 καὶ] καὶ τὴν CD.

πᾶσιν, ὑπολαμβάνων τοὺς μάλιστα συντραφέντας
 καὶ τῆς αὐτῆς παρρησίας κεκοινωνηκότας εὐνου-
 στατοὺς καὶ συναγωνιστάς ἐν τοῖς πολέμοις ἀρίστους
 8 ἔσσεσθαι. πάντα δὲ θαψιλῶς χορηγήσας διεπόνησε
 τοὺς παῖδας ἐν γυμνασίοις συνεχέσει καὶ πόνοις·⁵
 οὐδενὶ γὰρ αὐτῶν ἐξῆν προσενέγκασθαι τροφήν, εἰ
 μὴ πρότερον δράμοι σταδίους ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα.
 4 διὸ καὶ πάντες ἀνδρωθέντες ὑπήρξαν ἀθληταὶ μὲν 63
 τοῖς σώμασιν εὖρωστοι, ἡγεμονικοὶ δὲ καὶ καρτερικοὶ
 ταῖς ψυχαῖς διὰ τὴν τῶν ἀρίστων ἐπιτηδευμάτων¹⁰
 5 ἀγωγὴν. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ὁ Σεσώσις ἀποσταλεῖς
 ὑπὸ τοῦ πατρὸς μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Ἀραβίαν,
 συστρατευομένων καὶ τῶν συντρόφων, περὶ τε τὰς
 θήρας διεπονθήθη καὶ ταῖς ἀνυδρῖαις καὶ σπανοσι-
 τῖαις ἐγκαρτερήσας κατεστρέψατο τὸ ἔθνος ἅπαν¹⁵
 τὸ τῶν Ἀράβων, ἀδούλωτον τὸν πρὸ τοῦ χρόνου
 6 γεγονός· ἔπειτα εἰς τοὺς πρὸς τὴν ἐσπέραν τόπους
 ἀποσταλεῖς τὴν πλείστην τῆς Λιβύης ὑπήκοον ἐποιή-
 7 σατο, παντελῶς νέος ὦν τὴν ἡλικίαν. τοῦ δὲ πατρὸς
 τελευτήσαντος διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν καὶ ταῖς²⁰
 προκατεργασθείσαις πράξεσι μετεωρισθείς, ἐπεβάλετο
 8 τὴν οἰκουμένην κατακτήσασθαι. ἔνιοι δὲ λέγουσιν
 αὐτὸν ὑπὸ τῆς ἰδίας θυγατρὸς Ἀθύρτιος παρακλη-
 θῆναι πρὸς τὴν τῶν ὄλων δυναστείαν, ἣν οἱ μὲν
 συνέσει πολὺ τῶν ἄλλων διαφέρουσάν φασι διδάξαι²⁵
 τὸν πατέρα ραδίως [ἂν] ἐσομένην τὴν στρατείαν,
 οἱ δὲ μαντικῇ χρωμένην καὶ τὸ μέλλον ἔσσεσθαι

2 κοινωνήσαντας C 5 πόνοις] κακοπαθείαις CF 10
 ἀρίστων] ἀγαθῶν CF 14 τε om. C 16 Ἀράβων Wesseling,
 βαρβάρων codices 17 τὴν om. CF 18 ἀποσταλεῖς] ἐκπεμ-
 φθεῖς C 24 ἦν om. D 26 ἂν del. Dind.

προγινώσκουσαν ἐκ τε τῆς θυτικῆς καὶ τῆς ἐγκοι-
 μήσεως τῆς ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἐτι δὲ τῶν κατὰ τὸν
 οὐρανὸν γινομένων σημείων. γεγράφασι δὲ τινες 9
 καὶ διότι κατὰ τὴν γένεσιν τοῦ Σεσοώσιος ὁ πατὴρ
 5 αὐτοῦ καθ' ὕπνου δόξαι τὸν Ἥφαιστον αὐτῷ λέγειν
 ὅτι πάσης τῆς οἰκουμένης ὁ γεννηθεὶς παῖς κρατήσῃ.
 διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν τὸν μὲν πατέρα τοὺς 10
 ἡλικιώτας τοῦ προειρημένου ἀθροῖσαι καὶ βασιλικῆς
 ἀγωγῆς ἀξιῶσαι, προκατασκευαζόμενον εἰς τὴν τῶν
 10 ὄλων ἐπίθῃσιν, αὐτὸν δ' ἀνδρωθέντα καὶ τῇ τοῦ
 θεοῦ προορήσει πιστεύσαντα κατενεχθῆναι πρὸς τὴν
 εἰρημένην στρατείαν. πρὸς δὲ ταύτην τὴν ἐπιβολὴν 54
 πρῶτον μὲν τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν κατεσκευάσας
 πᾶσι τοῖς κατ' Αἴγυπτον, ἡγούμενος δεῖν τοὺς μὲν
 15 συστρατεύοντας ἐτοιμῶς ὑπὲρ τῶν ἡγουμένων ἀπο-
 θνήσκειν, τοὺς δ' ἀπολειπομένους ἐπὶ τῶν πατρίδων
 μηδὲν νεωτερίζειν, εἰ μέλλει τὴν προαίρεσιν ἐπὶ
 τέλος ἄξειν. διὸ καὶ πάντας ἐκ τῶν ἐνδεχομένων 2
 εὐηργέτει, τοὺς μὲν χρημάτων δωρεαῖς ἐκθεραπεύων,
 20 τοὺς δὲ χώρας δόσει, τινὰς δὲ τιμωρίας ἀπολύσει,
 πάντας δὲ ταῖς ὀμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπιει-
 κείᾳ προσήγετο· τῶν τε γὰρ βασιλικῶν ἐγκλημάτων
 ἄπαντας ἀθρόους ἀφῆκε καὶ τοὺς πρὸς ἀργύριον
 64 συγκεκλειμένους ἀπέλυσε τοῦ χρέους, ὅντος πολλοῦ
 25 πληθους [ἀνθρώπων] ἐν ταῖς φυλακαῖς. τὴν δὲ 3
 χώραν ἄπασαν εἰς 36 καὶ τριάκοντα μέρη διελών,
 ἃ καλοῦσιν Αἰγύπτιοι νομούς, ἐπέστησεν ἅπασι
 νομάρχας τοὺς ἐπιμελησομένους τῶν τε προσόδων

12 προειρημένην CF 13 ἐγκατεσκευάσας Reiske 22 προσ-
 ηγάγετο D 25 ἀνθρώπων om. CF 27 νόμους D 28 τῶν τε] τε

τῶν βασιλικῶν καὶ διοικήσοντας ἅπαντα τὰ κατὰ
 4 τὰς ἰδίας μερίδας. ἐπελέξατο δὲ καὶ [τούτων] τῶν
 ἀνδρῶν τοὺς ταῖς ῥώμαις διαφέροντας καὶ συνε-
 στήσατο στρατόπεδον ἄξιον τοῦ μεγέθους τῆς ἐπι-
 βολῆς· κατέγραψε γὰρ πεζῶν μὲν ἐξήκοντα μυριάδας, 5
 ἵππεῖς δὲ δισμύριους καὶ τετραμισχιλίους, ξεύγη δὲ
 6 πολεμιστήρια δισμύρια καὶ ἑπταμισχίλια. ἐπὶ δὲ
 τὰς κατὰ μέρος ἡγεμονίας τῶν στρατιωτῶν ἔταξε
 τοὺς συντροφούς, ἐνηθληκότας μὲν ἤδη τοῖς πολέ-
 μοις, ἀρετὴν δ' ἐξηλωκότας ἐκ παιδων, εὐνοίαν δὲ 10
 ἀδελφικὴν ἔχοντας πρὸς τε τὸν βασιλέα καὶ πρὸς
 ἀλλήλους, ὄντας τὸν ἀριθμὸν πλείους τῶν χιλιῶν
 6 καὶ ἑπτακοσίων. πᾶσι δὲ τοῖς προειρημένοις κατε-
 κληροῦχησε τὴν ἀρίστην τῆς χώρας, ὅπως ἔχοντες
 ἱκανὰς προσόδους καὶ μηδενὸς ἐνδεεῖς ὄντες ἀσκήσῃ 15
 55 τὰ περὶ τοὺς πολέμους. κατασκευάσας δὲ τὴν δύ-
 ναμιν ἐστράτευσεν ἐπὶ πρῶτους Αἰθίοπας τοὺς πρὸς
 τῇ μεσημβρίᾳ κατοικοῦντας, καὶ καταπολεμήσας
 ἠνάρκασε τὸ ἔθνος φόρους τελεῖν ἔβενον καὶ χρυσὸν
 2 καὶ τῶν ἐλεφάντων τοὺς ὀδόντας. ἔπειτ' εἰς μὲν 20
 τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν ἀπέστειλε στόλον νεῶν
 τετρακοσίων, πρῶτος τῶν ἐγχωρίων μακρὰ σκάφη
 ναυπηγησάμενος, καὶ τὰς τε νῆσους τὰς ἐν τοῖς τό-
 ποις κατεκτήσατο καὶ τῆς ἡπείρου τὰ παρὰ θάλατ-
 ταν μέρη κατεστρέψατο μέχρι τῆς Ἰνδικῆς· αὐτὸς 25
 δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως πεζῇ τὴν πορείαν ποιησάμε-

τῶν αὐτ τῶν Eich. 2 τούτων incl. Bekker 4 συνεστήσατο]
 τὸ add. D 8 ἔταξε τῶν στρατιωτῶν vulg. 9 πολέμοις G,
 πολεμοῖς ceteri 14 ἀρίστην τῆς χώρας] καλλίστην χώραν Cf
 18 τὴν μεσημβρίαν F 26 πορίαν διασυρίας ποιησάμενος D.

νος κατεστρέψατο πᾶσαν τὴν Ἀσίαν. οὐ μόνον γὰρ 3
 τὴν ὕστερον ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνης κατα-
 κτηθεῖσαν χώραν ἐπῆλθεν, ἀλλὰ καὶ τινὰ τῶν
 ἐθνῶν ὧν ἐκεῖνος οὐ παρέβαλεν εἰς τὴν χώραν. καὶ 4
 5 γὰρ τὸν Γάγγην ποταμὸν διέβη καὶ τὴν Ἰνδικὴν
 ἐπῆλθε πᾶσαν ἕως ὠκεανοῦ καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν
 ἔθνη μέχρι Τανάιδος ποταμοῦ τοῦ διορίζοντος τὴν
 Εὐρώπην ἀπὸ τῆς Ἀσίας· ὅτε δὴ φασὶ τῶν Αἰγυ-
 πτιῶν τινὰς καταλειφθέντας περὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην
 10 συστήσασθαι τὸ τῶν Κόλχων ἔθνος. ὅτι δὲ τοῦτο 5
 τὸ γένος Αἰγυπτιακόν ἐστι σημεῖον εἶναι τὸ περι-
 τέμνεσθαι τοὺς ἀνθρώπους παραπλησίως τοῖς κατ'
 Αἴγυπτον, διαμένοντος τοῦ νομίμου παρὰ τοῖς ἀποί-
 65 κοῖς, καθάπερ καὶ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις. ὁμοίως δὲ 6
 15 καὶ τὴν λοιπὴν Ἀσίαν ἔπασαν ὑπήκοον ἐποίησατο
 καὶ τῶν Κυκλάδων νήσων τὰς πλείους. διαβὰς δ'
 εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ διεξιὼν ἔπασαν τὴν Θράκην
 ἐκινδύνευσεν ἀποβαλεῖν τὴν δύναμιν διὰ σπάνιν
 τροφῆς καὶ τόπων δυσχωρίας. διόπερ ὄρια τῆς 7
 20 στρατείας ποιησάμενος ἐν τῇ Θράκῃ, στήλας κατε-
 σκεύασεν ἐν πολλοῖς τόποις τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατα-
 κτηθέντων· αὗται δὲ τὴν ἐπιγραφὴν εἶχον Αἰγυ-
 πτιοῖς γράμμασι τοῖς ἱεροῖς λεγομένοις, „Τῇδε τὴν
 25 χώραν ἰσχυροὶς κατεστρέψατο τοῖς ἑαυτοῦ βασιλεὺς
 βασιλέων καὶ δεσπότης δεσποτῶν Σεσόωσις“. τὴν 8
 δὲ στήλην κατεσκεύασεν ἔχουσαν αἰδοῖον ἐν μὲν
 τοῖς μαχίμοις ἔθνεσιν ἀνδρὸς, ἐν δὲ τοῖς ἀγεννέσι
 καὶ δειλοῖς γυναικός, ἀπὸ τοῦ κυριωτέρου μέρους

1 τὴν om. D 6 σκυθικῶν D 14 ὁμοίως ὡς C, ὡς F καθ-
 ἀπερ ... Ἰουδαίοις suspectum (c. 28, 2) 23 τὴν om. D 28 κυρια-

τὴν διάθεσιν τῆς ἐκάστων ψυχῆς φανερωτάτην τοῖς
 9 ἐπιγινομένοις ἔσεσθαι νομίζων. ἐν ἐνίοις δὲ τόποις
 καὶ τὴν ἑαυτοῦ κατεσκεύασεν εἰκόνα λιθίνην, τόξα
 καὶ λόγχην ἔχουσαν, τῷ μεγέθει τέτταρσι παλαι-
 σταῖς μείζονα τῶν τεττάρων πηχῶν, ἡλίκος ᾦν καὶ 5
 10 αὐτὸς ἐτύγγανεν. ἐπιεικῶς δὲ προσενεχθεὶς ἅπασι
 τοῖς ὑποτεταγμένοις καὶ συντελέσας τὴν στρατείαν
 ἐν ἔτεσιν ἐννέα, τοῖς μὲν ἔθνεσι κατὰ δύναμιν προσ-
 ἔταξε δωροφορεῖν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς Αἴγυπτον, αὐτὸς
 δ' ἀθροίσας αἰχμαλώτων τε καὶ τῶν ἄλλων λαφύ- 10
 ρων πληθὺς ἀνυπέρβλητον ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πα-
 τρίδα, μεγίστας πράξεις τῶν πρὸ αὐτοῦ κατειργα-
 11 σμένος. καὶ τὰ μὲν ἱερὰ πάντα τὰ κατ' Αἴγυπτον
 ἀναθήμασιν ἀξιολόγοις καὶ σκύλοις ἐκόσμησε, τῶν
 δὲ στρατιωτῶν τοὺς ἀνδραγαθήσαντας δωρεαῖς κατὰ 15
 12 τὴν ἀξίαν ἐτίμησε. καθόλου δὲ ἀπὸ ταύτης τῆς
 στρατείας οὐ μόνον ἡ συνανδραγαθήσασα δύναμις
 μεγάλην εὐπορίαν κτησαμένη τὴν ἐπάνοδον ἐποίη-
 σατο λαμπράν, ἀλλὰ καὶ τὴν Αἴγυπτον ἅπασαν
 συνέβη παντοίας ὠφελείας ἐμπλησθῆναι. 20
 56 Ὁ δὲ Σεσώσις ἀποστήσας τὰ πλήθη ἀπὸ τῶν
 πολεμικῶν ἔργων τοῖς μὲν συνανδραγαθήσασιν συν-
 ἐχώρησε τὴν ῥαστώνην καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν κατα-
 κτηθέντων ἀγαθῶν, αὐτὸς δὲ φιλόδοξος ᾦν καὶ τῆς
 εἰς τὸν αἰῶνα μνήμης ὀρεγόμενος κατεσκεύασεν 25
 ἔργα μεγάλα καὶ θανμαστὰ ταῖς ἐπινοίαις καὶ ταῖς
 χορηγίαις, ἑαυτῷ μὲν ἀθάνατον περιποιοῦντα δόξαν,
 τοῖς δ' Αἰγυπτίοις τὴν εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον ἀσφά-
 ταιον II. ἐκάστου C 19 ἅπασαν] ὅλην C 21 ἀπὸ
 om. CF 26 ἔργα] ἔργα τε vulg.

66 λειαν μετὰ ῥαστώνης. πρῶτον μὲν γὰρ ἀπὸ θεῶν 2
 ἀρξάμενος ᾠκοδόμησεν ἐν πάσαις ταῖς κατ' Αἴγυ-
 πτον πόλεσιν ἱερὸν θεοῦ τοῦ μάλιστα παρ' ἐκάστοις
 τιμωμένου. πρὸς δὲ τὰς ἐργασίας τῶν μὲν Αἴγυ-
 5 πτίων οὐδένα παρέλαβε, δι' αὐτῶν δὲ τῶν αἰχμα-
 λώτων ἔπαντα κατεσκεύασε· διόπερ ἐπὶ πᾶσι τοῖς
 ἱεροῖς ἐπέγραψεν ὥς οὐδεὶς ἐγγχώριος εἰς αὐτὰ με-
 μόχθηκε. λέγεται δὲ τῶν αἰχμαλῶτων τοὺς ἐκ τῆς 3
 Βαβυλωνίας ἀλόντας ἀποστῆναι τοῦ βασιλέως, μὴ
 10 δυναμένους φέρειν τὰς ἐν τοῖς ἔργοις ταλαιπωρίας·
 οὓς καταλαβομένους παρὰ τὸν ποταμὸν χωρίον καρ-
 τερὸν διαπολεμεῖν τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ τὴν σύνεγγυς
 χώραν καταφθεῖρειν, τέλος δὲ δοθείσης ἀδείας αὐ-
 τοῖς κατοικῆσαι τὸν τόπον, ὃν καὶ ἀπὸ τῆς πατρίδος
 15 Βαβυλῶνα προσαγορεῦσαι. δι' αἰτίας δὲ παραπλη- 4
 σίους φασὶν ὠνομάσθαι καὶ τὴν Τροίαν τὴν ἔτι
 [καὶ] νῦν οὖσαν παρὰ τὸν Νεῖλον· τὸν μὲν γὰρ
 Μενέλαον ἐξ Ἰλίου πλέοντα μετὰ πολλῶν αἰχμαλώ-
 των παραβαλεῖν εἰς Αἴγυπτον, τοὺς δὲ Τρῶας
 20 ἀποστάντας αὐτοῦ καταλαβέσθαι τινὰ τόπον καὶ
 διαπολεμῆσαι μέχρι ὅτου συγχωρηθείσης αὐτοῖς τῆς
 ἀσφαλείας ἔκτισαν πόλιν, ἣν ὁμώνυμον αὐτοῦς
 ποιῆσαι τῇ πατρίδι. οὐκ ἄγνωσθ' ὅτι περὶ τῶν 5
 εἰρημένων πόλεων Κτησίας ὁ Κνίδιος διαφόρως
 25 ἰστορήσε, φήσας τῶν μετὰ Σεμιράμιδος παραβαλόν-
 των εἰς Αἴγυπτόν τινας ἐκτικέναι ταύτας, ἀπὸ τῶν
 ἰδίων πατρίδων θεμένους τὴν προσηγορίαν. περὶ 6
 δὲ τούτων τὸ μὲν ἀληθὲς ἐκδέσθαι μετὰ ἀκριβείας

14 τὸν om. D 17 καὶ om. D 20 καταλαβέσθαι G²,
 ἀπολαβέσθαι CG¹, καταλαβεῖν DF.

οὐ δάδιον, τὸ δ' ἀναγραφῆς ἀξιῶσαι τὰ διαφωνοῦ-
μενα παρὰ τοῖς συγγραφεῦσιν ἀναγκαῖον, ὅπως
ἀκέραιος ἡ περὶ τῆς ἀληθείας κρίσις ἀπολείπεται
τοῖς ἀναγινώσκουσιν.

- 57 Ὅ δ' οὖν Σεσόωσις χώματα πολλὰ καὶ μεγάλα ⁵
κατασκευάσας τὰς πόλεις εἰς ταῦτα μετέμικσεν, ὅσαι
μὴ φυσικῶς τὸ ἔδαφος ἐτύγγανον ἐπηρμένον ἔχου-
σαι, ὅπως κατὰ τὰς πληρώσεις τοῦ ποταμοῦ κατα-
φυγὰς ἔχωσιν ἀκινδύνους οἳ τε ἄνθρωποι καὶ τὰ
2 κτήνη. κατὰ πᾶσαν δὲ τὴν χώραν τὴν ἀπὸ Μέμ- ¹⁰
φωας ἐπὶ θάλατταν ὥρυξε πυκνὰς ἐκ τοῦ ποταμοῦ
διώρυγας, ἵνα τὰς μὲν συγκομιδὰς τῶν καρπῶν
ποιῶνται συντόμως καὶ ῥαδίως, ταῖς δὲ πρὸς ἀλλή-
λους τῶν λαῶν ἐπιμιξίαις καὶ πᾶσι τοῖς τόποις
ὑπάρχει ῥαστώνη καὶ πάντων τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν ¹⁵
πολλὴ δαψίλεια· τὸ δὲ μέγιστον, πρὸς τὰς τῶν πο- ⁶⁷
λεμίων ἐφόδους ὀχυρὰν καὶ δυσέμβολον ἐποίησε
3 τὴν χώραν· τὸν γὰρ πρὸ τοῦ χρόνου ἡ κρατίστη
τῆς Αἰγύπτου πᾶσα σχεδὸν ἱππάσιμος οὖσα καὶ ταῖς
συνωρίσιν εὐβάτος ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου διὰ τὸ ²⁰
πλήθος τῶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ διαφυγῶν δυσεφοδω-
4 τάτη γέγονεν. ἐτείχισε δὲ καὶ τὴν πρὸς ἀνατολὰς
νεύουσαν πλευρὰν τῆς Αἰγύπτου πρὸς τὰς ἀπὸ τῆς
Συρίας καὶ τῆς Ἀραβίας ἐμβολὰς ἀπὸ Πηλουσίου
μέχρι Ἡλιουπόλεως διὰ τῆς ἐρήμου, τὸ μῆκος ἐπὶ ²⁵
5 σταδίου χιλίους καὶ πεντακοσίους. ἐναυπηγήσατο
δὲ καὶ πλοῖον κέδρινον τὸ μὲν μῆκος πηχῶν δια-

3 ἀληθείας κρίσις] ἀκριβείας σύστασις D 6 εἰς ταύ-
τας DF, ταύτας C, corr. Wess. 14 τρέποις CF 18 τοῦ]
τούτου D 20 ἔμβατος vulg.

κοσίῳ καὶ ὀγδοήκοντα, τὴν δ' ἐπιφάνειαν ἔχον
 τὴν μὲν ἔξωθεν ἐπίχρυσον, τὴν δ' ἐνδοθεν κατη-
 γυρωμένην· καὶ τοῦτο μὲν ἀνέθηκε τῷ θεῷ τῷ
 μάλιστα ἐν Θήβαις τιμωμένῳ, δύο τε λιθίνους ὀβε-
 5 λίσκους ἐκ τοῦ σκληροῦ λίθου πηχῶν τὸ ὕψος εἰκοσι
 πρὸς τοῖς ἑκατόν, ἐφ' ὧν ἐπέγραψε τό τε μέγεθος
 τῆς δυνάμεως καὶ τὸ πλῆθος τῶν προσόδων καὶ
 τὸν ἀριθμὸν τῶν καταπολεμηθέντων ἐθνῶν· ἐν
 Μέμφει δ' ἐν τῷ τοῦ Ἡφαίστου ἱερῷ μονολίθους
 10 εἰκόνας ἑαυτοῦ τε καὶ τῆς γυναικὸς τὸ ὕψος τριά-
 κοντα πηχῶν, τῶν δ' ὑἱῶν εἰκοσι πηχῶν, διὰ σύμ-
 πτωμα τοιούδε. ἐκ τῆς μεγάλης στρατείας ἀνακάμ- 6
 ψαντος εἰς Αἴγυπτον τοῦ Σεσοῦσιος καὶ διατρίβοντος
 περὶ τὸ Πηλούσιον, ἐστιῶν αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς μετὰ
 15 τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων ἐπιβουλήν συνε-
 στήσατο· ἀναπαυσάμενων γὰρ αὐτῶν ἀπὸ τῆς μέθης,
 ἔχων καλάμου ξηροῦ πλῆθος ἐκ χρόνου παρεσκευ-
 ασμένον, καὶ τοῦτο νυκτὸς τῇ σκηνῇ περιθείς, ἐνέ-
 πρησεν. ἄφνω δὲ τοῦ πυρὸς ἐκλάμψαντος οἱ μὲν 7
 20 ἐπὶ τῆς θεραπέας τοῦ βασιλέως τεταγμένοι παρε-
 βοήθουν ἀγεννῶς ὥς ἂν οἴνωμένοι, ὁ δὲ Σεσοῦσις
 ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας ἀνατείνας καὶ ὑπὲρ τῆς σωτη-
 ρίας τῶν τε παίδων καὶ τῆς γυναικὸς τοῖς θεοῖς
 εὐχόμενος διεξέπεσε διὰ τῆς φλογός. σωθεὶς δὲ 8
 25 παραδόξως τοὺς ἄλλους θεοὺς ἐτίμησεν ἀναθή-
 μασι, καθότι προεῖρηται, πάντων δὲ μάλιστα τὸν
 Ἡφαίστον, ὥς ὑπὸ τούτῳ τετευχῶς τῆς σωτηρίας.

2 ἐνδοθεν] ἐντός CF 4 τε Wesseling, δὲ codices
 13 διατρίψαντος CF 16 ἀναπαυομένων CF 23 τε om.
 vulg. τοῖς θεοῖς om. CF 25 τοὺς D, τοὺς τε vulg.

58 Πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων περὶ τὸν Σεσόωσιν
 ὑπαρξάντων δοκεῖ μεγαλοπρεπέστατον αὐτῷ γεγο-
 νέναι τὸ συντελούμενον ἐν ταῖς ἐξόδοις περὶ τοὺς 68
 2 ἡγεμόνας. τῶν γὰρ καταπεπολεμημένων ἐθνῶν οἱ
 τε τὰς συγκεχωρημένας βασιλείας ἔχοντες καὶ τῶν 5
 ἄλλων οἱ τὰς μεγίστας ἡγεμονίας παρειληφότες
 ἀπήντων εἰς Αἴγυπτον ἐν τακτοῖς χρόνοις φέροντες
 δῶρα· οὗς ὁ βασιλεὺς ἐκδεχόμενος ἐν μὲν τοῖς ἄλ-
 λοις ἐτίμα καὶ διαφερόντως προῆγεν, ὁπότε δὲ πρὸς
 ἱερὸν ἢ πόλιν προσιέναι μέλλοι, τοὺς ἵππους ἀπὸ 10
 τοῦ τεθρίππου λύων ὑπεξεύγνυνεν ἀντὶ τούτων κατὰ
 τέτταρας τοὺς τε βασιλεῖς καὶ τοὺς ἄλλους ἡγεμό-
 νας, ἐνδεικνύμενος, ὥς ᾔετο, πᾶσιν ὅτι τοὺς τῶν
 ἄλλων κρατίστους καὶ δι' ἀρετὴν ἐπιφανεστάτους
 καταπολεμήσας εἰς ἄμιλλαν ἀρετῆς οὐκ ἔχει τὸν 15
 3 δυνάμενον συγκριθῆναι. δοκεῖ δ' οὗτος ὁ βασιλεὺς
 πάντας τοὺς πῶποτε γενομένους ἐν ἐξουσίαις ὑπερ-
 βεβηκέναι ταῖς τε πολεμικαῖς πράξεσι καὶ τῷ μεγέ-
 θει καὶ τῷ πλήθει τῶν τε ἀναθημάτων καὶ τῶν
 ἔργων τῶν κατεσκευασμένων κατ' Αἴγυπτον. ἔτη 20
 δὲ τρία πρὸς τοῖς τριάκοντα βασιλεύσας ἐκ προαι-
 ρέσεως ἐξέλιπε τὸν βίον, ὑπολιπόντων αὐτὸν τῶν
 ὁμμάτων· καὶ τοῦτο πράξας οὐ μόνον παρὰ τοῖς
 ἱεροῦσιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Αἰγυπτίοις
 ἐθαυμάσθη, δόξας τῇ μεγαλοψυχίᾳ τῶν πεπραγμέ- 25
 νων ἀκόλουθον πεποιῆσθαι τὴν τοῦ βίου κατα-
 4 στροφὴν. ἐπὶ τοσοῦτο δ' ἴσχυσε καὶ διέτεινε τοῖς
 χρόνοις ἢ δόξα τούτου τοῦ βασιλέως ὥστε τῆς

10 ἀπὸ] ὑπὸ Hertlein 14 δι' ἀρετὴν] διαρπαγὴν D
 15 τοὺς δυναμένους CF 19 τῷ om. D 22 ὑπολιπόντων DF.

*Αἰγύπτου πολλαῖς γενεαῖς ὕστερον πεσούσης ὑπὸ
 τὴν ἐξουσίαν τῶν Περσῶν, καὶ Δαρείου τοῦ Ξέρξου
 πατρὸς σπουδάσαντος ἐν Μέμφει τὴν ἰδίαν εἰκόνα
 στήσαι πρὸ τῆς Σεσοώσιος, ὃ μὲν ἀρχιερεὺς ἀντείπε
 5 λόγου προτεθέντος ἐν ἐκκλησίᾳ τῶν ἱερέων, ἀπο-
 φηνόμενος ὡς οὕτω Δαρεῖος ὑπερβέβηκε τὰς Σεσοώ-
 σιος πράξεις, ὃ δὲ βασιλεὺς οὐχ ὅπως ἡγανάκτησεν,
 ἀλλὰ καὶ τούναντίον ἡσθεὶς ἐπὶ τῇ παρησίᾳ σπου-
 δάσειν ἔφησεν ὅπως κατὰ μὴδὲν ἐκείνου λειφθεῖη
 10 βιώσας τὸν ἴσον χρόνον, καὶ παρεκάλει συγκρίνειν
 τὰς ἡλικιωτίδας πράξεις· τοῦτον γὰρ δικαιοτάτον
 ἔλεγχον εἶναι τῆς ἀρετῆς. περὶ μὲν οὖν Σεσοώσιος 5
 ἀρκεσθῆσόμεθα τοῖς λόγοις τοῖς ῥηθειῶσιν.
 69 Ὁ δ' υἱὸς αὐτοῦ διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν 59
 15 καὶ τὴν τοῦ πατρὸς προσηγορίαν ἑαυτῷ περιθέμενος
 πρᾶξιν μὲν πολεμικὴν ἢ μνήμης ἀξίαν οὐδ' ἦντιν-
 οὔν συνετελέσατο, συμπτώματι δὲ περιέπεσεν ἰδιό-
 ζοντι. ἐστερήθη μὲν γὰρ τῆς ὀράσεως εἴτε διὰ τὴν 2
 πρὸς τὸν πατέρα τῆς φύσεως κοινωνίαν εἶθ', ὥς
 20 τινες μυθολογοῦσι, διὰ τὴν εἰς τὸν ποταμὸν ἀσέ-
 βειαν, ἐν ᾧ χειμαζόμενός ποτε τὸ φερόμενον θεῦμα
 κατηκόντισε· διὰ δὲ τὴν ἀτυχίαν ἀναγκασθεὶς κατα-
 φυγεῖν ἐπὶ τὴν τῶν θεῶν βοήθειαν, ἐπὶ χρόνους
 ἱκανοὺς πλείσταις θυσίαις καὶ τιμαῖς τὸ θεῖον ἐξ-
 25 λασκόμενος οὐδεμιᾶς ἐτύγχανε πολυωρίας· τῷ δε- 8
 κάτῳ δ' ἔτει μαντείας αὐτῷ γενομένης τιμῆσαι τε*

4 πρὸ τῆς Dindorf, πρὸς τῇ D, πρὸ τῆς τοῦ ceteri
 6 ὑπερτέθειται II 13 τοῖς λόγοις τοῖς ῥηθειῶσιν ABDE,
 τοῖς εἰρημένοις λόγοις ceteri 21 ἐν ᾧ κατηκόν-
 τισεν ABDE³, τὸ γὰρ (γὰρ om. FG) θεῦμα κατηκόντισε ceteri.

τὸν θεὸν τὸν ἐν Ἑλιουπόλει καὶ γυναικὸς οὐρῷ
 νύξασθαι τὸ πρόσωπον ἥτις ἐτέρου πείραν ἀνδρὸς
 οὐκ εἴληφε, τῶν μὲν γυναικῶν ἀπὸ τῆς ἰδίας ἀφ-
 ξάμενος καὶ πολλὰς ἐξετάσας οὐδεμίαν εὗρεν ἀδιά-
 φθορον πλὴν κηπουροῦ τινος, ἣν ὑγιὲς γενόμενος 5
 ἐγγίμε· τὰς δ' ἄλλας ζώσας ἐν κόμῃ τινὶ κατέκασεν,
 ἣν Αἰγύπτιοι διὰ τὸ σύμπτωμα τοῦτο προσηγόρευσαν
 4 ἱερὰν βῶλον· τῷ δ' ἐν Ἑλιουπόλει θεῷ τὰς χάριτας
 ἀπονέμων τῆς εὐεργεσίας κατὰ τὸν χρησμὸν ὀβε-
 λίσκους ἀνέθηκε δύο μονολίθους, τὸ μὲν πλάτος 10
 ὀκτώ, τὸ δὲ μήκος πηχῶν ἑκατόν.

60 Μετὰ δὲ τοῦτον τὸν βασιλεῖα συχνοὶ τῶν δια-
 δεξαμένων τὴν ἀρχὴν τινες οὐδὲν ἐπραξάν ἀνα-
 γραφῆς ἕξιον. πολλαῖς δ' ὕστερον γενεαῖς Ἀμασις
 γενόμενος βασιλεὺς ἤρχε τῶν ὅχλων βιαιότερον 15
 πολλοὺς μὲν γὰρ παρὰ τὸ δίκαιον ἐτιμωρεῖτο,
 συχνοὺς δὲ τῶν οὐσιῶν ἐστέρισκε, πᾶσι δ' ὑπερ-
 οπτικῶς καὶ κατὰ πᾶν ὑπερφηδάνως προσεφέρετο.

2 μέχρι μὲν οὖν τινος οἱ πάσχοντες ἐκαρτέρουν, οὐ
 δυνάμενοι κατ' οὐδένα τρόπον ἀμύνασθαι τοὺς πλέον 20
 ἰσχύοντας· ἐπεὶ δ' Ἀκτισάνης ὁ τῶν Αἰθιοπῶν βασι-
 λεὺς ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτόν, τότε τοῦ μίσους καιρὸν
 3 λαβόντος ἀπέστησαν οἱ πλείστοι. διόπερ ῥαδίως
 αὐτοῦ χειρωθέντος ἢ μὲν Αἰγύπτου ἐπεσεν ὑπὸ τὴν
 4 τῶν Αἰθιοπῶν βασιλείαν, ὃ δ' Ἀκτισάνης ἀνθρῶ- 25
 πίνως ἐνέγκας τὴν εὐτυχίαν ἐπιεικῶς προσεφέρετο
 4 τοῖς ὑποτεταγμένοις· ὅτε δὴ καὶ συνετέλεσεν ἰδιόν

2 ἥτις πείραν . . εἴληφεν ἐτέρου vulg. 11 πηχῶν]
 ποδῶν D. 16 ἐτιμωρήσατο D. 23 λαβόντες libri, corr.
 Dindorf (XV 1, 4) 24 ἐπεσεν] χειρωθεῖσα D.

70 τι περὶ τοὺς ληστές, οὔτε θανατώσας τοὺς ἐνόχους
 οὔτε ὀλοσχερώς ἀφελὲς ἀτιμωρήτους· συναγαγὼν γὰρ 5
 ἐξ ἀπάσης τῆς χώρας τοὺς ἐν ἐγκλήμασιν ὄντας
 κακουργίας, καὶ τὴν διαγνώσιν αὐτῶν δικαιοτάτην
 5 ποιησάμενος, ἡθροίσεν ἕπαντας τοὺς καταδεδικα-
 σμένους, ἀποτεμῶν δ' αὐτῶν τοὺς μυκτῆρας κατῴ-
 κισεν ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆς ἐρήμου [χώρας], κτίσας
 πόλιν τὴν ἀπὸ τοῦ συμπτώματος τῶν οἰκητόρων
 ῥινοκόλουρα προσαγορευθεῖσαν. αὕτη δὲ κειμένη 6
 10 πρὸς τοῖς μεθορίοις τῆς Αἰγύπτου καὶ Συρίας οὐ
 μακρὰν τοῦ παρήκοντος αἰγιαλοῦ πάντων σχεδὸν
 τῶν πρὸς ἀνθρωπίνην διαίταν ἀνηκόντων ἐστέρη-
 ται· περιέχει μὲν γὰρ αὐτὴν χώρα πλήρης ἀλμυρί- 7
 δος, ἐντὸς δὲ τοῦ τείχους ὀλίγον ἐστὶν ὕδωρ ἐν
 15 φρέασι, καὶ τοῦτο διεφθαρμένον καὶ παντελῶς τῇ
 γεύσει πικρὸν. κατῴκισε δ' αὐτοὺς εἰς ταύτην τὴν 8
 χώραν, ὅπως μὴτε τοὺς ἐξ ἀρχῆς ἐπιτηδευθέντας
 βίους διατηροῦντες λυμαίνωνται τοὺς μηδὲν ἀδι-
 κοῦντας, μὴτε κατὰ τὰς πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιμιξίας
 20 ἀγνοοῦμενοι λανθάνωσιν. ἀλλ' ὅμως ἐκριφέντες εἰς 9
 χώραν ἐρημον καὶ πάντων σχεδὸν τῶν χρησίμων
 ἄπορον ἐπενόησαν βίον οἰκεῖον τῆς περὶ αὐτοὺς
 ἐνδεείας, ἀναγκαζούσης τῆς φύσεως πρὸς τὴν ἀπορίαν
 πάντα μηχανᾶσθαι. καλὰ μιν γὰρ κείροντες ἐκ τῆς 10
 25 ὁμόρου χώρας, καὶ ταύτην σιλλίζοντες, λίνα παρα-
 μύκη κατεσκεύαζον, ταῦτα δὲ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν
 ἐπὶ πολλοὺς σταδίους ἰστάντες τὰς θήρας τῶν ὀρ-
 τύγων ἐποιοῦντο· φέρονται γὰρ οὗτοι κατ' ἀγέλας

4 κακουργίας om. II 7 χώρας om. D 9 ρινοκό-
 λουραν D, ρινοκουρούραν CF 24 γὰρ] μὲν γὰρ vulg.

μείζοντας ἐκ τοῦ πελάγους· οὓς θηρεύοντες ἡθροίζον
πληθὺς ἱκανὸν εἰς διατροφὴν ἑαυτοῖς.

- 61 Τοῦ δὲ βασιλέως τούτου τελευτήσαντος ἀνεκτή-
σαντο τὴν ἀρχὴν Αἰγύπτιοι, καὶ κατέστησαν ἐγχώ-
ριον βασιλείᾳ Μένδην, ὃν τινες Μάρκρον προσονο- 5
2 μάζουσιν. οὗτος δὲ πολεμικὴν μὲν προῤῥξιν οὐδ' ἦν-
τινοῦν ἐπετελέσατο, τάφον δ' αὐτῷ κατασκεύασε τὸν
ὀνομαζόμενον λαβύρινθον, οὐχ οὕτω κατὰ τὸ μέγε-
θος τῶν ἔργων θαυμαστὸν ὥς πρὸς τὴν φιλοτεχνίαν 71
δυσμίμητον· ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς αὐτὸν οὐ δύναται 10
ῥαδίως τὴν ἔξοδον εὑρεῖν, ἐὰν μὴ τύχῃ τινὸς ὁδη-
3 γοῦ παντελῶς ἐμπείρου. φασὶ δὲ τινες καὶ τὸν
Δαίδαλον εἰς Αἴγυπτον παραβαλόντα καὶ θαυμά-
σαντα τὴν ἐν τοῖς ἔργοις τέχνην κατασκευάσαι τῷ
βασιλεῦσιν τῆς Κρήτης Μίνω λαβύρινθον ὅμοιον 15
τῷ κατ' Αἴγυπτον, ἐν ᾧ γενέσθαι μυθολογοῦσι τὸν
4 λεγόμενον Μινώταυρον. ἀλλ' ὁ μὲν κατὰ τὴν Κρή-
την ἠφανίσθη τελείως, εἴτε δυνάστου τινὸς κατα-
σκάψαντος εἴτε τοῦ χρόνου τοῦτον λυμνηναμένου·
ὁ δὲ κατ' Αἴγυπτον ἀκέραιον τὴν ὄλην κατασκευὴν 20
τετήρηκε μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου.
- 62 Μετὰ δὲ τὴν τοῦ βασιλέως τούτου τελευτὴν
ἐπὶ γενεᾶς πέντε γενομένης ἀναρχίας τῶν ἀδόξων
τις ἡρέθη βασιλεὺς, ὃν Αἰγύπτιοι μὲν ὀνομάζουσι
Κέτηνα, παρὰ δὲ τοῖς Ἑλλήσιν εἶναι δοκεῖ Πρωτεύς 25
2 ὁ κατὰ τὸν Ἰλιακὸν γεγονὼς πόλεμον. τούτου δὲ
παραδεδομένου τῶν τε πνευμάτων ἔχειν ἐμπειρίαν
καὶ τὴν μορφὴν μεταβάλλειν ὅτε μὲν εἰς ζώων τύ-

9 πρὸς] κατὰ D 16 γενέσθαι] διατρέψαι II 25 Κέτην
F, καὶ τινὰ C 26 γεγόμενος CF.

πους, ὅτε δὲ εἰς δένδρον ἢ πῦρ ἢ τι τῶν ἄλλων,
 ὁμολογούμενα τούτοις συμβαίνει καὶ τοὺς ἱερεῖς
 λέγειν περὶ αὐτοῦ. ἐκ μὲν γὰρ τῆς μετὰ τῶν ἀστρο- 3
 λόγων συμβιώσεως, ἣν ἐποιεῖτο συνεχῶς, ἐμπειρίαν
 5 ἐσχηκέναι τὸν βασιλέα τῶν τοιούτων, ἐκ δὲ τοῦ νο-
 μίμου τοῦ παραδεδομένου τοῖς βασιλεῦσι τὸ περὶ
 τὰς μεταβολὰς τῆς ιδέας μυθολογηθῆναι παρὰ τοῖς
 Ἕλλησιν. ἐν ἔθει γὰρ εἶναι τοῖς κατ' Αἴγυπτον 4
 δυνάσταις περιτίθεσθαι περὶ τὴν κεφαλὴν λεόντων
 10 καὶ ταύρων καὶ δρακόντων προτομάς, σημεῖα τῆς
 ἀρχῆς· καὶ ποτὲ μὲν δένδρα, ποτὲ δὲ πῦρ, ἔστι δ'
 ὅτε καὶ θυμαμάτων εὐωδῶν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
 οὐκ ὀλίγα, καὶ διὰ τούτων ἅμα μὲν ἑαυτοὺς εἰς
 εὐπρέπειαν κοσμεῖν, ἅμα δὲ τοὺς ἄλλους εἰς κατὰ-
 15 πληξιν ἄγειν καὶ δεισιδαίμονα διάθεσιν.

Μετὰ δὲ τὴν Πρωτέως τελευτὴν διαδεξάμενος 5
 τὴν βασιλείαν ὁ νῦν Πέμφρις διετέλεσε πάντα τὸν
 72 τοῦ ζῆν χρόνον ἐπιμελούμενος τῶν προσόδων καὶ
 σωρεύων πανταχόθεν τὸν πλοῦτον, διὰ δὲ μικρο-
 20 ψυχίαν καὶ φιλαργυρίαν ἡθους οὔτε εἰς ἀναθήματα
 θεῶν οὔτ' εἰς εὐεργεσίαν ἀνθρώπων οὐδὲν ἀνήλωσε.
 διὸ καὶ γενόμενος οὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγα- 6
 θὸς ἀντὶ τῆς ἐπ' ἀρετῇ δόξης ἀπέλιπε πλεῖστα χρη-
 ματα τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλευσάντων· ἀργύρου γὰρ
 25 καὶ χρυσοῦ παραδέδοται συναγαγεῖν αὐτὸν εἰς τετ-
 ταρακάοντα μυριάδας ταλάντων.

Τούτου δὲ τελευτήσαντος ἐπὶ γενεὰς ἐπὶ διε- 63
 δέξαντο τὴν ἀρχὴν βασιλεῖς ἀργοὶ παντελῶς καὶ

πρὸς ἄνεσιν καὶ τρυφὴν ἅπαντα πράττοντες. διό-
περ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀναγραφαῖς οὐδὲν αὐτῶν ἔργον
πολυτελεῖς οὐδὲ πρᾶξεις ἱστορίας ἀξία παραδέδοται
πλὴν ἐνὸς Νεϊλέως, ἀφ' οὗ συμβαίνει τὸν ποταμὸν
ὀνομασθῆναι Νεῖλον, τὸ πρὸ τοῦ καλούμενον Αἰγυ- 5
πτον· οὗτος δὲ πλείστας εὐκαίρους διώρυχας κατα-
σκευάσας καὶ πολλὰ περὶ τὴν εὐχρηστίαν τοῦ Νεῖλου
φιλοτιμηθεὶς αἴτιος κατέστη τῷ ποταμῷ ταύτης τῆς
προσηγορίας.

- 2 Ὅγδοος δὲ βασιλεὺς γενόμενος Χέμμις ὁ Μεμ- 10
φίτης ἤρξε μὲν ἔτη πεντήκοντα, κατεσκεύασε δὲ τὴν
μεγίστην τῶν τριῶν πυραμίδων τῶν ἐν τοῖς ἐπτά
3 τοῖς ἐπιφανεστάτοις ἔργοις ἀριθμουμένων. αὐταὶ
δὲ κείμεναι κατὰ τὴν Λιβύην τῆς Μέμφεως ἀπέχουσι
σταδίους ἑκατὸν καὶ εἰκοσι, τοῦ δὲ Νεῖλου πέντε 15
πρὸς τοῖς τετταράκοντα, τῷ δὲ μεγέθει τῶν ἔργων
καὶ τῇ κατὰ τὴν χειρουργίαν τέχνῃ θαυμαστὴν τινα
4 κατάπληξιν παρέχονται τοῖς θεωμένοις. ἡ μὲν γὰρ
μεγίστη τετράπλευρος οὕσα τῷ σχήματι τὴν ἐπὶ τῆς
βάσεως πλευρὰν ἐκάστην ἔχει πλέθρων ἐπτά, τὸ δ' 20
ὑψος πλεόν τῶν ἑξ πλέθρων· συναγωγὴν δ' ἐκ τοῦ
κατ' ὀλίγον λαμβάνουσα μέχρι τῆς κορυφῆς ἐκάστην
5 πλευρὰν ποιεῖ πηχῶν ἑξ. πᾶσα δὲ στερεοῦ λίθου
κατεσκεύασται, τὴν μὲν ἐργασίαν ἔχοντος δυσχερῆ,
τὴν δὲ διαμονὴν αἰώνιον· οὐκ ἐλαττόνων γὰρ ἢ 25
χιλίων ἐτῶν, ὥς φασι, διεληλυθότων εἰς τὸν καθ'

8 παντελεῖς II 5 ὀνομάσθαι II τοῦ] τούτου D
10 χέμμις C 17 τέχνην χειρουργία libri, corr. Reiske (c.
64, 2 et 8) τινὰ om. CD 21 πλεόν] πλείω D, ἔχει πλείω II
23 δὲ] δ' ἐκ A.

ἡμᾶς βίον, ὥς δὲ ἔνιοι γράφουσι, πλειόνων ἢ τρις-
 χιλίων καὶ τετρακοσίων, διαμένουσι μέχρι τοῦ νῦν
 οἱ λίθοι τὴν ἐξ ἀρχῆς σύνθεσιν καὶ τὴν ὅλην κατα-
 σκευὴν ἄσκητον διαφυλάττοντες. λέγεται δὲ τὸν 6
 5 μὲν λίθον ἐκ τῆς Ἀραβίας ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος
 73 κομισθῆναι, τὴν δὲ κατασκευὴν διὰ χωμάτων γενέ-
 σθαι, μήπω τῶν μηχανῶν εὐρημένων κατ' ἐκείνους
 τοὺς χρόνους· καὶ τὸ θαυμασιώτατον, τηλικούτων 7
 ἔργων κατεσκευασμένων καὶ τοῦ περιέχοντος τόπου
 10 παντὸς ἀμώδους ὄντος οὐδὲν ἴχνος οὔτε τοῦ χώ-
 ματος οὔτε τῆς τῶν λίθων ξεστουργίας ἀπολείπεσθαι,
 ὥστε δοκεῖν μὴ κατ' ὀλίγον ὑπ' ἀνθρώπων ἐργα-
 σίας, ἀλλὰ συλλήβδην ὥσπερ ὑπὸ θεοῦ τινος τὸ
 κατασκευάσμα τεθῆναι πᾶν εἰς τὴν περιέχουσιν
 15 ἄμμον. ἐπιχειροῦσι δὲ τινες τῶν Αἰγυπτίων τετρα- 8
 τολογεῖν ὑπὲρ τούτων, λέγοντες ὡς ἐξ ἁλῶν καὶ
 νίτρου τῶν χωμάτων γεγονότων ἐπαφεθεῖς ὁ ποτα-
 μὸς ἐτήξεν αὐτὰ καὶ παντελῶς ἠφάνισεν ἄνευ τῆς
 χειροποιήτου πραγματείας. οὐ μὴν καὶ τάληθες 9
 20 οὕτως ἔχει, διὰ δὲ τῆς πολυχειρίας τῆς τὰ χόματα
 βαλούσης πάλιν τὸ πᾶν ἔργον εἰς τὴν προϋπάρχον-
 σαν ἀποκατεστάθη τάξιν· τριάκοντα μὲν γὰρ καὶ
 ἐξ μυριάδων ἀνδρῶν, ὡς φασι, ταῖς τῶν ἔργων λει-
 τουργίαις προσήδρευσαν, τὸ δὲ πᾶν κατασκευάσμα
 25 τέλος ἔσχε μόγῃς ἐτῶν εἴκοσι διελθόντων.⁵

Τελευτήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως τούτου διεδέ- 64
 ξατο τὴν ἀρχὴν ὁ ἀδελφὸς Κεφρὴν καὶ ἤρξεν ἐτη
 ἐξ πρὸς τοῖς πεντήκοντα· ἔνιοι δὲ φασιν οὐκ ἀδελ-

8 τὸ τηλικούτον ἔργον κατεσκευασμένον vulg. 11 ἀπο-
 λείπεται Π 12 ὥστε] ὡς D.

φόν, ἀλλ' υἷδιν παραλαβεῖν τὴν ἀρχήν, ὀνομαζόμε-
 2 νον Χαβρόν. συμφωνεῖται δὲ παρὰ πᾶσιν ὅτι ξη-
 λώσας ὁ διαδεξάμενος τὴν τοῦ προβασιλεύσαντος
 προαίρεσιν κατεσκεύασε τὴν δευτέραν πυραμίδα, τῇ
 μὲν κατὰ τὴν χειρουργίαν τέχνη παραπλησίαν τῇ 5
 προειρημένῃ, τῷ δὲ μεγέθει πολὺ λειπομένην, ὥς
 ἂν τῆς ἐν τῇ βάσει πλευρᾶς ἐκάστης οὔσης σταδι-
 8 αῖας. ἐπιγέγραπται δ' ἐπὶ τῆς μελζονος τὸ πλῆθος
 τῶν ἀναλωθέντων χρημάτων, ὥς εἰς λάχανα καὶ
 συρμαῖαν τοῖς ἐργάταις μνηνύεται διὰ τῆς γραφῆς 10
 τάλαντα δεδαπανῆσθαι πλείω τῶν χιλίων καὶ ἑξα-
 4 κοσίω. ἡ δ' ἐλάττων ἀνεπίγραφος μὲν ἐστίν, ἀνά-
 βασιν δ' ἔχει διὰ μιᾶς τῶν πλευρῶν ἐγκεκολαμμέ-
 νην. τῶν δὲ βασιλέων τῶν κατασκευασάντων αὐ-
 τὰς ἑαυτοῖς τάφους συνέβη μῆδέτερον αὐτῶν ταῖς 15
 5 πυραμίσιν ἐνταφῆναι· τὰ γὰρ πλήθη διὰ τε ταλαι-
 πωρίαν τὴν ἐν τοῖς ἔργοις καὶ διὰ τὸ τούτους τοὺς
 βασιλεῖς ὥμα καὶ βίαια πολλὰ πρᾶξι δι' ὀργῆς 74
 εἶχε τοὺς αἰτίους, καὶ τὰ σώματα ἡπείλει διασπά-
 6 σειν καὶ μεθ' ὕβρεως ἐκρίψειν ἐκ τῶν τάφων· διὸ 20
 καὶ τελευτῶν ἐκάτερος ἐντετίλατο τοῖς προσήκουσιν
 ἐν ἀσήμερ τόφῳ καὶ λάθρᾳ θάψαι τὸ σῶμα.

Μετὰ δὲ τούτους ἐγένετο βασιλεὺς Μυκερῖνος,
 ὃν τινες Μεγχερῖνον ὀνομάζουσιν, υἱὸς ὢν τοῦ ποιη-
 7 σαντος τὴν προτέραν πυραμίδα. οὗτος δ' ἐπιβα- 25
 λόμενος τρίτην κατασκευάζειν, πρότερον ἐτελεύτησε

2 Χαβρόν CD 3 βασιλεύσαντος CF 5 τέχνην
 χειρουργία libri, c. 63,3 9 εἰς om. C 10 μνηνύεται]
 καὶ μνηνύεται C, καταμνηνέσθαι F 11 δεδαπανῆσθαι τά-
 λαντα vulg. 18 πολλὰ om. D 24 μεχερῖνον D, μὲν
 μεχερῖνον CF.

πρὶν ἢ τὸ πᾶν ἔργον λαβεῖν συντέλειαν. τῆς μὲν
 γὰρ βάσεως ἐκάστην πλευρὰν ὑπεστήσατο πλέθρων
 τριῶν, τοὺς δὲ τοίχους ἐπὶ μὲν πεντεκαίδεκα δό-
 μους κατασκεύασεν ἐκ μέλανος λίθου τῷ Θηβαϊκῷ
 5 παραπλήσιον, τὸ δὲ λοιπὸν ἀνεπλήρωσεν ἐκ λίθων
 ὁμοίων ταῖς ἄλλαις πυραμίσιν. τῷ δὲ μεγέθει λει- 8
 πόμενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προειρημένων τῇ κατὰ
 τὴν χειρουργίαν τέχνῃ πολὺ διαλλάττει καὶ τῇ τοῦ
 λίθου πολυτελείᾳ· ἐπιγέγραπται δὲ κατὰ τὴν βό-
 10 ρειον αὐτῆς πλευρὰν ὁ κατασκευάσας αὐτὴν Μυ-
 κερῖνος. τοῦτον δὲ φασὶ μισήσαντα τὴν τῶν προ- 9
 βασιλευσάντων ὁμότητα ζηλῶσαι βίον ἐπεικὴ καὶ
 πρὸς τοὺς ἀρχομένους εὐεργετικόν, καὶ ποιεῖν αὐ-
 τὸν συνεχῶς ἄλλα τε πλείω δι' ὧν ἦν μάλιστα ἐκ-
 15 καλέσασθαι τὴν τοῦ πλήθους πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν,
 καὶ κατὰ τοὺς χρηματισμοὺς ἀναλίσκειν χρημάτων
 πληθός, διδόντα δωρεὰς τῶν ἐπεικῶν τοῖς δοκοῦ-
 σιν ἐν ταῖς κρίσεσι μὴ κατὰ τρόπον ἀπαλλάττειν.
 Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι τρεῖς πυραμίδες, ὧν ἐκάστη 10
 20 μὲν πλευρὰ πλεθριαία ὑπάρχει, τὸ δ' ὅλον ἔργον
 παραπλήσιον τῇ κατασκευῇ ταῖς ἄλλαις πλὴν τοῦ
 μεγέθους· ταύτας δὲ φασὶ τοὺς προειρημένους τρεῖς
 βασιλεῖς ταῖς ἰδίαις κατασκευάσαι γυναιξίν. ὁμολο- 11
 γεῖται δὲ ταῦτα τὰ ἔργα πολὺ προέχειν τῶν κατ'
 25 Αἰγυπτου οὐ μόνον τῷ βάρει τῶν κατασκευασμάτων
 καὶ ταῖς δαπάναις, ἀλλὰ καὶ τῇ φιλοτεχνίᾳ τῶν ἐρ-

1 πρὶν ἢ τὸ πᾶν] ἢ περ τὸ CF ἔλαβε vulg. 6
 ὁμοίως D 14 μάλιστα] δυνατὸν add. vulg. ἐκκαλεῖ-
 σθαι II 16 καὶ κατὰ] κατὰ δὲ vulg. 20 πλεθριαία D,
 διπλεθρος CF 26 πολυτεχνία II.

- 12 γασαμένων. καὶ φασὶ δεῖν θανμάζειν μᾶλλον τοὺς
 ἀρχιτέκτονας τῶν ἔργων ἢ τοὺς βασιλεῖς τοὺς παρα-
 σχομένους τὰς εἰς ταῦτα χορηγίας· τοὺς μὲν γὰρ 75
 ταῖς ἰδίαις ψυχαῖς καὶ ταῖς φιλοτιμίαις, τοὺς δὲ τῷ
 κληρονομηθέντι πλούτῳ καὶ ταῖς ἀλλοτριαῖς κακου- 5
 13 χίαις ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν τὴν προαίρεσιν. περὶ δὲ
 τῶν πυραμίδων οὐδὲν ὅλως οὔτε παρὰ τοῖς ἐγγω-
 ρίοις οὔτε παρὰ τοῖς συγγραφεῦσι συμφωνεῖται· οἱ
 μὲν γὰρ τοὺς προειρημένους βασιλεῖς κατασκευάσαι
 φασὶν αὐτάς, οἱ δὲ ἑτέρους τινάς· οἶον τὴν μὲν 10
 μεγίστην ποιῆσαι λέγουσιν Ἀρμαῖον, τὴν δὲ δευτέ-
 14 ραν Ἀμωσιν, τὴν δὲ τρίτην Ἰναρῶν. ταύτην δ'
 ἔνιοι λέγουσι Ῥοδώπιδος τάφον εἶναι τῆς ἐταίρας,
 ἧς φασὶ τῶν νομαρχῶν τινὰς ἐραστὰς γενομένους
 διὰ φιλοστοργίαν ἐπιτελέσαι κοινῇ τὸ κατασκευάσμα. 15
 65 Μετὰ δὲ τοὺς προειρημένους βασιλεῖς διεδέξατο
 τὴν ἀρχὴν Βόκχορις, τῷ μὲν σώματι παντελῶς εὐ-
 καταφρόνητος, ἀγκινοῖα δὲ πολὺ διαφέρων τῶν προ-
 2 βασιλευσάντων. πολλοῖς δ' ὕστερον χρόνοις ἔβα-
 σίλευσε τῆς Αἰγύπτου Σαβάκων, τὸ μὲν γένος ὦν 20
 Αἰθίοψ, εὐσεβεία δὲ καὶ χρηστότητι πολὺ διαφέρων
 3 τῶν πρὸ αὐτοῦ. τῆς μὲν οὖν ἐπιεικείας αὐτοῦ λά-
 βοι τις ἂν τεκμήριον τὸ τῶν νομίμων προστίμων
 ἄραι τὸ μέγιστον, λέγω δὲ τὴν τοῦ ζῆν στέρησιν·
 4 ἀντὶ γὰρ τοῦ θανάτου τοὺς καταδικασθέντας ἡνῶν 25

5 ἄλλαις D 10 μὲν om. vulg. 12 ἄμωσι D, ἄμα-
 σιν CF Ἰναρον F, Ἰνάριον C, Ἰνδρων D 13 ῥοδό-
 πιδος DF 15 ἐπιτελέσαι κοινῇ D, οἰκοδομήσαντας ἐπιτε-
 λέσαι F, οἰκοδομήσαντας ἐπιτελέσαι κοινῇ C 19 χρόνοις]
 μετὰ τούτους add. D 22 λάβοιτ' ἂν τις CF 25 θανα-
 τούν Dind.

καζε λειτουργεῖν ταῖς πόλεσι δεδεμένους, καὶ διὰ
 τούτων πολλὰ μὲν χώματα κατεσκεύαζεν, οὐκ ὀλί-
 γας δὲ διώρυχας ὥρυττεν εὐκαίρους· ὑπελάμβανε
 γὰρ τοῖς μὲν κολαζομένοις τὸ τῆς τιμωρίας ἀπότο-
 5 μων ἡλαττωκέναι, ταῖς δὲ πόλεσιν ἀντὶ προστίμων
 ἀνωφελῶν μεγάλην εὐχρηστίαν περιπεποικέναι. τὴν 5
 δὲ τῆς εὐσεβείας ὑπερβολὴν συλλογίσαιτ' ἂν τις ἐκ
 τῆς κατὰ τὸν ὕνειρον φαντασίας καὶ τῆς κατὰ τὴν
 ἀρχὴν ἀποθέσεως. ἔδοξε μὲν γὰρ κατὰ τὸν ὕπνον 6
 10 λέγειν αὐτῷ τὸν ἐν Θήβαις θεὸν ὅτι βασιλεύειν οὐ
 δυνήσεται τῆς Αἰγύπτου μακαρίως οὐδὲ πολὺν χρό-
 νον, ἐὰν μὴ τοὺς ἱερεῖς ἅπαντας διατεμῶν διὰ μέ-
 16 σων αὐτῶν διέλθῃ μετὰ τῆς θεραπείας. πολλάκις 7
 δὲ τούτου γινομένου μεταπεψάμενος πανταχόθεν
 15 τοὺς ἱερεῖς ἔφη λυπεῖν τὸν θεὸν ἐν τῇ χώρᾳ μένων·
 οὐ γὰρ ἂν αὐτῷ τοιαῦτα προστάττειν κατὰ τὸν
 ὕπνον. ἀπελθὼν οὖν βούλεσθαι καθαρὸς παντὸς 8
 μύσους ἀποδοῦναι τὸ ζῆν τῇ πεπρωμένῃ μᾶλλον ἢ
 λυπῶν τὸν κύριον καὶ μίανας ἀσεβεῖ φόνῳ τὸν ἰδιον
 20 βίον ἄρχειν τῆς Αἰγύπτου· καὶ πέρας τοῖς ἐγχο-
 ρίοις ἀποδοὺς τὴν βασιλείαν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Αἰ-
 θιοπίαν.

Ἀναρχίας δὲ γενομένης κατὰ τὴν Αἰγυπτου ἐκ' 66
 ἔτη δύο, καὶ τῶν ὄχλων εἰς ταραχὰς καὶ φόνους
 25 ἐμφυλίους τρεπομένων, ἐποιήσαντο συνωμοσίαν οἱ
 μέγιστοι τῶν ἡγεμόνων δώδεκα· συνεδρεύσαντες δὲ
 ἐν Μέμφει καὶ συνθήκας γραψάμενοι περὶ τῆς πρὸς

1 καὶ διὰ] διὰ δὲ vulg. 3 διώρυττεν D 6 πεποι-
 κέναι vulg. 13 πλεονάκις Π 14 γενομένου vulg.
 πολλαχόθεν D 16 αὐτὸν AB προστετέτακτο Π.

ἀλλήλους ὁμονοίας καὶ πίστεως ἀνέδειξαν ἑαυτοὺς
 2 βασιλεῖς. ἐπ' ἔτη δὲ πεντεκαίδεκα κατὰ τοὺς ὄρκους
 καὶ τὰς ὁμολογίας ἔρξαντες καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους
 ὁμόνοιαν διατηρήσαντες, ἐπεβάλλοντο κατασκευάσαι
 κοινὸν ἑαυτῶν τάφον, ἵνα καθάπερ ἐν τῷ ξῆν εὖ- 5
 νοοῦντες ἀλλήλοις τῶν ἴσων ἐτύγχανον τιμῶν, οὕτω
 καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν ἐν ἐνὶ τόπῳ τῶν σωμάτων
 κειμένων τὸ κατασκευασθὲν μνημεῖον κοινῇ περιέχῃ
 3 τὴν τῶν ἐνταφέντων δόξαν. εἰς ταύτην δὲ τὴν ἐπι-
 βολὴν φιλοκαλοῦντες ἔσπευσαν ὑπερβαλέσθαι τῷ 10
 μεγέθει τῶν ἔργων ἅπαντας τοὺς πρὸ αὐτῶν. ἐκλε-
 ξάμενοι γὰρ τόπον παρὰ τὸν εἰσπλουν τὸν εἰς τὴν
 Μοίριδος λίμνην ἐν τῇ Λιβύῃ κατεσκεύαζον τὸν
 τάφον ἐκ τῶν καλλίστων λίθων, καὶ τῷ μὲν σχήματι
 τετραγώνον ὑπεστήσαντο, τῷ δὲ μεγέθει σταδιαίαν 15
 ἐκάστην πλευρὰν, ταῖς δὲ γλυφαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις
 χειρουργαῖς ὑπερβολὴν οὐκ ἀπέλιπον τοῖς ἐπιγίνο-
 4 μένοις. εἰσελθόντι μὲν γὰρ τὸν περίβολον οἶκος
 ἦν περιστύλος, ἐκάστης πλευρᾶς ἐκ τετραράκοντα
 κίωνων ἀναπληρουμένης, καὶ τούτου μονόλιθος ἦν 20
 ὀροφή, φάτναις διαγεγλυμμένη καὶ γραφαῖς διαφό-
 5 ροις πεποικιλμένη. εἶχε δὲ τῆς πατρίδος τῆς ἐκά-
 στου τῶν βασιλέων ὑπομνήματα καὶ τῶν ἱερῶν καὶ
 θυσιῶν τῶν ἐν αὐτῇ ταῖς καλλίσταις γραφαῖς φιλο-
 6 τέχνως δεδημιουργημένα. καθόλου δὲ τοιαύτην τῇ 25
 πολυτελείᾳ καὶ τηλικαύτην τῷ μεγέθει τὴν ὑπό-
 στασιν τοῦ τάφου λέγεται ποιήσασθαι τοὺς βασι-

5 ἑαυτῶν] ἀπάντων CF 8 μνημεῖον CF 9 εἰς ταύ-
 την ὑπερβαλέσθαι ABDE, ἔσπευσαν οὖν ὑπερβάλλεσθαι
 ceteri 13 μύριδος codices 18 ξοικὸς ἦν ποιήσαντι περί-
 στύλον ABD 23 ἱερῶν D.

λείψ, ὥστ' εἰ μὴ πρὸ τοῦ συντελέσαι τὴν ἐπιβολὴν
 κατελύθησαν, μηδεμίαν ἂν ὑπερβολὴν ἑτέροις πρὸς
 κατασκευὴν ἔργων ἀπολιπεῖν. ἀρξάντων δὲ τούτων 7
 77 τῆς Αἰγύπτου πεντεκαίδεκα ἔτη συνέβη τὴν βασι-
 5 λείαν εἰς ἓνα περιστῆναι διὰ τοιανύτας αἰτίας. Ψαμ- 8
 μήτιχος ὁ Σαΐτης, εἰς ὧν τῶν δώδεκα βασιλέων καὶ
 τῶν παρὰ θάλατταν μερῶν κυριεύων, παρείχετο
 φορτία πᾶσι τοῖς ἐμπόροις, μάλιστα δὲ τοῖς τε
 Φοίνιξι καὶ τοῖς Ἑλλήσι· διὰ δὲ [τοῦ] τοιούτου τρό- 9
 10 που τὰ τε ἐκ τῆς ἰδίας χώρας λυσιτελῶς διατιθέ-
 μενος καὶ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι φνομένων
 μεταλαμβάνων, οὐ μόνον εὐπορίαν εἶχε μεγάλην
 ἀλλὰ καὶ φιλίαν πρὸς ἔθνη καὶ δυνάστας. διὰ δὲ 10
 ταῦτά φασι φθονήσαντας αὐτῷ τοὺς ἄλλους βασι-
 15 λεῖς πόλεμον ἐξενεγκεῖν. ἔνιοι δὲ τῶν ἀρχαίων συγ-
 γραφῶν μυθολογοῦσι χρησμὸν γενέσθαι τοῖς ἡγε-
 μόσιν, ὃς ἂν αὐτῶν ἐκ χαλκῆς φιάλης πρῶτος ἐν
 Μέμφει σπείσῃ τῷ θεῷ, κρατήσῃεν αὐτὸν πάσης τῆς
 Αἰγύπτου· τὸν δὲ Ψαμμήτιχον, ἐξενέγκαντος ἐκ τοῦ
 20 ἱεροῦ τῶν ἱερέων τινὸς φιάλας δώδεκα χρυσᾶς,
 περιελόμενον τὴν περικεφαλαίαν σπείσαι. ὑπιδό- 11
 μένους οὖν τοὺς συνάρχοντας τὸ πραχθὲν ἀποκτεῖ-
 ναι μὲν αὐτὸν μὴ βουληθῆναι, φνυγαδεῦσαι δὲ καὶ
 προστάξαι διατρίβειν ἐν τοῖς ἔλεσι τοῖς παρὰ θά-
 25 λατταν. εἴτε δὴ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν εἴτε διὰ τὸν 12
 φθόνον, καθότι προείρηται, γενομένης τῆς δια-

5 περιστῆναι εἰς ἓνα vulg. Ψαμμήτιχος CF semper
 8 τε om. vulg. 9 καὶ τοῖς] καὶ II τοῦ om. codices
 11 ἄλλοις ἔθνεσι] Ἑλλήσι II, ἄλλοῖς f. 18 τῆς om.
 vulg. 20 ἑνδεκα Herod. II 151 21 ὑπειδομένους libri,
 corr. Dind. 25 δὴ] δὲ D.

φορᾶς, ὁ μὲν Ψαμμήτιχος ἔκ τε τῆς Καρίας καὶ τῆς Ἰωνίας μισθοφόρους μεταπεμφάμενος ἐνίκησε παρατάξει περὶ πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Μώμεφιν, τῶν δ' ἀντιταξαμένων βασιλέων οἱ μὲν κατὰ τὴν μάχην ἀνῆρέθησαν, οἱ δ' εἰς Λιβύην ἐκδιωχθέντες οὐκ ἐτι περὶ τῆς ἀρχῆς ἴσχυσαν ἀμφισβητῆσαι.

- 67 Τῆς δ' ὅλης βασιλείας κυριεύσας ὁ Ψαμμήτιχος τῷ μὲν ἐν Μέμφει θεῷ τὸ πρὸς ἑω προπύλαιον κατεσκεύασε καὶ τῷ ναῷ τὸν περίβολον, κολοττοῦς ὑποστήσας ἀντὶ τῶν κίωνων δωδεκαπῆχεις· τοῖς δὲ 10 μισθοφόροις χωρὶς τῶν ὁμολογημένων συντάξων δωρεάς τε ἀξιολόγους ἀπένειμε καὶ τὰ καλούμενα στρατοπέδα τόπον οἰκεῖν ἔδωκε καὶ χώραν πολλὴν κατεκληροῦχησε μικρὸν ἐπάνω τοῦ Πηλουσιακοῦ στόματος· οὗς ἐντεῦθεν Ἀμασις ὕστερον πολλοῖς ἔτεσι 15 βασιλεύσας ἀνέστησε καὶ κατῴκισεν εἰς Μέμφιν.
- 2 διὰ δὲ τῶν μισθοφόρων κατωρθωκῶς τὴν βασιλείαν ὁ Ψαμμήτιχος τούτοις τὸ λοιπὸν μάλιστ' ἐνεπίστευε τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ διετέλεσε ξενοτροφῶν
- 3 μεγάλας δυνάμεις. στρατεύσαντος δ' εἰς τὴν Σν- 20 ρίαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὰς παρατάξεις τοὺς μὲν μισθοφόρους προτιμῶντος καὶ τάττοντος εἰς τὰ δεξιὰ μέρη, τοὺς δ' ἐγχωρίους ἀτιμότερον ἄγοντος καὶ τὸν εὐώνυμον τόπον ἀπονέμοντος τῆς φάλαγγος, οἱ μὲν Αἰγύπτιοι διὰ τὴν ὕβριν παροξυνθέντες καὶ 25 γενόμενοι τὸ πλῆθος πλείους τῶν εἰκοσι μυριάδων ἀπέστησαν καὶ προῆγον ἐπ' Αἰθιοπίας, κερκικότες

1 μὲν] μὲν γὰρ vulg. ἔκ τε τῆς Ἀραβίας καὶ τῆς Καρίας καὶ τῆς Ἰωνίας F, ἔκ τε καὶ τῆς καυίας καὶ τῆς Ἰωνίας καὶ τῆς Καρίας C 3 μέμφιν D 18 ἐνεπίστευσε CF.

ἰδίαν χώραν ἑαυτοῖς κατακτᾶσθαι· ὁ δὲ βασιλεὺς 4
 τὸ μὲν πρῶτον ἐπεμψέ τινας τῶν ἡγεμόνων τοὺς
 ἀπολογησομένους ὑπὲρ τῆς ἀτιμίας, ὥς δ' οὐ προσ-
 εἶχον αὐτοῖς, αὐτὸς μετὰ τῶν φίλων ἐδίωξε πλοίοις.
 5 προαγόντων δ' αὐτῶν παρὰ τὸν Νεῖλον καὶ τοὺς 5
 ὄρους ὑπερβαλλόντων τῆς Αἰγύπτου, ἐδεῖτο μετα-
 νοῆσαι καὶ τῶν τε ἱερῶν καὶ τῶν πατρίδων, ἔτι δὲ
 καὶ γυναικῶν καὶ τέκνων ὑπεμίμνησκεν. οἱ δ' ἅμα 6
 πάντες ἀναβοήσαντες καὶ τοῖς κοντοῖς τὰς ἀσπίδας
 10 πατάξαντες ἔφασαν, ἕως ἂν κυριεύωσι τῶν ὅπλων,
 ῥαδίως εὐρήσειν πατρίδας· ἀναστειλάμενοι δὲ τοὺς
 χιτῶνας καὶ τὰ γεννητικὰ μέρη τοῦ σώματος δει-
 ξαντες οὔτε γυναικῶν οὔτε τέκνων ἀπορήσειν ἔφα-
 σαν ταῦτ' ἔχοντες. τοιαύτη δὲ μεγαλοψυχία χρη- 7
 15 σάμενοι καὶ καταφρονήσαντες τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις
 μεγίστων εἶναι δοκούντων, κατελάβοντο μὲν τῆς
 Αἰθιοπίας τὴν κρατίστην, κατακληρονομήσαντες δὲ
 πολλὴν χώραν ἐν ταύτῃ κατώκησαν. ὁ δὲ Ψαμμή- 8
 20 τιχος ἐπὶ μὲν τούτοις οὐ μετρίως ἐλυπήθη, τὰ δὲ
 τὴν Αἴγυπτον διατάξας καὶ τῶν προσόδων
 ἐπιμελούμενος πρὸς τε Ἀθηναίους καὶ τινας τῶν
 ἄλλων Ἑλλήνων συμμαχίαν ἐποιήσατο. εὐηργέτει δὲ 9
 καὶ τῶν ξένων τοὺς ἐθελοντὴν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπο-
 δημοῦντας, καὶ φιλέλλην ὦν διαφερόντως τοὺς υἱοὺς
 25 τὴν Ἑλληνικὴν ἐδίδαξε παιδείαν· καθόλου δὲ πρῶτος
 τῶν κατ' Αἴγυπτον βασιλέων ἀνέωξε τοῖς ἄλλοις

4 αὐτοῖς om. D ἐδίωκε D 5 προιόντων Π 7 δὲ
 καί] δὲ vulg. 11 ἀναστειλαντες D 12 μόρια G 23
 ξένων] διαφερόντως add. D ἐθελοντὴν Kalker, ἐθελοντῇ
 CD, ἐθελοντι F.

- ἔθνεσι τὰ κατὰ τὴν ἄλλην χώραν ἐμπόρια καὶ πολλὴν ἀσφάλειαν τοῖς καταπλέονσι ξένοις παρείχετο.
- 10 οἱ μὲν γὰρ πρὸ τούτου δυναστεύσαντες ἄβατον ἐποιοῦν τοῖς ξένοις τὴν Αἴγυπτον, τοὺς μὲν φονεύοντες, τοὺς δὲ καταδουλοῦμενοι τῶν καταπλεόντων. 5
- 11 καὶ γὰρ ἡ περὶ τὸν Βούσιριν ἀσέβεια διὰ τὴν τῶν ἐγγχωρίων ἀξενίαν διεβοήθη παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν, οὐκ οὐσα μὲν πρὸς ἀλήθειαν, διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀνορίας εἰς μύθου πλάσμα καταχωρίσθησα.
- 68 Μετὰ δὲ Φαμμήτιχον ὕστερον τέταρσι γενεαῖς Ἀφρίης ἐβασίλευσεν ἑτη δυσεὶ κλείω τῶν εἰκοσι. στρατεύσας δὲ δυνάμεσιν ἀδραῖς πεζαῖς τε καὶ ναυτικαῖς ἐπὶ Κύπρον καὶ Φοινίκην Σιδῶνα μὲν κατὰ 79 πρῶτος εἴλε, τὰς δ' ἄλλας τὰς ἐν τῇ Φοινίκῃ πόλεις 15 καταπληξάμενος προσηγάγετο· ἐνίκησε δὲ καὶ ναυμαχίᾳ μεγάλῃ Φοινικὰς τε καὶ Κυπρίους, καὶ λαφύρων ἀθροίσας πλῆθος ἐπανήλθεν εἰς Αἴγυπτον.
- 2 μετὰ δὲ ταῦτα δύναντες πέμψας ἀδράν τῶν ὁμοεθνῶν ἐπὶ Κυρήνην καὶ Βάρκην, καὶ τὸ πλεῖστον αὐ- 20 τῆς ἀποβαλὼν, ἀλλοτρίους ἔσχε τοὺς διασωθέντας· ὑπολαβόντες γὰρ αὐτὸν ἐπ' ἀπωλείᾳ συντάξαι τὴν στρατείαν, ὅπως ἀσφαλέστερον ἄρχῃ τῶν λοιπῶν
- 3 Αἰγυπτίων, ἀπέστησαν. ἀποσταλεῖς δὲ πρὸς τούτους ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἄμασις, ἀνὴρ ἐμφανὲς Αἰ- 25 γύπτιος, τῶν μὲν ρηθέντων ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ὁμό-

1 ἄλλην del. aut ὄλην leg. Reiske 3 ἀνενίβατον II
 4 ἐποιοῦντο τοῖς ξένοις D, τοῖς ξένοις ἐποιοῦν vulg. 15
 ἄλλας τῆς Φοινίκης πόλεις II 20 πλεῖον CF 22 συν-
 τάξαι] συστήσασθαι II 26 ρηθεισῶν Wess.

νοιαν [έντολῶν] ήμέλησε, τοῦναντίον δ' εκείνους
 προτρεψάμενος εἰς άλλοτρίότητα συναπέστη καὶ βα-
 σιλεὺς αὐτὸς ήρέθη. μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον καὶ 4
 τῶν ἄλλων έγχωρίων ἀπάντων συνεπιθεμένων, ὁ
 5 βασιλεὺς διαπορούμενος ήναγκάσθη καταφυγεῖν ἐπὶ
 τοὺς μισθοφόρους, ὄντας εἰς τρισμυρίους. γενο- 5
 μένης οὖν παρατάξεως περὶ τήν Μάρειαν κόμην,
 καὶ τῶν Αἰγυπτίων τῇ μάχῃ κρατησάντων, ὁ μὲν
 Ἀφρίης ζωγραφθεὶς ἀνήχθη καὶ στραγγαλισθεὶς έτε-
 10 λεύτησεν, Ἀμασις δὲ διατάξας τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν
 ὥς ποτ' έδοξεν αὐτῷ συμφέρειν, ήρχε νομίμως τῶν
 Αἰγυπτίων καὶ μεγάλης έτύγχανεν ἀποδοχῆς. κατ- 6
 εστρέψατο δὲ καὶ τὰς ἐν Κύπρῳ πόλεις καὶ πολλὰ
 τῶν ἱερῶν εκόσμησεν ἀναθήμασιν ἀξιολόγοις. βα-
 15 σιλεύσας δ' έτη πέντε πρὸς τοῖς πεντήκοντα κατέ-
 στρεψε τὸν βίον καθ' ὃν χρόνον Καμβύσης ὁ τῶν
 Περσῶν βασιλεὺς έστράτευσεν ἐπὶ τὴν Αἰγυπτον,
 κατὰ τὸ τρίτον έτος τῆς έξηκοστῆς καὶ τρίτης ὀλυμ-
 πιάδος, ἣν ένίκα στάδιον Παρμενίδης Καμαριναῖος.
 20 Ἐπεὶ δὲ τὰς τῶν ἐν Αἰγύπτῳ βασιλέων πράξεις 69
 ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων διεληλύθαμεν ἀρ-
 κοῦντως μέχρι τῆς Ἀμάσιδος τελευτῆς, τὰς λοιπὰς
 ἀναγράφομεν ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις· περὶ δὲ τῶν 2
 νομίμων τῶν κατ' Αἰγυπτον νῦν διέξιμεν ἐν κεφα-
 25 λαίοις τὰ τε παραδοξότατα καὶ τὰ μάλιστα ὠφελῆ-
 σαι δυνάμενα τοὺς ἀναγινώσκοντας. πολλὰ γὰρ τῶν
 παλαιῶν έθῶν τῶν γενομένων παρ' Αἰγυπτίοις οὐ
 μόνον παρὰ τοῖς έγχωρίοις ἀποδοχῆς έτυχεν, ἀλλὰ

1 έντολῶν del. Eich. 6 εἰς] ὡς II 7 μαρίαν codices
 9 στραγγαληθεὶς codices 22 Ἀμάσιος codices.

καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν οὐ μετρίως ἐθαυμάσθη·
 3 διόπερ οἱ μέγιστοι τῶν ἐν παιδείᾳ δοξασθέντων
 ἐφιλοτιμήθησαν εἰς Αἴγυπτον παραβαλεῖν, ἵνα μετά- 80
 σχωσι τῶν τε νόμων καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὡς
 4 ἀξιολόγων ὄντων. καίπερ γὰρ τῆς χώρας τὸ πα- 5
 λαιὸν δυσεπιβάτου τοῖς ξένοις οὕσης διὰ τὰς προ-
 ειρημένους αἰτίας, ὁμως ἔσπευσαν εἰς αὐτὴν παρα-
 βαλεῖν τῶν μὲν ἀρχαιοτάτων Ὀρφεὺς καὶ ὁ ποιη-
 τῆς Ὅμηρος, τῶν δὲ μεταγενεστέρων ἄλλοι τε πλεί-
 ονους καὶ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος, ἔτι δὲ Σόλων ὁ 10
 5 νομοθέτης. λέγουσι τοίνυν Αἰγύπτιοι παρ' αὐτοῖς
 τὴν τε τῶν γραμμάτων εὗρεσιν γενέσθαι καὶ τὴν
 τῶν ἄστρον παρατήρησιν, πρὸς δὲ τούτοις τὰ τε
 κατὰ τὴν γεωμετρίαν θεωρήματα καὶ τῶν τεχνῶν
 τὰς πλείστας εὗρεθῆναι, νόμους τε τοὺς ἀρίστους 15
 6 τεθῆναι. καὶ τούτων μεγίστην ἀπόδειξιν φασιν εἶ-
 ναι τὸ τῆς Αἰγύπτου πλείω τῶν ἑπτακοσίων καὶ
 τετρακισχιλίων ἐτῶν βασιλεῦσαι τοὺς πλείους ἐγγε-
 νεῖς καὶ τὴν χώραν εὐδαιμονεστάτην ὑπάρχειν τῆς
 ἀπάσης οἰκουμένης· ταῦτα γὰρ οὐκ ἂν ποτε γενέ- 20
 σθαι μὴ οὐ τῶν ἀνθρώπων χρωμένων κρατίστοις
 ἔθεσι καὶ νόμοις καὶ τοῖς κατὰ πᾶσαν παιδείαν ἐπι-
 7 τηδεύμασιν. ὅσα μὲν οὖν Ἡρόδοτος καὶ τινες τῶν
 τὰς Αἰγυπτίων πράξεις συνταξαμένων ἐσχεδιάκασιν,
 ἐκουσίως προκρίναντες τῆς ἀληθείας τὸ παραδοξο- 25
 λογεῖν καὶ μύθους πλάττειν ψυχαγωγίας ἕνεκα, παρ-
 ῆσομεν, ἀντὰ δὲ τὰ παρὰ τοῖς ἱερεῦσι τοῖς κατ'

6 τοῖς ξένοις δυσεπιβάτου vulg. 10 δὲ] δὲ καὶ vulg.
 12 καὶ τῇ] καὶ CF 14 κατὰ] περὶ vulg. 24 αἰγυ-
 πτίας D 26 καὶ μύθους πλάττειν del. Eich.

Αἴγυπτον ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς γεγραμμένα φιλοτί-
μως ἐξητακότες ἐκδησόμεθα.

Πρῶτον μὲν τοίνυν οἱ βασιλεῖς αὐτῶν βίον εἰ- 70
χον οὐχ ὅμοιον τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐν μοναρχικαῖς
5 ἐξουσίαις οὔσι καὶ πάντα πράττουσι κατὰ τὴν ἐαν-
τῶν προαίρεσιν ἀνυπευθύνως, ἀλλ' ἦν ἅπαντα τε-
ταγμένα νόμων ἐπιταγαῖς, οὐ μόνον τὰ περὶ τοὺς
χρηματισμούς, ἀλλὰ καὶ τὰ περὶ τὴν καθ' ἡμέραν
διαγωγὴν καὶ δίαιταν. περὶ μὲν γὰρ τὴν θερα- 2
10 πείαν αὐτῶν οὐδεὶς ἦν οὔτ' ἀργυρώνητος οὔτ' οἰκο-
γενῆς δοῦλος, ἀλλὰ τῶν ἐπιφανεστάτων ἱερέων
υἱοὶ πάντες, ὑπὲρ εἴκοσι μὲν ἔτη γεγονότες, πεπαι-
δευμένοι δὲ κάλλιστα τῶν ὁμοεθνῶν, ἵνα τοὺς ἐπι-
μελησομένους τοῦ σώματος καὶ πᾶσαν ἡμέραν καὶ
15 νύκτα προσεδρεύοντας ὁ βασιλεὺς ἔχων ἀρίστους
81 μὴδὲν ἐπιτηδεύῃ φαῦλον· οὐδεὶς γὰρ ἐπὶ πλέον κα-
κίας προβαίνει δυνάστης, εἰ μὴ τοὺς ὑπηρετήσου-
τας ἔχῃ ταῖς ἐπιθυμίαις. διατεταγμένοι δ' ἦσαν αἱ 3
τε τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς ὥραι, καθ' ἃς ἐκ
20 παντὸς τρόπου καθῆκον ἦν τὸν βασιλέα πράττειν
τὸ συντεταγμένον, οὐ τὸ δεδογμένον ἑαυτῷ. ἔωθεν 4
μὲν γὰρ ἐγεφθέντα λαβεῖν αὐτὸν ἔδει πρῶτον τὰς
πανταχόθεν ἀπεσταλμένας ἐπιστολάς, ἵνα δύνῃται
πάντα κατὰ τρόπον χρηματίζειν καὶ πράττειν, εἰδὼς
25 ἀκριβῶς ἕκαστα τῶν κατὰ τὴν βασιλείαν συντελου-
μένων· ἔπειτα λουσάμενον καὶ τοῖς τῆς ἀρχῆς συσ-
σήμοις μετ' ἐσθῆτος λαμπραῖς κοσμήσαντα τὸ σῶμα

8 τὰ om. D 17 τοὺς om. D 20 καθῆκον ἦν] καθ-
ῆκε II 21 συντεταγμένον] ἐκ τῶν νόμων add. C, ἐν τοῖς
νόμοις add. F 24 καὶ πράττειν om. E.

- 5 θῦσαι τοῖς θεοῖς. τῷ τε βωμῷ προσαχθέντων τῶν
 θυμάτων ἔθος ἦν τὸν ἀρχιερέα στάντα πλησίον τοῦ
 βασιλέως εὐχεσθαι μεγάλη τῇ φωνῇ, περιεστῶτος
 τοῦ πλήθους τῶν Αἰγυπτίων, δοῦναι τὴν τε ὑγίειαν
 καὶ ἄλλα ἀγαθὰ πάντα τῷ βασιλεῖ διατηροῦντι τὰ 5
 6 πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους δίκαια. ἀνθομολογεῖσθαι
 δ' ἦν ἀναγκαῖον καὶ τὰς κατὰ μέρος ἀρετὰς αὐτοῦ,
 λέγοντα διότι πρὸς τε τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς καὶ πρὸς
 τοὺς ἀνθρώπους ἡμερώτατα διάκειται· ἐγκρατὴς τε
 γὰρ ἐστί καὶ δίκαιος καὶ μεγαλόψυχος, ἔτι δ' ἄψευ- 10
 δῆς καὶ μεταδοτικὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ καθόλου πάσης
 ἐπιθυμίας κρείττων, καὶ τὰς μὲν τιμωρίας ἐλάττους
 τῆς ἀξίας ἐπιτιθεὶς τοῖς ἁμαρτήμασι, τὰς δὲ χάριτας
 μεῖζονας τῆς εὐεργεσίας ἀποδιδούς τοῖς εὐεργετή-
 7 σασι. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα παραπλήσια τούτοις διελ- 15
 θὼν ὁ κατευχόμενος τὸ τελευταῖον ὑπὲρ τῶν ἀγνο-
 ουμένων ἀρὰν ἐποιεῖτο, τὸν μὲν βασιλέα τῶν ἐγκλη-
 μάτων ἐξαιρούμενος, εἰς δὲ τοὺς ὑπερηρετούντας καὶ
 διδάξαντας τὰ φαῦλα καὶ τὴν βλάβην καὶ τὴν
 8 τιμωρίαν ἀξιῶν ἀποσκήψαι. ταῦτα δ' ἐπραττεν 20
 ἅμα μὲν εἰς δεισιδαιμονίαν καὶ θεοφιλή βίον τὸν
 βασιλέα προτρέπόμενος, ἅμα δὲ καὶ κατὰ τρόπον
 ζῆν ἐθίζων οὐ διὰ πικρᾶς νουθετήσεως, ἀλλὰ δι'
 ἐπαίνων κεχαρισμένων καὶ πρὸς ἀρετὴν μάλιστ'
 9 ἀνηκόντων. μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ βασιλέως ἱερο- 25
 σκοπησαμένου μόσχῳ καὶ καλλιεργήσαντος, ὁ μὲν 32
 ἱερογραμματεὺς παρανεγίνωσκέ τινας συμβουλίας

5 τὰγαθὰ Hertlein 7 ἀναγκαῖον] δίκαιον D 20
 ἀψευδῶν ἀποσκήψαι] ἀποσκήπτων Π 22 καὶ om. D 23
 πικρᾶς] μακρᾶς D.

συμφερούσας καὶ πράξεις ἐκ τῶν ἱερῶν βίβλων τῶν
 ἐπιφανεστάτων ἀνδρῶν, ὅπως ὁ τῶν ὄλων τὴν ἡγε-
 μονίαν ἔχων τὰς καλλίστας προαιρέσεις τῇ διανοίᾳ
 θεωρήσας οὕτω πρὸς τὴν τεταγμένην τῶν κατὰ
 5 μέρος τρέπεται διοίκησιν. οὐ γὰρ μόνον τοῦ χρη- 10
 ματίζειν ἢ κρίνειν ἦν καιρὸς ὠρισμένος, ἀλλὰ καὶ
 τοῦ περιπατῆσαι καὶ λούσασθαι καὶ κοιμηθῆναι μετὰ
 τῆς γυναικὸς καὶ καθόλου τῶν κατὰ τὸν βίον πρατ-
 τομένων ἀπάντων. τροφαῖς δ' ἔθος ἦν αὐτοῖς ἀπα- 11
 10 λαῖς χρῆσθαι, κρέα μὲν μόσχων καὶ χηνῶν μόνων
 προσφερομένους, οἴνου δὲ τακτόν τι μέτρον πλ-
 νοντας μὴ δυνάμενον πλησμονὴν ἔκαιρον ἢ μέθην
 περιποιῆσαι. καθόλου δὲ τὰ περὶ τὴν δίαίταν οὕτως 12
 ὑπῆρχε συμμέτρως διατεταγμένα ὥστε δοκεῖν μὴ
 15 νομοθέτην, ἀλλὰ τὸν ἄριστον τῶν ἱατρῶν συντετα-
 χέναι τῆς ὑγείας στοχαζόμενον. παραδόξου δ' εἶναι 71
 δοκοῦντος τοῦ μὴ πᾶσαν ἔχειν ἐξουσίαν τὸν βασιλέα
 τῆς καθ' ἡμέραν τροφῆς, πολλῶ θανμασιώτερον ἦν
 τὸ μῆτε δικάζειν μῆτε χρηματίζειν τὸ τυχὸν αὐτοῖς
 20 ἐξεῖναι, μὴδὲ τιμωρῆσασθαι μηδένα δι' ὕβριν ἢ δια-
 θυμὸν ἢ τινα ἄλλην αἰτίαν ἄδικον, ἀλλὰ καθάπερ
 οἱ περὶ ἐκάστων κείμενοι νόμοι προσέταττον. ταῦτα 2
 δὲ κατὰ τὸ ἔθος πράττοντες οὐχ ὅπως ἡγανάκτουν
 ἢ προσέκοπτον ταῖς ψυχαῖς, ἀλλὰ τοῦναντίον ἡγοῦντο
 25 ἑαυτοὺς ζῆν βίον μακαριώτατον· τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους 3
 ἀνθρώπους ἐνόμιζον ἀλογίστως τοῖς φυσικοῖς πάθεσι

6 ἢ κρίνειν del. Reiske 9 αὐτοῖς om. D ἀπαλαῖς]
 ἀπαλαῖς II (c. 84, 5) 10 μὲν μόσχων] μόσχεια CF' μόνον vulg.
 11 μέρος D 12 ἢ μέθην del. Reiske 14 συντεταγμένα II
 19 μὴδὲ δικάζειν D; f. del. 24 ψυχαῖς] τύχαις Eich.

χαριζομένους πολλά πράττειν τῶν φερόντων βλάβας
 ἢ κινδύνους, καὶ πολλάκις ἐνίους εἰδότας ὅτι μέλ-
 λουσιν ἀμαρτάνειν μηδὲν ἤττον πράττειν τὰ φαῦλα,
 κατισχυομένους ὑπ' ἔρωτος ἢ μίσους ἢ τινος ἑτέρου
 πάθους, ἑαυτοὺς δ' ἐξηλακότας βίον τὸν ὑπὸ τῶν 5
 φρονηματάτων ἀνδρῶν προκεκριμένον ἐλαχίστοις περι-
 4 πίπτειν ἀγνοήμασι. τοιαύτη δὲ χρωμένων τῶν βασι-
 λέων δικαιοσύνη πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους, τὰ πλήθη
 ταῖς εἰς τοὺς ἡγούμενους εὐνοίαις πᾶσαν συγγενι-
 κὴν φιλοστοργίαν ὑπερεβάλλετο· οὐ γὰρ μόνον τὸ 10
 σύστημα τῶν ἱερέων, ἀλλὰ καὶ συλλήβδην ἅπαντες
 οἱ κατ' Αἰγυπτίον οὐχ οὕτω γυναικῶν καὶ τέκνων 83
 καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς ἀγαθῶν
 5 ἐφρόντιζον ὥς τῆς τῶν βασιλέων ἀσφαλείας. τοι-
 γαροῦν πλείστον μὲν χρόνον τῶν μνημονευομένων 15
 βασιλέων πολιτικὴν κατάστασιν ἐτήρησαν, εὐδαι-
 μονέστατον δὲ βίον ἔχοντες διετέλεσαν, ἕως ἔμει-
 νεν ἡ προειρημένη τῶν νόμων σύνταξις, πρὸς δὲ
 τούτοις ἐθνῶν τε πλείστων ἐπεκράτησαν καὶ μεγί-
 στους πλοῦτους ἔσχον, καὶ τὰς μὲν χώρας ἐργοῖς 20
 καὶ κατασκευάσμασιν ἀνυπερβλήτοις, τὰς δὲ πόλεις
 ἀναθήμασι πολυτελέσι καὶ παντοίοις ἐκόσμησαν.

72 Καὶ τὰ μετὰ τὴν τελευτὴν δὲ γινόμενα τῶν βα-
 σιλέων παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις οὐ μικρὰν ἀπόδειξιν
 εἶχε τῆς τοῦ πλήθους εὐνοίας εἰς τοὺς ἡγούμενους· 25
 εἰς ἀνεπαίσθητον γὰρ χάριν ἢ τιμὴ τιθεμένη μαρ-
 2 τυρίαν ἀνόθευτον περιεῖχε τῆς ἀληθείας. ὁπότε γὰρ
 ἐκλείποι τις τὸν βίον τῶν βασιλέων, πάντες οἱ κατὰ

2 ὅτε D 4 ἑτέρου] ἄλλον II 18 νομίμων D 19
 τε om. C 25 εἶχε] φέρειν D, φέρει AB.

τὴν Αἴγυπτον κοινὸν ἀνηροῦντο πένθος, καὶ τὰς
 μὲν ἐσθῆτας κατεργήττοντο, τὰ δ' ἱερὰ συνέκλειον
 καὶ τὰς θυσίας ἐπέλχον καὶ τὰς ἐορτὰς οὐκ ἤγον
 ἐφ' ἡμέρας ἑβδομήκοντα καὶ δύο· καταπεπλασμένοι
 5 δὲ τὰς κεφαλὰς πηλῷ καὶ περιεξωσμένοι σινδόνας
 ὑποκάτω τῶν μαστῶν ὁμοίως ἄνδρες καὶ γυναῖκες
 περιῆσαν ἀθροισθέντες κατὰ διακοσίους ἢ τριακο-
 σίους, καὶ τὸν μὲν θρῆνον ἐν θύμῳ μετ' ᾧδῆς
 ποιούμενοι δις τῆς ἡμέρας ἐτίμων ἐγκωμίους, ἀνα-
 10 καλούμενοι τὴν ἀρετὴν τοῦ τετελευτηκότος, τροφήν
 δ' οὔτε τὴν ἀπὸ τῶν ἐμψύχων οὔτε τὴν ἀπὸ τοῦ
 πυροῦ προσεφέροντο, τοῦ τε οἴνου καὶ πάσης πολυ-
 τελείας ἀπέχοντο. οὐδεὶς δ' ἂν οὔτε λουτροῖς οὔτ' 3
 ἀλείμμασιν οὔτε στρωματῖς προσέλειτο χρῆσθαι, οὐ
 15 μὴν οὐδὲ πρὸς τὰ ἀφροδίσια προσελθεῖν ἂν ἐτόλ-
 μησεν, ἀλλὰ καθάπερ ἀγαπητοῦ τέκνου τελευτήσαν-
 τος ἕκαστος περιώδυνος γινόμενος ἐπένθει τὰς εἰ-
 ρημένους ἡμέρας. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ τὰ πρὸς 4
 ταφήν λαμπρῶς παρεσκευασμένοι, καὶ τῇ τελευταίᾳ
 20 τῶν ἡμερῶν θέντες τὴν τὸ σῶμα ἔχουσιν λάρνακα
 πρὸ τῆς εἰς τὸν τάφον εἰσόδου, προετίθεισαν κατὰ
 νόμον τῷ τετελευτηκότι κριτήριον τῶν ἐν τῷ βίῳ
 84 πραχθέντων. δοθείσης δ' ἐξουσίας τῷ βουλομένῳ 5
 κατηγορεῖν, οἱ μὲν ἱερεῖς ἐνεκωμιάζον ἕκαστα τῶν
 25 καλῶς αὐτῷ πραχθέντων διεξιόντες, αἱ δὲ πρὸς τὴν
 ἐκφορὰν συνηγμένοι μυριάδες τῶν ὄχλων ἀκούου-
 σαι συνεπευφήμουν, εἰ τύχοι καλῶς βεβιωκώς, εἰ

4 καταπεπασμένοι CF (c. 91, 1) 12 πρὸς D 19
 ταφήν] τὴν ταφήν vulg. παρεσκευασμένοι] ἡτοιμασμένοι II
 22 κριτήριον] ἀκροατήριον II.

6 δὲ μὴ, τούναντίον ἐθορύβουν. καὶ πολλοὶ τῶν βασιλέων διὰ τὴν τοῦ πλήθους ἐναντίωσιν ἀπεστερήθησαν τῆς ἐμφανοῦς καὶ νομίμου ταφῆς· διὸ καὶ συνέβαινε τοὺς τὴν βασιλείαν διαδεχομένους μὴ μόνον διὰ τὰς ἄρτι φηθείσας αἰτίας δικαιοπραγεῖν, 5 ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν φόβον τῆς μετὰ τὴν τελευταίαν ἐσομένης ὑβρεῶς τε τοῦ σώματος καὶ βλασφημίας εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα. τῶν μὲν οὖν περὶ τοὺς ἀρχαίους βασιλεῖς νομίμων τὰ μέγιστα ταῦτ' ἔστιν.

73 Τῆς Αἰγύπτου δὲ πάσης εἰς πλείω μέρη διηρη- 10 μένης, ὧν ἕκαστον κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον ὀνομάζεται νομός, ἐφ' ἑκάστῳ τέτακται νομάρχης ὁ τὴν ἁπάντων ἔχων ἐπιμέλειαν τε καὶ φροντίδα. 2 τῆς δὲ χώρας ἁπάσης εἰς τρία μέρη διηρημένης τὴν μὲν πρώτην ἔχει μερίδα τὸ σύστημα τῶν ἱερῶν, 15 μεγίστης ἐντροπῆς τυγχάνον παρὰ τοῖς ἐγγχωρίοις διὰ τε τὴν εἰς τοὺς θεοὺς ἐπιμέλειαν καὶ διὰ τὸ πλείστην σύνεσιν τοὺς ἄνδρας τούτους ἐκ παιδείας 3 εἰσφέρεισθαι. ἐκ δὲ τούτων τῶν προσόδων τὰς τε θυσίας ἁπάσας τὰς κατ' Αἴγυπτον συντελοῦσι καὶ 20 τοὺς ὑπηρέτας τρέφουσι καὶ ταῖς ἰδίαις χρεῖαις χορηγοῦσιν· οὔτε γὰρ τὰς τῶν θεῶν τιμὰς ᾤοντο δεῖν ἀλλάττειν, ἀλλ' ὑπὸ τε τῶν αὐτῶν ἀεὶ καὶ παραπλησίως συντελεῖσθαι, οὔτε τοὺς πάντων προβου- 4 λευομένους ἐνδεεῖς εἶναι τῶν ἀναγκαίων. καθόλου 25 γὰρ περὶ τῶν μεγίστων οὗτοι προβουλεῖσθαι συνδιατρίβουσι τῷ βασιλεῖ, τῶν μὲν συνεργοί, τῶν δὲ εἰσηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι γινόμενοι, καὶ διὰ μὲν

4 μὴ] οὐ Π
ἦν D 15 εἴχε D

12 νόμος D
21 ἔτρεφον D

τέτακται] τεταγμένος
23 τε om. vulg.

τῆς ἀστρολογίας καὶ τῆς ἱεροσκοπίας τὰ μέλλοντα
 προσημαίνοντες, ἐκ δὲ τῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις
 ἀναγεγραμμένων πράξεων τὰς ὠφελῆσαι δυναμένας
 παραναγινώσκοντες. οὐ γάρ, ὥσπερ παρὰ τοῖς Ἑλ- 5
 5 λησιν, εἰς ἀνὴρ ἢ μία γυνή τὴν ἱερῶσύνην παρεί-
 ληφεν, ἀλλὰ πολλοὶ περὶ τὰς τῶν θεῶν θυσίας καὶ
 τιμὰς διατρίβουσι, καὶ τοῖς ἐγγόνους τὴν ὁμοίαν
 τοῦ βίου προαίρεσιν παραδιδόασιν. εἰσὶ δὲ οὗτοι
 πάντων τε ἀτελεῖς καὶ δευτερεύοντες μετὰ τὸν βα-
 10 σιλέα ταῖς τε δόξαις καὶ ταῖς ἐξουσίαις. τὴν δὲ 6
 δευτέραν μοῖραν οἱ βασιλεῖς παρειλήφασιν εἰς προσ-
 ὄδους, ἀφ' ὧν εἰς τὴν πολέμους χορηγοῦσι καὶ
 τὴν περὶ αὐτοὺς λαμπρότητα διαφυλάττουσι, καὶ
 85 τοὺς μὲν ἀνδραγαθήσαντας δωρεαῖς κατὰ τὴν ἀξίαν
 15 τιμᾶσι, τοὺς δ' ἰδιώτας διὰ τὴν ἐκ τούτων εὐπορίαν
 οὐ βαπτίζουσι ταῖς εἰσφοραῖς. τὴν δὲ μερίδα τὴν 7
 τελευταίαν ἔχουσιν οἱ μάχιμοι καλούμενοι καὶ πρὸς
 τὰς λειτουργίας τὰς εἰς τὴν στρατείαν ὑπακούοντες,
 ἵν' οἱ κινδυνεύοντες εὐνούστατοι τῇ χώρᾳ διὰ τὴν
 20 κληρουχίαν ὄντες προθύμως ἐπιδέχωνται τὰ συμ-
 βαλίνοντα κατὰ τοὺς πολέμους δεινά. ἔτοπον γὰρ 8
 ἦν τὴν μὲν τῶν ἀπάντων σωτηρίαν τούτοις ἐπιτρέ-
 πειν, ὑπὲρ οὗ δὲ ἀγωνιοῦνται μηδὲν αὐτοῖς ὑπάρ-
 χειν κατὰ τὴν χώραν σπουδῆς ἄξιον· τὸ δὲ μέγι-
 25 στον, εὐπορουμένους αὐτοὺς ῥαδίως τεκνοποιήσειν,
 καὶ διὰ τοῦτο τὴν πολυανθρωπίαν κατασκευάσειν,
 ὥστε μὴ προσδεῖσθαι ξενικῆς δυνάμεως τὴν χώραν.
 ὁμοίως δ' οὗτοι τὴν τάξιν ταύτην ἐκ προγόνων δια- 9

5 εἰς] καὶ εἰς D 26 κατασκευάζειν codices, corr. Ste-
 phanus 28 ὁμως II.

δεχόμενοι ταῖς μὲν τῶν πατέρων ἀνδραγαθίαις προ-
τρέπονται πρὸς τὴν ἀνδρείαν, ἐκ παιδων δὲ ζηλω-
ται γινόμενοι τῶν πολεμικῶν ἔργων ἀνίκητοι ταῖς
τόλμαις καὶ ταῖς ἐμπειρίαις ἀποβαίνουσιν.

- 74 Ἔστι δ' ἕτερα συντάγματα τῆς πολιτείας τρία, ⁵
τό τε τῶν νομέων καὶ τὸ τῶν γεωργῶν, ἔτι δὲ τὸ
τῶν τεχνιτῶν. οἱ μὲν οὖν γεωργοὶ μικροῦ τινος
τὴν καρποφόρον γῆν τὴν παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ
τῶν ἱερέων καὶ τῶν μαχίμων μισθούμενοι διατε-
λοῦσι τὸν πάντα χρόνον περὶ τὴν ἐργασίαν ὄντες ¹⁰
τῆς χώρας· ἐκ νηπίου δὲ συντρεφόμενοι ταῖς γεωρ-
γικαῖς ἐπιμελείαις πολὺ προέχουσι τῶν παρὰ τοῖς
² ἄλλοις ἔθνεσι γεωργῶν ταῖς ἐμπειρίαις· καὶ γὰρ τὴν
τῆς γῆς φύσιν καὶ τὴν τῶν ὑδάτων ἐπίρρυσιν, ἔτι
δὲ τοὺς καιροὺς τοῦ τε σπόρου καὶ τοῦ θερισμοῦ ¹⁵
καὶ τῆς ἄλλης τῶν καρπῶν συγκομιδῆς ἀκριβέστατα
πάντων γινώσκουσι, τὰ μὲν ἐκ τῆς τῶν προγόνων
παρατηρήσεως μαθόντες, τὰ δ' ἐκ τῆς ἰδίας πείρας
³ διδαχθέντες. ὁ δ' αὐτὸς λόγος ἐστὶ καὶ περὶ τῶν
νομέων, οἳ τὴν τῶν θρεμμάτων ἐπιμέλειαν ἐκ πα- ²⁰
τέρων ὥσπερ κληρονομίας νόμῳ παραλαμβάνοντες
ἐν βίῳ κτηνοτρόφῳ διατελοῦσι πάντα τὸν τοῦ ζῆν
⁴ χρόνον, καὶ πολλὰ μὲν παρὰ τῶν προγόνων πρὸς
θεραπείαν καὶ διατροφὴν ἀρίστην τῶν βοσκομένων
παρειλίφασιν, οὐκ ὀλίγα δ' αὐτοὶ διὰ τὸν εἰς ταῦτα ²⁵
ζῆλον προσευρίσκουσι, καὶ τὸ θανμασιώτατον, διὰ
τὴν ὑπερβολὴν τῆς εἰς ταῦτα σπουδῆς οἳ τε ὀρνιθο-
τρόφοι καὶ οἱ χηνοβοσκοὶ χωρὶς τῆς παρὰ τοῖς

8 γῆν] χώραν II
φοῦντες D.

10 ἅπαντα vulg.

22 κτηνοτρο-

ἄλλοις ἀνθρώποις ἐκ φύσεως συντελουμένης γενέ-
 σεως τῶν εἰρημένων ζώων αὐτοὶ διὰ τῆς ἰδίας
 φιλοτεχνίας ἀμύθητον πλῆθος ὀρνέων ἀθροίζουσιν·
 86 οὐ γὰρ ἐπαράξουσιν διὰ τῶν ὀρνέων, ἀλλ' αὐτοὶ 5
 5 παραδόξως χειρουργοῦντες τῇ συνέσει καὶ φιλοτεχ-
 νίᾳ τῆς φυσικῆς ἐνεργείας οὐκ ἀπολείπονται. ἀλλὰ 6
 μὴν καὶ τὰς τέχνας ἰδεῖν ἔστι παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις
 μάλιστα διαπεπονημένας καὶ πρὸς τὸ καθήκον τέ-
 λος διηκριβωμένας· παρὰ μόνοις γὰρ τοῦτοις οἱ δη-
 10 μιουργοὶ πάντες οὗτ' ἐργασίας ἄλλης οὔτε πολιτι-
 κῆς τάξεως μεταλαμβάνειν ἔδονται πλὴν τῆς ἐκ τῶν
 νόμων ὥρισμαμένης καὶ παρὰ τῶν γονέων παραδεδο-
 μένης, ὥστε μήτε διδασκάλου φθόνον μήτε πολι-
 τικοὺς περισπασμοὺς μήτ' ἄλλο μηδὲν ἐμποδίζειν
 15 αὐτῶν τὴν εἰς ταῦτα σπουδὴν. παρὰ μὲν γὰρ τοῖς 7
 ἄλλοις ἰδεῖν ἔστι τοὺς τεχνίτας περὶ πολλὰ τῇ δια-
 νοίᾳ περισπωμένους καὶ διὰ τὴν πλεονεξίαν μὴ μέ-
 νοντας τὸ παράπαν ἐπὶ τῆς ἰδίας ἐργασίας· οἱ μὲν·
 γὰρ ἐφάπτονται γεωργίας, οἱ δ' ἐμπορίας κοινω-
 20 νοῦσιν, οἱ δὲ δυοῖν ἢ τριῶν τεχνῶν ἀντέχονται,
 πλείστοι δ' ἐν ταῖς δημοκρατουμέναις πόλεσιν εἰς
 τὰς ἐκκλησίας συντρέχοντες τὴν μὲν πολιτείαν λυ-
 μαίνονται, τὸ δὲ λυσιτελεῖς περιποιοῦνται παρὰ τῶν
 μισθοδοτούντων· παρὰ δὲ τοῖς Αἰγυπτίοις, εἴ τις
 25 τῶν τεχνιτῶν μετάρχοι τῆς πολιτείας ἢ τέχνας πλείους
 ἐργάζοιτο, μεγάλας περιπίπτει τιμωρίας.

Τὴν μὲν οὖν διαίρεσιν τῆς πολιτείας καὶ τὴν 8

13 παραδιδασκάλου D 19 γεωργίας] καὶ γεωργεῖν D,
 καὶ γεωργίας Bekker 25 πολιτείας] ἐκκλησίας D 26
 τιμωρίας] ζημίαις II.

τῆς ιδίας τάξεως ἐπιμέλειαν διὰ προγόνων τοιαύτην
 ἔσχον οἱ τὸ παλαιὸν τὴν Αἴγυπτον κατοικοῦντες.
 75 περὶ δὲ τὰς κρίσεις οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐποιοῦντο σπου-
 δήν, ἡγούμενοι τὰς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀποφάσεις
 μεγίστην ῥοπήν τῷ κοινῷ βίῳ φέρειν πρὸς ἀμφο-⁵
 2 τερα. δῆλον γὰρ ἦν ὅτι τῶν μὲν παρανομούντων
 κολαζομένων, τῶν δ' ἀδικουμένων βοηθείας τυγχά-
 νόντων, ἀρίστη διόρθωσις ἔσται τῶν ἀμαρτημάτων·
 εἰ δ' ὁ φόβος ὁ γινόμενος ἐκ τῶν κρίσεων τοῖς
 παρανομοῦσιν ἀνατρέποιτο χρήμασιν ἢ χάρισιν, ἔσο-¹⁰
 3 μένην ἐώρων τοῦ κοινοῦ βίου σύγχυσιν. διόπερ ἐκ
 τῶν ἐπιφανεστάτων πόλεων τοὺς ἀρίστους ἔνδρας
 ἀποδεικνύντες δικαστὰς κοινούς οὐκ ἀπειτύγγανον
 τῆς προαιρέσεως. ἐξ Ἑλλίου γὰρ πόλεως καὶ Θηβῶν
 καὶ Μέμφεως δέκα δικαστὰς ἐξ ἐκάστης προέκρινον·¹⁵
 καὶ τοῦτο τὸ συνέδριον οὐκ ἐδόκει λείπεσθαι τῶν
 Ἀθηνησιν Ἀρεοπαγιδῶν ἢ τῶν παρὰ Λακεδαιμονίοις
 4 γερόντων. ἐπεὶ δὲ συνέλθοιεν οἱ τριάκοντα, ἐπέ-
 κρινον ἐξ ἑαυτῶν ἓνα τὸν ἄριστον, καὶ τοῦτον μὲν
 ἀρχιδικαστὴν καθίσταντο, εἰς δὲ τὸ τούτου τόπον²⁰
 ἀπέστελλεν ἡ πόλις ἕτερον δικαστήν. συντάξεις δὲ
 τῶν ἀναγκαίων παρὰ τοῦ βασιλέως τοῖς μὲν δικα-
 σταῖς ἱκαναὶ πρὸς διατροφὴν ἐχορηγοῦντο, τῷ δ'
 5 ἀρχιδικαστῇ πολλαπλάσιοι. ἐφόρει δ' οὗτος περὶ τὸν⁸⁷
 τράχηλον ἐκ χρυσῆς ἀλύσεως ἡρτημένον ζώδιον τῶν²⁵
 πολυτελῶν λίθων, ὃ προσηγόρευον ἀλήθειαν. τῶν δ'
 ἀμφισβητήσεων ἤρχοντο ἐπειδὴν τὴν τῆς ἀληθείας
 6 εἰκόνα ὁ ἀρχιδικαστὴς πρόσθαιτο. τῶν δὲ πάντων

14 Ἑλλιοπόλεως γὰρ F 19 τῶν ἀρίστων D 27
 ἐπειδὴ Dind. 28 πρόσθαιτο Reiske.

νόμων ἐν βιβλίοις ὁκτὼ γεγραμμένων, καὶ τούτων
 παρακειμένων τοῖς δικασταῖς, ἕθους ἦν τὸν μὲν κατή-
 γορον γράψαι καθ' ἑν ὧν ἐνεκάλει καὶ πῶς γέγρονε
 καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἀδικήματος ἢ τῆς βλάβης, τὸν
 5 ἀπολογούμενον δὲ λαβόντα τὸ χρηματισθὲν ὑπὸ τῶν
 ἀντιδίκων ἀντιγράψαι πρὸς ἕκαστον ὥς οὐκ ἐπραξεν
 ἢ πράξας οὐκ ἠδίκησεν ἢ ἀδικήσας ἐλάττονος ζημίας
 ἄξιός ἐστι τυχεῖν. ἔπειτα νόμιμον ἦν τὸν κατήγορον 7
 ἀντιγράψαι καὶ πάλιν τὸν ἀπολογούμενον ἀντιθεῖ-
 10 ναι. ἀμφοτέρων δὲ τῶν ἀντιδίκων τὰ γεγραμμένα
 δις τοῖς δικασταῖς δόντων, τὸ τηνικαῦτ' ἔδει τοὺς
 μὲν τριάκοντα τὰς γνώμας ἐν ἀλλήλοις ἀποφαίνεσθαι,
 τὸν ἀρχιδικαστὴν δὲ τὸ ζῳδῖον τῆς ἀληθείας προσ-
 τίθεσθαι τῇ ἐτέρᾳ τῶν ἀμφισβητήσεων. τούτῳ δὲ 16
 15 τῷ τρόπῳ τὰς κρίσεις πάσας συντελεῖν τοὺς Αἰγυ-
 πτίους, νομίζοντας ἐκ μὲν τοῦ λέγειν τοὺς συνηγόρους
 πολλὰ τοῖς δικαίοις ἐπισκοπήσειν· καὶ γὰρ τὰς τέχνας
 τῶν φητόρων καὶ τὴν τῆς ὑποκρίσεως γοητείαν καὶ
 τὰ τῶν κινδυνευόντων δάκρυα πολλοὺς προτρέπε-
 20 σθαι παρορᾶν τὸ τῶν νόμων ἀπότομον καὶ τὴν τῆς
 ἀληθείας ἀκρίβειαν· θεωρεῖσθαι γοῦν τοὺς ἐπαινου- 2
 μένους ἐν τῷ κρίνειν πολλάκις ἢ δι' ἀπάτην ἢ διὰ
 ψυχραγωγίαν ἢ διὰ τὸ πρὸς τὸν ἕλεον πάθος συνεκφε-
 ρομένους τῇ δυνάμει τῶν συνηγορούντων· ἐκ δὲ τοῦ
 25 γράφειν τὰ δίκαια τοὺς ἀντιδίκους ᾤοντο τὰς κρίσεις
 ἀκριβεῖς ἔσεσθαι, γυμνῶν τῶν πραγμάτων θεωρου-
 μένων. οὕτω γὰρ [ἂν] μάλιστα μήτε τοὺς εὐφνεῖς 3
 τῶν βραδυτέρων πλεονεκτῇσιν μήτε τοὺς ἐνηθλη-

21 ἐπαινουμένους] ἀγωνιζομένους II 24 συνηγοροῦν-
 τω] λεγόντων II 27 ἂν del. Dind.

κότας τῶν ἀπείρων μήτε τοὺς ψεύστας καὶ τολμηροὺς τῶν φιλαλήθων καὶ κατεσταλμένων τοῖς ἡθεσι, πάντας δ' ἐπ' ἴσης τεύξεσθαι τῶν δικαίων, ἱκανὸν χρόνον ἐκ τῶν νόμων λαμβανόντων τῶν μὲν ἀντιδίκων ἐξετάσαι τὰ παρ' ἀλλήλων, τῶν δὲ δικαστῶν συγκρι- 5 ναι τὰ παρ' ἀμφοτέρων.

- 77 Ἐπεὶ δὲ τῆς νομοθεσίας ἐμνήσθημεν, οὐκ ἀνοί-
κειον εἶναι τῆς ὑποκειμένης ἱστορίας νομίζομεν ἐκ-
θέσθαι τῶν νόμων ὅσοι παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις παλαιό-
τητι διήνεγκαν ἢ παρηλλαγμένην τάξιν ἔσχον ἢ τὸ 10
σύνολον ὠφέλειαν τοῖς φιλαναγνωστοῦσι δύνανται
2 παρασχέσθαι. πρῶτον μὲν οὖν κατὰ τῶν ἐπιόρκων
θάνατος ἦν παρ' αὐτοῖς τὸ πρόστιμον, ὥς δύο τὰ
μέγιστα ποιούντων ἀνομήματα, θεοὺς τε ἀσεβούντων
καὶ τὴν μέγιστην τῶν παρ' ἀνθρώποις πλῆστιν ἀνα- 15
3 τρεπόντων. ἔπειτα εἴ τις ἐν ὁδῷ κατὰ τὴν χώραν 88
ἰδὼν φονευόμενον ἄνθρωπον ἢ τὸ καθόλου βίαιόν
τι πάσχοντα μὴ ῥύσαιτο θνητὸς ὢν, θανάτῳ περι-
πεσεῖν ὤφειλεν· εἰ δὲ πρὸς ἀλήθειαν διὰ τὸ ἀδύνα-
τον μὴ κατισχύσαι βοηθῆσαι, μνηστῆρα γε πάντως 20
ὤφειλε τοὺς ληστὰς καὶ ἐπεξιέναι τὴν παρανομίαν·
τὸν δὲ ταῦτα μὴ πράξαντα κατὰ τὸν νόμον ἔδει
μαστιγοῦσθαι τεταγμένως πληγὰς καὶ πάσης εἰργε-
4 σθαι τροφῆς ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. οἱ δὲ ψευδῶς τινων
κατηγορήσαντες ὤφειλον τοῦτο παθεῖν ὃ τοῖς συκο- 25
φαντηθεῖσιν ἐτέτακτο πρόστιμον, εἴπερ ἔτυχον κατα-
5 δικασθέντες. προσετέτακτο δὲ καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυ-
πτίοις ἀπογράφεσθαι πρὸς τοὺς ἄρχοντας ἀπὸ τίνων

3 [ἱκανὸν] ἐφ' ἱκανὸν D 16 ἔπειτα εἴ] ἐὰν δὲ vulg.
18 τι] τινὰ D.

ἕκαστος πορίζεται τὸν βίον, καὶ τὸν ἐν τούτοις ψευδόμενον ἢ πόρον ἄδικον ἐπιτελοῦντα θανάτῳ περιπίπτειν ἢν ἀναγκαῖον. λέγεται δὲ τοῦτον τὸν νόμον ὑπὸ Σόλωνος παραβαλόντος εἰς Αἴγυπτον εἰς τὰς
 5 Ἀθήνας μετενεχθῆναι. εἰ δέ τις ἐκουσίως ἀποκτείνει τὸν ἐλεύθερον ἢ τὸν δοῦλον, ἀποθνήσκειν τοῦτον οἱ νόμοι προσέταττον, ἅμα μὲν βουλόμενοι μὴ ταῖς διαφοραῖς τῆς τύχης, ἀλλὰ ταῖς τῶν πράξεων ἐπιβολαῖς εἰργεσθαι πάντας ἀπὸ τῶν φαύλων, ἅμα
 10 δὲ διὰ τῆς τῶν δούλων φροντίδος ἐθίζοντες τοὺς ἀνθρώπους πολὺ μᾶλλον εἰς τοὺς ἐλευθέρους μηδὲν ὅλως ἐξαμαρτάνειν. καὶ κατὰ μὲν τῶν γονέων τῶν ἀποκτεινάντων τὰ τέκνα θάνατον μὲν οὐχ ὥρισαν, ἡμέρας δὲ τρεῖς καὶ νύκτας ἴσας συνεχῶς ἢν ἀναγκαῖον περιειληφότας τὸν νεκρὸν ὑπομένειν φυλακῆς
 15 παρεδρευούσης δημοσίας· οὐ γὰρ δίκαιον ὑπελήφθη τὸ τοῦ βίου στερίσκειν τοὺς τὸν βίον τοῖς παισὶ δεδωκότας, νουθετήσῃ δὲ μᾶλλον λύπην ἐχούσῃ καὶ μεταμέλειαν ἀποτρέπειν τῶν τοιοῦτων ἐργειῶν
 20 μάτων· κατὰ δὲ τῶν τέκνων τῶν γονεῖς φονευσάντων τιμωρίαν ἐξηλλαγμένην ἔθηκαν· ἔδει γὰρ τοὺς καταδικασθέντας ἐπὶ τούτοις καλάμοις δέξῃ δακτυλῆαι μέρη τοῦ σώματος κατατμηθέντας ἐπ' ἀκάνθαις κατακάεσθαι ζῶντας· μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις
 25 ἀδικημάτων κρίνοντας τὸ βιαιὸς τὸ ζῆν ἀφαιρεῖσθαι τῶν τὴν ζωὴν αὐτοῖς δεδωκότων. τῶν δὲ γυναικῶν τῶν καταδικασθεῖσθαι θανάτῳ τὰς ἐγκύους μὴ θανατοῦσθαι πρὶν ἢν τέκωσι. καὶ τοῦτο τὸ νόμιμον

8 ἢν om. D 6 τὸν] fort. τιν' ἢ τὸν] ἢ CD τοῦτον om. D 8 ταῖς τῶν] τῶν D 19 μεταμέλεια CF.

πολλοὶ καὶ τῶν Ἑλλήνων κατέδειξαν, ἡγούμενοι
 παντελῶς ἄδικον εἶναι τὸ μηδὲν ἀδικήσαν τῷ ἀδι-
 κήσαντι τῆς αὐτῆς μετέχειν τιμωρίας, καὶ παρα- 89
 νομήματος ἐνὸς γενομένου παρὰ δυοῖν λαμβάνειν τὸ
 πρόστιμον, πρὸς δὲ τοῦτοις κατὰ προαίρεσιν πονη- 5
 ρὰν συντελεσθέντος τοῦ ἀδικήματος τὸ μηδεμίαν
 πῶ σῦνέσιν ἔχον ὑπὸ τὴν ὁμοίαν ἔγειν κόλασιν, τὸ
 δὲ πάντων μέγιστον, ὅτι ταῖς κνύσαις ἰδίᾳ τῆς
 αἰτίας ἐπενηνεγμένης οὐδαμῶς προσήκει τὸ κοινὸν
 10 πατρός καὶ μητρὸς τέκνον ἀναιρεῖσθαι· ἐπ' ἴσης γὰρ 10
 ἔν τις φαύλους διαλάβοι κριτὰς τοὺς τε τὸν ἔνοχον
 τῷ φόνοφ σώζοντας καὶ τοὺς τὸ μηδὲν ὄλως ἀδική-
 11 σαν συναναιροῦντας. τῶν μὲν οὖν φονικῶν νόμων
 οἱ μάλιστα δοκοῦντες ἐπιτετεῦχθαι τοιοῦτοί τινες
 ἦσαν. 15

78 Τῶν δ' ἄλλων ὁ μὲν περὶ τῶν πολέμων κείμε-
 νος κατὰ τῶν τὴν τάξιν λιπόντων ἢ τὸ παραγγελθὲν
 ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων μὴ ποιούντων ἔταπτε πρόστιμον
 2 οὐ θάνατον, ἀλλὰ τὴν ἐσχάτην ἀτιμίαν· εἰ δ' ὕστε-
 ρον ταῖς ἀνδραγαθίαις ὑπερβάλλοιντο τὰς ἀτιμίας, 20
 εἰς τὴν προῦπάρξασαν παρορησίαν ἀποκαθίστα, ἅμα
 μὲν τοῦ νομοθέτου δεινότεραν τιμωρίαν ποιοῦντος
 τὴν ἀτιμίαν ἢ τὸν θάνατον, ἵνα τὸ μέγιστον τῶν
 κακῶν ἐθίσῃ πάντας κρίνειν τὴν αἰσχύνην, ἅμα δὲ
 τοὺς μὲν θανατωθέντας ἡγεῖτο μηδὲν ὠφελήσειν τὸν 25
 κοινὸν βίον, τοὺς δὲ ἀτιμωθέντας ἀγαθῶν πολλῶν
 αἰτίους ἔσεσθαι διὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς παρορησίας.

1 κατεδέξαντο CF 6 ἐντελεσθέντος C 7 πως vulg.
 12 ἀδικήσαντας CDE 13 ἀναιροῦντας vulg. 20 ὑπερ-
 βάλοιτο D, ὑπερβάλλοιντο Π 22 νομοθέτου] θανάτου CD
 (v. 23 ἢ τὸν θάνατον f. del.).

καὶ τῶν μὲν τὰ ἀπόρρητα τοῖς πολεμίοις ἀπαγγει- 3
 λάντων ἐπέταττεν ὁ νόμος ἐκτέμνεσθαι τὴν γλῶτταν,
 τῶν δὲ τὸ νόμισμα παρακοπτόντων ἢ μέτρα καὶ
 σταθμὰ παραποιούντων ἢ παραγλυφόντων τὰς σφρα-
 5 γίδας, ἔτι δὲ τῶν γραμματέων τῶν ψευδεῖς χρημα-
 τισμοὺς γραφόντων ἢ ἀφαιρούντων τι τῶν ἐγγεγραμ-
 μένων, καὶ τῶν τὰς ψευδεῖς συγγραφαὺς ἐπιφερόντων,
 ἀμποτέρας ἐκέλευσεν ἀποκόπτεσθαι τὰς χεῖρας, ὅπως
 οἷς ἕκαστος μέρεσι τοῦ σώματος παρενόμηνεν, εἰς
 10 ταῦτα κολαζόμενος αὐτὸς μὲν μέχρι τελευτῆς ἀνία-
 τον ἔχη τὴν συμφορὰν, τοὺς δ' ἄλλους διὰ τῆς ἰδίας
 τιμωρίας νουθετῶν ἀποτρέπη τῶν ὁμοίων τι πράτ-
 τειν. πικροὶ δὲ καὶ περὶ τῶν γυναικῶν νόμοι παρ' 4
 αὐτοῖς ὑπῆρχον. τοῦ μὲν γὰρ βιασασμένου γυναικῆ
 15 ἐλευθέραν προσέταξαν ἀποκόπτεσθαι τὰ αἰδοῖα,
 νομίσαντες τὸν τοιοῦτον μιᾷ πράξει παρανόμῳ τρία
 τὰ μέγιστα τῶν κακῶν ἐνηργηκέναι, τὴν ὕβριν καὶ
 τὴν φθορὰν καὶ τὴν τῶν τέκνων σύγχυσιν· εἰ δέ 5
 τις πείσας μοιχεύσαι, τὸν μὲν ἄνδρα ῥάβδοις χιλίας
 20 πληγὰς λαμβάνειν ἐκέλευον, τῆς δὲ γυναικὸς τὴν
 90 ῥίνα κολοβοῦσθαι, ὑπολαμβάνοντες δεῖν τῆς πρὸς
 ἀσυγχώρητον ἀκρασίαν καλλωπιζομένης ἀφαιρεθῆναι
 τὰ μάλιστα κοσμοῦντα τὴν εὐπρέπειαν.

Τοὺς δὲ περὶ τῶν συμβολαίων νόμους Βοκχόριδος 79
 25 εἶναι φασί. προστάττουσι δὲ τοὺς μὲν ἀσύγγραφα
 δανεισασμένους, ἂν μὴ φάσκωσιν ὀφείλειν, ὁμόσαντας
 ἀπολύεσθαι τοῦ δανείου, πρῶτον μὲν ὅπως ἐν μεγάλῳ

2 ὁ om. D 3 ἢ μέτρα ἢ στάθμα D, ἢ ἑτερα καὶ
 ἄσταθμα C, ἢ ἑτερα καὶ ἄσταθμα F 4 ἢ] ἢ τῶν vulg.
 9 ἕκαστος οἷς vulg. 17 τὰ om. C 24 βοκχώριδος D.

2 τιθέμενοι τοὺς ὅρκους δεισιδαιμονῶσι· προδήλου
 γὰρ ὅντος ὅτι τῷ πολλῶς ὁμόσαντι συμβήσεται
 τὴν πίστιν ἀποβαλεῖν, ἵνα τῆς εὐχρηστίας μὴ στε-
 ρηθῇ, περὶ πλείστου πᾶς τις ἄξει τὸ μὴ καταντᾶν
 ἐπὶ τὸν ὅρκον· ἐπειδ' ὑπελάμβανεν ὁ νομοθέτης 5
 τὴν ὅλην πίστιν ἐν τῇ καλοκἀγαθίᾳ ποιήσας προ-
 τρέψασθαι πάντας σπουδαίους εἶναι τοῖς ἡθεσιν,
 ἵνα μὴ πίστεως ἀνάξιοι διαβληθῶσι· πρὸς δὲ τού-
 τοις ἄδικον ἔκρινεν εἶναι τοὺς χωρὶς ὅρκου πιστευ-
 θέντας περὶ τῶν αὐτῶν συμβολαίων ὁμόσαντας μὴ 10
 τυγχάνειν πίστεως. τοὺς δὲ μετὰ συγγραφῆς δανεί-
 σαντας ἐκώλυε διὰ τοῦ τόκου τὸ κεφάλαιον πλεόν
 3 ποιεῖν ἢ διπλάσιον. τῶν δὲ ὀφειλόντων τὴν ἔκπρα-
 ξιν τῶν δανείων ἐκ τῆς οὐσίας μόνον ἐποιήσατο,
 τὸ δὲ σῶμα κατ' οὐδένα τρόπον εἴασεν ὑπάρχειν 15
 ἀγῶγιμον, ἡγούμενος δεῖν εἶναι τὰς μὲν κτήσεις
 τῶν ἐργασαμένων ἢ παρὰ κυρίου τινὸς ἐν δωρεαῖς
 λαβόντων, τὰ δὲ σῶματα τῶν πόλεων, ἵνα τὰς καθη-
 κούσας λειτουργίας ἔχωσιν αἱ πόλεις καὶ κατὰ πό-
 λεμον καὶ κατ' εἰρήνην· ἔτοπον γὰρ τὸ στρατιώτην 20
 εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος προϊόντα κίνδυνον, εἰ
 τύχοι, πρὸς δάνειον ὑπὸ τοῦ πιστεύσαντος ἀπάγε-
 σθαι, καὶ τῆς τῶν ἰδιωτῶν πλεονεξίας ἕνεκα κιν-
 4 δυνεύειν τὴν κοινὴν ἀπάντων σωτηρίαν. δοκεῖ δὲ
 καὶ τοῦτον τὸν νόμον ὁ Σόλων εἰς τὰς Ἀθήνας 25
 μετενεγκεῖν, ὃν ὠνόμασε σεισάχθειαν, ἀπολύσας
 τοὺς πολίτας ἅπαντας τῶν ἐπὶ τοῖς σῶμασι πεπι-

4 ἄξει Cobet, ἔξει libri 6 προτρέψασθαι D 20 τὸ
 Bekker, τὸν D, om. CF 23 ἰδίῳ D 26 ὠνόμασεν
 εἰσάχθειαν CF, ὠνόμασε μὲν σεισαχθίαν D.

στευμένων δανείων. μέμφονται δέ τινες οὐκ ἄλλο- 5
 γως τοῖς πλείστοις τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσι νομοθετῶν,
 οἵτινες ὄπλα μὲν καὶ ἔροτρον καὶ ἄλλα τῶν ἀναγκαιο-
 τάτων ἐκώλυσαν ἐνέχυρα λαμβάνεσθαι πρὸς δάνειον,
 5 τοὺς δὲ τούτοις χρησομένους συνεχώρησαν ἀγωγί-
 μους εἶναι.

Ἦπῃρχε δὲ καὶ περὶ τῶν κλεπτῶν νόμος παρ' 80
 Αἰγυπτίοις ἰδιώτατος. ἐκέλευε γὰρ τοὺς μὲν βουλο-
 μένους ἔχειν ταύτην τὴν ἐργασίαν ἀπογράφεσθαι
 10 πρὸς τὸν ἀρχήρωρα, καὶ τὸ κλαπὲν ὁμολόγως ἀνα-
 φέρειν παραχρηῖμα πρὸς ἐκαῖνον, τοὺς δὲ ἀπολέσαν-
 τας παραπλησίως ἀπογράφειν αὐτῷ καθ' ἕναστον
 91 τῶν ἀπολωλότων, προστιθέντας τὸν τε τόπον καὶ
 τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν καθ' ἣν ἀπώλεσεν. τοῦτορ 2
 15 δὲ τῷ τρόπῳ πάντων ἐπιόμως εὗρισκομένων, ἔδει
 τὸν ἀπολέσαντα τὸ τέταρτον μέρος τῆς ἀξίας δόντα
 κτήσασθαι τὰ ἑαυτοῦ μόνα. ἀδυνάτου γὰρ ὄντος
 τοῦ πάντας ἀποστῆσαι τῆς κλοπῆς εὗρε πόρον ὁ
 νομοθέτης δι' οὗ πᾶν τὸ ἀπολόμενον σωθήσεται
 20 μικρῶν διδομένων λύτρων.

Γαμοῦσι δὲ παρ' Αἰγυπτίοις οἱ μὲν ἱερεῖς μίαν, 3
 τῶν δ' ἄλλων ὅσας ἂν ἕκαστος προαιρῇται· καὶ τὰ
 γεννώμενα πάντα τρέφουσιν ἐξ ἀνάγκης ἕνεκα τῆς
 πολυανθρωπείας, ὥς ταύτης μέγιστα συμβαλλομένης
 25 πρὸς εὐδαιμονίαν χώρας τε καὶ πόλεων, νόθον δ'
 οὐδένα τῶν γεννηθέντων νομίζουσιν, οὐδ' ἂν ἐξ
 ἀργυρωνήτου μητρὸς γεννηθῇ· καθόλου γὰρ ὑπεῖ- 4

8 μὲν Dindorf, μὴ D, om. vulg. 11 δὲ] τε D 14 ἀπώ-
 λεσαν Bekker, ἀπέβαλε Π.

λήφασι τὸν πατέρα μόνον αἷτιον εἶναι τῆς γενέσεως, τὴν δὲ μητέρα τροφήν καὶ χώραν [μόνον] παρέχεσθαι τῷ βρέφει, καὶ τῶν δένδρων ἄρρενα μὲν καλοῦσι τὰ καρποφόρα, θήλεα δὲ τὰ μὴ φέροντα τοὺς
 5 καρπούς, ἐναντίας τοῖς Ἑλλήσι. τρέφουσι δὲ τὰ 5 παιδία μετὰ τινος εὐχερείας ἀδαπάνου καὶ παντελῶς ἀπίστου· ἐψήματα γὰρ αὐτοῖς χορηγοῦσιν ἐκ τινος εὐτελείας ἐτοίμης γινόμενα, καὶ τῶν ἐκ τῆς βύβλου πυθμένων τοὺς δυναμένους εἰς τὸ πῦρ ἐγκρύβεσθαι, καὶ τῶν φιλῶν καὶ τῶν κανυλῶν τῶν ἐλείων τὰ μὲν 10
 6 ὡμά, τὰ δ' ἐψοντες, τὰ δ' ὀπτῶντες, διδάσιν. ἀνυποδήτων δὲ καὶ γυμνῶν τῶν πλείστων τρεφομένων διὰ τὴν εὐκρασίαν τῶν τόπων, τὴν πᾶσαν δαπάνην οἱ γονεῖς, ἔχρι ἂν εἰς ἡλικίαν ἔλθῃ τὸ τέκνον, οὐ πλείω ποιοῦσι δραχμῶν εἴκοσι. δι' ἧς αἰτίας μάλιστα 15
 τὴν Αἴγυπτον συμβαίνει πολυανθρωπία διαφέρειν, καὶ διὰ τοῦτο πλείστας ἔχειν μεγάλων ἔργων κατασκευάς.

81 Παιδεύουσι δὲ τοὺς υἱοὺς οἱ μὲν ἱερεῖς γράμματα διττά, τὰ τε ἱερὰ καλούμενα καὶ τὰ κοινο- 20
 τέραν ἔχοντα τὴν μάθησιν. γεωμετρίαν δὲ καὶ τὴν 2 ἀριθμητικὴν ἐπὶ πλέον ἐκπονοῦσιν. ὁ μὲν γὰρ ποταμὸς κατ' ἐνιαυτὸν ποικίλως μετασχηματίζων τὴν χώραν πολλὰς καὶ παντοίας ἀμφισβητήσεις ποιεῖ περὶ τῶν ὄρων τοῖς γειτνιῶσι, ταύτας δ' οὐ ῥᾶδιον 25
 ἀκριβῶς ἐξελέγξαι μὴ γεωμέτρου τὴν ἀλήθειαν ἐκ 3 τῆς ἐμπειρίας μεθοδεύσαντος. ἡ δ' ἀριθμητικὴ πρὸς τε τὰς κατὰ τὸν βίον οἰκονομίας αὐτοῖς χρησιμεύει

2 μόνον om. II 12 τῶν πλείστων καὶ γυμνῶν vulg.
 21 δὲ] τε D.

καὶ πρὸς τὰ γεωμετρίας θεωρήματα, πρὸς δὲ τού-
 τοις οὐκ ὀλίγα συμβάλλεται καὶ τοῖς τὰ περὶ τὴν
 ἀστρολογίαν ἐκπονοῦσιν. ἐπιμελοῦς γὰρ, εἰ καὶ παρὰ 4
 τισιν ἄλλοις, καὶ παρ' Αἰγυπτίοις παρατηρήσεως
 5 τυγχάνουσιν αἱ τῶν ἄστρον τάξεις τε καὶ κινήσεις·
 92 καὶ τὰς μὲν περὶ ἐκάστων ἀναγραφὰς ἐξ ἐτῶν ἀπί-
 στων τῷ πλήθει φυλάττουσιν, ἐκ παλαιῶν χρόνων
 ἐξηλωμένης παρ' αὐτοῖς τῆς περὶ ταῦτα σπουδῆς,
 τὰς δὲ τῶν πλανήτων ἀστέρων κινήσεις καὶ περι-
 10 ὀδους καὶ στηριγμούς, ἔτι δὲ τὰς ἐκάστου δυνάμεις
 πρὸς τὰς τῶν ζώων γενέσεις, τίνων εἰσὶν ἀγαθῶν ἢ
 κακῶν ἀπεργαστικά, φιλοτιμότατα παρατηρηθήκασιν.
 καὶ πολλάκις μὲν τοῖς ἀνθρώποις τῶν αὐτοῖς μελ- 5
 λόντων ἀπαντήσεσθαι κατὰ τὸν βίον προλέγοντες
 15 ἐπιτυγχάνουσιν, οὐκ ὀλίγας δὲ καρπῶν φθορὰς ἢ
 τούναντίον πολυκαρπίας, ἔτι δὲ νόσους κοινὰς ἀν-
 θρώποις ἢ βοσκήμασιν ἐσομένας προσημαίνουσι,
 σεισμους τε καὶ κατακλυσμούς καὶ κομητῶν ἀστέρων
 ἐπιτολὰς καὶ πάντα τὰ τοῖς πολλοῖς ἀδύνατον ἔχειν
 20 δοκοῦντα τὴν ἐπίγνωσιν, ἐκ πολλοῦ χρόνου παρατη-
 ρήσεως γεγεννημένης, προγινώσκουσι. φασὶ δὲ καὶ 6
 τοὺς ἐν Βαβυλῶνι Χαλδαίους, ἀποίκους Αἰγυπτίων
 ὄντας, τὴν δόξαν ἔχειν τὴν περὶ τῆς ἀστρολογίας
 παρὰ τῶν ἱερέων μαθόντας τῶν Αἰγυπτίων. τὸ δ' 7
 25 ἄλλο πλῆθος τῶν Αἰγυπτίων ἐκ παιδῶν μανθάνει
 παρὰ τῶν πατέρων ἢ συγγενῶν τὰς περὶ ἕκαστον
 βίον ἐπιτηδεύσεις, καθάπερ προειρήκαμεν. γράμματα

1 καὶ τὰ πρὸς γεωμετρίαν D 3 ἐπιμελῶς libri, corr.
 Dind. 6 μὲν om. F' 9 δὲ scripsi, τε libri 13 τῶν
 αὐτοῖς μ.] περὶ τῶν μ. CF 20 πολλοῦ χρόνου] πολυχρονίου F.

δ' ἐπ' ὀλίγον διδάσκουσιν οὐχ ἅπαντες, ἀλλ' οἱ τὰς τέχνας μεταχειριζόμενοι μάλιστα. παλαιστραν δὲ καὶ μουσικὴν οὐ νόμιμόν ἐστι παρ' αὐτοῖς μανθάνειν· ὑπολαμβάνουσι γάρ ἐκ μὲν τῶν καθ' ἡμέραν ἐν τῇ παλαιστρᾷ γυμνασίων τοὺς νέους οὐχ ὑγίαιαν ἔξειν,⁵ ἀλλὰ ῥώμην ὀλιγοχρόνιον καὶ παντελῶς ἐπικλίνδυνον, τὴν δὲ μουσικὴν νομίζουσιν οὐ μόνον ἔχρηστον ὑπάρχειν, ἀλλὰ καὶ βλαβεράν, ὥς [ἂν] ἐκθηλύνουσαν τὰς τῶν ἀκουόντων ψυχάς.

- 82 Τὰς δὲ νόσους προκαταλαμβάνόμενοι θεραπεύ- 10
ουσι τὰ σώματα κλυσμοῖς καὶ νηστείαις καὶ ἐμέτοις, ἐνίοτε μὲν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐνίοτε δὲ τρεῖς ἢ
2 τέτταρας ἡμέρας διαλείποντες. φασὶ γὰρ πάσης τροφῆς ἀναδοθείσης τὸ πλέον εἶναι περιττόν, ἅφ'
οὐ γεννᾶσθαι τὰς νόσους· ὥστε τὴν προειρημένην¹⁵ θεραπείαν ἀναιροῦσαν τὰς ἀρχὰς τῆς νόσου μάλιστα
8 ἂν παρασκευάσαι τὴν ὑγίαιαν. κατὰ δὲ τὰς στρα-
τείας καὶ τὰς ἐπὶ τῆς χώρας ἐκδημίας θεραπεύονται πάντες οὐδένα μισθὸν ἰδίῳ διδόντες· οἱ γὰρ ἱατροὶ
τὰς μὲν τροφὰς ἐκ τοῦ κοινοῦ λαμβάνουσι, τὰς δὲ²⁰
θεραπείας προσάγουσι κατὰ νόμον ἔγγραφον, ὑπὸ 93
πολλῶν καὶ δεδοξασμένων ἱατρῶν ἀρχαίων συγγε-
γραμμένον. καὶ τοῖς ἐκ τῆς ἱερᾶς βίβλου νόμοις ἀναγινωσκομένοις ἀκολουθήσαντες ἀδυνατήσωσι σῶ-
σαι τὸν κάμνοντα, ἀθῶοι παντὸς ἐγκλήματος ἀπο-²⁵
λύονται, εἰάν δέ τι παρὰ τὰ γεγραμμένα ποιήσωσι,

1 διδάσκονται Reiske (cf. p. 136, 19) 7 δὲ] τε D
8 ἂν del. Hertlein 9 ἀκουόντων] ἀνδρῶν Π 17 τὴν
om. D 18 ἐπὶ om. F, ἐκ vel ἀπὸ Reiske 21 ὑπὸ Din-
dorf, ἀπὸ libri 26 τι om. vulg.

θανάτου κρίσιν ὑπομένουσιν, ἡγουμένου τοῦ νομοθέτου τῆς ἐκ πολλῶν χρόνων παρατετηρημένης θεωραπείας καὶ συντεταγμένης ὑπὸ τῶν ἀρίστων τεχνιτῶν ὁλίγους ἂν γενέσθαι συνεπατέρους.

- 5 Περὶ δὲ τῶν ἀφιερωμένων ζώων κατ' Αἴγυπτον 83
εἰκότως φαίνεται πολλοῖς παράδοξον τὸ γινόμενον
καὶ ζητήσεως ἄξιον. σέβονται γὰρ ἕνια τῶν ζώων
Αἰγύπτιοι καθ' ὑπερβολὴν οὐ ζῶντα μόνον, ἀλλὰ
καὶ τελευτήσαντα, οἷον αἰλούρους καὶ τοὺς ἰχθυό-
10 μονας καὶ κύνας, ἔτι δ' ἰέρακας καὶ τὰς καλουμένας
παρ' αὐτοῖς ἴβεις, πρὸς δὲ τούτοις τοὺς τε λύκους
καὶ τοὺς κροκοδείλους καὶ ἕτερα τοιαῦτα πλείω, περὶ
ἃν τὰς αἰτίας ἀποδιδόναι πειρασόμεθα, βραχέα πρό-
τερον ὑπὲρ αὐτῶν διελθόντες. πρῶτον μὲν γὰρ 2
15 ἐκάστῳ γένει τῶν σεβασμοῦ τυγχανόντων ζώων
ἀφιέρωται χώρα φέρουσα πρόσοδον ἀρκοῦσαν εἰς
ἐπιμέλειαν καὶ τροφὴν αὐτῶν· ποιοῦνται δὲ καὶ
θεοῖς τισιν εὐχὰς ὑπὲρ τῶν παιδῶν οἱ κατ' Αἴγυ-
πτον τῶν ἐκ τῆς νόσου σωθέντων· ξυρῆσαντες γὰρ
20 τὰς τρίκας καὶ πρὸς ἀργύριον ἢ χρυσίον στήσαντες
διδόασιν τὸ νόμισμα τοῖς ἐπιμελομένοις τῶν προειρη-
μένων ζώων. οἱ δὲ τοῖς μὲν ἰέραξι κρέα κατατέμνον- 3
τες καὶ προσκαλούμενοι μεγάλῃ τῇ φωνῇ πετομένοις·
ἀναρρίπτουσι, μέχρι ἂν δέξωνται, τοῖς δ' αἰλούροις
25 καὶ τοῖς ἰχθυόμοσι καταθρύπτουτες τοὺς ἔρτους εἰς
γάλα καὶ ποπύζοντες παρατιθέασιν ἢ τῶν ἰχθύων
τῶν ἐκ τοῦ Νεῖλου κατατέμνοντες ὥμῳ σιτίζουσιν·

9 οἷον] τοὺς τε add. II ἰχθυόμονας] καὶ νομφίτας
add. F 14 διαλεχθέντες II 16 πρόσοδον φέρουσα vulg.
18 παιδίῳ vulg. 27 ὥμῳ om. CF

ὥσαύτως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ζώων ἐκάστῳ γένει τὴν
 4 ἄρμόζουσιν τροφὴν χορηγοῦσι. τὰς δὲ γινομένας
 περὶ ταῦτα λειτουργίας οὐχ οἷον ἐκκλίνουσιν ἢ τοῖς
 ὅχλοις γενέσθαι καταφανεῖς ἐπαισχύνονται, τοῦναν-
 τίον δ' ὥς περὶ τὰς μεγίστας τῶν θεῶν γινόμενοι τιμὰς 5
 σεμνύνονται καὶ μετὰ σημείων ἰδίων περιέρχονται
 τὰς πόλεις καὶ τὴν χώραν. πόρωθεν δ' ὄντες φανε-
 ροὶ τίνων ζώων ἔχουσι τὴν ἐπιμέλειαν, ὅπου τῶν 94
 5 ἀπαντῶντων προσκυνοῦνται καὶ τιμῶνται. ὅταν δ' ἂν
 ἀποθάνῃ τι τῶν εἰρημένων, σινδόνι κατακαλύψαν- 10
 τες καὶ μετ' οἰμωγῆς τὰ στήθη καταπληξάμενοι
 φέρουσιν εἰς τὰς ταριχείας· ἔπειτα θεραπευθέντων
 αὐτῶν κεδρία καὶ τοῖς δυναμένοις εὐωδία παρέχε-
 σθαι καὶ πολυχρόνιον τοῦ σώματος τήρησιν θάπτου-
 6 σιν ἐν ἱεραῖς θήκαις. ὅς δ' ἂν τούτων τι τῶν ζώων 15
 ἐκὼν διαφθίρῃ, θανάτῳ περιπίπτει, πλὴν ἐὰν
 αἰλουρον ἢ τὴν ἴβιν ἀποκτείνῃ· ταῦτα δὲ ἐὰν τε
 ἐκὼν ἐὰν τε ἔκων ἀποκτείνῃ, πάντως θανάτῳ περι-
 πίπτει, τῶν ὅχλων συντρεχόντων καὶ τὸν πρᾶξαντα
 δεινότατα διατιθέντων, καὶ τοῦτ' ἐνίοτε πρᾶττόντων 20
 7 ἄνευ κρίσεως. διὰ δὲ τὸν ἐπὶ τούτοις φόβον οἱ
 θεασάμενοι τεθνηκός τι τούτων τῶν ζώων ἀποστάν-
 τες μακρὰν βοῶσιν ὀδυρόμενοί τε καὶ μαρτυρόμενοι
 8 κατελιγφθαι [αὐτὸ] τετελευτηκός. οὕτω δ' ἐν ταῖς
 τῶν ὅχλων ψυχαῖς ἐντέτηκεν ἢ πρὸς τὰ ζῶα ταῦτα 25
 δεισιδαιμονία καὶ τοῖς πάθεσιν ἀμεταθέτως ἕκαστος
 δικάκεται πρὸς τὴν τούτων τιμὴν, ὥστε καὶ καθ' ὃν

5 ὥς περὶ Dindorf, ὥσπερ εἰς libri 9 ἀπαντῶντων Wess.,
 τῶν C, αὐτῶν G, ἀπάντων cet. 15 ἐν om. D 24 αὐτὸ
 Reiske, om. D, τὸ vulg. 25 ὅχλων] ἀνθρώπων II.

χρόνον Πτολεμαῖος μὲν ὁ βασιλεὺς ὑπὸ Ῥωμαίων
 οὕτω προσηγόρευτο φίλος, οἱ δ' ὄχλοι πᾶσαν εἰς-
 εφέροντο σπουδὴν ἐκδιεραπεύοντες τοὺς παρεπιδη-
 μοῦντας τῶν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ σπεύδοντες μη-
 5 δεμίαν ἀφορμὴν ἐγκλήματος ἢ πολέμου δοῦναι διὰ
 τὸν φόβον, ἀποκτείναντος Ῥωμαίου τινὸς αἰλουρον,
 καὶ τοῦ πλήθους συνδραμόντος ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ
 πράξαντος, οὗθ' οἱ πεμφθέντες ὑπὸ τοῦ βασιλέως
 ἄρχοντες ἐπὶ τὴν παραίτησιν οὗθ' ὁ κοινὸς ἀπὸ
 10 τῆς Ῥώμης φόβος ἴσχυσεν ἐξελεῖσθαι τῆς τιμωρίας
 τὸν ἄνθρωπον, καίπερ ἀκουσίως τοῦτο πεπραχότα.
 καὶ τοῦτ' οὐκ ἐξ ἀκοῆς ἡμεῖς ἱστοροῦμεν, ἀλλ' 9
 αὐτοὶ κατὰ τὴν γεγεννημένην ἡμῖν ἐπιδημίαν κατ'
 Αἴγυπτον ἐορακότες. ἀπίστων δὲ φαινομένων πολ- 84
 15 λοῖς τῶν εἰρημένων καὶ μύθοις παραπλησίωι πολλῷ
 παραδοξότερα φανήσεται τὰ μετὰ ταῦτα δηθησόμενα.
 λιμῷ γάρ ποτε πιεζομένων τῶν κατ' Αἴγυπτόν φασι
 πολλοὺς ἀλλήλων μὲν ἔψασθαι διὰ τὴν ἔνδειαν,
 τῶν δ' ἀφιερωμένων ζώων τὸ παράπαν μηδ' αἰτίαν
 20 σχεῖν μηδένα προσενηγέχθαι. ἀλλὰ μὴν γε καὶ καθ' 2
 ἣν ἂν οἰκίαν εὐρεθῇ κύων τετελευτηκώς, ξυρῶνται
 πάντες οἱ κατ' οἶκον ὄντες ὅλον τὸ σῶμα καὶ ποι-
 οῦνται πένθος, καὶ τὸ τούτου θαυμασιώτερον, ἐὰν
 οἶνος ἢ σῖτος ἢ τι τῶν πρὸς τὸν βίον ἀναγκαίων
 25 τυγχάνῃ κείμενον ἐν τοῖς οἰκήμασιν οὗ τὸ ζῆν ἐξ-
 ἑλίπε τι τῶν θηρίων, οὐκ ἂν ἔτι χρησασθαι πρὸς
 95 οὐδὲν αὐτοῖς ὑπομείνειαν. κἄν ἐν ἄλλῃ χώρᾳ που 3
 στρατεύομενοι τύχωσι, λυτρούμενοι τοὺς αἰλούρους

2 προσηγόρευετο vulg. 4 τῶν ἀπὸ om. D 22 ὄντες
 del. Eichst. 28 λυπούμενοι vulg.

καὶ τοὺς ἰέρακας κατάρουσιν εἰς Αἴγυπτον· καὶ τοῦτο
 πράττουσιν ἐνίοτε τῶν ἐφοδίων αὐτοὺς ὑπολιπόν-
 4 των. τὰ δὲ γινόμενα περὶ τὸν Ἄπιν τὸν ἐν Μέμφει
 [ποικίλῳ] καὶ τὸν Μνεῦιν τὸν ἐν Ἠλιονπόλει καὶ
 τὰ περὶ τὸν τράγον τὸν ἐν Μένδητι, πρὸς δὲ τοῦ- 5
 τοις τὸν κροκόδειλον τὸν κατὰ τὴν Μοίριδος λίμνην
 καὶ τὸν λέοντα τὸν τρεφόμενον ἐν τῇ καλουμένῃ
 Λεόντων πόλει, καὶ πολλὰ τοιαῦθ' ἕτερα, διηγήσα-
 σθαι μὲν εὐχερὲς, ἀπαγγείλαντα δὲ πιστευθῆναι παρὰ
 6 τοῖς μὴ τεθραμένοις δύσκολον. ταῦτα γὰρ ἐν ἱεροῖς 10
 μὲν περιβόλοις τρέφεται, θεραπεύουσι δ' αὐτὰ πολλοὶ
 τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν τροφὰς διδόντες τὰς πολυ-
 τελεστάτας· σεμίδαλιν γὰρ ἢ χόνδρον ἔψοντες ἐν
 γάλακτι καὶ πέμματα παντοδαπὰ μέλιτι φυρῶντες,
 καὶ κρέα χήνεια τὰ μὲν ἔψοντες, τὰ δ' ὀπτῶντες 15
 ἀνεκλείπτως χορηγοῦσι, τοῖς δ' ὠμοφάγοις πολλὰ
 τῶν ὀρνέων θηρέοντες παραβάλλουσι, καὶ τὸ καθ-
 ὅλου μεγάλην εἰσφέρονται σπουδὴν εἰς τὴν πολυ-
 6 τέλειαν τῆς τροφῆς. λουτροῖς τε χλιαροῖς χρώμενοι
 καὶ μύροις τοῖς κρατίστοις ἀλείφοντες καὶ παντο- 20
 δαπὰς εὐωδίας θυμιῶντες οὐ διαλείπουσι, στρωμνάς
 τε τὰς πολυτελεστάτας καὶ κόσμον εὐπρεπῇ χορη-
 γοῦσι, καὶ τῶν συνουσιῶν ὅπως τυγχάνῃ κατὰ φύσιν
 φροντίδα ποιοῦνται τὴν μεγίστην, πρὸς δὲ τοῦτοις
 ὁμοφύλους θηλείας ἐκάστω τῶν ζώων τὰς εὐεϊδε- 25
 στάτας συντρέφουσιν, ἅς παλλακίδας προσαγορεύουσι
 καὶ θεραπεύουσι ταῖς μεγίσταις δαπάναις καὶ λει-

1 ἀπάγουσιν vulg. 4 ποικίλῳ om. C 6 τὸν ἐν τῇ
 M. λίμνῃ Π Μύριδος F 7 καλουμένη om. vulg. 22
 ἐκπρεπῇ malim 27 μεγίσταις] ὑπερβαλλούσαις D.

τουργίαις. ἐὰν δὲ τελευτήσῃ τι, πενθοῦσι μὲν Ἰσα 7
 τοῖς ἀγαπητῶν τέκνων στερομένοις, θάπτουσι δὲ οὐ
 κατὰ τὴν ἑαυτῶν δύναμιν, ἀλλὰ πολὺ τὴν ἀξίαν
 τῆς ἑαυτῶν οὐσίας ὑπερβάλλοντες. μετὰ γὰρ τὴν 8
 5 Ἀλεξάνδρου τελευτήν, Πτολεμαίου τοῦ Λάγου παρει-
 ληφότος ἄρτι τὴν Αἴγυπτον, ἔτυχεν ἐν Μέμφει τε-
 λευτήσας ὁ Ἄπις γήρᾳ· ὁ δὲ τὴν ἐπιμέλειαν ἔχων
 αὐτοῦ τὴν τε ἡτοιμασμένην χορηγίαν, οὐσαν πάνυ
 πολλήν, εἰς ταφὴν ἄπασαν ἐδαπάνησε καὶ παρὰ τοῦ
 10 Πτολεμαίου πεντήκοντα ἀργυρίου τάλαντα προσ-
 εδανείσατο. καὶ καθ' ἡμᾶς δέ τινες τῶν τὰ ζῶα
 ταῦτα τρεφόντων εἰς τὰς ταφὰς αὐτῶν οὐκ ἔλαττον
 τῶν ἑκατὸν ταλάντων δεδαπανήκασιν.

Προσθετέον δὲ τοῖς εἰρημένοις τὰ λειπόμενα 85
 15 τῶν γινομένων περὶ τὸν ἱερὸν ταῦρον τὸν ὀνομαζό-
 μενον Ἄπιν. ὅταν γὰρ τελευτήσας ταφῇ μεγαλο-
 πρεπῶς, ζητοῦσιν οἱ περὶ ταῦτ' ὄντες ἱερεῖς μόσχον
 ἔχοντα κατὰ τὸ σῶμα παράσημα τὰ παραπλήσια τῷ
 96 προὔπαρξαντι· ὅταν δ' εὗρεθῇ, τὰ μὲν πλήθη τοῦ 2
 20 πένθους ἀπολύεται, τῶν δ' ἱερέων οἷς ἐστὶν ἐπι-
 μελὲς ἄγουσι τὸν μόσχον τὸ μὲν πρῶτον εἰς Νείλου
 πόλιν, ἐν ᾗ τρέφουσιν αὐτὸν ἐφ' ἡμέρας τετταρά-
 κοντα, ἔπειτ' εἰς θαλαμηγὸν ναῦν οἴκημα κεχρυσω-
 μένον ἔχουσιν ἐμβιβάσαντες ὥς θεὸν ἀνάγουσιν εἰς
 25 Μέμφιν εἰς τὸ τοῦ Ἡφαίστου τέμενος. ἐν δὲ ταῖς 3
 προειρημέναις τετταράκονθ' ἡμέραις μόνον ὀρῶσιν
 αὐτὸν αἱ γυναῖκες κατὰ πρόσωπον ἰστάμεναι καὶ
 δεικνύουσιν ἀνασυνάμεναι τὰ ἑαυτῶν γεννητικά

1 τι Dindorf, τις libri πενθοῦσι] ποιοῦσι II 7 γη-
 ραίος CDF (II 34,6 38,6).

μούρια, τὸν δ' ἄλλον χρόνον ἅπαντα κεκωλυμένον
 4 ἐστὶν εἰς ὕψιν αὐτάς ἐρχεσθαι τούτῳ τῷ θεῷ. τῆς
 δὲ τοῦ βοῦς τούτου τιμῆς αἰτίαν ἔνιοι φέρουσι λέ-
 γοντες ὅτι τελευτήσαντος Ὀσίριδος εἰς τοῦτον ἡ
 ψυχὴ μετέστη, καὶ διὰ ταῦτα διατελεῖ μέχρι τοῦ 5
 νῦν αἰὲ κατὰ τὰς ἀναδείξεις αὐτοῦ μεθισταμένη
 5 πρὸς τοὺς μεταγενεστέρους· ἔνιοι δὲ λέγουσι τελευ-
 τήσαντος Ὀσίριδος ὑπὸ Τυφῶνος τὰ μέλη συναγα-
 γοῦσαν τὴν Ἰσιν εἰς βοῦν ξυλίνην ἐμβαλεῖν βύσσιναν
 περιβεβλημένην, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν πόλιν ὀνο- 10
 μασθῆναι Βούσιριν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα μυθολογοῦσι
 περὶ τοῦ Ἄπιδος, ὑπὲρ ὧν μακρὸν ἡγοῦμεθα τὰ
 καθ' ἕκαστον διεξιέναι.

- 86 Πάντα δὲ θαυμάσια καὶ μείζω πίστεως ἐπιτε-
 λούντες οἱ κατ' Αἴγυπτον εἰς τὰ τιμώμενα ζῷα πολ- 15
 λὴν ἀπορίαν παρέχονται τοῖς τὰς αἰτίας τούτων
 2 ζητοῦσιν. οἱ μὲν οὖν ἱερεῖς αὐτῶν ἀπόρρητόν τι
 δόγμα περὶ τούτων ἔχουσιν, ὃ προειρήκαμεν ἐν τοῖς
 θεολογουμένοις ὑπ' αὐτῶν, οἱ δὲ πολλοὶ τῶν Αἰγυ-
 πτίων τρεῖς αἰτίας ταύτας ἀποδιδόασιν, ὧν τὴν μὲν 20
 πρώτην μυθώδη παντελῶς καὶ τῆς ἀρχαϊκῆς ἀπλό-
 3 τητος οἰκείαν. φασὶ γὰρ τοὺς ἐξ ἀρχῆς γενομένους
 θεοὺς, ὀλίγους ὄντας καὶ κατισχυομένους ὑπὸ τοῦ
 πλήθους καὶ τῆς ἀνομίας τῶν γηγενῶν ἀνθρώπων,
 ὁμοιωθῆναί τισι ζώοις, καὶ διὰ τοῦ τοιούτου τρό- 25
 που διαφυγεῖν τὴν ὁμότητα καὶ βίαν αὐτῶν· ὅστε-
 ρον δὲ τῶν κατὰ τὸν κόσμον πάντων κρατήσαντας,

5 ψυχῇ] αὐτοῦ add. vulg. διετέλει D 9 βύσσινην
 DF(C); βύσση malim 12 ὧν] οὗ D τὰ Hertlein, τὸ libri
 14 μείζω] ἄξια D 19 ὑπ' αὐτῶν om. II.

καὶ τοῖς αἰτίοις τῆς ἐξ ἀρχῆς σωτηρίας χάριν ἀπο-
 διδόντας, ἀφιερῶσαι τὰς φύσεις αὐτῶν οἷς ἀφα-
 μοιώθησαν, καὶ καταδείξαι τοῖς ἀνθρώποις τὸ τρέ-
 φειν μὲν ζῶντα πολυτελῶς, θάπτειν δὲ τελευτήσαντα.
 5 δευτέραν δὲ λέγουσιν αἰτίαν, ὅτι τὸ παλαιὸν οἱ 4
 κατ' Αἴγυπτον διὰ τὴν ἀταξίαν τὴν ἐν τῷ στρατο-
 97 πέδῳ πολλαῖς μάχαις ὑπὸ τῶν πλησιοχώρων ἡττη-
 θέντες ἐπενόησαν σύνθημα φορεῖν ἐπὶ τῶν ταγμά-
 των. φασὶν οὖν κατασκευάσαντας εἰκόνας τῶν ζώων 5
 10 ἃ νῦν τιμῶσι, καὶ πῆξαντας ἐπὶ σανυῖων, φορεῖν
 τοὺς ἡγεμόνας, καὶ διὰ τούτου τοῦ τρόπου γνωρί-
 ζειν ἕκαστον ἧς εἴη συντάξεως· μεγάλα δὲ συμβαλ-
 λομένης αὐτοῖς τῆς διὰ τούτων εὐταξίας πρὸς τὴν
 νίκην, δόξαι τῆς σωτηρίας αἴτια γεγονέναι τὰ ζῶα·
 15 χάριν οὖν αὐτοῖς τοὺς ἀνθρώπους ἀποδοῦναι βου-
 λομένους εἰς ἔθος κατατάξαι τῶν εἰκασθέντων τότε
 μηδὲν κτείνειν, ἀλλὰ σεβομένους ἀπονέμειν τὴν
 προειρημένην ἐπιμέλειαν καὶ τιμὴν. τρίτην δ' αἰτίαν 87
 φέρουσι τῆς ἀμφισβητήσεως τῶν ζώων τὴν χρεῖαν,
 20 ἣν ἕκαστον αὐτῶν προσφέρεται πρὸς τὴν ὠφέλειαν
 τοῦ κοινοῦ βίου καὶ τῶν ἀνθρώπων. τὴν μὲν γὰρ 2
 θήλειαν βοῦν ἐργάτας τίκτειν καὶ τὴν ἐλαφράν τῆς
 γῆς ἀροῦν, τὰ δὲ πρόβατα δις μὲν τίκτειν καὶ τοῖς
 ἐρίοις τὴν σκέπην ἄμα καὶ τὴν εὐσχημοσύνην περι-
 25 ποιεῖν, τῷ δὲ γάλακτι καὶ τῷ τυρῷ τροφὰς παρ-
 ἔχεσθαι προσσηεῖς ἄμα καὶ δαψιλεῖς. τὸν δὲ κύναν
 πρὸς τε τὰς θήρας εἶναι χρήσιμον καὶ πρὸς τὴν
 φυλακὴν· διόπερ τὸν θεὸν τὸν παρ' αὐτοῖς καλοῦ-

10 α] ὧν C 12 τάξεως C μέγα D 20 προσφέρει-
 ται D 24 ἄμα om. D 26 ἄμα δὲ καὶ D 27 τε om. D.

μενον Ἄνουβιν παρεισάγουσι κυνὸς ἔχοντα κεφαλὴν, ἐμφαίνοντες ὅτι σωματοφύλαξ ἦν τῶν περὶ τὸν
 3 Ὅσιριν καὶ τὴν Ἴσιν. ἐνιοι δὲ φασὶ τῆς Ἰσιδος προ-
 ηγουμένους τοὺς κύνας καθ' ὃν καιρὸν ἐξήτει τὸν
 Ὅσιριν, τὰ τε θηρία καὶ τοὺς ἀπαντῶντας ἀπείργειν, 5
 ἐτι δ' εὐνοϊκῶς διακειμένους συζητεῖν ὥρουμένους·
 διὸ καὶ τοῖς Ἰσείοις προπορεύεσθαι τοὺς κύνας
 κατὰ τὴν πομπήν, τῶν καταδειξάντων τοῦτο τὸ
 νόμιμον σημαινόντων τὴν παλαιὰν τοῦ ξύου χάριν.
 4 καὶ τὸν μὲν αἰλουρον πρὸς τε τὰς ἀσπίδας θανάσιμα 10
 δακνούσας εὐθετον ὑπάρχειν καὶ τᾶλλα δάκετα τῶν
 ἐρπετῶν, τὸν δ' ἰχνεύμονα τῶν κροκοδείλων παρα-
 τηροῦντα τοὺς γόνους τὰ καταληφθέντα τῶν ῥῶν
 συντρίβειν, καὶ ταῦτ' ἐπιμελῶς καὶ φιλοτίμως ἐνε-
 5 γεῖν μηδὲν ὠφελούμενον. τοῦτο δ' εἰ μὴ συνέβαινε 15
 γίνεσθαι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν γεννωμένων θηρίων
 ἄβατον ἂν γενέσθαι τὸν ποταμόν. ἀπόλλυσθαι δὲ
 καὶ τοὺς κροκοδείλους αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ προειρη-
 μένου ξύου παραδόξως καὶ παντελῶς ἀπιστουμένη
 μεθόδῳ· τοὺς γὰρ ἰχνεύμονας κυλιομένους ἐν τῷ 20
 πηλῷ χασκόντων αὐτῶν καθ' ὃν ἂν χρόνον ἐπὶ τῆς 98
 χέρσου καθεύδωσιν εἰσπηδᾶν διὰ τοῦ στόματος εἰς
 μέσον τὸ σῶμα· ἔπειτα συντόμως τὴν κοιλίαν δια-
 φαργόντας αὐτοὺς μὲν ἀκινδύνως ἐξιέναι, τοὺς δὲ
 6 τοῦτο παθόντας νεκροὺς ποιεῖν παραχρῆμα. τῶν δ' 25
 ὀρνέων τὴν μὲν ἴβιν χρησίμην ὑπάρχειν πρὸς τε
 τοὺς ὄφεις καὶ τὰς ἀκρίδας καὶ τὰς κάμπας, τὸν δ'

3 ἴσιος D 7 τοῖς Ἰσείοις] τῆς ἴσιος D 11 τᾶλλα]
 τὰ add. D 18 καταληφθέντα E, καταλειφθέντα ceteri
 24 ἀκινδύνους vulg.

ἱέρακα πρὸς τοὺς σκορπίους καὶ κεράστας καὶ τὰ
 μικρὰ τῶν δακτύλων θηρίων τὰ μάλιστα τοὺς ἀνθρώ-
 πους ἀναιροῦντα. ἔνιοι δὲ λέγουσι τιμᾶσθαι τὸ 7
 ζῷον τοῦτο διὰ τὸ τοὺς μάντις οἰωνοῖς τοῖς ἱέραξι
 5 χρωμένους προλέγειν τὰ μέλλοντα τοῖς Αἰγυπτίοις.
 τινὲς δὲ φασιν ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις ἱέρακα 8
 βιβλίου ἐνεγκεῖν εἰς Θήβας τοῖς ἱερεῦσι φοινικῶ
 ῥάμματι περιειλημένον, ἔχον γεγραμμένας τὰς τῶν
 θεῶν θεραπείας τε καὶ τιμὰς· διὸ καὶ τοὺς ἱερο-
 10 γραμματεῖς φορεῖν φοινικοῦν ῥάμμα καὶ πτερόν ἱέρα-
 κος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. τὸν δ' ἅτερον Θηβαῖοι τιμᾶσι 9
 διὰ τὸ βασιλικὸν εἶναι δοκεῖν τοῦτο τὸ ζῷον καὶ τοῦ
 Διὸς ἄξιον. τὸν δὲ τράγον ἀπεθέωσαν, καθάπερ καὶ 88
 παρὰ τοῖς Ἑλλήσι τετιμῆσθαι λέγουσι τὸν Πρίαπον,
 15 διὰ τὸ γεννητικὸν μόριον· τὸ μὲν γὰρ ζῷον εἶναι
 τοῦτο κατωφερέστατον πρὸς τὰς συνοουσίας, τὸ δὲ
 μόριον τοῦ σώματος τὸ τῆς γενέσεως αἴτιον τιμᾶσθαι
 προσηκόντως, ὥς ἂν ὑπάρχον ἀρχέγονον τῆς τῶν
 ζῴων φύσεως. καθόλου δὲ τὸ αἰδοῖτον οὐκ Αἰγυ- 2
 20 πτίους μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων οὐκ ὀλίγους
 καθιερωμέναι κατὰ τὰς τελετάς, ὥς αἴτιον τῆς τῶν
 ζῴων γενέσεως· τοὺς τε ἱερεῖς τοὺς παραλαβόντας
 τὰς πατρικὰς ἱερωσύνας κατ' Αἰγυπτον τούτῳ τῷ
 θεῷ πρῶτον μυεῖσθαι. καὶ τοὺς Πᾶνας δὲ καὶ τοὺς 3
 25 Σατύρους φασὶν ἕνεκα τῆς αὐτῆς αἰτίας τιμᾶσθαι
 παρ' ἀνθρώποις· διὸ καὶ τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἀνατι-
 θεναὶ τοὺς πλείστους ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐντεταμένους καὶ

1 πρὸς] πρὸς τε F καὶ τοὺς κερ. vulg. 3 ἀναιροῦντα]
 ἐπιτηδεύοντα καὶ ἀναιροῦντα D 8 περιειλημμένον D, περι-
 δεδμεμένον II 9 διὸ] διόπερ vulg. 23 τὰς om. vulg.

τῇ τοῦ τράγου φύσει παραπλησίας· τὸ γὰρ ξῶον
 τοῦτο παραδεδύσθαι πρὸς τὰς συνουσίας ὑπάρχειν
 ἐνεργέστατον· ἐκείνοις οὖν διὰ ταύτης τῆς ἐμφάσεως
 χάριν ἀποδιδόναι περὶ τῆς πολυτεκνίας τῆς ἐαντῶν.
 4 τοὺς δὲ ταύρους τοὺς ἱερούς, λέγω δὲ τὸν τε Ἄπιν⁵
 καὶ τὸν Μνεῦιν, τιμᾶσθαι παραπλησίως τοῖς θεοῖς,
 Ὀσίριδος καταδείξαντος, ἅμα μὲν διὰ τὴν τῆς γεωρ-
 γίας χρεῖαν, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ τῶν εὐρόντων τοὺς
 καρποὺς τὴν δόξαν ταῖς τούτων ἐργασίαις παραδό-
 σιμον γεγενῆσθαι τοῖς μεταγενεστέροις εἰς ἅπαντα¹⁰
 τὸν αἰῶνα. τοὺς δὲ πυρροὺς βοῦς συγχωρηθῆναι^{9ε}
 θύειν διὰ τὸ δοκεῖν τοιοῦτον τῷ χρώματι γεγενῆ-
 ναι Τυφῶνα τὸν ἐπιβουλεύσαντα μὲν Ὀσίριδι, τυ-
 χόντα δὲ τιμωρίας ὑπὸ τῆς Ἰσιδος διὰ τὸν ἀνδρὸς
 5 φόνον. καὶ τῶν ἀνθρώπων δὲ τοὺς ὁμοχρωμάτους¹⁵
 τῷ Τυφῶνι τὸ παλαιὸν ὑπὸ τῶν βασιλέων φασὶ
 θύεσθαι πρὸς τῷ τάφῳ τῷ Ὀσίριδος· τῶν μὲν οὖν
 Αἰγυπτίων ὀλίγους τινὰς εὐρίσκεισθαι πυρροὺς, τῶν
 δὲ ξένων τοὺς πλείους· διὸ καὶ περὶ τῆς Βουσίριδος
 ξενοκτονίας παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐνισχυῖναι τὸν μῦ-²⁰
 θον, οὐ τοῦ βασιλέως ὀνομαζομένου Βουσίριδος,
 ἀλλὰ τοῦ Ὀσίριδος τάφου ταύτην ἔχοντος τὴν προσ-
 6 ηγορίαν κατὰ τὴν τῶν ἐγχωρίων διάλεκτον. τοὺς
 δὲ λύκους τιμᾶσθαι λέγουσι διὰ τὴν πρὸς τοὺς κύ-
 νας τῆς φύσεως ὁμοιότητα· βραχὺ γὰρ διαλάττον-²⁵
 τας αὐτοὺς ταῖς φύσεσι ταῖς ἐπιμιξίαις ζωογονεῖν ἐξ
 ἀλλήλων. φέρουσι δ' Αἰγύπτιοι καὶ ἄλλην αἰτίαν

3 ἐκείνους vulg. 5 τοὺς ἱερούς] ἱερούς D 9 εὐερ-
 γασίαις CF 17 τῷ Ὁσ.] τοῦ Ὁσ. B 27 δὲ καὶ ἄλλην
 αἰτίαν Αἰγύπτιοι vulg.

τῆς τοῦ ζῴου τούτου τιμῆς μυθικωτέραν· τὸ γὰρ
 παλαιὸν φασι τῆς Ἰσιδος μετὰ τοῦ παιδὸς Ὁρου
 μελλούσης διαγωνίζεσθαι πρὸς Τυφῶνα παραγενέ-
 σθαι βοηθὸν ἐξ ἄδου τὸν Ὅσιριν τῷ τέκνῳ καὶ τῇ
 5 γυναικὶ λύκῳ τὴν ὕψιν ὁμοιωθέντα· ἀναιρεθέντος
 οὖν τοῦ Τυφῶνος τοὺς κρατήσαντας καταδείξαι τι-
 μᾶν τὸ ζῴον οὗ τῆς ὕψεως ἐπιφανείσης τὸ νικᾶν
 ἐπηκολούθησεν. ἔνιοι δὲ λέγουσι, τῶν Αἰθιοπίων 7
 στρατευσάντων ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον, ἀθροισθείσας
 10 ἀμυλληθεῖς ἀγέλας λύκων ἐκδιῶξαι τοὺς ἐπελθόν-
 τας ἐκ τῆς χώρας ὑπὲρ πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Ἐλε-
 φαντίνην· διὸ καὶ τὸν τε νομὸν ἐκείνον Λυκοπολί-
 τιν ὀνομασθῆναι καὶ τὰ ζῷα τὰ προειρημένα τυχεῖν
 τῆς τιμῆς.
 15 Λέγεται δ' ἡμῖν εἰπεῖν περὶ τῆς τῶν κροκοδεί- 89
 λων ἀποθεώσεως, ὑπὲρ ἧς οἱ πλείστοι διαποροῦσι
 πῶς τῶν θηρίων τούτων σαρκοφαγούντων τοὺς ἀν-
 θρώπους ἐνομοθετήθη τιμᾶν ἴσα θεοῖς τοὺς τὰ δει-
 νότατα διατιθέντας. φασὶν οὖν τῆς χώρας τὴν ὀχυ- 2
 20 ρότητα παρέχεσθαι μὴ μόνον τὸν ποταμόν, ἀλλὰ
 καὶ πολὺ μᾶλλον τοὺς ἐν αὐτῷ κροκοδείλους· διὸ
 καὶ τοὺς ληστὰς τοὺς τε ἀπὸ τῆς Ἀραβίας καὶ Λιβύης
 μὴ τολμᾶν διανήχεσθαι τὸν Νεῖλον, φοβουμένους
 τὸ πλῆθος τῶν θηρίων· τοῦτο δ' οὐκ ἂν ποτε γε-
 25 νέσθαι πολεμουμένων τῶν ζῴων καὶ διὰ τῶν σα-
 γηνευόντων ἄρδην ἀναιρεθέντων. ἔστι δὲ καὶ ἄλ- 3
 λος λόγος ἰστορούμενος περὶ τῶν θηρίων τούτων.
 100 φασὶ γάρ τινες τῶν ἀρχαίων τινὰ βασιλέων, τὸν

προσαγορευόμενον Μηνᾶν, διωκόμενον ὑπὸ τῶν ἰδίων
 κυνῶν καταφυγεῖν εἰς τὴν Μοίριδος καλουμένην
 λίμνην, ἔπειθ' ὑπὸ κροκοδείλου παραδόξως ἀναλη-
 φθέντα εἰς τὸ πέραν ἀπενεχθῆναι. τῆς δὲ σωτη-
 ρίας χάριν ἀποδιδόναι βουλόμενον τῷ ζῳῷ πόλιν ⁵
 κτίσαι πλησίον ὀνομάσαντα Κροκοδείλων· καταδεί-
 ξαι δὲ καὶ τοῖς ἐγχωρίοις ὡς θεοὺς τιμᾶν ταῦτα τὰ
 ζῷα καὶ τὴν λίμνην αὐτοῖς εἰς τροφήν ἀναθεῖναι·
 ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸν τάφον ἑαυτῷ κατασκευάσαι πυ-
 ραμίδα τετράπλευρον ἐπιστήσαντα, καὶ τὸν θάνα- ¹⁰
 ζόμενον παρὰ πολλοῖς λαβύρινθον οἰκοδομήσαι.

⁴ Παραπλήσια δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων λέγουσιν,
 ὑπὲρ ὧν τὰ καθ' ἕκαστον μακρὸν ἂν εἴη γράφειν.
 ὅτι γὰρ τῆς ὀφειλείας ἕνεκα τῆς εἰς τὸν βίον οὕτως
 ἑαυτοὺς εἰθίκασι, φανερόν εἶναι πᾶσιν ἐκ τοῦ πολλὰ ¹⁵
 τῶν ἐδωδίσμων παρ' αὐτοῖς ἐνίοις μὴ προσφέρεισθαι.
 τινὰς μὲν γὰρ φακῶν, τινὰς δὲ κυάμων, ἐνίοις δὲ
 τυρῶν ἢ κρομμύων ἢ τινων ἄλλων βρωμάτων τὸ
 παράπαν μὴ γεύεσθαι, πολλῶν ὑπαρχόντων κατὰ
 τὴν Αἴγυπτον, δῆλον ποιοῦντας διότι διδακτέον ἐστὶν ²⁰
 ἑαυτοὺς τῶν χρησίμων ἀπέχεσθαι, καὶ διότι πάντων
 πάντα ἐσθιόντων οὐδὲν ἂν ἐξήρκεσε τῶν ἀναλίσκο-
⁵ μένων. καὶ ἑτέρας δ' αἰτίας φέροντές τινές φασιν
 ἐπὶ τῶν παλαιῶν βασιλέων πολλάκις ἀφισταμένου
 τοῦ πλήθους καὶ συμφρονοῦντος κατὰ τῶν ἡγου- ²⁵
 μένων, τῶν βασιλέων τινὰ συνέσειε διαφέροντα δι-

1 μινὰ D, μῖνα F 2 μόριδος DF 6 κροκοδείλιον CF
 15 πᾶσιν] φασίν vulg. 21 ἑαυτοῖς] αὐτοῖς vulg. 22
 ἐξαρκέσαι D 25 κατὰ] παρὰ CD 26 τινὰς — διαφέ-
 ροντας CF.

ελέσθαι μὲν τὴν χώραν εἰς πλείω μέρη, καθ' ἑκα-
στον δ' αὐτῶν καταδεῖξαι τοῖς ἐγγχωρίοις σέβεσθαι
τι ζῶον ἢ τροφῆς τινος μὴ γεύεσθαι, ὅπως ἐκά-
στων τὸ μὲν παρ' αὐτοῖς τιμώμενον σεβομένων,
5 τῶν δὲ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀφιερωμένων καταφρο-
νούντων, μηδέποτε ὁμονοῆσαι δύνωνται πάντες οἱ
κατ' Αἴγυπτον. καὶ τοῦτο ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων 6
φανερόν εἶναι· πάντας γὰρ τοὺς πλησιοχώρους πρὸς
ἀλλήλους διαφέρεσθαι, προσκόποντας ταῖς εἰς τὰ
10 προειρημένα παρανομίαις.

Φέρουσι δὲ καὶ τινες τοιαύτην αἰτίαν τῆς τῶν 90
ζῴων ἀφιερώσεως. συναγομένων γὰρ ἐν ἀρχῇ τῶν
ἀνθρώπων ἐκ τοῦ θηριώδους βίου, τὸ μὲν πρῶτον
ἀλλήλους κατεσθίειν καὶ πολεμεῖν, ἀεὶ τοῦ πλέον
15 δυναμένου τὸν ἀσθενέστερον κατισχύοντος· μετὰ
δὲ ταῦτα τοὺς τῇ ῥώμῃ λειπομένους ὑπὸ τοῦ συμ-
φέροντος διδαχθέντας ἀθροίζεσθαι καὶ ποιῆσαι ση-
μεῖον ἑαυτοῖς ἐκ τῶν ὕστερον καθιερωθέντων ζώων·
πρὸς δὲ τοῦτο τὸ σημεῖον τῶν ἀεὶ δεδιότων συν-
20 τρεχόντων, οὐκ εὐκαταφρόνητον τοῖς ἐπιτιθεμένοις
γίνεσθαι τὸ σύστημα· τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῶν ἄλλων 2
101 ποιοούντων διαστῆναι μὲν τὰ πλήθη κατὰ συστή-
ματα, τὸ δὲ ζῶον τὸ τῆς ἀσφαλείας ἐκάστοις γενό-
μενον αἷτιον τιμῶν τυχεῖν ἰσοθέων, ὥς τὰ μέγιστ'
25 εὐηγορητὸς· διόπερ ἄχρη τῶν νῦν χρόνων τὰ τῶν
Αἰγυπτίων ἔθνη διεστηκότα τιμᾶν τὰ παρ' ἑαυτοῖς
ἐξ ἀρχῆς τῶν ζώων καθιερωθέντα. καθόλου δέ
φρασι τοὺς Αἰγυπτίους ὑπερ τοὺς ἄλλους ἀνθρώ-

11 τινες καὶ vulg. 18 ἐν ἑαυτοῖς F; ἑαυτοῖς ἐν τῶν
coni. Dindorf 23 γινόμενον D.

- πους εὐχαρίστως διακεῖσθαι πρὸς πᾶν τὸ εὐεργε-
 τοῦν, νομίζοντας μεγίστην ἐπικουρίαν εἶναι τῷ βίῳ
 τὴν ἀμοιβὴν τῆς πρὸς τοὺς εὐεργέτας χάριτος· δῆ-
 λον γὰρ εἶναι διότι πάντες πρὸς εὐεργεσίαν ὀρμή-
 σουσι τούτων μάλιστα παρ' οἷς ἂν ὀρῶσι κάλλιστα ⁵
 3 θησαυρισθησομένας τὰς χάριτας. διὰ δὲ τὰς αὐτὰς
 αἰτίας δοκοῦσιν Αἰγύπτιοι τοὺς ἐαυτῶν βασιλεῖς
 προσκυνεῖν τε καὶ τιμᾶν ὥς πρὸς ἀλήθειαν ὄντας
 θεούς, ἅμα μὲν οὐκ ἄνευ δαιμονίου τινὸς προνοίας
 νομίζοντες αὐτοὺς τετευχέναι τῆς τῶν ὅλων ἐξου- ¹⁰
 σίας, ἅμα δὲ τοὺς βουλομένους τε καὶ δυναμένους
 τὰ μέγιστ' εὐεργετεῖν ἡγούμενοι θείας μετέχειν φύ-
 4 σεως. περὶ μὲν οὖν τῶν ἀφιερωμένων ζώων εἰ
 καὶ πεπλευνάκαμεν, ἀλλ' οὖν γε τὰ μάλιστα θαν-
 μαζόμενα τῶν παρ' Αἰγυπτίοις νόμιμα διευκρινή- ¹⁵
 καμεν.
- 91 Οὐχ ἥμισυ δ' ἂν τις πυθόμενος τὰ περὶ τοὺς
 τετελεστηκότας νόμιμα τῶν Αἰγυπτίων θανατῶσαι τὴν
 ιδιότητα τῶν ἐθνῶν. ὅταν γάρ τις ἀποθάνῃ παρ'
 αὐτοῖς, οἱ μὲν συγγενεῖς καὶ φίλοι πάντες κατα- ²⁰
 πλαττόμενοι πηλῶ τὰς κεφαλὰς περιέερχονται τὴν
 πόλιν θρηνοῦντες, ἕως ἂν ταφῆς τύχῃ τὸ σῶμα. οὐ
 μὴν οὔτε λουτρῶν οὔτε οἴνου οὔτε τῆς ἄλλης τρο-
 φῆς ἀξιολόγου μεταλαμβάνουσιν, οὔτε ἐσθῆτας λαμ- ²⁵
 2 πρὸς περιβάλλονται. τῶν δὲ ταφῶν τρεῖς ὑπάρ-
 χουσι τάξεις, ἥ τε πολυτελεστάτη καὶ μέση καὶ τα-
 πεινοτάτη. κατὰ μὲν οὖν τὴν πρώτην ἀναλίσκεσθαι
 φασιν ἀργυρίου τάλαντον, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν
- 5 κάλλιστα post χάριτας F 6 θησαυριζόμενας vulg.
 20 καταπασάμενοι II (c. 72, 2).

μνᾶς εἴκοσι, κατὰ δὲ τὴν ἐσχάτην παντελῶς ὀλίγον
 3 τι δαπάνημα γίνεσθαι λέγουσιν. οἱ μὲν οὖν τὰ σώ-
 ματα θεραπεύοντές εἰσι τεχνῖται, τὴν ἐπιστήμην
 ταύτην ἐκ γένους παρειληφότες· οὗτοι δὲ γραφὴν
 5 ἐκάστου τῶν εἰς τὰς ταφὰς δαπανωμένων τοῖς οἰ-
 κείοις τῶν τελευτησάντων προσενέγκαντες ἐπερω-
 τῶσι τίνα τρόπον βούλονται τὴν θεραπείαν γενέ-
 σθαι τοῦ σώματος. διομολογησάμενοι δὲ περὶ πάν- 4
 των καὶ τὸν νεκρὸν παραλαβόντες, τοῖς τεταγμένοις
 10 ἐπὶ τὴν κατειθισμένην ἐπιμέλειαν τὸ σῶμα παρα-
 διδῶσι. καὶ πρῶτος μὲν ὁ γραμματεὺς λεγόμενος
 τεθέντος χαμαὶ τοῦ σώματος ἐπὶ τὴν λαγύνα περι-
 102 γράφει τὴν εὐάννυμον ὅσον δεῖ διατεμεῖν· ἔπειτα
 δ' ὁ λεγόμενος παρασχίστης λίθον ἔχων Αἰθιοπι-
 15 κὸν καὶ διατεμῶν ὥς ὁ νόμος κελεύει τὴν σάρκα,
 παραχρῆμα φεύγει δρόμῳ, διωκόντων τῶν συμπαρ-
 όντων καὶ λίθοις βαλλόντων, ἔτι δὲ καταρωμένων
 καὶ καθαπερεὶ τὸ μύσος εἰς ἐκείνον τρεπόντων· ὑπο-
 λαμβάνουσι γὰρ μισητὸν εἶναι πάντα τὸν ὁμο-
 20 φύλῳ σώματι βίαν προσφέροντα καὶ τραύματα
 ποιοῦντα καὶ καθόλου τι κακὸν ἀπεργαζόμενον.
 οἱ ταριχεύονται δὲ καλούμενοι πάσης μὲν τιμῆς καὶ 5
 πολυωρίας ἀξιοῦνται, τοῖς τε ἱερεῦσι συνόντες καὶ
 τὰς εἰς ἱερὸν εἰσόδους ἀκωλύτως ὥς καθαροὶ ποι-
 25 οῦνται· πρὸς δὲ τὴν θεραπείαν τοῦ παρεσχισμένου
 σώματος ἀθροισθέντων αὐτῶν εἰς καθήσιν τὴν χεῖρα

13 τεμεῖν II ἔπειθ' ὁ II 15 ὥς δ] ὅσα vulg. 17
 λίθους II 19 εἶναι] καὶ τιμωρίας ἄξιον add. ABD, καὶ μύ-
 σους ἄξιον add. ceteri 21 καὶ . . . ἀπεργαζόμενον hic
 sensu carent 24 καθαροὶ] ἱεροὶ II.

διὰ τῆς τοῦ νεκροῦ τομῆς εἰς τὸν θώρακα καὶ πάντα
 ἐξαιρεῖ χωρὶς νεφρῶν καὶ καρδίας, ἕτερος δὲ κα-
 θαίρει τῶν ἐγκοιλίων ἕκαστον κλύζων οἶνῳ φοι-
 6 κείῳ καὶ θυμιάμασι. καθόλου δὲ πᾶν τὸ σῶμα τὸ
 μὲν πρῶτον κεθρία καὶ τισιν ἄλλοις ἐπιμελείας ἀξι- 5
 οὔσιν ἐφ' ἡμέρας πλείους τῶν τριάκοντα, ἔπειτα
 σμύρνη καὶ κυναμῶμφ καὶ τοῖς δυναμένοις μὴ
 μόνον πολυχρόνιον τήρησιν, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐωδίαν
 παρέχεσθαι· θεραπεύσαντες δὲ παραδιδόασιν τοῖς συγ-
 γενέσι τοῦ τετελευτηκότος οὕτως ἕκαστον τῶν τοῦ 10
 σώματος μελῶν ἀκέραιον τετηρημένον ὥστε καὶ τὰς
 ἐπὶ τοῖς βλεφάροις καὶ ταῖς ὀφρύσι τρίχας διαμέ-
 νειν καὶ τὴν ὅλην πρόσοψιν τοῦ σώματος ἀπαράλ-
 λακτον εἶναι καὶ τὸν τῆς μορφῆς τύπον γνωρίζε-
 7 σθαι· διὸ καὶ πολλοὶ τῶν Αἰγυπτίων ἐν οἰκήμασι 15
 πολυτελέσι φυλάττοντες τὰ σώματα τῶν προγόνων,
 κατ' ὅψιν ὀρῶσι τοὺς γενεαὶς πολλαῖς τῆς ἐαυτῶν
 γενέσεως προτετελευτηκότας, ὥστε ἐκάστων τὰ τε
 μεγέθη καὶ τὰς περιοχὰς τῶν σωμάτων, ἔτι δὲ τοὺς
 τῆς ὕψεως χαρακτῆρας ὁρωμένους παράδοξον ψυχα- 20
 γωγίαν παρέχεσθαι καθάπερ συμβεβηκότας τοῖς
 92 θεωμένοις. τοῦ δὲ μέλλοντος θάπτεσθαι σώματος
 οἱ συγγενεῖς προλέγουσι τὴν ἡμέραν τῆς ταφῆς τοῖς
 τε δικασταῖς καὶ τοῖς συγγενέσιν, ἔτι δὲ φίλοις τοῦ
 τετελευτηκότος, καὶ διαβεβαιοῦνται ὅτι διαβαίνειν 25
 μέλλει τὴν λίμνην, λέγοντες τοῦνομα τοῦ μετῆλλα- 103

2 ἐξαιρεῖ codices, corr. Dind. 3 ἐγκλύζων II 6 τετ-
 ταράκοντα F 8 πολὺν χρόνον II τήρησιν Wesseling, τηρή-
 σειν D, τηρεῖν II 9 δὲ om. vulg. 22 θεωμένοις Dindorf,
 θεωρουμένοις libri 25 λέγοντες ante ὅτι in codicibus
 26 τοῦνομα] τοῦ νομοῦ E μετῆλλαχότος] τετελευτηκότος II.

χότος. ἔπειτα παραγενομένων δικαστῶν δυσὶ πλει- 2
 ὄνων τῶν τετταράκοντα, καὶ καθισάντων ἐπὶ τινος
 ἡμικυκλίου κατεσκευασμένου πέραν τῆς λίμνης, ἥ
 μὲν βῆρις καθέλκεται, κατεσκευασμένη πρότερον
 5 ὑπὸ τῶν ταύτην ἐχόντων τὴν ἐπιμέλειαν, ἐφέστηκε
 δὲ ταύτῃ ὁ πορθμεύς, ὃν Αἰγύπτιοι κατὰ τὴν ἰδίαν
 διάλεκτον ὀνομάζουσι χάρων. διὸ καὶ φασιν Ὅρ- 3
 φέα τὸ παλαιὸν εἰς Αἴγυπτον παραβαλόντα καὶ θεα-
 σάμενον τοῦτο τὸ νόμιμον, μυθοποιῆσαι τὰ καθ'
 10 ἧδου, τὰ μὲν μιμησάμενον, τὰ δ' αὐτὸν ἰδίᾳ πλασά-
 μενον· ὑπὲρ οὗ τὰ κατὰ μέρος μικρὸν ὕστερον ἀνα-
 γράφομεν. οὐ μὴν ἀλλὰ τῆς βάρεως εἰς τὴν λίμνην 4
 καθελκυσθείσης, πρὶν ἢ τὴν λάρνακα τὴν τὸν νε-
 κρὸν ἔχουσαν εἰς αὐτὴν τίθεσθαι, τῷ βουλομένῳ
 15 κατηγορεῖν ὁ νόμος ἐξουσίαν δίδωσιν. ἔαν μὲν οὖν
 τις παρελθὼν ἐγκαλέσῃ καὶ δεῖξῃ βεβιωκότα κακῶς,
 οἱ μὲν κριταὶ τὰς γνώμας πᾶσιν ἀποφαίνονται, τὸ δὲ
 σῶμα εἰργεταὶ τῆς εἰθισμένης ταφῆς· ἔαν δ' ὁ ἐγκα-
 λέσας δόξῃ μὴ δικαίως κατηγορεῖν, μεγάλοις περι- 5
 20 πίπτει προστίμοις. ὅταν δὲ μηδεὶς ὑπακούσῃ κατῇ-
 γορος ἢ παρελθὼν γνωσθῇ συκοφάντης ὑπάρχων,
 οἱ μὲν συγγενεῖς ἀποθέμενοι τὸ πένθος ἐγκωμιάζουσι
 τὸν τετελευτηκότα, καὶ περὶ μὲν τοῦ γένους οὐδὲν
 λέγουσιν, ὥσπερ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν, ὑπολαμβάνου-
 25 τες ἅπαντας ὁμοίως εὐγενεῖς εἶναι τοὺς κατ' Αἴγυ-
 πτον, τὴν δ' ἐκ παιδὸς ἀγωγὴν καὶ παιδείαν διελ-

1 δυσὶ om. II πλειῶν codices, corr. Dind. 6 ὁ πορ-
 θμεύς] πωρεύς II 9 μυθολογῆσαι D 10 ἧδην D 11
 ὑπὲρ] περὶ CF 14 ταύτην D 17 τὰς γνώμας πᾶσιν]
 γνώμας CF 18 ὁ om. D 19 κατηγορεῖν] ἐγκαλεῖν II
 υποπίπτει II.

θόντες, πάλιν ἀνδρὸς γεγονότος τὴν εὐσέβειαν καὶ
δικαιοσύνην, ἔτι δὲ τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὰς ἄλλας
ἀρετὰς αὐτοῦ διεξέρχονται, καὶ παρακαλοῦσι τοὺς
κάτω θεοὺς δέξασθαι σύνοικον τοῖς εὐσεβέσι· τὸ
δὲ πλῆθος ἐπευφημεῖ καὶ ἀποσεμνύνει τὴν δόξαν 5
τοῦ τετελευτηκότος, ὥς τὸν αἰῶνα διατρίβειν μέλ-
6 λοντος καθ' ἧδον μετὰ τῶν εὐσεβῶν. τὸ δὲ σῶμα
τιθέασιν οἱ μὲν ἰδίους ἔχοντες τάφους ἐν ταῖς ἀπο-
δεδειγμέναις θήκαις, οἷς δ' οὐχ ὑπάρχουσι τάφων
κτησίεις, καινὸν οἶκημα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰ- 10
κίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλέστατον τῶν τοίχων ὀρ-
θὴν ἰστᾷσι τὴν λάρνακα. καὶ τοὺς κωλυομένους δὲ
διὰ τὰς κατηγορίας ἢ πρὸς δάνειον ὑποθήκας θά- 104
πτεσθαι τιθέασι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰκίαν· οὓς ὕστε-
ρον ἐνίοτε παίδων παῖδες εὐπορήσαντες καὶ τῶν τε 15
συμβολαίων καὶ τῶν ἐγκλημάτων ἀπολύσαντες με-
93 γαλοπρεποὺς ταφῆς ἀξιοῦσι. σεμνότατον δὲ διείλη-
πται παρ' Αἰγυπτίοις τὸ τοὺς γονεῖς ἢ τοὺς προ-
γόνους φανῆναι περιττότερον τετιμηκότας εἰς τὴν
αἰώνιον οἶκησιν μεταστάντας. νόμιμον δ' ἐστὶ παρ' 20
αὐτοῖς καὶ τὸ διδόναι τὰ σώματα τῶν τετελευτηκό-
των γονέων εἰς ὑποθήκην δανείου· τοῖς δὲ μὴ λυ-
σαμένοις ὕνειδος τε τὸ μέγιστον ἀκολουθεῖ καὶ μετὰ
2 τὴν τελευταίαν στέρφεις ταφῆς. θαυμάσαι δ' ἂν τις
προσηκόντως τοὺς ταῦτα διατάξαντας, ὅτι τὴν ἐπι- 25
εἰκειαν καὶ τὴν σπουδαιότητα τῶν ἡθῶν οὐκ ἐκ τῆς
τῶν ζώντων ὁμιλίας μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν τε-
5 συναποσεμνύνει II 10 κτίσεις C κοινὸν F; κερὸν
malim 11 ἐπιφανέστατον Reiske 13 δανείων C ὑποθήκης
CD 17 σεμνότατα CF 25 καθηκόντως II ταῦτα]
διηλεκτικῶς add. C ὅτι ante τοὺς D 26 τὴν om. vulg.

τελευτηκότων ταφῆς καὶ θεραπείας ἐφ' ὅσον ἦν
 ἐνδεχόμενον τοῖς ἀνθρώποις ἐνοικειοῦν ἐφιλοτιμη-
 θησαν. οἱ μὲν γὰρ Ἑλληνες μύθοις πεπλασμένοις 3
 καὶ φήμαις διαβεβλημέναις τὴν περὶ τούτων πίστιν
 5 παρέδωκαν, τὴν τε τῶν εὐσεβῶν τιμὴν καὶ τὴν τῶν
 πονηρῶν τιμωρίαν· τοιγαροῦν οὐχ οἷον ἰσχύσαι δύ-
 νатаι ταῦτα προτρέψασθαι τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τὸν
 ἄριστον βίον, ἀλλὰ τοῦναντίον ὑπὸ τῶν φάσεων
 χλευαζόμενα πολλῆς καταφρονήσεως τυγχάνουσι·
 10 παρὰ δὲ τοῖς Αἰγυπτίοις οὐ μυθώδους, ἀλλ' ὀρατῆς 4
 τοῖς μὲν πονηροῖς τῆς κολάσεως, τοῖς δ' ἀγαθοῖς
 τῆς τιμῆς οὐσης, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀμφοτέροι
 τῶν ἑαυτοῖς προσηκόντων ὑπομιμνήσκονται, καὶ διὰ
 15 τούτου τοῦ τρόπου ἡ μερίστη καὶ συμφορωτάτη διόρ-
 θωσις γίνεται τῶν ἡθῶν. κρατίστους δ', οἶμαι, τῶν
 νόμων ἡγητέον οὐκ ἐξ ὧν εὐπορωτάτους, ἀλλ' ἐξ ὧν
 ἐπιεικεστάτους τοῖς ἡθεσι καὶ πολιτικωτάτους συμ-
 βήσεται γενέσθαι τοὺς ἀνθρώπους.
 105 Ῥητέον δ' ἡμῖν καὶ περὶ τῶν γενομένων νομο-94
 20 θετῶν κατ' Αἰγυπτίον τῶν οὕτως ἐξηλλαγμένα* καὶ
 παράδοξα νόμιμα καταδειξάντων. μετὰ γὰρ τὴν πα-
 λαιὰν τοῦ κατ' Αἰγυπτίον βίου κατάστασιν, τὴν
 μυθολογουμένην γεγονέναι ἐπὶ τε τῶν θεῶν καὶ τῶν
 ἡρώων, πείσαι φασι πρῶτον ἐγγράπτοις νόμοις χρη-
 25 σασθαι τὰ πλήθη τὸν Μνεύην, ἄνδρα καὶ τῇ ψυχῇ

4 καὶ ποιηταῖς διαβεβλημένοις II 5 παραδέδωκαν D,
 παραδέδωκας B 6 ἰσχύσαι δύναται] ἰσχυσε Reiske 7
 ἐπὶ τὸν α. β. τοὺς ἀνθρώπους vulg. 9 χλευαζόμενοι CF
 πολλῆς om. CF 14 ἡ om. vulg. 15 οἶμαι] εἶναι
 CF 25 τὸν Μνεύην ἄνδρα] βιοῦν τὸν ἄνδρα D, καὶ
 βιοῦν τὸν ἄνδρα C, καὶ βιοῦν τὸν Μωσῆν ἄνδρα F.

μέγαν καὶ τῷ βίῳ κοινότατον τῶν μνημονευομένων.
 προσποιηθῆναι δ' αὐτῷ τὸν Ἑρμῆν δεδωκέναι τού-
 τους, ὡς μεγάλων ἀγαθῶν αἰτίους ἐσομένους, καθ-
 ἅπερ παρ' Ἑλλήσι ποιῆσαι φασιν ἐν μὲν τῇ Κρήτῃ
 Μίνωα, παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις Λυκοῦργον, τὸν ⁵
 μὲν παρὰ Διός, τὸν δὲ παρ' Ἀπόλλωνος φήσαντα
² τούτους παρειληφέναι. καὶ παρ' ἑτέροις δὲ πλείο-
 σιν ἔθνεσι παραδέδοται τοῦτο τὸ γένος τῆς ἐπινοίας
 ὑπάρχει καὶ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτιον γενέσθαι τοῖς
 πεισθεῖσι· παρὰ μὲν γὰρ τοῖς Ἀριανοῖς Ζαθραύστην ¹⁰
 ἱστοροῦσι τὸν ἀγαθὸν δαίμονα προσποιήσασθαι τοὺς
 νόμους αὐτῷ διδόναι, παρὰ δὲ τοῖς ὀνομαζομένοις
 Γέταις τοῖς ἀπαθανατίζουσι Ζάλμοξιν ὡσαύτως τὴν
 κοινὴν Ἑστίαν, παρὰ δὲ τοῖς Ἰουδαίοις Μωυσῆν
 τὸν Ἰαῶ ἐπικαλούμενον θεόν, εἴτε θαυμαστὴν καὶ ¹⁵
 θεῖαν ὅλως ἔννοιαν εἶναι κρίναντας τὴν μέλλουσαν
 ὠφελήσειν ἀνθρώπων πλῆθος, εἴτε καὶ πρὸς τὴν
 ὑπεροχὴν καὶ δύναμιν τῶν εὐρεῖν λεγομένων τοὺς
 νόμους ἀποβλέψαντα τὸν ὄχλον μᾶλλον ὑπακούσε-
⁸ σθαι διαλαβόντας. δεύτερον δὲ νομοθέτην Αἰγύ- ²⁰
 πτιοί φασι γενέσθαι Σάσυχιν, ἄνδρα συνέσει δια-
 φέροντα. τοῦτον δὲ πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι νόμοις
 ἄλλα τε προσθεῖναι καὶ τὰ περὶ τὴν τῶν θεῶν τι-
 μὴν ἐπιμελέστατα διατάξαι, εὐρετὴν δὲ καὶ γεω-
 μετρίας γενέσθαι καὶ τὴν περὶ τῶν ἄστρων θεω- ²⁵
 ρίαν τε καὶ παρατήρησιν διδάξαι τοὺς ἐγγχωρίους.
⁴ τρίτον δὲ λέγουσι Σεσώωσιν τὸν βασιλέα μὴ μόνον

1 κοινότατον] Μνεύην add. C 7 εἰληφέναι vulg. 10
 Αρειανοῖς F, Αριμασποῖς C 13 τοῖς ἀπαθανατίζουσι om. CF
 14 Μωσῆν II 15 ἰαῶ D 24 διατάξασθαι D.

106 τὰς πολεμικὰς πράξεις ἐπιφανεστάτας κατεργάσασθαι τῶν κατ' Αἴγυπτον, ἀλλὰ καὶ περὶ τὸ μάχιμον ἔθνος νομοθεσίαν συστήσασθαι, καὶ τὰ ἀκόλουθα τὰ περὶ τὴν στρατείαν σύμπαντα διακοσμήσαι.

5 τέταρτον δὲ νομοθέτην φασὶ γενέσθαι Βόκχοριν τὸν βασιλέα, σοφὸν τινα καὶ πανουργίᾳ διαφέροντα. τοῦτον οὖν διατάξαι τὰ περὶ τοὺς βασιλεῖς ἅπαντα καὶ τὰ περὶ τῶν συμβολαίων ἐξακριβῶσαι· γενέσθαι δ' αὐτὸν καὶ περὶ τὰς κρίσεις οὕτω συνετὸν ὥστε

10 πολλὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ διαγνωσθέντων διὰ τὴν περικτιότητα μνημονεύεσθαι μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. λέγουσι δ' αὐτὸν ὑπάρχειν τῷ μὲν σώματι παντελῶς ἀσθενῇ, τῷ δὲ τρόπῳ πάντων φιλοχρηματώτατον. μετὰ δὲ τοῦτον προσελθεῖν λέγουσι

15 τοῖς νόμοις Ἀμασιν τὸν βασιλέα, ὃν ἱστοροῦσι τὰ περὶ τοὺς νομάρχας διατάξαι καὶ τὰ περὶ τὴν σύμπασαν οἰκονομίαν τῆς Αἰγύπτου. παραδέδοται δὲ συνετός τε γεγενῆναι καθ' ὑπερβολὴν καὶ τὸν τρόπον ἐπιεικῆς καὶ δίκαιος· ὧν ἕνεκα καὶ τοὺς Αἰγυπτίους αὐτῷ περιτεθειμέναι τὴν ἀρχὴν οὐκ ὄντι

20 γένους βασιλικοῦ. φασὶ δὲ καὶ τοὺς Ἡλείους, σπουδαίοντας περὶ τὸν Ὀλυμπικὸν ἀγῶνα, πρεσβευτὰς ἀποστεῖλαι πρὸς αὐτὸν ἐρωτήσοντας πῶς ἂν γένοιτο δικαιοτάτος· τὸν δ' εἰπεῖν, ἐὰν μηδεὶς Ἡλεῖος

25 ἀγωνίζηται. Πολυκράτους δὲ τοῦ Σαμίων δυνάστου συντεθειμένου πρὸς αὐτὸν φιλίαν, καὶ βιαίως

4 τὰ om. D πάντα vulg. 5 φασὶ γενέσθαι νομοθέτην vulg. 7 πάντα II 13 πάντων om. D 14 λέγεται vulg. 15 τοῖς νόμοις] τοῖς θεοῖς καὶ τοῖς νόμοις D τὰ] τὰ τε vulg. 22 Ὀλυμπιακὸν C.

προσφερομένου τοῖς τε πολίταις καὶ τοῖς εἰς Σάμον
καταπλέονσι ξένοις, τὸ μὲν πρῶτον λέγεται πρε-
σβευτὰς ἀποστείλαντα παρακαλεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν
μετριότητα· οὐ προσέχοντος δ' αὐτοῦ τοῖς λόγοις
ἐπιστολὴν γράφαι τὴν φιλίαν καὶ τὴν ξενίαν τὴν 5
πρὸς αὐτὸν διαλυόμενον· οὐ γὰρ βούλεσθαι λυπη-
θῆναι συντόμως ἑαυτόν, ἀκριβῶς εἰδότα διότι πλη-
σίον ἐστὶν αὐτῷ τὸ κακῶς παθεῖν οὕτω προεστη-
κότι τῆς τυραννίδος. θαυμασθῆναι δ' αὐτόν φασι
παρὰ τοῖς Ἑλλήσι διὰ τε τὴν ἐπιείκειαν καὶ διὰ τὸ 10
4 τῷ Πολυκράτει ταχέως ἀποβῆναι τὰ ζηθέντα. ἔκτον
δὲ λέγεται τὸν Ξέρξου πατέρα Δαρείον τοῖς νόμοις
ἐπιστῆναι τοῖς τῶν Αἰγυπτίων· μισήσαντα γὰρ τὴν
παρανομίαν τὴν εἰς τὰ κατ' Αἴγυπτον ἱερὰ γενο-
μένην ὑπὸ Καμβύσου τοῦ προβασιλεύσαντος ξηλῶ- 15
5 σαι βίον ἐπιεικῆ καὶ φιλόθεον. ὁμιλῆσαι μὲν γὰρ
αὐτοῖς τοῖς ἱερεῦσι τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ μεταλαβεῖν
αὐτὸν τῆς τε θεολογίας καὶ τῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς
βίβλοις ἀναγεγραμμένων πράξεων· ἐκ δὲ τούτων 107
ἱστορήσαντα τὴν τε μεγαλοψυχίαν τῶν ἀρχαίων βασι- 20
λέων καὶ τὴν εἰς τοὺς ἀρχομένους εὐνοίαν μιμή-
σασθαι τὸν ἐκείνων βίον, καὶ διὰ τοῦτο τηλικαύ-
της τυχεῖν τιμῆς ὥσθ' ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ζῶντα
μὲν θεὸν προσαγορεύεσθαι μόνον τῶν ἀπάντων
βασιλέων, τελευτήσαντα δὲ τιμῶν τυχεῖν ἴσων τοῖς 25
τὸ παλαιὸν νομιμώτατα βασιλεύσασιν κατ' Αἴγυπτον.

4 λόγοις] εἰς add. vulg. 7 ἑαυτὸν om. II ὅτι vulg.
17 αὐτοῖς] αὐτόν II 18 τῆς τε θεολογίας αὐτῶν C 21 εὐ-
νοίαν] ἐπιείκειαν II 22 τὸν Reiske, τῶν libri 24 προσ-
γορευθῆναι II ἀπάντων] ἄλλων II.

τὴν μὲν οὖν κοινὴν νομοθεσίαν συντελεσθῆναι φα- 6
 σιν ὑπὸ τῶν εἰρημένων ἀνδρῶν, καὶ δόξης τυχεῖν
 τῆς διαδεδομένης παρὰ τοῖς ἄλλοις· ἐν δὲ τοῖς ὕστε-
 ρον χρόνοις πολλὰ τῶν καλῶς ἔχειν δοκούντων νο-
 5 μίμων φασὶ κινηθῆναι, Μακεδόνων ἐπικρατησάν-
 των καὶ καταλυσάντων εἰς τέλος τὴν βασιλείαν τῶν
 ἐγγωρίων.

Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων ῥητέον ὅσοι 96
 τῶν παρ' Ἑλλήσι δεδοξασμένων ἐπὶ συνέσει καὶ
 10 παιδείᾳ παρέβαλον εἰς Αἴγυπτον ἐν τοῖς ἀρχαίοις
 χρόνοις, ἵνα τῶν ἐνταῦθα νομίμων καὶ τῆς παιδείας
 μετὰσχῶσιν. οἱ γὰρ ἱερεῖς τῶν Αἰγυπτίων ἰστοροῦ- 2
 σιν ἐκ τῶν ἀναγραφῶν τῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις
 παραβαλεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ παλαιὸν Ὅρφέα τε καὶ
 15 Μουσαῖον καὶ Μελάμποδα καὶ Δαίδαλον, πρὸς δὲ
 τούτοις Ὀμηρόν τε τὸν ποιητὴν καὶ Ἀνκούργον τὸν
 Σπαρτιάτην, ἔτι δὲ Σόλωνα τὸν Ἀθηναῖον καὶ Πλά-
 τωνα τὸν φιλόσοφον, ἐλθεῖν δὲ καὶ Πυθαγόραν
 τὸν Σάμιον καὶ τὸν μαθηματικὸν Εὐδόξον, ἔτι δὲ
 20 Δημόκριτον τὸν Ἀβδηρίτην καὶ Οἰνοπίδην τὸν Χῖον.
 πάντων δὲ τούτων σημεῖα δεικνύουσι τῶν μὲν εἰκό- 3
 νας, τῶν δὲ τόπων ἢ κατασκευασμάτων ὁμωνύμους
 προσηγορίας, ἐκ τε τῆς ἐκάστω ζηλωθείσης παιδείας
 ἀποδείξεις φέρουσι, συνιστάντες ἐξ Αἰγύπτου μετενη-
 25 νέχθαι πάντα δι' ὧν παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐθανμά-
 σθησαν. Ὅρφέα μὲν γὰρ τῶν μυστικῶν τελετῶν 4
 τὰ πλεῖστα καὶ τὰ περὶ τὴν ἑαυτοῦ πλάνην ὁργια-
 ζόμενα καὶ τὴν τῶν ἐν ἄδου μυθοποιίαν ἀπενέρκα-

11 τῆς om. vulg. 14 αὐτοὺς vulg. τὸ παλαιὸν
 om. II 22 ὁμωνύμων D 24 μετενηνοχέσθαι vulg.

5 σθαι. τὴν μὲν γὰρ Ὀσίριδος τελετὴν τῇ Διονύσου
τὴν αὐτὴν εἶναι, τὴν δὲ τῆς Ἴσιδος τῇ τῆς Δήμη-
τρος ὁμοιοτάτην ὑπάρχειν, τῶν ὀνομάτων μόνων
ἐνῆλλαγμένων· τὰς δὲ τῶν ἀσεβῶν ἐν ἄδου τιμω-
ρίας καὶ τοὺς τῶν εὐσεβῶν λειμῶνας καὶ τὰς παρὰ 5
τοῖς πολλοῖς εἰδωλοποιίας ἀναπεπλασμένας παρεισ-
αγαγεῖν μιμησάμενον τὰ γινόμενα περὶ τὰς ταφὰς
6 τὰς κατ' Αἴγυπτον. τὸν μὲν γὰρ ψυχοπομπὸν Ἑρμῆν
κατὰ τὸ παλαιὸν νόμιμον παρ' Αἰγυπτίους ἀναγα-
γόντα τὸ τοῦ Ἄπιδος σῶμα μέχρι τινὸς παραδι- 108
δόναι τῷ περικειμένῳ τὴν τοῦ Κερβέρου προτομήν. 11
τοῦ δ' Ὀρφέως τοῦτο καταδείξαντος παρὰ τοῖς
Ἑλλήσι τὸν Ὅμηρον ἀκολουθῶς τούτῳ θεῖναι κατὰ
τὴν ποίησιν

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο 15
ἀνδρῶν μνηστήρων, ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσίν.

εἶτα πάλιν ὑποβάντα λέγειν

πὰρ δ' ἴσαν Ὀκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ Λευκάδα πέτρην,
ἥδὲ παρ' Ἑλλίοιο πύλας καὶ δῆμον Ὀνειρώων
ἤσαν· αἶψα δ' ἴκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα, 20
ἐνθα τε ναίουσι ψυχαί, εἰδῶλα καμόντων.

7 Ὀκεανὸν μὲν οὖν καλεῖν τὸν ποταμὸν διὰ τὸ τοὺς
Αἰγυπτίους κατὰ τὴν ἰδίαν διάλεκτον Ὀκεανὸν λέγειν
τὸν Νεῖλον, Ἑλλίου δὲ πύλας τὴν πόλιν τὴν τῶν
Ἑλιοπολιτῶν, λειμῶνα δ' ὀνομάζειν, τὴν μυθολο- 25

1 τῇ] καὶ τὴν D 3 μόνον vulg. 4 δὲ] καὶ vulg.
7 γινόμενα om. II 10 τοῦ Ἄπιδος τὸ vulg. 16 μνη-
στήρων] ἡρώων CF' 17 προβάντα CF' 18 πὰρ δ' ἴσαν]
παράδε σπεισαν D 24 τὴν τῶν] τῶν vulg. 25 δ' ὀνο-
μάζειν Eichstädt, δὲ νομίζειν codices τὴν] καὶ τὴν vulg.

γουμένην οἰκησιν τῶν μετελλαχότων, τὸν παρὰ τὴν
 λίμνην τόπον τὴν καλουμένην μὲν Ἀχερουσίαν,
 πλησίον δὲ οὖσαν τῆς Μέμφεως, ὅντων περὶ αὐτὴν
 λειμῶνων καλλίστων, ἔλους καὶ λωτοῦ καὶ καλά-
 5 μου. ἀκολουθῶς δ' εἰρήσθαι καὶ τὸ κατοικεῖν τοὺς
 τελευτήσαντας ἐν τούτοις τοῖς τόποις διὰ τὸ τὰς τῶν
 Αἰγυπτίων ταφὰς τὰς πλείστας καὶ μεγίστας ἐνταῦθα
 γίνεσθαι, διαπορθμευομένων μὲν τῶν νεκρῶν διὰ
 τε τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς Ἀχερουσίας λίμνης, τιθε-
 10 μένων δὲ τῶν σωμάτων εἰς τὰς ἐνταῦθα κειμένας
 θήκας. συμφωνεῖν δὲ καὶ τᾶλλα τὰ παρὰ τοῖς Ἑλ- 8
 λησι καθ' ἄδου μυθολογούμενα τοῖς ἔτι νῦν γινο-
 μένοις κατ' Αἰγυπτον· τὸ μὲν γὰρ διακομίζον τὰ
 σώματα πλοῖον βάρην καλεῖσθαι, τὸ δ' ἐπίβαθρον
 15 [νόμισμα τὸν ὀβολὸν] τῷ πορθμεῖ δίδοσθαι, καλου-
 μένῳ κατὰ τὴν ἐγγώριον διάλεκτον χάρωνι. εἶναι 9
 δὲ λέγουσι πλησίον τῶν τόπων τούτων καὶ σκοτίας
 Ἑκάτης ἱερὸν καὶ πύλας Κωκυτοῦ καὶ Αἰθήρης διει-
 λημμένας χαλκοῖς ὀχεῦσιν. ὑπάρχειν δὲ καὶ ἄλλας
 20 πύλας Ἀληθείας, καὶ πλησίον τούτων εἰδωλον ἀκέ-
 φαλον ἐστάναι Δίκης. πολλὰ δὲ καὶ τῶν ἄλλων 97
 τῶν μεμυθοποιημένων διαμένειν παρ' Αἰγυπτίοις,
 διατηρουμένης ἔτι τῆς προσηγορίας καὶ τῆς ἐν τῷ
 πρῶττειν ἐνεργείας. ἐν μὲν γὰρ Ἀκανθῶν πόλει, 2
 25 πέραν τοῦ Νείλου κατὰ τὴν Αἰβύην ἀπὸ σταδίων
 109 ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τῆς Μέμφεως, πύθον εἶναι τετρη-
 μένον, εἰς ὃν τῶν ἱερέων ἐξήκοντα καὶ τριακοσίους

4 ἐλῶν II 15 νόμισμα τὸν ὀβολὸν del. Schäfer 21
 τῶν ἄλλων] ἄλλα II 22 μεμυθολογημένων II 23 τρη-
 μένης CF 24 ἐναργείας Reiske.

καθ' ἐκάστην ἡμέραν ὕδωρ φέρειν εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ
 3 Νείλου· τὴν δὲ περὶ τὸν Ὅκνον μυθοποιῶσαν δει-
 κνυσθαι πλησίον κατὰ τινα πανήγυριν συντελου-
 μένην, πλέκοντος μὲν ἐνὸς ἀνδρὸς ἀρχὴν σχοινίου
 μακράν, πολλῶν δ' ἐκ τῶν ὀπίσω λυόντων τὸ πλε- 5
 4 κόμενον. Μελάμποδα δὲ φασὶ μετενεγκεῖν ἐξ Αἰγύ-
 πτου τὰ Διονύσῳ νομιζόμενα τελείσθαι παρὰ τοῖς
 Ἑλλήσι καὶ τὰ περὶ Κρόνου μυθολογούμενα καὶ τὰ
 περὶ τῆς Τιτανομαχίας καὶ τὸ σύνολον τὴν περὶ τὰ
 5 πάθη τῶν θεῶν ἱστορίαν. τὸν δὲ Δαίδαλον λέγου- 10
 σιν ἀπομιμήσασθαι τὴν τοῦ λαβυρίνθου πλοκὴν τοῦ
 διαμένοντος μὲν μέχρι τοῦ νῦν καιροῦ, οἰκοδομη-
 θέντος δέ, ὥς μὲν τινὲς φασιν, ὑπὸ Μένδητος, ὥς
 δ' ἔνιοι λέγουσιν, ὑπὸ Μάρρου τοῦ βασιλέως, πολ-
 6 λοῖς ἔτεσι πρότερον τῆς Μίνω βασιλείας. τὸν τε 15
 ῥυθμὸν τῶν ἀρχαίων κατ' Αἴγυπτον ἀνδριάντων
 τὸν αὐτὸν εἶναι τοῖς ὑπὸ Δαιδάλου κατασκευασθεῖσι
 παρὰ τοῖς Ἑλλήσι. τὸ δὲ κάλλιστον πρόπυλον ἐν
 Μέμφει τοῦ Ἡφαιστείου Δαίδαλον ἀρχιτεκτονῆσαι,
 καὶ θαυμασθέντα τυχεῖν εἰκόνης ξυλίνης κατὰ τὸ 20
 προειρημένον ἱερὸν ταῖς ἰδίαις χερσὶ δεδημιουργη-
 μένης, πέρας δὲ διὰ τὴν εὐφυΐαν ἀξιοθέντα μεγάλης
 δόξης καὶ πολλὰ προσεξευρόντα τυχεῖν ἰσοθέων
 τιμῶν· κατὰ γὰρ μίαν τῶν πρὸς τῇ Μέμφει νήσων
 ἔτι καὶ νῦν ἱερὸν εἶναι Δαιδάλου τιμώμενον ὑπὸ 25
 7 τῶν ἐγγχωρίων. τῆς δ' Ὀμήρου παρουσίας ἄλλα τε

2 δὲ] τε vulg. Ὅκνον Stephanus, ὄνον codices 4
 σχοινίου del. Reiske 5 ὀπισθεν II 13 μενδήτου D
 14 Μάρρου] Βάρωνος F 15 Μίνως II 19 ἠφαιστίου D,
 ἠφαιστόου vulg.

σημεῖα φέρουσι καὶ μάλιστα τὴν τῆς Ἑλένης γενο-
 μένην παρὰ Μενελάῳ Τηλεμάχου φαρμακείαν καὶ
 λήθην τῶν συμβεβηκότων κακῶν. τὸ γὰρ νηπενθὲς
 φάρμακον, ὃ λαβεῖν φησιν ὁ ποιητὴς τὴν Ἑλένην ἐκ
 5 τῶν Αἰγυπτίων Θηβῶν παρὰ Πολυδάμνης τῆς Θῶνος
 γυναικός, ἀκριβῶς ἐξητακῶς φαίνεται· ἔτι γὰρ καὶ
 νῦν τὰς ἐν ταύτῃ γυναικας τῇ προειρημένῃ δυνάμει
 χρῆσθαι λέγουσι, καὶ παρὰ μόναις ταῖς Διοσπολί-
 10 τισιν ἐκ παλαιῶν χρόνων ὁργῆς καὶ λύπης φάρμα-
 κον εὐρῆσθαι φασί· τὰς δὲ Θήβας καὶ Διὸς πόλιν
 τὴν αὐτὴν ὑπάρχειν. τὴν τε Ἀφροδίτην ὀνομάζεσθαι 8
 παρὰ τοῖς ἐγγχωρίοις χρυσῇν ἐκ παλαιᾶς παραδόσεως,
 110 καὶ πεδίον εἶναι καλούμενον χρυσῆς Ἀφροδίτης
 περὶ τὴν ὀνομαζομένην Μώμεφιν. τὰ τε περὶ τὸν 9
 15 Δία καὶ τὴν Ἥραν μυθολογούμενα περὶ τῆς συνου-
 σίας καὶ τὴν εἰς Αἰθιοπίαν ἐκδημίαν ἐκεῖθεν αὐτὸν
 μετενεγκεῖν· κατ' ἐνιαυτὸν γὰρ παρὰ τοῖς Αἰγυ-
 πτίοις τὸν νεῶν τοῦ Διὸς περαιοῦσθαι τὸν ποταμὸν
 εἰς τὴν Λιβύην, καὶ μεθ' ἡμέρας τινὰς πάλιν ἐπι-
 20 στρέφειν, ὥς ἐξ Αἰθιοπίας τοῦ θεοῦ παρόντος· τὴν
 τε συνουσίαν τῶν θεῶν τούτων, ἐν ταῖς πανηγύ-
 ρεσι τῶν ναῶν ἀνακομιζομένων ἀμφοτέρων εἰς ὄρος
 ἄνθεσι παντοίοις ὑπὸ τῶν ιερέων κατεστρωμένον.
 καὶ Λυκούργον δὲ καὶ Πλάτωνα καὶ Σόλωνα πολλὰ 98
 25 τῶν ἐξ Αἰγύπτου νομίμων εἰς τὰς ἐαυτῶν κατατάξαι
 νομοθεσίας. Πυθαγόραν τε τὰ κατὰ τὸν ἱερὸν λόγον 2

5 τῆς Πολυδάμνης Euseb. pr. ev. X 8, 10] Πολυμνή-
 στης D, τῆς Πολυμνήστης ceteri Θώνιος DF 8 χρῆσθαι
 post γυναικας vulg. 14 Μέμφιν vulg. 16 τῆς .. ἐκ-
 δημίας D 21 πανηγύρεσι] γίνεσθαι add. Wess.

καὶ τὰ κατὰ γεωμετρίαν θεωρήματα καὶ τὰ περὶ
τοὺς ἀριθμούς, ἔτι δὲ τὴν εἰς πᾶν ζῶον τῆς ψυχῆς
3 μεταβολὴν μαθεῖν παρ' Αἰγυπτίων. ὑπολαμβάνουσι
δὲ καὶ Δημόκριτον παρ' αὐτοῖς ἔτη διατρεῖσθαι πέντε
καὶ πολλὰ διδασχθῆναι τῶν κατὰ τὴν ἀστρολογίαν. 5
τόν τε Οἶνοπίδην ὁμοίως συνδιατρίψαντα τοῖς ἱερεῦσι
καὶ ἀστρολόγοις μαθεῖν ἄλλα τε καὶ μάλιστα τὸν
ἡλιακὸν κύκλον ὥς λοξὴν μὲν ἔχει τὴν πορείαν,
ἐναντίαν δὲ τοῖς ἄλλοις ἄστροις τὴν φορὰν ποιεῖται.
4 παραπλησίως δὲ καὶ τὸν Εὐδοξον ἀστρολογήσαντα 10
παρ' αὐτοῖς καὶ πολλὰ τῶν χρησίμων εἰς τοὺς
5 Ἕλληνας ἐκδόντα τυχεῖν ἀξιολόγου δόξης. τῶν τε
ἀγαματοποιῶν τῶν παλαιῶν τοὺς μάλιστα διωνο-
μασμένους διατετριφέναι παρ' αὐτοῖς Τηλεκλέα καὶ
Θεόδωρον, τοὺς Ῥοίκον μὲν υἱοῦς, κατασκευάσαν- 15
τας δὲ τοῖς Σαμίοις τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου
6 ξόανον. τοῦ γὰρ ἀγάλματος ἐν Σάμῳ μὲν ὑπὸ
Τηλεκλέους ἱστορεῖται τὸ ἡμῖν δημιουργηθῆναι,
κατὰ δὲ τὴν Ἐφεσον ὑπὸ τᾷδελεφοῦ Θεοδώρου τὸ
ἕτερον μέρος συντελεσθῆναι· συντεθέντα δὲ πρὸς 20
ἄλληλα τὰ μέρη συμφωνεῖν οὕτως ὥστε δοκεῖν ὅφ'
ἐνὸς τὸ πᾶν ἔργον συντετελέσθαι. τοῦτο δὲ τὸ
γένος τῆς ἐργασίας παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησι μηδαμῶς
ἐπιτηδεύεσθαι, παρὰ δὲ τοῖς Αἰγυπτίοις μάλιστα
7 συντελεῖσθαι. παρ' ἐκείνοις γὰρ οὐκ ἀπὸ τῆς κατὰ 25
τὴν ὄρασιν φαντασίας τὴν συμμετρίαν τῶν ἀγαλ-
μάτων κρίνεσθαι, καθάπερ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ'

5 κατὰ τὴν] κατ' vulg. 8 ἡλιακὸν] ἱερὸν ἡλιακὸν D
13 τῶν om. vulg. 22 ἔργον συντετελέσθαι] σῶμα κατεσκευ-
άσθαι CF.

ἐπειδὴν τοὺς λίθους κατακλίνωσι καὶ μερίσαντες
κατεργάσονται, τὸ τηνικαῦτα τὸ ἀνάλογον ἀπὸ τῶν
ἐλαχίστων ἐπὶ τὰ μέγιστα λαμβάνεσθαι· τοῦ γὰρ 8
παντὸς σώματος τὴν κατασκευὴν εἰς ἓν καὶ εἰκοσι
111 μέρη καὶ προσέτι τέταρτον διαιρουμένους τὴν ὅλην
6 ἀποδιδόναι συμμετρίαν τοῦ ζώου. διόπερ ὅταν περὶ
τοῦ μεγέθους οἱ τεχνῖται πρὸς ἀλλήλους σύνθωνται,
χωρισθέντες ἀπ' ἀλλήλων σύμφωνα κατασκευάζουσι
τὰ μεγέθη τῶν ἔργων οὕτως ἀκριβῶς ὥστε ἐκπληξιν
10 παρέχειν τὴν ιδιότητα τῆς πραγματείας αὐτῶν. τὸ 9
δ' ἐν τῇ Σάμῳ ξόανον συμφώνως τῇ τῶν Αἰγυ-
πτίων φιλοτεχνία κατὰ τὴν κορυφὴν διχοτομούμενον
διορίζειν τοῦ ζώου τὸ μέσον μέχρι τῶν αἰδοίων,
ισάζον ὁμοίως ἑαυτῷ πάντοθεν· εἶναι δ' αὐτὸ λέ-
15 γουσι κατὰ τὸ πλεῖστον παρεμφερὲς τοῖς Αἰγυπτίοις,
ὥς ἂν τὰς μὲν χεῖρας ἔχον παρατεταμέναις, τὰ δὲ
σκέλη διαβεβηκότα.

Περὶ μὲν οὖν τῶν κατ' Αἰγυπτίον ἱστορουμένων 10
καὶ μνήμης ἀξίων ἀρκεῖ τὰ ρηθέντα· ἡμεῖς δὲ κατὰ
20 τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς βίβλου πρόθεσιν τὰς ἐξῆς πρῶ-
ξεις καὶ μυθολογίας ἐν τῇ μετὰ ταύτην διέξιμεν,
ἀρχὴν ποιησάμενοι τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν τοῖς Ἀσσυ-
ρίοις παραχθέντα.

1 κατακλίνωσι C, κατακλινῶσι F, καταξάνωσι Dind. 6
τοῦ ζώου om. II 12 κορυφὴν Rhod., ὄροφην codices
23 παραχθέντα] περὶ μὲν οὖν τῶν κατ' Αἰγυπτίον ἱστορου-
μένων καὶ μνήμης ἀξίων ἀρκεσθέντες ταύτην μὲν τὴν βύβλον
αὐτοῦ καταλήξομεν, τὴν δ' ἐχομένην ταύτης ἀναπληρώσομεν
ταῖς ἄλλαις βαρβαρικαῖς πράξεσιν ἄλλοις ἔθνεσι συντελε-
σθείσαις ἐν τοῖς ἄλλοις χρόνοις add. ABD.

Διοδώρου Σικελιώτου βιβλιοθήκης ἱστορικῆς τῆς Α' διηρη-
μένης τὸ B subscr. D.

Τάδε ἐνεστὶν ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Λιοδώρου βίβλων. 112

Περὶ Νίνου τοῦ πρώτου βασιλεύσαντος κατὰ τὴν Ἀσίαν
καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ πραχθέντων.

Περὶ τῆς Σεμιράμιδος γενέσεως καὶ τῆς περὶ αὐτὴν
αὐξήσεως. 5

Ὡς Νίνος ὁ βασιλεὺς ἔγημε τὴν Σεμίραμιν διὰ τὴν ἀρε-
τὴν αὐτῆς.

Ὡς Σεμίραμις τελευτήσαντος Νίνου διαδεξαμένη τὴν
βασιλείαν πολλὰς καὶ μεγάλας πράξεις ἐπετελέσατο.

Κτίσις Βαβυλώνης καὶ τῆς κατ' αὐτὴν κατασκευῆς 10
[ἀπαγγελία].

Περὶ τοῦ κρεμαστοῦ λεγομένου κήπου καὶ τῶν ἄλλων
τῶν κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν παραδόξων.

Στρατεία Σεμιράμιδος εἰς Αἴγυπτον καὶ Αἰθιοπίαν, ἔτι
δὲ τὴν Ἰνδικήν. 15

Περὶ τῶν ἀπογόνων ταύτης [καὶ] τῶν βασιλευσάντων
κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τῆς κατ' αὐτοὺς τροφῆς τε καὶ ἡθυσίας.

Ὡς ἔσχατος Σαρδανάπαλλος ὁ βασιλεὺς διὰ τροφὴν ἀπέ-
βαλε τὴν ἀρχὴν ὑπὸ Ἀρβάκου τοῦ Μήδου.

Περὶ τῶν Χαλδαίων καὶ τῆς παρατηρήσεως τῶν ἄστρων. 20

Περὶ τῶν βασιλέων τῶν κατὰ τὴν Μηδίαν καὶ τῆς περὶ
τούτων διαφωνίας παρὰ τοῖς ἱστοριογράφοις.

Περὶ τοποθεσίας τῆς Ἰνδικῆς καὶ τῶν κατὰ τὴν χώραν
φυομένων καὶ τῶν παρ' Ἰνδοῖς νομίμων.

Περὶ Σκυθῶν καὶ Ἀμαζόνων καὶ Ὑπερβορέων. 25

Περὶ τῆς Ἀραβίας καὶ τῶν κατ' αὐτὴν φυομένων καὶ
μυθολογούμενων.

Περὶ τῶν νήσων τῶν ἐν τῇ μεσημβρίᾳ κατὰ τὸν ὠκεανὸν
εὐρεθεισῶν.

11 ἀπαγγελία om. D 13 τῶν om. vulg. τὴν om. D 16
καὶ del. Dind. 18 Σαρδανάπαλος vulg. 19 ὑπὸ βάρκου CD¹,
ὑπ' ἀρβάκου D¹ v. 21 et 22 ante v. 20 ponunt codices
omnes praeter AD; in D haec omnia sunt in litura manu
saec. XV scripta 22 παρὰ τοῖς ἱστοριογράφοις om. D
23 τοποθεσία (περὶ om. D) CD.

ΒΙΒΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ἡ μὲν πρὸ ταύτης βίβλος τῆς ὅλης συντάξεως I
οὔσα πρώτη περιέχει τὰς κατ' Αἴγυπτον πράξεις·
ἐν αἷς ὑπάρχει τὰ τε περὶ τῶν θεῶν παρ' Αἰγυπτίοις
μυθολογούμενα καὶ περὶ τῆς τοῦ Νείλου φύσεως
5 καὶ τᾶλλα τὰ περὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου παραδοξο-
λογούμενα, πρὸς δὲ τούτοις περὶ τε τῆς κατ' Αἴγυ-
πτον χώρας καὶ τῶν ἀρχαίων βασιλέων τὰ ὑφ'
ἐκάστου πραχθέντα. ἑξῆς δὲ κατετάχθησαν αἱ κατα-
σκευαὶ τῶν πυραμίδων τῶν ἀναγραφομένων ἐν
10 τοῖς ἐπὶ θαυμαζομένοις ἔργοις. ἔπειτα διήλθομεν 2
περὶ τῶν νόμων καὶ τῶν δικαστηρίων, ἔτι δὲ τῶν
ἀφιερωμένων ζώων παρ' Αἰγυπτίοις τὰ θαυμαζόμενα,
πρὸς δὲ τούτοις τὰ περὶ τῶν τετελενηκότων νόμιμα,
καὶ τῶν Ἑλλήνων ὅσοι τῶν ἐπὶ παιδείᾳ θαυμαζο-
15 μένων παραβαλόντες εἰς Αἴγυπτον καὶ πολλὰ τῶν
χρησίων μαθόντες μετήνεγκαν εἰς τὴν Ἑλλάδα.
ἐν ταύτῃ δ' ἀναγράφομεν τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν γενο- 3
μένας πράξεις ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις, τὴν ἀρχὴν
ἀπὸ τῆς τῶν Ἀσσυρίων ἡγεμονίας ποιησάμενοι.

20 Τὸ παλαιὸν τοίνυν κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπῆρχον 4
ἐγχώριοι βασιλεῖς, ὧν οὔτε πρᾶξις ἐπίσημος οὔτε

1 μὲν] μὲν οὖν CF 10 ἔπειτα] δὲ add. D 12 παρ'
A. ζώων vulg.

ὄνομα μνημονεύεται. πρῶτος δὲ τῶν εἰς ἱστορίαν
 καὶ μνήμην παραδεδομένων ἡμῖν Νίνος ὁ βασιλεὺς
 τῶν Ἀσσυρίων μεγάλας πράξεις ἐπετελέσατο· περὶ
 οὗ τὰ κατὰ μέρος ἀναγράφειν πειρασόμεθα. γενό-
 μενος γὰρ φύσει πολεμικὸς καὶ ζηλωτὴς τῆς ἀρετῆς ⁵
 καθώπλισε τῶν νέων τοὺς κρατίστους· γυμνάσας δ'
 αὐτοὺς πλεονα χρόνον συνήθεις ἐποίησε πάσῃ κακο-
⁵ παθείᾳ καὶ πολεμικοῖς κινδύνοις. συστησάμενος οὖν
 στρατόπεδον ἀξιόλογον συμμαχίαν ἐποίησατο πρὸς
 Ἀριαῖον τὸν βασιλέα τῆς Ἀραβίας, ἣ κατ' ἐκείνους ¹⁰
 τοὺς χρόνους ἐδόκει πλήθειν ἀλκίμων ἀνδρῶν. ἔστι
 δὲ καὶ καθόλου τοῦτο τὸ ἔθνος φιλελεύθερον καὶ
 κατ' οὐδένα τρόπον προσδεχόμενον ἑπὶ ἡγεμόνα·
 διόπερ οὐθ' οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς ὕστερον οὐθ' ¹¹⁴
 οἱ τῶν Μακεδόνων, καίπερ πλείστον ἰσχύσαντες, ¹⁵
⁶ ἡδυνήθησαν τοῦτο τὸ ἔθνος καταδουλώσασθαι. καθ-
 όλου γὰρ ἡ Ἀραβία δυσπολέμητός ἐστι ξενικαῖς
 δυνάμεσι διὰ τὸ τὴν μὲν ἐρημον αὐτῆς εἶναι, τὴν
 δὲ ἄνυδρον καὶ διειλημμένην φρέασι κεκρυμμένοις
⁷ καὶ μόνοις τοῖς ἐγγωρίοις γνωριζομένοις. ὁ δ' οὖν ²⁰
 τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς Νίνος τὸν δυναστεύοντα
 τῶν Ἀράβων παραλαβὼν ἐστράτευσε μετὰ πολλῆς
 δυνάμεως ἐπὶ Βαβυλωνίους κατοικοῦντας ὅμορον
 χώραν· κατ' ἐκείνους δὲ τοὺς χρόνους ἡ μὲν νῦν
 οὖσα Βαβυλὼν οὐκ ἦν ἐκτισμένη, κατὰ δὲ τὴν Βα- ²⁵
 βυλωνίαν ὑπήρχον ἄλλαι πόλεις ἀξιόλογοι· ῥαδίως
 δὲ χειρωσάμενος τοὺς ἐγγωρίους διὰ τὸ τῶν ἐν τοῖς
 πολέμοις κινδύνων ἀπείρως ἔχειν, τούτοις μὲν ἔταξε

2 ἡμῖν om. vulg. 5 τῆς om. CF.

τελεῖν κατ' ἐνιαυτὸν ὠρισμένους φόρους, τὸν δὲ βασιλέα τῶν καταπολεμηθέντων λαβὼν μετὰ τῶν τέκνων αἰχμάλωτον ἀπέκτεινε. μετὰ δὲ ταῦτα πολλοῖς πλήθεσιν εἰς τὴν Ἀρμενίαν ἐμβαλὼν καὶ τινὰς 8
5 τῶν πόλεων ἀναστάτους ποιήσας κατεπλήξατο τοὺς ἐγγχωροὺς· διόπερ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Βαρζάνης, ὄρων αὐτὸν οὐκ ἀξιόμαχον ὄντα, μετὰ πολλῶν δώρων ἀπήντησε καὶ πᾶν ἔφησε ποιήσκειν τὸ προστατόμενον. ὁ δὲ Νίνος μεγαλοψύχως αὐτῷ χρησά- 9
10 μενος τῆς τε Ἀρμενίας συνεχώρησεν ἄρχειν καὶ φίλον ὄντα πέμπειν στρατιὰν καὶ τὴν χορηγίαν τῷ σφετέρῳ στρατοπέδῳ. αἰεὶ δὲ μᾶλλον αὐξόμενος ἐστράτευσεν εἰς τὴν Μηδίαν. ὁ δὲ ταύτης βασιλεὺς 10
Φάρνος παραταξάμενος ἀξιολόγῳ δυνάμει καὶ λει-
15 φθείς, τῶν τε στρατιωτῶν τοὺς πλείους ἀπέβαλε καὶ αὐτὸς μετὰ τέκνων ἑπτὰ καὶ γυναικὸς αἰχμάλωτος ληφθεὶς ἀνεσταυρώθη.

Οὕτω δὲ τῶν πραγμάτων τῷ Νίνῳ προχωρούν- 2
των δεινὴν ἐπιθυμίαν ἔσχε τοῦ καταστρέφασθαι τὴν
20 Ἀσίαν ἔπασσαν τὴν ἐντὸς Τανάιδος καὶ Νείλου· ὥς ἐπίπαν γὰρ τοῖς εὐτυχοῦσιν ἢ τῶν πραγμάτων εὐροια τὴν τοῦ πλείονος ἐπιθυμίαν παρίστησι. διόπερ τῆς μὲν Μηδίας σατράπην ἕνα τῶν περὶ αὐτὸν φίλων κατέστησεν, αὐτὸς δ' ἐπήγει τὰ κατὰ
25 τὴν Ἀσίαν ἔθνη καταστρεφόμενος, καὶ χρόνον ἑπτακαίδεκαετῇ καταναλώσας πλὴν Ἰνδῶν καὶ Βακτριανῶν τῶν ἄλλων ἀπάντων κύριος ἐγένετο. τὰς μὲν 2
οὖν καθ' ἕκαστα μάχας ἢ τὸν ἀριθμὸν ἀπάντων

7 αὐτὸν D, ἐαντὸν vulg. 15 πλείστοις vulg. 22 εὐροια Herwerden, ἐπίρροια libri.

τῶν καταπολεμηθέντων οὐδείς τῶν συγγραφέων
 ἀνέγραψε, τὰ δ' ἐπισημότερα τῶν ἐθνῶν ἀκολούθως
 Κτησίᾳ τῷ Κνιδίῳ πειρασόμεθα συντόμως ἐπιδρα-
 3 μείν. κατεστρέψατο μὲν γὰρ τῆς παραθαλαττίου
 καὶ τῆς συνεχοῦς χώρας τὴν τε Αἴγυπτον καὶ Φοινί- 5
 κην, ἔτι δὲ Κοίλην Συρίαν καὶ Κιλικίαν καὶ Παμφυ- 115
 λίαν καὶ Λυκίαν, πρὸς δὲ ταύταις τὴν τε Καρίαν
 καὶ Φρυγίαν καὶ Μυσίαν καὶ Λυδίαν, προσηγάγετο
 δὲ τὴν τε Τρωάδα καὶ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυ-
 γίαν καὶ Προποντίδα καὶ Βιθυνίαν καὶ Καππαδο- 10
 κίαν καὶ τὰ κατὰ τὸν Πόντον ἔθνη βάρβαρα κατοι-
 κοῦντα μέχρι Τανάιδος, ἐκυρίευσεν δὲ τῆς τε Καδου-
 σίων χώρας καὶ Ταπύρων, ἔτι δ' Ὀρκανίων καὶ
 Δραγγῶν, πρὸς δὲ τοῦτοις Δερβίκων καὶ Καρμανίων
 καὶ Χωρομναίων, ἔτι δὲ Βορκανίων καὶ Παρθυαίων, 15
 ἐπῆλθε δὲ καὶ τὴν Περσίδα καὶ τὴν Σουσιανὴν
 καὶ τὴν καλουμένην Κασπιανήν, εἰς ἣν εἰσιν εἰσβο-
 λαὶ στεναὶ παντελῶς, διὸ καὶ προσαγορεύονται
 4 Κάσπιαι πύλαι. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τῶν ἐλαττόνων
 ἐθνῶν προσηγάγετο, περὶ ὧν μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. 20
 τῆς δὲ Βακτριανῆς οὔσης δυσεισβόλου καὶ πλήθῃ
 μαχίμων ἀνδρῶν ἐχούσης, ἐπειδὴ πολλὰ πονήσας
 ἄπρακτος ἐγένετο, τὸν μὲν πρὸς Βακτριανοὺς πόλε-
 μον εἰς ἕτερον ἀνεβάλετο καιρὸν, τὰς δὲ δυνάμεις
 ἀναγαγὼν εἰς τὴν Ἀσσυρίαν ἐξελέξατο τόπον εὐθετον 25
 3 εἰς πόλεως μεγάλῃς κτίσιν. ἐπιφανεστάτης γὰρ πρῶ-
 ξεις τῶν πρὸ αὐτοῦ κατεργασμένος ἔσπευδεν τηλι-

8 καὶ Μυσίαν om. D 12 τε] τε τῶν D Καδδου-
 σίων CF 14 Δράγων vulg. 15 Χωρομναίων] Ρόμων C
 25 ἀπαγαγὼν II Συρίαν CF 26 μεγάλῃς om. D.

καύτην κτίσαι τὸ μέγεθος πόλιν ὥστε μὴ μόνον
αὐτήν εἶναι μεγίστην τῶν τότε οὐσῶν κατὰ πᾶσαν
τὴν οἰκουμένην, ἀλλὰ μηδὲ τῶν μεταγενεστέρων
ἕτερον ἐπιβαλλόμενον φραδίως ἂν ὑπερθέσθαι. τὸν 2
5 μὲν οὖν τῶν Ἀράβων βασιλέα τιμήσας δώροις καὶ
λαφύροις μεγαλοπρεπέσιν ἀπέλυσε μετὰ τῆς ἰδίας
στρατιᾶς εἰς τὴν οἰκίαν, αὐτὸς δὲ τὰς πανταχόθεν
δυνάμεις καὶ παρασκευὰς πάντων τῶν ἐπιτηδείων
ἀθροίσας παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἔκτισε πόλιν
10 εὗ τετειχισμένην, ἐτερόμηκες αὐτῆς ὑποστησάμενος
τὸ σχῆμα. εἶχε δὲ τῶν μὲν μακροτέρων πλευρῶν
ἑκατέραν ἢ πόλιν ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα σταδίων,
τῶν δὲ βραχυτέρων ἐνενήκοντα. διὸ καὶ τοῦ σύμ- 3
παντος περιβόλου συσταθέντος ἐκ σταδίων τετρα-
15 κοσίων καὶ ὀγδοήκοντα τῆς ἐλπίδος οὐ διεψεύσθη·
τηλικαύτην γὰρ πόλιν οὐδεὶς ὕστερον ἔκτισε κατὰ
τε τὸ μέγεθος τοῦ περιβόλου καὶ τὴν περὶ τὸ τεῖχος
μεγαλοπρέπειαν. τὸ μὲν γὰρ ὕψος εἶχε τὸ τεῖχος
ποδῶν ἑκατόν, τὸ δὲ πλάτος τρισὶν ἄρμασιν ἰσπά-
20 σιμον ἦν· οἱ δὲ σύμπαντες πύργοι τὸν μὲν ἀριθμὸν
ἦσαν χίλιοι καὶ πεντακόσιοι, τὸ δ' ὕψος εἶχον
ποδῶν διακοσίων. κατώκισε δ' εἰς αὐτὴν τῶν μὲν 4
Ἀσσυρίων τοὺς πλείστους καὶ δυνατωτάτους, ἀπὸ
116 δὲ τῶν ἄλλων ἔθνων τοὺς βουλομένους. καὶ τὴν
25 μὲν πόλιν ὠνόμασεν ἀφ' ἑαυτοῦ Νίνον, τοῖς δὲ κατ-
οικισθεῖσι πολλὴν τῆς ὁμόρου χώρας προσώρισεν.
Ἐπεὶ δὲ μετὰ τὴν κτίσιν ταύτην ὁ Νίνος ἐστρά- 4
τευσεν ἐπὶ τὴν Βακτριανήν, ἐν ᾗ Σεμίραμιν ἔγρημε

4 ἐπιβαλλόμενον vulg. 9 παρὰ] ἐπὶ CF 25 ὠνό-
μασεν DF¹, ἐκάλεσεν CF¹.

τὴν ἐπιφανεστάτην ἡπασῶν τῶν γυναικῶν ὧν παρει-
 λήφαμεν, ἀναγκαῖόν ἐστι περὶ αὐτῆς προειπεῖν πῶς
 ἐκ ταπεινῆς τύχης εἰς τηλικαύτην προήχθη δόξαν.
 2 κατὰ τὴν Συρίαν τοίνυν ἐστὶ πόλις Ἀσκάλων, καὶ
 ταύτης οὐκ ἔπωθεν λίμνη μεγάλη καὶ βαθύεια πλή- 5
 ρης ἰχθύων. παρὰ δὲ ταύτην ὑπάρχει τέμενος θεᾶς
 ἐπιφανοῦς, ἣν ὀνομάζουσιν οἱ Σύροι Δερκετοῦν·
 αὕτη δὲ τὸ μὲν πρόσωπον ἔχει γυναικός, τὸ δ' ἄλλο
 3 σῶμα πᾶν ἰχθύος διὰ τινὰς τοιαύτας αἰτίας. μυθο-
 λογοῦσιν οἱ λογιώτατοι τῶν ἐγχωρίων τὴν Ἀφρο- 10
 δίτην προσκόψασαν τῇ προειρημένῃ θεᾷ δεινὸν ἐμ-
 βαλεῖν ἔρωτα νεανίσκου τινὸς τῶν θυόντων οὐκ
 ἀειδοῦς· τὴν δὲ Δερκετοῦν μιγεῖσαν τῷ Σύρῳ γεν-
 νῆσαι μὲν θυγατέρα, καταισχυνθῆσαι δ' ἐπὶ τοῖς
 ἡμαρτημένοις τὸν μὲν νεανίσκον ἀφανίσαι, τὸ δὲ 15
 παιδίον εἰς τινὰς ἐρήμους καὶ πετρώδεις τόπους
 ἐκθεῖναι· ἐαντὴν δὲ διὰ τὴν αἰσχύνην καὶ λύπην
 ῥίψασαν εἰς τὴν λίμνην μετασηματισθῆναι τὸν τοῦ
 σώματος τύπον εἰς ἰχθύϊν· διὸ καὶ τοὺς Σύρους 20
 μέχρι τοῦ νῦν ἀπέχεσθαι τοῦτου τοῦ ζῴου καὶ τιμᾶν 20
 4 τοὺς ἰχθύς ὡς θεούς. περὶ δὲ τὸν τόπον ὅπου τὸ
 βρέφος ἐξετέθη πλήθους περιστερῶν ἐννεοττεύοντος
 παραδόξως καὶ δαιμονίως ὑπὸ τούτων τὸ παιδίον
 διατρέφεσθαι· τὰς μὲν γὰρ ταῖς πτέρυξι περιεχού-
 σας τὸ σῶμα τοῦ βρέφους πανταχόθεν θάλλειν, τὰς 25
 δ' ἐκ τῶν σύγγενος ἐκάλειν, ὅποτε τηρήσειαν τοὺς

1 τῆς] ἦν II ὧν om. II (et D') 2 περὶ] ὑπὲρ II
 4 τοίνυν om. D 13 ἀειδοῦς D 17 ἐκθεῖναι] ἐν οἷς
 πολλοῦ πλήθους περιστερῶν ἐννεοσσεύειν εἰωθότος (εἰωθό-
 των D) παραδόξως (οὗν add. D) τροφῆς καὶ σωτηρίας τυ-
 χεῖν τὸ βρέφος add. codices, del. Rhodomanus.

τε βουκόλους καὶ τοὺς ἄλλους νομεῖς ἀπόντας, ἐν
 τῷ στόματι φερούσας γάλα διατρέφειν παραστα-
 ζούσας ἀνὰ μέσον τῶν χειλῶν. ἐνιαυσίου δὲ τοῦ δ
 παιδίου γενομένου καὶ στερεωτέρας τροφῆς προσ-
 5 δεομένου, τὰς περιστερὰς ἀποκνιζούσας ἀπὸ τῶν
 τυρῶν παρέχεσθαι τροφήν ἀρχοῦσαν. τοὺς δὲ νο-
 μεῖς ἐπανιόντας καὶ θεωροῦντας περιβεβρωμένους
 τοὺς τυροὺς θαυμάσαι τὸ παράδοξον· παρατηρή-
 σαντας οὖν καὶ μαθόντας τὴν αἰτίαν εὑρεῖν τὸ βρέ-
 10 φος, διαφέρον τῷ κάλλει. εὐθὺς οὖν αὐτὸ κομί- 6
 117 σαντας εἰς τὴν ἐπαυλιν δωρήσασθαι τῷ προσετη-
 κότε τῶν βασιλικῶν κτηνῶν, ὄνομα Σίμῳ· καὶ
 τοῦτον ἄτεκνον ὄντα τὸ παιδίον τρέφειν ὡς θυγά-
 τριον μετὰ πάσης ἐπιμελείας, ὄνομα θέμενον Σεμί-
 15 ραμιν, ὅπερ ἐστὶ κατὰ τὴν τῶν Σύρων διάλεκτον
 παρωνομασμένον ἀπὸ τῶν περιστερῶν, ἃς ἀπ' ἐκεί-
 νων τῶν χρόνων οἱ κατὰ Συρίαν ἄπαντες διετέλεσαν
 ὡς θεᾶς τιμῶντες.

Τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν γένεσιν τῆς Σεμιράμιδος 5
 20 μυθολογούμενα σχεδὸν ταῦτ' ἐστίν. ἤδη δ' αὐτῆς
 ἡλικίαν ἐχούσης γάμου καὶ τῷ κάλλει πολὺν τὰς
 ἄλλας παρθένους διαφερούσης, ἀπεστάλη παρὰ βασι-
 λέως ὑπαρχος ἐπισκεψόμενος τὰ βασιλικά κτήνη·
 οὗτος δ' ἐκαλεῖτο μὲν Ὀννης, πρῶτος δ' ἦν τῶν
 25 ἐκ τοῦ βασιλικοῦ συνεδρίου καὶ τῆς Συρίας ἀπά-
 σης ἀποδεδειγμένος ὑπαρχος. ὃς καταλύσας παρὰ

1 ἀπόντας Ursinus, om. ACDFG, λιπόντας ceteri, ἀπο-
 κεχωρηκότας Gemistus 8 θαυμάζειν CF 11 προσεστί-
 vulg. 23 ἐπαρχος II ἐπισκεπτόμενος D 24 μὲν Ὀννης]
 μεννόννης D, μενόννης CF 26 ἐπαρχος II.

τῷ Σίμῳ καὶ θεωρήσας τὴν Σεμίραμιν ἐθηρεύθη
 τῷ κάλλει· διὸ καὶ τοῦ Σίμῳ καταδεηθεὶς αὐτῷ
 δοῦναι τὴν παρθένον εἰς γάμον ἔννομον, ἀπήγαγεν
 αὐτὴν εἰς Νίνον, καὶ γήμας ἐγέννησε δύο παῖδας,
 2 Ὑπατὴν καὶ Ὑδάσπην. τῆς δὲ Σεμιράμιδος ἐχού- 5
 σης καὶ τᾶλλα ἀκόλουθα τῇ περὶ τὴν ὕψιν εὐπρε-
 πείᾳ, συνέβαινε τὸν ἄνδρα τελέως ὑπ' αὐτῆς δε-
 δουλωσθαι, καὶ μηδὲν ἔνευ τῆς ἐκείνης γνώμης
 3 πρᾶττοντα κατευστοχεῖν ἐν πᾶσι. καθ' ὃν δὴ χρό-
 νον ὁ βασιλεὺς, ἐπειδὴ τὰ περὶ τὴν κτίσιν τῆς ὁμο- 10
 νύμου πόλεως συνετέλεσε, στρατεύειν ἐπὶ Βακτρια-
 νοὺς ἐπεχείρησεν. εἰδὼς δὲ τὰ τε πλήθη καὶ τὴν
 ἀλκὴν τῶν ἀνδρῶν, ἔτι δὲ τὴν χώραν ἔχουσιν
 πολλοὺς τόπους ἀπροσίτους διὰ τὴν ὀχυρότητα,
 κατέλεξεν ἐξ ἀπάντων τῶν ὑπ' αὐτὸν ἔθνων στρα- 15
 τιωτῶν πλῆθος· ἐπεὶ γὰρ τῆς πρότερον στρατείας
 ἀποτετευχῶς ἦν, ἔσπευδε πολλαπλασίονι παραγενέ-
 4 σθαι δυνάμει πρὸς τὴν Βακτριανήν. συναχθείσης δὲ
 τῆς στρατιᾶς πανταχόθεν ἡριθμῆθησαν, ὥς Κτησίας
 ἐν ταῖς ἱστορίαις ἀναγέγραφε, πεζῶν μὲν ἑκατὸν 20
 ἑβδομήκοντα μυριάδες, ἱππέων δὲ μιᾷ πλείους τῶν
 εἰκοσι μυριάδων, ἄρματα δὲ δρεπανηφόρα μικρὸν
 5 ἀπολείποντα τῶν μυρίων ἑξακοσίω. ἔστι μὲν οὖν
 ἄπιστον τοῖς αὐτόθεν ἀκούσασιν τὸ πλῆθος τῆς
 στρατιᾶς, οὐ μὴν ἀδύνατόν γε φανήσεται τοῖς ἀνα- 25
 θεωροῦσι τὸ τῆς Ἀσίας μέγεθος καὶ τὰ πλήθη τῶν
 κατοικούντων αὐτὴν ἔθνων. εἰ γάρ τις ἀφελὲς τὴν

5 Ὑδάσπιν D σεμιράμειος D 12 ἐνεχείρησεν CF
 14 τόπους πολλοὺς vulg. 16 τῆς π. στρατείας] κατὰ τὴν
 π. στρατείαν II 24 ἀκούουσι II 27 αὐτὴν om. D.

ἐπὶ Σκύθας Δαρείου στρατείαν μετὰ ὀγδοήκοντα
 118 μυριάδων καὶ τὴν Ξέρξου διάβασιν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα
 τοῖς ἀναριθμήτοις πλήθεσι, τὰς ἐχθρὰς καὶ προφῆν
 συντελεσθείσας πράξεις ἐπὶ τῆς Εὐρώπης σκέψαιτο,
 5 τάχιον ἂν πιστὸν ἡγήσαιο τὸ φηθέν. κατὰ μὲν οὖν 6
 τὴν Σικελίαν ὁ Διονύσιος ἐκ μιᾶς τῆς τῶν Συρα-
 κοσίων πόλεως ἐξήγαγεν ἐπὶ τὰς στρατείας πεζῶν
 μὲν δώδεκα μυριάδας, ἱππεῖς δὲ μυρίους καὶ δισχι-
 λίους, ναῦς δὲ μακρὰς ἐξ ἐνὸς λιμένος τετρακοσίας,
 10 ὧν ἦσαν ἔναια τετρήρεις καὶ πεντήρεις· Ῥωμαῖοι δὲ 7
 μικρὸν πρὸ τῶν Ἀννιβαϊκῶν καιρῶν, προορῶμενοι
 τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου, κατέγραψαν τοὺς κατὰ τὴν
 Ἰταλίαν ἐπιτηδεύουσας εἰς [τὴν] στρατείαν πόλεις τε
 καὶ συμμάχους, ὧν ὁ σύμπαξ ἀριθμὸς μικρὸν ἀπέ-
 15 λιπε τῶν ἑκατὸν μυριάδων· καίτοι γ' ἔνεκα πλή-
 θους ἀνθρώπων τὴν Ἰταλίαν ὅλην οὐκ ἂν τις συγ-
 κρίνειε πρὸς ἓν ἔθνος τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν. ταῦτα
 μὲν οὖν ἡμῖν εἰρήσθω πρὸς τοὺς ἐκ τῆς νῦν περὶ
 τὰς πόλεις οὔσης ἐρημίας τεκμαιρομένους τὴν πα-
 20 λαιὰν τῶν ἐθνῶν πολυανθρωπίαν.

Ὁ δ' οὖν Νίνος μετὰ τοσαύτης δυνάμεως στρα- 6
 τεύσας εἰς τὴν Βακτριανὴν ἠναγκάζετο, δυσεισβόλων
 τῶν τόπων καὶ στενῶν ὄντων, κατὰ μέρος ἄγειν
 τὴν δύναμιν. ἡ γὰρ Βακτριανὴ χώρα πολλὰς καὶ 2
 25 μεγάλαις οἰκουμένη πόλεσι μίαν μὲν εἶχεν ἐπιφανέ-
 στατήν, ἐν ᾗ συνέβαινεν εἶναι καὶ τὰ βασίλεια·
 αὕτη δ' ἐκαλεῖτο μὲν Βάκτρα, μεγέθει δὲ καὶ τῇ
 κατὰ τὴν ἀκρόπολιν ὀχυρότητι πολὺ πασῶν διέφερε.

3 χθρὲς vulg.
 14 ἀπελίπετο D

11 Ἀννιβαϊκῶν CDF
 26 καὶ om. CF.

13 τὴν om. CD

βασιλεύων δ' αὐτῆς Ὀξυάρτης κατέγραψεν ἅπαντας
 τοὺς ἐν ἡλικίᾳ στρατείας ὄντας, οἱ τὸν ἀριθμὸν
 3 ἡθροίσθησαν εἰς τετταράκοντα μυριάδας. ἀναλαβὼν
 οὖν τὴν δύναμιν καὶ τοῖς πολεμίοις ἀπαντήσας περὶ
 τὰς εἰσβολάς, εἰσσε μέρος τῆς τοῦ Νίνου στρατιᾶς 5
 εἰσβαλεῖν· ἐπεὶ δ' ἔδοξεν ἱκανὸν ἀποβεβηκέναι τῶν
 πολεμίων πλῆθος εἰς τὸ πεδῖον, ἐξέταξε τὴν ἰδίαν
 δύναμιν. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς οἱ Βακτριανοὶ
 τοὺς Ἀσσυρίους τρεψάμενοι καὶ τὸν διωγμὸν μέχρι
 τῶν ὑπερκειμένων ὁρῶν ποιησάμενοι διέφθειραν 10
 4 τῶν πολεμίων εἰς δέκα μυριάδας. μετὰ δὲ ταῦτα
 πάσης τῆς δυνάμεως εἰσβαλοῦσης, κρατούμενοι τοῖς
 πλήθεσι κατὰ πόλεις ἀπεχώρησαν, ἕκαστοι ταῖς
 ἰδίαις πατρίσι βοηθήσαντες. τὰς μὲν οὖν ἄλλας ὁ
 Νίνος ἐχειρώσατο ῥαδίως, τὰ δὲ Βάκτρα διὰ τε τὴν 15
 ὀχυρότητα καὶ τὴν ἐν αὐτῇ παρασκευὴν ἡδυνάτει
 5 κατὰ κράτος εἰλεῖν. πολυχρονίου δὲ τῆς πολιορκίας
 γινομένης, ὁ τῆς Σεμιράμιδος ἀνὴρ, ἐρωτικῶς ἔχων 119
 πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ συστρατευόμενος τῷ βασιλεῖ,
 μετεπέμψατο τὴν ἑνθρονον. ἡ δὲ συνέσει καὶ τόλμῃ 20
 καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πρὸς ἐπιφάνειαν συντείνουσι
 καχορηγημένη καιρὸν ἔλαβεν ἐπιδείξασθαι τὴν ἰδίαν
 6 ἀρετὴν. πρῶτον μὲν οὖν πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν
 μέλλουσα διαπορεύεσθαι στολὴν ἐπραγματεύσατο δι'
 ἧς οὐκ ἦν διαγινῶναι τὸν περιβεβλημένον πότερον 25

1 ἐξαόρτης D 2 ἡλικίαις D 5 μέρος] μὲν μέρος
 conicio 6 ἀποβεβηκέναι CF' 7 εἰς τὸ πεδῖον] om. F,
 πεδίων D 16 τὰς . . παρασκευάς II 18 γινομένης
 Gemistus, γενομένης codices σεμιράμει D 20 ἡ δὲ]
 ἦν δὲ F, ἐπεὶ δὲ ἦν C 22 καιρὸν] οὖν add. F' 24 δι-
 πραγματεύσατο D.

ἀνὴρ ἐστὶν ἢ γυνή. αὕτη δ' ἦν εὐχρηστος αὐτῇ
 πρὸς τε τὰς ἐν τοῖς καύμασιν ὁδοιπορίας εἰς τὸ
 διατηρῆσαι τὸν τοῦ σώματος χρωτὰ καὶ πρὸς τὰς
 ἐν τῷ πράττειν ὃ βούλοιτο χρείας, εὐκλήνητος οὖσα
 5 καὶ νεανική, καὶ τὸ σύνολον τοσαύτη τις ἐπὶ αὐτῇ
 χάρις ὥσθ' ὕστερον Μήδους ἡγησαμένους τῆς Ἀσίας
 φορεῖν τὴν Σεμιράμιδος στολήν, καὶ μετὰ ταῦθ'
 ὁμοίως Πέρσας. παραγενομένη δ' εἰς τὴν Βακτρι- 7
 νήν καὶ κατασκευασμένη τὰ περὶ τὴν πολιορκίαν,
 10 ἐώρα κατὰ μὲν τὰ πεδία καὶ τοὺς εὐεφρόδους τῶν
 τόπων προσβολὰς γινομένας, πρὸς δὲ τὴν ἀκρόπολιν
 οὐδένᾳ προσιόντα διὰ τὴν ὀχυρότητα, καὶ τοὺς ἔν-
 δον ἀπολελοιπότητας τὰς ἐνταῦθα φυλακὰς καὶ παρα-
 βοηθοῦντας τοῖς ἐπὶ τῶν κάτω τειχῶν κινδυνεύουσι.
 15 διόπερ παραλαβοῦσα τῶν στρατιωτῶν τοὺς πετρο- 8
 βατεῖν εἰωθότας, καὶ μετὰ τούτων διὰ τινος χαλεπῆς
 φάραγγος προσαναβᾶσα, κατελάβετο μέρος τῆς ἀκρο-
 πόλεως καὶ τοῖς πολιορκοῦσι τὸ κατὰ τὸ πεδῖον
 τεῖχος ἐσήμηνεν. οἱ δ' ἔνδον ἐπὶ τῇ καταλήψει τῆς
 20 ἄκρας καταπλαγέντες ἐξέλιπον τὰ τεῖχη καὶ τὴν
 σωτηρίαν ἀπέγνωσαν. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἀλού- 9
 σης τῆς πόλεως ὁ βασιλεὺς θαυμάσας τὴν ἀρετὴν
 τῆς γυναικὸς τὸ μὲν πρῶτον μεγάλαις δωρεαῖς
 αὐτὴν ἐτίμησε, μετὰ δὲ ταῦτα διὰ τὸ κάλλος τῆς
 25 ἀνδρώπου σχῶν ἐρωτικῶς ἐπεχείρησε τὸν ἄνδρα
 πεῖθειν ἑκουσίως αὐτῷ παραχωρῆσαι, ἐπαγγειλάμενος

6 χάρις ante τις D 13 παρεπιβοηθοῦντας CF 14 τοῖς
 om. D 17 κατέλαβε τὸ vulg. 20 τῆς σωτηρίας CF
 24 αὐτὴν μεγ. δωρεαῖς vulg. 25 ἔχων II 26 πείθειν]
 οπως add. D.

- ἀντὶ ταύτης τῆς χάριτος αὐτῷ συνοικεῖν τὴν ἰδίαν
 10 θυγατέρα Σωσάνην. δυσχερῶς δ' αὐτοῦ φέροντος,
 ἠπέλησεν ἐκκόψειν τὰς δρόσεις μὴ προχείρως ὑπη-
 ρετοῦντος τοῖς προστάγμασιν. ὁ δὲ Ὀννης ἅμα μὲν
 τὰς τοῦ βασιλέως ἀπειλὰς δείσας, ἅμα δὲ διὰ τὸν 5
 ἔρωτα περιπεσὼν λύττη τινὶ καὶ μανίᾳ, βρόχον
 ἑαυτῷ περιθεὶς ἀνεκρέμασε. Σεμίραμις μὲν οὖν διὰ
 τοιαύτας αἰτίας εἰς βασιλικὸν ἦλθε πρόσχημα.
- 7 Ὁ δὲ Νίνος τοὺς τε ἐν Βάκτροις παρέλαβε θη-
 σαυρούς, ἔχοντας πολλὴν ἔργυρόν τε καὶ χρυσόν,¹⁰
 καὶ τὰ κατὰ τὴν Βακτριανὴν καταστήσας ἀπέλυσεν¹²⁰
 τὰς δυνάμεις. μετὰ δὲ ταῦτα γεννήσας ἐκ Σεμιρά-
 μιδος υἱὸν Νινύαν ἐτελεύτησε, τὴν γυναῖκα ἀπο-
 λιπὼν βασίλισσαν. τὸν δὲ Νίνον ἡ Σεμίραμις ἔθα-
 ψεν ἐν τοῖς βασιλείοις, καὶ κατεσκεύασεν ἐπ' αὐτῷ¹⁵
 χῶμα παμμέγεθες, οὗ τὸ μὲν ὕψος ἦν ἐννέα στα-
 2 δίων, τὸ δ' εὖρος, ὥς φησι Κτησίας, δέκα. διὸ καὶ
 τῆς πόλεως παρὰ τὸν Εὐφράτην ἐν πεδίῳ κειμένης
 ἀπὸ πολλῶν σταδίων ἐφαίνετο τὸ χῶμα καθάπερ εἰ
 τις ἀκρόπολις· ὃ καὶ μέχρι τοῦ νῦν φασι διαμένειν,²⁰
 καίπερ τῆς Νίνου κατεσκαμμένης ὑπὸ Μήδων, ὅτε
 κατέλυσαν τὴν Ἀσσυρίων βασιλείαν. ἡ δὲ Σεμί-
 ραμις, οὕσα φύσει μεγαλεπίβολος καὶ φιλοτιμου-
 μένη τῇ δόξῃ τὸν βεβασιευκότα πρὸ αὐτῆς ὑπερ-
 θέσθαι, πόλιν μὲν ἐπεβάλετο κτίζειν ἐν τῇ Βαβυ-²⁵
 λωνίᾳ, ἐπιλεξαμένη δὲ τοὺς πανταχόθεν ἀρχιτέκτονας
 καὶ τεχνίτας, ἔτι δὲ τὴν ἄλλην χορηγίαν παρα-

1 συνοικεῖν vulg. 4 Ὀννης] Μενόνης II 12 Σεμι-
 ράμειος D 16 ἐννέα ἦν vulg. 20 καὶ] δὲ vulg. 24 πρὸ
 αὐτῆς] πρότερον II.

σκευασαμένη, συνήγαγεν ἐξ ἀπάσης τῆς βασιλείας
 πρὸς τὴν τῶν ἔργων συντέλειαν ἀνδρῶν μυριάδας
 διακοσίας. ἀπολαβοῦσα δὲ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν 3
 εἰς μέσον περιεβάλετο τεῖχος τῇ πόλει σταδίων
 5 ἐξήκοντα καὶ τριακοσίων, διειλημμένον πύργοις
 πυκνοῖς καὶ μεγάλοις, ὥς φησι Κτησίας ὁ Κυνίδιος,
 ὥς δὲ Κλείταρχος καὶ τῶν ὕστερον μετ' Ἀλεξάνδρου
 διαβάντων εἰς τὴν Ἀσίαν τινὲς ἀνέγραψαν, τριακο-
 σίων ἐξήκοντα πέντε σταδίων· καὶ προστιθέασιν
 10 ὅτι τῶν ἴσων ἡμερῶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν οὐσῶν ἐφι-
 λοτιμῆθη τὸν ἴσον ἀριθμὸν τῶν σταδίων ὑποστή-
 σασθαι. ὁπταὶς δὲ πλίνθους εἰς ἄσφατον ἐνδυσ- 4
 μένη τεῖχος κατεσκεύασε τὸ μὲν ὕψος, ὥς μὲν Κτησίας
 φησί, πεντήκοντα ὀργυῶν, ὥς δ' ἐνιοὶ τῶν νεωτέ- 4
 15 ρων ἔγραψαν, πηχῶν πεντήκοντα, τὸ δὲ πλάτος πλεόν
 ἢ δυσὶν ἄρμασιν ἱππάσιμον· πύργους δὲ τὸν μὲν
 ἀριθμὸν διακοσίους καὶ πεντήκοντα, τὸ δ' ὕψος καὶ
 πλάτος ἐξ ἀναλόγου τῷ βάρει τῶν κατὰ τὸ τεῖχος
 ἔργων. οὐ γὰρ δὲ θαυμάζειν εἰ τηλικούτου τὸ μέγε- 5
 20 θος τοῦ περιβόλου καθεστῶτος ὀλίγους πύργους κατ-
 εσκεύασεν· ἐπὶ πολὺν γὰρ τόπον τῆς πόλεως ἔλεσι
 περιεχομένης, κατὰ τοῦτον τὸν τόπον οὐκ ἔδοξεν αὐτῇ
 πύργους οἰκοδομεῖν, τῆς φύσεως τῶν ἑλῶν ἱκανῇ
 121 παρεχομένης ὀχυρότητα. ἀνὰ μέσον δὲ τῶν οἰκῶν
 25 καὶ τῶν τειχῶν ὁδὸς πάντη κατελέλειπτο διπλεθρος.

6 μεγάλοις] τηλικούτο δ' ἦν τὸ βάρος τῶν ἔργων, ὥστε
 τὸ μὲν πλάτος εἶναι τῶν τειχῶν ἐξ ἄρμασιν ἱππάσιμον, τὸ
 δ' ὕψος ἄπιστον τοῖς ἀκούουσιν add. codices, del. Eichstädt
 12 ὁπταὶς] τὰς II 17 τὸ δ' — 19 ἔργων] τὸ δὲ ὕψος ἐξ-
 ήκοντα· ὥς δ' ἐνιοὶ τῶν νεωτέρων φασὶ πηχῶν ἐξήκοντα
 ABD; τὸ δὲ ὕψος ὥς ἐνῆν Gemistus 20 τοῦ om. D 25
 καταλέλειπτο D.

8 Πρὸς δὲ τὴν ὀξύτητα τῆς τούτων οἰκοδομίας
 ἑκάστω τῶν φρίλων στάδιον διεμέτρησε, δοῦσα τὴν
 ἱκανὴν εἰς τοῦτο χορηγίαν καὶ διακελευσαμένη τέλος
 2 ἐπιθεῖναι τοῖς ἔργοις ἐν ἑνιαυτῷ. ὦν προησάκτων
 τὸ προσταχθὲν μετὰ πολλῆς σπουδῆς, τούτων μὲν 5
 ἀπεδέξατο τὴν φιλοτιμίαν, αὐτὴ δὲ κατὰ τὸ στενώ-
 τατον μέρος τοῦ ποταμοῦ γέφυραν σταδίων πέντε
 τὸ μῆκος κατεσκεύασεν, εἰς βυθὸν φιλοτέχνως καθ-
 εῖσα τοὺς κίονας, οἳ διεστήκεσαν ἀπ' ἀλλήλων
 πόδας δώδεκα. τοὺς δὲ συνερειδομένους λίθους 10
 τόρμους σιδηροῖς διελάμβανε, καὶ τὰς τούτων ἄρ-
 μονίας ἐπλήρου μόλιβδον ἐντήκουσα. τοῖς δὲ κίοσι
 πρὸ τῶν τὸ ρεῦμα δεχομένων πλευρῶν γωνίας προ-
 κατεσκεύασεν ἐχούσας τὴν ἀπορροὴν περιφερῇ καὶ
 συνδεδεμένην κατ' ὀλίγον ἕως τοῦ κατὰ τὸν κίονα 15
 πλάτους, ὅπως αἱ μὲν περὶ τὰς γωνίας ὀξύτητες
 τέμνωσι τὴν καταφορὰν τοῦ ρεύματος, αἱ δὲ περι-
 φέρειαι τῇ τούτου βίᾳ συνείκουσαι πραῦνωσι τὴν
 3 σφοδρότητα τοῦ ποταμοῦ. ἡ μὲν οὖν γέφυρα, κε-
 δρίναις καὶ κυπαριττίναις δοκοῖς, ἔτι δὲ φοινίκων 20
 στελέχεσιν ὑπερμεγέθεσι κατεστεγασμένη καὶ τριά-
 κοντα ποδῶν οὔσα τὸ πλάτος, οὐδενὸς ἐδόκει τῶν
 Σεμιράμιδος ἔργων τῇ φιλοτεχνίᾳ λείπεσθαι. ἐξ
 ἑκατέρου δὲ μέρους τοῦ ποταμοῦ κρηλῖδα πολυτελεῖ
 κατεσκεύασε παραπλησίαν κατὰ τὸ πλάτος τοῖς τεί- 25
 χεσιν ἐπὶ σταδίου ἑκατὸν ἐξήκοντα. ᾠκοδόμησε δὲ
 καὶ βασιλεία διπλᾶ παρ' αὐτὸν τὸν ποταμὸν ἐξ
 ἑκατέρου μέρους τῆς γεφύρας, ἐξ ὧν ἅμ' ἔμελλε τὴν

8 καθίσασα II 27 παρ' αὐτὸν] παρὰ II 28 ἅμ'
 ἔμελλε] ἅμα μὲν ἔμελλε codices.

τε πόλιν ἅπασαν κατοπτεύσειν καὶ καθάπερ εἰ τὰς
 κλειῖς ἔξειν τῶν ἐπικαιροτάτων τῆς πόλεως τόπων.
 τοῦ δ' Εὐφράτου διὰ μέσης τῆς Βαβυλῶνος ῥέοντος 4
 καὶ πρὸς μεσημβρίαν καταφερομένου, τῶν βασιλείων
 5 τὰ μὲν πρὸς ἀνατολὴν ἐνευε, τὰ δὲ πρὸς δύσιν,
 ἀμφοτέρω δὲ πολυτελῶς κατεσκευάστω. τοῦ μὲν γὰρ
 [εἰς τὸ] πρὸς ἐσπέραν κειμένου μέρους ἐποίησε τὸν
 πρῶτον περίβολον ἐξήκοντα σταδίων, ὑψηλοῖς καὶ
 πολυτελέσι τείχεσιν ὠχυρωμένον, ἐξ ὅπτης πλίνθου.
 10 ἕτερον δ' ἐντὸς τούτου κυκλωτορῇ κατεσκευάσσε, καθ'
 ὃν ἐν ὥμαῖς ἔτι ταῖς πλίνθοις διετετύπωτο θηρία
 παντοδαπὰ τῇ τῶν χρωμάτων φιλοτεχνίᾳ τὴν ἀλή-
 122 θειαν ἀπομιμούμενα· οὗτος δ' ὁ περίβολος ἦν τὸ 5
 μὲν μῆκος σταδίων τετταράκοντα, τὸ δὲ πλάτος
 15 ἐπὶ τριακοσίας πλίνθους, τὸ δ' ὕψος, ὡς Κτησίας
 φησὶν, ὀργυῖων πεντήκοντα· τῶν δὲ πύργων ὑπῆρχε
 τὸ ὕψος ὀργυῖων ἑβδομήκοντα. κατεσκευάσσε δὲ καὶ 6
 τρίτον ἐνδοτέρω περίβολον, ὃς περιεῖχεν ἀκρόπολιν,
 ἣς ἡ μὲν περίμετρος ἦν σταδίων εἴκοσι, τὸ δὲ ὕψος
 20 καὶ πλάτος τῆς οἰκοδομῆς ὑπεραῖρον τοῦ μέσου
 τείχους τὴν κατασκευὴν. ἐνῆσαν δ' ἐν τε τοῖς πύρ-
 γοις καὶ τείχεσι ζῶα παντοδαπὰ φιλοτέχνως τοῖς τε
 χρώμασι καὶ τοῖς τῶν τύπων ἀπομιμήμασι κα-
 τεσκευασμένα· τὸ δ' ὅλον ἐπεποιήτο κινήγιον παν-
 25 τοίων θηρίων ὑπάρχον πληρὲς, ὧν ἦσαν τὰ μεγέθη
 πλεόν ἢ πηχῶν τεττάρων. κατεσκευάστω δ' ἐν αὐτοῖς
 καὶ ἡ Σεμίραμις ἀφ' ἵππου πάρδαλιν ἀκοντίζουσα,

1 κατοπτεύειν codices 7 εἰς τὸ del. Dind. 15 τρια-
 κοσίους libri 19 εἴκοσι] τριακοσίων II ὕψος Warm,
 μῆκος codices 23 τοῖς] ταῖς D ἀπομιμήσεσι fort.
 27 καὶ ἡ om. CF ἀφ'] ἐφ' D.

καὶ πλησίον αὐτῆς ὁ ἀνὴρ Νίνος παίων ἐκ χειρὸς
 7 λέοντα λόγῃ. ἐπέστησε δὲ καὶ πύλας τριττάς, [ἐφ']
 ὧν ὑπῆρχον διτταὶ χαλκαὶ διὰ μηχανῆς ἀνοιγό-
 μенаι. ταῦτα μὲν οὖν τὰ βασιλεία καὶ τῷ μεγέθει
 καὶ ταῖς κατασκευαῖς πολὺν προεῖχε τῶν ὄντων ἐπὶ 5
 θάτερα μέρη τοῦ ποταμοῦ. ἐκεῖνα γὰρ εἶχε τὸν μὲν
 περίβολον τοῦ τείχους τριάκοντα σταδίων ἐξ ὁπτῆς
 πλίνθου, ἀντὶ δὲ τῆς περὶ τὰ ξῶα φιλοτεχνίας χαλκᾶς
 εἰκόνας Νίνου καὶ Σεμιράμιδος καὶ τῶν ὑπάρχων,
 ἔτι δὲ Διός, ὃν καλοῦσιν οἱ Βαβυλώνιοι Βῆλον· 10
 ἐνῆσαν δὲ καὶ παρατάξεις καὶ κυνήγια παντοδαπά,
 ποικίλην ψυχαγωγίαν παρεχόμενα τοῖς θεωμένοις.

9 Μετὰ δὲ ταῦτα τῆς Βαβυλωνίας ἐκλεξαμένη τὸν
 ταπεινότατον τόπον ἐποίησε δεξαμενὴν τετράγω-
 νου, ἥς ἦν ἐκάστη πλευρὰ σταδίων τριακοσίων, ἐξ 15
 ὁπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου κατεσκευασμένην καὶ
 2 τὸ βάθος ἔχουσαν ποδῶν τριάκοντα καὶ πέντε. εἰς
 ταύτην δ' ἀποστρέψασα τὸν ποταμὸν κατεσκεύασεν
 ἐκ τῶν ἐπὶ τὰδε βασιλείων εἰς θάτερα διώρυχα· ἐξ
 ὁπτῆς δὲ πλίνθου συνικοδομήσασα τὰς καμάρας 20
 ἐξ ἑκατέρου μέρους ἀσφάλτῳ κατέχρισεν ἡψημένην,
 μέχρι οὗ τὸ πάχος τοῦ χρίσματος ἐποίησε πηχῶν
 τεττάρων. τῆς δὲ διώρυχος ὑπῆρχον οἱ μὲν τοῖχοι
 τὸ πλάτος ἐπὶ πλίνθους εἴκοσι, τὸ δ' ὕψος χωρὶς
 τῆς καμφοείσης ψαλίδος ποδῶν δώδεκα, τὸ δὲ 25
 3 πλάτος, ποδῶν πεντεκαίδεκα. ἐν ἡμέραις δ' ἐπὶ τὰ
 κατασκευασθείσης αὐτῆς ἀποκατέστησε τὸν ποταμὸν

2 ἐφ' del. Dind., ὑφ' CF 3 διτταὶ Wurm, δίαται
 codices 16 κατεσκευασμένη . . . ἔχουσα codices praeter A
 22 οὗ D, τοῦ F, ὅτου C 26 δεκαπέντε libri.

ἐπὶ τὴν προὔπαρχουσαν φύσιν, ὥστε τοῦ θεύματος
 123 ἐπάνω τῆς διώρυχος φερομένου δύνασθαι τὴν Σε-
 μίραμιν ἐκ τῶν πέραν βασιλείων ἐπὶ θάτερα δια-
 πορεύεσθαι μὴ διαβαίνουσιν τὸν ποταμόν. ἐπέ-
 5 στησε δὲ καὶ πύλας τῇ διώρυγι χαλκᾶς ἐφ' ἐκάτε-
 ρον μέρος, αἱ διέμειναν μέχρι τῆς [τῶν] Περσῶν
 βασιλείας. μετὰ δὲ ταῦτα ἐν μέσῃ τῇ πόλει κατε- 4
 σκεύασεν ἱερὸν Διὸς, ὃν καλοῦσιν οἱ Βαβυλώνιοι,
 καθάπερ εἰρήκαμεν, Βῆλον. περὶ τούτου δὲ τῶν
 10 συγγραφέων διαφωνούντων, καὶ τοῦ κατασκευά-
 σματος διὰ τὸν χρόνον καταπεπιτωκότος, οὐκ ἔστιν
 ἀποφῆνασθαι τὰκριβές. ὁμολογεῖται δ' ὑψηλὸν γε-
 γενῆσθαι καθ' ὑπερβολήν, καὶ τοὺς Χαλδαίους ἐν
 αὐτῷ τὰς τῶν ἄστρον πεποιῆσθαι παρατηρήσεις,
 15 ἀκριβῶς θεωρουμένων τῶν τ' ἀνατολῶν καὶ δύσεων
 διὰ τὸ τοῦ κατασκευάσματος ὕψος. τῆς δ' ὅλης 5
 οἰκοδομίας ἐξ ἀσφάλτου [καὶ πλίνθου περιλοτεχνη-
 μένης πολυτελῶς, ἐπ' ἄκρας τῆς ἀναβάσεως τρία
 κατεσκεύασεν ἀγάλματα χρυσᾶ σφυρήλατα, Διὸς,
 20 Ἥρας, Πέας. τούτων δὲ τὸ μὲν τοῦ Διὸς ἐστηκὸς
 ἦν καὶ διαβεβηκὸς, ὑπάρχον δὲ ποδῶν τετραράκοντα
 τὸ μῆκος σταθμὸν εἶχε χιλίων ταλάντων Βαβυλω-
 νίων· τὸ δὲ τῆς Πέας ἐπὶ δίφρου καθήμενον χρυ-
 σοῦ τὸν ἴσον σταθμὸν εἶχε τῷ προειρημένῳ· ἐπὶ δὲ
 25 τῶν γονάτων αὐτῆς εἰστήκεισαν λέοντες δύο, καὶ
 πλησίον ὄφεις ὑπερμεγέθεις ἀργυροί, τριάκοντα τα-
 λάντων ἕκαστος ἔχων τὸ βάρος. τὸ δὲ τῆς Ἥρας 6
 ἐστηκὸς ἦν ἄγαλμα, σταθμὸν ἔχων ταλάντων ὀκτα-

6 τῶν om. CD 9 δὲ τούτου vulg. 21 δὲ om.
 vulg. 22 σταθμὸν δ' εἶχε libri 28 ἑξακοσίων ABD¹.

κοσίῳ, καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ χειρὶ κατεῖχε τῆς κεφα-
 λῆς ὄφιν, τῇ δ' ἀριστερᾷ σκῆπτρον λιθοκόλλητον.
 7 τοῦτοῖς δὲ πᾶσι κοινὴ παρέκειτο τράπεζα χρυσοῦ
 σφυρήλατος, τὸ μὲν μήκος ποδῶν τετραράκοντα, τὸ
 δ' εὖρος πεντεκαίδεκα, σταθμὸν ἔχουσα ταλάντων 5
 πεντακοσίων. ἐπὶ δὲ ταύτης ἐπέκειντο δύο καρχή-
 8 σια, σταθμὸν ἔχοντα τριάκοντα ταλάντων. ἦσαν
 δὲ καὶ θυμιατήρια τὸν μὲν ἀριθμὸν ἴσα, τὸν δὲ
 σταθμὸν ἐκάτερον ταλάντων τριακοσίων· ὑπῆρχον
 δὲ καὶ κρατήρες χρυσοῦ τρεῖς, ὧν ὁ μὲν τοῦ Διὸς 10
 εἶλκε τάλαντα Βαβυλώνια χίλια καὶ διακόσια, τῶν
 9 δ' ἄλλων ἐκάτερος ἑξακόσια. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οἱ
 τῶν Περσῶν βασιλεῖς ὕστερον ἐσύλησαν· τῶν δὲ
 βασιλείων καὶ τῶν ἄλλων κατασκευασμάτων ὁ χρό-
 νος τὰ μὲν ὁλοσχερῶς ἠφάνισε, τὰ δ' ἐλυμήνατο· 15
 καὶ γὰρ αὐτῆς τῆς Βαβυλώνης νῦν βραχὺ τι μέρος
 οἰκεῖται, τὸ δὲ πλεῖστον ἐντὸς τείχους γεωργεῖται.
 10 Ὑπῆρχε δὲ καὶ ὁ κρεμαστός καλούμενος κήπος
 παρὰ τὴν ἀκρόπολιν, οὗ Σεμιράμιδος, ἀλλὰ τινος 124
 ὕστερον Σύρου βασιλέως κατασκευάσαντος χάριν 20
 γυναικὸς παλλακῆς· ταύτην γὰρ φασιν οὖσαν τὸ
 γένος Περσίδα καὶ τοὺς ἐν τοῖς ὕρεσι λειμῶνας ἐπι-
 ζητοῦσαν ἀξιῶσαι τὸν βασιλέα μιμήσασθαι διὰ τῆς
 τοῦ φυτουργείου φιλοτεχνίας τὴν τῆς Περσίδος χά- 25
 2 ρας ιδιότητα. ἔστι δ' ὁ παράδεισος τὴν μὲν πλεν-
 ρὰν ἐκάστην παρεκτείνων εἰς τέτταρα πλέθρα, τὴν
 δὲ πρόσβασιν ὀρεινὴν καὶ τὰς οἰκοδομίας ἄλλας ἐξ
 ἄλλων ἔχων, ὥστε τὴν πρόσοψιν εἶναι θεατροειδῆ.

ὑπὸ δὲ ταῖς κατεσκευασμέναις ἀναβάσσειν ᾠκοδό- 3
 μηντο σύριγγες, ἅπαν μὲν ὑποδεχόμεναι τὸ τοῦ φυ-
 τουργείου βάρος, ἀλλήλων δ' ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον
 ἀεὶ μικρὸν ὑπερέχουσαι κατὰ τὴν πρόσβασιν· ἡ δ'
 5 ἀνωτάτω σύριγξ οὕσα πεντήκοντα πηχῶν τὸ ὕψος
 εἶχεν ἐπ' αὐτῇ τοῦ παραδείσου τὴν ἀνωτάτην ἐπι-
 φάνειαν συνεξιστούμενην τῷ περιβόλῳ τῶν ἐπάλλεων.
 ἔπειθ' οἱ μὲν τοῖχοι πολυτελῶς κατεσκευασμένοι τὸ 4
 πάχος εἶχον ποδῶν εἴκοσι δύο, τῶν δὲ διεξόδων ἐκά-
 10 στη τὸ πλάτος δέκα. τὰς δ' ὀροφὰς κατεστέγαζον
 λίθιναι δοκοί, τὸ μὲν μῆκος σὺν ταῖς ἐπιβολαῖς
 ἔχουσαι ποδῶν ἑκαίδεκα, τὸ δὲ πλάτος τεττάρων.
 τὸ δ' ἐπὶ ταῖς δοκοῖς ὀρόφωμα πρῶτον μὲν εἶχεν 5
 ὑπεστρωμένον κάλαμον μετὰ πολλῆς ἀσφάλτου, μετὰ
 15 δὲ ταῦτα πλίνθιν ὀπτὴν διπλὴν ἐν γύψῳ δεδεμέ-
 νην, τρίτην δ' ἐπιβολὴν ἐδέχετο μολιβδαῖς στέγας
 πρὸς τὸ μὴ διακνεῖσθαι κατὰ βάθος τὴν ἐκ τοῦ χώ-
 ματος νοτίδα. ἐπὶ δὲ τούτοις ἐσεσώρευτο γῆς ἱκα-
 νὸν βάθος, ἀρκοῦν ταῖς τῶν μεγίστων δένδρων
 20 ῥίζαις· τὸ δ' ἔδαφος ἐξωμαλισμένον πλήρες ἦν παν-
 τοδαπῶν δένδρων τῶν δυναμένων κατὰ τε τὸ μέ-
 125 γεθος καὶ τὴν ἄλλην χάριν τοὺς θεωμένους ψυχα-
 γωγῆσαι. αἱ δὲ σύριγγες τὰ φῶτα δεχόμεναι ταῖς 6
 δι' ἀλλήλων ὑπεροχαῖς πολλὰς καὶ παντοδαπὰς εἰ-
 25 χον διαίτας βασιλικὰς· μίαν δ' ἦν ἐκ τῆς ἀνωτάτης
 ἐπιφανείας διατομὰς ἔχουσα καὶ πρὸς τὰς ἐπαντλή-

2 ἀναδεχόμεναι II 6 ἀνωτάτη II 6 ἐφ' αὐτῇ Dind.
 8 κατεσκευασμένοι] ἡσφαλισμένοι II 9 δ' ἐξόδων vulg.
 12 δεκαεῖς D 16 ἐπεδέχετο C 19 ἀρκοῦν Gemistus,
 ἀρκοῦμενον codices 21 τε om. D 26 ὑπαντλήσεις II.

σεις τῶν ὑδάτων ὄργανα, δι' ὧν ἀνεσπᾶτο πλήθος ὑδάτος ἐκ τοῦ ποταμοῦ, μηδενὸς τῶν ἔξωθεν τὸ γινόμενον συνιδεῖν δυναμένου. οὗτος μὲν οὖν ὁ παράδεισος, ὡς προεῖπον, ὕστερον κατεσκευάσθη.

- 11 Ἡ δὲ Σεμίραμις ἐκτίσσε καὶ ἄλλας πόλεις παρὰ τὸν ποταμὸν τὸν τε Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγριν, ἐν αἷς ἐμπόρια κατεσκεύασε τοῖς φορτία διακομίζουσιν ἐκ τῆς Μηδίας καὶ Παραιτακηνῆς καὶ πάσης τῆς σύνεγγυς χώρας. μετὰ γὰρ τὸν Νεῖλον καὶ Γάγγην ὄντες ἐπισημότατοι σχεδὸν τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν πο- 10 ταμῶν Εὐφράτης καὶ Τίγρις τὰς μὲν πηγὰς ἔχουσιν ἐκ τῶν Ἀρμενίων ὄρων, διεστήκασι δ' ἀπ' ἀλλή- 2 λων σταδίους δισχιλίους καὶ πεντακοσίους· ἐνε- χθέντες δὲ διὰ Μηδίας καὶ Παραιτακηνῆς ἐμβάλλουσιν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ἣν ἀπολαμβάνοντες 15 εἰς μέσον αἵτιοι κατέστησαν τῇ χώρᾳ ταύτης τῆς προσηγορίας· μετὰ δὲ ταῦτα τὴν Βαβυλωνίαν διελ- θόντες εἰς τὴν Ἐρυθρὰν ἐξερεύονται θάλατταν. 3 μεγάλοι δ' ὄντες καὶ συχνὴν χώραν διαπορευόμενοι πολλὰς ἀφορμὰς παρέχονται τοῖς ἐμπορικῇ χρωμέ- 20 νοις ἐργασίᾳ· διὸ καὶ συμβαίνει τοὺς παραποτα- μίους τόπους πλήρεις ὑπάρχειν ἐμπορίων εὐδαι- μόνων καὶ μεγάλα συμβαλλομένων πρὸς τὴν τῆς 4 Βαβυλωνίας ἐπιφάνειαν. ἡ δὲ Σεμίραμις ἐκ τῶν Ἀρμενίων ὄρων λίθον ἔτεμε τὸ μὲν μῆκος ποδῶν 25 ἑκατὸν καὶ τριάκοντα, τὸ δὲ πλάτος καὶ πᾶχος εἰ-

8 παραετακίνης D 13 χιλίους II 14 παρ' ετακίνης D
17 διελθόντες Gemistus, διελόντες codices 19 χώραν]
ἔχοντες καὶ add. CF 26 καὶ om. DF τὸ πλάτος δὲ
vulg.

126 κοσι καὶ πέντε· τοῦτον δὲ πολλοῖς πλήθεισι ζευγῶν 5
 ὀρεικῶν τε καὶ βοεικῶν καταγαγοῦσα πρὸς τὸν πο-
 ταμὸν ἐπεβίβασεν ἐπὶ τὴν σχεδῖαν· ἐπὶ ταύτης δὲ
 παρακομίσασα κατὰ τοῦ φεύματος μέχρι τῆς Βαβυ-
 5 λωνίας ἔστησεν αὐτὸν παρὰ τὴν ἐπισημοτάτην ὁδόν,
 παράδοξον θέαμα τοῖς παριοῦσιν· ὃν τινες ὀνομά-
 ζουσιν ἀπὸ τοῦ σχήματος ὀβελίσκον, ὃν ἐν τοῖς
 ἑπτὰ τοῖς κατονομαζομένοις ἔργοις καταριθμοῦσι.

Πολλῶν δὲ καὶ παραδόξων ὄντων θεαμάτων 12
 10 κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν οὐχ ἥμισυ θαναμάζεται καὶ
 τὸ πλῆθος τῆς ἐν αὐτῇ γεννωμένης ἀσφάλτου· το-
 σοῦτον γὰρ ἔστιν ὥστε μὴ μόνον ταῖς τοσαύταις
 καὶ τηλικαύταις οἰκοδομίαις διαρκεῖν, ἀλλὰ καὶ συλ-
 λεγόμενον τὸν λαὸν ἐπὶ τὸν τόπον ἀφειδῶς ἀρύεσθαι
 15 καὶ ξηραίνοντα κάειν ἀντὶ ξύλων. ἀναριθμήτων δὲ 2
 τὸ πλῆθος ἀνθρώπων ἀρνομένων καθάπερ ἐκ τινος
 πηγῆς μεγάλης ἀκέραιον διαμένει τὸ πλήρωμα. ἔστι
 δὲ καὶ πλησίον τῆς πηγῆς ταύτης ἀνάδοσις τῷ μὲν
 μεγέθει βραχεῖα, δύνανται δὲ θαναμάσιον ἔχουσα.
 20 προβάλλει γὰρ ἄτμον θειώδη καὶ βαρύν, ᾧ τὸ προσ-
 ελθὸν ξῶον ἄπαν ἀποθνήσκει, περιπίπτον ὀξεῖα
 καὶ παραδόξω τελευτῇ· πνεύματος γὰρ κατοχῇ χρό-
 νον ὑπομείναν διαφθείρεται, καθάπερ κωλυομένης
 τῆς τοῦ πνεύματος ἐκφορᾶς ὑπὸ τῆς προσπεσούσης
 25 ταῖς ἀναπνοαῖς δυνάμεως· εὐθύς δὲ διοιδεῖ καὶ πύμ-
 πρται τὸ σῶμα, μάλιστα τοὺς περὶ τὸν πνεύμονα

1 καὶ πέντε] πέντε CF, καὶ πέντε ποδῶν D 2 ὀρι-
 κῶν D, ὀνικῶν Π 3 ἐπὶ τὴν] πρὸς τὴν vulg. 4 κατα-
 κομίσασα Π 6 ὃν — 8 καταριθμοῦσι del. Eich. 14 ἐπὶ
 τὸν τόπον om. Π 20 προσβάλλει vulg. (et D¹) 22
 χρόνον] χρόνον ὀλίγον Gemistus 24 φορᾶς D.

3 τόπους. ἔστι δὲ καὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ λίμνη στε-
 ρεὸν ἔχουσα τὸν περὶ αὐτὴν τύπον, εἰς ἣν ὅταν τις
 ἐμβῇ τῶν ἀπείρων, ὀλίγον μὲν νήχεται χρόνον,
 προϊὼν δ' εἰς τὸ μέσον καθάπερ ὑπὸ τινος βίας
 κατασπᾶται· ἑαυτῷ δὲ βοηθῶν καὶ πάλιν ἀναστρέψαι 5
 προαιρούμενος ἀντέχεται μὲν τῆς ἐκβάσεως, ἀντι-
 σπαμένῳ δ' ὑπὸ τινος ἔοικε· καὶ τὸ μὲν πρῶτον
 ἀπονεκροῦται τοὺς πόδας, εἴτα τὰ σκέλη μέχρη τῆς
 ὀσφύος, τὸ δὲ τελευταῖον ὅλον τὸ σῶμα νάρκη κρα-
 τηθεὶς φέρεται πρὸς βυθόν, καὶ μετ' ὀλίγον τετε- 10
 λευτηκῶς ἀναβάλλεται. περὶ μὲν οὖν τῶν ἐν τῇ
 Βαβυλωνίᾳ θανατοζομένων ἀρκεῖται τὰ ῥηθέντα.

- 13 Ἡ δὲ Σεμίραμις ἐπειδὴ τοῖς ἔργοις ἐπέθηκε πέ-
 ρας, ἀνέξεν ἐπὶ Μηθίας μετὰ πολλῆς δυνάμεως·
 καταντήσασα δὲ πρὸς ὄρος τὸ καλούμενον Βαρίστα- 15
 νον πλησίον αὐτοῦ κατεστρατοπέδενσε, καὶ κατε-
 σκεύασε παράδεισον, ὃς τὴν μὲν περίμετρον ἦν
 δώδεκα σταδίων, ἐν πεδίῳ δὲ κείμενος εἶχε πηγὴν
 μεγάλην, ἐξ ἧς ἀρδεύεσθαι συνέβαινε τὸ φυτουφ-
 2 γεῖον. τὸ δὲ Βαρίστανον ὄρος ἐστὶ μὲν ἱερὸν Διός, 20
 ἐκ δὲ τοῦ παρὰ τὸν παράδεισον μέρους ἀποτομάδας 127
 ἔχει πέτρας εἰς ὕψος ἀνατεινούσας ἑπτακαίδεκα στα-
 δίων. οὗ τὸ κατώτατον μέρος καταξύσασα τὴν ἰδίαν
 ἐνεχάραξεν εἰκόνα, δορυφόρους αὐτῇ παραστήσασα
 ἑκατόν. ἐπέγραψε δὲ καὶ Συρίοις γράμμασιν εἰς τὴν
 πέτραν ὅτι Σεμίραμις τοῖς σάγμασι τοῖς τῶν ἀκο- 25
 λουθούντων ὑποζυγίων ἀπὸ τοῦ πεδίου χῶσασα τὸν

2 τύπον Reiske, τόπον codices 8 ἀποναρκούται Eich.
 12 ἀρκεῖσθαι II 16 κατεστρατοπέδενσε καὶ om. D 22
 στάδια ἑπτακαίδεκα II.

προειρημένον κρημνὸν διὰ τούτων εἰς τὴν ἀκρό-
 ρειαν προσανέβη. ἐντεῦθεν δ' ἀναξεύξασα καὶ παρα- 3
 γενομένη πρὸς Χαύονα πόλιν τῆς Μηδίας κατ-
 ενόησεν ἐν τινὶ μετεώρῳ πεδίῳ πέτραν τῷ τε ὕψει
 5 καὶ τῷ μεγέθει καταπληκτικὴν. ἐνταῦθ' οὖν ἔτε-
 ρον παράδεισον ὑπερμεγέθη κατεσκεύασεν, ἐν μέσῳ
 τὴν πέτραν ἀπολαβοῦσα, καθ' ἣν οἰκοδομήματα πο-
 λυτελῇ πρὸς τρυφὴν ἐποίησεν, ἐξ ὧν τὰ τε κατὰ
 τὸν παράδεισον ἀπεθεώρει φυτουργεῖα καὶ πᾶσαν
 10 τὴν στρατιὰν παρεμβεβληκυῖαν ἐν τῷ πεδίῳ. ἐν 4
 τούτῳ δὲ τῷ τόπῳ συχνὸν ἐνδιατρίψασα χρόνον καὶ
 πάντων τῶν εἰς τρυφὴν ἀνηκόντων ἀπολαύσασα,
 γῆμαι μὲν νομίμως οὐκ ἠθέλησεν, εὐλαβουμένη μή-
 ποτε στερηθῇ τῆς ἀρχῆς, ἐπιλεγομένη δὲ τῶν στρα-
 15 τιωτῶν τοὺς εὐπρεπεῖα διαφέροντας τούτοις ἐμίσ-
 γετο, καὶ πάντας τοὺς αὐτῇ πλησιάσαντας ἠφάνιζε.
 μετὰ δὲ ταῦτα ἐπ' Ἐκβατάνων τὴν πορείαν ποιη- 5
 σαμένη παρεγένετο πρὸς ὄρος τὸ Ζαρκαῖον καλού-
 μενον· τοῦτο δ' ἐπὶ πολλοὺς παρῆκον σταδίους καὶ
 20 πῆλρες ὃν κρημνῶν καὶ φαράγγων μακρὰν εἶχε τὴν
 περιόδον. ἐφιλοτιμεῖτο οὖν ἅμα μὲν μνημεῖον ἀθά-
 νατον ἑαυτῆς ἀπολιπεῖν, ἅμα δὲ σύντομον ποιή-
 σασθαι τὴν ὁδόν· διόπερ τοὺς τε κρημνοὺς κατα-
 κόψασα καὶ τοὺς κοίλους τόπους χώσασα σύν-
 25 τομον καὶ πολυτελῇ κατεσκεύασεν ὁδόν, ἣ μέχρι
 τοῦ νῦν Σεμιράμιδος καλεῖται. παραγενηθεῖσα δ' εἰς 6
 Ἐκβάτανα, πόλιν ἐν πεδίῳ κειμένην, κατεσκεύασεν

3 χαύονα G, χάτωνα D, χάονα CF 8 ἐποίησεν]
 ἐπέθηκεν II 18 παραγενηθή C(F) ζβαρκαιον D 26
 νῦν] ἀπ' ἐκείνης add. CF παραγενομένη II.

- ἐν αὐτῇ πολυτελῇ βασιλείᾳ καὶ τὴν ἄλλην ἐπιμέ-
λειαν ἐποιήσατο τοῦ τόπου περιττοτέραν. ἀνύδρον
γὰρ οὕσης τῆς πόλεως καὶ μηδαμοῦ σύνεγγυς ὑπαρ-
χούσης πηγῆς, ἐποίησεν αὐτὴν πᾶσαν κατάρρυντον,
ἐπαγαγοῦσα πλεῖστον καὶ κάλλιστον ὕδωρ μετὰ πολ- 5
7 λῆς κακοπαθείας τε καὶ δαπάνης. τῶν γὰρ Ἑκβα-
τάνων ὡς δώδεκα σταδίους ἀπέχον ἔστιν ὕψος ὃ
καλεῖται μὲν Ὀρόντης, τῇ δὲ τραχύτητι καὶ τῷ πρὸς
ὑψος ἀνατείνονται μεγέθει διάφορον, ὡς ἂν τὴν
πρόσβασιν ἔχον ὄρθιον ἕως τῆς ἀκρωρείας σταδίων 10
εἴκοσι πέντε. ἐκ θατέρου δὲ μέρους οὕσης λίμνης
μεγάλης εἰς ποταμὸν ἐκβαλλούσης, διέσκαψε τὸ προ-
8 ειρημένον ὕψος κατὰ τὴν ῥίζαν. ἦν δ' ἡ διῶρυξ 128
τὸ μὲν πλάτος ποδῶν πεντεκαίδεκα, τὸ δ' ὕψος
τετταράκοντα· δι' ἧς ἐπαγαροῦσα τὸν ἐκ τῆς λίμνης 15
ποταμὸν ἐπλήρωσε τὴν πόλιν ὕδατος. ταῦτα μὲν
οὖν ἐποίησεν ἐν τῇ Μηδίᾳ.
- 14 Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπῆλθε τὴν τε Περσίδα καὶ τὴν
ἄλλην χώραν ἔπασαν ἧς ἐπῆρχε κατὰ τὴν Ἀσίαν.
πανταχοῦ δὲ τὰ μὲν ὕψη καὶ τὰς ἀπορροῶν πέτρας 20
διακόπτουσα κατεσκεύασεν ὁδοὺς πολυτελεῖς, ἐν δὲ
τοῖς πεδίοις ἐποίει χώματα, ποτὲ μὲν τάφους κατα-
σκευάζουσα τοῖς τελευτῶσι τῶν ἡγεμόνων, ποτὲ δὲ
2 πόλεις ἐν τοῖς ἀναστήμασι κατοικίζουσα. εἰώθει δὲ
καὶ κατὰ τὰς στρατοπεδείας μικρὰ χώματα κατασκευ- 25
άζειν, ἐφ' ὧν καθιστᾶσα τὴν ἰδίαν σκηνὴν ἔπασαν
κατ'ὥπτευσεν τὴν παρεμβολήν· διὸ καὶ πολλὰ κατὰ

6 τε om. D 7 ὡς om. D 9 ὡς ἂν . . . ὄρθιον
om. ABD 14 δεκαπέντε libri 15 ἀπαγαροῦσα D 20
πέτρας om. C 25 μικρὰ Eich.

τὴν Ἀσίαν μέχρι τοῦ νῦν διαμένει τῶν ὑπ' ἐκείνης
κατασκευασθέντων καὶ καλεῖται Σεμιράμιδος ἔργα.
μετὰ δὲ ταῦτα τὴν τε Αἰγύπτου πᾶσαν ἐπῆλθε καὶ 3
τῆς Λιβύης τὰ πλεῖστα καταστρεψαμένη παρῆλθεν εἰς
5 Ἀμμωνα, χρησομένη τῷ θεῷ περὶ τῆς ἰδίας τελευτῆς.
λέγεται δ' αὐτῇ γενέσθαι λόγιον ἐξ ἀνθρώπων ἀφα-
νισθῆσεσθαι καὶ κατὰ τὴν Ἀσίαν παρ' ἐνίοις τῶν
ἐθνῶν ἀθανάτου τεύξεσθαι τιμῆς· ὅπερ ἔσεσθαι καθ'
ὃν ἂν χρόνον ὁ υἱὸς αὐτῇ Νινύας ἐπιβουλεύσῃ. ἀπὸ δὲ 4
10 τούτων γενομένη τῆς Αἰθιοπίας ἐπῆλθε τὰ πλεῖστα
καταστρεφομένη καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν θεωμένη
παράδοξα. εἶναι γὰρ ἐν αὐτῇ φασὶ λίμνην τετράγωνον,
τὴν μὲν περίμετρον ἔχουσαν ποδῶν ὡς ἑκατὸν ἐξή-
κοντα, τὸ δ' ὕδωρ τῇ μὲν χρόᾳ παραπλήσιον κιννα-
15 βάρει, τὴν δ' ὁσμὴν καθ' ὑπερβολὴν ἡδεῖαν, οὐκ ἀνό-
μοιον οἴνῳ παλαιῷ· δύναμιν δ' ἔχειν παράδοξον·
τὸν γὰρ πίνοντα φασὶν εἰς μανίαν ἐμπίπτειν καὶ
πάνθ' ἃ πρότερον διέλαθεν ἀμαρτήσας ἑαυτοῦ κατη-
γορεῖν. τοῖς μὲν οὖν ταῦτα λέγουσιν οὐκ ἔν τις
20 ῥαδίως συγκατάδοιτο.

Ταφὰς δὲ τῶν τελευτησάντων ἰδίως οἱ κατὰ 15
τὴν Αἰθιοπίᾳ ποιοῦνται· ταριχεύσαντες γὰρ τὰ
σώματα καὶ περιχέαντες αὐτοῖς πολλὴν ὕελον ἰσθᾶ-
σιν ἐπὶ στήλης, ὥστε τοῖς παριοῦσι φαίνεσθαι διὰ
25 τῆς ὕελου τὸ τοῦ τετελευτηκότος σῶμα, καθάπερ
Ἡρόδοτος εἶρηκε. Κτησίας δ' ὁ Κνίδιος ἀποφαινό- 2
μενος τοῦτον σχεδιάζειν, αὐτός φησι τὸ μὲν σῶμα
ταριχεύεσθαι, τὴν μέντοι γε ὕελον μὴ περιχεῖσθαι

γυμνοῖς τοῖς σώμασι· κατακαυθήσεσθαι γὰρ ταῦτα
 καὶ λυμανθέντα τελέως τὴν ὁμοιότητα μὴ δυνή-
 3 σεσθαι διατηρεῖν. διὸ καὶ χρυσὴν εἰκόνα κατα-
 σκευάζεσθαι κοίλην, εἰς ἣν ἐντεθέντος τοῦ νεκροῦ 129
 περὶ τὴν εἰκόνα χεῖσθαι τὴν ὕελον· τοῦ δὲ κατα- 5
 σκευάσματος τεθέντος ἐπὶ τὸν τάφον διὰ τῆς ὕελου
 φανῆναι τὸν χρυσὸν ἀφωμοιωμένον τῷ τετελεντη-
 4 κότι. τοὺς μὲν οὖν πλουσίους αὐτῶν οὕτω θάπτε-
 σθαι φησι, τοὺς δ' ἐλάττονας καταλιπόντας οὐσίας
 ἀργυρᾶς τυγχάνειν εἰκόνης, τοὺς δὲ κένητας περα- 10
 μίνης· τὴν δὲ ὕελον πᾶσιν ἐξαρκεῖν διὰ τὸ πλείστην
 γεννᾶσθαι κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τελέως παρὰ
 5 τοῖς ἐργωροῖς ἐκπολάζειν. περὶ δὲ τῶν νομίμων
 τῶν παρὰ τοῖς Αἰθίοψι καὶ τῶν ἄλλων τῶν γινο-
 μένων ἐν τῇ τούτων χώρα τὰ κυριώτατα καὶ μνήμης 15
 ἄξια μικρὸν ὕστερον ἀναγράφομεν, ὅταν καὶ τὰς
 παλαιὰς αὐτῶν πράξεις καὶ μυθολογίας διεξίωμεν.
 16 Ἡ δὲ Σεμίραμις καταστήσασα τὰ τε κατὰ τὴν
 Αἰθιοπίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον ἐπανῆλθε μετὰ τῆς
 δυνάμεως εἰς Βάκτρα τῆς Ἀσίας. ἔχουσα δὲ δυνά- 20
 μεις μεγάλας καὶ πολυχρόνιον εἰρήνην ἄγουσα φι-
 λοτίμως ἔσχε πράξαι τι λαμπρὸν κατὰ πόλεμον.
 2 πυνθανομένη δὲ τὸ τῶν Ἰνδῶν ἔθνος μέγιστον
 εἶναι τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην καὶ πλείστην τε καὶ
 καλλίστην χώραν νέμεσθαι, διανοεῖτο στρατεύειν εἰς 25
 τὴν Ἰνδικήν, ἥς ἐβασίλευε μὲν Σταβροβάτης κατ'
 ἐκείνους τοὺς χρόνους. στρατιωτῶν δ' εἶχεν ἀνα-
 ρώμητον πλῆθος· ὑπῆρχον δ' αὐτῷ καὶ ἐλέφαντες

πολλοὶ καθ' ὑπερβολὴν λαμπρῶς κεκοσμημένοι τοῖς
 εἰς τὸν πόλεμον καταπληκτικοῖς. ἡ γὰρ Ἰνδικὴ χώρα 8
 διάφορος οὔσα τῷ κάλλει καὶ πολλοῖς διειλημμένη
 ποταμοῖς ἀρδεύεται τε πολλαχοῦ καὶ διττοὺς καθ'
 5 ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐκφέρει καρπούς· διὸ καὶ τῶν
 πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτηδείων τοσοῦτον ἔχει πλῆθος ὥστε
 διὰ παντὸς ἄφθονον ἀπόλαυσιν τοῖς ἐγγωρίοις παρ-
 ἔχουσθαι. λέγεται δὲ μηδέποτε κατ' αὐτὴν γηγενέσαι
 σιτοδείαν ἢ φθορὰν καρπῶν διὰ τὴν εὐκρασίαν τῶν
 10 τόπων. ἔχει δὲ καὶ τῶν ἐλεφάντων ἄπιστον πλῆθος, 4
 οἳ ταῖς τε ἀλκαῖς καὶ ταῖς τοῦ σώματος ῥώμαις
 πολὺν προέχουσι τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ γινομένων, ὁμοίως
 δὲ χρυσόν, ἄργυρον, σίδηρον, χαλκόν· πρὸς δὲ τού-
 τοις λίθων παντοίων καὶ πολυτελῶν ἔστιν ἐν αὐτῇ
 15 πλῆθος, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων ἀπάντων σχεδὸν τῶν
 πρὸς τρυφὴν καὶ πλοῦτον διατεινόντων. ὑπὲρ ὧν
 τὰ κατὰ μέρος ἡ Σεμίραμις ἀκούσασα προήχθη μηδὲν
 προαδικηθεῖσα τὸν πρὸς Ἰνδοὺς ἐξενεγκεῖν πόλεμον.
 ὁρῶσα δ' αὐτὴν μεγάλων καθ' ὑπερβολὴν προσδεο- 5
 20 μένην δυνάμεων, ἐξέπεμψεν ἀγγέλους εἰς ἀπάσας
 τὰς σατραπείας, διακελευσαμένη τοῖς ἐπάρχοις κατα-
 130 γράφειν τῶν νέων τοὺς ἀρίστους, δοῦσα τὸν ἀριθ-
 μὸν κατὰ τὰ μεγέθη τῶν ἐθνῶν· προσέταξε δὲ πᾶσι
 κατασκευάζειν καινὰς πανοπλίας καὶ τοῖς ἄλλοις
 25 ἅπασιν λαμπρῶς παραγίνεσθαι κεκοσμημένους μετὰ
 τρίτον ἔτος εἰς Βάκτρα. μετεπέμψατο δὲ καὶ νυνη- 6
 γοὺς ἐκ τε Φοινίκης καὶ Συρίας καὶ Κύπρου καὶ
 τῆς ἄλλης τῆς παραθαλαττίου χώρας, οἷς ἀφθονον

14 ἐν αὐτῇ ἔστι vulg. 20 πάσας II 21 σατραπείας
 Dindorf, στρατοπεδείας cod. 25 παραγενέσθαι vulg.

γυμνοῖς τοῖς σώμασι· κατακαυνθήσεσθαι γὰρ ταῦτα
 καὶ λυμανθέντα τελέως τὴν ὁμοιότητα μὴ δυνή-
 3 σεσθαι διατηρεῖν. διὸ καὶ χρυσὴν εἰκόνα κατα-
 σκευάζεσθαι κοίλην, εἰς ἣν ἐντεθέντος τοῦ νεκροῦ 129
 περὶ τὴν εἰκόνα χεῖσθαι τὴν ὕελον· τοῦ δὲ κατα- 5
 σκευάσματος τεθέντος ἐπὶ τὸν τάφον διὰ τῆς ὕελου
 φανῆναι τὸν χρυσὸν ἀφωμοιωμένον τῷ τετελευτη-
 4 κότι. τοὺς μὲν οὖν πλουσίους αὐτῶν οὕτω θάπτε-
 σθαί φησι, τοὺς δ' ἐλάττονας καταλιπόντας οὐσίας
 ἀργυρᾶς τυγχάνειν εἰκόνης, τοὺς δὲ πένητας κερα- 10
 μίνης· τὴν δὲ ὕελον πᾶσιν ἐξαρκεῖν διὰ τὸ πλείστην
 γεννᾶσθαι κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τελέως παρὰ
 5 τοῖς ἐργωρίοις ἐπιπολάζειν. περὶ δὲ τῶν νομίμων
 τῶν παρὰ τοῖς Αἰθίοψι καὶ τῶν ἄλλων τῶν γινο-
 μένων ἐν τῇ τούτων χώρᾳ τὰ κυριώτατα καὶ μνήμης 15
 ἄξια μικρὸν ὕστερον ἀναγράφομεν, ὅταν καὶ τὰς
 παλαιὰς αὐτῶν πράξεις καὶ μυθολογίας διεξίωμεν.
 16 Ἡ δὲ Σεμίραμις καταστήσασα τὰ τε κατὰ τὴν
 Αἰθιοπίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον ἐπανῆλθε μετὰ τῆς
 δυνάμεως εἰς Βάκτρα τῆς Ἀσίας. ἔχουσα δὲ δυνά- 20
 μεις μεγάλας καὶ πολυχρόνιον εἰρήνην ἔγουσα φι-
 λοτίμως ἔσχε πρῶταί τι λαμπρὸν κατὰ πόλεμον.
 2 πυνθανομένη δὲ τὸ τῶν Ἰνδῶν ἔθνος μέγιστον
 εἶναι τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην καὶ πλείστην τε καὶ
 καλλίστην χώραν νέμεσθαι, διανοεῖτο στρατεύειν εἰς 25
 τὴν Ἰνδικήν, ἥς ἐβασίλευε μὲν Σταβροβάτης κατ'
 ἐκείνους τοὺς χρόνους, στρατιωτῶν δ' εἶχεν ἀνα-
 ρίδμητον πλῆθος· ὑπῆρχον δ' αὐτῷ καὶ ἐλέφαντες

πολλοὶ καθ' ὑπερβολὴν λαμπρῶς κεκοσμημένοι τοῖς
 εἰς τὸν πόλεμον καταπληκτικοῖς. ἡ γὰρ Ἰνδικὴ χώρα 3
 διάφορος οὖσα τῷ κάλλει καὶ πολλοῖς διειλημμένη
 ποταμοῖς ἀρδεύεται τε πολλαχοῦ καὶ διττοὺς καθ'
 5 ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐκφέρει καρπούς· διὸ καὶ τῶν
 πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτηδείων τοσοῦτον ἔχει πληθὺς ὥστε
 διὰ παντὸς ἄφθονον ἀπόλαυσιν τοῖς ἐγχωρίοις παρ-
 ἔχουσιν. λέγεται δὲ μηδέποτε κατ' αὐτὴν γεγονέναι
 σιτοδείαν ἢ φθορὰν καρπῶν διὰ τὴν εὐκρασίαν τῶν
 10 τόπων. ἔχει δὲ καὶ τῶν ἐλεφάντων ἔπιστον πληθὺς, 4
 οἱ ταῖς τε ἀλκαῖς καὶ ταῖς τοῦ σώματος ῥώμας
 πολὺ προέχουσι τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ γινομένων, ὁμοίως
 δὲ χρυσόν, ἄργυρον, σίδηρον, χαλκόν· πρὸς δὲ τού-
 τοις λίθων παντοίων καὶ πολυτελῶν ἔστιν ἐν αὐτῇ
 15 πληθὺς, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων ἀπάντων σχεδὸν τῶν
 πρὸς τρυφὴν καὶ πλοῦτον διατεινόντων. ὑπὲρ ὧν
 τὰ κατὰ μέρος ἡ Σεμίραμις ἀκούσασα προήχθη μηδὲν
 προαδικηθεῖσα τὸν πρὸς Ἰνδοὺς ἐξενεγκεῖν πόλεμον.
 ὁρῶσα δ' αὐτὴν μεγάλων καθ' ὑπερβολὴν προσδε- 5
 20 μένην δυνάμεων, ἐξέπεμψεν ἀγγέλους εἰς ἀπάσας
 τὰς σατραπείας, διακελευσασμένη τοῖς ἐπάρχοις κατα-
 130 γράφειν τῶν νέων τοὺς ἀρίστους, δοῦσα τὸν ἀριθ-
 μὸν κατὰ τὰ μεγέθη τῶν ἐθνῶν· προσέταξε δὲ πᾶσι
 κατασκευάζειν καινὰς πανοπλίας καὶ τοῖς ἔλλοις
 25 ἅπασιν λαμπρῶς παραγίνεσθαι κεκοσμημένους μετὰ
 τρίτον ἔτος εἰς Βάκτρα. μετεπέμψατο δὲ καὶ ναυπη- 6
 γοὺς ἐκ τε Φοινίκης καὶ Συρίας καὶ Κύπρου καὶ
 τῆς ἄλλης τῆς παραθαλαττίου χώρας, οἷς ἄφθονον

14 ἐν αὐτῇ ἔστι vulg. 20 πάσας II 21 σατραπείας
 Dindorf, στρατοπεδείας cod. 25 παραγενέσθαι vulg.

γυμνοῖς τοῖς σώμασι· κατακαυνθήσεσθαι γὰρ ταῦτα
 καὶ λυμανθέντα τελέως τὴν ὁμοιότητα μὴ θυνή-
 3 σεσθαι διατηρεῖν. διὸ καὶ χρυσὴν εἰκόνα κατα-
 σκευάζεσθαι κοίλην, εἰς ἣν ἐντεθέντος τοῦ νεκροῦ 129
 περὶ τὴν εἰκόνα χεῖσθαι τὴν ὕελον· τοῦ δὲ κατα- 5
 σκευάσματος τεθέντος ἐπὶ τὸν τάφον διὰ τῆς ὕελου
 φανῆναι τὸν χρυσὸν ἀφωμοιωμένον τῷ τετελευτη-
 4 κότι. τοὺς μὲν οὖν πλουσίους αὐτῶν οὕτω θάπτε-
 σθαί φησι, τοὺς δ' ἐλάττους καταλιπόντας οὐσίας
 ἀργυρᾶς τυγχάνειν εἰκόνας, τοὺς δὲ πένητας κερα- 10
 μίνης· τὴν δὲ ὕελον πᾶσιν ἐξαρκεῖν διὰ τὸ πλείστην
 γεννᾶσθαι κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τελέως παρὰ
 5 τοῖς ἐγχωρίοις ἐπιπολάζειν. περὶ δὲ τῶν νομίμων
 τῶν παρὰ τοῖς Αἰθίοψι καὶ τῶν ἄλλων τῶν γινο-
 μένων ἐν τῇ τούτων χώρᾳ τὰ κυριώτατα καὶ μνήμης 15
 ἄξια μικρὸν ὕστερον ἀναγράψομεν, ὅταν καὶ τὰς
 παλαιὰς αὐτῶν πράξεις καὶ μυθολογίας διεξίωμεν.
 16 Ἡ δὲ Σεμίραμις καταστήσασα τὰ τε κατὰ τὴν
 Αἰθιοπίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον ἐπανῆλθε μετὰ τῆς
 θυνάμεως εἰς Βάκτρα τῆς Ἀσίας. ἔχουσα δὲ θυνά- 20
 μεις μεγάλας καὶ πολυχρόνιον εἰρήνην ἄγουσα φι-
 λοτίμως ἔσχε προᾶξαι τι λαμπρὸν κατὰ πόλεμον.
 2 πυνθανομένη δὲ τὸ τῶν Ἰνδῶν ἔθνος μέγιστον
 εἶναι τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην καὶ πλείστην τε καὶ
 καλλίστην χώραν νέμεσθαι, διανοεῖτο στρατεύειν εἰς 25
 τὴν Ἰνδικήν, ἥς ἐβασίλευε μὲν Σταβροβάτης κατ'
 ἐκείνους τοὺς χρόνους, στρατιωτῶν δ' εἶχεν ἀνα-
 ρίδμητον πλῆθος· ὑπῆρχον δ' αὐτῷ καὶ ἐλέφαντες

πολλοὶ καθ' ὑπερβολὴν λαμπρῶς κεκοσμημένοι τοῖς
 εἰς τὸν πόλεμον καταπληκτικοῖς. ἡ γὰρ Ἰνδικὴ χώρα 3
 διάφορος οὖσα τῷ κάλλει καὶ πολλοῖς διειλημμένη
 ποταμοῖς ἀρδεύεται τε πολλαχοῦ καὶ διττοὺς καθ'
 5 ἑκαστον ἐνιαυτὸν ἐκφέρει καρπούς· διὸ καὶ τῶν
 πρὸς τὸ ξῆν ἐπιτηδείων τοσοῦτον ἔχει πλήθος ὥστε
 διὰ παντὸς ἄφθονον ἀπόλαυσιν τοῖς ἐγγχωρίοις παρ-
 ἔχουσθαι. λέγεται δὲ μηδέποτε κατ' αὐτὴν γερονέναι
 σιτοδείαν ἢ φθορὰν καρπῶν διὰ τὴν εὐκρασίαν τῶν
 10 τόπων. ἔχει δὲ καὶ τῶν ἐλεφάντων ἔπιστον πλήθος, 4
 οἳ ταῖς ἀλκαῖς καὶ ταῖς τοῦ σώματος ῥώμαις
 πολὺ προέχουσι τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ γινομένων, ὁμοίως
 δὲ χρυσόν, ἄργυρον, σίδηρον, χαλκόν· πρὸς δὲ τού-
 τοις λίθων παντοίων καὶ πολυτελῶν ἔστιν ἐν αὐτῇ
 15 πλήθος, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων ἀπάντων σχεδὸν τῶν
 πρὸς τρυφὴν καὶ πλοῦτον διατεινόντων. ὑπὲρ ὧν
 τὰ κατὰ μέρος ἡ Σεμίραμις ἀκούσασα προήχθη μηδὲν
 προαδικηθεῖσα τὸν πρὸς Ἰνδοὺς ἐξενεγκεῖν πόλεμον.
 ὁρῶσα δ' αὐτὴν μεγάλων καθ' ὑπερβολὴν προσδεο- 5
 20 μένην δυνάμεων, ἐξέπεμψεν ἀγγέλους εἰς ἀπάσας
 τὰς σατραπείας, διακελευσαμένη τοῖς ἐπάρχοις κατα-
 130 γράφειν τῶν νέων τοὺς ἀρίστους, δοῦσα τὸν ἀριθ-
 μὸν κατὰ τὰ μεγέθη τῶν ἐθνῶν· προσέταξε δὲ πᾶσι
 κατασκευάζειν καινὰς πανοπλίας καὶ τοῖς ἄλλοις
 25 ἅπασιν λαμπρῶς παραγίνεσθαι κεκοσμημένους μετὰ
 τρίτον ἔτος εἰς Βάκτρα. μετεπέμψατο δὲ καὶ ναυπη- 6
 γοὺς ἐκ τε Φοινίκης καὶ Συρίας καὶ Κύπρου καὶ
 τῆς ἄλλης τῆς παραθαλαττίου χώρας, οἷς ἄφθονον

14 ἐν αὐτῇ ἔστι vulg. 20 πάσας II 21 σατραπείας
 Dindorf, στρατοπεδείας cod. 25 παραγενέσθαι vulg.

γυμνοῖς τοῖς σώμασι· κατακαυνθήσεσθαι γὰρ ταῦτα
 καὶ λυμανθέντα τελέως τὴν ὁμοιότητα μὴ δυνή-
 3 σεσθαι διατηρεῖν. διὸ καὶ χρυσὴν εἰκόνα κατα-
 σκευάζεσθαι κοίλην, εἰς ἣν ἐντεθέντος τοῦ νεκροῦ 129
 περὶ τὴν εἰκόνα χεῖσθαι τὴν ὕελον· τοῦ δὲ κατα- 5
 σκευάσματος τεθέντος ἐπὶ τὸν τάφον διὰ τῆς ὕελου
 φανῆναι τὸν χρυσὸν ἀφωμοιωμένον τῷ τετελευτη-
 4 κότι. τοὺς μὲν οὖν πλουσίους αὐτῶν οὕτω θάπτε-
 σθαί φησι, τοὺς δ' ἐλάττονας καταλιπόντας οὐσίας
 ἀργυροῦς τυγχάνειν εἰκόνης, τοὺς δὲ πένητας κερα- 10
 μίνης· τὴν δὲ ὕελον πᾶσιν ἐξαρκεῖν διὰ τὸ πλείστην
 γεννᾶσθαι κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τελέως παρὰ
 5 τοῖς ἐγχωρίοις ἐπιπολάζειν. περὶ δὲ τῶν νομίμων
 τῶν παρὰ τοῖς Αἰθίοψι καὶ τῶν ἄλλων τῶν γινο-
 μένων ἐν τῇ τούτων χώρᾳ τὰ κυριώτατα καὶ μνήμης 15
 ἄξια μικρὸν ὕστερον ἀναγράψομεν, ὅταν καὶ τὰς
 παλαιὰς αὐτῶν πράξεις καὶ μυθολογίας διεξίωμεν.
 16 Ἡ δὲ Σεμίραμις καταστήσασα τὰ τε κατὰ τὴν
 Αἰθιοπίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον ἐπανῆλθε μετὰ τῆς
 δυνάμεως εἰς Βάκτρα τῆς Ἀσίας. ἔχουσα δὲ δυνά- 20
 μεις μεγάλας καὶ πολυχρόνιον εἰρήνην ἄγουσα φι-
 λοτίμως ἔσχε προᾶξαι τι λαμπρὸν κατὰ πόλεμον.
 2 πυνθανομένη δὲ τὸ τῶν Ἰνδῶν ἔθνος μέγιστον
 εἶναι τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην καὶ πλείστην τε καὶ
 καλλίστην χώραν νέμεσθαι, διανοεῖτο στρατεύειν εἰς 25
 τὴν Ἰνδικήν, ἥς ἐβασίλευε μὲν Σταβροβάτης κατ'
 ἐκείνους τοὺς χρόνους, στρατιωτῶν δ' εἶχεν ἀνα-
 ρίδμητον πλῆθος· ὑπῆρχον δ' αὐτῷ καὶ ἐλέφαντες

πολλοὶ καθ' ὑπερβολὴν λαμπρῶς κεκοσμημένοι τοῖς
εἰς τὸν πόλεμον καταπληκτικοῖς. ἡ γὰρ Ἰνδικὴ χώρα 3
διάφορος οὖσα τῷ κάλλει καὶ πολλοῖς διειλημμένη
ποταμοῖς ἀρδύεται τε πολλαχοῦ καὶ διττοὺς καθ'
5 ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐκφέρει καρπούς· διὸ καὶ τῶν
πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτηδείων τοσοῦτον ἔχει πλῆθος ὥστε
διὰ παντὸς ἄφθονον ἀπόλαυσιν τοῖς ἐγγωρίοις παρ-
έχεσθαι. λέγεται δὲ μηδέποτε κατ' αὐτὴν γεγενῆναι
σιτοδείαν ἢ φθορὰν καρπῶν διὰ τὴν εὐκρασίαν τῶν
10 τόπων. ἔχει δὲ καὶ τῶν ἐλεφάντων ἄπιστον πλῆθος, 4
οἳ ταῖς τε ἀλκαῖς καὶ ταῖς τοῦ σώματος ῥώμαις
πολὺ προέχουσι τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ γινομένων, ὁμοίως
δὲ χρυσόν, ἄργυρον, σίδηρον, χαλκόν· πρὸς δὲ τού-
τοις λίθων παντοίων καὶ πολυτελῶν ἔστιν ἐν αὐτῇ
15 πλῆθος, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων ἀπάντων σχεδὸν τῶν
πρὸς τρυφὴν καὶ πλοῦτον διατεινόντων. ὑπὲρ ὧν
τὰ κατὰ μέρος ἢ Σεμίραμις ἀκούσασα προήχθη μηδὲν
προαδικηθεῖσα τὸν πρὸς Ἰνδοὺς ἐξευεγκεῖν πόλεμον.
ὁρῶσα δ' αὐτὴν μεγάλων καθ' ὑπερβολὴν προσδεο- 5
20 μένην δυνάμεων, ἐξέπεμψεν ἀγγέλους εἰς ἀπάσας
τὰς σατραπείας, διακελευσαμένη τοῖς ἐπάρχοις κατα-
130 γράφειν τῶν νέων τοὺς ἀρίστους, δοῦσα τὸν ἀριθ-
μὸν κατὰ τὰ μεγέθη τῶν ἐθνῶν· προσέταξε δὲ πᾶσι
κατασκευάζειν καινὰς πανοπλίας καὶ τοῖς ἄλλοις
25 ἅπασιν λαμπρῶς παραγίνεσθαι κεκοσμημένους μετὰ
τρίτον ἔτος εἰς Βάκτρα. μετεπέμψατο δὲ καὶ ναυπη- 6
γούς ἕκ τε Φοινίκης καὶ Συρίας καὶ Κύπρου καὶ
τῆς ἄλλης τῆς παραθαλαττίου χώρας, οἷς ἄφθονον

14 ἐν αὐτῇ ἔστι vulg. 20 πάσας II 21 σατραπείας
Dindorf, στρατοπεδείας cod. 25 παραγενέσθαι vulg.

ὕλην μεταγαγοῦσα διεκελεύσατο κατασκευάζειν πο-
 7 τάμια πλοῖα διαιρετά. ὁ γὰρ Ἴνδὸς ποταμός, μέ-
 γιστος ὢν τῶν περὶ τοὺς τόπους καὶ τὴν βασιλείαν
 αὐτῆς ὀρίζων, πολλῶν προσεδεῖτο πλοίων πρὸς τε
 τὴν διάβασιν καὶ πρὸς τὸ τοὺς Ἴνδούς ἀπὸ τούτων 5
 ἀμύνασθαι· περὶ δὲ τὸν ποταμὸν οὐκ οὕσης ὕλης
 ἀναγκαῖον ἦν ἐκ τῆς Βακτριανῆς πεζῇ παρακομί-
 8 ζεσθαι τὰ πλοῖα. θεωροῦσα δ' ἡ Σεμίραμις ἑαυτὴν
 ἐν τῇ τῶν ἐλεφάντων χρεῖα πολὺ λειπομένην, ἐπε-
 νοήσατό [τινα] κατασκευάζειν εἰδῶλα τούτων τῶν 10
 ζῴων, ἐλπίζουσα καταπλήξεσθαι τοὺς Ἴνδούς διὰ τὸ
 νομίζειν αὐτοὺς μὴδ' εἶναι τὸ σύνολον ἐλέφαντας
 9 ἐκτὸς τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικήν. ἐπιλέξασα δὲ βοῶν
 μελάνων τριάκοντα μυριάδας τὰ μὲν κρέα τοῖς
 τεχνίταις καὶ τοῖς πρὸς τὴν τῶν κατασκευασμάτων 15
 ὑπηρεσίαν τεταγμένοις διένειμε, τὰς δὲ βύρσας
 συρράπτουσα καὶ χόρτου πληροῦσα κατεσκευάσεν
 εἰδῶλα, κατὰ πᾶν ἀπομιμουμένη τὴν τῶν ζῴων
 τούτων φύσιν. ἕκαστον δὲ τούτων εἶχεν ἐντὸς ἑνὸς 20
 τὸν ἐπιμελησόμενον καὶ κάμηλον, ὃν οὐ φερόμενον
 φαντασίαν τοῖς πόρρωθεν ὁρῶσιν ἀληθινοῦ θηρίου
 10 παρείχετο. οἱ δὲ ταῦτα κατασκευάζοντες αὐτῇ τεχνί-
 ται προσεκαρτέρουν τοῖς ἔργοις ἐν τινὶ περιβόλῳ
 περιωκοδομημένῳ καὶ πύλας ἔχοντι τηρουμένας ἐπι-
 μελῶς, ὥστε μὴδένα μῆτε τῶν ἔσωθεν ἐξιέναι τεχνι- 25
 τῶν μῆτε τῶν ἔξωθεν εἰσιέναι πρὸς αὐτούς. τοῦτο
 δ' ἐποίησεν, ὅπως μὴδεὶς τῶν ἔξωθεν ἰδῇ τὸ

10 τινα] τι codices, del. Hertlein εἰδῶλα] ἰδίωμα
 codices, ἰνδαλμα Bekker, μίμημα Schäfer 15 τοῖς om. D
 18 ἀπομιμούμενα conicio (c. 8, 4) 22 κατασκευάσαντες D.

γινόμενον μηδὲ διαπέσῃ φήμη πρὸς Ἴνδους περὶ
τούτων.

Ἐπεὶ δ' αὖ τε νῆες καὶ τὰ θηρία κατεσκευά- 17
σθησαν ἐν τοῖς δυσὶν ἔτεσι, τῷ τρίτῳ μετεπέμψατο
5 τὰς πανταχόθεν δυνάμεις εἰς τὴν Βακτριανήν. τὸ
δὲ πλήθος τῆς ἀθροισθείσης στρατιᾶς ἦν, ὡς Κτη-
σίας ὁ Κνίδιος ἀνέγραψε, πεζῶν μὲν τριακόσiai
μυριάδες, ἱππέων δὲ εἰκοσι μυριάδες, ἄρμάτων δὲ
δέκα μυριάδες. ὑπῆρχον δὲ καὶ ἄνδρες ἐπὶ καμή- 2
10 λων ὀχρούμενοι, μαχαίρας τετραπήχεις ἔχοντες, τὸν
ἀριθμὸν ἴσοι τοῖς ἄρμασι. ναῦς δὲ ποταμίας κατ-
εσκεύασε διαιρετὰς δισχιλίας, αἷς παρεσκευάσατο
καμήλους τὰς πεζῇ παρακομιζούσας τὰ σκάφη. ἐφό-
ρουν δὲ καὶ τὰ τῶν ἐλεφάντων εἰδωλα κάμηλοι,
15 καθότι προείρηται· πρὸς δ' αὐτὰς τοὺς ἵππους οἱ
131 στρατιῶται συνάγοντες συνήδεις ἐποιοῦν τοῦ μὴ
φοβείσθαι τὴν ἀγριότητα τῶν θηρίων. τὸ παρα- 3
πλήσιον δὲ πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον ἔπραξε Περσεὺς
ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς, ὅτε πρὸς Ῥωμαίους
20 ἔμελλε διακινδυνεύειν ἔχοντας ἐκ Λιβύης ἐλέφαντας.
ἀλλ' οὗτ' ἐκείνῳ φοπὴν ἐνεγκεῖν εἰς τὸν πόλεμον
συνέβη τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα σπουδὴν καὶ φιλο-
τεχνίαν οὕτε Σεμιράμιδι· περὶ ᾧν ἀκριβέστερον ὁ
προῖὼν λόγος δηλώσει.

25 Ὁ δὲ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς Σταβροβάτης πυν- 4
θανόμενος τὰ τε μεγέθη τῶν ὀνομαζομένων δυνά-
μεων καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εἰς τὸν πόλεμον παρα-
σκευῆς, ἔσπευδεν ἐν ἅπασιν ὑπερθέσθαι τὴν Σεμί-

8 εἰκοσι] πεντήκοντα C 15 πρὸς δ'] καὶ πρὸς CF
αὐτούς CD 21 ἐπενεγκεῖν CF 26 ἐτοιμαζομένων F.

- 5 ραμιν. καὶ πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ καλάμου κατεσκεύασε
 πλοῖα ποτάμια τετραμισχίλια· ἡ γὰρ Ἰνδικὴ παρὰ τε
 τοὺς ποταμοὺς καὶ τοὺς ἐλώδεις τόπους φέρει καλά-
 μου πλῆθος, οὗ τὸ πάχος οὐκ ἂν ῥαδίως ἄνθρωπος
 περιλάβοι· λέγεται δὲ καὶ τὰς ἐκ τούτων κατασκευα- 5
 ζομένας ναὺς διαφόρους κατὰ τὴν χρεῖαν ὑπάρχειν,
 6 οὔσης ἀσήπτου ταύτης τῆς ὕλης. ποιησάμενος δὲ
 καὶ τῆς τῶν ὅπλων κατασκευῆς πολλὴν ἐπιμέλειαν
 καὶ πᾶσαν ἐπελθὼν τὴν Ἰνδικὴν ἤθροισε δύναμιν
 7 πολὺν μείζονα τῆς Σεμιράμιδι συναχθείσης. ποιησά- 10
 μένος δὲ καὶ τῶν ἀγρίων ἐλεφάντων θήραν καὶ
 πολλαπλασιάσας τοὺς προϋπάρχοντας, ἐκόσμησεν
 ἅπαντας τοῖς εἰς τὸν πόλεμον καταπληκτικοῖς λαμ-
 8 πρῶς· διὸ καὶ συνέβαινε κατὰ τὴν ἔφοδον αὐτῶν
 διὰ τε τὸ πλῆθος καὶ τὴν ἐπὶ τῶν θωρακίων κατα- 15
 σκευὴν ἀνυπόστατον ἄνθρωπίνῃ φύσει φαίνεσθαι
 τὴν ἐπιφάνειαν.
- 18 Ὡς ἔπειθ' αὐτῷ πάντα τὰ πρὸς τὸν πόλεμον κατε-
 σκεύαστο, πρὸς τὴν Σεμίραμιν καθ' ὁδὸν οὔσαν
 ἀπέστειλεν ἀγγέλους, ἐγκαλῶν ὅτι προκατάρχεται 20
 τοῦ πολέμου μηδὲν ἀδικηθεῖσα· πολλὰ δὲ καὶ ἔρ-
 ρητα κατ' αὐτῆς ὥς ἐταίρας βλασφημησας διὰ τῶν
 γραμμάτων καὶ θεοὺς ἐπιμαρτυράμενος, ἠπέλπει κατα-
 2 πολεμήσας αὐτὴν σταυρῷ προσηλώσειν. ἡ δὲ Σεμί-
 ραμις ἀναγνοῦσα τὴν ἐπιστολὴν καὶ καταγελάσασα 25
 τῶν γεγραμμένων, διὰ τῶν ἔργων ἔφησε τὸν Ἰνδὸν

8 παρασκευῆς II 15 τὴν ἐπὶ] τὴν αὐτὴν τῶν ἐπὶ
 Reiske [θωρακίων] Θηρόων Gemistus 18 τὰ add. Gemistus
 πρὸς] κατὰ C 22 ὥς ἐταίρας scripsi, ὥς ἐταίραν D, εἰς
 ἑτέραν C, εἰς ἐταιρείαν F.

πειράσσεσθαι τῆς περὶ αὐτὴν ἀρετῆς. ἐπεὶ δὲ προ-
 ἄγουσα μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τὸν Ἴνδον ποταμὸν
 παρεγενήθη, κατέλαβε τὰ τῶν πολεμίων πλοῖα πρὸς
 μάχην ἑτοιμα. διόπερ καὶ αὐτὴ καταρτίσασα ταχέως 3
 5 τὰς ναῦς καὶ πληρώσασα τῶν κρατίστων ἐπιβατῶν
 συνεστήσατο κατὰ τὸν ποταμὸν ναυμαχίαν, συμφι-
 λοτιμονύμενων καὶ τῶν παρεμβεβληκότων παρὰ τὸ
 ρεῖθρον πεζῶν. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον τοῦ κινδύνου 4
 παρατείνοντος καὶ προθύμως ἐκατέρων ἀγωνισα-
 10 μένων, τὸ τελευταῖον ἡ Σεμίραμις ἐνίκησε καὶ
 διέφθειρε τῶν πλοίων περὶ χίλια, συνέλαβε δ' αἰχ-
 132 μαλώτους οὐκ ὀλίγους. ἐπαρθεῖσα δὲ τῇ νίκῃ τὰς 5
 ἐν τῷ ποταμῷ νήσους καὶ πόλεις ἐξηνδραποδίστατο,
 καὶ συνήγαγεν αἰχμαλώτων σωμάτων ὑπὲρ τὰς δέκα
 15 μυριάδας. μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ μὲν τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς
 ἀπήγαγε τὴν δύναμιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, προσποι-
 ούμενος μὲν ἀναχωρεῖν διὰ φόβον, τῇ δ' ἀληθείᾳ
 βουλόμενος τοὺς πολεμίους προτρέψασθαι διαβῆναι
 τὸν ποταμόν. ἡ δὲ Σεμίραμις, κατὰ νοῦν αὐτῇ τῶν 6
 20 πραγμάτων προχωρούντων, ἔξευξε τὸν ποταμὸν κατα-
 σκευάσασα πολυτελῇ καὶ μεγάλῃ γέφυραν, δι' ἧς
 ἅπασαν διακομίσασα τὴν δύναμιν ἐπὶ μὲν τοῦ ξεύγ-
 ματος φυλακὴν κατέλιπεν ἀνδρῶν ἑξακισμυρίων, τῇ
 δ' ἄλλῃ στρατιᾷ προῆγεν ἐπιδιώκουσα τοὺς Ἰνδούς,
 25 προηγουμένων τῶν εἰδώλων, ὅπως οἱ τῶν πολεμίων
 κατὰσκοποὶ τῷ βασιλεῖ ἀπαγγέλῳσι τὸ πλῆθος τῶν
 παρ' αὐτῇ θηρίων. οὐ διεψεύσθη δὲ κατὰ γὰρ τοῦτο 7

9 συναγωνισαμένων D 12 νίκη] καὶ add. CF 14 συν-
 ήθροισεν II 20 χωρούντων II 26 τῷ β. ἀπαγγέλῳσι]
 δηλώσωσι τῷ β. II 27 δὲ] γὰρ D, τε CF.

τῆς ἐλπίδος, ἀλλὰ τῶν ἐπὶ κατασκοπὴν ἐκπεμφθέν-
των τοῖς Ἰνδοῖς ἀπαγγελλόντων τὸ πλήθος τῶν
παρὰ τοῖς πολεμίοις ἐλεφάντων, ἅπαντες διηπο-
ροῦντο πόθεν αὐτῇ συνακολουθεῖ τοσοῦτο πλήθος
8 θηρίων. οὐ μὴν ἔμεινέ γε τὸ ψεῦδος πλείω χρόνον 5
κρυπτόμενον· τῶν γὰρ παρὰ τῇ Σεμιράμιδι στρα-
τευομένων τινὲς κατελήφθησαν νυκτὸς ἐν τῇ στρα-
τοπεδείᾳ ῥαθυμοῦντες τὰ περὶ τὰς φυλακάς· φοβη-
θέντες δὲ τὴν ἐπακολουθοῦσαν τιμωρίαν ἠτόμοόλησαν
πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ τὴν κατὰ τοὺς ἐλεφάντας 10
πλάνην ἀπήγγειλαν. ἐφ' οἷς θαρρήσας ὁ τῶν Ἰνδῶν
βασιλεὺς καὶ τῇ δυνάμει διαγγέλλας τὰ περὶ τῶν
εἰδῶλων, ἐπέστρεψεν ἐπὶ τοὺς Ἀσσυρίους διατάξας
τὴν δύναμιν.

- 19 Τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῆς Σεμιράμιδος ἐπιτελούσης, 15
ὥς ἡγγισαν ἀλλήλοις τὰ στρατόπεδα, Σταβροβάτης
ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς προαπέστειλε πολὺ πρὸ τῆς
2 φάλαγγος τοὺς ἵππεῖς μετὰ τῶν ἄρμάτων. δεξαμένης
δὲ τῆς βασιλείας εὐρώστως τὴν ἔφοδον τῶν ἱππέων,
καὶ τῶν κατεσκευασμένων ἐλεφάντων πρὸ τῆς φά- 20
λαγγος ἐν ἴσοις διαστήμασι τεταγμένων, συνέβαινε
3 πτόρεσθαι τοὺς τῶν Ἰνδῶν ἵππους. τὰ γὰρ εἰδῶλα
πόρρωθεν μὲν ὁμοίαν εἶχε τὴν πρόσοψιν τοῖς ἀλη-
θινοῖς θηρίοις, οἷς συνήθεις ὄντες οἱ τῶν Ἰνδῶν
ἵπποι τεθαρρηκότες προσίππευον· τοῖς δ' ἐγγίσασιν 25
ἢ τε ὁσμὴ προσέβαλλεν ἀσυνήθης καὶ τᾶλλα δια-
φορὰν ἔχοντα πάντα παμμεγέθη [ᾗ] τοὺς ἵππους
ὀλοσχερῶς συνετάραττε. διὸ καὶ τῶν Ἰνδῶν οἱ μὲν

7 κατελήφθησάν τινες vulg. 16 ἀλλήλων II 27 εἰ]
om. CF.

ἐπὶ τὴν γῆν ἐπιπτον, οἱ δὲ τῶν ζώων ἀπειθούντων
 τοῖς χαλινοῖς ὥς ἐτύγγανεν εἰς τοὺς πολεμίους ἐξ-
 133 ἐπιπτον μετὰ τῶν κομιζόντων αὐτοὺς ἵππων. ἡ δὲ 4
 Σεμίραμις μετὰ στρατιωτῶν ἐπιλέκτων μαχομένη
 5 καὶ τῷ προτερήματι δεξιῶς χρησαμένη τοὺς Ἴνδους
 ἐτρέψατο. ὧν φυγόντων πρὸς τὴν φάλαγγα Στα-
 βροβάτης ὁ βασιλεὺς οὐ καταπλαγείς ἐπήγαγε τὰς
 τῶν πεσῶν τάξεις, προηγουμένων τῶν ἐλεφάντων,
 αὐτοὺς δ' ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρατος τεταγμένος καὶ τὴν
 10 μάχην ἐπὶ τοῦ κρατίστου θηρίου ποιούμενος ἐπή-
 γαγε καταπληκτικῶς ἐπὶ τὴν βασιλίσσαν κατ' αὐτὸν
 τυχικῶς τεταγμένην. τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῶν ἄλλων 5
 ἐλεφάντων ποιησάντων ἡ μετὰ τῆς Σεμιράμιδος
 δύναμις βραχὺν ὑπέστη χρόνον τὴν τῶν θηρίων
 15 ἔφοδον· τὰ γὰρ ζῷα διάφορα ταῖς ἀλκαῖς ὄντα καὶ
 ταῖς ἰδίαις ῥάμαις πεποιθότα πάντα τὸν ὑφιστάμενον
 ῥαδίως ἀνῆρει. διόπερ πολλὺς καὶ παντοῖος ἐγένετο 6
 φῶνος, τῶν μὲν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑποπιπτόντων,
 τῶν δὲ τοῖς ὁδοῦσιν ἀνασχιζομένων, ἐνίων δὲ ταῖς
 20 προβοσκίσιν ἀναρριπτομένων. συχνοῦ δὲ πλήθους
 νεκρῶν σωρευομένου καὶ τοῦ κινδύνου τοῖς ὀρθῶσι
 δεινὴν ἐκπληξιν καὶ φόβον παριστάντος, οὐδεὶς ἔτι
 μένειν ἐπὶ τῆς τάξεως ἐτόλμα. τραπέντος οὖν τοῦ 7
 πλήθους παντὸς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν ἐπ' αὐτὴν
 25 ἐβιάζετο τὴν Σεμίραμιν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπ'
 ἐκείνην τοξεύσας ἔτυχε τοῦ βραχίονος, ἔπειτ' ἀκον-
 τίσας διήλασε διὰ τοῦ νώτου τῆς βασιλίσσης, πλα-
 γίας ἐνεχθείσης τῆς πληγῆς· διόπερ οὐδὲν παθοῦσα

2 ἐτύγγανον ABG 6 τὴν] τῶν Ἰνδῶν add. D 10 ἐπὶ]
 ἀπὸ Hertlein 21 σωρευομένων CD 24 ἅπαντος CF.

- δεινὸν ἡ Σεμίραμις ταχέως ἀφρίππευσε, πολὺ λειπο-
 8 μένου κατὰ τὸ τάχος τοῦ διώκοντος θηρίου. πάντων
 δὲ φευγόντων ἐπὶ τὴν σχεδίαν, τοσοῦτου πλήθους
 εἰς ἓνα καὶ στενὸν βιαζομένου τόπον οἱ μὲν τῆς
 βασιλίσσης ὑπ' ἀλλήλων ἀπέθνησκον συμπατούμενοι 5
 καὶ φυρόμενοι παρὰ φύσιν ἀναμιξίᾳ ἰππεῖς τε καὶ
 πεζοί, τῶν δὲ Ἰνδῶν ἐπικειμένων ὥσμὸς ἐγένετο
 βίαιος ἐπὶ τῆς γεφύρας διὰ τὸν φόβον, ὥστε πολλοὺς
 ἐξωθουμένους ἐφ' ἐκάτερα μέρη τῆς γεφύρας ἐμπί-
 9 πτειν εἰς τὸν ποταμόν. ἡ δὲ Σεμίραμις, ἐπειδὴ τὸ 10
 πλεῖστον μέρος τῶν ἀπὸ τῆς μάχης διασωζομένων
 διὰ τὸν ποταμὸν ἔτυχε τῆς ἀσφαλείας, ἀπέκοψε τοὺς
 συνέχοντας δεσμοὺς τὴν γέφυραν· ὧν λυθέντων ἡ
 μὲν σχεδία κατὰ πολλὰ διαιρεθεῖσα μέρη καὶ συχνοὺς
 ἐφ' ἑαυτῆς ἔχουσα τῶν διωκόντων Ἰνδῶν ὑπὸ τῆς 15
 τοῦ ῥέυματος σφοδρότητος ὥς ἔτυχε κατηνέχθη, καὶ
 πολλοὺς μὲν τῶν Ἰνδῶν διέφθειρε, τῇ δὲ Σεμιράμιδι
 πολλὴν ἀσφάλειαν παρεσκέυασε, καλύσασα τὴν τῶν
 10 πολεμίων ἐπ' αὐτὴν διάβασιν. μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ
 μὲν τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς, διοσημιῶν αὐτῷ γενομέ- 20
 νων καὶ τῶν μάντεων ἀποφαινομένων σημαίνεσθαι
 τὸν ποταμὸν μὴ διαβαίνειν, ἡσυχίαν ἔσχεν, ἡ δὲ 134
 Σεμίραμις ἀλλαγὴν ποιησαμένη τῶν αἰχμαλώτων
 ἐπανῆλθεν εἰς Βάκτρα, δύο μέρη τῆς δυνάμεως
 ἀποβεβληκυῖα. 25
- 20 Μετὰ δέ τινα χρόνον ὑπὸ Νινύου τοῦ υἱοῦ
 δι' εὐνούχου τινὸς ἐπιβουλευθεῖσα, καὶ τὸ παρ'
 Ἀμμανος λόγιον ἀνανεωσαμένη, τὸν ἐπιβουλευσάντα

3 σχεδίαν] καὶ add. vulg. 15 ἐπ' αὐτῆς D 20 διοση-
 μείων D, Διδος σημασιῶν CF 28 Ἀμμανι CDF.

κακὸν οὐδὲν εἰργάσατο, τούναντίον δὲ τὴν βασιλείαν
 αὐτῇ παραδοῦσα καὶ τοῖς ὑπάρχοις ἀκούειν ἐκείνου
 προστάξασα, ταχέως ἠφάνισεν ἑαυτήν, ὥς εἰς θεοὺς
 κατὰ τὸν χρησμὸν μετασχησμένη. ἔνιοι δὲ μυθο- 2
 5 λογοῦντές φασιν αὐτὴν γενέσθαι περιστεράν, καὶ
 πολλῶν ὀρνέων εἰς τὴν οἰκίαν καταπετασθέντων
 μετ' ἐκείνων ἐκπετασθῆναι· διὸ καὶ τοὺς Ἀσσυρίους
 τὴν περιστεράν τιμᾶν ὥς θεόν, ἀπαθανατίζοντας
 τὴν Σεμίραμιν. αὕτη μὲν οὖν βασιλεύσασα τῆς
 10 Ἀσίας ἀπάσης πλήν Ἰνδῶν ἐτελεύτησε τὸν προειρη-
 μένον τρόπον, βιώσασα μὲν ἔτη ἐξήκοντα δύο, βασι-
 λεύσασα δὲ δύο πρὸς τοῖς τετταράκοντα.

Κτησίας μὲν οὖν ὁ Κνίδιος περὶ Σεμιράμιδος 3
 τοιαῦθ' ἰστορήκεν· Ἀθηναῖος δὲ καὶ τινες τῶν ἔλλων
 15 συγγραφέων φασὶν αὐτὴν ἑταίραν γεγονέναι εὐπρεπῆ,
 καὶ διὰ τὸ κάλλος ἐρωτικῶς ἔχειν αὐτῆς τὸν βασιλέα
 τῶν Ἀσσυρίων. τὸ μὲν οὖν πρῶτον μετρίως αὐτὴν 4
 ἀποδοχῆς τυγχάνειν ἐν τοῖς βασιλείοις, μετὰ δὲ
 ταῦτα γνησίαν ἀναγορευθεῖσαν γυναικα πείσαι τὸν
 20 βασιλέα πένθ' ἡμέρας αὐτῇ παραχωρῆσαι τῆς βασι-
 λείας. τὴν δὲ Σεμίραμιν ἀναλαβοῦσαν τό τε σκήπ- 5
 τρον καὶ τὴν βασιλείον στολὴν κατὰ μὲν τὴν πρώτην
 ἡμέραν εὐωχίαν ποιῆσαι καὶ μεγαλοπρεπῆ δεῖπνα,
 ἐν οἷς τοὺς τῶν δυνάμεων ἡγεμόνας καὶ πάντας
 25 τοὺς ἐπιφανεστάτους πείσαι συμπράττειν ἑαυτῇ· τῇ
 δ' ὕστεραίᾳ τοῦ τε πλήθους καὶ τῶν ἀξιολογωτάτων
 ἀνδρῶν ὥς βασίλισσαν θεραπευόντων τὸν μὲν ἄνδρα
 καταβαλεῖν εἰς τὴν εἰρκτὴν, αὐτὴν δὲ φύσει μεγαλ-

ἐπίβολον οὐσαν καὶ τολμηρὰν κατασχεῖν τὴν ἀρχήν, καὶ μέχρι γήρως βασιλεύσασαν πολλὰ καὶ μεγάλα κατεργάσασθαι. περὶ μὲν οὖν τῶν κατὰ [τὴν] Σεμίραμιν τοιαύτας ἀντιλογίας εἶναι συμβαίνει παρὰ τοῖς συγγραφεῦσι.

5

- 21 Μετὰ δὲ τὸν ταύτης θάνατον Νινύας ὁ Νίνου καὶ Σεμιράμιδος υἱὸς παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν ἤρχεν εἰρηνικῶς, τὸ φιλοπόλεμον καὶ κεκινδυνευμένον τῆς 2 μητρὸς οὐδαμῶς ζηλώσας. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν τοῖς βασιλείοις τὸν ἅπαντα χρόνον διέτριβεν, ὑπ' οὐδε- 10 νὸς ὀρώμενος πλὴν τῶν παλλακίδων καὶ τῶν περὶ 135 αὐτὸν εὐνούχων, ἐξήλου δὲ τρυφὴν καὶ ῥαθυμίαν καὶ τὸ μηδέποτε κακοπαθεῖν μηδὲ μεριμνᾶν, ὑπολαμβάνων βασιλείας εὐδαίμονος εἶναι τέλος τὸ πά- 3 σαις χρῆσθαι ταῖς ἡδοναῖς ἀνεπικαλύτως. πρὸς δὲ 15 τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἀρχῆς καὶ τὸν κατὰ τῶν ἀρχομένων γινόμενον φόβον κατ' ἐνιαυτὸν μετεπέμπετο στρατιωτῶν ἀριθμὸν ὥρισμένον καὶ στρατηγὸν ἀπὸ 4 ἔθνους ἐκάστου, καὶ τὸ μὲν ἐκ πάντων ἀθροισθὲν 20 στράτευμα ἐκτὸς τῆς πόλεως συνεῖχεν, ἐκάστου τῶν 26 ἔθνων τὸν εὐνούστατον τῶν περὶ αὐτὸν ἀποδεικνύων ἡγεμόνα· τοῦ δ' ἐνιαυτοῦ διελθόντος μετεπέμπετο πάλιν ἀπὸ τῶν ἔθνων τοὺς ἴσους στρατιώ- 5 τας, καὶ τοὺς προτέρους ἀπέλυνεν εἰς τὰς πατρίδας. 25 λείαν τεταγμένους ἅπαντας καταπεπληγῆθαι, θεωροῦντας αἰεὶ μεγάλας δυνάμεις ἐν ὑπαίθρῳ στρατοπεδευομένας καὶ τοῖς ἀφισταμένοις ἢ μὴ πειθαρχ-

3 τὴν om. D 15 ἀνεπικαλύπτως CF 20 ἐκάστῳ CF
26 πάντας vulg. 27 δυνάμεις μεγάλας vulg.

χούσιν ἐτοίμην οὐσαν τιμωρίαν. τὰς δὲ κατ' ἐνιαυτὸν 6
 ἀλλαγὰς τῶν στρατιωτῶν ἐπενόησεν, ἵνα πρὶν ἢ
 καλῶς γνωσθῆναι τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς ἄλλους
 ἅπαντας ὑπ' ἀλλήλων, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν δια-
 5 χωρίζεται πατρίδα· ὁ γὰρ πολὺς χρόνος τῆς στρα-
 τείας ἐμπειρίαν τε τῶν κατὰ τὸν πόλεμον καὶ
 φρόνημα τοῖς ἡγεμόσι περιτίθησι, καὶ τὸ πλεῖστον
 ἀφορμὰς παρέχεται μεγάλας πρὸς ἀπόστασιν καὶ
 συναμοσίαν κατὰ τῶν ἡγουμένων. τὸ δὲ μὴδ' ὕφ' 7
 10 ἐνὸς τῶν ἔξωθεν θεωρεῖσθαι τῆς μὲν περὶ αὐτὸν
 τροφῆς ἄγνοιαν παρεῖχετο πᾶσι, καθάπερ δὲ θεὸν
 ἀόρατον διὰ τὸν φόβον ἕκαστος οὐδὲ λόγῳ βλασ-
 φημεῖν ἐτόλμα. στρατηγούς δὲ καὶ σατράπας καὶ
 διοικητάς, ἔτι δὲ δικαστάς καθ' ἕκαστον ἔθνος ἀπο-
 15 δείξας καὶ τᾶλλα πάντα διατάξας ὥς ποτ' ἔδοξεν
 αὐτῷ συμφέρειν, τὸν τοῦ ζῆν χρόνον κατέμεινεν ἐν
 τῇ Νίνῳ. παραπλησίως δὲ τούτῳ καὶ οἱ λοιποὶ 8
 βασιλεῖς, παῖς παρὰ πατρός διαδεχόμενος τὴν ἀρχήν,
 ἐπὶ γενεὰς τριάκοντα ἐβασίλευσαν μέχρι Σαρδανα-
 20 πάλλου· ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἡ τῶν Ἀσσυρίων ἡγεμονία
 μετέπεσεν εἰς Μήδους, ἔτη διαμείνασα πλείω τῶν
 χιλιῶν καὶ τριακοσίων [ἔτι δ' ἐξήκοντα], καθάπερ
 φησὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ.
 136 Τὰ δ' ὀνόματα πάντα τῶν βασιλέων καὶ τὸ 22
 25 πλῆθος τῶν ἐτῶν ὧν ἕκαστος ἐβασίλευσεν οὐ κατ-
 ἐπίγει γράφειν διὰ τὸ μὴδὲν ὑπ' αὐτῶν πεπραχθαι

2 καταλλαγὰς Π 4 ἀπ' D εἰς τ. l. ἕκαστος χωρί-
 ζεται π. vulg. 7 τὸ A, τὸ μὲν ceteri 8 μεγάλας om. Π
 10 μὲν] ἀληθοῦς add. CF 13 δὲ] τε D 16 ἐν om. CF
 18 παρὰ om. D 19 Σαρδαναπάλλου vulg. (semper) 22 ἔτι
 δ' ἐξήκοντα codices; cf. c. 28, 8 24 πάντων F.

μνήμης ἄξιον. μόνη γὰρ τέτευχεν ἀναγραφῆς ἡ
 πεμφθεῖσα συμμαχία τοῖς Τρωσὶν ὑπ' Ἀσσυρίων,
 2 ἧς ἐστρατήγει Μέμνων ὁ Τιθωνοῦ. Τευτάμου γὰρ
 βασιλεύοντος τῆς Ἀσίας, ὃς ἦν εἰκοστὸς ἀπὸ Νινύου
 τοῦ Σεμιράμιδος, φασὶ τοὺς μετ' Ἀγαμέμνονος 5
 Ἕλληνας ἐπὶ Τροίαν στρατεῦσαι, τὴν ἡγεμονίαν
 ἐχόντων τῆς Ἀσίας τῶν Ἀσσυρίων ἔτη πλείω τῶν
 χιλίων. καὶ τὸν μὲν Πρίαμον βαρυνόμενον τῷ πο-
 λέμῳ καὶ βασιλεύοντα τῆς Τροάδος, ὑπήκοον δ'
 ὄντα τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀσσυρίων, πέμψαι πρὸς αὐτὸν 10
 πρεσβευτὰς περὶ βοηθείας· τὸν δὲ Τεύταμον μυρίους
 μὲν Αἰθίοπας, ἄλλους δὲ τοσοῦτους Σουσιανούς σὺν
 ἄρμασι διακοσίοις ἐξαποστεῖλαι, στρατηγὸν ἐπικατα-
 3 στήσαντα Μέμνονα τὸν Τιθωνοῦ. καὶ τὸν μὲν
 Τιθωνόν, κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους τῆς Περσίδος 15
 ὄντα στρατηγόν, εὐδοκιμεῖν παρὰ τῷ βασιλεῖ μάλιστα
 τῶν καθεσταμένων ἐπάρχων, τὸν δὲ Μέμνονα τὴν
 ἡλικίαν ἀκμάζοντα διαφέρειν ἀνδρείᾳ τε καὶ ψυχῆς
 λαμπρότητι. οἰκοδομῆσαι δ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἄκρας
 τὰ ἐν Σούσοις βασιλεία τὰ διαμείναντα μέχρι τῆς 20
 Περσῶν ἡγεμονίας, κληθέντα δ' ἀπ' ἐκείνου Με-
 μνόνεια· κατασκευάσαι δὲ καὶ διὰ τῆς χώρας λεω-
 φόρον ὁδὸν τὴν μέχρι τῶν νῦν χρόνων ὀνομαζο-
 4 μένην Μεμνόνεια. ἀμφισβητοῦσι δὲ καὶ οἱ περὶ
 τὴν Αἰγυπτὸν Αἰθίοπες, λέγοντες ἐν ἐκείνοις τοῖς 25
 τόποις γεγονέναι τὸν ἄνδρα τοῦτον, καὶ βασιλεία
 παλαιὰ δεικνύουσιν, ἃ μέχρι τοῦ νῦν ὀνομάζεσθαι

4 Νίνου D 7 τῶν Ἀσσ.] τῶν om. D 13 καταστήσαντα II
 16 ὄντα στ. τ. Περσίδος vulg. 23 τὴν om. D 24 Με-
 μνόνειον vulg.

φασι Μεμνόνεια. οὐ μὴν ἀλλὰ τοῖς Τρωσὶ λέγεται 5
 βοηθῆσαι τὸν Μέμνονα μετὰ δισμυρίων μὲν πεζῶν,
 ἀρμάτων δὲ διακοσίων· ὃν θαυμασθῆναι τε δι' ἀν-
 δρείαν καὶ πολλοὺς ἀνελεῖν ἐν ταῖς μάχαις τῶν
 5 Ἑλλήνων, τὸ δὲ τελευταῖον ὑπὸ Θετταλῶν ἐνεδρευ-
 θέντα κατασφαγῆναι· τοῦ δὲ σώματος τοὺς Αἰθίοπας
 ἐγκρατεῖς γενομένους κατακαῦσαι τε τὸν νεκρὸν καὶ
 τὰ ὀστέα πρὸς Τιθωνὸν ἀποκομίσαι. περὶ μὲν οὖν
 Μέμνονος τοιαῦτ' ἐν ταῖς βασιλικαῖς ἀναγραφαῖς
 10 ἱστορεῖσθαι φασιν οἱ βάρβαροι.

Σαρδανάπαλλος δέ, τριακοστὸς μὲν ὢν ἀπὸ 23
 Νίνου τοῦ συστησαμένου τὴν ἡγεμονίαν, ἑσχατος δὲ
 γενόμενος Ἀσσυρίων βασιλεύς, ὑπερῆρεν ἅπαντας
 τοὺς πρὸ αὐτοῦ τρυφῇ καὶ ῥαθυμία. χωρὶς γὰρ τοῦ
 15 μῆδ' ὑφ' ἑνὸς τῶν ἔξωθεν ὀρεῖσθαι βίον ἔζησε γυ-
 ναικός, καὶ διακτώμενος μὲν μετὰ τῶν παλλακίδων,
 πορφύραν δὲ καὶ τὰ μαλακώτατα τῶν ἐρίων ταλα-
 137 σιουργῶν, στολὴν μὲν γυναικεῖαν ἐνεδεδύκει, τὸ δὲ
 πρόσωπον καὶ πᾶν τὸ σῶμα ψιμυθίοις καὶ τοῖς
 20 ἄλλοις τοῖς τῶν ἑταιρῶν ἐπιτηδεύμασιν ἀπαλώτερον
 πάσης γυναικὸς τρυφεράς κατεσκεύαστο. ἐπετήδευσε 2
 δὲ καὶ τὴν φωνὴν ἔχειν γυναικῶδη καὶ κατὰ τοὺς
 πότους οὐ μόνον ποτῶν καὶ βρωτῶν τῶν δυνα-
 μένων μάλιστα τὰς ἡδονὰς παρέχεσθαι συνεχῶς
 25 ἀπολαύειν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀφροδισιακὰς τέρψεις μετα-
 διώκειν ἀνδρὸς ἕμα καὶ γυναικός· ἐχρήτο γὰρ ταῖς
 ἐπ' ἀμφοτέρω συνουσίαις ἀνέδην, τῆς ἐκ τῆς πρᾶξεως

2 βοηθήσαντα II 3 ὃν θαυμασθῆναι] ὀνομασθῆναι II
 4 ἐν τ. μ. ἀνελεῖν vulg. 7 τε om. CF 8 οὖν] τοῦ add. vulg.
 15 γυναικός] γυναικῶδη II 23 βρωτῶν καὶ ποτῶν vulg.

8 αἰσχύνῃς οὐδὲν ὄλωσ φροντίζων. ἐπὶ τοσοῦτο δὲ
 προήχθη τρυφῆς καὶ τῆς αἰσχίστης ἡδονῆς καὶ
 ἀκρασίας ὥστ' ἐπικήδειον εἰς αὐτὸν ποιῆσαι καὶ
 παραγγεῖλαι τοῖς διαδόχοις τῆς ἀρχῆς μετὰ τὴν ἐαν-
 τουῦ τελευτῇ ἐπὶ τὸν τάφον ἐπιγράψαι τὸ συγγρα- 5
 φὲν μὲν ὑπ' ἐκείνου βαρβαρικῶς, μεθερμηνευθὲν
 δὲ ὕστερον ὑπὸ τινος Ἑλλήνος,

εὖ εἰδὼς ὅτι θνητὸς ἔφους, σὸν θυμὸν ἄξε
 τερόμενος θαλίῃσι· θανόντι σοι οὔτις ὄνησις.
 καὶ γὰρ ἐγὼ σποδὸς εἰμι, Νίνου μεγάλης βα- 10
 σιλεύσας.

ταῦτ' ἔχω ὅσθ' ἔφαγον καὶ ἐφύβρισα καὶ μετ'
 ἔρωτος

τέρπν' ἔπαθον, τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια κεῖνα
 λέλειπται. 15

4 τοιοῦτος δ' ὢν τὸν τρόπον οὐ μόνον αὐτὸς αἰσχρῶς
 κατέστρεψε τὸν βίον, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀσσυρίων ἡγε-
 μονίαν ἄρδην ἀνέτρεψε, πολυχρονιωτάτην γενομέ-
 24 νην τῶν μνημονευομένων. Ἀρβάκης γάρ τις, Μῆδος
 μὲν τὸ γένος, ἀνδρεῖα δὲ καὶ ψυχῆς λαμπρότητι 20
 διαφέρων, ἐστρατήγει Μῆδων τῶν κατ' ἐνιαυτὸν
 ἐκπεμπομένων εἰς τὴν Νίνον. κατὰ δὲ τὴν στρα-
 τείαν γενόμενος συνήθης τῷ στρατηγῷ τῶν Βαβυ-
 λωνίων, ὑπ' ἐκείνου παρεκλήθη καταλῦσαι τὴν τῶν
 2 Ἀσσυρίων ἡγεμονίαν. ἦν δ' οὗτος ὄνομα μὲν Βέ- 25
 λεσς, τῶν δ' ἱερῶν ἐπισημότατος, οὓς Βαβυλώ-
 νιοι καλοῦσι Χαλδαίους. ἐμπειρίαν οὖν ἔχων με-
 γίστην ἀστρολογίας τε καὶ μαντικῆς προέλεγε τοῖς

8—10 tres versus om. II 8 ἄξε Tzetzes, Chil. 3, 453;
 δέξαι D 9 ὄνησει D 22 στρατιάν DF 25 Βέλεσις CF.

πολλοῖς τὸ ἀποβησόμενον ἀδιαπτώτως· διὸ καὶ
 θαυμαζόμενος ἐπὶ τούτοις τῷ στρατηγῷ τῶν Μήδων
 ὄντι φίλῳ προεῖπεν ὅτι πάντως αὐτὸν δεῖ βασιλεῦ-
 σαι πάσης τῆς χώρας ἧς ἄρχει Σαρδανάπαλλος. ὁ 3
 5 δ' Ἀρβάκης ἐπαινέσας τὸν ἄνδρα, τοῦτ' αὖ μὲν ἐπηγ-
 γείλατο δώσειν σατραπείαν τῆς Βαβυλωνίας, τῆς
 πράξεως ἐπὶ τέλος ἐλθούσης, αὐτὸς δὲ καθάπερ
 τινος θεοῦ φωνῇ μετεωρισθεὶς τοῖς τε ἡγεμόσι τῶν
 ἄλλων ἐθνῶν συνίστατο καὶ πρὸς τὰς ἐστιάσεις καὶ
 10 κοινὰς ὁμιλίας ἐκτενῶς ἅπαντας παρελάμβανε, φι-
 138 λίαν κατασκευάζων πρὸς ἕκαστον. ἐφιλοτιμήθη δὲ 4
 καὶ τὸν βασιλέα κατ' ὕψιν ἰδεῖν καὶ τὸν τούτου
 βίον ὅλον κατασκέψασθαι. διόπερ δούς τινα τῶν
 εὐνούχων χρυσὴν φιάλην εἰσήχθη πρὸς τὸν Σαρδα-
 15 νάπαλλον, καὶ τήν τε τρυφήν αὐτοῦ καὶ τὸν γυ-
 ναικώδη τῶν ἐπιτηδευμάτων ζῆλον ἀκριβῶς κατα-
 νοήσας κατεφρόνησε μὲν τοῦ βασιλέως ὥς οὐδενὸς
 ἀξίου, προήχθη δὲ πολὺ μᾶλλον ἀντέχεσθαι τῶν
 δοθεισῶν ἐλπίδων ὑπὸ τοῦ Χαλδαίου. τέλος δὲ 5
 20 συνωμοσίαν ἐποιήσατο πρὸς τὸν Βέλεσυν, ὥστε αὐτὸν
 μὲν Μήδους ἀποστῆσαι καὶ Πέρσας, ἐκείνον δὲ πείσαι
 Βαβυλωνίους κοινωνῆσαι τῆς πράξεως καὶ τὸν τῶν
 Ἀράβων ἡγεμόνα φίλον ὄντα προσλαβέσθαι πρὸς
 τὴν τῶν ὅλων ἐπίθεσιν. ὥς δ' ὁ ἐνιὰύσιος τῆς 6
 25 στρατείας διεληλύθει χρόνος, διαδοχῆς δ' ἑτέρας
 ἐλθούσης ἀπελύθησαν οἱ πρότεροι κατὰ τὸ ἔθος
 εἰς τὰς πατρίδας, ἐνταῦθα δ' Ἀρβάκης ἐπεισε τοὺς

10 φίλιας D 11 ἐγκατασκευάζων codices, corr. Gemistus
 12 ὅλον τούτου βίον vulg. 15 τε om. D 23 Ἀράβων]
 βαρβάρων II.

μὲν Μῆδους ἐπιθέσθαι τῇ βασιλείᾳ, Πέρσας δ' ἐπ'
 ἑλευθερίᾳ κοινωνῆσαι τῆς συνωμοσίας. παραπλησίως
 δὲ καὶ ὁ Βέλεσος τοὺς τε Βαβυλωνίους ἐπεισεν ἀν-
 ἔχεσθαι τῆς ἑλευθερίας, καὶ πρὸς βεύσας εἰς Ἀρα-
 βίαν παρεστήσατο τὸν ἡγούμενον τῶν ἐργαζομένων, 5
 ὄντα φίλον αὐτοῦ καὶ ξένον, μετασχεῖν τῆς ἐπιθέ-
 7 σεως. τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διελθόντος πάντες
 οὗτοι πλῆθος στρατιωτῶν συναγαγόντες ἤκον παν-
 δημεῖ πρὸς τὴν Νίνον, τῷ μὲν λόγῳ διαδοχὴν
 ἔχοντες, ὥς ἦν σύνηθες, τῇ δ' ἀληθείᾳ καταλύ- 10
 8 σοντες τὴν τῶν Ἀσσυρίων ἡγεμονίαν. ἀθροισθέν-
 των οὖν τῶν προειρημένων τεττάρων ἔθνων εἰς ἓνα
 τόπον, ὁ μὲν σύμπας αὐτῶν ἀριθμὸς ὑπῆρχεν εἰς
 τετταράκοντα μυριάδας, εἰς μίαν δὲ παρεμβολὴν
 συνελθόντες ἐβουλεύοντο κοινῇ περὶ τοῦ συμφέ- 15
 25 ροντος. Σαρδανάπαλλος δὲ γινὼς τὴν ἀπόστασιν
 εὐθὺς ἐξήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς τὰς ἀπὸ τῶν ἄλλων
 ἔθνων δυνάμεις. καὶ τὸ μὲν πρῶτον γενομένης ἐν
 τῷ πεδίῳ παρατάξεως ἐλείφθησαν οἱ τὴν ἀπόστα- 20
 σιν ποιησάμενοι, καὶ πολλοὺς ἀποβαλόντες συνε-
 2 διώχθησαν εἰς ὕψος ἀπέχον τῆς Νίνου σταδίου ἐβ-
 2 δομήκοντα· μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν καταβάντων αὐτῶν
 εἰς τὸ πεδίου καὶ πρὸς μάχην παρασκευαζομένων,
 ὁ μὲν Σαρδανάπαλλος ἀντιτάξας τὴν ἰδίαν στρα-
 τιὰν προαπέστειλε πρὸς τὸ τῶν πολεμίων στρατό- 25
 πεδον τοὺς κηρύξοντας διότι Σαρδανάπαλλος τοῖς
 μὲν ἀνελούσις Ἀρβάκην τὸν Μῆδον δώσει χρυσίου
 διακόσια τάλαντα, τοῖς δὲ ζῶντα παραδοῦσι χρη-

2 συνωμοσίας Dindorf, ἡγεμονίας libri 19 παρατά-
 ξεως] μάχης D.

ματα μὲν δωρήσεται δις τοσαῦτα, τῆς δὲ Μηδίας
 ὑπαρχον καταστήσει. παραπλησίως δ' ἐπηγγείλατο 3
 δώσειν δωρεὰς τοῖς Βέλεσυν τὸν Βαβυλώνιον ἀνε-
 λοῦσιν ἢ ζωγρήσασιν. οὐδενὸς δὲ προσέχοντος τοῖς
 5 κηρύγμασι, συνῆψε μάχην, καὶ πολλοὺς μὲν ἐφό-
 νευσε τῶν ἀποστατῶν, τὸ δ' ἄλλο πλῆθος συνε-
 139 δίωξεν εἰς τὴν ἐν τοῖς ὕρεσι παρεμβολήν. οἱ δὲ 4
 περὶ τὸν Ἀρβάκην διὰ τὰς ἥττας ἀθυμοῦντες συνή-
 γαγον τῶν φίλων συνέδριον καὶ προέθηκαν βουλήν
 10 τί δέοι πράττειν. οἱ πλείστοι μὲν οὖν ἔφασκαν δεῖν 5
 εἰς τὰς πατρίδας ἀπιέναι καὶ τόπους ὄχυροὺς κατα-
 λαμβάνεσθαι καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς τὸν πόλεμον
 χρησίμων τὴν ἐνδεχομένην παρασκευὴν ποιεῖσθαι·
 Βέλεσος δ' ὁ Βαβυλώνιος, φήσας τοὺς θεοὺς αὐτοῖς
 15 σημαίνειν μετὰ πόνων καὶ κακοπαθείας ἐπὶ τέλους
 ἄξειν τὴν προαίρεσιν, καὶ τᾶλλα παρακαλέσας ἐν-
 δεχομένως, ἔπεισεν ἅπαντας ὑπομένειν τοὺς κινδύ-
 νους. γενομένης οὖν τρίτης παρατάξεως πάλιν ὁ 6
 βασιλεὺς ἐνίκησε, καὶ τῆς τε παρεμβολῆς τῶν ἀπο-
 20 στατῶν ἐνυρίευσεν καὶ τοὺς ἡττηθέντας ἐδίωξε μέχρι
 τῶν ὄρων τῆς Βαβυλωνίας· συνέβη δὲ καὶ τὸν Ἀρ-
 βάκην αὐτὸν λαμπρότατα κινδυνεύσαντα καὶ πολ-
 λούς ἀνελόντα τῶν Ἀσσυρίων γενέσθαι τραυματίαν.
 τηλικούτων δ' ἐλαττωμάτων κατὰ τὸ συνεχὲς γι- 7
 25 νομένων τοῖς ἀφεστηκόσιν, οἱ τὰς ἡγεμονίας ἔχον-
 τες ἀπελπίσαντες περὶ τῆς νίκης παρασκευάζοντο
 διαχωρίζεσθαι πρὸς τοὺς οἰκείους ἕκαστοι τόπους.

2 ἔπαρχον vulg. παραπλησίως Gemistus 8 τὴν
 ἥτταν II 18 τρίτης om. II 19 τε παρεμβολῆς] παρεμ-
 βολῆς καὶ vulg. 23 τῶν] ὑπὸ τῶν D 24 γενομένων vulg.

- 8 ὁ δὲ Βέλεσος ἐν ὑπαίθρῳ τὴν νύκτα διηγρουπνηκώς
καὶ περὶ τὴν τῶν ἄστρων παρατήρησιν φιλοτιμηθεὶς,
ἔφησε τοῖς ἀπηλπικόσι τὰ πράγματα, ἃν πένθ' ἡμέ-
ρας ἀναμείνωσιν, αὐτομάτην ἥξειν βοήθειαν καὶ
μεταβολὴν ἔσεσθαι τῶν ὅλων παμμεγέθη εἰς τοῦ- 5
ναντίον· ταῦτα γὰρ ὄραῖν διὰ τῆς τῶν ἄστρων ἐμ-
πειρίας προσημαίνοντας αὐτοῖς τοὺς θεούς. καὶ παρε-
κάλει ταύτας τὰς ἡμέρας μείναντας πείραν λαβεῖν
τῆς ἰδίας τέχνης καὶ τῆς τῶν θεῶν εὐεργεσίας.
- 26 μετακληθέντων οὖν πάντων πάλιν καὶ τὸν ὠρισμέ- 10
νον χρόνον ἀναμεινάντων, ἡμέ τις ἀπαγγέλλων διότι
δύναμις ἐκ τῆς Βακτριανῆς ἀπεσταλμένη τῷ βασι-
2 λεῖ πλησίον ἐστὶ πορευομένη κατὰ σπουδὴν. ἔδο-
ξεν οὖν τοῖς περὶ τὸν Ἀρβάκην ἀπαντῆσαι τοῖς
στρατηγοῖς τὴν ταχίστην ἀναλαβόντας τῶν στρατιω- 15
τῶν τοὺς κρατίστους καὶ μάλιστα' εὐζώνους, ὅπως,
ἂν μὴ διὰ τῶν λόγων τοὺς Βακτριανοὺς δύνωνται
πεῖσαι συναποστῆναι, τοῖς ὅπλοις βιάσωνται μετα-
3 σχεῖν τῶν αὐτῶν ἐλπίδων. τέλος δὲ πρὸς τὴν ἔλευ-
θερίαν ἀσμένως ὑπακουσάντων τὸ μὲν πρῶτον τῶν 20
ἡγεμόνων, ἔπειτα καὶ τῆς ὅλης δυνάμεως, πάντες
4 ἐν ταύτῃ κατεστρατοπέδευσαν. ὅτε δὴ συνέβη τὸν
βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων τὴν μὲν ἀπόστασιν τῶν Βακ-
τριανῶν ἀγνοοῦντα, ταῖς δὲ προγεγενημέναις εὐημε-
ρίαις μετεωρισθέντα, τραπῆναι πρὸς ἄνεσιν, καὶ 25
τοῖς στρατιώταις διαδοῦναι πρὸς εὐωχίαν ἱερεῖα καὶ
πληθὺς οἴνου τε καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων. διό-

10 πάλιν ἀπάντων vulg. 17 δυνήσονται D 19 τέλος
δὲ] τούτων δὲ aut ὦν conicio (nisi forte maior lacuna subest)
26 μεταδοῦναι II.

περ τῆς δυνάμεως ἀπάσης ἐστιωμένης, οἱ περὶ τὸν
 Ἀρβάκην παρὰ τινων αὐτομόλων πυθόμενοι τὴν ἐν
 τῇ παρεμβολῇ τῶν πολεμίων ῥαθυμίαν καὶ μέθην,
 140 νυκτὸς ἀπροσδοκῆτως τὴν ἐπίθεσιν ἐποιήσαντο.
 5 προσπεσόντες δὲ συντεταγμένοι μὲν ἀσυντάκτοις, 5
 ἔτοιμοι δ' ἀπαρασκεύοις, τῆς τε παρεμβολῆς ἐκρά-
 τησαν καὶ τῶν στρατιωτῶν πολλοὺς ἀνελόντες τοὺς
 ἄλλους μέχρι τῆς πόλεως κατεδίωξαν. μετὰ δὲ ταῦτα 6
 ὁ μὲν βασιλεὺς Γαλαιμένην τὸν ἀδελφὸν τῆς γυ-
 10 ναικὸς ἀποδείξας στρατηγόν, αὐτὸς τῶν κατὰ τὴν
 πόλιν ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο· οἱ δ' ἀποστάται κατὰ τὸ
 πεδίον τὸ πρὸ τῆς πόλεως παραταξάμενοι δυσὶ μά-
 χαις ἐνίκησαν τοὺς Ἀσσυρίους, καὶ τὸν τε Γαλαι-
 μένην ἀνείλον καὶ τῶν ἀντιταξαμένων τοὺς μὲν ἐν
 15 τῇ φυγῇ κατέσφαξαν, τοὺς δ' ἀποκλεισθέντας τῆς
 εἰς τὴν πόλιν ἐπανόδου καὶ συναναγκασθέντας ἐαν-
 τοὺς ριπτεῖν εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν πλὴν ὀλί-
 γων ἅπαντας ἀνείλον. τοσοῦτο δὲ πλῆθος ἦν τῶν 7
 φονευθέντων ὥστε τὸ φερόμενον ῥεῦμα κραθὲν αἵ-
 20 ματι τὴν χροάν ἐφ' ἱκανὸν τόπον μεταβαλεῖν. ἔπειτα
 τοῦ βασιλέως συγκλεισθέντος εἰς πολιορκίαν πολλὰ
 τῶν ἐθνῶν ἀφίστατο, ἐκάστου πρὸς τὴν ἐλευθερίαν
 αὐτομολοῦντος. ὁ δὲ Σαρδανάπαλλος ὄρων τὴν ὅλην 8
 βασιλείαν ἐν τοῖς μεγίστοις οὖσαν κινδύνους, τοὺς
 25 μὲν υἱοὺς τρεῖς ὄντας καὶ θυγατέρας δύο μετὰ πολ-
 λῶν χρημάτων εἰς Παφλαγονίαν ἀπέστειλε πρὸς
 Κότταν τὸν ἑπαρχον, ὄντα τῶν ἀρχομένων εὐνού-
 στατον, αὐτὸς δὲ βιβλιαφόρους ἀποστείλας πρὸς

9 et 13 Σαλαιμένην II 22 ἀφίστατο] ἀφίσταντο τοῦ
 βασιλέως D 27 τὸν om. D.

ἅπαντας τοὺς ὑπ' αὐτὸν τεταγμένους μετεπέμπετο
 δυνάμεις καὶ τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν παρεσκευά-
 9 ζετο. ἦν δ' αὐτῷ λόγιον παραδεδομένον ἐκ προ-
 γόνων ὅτι τὴν Νίνον οὐδεὶς ἔλεε κατὰ κράτος, ἐὰν
 μὴ πρότερον ὁ ποταμὸς τῇ πόλει γένηται πολέμιος.⁵
 ὑπολαμβάνων οὖν τοῦτο μηδέποτε ἔσεσθαι, ταῖς ἑλ-
 πίσι ἀντείχε, διανοούμενος ὑπομένειν τὴν πολιορ-
 κίαν καὶ τὰ παρὰ τῶν ὑποτεταγμένων ἀποσταλησό-
 27 μενα στρατόπεδα προσδέχεσθαι. οἱ δ' ἀποστάται
 τοῖς προτερήμασιν ἐπαρθέντες προσέκειντο μὲν τῇ¹⁰
 πολιορκίᾳ, διὰ δὲ τὴν ὀχυρότητα τῶν τειχῶν οὐδὲν
 ἠδύναντο βλάψαι τοὺς ἐν τῇ πόλει· πετροβόλοι γὰρ
 ἢ χελῶναι χωστρίδες ἢ κριοὶ πρὸς ἀνατροπὴν μεμη-
 χανημένοι τειχῶν οὐκ ἔκρινον τοὺς καιροὺς
 εὗρηντο. τῶν δ' ἐπιτηδείων ἀπάντων οἱ κατὰ τὴν¹⁵
 πόλιν πολλὴν εἶχον θαψίλειαν, προνενοημένου τοῦ
 βασιλέως τούτου τοῦ μέρους. διὸ καὶ χρονιζούσης
 τῆς πολιορκίας ἐπ' ἔτη μὲν δύο προσέκειντο προσ-
 βολὰς ποιούμενοι τοῖς τείχεσι καὶ τῆς ἐπὶ τὴν χώ-
 ραν ἐξόδου τοὺς ἐκ τῆς πόλεως εἰργοντες· τῷ τρίτῳ²⁰
 δ' ἔτει συνεχῶς ὕμβρων μεγάλων καταρραγόντων
 συνέβη τὸν Εὐφράτην μέγαν γενόμενον κατακλύσαι
 τε μέρος τῆς πόλεως καὶ καταβαλεῖν τὸ τεῖχος ἐπὶ
 2 σταδίου εἰκοσιν. ἐνταῦθα ὁ βασιλεὺς νομίσας τετε-
 λέσθαι τὸν χρησμὸν καὶ τῇ πόλει τὸν ποταμὸν γε-
 141 γονέναι φανερῶς πολέμιον, ἀπέρνω τὴν σωτηρίαν.²⁶
 ἵνα δὲ μὴ τοῖς πολεμίοις ὑποχείριος γένηται, πυ-

6 οὖν] δὲ vulg. 7 ἀντείχετο II 8 ὑποτεταγμένων]
 ἐπάρχων ABD¹ 9 προσεδέχετο vulg. 15 ἐξεύρηντο II
 23 τε om. CD, τι Gemistus 27 γένηται ὑποχείριος vulg.

ρὸν ἐν τοῖς βασιλείοις κατεσκεύασεν ὑπερμεγέθη, καὶ τὸν τε χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον ἅπαντα, πρὸς δὲ τούτοις τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα πᾶσαν ἐπὶ ταύτην ἐσώρευσε, τὰς δὲ παλλακίδας καὶ τοὺς εὐνούχους
 5 συγκλείσας εἰς τὸν ἐν μέσῃ τῇ πυρᾷ κατεσκευασμέ-
 νον οἶκον ἅμα τούτοις ἅπασιν ἑαυτὸν τε καὶ τὰ
 βασιλεία κατέκαυσεν. οἱ δ' ἀποστάται πυθόμενοι τὴν 3
 ἀπώλειαν τὴν Σαρδαναπάλλου, τῆς μὲν πόλεως ἐκρά-
 τησαν εἰσπεσόντες κατὰ τὸ πεπτωκὸς μέρος τοῦ
 10 τείχους, τὸν δ' Ἀρβάκην ἐνδύσαντες τὴν βασιλικὴν
 στολὴν προσηγόρευσαν βασιλέα, καὶ τὴν τῶν ὅλων
 ἔξουσίαν ἐπέτρεψαν.

Ἐνθα δὴ τοῦ βασιλέως τοῖς συναγωνισαμένοις 28
 στρατηγοῖς δωρεάς τε διαδόντος κατὰ τὴν ἀξίαν καὶ
 15 σατράπας ἐθνῶν καθιστάντος, προσελθὼν αὐτῷ Βέ-
 λεσς ὁ Βαβυλώνιος, ὁ προειπὼν ὅτι βασιλεὺς ἔσται
 τῆς Ἀσίας, τῆς τε εὐεργεσίας ὑπέμνησε καὶ τὴν Βα-
 βυλῶνος ἀρχὴν ἡξίου δοῦναι, καθάπερ ἐξ ἀρχῆς
 ὑπέσχετο. ἀπεφαίνετο δὲ καὶ κατὰ τοὺς κινδύνους 2
 20 ἑαυτὸν εὐχὴν πεποιῆσθαι τῷ Βήλῳ Σαρδαναπάλλου
 κρατηθέντος καὶ τῶν βασιλείων ἐμπυρισθέντων ἀπο-
 κοιμῆν τὴν σποδὸν τὴν ἐκ τούτων εἰς Βαβυλῶνα,
 καὶ πλησίον τοῦ τεμένου τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ποτα-
 μοῦ καταθήμενον χῶμα κατασκευάσειν τὸ παρεξό-
 25 μενον τοῖς κατὰ τὸν Εὐφράτην πλέουσιν ἀδάνατον
 ὑπόμνημα τοῦ καταλύσαντος τὴν Ἀσσυρίων ἀρχήν.

8 τὴν om. CF 12 ἐξουσίαν] αὐτῷ add. vulg. 14
 στρατηγοῖς om. II διδόντος vulg. 17 Βαβυλωνίαν vulg.
 21 τῶν] ἄλλων add. vulg. 22 τὴν ἐκ] ἐκ vulg. 23 καὶ
 τοῦ ποταμοῦ om. II. 26 καταλύσαντος] βασιλέως add. D.

3 τοῦτο δ' ἤτειτο πυθόμενος [παρά] τινος εὐνούχου
 τὰ περὶ τὸν ἄργυρον καὶ χρυσόν, ὃν διαδράντα καὶ
 4 πρὸς αὐτὸν αὐτομολήσαντα κατέκρυψεν. ὁ δ' Ἀρ-
 βάκης τούτων οὐδὲν εἰδώς διὰ τὸ πάντας τοὺς ἐν
 τοῖς βασιλείοις συγκατακαῆναι τῷ βασιλεῖ, τὴν τε ⁵
 σποδὸν ἀποκομίσαι καὶ τὴν Βαβυλῶνα ἔχειν ἀτελῇ
 συνεχώρησεν. εἶθ' ὁ μὲν Βέλεσος πλοῖα παραστη-
 σάμενος μετὰ τῆς σποδοῦ τὸ πλεῖστον τοῦ τε ἄρ-
 γύρου καὶ τοῦ χρυσοῦ συντόμως ἀπέστειλεν εἰς
 Βαβυλῶνα· ὁ δὲ βασιλεύς, μηνυθείσης αὐτῷ τῆς ¹⁰
 πράξεως αὐτοφώρου, δικαστὰς ἀπέδειξε τοὺς συνα-
 5 γωνισαμένους στρατηγούς. τοῦ πράξαντος δ' ὁμο-
 λογοῦντος ἀδικεῖν, τὸ μὲν δικαστήριον αὐτοῦ θά-
 νατον κατέγνω, ὁ δὲ βασιλεύς, μεγαλόψυχος ὢν καὶ
 τὴν ἀρχὴν τῆς ἡγεμονίας βουλόμενος ἐπιεικῇ παρέ- ¹⁵
 χεσθαι, τῶν τε κινδύνων ἀπέλυσε τὸν Βέλεσυν καὶ
 τὸν ἀποκεκομισμένον ἄργυρον καὶ χρυσὸν ἔχειν
 συνεχώρησεν· ὁμοίως δὲ καὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς δοθείσαν
 ἐξουσίαν τῆς Βαβυλῶνος οὐκ ἀφείλετο, φήσας μελ- ²⁰
 ξονας εἶναι τὰς ἐξ αὐτοῦ προγεγενημένας εὐεργεσίας
 6 τῶν ὕστερον ἀδικημάτων. διαβοηθείσης δὲ τῆς ἐπι-
 εικείας οὐ τὴν τυχοῦσαν εὐνοίαν ἅμα καὶ δόξαν
 παρὰ τῶν ἐθνῶν ἀπηνέγκατο, πάντων κρινόντων ¹⁴²
 ἄξιον εἶναι τῆς βασιλείας τὸν οὕτω προσενεχθέντα
 7 τοῖς ἀδικήσασιν. ὁ δ' οὖν Ἀρβάκης τοῖς κατὰ τὴν ²⁵
 πόλιν ἐπιεικῶς προσενεχθεὶς αὐτοὺς μὲν κατὰ κώμας

1 παρά D², om. cet. 2 διαδράσαντα D 9 εἰς] εἰς
 τὴν vulg. 11 αὐτοφώρου cod. συναγωνιζομένους vulg.
 14 κατέγνω θάνατον vulg. 18 δοθείσαν ἐξ ἀρχῆς vulg.
 22 ἅμα Dindorf, ἀλλὰ libri.

διώκισε, τὰς ἰδίας κτήσεις ἐκάστοις ἀποδοῦς, τὴν δὲ πόλιν εἰς ἑδαφος κατέσκαψεν. ἔπειτα τὸν τε ἄργυρον καὶ χρυσὸν τὸν ἐκ τῆς πυρᾶς ὑπολειφθέντα πολλῶν ὄντα ταλάντων ἀπεκόμισε τῆς Μηθίας εἰς
 5 Ἐκβάτανα. ἡ μὲν οὖν ἡγεμονία τῶν Ἀσσυρίων ἀπὸ 8 Νίνου διαμείνασα τριάκοντα μὲν γενεάς, ἔτη δὲ πλείω τῶν χιλίων καὶ τριακοσίων, ὑπὸ Μηδῶν κατελύθη τὸν προειρημένον τρόπον.

Ἡμῖν δ' οὐκ ἀνάγκη εἶναι δοκεῖ περὶ τῶν 29
 10 ἐν Βαβυλῶνι Χαλδαίων καὶ τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν βραχέα διελθεῖν, ἵνα μὴδὲν παραλείπωμεν τῶν ἀξίων μνήμης. Χαλδαῖοι τοίνυν τῶν ἀρχαιο- 2 τάτων ὄντες Βαβυλωνίων τῇ μὲν διαιρέσει τῆς πολιτείας παραπλησίαν ἔχουσι τάξιν τοῖς κατ' Αἰ-
 15 γυπτῶν ἱερεῦσι· πρὸς γὰρ τῇ θεραπείᾳ τῶν θεῶν τεταγμένοι πάντα τὸν τοῦ ζῆν χρόνον φιλοσοφοῦσι, μεγίστην δόξαν ἔχοντες ἐν ἀστρολογίᾳ. ἀντέχονται δ' ἐπὶ πολὺ καὶ μαντικῆς, ποιούμενοι προρ-
 20 ρήσεις περὶ τῶν μελλόντων, καὶ τῶν μὲν καθαρομοῖς, τῶν δὲ θυσίαις, τῶν δ' ἑλλαις τισὶν ἐπωδαῖς ἀποτροπὰς κακῶν καὶ τελειώσεις ἀγαθῶν περὶδνται πορίζειν. ἐμπειρίαν δ' ἔχουσι καὶ τῆς διὰ τῶν 3 οἰωνῶν μαντικῆς, ἐνυπνίων τε καὶ τεράτων ἐξηγήσεις ἀποφαίνονται. οὐκ ἀσφως δὲ ποιοῦνται καὶ
 25 τὰ περὶ τὴν ἱεροσκοπίαν ἄκρως ἐπιτυγχάνειν νομίζοντες. τὴν δὲ τούτων μάθησιν ἀπάντων οὐχ ὁμοίαν

7 τριακοσίων] τετρακοσίων CF 10 Χαλδαίων] καλον-
 μένων Χαλδαίων CF 11 παραλείπωμεν libri 13 τὴν II
 διαίρεισιν F, αἵρεσιν C 14 τάξιν om. II 16 φιλολογοῦσι D
 17 ἀστρολογίαις D 25 ἄκρως] ἀκριβῶς CF νομίζονται vulg.

ποιοῦνται τοῖς τὰ τοιαῦτ' ἐπιτηδεύουσι τῶν Ἑλλή-
 4 νων. παρὰ μὲν γὰρ τοῖς Χαλδαίοις ἐκ γένους ἡ
 τούτων φιλοσοφία παραδέδοται, καὶ παῖς παρὰ
 πατρὸς διαδέχεται, τῶν ἄλλων λειτουργιῶν πασῶν
 ἀπολελυμένος. διὸ καὶ γονεῖς ἔχοντες διδασκάλους 5
 ἅμα μὲν ἀφθόνως ἅπαντα μανθάνουσιν, ἅμα δὲ
 τοῖς παραγγελλομένοις προσέχουσι πιστεύοντες βε-
 βαιότερον. ἔπειτ' εὐθὺς ἐκ παιδῶν συντρεφόμενοι
 τοῖς μαθήμασι μεγάλην ἔξιν περιποιοῦνται διὰ τε
 τὸ τῆς ἡλικίας εὐδίδακτον καὶ διὰ τὸ πλήθος τοῦ 10
 5 προσκαρτερουμένου χρόνου. παρὰ δὲ τοῖς Ἑλλησιν 143
 ὁ πολλοῖς ἀπαρασκεύως προσιῶν ὅψέ ποτε τῆς φιλο-
 σοφίας ἄπτεται, καὶ μέχρι τινὸς φιλοπονήσας ἀπῆλθε
 περισπασθεὶς ὑπὸ βιωτικῆς χρείας· ὀλίγοι δὲ τινες
 ἐπὶ φιλοσοφίαν ἀποδύντες ἐργολαβίας ἐνεκεν παρα- 15
 μένουσιν ἐν τῷ μαθήματι, καινοτομοῦντες αἰεὶ
 περὶ τῶν μεγίστων δογμάτων καὶ τοῖς πρὸ αὐτῶν
 6 οὐκ ἀκολουθοῦντες. τοιγαροῦν οἱ μὲν βάρβαροι
 διαμένοντες ἐπὶ τῶν αὐτῶν αἰεὶ βεβαίως ἕκαστα λαμ-
 βάνουσιν, οἱ δ' Ἑλληνες τοῦ κατὰ τὴν ἐργολαβίαν 20
 κέρδους στοχαζόμενοι καινὰς αἰρέσεις κτίζουσι, καὶ
 περὶ τῶν μεγίστων θεωρημάτων ἀλλήλοις ἀντιδο-
 ξοῦντες διχονοεῖν ποιοῦσι τοὺς μανθάνοντας καὶ
 τὰς ψυχὰς αὐτῶν πλανᾶσθαι, τὸν πάντα βίον ἐν
 αἰώρᾳ γινομένης καὶ μηδὲν ὅλως πιστεῦσαι δύνα- 25

2 τοῖς om. D 3 παραδίδοται C 11 καρτερουμένον CF
 12 ὁ πολλοῖς] ὁ πολὺς C, τοῖς πολλοῖς F ἀπαρασκευος vulg.
 τῆς] τὰ τῆς D 14 τινὲς] παντελῶς Π 15 φιλοσοφίας D
 25 ἐν αἰώρᾳ G¹, ἐναψωρῆαι D, ἐνωρίας C (ἐν γήρῃ m. 2),
 ἀρείας FG, ἐν ἀπορροῖᾳ Wesseling, ἐν ἀπορίᾳ Coraëz, ἐν
 ἀψυκορίᾳ fort. γινομένης Coraëz, γενομένης libri μηδενὶ
 CF' δύναμένης πιστεῦσαι vulg.

μένας βεβαίως· τὰς γοῦν ἐπιφανεστάτας αἰρέσεις
 τῶν φιλοσόφων εἴ τις ἀκριβῶς ἐξετάξοι, πλείστον
 ὅσον εὐρήσει διαφερούσας ἀλλήλων καὶ περὶ τῶν
 μεγίστων δοξῶν ἐναντία δοξαζούσας. οἱ δ' οὖν 30
 5 Χαλδαῖοι τὴν μὲν τοῦ κόσμου φύσιν αἰδιόον φασιν
 εἶναι καὶ μήτε ἐξ ἀρχῆς γένεσιν ἐσχηκέναι μήθ'
 ὕστερον φθορὰν ἐπιδέξεσθαι, τὴν δὲ τῶν ὅλων τά-
 ξιν τε καὶ διακόσμησιν θείᾳ τινὶ προνοίᾳ γεγνε-
 ναι, καὶ νῦν ἕκαστα τῶν ἐν οὐρανῷ γινομένων οὐχ
 10 ὥς ἔτυχεν οὐδ' αὐτομάτως ἀλλ' ὠρισμένην τινὶ καὶ
 βεβαίως κεκυρωμένην θεῶν κρίσει συντελεῖσθαι. τῶν 2
 δ' ἄστρον πολυχρονίους παρατηρήσεις πεποιημένοι,
 καὶ τὰς ἐκάστου κινήσεις τε καὶ δυνάμεις ἀκριβέ-
 στατα πάντων ἀνθρώπων ἐπεγνωότες, πολλὰ τῶν
 15 μελλόντων συμβαίνειν προλέγουσι τοῖς ἀνθρώποις.
 μεγίστην δὲ φασιν εἶναι θεορίαν καὶ δύναμιν περὶ 3
 τοὺς πέντε ἀστέρας τοὺς πλάνητας καλουμένους,
 οὓς ἐκεῖνοι κοινῇ μὲν ἐρμηνεῖς ὀνομάζουσιν, ἰδίᾳ
 δὲ τὸν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Κρόνον ὀνομαζόμενον, ἐπι-
 20 φανέστατον δὲ καὶ πλεῖστα καὶ μέγιστα προσημαί-
 νοντα, καλοῦσιν ἡλίον· τοὺς δ' ἄλλους τέτταρας
 ὁμοίως τοῖς παρ' ἡμῖν ἀστρολόγοις ὀνομάζουσιν,
 Ἄρεος, Ἀφροδίτης, Ἑρμοῦ, Διός. διὰ τοῦτο δ' αὐ- 4
 τοὺς ἐρμηνεῖς καλοῦσιν, ὅτι τῶν ἄλλων ἀστέρων
 144 ἀπλανῶν ὄντων καὶ τεταγμένην πορεία μίαν περι-
 26 φορὰν ἔχόντων οὗτοι μόνοι πορείαν ἰδίαν ποιοῦμε-

7 ἐπιδέξασθαι D 16 δὲ Dindorf, τε libri δύναμιν]
 κίνησιν II 18 κοινῇ om. II 19 τὸν] τὸν νῦν vulg.
 νομιζόμενον CF 21 ἡλίον CF, Ἥλιον vel Βῆλον Wess.
 25 τεταγμένη π. μ. π. ἐχόντων] τεταγμένην ἐχόντων πο-
 ρείαν II.

νοι τὰ μέλλοντα γίνεσθαι δεικνύουσιν, ἐρμηνεύον-
 τες τοῖς ἀνθρώποις τὴν τῶν θεῶν ἔννοιαν. τὰ μὲν
 γὰρ διὰ τῆς ἀνατολῆς, τὰ δὲ διὰ τῆς δύσεως, τινὰ
 δὲ διὰ τῆς χρόας προσημαίνειν φασὶν αὐτοὺς τοῖς
 5 προσέχειν ἀκριβῶς βουλευθεῖσι· ποτὲ μὲν γὰρ πνευ- 5
 μάτων μεγέθη δηλοῦν αὐτούς, ποτὲ δὲ ὄμβρων ἢ
 καυμάτων ὑπερβολάς, ἔστι δὲ ὅτε κομητῶν ἀστέρων
 ἐπιτολάς, ἔτι δὲ ἡλίου τε καὶ σελήνης ἐκλείψεις,
 καὶ σεισμούς, καὶ τὸ σύνολον πάσας τὰς ἐκ τοῦ περι-
 έχοντος γεννωμένους περιστάσεις ὠφελίμους τε καὶ 10
 βλαβεράς οὐ μόνον ἔθνεσιν ἢ τόποις, ἀλλὰ καὶ
 6 βασιλεῦσι καὶ τοῖς τυχοῦσιν ιδιώταις. ὑπὸ δὲ τὴν
 τούτων φορὰν λέγουσι τετάχθαι τριάκοντα ἀστέρας,
 οὓς προσαγορεύουσι βουλαίους θεοὺς· τούτων δὲ
 τοὺς μὲν ἡμίσεις τοὺς ὑπὲρ γῆν τόπους ἐφορᾶν, 15
 τοὺς δ' ἡμίσεις τοὺς ὑπὸ τὴν γῆν, τὰ κατ' ἀνθρώ-
 πους ἐπισκοποῦντας ἅμα καὶ τὰ κατὰ τὸν οὐρανὸν
 συμβαίνοντα· διὰ δ' ἡμερῶν δέκα πέμπεσθαι τῶν
 μὲν ἄνω πρὸς τοὺς κάτω καθάπερ ἄγγελον ἕνα τῶν
 ἀστέρων, τῶν δ' ὑπὸ γῆν πρὸς τοὺς ἄνω πάλιν 20
 ὁμοίως ἕνα, καὶ ταύτην ἔχειν αὐτοὺς φορὰν ὠρισμέ-
 7 νην καὶ περιόδον κεκυρωμένην αἰωνίῳ. τῶν θεῶν
 δὲ τούτων κυρίους εἶναι φασὶ δώδεκα τὸν ἀριθμὸν,
 ὧν ἐκάστῳ μῆνα καὶ τῶν δώδεκα λεγομένων ζω-
 δίων ἓν προσνέμουσι. διὰ δὲ τούτων φασὶ ποιεῖ- 25
 σθαι τὴν πορείαν τὸν τε ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ
 πέντε τοὺς πλάνητας ἀστέρας, τοῦ μὲν ἡλίου τὸν

1 γενέσθαι D 2 ἔννοιαν Dindorf, εὔνοιαν libri 3 τὰ]
 τινὰ D 6 μέγεθος D 11 ἢ CDF, καὶ rel. 16 τοὺς
 add. Reiske 19 ἕνα om. CF 23 τούτων om. CF.

ἰδιον κύκλον ἐν ἐνιαυτῷ τελοῦντος, τῆς δὲ σελή-
νης ἐν μηνὶ τὴν ἰδίαν περίοδον διαπορευομένης.
τῶν δὲ πλανήτων ἰδιον ἕκαστον ἔχειν δρόμον καὶ 31
διηλλαγμένως καὶ ποικίλως χρῆσθαι τοῖς τάξεσι καὶ
5 τῇ τῶν χρόνων διαιρέσει. πλεῖστα δὲ πρὸς τὰς γε-
νέσεις τῶν ἀνθρώπων συμβάλλεσθαι τούτους τοὺς
ἀστέρας ἀγαθὰ τε καὶ κακὰ· διὰ δὲ τῆς τούτων
φύσεώς τε καὶ θεωρίας μάλιστα γινώσκειν τὰ συμ-
βαίνοντα τοῖς ἀνθρώποις. πεποιῆσθαι δὲ φασὶ προο- 2
10 ρήσεις ἄλλοις τε βασιλεῦσιν οὐκ ὀλίγοις καὶ τῷ
καταπολεμήσαντι Δαρεῖον Ἀλεξάνδρῳ καὶ τοῖς μετὰ
ταῦτα βασιλεύσασιν Ἀντιγόνῳ τε καὶ Σελεύκῳ τῷ
Νικάτορι, ἐν ἅπασιν δὲ τοῖς φηθεῖσιν εὐστοχημέναι
δοκοῦσιν· ὑπὲρ ὧν ἡμεῖς τὰ κατὰ μέρος ἐν οἰκειο-
15 τέροις ἀναγράφομεν καιροῖς. προλέγουσι δὲ καὶ τοῖς 3
ιδιώταις τὰ μέλλοντα συμβαίνειν οὕτως εὐστόχως
ὥστε τοὺς πειραθέντας θαυμάζειν τὸ γινόμενον καὶ
μεῖζον ἢ κατ' ἀνθρώπον ἡγεῖσθαι. μετὰ δὲ τὸν 4
145 ζῶδιακὸν κύκλον εἰκοσι καὶ τέτταρας ἀφορίζουσιν
20 ἀστέρας, ὧν τοὺς μὲν ἡμίσεις ἐν τοῖς βορείοις μέ-
ρεσι, τοὺς δ' ἡμίσεις ἐν τοῖς νοτίοις τετάχθαι φασί,
καὶ τούτων τοὺς μὲν ὀρωμένους τῶν ζώντων εἶναι
καταριθμοῦσι, τοὺς δ' ἀφανεῖς τοῖς τετελενηκόσι
προσωρίσθαι νομίζουσιν, οὓς δικαστὰς τῶν ὅλων
25 προσαγορεύουσιν. ὑπὸ πάντα δὲ τὰ προειρημένα 5
τὴν σελήνην φέρεσθαι λέγουσιν, ἔγγιστα μὲν τῆς γῆς

1 ἐν om. II 2 ἐν] ἐν] vulg. περίοδον] πορείαν II
3 ἕκαστον ἰδιον vulg. 13 Νικάτορι CF 14 ἡμεῖς om.
vulg. 19 καὶ om. II 24 προσωρίσθαι] ἡθροῖσθαι CF
26 λέγουσι φέρεσθαι vulg.

οὕσαν διὰ τὴν βαρύτητα, διαπορευομένην δ' ἐν ἐλα-
 χίστῳ χρόνῳ τὸν ἐαυτῆς δρόμον, οὐ διὰ τὴν ὀξύ-
 τητα τῆς φορᾶς, ἀλλὰ διὰ τὴν βραχύτητα τοῦ κύ-
 6 κλου. ὅτι δὲ τὸ φῶς ἀλλότριον ἔχει καὶ διότι τὰς
 ἐκλείψεις ποιεῖται διὰ τὸ σκίασμα τῆς γῆς παρα- 5
 πλήσια λέγουσι τοῖς Ἑλλησι. περὶ δὲ τῆς κατὰ τὸν
 ἥλιον ἐκλείψεως ἀσθενεστάτας ἀποδείξεις φέροντες
 οὐ τολμῶσι προλέγειν οὐδ' ἀκριβῶς ὑπὲρ ταύτης
 7 περιγράφειν τοὺς χρόνους. περὶ δὲ τῆς γῆς ἰδιω-
 τάτας ἀποφάσεις ποιοῦνται, λέγοντες ὑπάρχειν αὐ- 10
 τὴν σκαφοειδῆ καὶ κοίλην, καὶ πολλὰς καὶ πιθανὰς
 ἀποδείξεις εὐποροῦσι περὶ τε ταύτης καὶ περὶ τῶν
 ἄλλων τῶν κατὰ τὸν κόσμον· ὑπὲρ δὲ τὰ κατὰ μέ-
 ρος διεξιέναι τῆς ὑποκειμένης ἱστορίας ἀλλότριον
 8 εἶναι νομίζομεν. τοῦτο μέντοι γε διαβεβαιώσασιν' 15
 ἂν τις προσηκόντως ὅτι Χαλδαῖοι μεγίστην ἔξιν ἐν
 ἀστρολογίᾳ τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων ἔχουσι καὶ διότι
 πλείστην ἐπιμέλειαν ἐποίησαντο ταύτης τῆς θεω-
 9 ρίας. περὶ δὲ τοῦ πλήθους τῶν ἐτῶν, ἐν οἷς φασὶ
 τὴν θεωρίαν τῶν κατὰ τὸν κόσμον πεποιῆσθαι τὸ 20
 σύστημα τῶν Χαλδαίων, οὐκ ἂν τις ῥαδίως πιστεύ-
 σειεν· ἐτῶν γὰρ ἑπτὰ καὶ τετταράκοντα μυριάδας
 καὶ τρεῖς ἐπὶ ταύταις χιλιάδας εἰς τὴν Ἀλεξάνδρου
 διάβασιν γεγονέναι καταριθμοῦσιν, ἀφ' ὅτου τὸ
 παλαιὸν ἤρξαντο τῶν ἄστρον τὰς παρατηρήσεις 25
 ποιεῖσθαι.

10 Καὶ περὶ μὲν Χαλδαίων ἀρκεσθῆσόμεθα τοῖς
 ῥηθείσιν, ἵνα μὴ μακρότερον ἀποπλανώμεθα τῆς

1 βραχύτητα II ἐλαχίστῳ] ὀλίγῳ II 8 αὐτῆς CF
 9 παραγράφειν libri, corr. Wess. 16 προσηκόντως om. D.

οἰκείας ἱστορίας· περὶ δὲ τῆς Ἀσσυρίων βασιλείας
ὥς ὑπὸ Μήδων κατελύθη προειρηκότες ἐπάνειμεν
ὅθεν ἐξέβημεν.

Ἐπεὶ δὲ διαφωνοῦσιν οἱ παλαιότατοι τῶν συγ- 32
5 γραφῶν περὶ τῆς μεγίστης τῶν Μήδων ἡγεμονίας,
οἰκεῖον εἶναι διαλαμβάνομεν τοῖς φιλαλήθως τὰς
πράξεις ἱστορεῖν βουλομένοις τὴν διαφορὰν τῶν
ἱστοριογράφων παρ' ἄλληλα θεῖναι. Ἡρόδοτος μὲν 2
οὖν κατὰ Ξέρξην γεγωνὸς τοῖς χρόνοις φησὶν Ἀσ-
10 συρίους ἔτη πεντακόσια πρότερον τῆς Ἀσίας ἄρξαν-
τας ὑπὸ Μήδων καταλυθῆναι, ἔπειτα βασιλέα μὲν
μηδένα γενέσθαι τὸν ἀμφισβητήσοντα τῶν ὅλων ἐπὶ
146 πολλὰς γενεάς, τὰς δὲ πόλεις καθ' ἑαυτὰς ταυτο-
μένας διοικεῖσθαι δημοκρατικῶς· τὸ δὲ τελευταῖον
15 πολλῶν ἐτῶν διελθόντων αἰρεθῆναι βασιλέα παρὰ
τοῖς Μήδοις ἄνδρα δικαιοσύνη διάφορον, ὄνομα
Κυαξάρην. τοῦτον δὲ πρῶτον ἐπιχειρῆσαι προσ- 3
άγεσθαι τοὺς πλησιοχώρους, καὶ τοῖς Μήδοις ἀρχη-
γὸν γενέσθαι τῆς τῶν ὅλων ἡγεμονίας· ἔπειτα τοὺς
20 ἐκγόνους αἰεὶ προσκατακτωμένους πολλὴν τῆς ὁμό-
ρου χώρας αὐξῆσαι τὴν βασιλείαν μέχρι Ἀστυάγου
τοῦ καταπολεμηθέντος ὑπὸ Κύρου καὶ Περσῶν.
περὶ ὧν νῦν ἡμεῖς τὰ κεφάλαια προειρηκότες τὰ
κατὰ μέρος ὕστερον ἀκριβῶς ἀναγράφομεν, ἐπειδὴν
25 ἐπὶ τοὺς οἰκείους χρόνους ἐπιβάλαμεν· κατὰ γὰρ
τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἐπτακαιδεκάτης ὀλυμπιάδος
ἡρέθη βασιλεὺς ὑπὸ Μήδων Κυαξάρης καθ' Ἡρόδο-

4 παλαιότατοι] μέγιστοι II 10 Ἀσίας] Ἀσσυρίας D
12 ἀμφισβητήσαντα E 17 κυάξαριν D 18 τοῖς M. καὶ
vulg. 27 κυάξαρις D.

4 τον. Κτησίας δὲ ὁ Κνίδιος τοῖς μὲν χρόνοις ὑπῆρξε
 κατὰ τὴν Κύρου στρατείαν ἐπὶ Ἀρταξέρῳ τὸν ἀδελ-
 φόν, γενόμενος δ' αἰχμάλωτος, καὶ διὰ τὴν ἰατρι-
 κὴν ἐπιστήμην ἀναληφθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἑπτα-
 καίδεκα ἔτη διετέλεσε τιμώμενος ὑπ' αὐτοῦ. οὗτος 5
 οὖν φησιν ἐκ τῶν βασιλικῶν διωθερῶν, ἐν αἷς οἱ
 Πέρσαι τὰς παλαιὰς πράξεις κατὰ τινὰ νόμον εἶχον
 συντεταγμένας, πολυπραγμονῆσαι τὰ καθ' ἕκαστον
 καὶ συνταξάμενος τὴν ἱστορίαν εἰς τοὺς Ἑλληνας
 6 ἐξενεγκεῖν. φησὶν οὖν μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς 10
 Ἀσσυρίων ἡγεμονίας Μήδους προστεῖναι τῆς Ἀσίας
 Ἀρβάκου βασιλεύοντος τοῦ Σαρδανάπαλλον κατα-
 6 πολεμήσαντος, καθότι προεῖρηται. τούτου δ' ἄρξαν-
 τος ἔτη δυσὶ λείποντα τῶν τριάκοντα διαδέξασθαι
 τὴν βασιλείαν τὸν υἱὸν Μανδάκην, ὃν ἄρξει τῆς 15
 Ἀσίας ἔτη πεντήκοντα. μετὰ δὲ τοῦτον τριάκοντα
 μὲν ἔτη βασιλεῦσαι Σώσαρμον, πεντήκοντα δὲ Ἀρ-
 τύκαν, δύο δὲ πρὸς τοῖς εἴκοσι τὸν προσαγορευ-
 33 ὄμενον Ἀρβιάνην, τετταράκοντα δὲ Ἀρταῖον. ἐπὶ
 δὲ τούτου συστήναι μέγαν πόλεμον τοῖς Μήδοις 20
 πρὸς Καδουσίους διὰ τοιαύτας αἰτίας. Παρσῶνδην
 τὸν Πέρσῃν, θανυμαζόμενον ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ συνέσει
 καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς, φίλον τε ὑπάρχει τῷ βασιλεῖ
 καὶ μέγιστον ἰσχύσαι τῶν μετεχόντων τοῦ βασιλικοῦ
 2 συνεδρίου. τοῦτον δ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐν τινι 25
 κρίσει λυπηθέντα φυγεῖν μετὰ πεζῶν μὲν τρισιχι-
 λίων, ἱππέων δὲ χιλίων εἰς Καδουσίους, παρ' οἷς ἦν

1 τοῖς] καθ' Ἡρόδοτον add. II 8 ἑκαστα II 9 συνταξά-
 μενον codices, corr. Gem. 15 Μαδάνην CF 19 Ἀρσαῖον CI'
 21 Παρσῶνδην Gemistus, Περσῶνδην D, Παρσῶνδην vulg.

ἐκδεδομένος τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν τῷ μάλιστα θυνα-
 στεύοντι κατὰ τούτους τοὺς τόπους. γενόμενον δ' 3-
 147 ἀποστᾶτην καὶ πείσαντα τὸ σύμπαν ἔθνος ἀντ-
 ἔχεσθαι τῆς ἐλευθερίας, αἰρεθῆναι στρατηγὸν διὰ
 5 τὴν ἀνδρείαν. ἔπειτα πυνθανόμενον ἀθροίζομένην
 ἐπ' αὐτὸν μεγάλην δύναμιν, καθοπλίσαι τοὺς Κα-
 δουσίους πανθημεί, καὶ καταστρατοπεδεῦσαι πρὸς
 ταῖς εἰς τὴν χώραν εἰσβολαῖς ἔχοντα τοὺς σύμπαν-
 τας οὐκ ἐλάττους εἴκοσι μυριάδων. τοῦ δὲ βασι- 4
 10 λέως Ἀρταίου στρατεύσαντος ἐπ' αὐτὸν μυριάσιν
 ὀγδοήκοντα μάχῃ κρατῆσαι καὶ πλείους μὲν τῶν
 πεντακισμυρίων ἀνελεῖν, τὴν δ' ἄλλην δύναμιν ἐκ-
 βαλεῖν ἐκ τῆς Καδουσίων χώρας. διὸ καὶ παρὰ
 τοῖς ἑγχωρίοις θαυμαζόμενον αἰρεθῆναί τε βασιλέα
 15 καὶ τὴν Μηδίαν συνεχῶς ληλατεῖν καὶ πάντα τόπον
 καταφθείρειν. μεγάλης δὲ δόξης τυχόντα, καὶ γῆρα 5
 μέλλοντα καταστρέφειν τὸν βίον, ἄρᾳ θέεσθαι παρα-
 στησάμενον τὸν διαδεχόμενον τὴν ἀρχήν, ὅπως μη-
 δέποτε διαλύσωνται τὴν ἑχθρὰν Καδούσιοι πρὸς
 20 Μήδους· εἰ δὲ σύνθωιντο ὁμολογίας, ἐξώλεις γενέ-
 σθαι τοὺς τε ἀπὸ τοῦ γένους αὐτοῦ καὶ Καδουσίους
 ἅπαντας. διὰ δὲ ταύτας τὰς αἰτίας ἀεὶ πολεμικῶς 6
 ἐσχηκέναι Καδουσίους πρὸς Μήδους, καὶ μηδέποτε
 τοῖς τούτων βασιλεῦσιν ὑπηκόους γεγονέναι, μέχρι
 25 οὗ Κῦρος εἰς Πέρσας μετέστησε τὴν ἡγεμονίαν.

Τῶν δὲ Μήδων βασιλεῦσαι μετὰ τὴν Ἀρταίου 34
 τελευτήν Ἀρτύνην μὲν ἔτη δύο πρὸς τοῖς εἴκοσι,

8 ἐκβολαῖς II 11 μάχῃ om. II 13 Καδουσίας D
 14 τε om. vulg. 16 γῆραιον F 17 παραιτησάμενον II
 25 οὐ] ἔτου II περιέστησε C, διέστησε F 27 ἀρτιήνην D.

Ἀστιβάραν δὲ τετταράκοντα. ἐπὶ δὲ τούτου Πάρθους
 ἀποστάντας Μήδων Σάκαις τὴν τε χώραν καὶ τὴν
 2 πόλιν ἐγχειρίσαι· διόπερ συστάντος πολέμου τοῖς
 Σάκαις πρὸς Μήδους ἐπ' ἔτη πλείω γενέσθαι τε
 μάχας οὐκ ὀλίγας καὶ συχνῶν παρ' ἀμφοτέροις ⁵
 ἀναιρεθέντων τὸ τελευταῖον εἰρήνην αὐτοὺς ἐπὶ
 τοῖσδε συνθέσθαι, Πάρθους μὲν ὑπὸ Μήδους τε-
 τάχθαι, τῶν δὲ προὔπαρχόντων ἑκατέρους κυριεύ-
 σαντας φίλους εἶναι καὶ συμμάχους ἀλλήλοις εἰς τὸν
 3 ἅπαντα χρόνον. βασιλεῦσαι δὲ τότε τῶν Σακῶν ¹⁰
 γυναῖκα τὰ κατὰ πόλεμον ἐξηλωκυῖαν καὶ τόλμη τε
 καὶ πράξει πολὺ διαφέρουσιν τῶν ἐν Σάκαις γυναι-
 κῶν, ὄνομα Ζαρίναν. καθόλου μὲν οὖν τὸ ἔθνος
 τοῦτο γυναῖκας ἀκλίμους ἔχειν καὶ κοινωνούσας τοῖς
 ἀνδράσι τῶν ἐν τοῖς πολέμοις κινδύνων, ταύτην δὲ ¹⁵
 λέγεται τῷ τε κάλλει γενέσθαι πασῶν ἐκπρεπεστάτην
 καὶ ταῖς ἐπιβολαῖς καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἐγχειρήμασι
 4 θανυμαστήν. τῶν μὲν γὰρ πλησιοχώρων βαρβάρων
 τοὺς ἐπηρμένους τῷ θράσει καὶ καταδουλουμένους ¹⁴⁸
 τὸ ἔθνος τῶν Σακῶν καταπολεμήσαι, τῆς δὲ χώρας ²⁰
 πολλὴν ἐξημερῶσαι, καὶ πόλεις οὐκ ὀλίγας κτίσαι,
 καὶ τὸ σύνολον εὐδαιμονέστερον τὸν βίον τῶν ὁμο-
 5 ἐθνῶν ποιῆσαι. διὸ καὶ τοὺς ἐγχαυρίους μετὰ τὴν
 τελευτήν αὐτῆς χάριν ἀποδιδόντας τῶν εὐεργεσιῶν
 καὶ τῆς ἀρετῆς μνημονεύοντας τάφον οἰκοδομήσαι ²⁵
 πολὺ τῶν ὄντων παρ' αὐτοῖς ὑπερέχοντα· ὑποστη-

1 Ἀστιβάραν Gemistus, Ἀστιβάραν CF, γαρταμέρην D
 4 πλείω] πλείους δύο F, δύο Gemistus 5 ἀμφοτέρων CF
 6 αὐτοῖς D 11 πόλεμον] μὲν add. D τε om. D 13 ζαρί-
 ναν D 14 ἔχει vulg. 16 εὐπρεπεστάτην vulg.

σαμένους γὰρ πυραμίδα τρίγωνον τριῶν μὲν στα-
δίων ἐκάστην πλευρὰν αὐτῆς κατασκευάσαι τὸ μῆκος,
τὸ δ' ὕψος σταδιαίου, εἰς ὃξὺ συνηγμένης τῆς κορυ-
φῆς· ἐπιστῆσαι δὲ τῷ τάφῳ καὶ χρυσῇν εἰκόνα
5 κολοιτικὴν, καὶ τιμὰς ἥρωικὰς ἀπονεῖμαι, καὶ τᾶλλα
πάντα μεγαλοπρεπέστερα ποιεῖν τῶν τοῖς προγόνοις
αὐτῆς συγχωρηθέντων. Ἀστιβάρα δὲ τοῦ βασιλέως 6
τῶν Μήδων ἐν Ἐκβατάνοις γήρᾳ τελευτήσαντος τὴν
ἄρχην Ἀσπάνδαν τὸν υἱὸν διαδέξασθαι, τὸν ὑπὸ
10 τῶν Ἑλλήνων Ἀστυάγην καλούμενον. τούτου δ'
ὑπὸ Κύρου τοῦ Πέρσου καταπολεμηθέντος μετα-
πεσεῖν τὴν βασιλείαν εἰς Πέρσας, περὶ ὧν ἡμεῖς τὰ
κατὰ μέρος ἐν τοῖς ἰδίοις χρόνοις ἀκριβῶς ἀνα-
γράφομεν.

15 Περὶ μὲν οὖν τῆς Ἀσσυρίων καὶ Μήδων βασι-
λείας καὶ τῆς τῶν συγγραφῶν διαφωνίας ἱκανῶς
εἰρησθαι νομίζομεν· περὶ δὲ τῆς Ἰνδικῆς καὶ τῶν
ἐν αὐτῇ μυθολογούμενων ἐν μέρει διέξιμεν.

Ἡ τοίνυν Ἰνδικὴ τετράπλευρος οὖσα τῷ σχή- 35
20 ματι, τὴν μὲν πρὸς ἀνατολὰς νεύουσαν πλευρὰν καὶ
τὴν πρὸς μεσημβρίαν ἢ μεγάλη περιέχει θάλαττα,
τὴν δὲ πρὸς τὰς ἄρκτους τὸ Ἡμωδὸν ὕψος διείρχει
τῆς Σκυθίας, ἣν κατοικοῦσι τῶν Σκυθῶν οἱ προσ-
αγορευόμενοι Σάκαι· τὴν δὲ τετάρτην [τὴν] πρὸς
25 δύσειν ἐστραμμένην διείληφεν ὁ Ἰνδὸς προσαγορευ-
όμενος ποταμός, μέγιστος ὢν τῶν πάντων μετὰ τὸν

6 προγεγονόσιν II 7 Ἀστυβάρα Gemistus 8 γήρᾳ τελ.
ἐν Εκβ. vulg. 9 Ἀσπᾶδαν C, Ἀπᾶνδαν F 21 τὴν πρὸς
Bekker, πρὸς D, τὴν πρὸς τὴν vulg. 24 τὴν om. D 26
τῶν πάντων] σχεδὸν τῶν ἀπάντων CF.

- 2 Νεῖλον. τὸ δὲ μέγεθος τῆς ὕλης Ἰνδικῆς φασιν
 ὑπάρχειν ἀπὸ μὲν ἀνατολῶν πρὸς δύσιν δισμυρίων
 ὀκτακισχιλίων σταδίων, ἀπὸ δὲ τῶν ἄρκτων πρὸς
 μεσημβρίαν τρισμυρίων δισχιλίων. τηλικαύτη δ'
 οὕσα τὸ μέγεθος δοκεῖ τοῦ κόσμου μάλιστα περι- 5
 ἔχειν τὸν τῶν θερυνῶν τροπῶν κύκλον, καὶ πολ-
 λαχῇ μὲν ἐπ' ἅκρας τῆς Ἰνδικῆς ἰδεῖν ἔστιν ἄσκίους
 ὄντας τοὺς γινώμονας, νυκτὸς δὲ τὰς ἄρκτους ἀθεω-
 ρήτους· ἐν δὲ τοῖς ἐσχάτοις οὐδ' αὐτὸν τὸν ἄρκτου-
 ρον φαίνεσθαι· καθ' ὃν δὴ τόπον φασὶ καὶ τὰς 10
 3 σκιάς κεκλίσθαι πρὸς μεσημβρίαν. ἡ δ' οὖν Ἰνδική
 πολλὰ μὲν ὄρη καὶ μεγάλα ἔχει δένδρεσι παντο-
 दाποῖς καρπίμοις πλήθοντα, πολλὰ δὲ πεδιά καὶ
 μεγάλα καρποφόρα, τῷ μὲν κάλλει διάφορα, ποταμῶν
 δὲ πλήθεσι διαρρεόμενα. τὰ πολλὰ δὲ τῆς χώρας 15
 ἀρδεύεται, καὶ διὰ τοῦτο διττοὺς ἔχει τοὺς κατ' 149
 ἔτος καρπούς· ζῳῶν τε παντοδαπῶν γέμει διαφόρων
 τοῖς μεγέθεσι καὶ ταῖς ἀλκαῖς, τῶν μὲν χειρσαίων,
 4 τῶν δὲ καὶ πτηνῶν. καὶ πλείστους δὲ καὶ μεγίστους
 ἐλέφαντας ἐκτρέφει, χορηγοῦσα τὰς τροφὰς ἀφθό- 20
 νους, δι' ἧς ταῖς ῥώμασι τὰ θηρία ταῦτα πολὺ
 προέχει τῶν κατὰ τὴν Λιβύην γεννωμένων· διὸ καὶ
 πολλῶν θηρευομένων ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν καὶ πρὸς τοὺς
 πολεμικοὺς ἀγῶνας κατασκευαζομένων μεγάλας συμ-
 36 βαίνει ῥοπὰς γίνεσθαι πρὸς τὴν νίκην. ὁμοίως δὲ 25
 καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἡ πολυκαρπία τρέφουσα τοῖς
 τε ἀναστήμασι τῶν σωματίων καὶ τοῖς ὄγκοις ὑπερ-

2 πρὸς] ἐπὶ II 5 μάλιστα τοῦ κ. vulg. 10 τόπον Hertlein,
 τρόπον libri 15 διαιρούμενα vulg. 19 δὲ καὶ] δὲ C 20
 ἀφθόνως vulg. 25 γίνεσθαι ῥοπὰς vulg. 26 φέρονσα C.

φέροντας κατασκευάζει· εἶναι δ' αὐτοὺς συμβαίνει
καὶ πρὸς τὰς τέχνας ἐπιστήμονας, ὥς ἂν ἄερα μὲν
ἐλκοντας καθαρὸν, ὕδωρ δὲ λεπτομερέστατον πίνον-
τας. ἡ δὲ γῆ πάμπορος οὕσα τοῖς ἡμέροις καρποῖς 2
5 ἔχει καὶ φλέβας καταγείους πολλῶν καὶ παντοδα-
πῶν μετὰλλων· γίνεται γὰρ ἐν αὐτῇ πολὺς μὲν
ἄργυρος καὶ χρυσός, οὐκ ὀλίγος δὲ χαλκὸς καὶ
σίδηρος, ἔτι δὲ καττίτερος καὶ τᾶλλα τὰ πρὸς κόσμον
τε καὶ χρεῖαν καὶ πολεμικὴν παρασκευὴν ἀνήκοντα.
10 χωρὶς δὲ τῶν δημητριακῶν καρπῶν φύεται κατὰ 3
τὴν Ἰνδικὴν πολλή μὲν κέγχρος, ἀρδευομένη τῇ
τῶν ποταμίων ναμάτων δαψιλείᾳ, πολὺ δ' ὕσπριον
καὶ διάφορον, ἔτι δ' ὄρυζα καὶ ὁ προσαγορευόμενος
βόσπορος, καὶ μετὰ ταῦτ' ἄλλα πολλὰ τῶν πρὸς
15 διατροφὴν χρησίμων· καὶ τούτων τὰ πολλὰ ὑπάρχει
αὐτοφυῆ. οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ ἄλλους ἐδωδίμους
καρποὺς φέρει δυναμένους τρέφειν ζῶα, περὶ ὧν
μακρὸν ἂν εἴη γράφειν. διὸ καὶ φασι μηδέποτε 4
τὴν Ἰνδικὴν ἐπισχεῖν λιμὸν ἢ καθόλου σπάνιν τῶν
20 πρὸς τροφὴν ἡμερον ἀνηκόντων. διττῶν γὰρ ὕμ-
βρων ἐν αὐτῇ γινομένων καθ' ἕκαστον ἔτος, τοῦ
μὲν χειμερινοῦ, καθὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις, ὁ σπόρος
τῶν πυρίνων γίνεται καρπῶν, τοῦ δ' ἑτέρου κατὰ
τὴν θερινὴν τροπὴν [καθ' ἣν] σπεύρεσθαι συμβαίνει
25 τὴν ὄρυζαν καὶ τὸν βόσπορον, ἔτι δὲ σήσαμον καὶ
κέγχρον· κατὰ δὲ τὸ πλεῖστον ἀμφοτέροις τοῖς καρ-

13 τὸ προσαγορευόμενον βόσπορον vulg. 15 πολλὰ]
πλεῖω II καὶ τούτων . . αὐτοφυῆ om. II 17 φέρει om. II
20 ὕμβρων] καρπῶν II 22 καθὰ] οὐ καθὰ Eichstädt 24
καθ' ἣν inclusi 26 δὲ del. Reiske, μὲν Dind.

ποῖς οἱ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν ἐπιτυγχάνουσιν, πάντων
 δέ, τελεσφορουμένων θατέρου τῶν καρπῶν, οὐκ
 5 ἀποτυγχάνουσιν. οἳ τε αὐτοματίζοντες καρποὶ καὶ
 αἱ κατὰ τοὺς ἐλώθεις τόπους φνύμεναι ῥίζαι διά-
 φοροὶ ταῖς γλυκύτησιν οὔσαι πολλὴν παρέχονται 5
 τοῖς ἀνθρώποις δαψίλειαν· πάντα γὰρ σχεδὸν τὰ
 κατὰ τὴν χώραν πεδία γλυκεῖαν ἔχει τὴν ἀπὸ τῶν
 ποταμῶν ἱμάδα καὶ τὴν ἀπὸ τῶν ὕμβρων τῶν ἐν
 τῷ θέρει [γινομένων] κατ' ἐνιαυτὸν κυκλικῇ τινι
 περιόδῳ παραδόξως εἰωθότων γίνεσθαι δαψίλειαν, 10
 χλιαρῶν πιπτόντων ὑδάτων ἐκ τοῦ περιέχοντος
 ἄερος, καὶ τὰς ἐν τοῖς ἔλεσι ῥίζας ἔφοντος τοῦ 150
 6 καύματος, καὶ μάλιστα τῶν μεγάλων καλάμων. συμ-
 βάλλονται δὲ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς καὶ τὰ νόμιμα πρὸς
 τὸ μηδέποτε ἔνδειαν τροφῆς παρ' αὐτοῖς εἶναι· 15
 παρὰ μὲν γὰρ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις οἱ πολέμιοι
 καταφθείροντες τὴν χώραν ἀγεώργητον κατασκευ-
 ᾶζουσι, παρὰ δὲ τούτοις τῶν γεωργῶν ἱερῶν καὶ
 ἀσύλων ἐωμένων, οἱ πλησίον τῶν παρατάξεων γεωρ-
 7 γοῦντες ἀνεπαίσθητοι τῶν κινδύνων εἰσίν. ἀμφο- 20
 τεροὶ γὰρ οἱ πολεμοῦντες ἀλλήλους μὲν ἀποκτεί-
 νουσιν ἐν ταῖς μάχαις, τοὺς δὲ περὶ τὴν γεωργίαν
 ὄντας ἔωσιν ἀβλαβεῖς, ὥς κοινὸς ὄντας ἀπάντων
 εὐεργέτας, τὰς τε χώρας τῶν ἀντιπολεμούντων οὕτ'
 ἐμπυρρίζουσιν οὔτε δενδροτομοῦσιν.

25

37 Ἐχει δὲ καὶ ποταμοὺς ἡ χώρα τῶν Ἰνδῶν πολ-

1 πάντως Dind. 2 δὲ] γε f. τελεσφορουμένου Dind.
 9 γινομένων del. Reiske; equidem malim cum Wess. delere
 κατ' ἐνιαυτὸν — γίνεσθαι 10 δαψιλία D, δαψίλειαν χλιαρῶν
 ἄερος om. II 12 ἐφόντων D 13 καὶ om. D 15 ἔνδειαν
 τροφῆς π. α. εἶναι] λιμὸν γενέσθαι π. α. II 19 θεωμένων C.

λους καὶ μεγάλους πλωτούς, οἱ τὰς πηγὰς ἔχοντες
 ἐν τοῖς ὕδασι τοῖς πρὸς τὰς ἄρκτους κεκλιμένοις
 φέρονται διὰ τῆς πεδιάδος, ὧν οὐκ ὀλίγοι συμμί-
 σγοντες ἀλλήλοις ἐμβάλλουσιν εἰς ποταμὸν τὸν ὀνο-
 5 μαζόμενον Γάγγην. οὗτος δὲ τὸ πλάτος γινόμενος 2
 σταδίων τριάκοντα φέρεται μὲν ἀπὸ τῆς ἄρκτου πρὸς
 μεσημβρίαν, ἐξεφεύγεται δ' εἰς τὸν ὠκεανόν, ἀπο-
 λαμβάνων εἰς τὸ πρὸς ἕω μέρος τὸ ἔθνος τὸ τῶν
 Γανδαριδῶν, πλείστους ἔχον καὶ μεγίστους ἐλέφαν-
 10 τας. διὸ καὶ τῆς χώρας ταύτης οὐδεὶς πάποτε 3
 βασιλεὺς ἐπηλύς ἐκράτησε, πάντων τῶν ἄλλοεθνῶν
 φοβουμένων τό τε πλῆθος καὶ τὴν ἀλκὴν τῶν θη-
 ρίων. καὶ γὰρ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἀπάσης τῆς
 Ἀσίας κρατήσας μόνους τοὺς Γανδαρίδας οὐκ ἐπο-
 15 λέμησε· καταντήσας γὰρ ἐπὶ τὸν Γάγγην ποταμὸν
 μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως, καὶ τοὺς ἄλλους Ἰνδοὺς
 καταπολεμήσας, ὥς ἐπύθετο τοὺς Γανδαρίδας ἔχειν
 τετρακισχιλίους ἐλέφαντας πολεμικῶς κεκοσμημένους,
 ἀπέγνων τὴν ἐπ' αὐτοὺς στρατείαν. ὁ δὲ παρα- 4
 20 πλήσιος τῷ Γάγγη ποταμὸς, προσαγορευόμενος δὲ
 Ἰνδός, ἔρχεται μὲν ὁμοίως ἀπὸ τῶν ἄρκτων, ἐμ-
 βάλλων δὲ εἰς τὸν ὠκεανὸν ἀφορίζει τὴν Ἰνδικήν·
 πολλὴν δὲ διεξιὼν πεδιάδα χώραν δέχεται ποταμοὺς
 οὐκ ὀλίγους πλωτούς, ἐπιφανεστάτους δ' Ὅπανιν
 25 καὶ Ὑδάσπην καὶ Ἀκεσίνον. χωρὶς δὲ τούτων ἄλλο 5
 πλῆθος ποταμῶν παντοδαπῶν διαρρεῖ καὶ ποιεῖ

4 εἰς] εἰς τὸν D 5 γενόμενος vulg. 9 Γανδαρίδων
 D, Γανδαρικῶν CF 12 τε om. vulg. 14 et 17 Γανδαρίδας D,
 Γανδαρικούς CF 20 ποταμῷ II 22 ὠκεανὸν] Ἰνδὸν D
 25 Ὑδάσπιν D ἀκαίσεινον D.

κατάφντον πολλοῖς κηπεύμασι καὶ καρποῖς παντο-
 दाποῖς τὴν χώραν. τοῦ δὲ κατὰ τοὺς ποταμοὺς
 πλήθους καὶ τῆς τῶν ὑδάτων ὑπερβολῆς αἰτίαν
 φέρουσιν οἱ παρ' αὐτοῖς φιλόσοφοι καὶ φυσικοὶ τοι-
 6 αὐτήν· τῆς Ἰνδικῆς φασὶ τὰς περικειμένους χώρας, 5
 τὴν τε Σκυθῶν καὶ Βακτριανῶν, ἔτι δὲ καὶ τῶν
 Ἀριανῶν, ὑψηλοτέρας εἶναι τῆς Ἰνδικῆς, ὥστ' εὐλό-
 γως εἰς τὴν ὑποκειμένην χώραν πανταχόθεν συρ-
 ρεοῦσας τὰς λιβάδας ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ποιεῖν τοὺς 151
 τόπους καθύγρους καὶ γεννᾶν ποταμῶν πληθος. 10
 7 ἴδιον δέ τι συμβαίνει περὶ τινὰ τῶν κατὰ τὴν Ἰν-
 δικὴν ποταμῶν τὸν ὀνομαζόμενον Σίλλαν, ῥέοντα
 δ' ἐκ τινος ὁμωνύμου κρήνης· ἐπὶ γὰρ τούτου
 μόνου τῶν ἀπάντων ποταμῶν οὐδὲν τῶν ἐμβαλλο-
 μένων εἰς αὐτὸν ἐπιπλεῖ, πάντα δ' εἰς τὸν βυθὸν 15
 καταδύεται παραδόξως.

38 Τὴν δ' ὅλην Ἰνδικὴν οὖσαν ὑπερμεγέθη λέγεται
 κατοικεῖν ἔθνη πολλὰ καὶ παντοδαπά, καὶ τούτων
 μηδὲν ἔχειν τὴν ἐξ ἀρχῆς γένεσιν ἑπὶ τὴν, ἀλλὰ
 πάντα δοκεῖν ὑπάρχειν αὐτόχθονα, πρὸς δὲ τούτοις 20
 μήτε ξενικὴν ἀποικίαν προσδέχεσθαι πώποτε μήτ'
 2 εἰς ἄλλοεθνεῖς ἀπεσταλκέναι. μυθολογοῦσι δὲ τοὺς
 ἀρχαιοτάτους ἀνθρώπους τροφαῖς μὲν κεχρησθαι τοῖς
 αὐτομάτως φυομένοις ἐκ τῆς γῆς καρποῖς, ἐσθῆσι
 δὲ ταῖς δοραῖς τῶν ἐργωρίων ζώων, καθάπερ καὶ 25
 παρ' Ἑλλησιν. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν τεχνῶν τὰς
 εὐρέσεις καὶ τῶν ἄλλων τῶν πρὸς βίον χρησίμων

1 κατάφντον codices, corr. Dind. 7 ἀριαίων D 12
 ὀνομαζόμενον] μὲν add. Hertlein 22 ἄλλοεθνεῖς Dindorf,
 ἄλλο ἔθνος libri (c. 39, 4).

ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον γενέσθαι, τῆς χρείας αὐτῆς
 ὑψηλομένης εὐφρεῖ ζῶν καὶ συννεργοὺς ἔχοντι
 πρὸς ἅπαντα χεῖρας καὶ λόγον καὶ ψυχῆς ἀγχίνουαν.
 μυθολογοῦσι δὲ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς οἱ λογιώτατοι, 3
 5 περὶ οὗ καθήκον ἂν εἴη συντόμως διελθεῖν. φασὶ
 γὰρ ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις, παρ' αὐτοῖς ἔτι
 τῶν ἀνθρώπων καμηδὸν οἰκούντων, παραγενέσθαι
 τὸν Διόνυσον ἐκ τῶν πρὸς ἐσπέραν τόπων ἔχοντα
 δύναμιν ἀξιόλογον· ἐπελθεῖν δὲ τὴν Ἰνδικὴν ἁπα-
 10 σαν, μηδεμιᾶς οὔσης ἀξιολόγου πόλεως [τῆς] δυνα-
 μένης ἀντιτάξασθαι. ἐπιγενομένων δὲ καυμάτων με- 4
 γάλων, καὶ τῶν τοῦ Διονύσου στρατιωτῶν λοιμικῇ
 νόσῳ διαφθειρομένων, συνέσει διαφέροντα τὸν ἡγε-
 μόνα τοῦτον ἀπαγαγεῖν τὸ στρατόπεδον ἐκ τῶν πε-
 15 διῶν τόπων εἰς τὴν ὀρεινὴν· ἐν ταύτῃ δὲ πνεόντων
 ψυχρῶν ἀνέμων καὶ τῶν ναματιαίων ὑδάτων κα-
 θαρῶν ρεόντων πρὸς αὐταῖς ταῖς πηγαῖς, ἀπαλλα-
 γῇ τῆς νόσου τὸ στρατόπεδον. ὀνομάζεσθαι δὲ
 τῆς ὀρεινῆς τὸν τόπον τοῦτον Μηρόν, καθ' ὃν ὁ
 20 Διόνυσος ἐξέτρεψε τὰς δυνάμεις ἐκ τῆς νόσου· ἄφ'
 οὗ δὴ καὶ τοὺς Ἑλληνας περὶ τοῦ θεοῦ τούτου
 παραδεδωκέναι τοῖς μεταγενεστέροις τεθράφθαι τὸν
 Διόνυσον ἐν μηρῷ. μετὰ δὲ ταῦτα τῆς παραθέσεως 5
 τῶν καρπῶν ἐπιμεληθέντα μεταδιδόναι τοῖς Ἰνδοῖς,
 25 καὶ τὴν εὐρεσιν τοῦ οἴνου καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς
 τὸν βίον χρῆσίμων παραδοῦναι. πρὸς δὲ τοῦτοις
 πόλεων τε ἀξιολόγων γενηθῆναι κτίστην, μεταγα-

5 οὗ] ὧν F 10 τῆς om. CD 14 τοῦτον] τούτων D
 15 ἐν ταύτῃ] ἐνταῦθα CF 23 καταθέσεως II 24 παρα-
 διδόναι D.

γόντα τὰς κόμας εἰς τοὺς εὐθέτους τόπους, τιμᾶν
 τε καταδειξαι τὸ θεῖον καὶ νόμους εἰσηγήσασθαι
 καὶ δικαστήρια, καθόλου δὲ πολλῶν καὶ καλῶν
 ἔργων εἰσηγητὴν γενόμενον θεὸν νομισθῆναι καὶ
 6 τυχεῖν ἀθανάτων τιμῶν. Ἰστοροῦσι δ' αὐτὸν καὶ 5
 γυναικῶν πλήθος μετὰ τοῦ στρατοπέδου περιάγε- 152
 σθαι, καὶ κατὰ τὰς ἐν τοῖς πολέμοις παρατάξεις
 τυμπάνοις καὶ κυμβάλοις κεχρησθαι, μήπω σάλπιγγος
 εὗρημένης. βασιλεύσάντα δὲ πάσης τῆς Ἰνδικῆς ἔτη
 δύο πρὸς τοῖς πεντήκοντα γήρα τελευτήσας. δια- 10
 δεξαμένους δὲ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τὴν ἡγεμονίαν ἀεὶ
 τοῖς ἀφ' ἑαυτῶν ἀπολιπεῖν τὴν ἀρχήν· τὸ δὲ τελευ-
 ταῖον πολλὰς γενεαῖς ὕστερον καταλυθείσης τῆς
 ἡγεμονίας δημοκρατηθῆναι τὰς πόλεις.

39 Περὶ μὲν οὖν τοῦ Διονύσου καὶ τῶν ἀπογόνων 15
 αὐτοῦ τοιαῦτα μυθολογοῦσιν οἱ τὴν ὀρεινὴν τῆς
 Ἰνδικῆς κατοικοῦντες. τὸν τε Ἡρακλέα φασὶ παρ'
 αὐτοῖς γεγενῆσθαι, καὶ παραπλησίως τοῖς Ἑλλήσι
 τό τε ῥόπαλον καὶ τὴν λεοντὴν αὐτῷ προσάπτουσι.
 2 τῇ δὲ τοῦ σώματος ῥώμῃ καὶ ἀλκῇ πολλῷ τῶν 20
 ἄλλων ἀνθρώπων διενεγκεῖν, καὶ καθαρὰν ποιῆσαι
 τῶν θηρίων γῆν τε καὶ θάλατταν. γήμαντα δὲ
 πλείους γυναικας υἱοὺς μὲν πολλοὺς, θυγατέρας δὲ
 μίαν γεννήσαι, καὶ τούτων ἐνηλίκων γενομένων
 πᾶσαν τὴν Ἰνδικὴν διελόμενον εἰς ἴσας τοῖς τέκνοις 25
 μερίδας, ἅπαντας τοὺς υἱοὺς ἀποδείξαι βασιλέας,
 μίαν δὲ θυγατέρα θρέψαντα καὶ ταύτην βασίλισσαν
 3 ἀποδείξαι. κτίστην τε πόλεων οὐκ ὀλίγων γενέσθαι,

καὶ τούτων τὴν ἐπιφανεστάτην καὶ μεγίστην προσ-
 αγορεῦσαι Παλίβοθρα. κατασκευάσαι δ' ἐν αὐτῇ
 καὶ βασιλεία πολυτελῇ καὶ πλήθος οἰκητόρων καθ-
 ιδρῦσαι· τὴν τε πόλιν ὀχυρῶσαι τάφοις ἀξιολόγοις
 5 ποταμίαις ὕδασι πληρουμέναις. καὶ τὸν μὲν Ἡρα- 4
 κλέα τὴν ἐξ ἀνθρώπων μετὰστασιν ποιησάμενον
 ἀθανάτου τυχεῖν τιμῆς, τοὺς δ' ἀπορόνους αὐτοῦ
 βασιλεύσαντας ἐπὶ πολλὰς γενεὰς καὶ πράξεις ἀξιο-
 λόγους μεταχειρισμένους μήτε στρατεῖαν ὑπερόριον
 10 ποιήσασθαι μήτε ἀποικίαν εἰς ἄλλοεθνεῖς ἀποστεῖλαι.
 ὕστερον δὲ πολλοῖς ἔτεσι τὰς πλείστας μὲν τῶν
 πόλεων δημοκρατηθῆναι, τινῶν δ' ἔθνων τὰς βασι-
 λείας διαμεῖναι μέχρι τῆς Ἀλεξάνδρου διαβάσεως.
 Νομίμων δ' ὄντων παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς ἐνίων ἐξηλ- 5
 15 λαγμένων θανασιώτατον ἂν τις ἡγήσαιοτο τὸ κατα-
 δειχθὲν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων παρ' αὐτοῖς φιλοσόφων·
 νενομοθέτῃται γὰρ παρ' αὐτοῖς δοῦλον μὲν μηδένα
 εἶναι τὸ παράπαν, ἐλευθέρους δ' ὑπάρχοντας τὴν
 ἰσότητά τιμᾶν ἐν πᾶσι. τοὺς γὰρ μαθόντας μὴδ'
 20 ὑπερέχειν μὴδ' ὑποπίπτειν ἄλλοις κράτιστον ἔξειν
 βίον πρὸς ἀπάσας τὰς περιστάσεις· εὐήθεις γὰρ εἶναι
 νόμους μὲν ἐπ' ἴσης τιθέναι πᾶσι, τὰς δ' οὐσίας
 153 ἀνωμάλους κατασκευάζειν. τὸ δὲ πᾶν πλήθος τῶν 40
 Ἰνδῶν εἰς ἐπτὰ μέρη διήρηται, ὧν ἔστι τὸ μὲν πρῶ-
 25 τον σύστημα φιλοσόφων, πλήθει μὲν τῶν ἄλλων
 μερῶν λειπόμενον, τῇ δ' ἐπιφανείᾳ πάντων πρῶ-

5 πληρουμένοις CF, πληρουμένην οἷς D, corr. Rhod.
 10 εἰς ἄλλο ἔθνος CF 17 μὲν om. vulg. 18 τὸ παράπαν
 εἶναι vulg. ἐλευθέρων δὲ ὑπάρχοντα II 21 εὐήθεις
 CDF, corr. Rhod. 22 ἐξουσίας Dind.

τεῦον. ἀλειτούργητοι γὰρ ὄντες οἱ φιλόσοφοι πάσης
 ὑπουργίας οὐθ' ἐτέρων κυριεύουσιν οὐθ' ὑφ' ἐτέρων
 2 δεσπόζονται. παραλαμβάνονται δ' ὑπὸ μὲν τῶν ἰδιω-
 τῶν εἰς τε τὰς ἐν τῷ βίῳ θυσίας καὶ εἰς τὰς τῶν
 τετελεντηκόντων ἐπιμελείας, ὥς θεοῖς γεγρονότες προσ- 5
 φιλέσταιτο καὶ περὶ τῶν ἐν ἥδου μάλιστα' ἐμπείρως
 ἔχοντες, ταύτης τε τῆς ὑπουργίας δῶρά τε καὶ τιμὰς
 λαμβάνουσιν ἀξιολόγους· τῷ δὲ κοινῷ τῶν Ἰνδῶν
 μεγάλως παρέχονται χρεῖας παραλαμβάνοντες μὲν
 κατὰ τὸ νέον ἔτος ἐπὶ τὴν μεγάλην σύνοδον, προ- 10
 λέγοντες δὲ τοῖς πλήθεσι περὶ αὐχμῶν καὶ ἐπομ-
 βρίας, ἔτι δ' ἀνέμων εὐπνοίας καὶ νόσων καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν δυναμένων τοὺς ἀκούοντας ὠφελεῖν.
 8 τὰ μέλλοντα γὰρ προακούσαντες οἳ τε πολλοὶ καὶ ὁ
 βασιλεὺς ἐκκληροῦσιν αἰεὶ τὸ μέλλον ἐκλείπειν καὶ 15
 προκατασκευάζουσιν αἰεὶ τι τῶν χρησίμων. ὁ δ' ἀπο-
 τυχὼν τῶν φιλοσόφων ἐν ταῖς προρρηθήσεσιν ἑλλην
 μὲν οὐδεμίαν ἀναδέχεται τιμωρίαν ἢ βλασφημίαν,
 4 ἄφρωνος δὲ διατελεῖ τὸν λοιπὸν βίον. δεύτερον δ'
 ἐστὶ μέρος τὸ τῶν γεωργῶν, οἳ τῷ πλήθει τῶν ἑλ- 20
 λων πολὺν προέχειν δοκοῦσιν. οὗτοι δὲ πολέμων
 καὶ τῆς ἄλλης λειτουργίας ἀφειμένοι περὶ τὰς γεωρ-
 γίας ἀσχολοῦνται· καὶ οὐδεὶς ἂν πολέμιος περιτυχὼν
 γεωργῷ κατὰ τὴν χώραν ἀδικήσειεν ἔν, ἀλλ' ὥς
 κοινοὺς εὐεργέτας ἡγούμενοι πάσης ἀδικίας ἀπέχον- 25
 5 ται. διόπερ ἀδιάφθορος ἡ χώρα διαμένουσα καὶ
 καρποῖς βρῖθουσα πολλὴν ἀπόλαυσιν παρέχεται τῶν
 ἐπιτηδεύων τοῖς ἀνθρώποις. βιοῦσι δ' ἐπὶ τῆς χώρας

3 ἰδίων vulg. 4 τε om. D καὶ] τε καὶ II 11 τοῖς
 πλήθεσι om. II καὶ] καὶ τῆς D 24 αἶ om. vulg.

μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν οἱ γεωργοί, καὶ τῆς εἰς
 τὴν πόλιν καταβάσεως παντελῶς ἀφεστήκασιν. τῆς δὲ
 χώρας μισθοὺς τελοῦσι τῷ βασιλεῖ διὰ τὸ πᾶσαν
 τὴν Ἰνδικὴν βασιλικὴν εἶναι, ἰδιώτῃ δὲ μηδεὶν γῆν
 5 ἐξεῖναι κεκτηῖσθαι· χωρὶς δὲ τῆς μισθώσεως τετάρ-
 τῃν εἰς τὸ βασιλικὸν τελοῦσι. τρίτον δ' ἐστὶ φῦλον 6
 τὸ τῶν βουκόλων καὶ ποιμένων καὶ καθόλου πάντων
 τῶν νομέων, οἳ πόλιν μὲν ἢ κώμην οὐκ οἰκοῦσι,
 σκηνίτῃ δὲ βίῳ χρῶνται, οἱ δ' αὐτοὶ καὶ κνηγοῦν-
 10 τες καθαρὰν ποιοῦσι τὴν χώραν ὀρνέων τε καὶ
 θηρίων. εἰς ταῦτα δ' ἀσκοῦντες καὶ φιλοτεχνοῦντες
 ἐξημεροῦσι τὴν Ἰνδικήν, πλήθουσιν πολλῶν καὶ
 παντοδαπῶν θηρίων τε καὶ ὀρνέων τῶν κατεσθιόν-
 15 4 των τὰ σπέρματα τῶν γεωργῶν. τέταρτον δ' ἐστὶ 41
 15 μέρος τὸ τῶν τεχνιτῶν· καὶ τούτων οἱ μὲν εἰσιν
 ὀπλοποιοί, οἱ δὲ τοῖς γεωργοῖς ἢ τισὶν ἄλλοις τὰ
 χρήσιμα πρὸς ὑπηρεσίαν κατασκευάζουσιν. οὗτοι δ'
 οὐ μόνον ἀτελεῖς εἰσιν, ἀλλὰ καὶ σιτομετρίαν ἐκ τοῦ
 βασιλικοῦ λαμβάνουσι. πέμπτον δὲ τὸ στρατιωτικόν, 2
 20 εἰς τοὺς πολέμους εὐθετοῦν, τῷ μὲν πλήθει δεύτερον,
 ἀνέσει δὲ καὶ παιδιᾷ πλείστη χρώμενον ἐν ταῖς εἰ-
 ρήναις. τρέφεται δ' ἐκ τοῦ βασιλικοῦ πᾶν τὸ πλήθος
 τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν πολεμιστῶν ἵππων τε καὶ
 ἐλεφάντων. ἕκτον δ' ἐστὶ τὸ τῶν ἐφόρων· οὗτοι δὲ 3
 25 πολυπραγμονοῦντες πάντα καὶ ἐφορῶντες τὰ κατὰ
 τὴν Ἰνδικὴν ἀπαγγέλλουσι τοῖς βασιλεῦσιν, ἔαν δ' ἡ
 πόλις αὐτῶν ἀβασίλευτος ᾖ, τοῖς ἔρχουσιν. ἑβδομον 4

9 κνηγοῦντες καὶ ζωγοῦντες καὶ φιλοσοφοῦντες ἐξημε-
 ροῦσι (cet. om.) C 10 τε om. vulg. 11 φιλοπονοῦντες F
 19 τὸ add. Hertlein 20 πολεμίους D.

δ' ἐστὶ μέρος τὸ βουλευθῶν μὲν καὶ συνεδρεῦον τοῖς
 ὑπὲρ τῶν κοινῶν βουλευομένοις, πλήθει μὲν ἐλά-
 χιστον, εὐγενεῖα δὲ καὶ φρονήσει μάλιστα θανμα-
 ζόμενον· ἐκ τούτων γὰρ οἳ τε σύμβουλοι τοῖς βα-
 σιλεῦσιν εἰσιν οἳ τε διοικηταὶ τῶν κοινῶν καὶ οἱ ⁵
 δικασταὶ τῶν ἀμφισβητουμένων, καὶ καθόλου τοὺς
 5 ἡγεμόνας καὶ τοὺς ἄρχοντας ἐκ τούτων ἔχουσι. τὰ
 μὲν οὖν μέρη τῆς διηρημένης πολιτείας παρ' Ἰνδοῖς
 σχεδὸν ταῦτ' ἔστιν· οὐκ ἔξεστι δὲ γαμεῖν ἐξ ἄλλου
 γένους ἢ προαιρέσεις ἢ τέχνας μεταχειρίζεσθαι, οἷον ¹⁰
 στρατιώτην ὄντα γεωργεῖν ἢ τεχνίτην ὄντα φιλο-
 σοφεῖν.

42 Ἐχει δ' ἡ τῶν Ἰνδῶν χώρα πλείστους καὶ μεγί-
 στους ἐλέφαντας, ἀλλῇ τε καὶ μεγέθει πολὺ διαφέ-
 ροντας. ὀχεύεται δὲ τοῦτο τὸ ζῷον οὐχ ὥσπερ ¹⁵
 τινές φασιν, ἐξηλλαγμένως, ἀλλ' ὁμοίως ἵπποις καὶ
 τοῖς ἄλλοις τετράποσι ζώοις· κυοῦσι δὲ τοὺς μὲν
 ἐλαχίστους μῆνας ἑκαίδεκα, τοὺς δὲ πλείστους
 2 ὀκτωκαίδεκα. τίκτουσι δὲ καθάπερ ἵπποι κατὰ τὸ
 πλείστον ἔν, καὶ τρέφουσι τὸ γεννηθὲν αἱ μητέρες ²⁰
 ἐπ' ἔτη ἑξ. ζῶσι δ' οἱ πλείστοι καθάπερ ὁ μακρο-
 βιώτατος ἄνθρωπος, οἱ δὲ μάλιστα γηράσσαντες ἔτη
 διακόσια.

3 Εἰσὶ δὲ παρ' Ἰνδοῖς καὶ ἐπὶ τοὺς ξένους ἄρχον-
 τες τεταγμένοι καὶ φροντίζοντες ὅπως μηδεὶς ξένος ²⁵
 ἀδικῇται· τοῖς δ' ἀρρωστοῦσι τῶν ξένων ἰατροὺς
 εἰσάγουσι καὶ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν ποιοῦνται, καὶ
 τελευτήσαντας θάπτουσιν, ἔτι δὲ τὰ καταλειφθέντα

10 γένους] μέρους II ἢ] ἡ πλείους Wess., ἢ δύο Rhod.
 ἢ] καὶ Rhod. 20 αἱ add. Reiske 28 τελευτήσαντα II.

χρήματα τοῖς προσήκουσιν ἀποδιδόασιν. οἳ τε δι- 4
κασταὶ τὰς κρίσεις παρ' αὐτοῖς ἀκριβῶς διαγινώ-
σκουσι, καὶ πικρῶς τοῖς ἁμαρτάνουσι προσφέρονται.
περὶ μὲν οὖν τῆς Ἰνδικῆς καὶ τῶν κατ' αὐτὴν ἀρ-
5 χαιολογουμένων ἀρκεσθῆσόμεθα τοῖς ῥηθείσιν.

- 155 Περὶ δὲ τῶν Σκυθῶν τῶν οἰκούντων τὴν ὅμο- 43
ρον χώραν ἐν μέρει διεξιμεν. οὗτοι γὰρ τὸ μὲν ἐξ
ἀρχῆς ὀλίγην ἐνέμοντο χώραν, ὕστερον δὲ κατ' ὀλί-
γον αὐξηθέντες διὰ τὰς ἀλκὰς καὶ τὴν ἀνδρείαν
10 πολλὴν μὲν κατεκτήσαντο χώραν, τὸ δ' ἔθνος εἰς
μεγάλην ἡγεμονίαν καὶ δόξαν προήγαγον. τὸ μὲν 2
οὖν πρῶτον παρὰ τὸν Ἀράξην ποταμὸν ὀλίγοι κατ-
ώκουν παντελῶς καὶ διὰ τὴν ἀδοξίαν καταφρο-
νούμενοι· ἓνα δὲ τῶν ἀρχαίων ἔχοντες βασιλέα φιλο-
15 πόλεμον καὶ διαφέροντα στρατηγία προσεκτίσαντο
χώραν, τῆς μὲν ὀρεινῆς ἕως πρὸς τὸν Κάνκασον,
τῆς δὲ πεδινῆς τὰ παρὰ τὸν ὠκεανὸν καὶ τὴν Μαι-
ῶτιν λίμνην καὶ τὴν ἄλλην χώραν ἕως Τανάειδος
ποταμοῦ. ὕστερον δὲ μυθολογοῦσι Σκύθαι παρ' 3
20 αὐτοῖς γενέσθαι γηγενῆ παρθένον· ταύτην δ' ἔχειν
τὰ μὲν ἄνω μέρη τοῦ σώματος μέχρι τῆς ζώνης γυ-
ναικεῖα, τὰ δὲ κατώτερα ἐχίδνης. ταύτῃ δὲ Δία
μιγέντα γεννῆσαι παῖδα Σκύθην ὄνομα. τοῦτον δὲ
γενόμενον ἐπιφανέστατον τῶν πρὸ αὐτοῦ τοὺς λα-
25 οὺς ἀφ' ἑαυτοῦ Σκύθας προσκαγορεύσαι. τῶν δὲ
ἀπογόνων τούτου τοῦ βασιλέως ἀδελφοὺς δύο γε-
νέσθαι διαφόρους ἀρετῇ, καὶ τὸν μὲν Πάλον, τὸν

6 δὲ τῶν] δὲ D
ὀλίγοι ὄντες add. D

11 προηγάγοντο D
20 γηγενῆ παρ' α. γενέσθαι vulg.

13 παντελῶς]

- 4 δὲ Νάπην ὠνομάσθαι. τούτων δ' ἐπιφάνεις πρά-
 ξεις κατεργασαμένων καὶ διελομένων τὴν βασιλείαν,
 ἀφ' ἑκατέρου τοὺς λαοὺς τοὺς μὲν Πάλους, τοὺς
 δὲ Νάπας προσαγορευθῆναι. μετὰ δὲ τινὰς χρόνους
 τοὺς ἀπογόνους τούτων τῶν βασιλέων ἀνδρείᾳ καὶ 5
 στρατηγίᾳ διενεγκόντας πολλὴν μὲν πέραν τοῦ Τα-
 νάιδος ποταμοῦ χώραν καταστρέψασθαι μέχρι τῆς
 Θράκης, ἐπὶ δὲ θάτερα μέρη στρατεύσαντας διατεῖ-
 ναι τῇ δυνάμει μέχρι τοῦ κατ' Αἴγυπτον Νείλου.
- 5 πολλὰ δὲ καὶ μεγάλα τῶν ἀνὰ μέσον τούτων ἔθνων 10
 καταδουλωσαμένους προβιβάσαι τὴν ἡγεμονίαν τῶν
 Σκυθῶν τῇ μὲν ἐπὶ τὸν πρὸς ἀνατολὰς ὠκεανόν,
 τῇ δ' ἐπὶ τὴν Κασπίαν θάλατταν καὶ Μαιωτὶν λί-
 μνην· ἠϋξήθη γὰρ ἐπὶ πολὺ τοῦτο τὸ ἔθνος καὶ
 βασιλεῖς ἔσχεν ἀξιολόγους, ἀφ' ὧν τοὺς μὲν Σάκας 15
 προσαγορευθῆναι, τοὺς δὲ Μασσαγέτας, τινὰς δ'
 Ἀριμασπούς, καὶ τούτοις ὁμοίως ἄλλους πλείονας.
- 6 ὑπὸ δὲ τούτων τῶν βασιλέων πολλὰ μὲν καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν καταπολεμηθέντων ἔθνων μετῴκισθαι,
 δύο δὲ μεγίστας ἀποικίας γενέσθαι, τὴν μὲν ἐκ τῶν 20
 Ἀσσυρίων μετασταθεῖσαν εἰς τὴν μεταξὺ χώραν τῆς
 τε Παφλαγονίας καὶ τοῦ Πόντου, τὴν δ' ἐκ τῆς
 Μηδίας παρὰ τὸν Τάναϊν καθιδρυθεῖσαν, ἧς τοὺς
- 7 λαοὺς Σαυρομάτας ὀνομασθῆναι. τούτους δ' ὕστε- 156
 ρον πολλοῖς ἔτεσιν ἀϋξηθέντας πορθησάιν πολλήν 25
 τῆς Σκυθίας, καὶ τοὺς καταπολεμηθέντας ἄρδην

1 Νάπιν D 3 Νάπας D 4 Πάλους D 9 τὴν
 δύναμιν D (c. 46, 3) 10 τούτων om. D 19 μετοικεῖ-
 σθαι D, μετοικεῖσαι C, corr. Dind. 21 μετατεθεῖσαν D
 25 πολλήν] χώραν add. D.

ἀναιροῦντας ἔρημον ποιῆσαι τὸ πλεῖστον μέρος τῆς
 χώρας. μετὰ δὲ ταῦτα ἀναρχίας γενομένης κατὰ 44
 τὴν Σκυθίαν, ἐβασίλευσαν γυναῖκες ἀλκῇ διαφέ-
 ρουσαι. ἐν τούτοις γὰρ τοῖς ἔθνεσιν αἱ γυναῖκες
 5 γυμνάζονται πρὸς πόλεμον παραπλησίως τοῖς ἀνδράσι
 καὶ ταῖς ἀνδρείαις οὐδὲν λείπονται τῶν ἀνδρῶν. διὸ
 καὶ γυναικῶν ἐπιφανῶν πολλὰ καὶ μεγάλα πρῶ-
 ξεις ἐπετελέσθησαν οὐ μόνον κατὰ τὴν Σκυθίαν,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ὁμορον ταύτης χώραν. Κύρον μὲν 2
 10 γὰρ τοῦ Περσῶν βασιλέως πλεῖστον ἰσχύσαντος τῶν
 κατ' αὐτὸν καὶ στρατεύσαντος ἀξιολόγοις δυνάμεσιν
 εἰς τὴν Σκυθίαν, ἡ βασίλισσα τῶν Σκυθῶν τό τε
 στρατόπεδον τῶν Περσῶν κατέκοψε καὶ τὸν Κύρον
 αἰχμάλωτον γενόμενον ἀνεσταύρωσε· τό τε συσταθὲν
 15 ἔθνος τῶν Ἀμαζόνων τοσοῦτον ἀνδρεία διήνεγκεν
 ὥστε μὴ μόνον πολλὴν χώραν ὁμορον καταδραμεῖν,
 ἀλλὰ καὶ πολλὴν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας κατα-
 στρέψασθαι.

Ἡμεῖς δ' ἐπειδὴ περὶ τῶν Ἀμαζονίδων ἐμνήσθη- 3
 20 μεν, οὐκ ἀνοίκειον εἶναι νομίζομεν διελθεῖν περὶ
 αὐτῶν, εἰ καὶ διὰ τὴν παραδοξολογίαν μύθοις ὅμοια
 φανήσεται τὰ ῥηθέντα. παρὰ τὸν Θερμώδοντα τοί- 45
 νυν ποταμὸν ἔθνους κρατοῦντος γυναικοκρατου-
 μένου, καὶ τῶν γυναικῶν ὁμοίως τοῖς ἀνδράσι τὰς
 25 πολεμικὰς χρείας μεταχειριζομένων, φασὶ μίαν ἐξ
 αὐτῶν βασιλικὴν ἐξουσίαν ἔχουσαν ἀλκῇ καὶ ῥώμῃ
 διενεγκεῖν· συστησαμένην δὲ γυναικῶν στρατόπε-

4 αἱ γυναῖκες om. II 16 ἐπιδραμεῖν CF 19 ἐπεὶ
 CF 21 εἰ καὶ] τὰ II 22 φανήσεται τὰ ῥηθέντα] δια-
 ληφθέντα II 23 κρατοῦντος] κατοικοῦντος Rhod.

δον γυμνάσαι τε τοῦτο καὶ τινας τῶν ὁμόρων κατα-
 2 πολεμῆσαι. αὐξομένης δὲ τῆς περὶ αὐτὴν ἀρετῆς τε
 καὶ δόξης συνεχῶς ἐπὶ τὰ πλησιόχωρα τῶν ἔθνων
 στρατεύειν, καὶ τῆς τύχης εὐροοσύνης φρονημά-
 τος ἐμπίμπλασθαι, καὶ θυγατέρα μὲν Ἄρεος αὐτὴν 5
 προσαγορεῦσαι, τοῖς δ' ἀνδράσι προσενεῖμαι τὰς
 ταλασιουργίας καὶ τὰς τῶν γυναικῶν κατ' οἴκους
 ἐργασίας. νόμους τε καταδείξει, δι' ὧν τὰς μὲν γυ-
 ναῖκας ἐπὶ τοὺς πολεμικοὺς ἀγῶνας προάγειν, τοῖς
 δ' ἀνδράσι ταπεινῶσιν καὶ δουλείαν περιάπτειν. 10
 3 τῶν δὲ γεννωμένων τοὺς μὲν ἄρρενας ἐπήρουν τὰ
 τε σκέλη καὶ τοὺς βραχίονας, ἀχρηστούς κατασκευά-
 ζοντες πρὸς τὰς πολεμικὰς χρείας, τῶν δὲ θηλυτε-
 ρῶν τὸν δεξιὸν μαστὸν ἐπέκαον, ἵνα μὴ κατὰ τὰς
 ἀκμὰς τῶν σωματῶν ἐπαιρόμενος ἐνοχλῇ· ἀφ' ἧς 15
 αἰτίας συμβῆναι τὸ ἔθνος τῶν Ἀμαζόνων ταύτης
 4 τυχεῖν τῆς προσηγορίας. καθόλου δὲ διαφέρουσαν 157
 αὐτὴν συνέσει καὶ στρατηγία πόλιν μὲν κτίσαι με-
 γάλην παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Θερμώδοντος ποτα-
 μοῦ, τοῦνομα Θεμίσκυραν, καὶ βασίλεια κατασκευά- 20
 σαι περιβόητα, κατὰ δὲ τὰς στρατείας ἐπιμελομέ-
 νην πολὺ τῆς εὐταξίας τὸ μὲν πρῶτον καταπολε-
 μῆσαι πάντας τοὺς ὁμόρους μέχρι τοῦ Τανάιδος
 5 ποταμοῦ. καὶ ταύτην μὲν φασὶ ταύτας τὰς πρᾶξεις
 ἐπιτελεσαμένην καὶ κατὰ τινα μάχην λαμπρῶς ἀγω- 25
 46 νισαμένην ἡρωικῶς τελευτῆσαι τὸν βίον. διαδεξα-
 μένην δὲ τὴν ταύτης θυγατέρα τὴν βασιλείαν ξη-

5 ἐαυτὴν vulg. 11 πηροῦν Stephanus 12 κατασκευα-
 ζούσας Cobet 14 ἐπιναίειν II 15 ἀκμὰς Dindorf (III 53, 3),
 μάχας codices 25 ἐντελεσαμένην D 26 τὸν βίον om. II.

λῶσαι μὲν τὴν ἀρετὴν τῆς μητροῦς, ὑπερβαλέσθαι
 δὲ ταῖς κατὰ μέρος πράξεσι. τὰς μὲν γὰρ παρθέ-
 νους ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας ἐν τε ταῖς θήραις
 γυμνάζειν καὶ καθ' ἡμέραν ἀσκεῖν τὰ πρὸς πόλε-
 5 μων ἀνήκοντα, καταδείξαι δὲ καὶ θυσίας μεγαλο-
 πρεπεῖς Ἄρει τε καὶ Ἀρτέμιδι τῇ προσαγορευομένῃ
 Ταυροπόλῳ· στρατεύσασαν δ' εἰς τὴν πέραν τοῦ 2
 Ταναΐδος ποταμοῦ χώραν καταπολεμῆσαι πάντα τὰ
 ἔθνη τὰ συνεχῇ μέχρι τῆς Θράκης· ἀνακάμψασαν
 10 δὲ μετὰ πολλῶν λαφύρων εἰς τὴν οἰκίαν ναοὺς
 μεγαλοπρεπεῖς κατασκευάσαι τῶν προειρημένων
 θεῶν, καὶ τῶν ὑποτεταγμένων ἐπιεικῶς ἄρχουσας
 ἀποδοχῆς τυγχάνειν τῆς μερίστης. στρατεύσαι δὲ καὶ
 ἐπὶ θάτερα μέρη, καὶ πολλὴν τῆς Ἀσίας κατακτήσα-
 15 σθαι, καὶ διατεῖναι τῇ δυνάμει μέχρι τῆς Συρίας.
 μετὰ δὲ τὴν ταύτης τελευτὴν αἰεὶ τὰς προσηκούσας τῷ 3
 γένει διαδεχομένας τὴν βασιλείαν ἄρξαι μὲν ἐπιφα-
 νῶς, αὐξῆσαι δὲ τὸ ἔθνος τῶν Ἀμαζονίδων δυνάμει
 τε καὶ δόξῃ. μετὰ δὲ ταῦτα πολλαῖς γενεαῖς ὥστε-
 20 ρον, διαβεβημένης κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην τῆς
 περὶ αὐτὰς ἀρετῆς, Ἡρακλέα φασὶ τὸν ἐξ Ἀλκμή-
 νης καὶ Διὸς ἄθλον λαβεῖν παρ' Εὐρυσθέως τὸν
 Ἴππολύτης τῆς Ἀμαζόνος ζωστήρα. διόπερ στρα- 4
 τεύσαι μὲν αὐτόν, παρατάξει δὲ μεγάλη νικῆσαντα
 25 τό τε στρατόπεδον τῶν Ἀμαζόνων κατακόψαι καὶ
 τὴν Ἴππολύτην μετὰ τοῦ ζωστήρος ζωγράφαντα τὸ
 ἔθνος τοῦτο τελέως συντρίψαι. διόπερ τοὺς περι-
 οικοῦντας βαρβάρους τῆς μὲν ἀσθενείας αὐτῶν κατα-

10 ναοῦς] τε add. CF.

φρονήσαντας, τῶν δὲ καθ' ἑαυτοὺς μνησικακήσαντας, πολεμῆσαι συνεχῶς τὸ ἔθνος ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε μὴδ' ὄνομα τοῦ γένους τῶν Ἀμαζονίδων ἀπολιπεῖν.

5 μετὰ γὰρ τὴν Ἡρακλέους στρατείαν ὀλίγοις ὕστερον ἔτεσι κατὰ τὸν Τρωικὸν πόλεμον φασὶ Πενθεσίλειαν τὴν βασιλεύουσαν τῶν ὑπολελειμμένων Ἀμαζονίδων, Ἄρεος μὲν οὖσαν θυγατέρα, φόνον δ' ἐμφύλιον 158 ἐπιτελεσάμενην, φνυγεῖν ἐκ τῆς πατρίδος διὰ τὸ μύσος. συμμαχήσασαν δὲ τοῖς Τρωσὶ μετὰ τὴν Ἑκτορος τελευτὴν πολλοὺς ἀνελεῖν τῶν Ἑλλήνων, 10 ἀριστεύσασαν δ' αὐτὴν ἐν τῇ παρατάξει καταστρέψαι τὸν βίον ἥρωικῶς ὑπ' Ἀχιλλέως ἀναιρεθεῖσαν. τῶν μὲν οὖν Ἀμαζονίδων ἐσχάτην ταύτην λέγουσιν ἀνδρείαά διενεγκεῖν, καὶ τὸ λοιπὸν αἰεὶ τὸ ἔθνος ταπεινούμενον ἀσθενῆσαι παντέλῳς· διὸ καὶ κατὰ 15 τοὺς νεωτέρους καιροὺς, ἐπειδὴν τινες περὶ τῆς αὐτῶν ἀνδρείας διεξίωσι, μύθους ἡγοῦνται πεπλάσμενους τὰς περὶ τῶν Ἀμαζονίδων ἀρχαιολογίας.

47 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰ πρὸς ἄρκτους κεκλιμένα μέρος τῆς Ἀσίας ἠξιώσαμεν ἀναγραφῆς, οὐκ ἀνοίκειον εἶ- 20 ναι νομίζομεν τὰ περὶ τῶν Ἱπερβορέων μυθολογούμενα διελθεῖν. τῶν γὰρ τὰς παλαιὰς μυθολογίας ἀναγεγραφότων Ἐκαταῖος καὶ τινες ἕτεροί φασιν ἐν τοῖς ἀντιπέρας τῆς Κελτικῆς τόποις κατὰ τὸν ὠκεανὸν εἶναι νῆσον οὐκ ἐλάττω τῆς Σικελίας. 25 ταύτην ὑπάρχειν μὲν κατὰ τὰς ἄρκτους, κατοικεῖσθαι δὲ ὑπὸ τῶν ὀνομαζομένων Ἱπερβορέων ἀπὸ τοῦ πορρωτέρω κεῖσθαι τῆς βορείου πνοῆς· οὐδαν

δ' αὐτὴν εὐγειὸν τε καὶ πάμφορον, ἔτι δ' εὐκρα-
 σία διαφέρουσιν, διττοὺς κατ' ἔτος ἐκφέρειν καρ-
 πούς. μυθολογοῦσι δ' ἐν αὐτῇ τὴν Λητὼ γερονέ- 2
 ναι· διὸ καὶ τὸν Ἀπόλλω μάλιστα τῶν ἄλλων θεῶν
 5 παρ' αὐτοῖς τιμᾶσθαι· εἶναι δ' αὐτοὺς ὥσπερ ἱερεῖς
 τινὰς Ἀπόλλωνος διὰ τὸ τὸν θεὸν τοῦτον καθ'
 ἡμέραν ὑπ' αὐτῶν ὑμνεῖσθαι μετ' ᾠδῆς συνεχῶς
 καὶ τιμᾶσθαι διαφερόντως. ὑπάρχειν δὲ καὶ κατὰ
 τὴν νῆσον τέμενός τε Ἀπόλλωνος μεγαλοπρεπὲς καὶ
 10 ναὸν ἀξιόλογον ἀναθήμασι πολλοῖς κεκοσμημένον,
 σφαιροειδῇ τῷ σχήματι. καὶ πόλιν μὲν ὑπάρχειν 3
 ἱερὰν τοῦ θεοῦ τούτου, τῶν δὲ κατοικούντων αὐ-
 τὴν τοὺς πλείστους εἶναι καθαριστάς, καὶ συνεχῶς
 ἐν τῷ ναῷ καθαρίζοντας ὕμνους λέγειν τῷ θεῷ μετ'
 15 ᾠδῆς, ἀποσεμνύνοντας αὐτοῦ τὰς πράξεις. ἔχειν 4
 δὲ τοὺς Ὑπερβορέους ἰδίαν τινὰ διάλεκτον, καὶ πρὸς
 τοὺς Ἕλληνας οἰκειότατα διακεῖσθαι, καὶ μάλιστα
 πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ Ἀηλείους, ἐκ παλαιῶν χρό-
 νων παρειληφότας τὴν εὐνοίαν ταύτην. καὶ τῶν
 20 Ἑλλήνων τινὰς μυθολογοῦσι παραβαλεῖν εἰς Ὑπερ-
 159 βορέους, καὶ ἀναθήματα πολυτελεῖα καταλιπεῖν γράμ-
 μασιν Ἑλληνικοῖς ἐπιγεγραμμένα. ὥσάντως δὲ καὶ 5
 ἐκ τῶν Ὑπερβορέων Ἄβαριν εἰς τὴν Ἑλλάδα καταν-
 τήσαντα τὸ παλαιὸν ἀνασῶσαι τὴν πρὸς Ἀηλείους
 25 εὐνοίαν τε καὶ συγγένειαν. φασὶ δὲ καὶ τὴν σε-
 λήνην ἐκ ταύτης τῆς νήσου φαίνεσθαι παντελῶς
 ὀλίγον ἀπέχουσιν τῆς γῆς καὶ τινὰς ἐξοχὰς γεώδεις
 ἔχουσιν ἐν αὐτῇ φανεράς. λέγεται δὲ καὶ τὸν θεὸν 6

δι' ἐτῶν ἑννεακαίδεκα καταντᾶν εἰς τὴν νῆσον, ἐν
οἷς αἱ τῶν ἄστρον ἀποκαταστάσεις ἐπὶ τέλος ἄγον-
ται· καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἑννεακαίδεκαετῆ χρόνον ὑπὸ
7 τῶν Ἑλλήνων Μένωνος ἐνιαυτὸν ὀνομάζεσθαι. κατὰ
δὲ τὴν ἐπιφάνειαν ταύτην τὸν θεὸν καθαρίζειν τε ⁵
καὶ χορεύειν συνεχῶς τὰς νύκτας ἀπὸ ἰσημερίας
ἑαρινῆς ἕως πλειάδος ἀνατολῆς ἐπὶ τοῖς ἰδίοις εὐη-
μερήμασι τερούμενον. βασιλεύειν δὲ τῆς πόλεως
ταύτης καὶ τοῦ τεμένους ἐπάρχειν τοὺς ὀνομαζομέ-
νους Βορεάδας, ἀπογόνους ὄντας Βορέου, καὶ κατὰ ¹⁰
γένους αἰεὶ διαδέχεσθαι τὰς ἀρχάς.

48 Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων μεταβιβάζομεν
τὸν λόγον ἐπὶ τὰ ἕτερα μέρη τῆς Ἀσίας τὰ μὴ τε-
τευχότα τῆς ἀναγραφῆς, καὶ μάλιστα τὰ κατὰ τὴν
Ἀραβίαν. αὕτη γὰρ κεῖται μὲν μετὰ τὴν Συρίας καὶ ¹⁵
τῆς Αἰγύπτου, πολλοῖς δὲ καὶ παντοδαποῖς ἔθνεσι
διείληπται. τὰ μὲν οὖν πρὸς τὴν ἑω μέρη κατοικοῦ-
σιν Ἀραβες οὕς ὀνομάζουσι Ναβαταίους, νεμόμενοι
χώραν τὴν μὲν ἔρημον, τὴν δὲ ἄνυδρον, ὀλίγην δὲ
2 καρποφόρον. ἔχουσι δὲ βίον ληστρικόν, καὶ πολλὴν ²⁰
τῆς ὁμόρου χώρας κατατρέχοντες ληστεύουσιν, ὄντες
δύσμαχοι κατὰ τοὺς πολέμους. κατὰ γὰρ τὴν
ἄνυδρον χώραν λεγομένην κατεσκευασμένους εὐκαιρα
φρέατα, καὶ ταῦτα πεποιηκότες τοῖς ἄλλοεθνεσίν
ἔγνωσθα, συμφεύγουσιν εἰς τὴν χώραν ταύτην ἀκιν- ²⁵
3 δύνως. αὐτοὶ μὲν γὰρ εἰδότες τὰ κατακεκρυμμένα
τῶν ὑδάτων, καὶ ταῦτ' ἀνοίγοντες, χρῶνται θαψι-

2 οἷς] οἷς καὶ C 4 Μένωνος] μέγαν C 8 δὲ
Dindorf, τε libri 18 ὀνομάζουσιν ἀβαταίους D 24
ἄλλοεθνεσίν Dindorf, ἄλλοις ἔθνεσιν libri.

λέσει ποτοῖς· οἱ δὲ τούτους ἐπιδιώκοντες ἄλλοεθνεῖς
 σπανίζοντες τῆς ὑδρείας διὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν φρεά-
 τῶν, οἱ μὲν ἀπόλλυνται διὰ τὴν σπάνιν τῶν ὑδά-
 των, οἱ δὲ πολλὰ κακοπαθήσαντες μόγις εἰς τὴν
 5 οἰκείαν σῶζονται. διόπερ οἱ ταύτην τὴν χώραν 4
 160 κατοικοῦντες Ἄραβες, ὄντες δυσκαταπολέμητοι, δια-
 τελοῦσιν ἀδούλωτοι, πρὸς δὲ τούτοις ἐπὶ μὲν
 ἡγεμόνα τὸ παράπαν οὐ προσδέχονται, διατελοῦσι
 δὲ τὴν ἐλευθερίαν διαφυλάττοντες ἀσάλευτον. διό- 5
 10 περ οὗτ' Ἀσσύριοι τὸ παλαιὸν οὗθ' οἱ Μήδων καὶ
 Περσῶν, ἔτι δὲ Μακεδόνων βασιλεῖς ἡδυνήθησαν
 αὐτοὺς καταδουλώσασθαι, πολλὰς μὲν καὶ μεγάλας
 δυνάμεις ἐπ' αὐτοὺς ἀγαγόντες, οὐδέποτε δὲ τὰς
 ἐπιβολὰς συντελέσαντες. ἔστι δ' ἐν τῇ χώρᾳ τῶν 6
 15 Ναβαταίων καὶ πέτρα καθ' ὑπερβολὴν ὄχυρά, μίαν
 ἀνάβασιν ἔχουσα, δι' ἧς κατ' ὀλίγους ἀναβαίνον-
 τες ἀποτίθενται τὰς ἀποσκευὰς· λίμνη τε μεγάλη
 φέρουσα πολλὴν ἄσφαλτον, ἐξ ἧς λαμβάνουσιν οὐκ
 ὀλίγας προσόδους. αὕτη δ' ἔχει τὸ μὲν μῆκος στα- 7
 20 δίων ὥς πεντακοσίων, τὸ δὲ πλάτος ὥς ἐξήκοντα,
 τὸ δ' ὕδωρ δυσῶδες καὶ διάπικρον, ὥστε μὴ δύ-
 νασθαι μήτ' ἰχθύιν τρέφειν μήτ' ἄλλο τῶν καθ'
 ὕδατος εἰωθότων ζώων εἶναι. ἐμβαλλόντων δ' εἰς
 αὐτὴν ποταμῶν μεγάλων τῇ γλυκύτητι διαφόρων,
 25 τούτων μὲν περιγίνεται κατὰ τὴν δυσωδίαν, ἐξ αὐ-
 τῆς δὲ μέσης κατ' ἐνιαυτὸν ἐκφυσθεῖ ἀσφάλτου μέ-
 γεθος ποτὲ μὲν μεῖζον ἢ τριπλεθρον, ἔστι δ' ὅτε

4 μόλις II 12 μὲν] δὲ DF 14 τῶν ἀναβατῶν D
 23 ἐμβαλλόντων CF 26 ἐκφύσσει DF.

δυοῖν πλέθρων· ἐφ' ᾧ δὴ συνήθως οἱ περιοικοῦν-
 τες βάρβαροι τὸ μὲν μεῖζον καλοῦσι ταῦρον, τὸ δ'
 8 ἔλαττον μόσχον ἐπονομάζουσιν. ἐπιπλεούσης δὲ τῆς
 ἀσφάλτου πελαγίας ὁ τύπος φαίνεται τοῖς [μὲν] ἐξ
 ἀποστήματος θεωροῦσιν οἶονεϊ νῆσος. τὴν δ' ἔκπτω- 5
 σιν τῆς ἀσφάλτου συμβαίνει φανερὰν γίνεσθαι τοῖς
 ἀνθρώποις πρὸ ἡμερῶν εἴκοσι [δύο]· κύκλῳ γὰρ τῆς
 λίμνης ἐπὶ πολλοὺς σταδίους ὁσμὴ προσπίπτει μετὰ
 πνεύματος, καὶ πᾶς ὁ περὶ τὸν τόπον ἄργυρός τε
 καὶ χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἀποβάλλει τὴν ιδιότητα τοῦ 10
 χρώματος. ἀλλ' αὕτη μὲν ἀποκαθίσταται πάλιν,
 ἐπειδὴν ἀναφυσήθῃναι συμβῇ πᾶσαν τὴν ἀσφαλ-
 τον· ὁ δὲ πλησίον τόπος ἔμπυρος ὢν καὶ δυσώδης
 ποιεῖ τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων ἐπίνοσα καὶ παν-
 9 τελῶς ὀλιγοχρόνια. ἀγαθὴ δ' ἐστὶ φοινικόφυτος 15
 ὅσῃν αὐτῆς συμβαίνει ποταμοῖς διειληφθαι χρησί-
 μοις ἢ πηγαῖς δυναμέναις ἀρδεύειν. γίνεται δὲ περὶ
 τοὺς τόπους [τούτους] ἐν αὐλῶνι τινι καὶ τὸ καλού-
 μενον βάλαμον, ἐξ οὗ πρόσοδον ἄδρὰν λαμβά-
 νουσιν, οὐδαμοῦ μὲν τῆς ἄλλης οἰκουμένης εὐρι- 20
 σκομένου τοῦ φυτοῦ τούτου, τῆς δ' ἐξ αὐτοῦ χρείας 161
 εἰς φάρμακα τοῖς ἰατροῖς καθ' ὑπερβολὴν εὐθε-
 τούσης.

49 Ἡ δ' ἐχομένη τῆς ἀνδρου καὶ ἐρήμου χώρας
 Ἀραβία τοσοῦτο διαφέρει ταύτης ὥστε διὰ τὸ πλη- 25
 θος τῶν ἐν αὐτῇ φνομένων καρπῶν τε καὶ τῶν ἄλ-

1 ᾧ] ὧν codices; cf. XIX 98 4 τύπος Schäfer,
 τόπος libri μὲν codices, om. XIX 98 7 δύο DF; cf. XIX 98
 12 ἀναφυσῆσαι codices; cf. XIX 98 14 ποιεῖται vulg. 16
 αὐτοῖς DF 17 ἀρδεύειν GM, ἀρδεῦσαι cet. 18 τούτους
 om. CDF 19 ἄδρὰν XIX 98, μικρὰν D, λαμπρὰν Π.

λων ἀγαθῶν εὐδαίμονα Ἀραβίαν προσαγορευθῆναι.
 κάλαμον μὲν γὰρ καὶ σχοῖνον καὶ τὴν ἄλλην ὕλην 2
 τὴν ἀρωματίζουσιν πολλὴν φέρει καὶ καθόλου παντο-
 दाπὰς φύλλων εὐωδίας, καὶ τῶν ἀποσταζόντων δα-
 5 κρύων ὁσμαῖς ποικίλαις διείληπται· τὴν τε γὰρ
 σμύρναν καὶ τὸν προσφιλέστατον τοῖς θεοῖς εἰς τε
 τὴν οἰκουμένην ἄπασαν διαπόμπιμον λιβανωτὸν αἰ-
 ταύτης ἐσχατιαὶ φέρουσι. τοῦ δὲ κόστου καὶ κασίας, 3
 ἔτι δὲ κινναμώμου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων
 10 χόρτοι καὶ θάμνοι βαθεῖται τοσαῦται πεφύκασιν ὥστε
 τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις σπανίως ἐπὶ βωμοὺς θεῶν τι-
 θέμενα παρ' ἐκείνοις καὶ κλιβάνων ὑπάρχειν ἐκκαύ-
 ματα, καὶ τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις μικρῶ δείγματι ὑπάρ-
 χοντα παρ' ἐκείνοις στιβάδας οἰκετικὰς ἐπὶ τῶν
 15 οἰκῶν παρέχεσθαι. τό τε καλούμενον κινάμωμον
 διάφορον χρεῖαν παρεχόμενον καὶ ρητίνην καὶ τερέ-
 βινθος ἄπλωτος εὐωδῆς φύεται περὶ τοὺς τόπους.
 ἐν δὲ τοῖς ὕρεσιν οὐ μόνον ἐλάτῃ καὶ πεύκῃ φύεται 4
 θαυιλής, ἀλλὰ καὶ κέδρος καὶ ἄρκενθος ἄπλωτος
 20 καὶ τὸ καλούμενον βόρατον. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα
 φύσεις εὐώδεις καρποφοροῦσαι τὰς ἀπορροίας καὶ
 προσπνεύσεις ἔχουσι τοῖς ἐγγίτασι προσηνεστάτας.
 καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ τῆς γῆς ἔχει τι φυσικὸν ἑνατμον
 καὶ θυμιάμασιν ἡδέσιν εἰκόσ. διὸ καὶ κατὰ τινὰς 5
 25 τόπους τῆς Ἀραβίας ὀρνυτομένης τῆς γῆς εὐρίσκονται
 φλέβες εὐώδεις, ὧν μεταλλευομένων ἐξαισίοι τὸ μέ-
 γεθος λατομίαι γίνονται· ἐκ δὲ τούτων τὰς οἰκίας
 συλλέγοντες κατασκευάζουσιν, αἷς ὅταν ἐκ τοῦ περι-

7 πᾶσαν CF αἰ ταύτης Reiske, ἀπ' αὐτῆς αἰ ταύτης
 libri 10 χόρτοι] οἱ χόρτοι C 24 ἡδέσιν] εὐώδεσιν II.

έχοντος προσπέσῃσι ψεκάδες, τὸ διατηκόμενον ὑπὸ
 τῆς ἰκμάδος συρρεῖ εἰς τὰς ἀρμογὰς τῶν λίθων, καὶ
 50 πηγνύμενον συμφνεῖς ἀπεργάζεται τοίχους. μεταλ-
 λεύεται δὲ κατὰ τὴν Ἀραβίαν καὶ ὁ προσαγορευό-
 μενος ἄπυρος χρυσός, οὐχ ὥσπερ παρὰ τοῖς ἄλλοις ⁵
 ἐκ ψηγμάτων καθεψόμενος, ἀλλ' εὐθὺς ὀρυττόμενος ¹⁶²
 εὐρίσκεται τὸ μέγεθος καρύοις κασταναῖκοις παρα-
 πλήσιος, τὴν δὲ χρόαν οὕτω φλογώδης ὥστε τοὺς
 ἐντιμοτάτους λίθους ὑπὸ τῶν τεχνιτῶν ἐνδεθέντας
 2 ποιεῖν τὰ κάλλιστα τῶν κοσμημάτων. θρεμμάτων ¹⁰
 τε παντοδαπῶν τοσοῦτο κατ' αὐτὴν ὑπάρχει πλήθος
 ὥστε ἔθνη πολλὰ νομάδα βίον ἤρημένα δύνασθαι
 καλῶς διατρέφεσθαι, σίτου μὲν μὴ προσδεόμενα,
 τῇ δ' ἀπὸ τούτων δαψιλείᾳ χορηγούμενα. θηρίων
 τε πλήθος ἀλκίμων ἢ προσορίζουσα τῇ Συρίᾳ τρέφει. ¹⁵
 καὶ γὰρ λέοντας καὶ παρδάλεις ἐν αὐτῇ πολλὰ πλεί-
 ονας καὶ μείζους καὶ ταῖς ἀλκαῖς διαφόρους πεφυ-
 κέναι ἥπερ ἐν τῇ Λιβύῃ συμβέβηκε· πρὸς δὲ τούτοις
 3 οἱ καλούμενοι Βαβυλώνιοι τίγρεις. φέρει δὲ καὶ
 ζῶα διφυῆ καὶ μεμιγμένα ταῖς ιδέαις, ὧν αἱ μὲν ²⁰
 ὀνομαζόμεναι στρουθοκάμηλοι περιειλήφασιν τοῖς τύ-
 ποις μίγματα χηνῶν καὶ καμήλων ἀκολουθῶς τῇ
 προσηγορίᾳ. τὸ μὲν γὰρ μέγεθος ἔχουσι νεογενεῖ
 καμήλῳ παραπλήσιον, τὰς δὲ κεφαλὰς πεφρικυίας
 θριξὶ λεπταῖς, τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς μεγάλους καὶ κατὰ ²⁵
 τὴν χρόαν μέλανας, ἀπαράλλάκτους κατὰ τὸν τύπον

1 τὸ διατηκόμενον Wesseling, τὸ om. D, διὰ τὸ τηκό-
 μενον CF ὑπὸ Dindorf, ἀπὸ libri 2 συρρεῖν CF
 ἀρμάς D 18 πρὸς — τίγρεις f. del. 22 χηνῶν] πτη-
 νῶν Rhod. 24 πεφρικυίας Cobet, πεφυκυίας libri.

καὶ τὸ χροῶμα τοῖς τῶν καμῆλων. μακροτράχηλον 4
 δ' ὑπάρχον ῥύγχος ἔχει βραχὺ παντελῶς καὶ εἰς
 ὄξυ συνηγμένον. ἐπτέρωται δὲ ταρσοῖς μαλακοῖς
 [καὶ] τετριχωμένοις, καὶ δυοὶ σκέλεσι στηριζόμενον
 5 καὶ ποσὶ διχήλοις χερσαῖον ἔμα φαίνεται καὶ πτηνόν.
 διὰ δὲ τὸ βάρος οὐ δυνάμενον ἐξῆραι καὶ πέτεσθαι 5
 κατὰ τῆς γῆς ὥκως ἀκροβατεῖ, καὶ διωκόμενον ὑπὸ
 τῶν ἐπιδέων τοῖς ποσὶ τοὺς ὑποπίπτοντας λίθους
 οὕτως εὐτόνως ἀποσφενδονᾷ πρὸς τοὺς διώκοντας
 10 ὥστε πολλάκις καρτεραῖς πληγαῖς αὐτοὺς περιπίπτειν.
 ἐπειδὴν δὲ περικατάληπτον ἦ, τὴν κεφαλὴν εἰς τινα 6
 θάμνον ἢ τοιαύτην σκέπην ἀποκρύπτεται, οὐχ, ὥς
 οἴονται τινες, ἀφροσύνη καὶ νωθρότητι ψυχῆς διὰ
 τὸ μὴ βλέπειν ἐτέρους μὴδ' αὐτὸ βλέπεσθαι δια-
 15 λαμβάνον ὕφ' ἐτέρων, ἀλλὰ διὰ τὸ τοῦ σώματος
 ἔχειν τοῦτο τὸ μέρος ἀσθενέστατον σκέπην αὐτῷ
 πρὸς σωτηρίαν περιποιεῖ· ἀγαθὴ γὰρ ἡ φύσις δι- 7
 163 δάσκαλος ἅπασι τοῖς ζώοις πρὸς διατήρησιν οὐ
 μόνον ἑαυτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν γεννωμένων, διὰ τῆς
 20 συγγενοῦς φιλοζωίας τὰς διαδοχὰς εἰς αἰδίων ἄρουσα
 διαμονῆς κύκλον. αἱ δὲ καλούμεναι καμηλοπαρδά-51
 λεις τὴν [μὲν] μῆξιν ἀμφοτέρων ἔχουσι τῶν ἐν τῇ
 προσηγορίᾳ περιειλημμένων ζώων. τῷ μὲν γὰρ
 μεγέθει μικρότεραι τῶν καμῆλων εἰσὶ καὶ βραχυ-
 25 τραχηλότεραι, τὴν δὲ κεφαλὴν καὶ τὴν τῶν ὀμμάτων
 διάθεσιν παρδάλει παρεμφερεῖς διατετύπωνται· τὸ

3 μαλακῶς fort. 4 καὶ om. CD; καὶ μαλακοῖς F 12
 7] τινα add. D 17 περιποιεῖν vulg., περιποιεῖν Reiske
 20 διαδοχὰς] διαμονὰς DF 21 διαμονῆς] διαδοχῆς C
 καμηλοπαρδεις D 22 μὲν del. Dind. 26 παρεμφερεῖ C,
 προσεμφερεῖ D, corr. Hertlein.

δὲ κατὰ τὴν ῥάχιν κύρτωμα παρεμφερὲς ἔχουσαι
καμήλῳ, τῷ χρώματι καὶ τῇ τριχώσει παρδάλεσιν
ἐοίκασιν· ὁμοίως δὲ καὶ τὴν οὐρὰν μακρὰν ἔχουσαι
2 τὴν τοῦ θηρίου φύσιν ἀποτυποῦνται. γίνονται δὲ
καὶ τραγέλαφοι καὶ βοῦβαλοι καὶ ἄλλα πλείω γένη 5
δίμορφα ζῶων καὶ τὴν σύνθεσιν ἐκ τῶν πλείστον
τὴν φύσιν κεχωρισμένων ἔχοντα, περὶ ὧν τὰ κατὰ
3 μέρος μακρὸν ἂν εἶη γράφειν. δοκεῖ γὰρ ἡ συνεγ-
γίζουσα χώρα τῇ μεσημβρίᾳ τὴν ἀφ' ἡλίου δύναμιν
ζωτικωτάτην οὔσαν πολλὴν ἐμπνεῖσθαι, καὶ διὰ 10
τοῦτο πολλῶν καὶ ποικίλων, ἔτι δὲ καλῶν ζῴων
4 φύσεις γεννᾶν. διὰ δὲ τὰς αὐτὰς αἰτίας κατὰ μὲν
τὴν Αἴγυπτον τοὺς τε κροκοδείλους φέρεσθαι καὶ
τοὺς ποταμίους ἵππους, κατὰ δὲ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ
τὴν τῆς Αἰθύης ἔρημον ἐλεφάντων τε πλῆθος καὶ 15
παντοδαπῶν ὕφεων τε καὶ τῶν ἄλλων θηρίων καὶ
δρακόντων ἐξηλλαγμένων τοῖς τε μεγέθεσι καὶ ταῖς
ἀλκαῖς, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς περὶ τὴν Ἰνδικὴν ἐλέ-
φαντας, ὑπερβάλλοντας τοῖς τε ὕγκοις καὶ πλήθεσιν,
ἔτι δὲ ταῖς ἀλκαῖς. 20

52 Οὐ μόνον δ' ἐν ταύταις ταῖς χώραις ζῷα γεν-
νᾶται ταῖς ἰδέαις ἐξηλλαγμένα διὰ τὴν ἀφ' ἡλίου
συνεργίαν καὶ δύναμιν, ἀλλὰ καὶ λίθων παντοίων
ἐκφύσεις διάφοροι ταῖς χρόαις καὶ ταῖς λαμπρότησι
2 διαφανεῖς. τοὺς γὰρ κρυστάλλους λίθους ἔχειν τὴν 25
σύστασιν ἐξ ὕδατος καθαροῦ παγέντος οὐχ ὑπὸ ψύ-
χους, ἀλλ' ὑπὸ θείου πυρὸς δυνάμεως, δι' ἣν ἀσθή-
πτους μὲν αὐτοὺς διαμένειν, βαφῆναι δὲ πολυμόρφως

ἀναθυμιάσει πνεύματος. σμαράγδους γὰρ καὶ τὰ 3
καλούμενα βηρύλλια κατὰ τὰς ἐν τοῖς χαλκονοργείοις
μεταλλείας γινόμενα διὰ τὴν ἀπὸ τῶν θείων βαφῆν
καὶ σύνδεσιν συγχρῶζεσθαι, τοὺς δὲ χρυσολλίθους
164 ὑπὸ καπνώδους ἀναθυμιάσεως ἡλίου θερμοῦτητι φυ-
6 ομένους λέγουσι τυγχάνειν τούτου τοῦ χρώματος.
διὸ καὶ τοὺς ὀνομαζομένους ψευδοχρῶσους κατα- 4
σκευάζεσθαι διὰ τοῦ θνητοῦ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων γε-
γονότος πυρὸς βαπτομένων τῶν κρυστάλλων. τὰς
10 δὲ τῶν ἀνθρώπων φύσεις φωτὸς δύνει ἐμπλη-
θεῖσαν τῇ πῆξει φασὶν ἀποτελεῖν τῷ μᾶλλον καὶ
ἥττον τὰς ἐν αὐτοῖς διαφοράς. παραπλησίως δὲ 5
καὶ τὰς τῶν ὀρνέων μορφὰς ἐπιχρῶζεσθαι, τὰς μὲν
ὀλοπορφύρους φαινομένας, τὰς δὲ κατὰ μέρος παν-
15 τοίαις χροαῖς διειλημμένας· τὰ μὲν γὰρ φλόγινα,
τὰ δὲ κροκώδη, τινὰ δὲ σμαραγδίζοντα, πολλὰ δὲ
χρυσοειδῆ φαίνεσθαι κατὰ τὰς πρὸς τὸ φῶς ἐγκλί-
σεις αὐτῶν, καὶ καθόλου πολυειδεῖς καὶ δυσεξη-
νεύτους ἀποτελεῖσθαι χροάς· ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς κατ'
20 οὐρανὸν ἱριδος ὁρᾶσθαι γινόμενον ὑπὸ τοῦ περὶ
τὸν ἥλιον φωτός. ἐκ δὲ τούτων τοὺς φυσιολόγους 6
συλλογιζομένους ἀποφαίνεσθαι διότι καὶ τὴν ἄνω-
θεν τῆς τῶν προειρημένων ἐκφύσεως ποικιλίαν ἔβα-
ψεν ὁ συγγενὴς θερμοσμία, συνεργήσαντος ἡλίου
25 τοῦ ζωοποιούντος τὰς ἐκάστων μορφάς. καθόλου 7
δὲ καὶ τῆς περὶ τὰ ἄνθη διαφορᾶς τῆς χροᾶς καὶ

5 θερμοῦτης CF' φνομένης conicio 7 ψευδοχρυσολίθους Salmasius 9 τὰς — φύσεις] ταῖς — φύσεσι conicio 11 φασὶν Rhod., φύσιν codices τῷ] καὶ τῷ Reiske 20 ἱριος D 23 τῆς del. et ἐκ φύσεως leg. Reiske.

τῆς τῆς γῆς ποικιλίας τοῦτον ὑπάρχειν αἴτιον καὶ
 δημιουργόν· οὐ τὴν φυσικὴν ἐνέργειαν τὰς θνητάς
 τέχνας μιμησαμένας βάπτειν ἕκαστα καὶ ποικίλλειν,
 8 μαθητρίας γενομένας τῆς φύσεως. τὰ μὲν γὰρ χρώ-
 ματα τὸ φῶς ἀπεργάζεσθαι, τὰς δὲ ὁσμάς τῶν καρ- 5
 πῶν καὶ τὰς ιδιότητας τῶν χυλῶν, ἔτι δὲ τὰ μεγέθη
 τῶν ζώων καὶ τὰς ἐκάστου διαθέσεις, πρὸς δὲ τοῦ-
 τοις τὰς τῆς γῆς ιδιότητας, γεννᾶν τὴν περὶ τὸν
 ἥλιον θερμοσίαν, εἰς πολυτραφῆ χώραν καὶ γόνι-
 μον ὕδωρ ἐνθάλπουσαν καὶ δημιουργὸν γινομένην 10
 9 τῆς ἐκάστου φύσεως. διόπερ οὔτε ἡ Παρία λύνθος
 οὔτ' ἄλλη θαυμαζομένη πέτρα τοῖς Ἀραβίοις λίθοις
 ἐξισωθῆναι δύναται, ὧν λαμπροτάτη μὲν ἡ λευ-
 κότης, βαρυτάτος δὲ ὁ σταθμός, ἡ δὲ λειότης ὑπερ-
 βολὴν ἑτέροις οὐκ ἀπολείπουσα. αἰτία δὲ τῆς χώρας 15
 τῆς κατὰ μέρος ιδιότητος, καθάπερ προεῖπον, ἡ περὶ
 τὸν ἥλιον δύναμις, θερμοσίᾳ μὲν πῆξασα, ξηρότητι 165
 53 δὲ πηλῆσασα, φέγγει δὲ λαμπρύνασα. διὸ καὶ τὸ
 τῶν ὀρνέων γένος πλείστης θερμοσίας κεκοινωνηκὸς
 ἐγένετο διὰ μὲν τὴν κουφότητα πτηνόν, διὰ δὲ τὴν 20
 ἀφ' ἡλίου συνεργίαν ποικίλον, καὶ μάλιστα κατὰ
 2 τὰς προκειμένας ἡλίῳ χώρας. ἡ μὲν γὰρ Βαβυλωνία
 ταύρων ἐκτρέφει πλῆθος παντοίαις χοδαῖς ἐπηνθι-
 σμένων, αἱ δὲ τῆς Συρίας ἐσχατιαὶ ψιττακοὺς καὶ
 πορφυρίωνας καὶ μελεαγρίδας καὶ ἄλλας ζώων ἰδίας 25
 3 φύσεις τοῖς χρώμασι καὶ ποικίλας συγκρίσεις. ὁ δ'
 αὐτὸς λόγος καὶ κατὰ τὰς ἄλλας χώρας τῆς γῆς τὰς
 κατὰ τὴν ὁμοίαν κρᾶσιν κειμένας, λέγω δ' Ἰνδικὴν

1 τῆς τῆς | τὰς τῆς vulg. 11 λύνθος II, λ*** D,
 λίθος AB 22 ἡλίου II 25 ἄλλων F 27 τὰς τῆς γῆς D.

καὶ τὴν Ἑρυνθρὰν θάλατταν, ἔτι δὲ Αἰθιοπίαν καὶ
 τινὰ μέρη τῆς Λιβύης. ἀλλὰ τῆς μὲν πρὸς ἀνατολὰς 4
 κεκλιμένης πιότερας οὔσης εὐγενέστερα καὶ μείζονα
 φύεται ξῶα· τῆς δ' ἄλλης αἰὲ κατὰ τὸν τῆς ἀρετῆς
 5 λόγον ἕκαστα ταῖς διαθέσεσι γεννᾶται. ὁμοίως δὲ 5
 καὶ τῶν δένδρων οἱ φοίνικες κατὰ μὲν τὴν Λιβύην
 αὐχμηροὺς καὶ μικροὺς ἐκφέρουσι καρπούς, τῆς δὲ
 Συρίας κατὰ μὲν τὴν Κοίλην οἱ καρυστοὶ προσαγο-
 ρευόμενοι γεννῶνται, διάφοροι κατὰ τε τὴν γλυ-
 10 κότητα καὶ τὸ μέγεθος, ἔτι δὲ τοὺς χυμούς. τούτων 6
 δὲ πολλῶ μείζους κατὰ τὴν Ἀραβίαν καὶ τὴν Βαβυ-
 λωνίαν ὄραν ἔστι γινομένους, κατὰ μὲν τὸ μέγεθος
 ἕξ δακτύλων ὄντας, τῇ δὲ χρόα τοὺς μὲν μηλίνους,
 τοὺς δὲ φοινικοὺς, ἐνίους δὲ πορφυρίζοντας· ὥσθ'
 15 ὑπ' αὐτῶν ἅμα καὶ τὴν ὕψιν τέρπεσθαι καὶ τὴν
 γεῦσιν ψυχαγωγεῖσθαι. τὰ δὲ στελέχη τῶν φοινίκων
 τὸ μὲν μῆκος ἀέριον ἔχει, τὴν δὲ περιφέρειαν ψιλὴν
 πανταχόθεν μέχρη τῆς κορυφῆς. ἀκρόκομα δ' ὄντα 7
 διαφόρους ἔχει τὰς ἀπὸ τῆς κόμης διαθέσεις· τὰ
 20 μὲν γὰρ πάντῃ τοὺς ῥάδικας ἔχει περικεχυμένους,
 καὶ κατὰ μέσον ἐκ τινος περιτραγέντος φλοιοῦ βο-
 τρωδὴ καρπὸν ἀνίσκει, τὰ δὲ ἐφ' ἓν μέρος ἔχοντα
 κεκλιμένους τὰς ἐπὶ τῆς κορυφῆς κόμας σχηματισμὸν
 166 ἀποτελεῖ λαμπάδος ἀπαιδυσσομένης, ἔνια δ' ἐπ'
 25 ἀμφοτέρω τὰ μέρη περικλόμενα καὶ διπλῇ τῇ κατα-
 θέσει τῶν κλάδων ἀμφίχαιτα γινόμενα γραφικὴν
 ἀποτελεῖ τὴν πρόσοψιν.

Τῆς δ' ὅλης Ἀραβίας τὴν μὲν ἐπὶ μεσημβρίαν 54

3 κειμένης CF 7 μικροὺς C 17 ὑψιλὴν C, ὑψη-
 λην D 22 ὑφ' CF.

νεύουσιν εὐδαίμονα προσαγορεύουσι, τὴν δ' ἐνδο-
 τέρω κειμένην νέμεται πλήθος Ἀράβων νομάδων
 καὶ σκηνίτην βίον ἡρημένων. οὗτοι δὲ θρεμματοτρο-
 φοῦντες ἀγέλας μεγάλας βοσκημάτων ἐναυλίζονται
 2 πεδίοις ἀμετρήτοις. ἡ δ' ἀνὰ μέσον ταύτης τε καὶ 5
 τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ἔρημος καὶ ἔνυδρός ἐστι,
 καθάπερ προεῖρηται· τὰ δὲ πρὸς δυσμὰς μέρη κε-
 κλιμένα τῆς Ἀραβίας διείληπται πεδίοις ἀμμάδεσιν
 ἀερίοις τὸ μέγεθος, δι' ὧν οἱ τὰς ὁδοιπορίας ποι-
 ούμενοι καθάπερ οἱ ἐν τοῖς πελάγεσι πρὸς τὰς ἀπὸ 10
 3 τῶν ἔρκτων σημασίας τὴν διεξοδὸν ποιοῦνται. τὸ δ'
 ὑπολειπόμενον μέρος τῆς Ἀραβίας τὸ πρὸς τὴν Συ-
 ρίαν κεκλιμένον πλήθει γεωργῶν καὶ παντοδαπῶν
 ἐμπόρων, οἱ διὰ τὰς τῶν φορτίων εὐκαίρους ἀντι-
 δόσεις τὰ παρ' ἀμφοτέροις σπανίζοντα πρὸς θα- 15
 4 ψίλειαν τῶν χρησίμων διορδοῦνται. ἡ δὲ παρὰ
 τὸν ὠκεανὸν Ἀραβία κεῖται μὲν ὑπεράνω τῆς εὐ-
 δαίμονος, ποταμοῖς δὲ πολλοῖς καὶ μεγάλοις διει-
 λημμένη πολλοὺς ποιεῖ τόπους λιμνάζοντας καὶ
 5 μεγάλων ἐλῶν περιμέτρους. τοῖς δ' ἐκ τῶν ποτα- 20
 μῶν ἐπακτοῖς ὕδασι καὶ τοῖς ἐκ τῶν θερρινῶν ὕμ-
 βρων γινομένοις ἀρδεύοντες πολλὴν χώραν, καὶ δι-
 πλοῦς καρποὺς λαμβάνουσι. τρέφει δὲ ὁ τόπος
 οὗτος ἐλεφάντων ἀγέλας καὶ ἄλλα ζῷα κητώδη
 χερσαῖα [θηρία] καὶ δίμορφα, ταῖς ἰδέαις ἐξηλλαγ- 25
 μένα· πρὸς δὲ τούτοις θρεμμάτων παντοδαπῶν
 πλήθει, καὶ μάλιστα βοῶν καὶ προβάτων τῶν τὰς
 6 μεγάλων καὶ παχείας ἐχόντων οὐράς. πλεῖστα δὲ

4 ἀγέλαις μεγάλαις II 10 ἀπὸ om. D 25 θηρία
 om. E.

καὶ διαφορώτατα γένη καμήλων τρέφει, τῶν τε
 ψιλῶν καὶ δασέων καὶ διπλοῦν ἀνατετακότεων τὸ
 κατὰ τὴν ῥάχιν κύρτωμα καὶ διὰ τοῦτο διτύλων
 ὀνομαζομένων, ὧν αἱ μὲν γάλα παρεχόμεναι καὶ
 5 κρεοφαγούμεναι πολλὴν παρέχονται τοῖς ἐγγωρίοις
 δαψίλειαν, αἱ δὲ πρὸς νωτοφορίαν ἡσκημέναι πυρῶν
 μὲν ἀνὰ δέκα μεδίμνους νωτοφοροῦσιν, ἀνδρώπους
 δὲ κατακειμένους ἐπὶ κλίνης πέντε βαστάξουσιν· αἱ
 δὲ ἀνάκωλοι καὶ λαγαραὶ ταῖς συστάσεσι δρομάδες
 10 εἰσὶ, καὶ διατείνουσι πλείστον ὁδοῦ μῆκος, καὶ
 μάλιστα πρὸς τὰς διὰ τῆς ἀνύδρου καὶ ἐρήμου συν-
 167 τελουμένας ὁδοιπορίας. αἱ δ' αὐταὶ καὶ κατὰ τοὺς 7
 πολέμους εἰς τὰς μάχας ἔχουσαι τοξότας ἄγονται
 δύο ἀντικαθημένους ἀλλήλοις ἀντινώτους· τούτων
 15 δὲ ὁ μὲν τοὺς κατὰ πρόσωπον ἀπαντῶντας, ὁ δὲ
 τοὺς ἐπιδιώκοντας ἀμύνεται. περὶ μὲν οὖν τῆς
 Ἀραβίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ φνομένων ἐἰ καὶ πεπλεο-
 νάκαμεν, ἀλλ' οὖν πολλὰ τοῖς φιλαναγνωστοῦσι
 πρὸς φιληκοῖαν ἀπηγγέλαμεν.

20 Περὶ δὲ τῆς κατὰ τὸν ὠκεανὸν εὐρεθείσης 55
 νήσου κατὰ τὴν μεσημβρίαν καὶ τῶν κατ' αὐτὴν
 παραδοξολογουμένων πειρασόμεθα συντόμως διελ-
 θεῖν, προεκθέμενοι τὰς αἰτίας τῆς εὐρέσεως ἀκριβῶς.
 Ἰαμβούλος ἦν ἐκ παίδων παιδείαν ἐξηλακώς, μετὰ 2
 25 δὲ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ὄντος ἐμπορίου καὶ αὐτὸς
 ἔδωκεν ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν· ἀναβαίνων δὲ
 διὰ τῆς Ἀραβίας ἐπὶ τὴν ἀρωματοφόρον ὑπὸ τινων
 ληστῶν συνελήφθη μετὰ τῶν συνοδοιπόρων. τὸ

μὲν οὖν πρῶτον μετὰ τινος τῶν συνεαλωκότων
 ἀπεδείχθη νομεύς, ὕστερον δ' ὑπὸ τινων Αἰθιοπῶν
 μετὰ τοῦ συνόντος ληστευθεὶς ἀπήχθη πρὸς τὴν
 3 παραθαλάττιον τῆς Αἰθιοπίας. οὗτοι δὲ συνηρπά-
 γησαν εἰς καθαρμὸν τῆς χώρας, ὄντες ἄλλοεθνεῖς. 5
 νόμιμον γὰρ ἦν τοῖς τῇδε κατοικοῦσιν Αἰθίοψι παρα-
 δεδομένον ἐκ παλαιῶν χρόνων, χρησμοῖς θεῶν κε-
 κυρωμένον, διὰ γενεῶν μὲν εἴκοσιν, ἑτῶν δ' ἑξακο-
 σίων, τῆς γενεᾶς ἀριθμουμένης τριακονταετοῦς·
 τοῦ δὲ καθαρμοῦ γινομένου δυσὶν ἀνθρώποις ἦν 10
 αὐτοῖς πλοιάριον κατεσκευασμένον τῷ μεγέθει σύμ-
 μετρον, τοὺς τ' ἐν τῇ θαλάττῃ χειμῶνας ἀναφέρειν
 ἰσχύον καὶ ῥαδίως ὑπὸ δυοῖν ἀνθρώπων ὑπη-
 ρετῆσθαι δυνάμενον· εἰς δὲ τοῦτο τροφήν δυσὶν
 ἀνθρώποις ἱκανὴν εἰς ἕξ μῆνας ἐνθήμενοί, καὶ τοὺς 15
 ἄνδρας ἐμβιβάσαντες, προσέταττον ἀνάγεσθαι κατὰ
 τὸν χρησμόν. πλεῖν δὲ διεκελεύοντο πρὸς τὴν με-
 4 σημβρίαν· ἤξιεν γὰρ αὐτοὺς εἰς νῆσον εὐδαίμονα
 καὶ ἐπικεῖς ἀνθρώπους, παρ' οἷς μακαρίως ζήσε-
 σθαι. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐαυτῶν ἔθνος ἔφρασαν, ἂν 20
 μὲν οἱ πεμφθέντες εἰς τὴν νῆσον διασωθῶσιν, ἑξα-
 κοσίων ἑτῶν εἰρήνης καὶ βίου κατὰ πᾶν εὐδαίμονος
 ἀπολαύσειν· εἰ δὲ καταπλαγέντες τὸ μῆκος τοῦ
 πελάγους εἰς τοῦπίσω ποιήσονται τὸν πλοῦν, ὥς
 ἄσεβεῖς καὶ λυμεῶνας ὅλου τοῦ ἔθνους τιμωραῖς 25
 5 περιπεσεῖσθαι ταῖς μεγίσταις. τοὺς μὲν οὖν Αἰθιοπίας
 φασὶ μεγάλην πανήγυριν ἀγαγεῖν παρὰ τὴν θάλατ-168
 ταν, καὶ θυσίας μεγαλοπρεπεῖς ἐπιτελέσαντας κατα-

6 τήνδε D 9 τριάκοντ' ἔτη DF 12 τ'] δ' CF
 27 μεγάλην φασὶ vulg.

στέφαι τοὺς σκεψομένους καὶ καθαροὺν ποιησομένους
 τοῦ ἔθνους ἑξαποστειλᾶι. τοὺτους δὲ πλεῦσαντας 6
 πέλαιος μέγα καὶ χειμασθέντας ἐν μηνὶ τέτταρσι
 προσενεχθῆναι τῇ προσημανθείσῃ νήσῳ, στρογγύλῃ
 5 μὲν ὑπαρχούσῃ τῷ σχήματι, τὴν δὲ περίμετρον
 ἔχούσῃ σταδίων ὥς πεντακισχιλίων. ἥδη δ' αὐτῶν 56
 ἐγγιζόντων τῇ νήσῳ τῶν ἐγχωρίων τινὰς ἀπαντή-
 σαντας καταγαγεῖν τὸ σκάφος· τοὺς δὲ κατὰ τὴν
 νῆσον συνδραμόντας θαυμάζειν μὲν τὸν τῶν ξένων
 10 κατάπλουν, προσενεχθῆναι δὲ αὐτοῖς ἐπιεικῶς καὶ
 μεταδιδόναι τῶν παρ' αὐτοῖς χρησίμων. εἶναι δὲ 2
 τοὺς τὴν νῆσον οἰκοῦντας ταῖς τε τῶν σωμάτων
 ιδιότησι καὶ ταῖς ἀγωγαῖς πολὺ διαλλάττοντας τῶν
 κατὰ τὴν ἡμετέραν οἰκουμένην· πάντας μὲν γὰρ
 15 παραπλησίους εἶναι τοῖς ἀναπλάσμασι τῶν σωμάτων,
 καὶ κατὰ τὸ μέγεθος ὑπεράγειν τοὺς τέτταρας πῆλεις,
 τὰ δὲ ὅσα τοῦ σώματος ἔχειν ἐπὶ ποσὸν καμπτό-
 μενα καὶ πάλιν ἀποκαθιστάμενα παραπλησίως τοῖς
 νευρώδεσι τόποις. εἶναι δὲ τοῖς σώμασιν ἀπαλοὺς 3
 20 μὲν καθ' ὑπερβολὴν, εὐτονωτέρους δὲ πολὺ τῶν
 παρ' ἡμῖν· δραξαμένων γὰρ αὐτῶν ταῖς χερσὶν
 ὀδηποτοῦν μηδένα δύνασθαι τὸ τοῖς δακτύλοις
 περιληφθὲν ἐκτρέψαι. τρίχας δ' ἀπλῶς μηδαμῇ τοῦ
 σώματος ἔχειν πλὴν ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ ὀφρύσι καὶ
 25 βλεφάροις, ἔτι δὲ καὶ πώγωνι, τὰ δὲ ἄλλα μέρη τοῦ
 σώματος οὕτω λεῖα ὥστε μηδὲ τὸν ἐλάχιστον χνοῦν
 ἐν τῷ σώματι φαίνεσθαι. εἶναι δὲ καὶ τῷ κάλλει 4
 διαπρεπεῖς καὶ ταῖς ἄλλαις περιγραφαῖς τοῦ σώματος

1 ποιησαμένους vulg. 12 τε om. vulg. 23 μηδαμοῦ F
 28 τοῦ σ. περιγραφαῖς vulg.

εὐρύθμους. καὶ τὰ μὲν τῆς ἀκοῆς τμήματα πολλὰ
 τῶν παρ' ἡμῖν ἔχειν εὐρυχωρόστερα, καὶ καθάπερ
 5 ἐπιγλωττίδας αὐτοῖς ἐκπεφυκέναι. ἴδιον δέ τι καὶ
 περὶ τὴν γλῶτταν αὐτοὺς ἔχειν, τὸ μὲν φυσικῶς
 αὐτοῖς συγγεγεννημένον, τὸ δ' ἐξ ἐπινοίας φιλο- 5
 τεχνούμενον· δίπτυχον μὲν γὰρ αὐτοὺς ἔχειν τὴν
 γλῶτταν ἐπὶ ποσόν, τὰ δ' ἐνδοτέρω προσδιαίρειν,
 6 ὥστε διπλὴν αὐτὴν γίνεσθαι μέχρι τῆς ῥίζης. διὸ
 καὶ ποιικιλωτάτους αὐτοὺς εἶναι [καὶ] ταῖς φωναῖς οὐ
 μόνον πᾶσαν ἀνθρωπίνην καὶ διηρθρωμένην διά- 10
 λεκτον μιμουμένους, ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν ὀρνέων
 πολυφωνίας, καὶ καθόλου πᾶσαν ἥχου ιδιότητα
 προῖεσθαι· τὸ δὲ πάντων παραδοξότατον, ἅμα πρὸς
 δύο τῶν ἐντυγγανόντων λαλεῖν ἐντελῶς, ἀποκρινο-
 μένους τε καὶ ταῖς ὑποκειμέναις περιστάσεσιν οἰκείως 15
 ὁμιλοῦντας· τῇ μὲν γὰρ ἑτέρᾳ πτυχὶ πρὸς τὸν ἕνα,
 τῇ δ' ἄλλῃ πάλιν ὁμοίως πρὸς τὸν ἕτερον διαλέγε- 169
 7 σθαι. εὐκρατότατον δ' εἶναι τὸν ἄερα παρ' αὐτοῖς,
 ὥς ἂν κατὰ τὸν ἰσημερινὸν οἰκοῦντας, καὶ μήθ'
 ὑπὸ καύματος μήθ' ὑπὸ ψύχους ἐνοχλουμένους. καὶ 20
 τὰς ὁπώρας δὲ παρ' αὐτοῖς παρ' ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν
 ἀκμάζειν, ὥσπερ καὶ ὁ ποιητής φησιν
 ὄχνη ἐπ' ὄχνη γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μῆλῳ,
 αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλή, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
 εἶναι δὲ διὰ παντὸς παρ' αὐτοῖς τὴν ἡμέραν ἴσην τῇ 25
 νυκτί, καὶ κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας μὴ γίνεσθαι

1 ἀκοῆς] ῥίος C 7 προσδιαίρειν Schäfer, πρὸς δια-
 ρεσιν libri 9 καὶ delevi, ταῖς φωναῖς καὶ Schäfer 15 περι-
 στάσεσιν] περιστάσει καὶ CD 17 ὁμοίως om. D 18 εὐκρα-
 τότερον CD 21 ὁπώρας] ὥρας DF.

παρ' αὐτοῖς σκιὰν μηδενὸς διὰ τὸ κατὰ κορυφὴν
εἶναι τὸν ἥλιον. βιοῦν δ' αὐτοὺς κατὰ συγγενείας 57
καὶ συστήματα, συνηγμένων τῶν οἰκείων οὐ πλει-
όνων ἢ τετρακοσίων· τοὺτους δ' ἐν τοῖς λειμῶσι
5 διαξῆν, πολλὰ τῆς χώρας ἐχούσης πρὸς διατροφὴν·
διὰ γὰρ τὴν ἀρετὴν τῆς νήσου καὶ τὴν εὐκρασίαν
τοῦ ἀέρος γεννᾶσθαι τροφὰς αὐτομάτους πλείους
τῶν ἱκανῶν. φύεσθαι γὰρ παρ' αὐτοῖς κάλαμον 2
πολύν, φέροντα καρπὸν δαψιλῆ, παρεμφερῆ τοῖς
10 λευκοῖς ὀρόβοις. τοῦτον οὖν συναγαγόντες βρέ-
χουσιν ἐν ὕδατι θερμῷ, μέχρι ἂν τὸ μέγεθος σχῶ-
σιν ὥς φοῦ περιστερᾶς· ἔπειτα συνθλάσαντες καὶ
τρίψαντες ἐμπέρωσ ταῖς χερσὶ διαπλάττουσιν ἄρτους,
οὓς ὀπτήσαντες σιτοῦνται διαφόρους ὄντας τῇ γλυ-
15 κύντηι. εἶναι δὲ καὶ πηγὰς ὑδάτων δαψιλῆς, τὰς 3
μὲν θερμῶν εἰς λουτρὰ καὶ κόπων ἀφαίρεσιν εὐθέ-
τους, τὰς δὲ ψυχρῶν τῇ γλυκύντηι διαφόρους καὶ
πρὸς ὕγλειαν συνεργεῖν δυναμένας. ὑπάρχειν δὲ
παρ' αὐτοῖς καὶ παιδείας πάσης ἐπιμέλειαν, μάλιστα
20 δὲ ἀστρολογίας· γράμμασί τε αὐτοὺς χρῆσθαι κατὰ 4
μὲν τὴν δύναμιν τῶν σημαινόντων εἰκοσι καὶ ὀκτὼ
τὸν ἀριθμὸν, κατὰ δὲ τοὺς χαρακτῆρας ἑπτὰ, ὧν
ἕκαστον τετραχῶς μετασχηματίζεται. γράφουσι δὲ
τοὺς στίχους οὐκ εἰς τὸ πλάγιον ἐκτείνοντες, ὥσπερ
25 ἡμεῖς, ἀλλ' ἄνωθεν κάτω καταγράφοντες εἰς ὀρθόν.
πολυχρονίους δ' εἶναι τοὺς ἀνθρώπους καθ' ὑπερ-
βολήν, ὥς ἂν ἔχρη τῶν πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν

11 ἔχουσι C 21 σημαινόμενων Dind. 23 γράφουσι
— 25 ὀρθόν in omnibus codicibus post p. 262, 4 ἀπότομον
scripta sunt: transposuit Wesseling 27 τῶν om. D. ἐτῇ D.

ζῶντας καὶ γινομένους ἀνόσους κατὰ τὸ πλείστον.
 5 τὸν δὲ πηρωθέντα ἢ καθόλου τι ἐλάττωμα ἔχοντα
 ἐν τῷ σώματι μεθιστάνειν αὐτὸν ἐκ τοῦ ζῆν ἀν-
 αγκάζουσι κατὰ τινα νόμον ἀπότομον. νόμιμον δ'
 αὐτοῖς ἐστὶ ζῆν ἔχρι ἐτῶν ὠρισμένων, καὶ τὸν χρόνον 5
 τοῦτον ἐκπληρώσαντας ἐκουσίως μεταλλάττειν ἐξ-
 ἡλλαγμένῳ θανάτῳ· φύεσθαι γὰρ παρ' αὐτοῖς ἰδιο-
 φυῇ βοτάνην, ἐφ' ἧς ὅταν τις κοιμηθῇ, λεληθότως
 καὶ προσηνῶς εἰς ὕπνον κατενεχθεὶς ἀποθνήσκει.
 58 γυναικας δὲ μὴ γαμεῖν, ἀλλὰ κοινὰς ἔχειν, καὶ τοὺς 10
 γεννηθέντας παῖδας ὥς κοινούς τρέφοντας ἐπ' ἰσῆς 170
 ἀγαπᾶν· νηπίων δ' ὄντων αὐτῶν πολλάκις τὰς τρε-
 φούσας διαλλάττειν τὰ βρέφη, ὅπως μὴδ' αἱ μητέρες
 ἐπιγινώσκωσι τοὺς ἰδίους. διόπερ μὴδεμιᾶς παρ'
 αὐτοῖς γινομένης φιλοτιμίας ἀστασιάζουσιν καὶ τὴν 15
 2 ὁμόνοιαν περὶ πλείστον ποιουμένους διατελεῖν. εἶναι
 δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ ζῶα, μικρὰ μὲν τοῖς μεγέθεσι,
 παράδοξα δὲ τῇ φύσει τοῦ σώματος καὶ τῇ δυνάμει
 τοῦ αἵματος· εἶναι γὰρ αὐτὰ τῷ σχήματι στρογγύλα
 καὶ παρεμφερέστατα ταῖς χελώναις, τὴν δ' ἐπι- 20
 φάνειαν δυσὶ γραμμαῖς μηλίναις κεχιασμένα, ἐφ'
 3 ἐκάστης δὲ ἄκρας ἔχειν ὀφθαλμὸν καὶ στόμα· διὸ
 καὶ τέτταρσιν ὄμμασι βλέποντα καὶ τοῖς ἴσοις στό-
 μασι χρώμενα εἰς ἓνα φάρυγγα συνάγειν τὰ σιτία,
 καὶ διὰ τούτου καταπινομένης τῆς τροφῆς εἰς μίαν 25
 κοιλίαν συρρεῖν ἅπαντα· ὁμοίως δὲ τὰ σπλάγχνα
 καὶ τᾶλλα τὰ ἐντὸς πάντα ἔχειν μοναχά. πόδας δὲ
 ὑποκεῖσθαι κύκλῳ τῆς περιφερείας πολλούς, δι' ὧν

7 διφυῇ codices
 ἀπόνως πρὸς cet.

9 καὶ προσηνῶς εἰς ABDE, καὶ

δύνασθαι πορεύεσθαι πρὸς ὃ ἂν μέρος βούληται.
 τὸ δ' αἷμα τούτου τοῦ ζῴου θαυμάσιον ἔχειν δύνα- 4
 μιν· πᾶν γὰρ τὸ διατμηθὲν ἔμπνουν σῶμα κολλᾶν
 παραχρῆμα, καὶ ἀποκοπεῖσα χεὶρ ἢ ὅμοιον εἰπεῖν
 5 τύχῃ, δι' αὐτοῦ κολλᾶσθαι προσφάτου τῆς τομῆς
 οὔσης, καὶ τᾶλλα δὲ μέρη τοῦ σώματος, ὅσα μὴ
 κυρίως τόποις καὶ συνέχουσι τὸ ζῆν κατέχεται. ἔκα- 5
 στον δὲ τῶν συστημάτων τρέφειν ὄρνεον εὐμέγεθες
 ἰδιάζον τῇ φύσει, καὶ διὰ τούτου πειράζεται τὰ
 10 νήπια τῶν βρεφῶν ποίας τινὰς ἔχει τὰς τῆς ψυχῆς
 διαθέσεις· ἀναλαμβάνουσι γὰρ αὐτὰ ἐπὶ τὰ ζῶα,
 καὶ τούτων πετομένων τὰ μὲν τὴν διὰ τοῦ ἀέρος
 φορὰν ὑπομένοντα τρέφουσι, τὰ δὲ περιναύτια γινό-
 μενα καὶ θάμβους πληρούμενα ῥίπτουσιν, ὥς οὔτε
 15 πολυχρόνια καθεστῶτα οὔτε τοῖς ἄλλοις τοῖς τῆς
 ψυχῆς λήμασιν ἀξιόλογα. ἐκάστου δὲ συστήματος ὁ 6
 πρεσβύτερος αἰετὴν τὴν ἡγεμονίαν ἔχει, καθάπερ τις
 βασιλεύς, καὶ τούτῳ πάντες πείθονται· ὅταν δ' ὁ
 πρῶτος τελέσας τὰ ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἔτη κατὰ
 20 τὸν νόμον ἀπαλλάξῃ ἑαυτὸν τοῦ ζῆν, ὁ μετὰ τοῦτον
 πρεσβύτατος διαδέχεται τὴν ἡγεμονίαν. ἡ δὲ περὶ 7
 τὴν νῆσον θάλαττα, ῥοώδης οὔσα καὶ μεγάλας
 ἀμπώτεις καὶ πλημύρας ποιουμένη, γλυκεῖα τὴν
 γεῦσιν καθέστηκε. τῶν δὲ παρ' ἡμῖν ἄστρων τὰς
 25 ἄρκτους καὶ πολλὰ [τῶν καθ' ἡμᾶς] καθόλου μὴ
 171 φαίνεσθαι. ἐπὶ δ' ἦσαν αὗται νῆσοι παραπλησίαι
 μὲν τοῖς μεγέθεσι, σύμμετρον δ' ἀλλήλων διεστη-

4 καὶ D ἢ om. CDF εἰπεῖν] ἢ ποῦς G 19
 κατὰ A, καὶ κατὰ cet. 25 τῶν καθ' ἡμᾶς om. E, τὸ C;
 τῶν κατ' αὐτάς conicio; καὶ πόλον τὸν καθ' ἡμᾶς Salmasius.

κυῖαι, πᾶσαι δὲ τοῖς αὐτοῖς ἔθεσι καὶ νόμοις χρώ-
 59 μεναι. πάντες δ' οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐταῖς, καίπερ
 δαψιλῆς ἔχοντες πάντων χορηγίας αὐτοφυεῖς, ὅμως
 οὐκ ἀνέδην χρώνται ταῖς ἀπολαύσεσιν, ἀλλὰ τὴν
 λιτότητα διώκουσι καὶ τὴν ἀρκοῦσαν τροφὴν προσ- 5
 φέρονται· κρέα δὲ καὶ τᾶλλα πάντα ὅπτα καὶ ἐξ
 ὕδατος ἐφθὰ σκευάζουσι· τῶν δ' ἄλλων τῶν τοῖς
 μαγείροις πεφιλοτεχνημένων χυμῶν καὶ τῆς κατὰ
 τὰς ἀρτύσεις ποικιλίας ἀνεπινόητοι παντελῶς εἰσι.
 2 σέβονται δὲ θεοὺς τὸ περιέχον πάντα καὶ ἥλιον καὶ 10
 καθόλου πάντα τὰ οὐράνια. ἰχθύων δὲ παντοδαπῶν
 πληθὺς ἀλιεύοντες ποικίλως καὶ τῶν πτηνῶν οὐκ
 3 ὀλίγα θηρεύουσι. γίνεται δὲ παρ' αὐτοῖς ἀκροδρῶν
 τε πληθὺς αὐτομάτων, καὶ ἐλαῖαι φύονται καὶ ἄμ-
 πελοι, ἐξ ὧν ἔλαιόν τε ποιοῦσι δαψιλῆς καὶ οἶνον. 15
 ὕφεις τε τοῖς μεγέθεσι διαφέροντας, οὐδὲν δὲ ἀδι-
 κοῦντας τοὺς ἀνθρώπους, ἐδώδιμον ἔχειν τὴν σάρκα
 4 καὶ γλυκύτητι διαφέρονσαν. ἐσθῆτας δὲ αὐτοὺς
 κατασκευάζειν ἐκ τινων καλᾶμων ἐχόντων ἐν τῷ
 μέσῳ χνοῦν λαμπρὸν καὶ μαλακόν, ὃν συνάγοντας 20
 καὶ τοῖς θαλαττίοις ὀστρεοῖς συγκεκομμένοις μί-
 σγοντας θαυμαστὰ κατασκευάζειν ἱμάτια πορφυρᾶ.
 ζῶων δὲ παρηλλαγμένας φύσεις καὶ διὰ τὸ παρά-
 5 δοξον ἀπιστουμένας. πάντα δὲ παρ' αὐτοῖς ὠρι-
 σμένην ἔχειν τάξιν τὰ κατὰ τὴν δίκαιαν, οὐχ ἅμα 25
 πάντων τὰς τροφὰς καὶ τὰς αὐτὰς λαμβανόντων·

13 γίνονται CDF
 20 συναγαγόντες DF
 Reiske μίσγοντες F
 ceteri; φέρει δὲ ζῶων Rhod.

16 διαφέροντες . . ἀδικοῦντες CDF
 21 συγκεκολλημένοις codices, corr.
 23 ζῶων δὲ] ζῶων DF, ζῶων τε
 25 ἔχειν Reiske, ἔχει libri.

διατετάχθαι δ' ἐπὶ τινας ὠρισμένας ἡμέρας ποτὲ
 μὲν ἰχθύων βρωσιν, ποτὲ δὲ ὀρνέων, ἔστι δ' ὅτε
 χειρσαίων, ἐνίοτε δὲ ἐλαιῶν καὶ τῶν λιτοτάτων προσ-
 οψημάτων. ἐναλλάξ δὲ αὐτοὺς τοὺς μὲν ἀλλήλοις 6
 5 διακονεῖν, τοὺς δὲ ἀλιεύειν, τοὺς δὲ περὶ τὰς τέχνας
 εἶναι, ἄλλους δὲ περὶ ἄλλα τῶν χρησίμων ἀσχολεῖ-
 σθαι, τοὺς δ' ἐκ περιόδου κυκλικῆς λειτουργεῖν,
 πλὴν τῶν ἥδη γεγηρακότων. ἐν τε ταῖς ἐορταῖς 7
 καὶ ταῖς εὐωχίαις λέγεσθαι τε καὶ ᾄδεσθαι παρ'
 10 αὐτοῖς εἰς τοὺς θεοὺς ὕμνους καὶ ἐγκώμια, μάλιστα
 δὲ εἰς τὸν ἥλιον, οὗ τὰς τε νήσους καὶ ἑαυτοὺς
 προσαγορεύουσι. θάπτουσι δὲ τοὺς τελευτήσαντας 8
 ὅταν ἄμπωτις γένηται καταχωννύντες εἰς τὴν ἄμμον,
 ὥστε κατὰ τὴν πλημυρίδα τὸν τόπον ἐπιχώννυσθαι.
 15 τοὺς δὲ καλάμους, ἐξ ὧν ὁ καρπὸς τῆς τροφῆς γίνε-
 172ται, φασὶ σπιθαμιαίους ὄντας τὸ πάχος κατὰ τὰς
 τῆς σελήνης ἀναπληρώσεις ἀναπληροῦσθαι, καὶ πάλιν
 κατὰ τὰς ἐλαττώσεις ἀνὰ λόγον ταπεινοῦσθαι. τὸ δὲ 9
 τῶν θερμῶν πηγῶν ὕδωρ γλυκὺ καὶ ὑγριυνὸν 20
 διαφυλάττει τὴν θερμασίαν, καὶ οὐδέποτε ψύχεται,
 ἐὰν μὴ ψυχρὸν ὕδωρ ἢ οἶνος συμμίσγηται.

Ἐπὶ δ' ἔτη μέιναντας παρ' αὐτοῖς τοὺς περὶ 60
 τὸν Ἰαμβοῦλον ἐκβληθῆναι ἄκοντας, ὥς κακούργους
 καὶ πονηροῖς ἐθισμοῖς συντεθραμμένους. πάλιν οὖν
 25 τὸ πλοιάριον κατασκευάσαντας συναναγκασθῆναι
 τὸν χωρισμὸν ποιήσασθαι, καὶ τροφὴν ἐνθεμένους
 πλεῦσαι πλέον ἢ τέτταρας μῆνας· ἐκπεσεῖν δὲ κατὰ

9 εὐωχίαις Wesseling, εὐχαῖς codices 16 σπιθαμιαίους
 Reiske, στεφανιαίους codices 19 θερμῶν om. D ὄν add.
 Dind. 22 παρ' αὐτοῖς μέιναντας vulg. 26 ποιήσαντας D.

2 τὴν Ἰνδικὴν εἰς ἄμμους καὶ τεναγώδεις τόπους· καὶ
τὸν μὲν ἕτερον αὐτῶν ὑπὸ τοῦ κλύδωνος διαφθα-
ρῆναι, τὸν δὲ Ἰαμβοῦλον πρὸς τινα κώμην προσ-
ενεχθέντα ὑπὸ τῶν ἐγγωρίων ἀναχθῆναι πρὸς τὸν
βασιλέα εἰς πόλιν Παλίβοθρα, πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν 5
3 ἀπέχουσιν τῆς θαλάττης. ὅντος δὲ φιλέλληνος τοῦ
βασιλέως καὶ παιδείας ἀντεχομένου, μεγάλης αὐτὸν
ἀποδοχῆς καταξιῶσαι· τὸ δὲ τελευταῖον μετὰ τινος
ἀσφαλείας τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὴν Περσίδα διελθεῖν,
4 ὕστερον δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα διασωθῆναι. ὁ δὲ Ἰαμ- 10
βοῦλος [οὗτος] ταῦτά τε ἀναγραφῆς ἤξιωσε καὶ περὶ
τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικὴν οὐκ ὀλίγα συνετάξατο τῶν
ἀγνοουμένων παρὰ τοῖς ἄλλοις. ἡμεῖς δὲ τὴν ἐν
ἀρχῇ τῆς βίβλου γεγεννημένην ἐπαγγελίαν τετελεκότες
αὐτοῦ περιγράψομεν τήνδε τὴν βίβλον. 15

5 Παλίβοθραν F, Πολίβοθρα CD 11 οὗτος om. E
15 παραγράφωμεν Π.

Διοδώρου σικελιώτου βιβλιοθήκης ιστορικῆς β. subscr. D.

173 Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Διοδώρου βίβλων.

Περὶ Αἰθιοπῶν τῶν ὑπὲρ τῆς Λιβύης καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἀρχαιολογουμένων.

Περὶ τῶν χρυσείων μετὰ τῶν τῶν ἐν ταῖς ἑσχατιαῖς τῆς
5 Αἰγύπτου καὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ χρυσοῦ.

Περὶ τῶν κατοικούντων ἐθνῶν τὴν παράλιον τὴν παρὰ τὸν Ἀραβικὸν κόλπον καὶ καθόλου πᾶσαν τὴν παρὰ τὸν ὠκεανὸν μέχρι τῆς Ἰνδικῆς. ἐν δὲ τοῦτοις δηλοῦται τὰ κατὰ
10 μέρος ἔθνη τίσι νομίμοις χρῆται καὶ παρὰ τίνας αἰτίας πολλὰ παρ' αὐτοῖς ἱστορεῖται παντελῶς ἐξηλλαγμένα καὶ διὰ τὸ παράδοξον ἀπιστούμενα.

Περὶ τῶν κατὰ τὴν Λιβύην ἀρχαιολογουμένων καὶ περὶ Γοργόνων καὶ Ἀμαζονίδων καὶ Ἀμμωνος καὶ Ἀτλαντος ἱστορουμένων.

15 Περὶ τῶν κατὰ τὴν Νῦσαν μυθολογουμένων, ἐν οἷς ἐστὶ καὶ περὶ Τιτάνων καὶ Διονύσου καὶ μητρὸς Θεῶν.

4 ταῖς om. DCF 5 χρυσείου DF 15 νῦσαν D.

ΒΙΒΛΟΣ ΤΡΙΤΗ.

- 1 Τῶν πρὸ ταύτης βίβλων δυοῖν οὐσῶν ἡ μὲν
πρώτη περιέχει τὰς κατὰ τὴν Αἰγυπτὸν πράξεις τῶν
ἀρχαίων βασιλέων καὶ τὰ μυθολογούμενα περὶ τῶν
παρ' Αἰγυπτίους θεῶν, πρὸς δὲ τούτοις περὶ τοῦ
Νεῖλου καὶ τῶν ἐν αὐτῇ φυομένων καρπῶν τε καὶ
παντοδαπῶν ζώων, περὶ τε τῆς τοποθεσίας τῆς
[οὔσης] Αἰγυπτου καὶ τῶν νομίμων τῶν παρὰ τοῖς
2 ἐγγχωρίοις καὶ τῶν δικαστηρίων, ἡ δὲ δευτέρα τὰς
κατὰ τὴν Ἀσίαν [καὶ τὰς] ἐν τοῖς ἀρχαίοις συντελε- 10
σθείσας πράξεις ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων, ἐν αἷς ἐστὶν ἡ
τε Σεμιράμιδος γένεσις καὶ αὐξήσις, καθ' ἣν ἔκτισε
μὲν Βαβυλῶνα καὶ πολλὰς ἄλλας πόλεις, ἐστράτευσε
δὲ ἐπὶ τὴν Ἰνδικὴν μεγάλαις δυνάμεσιν· ἐξῆς δὲ
περὶ τῶν Χαλδαίων καὶ τῆς παρ' αὐτοῖς τῶν ἄστρων 15
παρατηρήσεως, καὶ περὶ τῆς Ἀραβίας καὶ τῶν ἐν
αὐτῇ παραδόξων, περὶ τε τῆς Σκυθῶν βασιλείας,
καὶ περὶ Ἀμαζόνων, καὶ τὸ τελευταῖον περὶ τῶν
3 Ὑπερβορέων. ἐν δὲ ταύτῃ τὰ συνεχῇ τοῖς προϋστο-
ρημένοις προστιθέντες διέξιμεν περὶ Αἰθιοπῶν καὶ 20
τῶν Λιβύων καὶ τῶν ὀνομαζομένων Ἀτλαντίων.

2 βίβλων] τῆς βίβλου D 8 οὔσης del. Reiske (c. 8, 2)
9 τὰς] τὰ fort. 10 καὶ τὰς del. Dind. 19 προϋστορημένοις
D, προειρημένοις F 21 Ἀτλαντίων codices, corr. Dind.

Αἰθίοπας τοίνυν ἱστοροῦσι πρῶτους ἀνθρώπων 2
ἀπάντων γεγονέναι, καὶ τὰς ἀποδείξεις τούτων
ἐμφανεῖς εἶναι φασιν. ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἐπήλυδες
ἑλθόντες, ἀλλ' ἐγγενεῖς ὄντες τῆς χώρας δικαίως
5 αὐτόχθονες ὀνομάζονται, σχεδὸν παρὰ πᾶσι συμφω-
νεῖσθαι· ὅτι δὲ τοὺς ὑπὸ τὴν μεσημβρίαν οἰκοῦντας
πιθανόν ἐστι πρῶτους ὑπὸ τῆς γῆς ἐξωογονῆσθαι,
προφανὲς ὑπάρχειν ἅπασι· τῆς γὰρ περὶ τὸν ἥλιον
θερμοσίας ἀναξηραίνουσης τὴν γῆν ὑγρὰν οὖσαν ἔτι
10 [δὲ] κατὰ τὴν τῶν ὄλων γένεσιν καὶ ζωογονούσης,
εἰκός εἶναι τὸν ἐγγυτάτω τόπον ὄντα τοῦ ἡλίου
πρῶτον ἐνεργεῖν φύσεις ἐμψύχους. φασὶ δὲ παρ' 2
αὐτοῖς πρῶτοις καταδειχθῆναι θεοὺς τιμᾶν καὶ θν-
σίας ἐπιτελεῖν καὶ πομπὰς καὶ πανηγύρεις καὶ τάλλα
15 δι' ὧν ἄνθρωποι τὸ θεῖον τιμᾶσι· διὸ καὶ τὴν παρ'
175 αὐτοῖς εὐσέβειαν διαβεβοῆσθαι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώ-
ποις, καὶ δοκεῖν τὰς παρ' Αἰθίοψι θυσίας μάλιστ'
εἶναι τῷ δαιμονίῳ κεχαρισμένας. μάρτυρα δὲ τού- 3
των παρέχονται τὸν πρεσβύτατον σχεδὸν καὶ μάλιστα
20 τῶν ποιητῶν θανατούμενον παρ' Ἑλλήσι· τοῦτον
γὰρ κατὰ τὴν Ἰλιάδα παρυσιάγειν τὸν τε Δία καὶ
τοὺς ἄλλους μετ' αὐτοῦ θεοὺς ἀποδημοῦντας εἰς
Αἰθιοπίαν πρὸς τε τὰς θυσίας τὰς ἀπονεμομένας
αὐτοῖς κατ' ἔτος καὶ εὐωχίαν κοινὴν παρὰ τοῖς
25 Αἰθίοψι,

Ζεὺς γὰρ ἐς ὤκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες
ἔποντο.

5 συμφωνεῖται codices, corr. Wess. 8 ὑπάρχει II 10 δὲ
 deleti 24 εὐωχίαν DF παρὰ τοῖς] παρ' αὐτοῖς τοῖς DF.

4 λέγουσι δὲ καὶ τῆς εἰς τὸ θεῖον εὐσεβείας φανερώς
 αὐτοὺς κομίζεσθαι τὰς χάριτας, μηδέποτε δεσποτείας
 ἐπήλυδος πείραν λαβόντας· ἐξ αἰῶνος γὰρ ἐν ἔλευ-
 θερίᾳ μεμενηκέναι καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους ὁμονοίᾳ,
 πολλῶν μὲν καὶ δυνατῶν ἐστρατευκότων ἐπ' αὐτούς, 5
 3 μηδενὸς δὲ τῆς ἐπιβολῆς καθικομένον. Καμβύσῃν
 μὲν γὰρ μεγάλῃ δυνάμει στρατεύσαντα τὴν τε στρα-
 τιὰν ἀποβαλεῖν ἔπασαν καὶ αὐτὸν τοῖς ὅλοις κινδυ-
 νεῦσαι· Σεμίραμιν δέ, τῷ μεγέθει τῶν ἐπιβολῶν
 καὶ πράξεων διωνομασμένην, ἐπὶ βραχὺ τῆς Αἰθιο- 10
 πίας προελθοῦσαν ἀπογνῶναι τὴν ἐπὶ τὸ σύμπαν
 ἔθνος στρατεῖαν· τοὺς τε περὶ Ἡρακλέα καὶ Διόνυ-
 σον ἐπιόντας ἔπασαν τὴν οἰκουμένην μόνους τοὺς
 Αἰθιοπίας τοὺς ὑπὲρ Αἰγύπτου μὴ καταπολεμῆσαι
 διὰ τε τὴν εὐσέβειαν τῶν ἀνδρῶν καὶ τὸ δυσκρά- 15
 τητον τῆς ἐπιβολῆς. φασὶ δὲ καὶ τοὺς Αἰγυπτίους
 ἑαυτῶν ἀποίκους ὑπάρχειν, Ὅσιριδος ἡγησαμένου
 2 τῆς ἀποικίας. καθόλου γὰρ τὴν νῦν οὖσαν Αἴγυ-
 πτον λέγουσιν οὐ χώραν, ἀλλὰ θάλατταν γεγενῆσθαι
 κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς τοῦ κόσμου σύστασιν· ὕστερον 20
 μέντοι τοῦ Νείλου κατὰ τὰς ἀναβάσεις τὴν ἐκ τῆς
 Αἰθιοπίας ἰλὸν καταφέροντος ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον
 προσχωσθῆναι. ὅτι δ' ἐστὶν αὐτῶν ἡ χώρα πᾶσα
 ποταμόχωστος ἐναργεστάτην ἔχειν ἀπόδειξιν τὴν
 3 γινομένην κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νείλου· καθ' ἕκα- 25
 στον γὰρ ἔτος αἰὲν νέας ἰλῦος ἀθροισομένης πρὸς τὰ
 στόματα τοῦ ποταμοῦ καθορᾶται τὸ μὲν πέλαγος
 ἐξωθούμενον τοῖς προσχώμασιν, ἡ δὲ χώρα τὴν
 αὐξήσιν λαμβάνουσα. τὰ δὲ πλεῖστα τῶν νομίμων

8 συνκινδυνεύσαι C 9 τῷ τε CF 28 προχώμασιν C.

τοῖς Αἰγυπτίοις ὑπάρχειν Αἰθιοπικά, τηρουμένης
 τῆς παλαιᾶς συνηθείας παρὰ τοῖς ἀποικισθεῖσι. τό 4
 τε γὰρ τοὺς βασιλεῖς θεοὺς νομίζειν καὶ τὸ περὶ
 τὰς ταφὰς μάλιστα σπουδάζειν καὶ πολλὰ τοιαῦθ'
 5 ἕτερα πράττειν Αἰθιοπῶν ὑπάρχειν ἐπιτηδεύματα,
 τὰς τε τῶν ἀγαλμάτων ιδέας καὶ τοὺς τῶν γραμ-
 176 μάτων τύπους Αἰθιοπικοὺς ὑπάρχειν· διττῶν γὰρ 5
 Αἰγυπτίοις ὄντων γραμμάτων, τὰ μὲν δημῶδη προσ-
 αγορευόμενα πάντας μανθάνειν, τὰ δ' ἱερὰ καλού-
 10 μενα παρὰ μὲν τοῖς Αἰγυπτίοις μόνους γινώσκειν
 τοὺς ἱερεῖς παρὰ τῶν πατέρων ἐν ἀπορρήτοις μαν-
 θάνοντας, παρὰ δὲ τοῖς Αἰθίοσιν ἅπαντας τούτοις
 χρῆσθαι τοῖς τύποις· τὰ τε συστήματα τῶν ἱερέων 6
 παραπλησίαν ἔχειν τάξιν παρ' ἀμφοτέροις τοῖς ἔθνεσι·
 15 καθαρνεύειν γὰρ ἅπαντας τοὺς περὶ τὴν τῶν θεῶν
 θεραπειάν ὄντας, ὁμοίως ἐξυρημένους καὶ τὰς στολὰς
 τὰς αὐτὰς ἔχοντας καὶ τὸν τοῦ σκήπτρου τύπον
 ἀροτροειδῆ καθεστῶτα, ὃν ἔχοντας τοὺς βασιλεῖς
 χρῆσθαι πῖλοις μακροῖς ἐπὶ τοῦ πέρατος ὁμφαλὸν
 20 ἔχουσι καὶ περιεσπειραμένοις ὄφεσιν, οὓς καλοῦσιν
 ἀσπίδας· τοῦτο δὲ τὸ παράσημον ἔοικε συνεμφαίνειν
 ὅτι τοὺς ἐπιθέσθαι τολμήσοντας τῷ βασιλεῖ συμβή-
 25 τεται θανατηφόροις περιπεσεῖν δῆγμασι. πολλὰ δὲ 7
 καὶ ἄλλα λέγουσι περὶ τῆς αὐτῶν ἀρχαιότητος καὶ
 τῆς τῶν Αἰγυπτίων ἀποικίας, περὶ ὧν οὐδὲν κατ-
 επείγει γράφειν.

Περὶ δὲ τῶν Αἰθιοπικῶν γραμμάτων τῶν παρ' 4
 Αἰγυπτίοις καλουμένων ἱερογλυφικῶν ῥητέον, ἵνα

7 διττῶν Stroth, ἰδίῳν codices 22 τολμήσαντας D
 28 ἱερογλυφικῶν om. D.

μηδὲν παραλείπωμεν τῶν ἀρχαιολογουμένων. συμβέ-
 βηκε τοίνυν τοὺς μὲν τύπους ὑπάρχειν αὐτῶν ὁμοίους
 ζῳοῖς παντοδαποῖς καὶ ἀκρωτηρίοις ἀνθρώπων, ἔτι
 δ' ὀργάνοις, καὶ μάλιστα τεκτονικοῖς· οὐ γὰρ ἐκ
 τῆς τῶν συλλαβῶν συνθέσεως ἡ γραμματικὴ παρ' 5
 αὐτοῖς τὸν ὑποκείμενον λόγον ἀποδίδωσιν, ἀλλ'
 ἐξ ἐμφάσεως τῶν μεταγραφομένων καὶ μεταφορᾶς
 2 μνήμη συνηθλημένης. γράφουσι γὰρ ἱέρακα καὶ
 κροκόδειλον, ἔτι δ' ὄφιν καὶ τῶν ἐκ τοῦ σώματος
 τῶν ἀνθρώπων ὀφθαλμὸν καὶ χεῖρα καὶ πρόσωπον 10
 καὶ ἑτερα τοιαῦτα. ὁ μὲν οὖν ἱέραξ αὐτοῖς σημαίνει
 πάντα τὰ ὀξέως γινόμενα, διὰ τὸ τὸ ζῶον τοῦτο
 τῶν πτηνῶν σχεδὸν ὑπάρχειν ὀξύτατον. μεταφέρεται
 τε ὁ λόγος ταῖς οἰκείαις μεταφοραῖς εἰς πάντα τὰ
 ὀξέα καὶ τὰ τούτοις οἰκεῖα παραπλησίως τοῖς εἰρη- 15
 8 μένοις. ὁ δὲ κροκόδειλος σημαντικός ἐστι πάσης
 κακίας, ὁ δὲ ὀφθαλμὸς δίκης τηρητῆς καὶ παντὸς
 τοῦ σώματος φύλαξ. τῶν δ' ἀκρωτηρίων ἡ μὲν
 δεξιὰ τοὺς δακτύλους ἐκτεταμένους ἔχουσα σημαίνει
 βίου πορισμόν, ἡ δ' εὐάνυμος συνηγμένη τήρησιν 20
 4 καὶ φυλακὴν χρημάτων. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ
 τῶν ἄλλων τύπων τῶν ἐκ τοῦ σώματος καὶ τῶν
 ὀργανικῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων· ταῖς γὰρ ἐν
 ἐκάστοις ἐνούσαις ἐμφάσεσι συνακολουθοῦντες, καὶ
 μελέτῃ πολυχρονίῳ καὶ μνήμῃ γυμνάζοντες τὰς 25
 ψυχὰς, ἐκτικῶς ἕκαστα τῶν γεγραμμένων ἀναγινώ- 177
 σκουσι.

5 Τῶν δὲ παρ' Αἰθίοψι νομίμων οὐκ ὀλίγα δοκεῖ

1 παραλείπωμεν vulg. 9 τῶν Hertlein, τὸν libri 12
 τὰ om. GF τὸ τὸ] τὸ vulg. 19 ἔχουσα ἐκτεταμένους D.

πολὺ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις διαφέρειν, καὶ μάλιστα
τὰ περὶ τὴν αἵρεσιν τῶν βασιλέων. οἱ μὲν γὰρ
ἱερεῖς ἐξ αὐτῶν τοὺς ἀρίστους προκρίνουσιν, ἐκ δὲ
τῶν καταλεχθέντων, ὃν ἂν ὁ θεὸς κωμάζων κατὰ
5 ^{τινα} συνήθειαν περιφερόμενος λάβῃ, τοῦτον τὸ
πλήθος αἵρεῖται βασιλέα· εὐθὺς δὲ καὶ προσκυνεῖ
καὶ τιμᾷ καθάπερ θεόν, ὥς ὑπὸ τῆς τοῦ δαιμονίου
προνοίας ἐγκειρισμένης αὐτῷ τῆς ἀρχῆς. ὁ δ' 2
αἵρεθεις διαίτη τε χρῆται τῇ τεταγμένη κατὰ τοὺς
10 νόμους καὶ τᾶλλα πράττει κατὰ τὸ πατριον ἔθος,
οὔτ' εὐεργεσίαν οὔτε τιμωρίαν ἀπονέμων οὔδεν
παρὰ τὸ δεδογμένον ἐξ ἀρχῆς παρ' αὐτοῖς νόμιμον.
ἔθος δ' αὐτοῖς ἐστὶ μηδένα τῶν ὑποτεταγμένων
θανάτῳ περιβάλλειν, μηδ' ἂν καταδικασθεὶς ἐπὶ
15 θανάτῳ τις φανῇ τιμωρίας ἄξιος, ἀλλὰ πέμπειν τῶν
ὑψηροτέρων ^{τινα} σημείων ἔχοντα θανάτου πρὸς τὸν
παρανενομηκότα· οὗτος δ' ἰδὼν τὸ σύσσημον, καὶ
παραχρῆμα εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν ἀπελθὼν, ἑαυτὸν ἐκ
τοῦ ξῆν μεθίστησι. φεύγειν δ' ἐκ τῆς ἰδίας χώρας
20 εἰς τὴν ὁμορον καὶ τῇ μεταστάσει τῆς πατρίδος λύειν
τὴν τιμωρίαν, καθάπερ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν, οὐδαμῶς
συγκεχώρηται. διὸ καὶ φασὶ ^{τινα}, τοῦ θανατηφόρου 3
σημείου πρὸς αὐτὸν ἀποσταλέντος ὑπὸ τοῦ βασι-
λέως, ἐπιβαλέσθαι μὲν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας φεύγειν,
25 αἰσθομένης δὲ τῆς μητρὸς καὶ τῇ ζώνῃ τὸν τράχη-
λον αὐτοῦ σφιγγούσης, ταύτῃ μηδὲ καθ' ἓνα τρόπον
τολμῆσαι προσενεγκεῖν τὰς χεῖρας, αὐτὸν δ' ἀγχό-
μενον καρτερεῖν μέχρι τῆς τελευτῆς, ἵνα μὴ τοῖς

2 τὰ om. vulg. 5 περιφερόμενος del. Reiske 15
πέμπει CD 19 δ' ἐκ] δὲ libri 23 σημείον del. Eichst.

- 6 συγγενέσιν ὄνειδῃ καταλίπη μείζω. πάντων δ' ἐστὶ παραδοξότατον τὸ γινόμενον περὶ τὴν τελευτήν τῶν βασιλέων. κατὰ γὰρ τὴν Μερόην οἱ περὶ τὰς τῶν θεῶν θεραπείας τε καὶ τιμὰς διατρέβοντες ἱερεῖς, μεγίστην καὶ κυριωτάτην τάξιν ἔχοντες, ἐπειδὴν ⁵ ἐπὶ νοῦν αὐτοῖς ἔλθῃ, πέμπουσιν ἄγγελον πρὸς τὸν
- 2 βασιλέα, κελεύοντες ἀποθνήσκειν. τοὺς γὰρ θεοὺς αὐτοῖς ταῦτα κεχρηματικέναι, καὶ δεῖν τὸ πρόσταγμα τῶν ἀθανάτων ὑπὸ θνητῆς φύσεως μηδαμῶς παρ-
οραθῆναι. καὶ ἑτέροους δ' ἐπιφθέγγονται λόγους, ¹⁰ οἷους ἂν ἀπλῇ διανοίᾳ προσδέξαιτο φύσις ἀρχαία μὲν καὶ δυσεξαλείπτῳ συνηθείᾳ συντεθραμμένη, λόγον δ' οὐκ ἔχουσα τὸν ἐναντιωσόμενον τοῖς οὐκ
- 3 ἀναγκάτως προσταττομένοις. κατὰ μὲν οὖν τοὺς ἐπάνω χρόνους ὑπήκουον οἱ βασιλεῖς τοῖς ἱερεῦσιν, ¹⁵ οὐχ ὅπλοισι οὐδὲ βίᾳ κρατηθέντες, ἀλλ' ὑπ' αὐτῆς ¹⁷⁸ τῆς δεισιδαιμονίας τοὺς λογισμοὺς κατισχυόμενοι· κατὰ δὲ τὸν δεύτερον Πτολεμαῖον ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰθιοπῶν Ἐργαμένης, μετεσχηκῶς Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς καὶ φιλοσοφίας, πρῶτος ἐθάρρησε καταφρο- ²⁰
- 4 νῆσαι τοῦ προστάγματος. λαβὼν γὰρ φρόνημα τῆς βασιλείας ἕξιον παρῆλθε μετὰ [τῶν] στρατιωτῶν εἰς τὸ ἄβατον, οὗ συνέβαινεν εἶναι τὸν χρυσοῦν ναὸν τῶν Αἰθιοπῶν, καὶ τοὺς μὲν ἱερεῖς ἀπέσφαξε, τὸ δὲ ἔθνος τοῦτο καταλύσας διωρθώσατο πρὸς τὴν ²⁵ ἑαυτοῦ προαίρεσιν.
- 7 Τὸ δὲ περὶ τοὺς φίλους τοῦ βασιλέως νόμιμον, καίπερ ὃν παράδοξον, διαμένειν ἔφασαν ἕως τῶν

11 ἂν add. Dind. 20 φιλοσοφίας fort. 21 πράγμα-
τος vulg. 22 τῶν om. D 24 ἱερεῖς] ἅπαντας add. OF.

καθ' ἡμᾶς χρόνων. ἔθος γὰρ ὑπάρχειν λέγουσι τοῖς
 Αἰθίοψιν, ἐπὰν ὁ βασιλεὺς μέρος τι τοῦ σώματος
 πηρωθῇ δι' ἡνδηποτοῦν αἰτίαν, ἅπαντας τοὺς συν-
 ἡθεις συναποβάλλειν τοῦτο κατὰ προαίρεσιν· αἰσχροὺν
 5 γὰρ ὑπολαμβάνειν τοῦ βασιλέως πεπηρωμένου τὸ
 σκέλος ἀρτίποδας εἶναι τοὺς φίλους, καὶ μὴ πάντας
 ἐν ταῖς ἐξόδοις συνέπεσθαι χωλοὺς ὁμοίως· ἄτοπον 2
 γὰρ εἶναι τὸ συμπενθεῖν μὲν καὶ [τὸ] συλλυπεῖσθαι
 καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἀγαθῶν ἀπάντων τε καὶ
 10 κακῶν κοινωνεῖν τὴν βεβαίαν φιλίαν, τῆς δ' εἰς τὸ
 σῶμα λύπης ἅμοιρον γίνεσθαι. φασὶ δὲ σύννηθες
 εἶναι καὶ τὸ συντελεντᾶν ἐκουσίως τοὺς ἐταίρους
 τοῖς βασιλεῦσι, καὶ τοῦτον εἶναι τὸν θάνατον ἐν-
 δοξον καὶ φιλίας ἀληθινῆς μάρτυρα. διόπερ μὴ 3
 15 ῥαδίως ἐπιβουλήν γίνεσθαι παρὰ τοῖς Αἰθίοψι κατὰ
 τοῦ βασιλέως, ὥς ἂν τῶν φίλων ἀπάντων ἐπ' ἴσης
 προνοουμένων τῆς τ' ἐκείνου καὶ τῆς ἰδίας ἀσφα-
 λείας. ταῦτα μὲν οὖν τὰ νόμιμα παρὰ τοῖς Αἰθίο-
 ψιν ἔστι τοῖς τὴν μητρόπολιν αὐτῶν οἰκοῦσι καὶ
 20 νεμομένοις τὴν τε νῆσον τὴν Μερόην καὶ τὴν χώραν
 τὴν πλησίον Αἰγύπτου.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη τῶν Αἰθιοπῶν παμπληθῆ, 8
 τὰ μὲν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τὴν παραποτάμιον
 τοῦ Νείλου κατοικοῦντα καὶ τὰς ἐν τῷ ποταμῷ
 25 νήσους, τὰ δὲ τὴν ὁμορον τῆς Ἀραβίας νεμόμενα,
 τὰ δ' ἐν τοῖς μεσογείοις τῆς Αἰθίης καθιδρυμένα. οἱ 2
 πλεῖστοι δὲ τούτων καὶ μάλισθ' οἱ παρὰ τὸν ποταμὸν

8 τὸ del. Dind. 9 ἀπάντων ἀγαθῶν Hertlein 10
 βέβαιον D 15 κατὰ τῶν φίλων ὥς ἂν τοῦ βασιλέως καὶ
 τῶν φίλων ἀπάντων codices, corr. Eichstädt.

οἰκοῦντες ταῖς μὲν ἡρόαις εἰσὶ μέλανες, ταῖς δὲ
 ἰδέαις σιμοί, τοῖς δὲ τριχώμασιν οὖλοι. καὶ ταῖς μὲν
 ψυχαῖς παντελῶς ὑπάρχουσιν ἄγριοι καὶ τὸ θηριώ-
 δες ἐμφαίνοντες, οὐχ οὕτω δὲ τοῖς θυμοῖς ὥς τοῖς
 ἐπιτηδεύμασιν· ἀνχημηροὶ γὰρ ὄντες τοῖς ὅλοις 5
 σώμασι τοὺς μὲν ὄνυχας ἐπὶ πολὺν παρηγμένους
 ἔχουσι τοῖς θηρίοις παραπλησίως, τῆς δὲ πρὸς ἀλλή-
 3 λους φιλανθρωπίας πλείστον ὅσον ἀφεστήκασιν· καὶ
 τὴν μὲν φωνὴν ὀξεῖαν προβάλλοντες, τῶν δὲ παρὰ
 τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδευομένων εἰς βίον ἡμερον οὐδ' 10
 ὅτιοῦν ἔχοντες, μεγάλην ποιοῦσι πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς
 4 ἔθνη τὴν διαφορὰν. καθοπλίζονται δ' αὐτῶν οἱ μὲν 17
 ἀσπίσιν ὁμοβοῖναις καὶ μικροῖς δόρασιν, οἱ δὲ
 ἀκοντίοις ἀναγκύλοις, ἐνίοτε δὲ ξυλίνοις τόξοις
 τετραπήχεσιν, οἷς τοξεύουσι μὲν τῷ ποδὶ προσβαί- 15
 νοντες, ἀναλωθέντων δὲ τῶν οἰστών σκντάλαις
 ξυλίναις διαγωνίζονται. καθοπλίζουσι δὲ καὶ τὰς
 γυναικάς, ὁρίζοντες αὐταῖς τεταγμένην ἡλικίαν, ὣν
 ταῖς πλείσταις νόμιμόν ἐστι χαλκοῦν κρέκον φέρειν
 5 ἐν τῷ χεῖλει τοῦ στόματος. ἐσθῆτι δέ τινες μὲν 20
 αὐτῶν ἀπλῶς οὐ χρωῶνται, γυμνήτα βίον ἔχοντες δι'
 αἰῶνος καὶ πρὸς μόνον τὰ καύματα ποριζόμενοι βοή-
 θειαν αὐτουργὸν ἐκ τοῦ παραπесόντος· τινὲς δὲ τῶν
 προβάτων τὰς οὐράς ἀποκόπτοντες ἐκ τῶν ὑπισθεν
 καλύπτουσι διὰ τούτων τὰ ἰσχία, καθάπερ αἰδῶ 21
 ταύτην προβαλλόμενοι· ἔνιοι δὲ χρωῶνται ταῖς δοραῖς
 τῶν κτηνῶν, εἰσὶ δ' οἱ περιζώμασι μέχρι μέσου τοῦ

14 ἐνίοτε] ἔνιοι Dind. 17 ξυλίνους D 21 δι' αἰῶνος
 ἔχοντες vulg. 27 μέσον libri, corr. Dind.

σῶμα καλύπτουσιν, ἐκ τῶν τριχῶν πλέκοντες, ὥς
 ἂν τῶν παρ' αὐτοῖς προβάτων ὄντων μὴ φερόντων
 ἔρια διὰ τὴν ἰδιότητα τῆς χώρας. τροφῇ δὲ χρῶν- 6
 ται τινὲς μὲν λαμβάνοντες τὸν γεννώμενον ἐν τοῖς
 5 ὕδασι καρπὸν, ὃς αὐτοφνῆς ἀνατέλλει περὶ τε τὰς
 λίμνας καὶ τοὺς ἐλώδεις τόπους, τινὲς δὲ τῆς ἀπα-
 λωτάτης ὕλης τοὺς ἀκρεμόνας περικλῶντες, οἷς καὶ
 τὰ σώματα σκιάζοντες περὶ τὰς μεσημβρίας κατα-
 ψύχουσιν, ἔνιοι δὲ σπεύροντες σήσαμον καὶ λωτόν,
 10 εἰσὶ δ' οἱ ταῖς ῥίζαις τῶν καλάμων ταῖς ἀπαλωτά-
 ταις διατρεφόμενοι. οὐκ ὀλίγοι δ' αὐτῶν καὶ ταῖς
 τοξείαις ἐνηθληκότες τῶν πτηνῶν εὐστόχως πολλὰ
 τοξεύουσι, δι' ὧν τὴν τῆς φύσεως ἐνδειαν ἀναπλη-
 ροῦσιν· οἱ πλεῖστοι δὲ τοῖς ἀπὸ τῶν βοσκημάτων
 15 κρέασι καὶ γάλακτι καὶ τυρῷ τὸν πάντα βίον διαζῶσι.

Περὶ δὲ θεῶν οἱ μὲν ἀνώτερον Μερόης οἰκοῦν- 9
 τες ἐννοίας ἔχουσι διττάς. ὑπολαμβάνουσι γὰρ τοὺς
 μὲν αὐτῶν αἰώνιον ἔχειν καὶ ἄφθαρτον τὴν φύσιν,
 οἶον ἥλιον καὶ σελήνην καὶ τὸν σύμπαντα κόσμον,
 20 τοὺς δὲ νομίζουσι θνητῆς φύσεως κεκοινωνηκέναι
 καὶ δι' ἀρετὴν καὶ κοινὴν εἰς ἀνθρώπους εὐεργεσίαν
 τετευχέναι τιμῶν ἀθανάτων· τὴν τε γὰρ Ἴσιν καὶ 2
 τὸν Πᾶνα, πρὸς δὲ τούτοις Ἡρακλέα καὶ Αἴα
 σέβονται, μάλιστα νομίζοντες ὑπὸ τούτων εὐηργε-
 25 τῆσθαι τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος. ὀλίγοι δὲ τῶν
 Αἰθιοπῶν καθόλου θεοὺς οὐ νομίζουσιν εἶναι· διὸ
 καὶ τὸν ἥλιον ὡς πολεμιώτατον ὄντα κατὰ τὰς ἀνα-
 τολὰς βλασφημῆσαντες φεύγουσι πρὸς τοὺς ἐλώδεις

3 τῶν τόπων. παρηλλαγμένοις δ' ἔθεσι χρῶνται καὶ
περὶ τοὺς παρ' αὐτοῖς τελευτῶντας· οἱ μὲν γὰρ
εἰς τὸν ποταμὸν βάλλουτες ἀφιᾶσιν, ἀρίστην ἡγού-
μενοι ταφὴν ταύτην, οἱ δὲ περιχέαντες ὕελον ἐν
ταῖς οἰκίαις φυλάττοντες νομίζουσι δεῖν μήτε τῶν 5
τελευτῶντων ἀγνοεῖσθαι τὰς ὕψεις τοῖς συγγενέσι
μήτ' ἐπιλανθάνεσθαι τοὺς προσήκοντας τῷ γένει
τῶν προσφκειωμένων, ἔνιοι δ' εἰς ὀστρακίνας σοροὺς
ἐμβάλλοντες κατορύττουσι κύκλῳ τῶν ἱερῶν, καὶ 180
τὸν ἐπὶ τούτοις γινόμενον ὄρκον μέγιστον ἡγοῦν- 10
4 ται. τὰς δὲ βασιλείας ἐγχειρίζουσιν οἱ μὲν τοῖς εὐ-
πρεπεστάτοις, τύχης ἡγούμενοι δῶρα ἀμφοτέρω, τὴν
τε μοναρχίαν καὶ τὴν εὐπρέπειαν, οἱ δὲ τοῖς ἐπι-
μελεστάτοις κτηνοτρόφοις παραδιδόασιν τὴν ἀρχήν,
ὥς μόνους ἄριστα τῶν ὑποτεταγμένων φροντιοῦν- 15
τας, ἔνιοι δὲ τοῖς πλουσιωτάτοις τοῦτο τὸ τίμιον
ἀπονέμουσιν, ἡγούμενοι μόνους αὐτοὺς ἐπικουρεῖν
τοῖς ὄχλοις δύνασθαι διὰ τὴν ἐτοιμότητα τῆς εὐπο-
ρίας, εἰσὶ δ' οἱ τοὺς ἀνδρείω διαφέροντας αἰροῦν-
ται βασιλεῖς, κρίνοντες τοὺς ἐν πολέμῳ πλείστον 20
δυναμένους ἀξίους εἶναι μόνους τυγχάνειν τῶν
πρωτείων.

10 Τῆς δὲ παρὰ τὸν Νεῖλον χώρας τῆς ἐν τῇ Λι-
βύῃ κειμένης ἐστὶ τι μέρος τῷ κάλλει διαφέρον·
τροφάς τε γὰρ φέρει δαψιλεῖς καὶ ποικίλλας, καὶ 25
πρὸς τὰς τῶν καυμάτων ὑπερβολὰς ἔχει βοηθείας
εὐθέτους τὰς ἐν τοῖς ἔλεσι καταφυγάς· διὸ καὶ περι-
μάχητος οὗτος ὁ τόπος γίνεταί τοις τε Λίβυσι καὶ

17 αὐτοῖς] τούτους II 19 αἰρούμενοι CF 28 ὁ
τόπος οὗτος vulg.

τοῖς Αἰθίοφι, καὶ πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ αὐτοῦ πο-
 λεμοῦντες διατελοῦσι. φοιτᾷ δ' εἰς αὐτὸν καὶ πλῆ- 2
 θος ἐλεφάντων ἐκ τῆς ἄνω χώρας, ὥς μὲν ἔνιοι
 λέγουσι, διὰ τὴν θαψίλειαν καὶ τὴν ἡδονὴν τῆς
 5 νομῆς· ἔλη γὰρ θαυμαστὰ παρεκτείνεταί τοῖς χεί-
 λεσι τοῦ ποταμοῦ, πολλῆς καὶ παντοίας ἐν αὐτοῖς
 φυομένης τροφῆς. διόπερ ὅταν γεύσωνται τοῦ θρύου 3
 καὶ τοῦ καλάμου, διὰ τὴν γλυκύτητα τῆς τροφῆς
 μένει καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων διαίταν καταφθείρει·
 10 δι' ἣν αἰτίαν καταναγκάζονται φεύγειν [εἰς] τούτους
 τοὺς τόπους, ὄντες νομάδες καὶ σκηνῖται, τὸ σύνολον
 τῷ συμφέροντι τὰς πατρίδας ὀρίζοντες. αἱ δ' ἀγέλαι 4
 τῶν εἰρημένων θηρίων τὴν μεσόγειον χώραν ἐκλεί-
 πουσιν διὰ σπάνιν τροφῆς, ἅτε συντόμως τῶν φυομέ-
 15 νων ἐν τῇ γῇ πάντων ἀναινομένων· διὰ γὰρ τὴν
 τοῦ καύματος ὑπερβολὴν καὶ τὴν λειψυδρίαν τῶν
 πηγαίων καὶ ποταμίων ὑδάτων σκληρὰς καὶ σπανίους
 συμβαίνει γίνεσθαι τὰς τροφάς. ὥς δέ τινές φασιν, 5
 ὕφεις θαυμαστοὶ γίνονται τό τε μέγεθος καὶ τὸ
 20 πλῆθος κατὰ τὴν θηριώδη καλουμένην χώραν· οὗτοι
 δὲ περὶ τὰς συστάσεις τῶν ὑδάτων ἐπιτίθενται
 τοῖς ἐλέφασιν, καὶ τραπέντες εἰς ἄλλην περιπλέκον-
 ται ταῖς σπείραις εἰς τὰ σκέλη, καὶ πέρας ἕως τοῦ-
 του συνέχουσιν βιαζόμενοι καὶ σφίγγοντες τοῖς δε-
 25 σμοῖς ἕως ἂν ἀφρίσαντα τὰ θηρία πέσῃ διὰ τὸ
 181 βάρος. ἔπειτ' ἀθροιζόμενοι τὸ πεσὼν σαρκοφαγοῦσι,
 ῥαδίως ἐπικρατοῦντες διὰ τὴν δυσκινήσιαν τοῦ ζῴου.
 ἀπολείπομένου δ' ἀπορήματος, διὰ τίν' αἰτίαν οὐ 6

9 διαφθείρει D 10 ἀναγκάζονται C εἰς delevi
 28 ἀπολείπομένου G, ἀπολείπομενοι cet.

συνέπονται τοῖς ἐλέφασιν εἰς τὴν προειρημένην
 παραποταμίαν διώκοντες τὰς συνήθεις τροφάς, φασὶ
 τοὺς τηλικούτους ὄφεις τὴν μὲν ἐπίπεδον τῆς χώ-
 ρας φεύγειν, περὶ δὲ τὴν ὑπώρειαν ἐν ταῖς φάραγξι
 ταῖς εἰς τὸ μῆκος ἀνηκούσαις καὶ τοῖς σπηλαίοις τοῖς 5
 τὸ βάθος ἔχουσι συνεχῶς ἐναυλίζεσθαι· διόπερ τοὺς
 συμφέροντας καὶ συνήθεις τόπους μηδαμῶς ἐκλεί-
 πειν, αὐτοδιδάκτου πρὸς τὰ τοιαῦτα τῆς φύσεως
 οὔσης ἄπασιν τοῖς ζώοις. περὶ μὲν οὖν Αἰθιοπῶν
 καὶ τῆς χώρας αὐτῶν τοσαῦτα λέγομεν. 10

- 11 Περὶ δὲ τῶν συγγραφέων ἡμῖν διοριστέον, ὅτι
 πολλοὶ συγγεγράφασι περὶ τε τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς
 Αἰθιοπίας, ὧν οἱ μὲν ψευθεῖ φήμῃ πεπιστευκότες,
 οἱ δὲ παρ' ἑαυτῶν πολλὰ τῆς ψυχαραγίας ἔνεκα
 2 πεπλακότες, δικάως ἂν ἀπιστοῖντο. Ἀράθαρχιδης 15
 μὲν γὰρ ὁ Κνίδιος ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ τῶν περὶ
 τὴν Ἀσίαν, καὶ ὁ τὰς γεωγραφίας συνταξάμενος
 Ἀρτεμίδωρος ὁ Ἐφέσιος κατὰ τὴν ὁγδόην βίβλον,
 καὶ τινες ἕτεροι τῶν ἐν Αἰγύπτῳ κατοικούντων,
 ἱστορηκότες τὰ πλεῖστα τῶν προειρημένων ἐν πᾶσι 20
 3 σχεδὸν ἐπιτυγχάνουσι. καὶ γὰρ ἡμεῖς καθ' ὃν και-
 ρὸν παρεβάλομεν εἰς Αἴγυπτον, πολλοῖς μὲν τῶν
 λεγέων ἐντυχόμεν, οὐκ ὀλίγοις δὲ καὶ πρεσβευταῖς
 ἀπὸ τῆς Αἰθιοπίας παροῦσιν εἰς λόγους ἀφικόμεθα·
 παρ' ὧν ἀκριβῶς ἕκαστα πυθόμενοι, καὶ τοὺς λό- 25
 γους τῶν ἱστορικῶν ἐξελέγξαντες, τοῖς μάλιστα συμ-
 φωνοῦσιν ἀκόλουθον τὴν ἀναγραφὴν πεποιήμεθα.
- 4 Περὶ μὲν οὖν Αἰθιοπῶν τῶν πρὸς τῇ δύσει

2 φασὶ Reiske, φασὶ δὲ codices 5 εἰς add. Wess.
 12 τε om. vulg.

κατοικούντων ἀρκεσθησόμεθα τοῖς ῥηθεῖσι, περὶ δὲ
τῶν κατὰ τὴν μεσημβρίαν καὶ τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν
κειμένων ἐν μέρει διέξιμεν. δοκεῖ δ' ἡμῖν ἀρμότ-
τειν προδιελθεῖν περὶ τῆς τοῦ χρυσοῦ κατασκευῆς
5 τῆς ἐν τούτοις τοῖς τόποις γινομένης.

Περὶ γὰρ τὰς ἐσχατίας τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς 12
ὁμορουσῆς Ἀραβίας τε καὶ Αἰθιοπίας τόπος ἐστὶν
ἔχων μέταλλα πολλὰ καὶ μεγάλα χρυσοῦ, συναγο-
μένου πολλοῦ πολλῇ κακοπαθείᾳ τε καὶ δαπάνῃ.
10 τῆς γὰρ γῆς μελαίνης οὖσης τῇ φύσει καὶ διαφνᾶς
καὶ φλέβας ἐχούσης μαρμάρου τῇ λευκότητι διαφε-
ρούσας καὶ πάσας τὰς περιλαμβομένας φύσεις ὑπερ-
βαλλούσας τῇ λαμπρότητι, οἱ προσεδρεύοντες τοῖς
μεταλλικοῖς ἔργοις τῷ πλήθει τῶν ἐργαζομένων
15 κατασκευάζουσι τὸν χρυσόν. οἱ γὰρ βασιλεῖς τῆς 2
182 Αἰγύπτου τοὺς ἐπὶ κακουργίᾳ καταδικασθέντας καὶ
τοὺς κατὰ πόλεμον αἰχμαλωτισθέντας, ἔτι δὲ τοὺς
ἀδίκους διαβολαῖς περιπεσόντας καὶ διὰ θυμὸν εἰς
φυλακὰς παραδεδομένους, ποτὲ μὲν αὐτούς, ποτὲ δὲ
20 καὶ μετὰ πάσης συγγενείας ἀθροίσαντες παραδιδόασιν
πρὸς τὴν τοῦ χρυσοῦ μεταλλείαν, ἅμα μὲν τιμω-
ρίαν λαμβάνοντες παρὰ τῶν καταγνώσθέντων, ἅμα
δὲ διὰ τῶν ἐργαζομένων μεγάλας προσόδους λαμ-
βάνοντες. οἱ δὲ παραδοθέντες, πολλοὶ μὲν τὸ πλή- 3
25 θος ὄντες, πάντες δὲ πέδαις δεδεμένοι, προσκαρ-
τεροῦσι τοῖς ἔργοις συνεχῶς καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ
δι' ὅλης τῆς νυκτός, ἀνάπauσιν μὲν οὐδεμίαν λαμ-

9 πολλοῦ] πολλοῖς C, del. Rhod. 12 ὑπερβαλλούσης
CDF 13 προσεδρεύσαντες CD 19 παραδιδόμενους CDF
20 πάσης] τῆς add. Hertlein.

βάνοντες, δρασμοῦ δὲ παντὸς φιλοτίμως εἰργόμε-
 νοι· φυλακαὶ γὰρ ἐκ στρατιωτῶν βαρβάρων καὶ
 ταῖς διαλέκτοις διαφόροις χρωμένων ἐφεστήκασιν,
 ὥστε μηδένα δύνασθαι δι' ὁμιλίας ἢ φιλανθρωποῦ
 τινὸς ἐντεύξεως φθεῖραι τινα τῶν ἐπιστατούντων. ⁵
⁴ τῆς δὲ τὸν χρυσὸν ἐχούσης γῆς τὴν μὲν σκληροτά-
 την πυρὶ πολλῶ καύσαντες καὶ ποιήσαντες χάνην
 προσάγουσι τὴν διὰ τῶν χειρῶν κατεργασίαν· τὴν
 δὲ ἀνεμμένην πέτραν καὶ μετρίῳ πόνῳ δυναμένην
 ὑπείκειν λατομικῶ σιδήρῳ καταπονοῦσι μυριάδες ¹⁰
⁵ ἀκκληρούντων ἀνθρώπων. καὶ τῆς μὲν ὅλης πρα-
 γματείας ὁ τὸν λίθον διακρίνων τεχνίτης καθηγείται
 καὶ τοῖς ἐργαζομένοις ὑποδείκνυσι· τῶν δὲ πρὸς
 τὴν ἀτυχίαν ταύτην ἀποδειχθέντων οἱ μὲν σώματος
 ῥώμῃ διαφέροντες τυπίσιν σιδηραῖς τὴν μαρμαρίζου- ¹⁵
 σαν πέτραν κόπτουσιν, οὐ τέχνην τοῖς ἔργοις, ἀλλὰ
 βίαν προσάγοντες, ὑπονόμους δὲ διακόπτοντες, οὐκ
 ἐπ' εὐθείας, ἀλλ' ὥς ἂν ἡ διάφυσις ἥ τῆς ἀπο-
⁶ στίλλβούσης πέτρας. οὗτοι μὲν οὖν διὰ τὰς ἐν ταῖς
 διώρυξι καμπὰς καὶ σκολιότητος ἐν σκότει διατρί- ²⁰
 βοντες λύχνους ἐπὶ τῶν μετώπων πεπραγματευμένους
 περιφέρουσι· πολλαχῶς δὲ πρὸς τὰς τῆς πέτρας ἰδιό-
 τητας μετασχηματίζοντες τὰ σώματα καταβάλλουσιν
 εἰς ἔδαφος τὰ λατομούμενα θραύματα· καὶ τοῦτο
 ἀδιαλείπτως ἐνεργοῦσι πρὸς ἐπιστάτου βαρύτητα καὶ ²⁵
¹³ πληγὰς. οἱ δὲ ἄνηβοι παῖδες εἰσδύομενοι διὰ τῶν
 ὑπονόμων εἰς τὰ κεκοιλωμένα τῆς πέτρας ἀναβάλλ-
 λουσιν ἐπιπόνως τὴν ῥιπτομένην κατὰ μικρὸν

³ διαφόρος libri, corr. Dind. ²⁰ καὶ σκολιότηας
 om. M; cf. Agatharch. apud Photium 25 (ed. C. Müller).

πέτρᾱν καὶ πρὸς τὸν ἐκτὸς τοῦ στομίου τόπον εἰς
 ὑπαιθρον ἀποκομίζουσιν. οἱ δ' ὑπὲρ ἑτη τριάκοντα
 παρὰ τούτων λαμβάνοντες ὠρισμένον μέτρον τοῦ
 λατομήματος ἐν ὄλμοις λιθίνοις τύπτουσι σιδηροῖς
 5 ὑπέροις, ἄχρι ἂν ὀρόβον τὸ μέγεθος κατεργάσωνται.
 183 παρὰ δὲ τούτων τὸν ὀροβίτην λίθον αἱ γυναῖκες καὶ 2
 οἱ πρεσβύτεροι τῶν ἀνδρῶν ἐκδέχονται, καὶ μύλων
 ἐξῆς πλειόνων ὄντων ἐπὶ τούτους ἐπιβάλλουσι, καὶ
 παραστάντες ἀνὰ τρεῖς ἢ δύο πρὸς τὴν κώπην ἀλή-
 10 θουσιν, ἕως ἂν εἰς σεμιδάλεως τρόπον τὸ δοθὲν
 μέτρον κατεργάσωνται. προσούσης δ' ἅπασιν ἀθε-
 ραπευσίας σώματος καὶ τῆς τὴν αἰδῶ περιστελλού-
 σης ἐσθῆτος μὴ προσούσης, οὐκ ἔστιν ὅς ἰδὼν οὐκ
 ἂν ἐλεήσειε τοὺς ἀκληροῦντας διὰ τὴν ὑπερβολὴν
 15 τῆς ταλαιπωρίας. οὐ γὰρ τυγχάνει συγγνώμης οὐδ' 3
 ἀνέσεως ἀπλῶς οὐκ ἄρρωστος, οὐ πεπηρωμένος, οὐ
 γεγηρακώς, οὐ γυναικὸς ἀσθενεία, πάντες δὲ πλη-
 γαῖς ἀναγκάζονται προσκαρτερεῖν τοῖς ἔργοις, μέχρι
 ἂν κακουχούμενοι τελευτήσωσιν ἐν ταῖς ἀνάγκαις.
 20 διόπερ οἱ δυστυχεῖς φοβερώτερον αἰεὶ τὸ μέλλον τοῦ
 παρόντος ἡγοῦνται διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τιμω-
 ρίας, ποθεινότερον δὲ τοῦ ζῆν τὸν θάνατον προσ-
 δέχονται. τὸ δὲ τελευταῖον οἱ τεχνῖται παραλαβόν- 14
 τες τὸν ἀληλεσμένον λίθον πρὸς τὴν ὄλην ἄγουσι
 25 συντέλειαν· ἐπὶ γὰρ πλατείας σάνιδος μικρὸν ἐγκε-
 κλιμένην τρίβουσι τὴν κατεργασμένην μάρμαρον
 ὕδωρ ἐπιχέοντες· εἴτα τὸ μὲν γεῶδες αὐτῆς ἐκτη-

2 ὑπὲρ ἑτη] ἐκτὸς τῶν Agath. 26 8 τούτους E, τοῦ-
 τοις cet. 10 ἕως ἂν om. II εἰς] ἐς cod. 11 κατερ-
 γαζόμενοι II 13 μὴ] μόνον Agath. 27 τηκόμενον D.

κόμενον διὰ τῶν ὑγρῶν καταρρεῖ κατὰ τὴν τῆς σα-
 νίδος ἔγκλισιν, τὸ δὲ χρυσίον ἔχον ἐπὶ τοῦ ξύλου
 2 παραμένει διὰ τὸ βάρος. πολλάκις δὲ τοῦτο ποι-
 οῦντες, τὸ μὲν πρῶτον ταῖς χερσὶν ἐλαφρῶς τρί-
 βουσι, μετὰ δὲ ταῦτα σπόγγοις ἀραιοῖς κούφως 5
 ἐπιθλίβοντες τὸ χαῦνον καὶ γεῶδες διὰ τούτων ἀνα-
 λαμβάνουσι, μέχρι ἂν ὅτου καθαρὸν γένηται τὸ
 3 ψῆγμα τοῦ χρυσοῦ. τὸ δὲ τελευταῖον ἄλλοι τεχνι-
 ται παραλαμβάνοντες μέτρῳ καὶ σταθμῷ τὸ συνη-
 γμένον εἰς κεραμεοῦς χύτρους ἐμβάλλουσι· μῖξαν- 10
 τες δὲ κατὰ τὸ πλῆθος ἀνάλογον μολίβδου βῶλον
 καὶ χόνδρους ἁλῶν, ἔτι δὲ βραχὺ καττιτέρου, καὶ
 κρήθινον πίτυρον προσεμβάλλουσιν· ἄρμοστὸν δ'
 ἐπίθημα ποιήσαντες καὶ πηλῷ φιλοπόνως περιχρί-
 σαντες ὁπτῶσιν ἐν καμίνῳ πέντε ἡμέρας καὶ νύκτας 15
 4 ἰσας ἀδιαλείπτως· ἔπειτα ἐάσαντες ψυχθῆναι τῶν
 μὲν ἄλλων οὐδὲν εὐρίσκουσιν ἐν τοῖς ἀγγείοις, τὸν
 δὲ χρυσὸν καθαρὸν λαμβάνουσιν ὀλίγης ἀπουσίας
 γεγεννημένης. ἡ μὲν οὖν ἐργασία τοῦ χρυσοῦ περὶ
 τὰς ἐσχατίας τῆς Αἰγύπτου γινομένη μετὰ τοσοῦτων 20
 5 καὶ τηλικούτων πόνων συντελεῖται· αὐτὴ γὰρ ἡ
 φύσις, οἶμαι, ποιεῖ πρόδηλον ὥς ὁ χρυσὸς γένεσιν 184
 μὲν ἐπίπουρον ἔχει, φυλακὴν δὲ χαλεπὴν, σπονδὴν
 δὲ μεγίστην, χρῆσιν δὲ ἀνὰ μέσον ἡδονῆς τε καὶ
 λύπης.

25

Ἡ μὲν οὖν τῶν μετέλλων τούτων εὗρεσις ἀρ-
 χαία παντελῶς ἐστίν, ὥς ἂν ὑπὸ τῶν παλαιῶν βα-

2 χρυσὸν malim 11 βωλίον DF 12 καὶ κρήθινον]
 καὶ om. C 16 ψυχθῆναι C 22 ὁ Reiske, ὁ μὲν codices.

σιλέων καταδειχθεῖσα. περὶ δὲ τῶν ἐθνῶν [τούτων] 6
 τῶν κατοικούντων τὴν τε παράλιον τοῦ Ἀραβίου
 κόλπου καὶ Τρωγλοδυτικὴν, ἐτι δ' Αἰθιοπίαν τὴν
 πρὸς μεσημβρίαν καὶ νότον, πειρασόμεθα διεξιέναι.
 5 περὶ πρώτων δὲ τῶν Ἰχθυοφάγων ἐροῦμεν τῶν 15
 κατοικούντων τὴν παράλιον τὴν ἀπὸ Καρμανίας καὶ
 Γεδρωσίας ἕως τῶν ἐσχάτων τοῦ μυχοῦ τοῦ κατὰ
 τὸν Ἀράβιον κόλπον ἰδρυμένου, ὃς εἰς τὴν μεσό-
 γειον ἀνήκων ἔπιστον διάστημα δυσὶν ἡπείροις
 10 περικλείεται πρὸς τὸν ἑκπλοῦν, τῇ μὲν ὑπὸ τῆς
 εὐδαίμονος Ἀραβίας, τῇ δ' ὑπὸ τῆς Τρωγλοδυτικῆς.
 τούτων δὲ τῶν βαρβάρων τινὲς μὲν γυμνοὶ τὸ 2
 παράπαν βιοῦντες κοινὰς ἔχουσι τὰς γυναικὰς καὶ
 τὰ τέκνα παραπλησίως ταῖς τῶν θρεμμάτων ἀγέ-
 15 λαις, ἡδονῆς δὲ καὶ πόνου τὴν φυσικὴν μόνον ἀντι-
 ληψιν ποιοῦμενοι τῶν αἰσχυρῶν καὶ καλῶν οὐδεμίαν
 λαμβάνουσιν ἔννοιαν. τὰς δὲ οἰκίσεις ἔχουσιν οὐκ 3
 ἄπωθεν τῆς θαλάττης παρὰ τὰς ῥαχίας, καθ' ἃς
 εἰσιν οὐ μόνον βαθεῖαι κοιλάδες, ἀλλὰ καὶ φάραγγες
 20 ἀνώμαλοι καὶ στενοὶ παντελῶς ἀύλωνες σκολιαῖς
 ἑκτροπαῖς ὑπὸ τῆς φύσεως διειλημμένοι. τούτων
 δὲ τῇ χρεῖᾳ τῶν ἐγχωρίων πεφυκότων ἀρμοζόντως,
 τὰς ἑκτροπὰς καὶ διεξόδους συγκεχώκασι λίθοις
 μεγάλοις, δι' ὧν ὥσπερ δικτύων τὴν θήραν τῶν
 25 ἰχθύων ποιοῦνται. ὅταν γὰρ ἡ πλημυρὶς τῆς θα- 4
 λάττης ἐπὶ τὴν χέρσον φέρεται λάβρως, ὃ ποιεῖ δις
 τῆς ἡμέρας περὶ τρίτην καὶ ἐνάτην μάλιστα πω-
 ῶραν, ἡ μὲν θάλαττα πᾶσαν τὴν ῥαχίαν ἐπικλύ-

1 τούτων del. Dind.
κατὰ D.

7 Κεδρωσίας C

18 παρὰ]

ζουσα καλύπτει, καὶ λάβρω καὶ πολλῷ κύματι συν-
 αποκομίζει πρὸς τὴν χέρσον ἄπιστον πλῆθος παν-
 τοίων ἰχθύων, οἳ τὸ μὲν πρῶτον ἐν τῇ παραλίῳ
 μένουσι, νομῆς χάριν πλανώμενοι περὶ τὰς ὑποδύ-
 σεις καὶ τὰ κοιλάματα· ἐπὶ δ' ὁ τῆς ἀμπώτεως ⁵
 ἔλθῃ χρόνος, τὸ μὲν ὑγρὸν ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον διὰ
 τῶν κεχωσμένων λίθων καὶ φαράγγων ἀπορρεῖ, οἳ
⁵ δ' ἰχθύς ἐν τοῖς κοιλάμασι καταλείπονται. κατὰ δὲ
 τοῦτον τὸν καιρὸν τὸ πλῆθος τῶν ἐγγωρίων μετὰ
 τέκνων καὶ γυναικῶν εἰς τὰς θαλάσας ἀθροίζεται ¹⁰
 καθάπερ ἀπ' ἐνὸς κελεύσματος. σχιζομένων δὲ τῶν
 βαρβάρων εἰς τὰ κατὰ μέρος συστήματα, πρὸς τοὺς
 ἰδίους ἕκαστοι τόπους μετὰ βοῆς ἐξαισίου φέρονται,
 καθάπερ αἰφνιδίου τινὸς κυνηγίας ἐμπεπτακυίας.
⁶ εἶθ' αἱ μὲν γυναῖκες μετὰ τῶν παίδων τοὺς ἐλάτ- ¹⁵
 τυνας τῶν ἰχθύων καὶ πλησίον ὄντας τῆς χέρσον
 συλλαμβάνουσαι ῥίπτουσιν ἐπὶ τὴν γῆν, οἳ δὲ τοῖς
 σώμασιν ἀκμάζοντες προσφέρουσι τὰς χειρας τοῖς ¹⁸⁵
 διὰ τὸ μέγεθος δυσκαταγωνίστοις· ἐκπίπτουσι γὰρ
 ἐκ τοῦ πελάγους ὑπερμεγέθεις οὐ μόνον σκορπιοὶ ²⁰
 καὶ μύραιναι καὶ κύνες, ἀλλὰ καὶ φῶκαι καὶ πολλὰ
 τοιαῦτα ξένα καὶ ταῖς ὕψει καὶ ταῖς προσηγορίαις·
⁷ ταῦτα δὲ τὰ θηρία καταμάχονται τεχνικῆς μὲν ὅπλων
 κατασκευῆς οὐδὲν ἔχοντες, κέρασι δὲ αἰγῶν ὀξέσι
 κατακεντοῦντες καὶ ταῖς ἀπορροῇ πέτραις ἐπιτέ- ²⁵
 μνοντες· πάντα γὰρ ἡ χρεῖα διδάσκει τὴν φύσιν,
 οἰκείως τοῖς ὑποκειμένοις καιροῖς ἀρμοζομένην πρὸς
¹⁶ τὴν ἐκ τῆς ἐλπίδος εὐχρηστίαν. ἐπειδὴ δ' ἀθροί-

σωσιν ἰχθύων παντοδαπῶν πλήθος, μεταφέρουσι
τοὺς ληφθέντας καὶ πάντας ὀπτῶσιν ἐπὶ τῶν πε-
τρῶν τῶν ἐγκεκλιμένων πρὸς μεσημβρίαν. διαπύ-
ρων δ' οὐσῶν διὰ τὴν τοῦ καύματος ὑπερβολήν,
⁵ βραχὺν ἑάσαντες χρόνον στρέφουσι, ἅππειτα τῆς
οὐρᾶς λαμβανόμενοι σείουσι τὸν ὅλον ὄγκον. καὶ αἱ ²
μὲν σάρκες θρυπτόμεναι διὰ τὴν θερμασίαν ἀπο-
πίπτουσιν, αἱ δ' ἔκκωνται ριπτούμεναι πρὸς ἓνα
τόπον μέγαν σωρὸν ἀποτελοῦσιν, ἀθροιζόμεναι χρεῖας
¹⁰ ἕνεκεν περὶ ἧς μικρὸν ὕστερον ἐροῦμεν. μετὰ δὲ
ταῦτα τὰς μὲν σάρκας ἐπὶ τινος λεωπετρίας κατα-
τιθέμενοι πατοῦσιν ἐπιμελῶς ἐφ' ἑκατὸν χρόνον καὶ
καταμίσγουσι τὸν τοῦ παλιούρου καρπὸν· τοῦτον ³
γὰρ συναναχρωσθέντος τὸ πᾶν γίνεται χρῆμα κολ-
¹⁵ λῶδες· καὶ δοκεῖ τοῦτο καθάπερ ἡδύσματος παρ'
αὐτοῖς ἔχειν τᾶξιν. τὸ δὲ τελευταῖον τὸ καλῶς πα-
τηθὲν εἰς πλινθίδας παραμήκεις τυποῦντες τιθέασιν
εἰς τὸν ἥλιον· ὥς συμμέτρως ξηρανθείσας καθίσαντες
κατευχοῦνται, οὐ μὴν πρὸς μέτρον ἢ σταθμὸν
²⁰ ἐσθίουσιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἰδίαν ἐκάστου βούλησιν,
τὴν φυσικὴν ὕφεξιν ἔχοντες τῆς ἀπολαύσεως περι-
γραφὴν· ἀνεκλείπτους γὰρ καὶ διὰ παντὸς ἐτοίμοις ⁴
χρῶνται ταμιεύμασιν, ὥς ἂν τοῦ Ποσειδῶνος τὸ
τῆς Διήμητρος ἔργον μετεληφότος. ἐνίστε δὲ τηλι-
²⁵ κοῦτον ἐκ τοῦ πελάγους εἰς τὴν χέρσον κυλινθεῖται
κῶμα καὶ τὰς ῥαχίας ἐφ' ἡμέρας πολλὰς κατακλύζει
λάβρον, ὥστε μηδένα δύνασθαι τοῖς τόποις προσεγ-

6 καὶ αἱ μὲν] αἱ μὲν οὖν CF 14 χρῆμα Reiske
(c. 23, 1), χρῶμα libri 20 ἕκαστος vel ἕκαστοι Hertlein
22 ἀνεκλείπτως codices, corr. Dind. ἐτοίμως CF 27
λάβρος fort.

5 γίξιν. διόπερ κατὰ τούτους τοὺς καιροὺς σπανί-
 ζοντες τροφῆς τὸ μὲν πρῶτον τοὺς κόγχους συλλέ-
 γουσι, τηλικούτους τὸ μέγεθος ὧν εὐρίσκονται τινες
 τετραμναῖοι· τὰ μὲν γὰρ κύτῃ συντρίβουσι λίθους
 εὐμεγέθεις ἐμβάλλοντες, τὴν δ' ἐντὸς σάρκα κατε- 5
 σθίουσιν ὥμην, τῆς γεύσεως οὔσης παρεμφεροῦς
 6 τοῖς ὀστέοις. ἐπὰν δὲ διὰ τὴν συνέχειαν τῶν πνευ-
 μάτων ἐπὶ πλείονα χρόνον πλήθειν συμβαίῃ τὸν
 ὠκεανόν, καὶ τὴν εἰωθυῖαν θήραν τῶν ἰχθύων
 ἐκκλείσῃ τὸ τῆς περιστάσεως ἀδύνατον, ἐπὶ τοὺς 10
 κόγχους, ὥς εἴρηται, τρέπονται. εἰ δὲ ἡ ἐκ τῶν
 κόγχων τροφή σπανίζει, καταφεύγουσιν ἐπὶ τὸν τῶν
 7 ἀκανθῶν σωρόν· ἐκ τούτου γὰρ ἐκλέγοντες τὰς 186
 ἐγκύλους καὶ προσφάτους τῶν ἀκανθῶν διαιροῦσι
 κατ' ἄρθρον, καὶ τὰς μὲν αὐτόθεν τοῖς ὁδοῦσι 15
 κατεργάζονται, τὰς δὲ σκληρὰς λίθοις θραύοντες
 καὶ προὑπεργαζόμενοι κατεσθίουσι, παραπλησίαν
 17 διάθεσιν ἔχοντες τοῖς φωλεύουσι τῶν θηρίων. τῆς
 μὲν οὖν ξηρᾶς τροφῆς τὸν εἰρημένον τρόπον εὐπο-
 ροῦσι, τῆς δ' ὑγρᾶς παράδοξον ἔχουσι καὶ παντε- 20
 λῶς ἀπιστουμένην τὴν χρῆσιν. ταῖς μὲν γὰρ θήραις
 προσκαρτεροῦσιν ἐφ' ἡμέρας τέτταρας, εὐωχούμενοι
 πανδημεὶ μεθ' ἱλαρότητος καὶ ταῖς ἀνάρθοις φῶδαῖς
 ἀλλήλους ψυχαγωγοῦντες· πρὸς δὲ τούτοις ἐπιμί-
 σγονται τότε ταῖς γυναιξὶν αἷς ἂν τύχῃσι παιδο- 25
 ποιίας ἕνεκα, πάσης ἀσχολίας ἀπολελυμένοι διὰ τὴν
 2 εὐκοπίαν καὶ τὴν ἐτοιμότητα τῆς τροφῆς. τῇ δὲ

7 δὲ] δὴ Bekker 10 ἐπὶ — 11 εἰ δὲ om. D (cf.
 Agath. 35) 11 ἡ] ἡ δὲ D 12 σπανίζει C 27 καὶ τὴν
 ἐτοιμότητα om. Agath., del. Reiske.

πέμπτη πρὸς τὴν ὑπώρειαν ἐπείγονται πανδημεὶ
 ποτοῦ χάριν, ἐνθα συρρύσεις ὑδάτων γλυκέων εἰσὶ,
 πρὸς αἷς οἱ νομάδες τὰς ἀγέλας τῶν θρεμμάτων
 ποτίζουσιν. ἡ δὲ ὁδοιπορία τούτων παραπλήσιος 3
 5 γίνεται ταῖς ἀγέλαις τῶν βοῶν, πάντων φωνὴν
 ἀφιέντων οὐκ ἔναρθρον, ἀλλ' ἤχον μόνον ἀποτε-
 λούσαν. τῶν δὲ τέκνων τὰ μὲν νήπια παντελῶς αἱ
 μητέρες ἐν ταῖς ἀγκάλαις φέρουσι, τὰ δὲ κεχωρισμένα
 τοῦ γάλακτος οἱ πατέρες, τὰ δ' ὑπὲρ πενταετῇ χρόνον
 10 ὄντα προάγει μετὰ τῶν γονέων σὺν παιδιᾷ, πεπλη-
 ρωμένα χαρᾶς, ὥς ἂν πρὸς τὴν ἡδίστην ἀπόλαυσιν
 ὀρμώμενα. ἡ γὰρ φύσις αὐτῶν ἀδιάστροφος οὕσα 4
 τὴν ἀναπλήρωσιν τῆς ἐνδείας ἡγεῖται μέγιστον ἀγα-
 θόν, οὐδὲν τῶν ἐπαισάκτων ἡδέων ἐπιζητοῦσα. ὅταν
 15 δὲ ταῖς τῶν νομάδων ποτίστραις ἐγγίῃσιν καὶ τοῦ
 ποτοῦ πληρωθῶσι τὰς κοιλίας, ἐπανέρχονται, μόγισ
 βαδίζοντες διὰ τὸ βάρος. ἀκκέλην μὲν τὴν ἡμέραν 5
 οὐδενὸς γεύονται, κεῖται δ' ἕκαστος ὑπεργέμων καὶ
 δύσπνους καὶ τὸ σύνολον παρεμφερῆς τῷ μεθύοντι.
 20 τῇ δ' ἐξῆς ἐπὶ τὴν ἀπὸ τῶν ἰχθύων πάλιν τροφὴν
 ἀνακάμπτουσι· καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἡ διαίτα
 κυκλεῖται παρ' αὐτοῖς πάντα τὸν τοῦ ζῆν χρόνον.
 Οἱ μὲν οὖν τὴν παράλιον τὴν ἐντὸς τῶν στενῶν
 κατοικοῦντες οὕτω βιοῦσι, νόσοις μὲν διὰ τὴν ἀπλό-
 25 τητα τῆς τροφῆς σπανίως περιπίπτοντες, ὀλιγοχρο-
 νιώτεροι δὲ πολλὰ τῶν παρ' ἡμῖν ὄντες. τοῖς δὲ 18
 τὴν ἐκτὸς τοῦ κόλπου παράλιον νεμομένοις πολλῶ

2 γλυκέων ὑδάτων vulg. 7 αἱ μητέρες παντελῶς
 codices, corr. Reiske 16 πληρώσῃσι Dind. 20 ἀπὸ
 om. D 23 τοῦ στενοῦ D 24 ἀπαλότητα D.

τούτων παραδοξότερον εἶναι τὸν βίον συμβέβηκεν,
 ὥς ἂν ἄδιψον ἔχόντων καὶ ἀπαθῇ τὴν φύσιν. ἀπὸ
 γὰρ τῶν οἰκουμένων τόπων εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ
 τῆς τύχης ἐκτετοπισμένοι τῆς μὲν ἀπὸ τῶν ἰχθύων
 ἄγρας εὐποροῦσιν, ὑγρὰν δὲ τροφήν οὐκ ἐπιζη- 5
 2 τοῦσι. προσφερόμενοι γὰρ τὸν ἰχθῦν ἔγχυλον, μικρὰν
 ἔχοντα τῶν ὠμῶν τὴν παραλλαγὴν, οὐχ οἶον ὑγρὰν
 τροφήν ἐπιζητοῦσιν, ἀλλ' οὐδ' ἐννοίαν ἔχουσι ποτοῦ.
 στέργουσι δὲ τὴν ἐξ ἀρχῆς δίαταν ὑπὸ τῆς τύχης
 αὐτοῖς προσκληρωθεῖσαν, εὐδαιμονίαν ἡγούμενοι 10
 τὴν ἐκ τῆς ἐνδείας αὐτοῦ τοῦ λυποῦντος ὑπεξάλλεσιν.
 3 τὸ δὲ πάντων παραδοξότατον, ἀπαθεία τοσοῦτον
 ὑπερβάλλουσι πάντας ὥστε μὴ ῥαδίως πιστευθῆναι 187
 τὸν λόγον. καίτοι γε πολλοὶ τῶν ἀπ' Αἰγύπτου
 πλεόντων διὰ τῆς Ἑρμυθρᾶς θαλάττης ἔμποροι μέχρι 15
 τοῦ νῦν, πολλάκις προσπεπλευκότες πρὸς τὴν τῶν
 Ἰχθυοφάγων χώραν, ἐξηγοῦνται σύμφωνα τοῖς ὕφ'
 4 ἡμῶν εἰρημένοις περὶ τῶν ἀπαθῶν ἀνθρώπων. καὶ
 ὁ τρίτος δὲ Πτολεμαῖος, ὁ φιλοτιμηθεὶς περὶ τὴν
 θήραν τῶν ἐλεφάντων τῶν περὶ τὴν χώραν ταύτην 20
 ὄντων, ἐξέπεμψεν ἓνα τῶν φίλων, ὄνομα Σιμίαν,
 κατασκεψόμενον τὴν χώραν· οὗτος δὲ μετὰ τῆς
 ἀρμοτοσύνης χορηγίας ἀποσταλὲς ἀκριβῶς, ὥς φησιν
 Ἀγαθαρχίδης ὁ Κνίδιος ἱστοριογράφος, ἐξήτασε τὰ
 κατὰ τὴν παραλίαν ἔθνη. φησὶν οὖν τὸ τῶν ἀπαθῶν 25
 Αἰθιοπῶν ἔθνος τὸ σύνολον ποτῶ μὴ χρῆσθαι, μηδὲ
 τὴν φύσιν αὐτῶν ἐπιζητεῖν διὰ τὰς προειρημένας
 5 αἰτίας. καθόλου δ' ἀποφαίνεται μήτ' εἰς σύλλογον

8 ἐπιζητοῖσι ποτοῦ, ἀλλ' . . . ἔχουσι codices, corr. Dind.
 25 παραλίαν] ἱστορίαν DF; τὴν κατὰ τὰ ἔθνη ἱστορίαν fort.

ἔρχεσθαι πρὸς τοὺς ἄλλοεθνεῖς, μήτε τὸ ξένον τῆς
 ὕψεως τῶν προσπλέοντων κινεῖν τοὺς ἐργωρότους,
 ἀλλ' ἐμβλέποντας ἀτενῶς ἀπαθεῖς ἔχειν καὶ ἀκινή-
 τους τὰς αἰσθήσεις, ὥς [ἂν] μηδενὸς παρόντος. οὔτε
 5 γὰρ ξίφος σπασαμένου τινὸς καὶ καταφέροντος ὑπέξ-
 έφυγον, οὔθ' ὕβριν οὔδὲ πληγὰς ὑπομένοντες ἡρε-
 θίζοντο, τό τε πλήθος οὐ συνηγανάκει τοῖς πάσχου-
 σιν, ἀλλ' ἐνίοτε τέκνων ἢ γυναικῶν σφαττομένων
 ἐν ὀφθαλμοῖς ἀπαθεῖς ταῖς διαθέσεσιν ἔμενον, οὐ-
 10 δεμίαν ἔμφασιν ὀργῆς ἢ πάλιν ἐλέου διδόντες. καθό- 6
 λου δὲ τοῖς ἐκπληκτικωτάτοις δεινοῖς περιπίπτοντες
 ἡρεμαῖοι διέμενον, βλέποντες μὲν ἀτενῶς εἰς τὰ συν-
 τελούμενα, ταῖς δὲ κεφαλαῖς παρ' ἑκαστα διανεύ-
 οντες. διὸ καὶ φασιν θύτους διαλέκτω μὲν μὴ
 15 χρῆσθαι, μιμητικῇ δὲ δηλώσει διὰ τῶν χειρῶν δια-
 σημαίνειν ἑκαστα τῶν πρὸς τὴν χρεῖαν ἀνηκόντων.
 καὶ τὸ πάντων θαυμασιώτατον, φῶκαι τοῖς γέ- 7
 νεσι τούτοις συνδιατρίβουσαι θήραν ποιοῦνται τῶν
 ἰχθύων καθ' αὐτὰς παραπλησίως ἀνθρώποις. ὁμοίως
 20 δὲ καὶ περὶ τὰς κοίτας καὶ τὴν τῶν γεννηθέντων
 ἀσφάλειαν μεγίστη πίστει τὰ γένη χρῆσθαι ταῦτα
 πρὸς ἄλληλα· χωρὶς γὰρ ἀδικήματος ἄλλοφύλοις
 ξῷοις ἢ συναναστροφή γίνεται μετ' εἰρήνης καὶ
 πάσης εὐλαβείας.
 25 Οὗτος μὲν οὖν ὁ βίος, καίπερ ὢν παράδοξος, ἐκ
 παλαιῶν χρόνων τετήρηται τοῖς γένεσι τούτοις, εἴτε

4 ἂν delevi 6 οὔδὲ Dindorf, οὔτε libri 8 ἢ] καὶ II
 ἀποσφαττομένων II 14 φησὶν Schneider 20 κοίτας] καὶ
 τεκνώσεις add. D, καὶ τὰς καμαροειδεῖς καὶ τεκνώσεις add. C
 21 ταῦτα χρῆσθαι vulg.

τούτων παραδοξότερον εἶναι τὸν βίον συμβέβηκεν,
 ὥς ἂν ἄδιψον ἐχόντων καὶ ἀπαθῇ τὴν φύσιν. ἀπὸ
 γὰρ τῶν οἰκουμένων τόπων εἰς τὴν ἐρημον ὑπὸ
 τῆς τύχης ἐκτετοπισμένοι τῆς μὲν ἀπὸ τῶν ἰχθυῶν
 ἄγρας εὐποροῦσιν, ὕγραν δὲ τροφήν οὐκ ἐπιζη- 5
 2 τοῦσι. προσφερόμενοι γὰρ τὸν ἰχθυὸν ἐργυλον, μικρὰν
 ἔχοντα τῶν ὠμῶν τὴν παραλλαγὴν, οὐχ οἷον ὕγραν
 τροφήν ἐπιζητοῦσιν, ἀλλ' οὐδ' ἐννοίαν ἔχουσι ποτοῦ.
 στέργουσι δὲ τὴν ἐξ ἀρχῆς διαίταν ὑπὸ τῆς τύχης
 αὐτοῖς προσκληρωθεῖσαν, εὐδαιμονίαν ἡγούμενοι 10
 τὴν ἐκ τῆς ἐνδείας αὐτοῦ τοῦ λυποῦντος ὑπεξαίρεσιν.
 3 τὸ δὲ πάντων παραδοξότατον, ἀπαθεία τοσοῦτον
 ὑπερβάλλουσι πάντας ὥστε μὴ ῥαδίως πιστευθῆναι 187
 τὸν λόγον. καίτοι γε πολλοὶ τῶν ἀπ' Αἰγύπτου
 πλεόντων διὰ τῆς Ἑρμῆως θαλάττης ἔμποροι μέχρι 15
 τοῦ νῦν, πολλὰκις προσπεπλευκότες πρὸς τὴν τῶν
 Ἰχθυοφάγων χώραν, ἐξηγοῦνται σύμφωνα τοῖς ὕφ'
 4 ἡμῶν εἰρημένοις περὶ τῶν ἀπαθῶν ἀνθρώπων. καὶ
 ὁ τρίτος δὲ Πτολεμαῖος, ὁ φιλοτιμηθεὶς περὶ τὴν
 θήραν τῶν ἐλεφάντων τῶν περὶ τὴν χώραν ταύτην 20
 ὄντων, ἐξέπεμψεν ἓνα τῶν φίλων, ὄνομα Σιμμίαν,
 κατασκεψόμενον τὴν χώραν· οὗτος δὲ μετὰ τῆς
 ἀρμοττοσύνης χορηγίας ἀποσταλὲς ἀκριβῶς, ὥς φησιν
 Ἀγαθαρχίδης ὁ Κνίδιος ἱστοριογράφος, ἐξήτασε τὰ
 κατὰ τὴν παραλίαν ἔθνη. φησὶν οὖν τὸ τῶν ἀπαθῶν 25
 Αἰθιοπῶν ἔθνος τὸ σύνολον ποτῶ μὴ χρῆσθαι, μηδὲ
 τὴν φύσιν αὐτῶν ἐπιζητεῖν διὰ τὰς προειρημένας
 5 αἰτίας. καθόλου δ' ἀποφαίνεται μήτ' εἰς σύλλογον

8 ἐπιζητοῦσι ποτοῦ, ἀλλ' . . ἔχουσι codices, corr. Dind.
 25 παραλίαν] ἱστορίαν DF; τὴν κατὰ τὰ ἔθνη ἱστορίαν fort.

ἔρχεσθαι πρὸς τοὺς ἄλλοεθνεῖς, μήτε τὸ ξένον τῆς
 ὕψεως τῶν προσπλέοντων κινεῖν τοὺς ἐγγωρίους,
 ἀλλ' ἐμβλέποντας ἀτενῶς ἀπαθεῖς ἔχειν καὶ ἀκινή-
 τους τὰς αἰσθήσεις, ὥς [ἂν] μηδενὸς παρόντος. οὔτε
 5 γὰρ ξίφος σπασαμένου τινὸς καὶ καταφέροντος ὑπεξ-
 ἐφυγον, οὔθ' ὕβριν οὐδὲ πληγὰς ὑπομένοντες ἠρε-
 θίζοντο, τό τε πλῆθος οὐ συνηγανάκει τοῖς πάσχου-
 σιν, ἀλλ' ἐνίοτε τέκνων ἢ γυναικῶν σφαττομένων
 ἐν ὀφθαλμοῖς ἀπαθεῖς ταῖς διαθέσεσιν ἔμενον, οὐ-
 10 δεμίαν ἔμφασιν ὀργῆς ἢ πάλιν ἑλέου διδόντες. καθό- 6
 λον δὲ τοῖς ἐκπληκτικωτάτοις δεινοῖς περιπίπτοντες
 ἡρεμαῖοι διέμενον, βλέποντες μὲν ἀτενῶς εἰς τὰ συν-
 τελούμενα, ταῖς δὲ κεφαλαῖς παρ' ἑκάστα διανεύ-
 οντες. διὸ καὶ φασιν αὐτοὺς διαλέκτω μὲν μὴ
 15 χρῆσθαι, μιμητικῇ δὲ δηλώσει διὰ τῶν χειρῶν δια-
 σημαίνειν ἑκάστα τῶν πρὸς τὴν χρεῖαν ἀνηκόντων.
 καὶ τὸ πάντων θαυμασιώτατον, φῶκαι τοῖς γέ- 7
 νεσι τούτοις συνδιατρίβουσαι θήραν ποιοῦνται τῶν
 ἰχθύων καθ' αὐτὰς παραπλησίως ἀνθρώποις. ὁμοίως
 20 δὲ καὶ περὶ τὰς κοίτας καὶ τὴν τῶν γεννηθέντων
 ἀσφάλειαν μεγίστη πίστει τὰ γένη χρῆσθαι ταῦτα
 πρὸς ἄλληλα· χωρὶς γὰρ ἀδικήματος ἄλλοφύλοις
 ζώοις ἢ συναναστροφῇ γίνεται μετ' εἰρήνης καὶ
 πάσης εὐλαβείας.
 25 Οὗτος μὲν οὖν ὁ βίος, καίπερ ὢν παράδοξος, ἐκ
 παλαιῶν χρόνων τετήρηται τοῖς γένεσι τούτοις, εἴτε

4 ἂν delevi 6 οὐδὲ Dindorf, οὔτε libri 8 ἢ] καὶ II
 ἀποσφαττομένων II 14 φησὶν Schneider 20 κοίτας] καὶ
 τεκνώσεις add. D, καὶ τὰς καμαροειδεῖς καὶ τεκνώσεις add. C
 21 ταῦτα χρῆσθαι vulg.

ἐθισμῷ διὰ τὸν χρόνον εἶτε ἀναγκαίᾳ χρεία διὰ τὸ
 19 κατεπεῖγον ἡρμωσμένος. οἰκήσεσι δὲ τὰ ἔθνη οὐχ
 ὁμοίαις χρῆται, πρὸς δὲ τὰς τῆς περιστάσεως ιδιό-
 τητας διηλλαγμέναις ἐμβιοῦσι. τινὲς μὲν γὰρ ἐν
 σπηλαίοις κατοικοῦσι κεκλιμένοις μάλιστα πρὸς τὰς 5
 ἄρκτους, ἐν οἷς καταψύχουσιν ἑαυτοὺς διὰ τε τὸ
 βάθος τῆς σκιᾶς καὶ διὰ τὰς περιπνεούσας αὔρας·
 τὰ μὲν γὰρ πρὸς μεσημβρίαν νεύοντα, τοῖς ἱπνοῖς
 παραπλησίαν ἔχοντα τὴν θερμασίαν, ἀπρόσιτα τοῖς
 ἀνθρώποις ἐστὶ διὰ τὴν τοῦ καύματος ὑπερβολήν. 10
 2 οἱ δὲ τῶν πρὸς ἄρκτον νεύοντων σπηλαίων σπανί-
 ζοντες ἀθροίζουσι τὰς πλευρὰς τῶν ἐκ τοῦ πελά- 188
 γους ἐκπιπτόντων κητῶν· τῆς δὲ τούτων δαψιλείας
 πολλῆς οὐσης, καταπλέξαντες ἐξ ἑκατέρου μέρους
 κύρτας πρὸς ἀλλήλας νενευκυίας, τῷ προσφάτῳ φύνει 15
 ταύτας διαπλέκουσι. σκεπαζομένης οὖν τῆς καμά-
 ρας, ἐν ταύτῃ τὸ βαρύτερον τοῦ καύματος ἀναπαύ-
 ονται, τῆς κατὰ φύσιν χρείας αὐτοδίδακτον τέχνην
 3 ὑφηγουμένης. τρίτος δὲ τρόπος ἐστὶ τοῖς Ἰχθυο-
 φάγοις τῆς σκηνώσεως τοιοῦτος. ἐλαῖαι φύονται 20
 πάννυ πολλὰ περὶ τοὺς τόπους τούτους, τὰ μὲν
 περὶ τὴν ῥίζαν ἔχουσαι προσκλυζόμενα τῇ θαλάττῃ,
 πυκνὰ δὲ τοῖς φυλλώμασι, τὸν δὲ καρπὸν ὅμοιον
 4 ἔχουσαι τῷ κασταναινῷ καρπῷ. ταύτας ἀλλήλαις
 συμπλέκοντες καὶ συνεχῇ σκιὰν ποιοῦντες ἰδιαζού- 25

3 ὁμοίως DF; τοῖς ἰχθυοφάγοις add. codices, del.
 Eichstädt 4 διηλλαγμένως D 8 ἱπνοῖς] πυρρίπνοῖς C
 9 παραπλησίως D 11 σπηλαίων νενοντων D 13 κητῶν
 om. D 15 κύρτας] καὶ add. D, καὶ καμαροειδεῖς στέγας
 add. CE 20 ἐλαῖαι Agath. 48, ἐλάται codices 22 περὶ]
 πρὸς E 24 κασταναινῷ Agath., κασταίνῳ codices.

σαις σκηναῖς ἐμβιοῦσιν· ἅμα γὰρ ἐν γῇ καὶ θα-
 λάττῃ διατρίβοντες ἐπιτερπῶς διεξάγουσι, τὸν μὲν
 ἥλιον φεύγοντες τῇ διὰ τῶν ἀκρεμόνων σκιᾷ, τὸ δὲ
 1 φυσικὸν περὶ τοὺς τόπους καὶ μα τῇ συνεχεῖ τοῦ
 5 κύματος προσκλύσει διορθούμενοι, ταῖς δὲ περι-
 πνοαῖς τῶν εὐκαίρων ἀνέμων εἰς ῥαστώνην ἄγοντες
 τὰ σώματα. ῥητέον δ' ἡμῖν καὶ περὶ τοῦ τετάρτου
 μέρους τῆς σκηνώσεως. ἐκ γὰρ τοῦ παντὸς αἰῶνος 5
 σεσῶρενται τοῦ μνίου φόρτος ἄπλματος, ὅρει παρεμ-
 10 φερῆς· οὗτος ὑπὸ τῆς συνεχοῦς τοῦ κύματος πλη-
 γῆς πεπιλημένος τὴν φύσιν ἔχει στεφένιον καὶ συμ-
 πεπλεγμένην ἄμμο. ἐν τούτοις οὖν τοῖς ἀναστήμασιν
 ὑπονόμους ἀνδρομήκεις ὀρύττοντες, τὸν μὲν κατὰ
 κορυφὴν τόπον ἔωσι στέγην, κάτωθεν δ' αὐλῶνας
 15 παραμήκεις καὶ πρὸς ἀλλήλους συντετρημένους κατα-
 σκευάζουσιν. ἐν δὲ τούτοις ἀναψύχοντες ἑαυτοὺς
 ἀλύπους κατασκευάζουσι, καὶ κατὰ τὰς ἐπικλύσεις
 τῶν κυμάτων ἐκπηδῶντες περὶ τὴν θήραν τῶν
 ἰχθύων ἀσχολοῦνται· ὅταν δὲ ἄμπατις γένηται, κατεν-
 20 ωχησόμενοι τὰ ληφθέντα συμφεύγουσι πάλιν εἰς
 τοὺς προειρημένους αὐλῶνας. τοὺς δὲ τελευτήσαν-
 τας θάπτουσι κατὰ μὲν τὸν τῆς ἀμπώτεως καιρὸν 6
 ἔωντες ἐρριμμένους, ὅταν δ' ἡ πλημυρὶς ἐπέλθῃ,
 ῥίπτουσιν εἰς τὴν θάλατταν τὰ σώματα. διὸ καὶ
 25 τὴν ἰδίαν ταφὴν τροφὴν τῶν ἰχθύων ποιοῦμενοι
 κυκλούμενον ἰδιοτρόπως τὸν βίον ἔχουσι παρ' ὅλον
 τὸν αἰῶνα.

1 ἐν] καὶ ἐν D 9 ἄπλετος II 10 κύματος vulg.
 19 κατενωχησόμενοι codices, corr. Eich. 22 μὲν Jacobs,
 μόνον libri.

- 20 Ἐν δὲ γένος τῶν Ἰχθυοφάγων τοιαύτας ἔχει τὰς οἰκίσεις ὥστε πολλὴν ἀπορίαν παρέχεσθαι τοῖς τὰ τοιαῦτα φιλοτιμουμένοις ζητεῖν· ἐν γὰρ ἀποκρήμνοις φάραγγι καθίδρυνται τινες, εἰς ἃς ἐξ ἀρχῆς ἦν ἀδύνατον παραβάλλειν τοὺς ἀνθρώπους, ἄνωθεν μὲν ἔπεχούσης πέτρας ὑψηλῆς καὶ πανταχόθεν ἀποτό- 189 μου, ἐκ πλαγίων δὲ κρημνῶν ἀπροσίτων ὑφαιρουμένων τὰς παρόδους, τὴν δὲ λοιπὴν πλευρὰν τοῦ πελάγους ὀρίζοντος, ὃ περὶ μὲν διελεθεῖν ἀδύνατον, σχεδόναις δὲ οὐ χρωῖνται τὸ παράπαν, πλοῖον τε τῶν 10
- 2 παρ' ἡμῖν ὑπάρχουσιν ἀνευνόητοι. τοιαύτης δὲ ἀπορίας περὶ αὐτοὺς οὕσης, ὑπολείπεται λέγειν αὐτοχθονας αὐτοὺς ὑπάρχειν, ἀρχὴν μὲν τοῦ πρώτου γένους μηδεμίαν ἐσχηκότας, αἰεὶ δ' ἐξ αἰῶνος γεγονότας, καθάπερ ἔνιοι τῶν φυσιολόγων περὶ πάντων 15
- 3 τῶν φυσιολογουμένων ἀπεφήναντο. ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῶν τοιούτων ἀνεφίκτου τῆς ἐπινοίας ἡμῖν οὕσης οὐδὲν κωλύει τοὺς τὰ πλεῖστα ἀποφηναμένους ἐλάχιστα γινώσκειν, ὥς ἂν τῆς ἐν τοῖς λόγοις πιθανότητος τὴν μὲν ἀκοὴν πειθούσης, τὴν δ' ἀληθείαν 20 οὐδαμῶς εὐρισκούσης.
- 21 Πητέον δ' ἡμῖν καὶ περὶ τῶν καλουμένων Χελωνοφάγων, ὃν τρόπον ἔχουσι τὴν ὅλην διάθεσιν τοῦ βίου. νῆσοι γὰρ εἰσι κατὰ τὸν ὠκεανὸν πλησίον τῆς γῆς κείμεναι, πολλὰ μὲν τὸ πλῆθος, μικρὰ δὲ τοῖς 25 μεγέθεσι καὶ ταπεινά, καρπὸν δὲ οὐδ' ἡμέρον οὐτ' ἄγριον ἔχουσαι. ἐν ταύταις διὰ τὴν πυκνότητα κύμα μὲν οὐ γίνεται, τοῦ κλύδωνος θραυομένου περὶ τὰς

ἄκρας τῶν νήσων, χελωνῶν δὲ θαλαττίων πληθὺς
 ἐνδιατρίβει περὶ τοὺς τόπους τούτους, πανταχόθεν
 καταφεύγον πρὸς τὴν ἐκ τῆς γαλήνης σκέπην. αὗται 2
 δὲ τὰς μὲν νύκτας ἐν βυθῷ διατρίβουσιν ἀσχολού-
 5 μεναι περὶ τὴν νομὴν, τὰς δ' ἡμέρας εἰς τὴν ἀνὰ
 μέσον τῶν νήσων θάλατταν φοιτᾶσαι κοιμῶνται
 μετέωροι τοῖς κύτεσι πρὸς τὸν ἥλιον, παρεμφερῇ
 τὴν πρόσοψιν ποιοῦσαι ταῖς κατεστραμμέναις ἀκά-
 10 τοις· ἐξαίσιοι γὰρ τοῖς μεγέθεσιν ὑπάρχουσι καὶ τῶν
 ἐλαχίστων ἁλιάδων οὐκ ἐλάττους. οἱ δὲ τὰς νήσους 3
 κατοικοῦντες βάρβαροι κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν
 ἡρέμα προσνήχονται ταῖς χελώναις· πρὸς ἑκάτερον
 δὲ μέρος πλησιάζαντες, οἱ μὲν πιέζουσιν, οἱ δ' ἐξά-
 15 ρουσιν, ἕως ἂν ὑπτιον γένηται τὸ ζῷον. ἔπειθ' οἱ 4
 μὲν ἐξ ἑκατέρου μέρους οἰακίζουσι τὸν ὄλον ὄγκον,
 ἵνα μὴ στραφέν τὸ ζῷον καὶ νηξάμενον τῷ τῆς
 φύσεως βοηθήματι φύγῃ κατὰ βάθους, εἰς δ' ἔχων
 μέρμιθα μακρὰν καὶ δήσας τῆς οὐρᾶς νήχεται πρὸς
 τὴν γῆν καὶ προσέλεται μετὰ γων τὸ ζῷον ἐπὶ τὴν
 20 χέρσον, συμπαρακομιζομένων τῶν ἐξ ἀρχῆς τὴν ἐπι-
 θεσιν πεποιημένων. ὅταν δ' εἰς τὴν νῆσον ἐκκο- 5
 μίσωσι, τὰ μὲν ἐντὸς πάντα βραχὺν χρόνον ἐν ἡλίῳ
 παροπτήσαντες κατευωχοῦνται, τοῖς δὲ κύτεσιν οὖσι
 190 σκαφοειδέσι χρῶνται πρὸς τε τὸν εἰς τὴν ἡπειρον
 25 διάπλουν, ὃν ποιοῦνται τῆς ὑδρείας ἔνεκεν, καὶ
 πρὸς τὰς σκηνώσεις, τιθέντες πρηγεῖς ἐφ' ὑψηλῶν
 τόπων, ὥστε δοκεῖν τούτοις τὴν φύσιν δεδωρῆσθαι

6 φοιτᾶσαι] φοιτᾶσι καὶ D 7 σκύτεσι Π (= v. 23)
 14 ἂν add. Dind. 18 μέρμιθα D, μέρινθα C 18 τῆς]
 ἐκ τῆς Hertlein 19 μετὰ γων] μετὰ ἄλλων (i. e. μετ' ἄλλων) D.

μᾶ ἡ χάριτι πολλὰς χρείας· τὴν γὰρ αὐτὴν αὐτοῖς εἶναι τροφήν, ἀγγεῖον, οἰκίαν, ναῦν.

6 Οὐ μακρὰν δὲ τούτων διεστῶτες νέμονται τὴν παράλιον βάρβαροι βίον ἀνώμαλον ἔχοντες. δια-
τρέφονται γὰρ ἀπὸ τῶν ἐκπιπτόντων εἰς τὴν χέρ- 5
σον κητῶν, ποτὲ μὲν θαψίλειαν τροφῆς ἔχοντες διὰ
τὰ μεγέθη τῶν εὐρισκομένων θηρίων, ποτὲ δὲ δια-
λειμμάτων γινομένων κακῶς ἀπαλλάττουσιν ὑπὸ τῆς
ἐνδείας· καθ' ὃν δὴ χρόνον ἀναγκάζονται κατεργά-
ζεσθαι διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἀρχαίων ὀστέων χόν- 10
δρους καὶ τὰς ἔκρας τῶν πλευρῶν ἐκφύσεις.

Τῶν μὲν οὖν Ἰχθυοφάγων τὰ γένη τοσαῦτ'
ἐστὶ καὶ τοιοῦτοις χρῶνται βίοις, ὥς ἐν κεφαλαίοις
22 εἰπεῖν. ἡ δὲ κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν παράλιος συν-
άπτει μὲν ἡμέρῃ καὶ καταφύτῃ χώρᾳ, τοσοῦτο δὲ 15
ἐστὶ πληθος τῶν ἰχθύων τοῖς ἐγγχωρίοις ὥστε τοὺς
ἀναλίσκοντας μὴ δύνασθαι ῥαδίως περιγενέσθαι τῆς
2 θαψιλείας. παρὰ γὰρ τοὺς αἰγιαλοὺς ἰστᾶσι καλά-
μους πυκνοὺς καὶ πρὸς ἀλλήλους διαπεπλεγμένους,
ὥστε τὴν πρόσοψιν ὁμοίαν εἶναι δικτύῳ παρὰ θά- 20
λατταν ἐστηκότι. κατὰ δὲ πᾶν τὸ ἔργον ὑπάρχουσι
πυκναὶ θύραι, τῇ μὲν πλοκῇ ταρσώδεις, τὰς στροφὰς
δ' ἔχουσαι πρὸς τὰς εἰς ἑκάτερα τὰ μέρη κινήσεις
εὐλύτους. ταύτας ὁ κλύδων φερόμενος μὲν εἰς τὴν
γῆν κατὰ τὸν τῆς πλημυρίδος καιρὸν ἀνοίγει, παλίσ- 25
3 σιτῶν δὲ κατὰ τὴν ἔμπωτιν ἀποκλείει. διόπερ συμβ-
βαίνει καθ' ἑκάστην ἡμέραν πλημυρούσης μὲν τῆς

1 γὰρ ante χάριτι ponunt CF
γὰρ αὐτοῖς vulg. 13 ἐστὶ] εἰσι CF

πληθος ἐστὶ vulg. 21 τὸ add. Dind.

8 ἀπὸ II 9 κατεργ-
κεφαλαίῳ II 16
22 ταρσῶται CF.

- θαλάττης ἐκ βυθοῦ τοὺς ἰχθῦς συνεκφερομένους
 διὰ τῶν θυρῶν παρεισπίπτειν, ἀναχωρούσης δὲ μὴ
 δύνασθαι τοῖς ὕδροις συνδιαρρεῖν διὰ τῆς τῶν κα-
 λάμων πλοκῆς. διὸ καὶ παρὰ τὸν ὠκεανὸν ἐνίοτε
 5 σωροὺς ἰχθύων σπαιρόντων ὄραν ἔστι γινομένους,
 οὓς ἀναλεγόμενοι συνεχῶς οἱ πρὸς τοῦτοις τεταγμένοι
 δαψιλεῖς ἀπολαύσεις ἔχουσι καὶ μεγάλας προσόδους.
 ἔνιοι δὲ τῶν περὶ τοὺς τόπους διατριβόντων, πεδι- 4
 ἄδος τε καὶ ταπεινῆς τῆς χώρας ὑπαρχούσης, τάφρους
 10 ὀρύττουσιν ἀπὸ θαλάττης εὐρείας ἐπὶ πολλοὺς στα-
 δίους μέχρι ἰδίων ἐπαύλεων, ῥαβδωτὰς δὲ θύρας
 ἐπ' ἄκρας αὐτὰς ἐπιστήσαντες ἀναβαινούσης μὲν τῆς
 πλημυρίδος ἀνοίγουσιν, εἰς δὲ τοῦναντίον μετα-
 πιπτούσης κλείουσιν. εἴτα τῆς μὲν θαλάττης διὰ
 15 τῶν τῆς θύρας ἀραιωμάτων ἀπορροεούσης, τῶν δ'
 ἰχθύων ἀποληφθέντων ἐν ταῖς τάφροις, ταμιεύονται
 καὶ λαμβάνουσιν ὅσους ἂν προαιρῶνται καὶ καθ'
 ὃν ἂν χρόνον βούλονται.
- 191 Διεληλυθότες δὲ περὶ τῶν παροικούντων τὴν 23
 20 ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίας παρὰ λίον ἕως Ἀραβίου κόλπου,
 περὶ τῶν ἐξῆς τοῦτοις ἐθνῶν διεξιμεν. κατὰ γὰρ
 τὴν Αἰθιοπίαν τὴν ὑπὲρ Αἰγύπτου παρὰ τὸν Ἄσαν
 καλούμενον ποταμὸν παροικεῖ τὸ τῶν Ῥιξοφάγων
 ἔθνος. ἐκ γὰρ τῶν πλησιοχώρων τὰς ῥίξας τῶν
 25 καλάμων ὀρύττοντες οἱ βάρβαροι πλύνουσι φιλο-
 τίμως· ποιήσαντες δὲ καθαρὰς κόπτουσι λίθους,

4 ὠκεανὸν] καιρὸν D 5 ἐπαιρόντων C 9 τε om. D
 11 ῥαβδωτὰς] ῥάβδων F, ῥαβδωτὰς ἐκ ῥάβδων συγκειμένους
 C, ῥάβδων θύρας πεποιηκότες, τὰς D 12 αὐτοῖς D 16 ἀπο-
 λευφθέντων D τοῖς cod. 22 Ἄσαν] Ἀσταβάραν Agath. 50.

- μέχρι ἂν γένηται τὸ ἔργον λεῖον καὶ κολλῶδες·
 ἔπειτα περιπλάσαντες χειροπληθιαίους ὄγκους ἐν
 ἡλίῳ παροπτῶσι, καὶ ταύτῃ χρώμενοι τροφῇ πάντα
 2 τὸν βίον διατελοῦσιν. ἀνεκλείπτους δ' ἔχοντες τὰς
 τῆς τροφῆς ταύτης δαψιλείας, καὶ πρὸς ἀλλήλους⁵
 αἰεὶ εἰρήνην ἔχοντες, ὑπὸ πλήθους λεόντων πολε-
 μοῦνται· ἐμπύρου γὰρ τοῦ πέριξ ἀέρος ὄντος ἐκ τῆς
 ἐρήμου πρὸς αὐτοὺς φοιτῶσι λέοντες σκυῖαι ἔνεκεν,
 οἱ δὲ καὶ θήρας τῶν ἐλαττόνων θηρίων. διόπερ
 τοὺς ἐκ τῶν τελμάτων ἐξιόντας τῶν Αἰθιοπίων ὑπὸ¹⁰
 τούτων τῶν θηρίων ἀναλίσκεσθαι συμβαίνει· ἀδυ-
 νατοῦσι γὰρ ὑφίστασθαι τὰς ἀλλὰς τῶν λεόντων,
 ὥς ἂν μηδεμίαν βοήθειαν ὅπλων ἔχοντες, καὶ πέρας
 ἔχοντες ἂν αὐτῶν διεφθάρη τὸ γένος, εἰ μὴ ἡ φύσις
 3 τι αὐτοῖς αὐτόματον ἐποίησε βοήθημα. ὑπὸ γὰρ τὴν¹⁵
 ἀνατολήν τοῦ κυνὸς παραδόξως [μηδεμιάς] γινομένης
 νηνεμίας περὶ τοὺς τόπους τοσοῦτο πλήθος ἀθροί-
 ζεται κωνόπων, ὑπερέχον δυνάμει τοὺς γνωριζο-
 μένους, ὥστε τοὺς μὲν ἀνθρώπους καταφονγόντας
 εἰς τὰς ἐλῶδεις λίμνας μηδὲν πάσχειν, τοὺς δὲ²⁰
 λέοντας πάντας φεύγειν ἐκ τῶν τόπων, ἕνα μὲν
 ὑπὸ τοῦ δηγμοῦ κακονχοιμένους, ἕνα δὲ τὸν ἀπὸ
 τῆς φωνῆς ἤχον καταπεπληγμένους.
- 24 Ἐπόμενοι δὲ τούτοις εἰσὶν οἱ τε Ἐλοφάγοι καὶ
 οἱ Σπερματοφάγοι καλούμενοι. τούτων δ' οἱ μὲν ὑπὸ²⁵
 τὴν Θερσίαν τὸν πίπτοντα καρπὸν ἀπὸ τῶν δένδρων

2 ἀναπλάσαντες χ. ὄγκους C et Agath. 50, περιπλάσαντες
 χ. λῶδους DF 14 γένος] ἔθνος II ἡ add. Dind. 15 τι
 M, τις ceteri 16 μηδεμιάς delevi γενομένης vulg. 17
 νηνεμίας] μυίας AB 24 ἐχόμενοι libri, corr. Bekker.

ὄντα πολὺν ἀθροίζοντες ἀπόνως διατρέφονται, κατὰ
 δὲ τὸν ἄλλον καιρὸν τῆς βοτάνης τῆς ἐν ταῖς σκια-
 ζομέναις συναγκείαις φυομένης προσφέρονται τὴν
 προσηγεστάτην· στερεὰ γὰρ οὐσα τὴν φύσιν, καὶ
 5 καυλὸν ἔχουσα παραπλήσιον ταῖς λεγομέναις βουνι-
 άσιν, ἐκπληροῖ τὴν τῆς ἀναγκαίας τροφῆς ἔνδειαν.
 οἱ δὲ Ἰλοφάγοι μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν ἐπὶ τὰς 2
 νομὰς ἐξιόντες ἀναβαλίνουσιν ἐπὶ τὰ δένδρα καὶ τοὺς
 ἀπαλούς τῶν ἀκρεμόνων προσφέρονται. τοιαύτην δ'
 10 ἐκ τῆς συνεχοῦς μελέτης τὴν ἐπ' ἄκρους τοὺς κλά-
 δους ἀναδρομὴν ποιοῦνται πάντες ὥστε ἄπιστον
 εἶναι τὸ γινόμενον· καὶ γὰρ μεταπηδῶσιν ἀφ' ἑτέρου
 ἐφ' ἕτερον δένδρον ὁμοίως τοῖς ὀρνέοις, καὶ τὰς
 192 ἀναβάσεις ἐπὶ τῶν λεπτοτάτων κλάδων ποιοῦνται
 15 χωρὶς κινδύνων. ἰσχνότητι γὰρ σώματος καὶ κουφό- 3
 τητι διαφέροντες, ἐπειδὴν τοῖς ποσὶ σφάλλονται,
 ταῖς χερσὶν ἀντιλαμβάνονται· κἂν τύχῃσι πεσόντες
 ἀφ' ὕψους, οὐδὲν πάσχουσι διὰ τὴν κουφότητα·
 καὶ πάντα δὲ κλάδον ἐγγυλὸν τοῖς ὁδοῦσι κατεργα-
 20 ζόμενοι πέττουσιν εὐκόπως ταῖς κοιλίαις. οὗτοι δ' 4
 αἰὲν βιοῦσι γυμνοὶ μὲν ἐσθῆτος, κοιναῖς δὲ χρώμενοι
 γυναιξὶν ἀκολούθως καὶ τοὺς γεννηθέντας παῖδας
 κοινούς ἡγοῦνται. διαπολεμοῦσι δὲ πρὸς ἀλλήλους
 περὶ τῶν τόπων ῥάβδοις ὠπλισμένοι, καὶ ταύταις
 25 ἀμυνόμενοι τοὺς ἐναντίους διασπῶσι τοὺς χειρω-
 θέντας. τελευτῶσι δ' αὐτῶν οἱ πλεῖστοι λιμῷ κατα-

3 φυομένης Reiske, σχιζομένης καὶ φυομένης codices
 5 λεγομέναις scripsi, γινομέναις libri (καλουμέναις Agath.
 51) 13 ἐφ' ἕτερον ἀφ' ἑτέρου Hertlein 16 ποσὶν
 ἐφάλλονται vulg. 21 κοινῇ CF 22 καὶ] δὲ καὶ vulg.
 25 διασπῶσι] διαχειρῶσι D, διαχειροῦσι F.

πονηθέντες, ὅταν τῶν ὁμμάτων ἀπογλανκωθέντων
τὸ σῶμα στερεθῇ τῆς ἀναγκαίας ἐκ ταύτης τῆς
αἰσθήσεως χρείας.

- 25 Τὴν δὲ ἐξῆς χώραν τῶν Αἰθιοπῶν ἐπέχουσιν
οἱ καλούμενοι Κυνηγοί, σύμμετροι μὲν κατὰ τὸ
πλήθος, βίον δ' οἰκεῖον ἔχοντες τῇ προσηγορίᾳ.
θηριώδους γὰρ οὔσης τῆς χώρας καὶ παντελῶς
λυπρᾶς, ἔτι δὲ ὑδάτων φύσεις ναματιαίων ἐχούσης
ὀλγας, καθευδουσι μὲν ἐπὶ τῶν δένδρων διὰ τὸν
ἀπὸ τῶν θηρίων φόβον, ὑπὸ δὲ τὴν ἐωθινήν πρὸς 10
τὰς συρρύσεις τῶν ὑδάτων μεθ' ὅπλων φοιτῶντες
ἐαυτοὺς ἀποκρύβουσιν εἰς τὴν ὕλην καὶ σκοπεύουσιν
2 ἐπὶ τῶν δένδρων. κατὰ δὲ τὸν τοῦ καύματος καιρὸν,
ἐρχομένων βοῶν τε ἀγρίων καὶ παρδάλων καὶ τῶν
ἑλλαν θηρίων πλήθους πρὸς τὸ ποτόν, ταῦτα μὲν 15
διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ τε καύματος καὶ δίψους
λάβρως προσφέρεται τὸ ὑγρόν, μέχρι ἂν ἐμπλησθῇ,
οἱ δ' Αἰθίοπες, γενομένων αὐτῶν βαρέων καὶ δυσ-
κινήτων, καταπηδῶντες ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ χρώ-
μενοι ξύλοις πεφυρακτωμένοις καὶ λίθοις, ἔτι δὲ 20
3 τοξεύμασι, ῥαδίως καταπονοῦσι. κατὰ δὲ συστή-
ματα ταύταις χρώμενοι ταῖς κυνηγαῖς σαρκοφαγοῦσι
τὰ ληφθέντα, καὶ σπανίως μὲν ὑπὸ τῶν ἀλκιμωτά-
των ζώων αὐτοὶ διαφθείρονται, τὰ δὲ πολλὰ δόλω
4 τὴν ἐκ βίας ὑπεροχὴν χειροῦνται. ἐὰν δέ ποτε τῶν 25
κυνηγουμένων ζώων σπανίξωσι, τὰς δορὰς τῶν πρό-
τερον εἰλημμένων βρέξαντες ἐπιτιθέασιν ἐπὶ πῦρ
ἀπαλόν· σποδίσαντες δὲ τὰς τρίχας τὰ δέρματα

4 τῶν del. Dind. 12 ἀποκρύπτουσιν CF 18 ἐπὶ]
ἀπὸ F 17 λάβρον D 23 ὑπὸ] διὰ C.

διαιροῦσι, καὶ κατεσθίοντες βεβιασμένως ἀναπλη-
 ροῦσι τὴν ἔνδειαν. τοὺς δὲ ἀνήθους παῖδας γυμνά- 5
 ζουσιν ἐπὶ σκοπὸν βάλλειν, καὶ μόνους διδάσκει
 τροφὴν τοῖς ἐπιτυχούσι. διὸ καὶ θανμαστοὶ ταῖς
 5 εὐστοχίαις ἄνδρες γίνονται, κάλλιστα διδασκόμενοι
 ταῖς τοῦ λιμοῦ πληγαῖς.

Ταύτης δὲ τῆς χώρας εἰς τὰ πρὸς δυσμὰς μέρη 26
 πολλὰ διεστηκότες Αἰθίοπες ὑπάρχουσιν Ἐλεφαντο-
 μάχοι κυνηγοί. νεμόμενοι γὰρ θρυμώδεις καὶ πυ-
 193 κνοὺς τοῖς δένδροις τόπους παρατηροῦσι τῶν ἐλε-
 11 φάντων τὰς εἰσόδους καὶ τὰς ἐκροπὰς, σκοπὰς ἀπὸ
 τῶν ὑψηλοτάτων δένδρων ποιούμενοι· καὶ ταῖς μὲν
 ἀγέλαις αὐτῶν οὐκ ἐπιτίθενται διὰ τὸ μηδεμίαν
 ἐλπίδα ἔχειν κατορθώσεως, τοῖς δὲ καθ' ἓνα πορευο-
 15 μένοις ἐπιβάλλουσι τὰς χεῖρας, παραδόξοις ἐγγει-
 ροῦντες τολμήμασιν. ὅταν γὰρ τὸ ξῶν διεξιὼν 2
 γένηται κατὰ τὸ δένδρον ἐν ᾧ συμβαίνει τὸν σκο-
 πεύοντα κεκρύφθαι, ἅμα τῷ παραλλάττειν τὸν τόπον
 ταῖς μὲν χερσὶν ἐδράξατο τῆς οὐρᾶς, τοῖς δὲ ποσὶν
 20 ἀντέβη πρὸς τὸν ἀριστερὸν μηρόν· ἔχων δ' ἐκ τῶν
 ὤμων ἐξηρηγμένον πέλεκυν, κοῦφον μὲν πρὸς τὴν
 ἀπὸ τῆς μιᾶς χειρὸς πληγὴν, ὅξυν δὲ καθ' ὑπερ-
 βολὴν, τοῦτον λαβόμενος ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ ἵενυρο-
 κοπεῖ τὴν δεξιὰν ἰγνύν, πυκνὰς καταφέρων πληγὰς
 25 καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς οἰακίζων τὸ ἴδιον σῶμα.
 παραδοξὸν δὲ ὀξύτητα τοῖς ἔργοις προσφέρουσιν,
 ὡς ἂν ἄθλου τῆς ἰδίας ψυχῆς ἐκάστω προκειμένου·

1 πληροῦσι II 11 σκοπὰς] τὰς σκ. D, καὶ σκ. C 16
 διεξιὼν Dindorf, δεξιὼν libri 21 προεξηρηγμένον II 24
 ἰγνύην D 27 ἐκάστω Reiske, ἐκάστου libri.

ἢ γὰρ χειρώσασθαι τὸ ζῷον ἢ τελευτᾶν αὐτὸν
 λείπεται, τῆς περιστάσεως οὐκ ἐπιδεχομένης ἕτερον
 8 ἀποτελέσµα. τὸ δὲ νευροκοπηθὲν ζῷον ποτὲ μὲν
 διὰ τὴν δυσκινησίαν ἀδυνατοῦν στρέφεσθαι καὶ
 συνεγκλινόμενον ἐπὶ τὸν πεπονθότα τόπον πίπτει 5
 καὶ τὸν Αἰθίοπα συναπόλλυσι, ποτὲ δὲ πρὸς πέτραν
 ἢ δένδρον ἀποθλίψαν τὸν ἄνθρωπον τῷ βάρει πιέζει
 4 μέχρι ἂν ἀποκτείνῃ. ἔνιοι δὲ τῶν ἐλεφάντων περι-
 αλγεῖς γινόμενοι τοῦ μὲν ἀμύνεσθαι τὸν ἐπιβου-
 λεύσαντα μακρὰν ἀφαστήκασι, τὴν δὲ φυγὴν διὰ 10
 τοῦ πεδίου ποιοῦνται, μέχρι ἂν οὗ συνεχῶς προ-
 βεβηκὼς ὁ τύπτων εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τῷ πελέκει
 διακόψας τὰ νεῦρα ποιήσῃ πάρετον τὸ ζῷον. ὅταν
 δὲ τὸ ζῷον πέσῃ, συντρέχουσι κατὰ συστήματα, καὶ
 ζῶντος ἔτι τέμνοντες τὰς σάρκας ἐκ τῶν ὀπισθεν 15
 27 μερῶν εὖωχοῦνται. ἔνιοι δὲ τῶν πλησίον κατοικούν-
 των χωρὶς κινδύνων θηρεύουσι τοὺς ἐλέφαντας
 τέχνη τῆς βίας περιγινόμενοι. εἰωθε γὰρ τοῦτο τὸ
 ζῷον, ἐπειδὴν ἀπὸ τῆς νομῆς πληρωθῇ, πρὸς ὕπνον
 καταφέρεσθαι, διαφορὰν ἐχούσης τῆς περὶ αὐτὸ 20
 2 διαθέσεως πρὸς τὰ λοιπὰ τῶν τετραπόδων· οὐ γὰρ
 δύναται τοῖς γόνασι πρὸς τὴν γῆν συγκαθιέναι τὸν
 ὅλον ὄγκον, ἀλλὰ πρὸς δένδρον ἀνακλιθὲν ποιεῖται
 τὴν διὰ τῶν ὕπνων ἀνάπαυσιν. διόπερ τὸ δένδρον
 διὰ τὴν γινομένην πρὸς αὐτὸ πλεονάκις πρόσκλισιν 25
 τοῦ ζῷου τετριμμένον τέ ἐστι καὶ ῥύπου πλήρες,
 πρὸς δὲ τούτοις ὁ περὶ αὐτὸ τόπος ἔχνη τε ἔχει·
 καὶ σημεῖα πολλά, δι' ὧν οἱ τὰ τοιαῦτα ἐρευνῶντες

9 γινόμενοι vulg. 11 οὗ] ὅτον CF προσβεβηκὼς
 vulg. 17 θηρεῖοντες — περιγινόνται DF.

Αἰθίοπες γινωρίζουσι τὰς τῶν ἐλεφάντων κοίτας.
 ὅταν οὖν ἐπιτύχωσι τοιούτῳ δένδρῳ, πρίζουσιν 3
 194 αὐτὸ παρὰ τὴν γῆν, μέχρι ἂν ὀλίγην ἔτι τὴν φοπὴν
 ἔχη πρὸς τὴν πτώσιν· εἶθ' οὗτοι μὲν τὰ σημεῖα τῆς
 5 ἰδίας παρουσίας ἀφανίσαντες ταχέως ἀπαλλάττονται,
 φθάνοντες τὴν ἔφοδον τοῦ ζῴου, ὃ δ' ἐλέφας πρὸς
 τὴν ἐσπέραν ἐμπλησθεὶς τῆς τροφῆς ἐπὶ τὴν συνήθη
 καταντᾷ κοίτην. κατακλιθεὶς δὲ ἀθρόῳ τῷ βάρει
 παραχρῆμα μετὰ τῆς τοῦ δένδρου φορᾶς ἐπὶ τὴν
 10 γῆν καταφέρεται, πεσὼν δ' ὑπτιος μένει τὴν νύκτα
 κείμενος διὰ τὸ τὴν τοῦ σώματος φύσιν ἀδημιούρ-
 γητον εἶναι πρὸς ἀνάστασιν. οἱ δὲ πρίζαντες τὸ 4
 δένδρον *Αἰθίοπες* ἅμ' ἡμέρᾳ καταντῶσι, καὶ χωρὶς
 κινδύνων ἀποκτείναντες τὸ ζῷον σκηνοποιοῦνται περὶ
 15 τὸν τόπον καὶ παραμένουσι μέχρι ἂν τὸ πεπτωκὸς
 ἀναλώσῃ.

Τούτων δὲ τῶν γενῶν τὰ μὲν πρὸς ἐσπέραν 28
 μέρη κατοικοῦσιν *Αἰθίοπες* οἱ προσαγορευόμενοι
 Σιμοί, τὰ δὲ πρὸς μεσημβρίαν κεκλιμένα νέμεται τὸ
 20 τῶν Στρουθοφάγων γένος. ἔστι γὰρ παρ' αὐτοῖς 2
 ὀρνέου τι γένος μεμιγμένην ἔχον τὴν φύσιν τῷ
 χερσαίῳ ζῴῳ, δι' ἣν τῆς συνθέτου τέτευχε προσ-
 ηγορίας. τοῦτο δὲ μεγέθει μὲν οὐ λείπεται τῆς
 μεγίστης ἐλάφου, τὸν δὲ αὐχένα μακρὸν ἔχον καὶ
 25 περιφερεῖς τὰς πλευρὰς καὶ πτερωτὰς ὑπὸ τῆς φύσεως
 δεδημιούργηται. καὶ κεφάλιον μὲν ἀσθενὲς ἔχει καὶ
 μικρόν, μηροῖς δὲ καὶ κώλοις ὑπάρχει καρτερώτα-

1 τῶν om. D 8 ἀθρόως libri, corr. Dind. 20 Στρουθο-
 καμηλοφάγων coni. Bekker 24 καὶ del. Dind. 26 κεφά-
 λαιον vulg. 27 μικρὸν Rhod., μακρὸν codices.

8 τον, διχήλου τῆς βάσεως οὔσης. τοῦτο πέτεσθαι
 μὲν μετέωρον οὐ δύναται διὰ τὸ βάρος, τρέχει δὲ
 πάντων ὠκύτερον, μικρὸν ἄκροις τοῖς ποσὶ τῆς γῆς
 ἐπιψαῦον· μάλιστα δ' ὅταν κατ' ἀνέμου πνοᾶς ἐξαίρη
 τὰς πτέρυγας, ὑπεξάγει καθαπερεὶ τις ναῦς ἰστιο-⁵
 δρομοῦσα· τοὺς δὲ διώκοντας ἀμύνεται διὰ τῶν
 ποδῶν ἀποσφενδονῶν παραδόξως λίθους χειροπλη-
 4 θιάλους. ὅταν δ' ἐν νηγεμίᾳ διώκηται, ταχὺ συν-
 ιδρουσῶν τῶν πτερύγων ἀδυνατεῖ χρήσασθαι τοῖς
 τῆς φύσεως προτερήμασι, καὶ ῥαδίως καταλαμβανό-¹⁰
 5 μενον ἀλίσκεται. τούτων δὲ τῶν ζώων ἀμυντήτων
 ὄντων τῷ πλήθει κατὰ τὴν χώραν, οἱ βάρβαροι
 παντοδαπὰς μηχανὰς ἐπινοοῦσι κατ' αὐτῶν τῆς
 θήρας· ῥαδίως δὲ πολλῶν ἀλισκομένων ταῖς μὲν
 σαρεὶ χροῶνται πρὸς διατροφὴν, ταῖς δὲ δορατὶ πρὸς¹⁵
 6 ἐσθῆτα καὶ στρωμνὴν. ὑπὸ δὲ τῶν Σιμῶν ὀνομα-
 ζομένων Αἰθιοπῶν πολεμούμενοι διακινδυνεύουσι
 πρὸς τοὺς ἐπιτιθεμένους, ὅπλοις ἀμυντηρίοις χροῶ-
 μενοι τοῖς τῶν ὀρύγων κέρασι· ταῦτα δὲ μεγάλα καὶ
 τμητικὰ καθεστῶτα μεγάλῃν παρέχεται χρεῖαν, θα-²⁰
 ψιλείας οὔσης κατὰ τὴν χώραν διὰ τὸ πλῆθος τῶν¹⁹⁵
 ἐχόντων αὐτὰ ζώων.

29 Βραχὺ δὲ τούτων ἀπέχοντες Ἀκριδοφάγοι κατοι-
 κοῦσι τὰ συνορίζοντα πρὸς τὴν ἔρημον, ἄνθρωποι
 μικρότεροι μὲν τῶν ἄλλων, ἰσχυροὶ δὲ τοῖς ὄγκοις,²⁵
 μέλανες δὲ καθ' ὑπερβολήν. κατὰ γὰρ τὴν ἑαρινὴν
 ὥραν παρ' αὐτοῖς ζέφυροι καὶ λίβες παμμεγέθει

4 πνοῆς D 7 ἀποσφενδονῶσα codices, corr. Wess.
 πληθιαίους D 19 ὀρύγων F et Agath. 57] ὀνύχων C,
 ῥόγγων D (cf. II 50, 4).

ἐκριπτοῦσιν ἐκ τῆς ἐρήμου πλήθους ἀκριδῶν ἀμύθη-
τον, τοῖς τε μεγέθεσι διαλλάττον καὶ τῇ χροᾷ τοῦ
περὶ ὥματος εἰδεχθῆς καὶ ὄνπαρόν. ἐκ τούτου δα- 2
ψιλεῖς τροφὰς ἔχουσιν ἅπαντα τὸν βίον, ἰδιοτρόπως
5 αὐτῶν ποιούμενοι τὴν θήραν. παρὰ γὰρ τὴν χώραν
αὐτῶν ἐπὶ πολλοὺς σταδίους παρήκει χαράδρα βάθος
ἔχουσα καὶ πλάτος ἀξιόλογον· ταύτην πληροῦσιν
ἀγρίας ὕλης, οὔσης ἀφθόνου κατὰ τὴν χώραν·
ἐπειδ' ὕταν τῶν προειρημένων ἀνέμων πνεόντων
10 προσφέρεται τὰ νέφη τῶν ἀκριδῶν, καταδιερόμενοι
πάντα τὸν τῆς χαράδρας τόπον πυροῦσι τὸν ἐν
αὐτῇ λόρτον. ἐγειρομένου δὲ καπνοῦ πολλοῦ καὶ 3
δριμέος, αἱ μὲν ἀκριδὲς ὑπερπετόμεναι τὴν χαρά-
δραν, καὶ διὰ τὴν τοῦ καπνοῦ δριμύτητα πνιγόμεναι,
15 καταπίπτουσιν ἐπὶ τὴν γῆν ὀλίγον διαπετασθεῖσαι
τόπον, τῆς δὲ τούτων ἀπωλείας ἐπὶ πλείονας ἡμέρας
γυνομένης μεγάλοι διανίστανται σωροί· καὶ τῆς χώρας
ἐχούσης ἀλμυρίδα πολλήν, πάντες προσφέρουσι ταύ-
την ἀθρόοις τοῖς σωροῖς, καὶ διατῆξαντες οἰκείως
20 ποιοῦσι τὴν τε γεῦσιν πρόσφορον καὶ τὸν ἀπο-
θησαυρισμὸν [ἄσηπτον καὶ] πολυχρόνιον. ἡ μὲν οὖν 4
διατροφή τούτοις παραχρῆμα καὶ τὸν ὕστερον χρόνον
ἀπὸ τούτων τῶν ζώων ὑπάρχει· οὔτε γὰρ κτηνοτρο-
φοῦσιν οὔτε θαλάττης ἐγγὺς οἰκοῦσιν οὔτε ἄλλης
25 ἐπικουρίας οὐδεμιᾶς τυγχάνουσι· τοῖς δὲ σώμασιν
ὄντες κοῦφοι καὶ τοῖς ποσὶν ὀξύτατοι βραχύβιοι
παντελῶς εἰσιν, ὥς ἂν τῶν πολυχρονωτάτων παρ'
αὐτοῖς οὐχ ὑπερβαλλόντων ἔτη τετταράκοντα. τὸ δὲ 5

11 πυροῦσι] τύφουσι C 20 καὶ τόν] τὸν δὲ vulg.
21 ἄσηπτον καὶ om. D.

τοῦ βίου τέλος οὐ μόνον παράδοξον ἔχουσιν, ἀλλὰ
 καὶ πάντων ἀκληρότατον. ὅταν γὰρ πλησιάζῃ τὸ
 γῆρας, ἐμφύονται τοῖς σώμασι περρωτοὶ φθιέρες
 οὐ μόνον διάφοροι τοῖς εἶδεσιν, ἀλλὰ καὶ ταῖς
 6 ἰδέαις ἄγριοι καὶ παντελῶς εἰδεχθεῖς. ἀρξάμενον 5
 δὲ τὸ κακὸν ἀπὸ τῆς γαστρὸς καὶ τοῦ θώρακος
 ἐπινέμεται πάντα τὸν ὄγκον ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ. ὁ δὲ
 πᾶσχαν τὸ μὲν πρῶτον ὥς ὑπὸ ψώρας τινὸς ἐρεθι-
 ζόμενος μετρίως ὀδαξᾶσθαι φιλοτιμεῖται, μεμιγμένην
 ἔχοντος τοῦ πάθους ἀλγηδόσι τὴν χαρὰν· μετὰ δὲ 10
 ταῦτα ἀεὶ μᾶλλον τῶν ἐγγενομένων θηρίων εἰς τὴν 196
 ἐπιφάνειαν ἐκπιπτόντων συνεκχεῖται πλήθος ἰχθῶρος
 λεπτοῦ, τὴν δριμύτητα παντελῶς ἔχοντος ἀνυπομό-
 7 νητον. διόπερ ὁ συνεχόμενος τῷ πάθει βιαιότερον
 ἀμύττει τοῖς ὀνυξί, στεναγμοὺς μεγάλους προεῖμενος. 15
 κατὰ δὲ τὰς τῶν χειρῶν ἐξελκώσεις τοσοῦτο πλήθος
 ἐκπίπτει τῶν ἐρπετῶν ὥστε μὴδὲν ἀνύειν τοὺς ἀπο-
 λέγοντας, ὥς ἂν ἄλλων ἐπ' ἄλλοις ἐκφαινομένων
 καθάπερ ἔκ τινος ἀγγείου πολλαχῶς κατατετρημένον.
 οὗτοι μὲν οὖν εἰς τοιαύτην διάλυσιν τοῦ σώματος 20
 καταστρέφουσι τὸν βίον δυστυχῶς, εἴτε διὰ τὴν
 ιδιότητα τῆς τροφῆς εἴτε διὰ τὸν ἄερα τοιαύτης
 τυγχάνοντες περιπετείας.
 30 Τῷ δὲ ἔθνει τούτῳ χώρα παρήκει κατὰ τὸ
 μέγεθος πολλή καὶ κατὰ τὰς τῆς νομῆς ποικιλίας 25
 ἀγαθῇ· ἔρημος δ' ἐστὶ καὶ παντελῶς ἄβατος, οὐκ ἀπ'
 ἀρχῆς σπανίζουσα τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ'
 ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις ἔκ τινος ἐπομβρίας ἀκαίρου
 2 πλήθος φαλαγγίων καὶ σκορπίων ἐξενέγκασα. τοσοῦτο
 2 πλησιάζῃ vulg. 9 ὀδαξᾶσθαι Dind.

γὰρ ἱστοροῦσιν ἐπιπολάσαι τῶν εἰρημένων θηρίων
 πλήθος ὥστε τοὺς κατοικοῦντας ἀνθρώπους τὸ μὲν
 πρῶτον πανδημεὶ κτείνειν [πᾶν] τὸ τῇ φύσει πολέ-
 μιον, ἀπεριγενήτου δὲ τοῦ πλήθους ὄντος καὶ τῶν
 5 δηγμάτων ὅξεῖς τοῖς πληγείσι τοὺς θανάτους ἐπι-
 φερόντων, ἀπογνόντας τὴν πάτριον γῆν τε καὶ δίκαι-
 ταν φυγεῖν ἐκ τῶν τόπων. οὐ χροὴ δὲ θαυμάζειν
 οὐδὲ ἀπιστεῖν τοῖς λεγομένοις, πολλὰ τούτων παρα-
 δοξότερα κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην γεγνηότα διὰ
 10 τῆς ἀληθοῦς ἱστορίας παρεληφότας. περὶ γὰρ τὴν
 Ἰταλίαν μὲν πλήθος ἀφουραίων ἐγγεννηθὲν τοῖς 3
 πεδίοις ἐξέβαλέ τινας ἐκ τῆς πατρίου χώρας, κατὰ
 δὲ τὴν Μηθίαν ἐπιπολάσαντες ἀμύθητοι στρουθοὶ
 καὶ τὰ σπέρματα τῶν ἀνθρώπων ἀφανίζοντες ἡνάγ-
 15 κασαν εἰς ἑτερογενεῖς τόπους μεταστῆναι, τοὺς δὲ
 καλουμένους Αὐταριάτας βάρραχοι τὴν ἀρχέγονον
 σύστασιν ἐν τοῖς νέφεσι λαμβάνοντες καὶ πίπτοντες
 ἀντὶ τῆς συνήθους ψεκάδος ἐβιάσαντο τὰς πατρίδας
 καταλιπεῖν καὶ καταφυγεῖν εἰς τοῦτον τὸν τόπον ἐν
 20 ᾧ νῦν καθιδρυνται. καὶ μὴν τίς οὐχ ἰστόρησεν
 Ἡρακλεῖ τῶν ὑπὲρ τῆς ἀθανασίας ἄθλων συντελε- 4
 σθέντων ἓνα καταριθμούμενον καθ' ὃν ἐξήλασεν ἐκ
 τῆς Στυμφαλίδος λίμνης τὸ πλήθος τῶν ἐπιπολα-
 σάντων ὀρνίθων ἐν αὐτῇ; ἀνάστατοι δὲ κατὰ τὴν
 25 Λιβύην πόλεις τινὲς ἐγένοντο πλήθους λεόντων
 ἐπελθόντος ἐκ τῆς ἐρήμου.

3 πᾶν M, om. F, πάντα cet. τὸ DM, τὸν cet. (cf.
 IV 9, 7) 4 πλήθους Hertlein (c. 31, 3), πάθος libri
 5 τοὺς om. vulg. 11 ἐγγεννηθὲν vulg. 14 ἀφανίσαντες CF
 20 ἰστόρηκεν Hertlein.

Ταῦτα μὲν οὖν ἡμῖν εἰρήσθω πρὸς τοὺς ἀπί-
στως διὰ τὸ παράδοξον πρὸς τὰς ἱστορίας διακει-
μένους· πάλιν δ' ἐπὶ τ' ἀσυνεχῇ τοῖς προειρημένοις ¹⁹⁷
μεταβησόμεθα.

- 31 Τὰς δ' ἐσχατιὰς τῶν πρὸς μεσημβρίαν μερῶν ⁵
κατοικοῦσιν ἄνδρες ὑπὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων καλού-
μενοι Κυναμολγοί, κατὰ δὲ τὴν τῶν πλησιοχώρων
βαρβάρων διάλεκτον Ἄγριοι. οὗτοι δὲ πάγωνας μὲν
φέρουσι παμμεγέθεις, κυνῶν δὲ τρέφουσιν ἀγρίων
² ἀγέλας πρὸς τὴν τοῦ βίου χρείαν εὐθέτους. ἀπὸ ¹⁰
γὰρ τῶν πρώτων τροπῶν τῶν θεινῶν μέχρι μέσου
χειμῶνος Ἰνδικοὶ βόες ἀμύθητοι τὸ πλήθος ἐπιφοι-
τῶσιν αὐτῶν τὴν χώραν, ἀδήλου τῆς αἰτίας οὕσης·
οὐδεὶς γὰρ οἶδεν εἶθ' ὑπὸ ζῶων πολλῶν καὶ σαρκο-
φάγων πολεμούμενοι φεύγουσιν, εἴτε δι' ἔνδειαν ¹⁵
τροφῆς ἐκλείποντες τοὺς οἰκείους τόπους εἴτε δι'
ἄλλην περιπέτειαν, ἣν ἡ μὲν πάντα τὰ παράδοξα
γεννᾷσα φύσις κατασκευάζει, τὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων
³ γένος ἀδυνατεῖ τῷ νῶ συνιδεῖν. οὐ μὴν ἀλλὰ τοῦ
πλήθους οὐ κατισχύοντες δι' ἑαυτῶν περιγενέσθαι ²⁰
τοὺς κύνας ἐπαφιάσι, καὶ μετὰ τούτων ποιούμενοι
τὴν θήραν πολλὰ πάνυ τῶν ζῶων χειροῦνται· τῶν
δὲ ληφθέντων ἃ μὲν πρόσφατα κατεσθίουσιν, ἃ δὲ
εἰς ἄλλας συντιθέντες ἀποθησαυρίζουσι. πολλὰ δὲ
καὶ τῶν ἄλλων ζῶων διὰ τῆς τῶν κυνῶν ἀλκῆς ²⁵
θηρεύοντες ἀπὸ κρεοφαγίας τὸν βίον ἔχουσι.

- ⁴ Τὰ μὲν οὖν τελευταῖα γένη τῶν πρὸς μεσημ-
βρίαν οἰκούντων ἐν μορφαῖς ἀνθρώπων τὸν βίον

⁷ Κυναμολγοί Agath. 60, Κυνάμνοι DF, κυνάμονοι C
17 τὰ om. D.

ἔχει θηριώδη· λείπεται δὲ διελθεῖν ὑπὲρ δύο ἔθνων, τῶν τε Αἰθιοπῶν καὶ τῶν Τρωγλοδυτῶν. ἀλλὰ περὶ μὲν Αἰθιοπῶν ἀναγεγράφαμεν ἐν ἄλλοις, περὶ δὲ τῶν Τρωγλοδυτῶν νῦν ἐροῦμεν.

5 Οἱ τοίνυν Τρωγλοδυταὶ προσαγορεύονται μὲν 32
ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Νομάδες, βίον δ' ἔχοντες ἀπὸ
θρεμμάτων νομαδικὸν κατὰ συστήματα τυραννοῦν-
ται, καὶ μετὰ τῶν τέκνων τὰς γυναῖκας ἔχουσι
κοινὰς πλὴν μιᾶς τῆς τοῦ τυράννου· τὸν δὲ ταύτη
10 πλησιάσαντα πρόστιμον ὃ δυνάστης πράττεται τετα-
γμένον ἀριθμὸν προβάτων. κατὰ δὲ τὸν τῶν ἐτησίων 2
καιρὸν γινομένων παρ' αὐτοῖς ὕμβρων μεγάλων, ἀφ'
αἵματος καὶ γάλακτος διατρέφονται, μίσγοντες ταῦτα
καὶ βραχὺν χρόνον ἐψήσαντες. μετὰ δὲ ταῦτα διὰ
15 τὴν τῶν καυμάτων ὑπερβολὴν τῆς νομῆς ξηραينو-
μένης καταφεύγουσιν εἰς τοὺς ἐλώδεις τόπους, καὶ
περὶ τῆς τῆς χώρας νομῆς πρὸς ἀλλήλους διαμάχου-
νται. τῶν δὲ βοσκημάτων τὰ πρεσβύτερα καὶ νοσεῖν 3
ἀρχόμενα καταναλίσκοντες ἀπὸ τούτων τὸν ἅπαντα
20 χρόνον διατρέφονται. διόπερ τὴν τῶν γονέων προσ-
ηγορίαν ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ προσάπτουσι, ταύρω
198 δὲ καὶ βοῖ καὶ πάλιν κριῶ καὶ προβάτῳ· τούτων
δὲ τοὺς μὲν πατέρας, τὰς δὲ μητέρας καλοῦσι διὰ
τὸ πορίζεσθαι τὰς ἐφημέρους τροφὰς ἀεὶ παρὰ τού-
25 των, ἀλλὰ μὴ παρὰ τῶν γεγεννηκότων. ποτῶ δ'
οἱ μὲν ἰδιῶται συγχρῶνται παλιούρων βρέγματι,
τοῖς δὲ δυνάσταις ἀπὸ τινος ἄνθους κατασκευάζεται

2 καὶ τῶν] καὶ D 13 μίσγοντες] καὶ μίσγοντες
CF 17 τῆς τ. χ. νομῆς] τῆς χ. μόνης D, τῆς χ. οἱ
νομεῖς D.

πόμα παραπλήσιον τῷ χειρίστῳ παρ' ἡμῖν γλεύκει.
 ταῖς δὲ ἀγέλαις τῶν θρεμμάτων ἐπακολουθοῦντες
 ἄλλην ἐξ ἄλλης χώραν ἐπιπορεύονται, φεύγοντες τὸ
 4 τοῖς αὐτοῖς τόποις ἐνδιατρίβειν. καὶ γυμνοὶ μὲν
 εἰσι πάντες τὰ σώματα πλὴν τῶν ἰσχύων, ἃ δέξασαι 5
 σκεπάζουσι· τὰ δ' αἰδοῖα πάντες οἱ Τρωγλοδύται
 παραπλησίως τοῖς Αἰγυπτίοις περιτέμνονται πλὴν
 τῶν ἀπὸ τοῦ συμπτώματος ὀνομαζομένων κολοβῶν·
 οὗτοι γὰρ μόνοι τὴν ἐντὸς τῶν στενῶν νεμόμενοι
 χώραν ἐκ νηπίου ξυροῖς ἀποτεμνούνται πᾶν τὸ τοῖς 10
 33 ἄλλοις μέρος περιτομῆς τυγχάνον. ὀπλισμὸν δ' ἔχουσι
 τῶν Τρωγλοδυτῶν οἱ μὲν ὀνομαζόμενοι Μεγάβαροι
 κυκλοτερεῖς ὠμοβοῖνας ἀσπίδας καὶ ῥόπαλον τύλους
 ἔχον περισιδήρους, οἱ δὲ ἄλλοι τόξα καὶ λόγχας.
 2 ταφαὶ δὲ παντελῶς ἐξηλλαγμέναι ἐπιχωριάζουσι· τοῖς 15
 γὰρ τῶν παλιούρων λύγοις δῆσαντες τῶν τετελευ-
 τηκότων τὰ σώματα προσάπτουσι τὸν αὐχένα τοῖς
 σκέλεσι, θέντες δὲ τὸν νεκρὸν ἐπὶ τινος ἀναστή-
 ματος βάλλουσι λίθοις χειροπληθεῖς γελῶντες, μέχρι
 ἂν ὅτου τοῖς λίθοις περιχώσαντες ἀποκρῦψωσι τὰ 20
 σώματα· τὸ δὲ τελευταῖον αἰγὸς κέρας ἐπιθέντες ἀπο-
 8 λύνονται, συμπάθειαν οὐδεμίαν λαμβάνοντες. πολε-
 μοῦσι δὲ πρὸς ἀλλήλους οὐχ ὁμοίως τοῖς Ἑλλήσιν
 ὑπὲρ γῆς ἢ τινων ἄλλων ἐγκλημάτων, ἀλλ' ὑπὲρ
 τῆς ἐπιγινομένης αἰεὶ νομῆς. ἐν δὲ ταῖς φιλονεικίαις 25
 τὸ μὲν πρῶτον ἀλλήλους τοῖς λίθοις βάλλουσι, μέχρι

1 γλυκεῖ CF 10 τὸ μέρος παρὰ τοῖς ἄλλοις f. 12
 μεγαβάροις codices 15 ταφαῖς . . ἐξηλλαγμέναις codices,
 corr. Wess. 24 γῆς Dindorf, ὀργῆς libri; ὑπ' ἐχθρῶς
 Agath. 63 26 λίθοις] αἰεὶ add. CF.

ἂν τινες τραθῶσι, καὶ τὸ λοιπὸν ἐπὶ τὸν τῶν τόξων
 ἄγωνα καταντῶσι. πολλοὶ δὲ ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ τελευ-
 τῶσιν, ὥς ἂν εὐστόχως μὲν βαλλόντων διὰ τὴν ἐν
 τούτοις ἄθλησιν, τὸν δὲ σκοπὸν ἔχόντων γυμνὸν
 5 τῶν σκεπαστηρίων ὕπλων. διαλύουσι δὲ τὴν μάχην 4
 τῶν γυναικῶν αἱ πρεσβύτεραι, προαλλόμεναι μὲν
 εἰς τὸ μέσον, ἐντροπῆς δὲ τυγχάνουσαι· νόμιμον
 γὰρ ἐστὶν αὐτοῖς ταύτας κατὰ μηδένα τῶν τρόπων
 τύπτειν, ὅθεν ἅμα τῷ φανῆναι παύονται τοῦ 'το-
 10 ξεύειν. οἱ δὲ διὰ τὸ γῆρας οὐ δυνάμενοι ταῖς 5
 ποίμναις ἀκολουθεῖν βοῶς οὐρᾷ τὸν αὐχένα περι-
 σφίγγαντες ἑαυτῶν ἀπολύονται τοῦ ξῆν προθύμως·
 τοῦ δὲ τὸν θάνατον ἀναβαλλομένου τὴν ἐξουσίαν
 ὁ βουλούμενος ἔχει τὸν δεσμὸν ὥς ἐπ' εὐνοίᾳ περι-
 15 θεῖναι καὶ μετὰ νουθετήσεως στερεῆσαι τοῦ ξῆν.
 ὁμοίως δὲ νόμιμον αὐτοῖς ἐστὶ τοὺς πηρωθέντας ἢ 6
 199 νόσοις δυσιάτοις συνεχομένους ἐξάγειν ἐκ τοῦ ξῆν·
 μέγιστον γὰρ τῶν κακῶν ἡγοῦνται τὸ φιλοψυχεῖν
 τὸν μηδὲν ἄξιον τοῦ ξῆν πράττειν δυνάμενον. διὸ
 20 καὶ πάντας [μὲν] ἰδεῖν ἐστὶ τοὺς Τρωγλοδύτας ἀρ-
 τίους μὲν τοῖς σώμασιν, ἰσχύοντας δ' ἐτι ταῖς ἡλι-
 κίαις, ὥς ἂν μηδενὸς ὑπερβάλλοντος τὰ ἐξήκοντα ἔτη.
 Καὶ περὶ μὲν τῶν Τρωγλοδυτῶν ἱκανῶς εἰρήκα- 7
 μεν· εἰ δέ τις τῶν ἀναγινωσκόντων διὰ τὸν· ξενι-
 25 σμὸν καὶ τὸ παράδοξον τῶν ἀναγεγραμμένων βίων
 ἀπιστήσῃ ταῖς ἱστορίαις, θεὶς πρὸ τῆς διανοίας
 παρ' ἄλληλα τὸν τε περὶ τὴν Σκυθίαν ἀέρα καὶ
 τὸν περὶ τὴν Τρωγλοδυτικὴν, καὶ τὰς ἐκατέρων

1 τῶν D, τε C, om. F 6 προαλλόμεναι codices,
 corr. Dind. 20 μὲν del. Dind.

διαφορὰς ἰδῶν, οὐκ ἀπιστήσῃ τοῖς ἱστορημένοις.
 34 τοσαύτη γὰρ παραλλαγή τῶν παρ' ἡμῖν ἄφων πρὸς
 τοὺς ἱστορημένους ὥστε τὴν κατὰ μέρος διαφορὰν
 2 ἄπιστον εἶναι. ὅπου μὲν γὰρ διὰ τὴν ὑπερβολὴν
 τοῦ ψύχους πῆγνυνται μὲν οἱ μέγιστοι ποταμοί, 5
 στέγοντος τοῦ κρυστάλλου διαβάσεις στρατοπέδων
 καὶ ἀμαξῶν καταγόμενους ἐφόδους, πῆγνυνται δὲ ὁ
 οἶνος καὶ τὰ λοιπὰ τῶν χυμῶν ὥστε μαχαίραις ἀπο-
 τέμνεσθαι, καὶ τὰ τούτων θαυμασιώτερα, τὰ μὲν
 ἀκρωτήρια τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐσθῆτος παρατριβού- 10
 σης περιρρεῖ, τὰ δὲ ὄμματα ἀμανροῦνται, τὸ δὲ πῦρ
 ἄλωρὰν οὐ ποιεῖ, καὶ χαλκοὶ μὲν ἀνδριάντες ῥή-
 γνυνται, κατὰ δὲ τινὰς καιροὺς διὰ τὴν πυκνότητα
 τῶν νεφῶν οὔτε ἀστραπὴν οὔτε βροντὴν γίνεσθαι
 περὶ τοὺς τόπους φασί· πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τούτων 15
 παραδοξότερα συντελεῖται, τοῖς μὲν ἀγνοοῦσιν ἐπι-
 8 στα, τοῖς δὲ πείραν εἰληφόσιν ἀνυπομόνητα. περὶ
 δὲ τὰς ἐσχατίας τῆς Αἰγύπτου καὶ Τρωγλοδυτικῆς
 διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀφ' ἡλίου θερμασίας κατὰ
 τὸν τῆς μεσημβρίας καιρὸν οὐδὲ συνορᾶν ἀλλήλους 20
 οἱ παρεστῶτες δύνανται διὰ τὴν παχύτητα τῆς περὶ
 τὸν ἄερα πυκνώσεως, χωρὶς δὲ ὑποδέσεως πάντες
 ἀδυνατοῦσι βαδίζειν, ὥς ἂν τοῖς ἀνυποδήτοις παρα-
 4 κρῆμα φλυκτίδων γινομένων. κατὰ δὲ τὸ ποτόν,
 εἰ μὴ τὴν ἐνδειαν ἐτοίμως ἀφαιρῇται, ταχέως τε- 25
 λευτῶσιν, ὥς ἂν τῆς θερμασίας τὴν τῶν ὑγρῶν ἐν
 τῷ σώματι φύσιν ὀξέως ἀναλίσκονσής. πρὸς δὲ τού-
 τοις, ὅταν τις εἰς χαλκοῦν ἀγγεῖον ἐμβαλῶν τῶν

1 [ιστορημένοις] ἐλεημένοις II 3 [ιστορουμένοις] CF
 7 καταγομένων vulg. 13 διὰ] κατὰ D.

ἐδωδίμων ὁδηποτοῦν μεθ' ὕδατος εἰς τὸν ἥλιον θῆ,
 ταχέως ἔψεται χωρὶς πυρὸς καὶ ξύλων. ἀλλ' ὅμως 5
 οἱ κατοικοῦντες ἀμφοτέρας τὰς εἰρημένας χώρας οὐχ
 οἶον φεύγειν βούλονται τὴν ὑπερβολὴν τῶν συμ-
 5 βαινόντων αὐτοῖς κακῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦναντίον ἐκου-
 σίως προῖενται τὸ ζῆν ἔνεκα τοῦ μὴ βιασθῆναι
 διαίτης ἐτέρας καὶ βίου πειραθῆναι. οὕτως αὐτο- 6
 φυνὲς ἔχει τι φίλτρον πᾶσα συνήθης χώρα, καὶ περι-
 9 γίνεται τῆς ἐκ τῶν ἀέρων κακοπαθείας ὁ χρόνος ὁ
 200 τὴν ἐκ νηπίου παραλαβὼν ἡλικίαν. τὰς δὲ τηλικαύ- 7
 τας ἐπ' ἀμφοτέρα διαφορὰς οὐ πολὺ διορίζει τόπου
 διάστημα. ἀπὸ γὰρ τῆς Μαιώτιδος λίμνης, ἣ προσοι-
 κοῦσί τινες τῶν Σκυθῶν ἐν πάγει καὶ ψύχεσιν ὑπερ-
 βάλλουσι καθιδρυμένοι, πολλοὶ τῶν πλοῖζομένων
 15 οὐριοδορομούσαις ναυσὶ φορτίσιν εἰς μὲν Ῥόδον δεκα-
 ταῖοι καταπεπλεύκασιν, ἐξ ἧς εἰς Ἀλεξάνδρειαν τεταρ-
 ταῖοι καταντῶσιν, ἐκ δὲ ταύτης κατὰ τὸν Νεῖλον
 πλέοντες πολλοὶ δεκαταῖοι κατηντήκασιν εἰς Αἰθιο-
 πίαν, ὥστε ἀπὸ τῶν κατεψυγμένων μερῶν τῆς οἰκου-
 20 μένης ἐπὶ τὰ θερμότερα μέρη μὴ πλέον εἴκοσι καὶ
 τεττάρων ἡμερῶν εἶναι τὸν πλοῦν τοῖς κατὰ τὸ
 συνεχὲς κομιζομένοις. διόπερ τῆς διαφορᾶς τῆς τῶν 8
 ἀέρων ἐν ὀλίγῳ διαστήματι μεγάλης οὔσης οὐδὲν
 παρὰδόξον καὶ τὴν δάιταν καὶ τοὺς βίους, ἔτι δὲ
 25 τὰ σώματα πολὺ διαλλάττειν τῶν παρ' ἡμῖν.
 Ἐπεὶ δὲ τῶν ἐθνῶν καὶ βίων τὰ κεφάλαια τῶν 35
 δοκούντων εἶναι παραδόξων διεληλύθαμεν, περὶ τῶν

4 φυγεῖν DF 6 προσιέναι D, προίεναι CF, corr.
 Dind. 8 τι] τὸ CF 13 πάγοις Π 16 εἰς] εἰς μὲν
 vulg. 17 κατὰ] ἀνὰ Agath. 66 20 θερμότερα D.

[ὄντων] θηρίων τῶν κατὰ τὰς ὑποκειμένας χώρας
 2 ἐν μέρει διεξιμεν. ἔστι γὰρ ζῶον ὃ καλεῖται μὲν
 ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ῥινόκερως, ἀλκῇ δὲ καὶ βίᾳ
 παραπλήσιον ὅν ἐλέφαντι, τῷ δὲ ὕψει ταπεινότερον,
 τὴν μὲν δορὰν ἰσχυροτάτην ἔχει, τὴν δὲ χροᾶν πυξο- 5
 ειδή. ἐπὶ δ' ἄκρων τῶν μυκτήρων φέρει κέρας
 τῷ τύπῳ σιμόν, τῇ δὲ στερεότητι σιδήρῳ παρεμ-
 8 φερές. τοῦτο περὶ τῆς νομῆς ἀεὶ διαφερόμενον ἐλέ-
 φαντι τὸ μὲν κέρας πρὸς τινα τῶν πετρῶν θήγει,
 συμπεσὼν δ' εἰς μάχην τῷ προειρημένῳ θηρίῳ καὶ 10
 ὑποδύνον ὑπὸ τὴν κοιλίαν ἀναρρήττει τῷ κέρατι
 καθάπερ ξίφει τὴν σάρκα. τῷ δὲ τοιοῦτῳ τρόπῳ
 τῆς μάχης χρώμενον ἔξαιμα ποιεῖ τὰ θηρία καὶ
 πολλὰ διαφθείρει. ὅταν δὲ ὁ ἐλέφας φθάσας τὴν
 ὑπὸ τὴν κοιλίαν ὑπόδυσιν τῇ προβοσकिδι προκατα- 15
 λάβηται τὸν ῥινόκερων, περιγίνεται ῥαδίως τύπτων
 4 τοῖς ὀδοῦσι καὶ τῇ βίᾳ πλέον ἰσχύων. αἱ δὲ σφίγγες
 γίνονται μὲν περὶ τε τὴν Τρωγλοδυτικὴν καὶ τὴν
 Αἰθιοπίαν, ταῖς δὲ μορφαῖς ὑπάρχουσιν οὐκ ἀνό-
 μοιοι ταῖς γραφομέναις, μόνον δὲ ταῖς δασύτησι 20
 διαλλάττουσι, τὰς δὲ ψυχὰς ἡμέρους ἔχουσαι καὶ
 πανούργους ἐπὶ πλέον καὶ διδασκαλίαν μεθοδικὴν
 5 ἐπιδέχονται. οἱ δ' ὀνομαζόμενοι κυνοκέφαλοι τοῖς
 μὲν σώμασιν ἀνθρώποις δυσειδέει παρεμφερεῖς εἰσι,
 ταῖς δὲ φωναῖς μυγμοὺς ἀνθρωπίνους προΐενται. 25
 ἀγριώτατα δὲ ταῦτα τὰ ζῷα καὶ παντελῶς ἀτιθά-

1 ὄντων del. Eich. τῶν om. A 4 ὄν add. Dind.
 9 πρὸς τινας τῶν μειζόνων πετρῶν II 22 ἐπὶ πλείον
 codices, ἐπὶ ποσὸν Agath. 73 26 δὲ ταῦτα τα'
 om. D.

σεντα καθεστῶτα τὴν ἀπὸ τῶν ὀφρῦων πρόσοψιν
 201 αὐστηροτέραν ἔχει. ταῖς δὲ θηλείαις ιδιώτατον συμ-
 βαίνει τὸ τὴν μήτραν ἐκτὸς τοῦ σώματος φέρειν
 πάντα τὸν χρόνον. ὁ δὲ λεγόμενος κῆπος ὠνό- 6
 5 μασται μὲν ἀπὸ τῆς περὶ τὸν ὄγκον ὅλον ὥραίας
 καὶ προσηνοῦς ἡλικίας, τὸ δὲ πρόσωπον ἔχων ὁμοιον
 λέοντι τὸ λοιπὸν σῶμα φέρει πάνθηρι παραπλήσιον,
 πλὴν τοῦ μεγέθους, ὃ παρισούται δορκάδι. πάν- 7
 των δὲ τῶν εἰρημένων ζώων ὁ σαρκοφάγος ταῦρος
 10 ἀγριώτατός ἐστι καὶ παντελῶς δυσκαταμάχητος. τῷ
 μὲν γὰρ ὄγκῳ τοῦτο μεῖζόν ἐστι τῶν ἡμέρων ταύ-
 ρων, ὁξύτητι δὲ ποδῶν οὐ λειπόμενον ἵππου, τῷ
 στόματι δὲ διεστηκὸς ἄχρι τῶν ὠτων. τὸ δὲ χροῶμα
 πυρρὸν ἔχει καθ' ὑπερβολήν, καὶ τὰ μὲν ὅμματα
 15 γλαυκότεραλέοντος καὶ τὰς νύκτας ἀστράπτουτα,
 τὰ δὲ κέρατα φύσεως ιδιοτρόπου κοινωνοῦντα· τὸν
 μὲν γὰρ ἄλλον χρόνον αὐτὰ κινεῖ παραπλησίως τοῖς
 ὥσιν, κατὰ δὲ τὰς μάχας ἴσθησιν ἀραρότως. τὴν δὲ
 τῆς τριχὸς ἐπαγωγὴν ἔχει τοῖς ἄλλοις ζώοις ἐναν-
 20 τίαν. ἐστι δὲ τὸ θηρίον ἀλκῇ τε καὶ δυνάμει διά- 8
 φορον, ὥς ἂν ἐπιτιθέμενον τοῖς ἀλκιμωτάτοις τῶν
 ζώων καὶ τὴν τροφὴν ἔχον ἐκ τῆς τῶν χειρωθέντων
 σαρκοφαγίας. διαφθείρει δὲ καὶ τὰς ποιμένας τῶν
 ἐγχωρίων, καὶ καταπληκτικῶς ἀγωνίζεται πρὸς ὅλα
 25 συστήματα τῶν ποιμένων καὶ κυνῶν ἀγέλας. λέγε- 9
 ται δὲ καὶ τὸ θέρμα ἄτρωτον ἔχειν· πολλῶν γοῦν
 ἐπιβεβλημένων λαβεῖν ὑποχείριον μηδένα κατισχυ-

1 καθεστῶτα . τὴν δ' ἀπὸ D 4 ἅπαντα vulg. 5 ὅλον
 τὸν ὄγκον vulg. 11 ἡμετέρων F 13 ὠτων Agath. 76]
 ὁμμάτων codices 25 ποιμνίων C.

- κέναι. τὸ δ' εἰς ὕργημα πεσὸν ἢ δι' ἄλλης ἀπά-
της χειρωθὲν ὑπὸ τοῦ θυμοῦ γίνεται περιπνιγές,
καὶ τῆς ἐλευθερίας οὐδαμῶς ἀλλάττεται τὴν ἐν τῷ
τιθασεύεσθαι φιλανθρωπίαν. διόπερ εἰκότως οἱ Τρω-
γλοδύται τοῦτο τὸ θηρίον κράτιστον κρίνουσιν, ὥς 5
ἂν τῆς φύσεως αὐτῷ δεδωρημένης ἀλλήν μὲν λείον-
τος, ἵππου δὲ τάχος, ῥώμην δὲ ταύρου, τῆς δὲ
πάντων κρατίστης σιδήρον φύσεως οὐχ ἡττώμενον.
- 10 ὁ δὲ λεγόμενος παρ' Αἰθίοψι κροκόττας μεμιγμένην
μὲν ἔχει φύσιν κυνὸς καὶ λύκου, τὴν δ' ἀγριότητα 10
φοβερωτέραν ἀμφοτέρων, τοῖς δὲ ὁδοῦσι πάντων
ὑπεράγει· πᾶν γὰρ ὄστων μέγεθος συντρίβει ῥαδίως.
καὶ τὸ καταποθὲν διὰ τῆς κοιλίας πέττει παραδόξως-
τοῦτο δὲ τὸ ζῷον τῶν ψευδῶς παραδοξολογούντων
ἱστοροῦντες ἔνιοι μιμῆσθαι τὴν τῶν ἀνθρώπων διά- 15
λεκτον ἡμᾶς μὲν οὐ πελθουσιν.
- 36 Ὅφρων δὲ γένη παντοδαπὰ καὶ τοῖς μεγέθεσιν
ἄπιστα θεωρεῖσθαι φασιν οἱ τὴν πλησίον τῆς ἐρήμου
καὶ θηριώδους κατοικοῦντες. ἑκατὸν γὰρ πηχῶν τὸ
μῆκος ἑορακέναι τινὲς ἀποφαινόμενοι δικαίως ἂν 202
οὐχ ὕψ' ἡμῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων 21
ἀπάντων ψευδολογεῖν ὑποληφθεῖσαν· προστιθέασι
γὰρ τῷ διαπιστουμένῳ πολλῶ παραδοξότερα, λέγου-
τες ὅτι τῆς χώρας οὔσης πεδιάδος, ὅταν τὰ μέγιστα
τῶν θηρίων περισπειραθῇ, ποιεῖ ταῖς ἐγκυκλωθεῖ- 25
σαις ἐπ' ἀλλήλαις σπείραις ἀναστήματα πόρρωθεν

2 τοῦ om. D 10 μὲν om. vulg. 12 μέγεθος]
γένος Agath. 77 14 παραδοξολογούμενων DF' 15 διά-
λεκτον D, διάλεκτον ἀποφηνάμενοι vulg. 25 ἐγκυκλωθεῖ-
σαις] ἐν κύκλῳ τεθείσαις II.

φαινόμενα λόφῳ παραπλήσια. τῷ μὲν οὖν μεγέθει ²
 τῶν ῥηθέντων θηρίων οὐκ ἔν τις ῥαδίως συγκατά-
 θοιτο· περὶ δὲ τῶν μεγίστων θηρίων τῶν εἰς
 ὕψιν ἐληλυθότων καὶ κομισθέντων ἐν τισιν ἀγγείοις
⁵ εὐθέτοις εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ποιησόμεθα τὴν ἀνα-
 γραφὴν, προστιθέντες καὶ τῆς θήρας τὴν κατὰ μέρος
 οἰκονομίαν. ὁ γὰρ δεύτερος Πτολεμαῖος, περὶ τε ³
 τὴν τῶν ἐλεφάντων κυνηγίαν φιλοτιμηθεὶς καὶ τοῖς
 τὰς παραδόξους θήρας τῶν ἀλκιμωτάτων ζώων ποιον-
¹⁰ μένοις μεγάλας ἀπονέμων δωρεάς, πολλὰ δὲ χρήματα
 δαπανήσας εἰς ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν, ἐλέφαντάς τε
 συχνοὺς πολεμιστὰς περιεποίησατο καὶ τῶν ἄλλων
 ζώων ἀθεωρήτους καὶ παραδόξους φύσεις ἐποίησεν
 εἰς γνῶσιν ἐλθεῖν τοῖς Ἑλλήσι. διὸ καὶ τινες τῶν ⁴
¹⁵ κυνηγῶν, ὀρῶντες τὴν τοῦ βασιλέως μεγαλοψυχίαν
 ἐν ταῖς δωρεαῖς, συστραφέντες εἰς ἱκανὸν πλῆθος
 ἐκριναν παραβαλέσθαι ταῖς ψυχαῖς, καὶ τῶν μεγά-
 λων ὄφεων ἕνα θηρεύσαντες ἀνακομίσαι ζῶντα εἰς
 τὴν Ἀλεξάνδρειαν πρὸς τὸν Πτολεμαῖον. μεγάλῃς ⁵
²⁰ δ' οὔσης καὶ παραδόξου τῆς ἐπιβολῆς, ἡ τύχη συνε-
 γήσασα ταῖς ἐπινοαῖς αὐτῶν καὶ τὸ τέλος οἰκεῖον
 περιεποίησε τῆς πράξεως. σκοπεύσαντες γὰρ ἕνα
 τῶν ὄφεων τριάκοντα πηχῶν διατρίβοντα περὶ τὰς
 συστάσεις τῶν ὑδάτων, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἀκίνη-
²⁵ τον τοῦ σώματος τὸ κύκλωμα τηροῦντα, κατὰ δὲ
 τὰς ἐπιφανείας τῶν διὰ τὴν δόψαν ζώων φοιτῶν-

3 θηρίων] θηρίων ὄφεων codices, ὄφεων Eich. 6 τῆς
 Dindorf, τῆς κατὰ μέρος codices κατὰ μέρος om. CF
 8 κυνηγίαν] θήραν C 10 δὲ] πάνν add. vulg. 17 παρα-
 βάλλεσθαι D τὰς ψυχὰς Hertlein.

των ἐπὶ τὸν τόπον ἄφνω διανιστάμενον, καὶ τῷ μὲν στόματι διαρπάζοντα, τῷ δὲ σπειράματι καταπλέκοντα τὸν ὄγκον τῶν φανέντων ζώων, ὥστε μηδενὶ τρόπῳ δύνασθαι τὸ παραπесὸν ἐκφυγεῖν —, προμήκους οὖν ὄντος τοῦ ζώου καὶ νωθροῦ τὴν ⁵ φύσιν ἐλπίσαντες βρόχοις καὶ σειραῖς κυριεύουσιν, τὸ μὲν πρῶτον παρήσαν ἐπ' αὐτὸ τεθαρρηκότες, ⁶ ἔχοντες ἐξηρτυμένα πάντα τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν, ὥς δ' ἐπλησίαζον, αἰεὶ μᾶλλον ἐξεπλήττοντο τῷ δέει, θεωροῦντες ὄμμα πυρωπὸν καὶ λιχμωμένην πάντῃ ¹⁰ τὴν γλῶτταν, ἔτι δὲ τῇ τραχύτητι τῶν φολίδων ἐν τῇ διὰ τῆς ὕλης πορείᾳ καὶ παρατρίψει ψόφον ἐξαίσιον κατασκευάζοντα, τὸ μέγεθός τε τῶν ὀδόντων ὑπερφυῖς καὶ στόματος ἀγρίαν πρόσοψιν καὶ κυκλώ- ⁷ ματος ἀνάστημα παράδοξον. διόπερ τῷ φόβῳ τὰ ¹⁵ χρώματα τῶν προσώπων ἀποβεβληκότες δειλῶς ἐπέβαλον τοὺς βρόχους ἀπὸ τῆς οὐρᾶς· τὸ δὲ θηρίον ἅμα τῷ προσάψασθαι τοῦ σώματος τὸν κάλων ἐπε- ²⁰³ στράφη μετὰ πολλοῦ φυχήματος καταπληκτικῶς, καὶ τὸν μὲν πρῶτον ἀρπάζει τῷ στόματι μετεωρισθὲν ²⁰ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς, καὶ τὰς σάρκας ἔτι ζῶντος κατεσιτεῖτο, τὸν δὲ δεύτερον φεύγοντα τῇ σπείρᾳ πόρρωθεν ἐπεσπάσατο, καὶ περιειληθὲν ἔσφιγγε τὴν κοιλίαν τῷ δεσμῷ· οἱ δὲ λοιποὶ πάντες ἐκπλαγέντες διὰ τῆς ³⁷ φυχῆς τὴν σωτηρίαν ἐπορίσαντο. οὐ μὴν ἀπέγνωσαν ²⁵ τὴν θήραν, ὑπερβαλλούσης τῆς ἀπὸ τοῦ βασιλέως χάριτος καὶ δωρεᾶς τοὺς ἀπὸ τῆς πείρας ἐγνωσμένους κινδύνους, φιλοτεχνίᾳ δὲ καὶ δόλῳ τὸ τῇ βίᾳ

6 καὶ σειραῖς del. Eich. 13 τε] τε τὸ vulg. 16 ἐπέβαλλον vulg. 26 ὑπερβαλούσης vulg. 28 δὲ] τε vulg.

δυσκαταγώνιστον ἐχειρώσαντο, τοιάνδε τινὰ μηχανήν πορισάμενοι. κατεσκευάσαν ἀπὸ σχοίνου πυκνῆς περιφερὲς πλόκανον, τῷ μὲν τύπῳ τοῖς κύρτοις ἐμφερές, τῷ δὲ μεγέθει καὶ τῇ διαλήψει τῆς χώρας
 5 δυνάμενον δέξασθαι τὸν ὄγκον τοῦ θηρίου. κατ-
 οπτεύσαντες οὖν τὸν φωλεὸν αὐτοῦ καὶ τὴν ὥραν τῆς τε ἐπὶ τὴν νομὴν ἐξόδου καὶ πάλιν τῆς ἐπανόδου, ὥς τάχισθ' ὥρμησεν ἐπὶ τὴν ἄγρην τὴν συνήθη τῶν ἑτερογενῶν ζώων, τὸ μὲν προὔπαρχον τοῦ φω-
 10 λεοῦ στόμα λίθοις εὐμεγέθεσι καὶ γῇ συνφοκοδόμησαν, τὸν δὲ πλησίον τῆς λόχμης τόπον ὑπόνομον ποιήσαντες καὶ τὸ πλόκανον εἰς αὐτὸν ἐνθέντες ἐναντίον ἐποίησαν τὸ στόμιον, ὥστε ἐξ ἐτοίμου τῷ
 15 θηρίῳ τὴν εἴσοδον ὑπάρχειν. κατὰ δὲ τὴν ἐπ' αὐ-
 τὸν οὐδὲν τοῦ ζώου παρεσκευασμένοι τοξότας καὶ σφεν-
 δονήτας, ἔτι δὲ ἱππεῖς πολλοὺς, πρὸς δὲ τούτοις σαλπικτὰς καὶ τὴν ἄλλην ἅπασαν χορηγίαν, ἅμα
 [δὲ] τῷ προσπελάζειν τὸ μὲν θηρίον μετεωρότερον τῶν ἱππέων ἐξῆρε τὸν ἀνχένα, οἱ δ' ἐπὶ τὴν θήραν
 20 ἡθροισμένοι προσεγγίσει μὲν οὐκ ἐτόλμων, νενοθυ-
 τετημένοι ταῖς προγεγενημέναις συμφοραῖς, πόρρωθεν δὲ πολλαῖς χερσὶν ἐφ' ἓνα καὶ μέγαν σκοπὸν βάλλοντες ἐτύχανον, καὶ τῇ τε τῶν ἱππέων ἐπιφανεῖα καὶ πλήθει κυνῶν ἀλκίμων, ἔτι δὲ τῷ διὰ
 25 τῶν σαλπίγγων ἤχῳ, κατέπληττον τὸ ζῷον. διόπερ ὑποχωροῦντος αὐτοῦ πρὸς τὴν οἰκίαν λόχμην τοσοῦτον ἐπέδωκον ὥστε μὴ παροξύνειν ἐπὶ πλεόν. ὥς
 4 δὲ τῆς ἐνφοκοδομένης φάραγγος ἤγγισεν, ἀθρόως

18 δὲ del. Reiske 25 κατέπληττοντο CF 26 αὐτοῦ
 del. Dind. οἰκίαν D, οἰκίαν αὐτοῦ vulg. 28 συνφοκο-

ψόφον μὲν πολλὴν διὰ τῶν ὕπλων ἐποίησαν, ταραχὴν
 δὲ καὶ φόβον διὰ τῆς τῶν ὅχλων ἐπιφανείας καὶ
 σαλπύγγων. τὸ δὲ θηρίον τὴν μὲν εἰσοδὸν οὐχ
 ἠύρισκε, τὴν δὲ τῶν κυνηγῶν ὁρμὴν καταπληττό-
 μενον κατέφυγεν εἰς τὸ πλησίον κατεσκευασμένον 5
 5 στόμιον. πιμπλαμένον δὲ τοῦ πλοκάνου τῇ διαλύσει
 τῆς σπείρας, ἔφθασαν τῶν κυνηγῶν τινες προσιπτά-
 μενοι, καὶ πρὸ τοῦ στραφῆναι τὸν ὕφιν ἐπὶ τὴν
 ἔξοδον κατελάβοντο δεσμοῖς τὸ στόμιον πρόμηκες
 ὄν καὶ πεφιλοτεχνημένον πρὸς ταύτην τὴν ὀξύτητα 10
 ἐξελκύσαντες δὲ τὸ πλόκανον καὶ φάλαγγας ὑποθέν-204
 6 τες μετέωρον ἐξῆραν. τὸ δὲ θηρίον ἀπειλημμένον
 ἐν ἀπεστενωμένῳ τόπῳ παρὰ φύσιν συριγμὸν ἐξαί-
 σιον ἤφειε καὶ τοῖς ὁδοῦσι τὴν περιέχουσαν σχοῖνον
 κατέσπα, πάντῃ δὲ διασειόμενον προσδοκίαν ἐποίησε 15
 τοῖς φέρουσιν ὥς ἐκπηδῆσον ἐκ τοῦ περιέχοντος
 αὐτὸ φιλοτεχνήματος. διὸ καὶ καταπλαγέντες ἔθυσαν
 ἐπὶ τὴν γῆν τὸν ὕφιν, καὶ τοὺς περὶ τὴν οὐρὰν
 τόπους κατακεντοῦντες ἀντιπεριέσπων τοῦ θηρίου
 τὸν ἀπὸ τῶν ὁδόντων σπαραγμὸν ἐπὶ τὴν αἰσθήσιν 20
 7 τῶν ἀλγούντων μερῶν. ἀπενέγκαντες δ' εἰς τὴν
 Ἀλεξάνδρειαν ἐδώρῃσαντο τῷ βασιλεῖ, παρὰδόξον
 θέαμα καὶ τοῖς ἀκούσασιν ἀπιστούμενον. τῇ δ' ἐν-
 δείᾳ τῆς τροφῆς καταπονήσαντες τὴν ἀλκὴν τοῦ
 θηρίου τιθασὸν ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ἐποίησαν, ὥστε 25
 8 θαναμαστὴν αὐτοῦ γενέσθαι τὴν ἐξημέρωσιν. ὁ δὲ

δομημένης malim (v. 10) 1 ψόφον om. D ἐποίησαντο II
 2 δὲ om. D 7 προσιππασάμενοι II 12 μετεωρότερον
 codices (corr. Tzet. Chil. 3, 927) 17 αὐτὸ ante ἐκ co-
 dices, corr. Reiske 25 θηρίου CE, θηρίου τὸν ἀπὸ τῶν
 ὁδόντων ceteri (cf. v. 20).

Πτολεμαῖος τοῖς μὲν κυνηγοῖς τὰς ἀξίας ἀπένευμε
 δωρεάς, τὸν δ' ὄφιν ἔτρεφε τετιθασευμένον καὶ τοῖς
 εἰς τὴν βασιλείαν παραβάλλουσι ξένους μέγιστον
 παρεχόμενον καὶ παραδοξότατον θέαμα. διόπερ τηλι- 9
 5 κούτου μεγέθους ὄψεως εἰς ὄψιν κοινὴν κατηντη-
 κότης οὐκ ἄξιον ἀπιστεῖν τοῖς Αἰθίοσιν οὐδὲ μῦθον
 ὑπολαμβάνειν τὸ θρυλούμενον ὑπ' αὐτῶν. ἀποφα-
 νονται γὰρ ὁρᾶσθαι κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ὄφεις
 τηλικούτους τὸ μέγεθος ὥστε μὴ μόνον βοῦς τε καὶ
 10 ταύρους καὶ τῶν ἄλλων ζώων τὰ τηλικαῦτα τοῖς
 ὄγκοις ἀναλίσκειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐλέφασιν εἰς ἀλκὴν
 συνίστασθαι, καὶ διὰ μὲν τῆς σπείρας ἐμπλεκο-
 μένους τοῖς σκέλεσιν ἐμποδίζειν τὴν κατὰ φύσιν
 κίνησιν, τὸν δ' αὐχένα μετεωρίζοντας ὑπὲρ τὴν
 15 προβοσκίδα τὴν κεφαλὴν ἐναντίαν ποιεῖν τοῖς τῶν
 ἐλεφάντων ὄμμασι, διὰ δὲ τοῦ πυρωποῦ τῶν ὀφθαλ-
 μῶν ἀστραπῇ παραπλησίας τὰς λαμπηδόνας προβάλλ-
 λοντας ἀποτυφλοῦν τὴν ὄρασιν, καὶ σφήλαντας ἐπὶ
 τὴν γῆν σαρκοφαγεῖν τὰ χειρωθέντα τῶν ζώων.
 20 Διευκρινηκότες δ' ἀρκούντως τὰ περὶ τὴν Αἰθιο-
 πίαν καὶ Τρωγλοδυτικὴν καὶ τὴν ταύταις συνάπτου- 38
 σαν μέχρι τῆς διὰ καῦμα ἀοικήτου, πρὸς δὲ ταύταις
 περὶ τῆς παραλίας τῆς παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν
 καὶ τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος τὸ πρὸς μεσημβρίαν
 25 κεκλιμένον, περὶ τοῦ καταλειμμένου μέρους, λέγω
 δὲ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, ποιησόμεθα τὴν ἀναγρα-
 φήν, τὰ μὲν ἐκ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βασιλικῶν

14 ὑπὲρ Reiske, ὑπὸ codices 17 παραπλησίως codi-
 ces, corr. Dind. προσβάλλοντας II 23 παρὰ] περὶ II
 26 δὲ] δὴ CF.

ἰπομνημάτων ἐξειληφότες, τὰ δὲ παρὰ τῶν αὐτοπτῶν
 2 πεπυσμένοι. τοῦτο γὰρ τὸ μέρος τῆς οἰκουμένης
 καὶ τὸ περὶ τὰς Βρεττανικὰς νήσους καὶ τὴν ἄρκτον
 ἥμισυ πᾶσι κέπτωκεν ὑπὸ τὴν κοινὴν ἀνθρώπων ἐπί-
 γνωσιν. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν πρὸς ἄρκτον κεκλιμέ- 5
 νων μερῶν τῆς οἰκουμένης τῶν συναπτόντων τῇ διὰ 205
 φύχος ἀοικήτῳ διέξιμεν, ὅταν τὰς Γαίῳ Καίσαρος
 3 πρῶξεις ἀναγράφωμεν· οὗτος γὰρ τὴν Ῥωμαίων ἡγε-
 μονίαν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη πορρωτάτῳ προβιάσας
 πάντα τὸν πρότερον ἀγνοούμενον τόπον ἐποίησε 10
 4 πεσεῖν εἰς σύνταξιν ἱστορίας· ὁ δὲ προσαγορευόμε-
 νος Ἀράβιος κόλπος ἀνεστόμαται μὲν εἰς τὸν κατὰ
 μεσημβρίαν κείμενον ὠκεανόν, τῷ μήκει δ' ἐπὶ
 πολλοὺς πᾶν καρήκων σταδίους τὸν μυχὸν ἔχει
 περιοριζόμενον ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς Ἀραβίας καὶ Τρω- 15
 γλοδυτικῆς. εὖρος δὲ κατὰ μὲν τὸ στόμα καὶ τὸν
 μυχὸν ὑπάρχει περὶ ἑκαίδεκα σταδίους, ἀπὸ δὲ
 Πανόρμου λιμένος πρὸς τὴν ἀντιπέραν ἡπειρον μα-
 κρὰς νεῶς διωγμὸν ἡμερήσιον. τὸ δὲ μέγιστόν ἐστι
 διάστημα κατὰ τὸ Τύρκαιον ὄρος καὶ Μακαρίαν 20
 νήσον πελαγίαν, ὥς ἂν τῶν ἡπείρων οὐχ ὀρωμένων
 5 ἀπ' ἀλλήλων. ἀπὸ δὲ τούτου τὸ πλάτος αἰὲ μᾶλλον
 συγκλείεται καὶ τὴν συναγωγὴν ἔχει μέχρι τοῦ στό-
 ματος. ὁ δὲ παράπλους αὐτοῦ κατὰ πολλοὺς τόπους
 ἔχει νήσους μακρὰς, στενοὺς μὲν διαδρόμους ἐχούσας, 25
 ῥοῦν δὲ πολλὴν καὶ σφοδρὴν. ἡ μὲν οὖν κεφαλαιώ-
 δης τοῦ κόλπου τούτου θέσις ὑπάρχει τοιαύτη.

17 ἀπὸ δὲ — 22 ἀλλήλων om. AD 20 Τύρκαιον]
 Ταυρικόν f. cf. 41, 1 Μακαρίαν δυσπελάγιον G, Μαριάν-
 δης πελάγιον E, Μαρίαν δυσπελαγίαν CF; corr. Stroth.

ἡμεῖς δ' ἀπὸ τῶν ἐσχαίων [τούτου] τοῦ μυχοῦ τό- 6
πων ἀρξάμενοι τὸν ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη παραάπλουν
τῶν ἡπειρῶν καὶ τὰς ἀξιολογωτάτας κατ' αὐτὰς
ιδιότητας διεξιμεν· πρῶτον δὲ ληφόμεθα τὸ δεξιὸν
5 μέρος, οὗ τὴν παραλίαν τῶν Τρωγλοδυτῶν ἔθνη
νέμεται μέχρι τῆς ἐρήμου.

Ἀπὸ πόλεως τοίνυν Ἀρσινόης κομζομένοις παρὰ 39
τὴν δεξιὰν ἡπειρὸν ἐκπίπτει κατὰ πολλοὺς τόπους
ἐκ πέτρας εἰς θάλατταν ὕδατα πολλά, πικρὰς ἁλ-
10 μυρίδος ἔχοντα γεῦσιν. παραδραμόντι δὲ τὰς πηγὰς
ταύτας ὑπέρεκνεται μεγάλου πεδίου μιλιῶδη χρῶαν
ἔχον ὄρος καὶ τὴν ὄρασιν τῶν ἐπὶ πλεον ἄτενι-
ζόντων εἰς αὐτὸ λυμαινόμενον. ὑπὸ δὲ τὰς ἐσχα-
τιὰς τῆς ὕψους κείται λιμὴν σκολιὸν ἔχων τὸν
15 εἰσπλουν, ἐκάννυμος Ἀφροδίτης. ὑπέρεκνεται δὲ τοῦ- 2
του νῆσοι τρεῖς, ὧν δύο μὲν πλήρεις εἰσὶν ἐλαίων
καὶ σύσκιαι, μία δὲ λειπομένη τῷ πλήθει τῶν προ-
ειρημένων δένδρων, κληθεὶς δ' ἔχουσα τῶν ὀνομαζο-
μένων μελεαγρίδων. μετὰ δὲ ταῦτα κόλπος ἐστὶν 3
20 εὐμεγέθης ὁ καλούμενος Ἀκάθαρτος, καὶ πρὸς αὐτῷ
βαθεῖα καθ' ὑπερβολὴν χειρόνησος, ἥς κατὰ τὸν
ἀνχένα στενὸν ὄντα διακομίζουσι τὰ σκάφη πρὸς
τὴν ἀντιπέραν θάλατταν. παρακομισθέντι δὲ τοὺς 4
τόπους τούτους κείται νῆσος πελαγία μὲν τῷ δια-
25 στημάτι, τὸ δὲ μῆκος εἰς ὀγδοήκοντα σταδίους παρ-
εκτείνουσα, καλουμένη δὲ Ὀφιώδης, ἣ τὸ μὲν

1 τούτου del. Dind. 5 μέρος] τῶν Τρωγλοδυτῶν add. CD
11 ταύτας Eichstädt, αὐτὰς cod. 12 πλειόνων DF ἐνατενι-
ζόντων B 17 σύσκιαι] σύκων C 21 ἥς om. II 22 διακο-
μίζουσα DF 26 δὲ] μὲν DF.

παλαιὸν ὑπῆρχε πλήρης παντοδαπῶν καὶ φοβερῶν 206
 ἐρπετῶν, ἀπ' ὧν καὶ ταύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας,
 ἐν δὲ τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις ὑπὸ τῶν κατὰ
 τὴν Ἀλεξάνδρειαν βασιλέων οὕτως ἐξημερώθη φιλο-
 τιμῶς ὥστε μὴδὲν ἔτι κατ' αὐτὴν ὀρεῖσθαι τῶν 5
 6 προὔπαρξάντων ζώων. οὐ παραλειπτέον δ' ἡμῖν
 οὐδὲ τὴν αἰτίαν τῆς περὶ τὴν ἡμέρῳσιν φιλοτιμίας.
 εὐρίσκεται γὰρ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ τὸ καλούμενον
 τοπάξιον, ὅπερ ἐστὶ λίθος διαφανόμενος ἐπιτερ-
 πής, ὅλῳ παρεμφερὴς καὶ θαυμαστὴν ἐγγχυσον 10
 6 πρόσοψιν παρεχόμενος. διόπερ ἀνεπίβατος τοῖς ἔλ-
 λοις τηρεῖται, θανατουμένου παντὸς τοῦ προσπλεύ-
 σαντος ὑπὸ τῶν καθεσταμένων ἐπ' αὐτῆς φυλάκων.
 οὗτοι δὲ τὸν ἀριθμὸν ὄντες ὀλίγοι βίον ἔχουσιν
 ἀτυχῇ. ἵνα μὲν γὰρ μὴδεις λίθος διακλαπῇ, πλοῖον 15
 οὐκ ἀπολείπεται τὸ παράπαν ἐν τῇ νήσῳ· οἱ δὲ
 παραπλέοντες αὐτὴν διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ βασιλέως φόβον
 πόρρωθεν παραθέουσι· τροφαὶ δὲ αἱ μὲν παρακομι-
 ζόμεναι ταχέως ἐκλείπουσιν, ἔτεραι δ' ἐγγώριοι τὸ
 7 σύνολον οὐχ ὑπάρχουσι. διόπερ ὅταν τῶν σιτῶν 20
 ὀλίγα καταλείπεται, κἀθιγνται πάντες οἱ κατὰ τὴν
 κώμην προσδεχόμενοι τὸν τῶν κομιζόντων τὰς τρο-
 φὰς κατάπλου· ὧν βραδυνόντων εἰς τὰς ἐσχάτας
 8 ἐλπίδας συστέλλονται. ὁ δὲ προειρημένος λίθος
 φνύμενος ἐν ταῖς πέτραις τὴν μὲν ἡμέραν διὰ τὸ 25
 πνῆγος οὐχ ὀρεῖται, κρατούμενος ὑπὸ τοῦ περὶ τὸν
 ἥλιον φέγγους, τῆς δὲ νυκτὸς ἐπιγινόμενης ἐν σκότει
 διαλάμπει καὶ πόρρωθεν δῆλός ἐστιν ἐν ᾧ ποτ' ἂν

5 ὥστε] ὡς II 18 ἐπ' αὐτῆς Hertlein, ὑπ' αὐτῶν
 libri 16 καταλείπεται C 28 δῆλον CF.

ἢ τόπων. οἱ δὲ νησοφύλακες κλήρω διηρημένοι τοὺς 9
τόπους ἐφεδρεύουσι, καὶ τῷ φανέντι λίθῳ περιτι-
θέασι σημείου χάριν ἄγρος τηλικούτου ἡλίκου ἂν
ἦ τὸ μέγεθος τοῦ στίλβοντος λίθου· τῆς δ' ἡμέρας
5 περιιόντες περιτέμνουσι τὸν σημειωθέντα τόπον τῆς
πέτρας, καὶ παραδιδόασι τοῖς διὰ τῆς τέχνης δυνα-
μένοις ἐκλαίνειν τὸ παραδοθὲν οἰκείως.

Παραπλεύσαντι δὲ τούτους τοὺς τόπους πολλὰ 40
μὲν Ἰχθυοφάγων ἔθνη κατοικεῖ τὴν παράλιον, πολ-
10 λοι δὲ νομάδες Τρωγλοδύται. πρὸς δὲ τούτοις ὕρη
παντοῖα ταῖς ιδιότησιν ὑπάρχει μέχρι λιμένος τοῦ
προσαγορευθέντος σωτηρίας, ὃς ἔτυχε τῆς ὀνομα-
σίας ταύτης ἀπὸ τῶν πρώτων πλευσάντων Ἑλλή-
νων καὶ διασωθέντων. ἀπὸ δὲ τούτων τῶν μερῶν 2
15 ἄρχεται συναγωγὴν λαμβάνειν ὁ κόλπος καὶ τὴν
ἐπιστροφὴν ἐπὶ τὰ κατὰ τὴν Ἀραβίαν μέρη ποιεί-
σθαι. καὶ τὴν φύσιν δὲ τῆς χώρας καὶ θαλάττης
ἀλλοίαν εἶναι συμβέβηκε διὰ τὴν ιδιότητα τῶν τό-
πων· ἥ τε γὰρ ἡπειρος ταπεινὴ καθορᾶται, μηδα- 3
20 μόθεν ἀναστήματος ὑπερκειμένου, ἥ τε θάλαττα
207 τεναγώδης οὕσα τὸ βάθος οὐ πλέον εὐρίσκεται τριῶν
ὀργυιῶν, καὶ τῇ χρόᾳ παντελῶς ὑπάρχει χλωρά. τοῦτο
δ' αὐτῇ φασι συμβαίνειν οὐ διὰ τὴν τῶν ὕρῶν
φύσιν εἶναι τοιαύτην, ἀλλὰ διὰ τὸ πλῆθος τοῦ δια-
25 φαινομένου καθ' ὕδατος μνίου καὶ φύκους. ταῖς 4
μὲν οὖν ἐπικώποις τῶν νεῶν εὐθετός ἐστιν ὁ τό-
πος, κλύδωνα μὲν οὐκ ἐκ πολλοῦ κυλίων διαστή-
ματος, θήραν δ' ἰχθύων ἄπλατον παρεχόμενος· αἱ

9 ἔθνη Ἰχθυοφάγων vulg. 12 σωτηρίας C 28 θήραν —
ἄπλατον] θήρας — ἀπλάτους AB.

δὲ τοὺς ἐλέφαντας διάγουσαι, διὰ τὰ βάρη βαθύ-
 πλοι καθεστῶσαι καὶ ταῖς κατασκευαῖς ἐμβριθεῖς,
 μεγάλους καὶ δεινοὺς ἐπιφέρουσι κινδύνους τοῖς ἐν
 5 αὐταῖς πλέουσι. διάρσει γὰρ ἰστίων θένουσαι καὶ
 διὰ τὴν τῶν πνευμάτων βίαν πολλάκις νυκτὸς ὥθού- 5
 . μεναι, ὅτε μὲν πέτραις προσπεσοῦσαι ναυαγοῦσι,
 ποτὲ δ' εἰς τεναγώδεις ἰσθμοὺς ἐμπίπτουσιν· οἱ δὲ
 ναῦται παρακαταβῆναι μὲν ἀδυνατοῦσι διὰ τὸ πλεόν
 εἶναι τὸ βάθος ἀνδρομήκους, διὰ δὲ τῶν κοντῶν
 τῷ σκάφει βοηθοῦντες ὅταν μηδὲν ἀνύωσιν, ἐκβάλ- 10
 λουσιν ἅπαντα πλὴν τῆς τροφῆς· οὐδ' οὕτω δὲ τῆς
 ἀποστροφῆς τυγχάνοντες εἰς μεγάλην ἀπορίαν ἐμπί-
 πτουσιν διὰ τὸ μήτε νῆσον μήτ' ἄκραν ἡπέρου μήτε
 ναῦν ἑτέραν πλησίον ὑπάρχουσιν δρᾶσθαι· ἄξινοι
 γὰρ παντελῶς οἱ τόποι καὶ σπανίους ἔχοντες τοὺς 15
 6 ναυσι διακομιζομένους. χωρὶς δὲ τούτων τῶν κακῶν
 ὁ κλύδων ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ τῷ κύτει τῆς νεῶς τοσοῦτο
 πληῆθος ἄμμου προσβάλλει καὶ συσσωρεύει παρα-
 δόξως ὥστε τὸν κύκλω τόπον περιχώννυσθαι καὶ τὸ
 σκάφος ὥσπερ ἐπίτηδες ἐνδεσμεύεσθαι τῇ χέρσῳ. 20
 7 οἱ δὲ τούτῳ τῷ συμπτώματι περιπεσόντες τὸ μὲν
 πρῶτον μετρίως ὀδύρονται πρὸς κωφὴν ἐρημίαν,
 οὐ παντελῶς [μὲν] ἀπεγνωκότες [εἰς τέλος] τὴν σω-
 τηρίαν· πολλάκις γὰρ τοῖς τοιοῦτοις ἐπιφανεῖς ὁ
 τῆς πλημυρίδος κλύδων ἐξῆρεν εἰς ὕψος, καὶ τοὺς 25
 ἐσχάτως κινδυνεύοντας ὥσπερ εἰς θεοὺς ἐπιφανεῖς δι-

1 βαθύπλοοι D, βαθύπλωροι CF¹, βαθύπλευροι F²
 6 ὅτε] ποτὲ Π 10 ἀνύωσιν Π 12 ἀποστροφῆς Wesse-
 ling, τροφῆς codices, σωτηρίας Dind. 15 σπανίως CDF
 17 χρόνῳ] τῷ χρόνῳ CF 23 μὲν DF, δὲ C; del. Dind.
 εἰς τέλος del. Dind.

φύλαξεν· ὅταν δὲ ἀπὸ μὲν τῶν θεῶν ἡ προειρη-
 μένη μὴ παρακολουθήσῃ βοήθεια, τὰ δὲ τῆς τροφῆς
 λίπη, τοὺς μὲν ἀσθενεστερόους οἱ κατισχύοντες ἐκ-
 βάλλουσιν εἰς θάλατταν, ὅπως τοῖς ὀλίγοις τὰ λει-
 5 πόμενα τῶν ἀναγκαίων πλείονας ἡμέρας ἀντέχη,
 πέρας δὲ πάσας τὰς ἐλπίδας ἐξαλείψαντες ἀπόλλυν-
 ται πολὺ χειρόν τῶν προαποθανόντων· οἱ μὲν γὰρ
 ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ τὸ πνεῦμα τῇ δούσῃ φύσει πάλιν
 ἀπέδωκαν, οἱ δ' εἰς πολλὰς ταλαιπωρίας καταμερι-
 10 σάντες τὸν θάνατον πολυχρόνους τὰς συμφορὰς
 ἔχοντες τῆς τοῦ βίου καταστροφῆς τυγχάνουσι. τὰ 8
 δὲ σκάφη ταῦτα τῶν ἐπιβατῶν οἰκτρῶς στερηθέντα,
 208 καθάπερ τινὰ κενοτάφια, διαμένει πολὺν χρόνον
 πανταχόθεν περιχωννύμενα, τοὺς δ' ἴστούς καὶ τὰς
 15 κεφαλαίας μετεώρους ἔχοντα πόρρωθεν τοὺς ὀρῶντας
 εἰς οἶκτον καὶ συμπάθειαν ἔγει τῶν ἀπολωλότων
 πρόσταγμα γὰρ ἐστὶ βασιλέως ἔαν τὰ τοιαῦτα συμ-
 πτώματα τοῖς πλέουσι διασημαίνειν τοὺς τὸν ὅλε-
 θρον περιποιοῦντας τόπους. παρὰ δὲ τοῖς πλησίον 9
 20 κατοικοῦσιν Ἰχθυοφάγοις παραδέδοται λόγος, ἐκ προ-
 γόνων ἔχων φυλαττομένην τὴν φήμην, ὅτι μεγάλῃς
 τινὸς γενομένης ἀμπώτεως ἐγεώθη τοῦ κόλπου πᾶς
 ὁ τόπος ὃ τὴν γλαρὰν ἔχων τοῦ τύπου πρόσοψιν,
 μεταπεσούσης τῆς θαλάττης εἰς τὰναντία μέρη, καὶ
 25 φανείσης τῆς ἐπὶ τῷ βυθῷ χέρσου πάλιν ἐπελθοῦ-
 σαν ἐξαΐσιον πλήμην ἀποκαταστήσαι τὸν πόρον εἰς
 τὴν προὔπαρχουσιν τάξιν.

9 ἀνταπέδωκαν II 18 διασημαίνει II 21 φω-
 νήν DF 22 ἐγενήθη I πᾶς] ἐηρός πᾶς F 23 τύπου Eich-
 städt, τόπου libri 24 καὶ φ.] φ. δὲ vulg. 25 ἐπὶ] ἐν D
 26 πλήμην] πλημμύραν D, πλήμην καὶ πλημμύραν C.

41 Ἀπὸ δὲ τούτων τῶν τόπων τὸν μὲν ἀπὸ Πτο-
 λεμαῖδος παράπλουν ἕως τῶν Ταύρων ἀκρωτηρίων
 προειρήκαμεν, ὅτε Πτολεμαίου τὴν τῶν ἐλεφάντων
 θήραν ἀπηγγείλαμεν· ἀπὸ δὲ τῶν Ταύρων ἐπιστρέ-
 φει μὲν ἡ παράλιος πρὸς τὰς ἀνατολάς, κατὰ δὲ 5.
 τὴν θερινὴν τροπὴν αἱ σκιαὶ πίπτουσι πρὸς με-
 σημβρίαν ἐναντίως ταῖς παρ' ἡμῖν ἔχει πρὸς ὥραν
 2 δευτέραν. ἔχει δὲ καὶ ποταμοὺς ἡ χώρα, ῥέοντας
 ἐκ τῶν ὄρων τῶν προσαγορευομένων Ψεβαίων. διεί-
 ληπται δὲ καὶ πεδίοις μεγάλοις φέρουσι μαλάχης 10
 καὶ καρδάμου καὶ φοίνικος ἕπιστα μεγέθη· ἐκφέρει
 δὲ καὶ καρποὺς παντοίους, τὴν μὲν γεῦσιν ἔχοντας
 3 νωθράν, ἀγνωστομένους δὲ παρ' ἡμῖν. ἡ δὲ πρὸς
 τὴν μεσόγειον ἀνατείνουσα πλήρης ἐστὶν ἐλεφάν-
 των καὶ ταύρων ἀγρίων καὶ λεόντων καὶ πολλῶν 15
 ἄλλων παντοδαπῶν θηρίων ἀλκίμων. ὁ δὲ πόρος
 νήσοις διείληπται καρπὸν μὲν οὐδένα φερούσας
 ἡμερον, ἐκτρεφούσας δ' ὀρνέων ἰδία γένη καὶ ταῖς
 4 προσόψεσι θανμαστά. ἡ δ' ἐξῆς θάλαττα βαθεῖα
 παντελῶς ἐστὶ, καὶ κήτη φέρει παντοδαπὰ παρὰ 20
 δοξα τοῖς μεγέθεσιν, οὐ μέντοι λυποῦντα τοὺς ἀν-
 θρώπους, ἐὰν μὴ τις ἀκουσίως αὐτῶν ταῖς λοφιαῖς
 περιπέσῃ· οὐ δύνανται γὰρ διώκειν τοὺς πλέοντας,
 ὥς ἂν κατὰ τὴν ἐκ τῆς θαλάττης ἄρσιν ἀμαυρου-
 μένων αὐτοῖς τῶν ὁμμάτων ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν ἥλιον 25
 φέγγους. ταῦτα μὲν οὖν τὰ μέρη τῆς Τρωγλοδυτι-

2 et 4 ταυρικῶν D cf. 38, 4 9 Θεβαίων D 12 δὲ
 καὶ] δὲ vulg. 16 παντοδαπῶν θηρίων ἀλκίμων] ἀλκίμων
 ζώων II πόρος] τόπος D 20 παντοδαπὰ φέρει vulg.
 24 ἐκ add. Wess. 26 τρωγοδυτικῆς D.

κῆς ἔσχατα γνωρίζεται, περιγραφόμενα ταῖς ἔκραις
ἀς ὀνομάζουσι Ψεβαίαις.

Τὸ δ' ἕλλο μέρος τῆς ἀντιπέρας παραλίου τὸ 42
προσκεκλιμένον Ἀραβίᾳ πάλιν ἀναλαβόντες ἀπὸ τοῦ
5 μυχοῦ διεξιμεν. οὗτος γὰρ ὀνομάζεται Ποσειδεῖον,
ἰδρυσαμένου Ποσειδῶνι πελαγίῳ βωμὸν Ἀρίστανος
τοῦ πεμφθέντος ὑπὸ Πτολεμαίου πρὸς κατασκοπὴν
τῆς ἔως ὤκεανοῦ παρηκούσης Ἀραβίας. ἐξῆς δὲ 2
τοῦ μυχοῦ τόπος ἐστὶ παραθαλάττιος ὁ τιμώμενος
10 ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων διαφερόντως διὰ τὴν εὐχρηστίαν
τὴν ἐξ αὐτοῦ. οὗτος δ' ὀνομάζεται μὲν Φοινικῶν,
ἔχει δὲ πλῆθος τούτου τοῦ φυτοῦ πολύκαρπον καθ'
ὑπερβολὴν καὶ πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ τρυφὴν διαφέ-
ρον. πᾶσα δ' ἡ σύνεγγυς χώρα σπανίζει ναματιαίων 3
15 ὕδατων καὶ διὰ τὴν πρὸς μεσημβρίαν ἐγκλισιν ἔμ-
πυρος ὑπάρχει· διὸ καὶ τὸν κατὰφυτον τόπον, ἐν
ἀπανθρωποτάτοις ὄντα μέρεσι καὶ χορηγοῦντα τὰς
τροφάς, εἰκότως οἱ βάρβαροι καθιερώκασιν. καὶ γὰρ
ὑδατος οὐκ ὀλίγαι πηγαὶ καὶ λιβάδες ἐκπίπτουσιν
20 ἐν αὐτῷ, ψυχρότητι χιόνος οὐδὲν λειπούμεναι· αὐταὶ
δ' ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη τὰ κατὰ [τὴν] γῆν χλοερὰ
ποιοῦσι καὶ παντελῶς ἐπιτερπῆ [τὸν τόπον]. ἐστὶ 4
δὲ καὶ βωμὸς ἐκ στερεοῦ λίθου παλαιὸς τοῖς χρό-
νοις, ἐπιγραφὴν ἔχων ἀρχαίοις γράμμασιν ἀγνώστοις.
25 ἐπιμέλονται δὲ τοῦ τεμένους ἀνὴρ καὶ γυνή, διὰ
βίου τὴν ἱερωσύνην ἔχοντες. μακρόβιοι δ' εἰσὶν οἱ

1 παραγραφόμενα DF 2 ψεβάρας Π 5 Ποσειδεῖον
DF 10 ὑπὸ] μὲν ὑπὸ vulg. διὰ AB, διὰ τε D, πρὸς Π
13 τρυφὴν] διατροφὴν Π διάφορον vulg. 21 ἐφ' ἑκά-
τερον μέρος CF τὴν om. D; τῆς γῆς Π 22 τὸν τόπον
om. CF 26 μακρόβιοι] μακροὶ CF.

τῇδε κατοικοῦντες, καὶ τὰς κοίτας ἐπὶ τῶν δένδρων
 5 ἔχουσιν διὰ τὸν ἀπὸ τῶν θηρίων φόβον. παραπλεύ-
 σαντι δὲ τὸν Φοινικῶνα πρὸς ἀκρωτηρίῳ τῆς ἡπεί-
 ρου νήσος ἐστὶν ἀπὸ τῶν ἐναυλιζομένων ἐν αὐτῇ
 ξύων Φωκῶν νήσος ὀνομαζομένη· τοσοῦτο γὰρ πλη- 5
 θος τῶν θηρίων τούτων ἐνδιατρίβει τοῖς τόποις
 ὥστε θαυμάζειν τοὺς ἰδόντας. τὸ δὲ προκαίμενον
 ἀκρωτήριον τῆς νήσου κεῖται κατὰ τὴν καλουμένην
 Πέτραν καὶ τὴν Παλαιστίνην [τῆς Ἀραβίας]· εἰς
 γὰρ ταύτην τὸν τε λίβανον καὶ ἄλλα φορτία τὰ 10
 πρὸς εὐωδίαν ἀνήκοντα κατὰγονσιν, ὥς λόγος, ἐκ
 τῆς ἄνω λεγομένης Ἀραβίας οἱ τε Γερραῖοι καὶ
 Μιναῖοι.

- 43 Τὴν δ' ἐξῆς παραθαλάττιον τὸ μὲν παλαιὸν 21
 ἐνέμοντο Μαρανῖται, μετὰ δὲ ταῦτα Γαρινδανεῖς, 15
 ὄντες πλησιόχωροι. τὴν δὲ χώραν κατέσχον τοιφῶδέ
 τινη τροπῇ· ἐν τῇ πρόσθεν λεχθέντι Φοινικῶνι
 συντελουμένης πανηγύρεως πενταετηρικῆς ἐφοίτων
 πανταχόθεν οἱ περίοικοι, καμῆλων εὐ τεθραμμένων
 ἐκατόμβας τοῖς ἐν τῇ τεμένει θεοῖς θύσοντες, ὁμοίως 20
 δὲ καὶ τῶν ὑδάτων τῶν ἐξ αὐτοῦ κομιοῦντες εἰς
 τὰς πατρίδας διὰ τὸ παραδίδοσθαι τοῦτο τὸ ποτὸν
 παρασκευάζειν τοῖς προσενεγκάμενοις τὴν ὑγίειαν.
 2 διὰ δὲ ταύτας τὰς αἰτίας τῶν Μαρανιτῶν καταν-
 τησάντων εἰς τὴν πανήγυριν, οἱ Γαρινδανεῖς τοὺς 25
 μὲν ἀπολελειμμένους ἐν τῇ χώρᾳ κατασφάζαντες,

3 Φοινικοῦντα codices 9 τῆς Ἀραβίας deleui (ut
 Agath.), post Πέτραν inseruit Salmasius 18 Μιναῖοι
 codices 15 μαριανεῖς D, γαρινεῖς C, νεαρίνες F (cf. v. 24)
 γαρινδάνεις C (= v. 25) 24 μαριανιτῶν D, μαρανητῶν Il.

τοὺς δ' ἐκ τῆς πανηγύρεως ἐπανιόντας ἐνεδρεύσαν-
 τες διέφθειραν, ἐρημώσαντες δὲ τὴν χώραν τῶν
 οἰκητόρων κατεκληροσύνησαν πεδία καρποφόρα καὶ
 νομὰς τοῖς κτήνεσι θαψιλεῖς ἐκτρέφοντα. αὕτη δ' 3
 5 ἡ παράλιος λιμένας μὲν ὀλίγους ἔχει, διέλιπται δ'
 ὄρεσι πυκνοῖς καὶ μεγάλοις, ἐξ ὧν παντοίας ποικι-
 λίας χρωμάτων ἔχουσα θαυμαστὴν παρέχεται θέαν
 τοῖς παραπλεύουσι. παραπλεύσαντι δὲ ταύτην τὴν 4
 χώραν ἐκδέχεται κόλπος Λαιανίτης, περιοικούμενος
 10 πολλαῖς κώμας Ἀράβων τῶν προσαγορευομένων
 Ναβαταίων. οὗτοι δὲ πολλὴν μὲν τῆς παραλίου
 νέμονται, οὐκ ὀλίγην δὲ καὶ τῆς εἰς μεσόγειον ἀνη-
 κούσης χώρας, τὸν τε λαὸν ἀμύθητον ἔχοντες καὶ
 θρεμμάτων ἀγέλας ἀπίστους τοῖς πλῆθεσιν. οἱ τὸ 5
 15 μὲν παλαιὸν ἐξῆγον δικαιοσύνην χρώμενοι καὶ ταῖς
 ἀπὸ τῶν θρεμμάτων τροφαῖς ἀρκούμενοι, ὕστερον
 δὲ τῶν ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας βασιλέων πλωτὸν τοῖς
 ἐμπόροις ποιησάντων τὸν πόρον τοῖς τε ναυαγοῦσιν
 ἐπετίθεντο καὶ ληστρικὰ σκάφη κατασκευάζοντες ἐλή-
 20 στευνον τοὺς πλέοντας, μιμούμενοι τὰς ἀγριότητας
 καὶ παρανομίας τῶν ἐν τῷ Πόντῳ Ταύρων· μετὰ δὲ
 ταῦτα ληφθέντες ὑπὸ τετραρηνῶν σκαφῶν πελάγιοι
 προσηκόντως ἐκολάσθησαν. μετὰ δὲ τούτους τοὺς 6
 τύπους ὑπάρχει χώρα πεδιὰς κατάρρυντος, ἐκτρέφουσα
 διὰ τὰς πάντη διαρρεούσας πηγὰς ἄγρωστιν καὶ
 25 μηδίκην, ἔτι δὲ λωτὸν ἀνδρομήκην. διὰ δὲ τὸ πλῆ-
 θος καὶ τὴν ἀρετὴν τῆς νομῆς οὐ μόνον κτηνῶν

6 ποιηλίας D, ὀφειλείας II
 λαιανίτης D, λαιρίτης F, ἀλαινίτης C

9 Λαιανίτης Agath.]
 15 διῆγον Cobet,

διεξῆγον malim.

παντοδαπῶν ἀμύθητον ἐκπρέφει πλῆθος, ἀλλὰ καὶ
καμήλους ἀγέλας, ἔτι δ' ἐλάφους καὶ δορκάδας.
7 πρὸς δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐντρεφομένων ζώων φοι-
τῶσιν ἐκ τῆς ἐρήμου λεόντων καὶ λύκων καὶ παρ-
δάλεων ἀγέλαι, πρὸς ὧς οἱ κτηνοτροφοῦντες ἀναγκά- 5
ζονται καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ θηριομαχεῖν 21:
ὑπὲρ τῶν θρεμμάτων· οὕτω τὸ τῆς χώρας εὐτύχημα
τοῖς κατοικοῦσιν ἀτυχίας αἴτιον γίνεται διὰ τὸ τὴν
φύσιν ὥς ἐπίπαν τοῖς ἀνθρώποις μετὰ τῶν ἀγαθῶν
διδόναι τὰ βλάπτοντα. 10

- 44 Παραπλεύσαντι δὲ τὰ πεδία ταῦτα κόλπος ἐκ-
δέχεται παράδοξον ἔχων τὴν φύσιν. συννεύει μὲν
γὰρ εἰς τὸν μυχὸν τῆς χώρας, τῷ μήκει δ' ἐπὶ στα-
δίους πεντακοσίους παρεκτείνεται, περικλειόμενος
δὲ κρημνοῖς θαυμασίους τὸ μέγεθος σκολιὸν καὶ 15
δυσέξιτον ἔχει τὸ στόμα· ἀλιτενοῦς γὰρ πέτρας τὸν
εἰσπλουν διαλαβανούσης οὗτ' εἰσπλεῦσαι δυνατόν
2 ἐστὶν εἰς τὸν κόλπον οὗτ' ἐκπλεῦσαι. κατὰ δὲ τὰς
τοῦ ῥοῦ προσπτώσεις καὶ τὰς τῶν ἀνέμων μετα-
βολὰς ὁ κλύδων προσπίπτων τῇ βαχίᾳ καχλάζει καὶ 20
τραχύνεται πάντῃ περὶ τὴν παρήκουσαν πέτραν. οἱ
δὲ τὴν κατὰ τὸν κόλπον χώραν νεμόμενοι, Βανιζο-
μενεῖς ὀνομαζόμενοι, τὰς τροφὰς ἔχουσι κυνηγοῦν-
τες καὶ σαρκοφαγοῦντες τὰ χερσαῖα ζῷα. ἱερὸν δ'
ἀγιώτατον ἴδρυνται, τιμώμενον ὑπὸ πάντων Ἀράβων 25
3 περιττότερον. ἑξῆς δὲ τῇ προειρημένῃ παραλίᾳ νῆσοι
τρεῖς ἐπικεινται, λιμένας ποιοῦσαι πλείους. καὶ τού-
των τὴν μὲν πρώτην Ἰστοροῦσιν ὑπάρχειν ἱερὸν

3 ἐκτρεφομένων F 16 δυσδιεξίτητον CF 22 Βνιζο-
μενεῖς C 26 δὲ] δ' ἐν D 26 παράλιοι II.

Ἴσιδος, ἔρημον οὔσαν, παλαιῶν δ' οἰκίῶν ἔχειν
 λιθίνας ὑποστάθμας καὶ στήλας γραμμασι βαρβαρι-
 κοῖς κεχαρσγμένας· ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἄλλας ἐρήμους
 ὑπάρχειν· πάσας δ' ἐλαίαις καταπεφυτεῦσθαι δια-
 5 φόροις τῶν παρ' ἡμῖν. μετὰ δὲ τὰς νήσους ταύτας 4
 αἰγιαλὸς παρῆκει κρημνώδης καὶ δυσπαράπλους ἐπὶ
 σταδίου ὥς χιλίους· οὔτε γὰρ λιμὴν οὔτε σάλος
 ἐπ' ἀγκύρας ὑπόκειται τοῖς ναυτίλοις, οὐ χηλὴ
 δυναμένη τοῖς ἀπορουμένοις τῶν πλεόντων τὴν
 10 ἀναγκαίαν ὑπόδυσιν παρασχέσθαι. ὄρος δὲ ταύτη
 παράκειται κατὰ μὲν [τὴν] κορυφὴν πέτρας ἀποτο-
 μάδας ἔχον καὶ τοῖς ὕψει καταπληκτικὰς, ὑπὸ δὲ
 τὰς ῥίζας σπιλάδας ὀξείας καὶ πυκνὰς ἐνθαλάττους
 καὶ κατόπιν αὐτῶν φάραγγας ὑποβεβρωμένας καὶ
 15 σκολιάς. συντερημένων δ' αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας, 5
 καὶ τῆς θαλάττης βάθος ἐχούσης, ὁ κλύδων ποτὲ
 μὲν εἰσπίπτων, ποτὲ δὲ παλίσυτῶν βρόμφῳ μεγάλῳ
 παραπλήσιον ἤχον ἐξίησι. τοῦ δὲ κλύδωνος τὸ μὲν
 πρὸς μεγάλας πέτρας προσαραττόμενον εἰς ὕψος
 20 ἴσταιται καὶ τὸν ἀφρὸν θαυμαστὸν τὸ πλῆθος κατα-
 212 σκευάζει, τὸ δὲ καταπινόμενον κοιλώμασι σπασμὸν
 καταπληκτικὸν παρέχει, ὥστε τοὺς ἀκουσίως ἐγγί-
 σαντας τοῖς τόποις διὰ τὸ δέος οἶονεὶ προαποθνή-
 σκειν. ταύτην μὲν οὖν τὴν παράλιον ἔχουσιν Ἄρα- 6
 25 βες οἱ καλούμενοι Θαμουδηνοί· τὴν δ' ἐξῆς ἐπέχει

1 ἔχει vulg. 4 καταπεπυκνωσθαι II 6 παρῆκει]
 παράκειται D 8 οὐ χηλὴ Agath.] οὐχ ὕλη codices 11 τὴν
 om. DF 18 ἐνθαλάττους] ὀλίγας add. D, κοιλάδας f.
 15 πρὸς] εἰς II 18 κλύδωνος] κύματος II 19 ἀραττό-
 μενον CF 21 κοιλώμασι Wurm, κοίλωμα libri 22 κατα-
 πληκτικὸν παρέχει D, ποιεῖ καταπληκτικόν II 25 Θαμου-
 δηνοί D.

κόλπος εὐμεγέθης, ἐπικειμένων αὐτῷ νήσων σπορά-
 δων, τὴν πρόσοψιν ἔχουσῶν ὁμοίαν ταῖς καλουμέναις
 Ἐχινάσι νήσοις. ἐκδέχονται δὲ ταύτην τὴν παράλιον
 ἄεριοι θῖνες ἔμμου κατὰ τε τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος,
 7 μέλανες τὴν χροάν. μετὰ δὲ τούτους ὁρᾶται χερρό- 5
 νησος καὶ λιμὴν ἀλλιστος τῶν εἰς ἱστορίαν πεπτω-
 κότων, ὀνομαζόμενος Χαρμοῦθας. ὑπὸ γὰρ χηλὴν
 ἑξαίσιον κεκλιμένην πρὸς ζέφυρον κόλπος ἐστὶν οὐ
 μόνον κατὰ τὴν ἰδέαν θαυμαστός, ἀλλὰ καὶ κατὰ
 τὴν εὐχρηστίαν πολὺ τοὺς ἄλλους ὑπερέχων· παρ- 10
 ἥκει γὰρ αὐτὸν ὕψος σπηλαιόεις, κυκλούμενον παντα-
 χόθεν ἐπὶ σταδίους ἑκατόν, εἰσπλυν δ' ἔχει δίπλε-
 θρον, ναυσὶ δισχιλλαῖς ἄκλυστον λιμένα παρεχόμενος.
 8 χωρὶς δὲ τούτων εὐνδρος τ' ἐστὶ καθ' ὑπερβολήν,
 ποταμοῦ μείζονος εἰς αὐτὸν ἐμβάλλοντος, καὶ κατὰ 15
 μέσον ἔχει νῆσον εὐνδρον καὶ δυναμένην ἔχειν
 κηπεύματα. καθόλου δ' ἐμφερέστατός ἐστι τῷ κατὰ
 τὴν Καρχηδόνα λιμένι, προσαγορευομένῳ δὲ Κώθωνι,
 περὶ οὗ τὰς κατὰ μέρος εὐχρηστίας ἐν τοῖς οἰκείοις
 χρόνοις πειρασόμεθα διελθεῖν. ἰχθύων δὲ πλῆθος 20
 ἐκ τῆς μεγάλης θαλάττης εἰς αὐτὸν ἀθροίζεται διὰ
 τε τὴν νηνεμίαν καὶ τὴν γλυκύτητα τῶν εἰς αὐτὸν
 ρέοντων ὑδάτων.

45 Παράπλευσαντι δὲ τοὺς τόπους τούτους ὕψος
 πέντε διεστηγότα ἀλλήλων εἰς ὕψος ἀνατείνει, συν- 25
 αγομένας ἔχοντα τὰς κορυφὰς εἰς πετρώδη μαστὸν,
 παραπλησίον φαντασίαν ἀποτελοῦντα ταῖς κατ' Αἰ-

1 σποράδην II 3 ταύτην om. II 5 χροάν] καθε-
 στῶσαι add. CF ταύτας ὑφορᾶται II 6 λιμὴν] εἰς αὐτήν
 add. CF 10 ὑπεράγων II 19 οἰκείοις] ἰδίοις II.

γυπτου πυραμίσιν. ἐξῆς δ' ἐστὶ κόλπος κυκλοτερῆς 2
 μεγάλους ἀκρωτηρίους περιεχόμενος, οὗ κατὰ μέσσην
 τὴν διάμετρον ἀνέστηκε λόφος τραπεζοειδῆς, ἐφ' οὗ
 τρεῖς ναοὶ θαυμαστοὶ τοῖς ὕψεσιν ὀκοδόμηται θεῶν,
 5 ἀγνοουμένων μὲν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, τιμωμένων δ'
 ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων διαφερόντως. μετὰ δὲ ταῦτα 3
 αἰγιαλὸς παρήκει κάθυγρος, ναματιαίοις καὶ γλυκεσί
 ρείθροις διειλημμένος· καθ' ὃν ἐστὶν ὕψος ὀνομαζό-
 μενον μὲν Χαβῖνον, θρυμοῖς δὲ παντοδαποῖς πεπυ-
 10 κνωμένον. τὴν δὲ χέρσον τὴν ἐχομένην τῆς ὀρεινῆς
 νέμονται τῶν Ἀράβων οἱ καλούμενοι Λέβαι. οὗτοι 4
 δὲ καμηλοτροφοῦντες πρὸς ἅπαντα χρῶνται τὰ μέ-
 213 γιστα τῶν κατὰ τὸν βίον τῇ τοῦ ζῆφου τούτου χρεῖα·
 πρὸς μὲν γὰρ τοὺς πολεμίους ἀπὸ τούτων μάχονται,
 15 τὰς δὲ κομιδὰς τῶν φορτίων ἐπὶ τούτων νατοφο-
 ροῦντες ῥαδίως ἅπαντα συντελοῦσι, τὸ δὲ γάλα
 πίνοντες ἀπὸ τούτων διατρέφονται, καὶ τὴν ὄλην
 χώραν περιπολοῦσιν ἐπὶ τῶν δρομάδων καμήλων.
 κατὰ δὲ μέσσην τὴν χώραν αὐτῶν φέρεται ποταμὸς 5
 20 τοσοῦτο χρυσοῦ καταφέρων ψῆγμα φαινόμενον ὥστε
 κατὰ τὰς ἐκβολὰς τὴν ἰλὺν ἀποφέρεσθαι περιστρίλ-
 βουσιν. οἱ δ' ἐγχώριοι τῆς μὲν ἐργασίας τῆς τοῦ
 χρυσοῦ παντελῶς εἰσιν ἄπειροι, φιλόξενοι δ' ὑπάρ-
 χουσιν, οὐ πρὸς πάντας τοὺς ἀφικνουμένους, ἀλλὰ
 25 πρὸς μόνους τοὺς ἀπὸ Βοιωτίας καὶ Πελοποννήσου
 διὰ τινὰ παλαιὰν ἀφ' Ἡρακλέους οἰκειότητα πρὸς

2 οὗ] ὧν CF 4 ταῖς ὀψεσιν F 5 ὑπὸ τῶν] ὑφ'
 vulg. 8 κατελημμένος codices, corr. Wees. 11 Λεβεβαί
 Agath. 95 12 τὰ om. D 19 τῇ μέσσην vulg. 21 κατὰ]
 περὶ II 22 εὐεργεσίας F.

ὁ τὸ ἔθνος, ἣν μυθικῶς ἑαυτοὺς παρειληφέναι παρὰ
 τῶν προγόνων ἱστοροῦσιν. ἡ δ' ἐξῆς χώρα κατοι-
 κεῖται μὲν ὑπὸ Ἀράβων Ἀλιλαίων καὶ Γασσανδῶν,
 οὐκ ἔμπυρος οὔσα καθάπερ αἱ πλησίον, ἀλλὰ μαλα-
 καῖς καὶ θαλασσίαις νεφέλαις πολλάκις κατεχομένη· ἐκ 5
 δὲ τούτων ὕετοί γίνονται καὶ χειμῶνες εὐκαιροὶ καὶ
 ποιοῦντες τὴν θερμὴν ὥραν εὐκρατον. ἡ τε χώρα
 πάμπορος ἐστὶ καὶ διάφορος κατὰ τὴν ἀρετὴν, οὐ
 μέντοι τυγχάνει τῆς ἐνδεχομένης ἐπιμελείας διὰ τὴν
 7 τῶν λαῶν ἀπειρίαν. τὸν δὲ χρυσὸν εὐρίσκοντες ἐν 10
 τοῖς φυσικοῖς ὑπουνόμοις τῆς γῆς συνάγουσι πολὺν,
 οὐ τὸν ἐκ τοῦ ψήγματος συντηκόμενον, ἀλλὰ τὸν
 αὐτοφύη καὶ καλούμενον ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος
 ἔκφυρον. κατὰ δὲ τὸ μέγεθος ἐλάχιστος μὲν εὐρύ-
 σκεται παραπλήσιος πυρήνι, μέγιστος δὲ οὐ πολὺ 15
 8 λειπόμενος βασιλικῷ καρύου. φοροῦσι δ' αὐτὸν
 περὶ τε τοὺς καρποὺς τῶν χειρῶν καὶ περὶ τοὺς
 τραχήλους, τετραμένον ἐναλλὰξ λίθοις διαφανέσι.
 καὶ τούτου μὲν τοῦ γένους ἐπιπολάζοντος παρ'
 αὐτοῖς, χαλκοῦ δὲ καὶ σιδήρου σπανίζοντος, ἐπ' ἴσης 20
 ἀλλάττονται ταῦτα τὰ φορτία πρὸς τοὺς ἐμπόρους.
 46 Μετὰ δὲ τούτους ὑπάρχουσιν οἱ ὀνομαζόμενοι
 Κάρβαι, καὶ μετὰ τούτους Σαβαῖοι, πολυανθρωπό-
 τατοι τῶν Ἀραβικῶν ἔθνων ὄντες. νέμονται δὲ τὴν
 εὐδαίμονα λεγομένην Ἀραβίαν, φέρουσιν τὰ πλεῖστα 25
 τῶν παρ' ἡμῖν ἀγαθῶν καὶ θρεμμάτων παντοδαπῶν
 ἐκτρέφουσιν πλῆθος ἀμύθητον. εὐωδία τε αὐτῇ

3 μὲν om. A Ἀλιάων C, Ἀλιαίων F 6 ὕετοί Agath.
 96] νιφετοὶ codices 10 λαῶν] ἄλλων F, ἀλιείων C 22 οἱ
 om. vulg. 24 δὲ] γὰρ CF 27 τε Bekker, τε γὰρ libri.

πᾶσαν ἐπέχει φυσικὴ διὰ τὸ πάντα σχεδὸν τὰ ταῖς
 ὁσμαῖς πρωτεύοντα φύεσθαι κατὰ τὴν χώραν ἀν-
 ἐκλείπτα. κατὰ μὲν γὰρ τὴν παράλιον φύεται τὸ 2
 214 καλούμενον βάλαμον καὶ κασία καὶ πόα τις ἄλλη
 5 ἰδιαζουσαν φύσιν ἔχουσα· αὕτη δὲ πρόσφατος μὲν
 οὔσα τοῖς ὄμμασι προσηνεστάτην παρέχεται τέρψιν,
 ἐγγρομισθεῖσα δὲ συντόμως γίνεται ἐξίτηλος. κατὰ 3
 δὲ τὴν μεσόγειον ὑπάρχουσι δρυμοὶ συνηρεφεῖς, καθ’
 οὓς ἐστὶ δένδρα μεγάλα λιβανωτοῦ καὶ σμύρνης,
 10 πρὸς δὲ τούτοις φοίνικος καὶ καλάμου καὶ κινναμώ-
 μου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τούτοις ὁμοίαν ἐχόντων
 τὴν εὐωδίαν· οὐδὲ γὰρ ἐξαριθμήσασθαι δυνατόν τὰς
 ἐκάστων ιδιότητάς τε καὶ φύσεις διὰ τὸ πλῆθος καὶ
 τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐκ πάντων ἀθροισομένης ὁσμῆς.
 15 θεία γάρ τις φαίνεται καὶ λόγου κρεῖττων ἢ προσ- 4
 πίπτουσα καὶ κινουσα τὰς ἐκάστων αἰσθήσεις εὐ-
 ωδία. καὶ γὰρ τοὺς παραπλέοντας, καίπερ πολὺ τῆς
 χέρσου κεχωρισμένους, οὐκ ἀμοίρους ποιεῖ τῆς τοι-
 αύτης ἀπολαύσεως· κατὰ γὰρ τὴν θερρινὴν ὥραν,
 20 ὅταν ἄνεμος ἀπόγειος γένηται, συμβαίνει τὰς ἀπὸ
 τῶν συμφορέων δένδρων καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοι-
 ούτων ἀποπνεομένων εὐωδίας διακνεῖσθαι πρὸς τὰ
 πλησίον μέρη τῆς θαλάττης· οὐ γὰρ ὥσπερ παρ’
 ἡμῖν ἀποκειμένην καὶ παλαιὰν ἔχει τὴν τῶν ἀρω-
 25 μάτων φύσιν, ἀλλὰ τὴν ἀκμάζουσιν ἐν ἄνθει νεαράν
 δύναμιν καὶ διακνουμένην πρὸς τὰ λεπτομερέστατα
 τῆς αἰσθήσεως. κομιζούσης γὰρ τῆς αὔρας τὴν ἀπόρ- 5
 ροιαν τῶν εὐωδεστάτων, προσπίπτει τοῖς προσπλέ-

6 παρέχει F 11 τῶν ἄλλων om. DF 19 ἐαρινὴν II
 25 ἐν] ἐπ’ C 28 πλέουσι II; παραπλέονσι malim.

οῦσι τὴν παράλιον προσηγνὲς καὶ πολὺ, πρὸς δὲ
 τούτοις ὑγεινὸν καὶ παρηλλαγμένον ἐκ τῶν ἀρίστων
 μῆγμα, οὔτε [γὰρ] τετμημένου τοῦ καρποῦ καὶ τὴν
 ἰδίαν ἀκμὴν ἐκπεπνευκότος, οὔτε τὴν ἀπόθεσιν
 ἔχοντος ἐν ἑτερογενέσιν ἀγγείοις, ἀλλ' ἀπ' αὐτῆς 5
 τῆς νεαρωτάτης ὥρας καὶ τὸν βλαστὸν ἀκέραιον
 παρεχομένης τῆς θείας φύσεως, ὥστε τοὺς μεταλαμ-
 βάνοντας τῆς ιδιότητος δοκεῖν ἀπολαύειν τῆς μυθο-
 λογουμένης ἀμβροσίας διὰ τὸ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
 εὐδίας μηδεμίαν ἑτέραν εὐρίσκειν οἰκείαν προσηγο- 10
 47 ρίαν. οὐ μὴν δλόκληρον καὶ χωρὶς φθόνου τὴν
 εὐδαιμονίαν τοῖς ἀνθρώποις ἢ τύχῃ περιέθηκεν,
 ἀλλὰ τοῖς τηλικούτοις θαρρήμασι παρέξενξε τὸ βλά-
 πτον καὶ νοουθετήσων τοὺς διὰ τὴν συνέχειαν τῶν
 2 ἀγαθῶν εἰωθότας καταφρονεῖν τῶν θεῶν. κατὰ γὰρ 15
 τοὺς εὐδαιμονιστάτους θρυμοὺς ὕφρων ὑπάρχει πλῆθος,
 οἳ τὸ μὲν χρῶμα φοινικεῖν ἔχουσι, μῆκος δὲ σπιθα-
 μῆς, δῆγματα δὲ ποιοῦνται παντελῶς ἀνίατα· δά-
 κνουσι δὲ προσπηδῶντες καὶ ἀλλόμενοι πρὸς ὕψος
 3 αἰμάττουσι τὸν χρῶτα. ἴδιον δέ τι παρὰ τοῖς ἔγχω- 20
 ρίοις συμβαίνει περὶ τοὺς ἡσθινηκότας ὑπὸ μακρῶς
 νόσου τὰ σώματα. διαπνεομένου γὰρ τοῦ σώματος
 ὑπ' ἀκράτου καὶ τμητικῆς φύσεως, καὶ τῆς συγκρί-
 σεως τῶν ὄγκων εἰς ἀραίωμα συναγομένης, ἐκλύσις 215
 ἐπακολουθεῖ δυσβοήθητος· διόπερ τοῖς τοιοῦτοις 25
 ἔσφαλτον παραθυμῶσι καὶ τράγου πάγονα, ταῖς
 ἐναντίαις φύσεσι καταμαχόμενοι τὴν ὑπερβολὴν τῆς

3 γὰρ del. Dind. 5 ἐν ἑτέροις γένεσιν ἢ ἐν ἀγγείοις D
 ἀπ' om. D 11 φθόνου] πόνου D 19 παλλόμενοι Agath. 98
 22 τὰ σώματα del. Reiske.

εὐωδίας. τὸ γὰρ καλὸν ποσότητι μὲν καὶ τάξει
 μετρούμενον ὠφελεῖ καὶ τέρπει τοὺς ἀνθρώπους,
 ἀναλογίας δὲ καὶ καθήκοντος καιροῦ διαμαρτὸν
 ἀνόνητον ἔχει τὴν δωρεάν. τοῦ δ' ἔθνους τοῦτου 4
 5 μητροπόλεις ἐστὶν ἣν καλοῦσι Σαβάς, ἐπ' ὄρους ὠκι-
 σμένη. βασιλέας δ' ἐκ γένους ἔχει τοὺς διαδεχο-
 μένους, οἷς τὰ πλήθη τιμὰς ἀπονέμει μεμιγμένας
 ἀγαθοῖς καὶ κακοῖς. μακάριον μὲν γὰρ βίον ἔχειν
 δοκοῦσιν, ὅτι πᾶσιν ἐπιτάττοντες οὐδένα λόγον ὑπ-
 10 ἔχουσι τῶν πραττομένων· ἀνυχεῖς δὲ νομίζονται καθ'
 ὅσον οὐκ ἔξεστιν αὐτοῖς οὐδέποτε ἐξελθεῖν ἐκ τῶν
 βασιλείων, εἰ δὲ μή, γίνονται λιθόλευστοι ὑπὸ τῶν
 ὄχλων κατὰ τινα χρησμὸν ἀρχαῖον. τοῦτο δὲ τὸ 5
 ἔθνος οὐ μόνον τῶν πλησιοχώρων Ἀράβων, ἀλλὰ
 15 καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διαφέρει πλούτῳ καὶ ταῖς
 ἄλλαις ταῖς κατὰ μέρος πολυτελείαις. ἐν γὰρ ταῖς τῶν
 φορτίων ἀλλαγαῖς καὶ πράσσειν ὄγκοις ἐλαχίστοις
 πλείστην ἀποφέρονται τιμὴν ἀπάντων ἀνθρώπων
 τῶν ἀργυρικῆς ἀμείψεως ἕνεκα τὰς ἐμπορίας ποιου-
 20 μένων. διόπερ ἐξ αἰῶνος ἀπορρήτων αὐτῶν γεγε- 6
 νημένων διὰ τὸν ἐκτοπισμὸν, καὶ χρυσοῦ τε καὶ
 ἀργύρου πλήθους ἐπικεκλυκότες παρ' αὐτοῖς, καὶ
 μάλιστα ἐν Σαβαῖς, ἐν ἣ τὰ βασιλεία κεῖται, τορεύ-
 ματα μὲν ἀργυρᾷ τε καὶ χρυσᾷ παντοδαπῶν ἐκπω-
 25 μᾶτων ἔχουσι, κλίνας δὲ καὶ τρίποδας ἀργυρόποδας,
 καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν ἔπιστον τῇ πολυτελείᾳ,
 κίωνων τε ἀδρῶν περιστυλα, τὰ μὲν ἐπὶ χρυσα, τὰ δ'

1 μεσότητι Agath. 99 5 Σάβας CF 14 Ἀράβων]
 βαρβάρων Π 16 ταῖς add. Dind. 23 Σάβαις CF 25 δὲ]
 τε D 27 ἀδρῶν] καὶ ἀνδρῶν vulg.

- ἀργυροειδεῖς τύπους ἐπὶ τῶν κιονοκράνων ἔχοντα.
 7 τὰς δ' ὀροφὰς καὶ θύρας χρυσαῖς φιάλαις λιθοκολ-
 λήτοις καὶ πυκναῖς διειληφότες ἤπασαν τὴν τῶν
 οἰκιῶν κατὰ μέρος οἰκοδομίαν πεποιήνται θαναμαστὴν
 ταῖς πολυτελείαις· τὰ μὲν γὰρ ἐξ ἀργύρου καὶ χρυ- 5
 σοῦ, τὰ δ' ἐξ ἐλέφαντος καὶ τῶν διαπρεπεστάτων
 λίθων, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων τῶν τιμιωτάτων παρ' ἄν-
 8 θρώποις, κατεσκευάκασιν. ἀλλὰ γὰρ οὗτοι μὲν ἐκ
 πολλῶν χρόνων τὴν εὐδαιμονίαν ἀσάλευτον ἔσχον
 διὰ τὸ παντελῶς ἀπεξενῶσθαι τῶν διὰ τὴν ἰδίαν 10
 πλεονεξίαν ἔρμαιον ἡγουμένων τὸν ἀλλότριον πλοῦ-
 τον. ἡ δὲ κατὰ τούτους θάλαττα λευκὴ φαίνεται
 τὴν χροάν, ὥσθ' ἅμα θανυμάζειν τὸ παράδοξον καὶ
 9 τὴν αἰτίαν τοῦ συμβαίνοντος ἐπιζητεῖν. νῆσοι δ'
 εὐδαίμονες πλησίον ὑπάρχουσιν, ἔχουσαι πόλεις ἀτει- 15
 χίστους, ἐν αἷς τὰ βοσκήματα πάντα λευκὴν ἔχει
 τὴν χροάν, καὶ τοῖς θήλεσιν αὐτῶν οὐκ ἐπιφύεται
 τὸ καθόλου κέρας. εἰς ταύτας δ' ἔμποροι πάντοθεν 216
 καταπλέονσι, μάλιστα δ' ἐκ Ποτάνας, ἣν Ἀλέξανδρος
 ᾤκισε παρὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, ναύσταθμον ἔχειν 20
 βουλόμενος τῆς παρὰ τὸν ὠκεανὸν παραλίου. περὶ
 μὲν οὖν τῆς χώρας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ κατοικούντων
 ἀρκεσθῆσόμεθα τοῖς εἰρημένοις.
- 48 Περὶ δὲ τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν ὁρωμένων παρα-
 δόξων ἐν τοῖς τόποις οὐ παραλείπτεον. θαναμασιῶ- 25
 τατον μὲν ἔστι τὸ περὶ τὴν ἔρκτον ἱστορούμενον
 καὶ πλείστην ἀπορίαν παρεχόμενον τοῖς πλοῖζομένοις·

1 ἐπὶ τ. κ. τύπους vulg. 5 γὰρ om. vulg. 18 τὸ
 om. D 19 ἐκ Rhod., εἰς codices 22 ἐνοικούντων II
 26 μὲν D, μὲν οὖν vulg.

ἀπὸ γὰρ μηνὸς ὃν καλοῦσιν Ἀθηναῖοι μαιμακτη-
 ριδῶνα τῶν ἑπτὰ τῶν κατὰ τὴν ἄρκτον ἀστέρων
 οὐδένα φασὶν ὁρᾶσθαι μέχρι τῆς πρώτης φυλακῆς,
 τῷ δὲ ποσειδεῶνι μέχρι δευτέρας, καὶ κατὰ τοὺς
 5 ἐξῆς ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον [πλοιζομένοις] ἀθωωρήτους
 ὑπάρχειν. τῶν δ' ἄλλων τοὺς ὀνομαζομένους πλά- 2
 νητας τοὺς μὲν μείζοντας τῶν παρ' ἡμῖν, ἐτέρους δὲ
 μῆδὲ τὰς ὁμοίας ἀνατολὰς καὶ δύσεις ποιεῖσθαι· τὸν
 δ' ἥλιον οὐχ ὥσπερ παρ' ἡμῖν βραχὺ πρὸ τῆς ἰδίας
 10 ἀνατολῆς προαποστέλλειν τὸ φῶς, ἀλλ' ἔτι νυκτὸς
 οὔσης σκοταίου παραδόξως ἄφνω φανέντα ἐκλάμπειν.
 διὸ καὶ μηδέποθ' ἡμέραν μὲν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις 3
 γίνεσθαι πρὶν ὁραθῆναι τὸν ἥλιον, ἐκ μέσου δὲ
 τοῦ πελάγους φασὶν ἀναφαινόμενον αὐτὸν ὁρᾶσθαι
 15 μὲν ἄνθρωποι παραπλήσιον τῷ πυρῶδεστάτῳ, σπιν-
 θήρας δ' ἄφ' ἑαυτοῦ μεγάλους ἀπορρίπτειν, καὶ τῷ
 τύπῳ μὴ κανοειδῇ φαίνεσθαι, καθάπερ ἡμεῖς δοξά-
 ζομεν, ἀλλὰ κίονι τὸν τύπον ἔχειν ἐμφερῇ, μικρὸν
 ἐμβριθεστέραν ἔχοντι τὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπιφά-
 20 νειαν, πρὸς δὲ τούτοις μῆτ' αὐγὴν ποιεῖν μῆτ'
 ἀκτῖνας βάλλειν ἄχρι πρώτης ὥρας, φαινομένου
 πυρὸς ἀλαμποῦς ἐν σκοτεί· δευτέρας δ' ἀρχομένης
 ἀσπιδοειδῇ γίνεσθαι καὶ τὸ φῶς βάλλειν ἀπότομον
 καὶ πυρῶδες καθ' ὑπερβολήν. κατὰ δὲ τὴν δύσιν 4
 25 ἐναντία γίνεσθαι συμπτώματα περὶ αὐτόν· 'δοκεῖν
 γὰρ τοῖς ὁρῶσι καιναῖς ἀκτῖσι φωτίζειν τὸν κόσμον

5 κατ' ὀλίγον] κατὰ λόγον Agath. 104 πλοιζομένοις
 ἀθωωρήτους ὑπάρχειν AD, πλοιζομένοις ceteri 6 πλάνητας
 AD, πλάνητας ἀθωωρήτους ὑπάρχειν ceteri 12 μὲν om.
 vulg. 17 δισκοειδῇ Agath. 25 περὶ] πρὸς II 26 καιναῖς
 F, μὲν αἰς C.

οὐκ ἔλαττον ὥρων δυοῖν, ὥς δ' Ἀγαθαρχίδης ὁ
 Κνίδιος ἀνέγραψε, τριῶν. τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν
 ἡδιστον τοῖς ἐγγχωρίοις φαίνεσθαι, ταπεινουμένον
 5 τοῦ καύματος διὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. τῶν δ' ἀνέ- 217
 μων ξέφυροι μὲν καὶ λίβες, ἔτι δ' ἀργέσται καὶ 5
 εὔροι, πνέουσι καθάπερ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις· νότοι
 δὲ κατὰ μὲν Αἰθιοπίαν οὔτε πνέουσιν οὔτε γνωρί-
 ζονται τὸ σύνολον, κατὰ δὲ τὴν Τρωγλοδυτικὴν καὶ
 τὴν Ἀραβίαν θερμοὶ γίνονται καθ' ὑπερβολήν, ὥστε
 καὶ τὰς ὕλας ἐκπυροῦν καὶ τῶν καταφευγόντων εἰς 10
 τὰς ἐν ταῖς καλύβαις σκιὰς ἐκλύειν τὰ σώματα. ὁ δὲ
 βορέας δικαίως ἂν ἄριστος νομίζοιτο, διικνουμένος
 εἰς πάντα τόπον τῆς οἰκουμένης καὶ διαμένων ψυχρός.
 49 Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων οἰκεῖον ἂν εἴη
 διελθεῖν περὶ τῶν Λιβύων τῶν πλησίον Αἰγύπτου 15
 κατοικούντων καὶ τῆς ὁμόρου χώρας. τὰ γὰρ περὶ
 Κυρήνην καὶ τὰς Σύρτις, ἔτι δὲ τὴν μεσόγειον τῆς
 κατὰ τοὺς τόπους τούτους χέρσου, κατοικεῖ τέτταρα
 γένη Λιβύων· ὧν οἱ μὲν ὀνομαζόμενοι Νασαμῶνες
 νέμονται τὰ νεύοντα μέρη πρὸς νότον, οἱ δ' Αὐσχί- 20
 σαι τὰ πρὸς τὴν δύσιν, οἱ δὲ Μαρμαρίδαι κατοι-
 κοῦσι τὴν μεταξὺ ταινίαν Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης,
 μετέχοντες καὶ τῆς παραλίου, οἱ δὲ Μάκαι πολυαν-
 θρωπία τῶν ὁμοειδῶν προέχοντες νέμονται τοὺς
 2 τόπους τοὺς περὶ τὴν Σύρτιν. τῶν δὲ προειρημένων 25
 Λιβύων γεωργοὶ μὲν εἰσιν οἷς ὑπάρχει χώρα δυνα-

1 ἔλαττόνων libri, corr. Rhod. 2 τριῶν] ὥρων τριῶν II
 δὲ] δη vulg. 8 τρωγοδυτικὴν D 13 ἅπαντα vulg. 20
 αὐχεῖσαι C, αὐχῖσαι F, αὐχεῖται DG; corr. Wess. 23
 παραλίας vulg. οἱ δ' ἀμάκαι D 24 ὁμοειδῶν] εἰδῶν D.

μένη καρπὸν φέρειν δαψιλῇ, νομάδες δ' ὅσοι τῶν
 κτηνῶν τὴν ἐπιμέλειαν ποιούμενοι τὰς τροφὰς ἔχου-
 σιν ἀπὸ τούτων· ἀμφοτέρω δὲ τὰ γένη ταῦτα βασι-
 λέας ἔχει καὶ βίον οὐ παντελῶς ἄγριον οὐδ' ἀνθρω-
 5 πίνης ἡμερότητος ἐξηλλαγμένον. τὸ δὲ τρίτον γένος
 οὔτε βασιλέως ὑπακοῦον οὔτε τοῦ δικαίου λόγον
 οὐδ' ἐννοίαν ἔχον ἀεὶ ληστεύει, ἀπροσδοκίῃτως δὲ
 τὰς ἐμβολὰς ἐκ τῆς ἐρήμου ποιούμενον ἀρπάζει τὰ
 παρατυχόντα, καὶ ταχέως ἀνακάμπτει πρὸς τὸν αὐτὸν
 10 τόπον. πάντες δ' οἱ Αἰθίορες οὗτοι θηριώδη βίον 3
 ἔχουσιν, ὑπαίθριοι διαμένοντες καὶ τὸ τῶν ἐπιτη-
 δευμάτων ἄγριον ἐξηλωκότες· οὔτε γὰρ ἡμέρου δι-
 αίτης οὔτ' ἐσθῆτος μετέχουσιν, ἀλλὰ δοραῖς αἰγῶν
 σκεπάζουσι τὰ σώματα. τοῖς δὲ δυνάσταις αὐτῶν
 15 πόλεις μὲν τὸ σύνολον οὐχ ὑπάρχουσι, πύργοι δὲ
 πλησίον τῶν ὑδάτων, εἰς οὓς ἀποτίθενται τὰ πλεο-
 218 νάζοντα τῆς ὠφελείας. τοὺς δ' ὑποτεταγμένους
 λαοὺς κατ' ἐνιαυτὸν ἐξορκίζουσι πειθαρχήσειν· καὶ
 τῶν μὲν ὑπακουσάντων ὥς συμμάχων φροντίζουσι,
 20 τῶν δὲ μὴ προσεχόντων θάνατον καταγνόντες ὥς
 λησταῖς πολεμοῦσιν. ὁ δ' ὀπλισμὸς αὐτῶν ἐστίν 4
 οἰκείος τῆς τε χώρας καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων· κοῦφοι
 γὰρ ὄντες τοῖς σώμασι καὶ χώραν οἰκοῦντες κατὰ
 τὸ πλεῖστον πεδιάδα, πρὸς τοὺς κινδύνους ὀρμῶσι
 25 λόγῃας ἔχοντες τρεῖς καὶ λίθους ἐν ἄγρεσι σκντί-
 νοις· ξίφος δ' οὐ φοροῦσιν οὐδὲ κρᾶνος οὐδ' ὕπλον
 οὐδὲν ἕτερον, στοχαζόμενοι τοῦ προτερεῖν ταῖς ἐκκί-
 νησίαις ἐν τοῖς διωγμοῖς καὶ πάλιν ἐν ταῖς ἀπο-

5 χωρήσεισι. διόπερ εὔθετοι πρὸς δρόμον εἰσὶ καὶ
 λιθοβολίαν, διαπεπονηκότες τῇ μελέτῃ καὶ τῇ συνη-
 θεΐᾳ τὰ τῆς φύσεως προτερήματα. καθόλου δὲ πρὸς
 τοὺς ἄλλοφύλους οὔτε τὸ δίκαιον οὔτε τὴν πίστιν
 κατ' οὐδένα τρόπον διατηροῦσιν. 5

50 Τῆς δὲ χώρας ἡ μὲν ὁμορος τῇ Κυρήνῃ γεώδης
 ἐστὶ καὶ πολλοὺς φέρουσα καρπούς· οὐ μόνον γὰρ
 ὑπάρχει σιτοφόρος, ἀλλὰ καὶ πολλὴν ἄμπελον, ἔτι
 δ' ἐλαίαν ἔχει καὶ τὴν ἀργίαν ὕλην καὶ ποταμούς
 εὐχρηστίαν παρεχομένους· ἡ δ' ὑπὲρ τὸ νότιον μέρος 10
 ὑπερτείνουσα, καθ' ἣν τὸ νίτρον φύεσθαι συμβέ-
 βηκεν, ἄσπορος οὖσα καὶ σπανίζουσα ναματιαίων
 ὑδάτων, τὴν πρόσοψιν ἔχει πελάγει παρεμφερῇ·
 οὐδεμίαν δὲ παρεχομένη ποικιλίαν κατὰ τὴν ἰδέαν
 ἐρήμῳ γῇ περιέχεται, τῆς ὑπερκειμένης ἐρήμου δυσ- 15
 2 ξίτον ἐχούσης τὸ πέρας. διόπερ οὐδ' ὄρνεον ἰδεῖν
 ἔστιν, οὐ τετράπουν ἐν αὐτῇ ζῶον πλὴν δορκάδος
 καὶ βοός, οὐ μὴν οὔτε φντὸν οὔτ' ἄλλο τῶν θυν-
 μένων ψυχαγωγῆσαι τὴν θρασιν, ὥς ἂν τῆς εἰς
 μεσόγειον ἀνηκούσης γῆς ἐχούσης ἐπὶ τὸ μῆκος 20
 ἀθρόους θῖνας. ἐφ' ὅσον δὲ σπανίζει τῶν πρὸς ἡμε-
 ρον βίον ἀνηκόντων, ἐπὶ τοσοῦτο πλήθει παντοίων
 ταῖς ιδέαις καὶ τοῖς μεγέθεσιν ὕφρων, μάλιστα δὲ
 τῶν τοιούτων οὓς προσαγορεύουσι κεράστας, οἳ τὰ
 μὲν δῆγματα θανατηφόρα ποιοῦνται, τὴν δὲ χροάν 25
 3 ἄμμῳ παραπλησίαν ἔχουσι· διόπερ ἐξωμοιωμένων
 αὐτῶν κατὰ τὴν πρόσοψιν τοῖς ὑποκειμένοις ἐδά-

1 εὔθετάτατοι II δρόμον] διαγμὸν D 11 νίτρον]
 νότειον F; τὴν ὀνόχειλον M. Schmidt 14 κατὰ τὴν ἰδέαν
 om. II 15 δυσεξέτιτον II 16 οὐδ' — οὐ] οὔτε — οὔτε malim.

φρεσιν ὀλίγοι μὲν ἐπιγινώσκουσιν, οἱ πολλοὶ δ'
 ἀγνοοῦντες πατοῦσι καὶ κινδύνους περιπίπτουσιν
 ἀπροσδοκῆτοις. λέγεται δὲ τούτους τὸ παλαιὸν
 ἐπελθόντας ποτὲ πολλὴν τῆς Αἰγύπτου ποιῆσαι τὴν
 5 ὑποκειμένην χώραν ἀοίκητον. γίνεται δέ τι θαυ- 4
 μάσιον περὶ τε ταύτην [τὴν χώραν καὶ] τὴν χέρσον
 καὶ τὴν ἐπέκεινα τῆς Σύρτης Αἰβύην. περὶ γάρ
 τινας καιροὺς καὶ μάλιστα κατὰ τὰς νηνεμίας συστά-
 σεις ὀρῶνται κατὰ τὸν ἀέρα παντοίων ζῴων ιδέας
 10 ἐμφαίνονσαι· τούτων δ' αἱ μὲν ἡρεμοῦσιν, αἱ δὲ
 219 κίνησιν λαμβάνουσι, καὶ ποτὲ μὲν ὑποφεύγουσι,
 ποτὲ δὲ διώκουσι, πᾶσαι δὲ τὸ μέγεθος ἄπλτον
 ἔχουσαι θαυμαστὴν κατάπληξιν καὶ ταραχὴν παρα-
 σκευάζουσι τοῖς ἀπείροις. αἱ γὰρ ἐπιδιώκουσαι τοὺς 5
 15 ἀνθρώπους ἐπειδὴν καταλάβωσι, περιχέονται τοῖς
 σώμασι ψυχραὶ καὶ παλμώδεις, ὥστε τοὺς μὲν ξένους
 ἀσυνήθεις ὄντας διὰ τὸ δέος ἐκπεπληγῆθαι, τοὺς δ'
 ἐγγωρίους πολλάκις συγκεκυρηκότας τοῖς τοιούτοις
 καταφρονεῖν τοῦ συμβαίνοντος. παραδόξου δ' εἶναι 51
 20 δοκοῦντος τοῦ πράγματος καὶ μύθῳ πεπλασμένῳ
 παραπλησίου, πειρῶνται τινες τῶν φυσικῶν αἰτίας
 ἀποδιδόναι τοῦ γινομένου τοιαύτας. ἀνέμους φασὶ 2
 κατὰ τὴν χώραν τοὺς μὲν τὸ σύνολον μὴ πνεῖν,
 τοὺς δὲ παντελῶς εἶναι βληχροὺς καὶ κωφούς· ὑπάρ-
 25 χειν δὲ καὶ περὶ τὸν ἀέρα πολλάκις ἡρεμίαν καὶ
 θαυμαστὴν ἀκίνησιν διὰ τὸ μήτε νάπας μήτε συ-

4 ποιῆσαι τῆς Αἰγ. vulg. 6 χέρσον] χερσόνησον D; aut
 καὶ τὴν χέρσον aut τὴν χώραν καὶ del. Reiske; equidem v. 7
 καὶ et Αἰβύην delere malim 8 ἀνηνεμίας D 12 ἄπλε-
 τον II 15 καταλάβωται II 16 καχνώδεις Reiske.

σκίους αὐλῶνας παρακεῖσθαι πλησίον μήτε λόφων
 ὑπάρχειν ἀναστήματα· ποταμῶν τε μεγάλων σπανί-
 ζειν τοὺς τόπους, καὶ καθόλου τὴν σύνεγγυς χώραν
 ἅπασαν ἔκαρπον οὖσαν μηδεμίαν ἔχειν ἀναθυμίασιν·
 ἐξ ὧν ἀπάντων εἰωθέναι γεννᾶσθαι τινὰς ἀρχαῖς 5
 3 καὶ συστάσεις πνευμάτων. διόπερ συμπνιγοὺς περι-
 στάσεως τὴν χέρσον ἐπεχούσης, ὅπερ ὀρώμεν ἐπὶ
 τῶν νεφῶν ἐνίοτε συμβαῖνον ἐν ταῖς νοτίαις ἡμέ-
 ραις, τυπουμένων ἰδεῶν παντοδαπῶν, τοῦτο γίνε-
 σθαι καὶ περὶ τὴν Λιβύην, πολλαχῶς μορφουμένου 10
 τοῦ συμπύκνυντος ἀέρος· ὃν ταῖς μὲν ἀσθενέσι καὶ
 βληχραῖς αὖραις ὀχεῖσθαι μετεωριζόμενον καὶ παλ-
 μοὺς ποιοῦντα καὶ συγκρούοντα συστήμασιν ἑτέροις
 ὁμοίοις, νηνεμίας δ' ἐπιλαμβανούσης καθίστασθαι
 πρὸς τὴν γῆν, βαρὺν ὄντα καὶ τετυπωμένον ὥς 15
 ἔτυχεν· ἔπειτα μηδενὸς ὄντος τοῦ συγγέοντος προσ-
 πελάζειν τοῖς αὐτομάτως περιττυγχάνουσι τῶν ζώων.
 4 τὰς δ' ἐφ' ἑκάτερα κινήσεις αὐτῶν φασι προαίρεσιν
 μὲν μηδεμίαν ἐμφαίνειν· ἐν ἀψύχῳ γὰρ ἀδύνατον
 ὑπάρχειν φυγὴν ἐκούσιον ἢ δίωξιν· τὰ μέντοι ζῷα 20
 λεληθότως αἷτια τῆς μεταρσίας κινήσεως γίνεσθαι·
 προσιόντων μὲν γὰρ αὐτῶν τὸν ὑποκείμενον ἀέρα
 μετὰ βίας ἀναστέλλειν, καὶ διὰ τοῦθ' ὑποχωρεῖν
 τὸ συνεστηκὸς εἶδωλον καὶ ποιεῖν τὴν ἔμφασιν
 ὑποφεύγοντος· τοῖς δ' ἀναχωροῦσι κατὰ τοῦναντίον 25
 ἐπακολουθεῖν, ἀντεστραμμένης τῆς αἰτίας, ὥς ἂν
 5 τοῦ κενοῦ καὶ τῆς ἀραιώσεως ἐπισπωμένης. διόπερ
 εὐοικῆναι διώκοντι τοὺς ὑποχωροῦντας· ἔλκεσθαι γὰρ

11 ταῖς μὲν] ἐν μὲν ταῖς D 15 βαρύνοντα D 16
 διαχέοντος II 21 κινήσεως] καὶ κινήσεως vulg.

αὐτὸ καὶ προπίπτειν εἰς τὸ πρόσθεν ἄθρουν ὑπὸ
 τῆς πάλιν φύμης· τοὺς δ' ὑποφεύγοντας, ὅταν ἐπι-
 στραφῶσιν ἢ μένωσιν, εὐλόγως ὑπὸ τοῦ συνακο-
 220 λουθοῦντος εἰδώλου ψάυεσθαι τοῖς ὕγκοις· τοῦτο
 5 δὲ κατὰ τὴν πρὸς τὸ στερέμνιον πρόσπτωσιν περι-
 θρῦβεσθαι, καὶ πανταχόθεν προσχεόμενον κατα-
 ψύχειν τὰ σώματα τῶν περιτυγχανόντων.

Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων οἰκείον ἂν εἴη 52
 τοῖς προειρημένοις τόποις διελθεῖν τὰ περὶ τὰς Ἀμα-
 10 ζόνας ἱστορούμενα τὰς γενομένας τὸ παλαιὸν κατὰ
 τὴν Λιβύην. οἱ πολλοὶ μὲν γὰρ ὑπειλήφασι τὰς περὶ
 τὸν Θερμῶδοντα ποταμὸν ἐν τῷ Πόντῳ λεγομένας
 κατῳκηκέναι μόνας ὑπάρξαι· τὸ δ' ἀληθὲς οὐχ οὕτως
 ἔχει, διὰ τὸ πολὺ προτερεῖν τοῖς χρόνοις τὰς κατὰ
 15 Λιβύην καὶ πράξεις ἀξιολόγους ἐπιτελέσασθαι. οὐκ 2
 ἄγνοοῦμεν δὲ διότι πολλοῖς τῶν ἀναγινωσκόντων
 ἀνήκοος φανεῖται καὶ ξένη παντελῶς ἢ περὶ τούτων
 ἱστορία· ἠφανισμένου γὰρ ὁλοσχερῶς τοῦ γένους
 τῶν Ἀμαζονίδων τούτων πολλαῖς γενεαῖς πρότερον
 20 τῶν Τρωικῶν, τῶν δὲ περὶ τὸν Θερμῶδοντα ποτα-
 μὸν [γυναικῶν] ἡκμακυῶν μικρὸν πρὸ τούτων τῶν
 χρόνων, οὐκ ἔλόγως αἱ μεταγενέστεραι καὶ μᾶλλον
 γνωριζόμεναι τὴν δόξαν κεκληρονομήκασιν τὴν τῶν
 παλαιῶν καὶ παντελῶς ἄγνωσμένων διὰ τὸν χρόνον
 25 ὑπὸ τῶν πλείστων. οὐ μὴν ἄλλ' ἡμεῖς εὐρίσκοντες 3
 πολλοὺς μὲν τῶν ἀρχαίων ποιητῶν τε καὶ συγγρα-
 φέων, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ τῶν μεταγενεστέρων μνή-

2 πάλιν φύμης] παλιρρύμης A ἐπιστρέφωσιν II
 11 μὲν D, om. vulg. 21 γυναικῶν om. E μικρὸν ἡκ-
 μακυῶν D 22 καὶ om. D.

μην πεπονημένους αὐτῶν, ἀναγράφειν τὰς πράξεις
πειρασόμεθα ἐν κεφαλαίοις ἀκολουθῶς Διονυσίῳ
τῷ συντεταγμένῳ τὰ περὶ τοὺς Ἀργοναύτας καὶ τὸν
Διόνυσον καὶ ἕτερα πολλὰ τῶν ἐν τοῖς παλαιοτάτοις
χρόνοις πραχθέντων. 5

- 4 Γέγονε μὲν οὖν πλείω γένη γυναικῶν κατὰ τὴν
Λιβύην μάχιμα καὶ τεθνασμένα μεγάλως ἐπ' ἀν-
δρεία· τό τε γὰρ τῶν Γοργόνων ἔθνος, ἐφ' ὃ λέ-
γεται τὸν Περσέα στρατεῦσαι, παρειλήφαμεν ἀλκῇ
διαφέρον· τὸ γὰρ τὸν Διὸς μὲν υἱόν, τῶν δὲ καθ' 10
ἑαυτὸν Ἑλλήνων ἄριστον, τελέσαι μέγιστον ἄθλον
τὴν ἐπὶ ταύτας στρατείαν τεκμήριον ἂν τις λάβοι
τῆς περὶ τὰς προειρημένας γυναῖκας ὑπεροχῆς τε
καὶ δυνάμεως· ἢ τε τῶν νῦν μελλουσῶν ἱστορεῖ-
σθαι ἀνδρεία παράδοξον ἔχει τὴν ὑπεροχὴν πρὸς 15
τὰς καθ' ἡμᾶς φύσεις τῶν γυναικῶν συγκρινομένη.
53 φασὶ γὰρ ὑπάρχει τῆς Λιβύης ἐν τοῖς πρὸς ἐσπέραν
μέρεσιν ἐπὶ τοῖς πέρασιν τῆς οἰκουμένης ἔθνος γυναι-
κοκρατούμενον καὶ βίον ἐξηλωκὸς οὐχ ὅμοιον τῷ
παρ' ἡμῖν. ταῖς μὲν γὰρ γυναιξὶν ἔθος εἶναι δια- 20
πνεῖν τὰ κατὰ πόλεμον, καὶ χρόνους ὥρισμένους
ὀφείλειν στρατεύεσθαι, διατηρουμένης τῆς παρ-
θενίας· διελθόντων δὲ τῶν ἑτῶν τῶν τῆς στρατείας
προσιέναι μὲν τοῖς ἀνδράσι παιδοποιίας ἕνεκα, τὰς
2 δ' ἀρχαῖς καὶ τὰ κοινὰ διοικεῖν ταύτας ἅπαντα. τοὺς 25
δ' ἄνδρας ὁμοίως ταῖς παρ' ἡμῖν γαμεταῖς τὸν κατ-
οικίδιον ἔχειν βίον, ὑπηρετοῦντας τοῖς ὑπὸ τῶν

8 τῷ συντεταγμένῳ om. D 12 στρατηγίαν D 14 μελλόντων D
18 ἐπὶ τοῦ πέρατος Il 19 οὐχ ὅμοιον] οὐκ ἴσον CF 21 κατὰ]
τὸν add. CF 23 τῶν τῆς] τῆς CF 25 ἅπαντα ταύτας vulg.

- 221 συνοικουσῶν προσταττομένοις· μὴ μετέχειν δ' αὐτοὺς
 μήτε στρατείας μήτ' ἀρχῆς μήτ' ἄλλης τινὸς ἐν τοῖς
 κοινοῖς παροησίαις, ἐξ ἧς ἔμελλον φρονηματισθέντες
 ἐπιθῆσεσθαι ταῖς γυναιξί. κατὰ δὲ τὰς γενέσεις 3
 5 τῶν τέκνων τὰ μὲν βρέφη παραδίδοσθαι τοῖς ἀν-
 δράσι, καὶ τούτους διατρέφειν αὐτὰ γάλακτι καὶ
 ἄλλοις τισὶν ἐψήμασιν οἰκέως ταῖς τῶν νηπίων
 ἡλικίαις· εἰ δὲ τύχοι θῆλυ γεννηθὲν, ἐπικάεσθαι
 αὐτοῦ τοὺς μαστούς, ἵνα μὴ μετεωρίζωνται κατὰ
 10 τοὺς τῆς ἀκμῆς χρόνους· ἐμπόδιον γὰρ οὐ τὸ τυχόν
 εἶναι δοκεῖν πρὸς τὰς στρατείας τοὺς ἐξέχοντας τοῦ
 σώματος μαστούς· διὸ καὶ τούτων αὐτὰς ἀπεστερη-
 μένας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Ἀμαζόνας προσαγορεύεσθαι.
 μυθολογοῦσι δ' αὐτὰς φηκέναι νῆσον τὴν ἀπὸ μὲν 4
 15 τοῦ πρὸς δυσμὰς ὑπάρχειν αὐτὴν Ἑσπέραν προσ-
 αγορευθεῖσαν, κειμένην δ' ἐν τῇ Τριτωνίδι λίμνῃ.
 ταύτην δὲ πλησίον ὑπάρχειν τοῦ περιέχοντος τὴν
 γῆν ὠκεανοῦ, προσηγορευεῖσθαι δ' ἀπὸ τινος ἐμβάλ-
 λοντος εἰς αὐτὴν ποταμοῦ Τρίτωνος· κεῖσθαι δὲ
 20 τὴν λίμνην ταύτην πλησίον Αἰθιοπίας καὶ τοῦ παρὰ
 τὸν ὠκεανὸν ὄρους, ὃ μέγιστον μὲν ὑπάρχειν τῶν
 ἐν τοῖς τόποις καὶ προπεπτωκὸς εἰς τὸν ὠκεανόν,
 ὀνομάζεσθαι δ' ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Ἀτλαντα. τὴν 5
 δὲ προειρημένην νῆσον ὑπάρχειν μὲν εὐμεγέθη καὶ
 25 πλήρη καρπίμων δένδρων παντοδαπῶν, ἀφ' ὧν πορί-
 ξεσθαι τὰς τροφὰς τοὺς ἐγχωρίους. ἔχειν δ' αὐτὴν
 καὶ κτηνῶν πλῆθος, αἰγῶν καὶ προβάτων, ἐξ ὧν
 γάλα καὶ κρέα πρὸς διατροφὴν ὑπάρχειν τοῖς κεκτη-

4 ἐπιθῆσθαι Π 7 οἰκέοις malim 11 δοκεῖ libri,
 corr. Dind. 15 τοῦ μὲν vulg. 22 προκεκυφὸς Eich.

μένοις· σίτω δὲ τὸ σύνολον μὴ χρῆσθαι τὸ ἔθνος
 διὰ τὸ μήπω τοῦ καρποῦ τούτου τὴν χρεῖαν εὐρε-
 6 θῆναι παρ' αὐτοῖς. τὰς δ' οὖν Ἀμαζόννας ἀλκῇ
 διαφερούσας καὶ πρὸς πόλεμον ὠρμημένους τὸ μὲν
 πρῶτον τὰς ἐν τῇ νήσῳ πόλεις καταστρέφουσθαι 8
 πλὴν τῆς ὀνομαζομένης Μήνης, ἱερᾶς δ' εἶναι νομι-
 ζομένης, ἣν κατοικεῖσθαι μὲν ὑπ' Αἰθιοπίων Ἰχθυο-
 φάγων, ἔχειν δὲ πύρρος ἐκφυσθήματα μεγάλα καὶ λίθων
 πολυτελῶν πλῆθος τῶν ὀνομαζομένων παρ' Ἑλλήσιν
 ἀνθράκων καὶ σαρδίων καὶ σμαράγδων, μετὰ δὲ 10
 ταῦτα πολλοὺς τῶν πλησιοχώρων λιβύων καὶ νο-
 μάδων καταπολεμῆσαι, καὶ κτίσαι πόλιν μεγάλην
 ἐντὸς τῆς Τριτωνίδος λίμνης, ἣν ἀπὸ τοῦ σχήματος
 54 ὀνομάσαι Χερρόνησον. ἐκ δὲ ταύτης ὀρρωμένους
 ἐγγειρῆσαι μεγάλαις ἐπιβολαῖς, ὁρμῆς αὐταῖς ἔμπε- 15
 σούσης ἐπελθεῖν πολλὰ μέρη τῆς οἰκουμένης. ἐπὶ
 πρῶτους δ' αὐτὰς στρατεῦσαι λέγεται τοὺς Ἀτλαν-
 τίους, ἄνδρας ἡμερωτάτους τῶν ἐν τοῖς τόποις
 ἐκείνοις καὶ χώραν νεμομένους εὐδαίμονα καὶ πόλεις
 μεγάλας· παρ' οἷς δὴ μυθολογεῖσθαι φασὶ τὴν τῶν 20
 θεῶν γένεσιν ὑπάρχει πρὸς τοῖς κατὰ τὸν ὠκεανὸν
 τόποις, συμφώνως τοῖς παρ' Ἑλλήσι μυθολόγοις,
 περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος μικρὸν ὕστερον διεξιμεν. 222
 2 τῶν οὖν Ἀμαζόνων λέγεται βασιλεύουσαν Μύριναν
 συστήσασθαι στρατόπεδον πεζῶν μὲν τρισμυρίων, 25
 ἱππέων δὲ τρισχιλίων, ξηλουμένης παρ' αὐταῖς περι-
 τότερον ἐν τοῖς πολέμοις τῆς ἀπὸ τῶν ἱππέων χρείας.

6 Μήνης] μὲν Μήνης Hertlein 17 Ἀτλαντίους CF
 (ut infra) 28 τὰ D, om. vulg. 25 τρισμυρίων] δισχι-
 λίων Wess. 26 δισχιλίων vulg., τρισμυρίων Wess.

ὅπλοις δὲ χρῆσθαι σκεπαστηρίοις ὄψεων μεγάλων 3
 δοραῖς, ἐχούσης τῆς Λιβύης ταῦτα τὰ ζῆα τοῖς
 μεγέθεσιν ἄπιστα, ἀμυντηρίοις δὲ [τοῖς] ξίφεσι καὶ
 [ταῖς] λόγχαις, ἔτι δὲ τόξοις, οἷς μὴ μόνον ἐξ ἐναν-
 5 τίας βάλλειν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς φυγὰς τοὺς ἐπι-
 διώκοντας εἰς τοὔπίσω τοξεύειν εὐστόχως. ἐμβαλόν- 4
 σας δ' αὐτὰς εἰς τὴν τῶν Ἀτλαντίων χώραν τοὺς
 μὲν τὴν Κέρνην καλουμένην οἰκοῦντας παρατάξει
 νικῆσαι, καὶ συνεισπεσοῦσας τοῖς φεύγουσιν ἐντὸς
 10 τῶν τειχῶν κυριεῦσαι τῆς πόλεως· βουλομένης δὲ
 τῷ φόβῳ καταπλήξασθαι τοὺς περιοίκους ὡμῶς
 προσενεχθῆναι τοῖς ἄλοῦσι, καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας
 ἡβηδὸν ἀποσφάξαι, τέκνα δὲ καὶ γυναῖκας ἐξανδρα-
 ποδισαμένης κατασκάψαι τὴν πόλιν. τῆς δὲ περὶ 5
 15 τοὺς Κερναίους συμφορᾶς διαδοθείσης εἰς τοὺς ὁμο-
 εθνεῖς, λέγεται τοὺς μὲν Ἀτλαντίους καταπλαγέντας
 δι' ὁμολογίας παραδοῦναι τὰς πόλεις καὶ πᾶν τὸ
 προσταχθὲν ποιήσιν ἐπαγγείλασθαι, τὴν δὲ βασί-
 λισσαν Μύριναν ἐπεικῶς αὐτοῖς προσενεχθεῖσαν
 20 φιλίαν τε συνθέσθαι καὶ πόλιν ἀντὶ τῆς κατασκα-
 φείσης ὁμῶνυμον ἑαυτῆς κτίσαι· κατοικίσει δ' εἰς
 αὐτὴν τοὺς τε αἰχμαλώτους καὶ τῶν ἐγχωρίων τὸν
 βουλόμενον. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ἀτλαντίων δῶρά 6
 τε μεγαλοπρεπῇ δόντων αὐτῇ καὶ τιμὰς ἀξιολόγους
 25 κοινῇ ψηφισαμένων, ἀποδέξασθαι τε τὴν φιλανθρω-
 πίαν αὐτῶν καὶ προσεπαγγείλασθαι τὸ ἔθνος εὐερ-
 γετήσιν. τῶν δ' ἐγχωρίων πεπολεμημένων πολλὰκις 7

3 τοῖς et ταῖς om. A 7 Ἀτλαντίων codices 8 κατ-
 οἰκοῦντας vulg. 15 κερναίους D 21 ἑαυτῇ c. 55, 6
 25 τε om. D.

ὑπὸ τῶν ὀνομαζομένων Γοργόνων, οὐσῶν πλησιο-
 χῶρων, καὶ τὸ σύνολον ἑφεδρον ἔχοντων τοῦτο τὸ
 ἔθνος, φασὶν ἄξιωθῆσαι τὴν Μύριναν ὑπὸ τῶν
 Ἀτλαντίων ἐμβαλεῖν εἰς τὴν χώραν τῶν προειρη-
 μένων. ἀντιταξαμένων δὲ τῶν Γοργόνων γενέσθαι 5
 καρτεράν μάχην, καὶ τὰς Ἀμαζόνας ἐπὶ τοῦ προ-
 τερήματος γενομένας ἀνελεῖν μὲν τῶν ἀντιαχθεῖσάν
 παμπληθεῖς, ζωγρῆσαι δ' οὐκ ἐλάττους τρισχιλίων·
 τῶν δ' ἄλλων εἰς τινα δρυμώδη τόπον συμφυγουσῶν
 ἐπιβυλέσθαι μὲν τὴν Μύριναν ἐμπρῆσαι τὴν ὕλην, 10
 σπεύδουσαν ἄρδην ἀνελεῖν τὸ ἔθνος, οὐ δυνηθεῖσαν
 δὲ κρατῆσαι τῆς ἐπιβολῆς ἐπανελθεῖν ἐπὶ τοὺς ὄρους
 55 τῆς χώρας. τῶν δ' Ἀμαζόνων νυκτὸς τὰ περὶ τὰς
 φυλακὰς ῥαθυμουσῶν διὰ τὴν εὐήμερίαν, ἐπιθε-
 μένας τὰς αἰχμαλωτίδας, σπασαμένους τὰ ξίφη τῶν 15
 δοκουσῶν κεκρατηκέναι πολλὰς ἀνελεῖν· τέλος δὲ 223
 τοῦ πλῆθους αὐτὰς πανταχόθεν περιχυθέντος εὐγε-
 2 νῶς μαχομένας ἀπάσας κατακοπῆναι. τὴν δὲ Μύριναν
 θάψασαν τὰς ἀναιρεθείσας τῶν συστρατευουσῶν ἐν
 τρισὶ πυραῖς χωμάτων μεγάλων ἐπιστῆσαι τάφους 20
 τρεῖς, οὓς μέχρι τοῦ νῦν Ἀμαζόνων σωροὺς ὀνομά-
 8 ζεσθαι. τὰς δὲ Γοργόνας ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις
 αὐξήθεισας πάλιν ὑπὸ Περσέως τοῦ Διὸς κατα-
 πολεμηθῆναι, καθ' ὃν καιρὸν ἐβασίλευεν αὐτῶν
 Μέδουσα· τὸ δὲ τελευταῖον ὕφ' Ἡρακλέους ἄρδην 25
 ἀναιρεθῆναι ταύτας τε καὶ τὸ τῶν Ἀμαζόνων ἔθνος,

2 ἑφεδρον] ἐφάμιλλον II ἔχοντων Eichstädt, ἔχουσῶν
 libri 7 ἀντιαχθέντων D 14 ἐπιθεμένους abundat 16
 δοκούντων D 17 αὐταῖς II 21 σωροὺς Reiske 24 καιρὸν]
 χρόνον II ἐβασίλευσεν D.

καθ' ὃν καιρὸν τοὺς πρὸς ἐσπέραν τόπους ἐπελθὼν
 ἔθετο τὰς ἐπὶ τῆς Λιβύης στήλας, δεινὸν ἡγούμενος,
 εἰ προελόμενος τὸ γένος κοινῇ τῶν ἀνθρώπων εὐε-
 γετεῖν περιόψεται τινα τῶν ἐθνῶν γυναικοκρατού-
 5 μενα. λέγεται δὲ καὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην σεισμῶν
 γενομένων ἀφανισθῆναι, ξαγέντων αὐτῆς τῶν πρὸς
 τὸν ὠκεανὸν μερῶν κεκλιμένων. τὴν δὲ Μύρινάν 4
 φασὶ τῆς τε Λιβύης τὴν πλείστην ἐπελθεῖν, καὶ
 παραβαλοῦσαν εἰς Αἴγυπτον πρὸς μὲν Ὀρὸν τὸν
 10 Ἰσιδος βασιλεύοντα τότε τῆς Αἰγύπτου φιλίαν συν-
 θέσθαι, πρὸς δ' Ἀραβας διαπολεμήσασαν καὶ πολ-
 λούς αὐτῶν ἀνελοῦσαν, τὴν μὲν Συρίαν καταστρέ-
 ψασθαι, τῶν δὲ Κιλικίων ἀπαντησάντων αὐτῇ μετὰ
 δώρων καὶ τὸ κελεύόμενον ποιήσειν ὁμολογοῦντων,
 15 ἔλευθέρους ἀφεῖναι τοὺς ἐκουσίως προσχωρήσαντας,
 οὓς ἀπὸ ταύτης τῆς αἰτίας μέχρι τοῦ νῦν Ἐλευθερο-
 κίλικας καλεῖσθαι. καταπολεμήσαι δ' αὐτὴν καὶ τὰ 5
 περὶ τὸν Ταῦρον ἔθνη, διάφορα ταῖς ἄλλαις ὄντα,
 καὶ διὰ Φρυγίας τῆς μεγάλης ἐπὶ θάλατταν κατα-
 20 βῆναι· ἐξῆς δὲ τὴν παραθαλάττιον χώραν προσαγα-
 γομένην ὄρους θέσθαι τῆς στρατείας τὸν Κάικον
 ποταμόν. τῆς δὲ δορικτήτου χώρας ἐκλεξαμένην 6
 τοὺς εὐθέτους τόπους εἰς πόλεων κτίσεις οἰκοδο-
 μῆσαι πλείους πόλεις, καὶ τούτων ὁμώνυμον μίαν
 25 ἑαυτῇ κτίσαι, τὰς δ' ἄλλας ἀπὸ τῶν τὰς ἡγεμονίας
 τὰς μεγίστας ἔχουσῶν, Κύμην, Πιτάναν, Πριήνην.

2 τὴν . . . στήλην II 8 τε om. D 12 αὐτῶν om. D
 20 προσαγομένην D 22 δορικτήτου vulg. 26 τὰς
 om. D Πιτάνην codices Πριήνην] πρίνειαν F, πρε-
 τανίαν περι D, πρεττανίαν πρίμην A.

- 7 ταύτας μὲν οὖν οἰκίσαι παρὰ θάλατταν, ἄλλας δὲ
 πλείους ἐν τοῖς πρὸς μεσόγειον ἀνήκουσι τόποις.
 κατασχεῖν δ' αὐτὴν καὶ τῶν νήσων τινάς, καὶ μά-
 λιστα τὴν Λέσβον, ἐν ἣ κτίσαι πόλιν Μυτιλήνην
 8 ὁμώνυμον τῇ μετεχούσῃ τῆς στρατείας ἀδελφῇ. ἔπειτα 5
 καὶ τῶν ἄλλων νήσων τινάς καταστρεφόμενῃν χει-
 μασθῆναι, καὶ ποιησαμένην τῇ μητρὶ τῶν θεῶν
 εὐχὰς ὑπὲρ τῆς σωτηρίας προσενηχθῆναι νήσῳ τινὶ
 τῶν ἐρήμων· ταύτην δὲ κατὰ τινα ἐν τοῖς ὀνείροις
 φαντασίαν καθιερωῖσαι τῇ προειρημένῃ θεῷ καὶ 10
 βωμοὺς ἰδρύσασθαι καὶ θυσίας μεγαλοπρεπεῖς ἐπι-224
 τελέσαι· ὀνομάσαι δ' αὐτὴν Σαμοθράκην, ὅπερ εἶναι
 μεθερμηνευόμενον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον ἱερὰν
 νῆσον· ἔνιοι δὲ τῶν ἱστορικῶν λέγουσι τὸ πρὸ τοῦ
 Σάμον αὐτὴν καλουμένην ὑπὸ τῶν κατοικούντων ἐν 15
 9 αὐτῇ ποτε Θρακῶν Σαμοθράκην ὀνομασθῆναι. οὐ
 μὲν ἀλλὰ τῶν Ἀμαζόνων ἐπανελθουσῶν εἰς τὴν
 ἡπείρου μυθολογοῦσι τὴν μητέρα τῶν θεῶν εὐαρε-
 στηθεῖσαν τῇ νήσῳ ἄλλους τέ τινας ἐν αὐτῇ κατ-
 οικίσαι καὶ τοὺς ἑαυτῆς υἱοὺς τοὺς ὀνομαζομένους 20
 Κορύβαντας· ἐξ οὗ δ' εἰσὶ πατρὸς ἐν ἀπορρήτῳ
 κατὰ τὴν τελετὴν παραδίδοσθαι· καταδείξει δὲ καὶ
 τὰ νῦν ἐν αὐτῇ συντελούμενα μυστήρια καὶ τὸ
 10 τέμενος ἄστυλον νομοθετῆσαι. περὶ δὲ τούτους τοὺς
 χρόνους Μόψον τὸν Θράκα, φυγάδα γενόμενον ὑπὸ 25
 Λυκούργου τοῦ βασιλέως τῶν Θρακῶν, ἐμβαλεῖν
 εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀμαζόνων μετὰ στρατιᾶς τῆς
- 4 Μυτιλήνην codices 14 τὸ πρὸ τούτου D, τὸ τοῦ
 προτοῦ C 15 καλουμένην αὐτὴν vulg. 16 τότε CD
 17 ἀμαζονίδων D 22 παραδιδόμενου vulg. 23 τὸ om. D
 25 Μόψον C 27 ἀμαζονίδων C.

συνεκεπεσούσης αὐτῷ· συστρατεῦσαι δὲ καὶ Σίπυλον
 τῷ Μόφῳ τὸν Σκυθήν, πεφυγαδευμένον ὁμοίως ἐκ
 τῆς ὁμόρου τῇ Θράκῃ Σκυθίας. γενομένης δὲ παρα- 11
 τάξεως, καὶ τῶν περὶ τὸν Σίπυλον καὶ Μόφον
 5 προτερησάντων, τὴν τε βασιλίσσαν τῶν Ἀμαζόνων
 Μύριναν ἀναιρεθῆναι καὶ τῶν ἄλλων τὰς πλείους.
 τοῦ δὲ χρόνου προβαίνοντος, καὶ κατὰ τὰς μάχας
 ἅει τῶν Θρακῶν ἐπικρατούντων, τὸ τελευταῖον τὰς
 περιλειφθείσας τῶν Ἀμαζόνων ἀνακάμψαι πάλιν εἰς
 10 Λιβύην. καὶ τὴν μὲν στρατείαν τῶν ἀπὸ Λιβύης
 Ἀμαζόνων μυθολογοῦσι τοιοῦτο λαβεῖν τὸ πέρας.

Ἡμεῖς δ' ἐπειδὴ περὶ τῶν Ἀτλαντίων ἐμνήσθη- 56
 μεν, οὐκ ἀνολέειον ἡγούμεθα διελθεῖν τὰ μυθολο-
 γούμεενα παρ' αὐτοῖς περὶ τῆς τῶν θεῶν γενέσεως,
 15 διὰ τὸ μὴ πολὺ διαλλάττειν αὐτὰ τῶν μυθολογου-
 μένων παρ' Ἑλλήσιν. οἱ τοίνυν Ἀτλάντιοι τοὺς 2
 παρὰ τὸν ὠκεανὸν τόπους κατοικοῦντες καὶ χώραν
 εὐδαίμονα νεμόμενοι πολλῷ μὲν εὐσεβείᾳ καὶ φιλαν-
 θρωπίᾳ τῇ πρὸς τοὺς ξένους δοκοῦσι διαφέρειν τῶν
 20 πλησιοχώρων, τὴν δὲ γένεσιν τῶν θεῶν παρ' αὐτοῖς
 γενέσθαι φασί. συμφωνεῖν δὲ τοῖς λεγομένοις ὑπ'
 αὐτῶν καὶ τὸν ἐπιφανέστατον τῶν παρ' Ἑλλήσι
 ποιητῶν ἐν οἷς παρεισάγει τὴν Ἥραν λέγουσαν
 εἰμι γὰρ ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα· γαίης,
 25 Ὀκεανόν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν.
 μυθολογοῦσι δὲ πρῶτον παρ' αὐτοῖς Οὐρανὸν βα- 3

1 συνεπιεσπούσης D, συνεπιπευσούσης C, συνεισπεσού-
 σης F, corr. Wess. 12 ἐπεὶ II ἀτλαντίδων D, ἀτλαν-
 τειῶν C 16 ἀτλάντειοι C, ἀτλαντεῖς. οἱ D 18 πολλῶ scrispi,
 πολλῇ codices, πολύ Dind. 23 ποιητῶν] ὁμηρον add. D.

σιλεῦσαι καὶ τοὺς ἀνθρώπους σποράδην οἰκοῦντας
 συναγαγεῖν εἰς πόλεως περίβολον, καὶ τῆς μὲν ἀνο-
 μίας καὶ τοῦ θηριώδους βίου παῦσαι τοὺς ὑπακού-
 οντας, εὐφρόντα τὰς τῶν ἡμέρων καρπῶν χρειᾶς καὶ
 παραθέσεις καὶ τῶν ἑλλων τῶν χρησίμων οὐκ ὀλίγα· 225
 κατακτηθῆσθαι δ' αὐτὸν καὶ τῆς οἰκουμένης τὴν 6
 πλείστην, καὶ μάλιστα τοὺς πρὸς τὴν ἐσπέραν καὶ
 4 τὴν ἄρκτον τόπους. τῶν δὲ ἄστρον γενόμενον ἐπι-
 μελῇ παρατηρητὴν πολλὰ προλέγειν τῶν κατὰ τὸν
 κόσμον μελλόντων γίνεσθαι· εἰσηγήσασθαι δὲ τοῖς 10
 ὄχλοις τὸν μὲν ἐνιαυτὸν ἀπὸ τῆς τοῦ ἡλίου κινήσεως,
 τοὺς δὲ μῆνας ἀπὸ τῆς σελήνης, καὶ τὰς κατ' ἔτος
 5 ἑκάστον ὥρας διδάξαι. διὸ καὶ τοὺς πολλοὺς, ἀγνο-
 οῦντας μὲν τὴν τῶν ἄστρον αἰώνιον τάξιν, θαν-
 μάζοντας δὲ τὰ γινόμενα κατὰ τὰς προορήσεις, ὑπο- 15
 λαβεῖν τὸν τούτων εἰσηγητὴν θείας μετέχειν φύσεως,
 μετὰ δὲ τὴν ἐξ ἀνθρώπων αὐτοῦ μετάστασιν διὰ
 τε τὰς εὐεργεσίας καὶ τὴν τῶν ἄστρον ἐπίγνωσιν
 ἀθανάτους τιμὰς ἀπονεῖμαι· μεταγαγεῖν δ' αὐτοῦ
 τὴν προσηγορίαν ἐπὶ τὸν κόσμον, ἅμα μὲν τῷ δοκεῖν 20
 οἰκείως ἐσχηκέναι πρὸς τὰς τῶν ἄστρον ἐπιτολὰς
 τε καὶ δύσεις καὶ τᾶλλα τὰ γινόμενα περὶ τὸν κόσμον,
 ἅμα δὲ τῷ μεγέθει τῶν τιμῶν ὑπερβάλλειν τὰς εὐερ-
 γεσίας, καὶ πρὸς τὸν αἰῶνα βασιλέα τῶν ὅλων αὐτὸν
 ἀναγορεύσαντας. 25

57 Οὐρανοῦ δὲ μυθολογοῦσι γενέσθαι παῖδας ἐκ
 πλειόνων γυναικῶν πέντε πρὸς τοῖς τετταράκοντα,

3 ὑπακούσαντας D
 13 τοῖς] μὲν add. vulg.
 σπουδάσαντας τὰς Reiske.

4 τὰς] δὲ τὰς D
 14 μὲν om. vulg.

8 δὲ] τὲ D
 23 τὰς]

καὶ τούτων ὀκτωκαίδεκα λέγουσιν ὑπάρχειν ἐκ Τι-
 ταίας ὄνομα μὲν ἰδίον ἔχοντας ἐκάστους, κοινῇ δὲ
 πάντας ἀπὸ τῆς μητρὸς ὀνομαζομένους Τιτᾶνας. τὴν 2
 δὲ Τιταίαν, σώφρονα οὖσαν καὶ πολλῶν ἀγαθῶν
 5 αἰτίαν γενομένην τοῖς λαοῖς, ἀποθεωθῆναι μετὰ τὴν
 τελευτήν ὑπὸ τῶν εὖ παθόντων Γῆν μετονομασθεῖ-
 σαν. γενέσθαι δ' αὐτῷ καὶ θυγατέρας, ὧν εἶναι
 δύο τὰς πρεσβυτάτας πολὺ τῶν ἄλλων ἐπιφανεστά-
 τας, τὴν τε καλουμένην Βασίλειαν καὶ Ῥέαν τὴν 3
 10 ὑπ' ἐνίων Πανδώραν ὀνομασθεῖσαν. τούτων δὲ τὴν 3
 μὲν Βασίλειαν, πρεσβυτάτην οὖσαν καὶ σωφροσύνη
 τε καὶ συνέσει πολὺ τῶν ἄλλων διαφέρουσαν, ἐκθρέ-
 ψαι πάντας τοὺς ἀδελφοὺς κοινῇ μητρὸς εὐνοίαν
 παρεχομένην· διὸ καὶ μεγάλην μητέρα προσαγορευ-
 15 θῆναι· μετὰ δὲ τὴν τοῦ πατρὸς ἐξ ἀνθρώπων εἰς
 θεοὺς μετέστασιν, συγχωρούντων τῶν ὄχλων καὶ
 τῶν ἀδελφῶν, διαδέξασθαι τὴν βασιλείαν παρθένον
 οὖσαν ἔτι καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς σωφροσύνης
 οὐδενὶ συνοικῆσαι βουληθεῖσαν. ὕστερον δὲ βουλο-
 20 μένην διαδόχους τῆς βασιλείας ἀπολιπεῖν υἱούς,
 Ὑπερίονι συνοικῆσαι τῶν ἀδελφῶν ἐνί, πρὸς ὃν
 οἰκειότατα διέκειτο. γενομένων δ' αὐτῇ δύο τέκνων, 4
 Ἥλιον καὶ Σελήνην, καὶ ὁθυναζομένον ἐπὶ τε τῷ
 κάλλει καὶ τῇ σωφροσύνῃ, φασὶ τοὺς ἀδελφοὺς ταύτῃ
 25 μὲν ἐπ' εὐτεκνία ὀφθονοῦντας, τὸν δ' Ὑπερίονα
 φορηθέντας μήποτε τὴν βασιλείαν εἰς αὐτὸν περι-

1 ὀκτωκαίδεκα] μὲν add. D 5 λαοῖς] ἄλλοις vulg.
 7 αὐτῷ D (cf. Euseb. pr. ev. II 2, 37), αὐτῶν vulg. 10 με-
 τονομασθεῖσαν CF 17 τὴν βασιλείαν] τὴν ἐξουσίαν τὴν
 Βασιλείαν CF 18 ἔτι Bekker, ἔτι δὲ codices 23 τε
 om. vulg.

σπάση, πρᾶξιν ἐπιτελέσασθαι παντελῶς ἀνόσιον·
 5 συνωμοσίαν γὰρ ποιησαμένους τὸν μὲν Ὑπερίονα
 κατασφάξαι, τὸν δ' Ἥλιον ὄντα παῖδα τὴν ἡλικίαν
 ἐμβαλόντας εἰς τὸν Ἡριδανὸν ποταμὸν ἀποπνίξαι· 226
 καταφανοῦς δὲ γενομένης τῆς ἀτυχίας, τὴν μὲν 5
 Σελήνην φιλάδελφον οὔσαν καθ' ὑπερβολὴν ἀπὸ
 τοῦ τέγοντος ἑαυτὴν ῥίψαι, τὴν δὲ μητέρα ζητοῦσαν
 τὸ σῶμα παρὰ τὸν ποταμὸν σύγκοπον γενέσθαι, καὶ
 κατενεχθεῖσαν εἰς ὕπνον ἰδεῖν ὄψιν, καθ' ἣν ἔδοξεν
 ἐπιστάντα τὸν Ἥλιον παρακαλεῖν αὐτὴν μὴ θορηνεῖν 10
 τὸν τῶν τέκνων θάνατον· τοὺς μὲν γὰρ Τιτᾶνας
 τεύξεσθαι τῆς προσηκούσης τιμωρίας, ἑαυτὸν δὲ καὶ
 τὴν ἀδελφὴν εἰς ἀθανάτους φύσεις μετασχηματι-
 σθήσεσθαι θείᾳ τινὶ προνοίᾳ· ὀνομασθήσεσθαι γὰρ
 ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἥλιον μὲν τὸ πρότερον ἐν οὐ- 15
 ρανῷ πῦρ ἱερὸν καλούμενον, σελήνην δὲ τὴν μήνην
 6 προσαγορευομένην. διεγερεθεῖσαν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις
 τὸν τε ὄνειρον καὶ τὰ περὶ αὐτὴν ἀτυχήματα διελ-
 θοῦσαν ἀξιῶσαι τοῖς μὲν τετελενηκόσιν ἀπονεῖμαι
 τιμὰς ἰσοθέους, τοῦ δ' αὐτῆς σώματος μηκέτι μη- 20
 7 δένα θιγεῖν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐμμανῆ γενομένην καὶ
 τῶν τῆς θνηατρὸς παιγνίων τὰ δυνάμενα ψόφον
 ἐπιτελεῖν ἀρπάσασαν πλανᾶσθαι κατὰ τὴν χώραν,
 λελυμένην μὲν τὰς τρίχας, τῷ δὲ διὰ τῶν τυμπά-
 νων καὶ κυμβάλων ψόφῳ ἐνθεάζουσας, ὥστε κατα- 25
 8 πλήττεσθαι τοὺς ὀρώντας. πάντων δὲ τὸ περὶ αὐτὴν

4 ἐμβαλόντας] post ποταμὸν vulg. (om. Eus. pr. ev. II
 2, 39) 15 τὸ] τὸν DF 17 καὶ om. vulg. 20 μηκέτι
 om. D 24 λελυμένην Eus. l. c. (cf. c. 59, 1), καταλελυ-
 μένην codices.

πάθος ἐλεούντων, καὶ τινων ἀντεχομένων τοῦ σώ-
ματος, ἐπιγενέσθαι πληθοῦς ὕμβρου καὶ συνεχεῖς
κεραυνῶν πτώσεις· ἐνταῦθα δὲ τὴν μὲν Βασιλείαν
ἀφανῆ γενέσθαι, τοὺς δ' ὄχλους θαυμάσαντας τὴν
5 περιπέτειαν τὸν μὲν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην τῇ
προσηγορίᾳ καὶ ταῖς τιμαῖς μεταγαγεῖν ἐπὶ τὰ κατ'
οὐρανὸν ἔστρα, τὴν δὲ μητέρα τούτων θεόν τε
νομίσαι καὶ βωμοὺς ἰδρύσασθαι, καὶ ταῖς διὰ τῶν
τυμπάνων καὶ κυμβάλων ἐνεργείαις καὶ τοῖς ἄλλοις
10 ἅπασιν ἀπομιμουμένους τὰ περὶ αὐτὴν συμβάντα
θυσίας καὶ τὰς ἄλλας τιμὰς ἀπονεῖμαι.

Παραδέδοται δὲ τῆς θεοῦ ταύτης καὶ κατὰ τὴν 58
Φρυγίαν γένεσις. οἱ γὰρ ἐγχώριοι μυθολογοῦσι τὸ
παλαιὸν γενέσθαι βασιλέα Φρυγίας καὶ Λυδίας Μή-
15 ονα· γήμαντα δὲ Λινδύμην γεννῆσαι μὲν παιδίον
θῆλυ, τρέφειν δ' αὐτὸ μὴ βουλόμενον εἰς ὄρος ἐκ-
θεῖναι τὸ προσαγορευόμενον Κύβελον. ἐνταῦθα τῷ
παιδίῳ κατὰ τινα θείαν πρόνοιαν τὰς τε παρθάλειας
καὶ τινα τῶν ἄλλων τῶν ἀλλῇ διαφερόντων θηρίων
20 παρέχεσθαι τὴν θηλὴν καὶ διατρέφειν, γύναια δέ 2
τινα περὶ τὸν τόπον ποιμαίνοντα κατιδεῖν τὸ γινό-
227 μενον, καὶ θαυμάσαντα τὴν περιπέτειαν ἀνελέσθαι
τὸ βρέφος, καὶ προσαγορεῦσαι Κυβέλην ἀπὸ τοῦ
τόπου. αὐξομένην δὲ τὴν παῖδα τῷ τε κάλλει καὶ
25 σωφροσύνῃ διενεγκεῖν, ἔτι δὲ συνέσει γενέσθαι θαυ-
μαστήν· τὴν τε γὰρ πολυκάλαμον σύριγγα πρώτην
ἐπινοῆσαι καὶ πρὸς τὰς παιδιὰς καὶ χορείας εὐρεῖν.

3 βασιλίσσαν D 8 καὶ ταῖς] ταῖς D 10 ἀπομιμου-
μένοις vulg. 11 θυσίας] δὲ add. D 12 καὶ om. CF
14 μηῖονα D 18 τε om. vulg. 21 περὶ D, παρὰ CF.

κύμβαλα καὶ τύμπανα, πρὸς δὲ τούτοις καθαρμοὺς
 τῶν νοσούντων κτηνῶν τε καὶ νηπίων παιδῶν εἰση-
 3 γήσασθαι· διὸ καὶ τῶν βρεφῶν ταῖς ἐκφθαῖς σωξο-
 μένων καὶ τῶν πλείστων ὑπ' αὐτῆς ἐναγκαλιζόμε-
 νων, διὰ τὴν εἰς ταῦτα σπουδὴν καὶ φιλοστοργίαν 5
 ὑπὸ πάντων αὐτὴν ὀρεῖαν μητέρα προσαγορευεῖσθαι.
 συναναστρέφεσθαι δ' αὐτῇ καὶ φιλίαν ἔχειν ἐπὶ
 πλέον φασὶ Μαρσύαν τὸν Φρύγα, θανατούμενον
 ἐπὶ συνέσει καὶ σωφροσύνῃ· καὶ τῆς μὲν συνέσεως
 τεκμήριον λαμβάνουσι τὸ μιμήσασθαι τοὺς φθόγ- 10
 γους τῆς πολυκαλάμου σύριγγος καὶ μετενεγκεῖν ἐπὶ
 τοὺς αὐλοὺς τὴν ὅλην ἁρμονίαν, τῆς δὲ σωφροσύ-
 νης σημεῖον εἶναί φασι τὸ μέχρι τῆς τελευτῆς ἀπεί-
 4 ρατον γενέσθαι τῶν ἀφροδισίων. τὴν οὖν Κυβέλην
 εἰς ἀκμὴν ἡλικίας ἐλθοῦσαν ἀγαπῆσαι τῶν ἐγγωρίων 15
 τινὰ νεανίσκον τὸν προσαγορευόμενον μὲν Ἄττιν,
 ὕστερον δ' ἐπικληθέντα Πάπαν· συνελθοῦσαν δ' εἰς
 ὁμιλίαν αὐτῷ λάθρα καὶ γενομένην ἔγκυον ἐπιγνώ-
 σθῆναι κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὑπὸ τῶν γονέων.
 59 διόπερ ἀναχθείσης αὐτῆς εἰς τὰ βασίλεια, καὶ τοῦ 20
 πατρὸς τὸ μὲν πρῶτον ὥς παρθένου προσδεξαμένου,
 μετὰ δὲ ταῦτα γνόντος τὴν φθοράν, καὶ τὰς τε
 τροφὰς καὶ τὸν Ἄττιν ἀνελόντος καὶ τὰ σώματα
 ἐκρίψαντος ἄταφα, φασὶ τὴν Κυβέλην διὰ τὴν πρὸς
 τὸ μειράκιον φιλοστοργίαν καὶ τὴν ἐπὶ ταῖς τροφαῖς 25
 λύπην ἐμμανῆ γενομένην εἰς τὴν χώραν ἐκπηδῆσαι.
 καὶ ταύτην μὲν ὁλολύζουσαν καὶ τυμπανίζουσαν

2 καθηγῆσασθαι D 15 ἡλικίας] ἀφροδισίων CF
 17 δὲ κληθέντα CF 19 κατὰ τοῦτον] κατ' αὐτὸν D.

μόνην ἐπιέναι πᾶσαν χώραν, λελυμένην τὰς τρίχας,
τὸν δὲ Μαρσύαν ἐλεοῦντα τὸ πάθος ἐκουσίως αὐτῇ
συνακολουθεῖν καὶ συμπλανᾶσθαι διὰ τὴν προὔπαρ-
χουσαν φιλίαν. παραγενομένους δ' αὐτοὺς πρὸς 2
⁵ Διόνυσον εἰς τὴν Νῦσαν καταλαβεῖν τὸν Ἀπόλλω
τυγχάνοντα μεγάλης ἀποδοχῆς διὰ τὴν κιθάραν, ἣν
Ἑρμῇ ἐφρεῖν φασιν, Ἀπόλλωνα δὲ πρῶτον αὐτῇ
κατὰ τρόπον χρῆσθαι· ἐρίζοντος δὲ τοῦ Μαρσύου
πρὸς τὸν Ἀπόλλω περὶ τῆς τέχνης, καὶ τῶν Νυσαίων
¹⁰ ἀποδειχθέντων δικαστῶν, τὸν μὲν Ἀπόλλωνα πρῶ-
²²⁸ τον κιθαρίσαι ψιλήν, τὸν δὲ Μαρσύαν ἐπιβαλόντα
τοῖς αὐλοῖς καταπλήξαι τὰς ἀκοὰς τῷ ξενίζοντι, καὶ
διὰ τὴν εὐμέλειαν δοῦναι πολὺν προέχειν τοῦ προηγωνι-
σμένου. συντεθειμένων δ' αὐτῶν παρ' ἄλληλα τοῖς 3
¹⁵ δικασταῖς ἐπιδείκνυσθαι τὴν τέχνην, τὸν μὲν Ἀπόλ-
λωνά φασιν ἐπιβαλεῖν τὸ δεύτερον ἁρμόττουσαν τῷ
μέλει τῆς κιθάρας ᾠδὴν, καθ' ἣν ὑπερβαλέσθαι τὴν
προὔπαρξασαν τῶν αὐλῶν ἀποδοχὴν· τὸν δὲ πρό-
τερον ἀγανακτήσαντα διδάσκειν τοὺς ἀκροατὰς ὅτι
²⁰ παρὰ πᾶν τὸ δίκαιον αὐτὸς ἐλαττοῦται· δεῖν γὰρ
γίνεσθαι τέχνης σύγκρισιν, οὐ φωνῆς, καθ' ἣν
προσθήκει τὴν ἁρμονίαν καὶ τὸ μέλος ἐξετάζεσθαι
τῆς κιθάρας καὶ τῶν αὐλῶν· καὶ πρὸς τούτοις ἄδι-
κον εἶναι δύο τέχνας ἅμα πρὸς μίαν συγκρίνεσθαι.
²⁵ τὸν δὲ Ἀπόλλω μυθολογοῦσιν εἰπεῖν ὥς οὐδὲν αὐ-
τὸν πλεονεκτοίη· καὶ γὰρ τὸν Μαρσύαν τὸ παρα- 4
πλήσιον αὐτῷ ποιεῖν, εἰς τοὺς αὐλοὺς ἐμφυσῶντα·

1 καταλελυμένην Π 3 παρακολουθεῖν Π 13 ἐμέ-
λειαν Reiske 17 ὑπερβάλλεσθαι D 20 παρ' ἅπαν D
23 αὐλῶν] αὐτῶν αὐλῶν D 25 αὐτὸς Π.

δαῖν οὖν ἢ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἴσην ἀμφοτέροις
 δίδοσθαι τῆς κρᾶσεως, ἢ μηδέτερον τῷ στόματι
 διαγωνιζόμενον διὰ μόνων τῶν χειρῶν ἐνδείκνυσθαι
 5 τὴν ἰδίαν τέχνην. ἐπικρινάντων δὲ τῶν ἀκροατῶν
 τὸν Ἀπόλλω δικαιότερα λέγειν, συγκριθῆναι πάλιν 6
 τὰς τέχνας, καὶ τὸν μὲν Μαρσύαν λειψθῆναι, τὸν
 δ' Ἀπόλλω διὰ τὴν ἔριν πικρότερον χρησάμενον
 ἐκδεῖραι ζῶντα τὸν ἡττηθέντα. ταχὺ δὲ μεταμελη-
 θέντα καὶ βαρέως ἐπὶ τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πραχθεῖσιν
 ἐνέγκαντα τῆς κιδάρας ἐκρῆξαι τὰς χορδὰς καὶ τὴν 10
 6 εὐφρμένην ἁρμονίαν ἀφανίσαι. ταύτης δ' ὕστερον
 Μούσας μὲν ἀνευρεῖν τὴν μέσην, Λίνον δὲ τὴν
 λίχανον, Ὀρφέα δὲ καὶ Θαμύραν ὑπάτην καὶ παρυ-
 πάτην. τὸν δ' Ἀπόλλω φασὶν εἰς τὸ ἄντρον τοῦ
 Διονύσου τὴν τε κιδάραν καὶ τοὺς αὐλοὺς ἀναθέντα, 15
 καὶ τῆς Κυβέλης ἐρασθέντα, συμπλανηθῆναι ταύτη
 7 μέχρι τῶν Ὑπερβορέων. κατὰ δὲ τὴν Φρυγίαν ἐμ-
 πεσοῦσης νόσου τοῖς ἀνθρώποις καὶ τῆς γῆς ἀκάρ-
 που γενομένης, ἐπερωτησάντων τῶν ἀτυχούντων τὸν
 θεὸν περὶ τῆς τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆς προστάξει 20
 φασὶν αὐτοῖς θάψαι τὸ Ἄττιδος σῶμα καὶ τιμᾶν τὴν
 Κυβέλην ὡς θεόν. διόπερ τοὺς Φρύγας ἡφανισμένου
 τοῦ σώματος διὰ τὸν χρόνον εἰδῶλον κατασκευάσαι
 τοῦ μειρακίου, πρὸς ᾧ θρηνοῦντας ταῖς οἰκείαις
 τιμαῖς τοῦ πάθους ἐξιλάσκεισθαι τὴν τοῦ παρανο- 25

1 ἴσην om. II 2 κρᾶσεως Eichstätt, κρίσεως libri,
 κρίσεως Wess. 4 τέχνην] χρεῖαν II 6 Μαρσύαν] πάλιν
 add. D¹ 13 Θαμύριν II; τὴν add. Eich. 16 ταύτη]
 αὐτῇ D (et Eus. pr. ev. II 2, 44) 19 τῶν ἀτυχούντων
 τὸν θεόν Dindorf, τὸν θεὸν ἀτυχούντων D, τὸν θεόν vulg.
 23 διὰ τὸν χρ. ἡφ. τοῦ σώματος vulg.

μηθέντος μῆνιν· ὅπερ μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου
 ποιούντας αὐτοὺς διατελεῖν. τῆς δὲ Κυβέλης τὸ 8
 παλαιὸν βωμοὺς ἰδρυσσάμενους θυσίας ἐπιτελεῖν κατ'
 ἔτος· ὕστερον δ' ἐν Πισινοῦντι τῆς Φρυγίας κατα-
 5 σκευάσαι νεῶν πολυτελῇ καὶ τιμᾷ καὶ θυσίας
 καταδείξαι μεγαλοπρεπεστάτας, Μίδου τοῦ βασιλέως
 εἰς ταῦτα συμφιλοκαλήσαντος· τῷ δ' ἀγάλλματι τῆς
 θεοῦ παραστήσαι παρθάλεις καὶ λέοντας διὰ τὸ δο-
 229 κεῖν ὑπὸ τούτων πρῶτον τραφῆναι. περὶ μὲν οὖν
 10 μητρὸς θεῶν τοιαῦτα μυθολογεῖται παρὰ τε τοῖς
 Φρυξὶ καὶ τοῖς Ἀτλαντίοις τοῖς παρὰ τὸν ὠκεανὸν
 οἰκοῦσιν.

Μετὰ δὲ τὴν Ὑπερίονος τελευτὴν μυθολογοῦσι 60
 τοὺς υἱοὺς τοῦ Οὐρανοῦ διελέσθαι τὴν βασιλείαν,
 15 ὧν ὑπάρχειν ἐπιφανεστάτους Ἄτλαντα καὶ Κρόνον.
 τούτων δὲ τὸν μὲν Ἄτλαντα λαχεῖν τοὺς παρὰ τὸν
 ὠκεανὸν τόπους, καὶ τοὺς τε λαοὺς Ἀτλαντίους
 ὀνομάσαι καὶ τὸ μέγιστον τῶν κατὰ τὴν χώραν ὄρων
 ὁμοίως Ἄτλαντα προσαγορεῦσαι. φασὶ δ' αὐτὸν τὰ 2
 20 περὶ τὴν ἀστρολογίαν ἐξακριβῶσαι καὶ τὸν σφαιρι-
 κὸν λόγον εἰς ἀνθρώπους πρῶτον ἐξενεγκεῖν· ἀφ'
 ἧς αἰτίας δόξαι τὸν σύμπαντα κόσμον] ἐπὶ τῶν
 Ἄτλαντος ὤμων ὀχεῖσθαι, τοῦ μύθου τὴν τῆς σφαίρας
 εὗρεσιν καὶ καταγραφὴν αἰνιττομένου. γενέσθαι δ'
 25 αὐτῷ πλείους υἱούς, ὧν ἓνα διενεγκεῖν εὐσεβείᾳ
 καὶ τῇ πρὸς τοὺς ἀρχομένους δικαιοσύνη] καὶ [φιλαν-
 θρωπία, τὸν προσαγορευόμενον Ἑσπερον. τοῦτον 3

8 ἰδρυσσάμενης vulg. 6 μεγαλοπρεπεστέρας D Μῆδου
 codices 9 πρῶτως CF 11 τοῖς παρὰ] κατὰ D 16 παρὰ]
 περὶ D 19 προσαγορευέσθαι D 24 διαγραφῇ C.

δ' ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ Ἄτλαντος ὄρους ἀναβαίνοντα
 καὶ τὰς τῶν ἄστρων παρατηρήσεις ποιούμενον ἐξαί-
 φνης ὑπὸ πνευμάτων συναρπαγέντα μεγάλων ἄφαν-
 τον γενέσθαι· διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ τὸ πάθος
 τὰ πλήθη ἐλέησαντα τιμὰς ἀθανάτους ἀπονεῖμαι καὶ 5
 τὸν ἐπιφανέστατον τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν ἀστέ-
 4 ρων δμωνύμως ἐκείνῳ προσαγορεῦσαι. ὑπάρξει δ'
 Ἄτλαντι καὶ θυγατέρας ἐπτά, τὰς κοινῶς μὲν ἀπὸ
 τοῦ πατρὸς καλουμένας Ἀτλαντίδας, ἰδίᾳ δ' ἐκάστην
 ὀνομαζομένην Μαῖαν, Ἡλέκτραν, Ταυγέτην, Στερό- 10
 πην, Μερόπην, Ἀλκυόνην, καὶ τελευταίαν Κελαινώ.
 ταύτας δὲ μίγειςας τοῖς ἐπιφανεστάτοις ἥρωσι καὶ
 θεοῖς ἀρχηγοὺς καταστήναι τοῦ [πλείστου] γένους
 τῶν ἀνθρώπων, τεκούσας τοὺς δι' ἀρετὴν θεοὺς καὶ
 ἥρωας ὀνομασθέντας, οἷον τὴν πρεσβυτάτην Μαῖαν 15
 Αἰὶ μίγεισαν Ἐρμῆν τεκνῶσαι, πολλῶν εὐρετὴν γενό-
 μενον τοῖς ἀνθρώποις· παραπλησίως δὲ καὶ τὰς
 ἑλλας Ἀτλαντίδας γεννῆσαι παῖδας ἐπιφανεῖς, ὧν
 τοὺς μὲν ἔθνων, τοὺς δὲ πόλεων γενέσθαι κτίστας.
 5 διόπερ οὐ μόνον παρ' ἐνίοις τῶν βαρβάρων, ἀλλὰ 20
 καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι τοὺς πλείστους τῶν ἀρχαιο-
 τάτων ἡρώων εἰς ταύτας ἀναφέρειν τὸ γένος. ὑπάρ-
 ξαι δ' αὐτάς καὶ σώφρονας διαφερόντως, καὶ μετὰ
 τὴν τελευταίαν τυχεῖν ἀθανάτου τιμῆς παρ' ἀνθρώποις
 [καὶ] καθιδρυθείσας ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῇ τῶν Πλει- 25
 ᾶδων προσηγορίᾳ περιληφθείσας. ἐκλήθησαν δὲ αἱ

4 τὸ] τοῦτο τὸ D 9 τοῦ om. D 10 ἀστεροπὴν II
 12 εὐφανεστάτοις II (et Ens. pr. ev. II 2, 46) 13 πλεί-
 στον om. DF 25 καὶ del. Dind. πλιάδων D 26 αἱ
 add. Reiske.

Ἀτλαντίδες καὶ νύμφαι διὰ τὸ τοὺς ἐγγχωρίους
κοινῇ τὰς γυναῖκας νύμφας προσαγορεύειν.

Κρόνον δὲ μυθολογοῦσιν, ἀδελφὸν μὲν Ἄτλαν- 61
τος ὄντα, διαφέροντα δ' ἀσεβείᾳ καὶ πλεονεξίᾳ, γῆ-
5 μαι τὴν ἀδελφὴν Ῥέαν, ἐξ ἧς γεννῆσαι Δία τὸν
230 Ὀλύμπιον ὕστερον ἐπικληθέντα. γεγονέναι δὲ καὶ
ἕτερον Δία, τὸν ἀδελφὸν μὲν Οὐρανοῦ, τῆς δὲ
Κρήτης βασιλεύσαντα, τῇ δόξῃ πολὺν λειπόμενον τοῦ
μεταγενεστέρου. τοῦτον μὲν οὖν βασιλεῦσαι τοῦ 2
10 σύμπαντος κόσμου, τὸν δὲ προγενέστερον, δυναστεύ-
οντα τῆς προειρημένης νήσου, δέκα παῖδας γεννῆσαι
τοὺς ὀνομασθέντας Κούρητας· προσαγορεύσαι δὲ καὶ
τὴν νῆσον ἀπὸ τῆς γυναικὸς Ἰδαίαν, ἐν ᾗ καὶ
τελευτήσαντα ταφῆναι, δεικνυμένου τοῦ τὴν ταφὴν
15 δεξαμένου τόπου μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. οὐ 3
μὴν οἷ γε Κρήτες ὁμολογοῦμενα τούτοις μυθολο-
γοῦσι, περὶ ὧν ἡμεῖς ἐν τοῖς περὶ Κρήτης τὰ κατὰ
μέρος ἀναγράψομεν· δυναστεῦσαι δέ φασι τὸν Κρό-
νον κατὰ Σικελίαν καὶ Λιβύην, ἔτι δὲ τὴν Ἰταλίαν,
20 καὶ τὸ σύνολον ἐν τοῖς πρὸς ἐσπέραν τόποις συστή-
σασθαι τὴν βασιλείαν· παρὰ πᾶσι δὲ φρουραῖς δια-
κατέχειν τὰς ἀκροπόλεις καὶ τοὺς ὀχυροὺς τῶν τόπων
[τούτων]· ἀφ' οὗ δὴ μέχρι τοῦ νῦν χρόνου κατὰ
τε τὴν Σικελίαν καὶ τὰ πρὸς ἐσπέραν νεύοντα μέρος
25 πολλοὺς τῶν ὑψηλῶν τόπων ἀπ' ἐκείνου Κρόνια
προσαγορεύεσθαι. Κρόνου δὲ γενόμενον νῖδον Δία 4
τὸν ἐναντίον τῷ πατρὶ βίον ζηλῶσαι, καὶ παρεχό-
μενον ἑαυτὸν πᾶσιν ἐπιεικῇ καὶ φιλόανθρωπον ὑπὸ

1 καὶ] καὶ αἰ II 16 μυθολογοῦσι] ἱστοροῦσι II
17 κρητῶν D 22 ἰσχυροὺς D 23 τούτων del. Dind.

τοῦ πλήθους πατέρα προσαγορευθῆναι. διαδέξασθαι
 δ' αὐτὸν φασὶ τὴν βασιλείαν οἱ μὲν ἐκουσίως τοῦ
 πατρὸς παραχωρήσαντος, οἱ δ' ὑπὸ τῶν ὄχλων αἰρε-
 θέντα διὰ τὸ μῖσος τὸ πρὸς τὸν πατέρα· ἐπιστρα-
 τεύσαντος δ' ἐπ' αὐτὸν τοῦ Κρόνου μετὰ τῶν Τιτά-
 5 νων κρατῆσαι τῇ μάχῃ τὸν Δία, καὶ κύριον γενόμενον
 τῶν ὄλων ἐπελθεῖν ἅπασαν τὴν οἰκουμένην, εὐερ-
 5 γετοῦντα τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. διενεγκεῖν δ'
 αὐτὸν καὶ σώματος ὁμῶμη καὶ ταῖς ἄλλαις ἀπάσαις
 ἀρεταῖς, καὶ διὰ τοῦτο ταχὺ κύριον γενέσθαι τοῦ 10
 σύμπαντος κόσμου. καθόλου δ' αὐτὸν τὴν ἅπασαν
 σπουδὴν ἔχειν εἰς κόλασιν μὲν τῶν ἀσεβῶν καὶ
 6 πονηρῶν, εὐεργεσίαν δὲ τῶν ὄχλων. ἀνθ' ὧν μετὰ
 τὴν ἐξ ἀνθρώπων μετάστασιν ὀνομασθῆναι μὲν Ζῆνα
 διὰ τὸ δοκεῖν τοῦ καλῶς ζῆν αἴτιον γενέσθαι τοῖς 15
 ἀνθρώποις, καθιδρυθῆναι δ' ἐν τῷ κόσμῳ τῇ τῶν
 εὐκαθόντων τιμῇ, πάντων προθύμως ἀναγορευόν-
 των θεὸν καὶ κύριον εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ σύμπαντος
 κόσμου. τῶν μὲν οὖν παρὰ τοῖς Ἀτλαντίοις θεολο-
 γουμένων τὰ κεφάλαια ταῦτ' ἔστιν. 20

62 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ προειρήκαμεν ἐν τοῖς Αἰγυπτια-
 κοῖς περὶ τῆς τοῦ Διονύσου γενέσεως καὶ τῶν ὑπ'
 αὐτοῦ πραχθέντων ἀκολούθως ταῖς ἐγχαυρίοις ἱστο-
 ρίαις, οἰκεῖον εἶναι διαλαμβάνομεν προσθεῖναι τὰ
 μυθολογούμενα περὶ τοῦ θεοῦ τούτου παρὰ τοῖς 25
 2 Ἕλλησι. τῶν δὲ παλαιῶν μυθογράφων καὶ ποιητῶν
 περὶ Διονύσου γεγραφότων ἀλλήλοις ἀσύμφωνα καὶ
 πολλοὺς καὶ τερατώδεις λόγους καταβεβλημένων, 231

2 φασὶ om. CF ἐκόντος II (et Eus. pr. ev. II 2, 49)
 13 ὄχλων] ἀγαθῶν Eus. l. c. 19 μυθολογουμένων D

δυσχερές ἐστὶν ὑπὲρ τῆς γενέσεως τοῦ θεοῦ τούτου
καὶ τῶν πράξεων καθαρῶς εἶπεν. οἱ μὲν γὰρ ἓνα
Διόνυσον, οἱ δὲ τρεῖς γεγονέναι παραδεδώκασιν,
εἰς δ' οἱ γένεσιν μὲν τούτου ἀνθρωπόμορφον μὴ
5 γεγονέναι τὸ παράπαν ἀποφαινόμενοι, τὴν δὲ τοῦ
οἴνου δόσιν Διόνυσον εἶναι νομίζοντες. διόπερ ἡμεῖς 3
τῶν παρ' ἐκάστοις λεγομένων τὰ κεφάλαια πειρασό-
μεθα συντόμως ἐπιδραμεῖν.

Οἱ τοίνυν φυσιολογοῦντες περὶ τοῦ θεοῦ τού-
10 του καὶ τὸν ἀπὸ τῆς ἀμπέλου καρπὸν Διόνυσον
ὀνομάζοντές φασὶ τὴν γῆν αὐτομάτως μετὰ τῶν ἄλ-
λων φυτῶν ἐνεγκεῖν τὴν ἄμπελον, ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀρχῆς
ὑπὸ τινος εὗρετοῦ φυτευθῆναι. τεκμήριον δ' εἶναι 4
τούτου τὸ μέχρι τοῦ νῦν ἐν πολλοῖς τόποις ἀγρίαις
15 ἀμπέλους φύεσθαι, καὶ καρποφορεῖν αὐτὰς παρα-
πλησίως ταῖς ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης ἐμπειρίας χει-
ρουργομέναις. διμήτορα δὲ τὸν Διόνυσον ὑπὸ τῶν 5
παλαιῶν ὀνομάσθαι, μῖα μὲν καὶ πρώτη γενέσεως
ἀριθμουμένης ὅταν τὸ φυτὸν εἰς τὴν γῆν τεθῇ
20 λαμβάνη τὴν αὐξησιν, δευτέρας δ' ὅταν βρῇθῃ καὶ
τοὺς βότρυς πεπαίνη, ὥστε τὴν μὲν ἐκ γῆς, τὴν
δ' ἐκ τῆς ἀμπέλου γένεσιν τοῦ θεοῦ νομίζεσθαι.
παραδεδωκότων δὲ τῶν μυθογράφων καὶ τρίτην 6
γένεσιν, καθ' ἣν φασὶ τὸν θεὸν ἐκ Διὸς καὶ Δήμη-
25 τρος τεκνωθέντα διασπασθῆναι μὲν ὑπὸ τῶν γηγε-
νῶν καὶ καθεψηθῆναι, πάλιν δ' ὑπὸ τῆς Δήμητρος
τῶν μελῶν συναρμολογῆναι ἐξ ἀρχῆς νέον γεννη-

2 καθαρῶς om. CF 4 μὴ] μήτε D, μηδὲ A 5 ἀπο-
φαίνονται D 12 τὴν] καὶ τὴν A 17 τὸν om. vulg.
20 βρῇθῃ] καρποφορῇ CF 22 ὀνομάζεσθαι D 27 γεννη-
θῆναι vulg.

θῆναι, εἰς φυσικὰς τινὰς αἰτίας μετάρουσι τοὺς
 7 τοιοῦτους λόγους. Διὸς μὲν γὰρ καὶ Διμήτρος αὐτὸν
 λέγεσθαι διὰ τὸ τὴν ἔμπελον ἐκ τε γῆς καὶ ὕμβρων
 λαμβάνουσιν τὴν αὐξησιν καρποφορεῖν τὸν ἐκ τοῦ
 βότρυος ἀποθλιβόμενον οἶνον· τὸ δ' ὑπὸ τῶν γηγε- 5
 νῶν νέον ὄντα διασπασθῆναι δηλοῦν τὴν ὑπὸ τῶν
 γεωργῶν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν, [διὰ τὸ τοὺς
 ἀνθρώπους τὴν γῆν Διμήτρον νομίζειν·] τὴν δὲ
 καθέψησιν τῶν μελῶν μεμυθοποιηθῆναι διὰ τὸ τοὺς
 πλείστους ἔψειν τὸν οἶνον καὶ μίσγοντας εὐωδεστέ- 10
 ραν αὐτοῦ καὶ βελτίονα τὴν φύσιν κατασκευάζειν.
 τὸ δὲ τὰ ὑπὸ τῶν γηγενῶν λυμανθέντα τῶν μελῶν
 ἀρμολογούμενα πάλιν ἐπὶ τὴν προγεγενημένην φύσιν
 ἀποκαθίστασθαι παρεμφαίνειν ὅτι πάλιν ἡ γῆ τὴν
 τρυγηθεῖσαν ἔμπελον καὶ τμηθεῖσαν ταῖς κατ' ἔτος 15
 ὥραις εἰς τὴν προὔπαρξασαν ἐν τῷ καρποφορεῖν
 ἀκμὴν ἀποκαθίστησι. καθόλου γὰρ ὑπὸ τῶν ἀρ-
 χαίων ποιητῶν καὶ μυθογράφων τὴν Διμήτρον γῆν
 8 μητέρα προσαγορεύεσθαι. σύμφωνα δὲ τοῦτοις εἶναι
 τὰ τε δηλούμενα διὰ τῶν Ὀρφικῶν ποιημάτων καὶ 20
 τὰ παρεισαγόμενα κατὰ τὰς τελετάς, περὶ ὧν οὐ
 9 θέμις τοῖς ἀμνήτοις ἱστορεῖν τὰ κατὰ μέρος. ὁμοίως
 δὲ καὶ τὴν ἐκ Σεμέλης γένεσιν εἰς φυσικὰς ἀρχὰς
 ἀνάγουσιν, ἀποφαινόμενοι Θωῶνην ὑπὸ τῶν ἀρχαίων
 τὴν γῆν ὀνομάσθαι, καὶ τεθεῖσθαι τὴν προσηγορίαν 232
 [καὶ] Σεμέλην μὲν ἀπὸ τοῦ σεμνὴν εἶναι τῆς θεοῦ 26

1 ἀνάγουσι II 8 τε] τῆς D ὕμβρων CF 7 διὰ —
 νομίζειν del. Reiske 10 καὶ μίσγοντας om. II 11 κατα-
 σκευάζοντας II 12 τὸ δὲ τὰ Dindorf, τὰ δ' libri 14 πάλιν
 ὅτι vulg.; πάλιν del. Dind. 25 τὴν περ.] διττὴν περ.
 Wurm 26 καὶ del. Eich.

ταύτης τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τιμὴν, Θυνώνην δ' ἀπὸ
 τῶν θυομένων αὐτῇ θυσιῶν καὶ θυηλῶν. δις δ' 10
 αὐτοῦ τὴν γένεσιν ἐκ Διὸς παραδεδόσθαι διὰ τὸ
 δοκεῖν μετὰ τῶν ἄλλων ἐν τῷ κατὰ τὸν Δευκαλίωνα
 5 κατακλυσμῷ φθαρῆναι καὶ τούτους τοὺς καρπούς,
 καὶ μετὰ τὴν ἐπομβρίαν πάλιν ἀναφύντων ὥσπερ
 δευτέραν ἐπιφάνειαν ταύτην ὑπάρχει τοῦ θεοῦ παρ'
 ἀνθρώποις, καθ' ἣν ἐκ τοῦ Διὸς μῆροῦ γενέσθαι
 πάλιν τὸν θεὸν [τοῦτον] μεμυθοποιήσθαι. οἱ μὲν
 10 οὖν τὴν χρεῖαν καὶ δύνανται τοῦ κατὰ τὸν οἶνον
 εὐρήματος ἀποφαινόμενοι Διόνυσον ὑπάρχειν τοι-
 αῦτα περὶ αὐτοῦ μυθολογοῦσι. τῶν δὲ μυθογρά- 63
 φων οἱ σωματοειδῆ τὸν θεὸν παρεισάγοντες τὴν
 μὲν εὐρεσιν τῆς ἀμπέλου καὶ φυτεῖαν καὶ πᾶσαν
 15 τὴν περὶ τὸν οἶνον πραγματείαν συμφώνως αὐτῷ
 προσάπτουσι, περὶ δὲ τοῦ πλείους γεγενῆσθαι Διο-
 νύσου ἀμφισβητοῦσιν. ἔνιοι μὲν γὰρ ἓνα καὶ τὸν 2
 αὐτὸν ἀποφαίνονται γενέσθαι τὸν τε καταδείξαντα
 τὰ κατὰ τὰς οἶνοποιίας καὶ συγκομιδὰς τῶν ξυλλί-
 20 νων καλουμένων καρπῶν καὶ τὸν στρατευσάμενον
 ἐπὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, ἔτι δὲ τὸν τὰ μυστήρια
 καὶ τελετὰς καὶ βακχείας εἰσηγησάμενον· ἔνιοι δέ,
 καθάπερ προείπον, τρεῖς ὑποστησάμενοι γεγενῆσθαι
 κατὰ διεστηκότας χρόνους, ἑκάστῳ προσάπτουσιν
 25 ἰδίᾳς πράξεις· καὶ φασὶ τὸν μὲν ἀρχαιότατον Ἴνδον 3
 γεγενῆσθαι, καὶ τῆς χώρας αὐτομάτως διὰ τὴν εὐ-
 κρασίαν φερούσης πολλὴν ἔμπελον πρῶτον τοῦτον
 ἀποθλῖψαι βότρυας καὶ τὴν χρεῖαν τῆς περὶ τὸν

οἶνον φύσεως ἐπινοῆσαι, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν σύκων
καὶ τῶν ἄλλων ἀκροδρύων τὴν καθήκονσαν ἐπιμέ-
λειαν ποιήσασθαι, καὶ καθόλου τὰ πρὸς τὴν συγκο-
μιδὴν καὶ παραάθειςιν τούτων τῶν καρπῶν ἐπινοῆσαι.
τὸν αὐτὸν δὲ καὶ καταπώγωνα λέγουσι γενέσθαι 5
διὰ τὸ τοῖς Ἰνδοῖς νόμιμον εἶναι μέχρι τῆς τελευτῆς
4 ἐπιμελῶς ὑποτρέφειν τοὺς πώγωνας. τὸν δ' οὖν
Διόνυσον ἐπελθόντα μετὰ στρατοπέδου πᾶσαν τὴν
οἰκουμένην διδάξαι τὴν τε φυτεῖαν τῆς ἀμπέλου
καὶ τὴν ἐν ταῖς ληνοῖς ἀπόθλιψιν τῶν βοτρυῶν. 10
ἀφ' οὗ Ἀθηναῖον αὐτὸν ὀνομασθῆναι. ὁμοίως δὲ
καὶ τῶν ἄλλων εὐρημάτων μεταδόντα πᾶσι τυχεῖν
αὐτὸν μετὰ τὴν ἐξ ἀνθρώπων μετὰστασιν ἀθανάτου
5 τιμῆς παρὰ τοῖς εὖ παθοῦσιν. δείκνυσθαι δὲ παρ'
Ἰνδοῖς μέχρι τοῦ νῦν τὸν τε τόπον ἐν ᾧ συνέβη 15
γενέσθαι τὸν θεὸν καὶ προσηγορίας πόλεων ἀπ'
αὐτοῦ κατὰ τὴν τῶν ἐγχωρίων διάλεκτον· καὶ πολλὰ
ἕτερα διαμένειν ἀξιόλογα τεκμήρια τῆς παρ' Ἰνδοῖς
64 γενέσεως, περὶ ὧν μακρὸν ἂν εἴη γράφειν. δεύτε-
ρον δὲ μυθολογοῦσι γενέσθαι Διόνυσον ἐκ Διὸς 20
καὶ Φερσεφόνης, ὥς δέ τινες, ἐκ Δήμητρος. τοῦτον
δὲ παρεισάγουσι πρῶτον βοῦς ὑπ' ἄροτρον ζεύξαι,
τὸ πρὸ τοῦ ταῖς χειρὶ τῶν ἀνθρώπων τὴν γῆν
κατεργαζομένων. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα φιλοτέχνως 23
ἐπινοῆσαι τῶν πρὸς τὴν γεωργίαν χρησίμων, δι' 25

1 τῶν Dindorf, τὴν τῶν libri 2 τῶν] τὴν τῶν C
ἐπιμέλειαν Dindorf, ἐπιμέλειαν καὶ παραδόξον παραδοσιν D,
ἐπιμέλειαν καὶ παραδοσιν II 4 καὶ παραθέσιν add.
Dind. ἐπινοῆσαι] διὸ καὶ ληναῖον ὀνομασθῆναι add. co-
dices 5 γενέσθαι om. II 16 ἀπ' Dindorf, ὑπ' codices
20 γενέσθαι om. D 23 τοῦ] τούτου D

ὧν ἀπολυθῆναι τοὺς ὄχλους τῆς πολλῆς κακοπα-
 θείας· ἀνθ' ὧν τοὺς εὖ παθόντας ἀπονείμει τιμὰς 2
 ἰσοθέους αὐτῷ καὶ θυσίας, προθύμως ἀπάντων ἀν-
 θρώπων διὰ τὸ μέγεθος τῆς εὐεργεσίας ἀπονειμάν-
 5 των τὴν ἀθανασίαν. παράσημον δ' αὐτῷ ποιῆσαι
 κέρατα τοὺς κατασκευάζοντας τὰς γραφὰς ἢ τοὺς
 ἀνδριάντας, ἅμα μὲν δηλοῦντας ἑτέραν Διονύσου
 φύσιν, ἅμα δὲ ἀπὸ τῆς περὶ τὸ ἄροτρον εὐρέσεως
 ἐμφαίνοντας τὸ μέγεθος τῆς ἐπινοηθείσης τοῖς γε-
 10 ωργοῖς εὐχρηστίας. τρίτον δὲ γενέσθαι Διόνυσόν 3
 φασιν ἐν Θήβαις ταῖς Βοιωτίαις ἐκ Διὸς καὶ Σεμέ-
 λης τῆς Κάδμου. μυθολογοῦσι γὰρ ἐρασθέντα Δία
 μιγῆναι πλεονάκεις αὐτῇ διὰ τὸ κάλλος, τὴν δ' Ἥραν
 ζηλοτυποῦσαν καὶ βουλομένην τιμωρίᾳ περιβαλεῖν
 15 τὴν ἄνθρωπον, ὁμοιωθῆναι μὲν τινι τῶν ἀποδοχῆς
 τυγχάνουσῶν παρ' αὐτῇ γυναικῶν, παρακρούσασθαι
 δὲ τὴν Σεμέλην· εἰπεῖν γὰρ πρὸς αὐτήν ὅτι καθή- 4
 κον ἦν τὸν Δία μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας τε καὶ
 τιμῆς ποιεῖσθαι τὴν ὁμιλίαν ἥπερ χρᾶται κατὰ τὴν
 20 πρὸς τὴν Ἥραν συμπεριφορὰν. διὸ καὶ τὸν μὲν
 Δία, τῆς Σεμέλης ἀξιούσης τυγχάνειν τῶν ἴσων
 Ἥρᾳ τιμῶν, παραγενέσθαι μετὰ βροντῶν καὶ κεραυ-
 νῶν, τὴν δὲ Σεμέλην οὐχ ὑπομείνας τὸ μέγεθος
 τῆς περιστάσεως τελευτῆσαι καὶ τὸ βρέφος ἐκτρώσαι
 25 πρὸ τοῦ καθήκοντος χρόνου. καὶ τοῦτο μὲν τὸν 5
 Δία ταχέως εἰς τὸν ἑαυτοῦ μηρὸν ἐγκρῦψαι· μετὰ
 δὲ ταῦτα τοῦ κατὰ φύσιν τῆς γενέσεως χρόνου τὴν

7 ἑτέρου CF 10 γενέσθαι] λέγεσθαι D 15 ὁμοιω-
 θῆναι vulg. 16 αὐτῆς CF 18 αὐτῆς om. CF 27 τὴν
 om. CF.

τελείαν αὔξησιν ποιήσαντος ἀπενεργεῖν τὸ βρέφος
 6 εἰς Νῦσαν τῆς Ἀραβίας. ἐνταῦθα δ' ὑπὸ νυμφῶν
 τραφέντα τὸν παῖδα προσαγορευθῆναι μὲν ἀπὸ τοῦ
 πατρὸς καὶ τοῦ τόπου Διδύμους, γενόμενον δὲ τῷ
 κάλλει διάφορον τὸ μὲν πρῶτον ἐν χορείαις καὶ 8
 γυναικῶν θιάσοις καὶ παντοδαπῇ τρυφῇ καὶ παιδιᾷ
 διατελεῖν· μετὰ δὲ ταῦτα στρατόπεδον ἐκ τῶν γυναι-
 κῶν συναγαγόντα καὶ θύρσοις καθοπλίσαντα στρα-
 7 τεῖαν ἐπὶ πᾶσαν ποιήσασθαι τὴν οἰκουμένην. κατα-
 δεῖξαι δὲ καὶ τὰ περὶ τὰς τελετὰς καὶ μεταδοῦναι 10
 τῶν μυστηρίων τοῖς εὐσεβέσι τῶν ἀνθρώπων καὶ
 δίκαιον βίον ἀσκοῦσι, πρὸς δὲ τοῦτοις πανταχοῦ
 πανηγύρεις ἔγειν καὶ μουσικοὺς ἄγῳνας συντελεῖν,
 καὶ τὸ σύνολον συλλύοντα τὰ νείκη τῶν ἔθνων καὶ
 πόλεων ἀντὶ τῶν στάσεων καὶ τῶν πολέμων ὁμόνοιαν 15
 65 καὶ πολλὴν εἰρήνην κατασκευάζειν. διαβοηθείσης
 δὲ κατὰ πάντα τόπον τῆς τοῦ θεοῦ παρουσίας, καὶ
 διότι πᾶσιν ἐπιεικῶς προσφερόμενος πολλὰ συμ-
 βάλλεται πρὸς τὴν ἐξημέρωσιν τοῦ κοινοῦ βίου,
 πανδημεὶ συναντᾶν αὐτῷ καὶ προσδέχεσθαι μετὰ 20
 2 πολλῆς χαρᾶς. ὀλίγων δ' ὄντων τῶν δι' ὑπερη-
 φανίαν καὶ ἀσέβειαν καταφρονούντων καὶ φασκόντων
 τὰς μὲν βάκχας δι' ἀκρασίαν αὐτὸν περιάγεσθαι,
 τὰς δὲ τελετὰς καὶ τὰ μυστήρια φθορᾶς ἕνεκα τῶν 234
 ἄλλοτρίων γυναικῶν καταδεικνύειν, κολάζεσθαι τοὺς 25
 8 τοιούτους ὑπ' αὐτοῦ παραχρῆμα. ἐνίστε γὰρ τῇ τῆς
 θείας φύσεως ὑπεροχῇ χρώμενον τιμωρεῖσθαι τοὺς
 ἀσεβεῖς, ποτὲ μὲν αὐτοῖς ἐμβάλλοντα μανίαν, ποτὲ

13 πανηγύρεις ἔγειν πανταχοῦ D 14 τὰ Bekker,
 τὰ τε libri 16 κατασκευάζειν Π 27 θείας om. vulg.

δὲ ταῖς τῶν γυναικῶν χερσὶ ζῶντας διαμελίζοντα·
 ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ τῆς στρατηγικῆς ἐπινοίας παρα-
 δόξως ἀναιρεῖν τοὺς ἐναντιοπραγοῦντας. ἀναδιδόναι
 γὰρ ταῖς βάκχαις ἀντὶ τῶν θυρσῶν λόγχας τῷ κιττῷ
 5 κεκαλυμμένας τὴν ἀκμὴν τοῦ σιδήρου· διὸ καὶ τῶν
 βασιλέων διὰ τὴν ἄγνοιαν καταφρονούντων ὥς ἂν
 γυναικῶν, καὶ διὰ τοῦτ' ἀπαρασκεύων ὄντων, ἀνελ-
 πίστως ἐπιτιθέμενον κατακοντίζειν. τῶν δὲ κολα- 4
 σθέντων ὑπ' αὐτοῦ φασιν ἐπιφανεστάτους εἶναι
 10 Πενθέα μὲν παρὰ τοῖς Ἑλλήσι, Μύρρανον δὲ τὸν
 βασιλέα παρ' Ἰνδοῖς, Λυκοῦργον δὲ παρὰ τοῖς Θραξί.
 μυθολογοῦσι γὰρ τὸν Διόνυσον ἐκ τῆς Ἀσίας μέλ-
 λοντα τὴν δύναμιν διαβιβάζειν εἰς τὴν Εὐρώπην,
 συνθέσθαι φιλίαν πρὸς Λυκοῦργον τὸν Θράκης
 15 βασιλέα τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ· διαβιβάσαντος δὲ
 αὐτοῦ πρώτας τὰς βάκχας ὥς εἰς φιλίαν χώραν,
 τὸν μὲν Λυκοῦργον παραγγεῖλαι τοῖς στρατιώταις
 νυκτὸς ἐπιθέσθαι καὶ τὸν τε Διόνυσον καὶ τὰς
 μαινάδας πάσας ἀνελεῖν, τὸν δὲ Διόνυσον παρὰ
 20 τινος τῶν ἐγγωρίων, ὃς ἑκαλεῖτο Χάροψ, μαθόντα
 τὴν ἐπιβουλὴν καταπλαγῆναι διὰ τὸ τὴν δύναμιν
 ἐν τῷ πέραν εἶναι, παντελῶς δ' ὀλίγους αὐτῷ τῶν
 φίλων συνδιαβεβηκέναι. διόπερ' ἰάθρα τούτου δια- 5
 πλεύσαντος πρὸς τὸ σφέτερον στρατόπεδον, τὸν μὲν
 25 Λυκοῦργόν φασιν ἐπιθέμενον ταῖς μαινάσιν ἐν τῷ
 καλουμένῳ Νυσίῳ πάσας ἀποκτείνει, τὸν δὲ Διόνυ-
 σον περαιώσαντα τὰς δυνάμεις μάχῃ κρατῆσαι τῶν
 Θρακῶν, καὶ τὸν Λυκοῦργον ζωργήσαντα τυφλῶσαι

5 διὸ om. II 14 τὸν Θράκης — 17 Λυκοῦργον om. AD
 19 μαινάδας] βάκχας D 20 Θάροψ II 22 ἐν] μὲν ἐν f.

τε καὶ πᾶσαν αἰκίαν εἰσενεγκάμενον ἀνασταυρῶσαι.
 6 μετὰ δὲ ταῦτα τῷ μὲν Χάροπι χάριν ἀποδιδόντα
 τῆς εὐεργεσίας παραδοῦναι τὴν τῶν Θορακῶν βασι-
 λείαν καὶ διδάξαι τὰ κατὰ τὰς τελετὰς ὄργια· Χάρο-
 πος δ' υἱὸν γενόμενον Οἰάγρον παραλαβεῖν τὴν τε 5
 βασιλείαν καὶ τὰς ἐν τοῖς μυστηρίοις παραδεδομένους
 τελετὰς, ἃς ὕστερον Ὀρφέα τὸν Οἰάγρου μαθόντα
 παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ φύσει καὶ παιδείᾳ τῶν ἀπάν-
 των διενεγκόντα, πολλὰ μεταθεῖναι τῶν ἐν τοῖς
 ὀργίοις· διὸ καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Διονύσου γενομένας 10
 7 τελετὰς Ὀρφικὰς προσαγορευθῆναι. τῶν δὲ ποιη-
 τῶν τινες, ὧν ἐστὶ καὶ Ἀντίμαχος, ἀποφαίνονται
 τὸν Ἀνκουργον οὐ Θοράκης, ἀλλὰ τῆς Ἀραβίας γε-
 γονέναι βασιλέα, καὶ τῷ τε Διονύσῳ καὶ ταῖς βᾶκ-
 χαις τὴν ἐπίθεσιν ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἀραβίαν Νύσῃ 238
 πεποιῆσθαι. τὸν δ' οὖν Διόνυσόν φασὶ κολάσαντα 16
 μὲν τοὺς ἄσεβεις, ἐπεικῶς δὲ προσενεχθέντα τοῖς
 ἄλλοις ἀνθρώποις, ἐκ τῆς Ἰνδικῆς ἐπ' ἐλέφαντος
 8 τὴν εἰς Θήβας ἐπάνοδον ποιήσασθαι. τριετοὺς δὲ
 διαγεγενημένου τοῦ σύμπαντος χρόνου, φασὶ τοὺς 20
 Ἕλληνας ἀπὸ ταύτης τῆς αἰτίας ἄγειν τὰς τριετηρί-
 δας. μυθολογοῦσι δ' αὐτὸν καὶ λαφύρων ἡθροί-
 κота πληθὸς ὥς ἂν ἀπὸ τηλικαύτης στρατείας, πρῶ-
 τον τῶν ἀπάντων καταγαγεῖν θρίαμβον εἰς τὴν
 πατρίδα. 25

66 Αὗται μὲν οὖν αἱ γενέσεις συμφωνοῦνται μά-
 λιστα παρὰ τοῖς παλαιοῖς· ἀμφισβητοῦσι δὲ καὶ πό-
 λεις οὐκ ὀλίγαι Ἑλληνίδες τῆς τούτου τεκνώσεως·

1 προσενεγκ. Hertlein 2 Χάροπι II ἀποδόντα II 4 Ὀά-
 ροπος II 5 τε om. D 6 τελετὰς παρ. vulg. 24 τῶν] τὸν vulg.

καὶ γὰρ Ἥλαιοι καὶ Νάξιοι, πρὸς δὲ τούτοις οἱ τὰς
 Ἑλευθερὰς οἰκοῦντες καὶ Τήιοι καὶ πλείους ἕτεροι
 παρ' ἑαυτοῖς ἀποφαίνονται τεκνωθῆναι. καὶ Τήιοι 2
 μὲν τεκμήριον φέρουσι τῆς παρ' αὐτοῖς γενέσεως
 5 τοῦ θεοῦ τὸ μέχρι τοῦ νῦν τεταγμένοις χρόνοις ἐν
 τῇ πόλει πηγὴν αὐτομάτως ἐκ τῆς γῆς οἴνου φεῖν
 εὐωδίᾳ διαφέροντος· τῶν δ' ἄλλων οἱ μὲν ἱερὰν
 Διονύσου δεικνύουσι τὴν χώραν, οἱ δὲ ναοὺς καὶ
 τεμένη διαφερόντως ἐκ παλαιῶν χρόνων αὐτῷ καθι-
 10 δορυμένα. καθόλου δ' ἐν πολλοῖς τόποις τῆς οἰκου- 3
 μένης ἀπολελοιπότες τοῦ θεοῦ σημεῖα τῆς ἰδίας
 εὐεργεσίας ἅμα καὶ παρουσίας, οὐδὲν παράδοξον
 ἐκάστους νομίζειν οἰκειότητά τινα γεγονέναι τῷ Διο-
 νύσῳ πρὸς τὴν ἑαυτῶν πόλιν τε καὶ χώραν. μαρ-
 15 τυρεῖ δὲ τοῖς ὕφ' ἡμῶν λεγομένοις καὶ ὁ ποιητῆς
 ἐν τοῖς ὕμνοις, λέγων περὶ τῶν ἀμφισβητούντων
 τῆς τούτου γενέσεως καὶ ἅμα τεκνωθῆναι παρεια-
 ἄγων αὐτὸν ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἀραβίαν Νύσῃ,
 οἱ μὲν γὰρ Δρακάνῳ σ', οἱ δ' Ἰκάρῳ ἡγεμοέσση
 20 φάσ', οἱ δ' ἐν Νάξῳ, δῖον γένος, εἰραφιῶτα,
 οἱ δὲ σ' ἐπ' Ἀλφειῷ ποταμῷ βαθυδινῇντι
 κυσαμένην Σεμέλῃν τεκέειν Διὶ τερπικεραυνῷ,
 ἄλλοι δ' ἐν Θήβησιν, ἄναξ, σε λέρουσι γενέσθαι,
 ψευδόμενοι· σὲ δ' ἔτικτε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 25 πολλὸν ἅπ' ἀνθρώπων κρύπτων λευκώλενον Ἥρην.
 ἔστι δέ τις Νύση, ὑπατον ὄρος, ἀνθέον ὕλη,
 τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτωιο ῥοάων.

6 αὐτομάτην II 14 τε om. CF 15 λεγομένοις
 om. II 19 οἱ μὲν . . σ'] ἄλλοι μὲν γὰρ διαικισσάσσε D
 20 φάσ' Rhod., φασίν codices 22 totum versum om. II
 26 δὲ τῆς Νύσης ἄβατον ορος II.

- 4 οὐκ ἄγνωσθ' ὅτι καὶ τῶν τὴν Λιβύην νεμομένων
οἱ παρὰ τὸν ὠκεανὸν οἰκοῦντες ἀμφισβητοῦσι τῆς
τοῦ θεοῦ γενέσεως, καὶ τὴν Νῦσαν καὶ τἄλλα τὰ
περὶ αὐτοῦ μυθολογούμενα παρ' ἑαυτοῖς δεικνύουσι
γεγενημένα, καὶ πολλὰ τεκμήρια τούτων μέχρι τοῦ 5
καθ' ἡμᾶς βίου διαμένειν κατὰ τὴν χώραν φασί·
πρὸς δὲ τούτοις ὅτι πολλοὶ τῶν παλαιῶν παρ' Ἑλ-
λησι μυθογράφων καὶ ποιητῶν συμφωνούμενα τού-
τοις ἱστοροῦσι καὶ τῶν μεταγενεστέρων συγγραφέων 231
5 οὐκ ὀλίγοι. διόπερ, ἵνα μηδὲν παραλείπωμεν τῶν 10
ἱστορημένων περὶ Διονύσου, διέξιμεν ἐν κεφαλαίοις
τὰ παρὰ τοῖς Λίβυσι λεγόμενα καὶ τῶν Ἑλληνικῶν
συγγραφέων ὅσοι τούτοις σύμφωνα γεγράφασι καὶ
Διονυσίῳ τῷ συνταξαμένῳ τὰς παλαιὰς μυθοποιίας.
6 οὗτος γὰρ τὰ τε περὶ τὸν Διόνυσον καὶ τὰς Ἄμα- 15
ζόνας, ἔτι δὲ τοὺς Ἀργοναύτας καὶ τὰ κατὰ τὸν
Ἰλιακὸν πόλεμον πραχθέντα καὶ πόλλ' ἕτερα συν-
τέτακται, παρατιθεῖς τὰ ποιήματα τῶν ἀρχαίων, τῶν
τε μυθολόγων καὶ τῶν ποιητῶν.
- 67 Φησὶ τοίνυν παρ' Ἑλλήσι πρῶτον εὐρετὴν γε- 20
νέσθαι Δίονον θυθμῶν καὶ μέλους, ἔτι δὲ Κάδμου
κομίσαντος ἐκ Φοινίκης τὰ καλούμενα γράμματα
πρῶτον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μεταθεῖναι διάλεκτον,
καὶ τὰς προσηγορίας ἐκάστω τάξαι καὶ τοὺς χαρα-
κτήρας διατυπῶσαι. κοινῇ μὲν οὖν τὰ γράμματα 25
Φοινίκεια κληθῆναι διὰ τὸ παρὰ τοὺς Ἑλληνας ἐκ
Φοινίκων μετενεχθῆναι, ἰδίᾳ δὲ τῶν Πελασγῶν

7 παρ'] τῶν παρ' D 8 σύμφωνα F 10 παραλείπωμεν D
11 ἱστορουμένων D 14 τῷ συνταξαμένῳ om. D μυθολο-
γίας D 17 συντάξας CF 26 φοινικῆα D, φοινίκια CF.

πρώτων χρησαμένων τοῖς μετατεθείσιν χαρακτηῖρσι
 Πελασγικὰ προσαγορευθῆναι. τὸν δὲ Αἰνὸν ἐπὶ 2
 ποιητικῇ καὶ μελωδίᾳ θαυμασθέντα μαθητὰς σκεῖν
 πολλοὺς, ἐπιφανεστάτους δὲ τρεῖς, Ἡρακλέα, Θάμυ-
 5 ραν, Ὀρφέα. τούτων δὲ τὸν μὲν Ἡρακλέα κιθαρί-
 ζειν μανθάνοντα διὰ τὴν τῆς ψυχῆς βραδυτῆτα μὴ
 δύνασθαι δέξασθαι τὴν μάθησιν, ἐπειδ' ὑπὸ τοῦ
 Αἰνὸς πληγαῖς ἐπιτιμηθέντα διοργανθῆναι καὶ τῇ
 10 κιθάρᾳ τὸν διδάσκαλον πατάξαντα ἀποκτείναι, Θά- 3
 μύραν δὲ φύσει διαφόρῳ κεχορηγημένον ἐκπονῆσαι
 τὰ περὶ τὴν μουσικὴν, καὶ κατὰ τὴν ἐν τῷ μελω-
 δεῖν ὑπεροχὴν φάσκειν ἑαυτὸν τῶν Μουσῶν ἐμμε-
 λέστερον ᾄδειν. διὸ καὶ τὰς θεὰς αὐτῷ χολωθείσας
 τὴν τε μουσικὴν ἀφελέσθαι καὶ πηρᾶσαι τὸν ἄνδρα,
 15 καθάπερ καὶ τὸν Ὀμηρον τούτοις προσμαρτυρεῖν
 λέγοντα

ἔνθα τε Μοῦσαι

ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήικα παῦσαν ἀοιδῆς,
 καὶ ἔτι

20 αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
 θεσπεσίην ἀφέλοντο καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.
 περὶ δὲ Ὀρφέως τοῦ τρίτου μαθητοῦ τὰ κατὰ μέρος 4
 ἀναγράφομεν, ὅταν τὰς πράξεις αὐτοῦ διεξίλωμεν.
 τὸν δ' οὖν Αἰνὸν φασὶ τοῖς Πελασγικοῖς γράμμασι
 25 συνταξάμενον τὰς τοῦ πρώτου Διονύσου πράξεις καὶ
 τὰς ἄλλας μυθολογίας ἀπολιπεῖν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν.
 237 ὁμοίως δὲ τούτοις χρῆσασθαι τοῖς Πελασγικοῖς γράμ- 5

4 et 9 Θάμυριν CF 5 Ὀρφέα] καὶ Ὀρφέα vulg.
 11 κατὰ] τὰ κατὰ D 12 ἑαυτὸν] δ' αὐτὸν D 14 τὸν
 ἄνδρα om. II 19 καὶ ἔτι om. D 22 τὰ add. Dind.

μασι τὸν Ὀρφέα καὶ Προναπίδην τὸν Ὀμήρου διδά-
 σκαλον, εὐφυῇ γεγυότα μελοποιόν· πρὸς δὲ τούτοις
 Θυμοίτην τὸν Θυμοίτου τοῦ Λαομέδοντος, κατὰ τὴν
 ἡλικίαν γεγυότα τὴν Ὀρφέως, πλανηθῆναι κατὰ
 πολλοὺς τόπους τῆς οἰκουμένης, καὶ παραβαλεῖν τῆς 5
 Λιβύης εἰς τὴν πρὸς ἑσπέραν χώραν ἕως ὠκεανοῦ·
 θεάσασθαι δὲ καὶ τὴν Νῦσαν, ἐν ἣ μυθολογοῦσιν
 οἱ ἐγχώριοι ἀρχαῖοι τραφῆναι τὸν Διόνυσον, καὶ
 τὰς κατὰ μέρος τοῦ θεοῦ τούτου πράξεις μαθόντα
 παρὰ τῶν Νυσαέων συντάξασθαι τὴν Φρυγίαν ὄνο- 10
 μαζομένην ποιήσιν, ἀρχαῖοις τῇ τε διαλέκτῳ καὶ
 68 τοῖς γράμμασι χρησάμενον. φησὶ δ' οὖν Ἀμμωνα
 βασιλεύοντα τοῦ μέρους τῆς Λιβύης Οὐρανοῦ γῆμαι
 θυγατέρα τὴν προσαγορευομένην Ῥέαν, ἀδελφὴν
 οὖσαν Κρόνου τε καὶ τῶν ἄλλων Τιτάνων. ἐπλέοντα 15
 δὲ τὴν βασιλείαν εὐρεῖν πλησίον τῶν Κεραυνίων
 καλουμένων ὄρων παρθένον τῷ κάλλει διαφέρουσαν
 2 Ἀμάλθειαν ὄνομα. ἐρασθέντα δ' αὐτῆς καὶ πλησιά-
 σαντα γεννῆσαι παῖδα τῷ τε κάλλει καὶ τῇ ῥώμῃ
 θαυμαστόν, καὶ τὴν μὲν Ἀμάλθειαν ἀποδεῖλαι κυρίαν 20
 τοῦ σύνεγγυς τόπου παντός, ὅντος τῷ σχήματι παρα-
 πλησίον κέρατι βοός, ἀφ' ἧς αἰτίας Ἑσπέρου κέρας
 προσαγορευθῆναι· διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας
 εἶναι πλήρη παντοδαπῆς ἀμπέλου καὶ τῶν ἄλλων
 3 δένδρων τῶν ἡμέρους φερόντων καρπούς. τῆς δὲ 25
 προειρημένης γυναικὸς τὴν δυναστείαν παραλαβού-

1 προναπίδην D 4 τὴν D, τοῦ vulg. 5 καὶ παρα-
 βαλεῖν — 6 χώραν om. C 6 χώραν Rhod., χώραν τῆς
 οἰκουμένης codices 8 ἀρχαῖοι f. del. 11 ἀρχαίκοις
 Dindorf, ἀρχαίκοις libri (cf. 12, 3) 13 τοῦ om. CF 18
 Ἀμάλθειαν codices (ut infra).

σης, ἀπὸ ταύτης τὴν χώραν Ἀμαλθείας κέρας ὀνομα-
 σθήναι· διὸ καὶ τοὺς μεταγενεστέρους ἀνθρώπους
 διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν τὴν κρατίστην γῆν καὶ
 παντοδαποῖς καρποῖς πλήθουσαν ὡσαύτως Ἀμαλ-
 5 θείας κέρας προσαγορεύειν. τὸν δ' οὖν Ἀμμωνα 4
 φοβούμενον τὴν τῆς Ῥέας ξηλοτυπίαν κοῦψαι τὸ
 γεγονός, καὶ τὸν παῖδα λάθρα μετενεγκεῖν εἰς τινα
 πόλιν Νῦσαν, μακρὰν ἀπ' ἐκείνων τῶν τόπων
 ἀπηρτημένην. κείσθαι δὲ ταύτην ἐν τινι νήσῳ 5
 10 περιεχομένη μὲν ὑπὸ τοῦ Τρίτωνος ποταμοῦ, περι-
 κρήμυνθ' δὲ καὶ καθ' ἓνα τόπον ἐχούσῃ στενὰς εἰσβο-
 λὰς, ἃς ὠνομάσθαι πύλας Νυσίας. εἶναι δ' ἐν αὐτῇ
 χώραν εὐδαίμονα λειμῶσί τε μαλακοῖς διειλημμένην
 καὶ πηγαίοις ὕδασιν ἀρδευομένην δαψιλέσι, δένδρα
 15 τε καρποφόρα παντοῖα καὶ πολλὴν ἄμπελον αὐτοφυῆ,
 καὶ ταύτης τὴν πλείστην ἀναδενδράδα. ὑπάρχειν 6
 238 δὲ καὶ πάντα τὸν τόπον εὐπνουν, ἔτι δὲ καθ' ὑπερ-
 βολὴν ὑγμινόν· καὶ διὰ τοῦτο τοὺς ἐν αὐτῇ κατοι-
 κοῦντας μακροβιωτάτους ὑπάρχειν τῶν πλησιοχώρων.
 20 εἶναι δὲ τῆς νήσου τὴν μὲν πρώτην εἰσβολὴν αὐ-
 λωνοειδῆ, σύσκιον ὑψηλοῖς καὶ πυκνοῖς δένδρεσιν,
 ὥστε τὸν ἥλιον μὴ παντάπασι διαλάμπειν διὰ τὴν
 συνάγκειαν, αὐγὴν δὲ μόνην ὀρᾶσθαι φωτός. πάντῃ 69
 δὲ κατὰ τὰς παρόδους προχεῖσθαι πηγὰς ὑδάτων
 25 τῇ γλυκύτητι διαφόρων, ὥστε τὸν τόπον εἶναι τοῖς
 βουλομένοις ἐνδιατρίψαι προσηνέστατον. ἐξῆς δ'
 ὑπάρχειν ἄντρον τῷ μὲν σχήματι κυκλοτερές, τῷ

6 τῆς om. vulg. 12 Νυσείας CF 14 πηγαίοις
 Dind. (c. 10, 4); κηπίοις D, κηπεῖοις C, κηπεῖαις F; κρη-
 ναίοις fort. (cf. XI 25, 4) 17 τὸν add. Dind.

δὲ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει θανυμαστόν. ὑπερκεῖσθαι
 γὰρ αὐτοῦ πανταχῇ κρημνὸν πρὸς ὕψος ἐξαίσιον,
 πέτραις ἔχοντα τοῖς χρώμασι διαφόρους· ἐναλλὰξ γὰρ
 ἀποστίλλειν τὰς μὲν θαλαττίαι πορφύρας τὴν χροάν
 ἐχούσας παραπλήσιον, τὰς δὲ κυανῷ, τινὰς δ' ἄλ- 5
 λαις φύσεσι περιλαμπομέναις, ὥστε μηδὲν εἶναι
 χρῶμα τῶν ἑωραμένων παρ' ἀνθρώποις περὶ τὸν
 2 τόπον ἀθεώρητον· πρὸ δὲ τῆς εἰσόδου πεφυκέναι
 δένδρα θανυμαστά, τὰ μὲν κάριμα, τὰ δὲ αἰιθαλῆ,
 πρὸς αὐτὴν μόνον τὴν ἀπὸ τῆς θέας τέρψιν ὑπὸ 10
 τῆς φύσεως δεδημιουργημένα· ἐν δὲ τοῦτοις ἐννεοτ-
 τεύειν ὄρνεα παντοδαπὰ ταῖς φύσεσιν, ἃ τὴν χροάν
 ἔχειν ἐπιτερεπῇ καὶ τὴν μελωδίαν προσηνεστάτην.
 διὸ καὶ πάντα τὸν τόπον ὑπάρχειν μὴ μόνον θεο-
 πρεπῇ κατὰ τὴν πρόσοψιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν ἥχον, 15
 ὥς ἂν τῆς αὐτοδιδάκτου γλυκυφωνίας νικώσης τὴν
 3 ἐναρμόνιον τῆς τέχνης μελωδίαν. διελθόντι δὲ τὴν
 εἰσόδον θεωρεῖσθαι μὲν ἄντρον ἀναπεπταμένον καὶ
 τῇ κατὰ τὸν ἥλιον ἀύγῃ περιλαμπόμενον, ἄνθη δὲ
 παντοδαπὰ πεφυκότα, καὶ μάλιστα τὴν τε κασίαν 20
 καὶ τἄλλα τὰ θυνάμενα δι' ἐνιαυτῶν διαφυλάττειν
 τὴν εὐωδίαν· ὁρᾶσθαι δὲ καὶ νυμφῶν εὐνὰς ἐν
 αὐτῷ πλείους ἐξ ἀνθῶν παντοδαπῶν, οὐ χειρο-
 ποιήτους, ἀλλ' ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως ἀνειμένους
 4 θεοπρεπῶς. κατὰ πάντα δὲ τὸν τῆς περιφερείας 25
 κύκλον οὕτ' ἄνθος οὔτε φύλλον πεπτωκὸς ὁρᾶσθαι.

4 θαλαττίαις πορφύραις F 6 περιλαμπομένας co-
 dices, corr. Wess. 10 μόνην A 15 κατὰ om. vulg.
 19 δὲ D, τε vulg. 21 δι' ἑαυτῶν D 24 ὑπ'] ἐξ II
 25 δὲ om. D.

διὸ καὶ τοῖς θεωμένοις οὐ μόνον ἐπιτερπῇ φαίνε-
σθαι τὴν πρόσοψιν, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐωδίαν προσηνε-
στάτην.

Εἰς τοῦτο οὖν τὸ ἄντρον τὸν Ἀμμωνα παρα-70
5 γενόμενον παραθέσθαι τὸν παῖδα καὶ παραδοῦναι
τρέφειν Νύσῃ, μιᾷ τῶν Ἀρισταίου θυγατέρων· ἐπι-
στάτην δ' αὐτοῦ τάξαι τὸν Ἀρισταῖον, ἄνδρα συ-
νέσει καὶ σωφροσύνῃ καὶ πάσῃ παιδείᾳ διαφέροντα.
πρὸς δὲ τὰς ἀπὸ τῆς μητρὸς Πέας ἐπιβουλὰς φύ- 2
10 λακα τοῦ παιδὸς καταστήσας τὴν Ἀθηνᾶν, μικρὸν
πρὸ τούτων τῶν χρόνων γηγενῇ φανεῖσαν ἐπὶ τοῦ
Τρίτωνος ποταμοῦ, δι' ὃν Τριτωνίδα προσηγορεῖ-
σθαι. μυθολογοῦσι δὲ τὴν θεὸν ταύτην ἐλομένην 3
τὸν πάντα χρόνον τὴν παρθενίαν σωφροσύνῃ τε
15 διενεργεῖν καὶ τὰς πλείστας τῶν τεχνῶν ἐξευρεῖν,
239 ἀγγίχουσιν οὖσαν καθ' ὑπερβολήν· ζηλωσαὶ δὲ καὶ τὰ
κατὰ τὸν πόλεμον, ἀλκῇ δὲ καὶ ῥώμῃ διαφέρονσαν
ἄλλα τε πολλὰ πράξαι μνήμης ἄξια καὶ τὴν Αἰγίδα
προσαγορευομένην ἀνελεῖν, θηρίον τι καταπληκτι-
20 κὸν καὶ παντελῶς δυσκαταγώνιστον· γηγενὲς γὰρ 4
ὑπάρχον καὶ φυσικῶς ἐκ τοῦ στόματος ἄπλατον
ἐκβάλλον φλόγα τὸ μὲν πρῶτον φανῆναι περὶ τὴν
Φρυγίαν, καὶ κατακαῦσαι τὴν χώραν, ἣν μέχρι τοῦ
νῦν κατακεκαυμένην Φρυγίαν ὀνομάζουσιν· ἔπειτ'
25 ἐπελθεῖν τὰ περὶ τὸν Ταῦρον ὄρη συνεχῶς, καὶ
κατακαῦσαι τοὺς ἐξῆς ὄρους μέχρι τῆς Ἰνδικῆς.
μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν ἐπὶ θάλατταν τὴν ἐπάνοδον

4 τὸν om. D 12 δν] δν καὶ C 14 τε om. vulg.
17 δὲ om. vulg. 21 ἄπλατον D^a, ἄπλετον cet. 25 καὶ
συνεχῶς vulg.

ποιησάμενον περὶ μὲν τὴν Φοινίκην ἔμπρῃσαι τοὺς
 κατὰ τὸν Λίβανον δρυμοὺς, καὶ δι' Αἰγύπτου πο-
 ρευθὲν ἐπὶ τῆς Λιβύης διελθεῖν τοὺς περὶ τὴν ἑσπέ-
 ραν τόπους, καὶ τὸ τελευταῖον εἰς τοὺς περὶ τὰ
 5 Κεραύνια δρυμοὺς ἐγκατασκήψαι. ἐπιφλεγομένης δὲ 6
 τῆς χώρας πάντη, καὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν μὲν
 ἀπολλυμένων, τῶν δὲ διὰ τὸν φόβον ἐκλειπόντων
 τὰς πατρίδας καὶ μακρὰν ἐκτοπιζομένων, τὴν Ἀθηναῖν
 φασὶ τὰ μὲν συνέσει τὰ δ' ἄλκῃ καὶ ῥώμῃ περιγενο-
 μένην ἀνελεῖν τὸ θηρίον, καὶ τὴν δορὰν αὐτοῦ 10
 περιαψαμένην φορεῖν τῷ στήθει, ἅμα μὲν σκέπης
 ἔνεκα καὶ τῆς φυλακῆς τοῦ σώματος πρὸς τοὺς
 ὕστερον κινδύνους, ἅμα δ' ἀρετῆς ὑπόμνημα καὶ
 6 δικαίας δόξης. τὴν δὲ μητέρα τοῦ θηρίου γῆν
 ὀργισθεῖσαν ἀνεῖναι τοὺς ὀνομαζομένους γίγαντας 15
 ἀντιπάλους τοῖς θεοῖς, οὓς ὕστερον ὑπὸ Διὸς ἀναιρε-
 θῆναι, συναγωνιζομένης Ἀθηναῖς καὶ Διόνυσον μετὰ
 7 τῶν ἄλλων θεῶν. οὐ μὴν ἀλλὰ τὸν Διόνυσον ἐν
 τῇ Νύσῃ τρεφόμενον καὶ μετέχοντα τῶν καλλίστων
 ἐπιτηδευμάτων μὴ μόνον γενέσθαι τῷ κάλλει καὶ 20
 τῇ ῥώμῃ διάφορον, ἀλλὰ καὶ φιλότεχνον καὶ πρὸς
 8 πᾶν τὸ χρήσιμον εὐρετικόν. ἐπινοῆσαι γὰρ αὐτὸν
 ἔτι παῖδα τὴν ἡλικίαν ὄντα τοῦ μὲν οἴνου τὴν φύσιν
 τε καὶ χρεῖαν, ἀποθλίψαντα βότρους τῆς αὐτοφυοῦς
 ἀμπέλου, τῶν δ' ὥραιων τὰ δυνάμενα μὲν ξηραίνε- 25
 σθαι καὶ πρὸς ἀποθησαυρισμὸν ὄντα χρήσιμα, μετὰ
 δὲ ταῦτα καὶ τὰς ἐκάστων κατὰ τρόπον φυντείας

5 κατασκήψαι CF 7 ἐκλειπόντων CD 11 τῷ στήθει
 φορεῖν malim 15 ὀνομαζομένους II 21 ἀλλὰ καὶ φ.] καὶ
 φ. ἀλλὰ II 25 μὲν om. vulg. 27 τόπον CF.

εὔρεϊν, καὶ βουληθῆναι τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων
μεταδοῦναι τῶν ἰδίων εὐρημάτων, ἐλπίσαντα διὰ
τὸ μέγεθος τῆς εὐεργεσίας ἀθανάτων τεύξεσθαι
τιμῶν.

- 5 Τῆς δὲ περὶ αὐτὸν ἀρετῆς τε καὶ δόξης δια- 71
διδομένης, λέγεται τὴν Ῥέαν ὀργισθεῖσαν Ἄμμωνι
φιλοτιμηθῆναι λαβεῖν ὑποχείριον τὸν Διόνυσον· οὐ
δυναμένην δὲ κρατῆσαι τῆς ἐπιβολῆς τὸν μὲν Ἄμ-
μωνα καταλιπεῖν, ἀπαλλαγείσαν δὲ πρὸς τοὺς ἀδελ-
10 φούς Τιτᾶνας συνοικῆσαι Κρόνῳ τῷ ἀδελφῷ· τοῦτον 2
δ' ὑπὸ τῆς Ῥέας πεισθέντα στρατεῦσαι μετὰ τῶν
Τιτάνων ἐπ' Ἄμμωνα, καὶ γενομένης παρατάξεως
τὸν μὲν Κρόνον ἐπὶ τοῦ προτερήματος ὑπάρξει, τὸν
240 δ' Ἄμμωνα σιτοδείᾳ πιεζόμενον φνεῖν εἰς Κρήτην,
15 καὶ γήμαντα τῶν τότε βασιλευόντων Κουρήτων ἐνὸς
θυγατέρα Κρήτην δυναστεῦσαί τε τῶν τόπων καὶ
τὸ πρὸ τοῦ τὴν νῆσον Ἰδαίαν καλουμένην ἀπὸ τῆς
γυναικὸς ὀνομάσαι Κρήτην. τὸν δὲ Κρόνον μυθο- 3
λογοῦσι κρατήσαντα τῶν Ἀμμωνίων τόπων τούτων
20 μὲν ἄρχειν πικρῶς, ἐπὶ δὲ τὴν Νύσαν καὶ τὸν
Διόνυσον στρατεῦσαι μετὰ πολλῆς δυνάμεως. τὸν
δὲ Διόνυσον πυθόμενον τὰ τε τοῦ πατρὸς ἐλαττώ-
ματα καὶ τὴν τῶν Τιτάνων ἐπ' αὐτὸν συνδρομήν,
ἀθροῦσαι στρατιώτας ἐκ τῆς Νύσης, ὧν εἶναι συν-
25 τρόφους διακοσίους, διαφόρους τῇ τε ἀλκῇ καὶ τῇ
πρὸς αὐτὸν εὐνοίᾳ· προσλαβέσθαι δὲ καὶ τῶν πλησιο-
χώρων τούς τε Λίβυας καὶ τὰς Ἀμαζόννας, περὶ ὧν
προειρήκαμεν ὅτι δοκοῦσιν ἀλκῇ διενεργεῖν, καὶ

πρῶτον μὲν στρατεῖαν ὑπερόριον στείλασθαι, πολλήν
 δὲ τῆς οἰκουμένης τοῖς ὅπλοις καταστρέψασθαι.
 4 μάλιστα δ' αὐτάς φασι παρορμηῆσαι πρὸς τὴν συμμα-
 χίαν Ἀθηναῖν διὰ τὸν ὅμοιον τῆς προαιρέσεως ζῆλον,
 ὥς ἂν τῶν Ἀμαζόνων ἀντεχομένων ἐπὶ πολὺ τῆς 5
 ἀνδρείας καὶ παρθενίας. διηρημένης δὲ τῆς δυνά-
 μεως, καὶ τῶν μὲν ἀνδρῶν στρατηγοῦντος Διονύσου,
 τῶν δὲ γυναικῶν τὴν ἡγεμονίαν ἐχούσης Ἀθηναῖς,
 προσπεσόντας μετὰ τῆς στρατιᾶς τοῖς Τιταῖσι συνάψαι
 μάχην. γενομένης δὲ παρατάξεως ἰσχυρᾶς, καὶ πολ- 10
 λῶν παρ' ἀμφοτέροις πεσόντων, τρωθῆναι μὲν τὸν
 Κρόνον, ἐπικρατῆσαι δὲ τὸν Διόνυσον ἀριστεύσαντα
 5 κατὰ τὴν μάχην. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς μὲν Τιτᾶνας
 φυγεῖν εἰς τοὺς κατακτηθέντας ὑπὸ τῶν περὶ τὸν
 Ἄμμωνα τόπους, τὸν δὲ Διόνυσον ἀθροίσαντα πλῆ- 15
 θος αἰχμαλώτων ἐπανελθεῖν εἰς τὴν Νύσαν. ἐνταῦθα
 δὲ τὴν δύναμιν περιστήσαντα καθωπλισμένην τοῖς
 ἑλοῦσι κατηγορίαν ποιήσασθαι τῶν Τιτάνων, καὶ
 πᾶσαν ὑπόνοιαν καταλιπεῖν ὥς μέλλοντα κατακόπτειν
 τοὺς αἰχμαλώτους. ἀπολύσαντος δ' αὐτοὺς τῶν ἐγκλη- 20
 μάτων καὶ τὴν ἐξουσίαν δόντος εἴτε συστρατεύειν
 εἴτε ἀπιέναι βούλονται, πάντας ἐλέσθαι συστρα-
 τεύειν· διὰ δὲ τὸ παράδοξον τῆς σωτηρίας προσκυ-
 6 νεῖν αὐτοὺς ὡς θεόν. τὸν δὲ Διόνυσον παράγοντα
 καθ' ἓνα τῶν αἰχμαλώτων καὶ διδόντα σπονδὴν 25
 οἶνον πάντας ἐξορκῶσαι συστρατεύειν ἀδόλως καὶ
 μέχρι τελευτῆς βεβαίως διαγωνιεῖσθαι· διὸ καὶ τοῦ-

1 στρατεῖαν] πολλήν add. CF 3 αὐταῖς D 19 πᾶσιν
 conicio 24 αὐτοὺς] αὐτὸν Reiske 26 ἐξορκίσαι II συστρα-
 τεύειν codices, corr. Wees.

των πρώτων ὑποσπόνδων ὀνομασθέντων τοὺς μεταγενεστέρους ἀπομιμουμένους τὰ τότεπραχθέντα τὰς ἐν τοῖς πολέμοις διαλύσεις σπονδὰς προσαγορεύειν.

Τοῦ δ' οὖν Διονύσου μέλλοντος στρατεύειν 72
 5 ἐπὶ τὸν Κρόνον καὶ τῆς δυνάμεως ἐκ τῆς Νύσης ἐξιούσης, μυθολογοῦσιν Ἀρισταῖον τὸν ἐπιστάτην αὐτοῦ θυσίαν τε παραστήσαι καὶ πρῶτον ἀνθρώπων ὡς θεῶ θῦσαι. συστρατεῦσαι δέ φασι καὶ τῶν Νυσαίων τοὺς εὐγενεστάτους, οὓς ὀνομάζεσθαι
 241 Σειληνούς. πρῶτον γὰρ τῶν ἀπάντων βασιλεῦσαι 2
 11 φασι [τῆς Νύσης] Σειληνόν, οὗ τὸ γένος ὅθεν ἦν ὑπὸ πάντων ἀγνοεῖσθαι διὰ τὴν ἀρχαιότητα. ἔχοντος δ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ὁσφὺν οὐρανόν, διατελέσαι καὶ τοὺς ἐκγόνους τὸ παράσημον τοῦτο φοροῦντας
 15 διὰ τὴν τῆς φύσεως κοινωνίαν. τὸν δ' οὖν Διόνυσον ἀναξεύξαντα μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ διελθόντα πολλὴν μὲν ἄννδρον χώραν, οὐκ ὀλίγην δ' ἔρημον καὶ θηριώδη, καταστρατοπεδεῦσαι περὶ πόλιν Λιβυκὴν τὴν ὀνομαζομένην Ζάβιρναν. πρὸς δὲ ταύτῃ 3
 20 γηγενὲς ὑπάρχον θηρίον καὶ πολλοὺς ἀναλίσκον τῶν ἐγχωρίων, τὴν ὀνομαζομένην Κάμπην, ἀνελεῖν καὶ μεγάλης τυχεῖν δόξης ἐπ' ἀνδρείᾳ παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις. ποιῆσαι δ' αὐτὸν καὶ χῶμα παμμέγεθες ἐπὶ τῷ φονευθέντι θηρίῳ, βουλόμενον ἀθάνατον
 25 ἀπολιπεῖν ὑπόμνημα τῆς ἰδίας ἀρετῆς, τὸ καὶ διαμεῖναι μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων. ἔπειτα τὸν μὲν 4

7 θυσίας τε παρασκευάσαι D 8 θεῶ] Διονύσῳ add. vulg. 9 Νυσαίων C, Νυσσαίων F 10 Σιληνούς D, Σιληνούς C 11 τῆς Νύσης om. D Σιληνον D, Σιλινον C οὗ] οὗτος D 17 πολλὴν μὲν] τὴν D 19 καβίρναν D.

Διόνυσον προάγειν πρὸς τοὺς Τιτᾶνας, εὐτάκτως
 ποιούμενον τὰς ὁδοιπορίας καὶ πᾶσι τοῖς ἐγγχωρίοις
 φιλανθρωπῶπως προσφερόμενον καὶ τὸ σύνολον ἑαυτὸν
 ἀποφαινόμενον στρατεύειν ἐπὶ κολάσει μὲν τῶν
 ἄσεβων, εὐεργεσίᾳ δὲ τοῦ κοινοῦ γένους τῶν ἀν- 5
 θρώπων. τοὺς δὲ Λίβυας θαυμάζοντας τὴν εὐταξίαν
 καὶ τὸ τῆς ψυχῆς μεγαλοπρεπές, τροφάς τε παρέχε-
 σθαι τοῖς ἀνθρώποις δαψιλεῖς καὶ συστρατεύειν
 5 προθυμώτατα. συνεγγιζούσης δὲ τῆς δυνάμεως τῇ
 πόλει τῶν Ἀμμωνίων, τὸν Κρόνον πρὸ τοῦ τείχους 10
 παρατάξει λειψθέντα τὴν μὲν πόλιν νυκτὸς ἐμπρῆσαι,
 σπεύδοντα εἰς τέλος καταφθεῖραι τοῦ Διονύσου τὰ
 πατρῷα βασίλεια, αὐτὸν δ' ἀναλαβόντα-τὴν γυναῖκα
 Ῥέαν καὶ τινὰς τῶν συνηγωνισμένων φίλων λαθεῖν
 ἐκ τῆς πόλεως διαδράντα. οὐ μὴν τὸν γε Διόνυσον 15
 ὁμοίαν ἔχειν τούτῳ προαίρεσιν· λαβόντα γὰρ τὸν
 τε Κρόνον καὶ τὴν Ῥέαν αἰχμαλώτους οὐ μόνον
 ἀφεῖναι τῶν ἐγκλημάτων διὰ τὴν συγγένειαν, ἀλλὰ
 καὶ παρακαλέσαι τὸν λοιπὸν χρόνον γονέων ἔχειν
 πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν τε καὶ τάξιν καὶ συζῆν τιμω- 20
 6 μένους ὑπ' αὐτοῦ μάλιστα πάντων. τὴν μὲν οὖν
 Ῥέαν διατελέσαι πάντα τὸν βίον ὥς υἷον ἀγαπᾶσαν,
 τὸν δὲ Κρόνον ὑπουργὸν ἔχειν τὴν εὐνοίαν. γενέ-
 σθαι δ' αὐτοῖς περὶ τούτους τοὺς χρόνους υἷον,
 ὃν προσαγορευθῆναι Δία, τιμηθῆναι δὲ μεγάλως 25
 ὑπὸ τοῦ Διονύσου, καὶ δι' ἀρετὴν ἐν τοῖς ὕστερον
 χρόνοις γενέσθαι πάντων βασιλέα.

1 προάγειν Π πρὸς om. D 11 παρατάξει om. CE
 μὲν om. vulg. 12 εἰς] δ' εἰς D · διαφθεῖραι D 23 ὑπου-
 λον εὐνοίαν ἔχειν D 25 ὃν] καὶ D.

Τῶν δὲ Λιβύων εἰρηκότεων αὐτῷ πρὸς τῆς μάχης 73
 ὅτι καθ' ὃν καιρὸν ἐξέπεσεν ἐκ τῆς βασιλείας Ἀμ-
 μων, τοῖς ἐγγχωρίοις προειρηκῶς εἴη τεταγμένοις
 χρόνοις ἤξειεν υἱὸν αὐτοῦ Διόνυσον, καὶ τὴν τε
 5 πατρῶαν ἀνακτήσεσθαι βασιλείαν καὶ πάσης τῆς
 οἰκουμένης κυριεύσαντα θεὸν νομισθῆσεσθαι, ὑπο-
 λαβὼν ἀληθῆ γεγονέναι μάντιν τό τε χρηστήριον
 242 ἰδρύσατο τοῦ πατρὸς καὶ τὴν πόλιν οἰκοδομήσας
 τιμὰς ὥρισεν ὡς θεῷ καὶ τοὺς ἐπιμελησομένους τοῦ
 10 μαντείου κατέστησε. παραδεδόσθαι δὲ τὸν Ἀμμωνα
 ἔχειν κριοῦ κεφαλὴν τετυπωμένην, παρὰσημον ἐσχη-
 κότες αὐτοῦ τὸ κράνος κατὰ τὰς στρατείας. εἰσὶ 2
 δ' οἱ μυθολογοῦντες αὐτῷ πρὸς ἀλήθειαν γενέσθαι
 καθ' ἑκάτερον μέρος τῶν κροτάφων κεράτια· διὸ
 15 καὶ τὸν Διόνυσον, υἱὸν αὐτοῦ γεγονότα, τὴν ὁμοίαν
 ἔχειν πρόσοψιν, καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις τῶν ἀνθρώ-
 πων παραδεδόσθαι τὸν θεὸν τοῦτον γεγονότα κερα-
 τίαν. μετὰ δ' οὖν τὴν τῆς πόλεως οἰκοδομίαν καὶ 3
 τὴν περὶ τὸ χρηστήριον κατάστασιν πρῶτον φασί
 20 τὸν Διόνυσον χρήσασθαι τῷ θεῷ περὶ τῆς στρα-
 τείας, καὶ λαβεῖν παρὰ τοῦ πατρὸς χρησμὸν ὅτι
 τοὺς ἀνθρώπους εὐεργετῶν τεύξεται τῆς ἀθανασίας.
 διὸ καὶ μετεωρισθέντα τῇ ψυχῇ τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ 4
 τὴν Αἴγυπτον στρατεῦσαι, καὶ τῆς χώρας κατα-
 25 στήσαι βασιλεία Δία τὸν Κρόνου καὶ Πέας, παῖδα
 τὴν ἡλικίαν ὄντα. παρακαταστήσαι δ' αὐτῷ καὶ
 ἐπιστάτην Ὀλυμπον, ἄφ' οὗ τὸν Δία παιδευθέντα

6 ὀνομασθήσεσθαι D 8 ἰδρύσατο] ἰδρυσεν τὸ D,
 om. F ἀνοικοδομήσας Dind. 11 σχεῖν CF 13 γενέσθαι]
 φυσικῶς add. vulg. 26 ὄντα] νέον ὄντα vulg. 27 ὅφ' II.

καὶ πρωτεύσαντα κατ' ἀρετὴν Ὀλύμπιον προσαγορευ-
 5 θῆναι. τὸν δ' οὖν Διόνυσον λέγεται διδάξει τοὺς
 Αἰγυπτίους τὴν τε τῆς ἀμπέλου φύτεϊαν καὶ τὴν
 χρῆσιν καὶ τὴν παράθεσιν τοῦ τε οἴνου καὶ τῶν
 ἀκροδρῦων καὶ τῶν ἄλλων καρπῶν. πάντῃ δὲ δια- 6
 διδομένης περὶ αὐτοῦ φήμης ἀγαθῆς μηδένα κατὰ-
 περ πρὸς πολέμιον ἀντιτάττεσθαι, πάντας δὲ προθύ-
 μως ὑπακούοντας ἐπαίνοις καὶ θυσίαις ὥς θεὸν
 6 τιμᾶν. τῷ δ' αὐτῷ τρόπῳ φασὶν ἐπελθεῖν τὴν οἰκου-
 μένην, ἐξημεροῦντα μὲν τὴν χώραν ταῖς φυτεῖαις, 10
 εὐεργετοῦντα δὲ τοὺς λαοὺς μεγάλαις τιμαῖς καὶ
 χάρισι πρὸς τὸν αἰῶνα. διὸ καὶ πάντας τοὺς ἀν-
 θρώπους ἐν ταῖς πρὸς τοὺς ἄλλους θεοὺς τιμαῖς
 οὐχ ὁμοίαν ἔχοντας προαίρεσιν ἀλλήλοις σχεδὸν ἐπὶ
 μόνου τοῦ Διονύσου συμφωνουμένην ἀποδεικνύειν 15
 μαρτυρίαν τῆς ἀθανασίας· οὐδένα γὰρ οὐδ' Ἑλλή-
 νων οὔτε βαρβάρων ἔμοιρον εἶναι τῆς τούτου δωρεᾶς
 καὶ χάριτος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπηργισμένην ἔχοντας
 χώραν ἢ πρὸς φύτεϊαν ἀμπέλου παντελῶς ἀπηλλο-
 τριωμένην μαθεῖν τὸ κατασκευαζόμενον ἐκ τῶν κρι- 20
 θῶν πόμα βραχὺ λειπόμενον τῆς περὶ τὸν οἶνον
 7 εὐωδίας. τὸν δ' οὖν Διόνυσόν φασι τὴν κατάβασιν
 ἐκ τῆς Ἰνδικῆς ἐπὶ τὴν θάλατταν ποιησάμενον κατα-
 λαβεῖν ἅπαντας τοὺς Τιτᾶνας ἡθροικότητας δυνάμεις
 καὶ διαβεβηκότας εἰς Κρήτην ἐπ' Ἀμμωνα. προσβε- 25
 βοηθηκότος δὲ καὶ τοῦ Διὸς ἐκ τῆς Αἰγύπτου τοῖς

3 καὶ χρῆσιν καὶ παράθεσιν D 5 καὶ τὴν τῶν ἄλ-
 λων D, καὶ τινων ἄλλων Π 5 διαδεδομένης D 9 ἐπελ-
 θεῖν φασὶ vulg. 11 τιμαῖς καὶ] καὶ τιμαῖς conicio, δω-
 ρεαῖς καὶ Rhod. 22 δ' om. D 23 θάλατταν] ταχεῖαν
 add. vulg.

περὶ τὸν Ἀμμωνα, καὶ πολέμου μεγάλου συνεστῶτος
 ἐν τῇ νήσῳ, ταχέως καὶ τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον
 καὶ τὴν Ἀθηναῖαν καὶ τινὰς τῶν ἄλλων θεῶν νομι-
 243 σθέντων συνδραμεῖν εἰς Κρήτην. γενομένης δὲ παρα-
 5 τάξεως μεγάλης ἐπικρατῆσαι τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον
 καὶ πάντας ἀνελεῖν τοὺς Τιτᾶνας. μετὰ δὲ ταῦτα
 Ἀμμωνος καὶ Διονύσου μεταστάντων ἐκ τῆς ἀνθρω-
 πίνης φύσεως εἰς τὴν ἀθανασίαν, τὸν Δία φασὶ
 βασιλεῦσαι τοῦ σύμπαντος κόσμου, κεκολασμένων
 10 τῶν Τιτάνων, καὶ μηδενὸς ὄντος τοῦ τολμήσοντος
 δι' ἀσέβειαν ἀμφισβητῆσαι τῆς ἀρχῆς.

Τὸν μὲν οὖν πρῶτον Διόνυσον ἐξ Ἀμμωνος 74
 καὶ Ἀμαλθείας γενόμενον τοιαύτας οἱ Αἰβύες ἰστο-
 ροῦσιν ἐπιτελέσασθαι πράξεις· τὸν δὲ δευτέρον φασιν
 15 ἐξ Ἰοῦς τῆς Ἰνᾶχου Διὶ γενόμενον βασιλεῦσαι μὲν
 τῆς Αἰγύπτου, καταδεῖξαι δὲ τὰς τελετάς· τελευταῖον
 δὲ τὸν ἐκ Διὸς καὶ Σεμέλης τεκνωθέντα παρὰ τοῖς
 Ἑλλήσι ξηλωτὴν γενέσθαι τῶν προτέρων. τὰς δ' 2
 ἀμφοτέρων προαιρέσεις μιμησάμενον στρατεῦσαι μὲν
 20 ἐπὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, στήλας δ' οὐκ ὀλίγας
 ἀπολιπεῖν τῶν ὄρων τῆς στρατείας· καὶ τὴν μὲν
 χώραν ἐξημεροῦν ταῖς φυνταῖς, στρατιώτιδας
 δ' ἐπιλέξασθαι γυναῖκας, καθάπερ καὶ ὁ παλαιὸς τὰς
 Ἀμαζόνας. ἐνεργῆσαι δ' ἐπὶ πλέον καὶ τὰ περὶ τοὺς
 25 ὀργιασμούς, καὶ τελετάς ὅς μὲν μεταθεῖναι πρὸς τὸ
 κρεῖττον, ὅς δ' ἐπινοῆσαι. διὰ δὲ τὸ πλῆθος τοῦ 3
 χρόνου τῶν προτέρων εὐρετῶν ἀγνοηθέντων ὅπο

3 θεῶν] τῶν θεῶν Hertlein 23 δὲ περιδέξασθαι CF
 24 καὶ om. D 25 τελετάς ὅς] τελετάς . καὶ τὰς D 27 πρό-
 τερον D.

τῶν πολλῶν, τοῦτον κληρονομήσαι τὴν τῶν προ-
 γενεστέρων προαίρεσίν τε καὶ δόξαν. οὐκ ἐπὶ τούτου
 δὲ μόνου συμβῆναι τὸ προειρημένον, ἀλλὰ καὶ μετὰ
 4 ταῦτ' ἐφ' Ἡρακλέους. δυοῖν γὰρ ὄντων τῶν προ-
 γενεστέρων τῶν τὴν αὐτὴν ἐσχηκότων προσηγορίαν, 5
 τὸν μὲν ἀρχαιότατον Ἡρακλέα μυθολογεῖσθαι γε-
 γονέναι παρ' Αἰγυπτίοις, καὶ πολλὴν τῆς οἴκου-
 μένης τοῖς ὅπλοις καταστρεψάμενον θιέσθαι τὴν ἐπὶ
 τῆς Λιβύης στήλην, τὸν δὲ δεύτερον ἐκ Κρήτης ἔνα
 τῶν Ἰθαίων ὄντα Δακτύλων καὶ γενόμενον γόητα 10
 καὶ στρατηγικὸν συστήσασθαι τὸν Ὀλυμπικὸν ἀγῶνα·
 τὸν δὲ τελευταῖον μικρὸν πρὸ τῶν Τρωικῶν ἔξ
 Ἀλκμήνης καὶ Διὸς τεκνωθέντα πολλὴν ἐπελθεῖν
 τῆς οἴκουμένης, ὑπηρετοῦντα τοῖς Εὐρυσθέως προσ-
 6 τάγμασιν. ἐπιτυχόντα δὲ πᾶσι τοῖς ἔθλοις θιέσθαι 15
 μὲν καὶ στήλην τὴν ἐπὶ τῆς Εὐρώπης, [διὰ δὲ τὴν
 ὁμωνυμίαν καὶ τὴν τῆς προαιρέσεως ὁμοιότητα χρό-
 νων ἐπιγενομένων τελευτήσαντα κληρονομήσαι τὰς
 τῶν ἀρχαιοτέρων πράξεις, ὥς ἐνὸς Ἡρακλέους γε-
 6 γονότος ἐν παντὶ τῷ πρότερον αἰῶνι. ὑπὲρ δὲ τοῦ 20
 πλείους Διονύσου γεγονέναι σὺν ἄλλαις ἀποδείξεσι
 πειρῶνται φέρειν τὴν ἐκ τῆς Τιτανομαχίας· συμ-
 φωνουμένου γὰρ παρὰ πᾶσιν ὅτι Διόνυσος τῷ Αἰὶ
 συνηγωνίσατο τὸν πρὸς τοὺς Τιτᾶνας πόλεμον, οὐδα-
 μῶς πρέπειν φασὶ τὴν τῶν Τιτάνων γενεὰν τιθέναι 25
 κατὰ τοὺς τῆς Σεμέλης χρόνους οὐδὲ Κάδμου τὸν 244
 Ἀγήνορος ἀποφαίνεσθαι πρεσβύτερον εἶναι τῶν

3 μόνον Π 4 δυοῖν C 6 ἀρχαιότερον Π 10
 γόητα] γενναῖον D 16 καὶ] αὐτὸν add. Hertlein 22 τὴν]
 τὸν D, καὶ τὴν A.

Ὀλυμπίων θεῶν. οἱ μὲν οὖν Λίβυες περὶ Διονύ-
σου τοιαῦτα μυθολογοῦσιν· ἡμεῖς δὲ τὴν ἐν ἀρχῇ
πρόθεσιν τετελεκότες αὐτοῦ περιγράψομεν τὴν τρί-
την βίβλον.

3 τετελειωκότες II παραγράψαμεν codices, corr. Wess.
Διοδώρου Σικελιώτου Βιβλιοθήκης Ἱστορικῆς Γ' subscr. D.

245 Τάδε ἐνεστιν ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Διοδώρου βίβλων.

Προοίμιον περὶ τῶν μυθολογουμένων παρὰ τοῖς ἱστοριογράφοις.

Περὶ Διονύσου καὶ Πριάπου καὶ Ἑρμαφοδίτου καὶ Μουσῶν. 5

Περὶ Ἡρακλέους καὶ τῶν δώδεκα ἄθλων καὶ τῶν ἄλλων τῶν παρχθέντων ὑπ' αὐτοῦ μέχρι τῆς ἀποθεώσεως.

Περὶ τῶν Ἀργοναυτῶν καὶ Μηδείας καὶ τῶν Πελλίου θυγατέρων.

Περὶ τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἡρακλέους. 10

Περὶ Θησέως καὶ τῶν ἄθλων αὐτοῦ.

Περὶ τῶν ἐπὶ ἐπὶ Θήβας.

Περὶ τῶν ἐπιγόνων τῶν ἐπὶ ἐπὶ Θήβας.

Περὶ Νηλέως καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ.

Περὶ Λαπιθῶν καὶ Κενταύρων. 15

Περὶ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ.

Περὶ τῶν Ἀσωποῦ θυγατέρων καὶ τῶν Αἰακῶ γενομένων νύμφων.

Περὶ Πέλοπος καὶ Ταντάλου καὶ Οἰνομάου καὶ Νιόβης.

Περὶ Δαρδάνου καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ μέχρι Πριάμου. 20

Περὶ Αἰιδάλου καὶ Μινωταύρου καὶ τῆς Μίνω στρατείας ἐπὶ Κώκαλον τὸν βασιλέα.

Περὶ Ἀρισταίου καὶ Δάφνιδος καὶ Ἑρυνος, ἔτι δὲ Ωρίωνος.

2 προοίμιον περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἱστορουμένων κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους. Περὶ τῶν ἐπιφανεστάτων ἡρώων τε καὶ ἡμιθέων καὶ καθόλου τῶν κατὰ πόλεμον ἀξιόλογόν τι κατεργασμένων FG (cf. IV 1, 5) 4 καὶ Πριάπου καὶ] Πριάπου vulg. 8 καὶ M.] περὶ τε M. CF 10 περὶ τῶν τοῦ Ἡρακλέους νύμφων καὶ ἄλλων Ἡρακλειδῶν ἦτοι ἀπογόνων CFG. 12 ἐπὶ] στρατευσαμένων ἐπὶ CD 14 περὶ Νηλέως] καὶ νηλέως D 21 Μίνως CF στρατείας] εἰς Σικελίαν add. F.

ΒΙΒΛΟΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Οὐκ ἄγνωσθ' μὲν ὅτι τοῖς τὰς παλαιὰς μυθολο- 1
 γίας συνταττομένοις συμβαίνει κατὰ τὴν γραφὴν
 ἐν πολλοῖς ἐλαττοῦσθαι. ἡ μὲν γὰρ τῶν ἀναγραφο-
 5 μένων ἀρχαιότης δυσεύρετος οὕσα πολλὴν ἀπορίαν
 παρέχεται τοῖς γράφουσιν, ἡ δὲ τῶν χρόνων ἀπαγ-
 γελία τὸν ἀκριβέστατον ἔλεγχον οὐ προσδεχομένη
 καταφρονεῖν ποιεῖ τῆς ἱστορίας τοὺς ἀναγινώσκον-
 τας· πρὸς δὲ τούτοις ἡ ποιικιλία καὶ τὸ πλῆθος τῶν
 10 γενεαλογουμένων ἡρώων τε καὶ ἡμιθέων καὶ τῶν
 ἄλλων ἀνδρῶν δυσέφικτον ἔχει τὴν ἀπαγγελίαν· τὸ
 δὲ μέγιστον καὶ πάντων ἀτοπώτατον, ὅτι συμβαίνει
 τοὺς ἀναγεγραφότας τὰς ἀρχαιοτάτας πράξεις τε
 καὶ μυθολογίας ἀσυμφώνους εἶναι πρὸς ἀλλήλους.
 15 διόπερ τῶν μεταγενεστέρων ἱστοριογράφων οἱ πρῶ- 2
 τεύοντες τῇ δόξῃ τῆς μὲν ἀρχαίας μυθολογίας ἀπέ-
 στησαν διὰ τὴν δυσχέρειαν, τὰς δὲ νεωτέρας πράξεις
 ἀναγράφειν ἐπεχείρησαν. Ἐφορος μὲν γὰρ ὁ Κυ- 3
 μαῖος, Ἰσοκράτους ὦν μαθητῆς, ὑποστησάμενος γρά-
 20 φειν τὰς κοινὰς πράξεις, τὰς μὲν παλαιὰς μυθο-
 λογίας ὑπερέβη, τὰ δ' ἀπὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου

2 ἄγνωσθ' μὲν] ἄγνωστῶμεν CF 9 ἡ ποιικιλία] τινα
 ποιικιλίαν D 18 μὲν γὰρ] γὰρ C, μὲν οὖν F.

πραχθέντα συνταξάμενος ταύτην ἀρχὴν ἐποίησατο
 τῆς ἱστορίας. ὁμοίως δὲ τούτῳ Καλλισθένης καὶ
 Θεόπομπος, κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν γερονότες, ἀπέ-
 4 στησαν τῶν παλαιῶν μύθων. ἡμεῖς δὲ τὴν ἐναν-
 τίαν τούτοις κρίσιν ἔχοντες, καὶ τὸν ἐκ τῆς ἀνα- 5
 γραφῆς πόνον ὑποστάντες, τὴν πᾶσαν ἐπιμέλειαν
 ἐποιησάμεθα τῆς ἀρχαιολογίας. μέγισται γὰρ καὶ
 πλεῖσται συνετελέσθησαν πράξεις ὑπὸ τῶν ἡρώων
 τε καὶ ἡμιθέων καὶ πολλῶν ἄλλων ἀνδρῶν ἀγα-
 6 θῶν· ὧν διὰ τὰς κοινὰς εὐεργεσίας οἱ μεταγενέ- 247
 στεροι τοὺς μὲν ἰσοθεοῖς, τοὺς δ' ἡρωικαῖς θυσίαις 11
 ἐτίμησαν, πάντας δ' ὁ τῆς ἱστορίας λόγος τοῖς καθή-
 5 κουσιν ἐπαίνοις εἰς τὸν αἰῶνα καθύμνησεν. ἐν μὲν
 οὖν ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις τρισὶν ἀνεγράψαμεν
 τὰς παρὰ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι μυθολογουμένας πράξεις 15
 καὶ τὰ περὶ θεῶν παρ' αὐτοῖς ἱστορούμενα, πρὸς
 δὲ τούτοις τὰς τοποθεσίας τῆς παρ' ἐκάστοις χώρας
 καὶ τὰ φερόμενα παρ' αὐτοῖς θηρία καὶ τᾶλλα ζῷα
 καὶ καθόλου πάντα τὰ μνήμης ἄξια καὶ παραδοξο-
 λογουμένα διεξιόντες, ἐν ταύτῃ δὲ τὰ παρὰ τοῖς 20
 Ἑλλήσιν ἱστορούμενα κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους
 περὶ τῶν ἐπιφανεστάτων ἡρώων τε καὶ ἡμιθέων
 καὶ καθόλου τῶν κατὰ πόλεμον ἀξιόλογόν τι κατειρ-
 6 γασμένων, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἐν εἰρήνῃ τι χρήσιμον
 πρὸς τὸν κοινὸν βίον εὐρόντων ἢ νομοθετησάντων. 25
 ποιησόμεθα δὲ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ Διονύσου διὰ τὸ
 καὶ παλαιὸν εἶναι σφόδρα τοῦτον καὶ μεγίστα

9 ἄλλων ἀνδρῶν ἀγαθῶν] ἀγαθῶν ἀνδρῶν D 11 θυ-
 σίαις] τιμαῖς Wess. 21 ἀρχαιοτάτους F 25 πρὸς]
 εἰς II 26 ἀρχήν] γράφειν add. D.

εὐεργεσίας κατατεθεῖσθαι τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων.
 εἴρηται μὲν οὖν ἡμῖν ἐν ταῖς προειρημέναις βίβλοις
 ὅτι τινὲς τῶν βαρβάρων ἀντιποιοῦνται τῆς γενέσεως
 τοῦ θεοῦ τούτου. Αἰγύπτιοι μὲν γὰρ τὸν παρ'
 5 αὐτοῖς θεὸν Ὅσιριν ὀνομαζόμενον φασιν εἶναι τὸν
 παρ' Ἑλλήσι Διόνυσον καλούμενον. τοῦτον δὲ 7
 μυθολογοῦσιν ἐπελθεῖν ἄπασαν τὴν οἰκουμένην,
 εὐρετὴν γενόμενον τοῦ οἴνου, καὶ τὴν φυτείαν
 διδάξαι τῆς ἀμπέλου τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ ταύτην
 10 τὴν εὐεργεσίαν τυχεῖν συμφωνουμένης ἀθανασίας.
 ὁμοίως δὲ τοὺς Ἰνδοὺς τὸν θεὸν τοῦτον παρ' ἑαυ-
 τοῖς ἀποφαίνεσθαι γεγονέναι, καὶ τὰ περὶ τὴν
 φυτείαν τῆς ἀμπέλου φιλοτεχνήσαντα μεταδοῦναι
 τῆς τοῦ οἴνου χρήσεως τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην
 15 ἀνθρώποις. - ἡμεῖς δὲ τὰ κατὰ μέρος περὶ τούτων
 εἰρηκότες νῦν τὰ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι λεγόμενα περὶ
 τοῦ θεοῦ τούτου διεξιμεν.

Κάδμον μὲν γὰρ φασὶ τὸν Ἀγήνορος ἐκ Φοινί- 2
 κης ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀποσταλῆναι πρὸς ζήτησιν
 20 τῆς Εὐρώπης, ἐντολὰς λαβόντα ἢ τὴν παρθένον
 ἀγαγεῖν ἢ μὴ ἀνακάμπτειν εἰς τὴν Φοινίκην. ἐπελ-
 θόντα δὲ πολλὴν χώραν, καὶ μὴ δυνάμενον ἀνευρεῖν,
 ἀπογινῶναι τὴν εἰς οἶκον ἀνακομιδὴν· καταντήσαντα
 δ' εἰς τὴν Βοιωτίαν κατὰ τὸν παραδεδομένον χρησμὸν
 25 κτίσαι τὰς Θήβας. ἐνταῦθα δὲ κατοικήσαντα γῆμαι
 μὲν Ἀρμονίαν τὴν Ἀφροδίτης, γεννηῖσαι δ' ἔξ αὐτῆς
 Σεμέλην καὶ Ἰνώ καὶ Ἀντιγόνην καὶ Ἀγανήν, ἔτι

8 γενόμενον] ὄντα D
 κ. μέρος] κ. μέρος τὰ vulg.
 vulg. 21 ἀνάγειν fort.

11 τοὺς] τούτοις D 15 τὰ
 16 λεγόμενα post τούτου

- 2 δὲ Πολύδωρον. τῇ δὲ Σεμέλῃ διὰ τὸ κάλλος Δία
 μιγέντα καὶ μεθ' ἡσυχίας ποιούμενον τὰς ὁμιλίας
 δόξα καταφρονεῖν αὐτῆς· διόπερ ὑπ' αὐτῆς παρα-
 κληθῆναι τὰς ἐπιπλοκάς ὁμοίως ποιεῖσθαι ταῖς πρὸς
 3 τὴν Ἥραν συμπεριφοραῖς. τὸν μὲν οὖν Δία παρα- 5
 γενόμενον θεοπρεπῶς μετὰ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν
 ἐπιφανῶς ποιεῖσθαι τὴν συνουσίαν· τὴν δὲ Σεμέλῃν
 ἐγκυνον οὔσαν καὶ τὸ μέγεθος τῆς περιστάσεως οὐκ 248
 ἐνέγκασαν τὸ μὲν βρέφος ἐκτρῶσαι, ὑπὸ δὲ τοῦ
 πυρὸς αὐτὴν τελευτῆσαι. ἔπειτα τὸ παιδίον ἀνα- 10
 λαβόντα τὸν Δία παραδοῦναι τῷ Ἑρμῇ, καὶ προσ-
 τάξει τοῦτο μὲν ἀποκομίσαι πρὸς τὸ ἄντρον τὸ
 ἐν τῇ Νύσῃ, κείμενον μεταξὺ Φοινίκης καὶ Νείλου,
 ταῖς δὲ νύμφαις παραδοῦναι τρέφειν καὶ μετὰ πολλῆς
 σπουδῆς ἐπιμέλειαν αὐτοῦ ποιεῖσθαι τὴν ἀρίστην. 15
 4 διὸ καὶ τραφέντα τὸν Διόνυσον ἐν τῇ Νύσῃ τυχεῖν
 τῆς προσηγορίας ταύτης ἀπὸ Διὸς καὶ Νύσης. καὶ
 τὸν Ὅμηρον δὲ τούτοις μαρτυρῆσαι ἐν τοῖς ὕμνοις
 ἐν οἷς λέγει

ἔστι δέ τις Νύση, ὕπατον ὄρος, ἀνθέον ὕλη, 20
 τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτιοιο ῥοάων.

- 5 τραφέντα δ' αὐτὸν ὑπὸ τῶν νυμφῶν ἐν τῇ Νύσῃ
 φασὶν εὐρετὴν τε τοῦ οἴνου γενέσθαι καὶ τὴν φυ-
 τεῖαν διδάξαι τῆς ἀμπέλου τοὺς ἀνθρώπους. ἐπ-
 ιόντα δὲ σχεδὸν ὅλην τὴν οἰκουμένην πολλὴν χώραν 25
 ἐξημερῶσαι, καὶ διὰ τοῦτο τυχεῖν παρὰ πᾶσι μεγίστων

4 πρὸς] περὶ D (cf. III 64, 4) 7 ποιῆσαι CF 15 ποιήσα-
 σθαι II 18 τοῦτο D 23 τε om. vulg. 25 ὅλην]
 πᾶσαν CF.

τιμῶν. εὐρεῖν δ' αὐτὸν καὶ τὸ ἐκ τῆς κριθῆς κατα-
 σκευαζόμενον πόμα, τὸ προσαγορευόμενον μὲν ὑπ'
 ἐνίων ζῦθος, οὐ πολὺ δὲ λειπόμενον τῆς περὶ τὸν
 οἶνον εὐωδίας. τοῦτο δὲ διδάξαι τοὺς χῶραν ἔχον-
 5 τας μὴ δυναμένην ἐπιδέχεσθαι τὴν τῆς ἀμπέλου
 φυτείαν. περιάγεσθαι δ' αὐτὸν καὶ στρατόπεδον οὐ 6
 μόνον ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ γυναικῶν, καὶ τοὺς ἀδίκους
 καὶ ἀσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων κολάζειν. καὶ κατὰ μὲν
 τὴν Βοιωτίαν ἀποδιδόντα τῇ πατρίδι χάριτας ἔλε-
 10 θεῶσθαι πάσας τὰς πόλεις, καὶ κτίσαι πόλιν ἐπάνυ-
 μον τῆς αὐτονομίας, ἣν Ἐλευθερὰς προσαγορεῦσαι.
 στρατεύσαντα δ' εἰς τὴν Ἰνδικὴν τριετὶ χρόνῳ τὴν 3
 ἐπάνοδον εἰς τὴν Βοιωτίαν ποιήσασθαι, κομίζοντα
 μὲν λαφύρων ἀξιόλογον πλῆθος, καταγαγεῖν δὲ πρῶ-
 15 τον τῶν ἀπάντων θρίαμβον ἐπ' ἐλέφαντος Ἰνδικοῦ.
 καὶ τοὺς μὲν Βοιωτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας 2
 καὶ Θρᾷκας ἀπομνημονεύοντας τῆς κατὰ τὴν Ἰνδι-
 κὴν στρατείας καταδείξαι τὰς τριετηρίδας θυσίας
 Διονύσῳ, καὶ τὸν θεὸν νομίζειν κατὰ τὸν χρόνον
 20 τοῦτον ποιεῖσθαι τὰς παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐπιφα-
 νείας. διὸ καὶ παρὰ πολλαῖς τῶν Ἑλληνίδων πόλεων 3
 διὰ τριῶν ἑτῶν βακχεῖά τε γυναικῶν ἀθροίζεσθαι,
 καὶ ταῖς παρθένοις νόμιμον εἶναι θυρσοφορεῖν καὶ
 συνενθουσιάζειν εὐαζούσαις καὶ τιμώσαις τὸν θεόν.
 249 τὰς δὲ γυναῖκας κατὰ συστήματα θυσιάζειν τῷ θεῷ
 26 καὶ βακχεύειν καὶ καθόλου τὴν παρουσίαν ὑμνεῖν
 τοῦ Διονύσου, μιμουμένας τὰς ἱστορουμένας τὸ
 παλαιὸν παρεδρεῖν τῷ θεῷ μαινάδας. κολάσαι 4

3 ζύθον CF 7 καὶ τοὺς] ᾧ τοὺς CF 14 ἀξιό-
 λογον D², ἀξιολόγων cet.

δ' αὐτὸν πολλοὺς μὲν καὶ ἄλλους κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην τοὺς δοκοῦντας ἀσεβεῖν, ἐπιφανεστάτους δὲ Πενθέα καὶ Λυκοῦργον. τῆς δὲ κατὰ τὸν οἶνον εὐρέσεως καὶ θαυμάσιας κεχαρισμένης τοῖς ἀνθρώποις καθ' ὑπερβολὴν διὰ τε τὴν ἡδονὴν τὴν ἐκ τοῦ ποτοῦ, καὶ διὰ τὸ τοῖς σώμασιν εὐτονωτέρους γίνεσθαι τοὺς τὸν οἶνον πίνοντας, φασὶν ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ὅταν ἄκρατος οἶνος ἐπιδιδῶται, προσεπιλέγειν ἀγαθοῦ δαίμονος· ὅταν δὲ μετὰ τὸ δεῖπνον διδῶται κεκραμένος ὕδατι, Διὸς σωτήρος ἐπιφωνεῖν. τὸν γὰρ οἶνον ἄκρατον μὲν πινόμενον μανιώδεις διαθήσεις ἀποτελεῖν, τοῦ δ' ἀπὸ Διὸς ὕμβρου μύγντος τὴν μὲν τέρψιν καὶ τὴν ἡδονὴν μένειν, τὸ δὲ τῆς μανίας καὶ παραλύσεως βλάπτειν διορθοῦσθαι. καθόλου δὲ μυθολογοῦσι τῶν θεῶν μεγίστης ἀποδοχῆς τυγχάνειν παρ' ἀνθρώποις τοὺς ταῖς εὐεργεσίαις ὑπερβαλομένους κατὰ τὴν εὐρεσίαν τῶν ἀγαθῶν Διόνυσόν τε καὶ Δήμητραν, τὸν μὲν τοῦ προσηνεστάτου ποτοῦ γενόμενον εὐρετήν, τὴν δὲ τῆς ξηραῆς τροφῆς τὴν κρατίστην παραδοῦσαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων.

4 Μυθολογοῦσι δὲ τινες καὶ ἕτερον Διόνυσον γεγενῆσθαι πολὺ τοῖς χρόνοις προτεροῦντα τούτου. φασὶ γὰρ ἐκ Διὸς καὶ Φερσεφόνης Διόνυσον γενέσθαι τὸν ὑπὸ τινων Σαβάζιον ὀνομαζόμενον, οὗ τὴν τε γένεσιν καὶ τὰς θυσίας καὶ τιμὰς νυκτερινὰς καὶ

2 δόξαντας D 7 τὸν δεῖπνον D, τῶν δείπνων F
 8 ἐπιδίδεται προσεπιλέγειν D, δίδεται πᾶσιν ἐπιλέγειν Π
 9 δίδεται codices 11 μὲν ante γὰρ vulg. 17 ὑπερβαλλομένους D 25 τε om. D.

κρυφίους παρεισάγουσι διὰ τὴν αἰσχύνην τὴν ἐκ
 τῆς συνουσίας ἐπακολουθοῦσαν. λέγουσι δ' αὐτὸν ²
 ἀγγινοῖα διενεγκεῖν, καὶ πρῶτον ἐπιχειρήσαι βοῦς
 ξευγνύειν καὶ διὰ τούτων τὸν σπόρον τῶν καρπῶν
⁵ ἐπιτελεῖν· ἅφ' οὗ δὴ καὶ κερατίαν αὐτὸν παρεισ-
 ἀγουσι. καὶ τὸν μὲν ἐκ Σεμέλης γενόμενον ἐν τοῖς
 νεωτέροις χρόνοις φασὶ τῷ σώματι γενέσθαι τρυ-
 φερὸν καὶ παντελῶς ἀπαλόν, εὐπρεπεῖα δὲ πολὺν
 τῶν ἄλλων διενεγκεῖν καὶ πρὸς τὰς ἀφροδισιακάς
¹⁰ ἡδονὰς ἐνκατάφορον γεγονέναι, κατὰ δὲ τὰς στρα-
 τείας γυναικῶν πλήθος περιάγεσθαι καθωπλισμένων
 λόγχαις τεθυρωμέναις. φασὶ δὲ καὶ τὰς Μούσας ³
 αὐτῷ συναποδημεῖν, παρθένους οὖσας καὶ πεπαι-
 δευμένας διαφερόντως· ταύτας δὲ διὰ τε τῆς μελω-
²⁵⁰ δίας καὶ τῶν ὀρχήσεων, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων τῶν ἐν
¹⁶ παιδείᾳ καλῶν ψυχαγωγεῖν τὸν θεόν. φασὶ δὲ καὶ
 παιδαγωγὸν καὶ τροφέα συνέπεσθαι κατὰ τὰς στρα-
 τείας αὐτῷ Σειληνόν, εἰσηγητὴν καὶ διδάσκαλον
 γινόμενον τῶν καλλίστων ἐπιτηδευμάτων, καὶ μεγάλα
²⁰ συμβάλλεσθαι τῷ Διονύσῳ πρὸς ἀρετὴν τε καὶ δόξαν.
 καὶ κατὰ μὲν τὰς ἐν τοῖς πολέμοις μάχας ὅπλοις ⁴
 αὐτὸν πολεμικοῖς κεκοσμηθῆναι καὶ δοραῖς παρδά-
 λεων, κατὰ δὲ τὰς ἐν εἰρήνῃ πανηγύρεις καὶ ἑορτὰς
 ἐσθῆσιν ἀνθειναῖς καὶ κατὰ τὴν μαλακότητα τρυ-
²⁵ φεραιῖς χρῆσθαι. πρὸς δὲ τὰς ἐκ τοῦ πλεονάζοντος
 οἴνου κεφαλαλγίας τοῖς πίνουσι γινομένας διαδεδέ-
 σθαι λέγουσιν αὐτὸν μίτρον τὴν κεφαλὴν, ἅφ' ἧς

1 κρυφίας II 5 καὶ om. CF 11 καθωπλισμένον D
 16 καὶ om. D 18 Σειληνον D 24 ἐσθήσεσιν D 27 μίτρον
 Eus. pr. ev. II 2, 8] μίτρον cod.

αἰτίας καὶ μιτρηφόρον ὀναμάζεσθαι· ἀπὸ δὲ ταύτης
 τῆς μίτρας ὕστερον παρὰ τοῖς βασιλεῦσι καταδει-
 5 χθῆναι τὸ διαδήμᾶ φασι. διμήτορα δ' αὐτὸν προσ-
 αγορευθῆναι λέγουσι διὰ τὸ πατρὸς μὲν ἐνὸς ὑπάρχει
 τοὺς δύο Διονύσους, μητέρων δὲ δυοῖν. κεκληρονο- 5
 μηκέναι δὲ τὸν νεώτερον καὶ τὰς τοῦ προγενεστέρου
 πράξεις· διόπερ τοὺς μεταγενεστέρους ἀνθρώπους,
 ἀγνοοῦντας μὲν τάληθές, πλαυηθέντας δὲ διὰ τὴν
 6 ὁμωνυμίαν, ἔνα γεγονέναι νομίσαι Διόνυσον. τὸν
 δὲ νάρθηκα προσάπτουσιν αὐτῷ διὰ τινὰς τοιαύτας 10
 αἰτίας· κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς εὐρεσιν τοῦ οἴνου μήπω
 τῆς τοῦ ὕδατος κράσεως εὗρημένης ἄκρατον πίνειν
 τὸν οἶνον· κατὰ δὲ τὰς τῶν φίλων συναναστροφὰς
 καὶ εὐωχίας τοὺς συνεορτάζοντας δαψιλῇ τὸν ἄκρα-
 7 τον ἐμφορησαμένους μανιώδεις γίνεσθαι, καὶ ταῖς 15
 βακτηρίαις ξυλίναις χρωμένους ταύταις ἀλλήλους
 τύπτειν. διὸ καὶ τινῶν μὲν τραυματιζομένων, τινῶν
 δὲ καὶ τελευτώντων ἐκ τῶν καιρίων τραυμάτων,
 προσκόψαντα τὸν Διόνυσον ταῖς τοιαύταις περι-
 στάσεσι τὸ μὲν ἀποστήσαι τοῦ πίνειν ἰδαψιλῇ τὸν 20
 ἄκρατον ἀποδοκιμάσαι διὰ τὴν ἡδονὴν τοῦ ποτοῦ,
 καταδείξει δὲ νάρθηξι χρῆσθαι καὶ μὴ ξυλίναις
 βακτηρίαις.

5 Ἐπωνυμίας δ' αὐτῷ τοὺς ἀνθρώπους πολλὰς
 προσάψαι, τὰς ἀφορμὰς ἀπὸ τῶν περὶ αὐτὸν ἐπι- 25
 τηδευμάτων λαβόντας. Βακχεῖον μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν
 συνεπομένων βακχῶν ὀνομάσαι, Ἀθηναῖον δὲ ἀπὸ
 τοῦ πατήσαι τὰς σταφυλὰς ἐν ληνῷ, Βρόμιον δ'

ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν γένεσιν αὐτοῦ γενομένου βρόμου·
 ὁμοίως δὲ καὶ πυριγενῇ διὰ τὴν ὁμοίαν αἰτίαν
 ὠνομάσθαι. Θρίαμβον δ' αὐτὸν ὠνομασθῆναί φασιν 2
 ἀπὸ τοῦ πρῶτον τῶν μνημονευομένων καταγαγεῖν
 5 ἀπὸ τῆς στρατείας θρίαμβον εἰς τὴν πατρίδα, τὴν
 ἐξ Ἰνδῶν ποιησάμενον ἐπάνοδον μετὰ πολλῶν λαφύ-
 251 ρων. παραπλησίως δὲ καὶ τὰς λοιπὰς προσηγορίας
 ἐπιθετικὰς αὐτῷ γεγενῆσθαι, περὶ ὧν μακρὸν ἂν
 εἴη λέγειν καὶ τῆς ὑποκειμένης ἱστορίας ἀνοίκειον.
 10 δῖμορφον δ' αὐτὸν δοκεῖν ὑπάρχειν διὰ τὸ δύο
 Διονύσους γεγενῆσθαι, τὸν μὲν παλαιὸν καταπώγωνα
 διὰ τὸ τοὺς ἀρχαίους πάντας πωγωνοτροφεῖν, τὸν
 δὲ νεώτερον ὥραϊον καὶ τρυφερόν καὶ νέον, καθότι
 προεῖρηται. ἔνιοι δὲ λέγουσιν ὅτι τῶν μεθυόντων 3
 15 διττὰς διαθέσεις ἔχόντων, καὶ τῶν μὲν ἱλαρῶν, τῶν
 δὲ ὀργίλων γινομένων, δῖμορφον ὠνομάσθαι τὸν
 θεόν. καὶ Σατύρους δὲ φασιν αὐτὸν περιάγεσθαι,
 καὶ τούτους ἐν ταῖς ὀρχήσεσι καὶ ταῖς τραγωδίαις
 τέρψιν καὶ πολλὴν ἡδονὴν παρέχεσθαι τῷ θεῷ.
 20 καθόλου δὲ τὰς μὲν Μούσας τοῖς ἐν τῆς παιδείας 4
 ἀγαθοῖς ὠφελούσας τε καὶ τερπούσας, τοὺς δὲ Σατύ-
 ρους τοῖς πρὸς γέλωτα συνεργοῦσιν ἐπιτηδεύμασι
 χρωμένους, παρασκευάζειν τῷ Διονύσῳ τὸν εὐδαί-
 μονα καὶ κεχαρισμένον βίον. καθόλου δὲ τοῦτον
 25 τῶν θυμελικῶν ἀγώνων φασὶν εὐρετὴν γενέσθαι,
 καὶ θέατρα καταδείξαι, καὶ μουνσικῶν ἀκροαμάτων

8 ὠνομάσθαι] ὠνομάσαι CF 11 παλαιὸν] αὐτῶν
 add. D 13 ὥραϊον om. D 16 ὀργίλων, τῶν δὲ
 ἱλαρῶν vulg. 21 τε om. D 22 ταῖς . . συνεργοῦσαις
 ἐπιτηδεύσεσι C 24 τοῦτον τῶν] τοῦτον D, τῶν II.

σύστημα ποιήσασθαι· πρὸς δὲ τούτοις ἀλειτουργή-
τους ποιῆσαι καὶ τοὺς ἐν ταῖς στρατείαις μεταχειρι-
ζομένους τι τῆς μουσικῆς ἐπιστήμης· ἀφ' ὧν τοὺς
μεταγενεστέρους μουσικὰς συνόδους συστήσασθαι
τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν, καὶ ἀτελεῖς ποιῆσαι 5
τοὺς τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύοντας. καὶ περὶ μὲν Διο-
νύσου καὶ τῶν περὶ αὐτοῦ μυθολογουμένων ἀρκε-
σθῆσόμεθα τοῖς ῥηθεῖσι στοχαζόμενοι τῆς συμμε-
τρίας.

- 6 Περὶ δὲ Πριάπου καὶ τῶν μυθολογουμένων περὶ 10
αὐτοῦ νῦν διέξιμεν, οἰκεῖον ὀρῶντες τὸν περὶ τούτου
λόγον ταῖς Διονυσιακαῖς ἱστορίαις. μυθολογοῦσιν
οὖν οἱ παλαιοὶ τὸν Πριάπον υἱὸν μὲν εἶναι Διονύσου
καὶ Ἀφροδίτης, πιθανῶς τὴν γένεσιν ταύτην ἐξη-
γούμενοι· τοὺς γὰρ οἰνωθέντας φυσικῶς ἐντετάσθαι 15
2 πρὸς τὰς ἀφροδισιακὰς ἡδονάς. τινὲς δὲ φασὶ τὸ
αἰδοῖον τῶν ἀνθρώπων τοὺς παλαιούς μυθωδῶς
ὀνομάζειν βουλομένους Πριάπον προσαγορεῦσαι.
ἔνιοι δὲ λέγουσι τὸ γεννητικὸν μόριον, αἴτιον ὑπάρ-
χον τῆς γενέσεως τῶν ἀνθρώπων καὶ διαμονῆς εἰς 20
3 ἅπαντα τὸν αἰῶνα, τυχεῖν τῆς ἀθανάτου τιμῆς. οἱ
δ' Αἰγύπτιοι περὶ τοῦ Πριάπου μυθολογοῦντές φασὶ
τὸ παλαιὸν τοὺς Τιτᾶνας ἐπιβουλεύσαντας Ὀσίριδι
τοῦτον μὲν ἀνελεῖν, τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ διελόντας
εἰς ἑσας μερίδας ἑαυτοῖς καὶ λαβόντας ἀπενεργεῖν 25
ἐκ τῆς οἰκείας λαθραίως, μόνον δὲ τὸ αἰδοῖον εἰς
τὸν ποταμὸν ῥῖψαι διὰ τὸ μηδένα βούλεσθαι τοῦτο

1 ποιῆσαι II 2 καὶ del. Bekker 13 μὲν om.
vulg. 15 τοὺς γ. οἰν.] τοῦ καὶ παροινωθέντας D 25 ἑαν-
τοῖς om. II.

252 ἀνελέσθαι. τὴν δὲ Ἰσιν τὸν φόνον τοῦ ἀνδρὸς
ἀναζητοῦσαν, καὶ τοὺς μὲν Τιτᾶνας ἀνελοῦσαν, τὰ
δὲ τοῦ σώματος μέρη περιπλάσασαν εἰς ἀνθρώπου
τύπον, ταῦτα μὲν δοῦναι θάψαι τοῖς ἱερεῦσι καὶ
5 τιμᾶν προστάξαι ὥς θεὸν τὸν Ὅσιριν, τὸ δὲ αἰδοῖον
μόνον οὐ δυναμένην ἀνευρεῖν καταδεῖξαι τιμᾶν ὥς
θεὸν καὶ ἀναθεῖναι κατὰ τὸ ἱερὸν ἐντεταμένον.
περὶ μὲν οὖν τῆς γενέσεως τοῦ Πριάπου καὶ τῆς
τιμῆς τοιαῦτα μυθολογεῖται παρὰ τοῖς παλαιοῖς τῶν
10 Αἰγυπτίων. τοῦτον δὲ τὸν θεὸν τινὲς μὲν Ἰθύ- 4
φαλλον ὀνομάζουσι, τινὲς δὲ Τύχωνα. τὰς δὲ τιμὰς
οὐ μόνον κατὰ πόλιν ἀπονέμουσιν αὐτῷ [ἐν τοῖς
ἱεροῖς], ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἀγροικίας ὁπωροφύλακα
τῶν ἀμπελῶνων ἀποδεικνύντες καὶ τῶν κήπων, ἔτι
15 δὲ πρὸς τοὺς βασκαίνοντάς τι τῶν καλῶν τοῦτον
κολαστὴν παραιοῦσιν. ἐν τε ταῖς τελεταῖς οὐ
μόνον ταῖς Διονυσιακαῖς, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις
σχεδὸν ἀπάσαις οὗτος ὁ θεὸς τυγχάνει τινὸς τιμῆς,
μετὰ γέλωτος καὶ παιδιᾶς παραιοσαγόμενος ἐν ταῖς
20 θυσίαις. παραπλησίως δὲ τῷ Πριάπῳ τινὲς μυθο- 5
λογοῦσι γεγενῆσθαι τὸν ὀνομαζόμενον Ἐρμαφροδί-
τον, ὃν ἐξ Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης γεννηθέντα τυχεῖν
τῆς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων συντεθείσης προση-
γορίας. τοῦτον δ' οἱ μὲν φασιν εἶναι θεὸν καὶ
25 κατὰ τινὰς χρόνους φαίνεσθαι παρ' ἀνθρώποις, καὶ
γεννᾶσθαι τὴν τοῦ σώματος φύσιν ἔχοντα μεμιγμέ-
νην ἐξ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς· καὶ τὴν μὲν εὐπρέ-

6 ὥς θεὸν τιμᾶν D 11 Τυφῶνα F 12 ἐν τοῖς ἱεροῖς
delevi, ante ἀπονέμουσιν ponit D 18 σχεδὸν om. II (et Eus.
pr. ev. II 2, 14) τινὸς τιμῆς D (et Eus.), τιμῆς τινος vulg.

1. The first of these is the fact that the
2. the second is the fact that the
3. the third is the fact that the
4. the fourth is the fact that the
5. the fifth is the fact that the
6. the sixth is the fact that the
7. the seventh is the fact that the
8. the eighth is the fact that the
9. the ninth is the fact that the
10. the tenth is the fact that the

11. The first of these is the fact that the
12. the second is the fact that the
13. the third is the fact that the
14. the fourth is the fact that the
15. the fifth is the fact that the
16. the sixth is the fact that the
17. the seventh is the fact that the
18. the eighth is the fact that the
19. the ninth is the fact that the
20. the tenth is the fact that the
21. the eleventh is the fact that the
22. the twelfth is the fact that the
23. the thirteenth is the fact that the
24. the fourteenth is the fact that the
25. the fifteenth is the fact that the
26. the sixteenth is the fact that the
27. the seventeenth is the fact that the
28. the eighteenth is the fact that the
29. the nineteenth is the fact that the
30. the twentieth is the fact that the
31. the twenty-first is the fact that the
32. the twenty-second is the fact that the
33. the twenty-third is the fact that the
34. the twenty-fourth is the fact that the
35. the twenty-fifth is the fact that the
36. the twenty-sixth is the fact that the
37. the twenty-seventh is the fact that the
38. the twenty-eighth is the fact that the
39. the twenty-ninth is the fact that the
40. the thirtieth is the fact that the
41. the thirty-first is the fact that the
42. the thirty-second is the fact that the
43. the thirty-third is the fact that the
44. the thirty-fourth is the fact that the
45. the thirty-fifth is the fact that the
46. the thirty-sixth is the fact that the
47. the thirty-seventh is the fact that the
48. the thirty-eighth is the fact that the
49. the thirty-ninth is the fact that the
50. the fortieth is the fact that the
51. the forty-first is the fact that the
52. the forty-second is the fact that the
53. the forty-third is the fact that the
54. the forty-fourth is the fact that the
55. the forty-fifth is the fact that the
56. the forty-sixth is the fact that the
57. the forty-seventh is the fact that the
58. the forty-eighth is the fact that the
59. the forty-ninth is the fact that the
60. the fiftieth is the fact that the
61. the fifty-first is the fact that the
62. the fifty-second is the fact that the
63. the fifty-third is the fact that the
64. the fifty-fourth is the fact that the
65. the fifty-fifth is the fact that the
66. the fifty-sixth is the fact that the
67. the fifty-seventh is the fact that the
68. the fifty-eighth is the fact that the
69. the fifty-ninth is the fact that the
70. the sixtieth is the fact that the
71. the sixty-first is the fact that the
72. the sixty-second is the fact that the
73. the sixty-third is the fact that the
74. the sixty-fourth is the fact that the
75. the sixty-fifth is the fact that the
76. the sixty-sixth is the fact that the
77. the sixty-seventh is the fact that the
78. the sixty-eighth is the fact that the
79. the sixty-ninth is the fact that the
80. the seventieth is the fact that the
81. the seventy-first is the fact that the
82. the seventy-second is the fact that the
83. the seventy-third is the fact that the
84. the seventy-fourth is the fact that the
85. the seventy-fifth is the fact that the
86. the seventy-sixth is the fact that the
87. the seventy-seventh is the fact that the
88. the seventy-eighth is the fact that the
89. the seventy-ninth is the fact that the
90. the eightieth is the fact that the
91. the eighty-first is the fact that the
92. the eighty-second is the fact that the
93. the eighty-third is the fact that the
94. the eighty-fourth is the fact that the
95. the eighty-fifth is the fact that the
96. the eighty-sixth is the fact that the
97. the eighty-seventh is the fact that the
98. the eighty-eighth is the fact that the
99. the eighty-ninth is the fact that the
100. the ninetieth is the fact that the
101. the ninety-first is the fact that the
102. the ninety-second is the fact that the
103. the ninety-third is the fact that the
104. the ninety-fourth is the fact that the
105. the ninety-fifth is the fact that the
106. the ninety-sixth is the fact that the
107. the ninety-seventh is the fact that the
108. the ninety-eighth is the fact that the
109. the ninety-ninth is the fact that the
110. the hundredth is the fact that the

111. The first of these is the fact that the
112. the second is the fact that the
113. the third is the fact that the
114. the fourth is the fact that the
115. the fifth is the fact that the
116. the sixth is the fact that the
117. the seventh is the fact that the
118. the eighth is the fact that the
119. the ninth is the fact that the
120. the tenth is the fact that the
121. the eleventh is the fact that the
122. the twelfth is the fact that the
123. the thirteenth is the fact that the
124. the fourteenth is the fact that the
125. the fifteenth is the fact that the
126. the sixteenth is the fact that the
127. the seventeenth is the fact that the
128. the eighteenth is the fact that the
129. the nineteenth is the fact that the
130. the twentieth is the fact that the
131. the twenty-first is the fact that the
132. the twenty-second is the fact that the
133. the twenty-third is the fact that the
134. the twenty-fourth is the fact that the
135. the twenty-fifth is the fact that the
136. the twenty-sixth is the fact that the
137. the twenty-seventh is the fact that the
138. the twenty-eighth is the fact that the
139. the twenty-ninth is the fact that the
140. the thirtieth is the fact that the
141. the thirty-first is the fact that the
142. the thirty-second is the fact that the
143. the thirty-third is the fact that the
144. the thirty-fourth is the fact that the
145. the thirty-fifth is the fact that the
146. the thirty-sixth is the fact that the
147. the thirty-seventh is the fact that the
148. the thirty-eighth is the fact that the
149. the thirty-ninth is the fact that the
150. the fortieth is the fact that the
151. the forty-first is the fact that the
152. the forty-second is the fact that the
153. the forty-third is the fact that the
154. the forty-fourth is the fact that the
155. the forty-fifth is the fact that the
156. the forty-sixth is the fact that the
157. the forty-seventh is the fact that the
158. the forty-eighth is the fact that the
159. the forty-ninth is the fact that the
160. the fiftieth is the fact that the
161. the fifty-first is the fact that the
162. the fifty-second is the fact that the
163. the fifty-third is the fact that the
164. the fifty-fourth is the fact that the
165. the fifty-fifth is the fact that the
166. the fifty-sixth is the fact that the
167. the fifty-seventh is the fact that the
168. the fifty-eighth is the fact that the
169. the fifty-ninth is the fact that the
170. the sixtieth is the fact that the
171. the sixty-first is the fact that the
172. the sixty-second is the fact that the
173. the sixty-third is the fact that the
174. the sixty-fourth is the fact that the
175. the sixty-fifth is the fact that the
176. the sixty-sixth is the fact that the
177. the sixty-seventh is the fact that the
178. the sixty-eighth is the fact that the
179. the sixty-ninth is the fact that the
180. the seventieth is the fact that the
181. the seventy-first is the fact that the
182. the seventy-second is the fact that the
183. the seventy-third is the fact that the
184. the seventy-fourth is the fact that the
185. the seventy-fifth is the fact that the
186. the seventy-sixth is the fact that the
187. the seventy-seventh is the fact that the
188. the seventy-eighth is the fact that the
189. the seventy-ninth is the fact that the
190. the eightieth is the fact that the
191. the eighty-first is the fact that the
192. the eighty-second is the fact that the
193. the eighty-third is the fact that the
194. the eighty-fourth is the fact that the
195. the eighty-fifth is the fact that the
196. the eighty-sixth is the fact that the
197. the eighty-seventh is the fact that the
198. the eighty-eighth is the fact that the
199. the eighty-ninth is the fact that the
200. the ninetieth is the fact that the
201. the ninety-first is the fact that the
202. the ninety-second is the fact that the
203. the ninety-third is the fact that the
204. the ninety-fourth is the fact that the
205. the ninety-fifth is the fact that the
206. the ninety-sixth is the fact that the
207. the ninety-seventh is the fact that the
208. the ninety-eighth is the fact that the
209. the ninety-ninth is the fact that the
210. the hundredth is the fact that the

τούτων δ' ἐκάστη προσάπτουσι τὰς οἰκείας διαθέσεις 3
 τῶν περὶ μουσικὴν ἐπιτηδευμάτων, οἶον ποιητικὴν,
 μελωδίαν, ὀρχήσεις καὶ χορείας, ἀστρολογίαν τε καὶ
 τὰ λοιπὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων. παρθένους δ' αὐτὰς
 5 οἱ πλείστοι [γεγονέναι] μυθολογοῦσι διὰ τὸ τὰς
 κατὰ τὴν παιδείαν ἀρετὰς ἀφθόρους δοκεῖν εἶναι.
 Μούσας δ' αὐτὰς ὠνομάσθαι ἀπὸ τοῦ μυεῖν τοὺς 4
 ἀνθρώπους, τοῦτο δ' ἐστὶν ἀπὸ τοῦ διδάσκειν τὰ
 καλὰ καὶ συμφέροντα καὶ ὑπὸ τῶν ἀπαιδευτῶν
 10 ἀγνοούμενα. ἐκάστη δὲ προσηγοῖα τὸν οἰκεῖον
 λόγον ἀπονέμουτές φασιν ὠνομάσθαι τὴν μὲν Κλειῶ
 διὰ τὸ τὸν ἐκ τῆς ποιήσεως τῶν ἐγκωμιαζομένων
 ἐπαινον μέγα κλέος περιποιεῖν τοῖς ἐπαινουμένοις,
 Εὐτέρπην δ' ἀπὸ τοῦ τέρπειν τοὺς ἀκρωμένους
 15 τοῖς ἀπὸ τῆς παιδείας ἀγαθοῖς, Θάλειαν δ' ἀπὸ τοῦ
 θάλλειν ἐπὶ πολλοὺς χρόνους τοὺς διὰ τῶν ποιη-
 μάτων ἐγκωμιαζομένους, Μελπομένην δ' ἀπὸ τῆς
 μελωδίας, δι' ἧς τοὺς ἀκούοντας ψυχαγωγεῖσθαι,
 Τερψιχόρην δ' ἀπὸ τοῦ τέρπειν τοὺς ἀκροατὰς τοῖς
 20 ἐκ παιδείας περιγινομένοις ἀγαθοῖς, Ἑρατώ δ' ἀπὸ
 τοῦ τοὺς παιδευθέντας ποθεινοὺς καὶ ἐπεράστους
 ἀποτελεῖν, Πολύμνιαν δ' ἀπὸ τοῦ διὰ πολλῆς ὑμνή-
 σεως ἐπιφανεῖς κατασκευάζειν τοὺς διὰ τῶν ποιημά-
 των ἀπαθανατιζομένους τῇ δόξῃ, Οὐρανίαν δ' ἀπὸ
 25 τοῦ τοὺς παιδευθέντας ὑπ' αὐτῆς ἐξαιρεσθαι πρὸς

4 δ'] τε vulg. 5 γεγονέναι om. D (et Eus. pr. ev. II
 2, 16) 6 τὴν om. D ἀφθόρους II 9 καὶ τὰ συμ-
 φέροντα D 13 ἐμποιεῖν D 16 τοὺς . . ἐγκωμιαζομένους
 om. II 21 καὶ ἐπεράστους om. D 23 τοὺς τε διὰ τῶν
 ποιητῶν ἀθανατιζομένους D.

πειαν καὶ μαλακότητα τοῦ σώματος ἔχειν γυναικὶ παρεμφερή, τὸ δ' ἀρρενωπὸν καὶ δραστηκὸν ἀνδρὸς ἔχειν [τὰ δὲ φυσικὰ μόρια συγγεννᾶσθαι τούτῳ καὶ γυναικὸς καὶ ἀνδρός]· ἐνιοὶ δὲ τὰ τοιαῦτα γένη ταῖς φύσεσιν ἀποφαίνονται τέρατα ὑπάρχειν, καὶ 5 γεννώμενα σπανίως προσημαντικὰ γίνεσθαι ποτὲ μὲν κακῶν ποτὲ δ' ἀγαθῶν. καὶ περὶ μὲν τῶν τοιούτων ἄλλῃς ἡμῖν ἐχέτω.

- 7 Περὶ δὲ τῶν Μουσῶν, ἐπειδήπερ ἐμνήσθημεν ἐν ταῖς τοῦ Διονύσου πράξεσιν, οἰκείον ἂν εἴη 10 διελθεῖν ἐν κεφαλαίοις. ταύτας γὰρ οἱ πλεῖστοι τῶν μυθογράφων καὶ μάλιστα δεδοκιμασμένοι φασὶ θυγατέρας εἶναι Διὸς καὶ Μνημοσύνης· ὀλίγοι δὲ τῶν ποιητῶν, ἐν οἷς ἐστὶ καὶ Ἀλκμάν, θυγατέρας 2 ἀποφαίνονται Οὐρανοῦ καὶ Γῆς. ὁμοίως δὲ καὶ 15 κατὰ τὸν ἀριθμὸν διαφωνοῦσιν· οἱ μὲν γὰρ τρεῖς λέγουσιν, οἱ δ' ἐννέα, καὶ κεκράτηκεν ὁ τῶν ἐννέα ἀριθμὸς ὑπὸ τῶν ἐπιφανεστάτων ἀνδρῶν βεβαιούμενος, λέγω δὲ Ὅμηρον τε καὶ Ἡσιόδου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. Ὅμηρος μὲν γὰρ λέγει 20

Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὅπλ' ἀκαλῇ·
 Ἡσιόδος δὲ καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀποφαίνεται
 λέγων

Κλειώ τ' Εὐτέρπη τε Θάλειά τε Μελπομένη τε
 Τερψιχόρη τ' Ἐρατώ τε Πολύμνιά τ' Οὐρανίη τε 253
 Καλλιόπη θ', ἥ σφ' ὅσων προφανεστάτη ἐστὶν ἀπα- 26
 σέων.

2 ἔχειν ἀνδρός vulg. 3 τὰ δὲ — 4 καὶ ἀνδρός BD,
 om. cet. 9 τῶν om. D.

τούτων δ' ἑκάστη προσάπτουσι τὰς οἰκείας διαθέσεις 3
 τῶν περὶ μουσικὴν ἐπιτηδευμάτων, οἷον ποιητικὴν,
 μελωδίαν, ὀρχήσεις καὶ χορείας, ἀστρολογίαν τε καὶ
 τὰ λοιπὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων. παρθένους δ' αὐτὰς
 5 οἱ πλεῖστοι [γεγονέναι] μυθολογοῦσι διὰ τὸ τὰς
 κατὰ τὴν παιδείαν ἀρετὰς ἀφθόρους δοκεῖν εἶναι.
 Μούσας δ' αὐτὰς ὠνομάσθαι ἀπὸ τοῦ μυεῖν τοὺς 4
 ἀνθρώπους, τοῦτο δ' ἐστὶν ἀπὸ τοῦ διδάσκειν τὰ
 καλὰ καὶ συμφέροντα καὶ ὑπὸ τῶν ἀπαιδευτῶν
 10 ἀγνοούμενα. ἑκάστη δὲ προσηγορίᾳ τὸν οἰκείον
 λόγον ἀπονέμουτές φασιν ὠνομάσθαι τὴν μὲν Κλειῶ
 διὰ τὸ τὸν ἐκ τῆς ποιήσεως τῶν ἐγκωμιαζομένων
 ἐπαινον μέγα κλέος περιποιεῖν τοῖς ἐπαινουμένοις,
 Εὐτέρπην δ' ἀπὸ τοῦ τέρειν τοὺς ἀκροαμένους
 15 τοῖς ἀπὸ τῆς παιδείας ἀγαθοῖς, Θάλειαν δ' ἀπὸ τοῦ
 θάλλειν ἐπὶ πολλοὺς χρόνους τοὺς διὰ τῶν ποιη-
 μάτων ἐγκωμιαζομένους, Μελπομένην δ' ἀπὸ τῆς
 μελωδίας, δι' ἧς τοὺς ἀκούοντας ψυχαγωγεῖσθαι,
 Τερψιχόρην δ' ἀπὸ τοῦ τέρειν τοὺς ἀκροατὰς τοῖς
 20 ἐκ παιδείας περιγινομένοις ἀγαθοῖς, Ἑρατώ δ' ἀπὸ
 τοῦ τοὺς παιδευθέντας ποθεῖνους καὶ ἐπεράστους
 ἀποτελεῖν, Πολύμνιαν δ' ἀπὸ τοῦ διὰ πολλῆς ὕμνη-
 σεως ἐπιφανεῖς κατασκευάζειν τοὺς διὰ τῶν ποιημά-
 των ἀπαθανατιζομένους τῇ δόξῃ, Οὐρανίαν δ' ἀπὸ
 25 τοῦ τοὺς παιδευθέντας ὑπ' αὐτῆς ἐξαίρεσθαι πρὸς

4 δ'] τε vulg. 5 γεγονέναι om. D (et Eus. pr. ev. II
 2, 16) 6 τὴν om. D ἀφθάρτους II 9 καὶ τὰ συμ-
 φέροντα D 13 ἐμποιεῖν D 16 τοὺς . . . ἐγκωμιαζομένους
 om. II 21 καὶ ἐπεράστους om. D 23 τοὺς τε διὰ τῶν
 ποιητῶν ἀθανατιζομένους D.

πειαν καὶ μαλακότητα τοῦ σώματος ἔχειν γυναικὶ παρεμφερῆ, τὸ δ' ἀρρενωπὸν καὶ δραστηκὸν ἀνδρὸς ἔχειν [τὰ δὲ φυσικὰ μόρια συγγενῆσθαι τοῦτω καὶ γυναικὸς καὶ ἀνδρός]· ἐνιοὶ δὲ τὰ τοιαῦτα γένῃ ταῖς φύσεσιν ἀποφαίνονται τέρατα ὑπάρχειν, καὶ 5 γεννώμενα σπανίως προσημαντικὰ γίνεσθαι ποτὲ μὲν κακῶν ποτὲ δ' ἀγαθῶν. καὶ περὶ μὲν τῶν τοιούτων ἄλλῃς ἡμῖν ἐχέτω.

7 Περὶ δὲ τῶν Μουσῶν, ἐπειδήπερ ἐμνήσθημεν ἐν ταῖς τοῦ Διονύσου πράξεσιν, οἰκείον ἂν εἴη 10 διελθεῖν ἐν κεφαλαίοις. ταύτας γὰρ οἱ πλεῖστοι τῶν μυθογράφων καὶ μάλιστα δεδοκιμασμένοι φασὶ θυγατέρας εἶναι Διὸς καὶ Μνημοσύνης· ὀλίγοι δὲ τῶν ποιητῶν, ἐν οἷς ἐστὶ καὶ Ἀλκμάν, θυγατέρας 2 ἀποφαίνονται Οὐρανοῦ καὶ Γῆς. ὁμοίως δὲ καὶ 15 κατὰ τὸν ἀριθμὸν διαφωνοῦσιν· οἱ μὲν γὰρ τρεῖς λέγουσιν, οἱ δ' ἑννέα, καὶ κεκράτηκεν ὁ τῶν ἑννέα ἀριθμὸς ὑπὸ τῶν ἐπιφανεστάτων ἀνδρῶν βεβαιούμενος, λέγω δὲ Ὀμήρου τε καὶ Ἡσιόδου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. Ὅμηρος μὲν γὰρ λέγει 20

Μοῦσαι δ' ἑννέα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὅπλ' ἀκαλῇ·
 Ἡσιόδος δὲ καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀποφαίνεται
 λέγων

Κλειώ τ' Εὐτέρπη τε Θάλειά τε Μελπομένη τε
 Τερψιχόρη τ' Ἐρατώ τε Πολύμνιά τ' Οὐρανίη τε 253
 Καλλιόπη θ', ἥ σφρων προφρεστάτη ἐστὶν ἀπα- 26
 σέων.

2 ἔχειν ἀνδρός vulg. 3 τὰ δὲ — 4 καὶ ἀνδρός BD,
 om. cet. 9 τῶν om. D.

τούτων δ' ἐκάστη προσάπτουσι τὰς οἰκείας διαθέσεις 3
 τῶν περὶ μουσικὴν ἐπιτηδευμάτων, οἷον ποιητικὴν,
 μελωδίαν, ὀρχήσεις καὶ χορείας, ἀστρολογίαν τε καὶ
 τὰ λοιπὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων. παρθένους δ' αὐτὰς
 5 οἱ πλείστοι [γεγονέναι] μυθολογοῦσι διὰ τὸ τὰς
 κατὰ τὴν παιδείαν ἀρετὰς ἀφθόρους δοκεῖν εἶναι.
 Μούσας δ' αὐτὰς ὠνομάσθαι ἀπὸ τοῦ μυεῖν τοὺς 4
 ἀνθρώπους, τοῦτο δ' ἐστὶν ἀπὸ τοῦ διδάσκειν τὰ
 καλὰ καὶ συμφέροντα καὶ ὑπὸ τῶν ἀπαιδευτῶν
 10 ἀγνοούμενα. ἐκάστη δὲ προσηγορία τὸν οἰκεῖον
 λόγον ἀπονέμοντές φασιν ὠνομάσθαι τὴν μὲν Κλειῶ
 διὰ τὸ τὸν ἐκ τῆς ποιήσεως τῶν ἐγκωμιαζομένων
 ἐπαινον μέγα κλέος περιποιεῖν τοῖς ἐπαινουμένοις,
 Εὐτέρπην δ' ἀπὸ τοῦ τέρπειν τοὺς ἀκροαμένους
 15 τοῖς ἀπὸ τῆς παιδείας ἀγαθοῖς, Θάλειαν δ' ἀπὸ τοῦ
 θάλλειν ἐπὶ πολλοὺς χρόνους τοὺς διὰ τῶν ποιη-
 μάτων ἐγκωμιαζομένους, Μελπομένην δ' ἀπὸ τῆς
 μελωδίας, δι' ἧς τοὺς ἀκούοντας ψυχαγωγεῖσθαι,
 Τερψιχόρην δ' ἀπὸ τοῦ τέρπειν τοὺς ἀκροατὰς τοῖς
 20 ἐκ παιδείας περιγινομένοις ἀγαθοῖς, Ἑρατώ δ' ἀπὸ
 τοῦ τοὺς παιδευθέντας ποθεινοὺς καὶ ἐπεφάστους
 ἀποτελεῖν, Πολύμνιαν δ' ἀπὸ τοῦ διὰ πολλῆς ὕμνη-
 σεως ἐπιφανεῖς κατασκευάζειν τοὺς διὰ τῶν ποιημά-
 των ἀπαθανατιζομένους τῇ δόξῃ, Οὐρανίαν δ' ἀπὸ
 25 τοῦ τοὺς παιδευθέντας ὑπ' αὐτῆς ἐξαίρεσθαι πρὸς

4 δ'] τε vulg. 5 γεγονέναι om. D (et Eus. pr. ev. II
 2, 16) 6 τὴν om. D ἀφθόρους II 9 καὶ τὰ συμ-
 φέροντα D 13 ἐμποιεῖν D 16 τοὺς . . . ἐγκωμιαζομένους
 om. II 21 καὶ ἐπεφάστους om. D 23 τοὺς τε διὰ τῶν
 ποιητῶν ἀθανατιζομένους D.

πειαν καὶ μαλακότητα τοῦ σώματος ἔχειν γυναικὶ παρεμφερή, τὸ δ' ἀρρενωπὸν καὶ δραστικὸν ἀνδρὸς ἔχειν [τὰ δὲ φυσικὰ μόρια συγγεννᾶσθαι τούτῳ καὶ γυναικὸς καὶ ἀνδρός]. ἔνιοι δὲ τὰ τοιαῦτα γένη ταῖς φύσεσιν ἀποφαίνονται τέρατα ὑπάρχειν, καὶ 5 γεννώμενα σπανίως προσημαντικὰ γίνεσθαι ποτὲ μὲν κακῶν ποτὲ δ' ἀγαθῶν. καὶ περὶ μὲν τῶν τοιούτων ἄλλης ἡμῖν ἐχέτω.

7 Περὶ δὲ τῶν Μουσῶν, ἐπειδήπερ ἐμνήσθημεν ἐν ταῖς τοῦ Διονύσου πράξεσιν, οἰκείον ἂν εἴη 10 διελθεῖν ἐν κεφαλαίοις. ταύτας γὰρ οἱ πλεῖστοι τῶν μυθογράφων καὶ μάλιστα δεδοκιμασμένοι φασὶ θυγατέρας εἶναι Διὸς καὶ Μνημοσύνης· ὀλίγοι δὲ τῶν ποιητῶν, ἐν οἷς ἐστὶ καὶ Ἀλκμάν, θυγατέρας 2 ἀποφαίνονται Οὐρανοῦ καὶ Γῆς. ὁμοίως δὲ καὶ 15 κατὰ τὸν ἀριθμὸν διαφωνοῦσιν· οἱ μὲν γὰρ τρεῖς λέγουσιν, οἱ δ' ἑννέα, καὶ κεκράτηκεν ὁ τῶν ἑννέα ἀριθμὸς ὑπὸ τῶν ἐπιφανεστάτων ἀνδρῶν βεβαιούμενος, λέγω δὲ Ὅμηρον τε καὶ Ἡσιόδου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. Ὅμηρος μὲν γὰρ λέγει 20

Μοῦσαι δ' ἑννέα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὀπλὶ καλῇ·
 Ἡσιόδος δὲ καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀποφαίνεται
 λέγων

Κλειώ τ' Εὐτέρπη τε Θάλειά τε Μελπομένη τε
 Τερψιχόρη τ' Ἐρατώ τε Πολύμνιά τ' Οὐρανίη τε 253
 Καλλιόπη θ', ἥ σφεων προφερεστάτη ἐστὶν ἅπα- 26
 σέων.

2 ἔχειν ἀνδρός vulg. 3 τὰ δὲ — 4 καὶ ἀνδρός BD,
 om. cet. 9 τῶν om. D.

τούτων δ' ἐκάστη προσάπτουσι τὰς οἰκείας διαθέσεις 3
 τῶν περὶ μουσικὴν ἐπιτηδευμάτων, οἶον ποιητικὴν,
 μελωδίαν, ὀρχήσεις καὶ χορείας, ἀστρολογίαν τε καὶ
 τὰ λοιπὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων. παρθένους δ' αὐτὰς
 5 οἱ πλείστοι [γεγονέναι] μυθολογοῦσι διὰ τὸ τὰς
 κατὰ τὴν παιδείαν ἀρετὰς ἀφθόρους δοκεῖν εἶναι.
 Μούσας δ' αὐτὰς ὠνομάσθαι ἀπὸ τοῦ μυεῖν τοὺς 4
 ἀνθρώπους, τοῦτο δ' ἐστὶν ἀπὸ τοῦ διδάσκειν τὰ
 καλὰ καὶ συμφέροντα καὶ ὑπὸ τῶν ἀπαιδευτῶν
 10 ἀγνοούμενα. ἐκάστη δὲ προσηγορᾷ τὸν οἰκεῖον
 λόγον ἀπονέμοντές φασιν ὠνομάσθαι τὴν μὲν Κλειῶ
 διὰ τὸ τὸν ἐκ τῆς ποιήσεως τῶν ἐγκωμιαζομένων
 ἔπαινον μέγα κλέος περιποιεῖν τοῖς ἐπαινουμένοις,
 Εὐτέρπην δ' ἀπὸ τοῦ τέρπειν τοὺς ἀκροαμένους
 15 τοῖς ἀπὸ τῆς παιδείας ἀγαθοῖς, Θάλειαν δ' ἀπὸ τοῦ
 θάλλειν ἐπὶ πολλοὺς χρόνους τοὺς διὰ τῶν ποιη-
 μάτων ἐγκωμιαζομένους, Μελπομένην δ' ἀπὸ τῆς
 μελωδίας, δι' ἧς τοὺς ἀκούοντας ψυχαγωγεῖσθαι,
 Τερψιχόρην δ' ἀπὸ τοῦ τέρπειν τοὺς ἀκροατὰς τοῖς
 20 ἐκ παιδείας περιγινομένοις ἀγαθοῖς, Ἑρατὴν δ' ἀπὸ
 τοῦ τοὺς παιδευθέντας ποθεῖν τοὺς καὶ ἐπεράστους
 ἀποτελεῖν, Πολύμνιαν δ' ἀπὸ τοῦ διὰ πολλῆς ὕμνη-
 σεως ἐπιφανεῖς κατασκευάζειν τοὺς διὰ τῶν ποιημά-
 των ἀπαθανατιζομένους τῇ δόξῃ, Οὐρανίαν δ' ἀπὸ
 25 τοῦ τοὺς παιδευθέντας ὑπ' αὐτῆς ἐξαίρεσθαι πρὸς

4 δ'] τε vulg. 5 γεγονέναι om. D (et Eus. pr. ev. II
 2, 16) 6 τὴν om. D ἀφθόρους II 9 καὶ τὰ συμ-
 φέροντα D 13 ἐμποιεῖν D 16 τοὺς . . . ἐγκωμιαζομένους
 om. II 21 καὶ ἐπεράστους om. D 23 τοὺς τε διὰ τῶν
 ποιητῶν ἀπαθανατιζομένους D.

οὐράνον· τῇ γὰρ δόξῃ καὶ τοῖς φρονήμασι μετεωρί-
ζεσθαι τὰς ψυχὰς εἰς ὕψος οὐράνιον· Καλλιόπην
δ' ἀπὸ τοῦ καλὴν ὅσα προῖσθαι, τοῦτο δ' ἐστὶ τῇ
εὐεπείᾳ διάφορον οὐσαν ἀποδοχῆς τυγχάνειν ὑπο-
τῶν ἀκουόντων. 5

Τούτων δ' ἡμῖν ἀρκούντως εἰρημένων μετα-
βιβάσμεν τὸν λόγον ἐπὶ τὰς Ἡρακλέους πράξεις.
8 οὐκ ἄγνοῶ δ' ὅτι πολλὰ δύσχρηστα συμβαίνει τοῖς
ἱστοροῦσι τὰς παλαιὰς μυθολογίας, καὶ μάλιστα τὰς
περὶ Ἡρακλέους. τῷ μὲν γὰρ μεγέθει τῶν κατερ- 10
γασθέντων ὁμολογουμένως οὗτος παραδέδοται πάν-
τας τοὺς ἐξ αἰῶνος ὑπερᾶραι τῇ μνήμῃ παραδοθέν-
τας· δυσέφικτον οὖν ἐστὶ τὸ κατὰ τὴν ἀξίαν ἕκαστον
τῶν πραχθέντων ἀπαγγεῖλαι καὶ τὸν λόγον ἐξισῶσαι
τοῖς τηλικούτοις ἔργοις, οἷς διὰ τὸ μέγεθος ἐπαθλον 15
2 ἦν ἢ ἀθανασία. διὰ δὲ τὴν παλαιότητα καὶ τὸ
παράδοξον τῶν ἱστορουμένων παρὰ πολλοῖς ἀπιστου-
μένων τῶν μύθων, ἀναγκαῖον ἢ παραλιπόντας τὰ
μέγιστα τῶν πραχθέντων καθαιρεῖν τι τῆς τοῦ θεοῦ²⁵⁴
δόξης ἢ πάντα διεξιόντας τὴν ἱστορίαν ποιεῖν 20
3 ἀπιστουμένην. ἔνιοι γὰρ τῶν ἀναγινωσκόντων οὐ
δικαίᾳ χρώμενοι κρίσει τὰκριβὲς ἐπιζητοῦσιν ἐν ταῖς
ἀρχαῖαῖς μυθολογίαις ἐπ' ἴσης τοῖς πραττομένοις ἐν
τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, καὶ τὰ δισταζόμενα τῶν
ἔργων διὰ τὸ μέγεθος ἐκ τοῦ καθ' αὐτοὺς βίου 25
τεκμαιρόμενοι, τὴν Ἡρακλέους δύναμιν ἐκ τῆς
ἀσθενείας τῶν νῦν ἀνθρώπων θεωροῦσιν, ὥστε διὰ

1 οὐράνον] τῇ δόξῃ add. D 2 οὐράνιον om. D
3 τουτέστι τῇ Π 4 εὐεπεία D 10 μὲν om. D 13 τὸ]
τουτο D ἐκάστου D 18 ἢ] ἦν CF 24 τῷ . . χρόνῳ Π.

τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγέθους τῶν ἔργων ἀπιστεῖσθαι
τὴν γραφήν. καθόλου μὲν γὰρ ἐν ταῖς μυθολογού- 4
μέναις ἱστορίαις οὐκ ἐκ παντὸς τρόπου πικρῶς τὴν
ἀλήθειαν ἐξεταστέον. καὶ γὰρ ἐν τοῖς θεατροῖς,
5 πεπεισμένοι μῆτε Κενταύρους διφνεῖς ἐξ ἑτερογενῶν
σωμάτων ὑπάρξαι μῆτε Γηρυνόην τρισώματον, ὅμως
προσδεχόμεθα τὰς τοιαύτας μυθολογίας, καὶ ταῖς
ἐπισημασίαις συναύξομεν τὴν τοῦ θεοῦ τιμὴν. καὶ 5
γὰρ ἄτοπον Ἡρακλέα μὲν εἶναι κατ' ἀνθρώπους ὄντα
10 τοῖς ἰδίῳις πόνοις ἐξημερῶσαι τὴν οἰκουμένην, τοὺς
δ' ἀνθρώπους ἐπιλαθομένους τῆς κοινῆς εὐεργεσίας
συκοφαντεῖν τὸν ἐπὶ τοῖς καλλίστοις ἔργοις ἔπαινον,
καὶ τοὺς μὲν προγόνους διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
ἀρετῆς ὁμολογουμένην αὐτῷ συγχωρῆσαι τὴν ἀθανά-
15 σίαν, ἡμᾶς δὲ πρὸς τὸν θεὸν μηδὲ τὴν πατροπαρά-
δοτον εὐσέβειαν διαφυλάττειν. ἀλλὰ γὰρ τῶν τοιού-
των λόγων ἀφόμενοι διεξιμεν αὐτοῦ τὰς πράξεις
ἀπ' ἀρχῆς ἀκολουθῶς τοῖς παλαιοτάτοις τῶν ποιη-
τῶν τε καὶ μυθολόγων.

20 Τῆς Ἀκρισίου τοῖνον Δανάης καὶ Διὸς φασὶ 9
γενέσθαι Περσέα· τοῦτω δὲ μιγείσαν τὴν Κηφέως
Ἀνδρομέδαν Ἠλεκτρώνα γεννῆσαι, ἔπειτα τοῦτω
τὴν Πέλοπος Εὐρυδίκην συνοικήσασαν Ἀλκμήνην
τεκνῶσαι, καὶ ταύτῃ Δία μιγέντα δι' ἀπάτης Ἡρα-
25 κλέα γεννῆσαι. τὴν μὲν οὖν ὅλην τοῦ γένους ῥίζαν 2
ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων εἰς τὸν μέγιστον τῶν
θεῶν ἀναφέρειν λέγεται τὸν εἰρημένον τρόπον. τὴν

3 ἱστορουμέναις μυθολογίαις F 7 τὰς] εἰς τὰς D
11 κοινῆς] ἰδίας D 13 ὑπεροχὴν vulg. 18 παλαιοτά-
τοις] ἀρχαιοτάτοις vulg. 24 τεκνῶσαι] γεννῆσαι D.

δὲ γεγεννημένην περὶ αὐτὸν ἀρετὴν οὐκ ἐν ταῖς
 πράξεσι θεωρηθῆναι μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς
 γενέσεως γινώσκεισθαι. τὸν γὰρ Δία μισγόμενον
 Ἀλκμήνῃ τριπλασίαν τὴν νύκτα ποιῆσαι, καὶ τῷ
 πλήθει τοῦ πρὸς τὴν παιδοποιίαν ἀναλωθέντος 5
 χρόνου προσημῆναι τὴν ὑπερβολὴν τῆς τοῦ γεννη-
 3 θησομένου βώμης. καθόλου δὲ τὴν ὁμιλίαν ταύτην
 οὐκ ἐρωτικῆς ἐπιθυμίας ἔνεκα ποιήσασθαι, καθάπερ
 ἐπὶ τῶν ἄλλων γυναικῶν, ἀλλὰ τὸ πλεόν τῆς παιδο-
 ποιίας χάριν. διὸ καὶ βουλόμενον τὴν ἐπικλοκὴν 10
 νόμιμον ποιήσασθαι βιάσασθαι μὲν μὴ βουλευθῆναι,
 πείσαι δ' οὐδαμῶς ἐλπίξειν διὰ τὴν σωφροσύνην·
 τὴν ἀπάτην οὖν προκρίναντα διὰ ταύτης παρα-
 κρούσασθαι τὴν Ἀλκμήνην, Ἀμφιτρύωνι κατὰ πᾶν 255
 4 ὁμοιωθέντα. διελθόντος δὲ τοῦ κατὰ φύσιν χρόνου 15
 ταῖς ἐγκύοις, τὸν μὲν Δία πρὸς τὴν Ἡρακλέους
 γένεσιν ἐνεχθέντα τῇ διανοίᾳ προειπεῖν παρόντων
 ἀπάντων τῶν θεῶν ὅτι τὸν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν
 Περσείδῳ γεννώμενον ποιήσει βασιλέα, τὴν δ'
 Ἥραν ξηλοτυποῦσαν καὶ συνεργὸν ἔχουσαν Εἰλεί- 20
 θυίαν τὴν θυγατέρα, τῆς μὲν Ἀλκμήνης παρακατα-
 σχεῖν τὰς ὠδῖνας, τὸν δ' Εὐρύσθεα πρὸ τοῦ κατή-
 5 κοντος χρόνου πρὸς τὸ φῶς ἀγαγεῖν. τὸν δὲ Δία
 καταστρατηγηθέντα βουλευθῆναι τὴν τε ὑπόσχεσιν
 βεβαιῶσαι καὶ τῆς Ἡρακλέους ἐπιφανείας προνοηθῆ- 25
 ναι· διὸ φασιν αὐτὸν τὴν μὲν Ἥραν πείσαι συγ-
 χωρῆσαι βασιλέα μὲν ὑπάρξαι κατὰ τὴν ἰδίαν ὑπό-
 σχεσιν Εὐρύσθεα, τὸν δ' Ἡρακλέα τεταγμένον ὑπὸ

12 πείσειν Hertlein
 σιδῶν D γενόμενον CD

18 ἀπάντων om. C
 20 ἐλήθυιαν D.

19 περ-

τὸν Εὐρυσθέα τελέσαι δώδεκα ἄθλους οὓς ἂν ὁ
 Εὐρυσθέης προστάξῃ, καὶ τοῦτο πράξαντα τυχεῖν
 τῆς ἀθανασίας. Ἀλκμήνη δὲ τεκοῦσα καὶ φοβηθεῖσα 6
 τὴν τῆς Ἥρας ζηλοτυπίαν, ἐξέθηκε τὸ βρέφος εἰς
 5 τὸν τόπον ὃς νῦν ἅπ' ἐκείνου καλεῖται πεδίον Ἡρά-
 κλειον. καθ' ὃν δὴ χρόνον Ἀθηνᾶ μετὰ τῆς Ἥρας
 προσιοῦσα, καὶ θαυμάσασα τοῦ παιδίου τὴν φύσιν,
 συνέπεισε τὴν Ἥραν ὑποσχεῖν τὴν θηλήν. τοῦ δὲ
 παιδὸς ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν βιαιότερον ἐπισπασαμένον
 10 τὴν θηλήν, ἥ μὲν Ἥρα διαλγήσασα τὸ βρέφος
 ἔρριπεν, Ἀθηνᾶ δὲ κομίσασα αὐτὸ πρὸς τὴν μητέρα
 τρέφειν παρεκελεύσατο. θαυμάσαι δ' ἂν τις εἰκότως 7
 τὸ τῆς περιπετείας παράδοξον· ἥ μὲν γὰρ στέργειν
 ὀφείλουσα μήτηρ τὸ ἴδιον τέκνον ἀπάλλυνεν, ἥ δὲ
 15 μητρυνῆς ἔχουσα μῖσος δι' ἄγνοιαν ἔσωξε τὸ τῇ
 φύσει πολέμιον.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἥ μὲν Ἥρα δύο δράκοντας 10
 ἀπέστειλε τοὺς ἀναλώσοντας τὸ βρέφος, ὁ δὲ παῖς
 οὐ καταπλαγείς ἑκατέρω τῶν χειρῶν τὸν αὐχένα
 20 σφίγγας ἀπέπνιξε τοὺς δράκοντας. διόπερ Ἀργεῖοι
 πυθόμενοι τὸ γεγονός Ἡρακλέα προσηγόρευσαν, ὅτι
 δι' Ἥραν ἔσχε κλέος, Ἀλκαῖον πρότερον καλούμενον.
 τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις οἱ γονεῖς τοῦνομα περιτιθέασι,
 τούτῳ δὲ μόνῳ ἡ ἀρετὴ τὴν προσηγορίαν ἔδειτο.
 25 μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Ἀμφιτρύων φυγαδευθεὶς ἐκ 2
 Τίρυνθος μετόκησεν εἰς Θήβας· ὁ δ' Ἡρακλῆς τρα-
 φοεῖς καὶ παιδευθεὶς καὶ μάλιστα ἐν τοῖς γυμνασίοις

1 ὁ om. CF 5 πεδίον] παιδικὸν CD 7 προιοῦσα II,
 παριοῦσα Bekker καὶ θαυμάσασα om. D 19 οὐ κατα-
 πλαγείς om. II 21 γεγονός] γενόμενον II.

διαπονηθεὶς ἐγένετο φώμη τε σώματος πολὺ προέχων
 τῶν ἄλλων ἀπάντων καὶ ψυχῆς λαμπρότητι περι-
 βόητος, ὃς γε τὴν ἡλικίαν ἐφηβος ὢν πρῶτον μὲν
 ἡλευθέρωσε τὰς Θήβας, ἀποδιδοὺς ὡς πατρίδι τὰς
 3 προσηκούσας χάριτας. ὑποτεταγμένων γὰρ τῶν Θη- 5
 βαίων Ἐργίνῳ τῷ βασιλεῖ τῶν Μινυῶν, καὶ κατ'
 ἐνιαυτὸν ὠρισμένους φόρους τελούντων, οὐ κατα-
 πλαγείς τὴν τῶν δεδουλωμένων ὑπεροχὴν ἐτόλμησε 256
 πρᾶξιν ἐπιτελέσαι περιβόητον· τοὺς γὰρ παραγενο-
 μένους τῶν Μινυῶν ἐπὶ τὴν ἀπαίτησιν τῶν δασμῶν 10
 καὶ μεθ' ὕβρεως εἰσπραττομένους ἀκρωτηριάσας
 4 ἐξέβαλεν ἐκ τῆς πόλεως. Ἐργίνου δ' ἐξαιτουῦντος
 τὸν αἴτιον, Κρέων βασιλεύων τῶν Θηβαίων, κατα-
 πλαγείς τὸ βάρος τῆς ἐξουσίας, ἔτοιμος ἦν ἐκδι-
 δόναι τὸν αἴτιον τῶν ἐγκλημάτων. ὁ δ' Ἡρακλῆς 15
 πείσας τοὺς ἡλικιώτας ἐλευθεροῦν τὴν πατρίδα,
 κατέσπασεν ἐκ τῶν ναῶν τὰς προσηλωμένας πανο-
 πλίας, ἃς οἱ πρόγονοι σκῦλα τοῖς θεοῖς ἦσαν ἀνα-
 τεθεικότες· οὐ γὰρ ἦν εὐρεῖν κατὰ τὴν πόλιν ἰδιω-
 τικὸν ὄπλον διὰ τὸ τοὺς Μινύας παρωπλικέειν τὴν 20
 πόλιν, ἵνα μηδεμίαν λαμβάνωσιν οἱ κατὰ τὰς Θήβας
 5 ἀποστάσεως ἐννοίαν. ὁ δ' Ἡρακλῆς πυθόμενος
 Ἐργίνον τὸν βασιλέα τῶν Μινυῶν προσάγειν τῇ
 πόλει μετὰ στρατιωτῶν, ἀπαντήσας αὐτῷ κατὰ τινα
 στενοχωρίαν, καὶ τὸ μέγεθος τῆς τῶν πολεμίων 25
 δυνάμεως ἄχρηστον ποιήσας, αὐτόν τε τὸν Ἐργίνον
 ἀνείλε καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ σχεδὸν ἅπαντας ἀπέ-

6 et 23 μηνύων D 7 τελούντων] μεθ' ὕβρεως add.
 codices, del. Bekker 10 μινύων D 11 ἐκπραττομένους II
 13 Θηβαίων] καὶ add. CF 25 μέγεθος] μέγιστον D.

κτείνειν. ἄφνω δὲ προσπεσὼν τῇ πόλει τῶν Ὀρχο-
 μενίων καὶ παρεισπεσὼν ἐντὸς τῶν πυλῶν τὰ τε
 βασιλεία τῶν Μινυῶν ἐνέπρησε καὶ τὴν πόλιν
 κατέσκαψε. περιβοήτου δὲ τῆς πράξεως γενομένης 6
 5 καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ πάντων θαυμαζόντων
 τὸ παράδοξον, ὁ μὲν βασιλεὺς Κρέων θαυμάσας
 τὴν ἀρετὴν τοῦ νεανίσκου τὴν τε θυγατέρα Μεγάραν
 συνψύκισεν αὐτῷ καὶ καθάπερ υἱῷ γνησίῳ τὰ κατὰ
 τὴν πόλιν ἐπέτρεψεν, Εὐρυσθεὺς δ' ὁ τὴν βασιλείαν
 10 ἔχων τῆς Ἀργείας ὑποπτεύσας τὴν Ἡρακλέους αὐξή-
 σιν μετεπέμπετό τε αὐτὸν καὶ προσέειπεν τελεῖν
 ἄθλους. οὐχ ὑπακούοντος δὲ τοῦ Ἡρακλέους, Ζεὺς 7
 μὲν ἀπέστειλε διακελευόμενος ὑπουργεῖν Εὐρυσθεῖ,
 Ἡρακλῆς δὲ παρελθὼν εἰς Δελφούς καὶ περὶ τούτων
 15 ἐπερωτήσας τὸν θεόν, ἔλαβε χρησμὸν τὸν δηλοῦντα
 διότι τοῖς θεοῖς δέδοκται δῶδεκα ἄθλους τελέσαι
 προστάττοντος Εὐρυσθέως, καὶ τοῦτο πράξαντα
 τεύξεσθαι τῆς ἀθανασίας.

Τούτων δὲ πραχθέντων ὁ μὲν Ἡρακλῆς ἐνέ- 11
 20 πεσεν εἰς ἀθυμίαν οὐ τὴν τυχοῦσαν· τό τε γὰρ
 τῷ ταπεινότερῳ δουλεύειν οὐδαμῶς ἄξιον ἔκρινε τῆς
 ἰδίας ἀρετῆς, τό τε τῷ Διὶ καὶ πατρὶ μὴ πεῖθεσθαι
 καὶ ἀσύμφορον ἐφαίνετο καὶ ἀδύνατον. εἰς πολλὴν
 οὖν ἀμηχανίαν ἐπίπτοντος αὐτοῦ, Ἥρα μὲν ἐπεμψεν
 25 αὐτῷ λῦτταν· ὁ δὲ τῇ ψυχῇ δυσφορῶν εἰς μανίαν
 ἐνέπεσε. τοῦ πάθους δ' αὐξομένου τῶν φρενῶν
 ἐκτὸς γενόμενος τὸν μὲν Ἰόλαον ἐπεβάλετο κτείνειν,

8 μηνύων D 8 τὰ κατὰ om. II 12 Ζεὺς] ὁ Ζεὺς D
 18 τεύξεσθαι vulg. 19 προσταχθέντων Wess. 21 ἔκρινε]
 δεῖν add. vulg. 24 ἐπέπεμψεν Reiske.

ἐκείνου δὲ φυγόντος καὶ τῶν παίδων τῶν ἐκ Με-
 γάρας πλησίον διατριβόντων, τούτους ὡς πολεμίους
 2 κατετόξευσε. μόγις δὲ τῆς μανίας ἀπολυθεὶς, καὶ 267
 ἐπιγνοὺς τὴν ἰδίαν ἄγνοϊαν, περιαλγῆς ἦν ἐπὶ τῷ
 μεγέθει τῆς συμφορᾶς. πάντων δ' αὐτῷ συλλυπου- 5
 μένων καὶ συμπευθούντων, ἐπὶ πολὺν χρόνον κατὰ
 τὴν οἰκίαν ἡσύχαζεν, ἐκκλίνων τὰς τῶν ἀνθρώπων
 ὁμιλίας τε καὶ ἀπαντήσεις· τέλος δὲ τοῦ χρόνου τὸ
 πάθος πραῦναντος κρίνας ὑπομένειν τοὺς κινδύ-
 8 νους παρφεγένετο πρὸς Εὐρυσθέα. καὶ πρῶτον μὲν 10
 ἔλαβεν ἄθλον ἀποκτείνειν τὸν ἐν Νεμέᾳ λέοντα.
 οὗτος δὲ μεγέθει μὲν ὑπερφυῆς ἦν, ἄτρωτος δὲ ὦν
 σιδήρῳ καὶ χαλκῷ καὶ λίθῳ τῆς κατὰ χεῖρα βιαζο-
 μένης προσεδεῖτο ἀνάγκης. διέτριβε δὲ μάλιστα
 μεταξὺ Μυκηναῶν καὶ Νεμέας περὶ ὕψος τὸ καλού- 15
 μενον ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος Τρητόν· εἶχε γὰρ
 περὶ τὴν ῥίζαν διώρυχα διηνεκῇ, καθ' ἣν εἰώθει
 4 φωλεῦειν τὸ θηρίον. ὁ δ' Ἡρακλῆς καταντήσας
 ἐπὶ τὸν τόπον προσέβαλεν αὐτῷ, καὶ τοῦ θηρίου
 συμφυγόντος εἰς τὴν διώρυχα συνακολουθῶν αὐτῷ 20
 καὶ τὸ ἕτερον τῶν στομίων ἐμφράξας συνεπλάκῃ,
 καὶ τὸν αὐχένα σφίγγας τοῖς βραχίουσιν ἀπέπνιξε.
 τὴν δὲ δορὰν αὐτοῦ περιθέμενος, καὶ διὰ τὸ μέγεθος
 ἅπαν τὸ ἴδιον σῶμα περιλαβών, εἶχε σκεπαστήριον
 τῶν μετὰ ταῦτα κινδύνων. 25

5 Δεύτερον δ' ἔλαβεν ἄθλον ἀποκτείνειν τὴν Λεο-

3 μόλις II 6 συμπαθούντων CF 8 τέλος] εἰς
 τέλος D 10 μὲν om. vulg. 11 ἀποκτεῖναι om. CE
 12 ἦν] ὦν D 22 ἐπνιξε D 26 ἄθλον om. D λεο-
 νέαν D.

ναίαν ὕδραν, ἥς ἐξ ἑνὸς σώματος ἑκατὸν ἀνχένης
 ἔχοντες κεφαλὰς ὕφρων διετετύπωντο. τούτων δ'
 εἰ μίᾳ διαφθαρείῃ, διπλάσιος ὁ τμηθεὶς ἀνίει τόπος·
 δι' ἣν αἰτίαν ἀήττητος ὑπάρχειν διείληπτο, καὶ κατὰ
 5 λόγον· τὸ γὰρ χειρωθὲν αὐτῆς μέρος διπλάσιον
 ἀπεδίδου βοήθημα. πρὸς δὲ τὴν δυστραπέλειαν 6
 ταύτην ἐπινοήσας τι φιλοτέχνημα προσέταξεν Ἰολάφ
 λαμπάδι καομένη τὸ ἀποτμηθὲν μέρος ἐπικάειν, ἵνα
 τὴν ῥύσιν ἐπίσχη τοῦ αἵματος. οὕτως οὖν χειρω-
 10 σάμενος τὸ ζῶον εἰς τὴν χολὴν ἀπέβαπτε τὰς ἀκί-
 δας, ἵνα τὸ βληθὲν βέλος ἔχῃ τὴν ἐκ τῆς ἀκίδος
 πληγὴν ἀνίατον.

Τρίτον δὲ πρόσταγμα ἔλαβεν ἐνεργεῖν τὸν Ἑρμ- 12
 μάνθειον κάπρον ζῶντα, ὃς διέτριβεν ἐν τῇ Λαμπίᾳ
 15 τῆς Ἀρκαδίας. ἐδόκει δὲ τὸ πρόσταγμα τοῦτο πολ-
 λὴν ἔχειν δυσχερίαν· ἔδει γὰρ τὸν ἀγωνιζόμενον
 τοιοῦτω θηρίῳ τοσαύτην ἔχειν περιουσίαν ὥστε ἐπ'
 αὐτῆς τῆς μάχης ἀκριβῶς στοχάσασθαι τοῦ καιροῦ.
 ἔτι μὲν γὰρ ἰσχύοντα ἀφελὲς αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὁδόν-
 20 των ἂν ἐκινδύνευσε, πλέον δὲ τοῦ δέοντος καταπο-
 λεμήσας ἀπέκτεινεν, ὥστε τὸν ἄθλον ὑπάρχειν ἀσυν-
 τέλεστον. ὁμως δὲ κατὰ τὴν μάχην ταμειυσάμενος 2
 ἀκριβῶς τὴν συμμετρίαν ἀπήνεγκε τὸν κάπρον ζῶντα
 πρὸς Εὐρυσθέα· ὃν ἰδὼν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῶν ὤμων

2 διετετυπῶντο codices, corr. Dind. 3 φθαρείῃ D
 6 δυστραπέλειαν vulg. 8 λαμπάδι καομένη post μέρος
 vulg. 11 ἔχει D, παρέχει C 13 Ἑρμάνθειον CF
 14 διέτριβεν Dind., διέτριβε μὲν codices ἐν τῇ Λαμπίᾳ
 BD, ἐν πεδίῳ ceteri 18 ἀκριβῶς om. D στοχα-
 ζεσθαι G 20 πλέον Dind., πλείω cod. 21 ὥστε] ὡς CF
 τὸν Rhod., τὸ cod.

φέροντα, καὶ φοβηθεὶς, ἔκρυψεν ἑαυτὸν εἰς χαλ- 258
κοῦν πίθον.

- 3 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ἡρακλῆς κατη-
γωνίσατο τοὺς ὀνομαζομένους Κενταύρους διὰ τοιαύ-
τας αἰτίας. Φόλος ἦν Κένταυρος, ἀφ' οὗ συνέβη 5
τὸ πλησίον ὄρος Φολόην ὀνομασθῆναι· οὗτος ξενίοις
δεχόμενος Ἡρακλέα τὸν κατακεχωσμένον οἴνου πίθον
ἀνέφξε. τοῦτον γὰρ μυθολογοῦσι τὸ παλαιὸν Διό-
νυσον παρατεθεῖσθαι τινι Κενταύρῳ, καὶ προστάξει
τότε ἀνοῖξαι ὅταν Ἡρακλῆς παραγένηται. διόπερ 10
ὑστερον τέτταρσι γενεαῖς ἐπιξενωθέντος αὐτοῦ μνη-
4 σθῆναι τὸν Φόλον τῆς Διονύσου παραγγελίας. ἀνοι-
χθέντος οὖν τοῦ πίθου, καὶ τῆς εὐωδίας διὰ τὴν
παλαιότητα καὶ δύναμιν τοῦ οἴνου προσπεσούσης
τοῖς πλησίον οἰκοῦσι Κενταύροις, συνέβη διοιστρη- 15
5 θῆναι τούτους· διὸ καὶ προσπεσόντες ἀθρόοι τῇ
οἰκῇ τοῦ Φόλου καταπληκτικῶς ὥρμησαν πρὸς
6 ἀρπαγὴν. ὁ μὲν οὖν Φόλος φοβηθεὶς ἔκρυψεν
ἑαυτὸν, ὁ δ' Ἡρακλῆς παραδόξως συνεπλάκη τοῖς
βιαζομένοις· ἔδει γὰρ διαγωνίζεσθαι πρὸς τοὺς ἀπὸ 20
μὲν μητρὸς ὄντας θεοὺς, τὸ δὲ τάχος ἔχοντας ἵππων,
ῥώμῃ δὲ δισωμάτους θήρας, ἐμπειρίαν δὲ καὶ σύνε-
σιν ἔχοντας ἀνδρῶν. τῶν δὲ Κενταύρων οἱ μὲν
πεύκας αὐτορρίζους ἔχοντες ἐπῆσαν, οἱ δὲ πέτρας
μεγάλας, τινὲς δὲ λαμπάδας ἡμμένας, ἕτεροι δὲ 25
7 βουφόνους πελέκεις. ὁ δ' ἀκαταπλήκτως ὑποστὰς
ἀξίαν τῶν προκατειργασμένων συνεστήσατο μάχην.
συνηγωνίζετο δ' αὐτοῖς ἡ μήτηρ Νεφέλη πολὺν

1 αὐτὸν D 7 Ἡρ.] τὸν Ἡρ. vulg. 11 τέτταρσι]
πολλαῖς GE 21 θεοὺς ὄντας vulg. 24 αὐτορρίζους cod.

ὄμβρον ἐκχέουσα, δι' οὗ τοὺς μὲν τετρασκελεῖς οὐκ
 ἐβλαπτε, τῷ δὲ δυσὶν ἡρεισμένῳ σκέλεσι τὴν βάσιν
 ὀλισθηρὰν κατεσκεύαζεν. ἀλλ' ὅμως τοὺς τοιοῦτοις
 5 προτερήμασι πλεονεκτοῦντας Ἡρακλῆς παραδόξως
 κατηγωνίσατο, καὶ τοὺς μὲν πλείστους ἀπέκτεινε,
 τοὺς δ' ὑπολειφθέντας φυγεῖν ἠνάγκασε. τῶν δ' 7
 ἀναιρεθέντων Κενταύρων ὑπῆρχον ἐπιφανέστατοι
 Λάφνις καὶ Ἀργεῖος καὶ Ἀμφίων, ἔτι δὲ Ἴπποτίων
 καὶ Ὀρειος καὶ Ἴσοπλῆς καὶ Μελαρχαίτης, πρὸς δὲ
 10 τοῦτοις Θηρεὺς καὶ Δούπων καὶ Φρύξος. τῶν δὲ
 διαφυγόντων τὸν κίνδυνον ὕστερον ἕκαστος τιμωρίας
 ἠξιώθη· Ὀμαδος μὲν γὰρ ἐν Ἀρκαδίᾳ τὴν Εὐρυ-
 σθέως ἀδελφὴν Ἀλκυόνην βιαζόμενος ἀνῆρέθη. ἐφ'
 15 ᾧ συνέβη θανατωσθῆναι τὸν Ἡρακλέα διαφερόντως·
 τὸν μὲν γὰρ ἐχθρὸν κατ' ἰδίαν ἐμίσησε, τὴν δ'
 ὑβριζομένην ἐλεῶν ἐπιεικέα διαφέρειν ὑπελάμβανεν.
 ἰδίον δέ τι συνέβη καὶ περὶ τὸν Ἡρακλέους φίλον 8
 259 τὸν ὀνομαζόμενον Φόλον. οὗτος γὰρ διὰ τὴν συγ-
 γένειαν θάπτων τοὺς πεπτωκότας Κενταύρους, καὶ
 20 βέλος ἐκ τινος ἑξαίρων, ὑπὸ τῆς ἀκίδος ἐπλήγη, καὶ
 τὸ τραῦμα ἔχων ἀνίατον ἐτελεύτησεν. ὃν Ἡρακλῆς
 μεγαλοπρεπῶς θάψας ὑπὸ τὸ ὄρος ἔθηκεν, ὃ στήλης
 ἐνδόξου γέγονε κρεῖττον· Φολὸν γὰρ ὀνομαζόμενον
 25 διὰ τῆς ἐπωνυμίας μὴνύει τὸν ταφέντα καὶ οὐ δι'
 ἐπιγραφῆς. ὁμοίως δὲ καὶ Χείρωνα τὸν ἐπὶ τῇ
 ἰατρικῇ θαναμαζόμενον ἀκουσίως τόξου βολῇ διέ-

2 *δυεῖν* D 3 *τοὺς]* τοῖς *vulg.* 12 *ὁμαλος* D
 13 *βιασάμενος* *vulg.* 14 *θανυμ.* *συνέβη* *vulg.* 16 *ὑπε-*
λαμβάνετο *Hertlein* 17 *καὶ* *om.* *vulg.* 20 *ἑξαίρων* *codices*
 21 *ὃν* *Ἡρ.]* ὃ δ' *Ἡρ.* *αὐτόν* *CE* 22 *ἔθαψεν* *Π* *ἔθηκεν*
om. *Π* 23 *Φολόν* *D* 24 *ὁμωνυμίας* *Π* *μηνύειν* *DF.*

φθιρε. καὶ περὶ μὲν τῶν Κενταύρων ἱκανῶς ἡμῖν εἰρήσθω.

- 13 Μετὰ δὲ ταῦτ' ἔλαβε πρόσταγμα τὴν χρυσόκερων μὲν οὖσαν ἔλαφον, τάχει δὲ διαφέρουσαν, ἀγαγεῖν. τοῦτον δὲ τὸν ἄθλον συντελῶν τὴν ἐπίνοιαν 5 ἔσχεν οὐκ ἀχρηστοτέραν τῆς κατὰ τὸ σῶμα ῥώμης. οἱ μὲν γάρ φασιν αὐτὴν ἄρκυσιν ἔλεῖν, οἱ δὲ διὰ τῆς στιβείας χειρώσασθαι καθεύδουσιν, τινὲς δὲ συνεχεῖ διωγμῷ καταπονῆσαι· πλὴν ἄνευ βίας καὶ κινδύνων διὰ τῆς κατὰ τὴν ψυχὴν ἀρχινοίας τὸν 10 ἄθλον τοῦτον κατειργάσατο.

- 2 Ὁ δ' Ἡρακλῆς πρόσταγμα λαβὼν τὰς ἐκ τῆς Στυμφαλίδος λίμνης ὄρνιθας ἐξελάσαι, τέχνη καὶ ἐπινοία ῥαδίως συνετέλεσε τὸν ἄθλον. ἐπεπόλασε γάρ, ὡς ἔοικεν, ὀρνιθῶν πλῆθος ἀμύθητον, καὶ 15 τοὺς ἐν τῇ πλησίον χώρᾳ καρποὺς ἐλυμαίνετο. βία μὲν οὖν ἀδύνατον ἦν χειρώσασθαι τὰ ζῷα διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ πλήθους, φιλοτέχνου δ' ἐπινοίας ἢ πρᾶξις προσεδείτο. διόπερ κατασκευάσας χαλκὴν πλαταγὴν, καὶ διὰ ταύτης ἐξαίσιον κατασκευάζων 20 ψόφον, ἐξεφόβει τὰ ζῷα, καὶ πέρας τῇ συνεχείᾳ τοῦ κρότου ῥαδίως ἐκπολιορκήσας καθαράν ἐποίησε τὴν λίμνην.

- 3 Τελέσας δὲ καὶ τοῦτον τὸν ἄθλον ἔλαβε παρ' Εὐρυσθέως πρόσταγμα τὴν αὐλὴν τὴν Ἀργεοῦ κα- 25 θᾶραι μηδενὸς βοηθοῦντος· αὐτῇ δ' ἐκ πολλῶν χρόνων ἡθροισμένην κόπρον εἶχεν ἄπλετον, ἣν

5 τὴν om. vulg. 6 κατὰ τὸ σῶμα] τοῦ σώματος D
8 στιβείας D, στειβείας CF 22 ἐκπολεμήσας CF 25 τὴν
A.] τοῦ A. vulg. 27 χρόνων] ἐτῶν Π ἄπλετον Π.

ὑβρεως ἔνεκεν Εὐρυσθεὺς προσέταξε καθ᾽ἅραι. ὁ δ' Ἡρακλῆς τὸ μὲν τοῖς ᾧμοις ἐξενεγκεῖν ταύτην ἀπεδοκίμασεν, ἐκκλίνων τὴν ἐκ τῆς ὑβρεως αἰσχύνην· ἐπαγαγὼν δὲ τὸν Ἀλφειὸν καλούμενον ποταμὸν ἐπὶ 5 τὴν αὐλήν, καὶ διὰ τοῦ ρεύματος ἐκκαθάρας αὐτήν, χωρὶς ὑβρεως συνετέλεσε τὸν ἄθλον ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. διὸ καὶ θανύμασαι τις ἂν τὴν ἐπίνοιαν· τὸ γὰρ ὑπερήφανον τοῦ προστάγματος χωρὶς αἰσχύνης ἐπέτελεσεν, οὐδὲν ὑπομείνας ἀνάξιον τῆς ἀθανασίας.

10 Μετὰ δὲ ταῦτα λαβὼν ἄθλον τὸν ἐκ Κρήτης 4 260 ταῦρον ἀγαγεῖν, οὗ Πασιφάην ἐρασθῆναι φασί, πλεῖσας εἰς τὴν νῆσον, καὶ Μίνω τὸν βασιλέα συνεῶρον λαβῶν, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Πελοπόννησον, τὸ τηλικούτον πέλαγος ἐπ' αὐτῷ ναυστοληθεῖς.

15 Τελέσας δὲ τοῦτον τὸν ἄθλον τὸν Ὀλυμπικὸν 14 ἀγῶνα συνεστήσατο, κάλλιστον τῶν τόπων πρὸς τηλικαύτην πανήγυριν προκρίνας τὸ παρὰ τὸν Ἀλφειὸν ποταμὸν πεδίον, ἐν ᾧ τὸν ἀγῶνα τοῦτον τῷ Διὶ τῷ πατρίᾳ καθιέρωσε. στεφανίτην δ' αὐτὸν 20 ἐποίησεν, ὅτι καὶ αὐτὸς εὐηργέτησε τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων οὐδένα λαβὼν μισθόν. τὰ δ' ἀθλήματα 2 πάντα αὐτὸς ἀδηρίτως ἐνίκησε, μηδενὸς τολμήσαντος αὐτῷ συγκριθῆναι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀρετῆς, καίπερ τῶν ἀθλημάτων ἐναντίων ἀλλήλοις ὄντων· 25 τὸν γὰρ πύκτην ἢ παγκρατιαστὴν τοῦ σταδιέως δύσκολον περιγενέσθαι, καὶ πάλιν τὸν ἐν τοῖς κούφοις ἀθλήμασι πρωτεύοντα καταγωνίσασθαι τοὺς ἐν

4 Ἀλφειὸν] Πηνειὸν II 7 ἂν τις vulg. 13 αὐτὸν om. II 14 αὐτὸν CF 20 ἐποίησεν] κατεσκεύασεν vulg. 27 καταγωνίσασθαι del. edit.

τοῖς βαρέσιν ὑπερέχοντας δυσχερὲς καταινοῆσαι. διόπερ εἰκότως ἐγένετο τιμιώτατος ἀπάντων τῶν ἀγώνων οὗτος, τὴν ἀρχὴν ἀπ' ἀγαθοῦ λαβών.

3 Οὐκ ἄξιον δὲ παραλιπεῖν οὐδὲ τὰς ὑπὸ τῶν θεῶν αὐτῷ δοθείσας δωρεὰς διὰ τὴν ἀρετὴν. ἀπὸ 5 γὰρ τῶν πολέμων τραπέντος αὐτοῦ πρὸς ἀνέσεις τε καὶ πανηγύρεις, ἔτι δ' ἑορτὰς καὶ ἀγῶνας, ἐτίμησαν αὐτὸν δωρεαῖς οἰκείαις ἕκαστος τῶν θεῶν, Ἀθηναῖ μὲν πέπλω, Ἥφαιστος δὲ ῥοπάλω καὶ θώρακι· καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐφιλοτιμήθησαν οἱ προσειρημένοι θεοὶ 10 κατὰ τὰς τέχνας, τῆς μὲν πρὸς εἰρηνικὴν ἀπόλαυσιν καὶ τέρψιν, τοῦ δὲ πρὸς τὴν τῶν πολεμικῶν κινδύνων ἀσφάλειαν. τῶν δ' ἄλλων Ποσειδῶν μὲν ἵππους ἐδωρήσατο, Ἑρμῆς δὲ ξίφος, Ἀπόλλων δὲ τόξον τε ἔδωκε καὶ τοξεύειν ἐδίδαξε, Ἀθηναίη δὲ 15 πρὸς τὸν καθαγισμόν τοῦ Κενταύρων φόνου τὰ μικρὰ μυστήρια συνεστήσατο, τὸν Ἡρακλέα τιμῶσα.

4 Ἴδιον δέ τι συνέβη καὶ κατὰ τὴν γένεσιν τοῦ θεοῦ τούτου συντελεσθῆναι. Ζεὺς γὰρ πρώτῃ μὲν ἐμίγη γυναικὶ θνητῇ Νιόβῃ τῇ Φορωνέως, ἐσχάτῃ 20 δ' Ἀλκμήνῃ· ταύτην δ' ἀπὸ Νιόβης ἐκκαιδεκάτην οἱ μυθογράφοι γενεαλογοῦσιν· ὥστε τοῦ γενναῖν ἀνθρώπους ἐκ μὲν τῶν ταύτης προγόνων ἤρξατο, εἰς αὐτὴν δὲ ταύτην κατέληξεν· ἐν ταύτῃ γὰρ τὰς πρὸς θνητὴν ὁμιλίᾳς κατέλυσε, καὶ κατὰ τοὺς ὕστερον 25 χρόνους οὐδένα τούτων γεννήσειν ἄξιον ἐλπίζων οὐκ ἐβουλήθη τοῖς κρείττοσιν ἐπεισάγειν τὰ χεῖρω.

15 Μετὰ δὲ ταῦτα τῶν περὶ τὴν Παλλήνην γιγάν- 261

1 καταπονήσαι II 3 ἀρχήν] ὑπεροχὴν II 5 δοθείσας αὐτῷ vulg. 22 ὥστε τοῦ Dindorf, εἰς δὲ τὸ codices.

των ἐλομένων τὸν πρὸς τοὺς ἀθανάτους πόλεμον,
 Ἡρακλῆς τοῖς θεοῖς συναγωνισάμενος καὶ πολλοὺς
 ἀνελὼν τῶν γηγενῶν ἀποδοχῆς ἔτυχε τῆς μεγίστης.
 Ζεὺς γὰρ τοὺς μὲν συναγωνισαμένους τῶν θεῶν
 5 μόνους ὠνόμασεν Ὀλυμπίους, ἵνα τῇ ταύτης τιμῇ
 ὁ ἀγαθὸς κοσμηθεὶς ἐπωνυμία διαφέρῃ τοῦ χείρονος·
 ἠξίωσε δὲ ταύτης τῆς προσηγορίας τῶν ἐκ θνητῶν
 γυναικῶν γενομένων Διόνυσον καὶ Ἡρακλέα, οὐ
 μόνον ὅτι πατρὸς ἦσαν Διὸς, ἀλλὰ διότι καὶ τὴν
 10 προαίρεσιν ὁμοίαν ἔσχον, εὐεργετήσαντες μεγάλα
 τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων.

Ζεὺς δέ, Προμηθέως παραδόντος τὸ πῦρ τοῖς 2
 ἀνθρώποις, δεσμοῖς κατελάβετο καὶ παρέστησεν ἀετὸν
 τὸν ἐσθίουτα τὸ ἥπαρ αὐτοῦ. Ἡρακλῆς δ' ὄρων τῆς
 15 τιμωρίας αὐτὸν τυγχάνοντα διὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων
 εὐεργεσίαν, τὸν μὲν ἀετὸν κατετόξευσε, τὸν δὲ
 Δία πείσας λῆξαι τῆς ὀργῆς ἔσωσε τὸν κοινὸν
 εὐεργέτην.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἔλαβεν ἄθλον ἀγαγεῖν τὰς Διο- 3
 20 μήδους τοῦ Θωρακὸς ἵππους. αὐταὶ δὲ χαλιᾶς μὲν
 φάτνας εἶχον διὰ τὴν ἀγριότητα, ἀλύσει δὲ σιδη-
 ραῖς διὰ τὴν ἰσχὺν ἐδεσμεύοντο, τροφήν δ' ἐλάμ-
 βανον οὐ τὴν ἐκ γῆς φυομένην, ἀλλὰ τὰ τῶν ξένων
 μέλη διαιρούμεναι τροφήν εἶχον τὴν συμφορὰν τῶν
 25 ἀκληροῦντων. ταύτας ὁ Ἡρακλῆς βουλόμενος χειρώ-
 σασθαι τὸν κύριον Διομήδην παρέβαλε, καὶ ταῖς τοῦ
 παρανομεῖν διδάξαντος σαφὲς ἐκπληρώσας τὴν ἐν-
 δειαν τῶν ζώων εὐπειθεῖς ἔσχεν. Εὐρυσθεὺς δ' 4

1 ἀνελομένων Dind.
 13 et 16 αἰετὸν CD.

9 ἀλλ' ὅτι F

10 εἶχον CF

ἀχθεισῶν πρὸς αὐτὸν τῶν ἱππῶν ταύτας μὲν ἱερὰς ἐποίησεν Ἥρας, ὣν τὴν ἐπιγονὴν συνέβη διαμεῖναι μέχρι τῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνης βασιλείας.

Τοῦτον δὲ τὸν ἄθλον ἐπιτελέσας μετ' Ἰάσονος συνεξέπλευσε συστρατεύσων ἐπὶ τὸ χρυσόμαλλον ὅδερος εἰς Κόλχους. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν τῇ τῶν Ἀργοναυτῶν στρατείᾳ τὰ κατὰ μέρος διεξιμεν. 16 Ἡρακλῆς δὲ λαβὼν πρόσταγμα τὸν Ἱπολύτης τῆς Ἀμαζόνος ἐνεγκεῖν ζωστήρα, τὴν ἐπὶ τὰς Ἀμαζόνας στρατείαν ἐποίησατο. πλεύσας οὖν εἰς τὸν Εὐξείνιον ἅπ' ἐκείνου κληθέντα Πόντον, καὶ καταπλεύσας ἐπὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Θερμώδοντος ποταμοῦ, πλησίον Θेमίσκυρας πόλεως κατεστρατοπέδευσεν, ἐν ᾗ τὰ 2 βασιλεία τῶν Ἀμαζόνων ὑπῆρχε. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἦτι παρ' αὐτῶν τὸν προστεταγμένον ζωστήρα ὥς δ' οὐχ ὑπήκουον, συνῆψε μάχην αὐταῖς. τὸ μὲν οὖν ἄλλο πλῆθος αὐτῶν ἀντετάχθη τοῖς πολλοῖς, αἱ δὲ τιμιάται κατ' αὐτὸν ταχθεῖσαι τὸν Ἡρακλέα 262 μάχην καρτερὰν συνεστήσαντο. πρώτη μὲν γὰρ αὐτῷ συνάψασα μάχην Ἀελλὰ, [καὶ] διὰ τὸ τάχος ταύτης 20 τετευχυῖα τῆς προσηγορίας, ὀξύτερον εὗρεν αὐτῆς τὸν ἀντιταχθέντα. δευτέρα δὲ Φιλιππὶς εὐθύς ἐκ τῆς πρώτης συστάσεως καιρίῳ πληγῇ περιπεσοῦσα διεφθάρη. μετὰ δὲ ταῦτα Προθόη συνῆψε μάχην, ἣν ἐκ προκλήσεως ἔφασαν ἐπτάκις νενικηκέναι τὸν 25 ἀντιταξιόμενον. πεσούσης δὲ καὶ ταύτης, τετάρτην ἐχειρώσατο τὴν ὀνομαζομένην Ἐρίβοιαν. αὕτη δὲ

5 ἐπλευσε II συστρατεύων D 11 ἅπ' ἐκείνου Εὐξείνιον vulg.; ὑπ' f. 14 ἀμαζόνιδων C 18 τιμιάται] ἐπισημύεται II 20 καὶ delevi 22 Φιλίππης C 23 καιρίᾳ CF.

διὰ τὴν ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἀγῶσιν ἀνδραγαθίαν
 καυχωμένη μηδενὸς χρεῖαν ἔχειν βοηθοῦ, ψευδῇ τὴν
 ἐπαγγελίαν ἔσχε κρείττονι περιπεσοῦσα. μετὰ δὲ 3
 ταύτας Κελαινὴ καὶ Εὐρυβία καὶ Φοῖβη, τῆς Ἀρ-
 5 τέμιδος οὔσαι συγκυνηγοὶ καὶ διὰ παντὸς εὐστόχως
 ἀκοντίζουσαι, τὸν ἕνα στόχον οὐκ ἔτρωσαν, ἀλλ' ἐαν-
 ταῖς συνασπίζουσαι τότε πᾶσαι κατεκόπησαν. μετὰ δὲ
 ταύτας Δηϊάνειραν καὶ Ἀστερίαν καὶ Μάρπην, ἔτι
 δὲ Τέκμησσαν καὶ Ἀλκίπην ἐχειρώσατο. αὕτη δ'
 10 ὁμόσασα παρθένος διαμενεῖν τὸν μὲν ὄρκον ἐφύλαξε,
 τὸ δὲ ξῆν οὐ διετήρησεν. ἡ δὲ τὴν στρατηγίαν
 ἔχουσα τῶν Ἀμαζόνων Μελανίππη καὶ θαυμαζομένη
 μάλιστα δι' ἀνδρείαν ἀπέβαλε τὴν ἡγεμονίαν. Ἡρα- 4
 κλῆς δὲ τὰς ἐπιφανεστάτας τῶν Ἀμαζονίδων ἀνελών
 15 καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος φρυγεῖν συναναγκάσας, κατ-
 ἔκοψε τὰς πλείστας, ὥστε παντελῶς τὸ ἔθνος αὐτῶν
 συντριβῆναι. τῶν δ' αἰχμαλωτίδων Ἀντιόπην μὲν
 ἔδωρῆσατο Θησεῖ, Μελανίππην δ' ἀπελύτρωσεν ἀντι-
 λαβὼν τὸν ζωστήρα.

20 Εὐρυσθέως δὲ προστάξαντος ἄθλον δέκατον τὰς 17
 Γηρυόνοι βοῦς ἀγαγεῖν, ἃς νέμεσθαι συνέβαινε
 τῆς Ἰβηρίας ἐν τοῖς πρὸς τὸν ὠκεανὸν κεκλιμένοις
 μέρεσιν, Ἡρακλῆς θεωρῶν τὸν πόνον τοῦτον μεγάλης
 προσδεόμενον παρασκευῆς καὶ κακοπαθείας, συνε-
 25 στήσατο στόλον ἀξιόλογον καὶ πλῆθος στρατιωτῶν
 ἀξιόχρεων ἐπὶ ταύτην τὴν στρατείαν. διεβεβόητο 2

2 χρεῖαν] χάριν χρείας D 4 τῆς om. CF 6 στοχόν
 D, σκοπὸν vulg. 8 διάνειραν D 9 χαλκίππην D
 10 διαμένειν D, οὔσαι διαμένειν C, εἶναι F' ἐφύλαξεν D,
 διετήρησε CF' 11 διετήρησεν D, διεφύλαξεν CF' 12 ἀμα-
 ζονίδων Π 24 κακοπαθείας καὶ παρασκευῆς vulg.

γὰρ κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ὅτι Χρυσάωρ ὁ λαβὼν ἀπὸ τοῦ πλούτου τὴν προσηγορίαν βασιλεύει μὲν ἀπάσης Ἰβηρίας, τρεῖς δ' ἔχει συναγωνιστὰς υἱούς, διαφέροντας ταῖς τε ῥώμασι τῶν σώματων καὶ ταῖς ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἀγῶσιν ἀνδραγαθίαις, ⁵ πρὸς δὲ τούτοις ὅτι τῶν υἱῶν ἕκαστος μεγάλας ἔχει δυνάμεις συνεστώσας ἐξ ἐθνῶν μαχίμων· ὧν δὴ χάριν ὁ μὲν Εὐρύσθεὺς νομίζων δυσέφικτον εἶναι τὴν ἐπὶ τούτους στρατείαν, προσετείταχει τὸν προ- ⁸ ειρημένον ἄθλον. ὁ δ' Ἡρακλῆς ἀκολούθως ταῖς ¹⁰ προκατειργασμέναις πράξεσι τεταραγμένως ὑπέστη ²⁶³ τοὺς κινδύνους. καὶ τὰς μὲν δυνάμεις ἡθροισεν εἰς Κρήτην, κεκρικῶς ἐκ ταύτης ποιεῖσθαι τὴν ὁρμήν· σφόδρα γὰρ εὐφυνῶς ἡ νῆσος αὕτη κεῖται πρὸς τὰς ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην στρατείας. πρὸ δὲ τῆς ἀνα- ¹⁵ γωγῆς τιμηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων μεγαλοπρεπῶς, καὶ βουλόμενος τοῖς Κρησὶ χαρίσασθαι, καθαρὰν ἐποίησε τὴν νῆσον τῶν θηρίων. διόπερ ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις οὐδὲν ἔτι τῶν ἀγρίων ζώων ὑπῆρχεν ἐν τῇ νήσῳ, οἶον ἄρκτων, λύκων, ὕφρων ἢ τῶν ²⁰ ἄλλων τῶν τοιούτων. ταῦτα δ' ἐπραξεν ἀποσεμνύων τὴν νῆσον, ἐν ᾗ μυθολογοῦσι καὶ γενέσθαι ⁴ καὶ τραφῆναι τὸν Δία. ποιησάμενος οὖν τὸν ἐκ ταύτης πλοῦν κατήρην εἰς τὴν Λιβύην, καὶ πρῶτον μὲν Ἀνταῖον τὸν ῥώμῃ σώματος καὶ παλαιστρας ²⁵ ἐμπειρία διαβεβοημένον καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ καταπαλαισθέντας ξένους ἀποκτείναντα προκαλεσάμενος

1 κατὰ πᾶσαν] καθ' ὅλην II 7 ἐθνῶν] ἀνδρῶν II
 20 ἄρκτων DF 21 τῶν om. D 24 ἐκπλοῦν D (c. 42, 1)
 27 ἀποκτείνοντα Bekker.

εἰς μάχην καὶ συμπλακεῖς διέφθειρεν. ἀκολούθως
 δὲ τοῦτοις τὴν μὲν Λιβύην πλήθουσαν ἀγρίων ζώων,
 πολλὰ τῶν κατὰ τὴν ἔρημον χώραν χειρωσάμενος,
 ἐξημέρωσεν, ὥστε καὶ γεωργίαις καὶ ταῖς ἄλλαις
 5 φυτεῖαις ταῖς τοὺς καρποὺς παρασκευαζούσαις πλη-
 ρωθῆναι πολλὴν μὲν ἀμπελόφυτον χώραν, πολλὴν
 δ' ἐλαιοφόρον· καθόλου δὲ τὴν Λιβύην διὰ τὸ πλη-
 θος τῶν κατὰ τὴν χώραν θηρίων ἀόλκητον πρότερον
 οὖσαν ἐξημερώσας ἐποίησε μηδεμιᾶς χώρας εὐδα-
 10 μονίᾳ λείπεσθαι. ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς παρὰ νομῶντας 5
 ἀνθρώπους ἢ δυνάστας ὑπερηφάνους ἀποκτείνας τὰς
 πόλεις ἐποίησεν εὐδαίμονας. μυθολογοῦσι δ' αὐτὸν
 διὰ τοῦτο μισῆσαι καὶ πολεμῆσαι τὸ γένος τῶν
 ἀγρίων θηρίων καὶ παρὰ νόμων ἀνδρῶν, ὅτι παιδὶ
 15 μὲν ὄντι νηπίῳ συνέβη τοὺς ὄφεις ἐπιβούλους αὐτῷ
 γενέσθαι, ἀνδρωθέντι δὲ πεσεῖν ὑπ' ἐξουσίαν ὑπερ-
 ηφάνου καὶ ἀδίκου μονάρχου τοῦ τοὺς ἄθλους προσ-
 τάττοντος.

Μετὰ δὲ τὸν Ἀνταίου θάνατον παρελθὼν εἰς 18
 20 Αἴγυπτον ἀνείλε Βούσιριν τὸν βασιλέα ξενοκτο-
 νοῦντα τοὺς παρεπιδημοῦντας. διεξιὼν δὲ τὴν ἄν-
 δρον τῆς Λιβύης, καὶ περιτυχὼν χώρα κατὰρρύτῳ
 καὶ καρποφόρῳ, πόλιν ἔκτισε θαυμαστὴν τῷ μεγέθει,
 τὴν ὀνομαζομένην Ἑκατόμυλον, ἣ ἔθηκετο τὴν προσ-
 25 ἡγορίαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν κατ' αὐτὴν πυλῶν.
 διαμεμένηκε δὲ ἡ ταύτης τῆς πόλεως εὐδαιμονία
 μέχρι τῶν νεωτέρων καιρῶν, ἐν οἷς Καρχηδόνιοι
 δυνάμεσιν ἀξιολόγοις καὶ στρατηγοῖς ἀγαθοῖς στρα-

6 χώραν post ἐλαιοφόρον CF 13 καὶ πολεμῆσαι om. D
 24 ἧς D 26 διέμεινε II 27 οἷς Hertlein, οἷς καὶ libri.

- 2 τεύσαντες ἐπ' αὐτὴν κύριοι κατέστησαν. ὁ δ' Ἡρα-
 κλῆς πολλὴν τῆς Λιβύης ἐπελθὼν παρήλθεν ἐπὶ
 τὸν πρὸς Γαδείροις ὠκεανόν, καὶ στήλας ἔθετο καθ'
 ἑκατέραν τῶν ἡπείρων. συμπαραπλέοντος δὲ τοῦ
 στόλου διαβάς εἰς τὴν Ἰβηρίαν, καὶ καταλαβὼν τοὺς 264
 Χρυσάορος υἱοὺς τρισὶ δυνάμεσι μεγάλαις κατεστρα- 6
 τοπεδευκότας ἐκ διαστήματος, πάντας τοὺς ἡγεμόνας
 ἐκ προκλήσεως ἀνελὼν καὶ τὴν Ἰβηρίαν χειρωσά-
 μενος ἀπῆλασε τὰς διανομασμένας τῶν βοῶν ἀγέλας.
 3 διεξιὼν δὲ τὴν τῶν Ἰβήρων χώραν, καὶ τιμηθεὶς ὑπὸ 10
 τινος τῶν ἐγχωρίων βασιλέως, ἀνδρὸς εὐσεβεῖα καὶ
 δικαιοσύνη διαφέροντος, κατέλιπε μέρος τῶν βοῶν
 ἐν ὠρεαῖς τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ λαβὼν ἀπάσας καθ-
 ιέρωσεν Ἡρακλεῖ, καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἐκ τούτων ἔθνευ
 αὐτῷ τὸν καλλιστεύοντα τῶν ταύρων· τὰς δὲ βοῦς 15
 τηρουμένας συνέβη ἱερὰς διαμεῖναι κατὰ τὴν Ἰβηρίαν
 μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν.
- 4 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ περὶ τῶν Ἡρακλέους στηλῶν ἐμνή-
 σθημεν, οἴκειον εἶναι νομίζομεν περὶ αὐτῶν διελθεῖν.
 Ἡρακλῆς γὰρ παραβαλὼν εἰς τὰς ἄκρας τῶν ἡπείρων 20
 τὰς παρὰ τὸν ὠκεανὸν κειμένας τῆς τε Λιβύης καὶ τῆς
 Εὐρώπης ἔγνω τῆς στρατείας θέσθαι στήλας ταύτας.
 βουλόμενος δ' ἀέμνηστον ἔργον ἐπ' αὐτῷ συντελέσαι,
 5 φασὶ τὰς ἄκρας ἀμφοτέρως ἐπὶ πολὺ προχωῶσαι· διὸ
 καὶ πρότερον διεστηκυίας ἀπ' ἀλλήλων πολὺ διά- 25
 στημα, συναγαγεῖν τὸν πόρον εἰς στενόν, ὅπως ἄλι-
 τενοῦς καὶ στενοῦ γενομένου κωλύηται τὰ μεγάλα

6 μεγάλαις om. CE 13 ὠρεῶ II 16 κατὰ] περὶ D
 21 τῆς τε . . . Εὐρώπης om. FM 24 προσχωῶσαι C διὸ καὶ
 post διάστημα transponere malim 26 ἀλιτενοῦς καὶ om. CE.

κῆτη διεκπίπτειν ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ πρὸς τὴν ἐντὸς
 θάλατταν, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἔργων
 μένῃ ἀείμνηστος ἡ δόξα τοῦ κατασκευάσαντος· ὥς
 δὲ τινὲς φασί, τοῦναντίον τῶν ἡπείρων ἀμφοτέρων
 5 συνεξευγμένων διασκάψαι ταύτας, καὶ τὸν πόρον
 ἀνοίξαντα ποιῆσαι τὸν ὠκεανὸν μίσγεσθαι τῇ καθ'
 ἡμᾶς θαλάττῃ. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐξέσται σκο-
 πεῖν ὥς ἂν ἕκαστος ἑαυτὸν πείθῃ. τὸ παραπλήσιον 6
 δὲ τούτοις ἔπραξε πρότερον κατὰ τὴν Ἑλλάδα. περὶ
 10 μὲν γὰρ τὰ καλούμενα Τέμπη τῆς πεδιάδος χώρας
 ἐπὶ πολὺν τόπον λιμναζούσης διέσκαψε τὸν συνεχῆ
 τόπον, καὶ κατὰ τῆς διώρυχος δεξιόμενος ἔπαν τὸ
 κατὰ τὴν λίμνην ὕδωρ ἐποίησε τὰ πεδία φανῆναι
 τὰ κατὰ τὴν Θετταλίαν παρὰ τὸν Πηνειὸν ποταμὸν·
 15 ἐν δὲ τῇ Βοιωτίᾳ τοῦναντίον ἐμφράξας τὸ περὶ τὸν 7
 Μινύειον Ὀρχομενὸν ρεῖθρον ἐποίησε λιμνάζειν τὴν
 χώραν καὶ φθαρῆναι τὰ κατ' αὐτὴν ἔπαντα. ἀλλὰ
 τὰ μὲν κατὰ τὴν Θετταλίαν ἔπραξεν εὐεργετῶν τοὺς
 Ἕλληνας, τὰ δὲ κατὰ τὴν Βοιωτίαν τιμωρίαν λαμ-
 20 βάνων παρὰ τῶν τὴν Μιννάδα κατοικοῦντων διὰ
 τὴν τῶν Θηβαίων καταδούλωσιν.

Ὁ δ' Ἡρακλῆς τῶν μὲν Ἰβήρων παρέδωκε τὴν 19
 βασιλείαν τοῖς ἀρίστοις τῶν ἐγχωρίων, αὐτὸς δ' ἀνα-
 λαβὼν τὴν δύναμιν καὶ καταντήσας εἰς τὴν Κελτικὴν
 25 καὶ πᾶσαν ἐπελθὼν κατέλυσε μὲν τὰς συνήθεις παρα-
 265νομίας καὶ ξενοκτονίας, πολλοῦ δὲ πλήθους ἀνθρώ-
 πων ἐξ ἑπαντος ἔθνους ἐκουσίως συστρατεύοντος

8 μένῃ om. D 7 σκοπεῖν ἐξέσται CF 15 δια-
 φράξας D 16 ἐρχόμενον CG, om. F 22 δ'] δ' οὖν C
 27 ἐξ ἑπαντος] ἐκ παντός vulg.

ἔκτισε πόλιν εὐμεγέθη τὴν ὀνομασθεῖσαν ἀπὸ τῆς
 2 κατὰ τὴν στρατείαν ἄλλης Ἀλησίαν. πολλοὺς δὲ καὶ
 τῶν ἐγχωρίων ἀνέμιξεν εἰς τὴν πόλιν· ὧν ἐπικρα-
 τησάντων τῷ πλήθει πάντας τοὺς ἐνοικοῦντας ἐκ-
 βαρβαρωθῆναι συνέβη. οἱ δὲ Κελτοὶ μέχρι τῶνδε 5
 τῶν καιρῶν τιμῶσι ταύτην τὴν πόλιν, ὥς ἀπάσης
 τῆς Κελτικῆς οὖσαν ἐστίαν καὶ μητρόπολιν. διέμεινε
 δ' αὕτη πάντα τὸν ἄφ' Ἡρακλέους χρόνον ἐλευθέρα
 καὶ ἀπόρρητος μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς χρόνου· τὸ δὲ
 τελευταῖον ὑπὸ Γαῖου Καίσαρος τοῦ διὰ τὸ μέγεθος 10
 τῶν πράξεων θεοῦ προσαγορευθέντος ἐκ βίας ἀλοῦσα
 συνηναγκάσθη μετὰ πάντων τῶν ἄλλων Κελτῶν
 3 ὑποταγῆναι Ῥωμαίοις. ὁ δ' Ἡρακλῆς τὴν ἐκ τῆς
 Κελτικῆς πορείαν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ποιοῦμενος, καὶ
 διεξιὼν τὴν ὀρεινὴν τὴν κατὰ τὰς Ἀλπεῖς, ὥδοποίησε 15
 τὴν τραχύτητα τῆς ὁδοῦ καὶ τὸ δύσβατον, ὥστε
 δύνασθαι στρατοπέδοις καὶ ταῖς τῶν ὑποζυγίων
 4 ἀποσκευαῖς βάσιμον εἶναι. τῶν δὲ τὴν ὀρεινὴν ταύ-
 την κατοικούντων βαρβάρων εἰωθότων τὰ διεξιόντα
 τῶν στρατοπέδων περικόπτειν καὶ ληστεύειν ἐν ταῖς 20
 δυσχωρίαις, χειρωσάμενος ἅπαντας καὶ τοὺς ἡγεμόνας
 τῆς παρανομίας ἀνελὼν ἐποίησεν ἀσφαλῆ τοῖς μετα-
 γενεστέροις τὴν ὁδοποισίαν. διελθὼν δὲ τὰς Ἀλπεῖς
 καὶ τῆς νῦν καλουμένης Γαλατίας τὴν πεδιάδα διεξιὼν
 ἐποίησατο τὴν πορείαν διὰ τῆς Λιγυστικῆς. 25

20 Οἱ δὲ ταύτην τὴν χώραν οἰκοῦντες Λίγυες
 νέμονται γῆν τραχεῖαν καὶ παντελῶς λυπράν· τῶν δ'

1 ὀνομαζομένην vulg. 4 κατοικοῦντας CF 6 ἐτίμων II
 12 πάντων om. vulg. 17 δύνασθαι abundat 20 περι-
 κόπτειν καὶ om. F 26 κατοικοῦντες F.

ἐγχωρίων ταῖς ἐργασίαις καὶ ταῖς τῆς κακοπαθείας
 ὑπερβολαῖς φέρει καρποὺς πρὸς βίαν ὀλίγους. διὸ
 καὶ τοῖς ὕγκοις εἰσεὶ συνεσταλμένοι καὶ διὰ τὴν
 συνεχῆ γυμνασίαν εὗτονοι· τῆς γὰρ κατὰ τὴν τρυ-
 5 φὴν ῥαστώνης πολὺν κεχωρισμένοι ἐλαφροὶ μὲν ταῖς
 εὐκίνησίαις εἰσίν, ἐν δὲ τοῖς πολεμικοῖς ἀγῶσι ταῖς
 ἀλκαῖς διάφοροι. καθόλου δὲ τῶν πλησιοχώρων τὸ 2
 πονεῖν συνεχῶς ἡσκηκότων, καὶ τῆς χώρας πολλῆς
 ἐργασίας προσδεομένης, εἰθίκασι τὰς γυναικας τῶν
 10 κακοπαθειῶν τῶν ἐν ταῖς ἐργασίαις κοινωνοὺς ποι-
 εῖσθαι. μισθοῦ δὲ παρ' ἀλλήλοις ἐργαζομένων τῶν
 τε ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, ἰδίον τι καὶ παράδο-
 ξον καθ' ἡμᾶς συνέβη περὶ μίαν γυναῖκα γενέσθαι.
 ἔγκυος γὰρ οὖσα καὶ μετὰ τῶν ἀνδρῶν ἐργαζομένη 3
 15 μισθοῦ, μεταξὺ συνεχομένη ταῖς ὥδισιν ἀπῆλθεν εἰς
 τινας θάμνους ἀθορύβως· ἐν οἷς τεκοῦσα, καὶ τὸ
 παιδίον φύλλοις ἐνείλησασα, τοῦτο μὲν ἀπέκρυψεν,
 266 αὐτὴ δὲ συμμίξασα τοῖς ἐργαζομένοις τὴν αὐτὴν
 ἐκείνοις ὑπέμεινε κακοπάθειαν, οὐδὲν δηλώσασα
 20 περὶ τοῦ συμβεβηκότος. τοῦ βρέφους δὲ κλανθυμυ-
 ριζομένου, καὶ τῆς πράξεως φανερᾶς γενομένης, ὁ
 μὲν ἐφεστηκῶς οὐδαμῶς ἡδύνετο πείσαι παύσασθαι
 τῶν ἔργων· ἡ δ' οὐ πρότερον ἀπέστη τῆς κακοπα-
 θείας, ἕως ὃ μισθωσάμενος ἐλεήσας καὶ τὸν μισθὸν
 25 ἀποδοὺς ἀπέλυσε τῶν ἔργων.

Ἡρακλῆς δὲ διελθὼν τὴν τε τῶν Αἰγύων καὶ 21
 τὴν τῶν Τυρρηνῶν χώραν, καταντήσας πρὸς τὸν

2 βίον G 11 παρ' om. II 16 ἐν οἷς] εἰς αἶς II
 17 μὲν] εἰς τινας θάμνους add. codices, del. Bekker 19
 ὑπέμεινε CF 20 δὲ βρέφους vulg. 26 καὶ τὴν] καὶ CF.

Τίβεριν ποταμὸν κατεστρατοπέδενσεν οὗ νῦν ἡ
 Ῥώμη ἐστίν. ἀλλ' αὕτη μὲν πολλὰς γενεαὶς ὕστερον
 ὑπὸ Ῥωμύλου τοῦ Ἄρεος ἐκτίσθη, τότε δέ τινες
 τῶν ἐγγχωρίων κατῴκουν ἐν τῷ νῦν καλουμένῳ
 2 Παλατίῳ, μικρὰν παντελῶς πόλιν οἰκοῦντες. ἐν 5
 ταύτῃ δὲ τῶν ἐπιφανῶν ὄντες ἀνδρῶν Κάκιος καὶ
 Πινάριος ἐδέξαντο τὸν Ἡρακλέα ξενίοις ἀξιολόγοις
 καὶ δωρεαῖς κεχαρισμέναις ἐτίμησαν· καὶ τούτων
 τῶν ἀνδρῶν ὑπομνήματα μέχρι τῶνδε τῶν καιρῶν
 διαμένει κατὰ τὴν Ῥώμην. τῶν γὰρ νῦν εὐγενῶν 10
 ἀνδρῶν τὸ τῶν Πιναρίων ὀνομαζομένων γένος δια-
 μένει παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, ὡς ὑπάρχον ἀρχαιότατον,
 τοῦ δὲ Κακίου ἐν τῷ Παλατίῳ κατὰβασίς ἐστιν
 ἔχουσα λιθίνην κλίμακα τὴν ὀνομαζομένην ἀπ'
 ἐκείνου Κακίαν, οὗσαν πλησίον τῆς τότε γενομένης 15
 3 οἰκίας τοῦ Κακίου. ὁ δ' οὖν Ἡρακλῆς ἀποδεξά-
 μενος τὴν εὐνοίαν τῶν τὸ Παλάτιον οἰκούντων,
 προεῖπεν αὐτοῖς ὅτι μετὰ τὴν ἑαυτοῦ μετὰστασιν εἰς
 θεοὺς τοῖς εὐξαμένοις ἐκδεκατεύσειν Ἡρακλεῖ τὴν
 οὐσίαν συμβήσεται τὸν βίον εὐδαιμονέστερον ἔχειν. 20
 ὃ καὶ συνέβη κατὰ τοὺς ὕστερον χρόνους διαμείναι
 4 μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων· πολλοὺς γὰρ τῶν
 Ῥωμαίων οὐ μόνον τῶν συμμέτρους οὐσίας κεκτη-
 μένων, ἀλλὰ καὶ τῶν μεγαλοπλούτων τινὰς εὐξα-
 μένους ἐκδεκατεύσειν Ἡρακλεῖ, καὶ μετὰ ταῦτα γενο- 25
 μένους εὐδαίμονας, ἐκδεκατεῦσαι τὰς οὐσίας οὕσας

3 ρωμύλλον D 11 ὀνομαζόμενον codices, corr. Hertlein
 13 et 16 κακίου A, κάκιος ceteri 19 et 25 ἐκδεκατεύειν II
 20 ἔχειν Hertlein, ἔξειν cod. 22 γὰρ τῶν] γὰρ vulg.
 25 γενομένης εὐδαιμονίας CF 26 οὕσας om. D.

ταλάντων τετρακισχίλων. Λεύκολλος γὰρ ὁ τῶν
καθ' αὐτὸν Ῥωμαίων σχεδὸν τι πλουσιώτατος ὢν
διατιμησάμενος τὴν ἰδίαν οὐσίαν κατέδυσσε τῷ θεῷ
πᾶσαν τὴν δεκάτην, εὐωχίας ποιῶν συνεχεῖς καὶ
5 πολυδαπάνους. κατεσκεύασαν δὲ καὶ Ῥωμαῖοι τοῦτ' αὖ
τῷ θεῷ παρὰ τὸν Τίβεριν ἱερὸν ἀξιόλογον, ἐν ᾧ
νομίζουσι συντελεῖν τὰς ἐκ τῆς δεκάτης θυσίας.

267 Ὁ δ' οὖν Ἡρακλῆς ἀπὸ τοῦ Τιβέρεως ἀναξεύξας, 5
καὶ διεξιὼν τὴν παράλιον τῆς νῦν Ἰταλίας ὀνομα-
10 ζομένης, κατήντησεν εἰς τὸ Κυμαῖον πεδίον, ἐν ᾧ
μυθολογοῦσιν ἄνδρας γενέσθαι ταῖς τε ῥώμαις προ-
έχοντας καὶ ἐπὶ παρανομίᾳ διωνομασμένους, οὓς
ὀνομάζεσθαι γίγαντας. ὀνομάσθαι δὲ καὶ τὸ πεδίον
τοῦτο Φλεγραῖον ἀπὸ τοῦ λόφου τοῦ τὸ παλαιὸν
15 ἐκφυσῶντος ἄπλων πῦρ παραπλησίως τῇ κατὰ τὴν
Σικελίαν Αἴτνῃ· καλεῖται δὲ νῦν ὁ λόφος Οὐέσσου-
οῖος, ἔχων πολλὰ σημεῖα τοῦ κεκαῦσθαι κατὰ τοὺς
ἀρχαίους χρόνους. τοὺς δ' οὖν γίγαντας πυθομένους 6
τὴν Ἡρακλέους παρουσίαν ἀθροισθῆναι πάντας καὶ
20 παρατάξασθαι τῷ προειρημένῳ. θαυμαστῆς δὲ γενο-
μένης μάχης κατὰ τε τὴν ῥώμην καὶ τὴν ἄλλην τῶν
γιγάντων, φασὶ τὸν Ἡρακλέα, συμμαχούντων αὐτῷ
τῶν θεῶν, κρατῆσαι τῇ μάχῃ, καὶ τοὺς πλείστους
ἀνελόντα τὴν χώραν ἐξημερῶσαι. μυθολογοῦνται δ' 7
25 οἱ γίγαντες γηγενεῖς γεγονέναι διὰ τὴν ὑπερβολὴν
τοῦ κατὰ τὸ σῶμα μεγέθους. καὶ περὶ μὲν τῶν
ἐν Φλέγρα φονευθέντων γιγάντων τοιαῦτα μυθο-

1 λεύκολος D 11 γενέσθαι om. II 12 οὓς om. II
15 ἄπλ. πῦρ ἐκφ. vulg. 16 λόφος Dindorf, τόπος cod.
οὐέσσουσις codices 19 τὴν] τὴν τοῦ vulg 27 φλεγραῖα D.

λογοῦσί τινες, οἷς καὶ Τίμαιος ὁ συγγραφεὺς ἡκολούθησεν.

22 Ὁ δ' Ἡρακλῆς ἐκ τοῦ Φλεγραίου πεδίου κατελθὼν ἐπὶ τὴν θάλατταν κατεσκεύασεν ἔργα περὶ τὴν Ἰορρὸν ὀνομαζομένην λίμνην, ἱερὰν δὲ Φερσεφό-⁵ νης νομιζομένην. κεῖται μὲν οὖν ἡ λίμνη μεταξὺ Μισσηνοῦ καὶ Δικαιαρχείων, πλησίον τῶν θερμῶν ὑδάτων, ἔχει δὲ τὴν μὲν περίμετρον ὥς πέντε σταδίων, τὸ δὲ βάθος ἔπιστον· ἔχουσα γὰρ ὕδωρ καθαρώτατον φαίνεται τῇ χροῖα κυανοῦν διὰ τὴν¹⁰ ὑπερβολὴν τοῦ βάθους. μυθολογοῦσι δὲ τὸ μὲν παλαιὸν γεγενῆσθαι νεκρομαντεῖον πρὸς αὐτῇ, ὃ τοῖς ὕστερον χρόνοις καταλελύσθαι φασίν. ἀναπε-
πταμένης δὲ τῆς λίμνης εἰς τὴν θάλατταν, τὸν Ἡρακλέα λέγεται τὸν μὲν ἔκρουν ἐγγῶσαι, τὴν δ'¹⁵ ὁδὸν τὴν νῦν οὖσαν παρὰ θάλατταν κατασκευάσαι, τὴν ἀπ' ἐκείνου καλουμένην Ἡρακλείαν.

3 Ταῦτα μὲν οὖν ἔπραξε περὶ ἐκείνους τοὺς τόπους. ἐντεῦθεν δ' ἀναξεύξας κατήντησε τῆς Ποσειδωνιατῶν χώρας πρὸς τινὰ πέτραν, πρὸς ἣν μυθο-²⁰ λογοῦσιν ἰδίῳ τι γενέσθαι καὶ παράδοξον. τῶν γὰρ ἐγχωρίων τινὰ κυνηγὸν ἐν τοῖς κατὰ τὴν θήραν ἀνδραγαθήμασι διωνομασμένον ἐν μὲν τοῖς ἐμ-
προσθεν χρόνοις εἰωθέναι τῶν ληφθέντων θηρίων²⁶⁸ τὰς κεφαλὰς καὶ τοὺς πόδας ἀνατιθέναι τῇ Ἀρτέ-²⁵ μιδι καὶ προσηλοῦν τοῖς δένδροις, τότε δ' οὖν

4 ἐπὶ] παρὰ II 6 νομιζ. Stephanus, ὀνομαζ. libri
7 δικαιοαρχείων D 18 ἐκείνους] τούτους vulg. 19 ποσειδωνιατῶν D 22 θήραν] χώραν II 26δ' οὖν] γούν
τόν D; ποτὲ δ' αὐτὸν fort.

ὑπερφυῆ κάπρον χειρωσάμενον καὶ τῆς θεοῦ κατα-
 φρονήσαντα εἰπεῖν ὅτι τὴν κεφαλὴν τοῦ θηρίου
 ἐαυτῷ ἀνατίθησι, καὶ τοῖς λόγοις ἀκολούθως ἐκ
 τινος δένδρου κρεμάσαι ταύτην, αὐτὸν δέ, κανυμα-
 5 τώδους περιστάσεως οὔσης, κατὰ μεσημβρίαν εἰς
 ὕπνον τραπῆναι· καθ' ὃν δὴ χρόνον τοῦ δεσμοῦ
 λυθέντος αὐτομάτως πεσεῖν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τὸν
 κοιμώμενον καὶ διαφθεῖραι. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἔν τις 4
 θαυμάσειε τὸ γεγονός, ὅτι τῆς θεᾶς ταύτης πολλὰ
 10 περιστάσεις μνημονεύονται περιέχουσαι τὴν κατὰ
 τῶν ἀσεβῶν τιμωρίαν. τῷ δ' Ἡρακλεῖ διὰ τὴν εὐ-
 σέβειαν τοῦναντίον συνέβη γενέσθαι. καταντήσαν- 5
 τος γὰρ αὐτοῦ πρὸς τὰ μεθόρια τῆς Πηγίνης καὶ
 Λοκρίδος, καὶ διὰ τὸν ἐκ τῆς ὁδοπορίας κόπον
 15 ἀναπαυομένου, φασὶν ὑπὸ τῶν τεττῶν αὐτὸν
 ἐνοχλούμενον εὔξασθαι τοῖς θεοῖς ἀφανεῖς γενέσθαι
 τοὺς ἐνοχλοῦντας αὐτόν· καὶ διὰ τοῦτο, τῶν θεῶν
 βεβαιωσάντων τὴν εὐχὴν, μὴ μόνον κατὰ τὸ παρὸν
 ἀφανεῖς γενέσθαι τούτους, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν ὕστε-
 20 ρον χρόνον ἅπαντα μηδένα τέττιγα φαίνεσθαι κατὰ
 τὴν χώραν.

Ὁ δ' Ἡρακλῆς καταντήσας ἐπὶ τὸν πορθμὸν 6
 κατὰ τὸ στενώτατον τῆς θαλάττης τὰς μὲν βοῦς
 ἐπεραιώσεν εἰς τὴν Σικελίαν, αὐτὸς δὲ ταύρου κέ-
 25 ρως λαβόμενος διενήξατο τὸν πόρον, ὅντος τοῦ δια-
 στήματος σταδίων τριῶν καὶ δέκα, ὥς Τίμαιός φησι.
 μετὰ δὲ ταῦτα βουλόμενος ἐγκυκλωθῆναι πᾶσαν 23

5 κατὰ] τὴν add. vulg. 13 πηγίνης D 14 καὶ om. D
 20 κατὰ τ. χ. φ. τέττιγα vulg. 22 δ' D, δ' οὖν vulg.
 23 κατὰ] καὶ κατὰ CD, καὶ διὰ F.

Σικελίαν, ἐποιεῖτο τὴν πορείαν ἀπὸ τῆς Πελωριάδος ἐπὶ τὸν Ἑρυνκα. διεξιόντος δ' αὐτοῦ τὴν παράλιον τῆς νήσου, μυθολογοῦσι τὰς Νύμφας ἀνείναι θερμὰ λουτρὰ πρὸς τὴν ἀνάπαιυσιν τῆς κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν αὐτῷ γενομένης κακοπαθείας. τούτων δ' ὄντων διττῶν, τὰ μὲν Ἰμεραῖα, τὰ δ' Ἑγεσταῖα προσαγορεύεται, τὴν ὀνομασίαν ἔχοντα ταύτην ἀπὸ τῶν τόπων. τοῦ δ' Ἡρακλέους πλησιάσαντος τοῖς κατὰ τὸν Ἑρυνκα τόποις, προεκαλέσατο αὐτὸν Ἑρυνξ εἰς πάλην, υἱὸς [μὲν] ὢν Ἀφροδίτης καὶ Βούτα τοῦ τότε βασιλεύοντος τῶν τόπων. γενομένης δὲ τῆς φιλοτιμίας μετὰ προστίμου, καὶ τοῦ μὲν Ἑρυνκος διδόντος τὴν χώραν, τοῦ δ' Ἡρακλέους τὰς βοῦς, 269 τὸ μὲν πρῶτον ἀγανακτεῖν τὸν Ἑρυνκα, διότι πολὺ λείπονται τῆς ἀξίας αἱ βόες, συγκρινομένης 15 τῆς χώρας πρὸς αὐτάς· πρὸς ταῦτα δὲ τοῦ Ἡρακλέους ἀποφαινομένου διότι, ταύτας ἂν ἀποβάλλῃ, στερησεται τῆς ἀθανασίας, εὐδοκήσας ὁ Ἑρυνξ τῇ συνθήκῃ καὶ παλαίσας ἐλείφθη καὶ τὴν χώραν ἀπέ- 8 βαλεν. ὁ δ' Ἡρακλῆς τὴν μὲν χώραν παρέδτετο τοῖς 20 ἐγγχωρίοις, συγχωρήσας αὐτοῖς λαμβάνειν τοὺς καρπούς, μέχρι ἂν τις τῶν ἐκγόνων αὐτοῦ παραγενόμενος ἀπαιτήσῃ· ὅπερ καὶ συνέβη γενέσθαι. πολ- λαῖς γὰρ ὕστερον γενεαῖς Λωριεὺς ὁ Λακεδαιμόνιος καταντήσας εἰς τὴν Σικελίαν καὶ τὴν χώραν ἀπο- 25 λαβὼν ἔκτισε πόλιν Ἡράκλειαν. ταχὺ δ' αὐτῆς αὐξομένης, οἱ Καρχηδόνιοι φθονήσαντες ἔμα καὶ φοβή-

1 τῆς om. vulg. 5 γενομένης αὐτῷ vulg. 10 μὲν del. Bekker 14 μὲν] μὲν οὖν D 17 ἂν ταύτας vulg. 23 καὶ om. D 26 εἰς τὴν] εἰς F.

θέντες μήποτε πλέον ισχύσασα τῆς Καρχηδόνας ἀφέληται τῶν Φοινίκων τὴν ἡγεμονίαν, στρατεύσαντες ἐπ' αὐτὴν μεγάλαις δυνάμεσι καὶ κατὰ κράτος ἐλόντες κατέσκαψαν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων τὰ κατὰ
 5 μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφομεν. τότε δ' ὁ Ἡρακλῆς ἐγκυκλούμενος τὴν Σικελίαν, κατα-
 τήσας εἰς τὴν νῦν οὖσαν τῶν Συρακοσίων πόλιν καὶ πυθόμενος τὰ μυθολογούμενα κατὰ τὴν τῆς
 Κόρης ἀρπαγὴν, ἔθυσέ τε ταῖς θεαῖς μεγαλοπρε-
 10 πῶς καὶ εἰς τὴν Κυάνην τὸν καλλιστεύοντα τῶν ταύρων καθαρῖσας κατέδειξε θύειν τοὺς ἐγχωρίους κατ' ἐνιαυτὸν τῇ Κόρῃ καὶ πρὸς τῇ Κυάνῃ λαμ-
 πρῶς ἄγειν πανήγυριν τε καὶ θυσίαν. αὐτὸς δὲ 5
 μετὰ τῶν βοῶν διὰ τῆς μεσογείου διεξιὼν, καὶ τῶν
 15 ἐγχωρίων Σικανῶν μεγάλαις δυνάμεσιν ἀντιταξα-
 μένων, ἐνίκησεν ἐπιφανεῖ παρατάξει καὶ πολλοὺς ἀπέκτεινεν, ἐν οἷς μυθολογοῦσί τινες καὶ στρατη-
 γοὺς ἐπιφανεῖς γεγενῆσθαι τοὺς μέχρι τοῦ νῦν
 ἡρωικῆς τιμῆς τυγχάνοντας, Λεύκασπιν καὶ Πεδια-
 20 κράτην καὶ Βουφόναν καὶ Γλυχάταν, ἔτι δὲ Βυταίαν
 καὶ Κρυτίδαν.

Μετὰ δὲ ταῦτα διελθὼν τὸ Λεοντῖνον πεδῖον, 24
 τὸ μὲν κάλλος τῆς χώρας ἐθαύμασε, πρὸς δὲ τοὺς
 τιμῶντας αὐτὸν οἰκέως διατιθέμενος ἀπέλιπε παρ'
 25 αὐτοῖς ἀθάνατα μνημεῖα τῆς ἑαυτοῦ παρουσίας.
 ἴδιον δέ τι συνέβη γενέσθαι περὶ τὴν πόλιν τῶν
 270 Ἀγυριναίων. ἐν ταύτῃ γὰρ τιμηθεὶς ἐπ' ἴσης τοῖς

9 ἔθυσε] εὐθύς ἔθυσε vulg. 11 καθαγιασᾶς D
 20 Γαυχάταν C Κυγαῖον F, Βαγγαῖον C 21 Κρυτιδᾶν
 vulg. 24 διαθέμενος II 26 ἴδιον δὲ] ὦν ἴδιον vulg.
 27 ἀγυρριναίων D.

Ὀλυμπίοις θεοῖς πανηγύρεσι καὶ θυσίαις λαμπραῖς,
 καίπερ κατὰ τοὺς ἔμπροσθεν χρόνους οὐδεμίαν
 θυσίαν προσδεχόμενος, τότε πρῶτως συνενδόκησε,
 τοῦ δαιμονίου τὴν ἀθανασίαν αὐτῷ προσημάλινοντος.
 2 ὁδοῦ γὰρ οὔσης οὐκ ἔπαθεν τῆς πόλεως πετρῶ- 5
 δους, αἱ βόες τὰ ἱχνη καθάπερ ἐπὶ κηροῦ τινος
 ἀπετυποῦντο. ὁμοίως δὲ καὶ αὐτῷ τῷ Ἡρακλεῖ
 τούτου συμβαίνοντος, καὶ τοῦ ἄθλου δεκάτου τε-
 λουμένου, νομίσας ἤδη τι λαμβάνειν τῆς ἀθανασίας,
 προσεδέχετο τὰς τελουμένας ὑπὸ τῶν ἐγγωρίων κατ' 10
 3 ἐνιαυτὸν θυσίας. διόπερ τοῖς εὐδοκουμένοις τὰς
 χάριτας ἀποδιδούς, πρὸ μὲν τῆς πόλεως κατεσκεύασε
 λίμνην, ἔχουσαν τὸν περιβόλον σταδίων τεττάρων,
 ἣν ἐπώνυμον αὐτῷ καλεῖσθαι προσέταξεν· ὡσαύτως
 δὲ καὶ τῶν βοῶν τοῖς ἀποτυπωθεῖσιν ἱχνεσι τὴν 15
 4 ἐφ' ἑαυτοῦ προσηγορίαν ἐπιθεῖς, τέμενος κατεσκεύ-
 ασεν ἥρωι Γηρυόνη, ὃ μέχρι τοῦ νῦν τιμᾶται παρὰ
 5 τοῖς ἐγγωρίοις. Ἰολάου τε τοῦ ἀδελφιδοῦ συστρα-
 τεύοντος τέμενος ἀξιόλογον ἐποίησε, καὶ τιμὰς καὶ
 θυσίας κατέδειξεν αὐτῷ γίνεσθαι κατ' ἐνιαυτὸν τὰς 20
 μέχρι τοῦ νῦν τηρουμένας· πάντες γὰρ οἱ κατὰ
 ταύτην τὴν πόλιν οἰκοῦντες ἐκ γενετῆς τὰς κόμας
 [λερὰς] Ἰολάῳ τρέφουσι, μέχρι ἂν ὅτου θυσίαις
 μεγαλοπρεπέσι καλλιερήσαντες τὸν θεὸν ἴλεωσιν κατα-
 5 σκευάσωσι. τοσαύτη δ' ἐστὶν ἀγνεία καὶ σεμνότης 25
 περὶ τὸ τέμενος ὥστε τοὺς μὴ τελοῦντας τὰς εἰθις-

2 καίπερ] καὶ CD 7 τῷ om. CF 11 εὐδοκιμου-
 μένοις libri, corr. Dind. 16 ἀφ' vulg. κατεσκεύασεν]
 καθιέρωσεν II 17 ὃ — ἐγγωρίοις om. FM 23 λερὰς
 om. D 24 ἴλεω D, ἰόλαον II.

μένας θυσίας παῖδας ἀφώνους γίνεσθαι καὶ τοῖς
 τετελευτηκόσιν ὁμοίους. ἀλλ' οὗτοι μὲν, ὅταν εὐ-
 ξηταί τις ἀποδώσειν τὴν θυσίαν καὶ ἐνέχυρον τῆς
 θυσίας ἀναδείξει τῷ θεῷ, παραχρῆμα ἀποκαθίστα-
 5 σθαί φασι τοὺς τῇ προειρημένῃ νόσῳ κατεχομένους.
 οἱ δ' οὖν ἐγγάριοι τοῦτοις ἀκολούθως τὴν μὲν 6
 πύλην, πρὸς ἣ τὰς ἀπαντήσεις καὶ θυσίας τῷ θεῷ
 παρέστησαν, Ἡρακλείαν προσηγόρευσαν, ἄγωνα δὲ
 γυμνικὸν καὶ ἱππικὸν καθ' ἕκαστον ἔτος μετὰ πάσης
 10 προθυμίας ποιοῦσι. πανδήμου δὲ τῆς ἀποδοχῆς
 ἐλευθέρων τε καὶ δούλων γινομένης, κατέδειξαν καὶ
 τοὺς οἰκέτας ἰδίᾳ τιμῶντας τὸν θεὸν θιάσους τε
 συνάγειν καὶ συνιόντας εὐωχίας τε καὶ θυσίας τῷ
 θεῷ συντελεῖν.
 15 Ὁ δ' Ἡρακλῆς μετὰ τῶν βοῶν περαιωθεὶς εἰς 7
 τὴν Ἰταλίαν προῆγε διὰ τῆς παραλίας, καὶ Λακίνιον
 μὲν κλέπτοντα τῶν βοῶν ἀνείλε, Κρότωνα δὲ ἀκου-
 σίως ἀποκτείνας ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς καὶ τάφον
 αὐτοῦ κατεσκεύασε· προεῖπε δὲ καὶ τοῖς ἐγγωρίοις
 20 ὅτι [καὶ] κατὰ τοὺς ὕστερον χρόνους ἔσται πόλις
 ἐπίσημος ὁμώνυμος τῷ τετελευτηκότι. αὐτὸς δ' ἔγκυ- 25
 271 κλωθεὶς τὸν Ἀδρίαν καὶ περὶ περιελθὼν τὸν προ-
 ειρημένον κόλπον κατήντησεν εἰς τὴν Ἥπειρον, ἐξ
 ἧς πορευθεὶς εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ τετελεκώς
 25 τὸν δέκατον ἄθλον, ἔλαβε πρόσταγμα παρ' Εὐρυ-
 σθέως τὸν ἐξ ἄδου Κέρβερον πρὸς τὸ φῶς ἀγαγεῖν.
 πρὸς δὲ τοῦτον τὸν ἄθλον ὑπολαβὼν συνοίσειν
 αὐτῷ, παρῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ μετέσχε τῶν

5 φασι om. II 19 δὲ καὶ] δὲ vulg. 20 καὶ delevi
 21 δὲ κυκλωθεὶς vulg. 23 ἐξ ἧς] ἐξῆς δὲ D.

ἐν Ἐλευσίνι μυστηρίων, Μουσαίου τοῦ Ὀρφέως
υἱοῦ τότε προεστηκότος τῆς τελετῆς.

- 2 Ἐπεὶ δ' Ὀρφέως ἐμνήσθημεν, οὐκ ἀνοίκειόν
ἐστὶ παρεκβάντας βραχεία περὶ αὐτοῦ διελθεῖν. οὗτος
γὰρ ἦν υἱὸς μὲν Οἰάγρου, Θρᾷξ δὲ τὸ γένος, παι- 5
δεία δὲ καὶ μελωδία καὶ ποιήσῃ πολὺ προέχων
τῶν μνημονευομένων· καὶ γὰρ ποιήματα συνετάξατο
θαυμαζόμενον καὶ τῇ κατὰ τὴν ᾠδὴν εὐμελείᾳ δια-
φέρον. ἐπὶ τοσοῦτο δὲ προέβη τῇ δόξῃ ὥστε δοκεῖν
τῇ μελωδίᾳ θέλγειν τὰ τε θηρία καὶ τὰ δένδρα. 10
3 περὶ δὲ παιδείαν ἀσχοληθεὶς καὶ τὰ περὶ τῆς θεο-
λογίας μυθολογούμενα μαθὼν, ἀπεδήμησε μὲν εἰς
Αἴγυπτον, κάκει πολλὰ προσεπιμαθὼν μέγιστος
ἐγένετο τῶν Ἑλλήνων ἐν τε ταῖς θεολογίαις καὶ
4 ταῖς τελεταῖς καὶ ποιήμασι καὶ μελωδίαις. συνε- 15
στρατεύσατο δὲ καὶ τοῖς Ἀργοναύταις, καὶ διὰ τὸν
ἔρωτα τὸν πρὸς τὴν γυναῖκα καταβῆναι μὲν εἰς
ἄδου παραδόξως ἐτόλμησε, τὴν δὲ Φερσεφόνην διὰ
τῆς εὐμελείας ψυχαγωγήσας ἐπεισε συνεργῆσαι ταῖς
ἐπιθυμίαις καὶ συγχωρῆσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τετε- 20
λεντηκυῖαν ἀναγαγεῖν ἐξ ἄδου παραπλησίως τῷ
Διονύσῳ· καὶ γὰρ ἐκείνον μυθολογοῦσιν ἀναγαγεῖν
τὴν μητέρα Σεμέλην ἐξ ἄδου, καὶ μεταδόντα τῆς
ἀθανασίας Θυνὼνην μετονομάσαι. ἡμεῖς δ' ἐπεὶ περὶ
Ὀρφέως διεληλύθαμεν, μεταβησόμεθα πάλιν ἐπὶ τὸν 25
Ἡρακλέα.

- 26 Οὗτος γὰρ κατὰ τοὺς παραδεδομένους μύθους
καταβὰς εἰς τοὺς καθ' ἄδου τόπους, καὶ προσδε-

8 τῇ add. Dind. 15 τελεταῖς κ. τ. θεολογίαις vulg.
19 ἐμμελείας CF.

χθεις ὑπὸ τῆς Φερσεφόνης ὡς ἂν ἀδελφός, Θησέα
 μὲν ἀνήγαγεν ἐκ δεσμῶν μετὰ Πειρίθου, χαρισα-
 μένης τῆς Κόρης, τὸν δὲ κύνα παραλαβὼν δεδε-
 μένον παραδόξως ἀπήγαγε καὶ φανερὸν κατέστησεν
 5 ἀνθρώποις. τελευταῖον δ' ἄθλον λαβὼν ἐνεγκεῖν 2
 τὰ τῶν Ἑσπερίδων χρυσᾶ μῆλα, πάλιν ἐπλευσεν
 εἰς τὴν Λιβύην. περὶ δὲ τῶν μῆλων τούτων διαπε-
 φωνήκασιν οἱ μυθογράφοι, καὶ τινὲς μὲν φασιν ἐν
 10 τισὶ κήποις τῶν Ἑσπερίδων ὑπάρχειν κατὰ τὴν Λι-
 βύην μῆλα χρυσᾶ, τηρούμενα συνεχῶς ὑπὸ τινος
 δράκοντος φοβερωτάτου, τινὲς δὲ λέγουσι ποιμένας
 272προβάτων κάλλει διαφερούσας κεκτῆσθαι τὰς Ἑσπε-
 ρίδας, χρυσᾶ δὲ μῆλα ἀπὸ τοῦ κάλλους ὠνομάσθαι
 ποιητικῶς, ὥσπερ καὶ τὴν Ἀφροδίτην χρυσοῦν κα-
 15 λείσθαι διὰ τὴν εὐπρέπειαν. ἔνιοι δὲ λέγουσιν ὅτι 3
 τὰ πρόβατα τὴν χρῶαν ἰδιάζουσιν ἔχοντα καὶ παρό-
 μοιον χρυσοῦ τετευχέναι ταύτης τῆς προσηγορίας,
 Δράκοντα δὲ τῶν ποιμνῶν ἐπιμελητὴν καθεστα-
 μένον, καὶ ῥώμῃ σώματος καὶ ἀλκῇ διαφέροντα,
 20 τηρεῖν τὰ πρόβατα καὶ τοὺς ληστεύειν αὐτὰ τολ-
 μῶντας ἀποκτείνειν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐξέσται
 διαλαμβάνειν ὡς ἂν ἕκαστος ἑαυτὸν πεῖθῃ. ὁ δ' 4
 Ἑρακλῆς τὸν φύλακα τῶν μῆλων ἀνελών, καὶ ταῦτα
 ἀποκομίσας πρὸς Εὐρυπύδα, καὶ τοὺς ἄθλους ἀπο-
 25 τετελεκώς, προσεδέχετο τῆς ἀθανασίας τεύχεσθαι,
 καθάπερ ὁ Ἀπόλλων ἐχρησεν.

Ἡμῖν δ' οὐ παραλείπτειν τὰ περὶ Ἀτλαντος μν-27

4 ἀπήγαγεν D, ἀνήγαγε II 15 ὅτι del. Dind. 16 τὰ
 om. vulg. 18 ποιμνίων vulg. 24 ἐπιτετελεκώς II 26 ὁ
 om. CF.

θολογούμενα καὶ τὰ περὶ τοῦ γένους τῶν Ἑσπερί-
 δων. κατὰ γὰρ τὴν Ἑσπερίτιν ὀνομαζομένην χώραν
 φασὶν ἀδελφοὺς δύο γενέσθαι δόξῃ διωνομασμέ-
 νους, Ἑσπερον καὶ Ἀτλαντα. τοὺτους δὲ κεκτῆσθαι
 πρόβατα τῷ μὲν κάλλει διάφορα, τῇ δὲ χροῇ ξανθὰ 5
 καὶ χρυσοειδῆ· ἀφ' ἧς αἰτίας τοὺς ποιητὰς τὰ πρό-
 2 βата μῆλα καλοῦντας ὀνομάσαι χρυσᾶ μῆλα. τὸν
 μὲν οὖν Ἑσπερον θυγατέρα γεννήσαντα τὴν ὀνο-
 μαζομένην Ἑσπερίδα συνοικίσει τὰδελφῷ, ἀφ' ἧς
 τὴν χώραν Ἑσπερίτιν ὀνομασθῆναι· τὸν δ' Ἀτλαντα 10
 ἐκ ταύτης ἐπὶ γεννῆσαι θυγατέρας, ὥς ἀπὸ μὲν
 τοῦ πατρὸς Ἀτλαντίδας, ἀπὸ δὲ τῆς μητρὸς Ἑσπε-
 ρίδας ὀνομασθῆναι. τούτων δὲ τῶν Ἀτλαντίδων
 κάλλει καὶ σφαιροσύνῃ διαφερουσῶν, λέγουσι Βού-
 σιριν τὸν βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων ἐπιθυμῆσαι τῶν 15
 παρθένων ἐγκρατῇ γενέσθαι· διὸ καὶ ληστὰς [ἐπ'
 αὐτὰς] κατὰ θάλατταν ἀποστείλαντα διακελεύσασθαι
 τὰς κόρας ἄρπάσαι καὶ διακομίσαι πρὸς ἑαυτόν.
 8 κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν τὸν Ἡρακλέα τελοῦντα
 τὸν ὕστατον ἄθλον Ἀνταῖον μὲν ἀνελεῖν ἐν τῇ 20
 Αἰβύῃ τὸν συναναγκάζοντα τοὺς ξένους διαπαλαί-
 ειν, Βούσιριν δὲ κατὰ τὴν Αἰγυπτίον τῷ Διὶ [καλ-
 λιερεῖν] σφαγιαζόντα τοὺς παρεπιδημοῦντας ξένους
 τῆς προσηκούσης τιμωρίας καταξιῶσαι. μετὰ δὲ
 ταῦτα ἀνὰ τὸν Νεῖλον πλεύσαντα εἰς τὴν Αἰθιο- 25
 πλίαν τὸν βασιλεύοντα τῶν Αἰθιοπῶν Ἡμαθίωνα

2 Ἑσπερίτην D 5 διάφορα] παρὰδοξα II 9 εὐεσπε-
 ρίδα D 10 εὐεσπερίτην D (c. 56, 6) 16 ἐπ' αὐτὰς
 om. D 19 τὸν Ἡρ.] Ἡρ. vulg. 20 ὕστερον vulg. 21 τὸν
 om. vulg. 22 τῷ] ἐπὶ τῷ Reiske καλλιερεῖν del. Dind.
 24 ἀξιῶσαι II.

κατάρχοντα μάχης ἀποκτείναι, τὸ δ' ὕστατον ἐπ' ἀν-
 ελθεῖν πάλιν ἐπὶ τὸν ἄθλον. τοὺς δὲ ληστὰς ἐν 4
 κήπῳ τινὶ παιζούσας τὰς κόρας συναρπάσαι, καὶ
 ταχὺ φυγόντας εἰς τὰς ναῦς ἀποπλεῖν. τούτοις δ'
 5 ἐπὶ τινος ἀκτῆς δειπνοποιοιμένοις ἐπιστάντα τὸν
 Ἡρακλέα, καὶ παρὰ τῶν παρθένων μαθόντα τὸ
 συμβεβηκός, τοὺς μὲν ληστὰς ἅπαντας ἀποκτείναι,
 τὰς δὲ κόρας ἀποκομίσαι πρὸς Ἀτλαντα τὸν πατέρα·
 ἀνθ' ὧν τὸν Ἀτλαντα χάριν τῆς εὐεργεσίας ἀπο-
 10 διδόντα μὴ μόνον δοῦναι τὰ πρὸς τὸν ἄθλον καθή-
 273 κοντα προθύμως, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ τὴν ἀστρολογίαν
 ἀφθύνως διδάξαι. περιττότερον γὰρ αὐτὸν τὰ κατὰ 5
 τὴν ἀστρολογίαν ἐκπεπονηκότα καὶ τὴν τῶν ἄστρον
 σφαῖραν φιλοτέχνως εὐρόντα ἔχειν ὑπόληψιν ὥς τὸν
 15 κόσμον ὅλον ἐπὶ τῶν ὥμων φοροῦντα. παραπλη-
 σίως δὲ καὶ τοῦ Ἡρακλέους ἐξενέγκαντος εἰς τοὺς
 Ἕλληνας τὸν σφαιρικὸν λόγον, δόξης μεγάλης τυχεῖν,
 ὥς διαδεδεγμένον τὸν Ἀτλαντικὸν κόσμον, αἰνιττο-
 μένων τῶν ἀνθρώπων τὸ γεγονός.

20 Τοῦ δ' Ἡρακλέους περὶ ταῦτ' ὄντος φασὶ τὰς 28
 ὑπολειφθείσας Ἀμαζόννας περὶ τὸν Θερμώδοντα πο-
 ταμὸν ἀθροισθείσας πανδημεὶ σπεῦσαι τοὺς Ἕλ-
 ληνas ἀμύνασθαι περὶ ὧν Ἡρακλῆς στρατεύσας
 διειργάσατο. διαφορώτατα δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἐφι-
 25 λοτιμοῦντο διὰ τὸ τὸν Θησέα καταδεδουλῶσθαι τὴν
 ἡγεμόνα τῶν Ἀμαζόνων Ἀντιόπην, ὥς δ' ἐνιοὶ γρά-
 φουσιν, Ἰππολύτην. συστρατευσάντων δὲ τῶν Σκυ- 2

5 ἀκτῆς] αὐλῆς D 9 ἀποδιδόντα om. D 14 εὐρόντα
 Dind., ἔχοντα libri 15 φέροντα vulg. 18 Ἀτλάντιον F,
 Ἀτλάντειον C 25 τὸν om. CF δεδουλῶσθαι II.

θῶν ταῖς Ἀμαζόσι συνέβη δύναμιν ἀξιόλογον ἀθροισθῆναι, μεθ' ἧς αἱ προηγούμεναι τῶν Ἀμαζονίδων περαιωθεῖσαι τὸν Κιμμέριον Βόσπορον προῆγον διὰ τῆς Θράκης. τέλος δὲ πολλὴν τῆς Εὐρώπης ἐπελθοῦσαι κατήντησαν εἰς τὴν Ἀττικὴν, καὶ κατεστρατοπέδευσαν ὅπου νῦν ἐστὶ τὸ καλούμενον ἀπ' ἐκείνων Ἀμαζονεῖον. Θησεὺς δὲ πυθόμενος τὴν τῶν Ἀμαζόνων ἔφοδον ἐβοήθει ταῖς πολιτικαῖς δυνάμεσιν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν Ἀμαζονίδα Ἀντιόπην, ἐξ ἧς ἦν πεπαιδοποιημένος υἱὸν Ἰππόλυτον. συνάψας δὲ μάχην ταῖς Ἀμαζόσι, καὶ τῶν Ἀθηναίων ὑπερεχόντων ταῖς ἀνδραγαθίαις, ἐνίκησαν οἱ περὶ τὸν Θησεῖα, καὶ τῶν ἀντιταχθεισῶν Ἀμαζονίδων ἃς μὲν κατέκοψαν, ἃς δ' ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἐξέβαλον. συνέβη δὲ καὶ τὴν Ἀντιόπην συναγωνισαμένην τὰνδρὶ Θησεῖ, καὶ κατὰ τὴν μάχην ἀριστεύουσαν, ἡρωικῶς καταστρέφαι τὸν βίον. αἱ δ' ὑπολειφθεῖσαι τῶν Ἀμαζόνων ἀπογνοῦσαι τὴν πατρίαν γῆν, ἐπανῆλθον μετὰ τῶν Σκυθῶν εἰς τὴν Σκυθίαν καὶ μετ' ἐκείνων κατῴκησαν. ἡμεῖς δ' ἀρκούντως περὶ τούτων διεληλυθότες ἐπ' ἀνίμην πάλιν ἐπὶ τὰς Ἡρακλέους πράξεις.

29 Τετλεκότος γὰρ αὐτοῦ τοὺς ἔθλους, καὶ τοῦ θεοῦ χρήσαντος συμφέρειν πρὸ τῆς εἰς θεοὺς μεταλλαγῆς ἀποικίαν εἰς Σαρδῶ πέμψαι καὶ τοὺς ἐκ τῶν Θεσπιάδων αὐτῷ γενομένους υἱοὺς ἡγεμόνας ποιῆσαι ταύτης, ἔκρινε τὸν ἀδελφιδοῦν Ἰόλαον ἐκ-

3 βόσπορον CF 9 τὴν om. D Ἀμαζόνα II
14 δ' ἐκ D, δὲ vulg. 19 μετὰ τῶν Σκυθῶν post Σκυθίαν F, loco μετ' ἐκείνων CEG.

πέμψαι μετὰ τῶν παίδων διὰ τὸ παντελῶς νέους
εἶναι. ἀναγκαῖον δ' ἡμῖν φαίνεται προδιελθεῖν περὶ 2
τῆς γενέσεως τῶν παίδων, ἵνα τὸν περὶ τῆς ἀποι-
κίας λόγον καθαρώτερον ἐκθέσθαι δυνήθωμεν. Θέ-
5 σπιος ἦν ἀνὴρ τὸ γένος ἐπιφανῆς ἐκ τῶν Ἀθηνῶν,
274 υἱὸς Ἐρεχθέως, βασιλεύων δὲ τῆς ὁμωνύμου χώ-
ρας ἐγέννησεν ἐκ πλείονων γυναικῶν θυγατέρας
πεντήκοντα. Ἡρακλέους δ' ἔτι παιδὸς ὄντος τὴν 3
ἡλικίαν, καὶ ῥώμῃ σώματος ὑπερφυοῦς ὄντος, ἐφι-
10 λοτιμήθη τὰς θυγατέρας ἐκ τούτου τεκνοποιήσα-
σθαι. διὸ καλέσας αὐτὸν ἐπὶ τινα θυσίαν καὶ λαμ-
πρῶς ἐστιάσας, ἀπέστειλε κατὰ μίαν τῶν θυγατέρων·
αἷς ἀπάσαις μιγείς καὶ ποιήσας ἐγκύνους ἐγένετο
κατ' ἑρὶς υἱῶν πεντήκοντα. ὧν λαβόντων τὴν κοινὴν
15 προσσηγορίαν ἀπὸ τῶν Θεσπιάδων, καὶ γενομένων
ἐνηλίκων, ἔκρινεν ἐκπέμπειν τούτους εἰς τὴν ἀποι-
κίαν τὴν εἰς Σαρδὸνα κατὰ τὸν χρῆσμον. ἡγου- 4
μένου δὲ τοῦ στόλου παντὸς Ἰολάου, καὶ συνεστρα-
τευμένου σχεδὸν ἀπάσας τὰς στρατείας, ἐπέτρεψεν
20 αὐτῷ τὰ περὶ τοὺς Θεσπιάδας καὶ τὴν ἀποικίαν.
τῶν δὲ πεντήκοντα παίδων δύο μὲν κατέμειναν ἐν
ταῖς Θήβαις, ὧν τοὺς ἀπογόνους φασὶ μέχρι τοῦ
νῦν τιμᾶσθαι, ἑπτὰ δ' ἐν Θεσπιαῖς, οὓς ὀνομάζουσι
δημούχους, ὧν καὶ τοὺς ἀπογόνους ἡγῆσασθαί φασι
25 τῆς πόλεως μέχρι τῶν νεωτέρων καιρῶν. τοὺς δὲ 5
λοιποὺς ἅπαντας Ἰόλαος ἀναλαβὼν καὶ πολλοὺς
ἄλλους τοὺς βουλομένους κοινωνεῖν τῆς ἀποικίας,
ἐπλευσεν εἰς τὴν Σαρδὸνα. κρατήσας δὲ μάχῃ τῶν

ἐγγωρίων, κατεκληρούχησε τὸ κάλλιστον τῆς νήσου,
 καὶ μάλιστα τὴν πεδιάδα χώραν, ἣν μέχρι τοῦ νῦν
 6 καλεῖσθαι Ἰολαεῖον. ἐξημερώσας δὲ τὴν χώραν καὶ
 καταφυτεύσας δένδρεσι καρπίμοις κατεσκεύασε περι-
 μάχην· ἐπὶ τοσοῦτο γὰρ ἡ νῆσος διωνομάσθη τῇ 5
 τῶν καρπῶν ἀφθονίᾳ ὥστε Καρχηδονίους ὕστερον
 αὐξήθéntας ἐπιθυμῆσαι τῆς νήσου, καὶ πολλοὺς
 ἀγῶνας καὶ κινδύνους ὑπὲρ αὐτῆς ἀναδέξασθαι.
 ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀνα-
 30 γράψομεν. τότε δ' ὁ Ἰόλαος καταστήσας τὰ περὶ 10
 τὴν ἀποικίαν, καὶ τὸν Δαίδαλον ἐκ τῆς Σικελίας
 μεταπεμφάμενος, κατεσκεύασεν ἔργα πολλὰ καὶ με-
 γάλα μέχρι τῶν νῦν καιρῶν διαμένοντα καὶ ἀπὸ
 τοῦ κατασκευάσαντος Δαιδάλεια καλούμενα. ᾧκο-
 δόμησε δὲ καὶ γυμνάσια μεγάλα τε καὶ πολυτελῆ, 15
 καὶ δικαστήρια κατέστησε καὶ ἄλλα τὰ πρὸς τὴν
 2 εὐδαιμονίαν συντείνοντα. ὠνόμασε δὲ καὶ τοὺς
 λαοὺς Ἰολαεῖους, ἀφ' ἐαυτοῦ θέμενος τὴν προσηγο-
 ρίαν, συγχωρησάντων τῶν Θεσπιαδῶν, καὶ δόντων
 αὐτῷ τοῦτο τὸ γέρας καθάπερ εἰ τι πατρὶ. διὰ γὰρ 20
 τὴν πρὸς αὐτοὺς σπουδὴν ἐπὶ τοσοῦτ' εὐνοίας προ-
 ῆχθησαν ὥστ' ἐπώνυμον αὐτῷ περιθεῖναι τὴν τοῦ
 γονέως προσηγορίαν· διόπερ ἐν τοῖς ὕστερον χρό-
 νοις οἱ τὰς θυσίας τελοῦντες τούτῳ τῷ θεῷ προσ-275
 αγορεύουσιν αὐτὸν Ἰόλαον πατέρα, καθάπερ οἱ 25
 3 Πέρσαι τὸν Κῦρον. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Ἰόλαος
 ἐπανιῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ προσπλεύσας τῇ Σι-

4 κατάφυτον C; κατάφυτον δ. κ. ποιήσας F 10 τὰ
 περὶ om. Π 14 δαιδάλεια D 15 τε om. vulg. 18 Ἰολαοὺς
 codices, corr. Wess.

κελία, οὐκ ὀλίγον χρόνον διέτριψεν ἐν τῇ νήσῳ.
 καθ' ὃν δὴ χρόνον καὶ τινες τῶν συναποδημούν-
 των αὐτῷ διὰ τὸ κάλλος τῆς χώρας κατέμειναν ἐν
 τῇ Σικελίᾳ, καὶ τοῖς Σικανοῖς καταμιγνέτες ἐν ταύτῃ
 5 κατῴκησαν, τιμώμενοι διαφερόντως ὑπὸ τῶν ἐγχω-
 ρίων. ὁ δ' Ἰόλαος μεγάλης ἀποδοχῆς τυγχάνων καὶ
 πολλοὺς εὐεργετῶν ἐν πολλαῖς τῶν πόλεων ἐτι-
 μήθη τεμένεσι καὶ τιμαῖς ἡρωικαῖς. Ἴδιον δέ τι καὶ 4
 παραδόξον συνέβη γενέσθαι κατὰ τὴν ἀποικίαν ταύ-
 10 τήν· ὁ μὲν γὰρ θεὸς ἔχρησεν αὐτοῖς ὅτι πάντες οἱ
 τῆς ἀποικίας ταύτης μετασχόντες καὶ οἱ τούτων
 ἔκγονοι διατελέσουσιν ἅπαντα τὸν αἰῶνα διαμένον-
 τες ἐλεύθεροι, τὸ δ' ἀποτελέσμα τούτων ἀκολουθῶς
 τῷ χρησμῷ διέμεινε μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν.
 15 οἱ μὲν γὰρ λαοὶ διὰ τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου, πλειό- 5
 νων τῶν βαρβάρων ὄντων τῶν μετεσχηκόντων τῆς
 ἀποικίας, ἐξεβαρβαρώθησαν, καὶ μεταστάντες εἰς
 τὴν ὀρεινὴν ἐν ταῖς δυσχωρίαις κατῴκησαν, ἐθίσαν-
 τες δ' ἑαυτοὺς τρέφεσθαι γάλακτι καὶ κρέαςι καὶ
 20 πολλὰς ἀγέλας κτηνῶν τρέφοντες οὐκ ἐπεδέοντο
 σίτου· κατασκευάσαντες δ' οἰκῆσεις ἑαυτοῖς κατα-
 γείους καὶ τὴν τοῦ βίου διεξαγωγὴν ἐν τοῖς ὀρύγ-
 μασι ποιούμενοι τοὺς ἐκ τῶν πολέμων κινδύνους
 ἐξέφυγον. διὸ καὶ πρότερον μὲν Καρχηδόνιοι, μετὰ 6
 25 δὲ ταῦτα Ῥωμαῖοι πολλάκις πολεμήσαντες τούτοις
 τῆς προθέσεως διήμαρτον.
 Καὶ περὶ μὲν Ἰολάου καὶ Θεσπιαδῶν, ἔτι δὲ
 τῆς ἀποικίας τῆς εἰς Σαρδόνια γενομένης ἀρκεσθησά-

μεθα τοῖς ῥηθεῖσι, περὶ δ' Ἡρακλέους τὰ συνεχῇ
 31 τοῖς προειρημένοις προσθήσομεν. τελέσας γὰρ τοὺς
 ἔθλους τὴν μὲν ἑαυτοῦ γυναῖκα Μεγάραν συνώκισεν
 Ἰολάφ, διὰ τὴν περὶ τὰ τέκνα συμφορὰν ὑποπτευ-
 σάμενος τὴν ἐξ ἐκείνης παιδοποιῶν, ἑτέραν δ' ἐξήτει 5
 πρὸς τέκνων γένεσιν ἀνύποπτον. διόπερ ἐμνήστευσεν
 Ἰόλῃν τὴν Εὐρύτου τοῦ δυναστεύσαντος Οἰχαλίας.
 2 ὁ δ' Εὐρύτος διὰ τὴν ἐκ τῆς Μεγάρας γενομένην
 ἀτυχίαν εὐλαβηθεῖς, ἀπεκρίθη βουλευέσθαι περὶ
 τοῦ γάμου. ὁ δ' ἀποτυχὼν τῆς μνηστείας διὰ τὴν 10
 3 ἀτιμίαν ἐξήλασε τὰς ἱπποὺς τοῦ Εὐρύτου. Ἰφίτου
 δὲ τοῦ Εὐρύτου τὸ γεγονὸς ὑποπτεύσαντος καὶ
 παραγενομένου κατὰ ζήτησιν τῶν ἱππῶν εἰς Τί-
 ρυνθα, τοῦτον μὲν ἀναβιβάσας [ὁ Ἡρακλῆς] ἐπί-
 τινα πύργον ὑψηλὸν ἐκέλευσεν ἀφορᾶν μὴ πον νεμό- 15
 μεναι τυγχάνουσιν· οὐ δυνάμενος δὲ κατανοῆσαι 276
 τοῦ Ἰφίτου, φήσας αὐτὸν ψευδῶς κατητιᾶσθαι τὴν
 4 κλοπὴν κατεκρήμνισεν ἀπὸ τοῦ πύργου. διὰ δὲ τὸν
 τούτου θάνατον Ἡρακλῆς νοσήσας παρῆλθεν εἰς
 Πύλον πρὸς Νηλέα, καὶ παρεκάλει αὐτὸν καθᾶραι 20
 τὸν φόνον. ὁ μὲν οὖν Νηλεὺς βουλευσάμενος μετὰ
 τῶν υἱῶν ἔλαβε πάντας πλὴν Νέστορος τοῦ νεωτάτου
 συγκαταينوῦντας μὴ προσδέξασθαι τὸν καθαρμὸν·
 5 ὁ δ' Ἡρακλῆς τότε μὲν παρελθὼν πρὸς Διήφορον
 τὸν Ἰππολύτου καὶ πείσας αὐτὸν ἐκαθάρθη, οὐ 25
 δυνάμενος δ' ἀπολυθῆναι τῆς νόσου ἐπηρώτησε τὸν
 Ἀπόλλω περὶ τῆς θεραπείας. τούτου δὲ χρήσαντος
 ὅτι ῥᾶον οὕτως ἀπολυθήσεται τῆς νόσου, εἰ πραθεῖς

2 εἰρημένοις II 4 τέκνα] σπουδῇ add. D 9 βου-
 λεύσασθαι D 14 ὁ Ἡρακλῆς om. DF 15 ἐφορᾶν CF
 24 διήφορον D 25 τὸν om. D 28 τῆς νόσου om. FM.

δικαίως τὴν ἑαυτοῦ τιμὴν ἀποδοίῃ τοῖς Ἰφίτου παι-
 σίν, ἀναγκαζόμενος πείθεσθαι [ὑπὸ τῆς νόσου] τῷ
 χρησμῷ μετὰ τινων φίλων ἐπλευσεν εἰς τὴν Ἀσίαν.
 ἐκεῖ δ' ὑπομείνας ἐκουσίως ὑπὸ τινος τῶν φίλων
 5 ἐπράθη, καὶ παρθένου δοῦλος ἐγένετο Ὀμφάλης τῆς
 Ἰαροδάνου, βασιλευούσης τῶν τότε Μαιόνων, νῦν
 δὲ Λυδῶν ὀνομαζομένων. καὶ τὴν μὲν τιμὴν ὁ 6
 ἀποδόμενος τὸν Ἡρακλέα τοῖς Ἰφίτου παισὶν ἀπέ-
 δωκε κατὰ τὸν χρησμόν, ὁ δ' Ἡρακλῆς ὕγιασθεις
 10 καὶ δουλεύων τῇ Ὀμφάλῃ τοὺς κατὰ τὴν χώραν
 ληστεύοντας ἐκόλασε. τοὺς μὲν γὰρ ὀνομαζομένους 7
 Κέρκωπας, ληστεύοντας καὶ πολλὰ κακὰ διεργαζο-
 μένους, οὓς μὲν ἀπέκτεινεν, οὓς δὲ ζωγρήσας δεδε-
 μένους παρέδωκε τῇ Ὀμφάλῃ. Συλέα δὲ τοὺς
 15 παριόντας ξένους συναρπάζοντα καὶ τοὺς ἀμπελῶνας
 σκάπτειν ἀναγκάζοντα τῷ σκαφεῖω πατάξας ἀπέκτει-
 νεν. Ἰτώνων δὲ λεηλατούντων πολλὴν τῆς ὑπὸ Ὀμ-
 φάλῃ χώρας, τὴν τε λείαν ἀφείλετο καὶ τὴν πόλιν,
 ἐξ ἧς ἐποιοῦντο τὴν ὀρμὴν, ἐκπορθήσας ἐξηνδρα-
 20 ποδίσατο καὶ κατέσκαψεν. ἡ δ' Ὀμφάλῃ ἀποδεχο- 8
 μένη τὴν ἀνδρείαν τὴν Ἡρακλέους, καὶ πυθομένη
 τίς ἐστι καὶ τίνων, ἐθαύμασε τὴν ἀρετὴν, ἐλέυθερον
 δ' ἀφείσα καὶ συνοικήσασα αὐτῷ Λάμον ἐγέννησε.
 προὔπηρχε δὲ τῷ Ἡρακλεῖ κατὰ τὸν τῆς δουλείας
 25 καιρὸν ἐκ δούλης υἱὸς Κλεόδαιος.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπανελθὼν εἰς Πελοπόννησον 32

2 ἀναγκαζόμενος] οὖν add. vulg. ὑπὸ τῆς νόσου
 del. Dind. 4 ὑπομείνας ἐκουσίως om. D 5 παρθένου
 om. II 6 Μηόνων C 21 τὴν Ἡρ.] τοῦ Ἡρ. vulg.
 25 κλεόδαος D, κλεόλαος II (et Eus. pr. ev. II 2, 26).

ἐστράτευσεν εἰς Ἴλιον, ἐγκαλῶν Λαομέδοντι τῷ βασιλεῖ. οὗτος γὰρ Ἡρακλέους στρατεύοντος μετὰ Ἰάσονος ἐπὶ τὸ χρυσόμαλλον δέρος, καὶ τὸ κῆτος ἀνελόντος, ἀπεστέρησε τῶν ὁμολογημένων ἵππων, περὶ ὧν ἐν τοῖς Ἀργοναύταις τὰ κατὰ μέρος μικρὸν 277
 2 ὕστερον διεξιμεν. καὶ τότε μὲν διὰ τὴν μετ' Ἰάσο- 6
 νος στρατείαν ἀσχοληθεῖς, ὕστερον δὲ λαβὼν καιρὸν ἐπὶ τὴν Τροίαν ἐστράτευσεν, ὥς μὲν τινὲς φασί, ναυσὶ μακραῖς ὀκτωκαίδεκα, ὥς δὲ Ὅμηρος γέγραπεν, ἔξ ταῖς ἀπάσαις, ἐν οἷς παρεισάγει τὸν υἱὸν αὐτοῦ 10
 Τληπόλεμον λέγοντα

ἀλλ' οἶόν τινά φασί βῆναι Ἡρακληεῖην
 εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμένονα, θυμολέοντα,
 ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἔνεχ' ἵππων Λαομέδοντος
 ἔξ οἷης σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν 15
 Ἴλιον ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀργιᾶς.

3 ὁ δ' οὖν Ἡρακλῆς καταπλεύσας εἰς τὴν Τρωάδα αὐτὸς μὲν μετὰ τῶν ἀρίστων προῆγεν ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ δὲ τῶν νεῶν ἀπέλιπεν ἡγεμόνα τὸν Ἀμφιαράου υἱὸν Οἰκλέα. Λαομέδων δ' ἀπροσδοκῆτου 20
 τῆς παρουσίας τῶν πολεμίων γενομένης δύναμιν ἀξιόλογον συναγαγεῖν ἐξεκλείσθη διὰ τὴν ὀξύτητα τῶν καιρῶν, ἀθροίσας δ' ὅσους ἐδύνατο, μετὰ τούτων ἦλθεν ἐπὶ τὰς ναῦς, ἐλπίζων, εἰ ταύτας ἐμπρήσειε, τέλος ἐπιθήσειν τῷ πολέμῳ. τοῦ δὲ Οἰκλέους ἀπαν- 25
 τήσαντος, ὁ μὲν στρατηγὸς Οἰκλῆς ἔπεσεν, οἱ δὲ λοιποὶ συνδιωχθέντες εἰς τὰς ναῦς ἔφθασαν ἀνα-

2 μετὰ Ἰάσονος om. CE 4 ἀπεστερήθη D 9 καί-
 δεκα, ὥς δὲ Ὅμηρος om. D 12 τινὰ] ποτε CD (c. 49, 7)
 19 κατέλιπεν Π.

πλεύσαντες ἀπὸ τῆς γῆς. Λαομέδων δ' ἐπανελθὼν 4
καὶ πρὸς τῇ πόλει τοῖς μεθ' Ἡρακλέους συμβαλὼν
αὐτός τε ἔπεσε καὶ τῶν συναγωνιζομένων οἱ πλείους·
Ἡρακλῆς δὲ τὴν πόλιν ἔλων κατὰ κράτος καὶ πολ-
5 λούς ἐν χειρῶν νόμῳ κατασφάξας, Πριάμῳ τὴν
βασιλείαν ἀπέδωκε τῶν Ἰλιαδῶν διὰ τὴν δικαιοσύ-
νην· οὗτος γὰρ μόνος τῶν νύων τοῦ Λαομέδοντος 5
ἐναντιούμενος τῷ πατρὶ τὰς ἵππους ἀποδοῦναι
συνεβούλευσεν τῷ Ἡρακλεῖ κατὰ τὰς ἐπαγγελίας.
10 ὁ δ' Ἡρακλῆς ἐστεφάνωσε Τελαμῶνα ἀριστείοις,
δοὺς αὐτῷ τὴν Λαομέδοντος θυγατέρα Ἡσιόνην·
οὗτος γὰρ κατὰ τὴν πολιορκίαν πρῶτος βιασάμενος
εἰσέπεσεν εἰς τὴν πόλιν, Ἡρακλέους προσβαλόντος
κατὰ τὸ καρτερώτατον μέρος τοῦ τείχους τῆς ἀκρο-
15 πόλεως.

Μετὰ δὲ ταῦτα Ἡρακλῆς μὲν ἐπανελθὼν εἰς 33
Πελοπόννησον ἐστράτευσεν ἐπ' Αὐγέα διὰ τὴν
ἀποστέρησιν τοῦ μισθοῦ· γενομένης δὲ μάχης πρὸς
τοὺς Ἡλείους, τότε μὲν ἄπρακτος ἐπανῆλθεν εἰς
278 Ὠλεον πρὸς Δεξαμενόν· τῆς δὲ τούτου θυγατρὸς
21 Ἰποπολύτης συνοικιζομένης Ἀζᾶνι, συνδειπνῶν Ἡρα-
κλῆς καὶ θεασάμενος ἐν τοῖς γάμοις ὑβρίζοντα τὸν
Κένταυρον Εὐρυτίωνα καὶ τὴν Ἰποπολύτην βιαζόμε-
νον, ἀπέκτεινεν. εἰς Τίρυνθα δὲ Ἡρακλέους ἐπα- 2
25 νελθόντος, Εὐρυσθεὺς αἰτιασάμενος αὐτὸν ἐπιβου-
λεύειν τῇ βασιλείᾳ προσέταξεν ἀπελθεῖν ἐκ Τίρυνθος
αὐτόν τε καὶ τὴν Ἀλκμήνην καὶ Ἰφικλέα καὶ Ἰόλαον.
διόπερ ἀναγκασθεὶς ἔφυγε μετὰ τούτων καὶ κατῴ-

6 Ἰλιαίων C 8 τὰς] τοὺς II 9 συνεβ. ἀποδοῦναι
vulg. 21 ἄζανει D, ἄζανι II.

3 κησε τῆς Ἀρκαδίας ἐν Φενεῳ̃. ἐντεῦθεν δὲ ὁρμώ-
 μενος, καὶ πνυθόμενος ἐξ Ἥλιδος πομπὴν ἀποστέλλε-
 σθαι Ποσειδῶνι εἰς Ἴσθμόν, καὶ ταύτης ἀφηγείσθαι
 Εὐρυτον τὸν Αὐγέου, προσπεσὼν ἄφνω τὸν Εὐρυ-
 τον ἀπέκτεινε περὶ Κλεωνάς, ἐνθα νῦν ἐστὶν ἱερὸν 5
 4 Ἡρακλέους. μετὰ δὲ ταῦτα στρατεύσας ἐπὶ τὴν
 Ἥλιν τὸν τε βασιλέα ἐφόνευσεν Αὐγέα, καὶ τὴν
 πόλιν ἐλὼν κατὰ κράτος Φυλέα τὸν Αὐγέου μετε-
 πέμψατο, καὶ τούτῳ τὴν βασιλείαν παρέδωκεν· ἦν
 γὰρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς πεφυγαδευμένος καθ' ὃν καιρὸν 10
 δικαστῆς γενόμενος τῷ πατρὶ πρὸς Ἡρακλέα περὶ
 5 τοῦ μισθοῦ τὸ νίκημα ἀπέδωκεν Ἡρακλεῖ. μετὰ δὲ
 ταῦτα Ἰπποκόων μὲν ἐφυγάδευσεν ἐκ τῆς Σπάρτης
 τὸν ἀδελφὸν Τυνδάρεων, Οἰωνὸν δὲ τὸν Λικυμνίου
 φίλον ὄντα Ἡρακλέους οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰπποκόωντος 15
 εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν ὄντες ἀπέκτειναν· ἐφ' οἷς
 ἀγανακτήσας Ἡρακλῆς ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτούς· με-
 γάλῃ δὲ μάχῃ νικήσας παμπληθεῖς ἀπέκτεινε. τὴν
 δὲ Σπάρτην ἐλὼν κατὰ κράτος, κατήγαγεν ἐπὶ τὴν
 βασιλείαν Τυνδάρεων τὸν πατέρα τῶν Διοσκόρων, 20
 καὶ τὴν βασιλείαν ὥς δορίκτητον Τυνδάρεω παρέ-
 θετο, προστάξας τοῖς ἀφ' ἐαυτοῦ γενομένοις φυλάτ-
 6 τειν. ἔπεσον δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν μὲν μεθ' Ἡρα-
 κλέους ὀλίγοι παντελῶς, ἐν οἷς ἦσαν ἐπιφανεῖς
 ἄνδρες Ἰφικλος καὶ Κηφεὺς καὶ Κηφέως υἱοὶ τὸν 25
 ἀριθμὸν ὄντες ἐπτακαίδεκα· τρεῖς γὰρ ἀπὸ τῶν
 εἴκοσι μόνον διεσώθησαν· τῶν δ' ἐναντίων αὐτός

5 ἱερὸν ἐστὶν vulg. 10 πατρὸς] αὐτοῦ add. CF 21
 Τυνδάρεω om. Π 25 καὶ Κηφεὺς om. CF 26 δέκα
 καὶ ἐπτά cod. τῶν om. D 27 μόνοι F.

τε ὁ Ἴπποκόων καὶ μετ' αὐτοῦ δέκα μὲν υἱοί, τῶν
 δ' ἄλλων Σπαρτιατῶν παμπληθεῖς. ἀπὸ δὲ ταύτης 7
 τῆς στρατείας ἐπανιῶν εἰς τὴν Ἀρκαδίαν, καὶ κατα-
 λύσας παρὰ Ἀλεφ τῷ βασιλεῖ, τῇ θυγατρὶ τούτου
 5 λάθρᾳ μίγεις Αὔγῃ καὶ ταύτην ποιήσας ἔγκνου εἰς
 Στύμφαλον ἐπανῆλθεν. Ἀλεως δ' ἄγνοων τὸ πε- 8
 πραγμένον, ὥς ὁ τῆς γαστροῦς ὄγκος ἐμήνυσε τὴν
 φθοράν, ἐξήτει τὸν φθείραντα. τῆς δ' Αὔγης ἀπο-
 φαινομένης ὅτι βιάσαιο αὐτὴν Ἡρακλῆς, ἀπιστήσας
 10 τοῖς ὑπὸ ταύτης λεγομένοις ταύτην μὲν παρέδωκε
 Ναυπλίῳ φίλῳ καθεστῶτι, καὶ προσέταξε καταπον-
 τίσαι. Αὔγῃ δ' ἀπαγομένη εἰς Ναυπλίαν, καὶ γενο- 9
 279μένη κατὰ τὸ Παρθένιον ὕρος, ὑπὸ τῶν ὠδίνων
 καταβαρουμένη παρῆλθεν εἰς τὴν πλησίον ὕλην ὥς
 15 ἐπὶ τινα χρεῖαν ἀναγκαίαν· τεκοῦσα δὲ παιδίον ἄρρεν
 ἀπέλιπε τὸ βρέφος εἰς τινας θάμνους κρύψασα.
 μετὰ δὲ ταῦτα Αὔγῃ μὲν ἀπηλλάγῃ πρὸς τὸν Ναύ-
 πλιον, καὶ καταντήσασα τῆς Ἀργείας εἰς τὸν ἐν
 Ναυπλίᾳ λιμένα παραδόξου σωτηρίας ἔτυχεν· ὁ γὰρ 10
 20 Ναύπλιος καταποντίσαι μὲν αὐτὴν κατὰ τὰς ἐντο-
 λὰς οὐκ ἔκρινε, ξένοις δὲ τισι Καρσὶν ἀναγομένοις
 εἰς τὴν Ἀσίαν δωρήσασθαι· οὗτοι δ' ἀπαγαγόντες
 εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπέδοντο τὴν Αὔγην τῷ βασιλεῖ τῆς
 Μυσίας Τεύθραντι. τὸ δ' ἀπολειφθὲν ἐν τῷ Παρ- 11
 25 θενίῳ βρέφος ὑπὸ τῆς Αὔγης βουκόλοι τινὲς Κορύ-
 θου τοῦ βασιλέως εὐρόντες ὑπὸ τινος ἐλάφου τῷ
 μαστῷ τρεφόμενον, ἐδωρήσαντο τῷ δεσπότη. ὁ δὲ

5 Αὔγῃ om. D (et Eus. pr. ev. II 2, 26) 7 ὥς]
 ἕως D 12 ναύπλιον D 13 κατὰ] τε add. D ὑπὸ]
 τε add. vulg. 14 πλησίαν vulg. 17 πρὸς τὸν N.] μετὰ
 Ναυπλίου Π 18 Ἀργείας] Ἀρκαδίας D.

- Κόρυθος παραλαβὼν τὸ παιδίον ἀσμένως ὡς ἴδιον
 υἷον ἔτρεφε, προσαγορεύσας Τήλεφον ἀπὸ τῆς τρε-
 φούσης ἐλάφον. Τήλεφος δ' ἀνδρωθεὶς καὶ τὴν μη-
 τέρα μαθεῖν σπεύδων, παρῆλθεν εἰς Δελφούς, καὶ
 χρησμὸν ἔλαβε πλεῖν εἰς τὴν Μυσίαν πρὸς Τεύθραντα 5
 12 τὸν βασιλέα. ἀνευρὼν δὲ τὴν μητέρα, καὶ γνω-
 σθεὶς τίνος ἦν πατρός, ἀποδοχῆς ἐτύγγανε τῆς με-
 γίστης. ὁ δὲ Τεύθρας ἅπαις ὢν ἀρρένων παίδων
 τὴν θυγατέρα Ἀργιόπην συνώκισε τῷ Τηλέφῳ, καὶ
 διάδοχον ἀπέδειξε τῆς βασιλείας. 10
- 34 Ἡρακλῆς δὲ μετὰ τὴν ἐν Φενεῶ κατοίκησιν ἔτει
 πέμπτῳ, δυσφορῶν ἐπὶ τῷ τετελευτημένῳ Οἰωνὸν
 τὸν Λικυμνίου καὶ Ἰφικλον τὸν ἀδελφόν, ἀπῆλθεν
 ἐκουσίως ἐξ Ἀρκαδίας καὶ πάσης Πελοποννήσου.
 συναπελθόντων δ' αὐτῷ πολλῶν ἐκ τῆς Ἀρκαδίας, 15
 ἀπῆλθε τῆς Αἰτωλίας εἰς Καλυδῶνα ἵκετ' κατάρκησεν.
 οὐκ ὄντων δ' αὐτῷ παίδων γνησίων οὐδὲ γαμετῆς
 γυναικός, ἔγημε Δηιάνειραν τὴν Οἰνέως, τετελευτη-
 κότες ἦδη Μελεάγρον. οὐκ ἀνολέειον δ' εἶναι νομί-
 ζομεν βραχὺ παρεκβάντας ἡμᾶς ἀπαγγεῖλαι τὴν περὶ 20
 2 τὸν Μελεάγρον περιπέττειαν. Οἰνέως γάρ, γενομένης
 εὐκαρπίας αὐτῷ τοῦ σίτου, τοῖς μὲν ἄλλοις θεοῖς
 ἐτέλεσε θυσίας, μόνῃς δὲ τῆς Ἀρτέμιδος ὠλιγόωρῃσεν.
 δι' ἣν αἰτίαν ἡ θεὸς αὐτῷ μηνίσασα τὸν διαβεβοη-
 μένον Καλυδῶνιον ὕν ἀνῆκεν, ὑπερφυῆ τὸ μέγεθος. 25
 3 οὗτος δὲ τὴν σύνεγγυς χώραν καταφθείρων τὰς
 κτήσεις ἐλυμαίνετο· διόπερ Μελεάγρος ὁ Οἰνέως,
 τὴν μὲν ἡλικίαν μάλιστα ἀκμάζων, φῶμῃ δὲ καὶ

8 παίδων add. Wess. 18 διάνειραν D (ut infra)
 22 αὐτῷ εὐκαρπίας vulg. 26 δὲ om. vulg.

ἀνδρεία διαφέρων, παρέλαβε πολλοὺς τῶν ἀρίστων
 ἐπὶ τὴν τοῦτου κυνηγίαν. πρῶτον δὲ Μελέαγρου
 τὸ θηρίον ἀκοντίζαντος, ὁμολογούμενον αὐτῷ τὸ
 πρωτεῖον συνεχωρήθη· τοῦτο δ' ἦν ἡ δορὰ τοῦ
 5 ξῶου. μετεχούσης δὲ τῆς κυνηγίας Ἀταλάντης τῆς 4
 Σχοινέως, ἐρασθεὶς αὐτῆς ὁ Μελέαγρος παρεχώρησε
 τῆς δορᾶς καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἀριστείαν ἐπαίνου.
 280 ἐπὶ δὲ τοῖς πραχθεῖσιν οἱ Θεστίου παῖδες συγκυνη-
 γοῦντες ἡγανάκησαν, ὅτι ξένην γυναικα προετίμη-
 10 σεν αὐτῶν, παραπέμψας τὴν οἰκειότητα. διόπερ
 ἀκυροῦντες τοῦ Μελέαγρου τὴν δωρεὰν ἐνήδρευσαν
 Ἀταλάντη, καὶ κατὰ τὴν εἰς Ἀρκαδίαν ἐπάνοδον
 ἐπιθέμενοι τὴν δορὰν ἀφείλοντο. Μελέαγρος δὲ 5
 διὰ τε τὸν πρὸς τὴν Ἀταλάντην ἔρωτα καὶ διὰ τὴν
 15 ἀτιμίαν παροξυνθεὶς, ἐβόηθησε τῇ Ἀταλάντη. καὶ
 τὸ μὲν πρῶτον παρεκάλει τοὺς ἡρπακotas ἀποδοῦναι
 τῇ γυναικὶ τὸ δοθὲν ἀριστεῖον· ὥς δ' οὐ προσεῖχον,
 ἀπέκτεινεν αὐτούς, ὄντας τῆς Ἀλθαιᾶς ἀδελφούς.
 διόπερ ἡ μὲν Ἀλθαία γενομένη περιαλγῆς ἐπὶ τῇ
 20 τῶν ὁμαίων ἀναιρέσει ἄρᾳ ἔθετο, καθ' ἧς ἡξίωσεν
 ἀποθανεῖν Μελέαγρον· καὶ τοὺς ἀθανάτους ὑπακού-
 σαντας ἐπενεγκεῖν αὐτῷ τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν.
 ἔνιοι δὲ μυθολογοῦσιν ὅτι κατὰ τὴν Μελέαγρου γέ- 6
 νεσιν τῇ Ἀλθαίᾳ τὰς Μοῖρας καθ' ὕπνον ἐπιστάσας
 25 εἶπεῖν ὅτι τότε τελευτήσῃ Μελέαγρος ὁ υἱὸς αὐτῆς,
 ὅταν ὁ δαλὸς κατακαυθῇ. διόπερ τεκοῦσαν, καὶ
 νομίσασαν ἐν τῇ τοῦ δαλοῦ φυλακῇ τὴν σωτηρίαν

1 ἀρίστων II 10 παραπεμψάμενος D 12 Ἀτα-
 λάντην II Ἀρκαδίαν] αὐτῆς add. C 14 τὴν om. D
 24 ὕπνους vulg. 25 ὅτι om. CF 25 τελευτήσῃ CF.

τοῦ τέκνου κεῖσθαι, τὸν δαλὸν ἐπιμελῶς τηρεῖν.
 7 ὅστερον δ' ἐπὶ τῷ φόνῳ τῶν ἀδελφῶν παροξυν-
 θεῖσαν κατακαῦσαι τὸν δαλὸν καὶ τῷ Μελέαργῳ
 τῆς τελευτῆς αἰτίαν καταστήναι· αἰεὶ δὲ μᾶλλον ἐπὶ
 τοῖς πεπραγμένοις λυπουμένην τὸ τέλος ἀγγόνη τὸν 5
 35 βίον καταστρέψαι. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις
 Ἰππόνουν ἐν Ὀλένῳ πρὸς τὴν θυγατέρα Περιβοίαν,
 φάσκουσιν αὐτὴν ἐξ Ἄρεος ὑπάρχειν ἔγκυνον, διε-
 νεχθέντα πέμψαι ταύτην εἰς Αἰτωλίαν πρὸς Οἰνέα
 καὶ παρακελεύσασθαι ταύτην ἀφανίσαι τὴν ταχίστην. 10
 2 ὁ δ' Οἰνεὺς ἀπολωλεκῶς προσφάτως νῖδον καὶ γυ-
 ναῖκα, τὸ μὲν ἀποκτείνειν τὴν Περιβοίαν ἀπέγνω,
 γήμας δ' αὐτὴν ἐγέννησεν νῖδον Τυδέα.

Τὰ μὲν οὖν περὶ Μελέαργον καὶ Ἀλθαίαν, ἔτι
 3 δ' Οἰνέα τοιαύτης ἔτυχε διεξόδου. Ἡρακλῆς δὲ τοῖς 15
 Καλυδωνίοις βουλόμενος χαρίσασθαι τὸν Ἀχελῷον
 ποταμὸν ἀπέστρεψε, καὶ φύσιν ἄλλην κατασκευάσας
 ἀπέλαβε χώραν πολλὴν καὶ πάμπορον, ἀρδευομένην
 4 ὑπὸ τοῦ προειρημένου ρείθρου. διὸ καὶ τῶν ποιη-
 τῶν τινὰς μυθοποιῆσαι τὸ πραχθέν· παρσιθήγαγον 20
 γὰρ τὸν Ἡρακλέα πρὸς τὸν Ἀχελῷον συνάψαι μάχην,
 ὁμοιωμένου τοῦ ποταμοῦ ταύρῳ, κατὰ δὲ τὴν συμ-
 πλοκὴν θάτερον τῶν κεράτων κλάσαντα δωρήσασθαι
 τοῖς Αἰτωλοῖς, ὃ προσαγορεῦσαι κέρας Ἀμαλθείας.
 ἐν ᾧ πλάττουσι πλῆθος ὑπάρχειν πάσης ὀπωρινῆς 25
 ὥρας, βοτρύων τε καὶ μήλων καὶ τῶν ἄλλων τῶν 281

3 τὸν δ. κατακαῦσαι vulg. 4 αἰτίαν] τὴν αἰτίαν
 vulg. 5 λυπουμένη — κατέστρεψεν Π 23 δωρήσασθαι]
 χαρίσασθαι D 24 ἀμαλθείας D (ut infra) 25 πάσης
 ὁπ. ὥρ. ὑπ. πλῆθος vulg.

τοιούτων, αἰνιττομένων τῶν ποιητῶν κέρας μὲν τοῦ
 Ἀχελϋῶν τὸ διὰ τῆς διώρυχος φερόμενον ξείθρον,
 τὰ δὲ μῆλα καὶ τὰς ῥόας καὶ τοὺς βότρους δηλοῦν
 τὴν καρποφόρον χώραν τὴν ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρ-
 5 δευομένην καὶ τὸ πλῆθος τῶν καρποφορούντων
 φυτῶν· Ἀμαλθείας δ' εἶναι κέρας οἶονεϊ τινος ἀμα-
 λακιστίας, δι' ἧς τὴν εὐτονίαν τοῦ κατασκευάσαντος
 δηλοῦσθαι.

Ἡρακλῆς δὲ τοῖς Καλυδωνίοις συστρατεύσας ἐπὶ 36
 10 Θεσπρωτοῦς πόλιν τε Ἐφύραν κατὰ κράτος εἶλε
 καὶ Φυλέα τὸν βασιλέα τῶν Θεσπρωτῶν ἀπέκτεινε.
 λαβὼν δὲ αἰχμάλωτον τὴν θυγατέρα τοῦ Φυλῆως
 ἐπεμίγη ταύτῃ καὶ ἐτέκνωσε Τληπόλεμον. μετὰ δὲ 2
 τὸν Δηιανείρας γάμον τρισὶν ὕστερον ἔτεσι δειπνῶν
 15 παρ' Οἰνεί, διακονοῦντος Εὐφυνόμου τοῦ Ἀρχιτέ-
 λους υἱοῦ, παιδὸς τὴν ἡλικίαν, ἀμαρτάνοντος δ' ἐν
 τῷ διακονεῖν, πατάξας κονδύλῳ, καὶ βαρυτέρας τῆς
 πληγῆς γενομένης, ἀπέκτεινεν ἀκουσίως τὸν παῖδα.
 περιαλγῆς δὲ γενόμενος ἐπὶ τῷ πάθει πάλιν ἐκ 3
 20 τῆς Καλυδῶνος ἐκουσίως ἔφυγε μετὰ τῆς γυναικὸς
 Δηιανείρας καὶ Τλλου τοῦ ἐκ ταύτης, παιδὸς ὄντος
 τὴν ἡλικίαν. ἐπεὶ δὲ πορευόμενος ἦλθε πρὸς τὸν
 Εὐθηνὸν ποταμὸν, κατέλαβε Νέσσον τὸν Κένταυρον
 μισθοῦ διαβιβάζοντα τὸν ποταμόν. οὗτος δὲ πρῶ- 4
 25 τὴν διαβιβάσας τὴν Δηιάνειραν, καὶ διὰ τὸ κάλλος
 ἐρασθεῖς, ἐπεχείρησε βιάσασθαι ταύτην. ἐπιβωμένης
 δ' αὐτῆς τὸν ἄνδρα, ὁ μὲν Ἡρακλῆς ἐτόξευσε τὸν
 Κένταυρον, ὁ δὲ Νέσσος μεταξὺ μισγόμενος, καὶ

5 καρποφορούντων D 12 τὴν om. CF 23 Εὐθηνον
 cod. 24 πρῶτον CF 25 τὴν om. D.

διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς πληγῆς εὐθὺς ἀποθνήσκων,
 ἔφησε τῇ *ΛηIANEIRΑ* δώσειν φίλτρον, ὅπως μηδεμιᾶ
 τῶν ἄλλων γυναικῶν Ἑρακλῆς θελήσῃ πλησιάζει.
 5 παρεκελεύσατο οὖν λαβοῦσαν τὸν ἐξ αὐτοῦ πεσόντα
 γόνον, καὶ τούτῳ προσμίξασαν ἔλαιον καὶ τὸ ἀπὸ 5
 τῆς ἀκίδος ἀποστάζον αἶμα, χρῆσαι τὸν χιτῶνα τοῦ
 Ἑρακλέους. οὗτος μὲν οὖν ταύτην τὴν ὑποθήκην
 δοὺς τῇ *ΛηIANEIRΑ* παραχρῆμα ἐξέπνευσεν. ἡ δὲ
 κατὰ τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ Νέσσου παραγγελίαν
 εἰς ἄγρος ἀναλαβοῦσα τὸν γόνον, καὶ τὴν ἀκίδα 10
 βάψασα, λάθρᾳ τοῦ Ἑρακλέους ἐφύλαττεν. ὁ δὲ
 διαβάς τὸν ποταμὸν κατήντησε πρὸς Κήρυκα τὸν
 τῆς Τραχίνος βασιλέα, καὶ μετὰ τούτου κατῴκησεν,
 ἔχων τοὺς ἀεὶ συστρατεύοντας τῶν Ἀρκάδων.

37 Μετὰ δὲ ταῦτα Φύλαντος τοῦ Δρυόπων βασιλέως 15
 δόξαντος εἰς τὸ ἐν *Δελφοῖς* ἱερὸν παρανενομηκεῖναι,
 στρατεύσας μετὰ *Μηλιέων* τὸν τε βασιλέα τῶν Δρυ-
 όπων ἀνείλε καὶ τοὺς ἄλλους ἐκ τῆς χώρας ἐξανα-
 στήσας *Μηλιεῦσι* παρέδωκε τὴν χώραν· τὴν δὲ
 Φύλαντος θυγατέρα λαβὼν αἰχμάλωτον καὶ μίγεις 20
 αὐτῇ υἱὸν Ἀντίλοχον ἐγέννησεν. ἐτέκνωσε δὲ καὶ ἐκ 282
 τῆς *ΛηIANEIRΑS* νεωτέρους τοῦ Ἰλλου υἱοὺς δύο,
 2 *Γληνέα* καὶ *Ὀδίτην*. τῶν δ' ἐκπεσόντων Δρυόπων οἱ
 μὲν εἰς τὴν *Εὐβοίαν* καταντήσαντες ἐκτίσαν πόλιν
Κάρυστον, οἱ δ' εἰς *Κύπρον* τὴν νῆσον πλεύσαντες 25
 καὶ τοῖς ἐγγχωρίοις ἀναμιχθέντες ἐνταῦθα κατῴκησαν,
 οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Δρυόπων καταφυγόντες ἐπὶ τὸν
Εὐρυσθέα βοηθείας ἔτυχον διὰ τὴν ἐχθραν τὴν

9 ὑπὸ om. vulg. 21 Ἀντίλοχον D 23 Ὀδείτην C,
 διοπείτην D.

πρὸς Ἡρακλέα· τούτου γὰρ αὐτοῖς συνεργοῦντος
 τρεῖς πόλεις ᾤκισαν ἐν Πελοποννήσῳ, Ἀσίνην καὶ
 Ἐρμιόνην, ἔτι δ' Ἡϊόνα. μετὰ δὲ τὴν Δρυόπων 3
 ἀνάστασιν, πολέμου συνεστῶτος τοῖς Δωριεῦσι τοῖς
 5 τὴν Ἑστιαϊῶτιν καλουμένην οἰκοῦσιν, ὧν ἐβασίλευεν
 Αἰγίμιος, καὶ τοῖς Λαπίθαις τοῖς περὶ τὸν Ὀλυμποῦ
 ἰδρυμένοις, ὧν ἐδυνάστευε Κόρωνος ὁ Καινέως,
 ὑπερεχόντων δὲ τῶν Λαπιθῶν πολὺ ταῖς δυνάμεσιν,
 οἱ Δωριεῖς κατέφυγον ἐπὶ τὸν Ἡρακλέα, καὶ σύμ-
 10 μαχὸν αὐτὸν ἐκάλεσαν ἐπὶ τρίτῳ μέρει τῆς Δωριδος
 χώρας καὶ τῆς βασιλείας· πείσαντες δὲ κοινῇ τὴν
 ἐπὶ τοὺς Λαπίθας στρατείαν ἐποιήσαντο. ὁ δ' Ἡρα-
 κλῆς ἔχων αἰετὸς μεθ' ἑαυτοῦ στρατεύσοντας
 Ἀρκάδας, καὶ μετὰ τούτων χειρωσάμενος τοὺς Λα-
 15 πίθας, αὐτόν τε τὸν βασιλέα Κόρωνον ἀνείλε καὶ
 τῶν ἄλλων τοὺς πλείστους κατακόψας ἠνάρκασεν
 ἐκχωρεῖσθαι τῆς ἀμφισβητησίμου χώρας. τούτων δὲ 4
 πρᾶχθέντων, Αἰγίμῳ μὲν τὸ ἐπιβάλλον τῆς χώρας
 τρίτον μέρος παρέθετο καὶ παρεκελεύσατο φυλάττειν
 20 τοῖς ἅπ' αὐτοῦ· ἐπανιῶν δ' εἰς Τραχίνα, καὶ προ-
 κληθεὶς ὑπὸ Κύννου τοῦ Ἄρεος, τοῦτον μὲν ἀπ-
 ἔκτεινεν, ἐκ δὲ τῆς Ἰτώνου πορευόμενος καὶ διὰ τῆς
 Πελασγιώτιδος γῆς βαδίζων Ὀρμενίῳ τῷ βασιλεῖ
 συνέμιξεν, οὗ τὴν θυγατέρα ἐμνήστευεν Ἀστυδά-
 25 μειαν· οὗ προσέχοντος δ' αὐτοῦ διὰ τὸ ἔχειν αὐτὸν
 γαμετὴν Δηϊάνειραν τὴν Οἰνέως, στρατεύσας ἐπ'
 αὐτὸν τὴν τε πόλιν εἴλε καὶ τὸν ἀπειθοῦντα βασιλέα

4 τοῖς Δ.] τοῖς om. D 11 πείσαντες om. DG κοινῇ
 δὲ D, κοινῇ δὲ G 20 ἅπ' ἑαυτοῦ C (c. 33, 5) 23 ὄρχο-
 μενίῳ D, Ὀρμενίῳ Eus. pr. ev. II 2, 30 24 Ἀστυάνει-
 ραν Eus.

ἀπέκτεινε, τὴν δ' Ἀστυδάμειαν αἰχμάλωτον λαβὼν,
 5 καὶ μίγεις αὐτῇ, Κτήσιππον υἷον ἐγέννησε. ταῦτα
 δὲ διαπραξάμενος ἐστράτευσεν εἰς τὴν Οἰχαλλίαν
 ἐπὶ τοὺς Εὐρύτου παῖδας, οἳ τὴν Ἰόλην μνηστεύσας
 ἀπέτνχε· συναγωνιζομένων δ' αὐτῷ τῶν Ἀρκάδων, 5
 τὴν τε πόλιν εἴλε καὶ τοὺς Εὐρύτου παῖδας ἀπέ-
 κτεινε, Τοξέα καὶ Μολλίονα καὶ Κλυτίον. λαβὼν 283
 δὲ καὶ τὴν Ἰόλην αἰχμάλωτον ἀπῆλθε τῆς Εὐβοίας
 ἐπὶ τὸ ἀκρωτήριον τὸ καλούμενον Κηναῖον.

- 38 Ἐνταῦθα δὲ θυσίαν ἐπιτελῶν ἀπέστειλε Αἶχαν 10
 τὸν ὑπηρέτην εἰς Τραχίνα πρὸς τὴν γυναῖκα Δη-
 ἀνειραν· τούτῳ δὲ προστεταγμένον ἦν αἰτῆσαι χιτῶνα
 καὶ ἱμάτιον, οἷς εἰῶθαι χρῆσθαι πρὸς τὰς θυσίας.
 ἡ δὲ Δηάνειρα πυθομένη τοῦ Αἶχα τὴν πρὸς Ἰόλην
 φιλοστοργίαν καὶ βουλομένη πλέον ἑαυτὴν ἀγαπᾶ- 15
 σθαι, τὸν χιτῶνα ἔχρισε τῷ παρὰ τοῦ Κενταύρου
 2 δεδομένῳ πρὸς ἀπώλειαν φίλτρῳ. ὁ μὲν οὖν Αἶχας
 ἀγνοῶν περὶ τούτων ἀπήνεγκε τὴν ἐσθῆτα πρὸς τὴν
 θυσίαν· ὁ δ' Ἡρακλῆς ἐνδὺς τὸν κεκριμένον χιτῶνα,
 καὶ κατ' ὀλίγον τῆς τοῦ σηπτικοῦ φαρμάκου δυνά- 20
 μεως ἐνεργούσης, περιέπεσε συμφορᾷ τῇ μεγίστῃ.
 τῆς γὰρ ἀκίδος τὸν ἐκ τῆς ἐχίδνης ἰὸν ἀνειληφνείας,
 καὶ διὰ τοῦτο τοῦ χιτῶνος διὰ τὴν θερμασίαν τὴν
 σάρκα τοῦ σώματος λυμαινομένου, περιαλγῆς γενό-
 μενος ὁ Ἡρακλῆς τὸν μὲν διακονήσαντα Αἶχαν 25
 ἀπέκτεινε, τὸ δὲ στρατόπεδον ἀπολύσας ἐπανῆλθεν
 3 εἰς τὴν Τραχίνα. αἶε δὲ μᾶλλον τῇ νόσῳ βαρυνό-
 μενος αὐτὸς μὲν ἀπέστειλεν εἰς Λελοφούς Λικύμνιον

7 Κλυτίον Burmann, Τύτιον II, Αἰγύπτιον D 9 κι-
 ναῖον D 24 λυμναμένου Eus. I. c. 33.

καὶ Ἰόλαον ἐπερωτήσοντας τὸν Ἀπόλλωνα τί χρῆ
περὶ τῆς νόσου πράττειν, Δηιάνειρα δὲ τὸ μέγεθος
τῆς Ἡρακλέους συμφορᾶς καταπεληγμένη, καὶ συν-
ειδυῖα ἑαυτῇ τὴν ἁμαρτίαν, ἀγχόνη τὸν βίον κατ-
5 ἔστρεψεν. ὁ δὲ θεὸς ἐχρησε κομισθῆναι τὸν Ἡρα-
κλέα μετὰ τῆς πολεμικῆς διασκευῆς εἰς τὴν Οἶτην,
κατασκευάσαι δὲ πλησίον αὐτοῦ πυρᾶν εὐμεγέθη·
περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἔφησε Διὶ μελήσειν. τῶν δὲ 4
περὶ τὸν Ἰόλαον ποιησάντων τὰ προστεταγμένα καὶ
10 ἐκ διαστήματος ἀποθεωρούντων τὸ ἀποβησόμενον, ὁ
μὲν Ἡρακλῆς ἀπογνοῦς τὰ καθ' ἑαυτόν, καὶ παρελ-
θὼν εἰς τὴν πυρᾶν, παρεκάλει τὸν αἰὲ προσιόντα
ὑφάψαι τὴν πυρᾶν. οὐδενὸς δὲ τολμῶντος ὑπακοῦσαι
μόνος Φιλοκτήτης ἐπέισθη· λαβὼν δὲ τῆς ὑπουργίας
15 χάριν τὴν τῶν τόξων δωρεὰν ἤψε τὴν πυρᾶν. εὐθύς
δὲ καὶ κεραυνῶν ἐκ τοῦ περιέχοντος πεσόντων, ἡ
πυρὰ πᾶσα κατεφλέχθη. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν περὶ 5
τὸν Ἰόλαον ἐλθόντες ἐπὶ τὴν ὀστολογίαν, καὶ μηδὲν
ὄλως ὀστοῦν εὐρόντες, ὑπέλαβον τὸν Ἡρακλέα τοῖς
20 χρησμοῖς ἀκολούθως ἐξ ἀνθρώπων εἰς θεοὺς μεθε-
284 στάσθαι· διόπερ ὥς ἤρωι ποιήσαντες ἀγισμοὺς καὶ 39
χώματα κατασκευάσαντες ἀπηλλάγησαν εἰς Τραχίνα.
μετὰ δὲ τούτους Μενότιος ὁ Ἄκτορος υἱός, φίλος
ὢν Ἡρακλεῖ, κάπρον καὶ ταῦρον καὶ κριὸν θύσας
25 ὥς ἤρωι κατέδειξε κατ' ἐνιαυτὸν ἐν Ὀποῦντι θύειν
καὶ τιμᾶν ὥς ἤρωα τὸν Ἡρακλέα. τὸ παραπλήσιον
δὲ καὶ τῶν Θηβαίων ποιησάντων, Ἀθηναῖοι πρῶτοι
τῶν ἄλλων ὥς θεὸν ἐτίμησαν θυσίαις τὸν Ἡρακλέα,

24 ταῦρον καὶ κάπρον II 27 ποιησάντων καὶ τ.
Θ. vulg.

καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις παράδειγμα τὴν ἑαυτῶν
εἰς τὸν θεὸν εὐσέβειαν ἀποδείξαντες προετρέψαντο
τὸ μὲν πρῶτον ἅπαντας Ἑλληνας, μετὰ δὲ ταῦτα
καὶ τοὺς κατὰ τὴν οἰκουμένην ἀνθρώπους ἅπαντας
2 ὥς θεὸν τιμᾶν τὸν Ἡρακλέα. προσθετέον δ' ἡμῖν
τοῖς εἰρημένοις ὅτι μετὰ τὴν ἀποθέωσιν αὐτοῦ Ζεὺς
Ἡραν μὲν ἐπεισεν υἱοποιήσασθαι τὸν Ἡρακλέα καὶ
τὸ λοιπὸν εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον μητρὸς εὐνοίαν
παρέχεσθαι, τὴν δὲ τέκνωσιν γενέσθαι φασὶ τοι-
αύτην· τὴν Ἡραν ἀναβᾶσαν ἐπὶ κλίνην καὶ τὸν 10
Ἡρακλέα προσλαβομένην πρὸς τὸ σῶμα διὰ τῶν
ἐνδυμάτων ἀφεῖναι πρὸς τὴν γῆν, μιμουμένην τὴν
ἀληθινὴν γένεσιν· ὅπερ μέχρι τοῦ νῦν ποιεῖν τοὺς
βαρβάρους ὅταν θετὸν υἷον ποιεῖσθαι βούλωνται.
3 τὴν δ' Ἡραν μετὰ τὴν τέκνωσιν μυθολογοῦσι συν- 15
οικίσαι τὴν Ἥβην τῷ Ἡρακλεῖ, περὶ ἧς καὶ τὸν
ποιητὴν τεθεικέναι κατὰ τὴν Νεκύαν

εἰδῶλον, αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι

τέρπεται ἐν θαλάμῳ καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.

4 τὸν δ' οὖν Ἡρακλέα λέγουσι καταλεγόμενον ὑπὸ τοῦ 20
Διὸς εἰς τοὺς δώδεκα θεοὺς μὴ προσδέξασθαι τὴν
τιμὴν ταύτην· ἀδύνατον γὰρ ἦν τοῦτον καταλε-
χθῆναι μὴ πρότερον ἐνὸς τῶν δώδεκα θεῶν ἐκβλη-
θέντος· ἔτοπον οὖν εἶναι προσδέξασθαι τιμὴν ἐτέρῃ
θεῷ φέρουσαν ἀτιμίαν. 25

Περὶ μὲν οὖν Ἡρακλέους εἰ καὶ πεπλεονάκαμεν,
ἀλλ' οὖν οὐδὲν τῶν μυθολογουμένων περὶ αὐτοῦ

9 παρέξεσθαι D
τὸ λεγόμενον CF
22 καταδεχθῆναι D.

10 ἐπὶ] ἐπὶ τὴν vulg. 20 κατὰ
21 προσδέξασθαι] τοὺς θεοὺς add. D

παρалаελοίπαμεν. περὶ δὲ τῶν Ἀργοναυτῶν, ἐπειδὴ 40
τούτοις Ἡρακλῆς συνεστράτευσεν, οἰκείον ἂν εἴη
διελθεῖν περὶ αὐτῶν.

Ἰάσονα γενέσθαι λέγουσιν υἱὸν μὲν Αἰσῶνος,
ἃ ἀδελφιδοῦν δὲ Πελίου τοῦ Θετταλῶν βασιλέως,
ῥώμῃ δὲ σώματος καὶ ψυχῆς λαμπρότητι διενέγκαντα
τῶν ἡλικιωτῶν ἐπιθυμήσαι τι πρᾶξαι μνήμης ἔξιον.
ὀρῶντα δὲ τῶν πρὸ αὐτοῦ Περσέα καὶ τινας ἄλλους 2
285 διὰ τὰς ὑπερορίους στρατείας καὶ τὸ παράβολον
10 τῶν ἄθλων δόξης ἀειμνήστου τετευχότας, ζηλῶσαι
τὰς προαιρέσεις αὐτῶν. διὸ καὶ τὴν ἐπιβολὴν ἀνα-
κοινωσάμενον τῷ βασιλεῖ ταχέως λαβεῖν αὐτὸν
συγκάταινον, οὐχ οὕτω τοῦ Πελίου σπεύδοντος προ-
αγαγεῖν εἰς ἐπιφάνειαν τὸν νεανίσκον ὥς ἐλπίζον-
15 τος ἐν ταῖς παραβάλοις στρατείαις διαφθαρῆσεσθαι.
αὐτὸν μὲν γὰρ ἐκ φύσεως ἐστερῆσθαι παίδων ἀρ- 3
ρέων, τὸν δ' ἀδελφὸν εὐλαβεῖσθαι μήποτε συνερ-
γὸν ἔχων τὸν υἱὸν ἐπίθῃται τῇ βασιλείᾳ. κρύ-
πτοντα δὲ τὴν ὑποψίαν ταύτην, καὶ τὰ πρὸς τὴν
20 στρατείαν χρήσιμα χορηγήσειν ἐπαγγειλάμενον, παρα-
καλεῖν ἄθλον τελέσαι στείλάμενον τὸν πλοῦν εἰς
Κόλχους ἐπὶ τὸ διαβεβοημένον τοῦ κριοῦ δέρος χρυ-
σόμαλλον. τὸν δὲ Πόντον κατ' ἐκείνους τοὺς χρό- 4
νους περιουκούμενον ὑπὸ ἐθνῶν βαρβάρων καὶ
25 παντελῶς ἀγρίων ἄξενον προσαγορεύεσθαι, ξενοκτο-
νούντων τῶν ἐργαρίων τοὺς καταπλέοντας. Ἰάσονα 5
δὲ δόξης ὀρεγόμενον καὶ τὸν ἄθλον δυσέφικτον

8 τῶν Dindorf, τὸν libri 11 τῆς ἐπιβολῆς CF
22 δέρος D, δέρας CF (ut plerumque) 27 τὸν]
τὸ CDF.

μέν, οὐ κατὰ πᾶν δ' ἀδύνατον κρίνοντα, καὶ διὰ
 τοῦτο μᾶλλον αὐτὸν ἐπιφανέστερον ἔσεσθαι δια-
 λαμβάνοντα, παρασκευάσασθαι τὰ πρὸς τὴν ἐπι-
 41 βολήν. καὶ πρῶτον μὲν περὶ τὸ Πήλιον ναυπηγή-
 σασθαι σκάφος, πολὺ τῷ μεγέθει καὶ τῇ λοιπῇ ⁵
 κατασκευῇ τὴν τότε συνήθειαν ὑπερβάλλον, διὰ τὸ
 σχεδίασις πλεῖν τοὺς τότε ἀνθρώπους καὶ μικροῖς
 παντελῶς ἀκατοῖσι. διὸ καὶ τῶν ἰδόντων αὐτὸ τότε
 καταπληττομένων, καὶ τῆς φήμης διαδοθείσης κατὰ
 τὴν Ἑλλάδα περὶ τε τοῦ ἄθλου καὶ τῆς κατὰ τὴν ¹⁰
 ναυπηγίαν ἐπιβολῆς, οὐκ ὀλίγους τῶν ἐν ὑπεροχαῖς
 2 νεανίσκων ἐπιθυμῆσαι μετασχεῖν τῆς στρατείας. Ἰά-
 σονα δὲ καθελκύσαντα τὸ σκάφος καὶ κοσμήσαντα
 πᾶσι τοῖς ἀνήκουσι πρὸς ἐκπληξιν λαμπρῶς, ἐκλέ-
 ξαι τῶν ὀρεγομένων τῆς αὐτῆς προαιρέσεως τοὺς ¹⁵
 ἐπιφανεστάτους ἀριστεῖς, ὥστε σὺν αὐτῷ τοὺς ἑπαν-
 τας εἶναι πεντήκοντα καὶ τέτταρας. τούτων δ'
 ὑπάρχειν ἐνδοξοτάτους Κάστορα καὶ Πολυδεύκη,
 ἔτι δ' Ἡρακλέα καὶ Τελαμῶνα, πρὸς δὲ τούτοις
 Ὀρφέα καὶ τὴν Σχοινέως Ἀταλάντην, ἔτι δὲ τοὺς ²⁰
 Θεσπίου παῖδας καὶ αὐτὸν τὸν στελλόμενον τὸν
 3 πλοῦν ἐπὶ τὴν Κολχίδα. τὴν δὲ ναῦν Ἀργῶ πρὸς-
 αγορευθῆναι κατὰ μὲν τινὰς τῶν μυθογράφων ἀπὸ
 τοῦ τὸ σκάφος ἀρχιτεκτονήσαντος Ἄργου καὶ συμ-
 πλεύσαντος ἔνεκα τοῦ θεραπεύειν αἰεὶ τὰ πονοῦντα ²⁸⁶
 μέρη τῆς νεῶς, ὥς δ' ἐνιοὶ λέγουσιν ἀπὸ τῆς περὶ ²⁶
 τὸ τάχος ὑπερβολῆς, ὥς ἂν τῶν ἀρχαίων ἀργὸν τὸ
 ταχὺ προσαγορευόντων. τοὺς δ' οὖν ἀριστεῖς συν-

[δ σκάφος] τὸ σκάφος vulg. 10 περὶ τε τοῦ ἄθλου
 Dindorf, πρὸς τε τὸ ἄθλον codices.

ἐλθόντας ἐλέσθαι σφῶν αὐτῶν στρατηγὸν Ἡρακλέα,
 προκρίναντας κατ' ἀνδρείαν. ἔπειτ' ἐκ τῆς Ἴωλ- 42
 κοῦ τὸν ἔκπλουν ποιησαμένους, καὶ παραλλάξαντας
 τὸν τε Ἄθω καὶ Σαμοθράκην, χειμῶνι περιπεσεῖν,
 5 καὶ προσενεχθῆναι τῆς Τρωάδος πρὸς Σίγειον. ἐν-
 ταῦθα δ' αὐτῶν τὴν ἀπόβασιν ποιησαμένων, εὗρε-
 θῆναί φασι παρθένον δεδεμένην παρὰ τὸν αἰγιάλον
 διὰ τοιαύτας αἰτίας. λέγεται τὸν Ποσειδῶνα διὰ 2
 τὴν μυθολογουμένην τῶν Τρωικῶν τειχῶν κατα-
 10 σκευὴν μηνίσαντα Λαομέδοντι τῷ βασιλεῖ κῆτος
 ἀνεῖναι ἐκ τοῦ πελάγους πρὸς τὴν χώραν· ὑπὸ δὲ
 τούτου τοὺς τε παρὰ τὸν αἰγιάλον διατρίβοντας καὶ
 τοὺς γεωργοῦντας τὴν παραθαλάττιον παραδόξως
 συναρπάζεσθαι· πρὸς δὲ τούτοις λοιμὸν ἐμπεσεῖν
 15 εἰς τὰ πλήθη καὶ καρπῶν παντελῇ φθοράν, ὥστε
 πάντας ἐκπλήττεσθαι τὸ μέγεθος τῆς περιστάσεως.
 διὸ καὶ συντρεχόντων τῶν ὄχλων εἰς ἐκκλησίαν καὶ 3
 ζητούντων ἀπαλλαγὴν τῶν ἀτυχημάτων, λέγεται τὸν
 βασιλέα πέμψαι πρὸς τὸν Ἀπόλλω τοὺς ἐπερωτή-
 20 σοντας περὶ τῶν συμβεβηκότων. ἐκπεσόντος οὖν
 χρησμοῦ μῆνιν ὑπάρχειν Ποσειδῶνος, καὶ τότε ταύ-
 την λήξειν ὅταν οἱ Τρῶες τὸ λαχὸν τῶν τέκνων ἔκου-
 σίως παραδῶσι βορὰν τῷ κῆτει, φασὶν ἀπάντων
 εἰς τὸν κλῆρον ἐμβαινόντων ἐπανελθεῖν εἰς Ἡσιό-
 25 νην τὴν τοῦ βασιλέως θυγατέρα· διόπερ τὸν Λαο- 4
 μέδοντα συναναγκασθέντα παραδοῦναι τὴν παρθέ-
 νον καὶ δεσμοῖς καταλαβόμενον ἀπολιπεῖν παρὰ τὸν
 αἰγιάλον. ἐνταῦθα δὲ τὸν μὲν Ἡρακλέα μετὰ τῶν Ἀργο- 5

12 τε om. Dind. 13 παραδόξως] παραχεῖμα II
 24 ἐμβληθέντων II 28 δὲ et μὲν om. vulg.

ναυτῶν τὴν ἀπόβασιν ποιησάμενον, καὶ μαθόντα
 παρὰ τῆς κόρης τὴν περιπέτειαν, ἀναρρήξαι μὲν
 τοὺς περὶ τὸ σῶμα δεσμούς, ἀναβάντα δ' εἰς τὴν
 πόλιν ἐπαγγείλασθαι τῷ βασιλεὶ διαφθερεῖν τὸ κῆ-
 6 τος. τοῦ δὲ Λαομέδοντος ἀποδεξαμένου τὸν λόγον 5
 καὶ δωρεὰν δώσειν ἐπαγγειλαμένου τὰς ἀνικήτους
 ἵππους, φασὶ τὸ μὲν κῆτος ὑφ' Ἡρακλέους ἀναιρε-
 θῆναι, τῇ δ' Ἡσιόνη δοθῆναι τὴν ἑξουσίαν εἴτε
 βούλοιο μετὰ τοῦ σώσαντος ἀπελθεῖν εἴτε μετὰ
 τῶν γονέων καταμένειν ἐν τῇ πατρίδι. τὴν μὲν 10
 οὖν κόρην ἐλέσθαι τὸν μετὰ τοῦ ξένου βίον, οὐ
 μόνον τὴν εὐεργεσίαν τῆς συγγενείας προκρίνασαν,
 ἀλλὰ καὶ φοβουμένην μὴ πάλιν φανέντος κήτους
 πρὸς τὴν ὁμοίαν ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἐκτεθῆ τιμωρίαν.
 7 τὸν δ' Ἡρακλέα δώροις καὶ τοῖς προσήκουσι ξενίοις 15
 λαμπρῶς τιμηθέντα τὴν Ἡσιόνην καὶ τὰς ἵππους
 παραθέσθαι τῷ Λαομέδοντι, συνταξάμενον μετὰ 287
 τὴν ἐκ Κόλχων ἐπάνοδον ἀπολήψεσθαι, αὐτὸν δ'
 ἀναχθῆναι μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν κατὰ σπουδὴν
 ἐπὶ τὸν προκείμενον ἄθλον.

20

43 Ἐπιγενομένου δὲ μεγάλου χειμῶνος, καὶ τῶν
 ἀριστέων ἀπογινωσκόντων τὴν σωτηρίαν, φασὶν
 Ὀρφέα, τῆς τελετῆς μόνον τῶν συμπλεόντων μετε-
 σχηκότα, ποιήσασθαι τοῖς Σαμόθραξι τὰς ὑπὲρ τῆς
 2 σωτηρίας εὐχάς. εὐθύς δὲ τοῦ πνεύματος ἐνδύν- 25
 τος, καὶ δυοῖν ἀστέρων ἐπὶ τὰς τῶν Διοσκόρων
 κεφαλὰς ἐπιπεσόντων, ἅπαντας μὲν ἐκπλαγῆναι τὸ
 παράδοξον, ὑπολαβεῖν δὲ θεῶν προνοίᾳ τῶν κιν-

4 διαφθερίζειν CF 12 τῆς συγγ. τὴν εὐεργεσίαν vulg.
 15 δ'] δ' οὖν CF.

δύνων ἑαυτοὺς ἀπηλλάχθαι. διὸ καὶ τοῖς ἐπιγινο-
 μένοις παραδοσίμου γεγεννημένης τῆς περιπετείας,
 αἰὲν τοὺς χεῖμαζομένους τῶν πλεόντων εὐχὰς μὲν
 τίθεσθαι τοῖς Σαμόθραξι, τὰς δὲ τῶν ἀστέρων παρ-
 5 ουσίας ἀναπέμπειν εἰς τὴν τῶν Διοσκόρων ἐπιφά-
 νειαν. οὐ μὴν ἀλλὰ τότε λήξαντος τοῦ χειμῶνος 3
 ἀποβῆναι μὲν τοὺς ἀριστεῖς τῆς Θράκης εἰς τὴν
 ὑπὸ Φινέως βασιλευμένην χώραν, περιπεσεῖν δὲ
 δυσὶ νεανίσκοις ἐπὶ τιμωρίᾳ διωρυγμένοις καὶ μά-
 10 στιξι πληγὰς συνεχεῖς λαμβάνουσι· τούτους δ' ὑπάρ-
 χειν Φινέως υἱοὺς καὶ Κλεοπάτρας, ἣν φασιν ἐξ
 Ὠρειθυίας τῆς Ἑρεχθέως γεννηθῆναι καὶ Βορέου,
 διὰ [δὲ] μητρὸς τὸλμαν καὶ διαβολὰς ψευδεῖς τυγ-
 χάνοντας ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀδίκως τῆς προειρημένης
 15 τιμωρίας· τὸν γὰρ Φινέα γεγαμηκότα Ἰδαίαν τὴν 4
 Λαρδάνου τοῦ Σκυθῶν βασιλέως θυγατέρα, καὶ
 διὰ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα πάντα χαρίζομενον, πι-
 στεῦσαι διότι τῇ μητρὶ βίαν ἐφ' ὕβρει προσήγα-
 γον οἱ πρόγονοι, βουλόμενοι τῇ μητρὶ χαρίζεσθαι.
 20 τῶν δὲ περὶ τὸν Ἡρακλέα παραδόξως ἐπιφανέντων, 5
 φασὶ τοὺς μὲν ἐν ταῖς ἀνάγκαις ὄντας ἐπικαλέσα-
 σθαι καθάπερ θεοὺς τοὺς ἀριστεῖς, καὶ τὰς αἰτίας
 δηλώσαντας τῆς τοῦ πατρὸς παρανομίας δεῖσθαι τῶν
 ἀτυχημάτων αὐτοὺς ἐξελέσθαι. τὸν δὲ Φινέα πι- 44
 25 κρῶς ἀπαντήσαντα τοῖς ξένοις παραγγεῖλαι μηδὲν
 τῶν καθ' ἑαυτὸν πολυπραγμονεῖν· μηδὲνα γὰρ πα-
 τέρα λαβεῖν παρ' υἱῶν ἐκουσίως τιμωρίαν, εἰ μὴ
 τῷ μεγέθει τῶν ἀδικημάτων ὑπέρθουντο τὴν φυσι-

2 κῆν τῶν γονέων εἰς τέκνα φιλοστοργίαν. ἐνταῦθα
 συμπλέοντας τοῖς περὶ τὸν Ἡρακλέα τοὺς ἐπικα-
 λουμένους μὲν Βορεάδας, ἀδελφοὺς δ' ὄντας Κλεο-
 πάτρας, λέγεται διὰ τὴν συγγένειαν πρῶτους ὁρ-
 μῆσαι πρὸς τὴν βοήθειαν, καὶ τοὺς μὲν περικειμένους 5
 τοῖς νεανίσκοις δεσμοὺς περιρρῆξαι, τοὺς δ' ἔναν-
 3 τισιμένους τῶν βαρβάρων ἀποκτείνει. ὁρμήσαντος
 δὲ τοῦ Φινέως πρὸς μάχην, καὶ τοῦ πλήθους τῶν
 Θρακῶν συνδραμόντος, φασὶ τὸν Ἡρακλέα πάν-
 των ἄριστα διαγωνισάμενον αὐτόν τε τὸν Φινέα 28
 καὶ τῶν ἄλλων οὐκ ὀλίγους ἀνελεῖν, τὸ δὲ τελευ- 11
 ταῖον κρατήσαντα τῶν βασιλείων τὴν μὲν Κλεο-
 πάτραν [ἐκ] τῆς φυλακῆς προαγαγεῖν, τοῖς δὲ Φινεί-
 δαις ἀποκαταστήσαι τὴν πατρῴαν ἀρχήν· βουλομένων
 δ' αὐτῶν τὴν μητροιὰν μετ' αἰκίας ἀποκτείνει, 15
 πείσαι τῆς μὲν τιμωρίας ταύτης ἀποστήναι, πρὸς
 δὲ τὸν πατέρα πέμψαντας εἰς τὴν Σκυθίαν ἐκείνους
 παρακαλέσαι τῶν εἰς αὐτοὺς ἀνομημάτων λαβεῖν
 4 κόλασιν. οὗ γεννηθέντος τὸν μὲν Σκύθην τῆς θυ-
 γατρὸς καταγνῶναι θάνατον, τοὺς δ' ἐκ τῆς Κλεο- 20
 πάτρας υἱοὺς ἀπενέγκασθαι παρὰ τοῖς Θραξὶ δόξαν
 ἐπιεικείας. οὐκ ἄγνωσθ δὲ διότι τινὲς τῶν μυθογρά-
 φων τυφλωθῆναί φασι τοὺς Φινεΐδας ὑπὸ τοῦ πα-
 τρός, καὶ τὸν Φινέα τῆς ὁμοίας τυχεῖν συμφορᾶς
 5 ὑπὸ Βορέου. ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἡρακλέα τινὲς 25
 παραδεδώκασι πρὸς ὕδρειαν ἐξελθόντα κατὰ τὴν
 Ἀσίαν ὑπὸ τῶν Ἀργοναυτῶν ἐπὶ τῆς χώρας ἀπολει-
 φθῆναι. καθόλου δὲ τοὺς παλαιοὺς μύθους οὐχ

13 ἐκ om. D προάγειν II φινίδαις D (ut infra)
 17 πέμψαντα CF 28 δὲ] γὰρ vulg.

ἀπλὴν οὐδὲ συμπεφωνημένην ἱστορίαν ἔχειν συμ-
 βέβηκε· διόπερ οὐ χροὴ θαναμάζειν, ἐν τινι τῶν 6
 ἀρχαιολογουμένων μὴ συμφώνως ἅπασιν τοῖς ποιη-
 ταῖς καὶ συγγραφεῦσι συγκρίνωμεν. οὐ μὴν ἀλλὰ
 5 καὶ τοὺς Φινεΐδας λέγεται τὴν βασιλείαν παραδόν-
 τας τῇ μητρὶ Κλεοπάτρᾳ συστρατεῦσαι τοῖς ἀριστεύ-
 σιν. ἀναχθέντας δ' αὐτοὺς ἐκ τῆς Θωράκης καὶ κο- 7
 μισθέντας εἰς τὸν Πόντον προσχεῖν τῇ Ταυρικῇ,
 τὴν ἀγριότητα τῶν ἐγχωρίων ἀγνοοῦντας· νόμιμον
 10 γὰρ εἶναι τοῖς τὴν χώραν ταύτην οἰκοῦσι βαρβάρους
 θύειν Ἀρτέμιδι Ταυροπόλῳ τοὺς καταπλέοντας ξέ-
 νους· παρ' οἷς φασι τὴν Ἰφιγένειαν ἐν τοῖς ὕστερον
 χρόνοις ἰέρεϊαν τῆς εἰρημένης θεοῦ κατασταθεῖσαν
 θύειν τοὺς ἀλισκομένους.
 15 Ἐπιζητούσης δὲ τῆς ἱστορίας τὰς τῆς ξενοκτο- 45
 νίας αἰτίας, ἀναγκαῖον βραχέα διελθεῖν, ἄλλως τε
 καὶ τῆς παρεκβάσεως οἰκείας ἐσομένης ταῖς τῶν
 Ἀργοναυτῶν πράξεσι. φασὶ γὰρ Ἑλλίου δύο γενέσθαι
 παῖδας, Αἰήτην τε καὶ Πέρσην· τούτων δὲ τὸν μὲν
 20 Αἰήτην βασιλεῦσαι τῆς Κολχίδος, τὸν δ' ἕτερον τῆς
 Ταυρικῆς, ἀμφοτέρους δὲ διενεγκεῖν ὠμότητι. καὶ 2
 Πέρσων μὲν Ἑκάτην γενέσθαι θυγατέρα, τόλμη καὶ
 παρανομίᾳ προέχουσιν τοῦ πατρὸς· φιλοκύνηγον
 δ' οὖσαν ἐν ταῖς ἀποτυχίαις ἀνθρώπους ἀντὶ τῶν
 25 θηρίων κατατοξεύειν. φιλότεχνον δ' εἰς φαρμάκων
 θανάσιμων συνθέσεις γενομένην τὸ καλούμενον
 ἀκόνιτον ἐξευρεῖν, καὶ τῆς ἐκάστου δυνάμεως πείραν
 λαμβάνειν μίσγουςαν ταῖς διδομέναις τοῖς ξένοις

8 προσέχειν D^a, προσσχεῖν Eich. 11 θύειν — 13 κατα-
 σταθεῖσαν om. D 26 τὸ] τὸν D.

τροφαῖς. ἐμπειρίαν δὲ μεγάλην ἐν τούτοις ἔχουσιν
 πρῶτον μὲν τὸν πατέρα φαρμάκῳ διαφθεῖραι καὶ
 διαδέξασθαι τὴν βασιλείαν, ἔπειτ' Ἀρτέμιδος λερὸν
 ἰδρυσάμενην καὶ τοὺς καταπλέοντας ξένους θύεσθαι²⁸⁹
 τῇ θεῷ καταδείξασαν ἐπ' ὁμότητι διονομασθῆναι. 5
 3 μετὰ δὲ ταῦτα συνοικήσασαν Αἰθήτη γεννῆσαι δύο
 θυγατέρας, Κίρκην τε καὶ Μήδειαν, ἔτι δ' υἱὸν
 Αἰγιάλεα. καὶ τὴν μὲν Κίρκην εἰς φαρμάκων παν-
 τοδαπῶν ἐπίνοιαν ἐκτραπείσσαν ἐξευρεῖν φιζῶν παν-
 τοίας φύσεις καὶ δυνάμεις ἀπιστουμένας· οὐκ ὀλίγα 10
 μὲν γὰρ ὑπὸ τῆς μητρὸς Ἑκάτης διδαχθῆναι, πολὺ
 δὲ πλείω διὰ τῆς ἰδίας ἐπιμελείας ἐξευροῦσαν μη-
 δεῖαν ὑπερβολὴν ἀπολιπεῖν ἑτέρα, πρὸς ἐπίνοιαν
 4 φαρμακείας. δοθῆναι δ' αὐτὴν εἰς γάμον τῷ βα-
 σιλεῖ τῶν Σαρματῶν, οὓς ἔνιοι Σκύθας προσ- 15
 αγορεύουσι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον τὸν ἄνδρα φαρ-
 μάκοις ἀνελεῖν, μετὰ δὲ ταῦτα τὴν βασιλείαν
 διαδέξαμένην πολλὰ κατὰ τῶν ἀρχομένων ὥμα
 5 πρᾶξαι καὶ βίαια. διόπερ ἐκπεσοῦσαν τῆς βασι-
 λείας κατὰ μὲν τινὰς τῶν μυθογράφων φυγεῖν ἐπὶ 20
 τὸν ὠκεανόν, καὶ νῆσον ἔρημον καταλαβομένην ἐν-
 ταῦθα μετὰ τῶν συμφυγουσῶν γυναικῶν καθιδρυ-
 θῆναι, κατὰ δὲ τινὰς τῶν ἱστορικῶν ἐκλιποῦσαν
 τὸν Πόντον κατοικῆσαι τῆς Ἰταλίας ἀκρωτήριον τὸ
 μέχρι τοῦ νῦν ἀπ' ἐκείνης Κίρκαιον ὀνομαζόμενον. 25
 46 τὴν δὲ Μήδειαν ἱστοροῦσι μαθεῖν παρὰ τε τῆς μη-
 τρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς ἀπάσας τὰς τῶν φαρμάκων
 δυνάμεις, προαιρέσει δ' ἐναντιωτάτῃ χρῆσθαι· δια-
 7 μηδίαν D¹ semper 23 ἐκλείπουσαν D 25 κερ-
 καῖον D.

τελειν γὰρ τοὺς καταπλέοντας τῶν ξένων ἐξαίρου-
 μένην ἐκ τῶν κινδύνων, καὶ ποτὲ μὲν παρὰ τοῦ
 πατρὸς αἰτεῖσθαι δεήσει καὶ χάριτι τὴν τῶν μελ-
 λόντων ἀπόλλυσθαι σωτηρίαν, ποτὲ δ' αὐτὴν ἐκ
 5 τῆς φυλακῆς ἀφιεῖσαν προνοεῖσθαι τῆς τῶν ἀτυ-
 χούτων ἀσφαλείας· τὸν γὰρ Αἰήτην τὰ μὲν διὰ
 τὴν ἰδίαν ὠμότητα, τὰ δ' ὑπὸ τῆς γυναικὸς Ἑκά-
 τῃς πεισθέντα, προσδέξασθαι τὸ τῆς ξενοκτονίας
 νόμιμον. ἀντιπραττούσης δὲ τῆς Μηδείας αἰεὶ 2
 10 μᾶλλον τῇ προαιρέσει τῶν γονέων, φασὶ τὸν Αἰή-
 την ὑποπτεύσαντα τὴν ἐκ τῆς θυγατρὸς ἐπιβουλήν
 εἰς ἐλευθέραν αὐτὴν ἀποθέσθαι φυλακὴν· τὴν δὲ
 Μηδεῖαν διαδραῖσαν καταφυγεῖν εἰς τι τέμενος Ἑλλίου
 κείμενον παρὰ θάλατταν. καθ' ὃν δὴ χρόνον τοὺς 3
 15 Ἀργοναύτας ἀπὸ τῆς Ταυρικῆς κομισθέντας νυκτὸς
 καταπλεῦσαι τῆς Κολχίδος εἰς τὸ προειρημένον τέ-
 μενος. ἔνθα δὴ περιτυχόντας τῇ Μηδείᾳ πλανω-
 μένῃ παρὰ τὸν αἰγιαλόν, καὶ μαθόντας παρ' αὐτῆς
 τὸ τῆς ξενοκτονίας νόμιμον, ἀποδέξασθαι μὲν τὴν
 20 ἡμερότητα τῆς παρθένου, δηλώσαντας δ' αὐτῇ τὴν
 ἑαυτῶν ἐπιβολὴν πάλιν παρ' ἐκείνης μαθεῖν τὸν
 ὑπάρχοντα αὐτῇ κίνδυνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς διὰ τὴν
 πρὸς τοὺς ξένους εὐσέβειαν. κοινοῦ δὲ τοῦ συμ- 4
 φέροντος φανέντος, τὴν μὲν Μηδεῖαν ἐπαγγεῖλα-
 25 σθαι συνεργήσειν αὐτοῖς μέχρι ἂν συντελέσωσι τὸν
 προκείμενον ἄθλον, τὸν δ' Ἰάσονα διὰ τῶν ὄρκων
 290δοῦναι πίστειν ὅτι γήμας αὐτὴν ἔξει σύμβιον ἅπαντα

6 ἀσφαλείας] σωτηρίας D γὰρ] μὲν γὰρ vulg. 8 τὸ]
 τότε D 10 μᾶλλον τῇ προαιρέσει om. D 18 παρὰ]
 περὶ II 22 ἀπὸ Wess., ὑπὸ cod. 25 συντελέσωσι D.

5 τὸν τοῦ ξῆν χρόνον. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς Ἀργοναύτας ἀπολιπόντας φυλακὰς τῆς νεώς, νυκτὸς ὁφ-
μῆσαι μετὰ τῆς Μηδείας ἐπὶ τὸ χρυσόμαλλον δέρος·
περὶ οὗ τὰ κατὰ μέρος οἰκείον ἂν εἴη διελθεῖν, ἵνα
μηδὲν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ὑποκειμένην ἱστορίαν ὁ
ἀγνοῇται.

- 47 Φοῖξον τὸν Ἀθάμαντος μυθολογοῦσι διὰ τὰς
ἀπὸ τῆς μητρικῆς ἐπιβουλὰς ἀναλαβόντα τὴν ἀδελ-
φὴν Ἑλλην φνγεῖν ἐκ τῆς Ἑλλάδος. περαιουμένων
δ' αὐτῶν κατὰ τινα θεῶν πρόνοϊαν ἐκ τῆς Εὐρώ- 10
πης εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ κριοῦ χρυσομάλλου, τὴν μὲν
παρθένον ἀποπεσεῖν εἰς τὴν θάλατταν, ἣν ἀπ' ἐκεί-
νης Ἑλλήσποντον ὀνομασθῆναι, τὸν δὲ Φοῖξον εἰς
τὸν Πόντον πορευθέντα καταχθῆναι μὲν πρὸς τὴν
Κολχίδα, κατὰ δέ τι λόγιον θύσαντα τὸν κριὸν ἀνα- 15
2 θεῖναι τὸ δέρος εἰς τὸ τοῦ Ἄρεος ἱερὸν. μετὰ δὲ
ταῦτα βασιλεύοντος τῆς Κολχίδος Αἰήτου χρησμὸν
ἐκπεσεῖν ὅτι τότε καταστρέψει τὸν βίον ὅταν ξένοι
καταπλεύσαντες τὸ χρυσόμαλλον δέρος ἀπενέγκωσι.
διὰ δὲ ταύτας τὰς αἰτίας καὶ [διὰ] τὴν ἰδίαν ὀμ- 20
τητα καταδεῖξαι θύειν τοὺς ξένους, ἵνα διαδοθείσης
τῆς φήμης εἰς ἅπαντα τόπον περὶ τῆς Κόλχων
ἀγριότητος μηδεὶς τῶν ξένων ἐπιβῆναι τολμήσῃ τῆς
χώρας. περιβαλεῖν δὲ καὶ τῷ τεμένει τεῖχος καὶ
φύλακας πολλοὺς ἐπιστῆσαι τῶν ἐκ τῆς Ταυρικῆς· 25
8 ναι μύθους. διαβεβοῆσθαι γὰρ ὅτι πυρρίπνοοι ταῦροι

4 τὰ Hertlein, om. D, τὸ vulg. 5 εἰς] ἐπὶ D 8 ὑπὸ
Dind. 14 κατενεχθῆναι II 17 βασιλεύοντι — Αἰήτη CF
20 καὶ] καὶ διὰ vulg. 22 ἅπαντα τὸν τόπον D.

περὶ τὸ τέμενος ὑπῆρχον, δράκων δ' ἄνυκτος ἐτήρει
 τὸ δέρος, ἀπὸ μὲν τῶν Ταύρων μετενεχθείσης τῆς
 ὁμωνυμίας ἐπὶ τὴν τῶν βοῶν ἰσχύν, ἀπὸ δὲ τῆς
 κατὰ τὴν ξενοκτονίαν ὁμότητος πυρπνεῖν τοὺς
 5 ταύρους μυθολογηθέντος· παραπλησίως δὲ τοῦ τη-
 ροῦντος τὸ τέμενος Δράκοντος ὀνομαζόμενον, μετ-
 ενηνοχέναι τοὺς ποιητὰς ἐπὶ τὸ τερατώδες καὶ
 καταπληκτικὸν τοῦ ζῴου. τῆς ὁμοίας δὲ μυθολο- 4
 γίας ἔχουσιν καὶ τὰ περὶ τοῦ Φοῖβου λεγόμενα. δια-
 10 πλεῦσαι γὰρ αὐτόν φασι οἱ μὲν ἐπὶ νεῶς προτο-
 μὴν ἐπὶ τῆς πρῶρας ἐχούσης κριοῦ, καὶ τὴν Ἑλλην
 δυσφοροῦσαν ἐπὶ τῇ ναυτίᾳ, καὶ διὰ τοῦτ' ἐπὶ τοῦ
 τοίχου τῆς νεῶς ἐκκλύπτουσιν, εἰς τὴν θάλατταν
 προπεσεῖν. ἔνιοι δὲ φασι τὸν βασιλέα τῶν Σκυ- 5
 15 θῶν, ὄντα γαμβρὸν Αἰήτου, παρὰ τοῖς Κόλχοις ἐπι-
 δημῆσαι καθ' ὃν καιρὸν ἀλῶναι συνέβη τὸν Φοῖβον
 μετὰ τοῦ παιδαγωγοῦ, ἐρωτικῶς δὲ σχόντα τοῦ
 παιδὸς λαβεῖν αὐτὸν ἐν δωρεᾷ παρ' Αἰήτου, καὶ
 καθάπερ υἱὸν γνήσιον ἀγαπήσαντα καταλιπεῖν αὐτῷ
 20 τὴν βασιλείαν. τὸν δὲ παιδαγωγὸν ὀνομαζόμενον
 Κριὸν τυθῆναι τοῖς θεοῖς, καὶ τοῦ σώματος ἐκδα-
 ρέντος προσηλωθῆναι τῷ νεῷ τὸ δέρμα κατὰ τι
 291 νόμιμον. μετὰ δὲ ταῦτα Αἰήτη γενομένου χρησιμοῦ, 6
 καθ' ὃν ἐσημαίνετο τότε τελευτήσῃν αὐτὸν ὅταν ξέ-
 25 νοι καταπλεύσαντες τὸ τοῦ Κριοῦ δέρος ἀπενέρκωσι,
 τὸν βασιλέα φασὶ τειχίσαι τὸ τέμενος καὶ φρουρὰν

1 ἄνυκτος scripsi (c. 48, 3), αὐτοῖς libri 4 πῦρ πνεῖν
 libri 8 ὁμοίας δὲ] δ' ὁμοίας vulg. 12 ναυτιλία D
 22 νεῷ] θεῷ codices, templo Poggius τι] τὸ D 24 ἐσή-
 μαινε D τότε add. Dind. 26 φασὶ τὸν βασιλέα χρυσῶσαι
 τὸ δέρας καὶ φρουρὰν ἐγκαταστῆσαι, ἵνα διὰ II.

ἐγκαταστῆσαι, πρὸς δὲ τούτοις χρυσῶσαι τὸ δέρος, ἵνα διὰ τὴν ἐπιφάνειαν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἐπιμελεστάτης ἀξιωθῇ φυλακῆς. ταῦτα μὲν οὖν ἐξέσται τοὺς ἀναγινώσκοντας κρίνειν πρὸς τὰς ἰδίας ἐκάστου προαιρέσεις. 5

- 48 Τὴν δὲ Μήδειαν ἰστοροῦσι καθηγῆσασθαι τοῖς Ἀργοναύταις πρὸς τὸ τοῦ Ἄρεος τέμενος, ἀπέχον ἑβδομήκοντα σταδίους ἀπὸ τῆς πόλεως, ἣν καλεῖσθαι μὲν Σύβαριν, ἔχειν δὲ τὰ βασίλεια τῶν Κόλκων. προσελθοῦσαν δὲ ταῖς πύλαις κεκλειμέναις 10
 νυκτὸς τῇ Ταυρικῇ διαλέκτῳ προσφωνῆσαι τοὺς 2
 φρουροὺς. τῶν δὲ στρατιωτῶν ἀνοιξάντων προθύμως ὥς ἂν βασιλέως θνηγατρί, φασὶ τοὺς Ἀργοναύτας εἰσπεσόντας ἐσπασμένοις τοῖς ξίφεσι πολλοὺς μὲν φονεῦσαι τῶν βαρβάρων, τοὺς δ' ἄλλους διὰ 15
 τὸ παράδοξον καταπληξαμένους ἐκβαλεῖν ἐκ τοῦ τεμένους, καὶ τὸ δέρος ἀναλαβόντας πρὸς τὴν ναῦν 3
 ἐπείγασθαι κατὰ σπουδὴν. παραπλησίως δὲ τούτοις καὶ τὴν Μήδειαν ἐν τῷ τεμένει τὸν μυθολογούμενον ἄνυπνον δράκοντα περιεσπειραμένον τὸ δέρος τοῖς 20
 φαρμάκοις ἀποκτεῖναι, καὶ μετὰ Ἰάσονος τὴν ἐπὶ 4
 θάλατταν κατὰβασιν ποιῆσασθαι. τῶν δὲ διαφυγόντων Ταύρων ἀπαγγειλάντων τῷ βασιλεῖ τὴν γενομένην ἐπίθελιν, φασὶ τὸν Αἰήτην μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν στρατιωτῶν διώξαντα τοὺς Ἕλληνας κατα- 25
 λαβεῖν πλησίον τῆς θαλάττης· ἐξ ἐφόδου δὲ συνάψαντα μάχην ἀνελεῖν ἕνα τῶν Ἀργοναυτῶν Ἴφι-

5 ἐκάστους aut ἕκαστον Hertlein (cf. III 16, 3) 11 τοὺς φρουροὺς Hertlein (c. 48, 7), τοῖς φρουροῦσι II, τοῖς φρουροῖς D 20 τοῖς om. vulg.

τον τὸν Εὐρυσθέως ἀδελφὸν τοῦ τοὺς ἄθλους Ἡρα-
 κλεῖ προστάξαντος, ἔπειτα τοῖς ἄλλοις τῷ πλήθει
 τῶν συναγωνιζομένων περιχυθέντα καὶ βιαίτερον
 ἐγκείμενον ὑπὸ Μελεάγρου φονευθῆναι. ἔνθα δὴ 5
 πεσόντος τοῦ βασιλέως καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐπαρθέν-
 τῶν, τραπῆναι πρὸς φυγὴν τοὺς Κόλχους, καὶ κατὰ
 τὸν διωγμὸν τοὺς πλείστους αὐτῶν ἀναιρεθῆναι.
 γενέσθαι δὲ καὶ τῶν ἀριστέων τραυματίαν Ἰάσωνα
 καὶ Λαέρτην, ἔτι δ' Ἀταλάντην καὶ τοὺς Θεσπιά-
 10 δας προσαγορευομένους. τούτους μὲν οὖν φασιν
 ὑπὸ τῆς Μηδείας ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ῥίξαι καὶ
 βοτάναις τισὶ θεραπευθῆναι, τοὺς δ' Ἀργοναύτας
 ἐπισιτισαμένους ἐκπλεῦσαι, καὶ μέσον ἤδη τὸ Πον-
 τικὸν πέλαγος ἔχοντας περιπεσεῖν χειμῶνι παντελῶς
 15 ἐπικινδύνῳ. τοῦ δ' Ὀρφέως, καθάπερ καὶ πρότερον, 6
 εὐχὰς ποιησαμένου τοῖς Σαμόθραξι, λῆξαι μὲν τοὺς
 ἀνέμους, φανῆναι δὲ πλησίον τῆς νεῶς τὸν προσ-
 αγορευόμενον θαλάττιον Γλαῦκον. τοῦτον δ' ἐπὶ δύο
 νύκτας καὶ δύο ἡμέρας συνεχῶς τῇ νηὶ συμπλεύ-
 20 σαντα προειπεῖν μὲν Ἡρακλεῖ περὶ τῶν ἄθλων καὶ
 292 τῆς ἀθανασίας, τοῖς δὲ Τινδαρίδαις, ὅτι προσ-
 αγορευθήσονται μὲν Διόσκοροι, τιμῆς δ' ἰσοθέου
 τεύξονται παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις. καθόλου δ' ἐξ 7
 ὀνόματος προσφωνήσαντα πάντας τοὺς Ἀργοναύτας
 25 εἰπεῖν ὥς διὰ τὰς Ὀρφέως εὐχὰς θεῶν προνοία
 φανεῖς αὐτοῖς σημαίνει τὰ μέλλοντα γενήσεσθαι·

2 τοὺς ἄλλους — περιχυθέντας — ἐγκείμενους II 6 τοὺς
 K. πρὸς φυγὴν vulg. 7 τὸν διωγμὸν] τὴν ὁδὸν II 8 τραυ-
 ματίας F 11 καὶ βοτάναις del. Dind. 12 τισὶ ante
 ῥίξαις vulg.

συμβουλευέειν οὖν αὐτοῖς, ὅταν τῆς γῆς ἄψωνται,
 τὰς εὐχὰς ἀποδοῦναι τοῖς θεοῖς, δι' οὓς τετεύχασι
 49 δις ἤδη τῆς σωτηρίας. ἔπειτα τὸν μὲν Γλαῦκον
 δοῦναι πάλιν εἰς τὸ πέλαγος, τοὺς δ' Ἀργοναύτας
 κατὰ στόμα τοῦ Πόντου γενομένους προσπλεῦσαι 5
 τῇ γῇ, βασιλεύοντος τότε τῆς χώρας Βύζαντος, ἀφ'
 2 οὗ καὶ τὴν πόλιν τῶν Βυζαντίων ὠνομάσθαι. ἐν-
 ταῦθα δὲ βωμοὺς ἰδρυσσάμενους καὶ τοῖς θεοῖς τὰς
 εὐχὰς ἀποδόντας καθιερωῦσαι τὸν τόπον τὸν ἐτι καὶ
 8 νῦν τιμώμενον ὑπὸ τῶν παραπλεόντων. μετὰ δὲ 10
 ταῦτα ἀναχθέντας, καὶ διαπλεύσαντας τὴν τε Προ-
 ποντίδα καὶ τὸν Ἑλλήσποντον, προσενεχθῆναι τῇ
 Τρῳάδι. ἐνταῦθα δ' Ἡρακλέους πέμψαντος εἰς τὴν
 πόλιν Ἴφικλόν τε τὸν ἀδελφὸν καὶ Τελαμῶνα τὰς
 τε ἵππους καὶ τὴν Ἡσιόνην ἀπαιτήσαντας, λέγεται 15
 τὸν Λαομέδοντα τοὺς μὲν πρεσβευτὰς εἰς φυλακὴν
 ἀποθέσθαι, τοῖς δ' ἄλλοις Ἀργοναύταις δι' ἐνέδρας
 βουλεῦσαι θάνατον· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους υἱοὺς
 ἔχειν τῇ πράξει συνεργούς, Πρίαμον δὲ μόνον
 ἐναντιοπραγοῦντα· τοῦτον γὰρ ἀποφύνασθαι δεῖν 20
 τὰ πρὸς τοὺς ξένους δίκαια τηρεῖν, καὶ τὴν τε
 ἀδελφὴν καὶ τὰς ὁμολογημένας ἵππους ἀποδιδόναι.
 4 οὐδενὸς δ' αὐτῷ προσέχοντος, φασὶν εἰς τὴν φυλα-
 κὴν δύο ξίφη παρενέγκαντα λάθρα δοῦναι τοῖς περὶ
 τὸν Τελαμῶνα, καὶ τὴν τοῦ πατρὸς προαίρεσιν ἐξῆ- 25
 γησάμενον αἵτιον γενέσθαι τῆς σωτηρίας αὐτοῖς.
 5 εὐθύς γὰρ τοὺς περὶ τὸν Τελαμῶνα φονεῦσαι μὲν

1 ὅταν] ἐπὶ τὰ χίιστα II 2 ἀποδιδόναι CF 9 ἀποδι-
 δόντας D 14 τὰς Eichstädt, τοὺς codices 18 βον-
 λεύσασθαι DF.

τῶν φυλάκων τοὺς ἀντεχομένους, φυγόντας δ' ἐπὶ
 θάλατταν ἀπαγγέλλαι τὰ κατὰ μέρος τοῖς Ἀργοναύ-
 ταις. διόπερ τούτους μὲν ἐτοίμους γενομένους πρὸς
 μάχην ἀπαντῆσαι τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ἐκχεομένοις
 5 μετὰ τοῦ βασιλέως· γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς, 6
 καὶ τῶν ἀριστέων διὰ τὰς ἀρετὰς ἐπικρατούντων,
 μυθολογοῦσι τὸν Ἡρακλέα πάντων ἄριστα διαγω-
 νίσασθαι· τόν τε γὰρ Λαομέδοντα φονεῦσαι, καὶ
 τῆς πόλεως ἐξ ἐφόδου κρατήσαντα κολάσαι μὲν τοὺς
 10 μετασχόντας τῷ βασιλεῖ τῆς ἐπιβουλῆς, Πριάμῳ δὲ
 διὰ τὴν δικαιοσύνην παραδοῦναι τὴν βασιλείαν, καὶ
 φίλιαν συνθέμενον ἐκπλεῦσαι μετὰ τῶν Ἀργοναυ-
 τῶν. ἔνιοι δὲ τῶν ἀρχαίων ποιητῶν παραδεδώκασιν 7
 οὐ μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν, ἀλλ' ἰδίᾳ στρατεύσαντα
 15 τὸν Ἡρακλέα ναυσὶν ἔξ ἔνεκα τῶν ἵππων ἔλειν τὴν
 Τροίαν· προσμαρτυρεῖν δὲ τοῦτοις καὶ Ὅμηρον ἐν
 τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν,

ἀλλ' οἷόν τινα φασὶ βίην Ἡρακληεῖην
 293 εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμέμονον, θυμολέοντα,
 20 ὅς ποτε δεῦρ' ἔλθων ἔνεχ' ἵππων Λαομέδοντος
 ἔξ οἷης σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν
 Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, κήρωσε δ' ἀγνιάς.

τοὺς δ' Ἀργοναύτας φασὶν ἐκ τῆς Τρωάδος ἀναχ- 8
 θέντας εἰς Σαμοθράκην κομισθῆναι, καὶ τοῖς με-
 25 γάλοις θεοῖς τὰς εὐχὰς ἀποδόντας πάλιν ἀναθεῖναι
 τὰς φιάλας εἰς τὸ τέμενος τὰς ἔτι καὶ νῦν δια-
 μενούσας.

Τῆς δὲ τῶν ἀριστέων ἀνακομιδῆς ἀγνοουμένης 50

13 ἔνιοι — Ἀργοναυτῶν om. C 18 τινα A, ποτε ceteri
 (c. 32, 2).

παρεῖναι γὰρ αὐτὴν ἐξ Ἱπερβορέων ἐπ' ἀγαθῶ
 3 δαίμονι τῇ τε πόλει πάσῃ καὶ τῷ βασιλεῖ. πάντων
 δὲ προσκυνούντων καὶ τιμώντων τὴν θεὸν θυσίαις,
 καὶ τὸ σύνολον τῆς πόλεως ἀπάσης συνενθεαζούσης,
 εἰσβαλεῖν τὴν Μήδειαν εἰς τὰ βασίλεια, καὶ τὸν τε 5
 Πελίαν εἰς δεισιδαίμονα διάθεσιν ἐμβαλεῖν καὶ τὰς
 θυγατέρας αὐτοῦ διὰ τῆς τερατείας εἰς τοιαύτην
 κατάπληξιν ἀγαγεῖν ὥστε πιστεῦσαι διότι πάρεστιν
 ἡ θεὸς εὐδαίμονα ποιήσουσα τὸν οἶκον τοῦ βασι-
 4 λέως· ἀπεφαίνετο γὰρ ἐπὶ δρακόντων ὀχουμένην 10
 τὴν Ἄρτεμιν δι' ἄερος ὑπερπετασθῆναι πολλὰ μέρη
 τῆς οἰκουμένης, καὶ πρὸς καθίδρυσιν ἑαυτῆς καὶ
 τιμὰς αἰωνίους ἐκλελέχθαι τὸν εὐσεβέστατον ἀπάντων
 τῶν βασιλέων· προστεταχέναι δ' αὐτῇ καὶ τὸ γῆρας
 ἀφελούσαν τὸ Πελίου διὰ τινων δυνάμεων νέον 15
 παντελῶς ποιῆσαι τὸ σῶμα καὶ πολλὰ ἕτερα πρὸς
 5 μακάριον καὶ θεοφιλῆ βίον δωρήσασθαι. ἐκπληττο-
 μένου δὲ τοῦ βασιλέως τὸ παράδοξον τῶν λόγων,
 ἐπαγγείλασθαι τὴν Μήδειαν παραχρῆμα ἐπὶ τοῦ
 σώματος ἑαυτῆς τὰς τούτων πίστεις παρέξασθαι. 20
 εἰποῦσαν γὰρ μῆ τῶν Πελίου θυγατέρων καθαρὸν
 ἐνεγκεῖν ὕδωρ, καὶ τῆς παρθένου τὸ ῥῆθ' ἐν εὐθύς
 ἐπὶ τέλος ἀγαγούσης, φασὶν εἰς οἰκίσκον τινὰ συγ-
 κλείσασαν ἑαυτὴν καὶ περινιψαμένην τὸ σῶμα πᾶν
 ἀποκλύσασθαι τὰς τῶν φαρμάκων δυνάμεις· ἀπο- 25
 κατασταθεῖσαν δ' εἰς τὴν προὔπαρχουσαν διάθεσιν
 καὶ φανεῖσαν τῷ βασιλεῖ καταπλήξασθαι τοὺς ὁρῶν-

2 τε om. D 4 συνθεαζούσης vulg., om. D, corr.
 Reiske 15 ἀφελόντα codices, corr. Steph. τῷ τοῦ
 vulg. 20 τούτων om. II 21 μῆ E, μίαν ceteri.

τας, καὶ δόξαι τινὶ θεῶν προνοίᾳ μετελλαχέειν τὸ
 γῆρας εἰς παρθένου νεότητα καὶ κάλλος περιβλεπτον.
 ποιῆσαι δ' αὐτὴν καὶ διὰ τινων φαρμάκων εἰδωλα 8
 φαντασθῆναι τῶν δρακόντων, ἐφ' ὧν ἀποφαίνεσθαι
 5 τὴν θεὸν κομισθεῖσαν δι' ἄερος ἐξ Ἑπερβορέων ἐπι-
 295 ξενωθῆναι τῷ Πελλίᾳ. τῶν δ' ἐνεργημάτων ὑπὲρ
 τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν φανέντων, καὶ τοῦ βασιλέως
 μεγάλης ἀποδοχῆς ἀξιούντος τὴν Μήδειαν καὶ τὸ
 σύνολον πιστεύσαντος ἀληθῆ λέγειν, φασὶν αὐτὴν
 10 κατὰ μόνας ἐντυχοῦσαν τῷ Πελλίᾳ παρακαλέσαι ταῖς
 θνγατρᾶσι διακελεύεσθαι συνεργεῖν καὶ πράττειν
 ἅπερ ἂν αὐταῖς προστάτῃ· προσήκειν γὰρ τῷ τοῦ
 βασιλέως σώματι μὴ δουλικαῖς χερσίν, ἀλλὰ ταῖς
 τῶν τέκνων θεραπενθέντα τυχεῖν τῆς παρὰ θεῶν
 15 εὐεργεσίας. διόπερ τοῦ Πελλίου ταῖς θνγατρᾶσι 7
 διαρρηδὴν εἰπόντος πάντα πράττειν ὅσα ἂν ἡ Μή-
 δεια προστάτῃ περὶ τὸ σῶμα τοῦ πατρός, τὰς μὲν
 παρθένους ἐτοίμους οὕσας τὸ κελευόμενον ἐπιτελεῖν,
 τὴν δὲ Μήδειαν νυκτὸς ἐπιγενομένης καὶ τοῦ Πε- 52
 20 λίου πρὸς ὕπνον τραπέντος λέγειν ὥς ἀναγκαῖον ἐν
 λέβητι καθεψῆσαι τὸ σῶμα τοῦ Πελλίου. προσάντως
 δὲ τῶν παρθένων δεξαμένων τὸν λόγον, ἑτέραν
 αὐτὴν ἐπινοῆσαι πίστιν τῶν ὑπ' αὐτῆς λεγομένων·
 τρεφομένου γὰρ κριοῦ πολυετοῦς κατὰ τὴν οἰκίαν,
 25 ἐπαγγεῖλασθαι ταῖς κόραις τοῦτον πρότερον καθεψή-

4 τῶν om. vulg. ἄφ' D 8 ἀποδοχῆς] ὑπεροχῆς II
 9 φασὶν αὐτὸν κ. μ. ἐντυχεῖν τὸν πατέρα (τὸν π. om. FM)
 ταῖς θνγατρᾶσι καὶ παρακαλέσαι συνεργεῖν II 14 θερα-
 πείαις F; θεραπενθὲν vel θεραπενθέντι fort. 16 διαρρη-
 δην om. D 18 οὕσας] εἶναι Dindorf, (c. 49, 5) 21 προσάν-
 τως Dindorf (XIV 21, 6), προσηνῶς libri.

2 σειν καὶ ποιήσῃν ἀπ' ἀρχῆς ἄρνα. συγκαταθεμένων
 δ' αὐτῶν, μυθολογοῦσι τὴν Μῆδειαν κατὰ μέλη
 διελοῦσαν τὸ σῶμα τοῦ κριοῦ καθεψῆσαι, καὶ διὰ
 τινων φαρμάκων παρακρουσαμένην ἐξελεῖν ἐκ τοῦ
 λέβητος ἀρνὸς εἰδωλον. ἐνταῦθα τῶν παρθένων 5
 καταπλαγισθῶν, καὶ πίστεις τῆς ἐπαγγελίας ἡγησα-
 μένων ἐνδεχομένας ἔχειν, ὑπουργῆσαι τοῖς προσ-
 τάγμασι. καὶ τὰς μὲν ἄλλας ἀπάσας τὸν πατέρα
 τυπτούσας ἀποκτείνει, μόνην δ' "Ἀλκηστιν δι' εὐσε-
 3 βείας ὑπερβολὴν ἀποσχέσθαι τοῦ γεννήσαντος. μετὰ 10
 δὲ ταῦτα τὴν Μῆδειάν φασι τοῦ μὲν τὸ σῶμα κατα-
 κόπτειν ἢ καθέψῃν ἀποστήναι, προσποιησαμένην δὲ
 δεῖν πρότερον εὐχὰς ποιήσασθαι τῇ σελήνῃ, τὰς
 μὲν παρθένους ἀναβιβάσαι μετὰ λαμπάδων ἐπὶ τὸ
 μετεωρότατον τέγος τῶν βασιλείων, αὐτὴν δὲ τῇ 15
 Κολχίδι διαλέκτῳ κατευχὴν τινα μακρὰν διερχομένην
 ἐγχρονίζειν, ἀναστροφὴν διδοῦσαν τοῖς μέλλουσι
 4 ποιεῖσθαι τὴν ἐπίθεσιν. διὸ καὶ τοὺς Ἀργοναύτας
 ἀπὸ τῆς σκοπῆς καταμαθόντας τὸ πῦρ, καὶ νομίσαντας
 συντετελέσθαι τὴν ἀναίρεσιν τοῦ βασιλέως, ὁρμή- 20
 σαι δρόμῳ πρὸς τὴν πόλιν, παρεισελθόντας δ' ἐντὸς
 τοῦ τείχους ἐσπασμένοις τοῖς ξίφεσιν εἰς τὰ βασί-
 λεια καταντῆσαι καὶ τοὺς ἐναντιουμένους τῶν φν-
 λάκων ἀνελεῖν. τὰς δὲ τοῦ Πελίου θυγατέρας ἄρτι
 καταβεβηκυίας ἀπὸ τοῦ τέγους πρὸς τὴν καθέψῃσιν, 25
 καὶ παραδόξως ἐν τοῖς βασιλείοις ἰδούσας τὸν τε
 Ἰάσονα καὶ τοὺς ἀριστεῖς, περιλαγείς ἐπὶ τῇ συμ- 296
 φορᾷ γενέσθαι· οὔτε γὰρ ἀμύνασθαι τὴν Μῆδειαν

6 ἐπαγγελίας] πράξεως CF 11 τὴν om. D
 19 νομίσαντας] νόησαντας f. 23 καταντῆσαι καlom. II.

εἶχον ἐξουσίαν οὔτε τὸ πραχθὲν αὐταῖς μύσος δι'
 ἀπάτην διορθώσασθαι. διόπερ ταύτας μὲν ὀρμῆσαι 5
 λέγεται στερίσκειν αὐτάς τοῦ ζῆν, τὸν δ' Ἰάσωνα
 κατελεήσαντα τὰ πάθη παρακατασχεῖν αὐτάς, καὶ
 5 θαρρεῖν παρακαλέσαντα δεῖκνύειν ὥς ἐκ κακίας μὲν
 οὐδὲν ἥμαρτον, ἀκουσίως δὲ δι' ἀπάτην ἠτύχησαν.
 καθόλου δὲ πᾶσι τοῖς συγγενέσιν ἐπαγγειλάμενον 53
 ἐπιεικῶς καὶ μεγαλοψύχως προσενεχθήσεσθαι, συν-
 αραγεῖν εἰς ἐκκλησίαν τὰ πλήθη. ἀπολογησάμενον
 10 δὲ περὶ τῶν πεπραγμένων, καὶ διδάξαντα διότι τοὺς
 προαδικήσαντας ἡμύνато, τιμωρίαν ἐλάττονα λαβὼν
 ὢν αὐτὸς πέπονθεν, Ἀκάστω μὲν τῷ Πελλίου τὴν
 πατρῴαν βασιλείαν παραδοῦναι, τῶν δὲ τοῦ βασι-
 λέως θυγατέρων ἀξιῶσαι αὐτὸν φροντίδα ποιήσα-
 15 σθαι. καὶ πέρας συντελέσαι τὴν ὑπόσχεσιν αὐτόν 2
 φασὶ μετὰ τινα χρόνον συνοικίσαντα πάσας τοῖς
 ἐπιφανεστάτοις. Ἀλκυστιν μὲν γὰρ τὴν πρεσβυτάτην
 ἐκδοῦναι πρὸς γάμον Ἀδμήτῳ τῷ Φέροτος Θετταλῷ,
 Ἀμφινόμην δὲ Ἀνδραίμονι Λεοντέως ἀδελφῷ, Εὐ-
 20 ἄδνην δὲ Κάνῃ τῷ Κεφάλου, Φωκέων τότε βασι-
 λεύοντι. ταῦτα μὲν αὐτὸν ὕστερον πρᾶξει, τότε
 δὲ μετὰ τῶν ἀριστέων εἰς Ἰσθμὸν τὸν ἐν Πελοπον-
 νήσῳ πλεύσαντα θυσίαν ἐπιτελέσαι τῷ Ποσειδῶνι
 καὶ καθιερῶσαι τὴν Ἀργὼ τῷ θεῷ. ἀποδοχῆς δὲ 3
 25 μεγάλης τυγχάνοντα παρὰ τῷ βασιλεῖ τῶν Κοριν-

1 ἔχειν II 8 μεγαλοπρεπῶς II 10 δειξάντα D
 11 τιμωρίαν] διατιμωρίαν D 12 ἐκάστω DF (c. 55, 2)
 14 ἀξιῶσαι αὐτόν D, ἀξίως ἑαυτὸν II 20 Κάνῃ τῷ] καὶ
 νιτῶ D, καπατώνει CEG² Φωκέων] Φυλακέων AB 21 ὕστε-
 ρον αὐτόν vulg. 22 ἐν] ἐπὶ D.

θίων Κρέοντι μετασχεῖν τῆς πολιτείας καὶ τὸν λοιπὸν χρόνον ἐν τῇ Κορίνθῳ κατοικῆσαι.

- 4 Μελλόντων δὲ τῶν Ἀργοναυτῶν εἰς τὰς πατρίδας διαχωρίζεσθαι, φασὶ τὸν Ἡρακλέα συμβουλευσά τοις ἀριστεύσει πρὸς τὰ παράδοξα τῆς τύχης ὅ ἀλλήλοις ὄρκους δοῦναι συμμαχήσειν, ἔάν τις βοήθειας προσδεηθῇ· ἐκλέξασθαι δὲ καὶ τῆς Ἑλλάδος τὸν ἐπιφανέστατον τόπον εἰς ἀγώνων θέσειν καὶ πανήγυριν κοινήν, καὶ καθιερωσά τὸν ἀγῶνα τῷ
- 5 μεγίστῳ τῶν θεῶν Διὶ Ὀλυμπίῳ. συνομοσάντων δὲ τῶν ἀριστεύων περὶ τῆς συμμαχίας, καὶ τὴν διάταξιν τῶν ἀγώνων ἐπιτρεψάντων Ἡρακλεῖ, φασὶ τοῦτον [τὸν] τόπον προκρίναι πρὸς τὴν πανήγυριν τῆς τῶν Ἡλείων χώρας τὸν παρὰ τὸν Ἀλφειόν. διὸ καὶ τὴν παραποταμίαν καθιερώσαντα τῷ μεγίστῳ τῶν θεῶν, ὅς
- 6 Ὀλυμπίαν ἀπ' ἐκείνου προσαγορευῆσαι. ὑποστησάμενον δ' ἱππικὸν ἀγῶνα καὶ γυμνικόν, τὰ τε περὶ τῶν ἔθλων διατάξαι καὶ θεωροὺς ἀποστείλαι τοὺς ταῖς πόλεσι προερούοντας τὴν θεῶν τῶν ἀγώνων.
- 7 διὰ δὲ τὴν παρὰ τοῖς Ἀργοναύταις γενομένην ἀποδοχὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν στρατείαν οὐ μετρίως δοξασθέντος, προσγενέσθαι τὴν ἐκ τῆς Ὀλυμπικῆς πανηγύρεως δόξαν, ὥστε πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐπιφανέστατον ὑπάρχειν καὶ παρὰ ταῖς πλείσταις πόλεσι γνωσθέντα πολλοὺς ἔχειν ἐπιθυμητὰς τῆς φιλίας, οὓς προθύμους εἶναι μετασχεῖν παντὸς κινδύνου. ταχὺ δ' ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ στρατηγίᾳ θαυμάσθέντα στρατόπεδόν τε κράτιστον συστήσασθαι

13 τὸν del. Hertlein τῶν om. D 28 τῶν om. D
24 ὑπάρξει II 26 μετέχειν II.

καὶ πᾶσαν ἐπελθεῖν τὴν οἰκουμενὴν εὐεργετοῦντα
τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· ἀνθ' ὧν τυχεῖν αὐτὸν
συμφωνουμένης ἀθανασίας. τοὺς δὲ ποιητὰς διὰ
τὴν συνήθη τερατολογίαν μυθολογῆσαι μόνον τὸν
5 Ἡρακλέα καὶ γυμνὸν ὄπλων τελέσαι τοὺς τεθρυλη-
μένους ἄθλους.

Ἄλλὰ περὶ μὲν τοῦ θεοῦ τούτου τὰ μυθολο- 54
γούμενα πάντα διηγήσομεν, νυνὶ δὲ προσθετέον ἡμῖν
καὶ ὑπὲρ Ἰάσονος τὸν ὑπολειπόμενον λόγον. φασὶ
10 γὰρ αὐτὸν ἐν Κορίνθῳ κατοικοῦντα καὶ συμβιώντα
δεκαετὴ χρόνον Μηδείᾳ γεννῆσαι παῖδας ἐξ αὐτῆς,
τοὺς μὲν πρεσβυτάτους δύο διδύμους Θετταλὸν τε
καὶ Ἀλκιμένην, τὸν δὲ τρίτον πολὺ νεώτερον τού-
των Τίσανδρον. τοῦτον μὲν οὖν τὸν χρόνον ἴστο- 2
15 ροῦσιν ἀποδοχῆς ἀξιοθῆναι τὴν Μήδειαν ὑπὸ τοῦ
ἀνδρός διὰ τὸ μὴ μόνον κάλλει διαφέρειν αὐτήν,
ἀλλὰ καὶ σωφροσύνη καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς κεκο-
σμηθῆναι· μετὰ δὲ ταῦτα ἀελ μᾶλλον τοῦ χρόνου
τὴν φυσικὴν εὐπρέπειαν ἀφαιρουμένου, λέγεται τὸν
20 Ἰάσονα Γλαύκης ἐρασθέντα τῆς Κρέοντος θυγατρὸς
μνηστεῦσαι τὴν παρθένον. συγκαταθεμένου δὲ τοῦ 3
πατρὸς καὶ τάξαντος ἡμέραν τοῖς γάμοις, τὸ μὲν
πρῶτον ἐπιβαλέσθαι φασὶν αὐτὸν πείθειν τὴν Μή-
δειαν ἐκουσίως παραχωρῆσαι τῆς συμβιώσεως· βού-
25 λεσθαι γὰρ αὐτὸν γαμεῖν οὐκ ἀποδοκιμάσαντα τὴν
πρὸς αὐτήν ὁμιλίαν, ἀλλὰ τοῖς τέκνοις σπεύδοντα

9 καὶ om. vulg. ἀπολειπόμενον II 21 μνηστεύσα-
σθαι D 25 αὐτὸν scripsi, αὐτήν codices, ἄλλην Dindorf;
an Γλαύκην mavis? ἀποδοκιμάζοντα II 26 ἀλλὰ Dind.,
ἀλλὰ καὶ cod.

4 συγγενῇ τὸν τοῦ βασιλέως οἶκον ποιῆσαι. ἀγανα-
 κτούσης δὲ τῆς γυναικὸς καὶ θεοὺς μαρτυρομένης
 τοὺς ἐνόπτας γενομένους τῶν ὄρκων, φασὶ τὸν 29
 Ἰάσονα καταφρονήσαντα τῶν ὄρκων γῆμαι τὴν τοῦ
 5 βασιλέως θυγατέρα. τὴν δὲ Μήδειαν ἐξελαυνομένην 5
 ἐκ τῆς πόλεως, καὶ μίαν ἡμέραν παρὰ τοῦ Κρέοντος
 λαβοῦσαν εἰς τὴν τῆς φυγῆς παρασκευήν, εἰς μὲν
 τὰ βασίλεια νυκτὸς εἰσελθεῖν ἀλλοιώσασαν τοῖς
 φαρμάκοις τὴν αὐτῆς ὕψιν, καὶ τὴν οἰκίαν ὑφάψαι,
 ῥίξιόν τι προσθεῖσαν, εὐρημένον μὲν ὑπὸ Κίρκης 10
 τῆς ἀδελφῆς, δύναιμι δ' ἔχον, ἐπὶν ἐξαφθῇ, δυσ-
 κατάσβεστον. ἄφνω δὲ φλεγομένων τῶν βασιλείων,
 τὸν μὲν Ἰάσονα ταχέως ἐκπηδῆσαι, τὴν δὲ Γλαύκην
 καὶ τὸν Κρέοντα τοῦ πυρὸς περικαταλαβόντος δια-
 6 φθαρῆναι. τινὲς δὲ τῶν συγγραφέων φασὶ τοὺς μὲν 15
 υἱοὺς τῆς Μηδείας δῶρα κομίσαι τῇ νύμφῃ φαρμά-
 κοις κεχριμένα, τὴν δὲ Γλαύκην δεξαμένην καὶ τῷ
 σώματι περιθεμένην αὐτὴν τε συμφορᾷ περιπεσεῖν
 καὶ τὸν πατέρα βοηθοῦντα καὶ τοῦ σώματος ἀψά-
 7 μενον τελευτῆσαι. τὴν δὲ Μήδειαν ἐπιτυχοῦσαν 20
 τοῖς πρώτοις ἐργειρήμασιν οὐκ ἀποστῆναι τῆς Ἰάσο-
 νος τιμωρίας. ἐπὶ τοσοῦτο γὰρ προελθεῖν αὐτὴν
 ὀργῆς ἕμα καὶ ξηλοτυπίας, ἔτι δ' ὠμότητος, ὥστ'
 ἐπεὶ διέφυγε τὸν μετὰ τῆς νύμφης κίνδυνον, τῇ
 σφαγῇ τῶν κοινῶν τέκνων ἐμβαλεῖν αὐτὸν εἰς τὰς 25
 μεγίστας συμφοράς· πλὴν γὰρ ἐνὸς τοῦ διαφυγόντος
 τοὺς ἄλλους υἱοὺς ἀποσφάζει [καὶ τὰ σώματα τοῦ-

1 τοῦ om. vulg. 4 τῶν ὄρκων om. vulg. 6 παρὰ]
 ἀπὸ II 20 ἀποτυχοῦσαν Dind. 24 ἐξέφυγε II 27 καὶ
 τὰ — θάψαι delevi (c. 55, 1).

των ἐν τῷ τῆς Ἥρας τεμένει θάψαι] καὶ μετὰ τῶν
 πιστοτάτων θεραπαινίδων ἔτι νυκτὸς μέσης φυγεῖν
 ἐκ τῆς Κορίνθου, καὶ διεκπεσεῖν εἰς Θήβας πρὸς
 Ἥρακλέα· τοῦτον γὰρ μεσίτην γεγονότα τῶν ὁμολο-
 5 γιῶν ἐν Κόλχοις ἐπηγγέλθαι βοηθήσειν αὐτῇ παρα-
 σπονδουμένη. ἐν τοσοῦτῳ δὲ τὸν μὲν Ἰάσονα στερεῖ- 55
 θέντα τέκνων καὶ γυναικὸς δόξαι πᾶσι δίκαια
 πεπονθέναι· διὸ καὶ μὴ δυνάμενον ἐνεργεῖν τὸ μέ-
 γεθος τῆς συμφορᾶς ἐκ τοῦ ζῆν ἑαντὸν μεταστῆσαι.
 10 τοὺς δὲ Κορινθίους ἐκπεπλήχθαι μὲν τὴν δεινότητα
 τῆς περιπετείας, μάλιστα δ' ἀπορεῖν περὶ τῆς ταφῆς
 τῶν παιδων. διόπερ ἀποστειλάντων αὐτῶν Πυθώδε
 τοὺς ἐπερωτήσοντας τὸν θεὸν ὅπως χρηστέον ἐστὶ
 τοῖς σώμασι τῶν παιδων, προστάξει τὴν Πυθίαν
 15 ἐν τῷ τεμένει τῆς Ἥρας αὐτοὺς θάψαι καὶ τιμῶν
 ἡρωικῶν αὐτοὺς ἀξιοῦν. ποιησάντων δὲ τῶν Κοριν- 2
 θίων τὸ προσταχθέν, φασὶ Θετταλὸν μὲν τὸν δια-
 φνύοντα τὸν ἀπὸ τῆς μητρὸς φόνον ἐν Κορίνθῳ
 299 τραφέντα μετὰ ταῦτα ἐπανελθεῖν εἰς Ἰωλκόν, οὓσαν
 20 Ἰάσονος πατρίδα· ἐν ᾗ καταλαβόντα προσφάτως
 Ἀκαστον τὸν Πελίου τετελευτηκότα παραλαβεῖν κατὰ
 γένος προσήκουσαν τὴν βασιλείαν, καὶ τοὺς ὑφ'
 ἑαυτὸν τεταγμένους ἀφ' ἑαυτοῦ προσαγορεῦσαι Θετ-
 3 ταλοὺς. οὐκ ἄγνωσθ δὲ διότι περὶ τῆς τῶν Θετταλῶν 3
 25 προσηγορίας οὐ ταύτην μόνην τὴν ἱστορίαν, ἀλλὰ
 καὶ διαφώνους ἐτέρας παραδεδοσθαι συμβέβηκε,
 περὶ ὧν ἐν οἰκειότεροις μνησθῆσόμεθα καιροῖς. τὴν 4

2 νυκτὸς μέσης] πολλῆς νυκτὸς οὔσης CF 13 ὅπως]
 πῶς II ἐστὶ om. CF 21 αἰκαστον D 22 τὴν om. D;
 f. ante κατὰ ponendum 26 παραγενέσθαι D.

δ' οὖν Μήδειαν ἐν Θήβαις φασὶ καταλαβοῦσαν
 Ἡρακλέα μανικῶ πάθει συνεχόμενον καὶ τοὺς υἱοὺς
 ἀπεκταγκότα, φαρμάκοις αὐτὸν λάσασθαι. τοῦ δ'
 Εὐρυσθέως ἐπικειμένου τοῖς προστάγμασιν, ἀπο-
 γνοῦσαν τὴν κατὰ τὸ παρὸν ἐκ τούτου βοήθειαν ⁵
 καταφυνγεῖν εἰς Ἀθήνας πρὸς Αἰγέα τὸν Πανδίωνος.
 5 ἐνταῦθα δ' οἱ μὲν φασιν αὐτὴν Αἰγεί συνοικήσασαν
 γεννῆσαι Μῆδον τὸν ὕστερον Μηδίας βασιλεύσαντα,
 τινὲς δ' ἱστοροῦσιν ὅφ' Ἰκπότου τοῦ Κρέοντος ἐξα-
 τουμένην τυχεῖν κρίσεως καὶ τῶν ἐγκλημάτων ἀπο- ¹⁰
 6 λυθῆναι. μετὰ δὲ ταῦτα Θησέως ἐπανελθόντος ἐκ
 Τροιζῆνος εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐγκληθεῖσαν ἐπὶ φαρ-
 μακείᾳ φυνγεῖν ἐκ τῆς πόλεως· δόντος δ' Αἰγέως
 τοὺς παραπέμψοντας εἰς ἣν βούλοιτο χώραν, εἰς ¹⁵
 7 τὴν Φοινίκην κομισθῆναι. ἐντεῦθεν δ' εἰς τοὺς 15
 ἄνω τόπους τῆς Ἀσίας ἀναβᾶσαν συνοικήσαι τινι
 τῶν ἐπιφανῶν βασιλέων, ἐξ οὗ γεννῆσαι παῖδα
 Μῆδον· καὶ τὸν παῖδα μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευ-
 τὴν διαδεξάμενον τὴν βασιλείαν θαυμασθῆναι τε
 κατὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τοὺς λαοὺς ἀφ' ἑαυτοῦ ²⁰
 Μήδους ὀνομάσαι.

56 Καθόλου δὲ διὰ τὴν τῶν τραγῳδῶν τερατεῖαν
 ποικίλη τις [διάθεσις] καὶ διάφορος ἱστορία περὶ
 Μηδείας ἐξενήνεται, καὶ τινες χαλρίζεσθαι βουλό-
 μενοι τοῖς Ἀθηναίοις φασὶν αὐτὴν ἀναλαβοῦσαν ²⁵
 τὸν ἐξ Αἰγέως Μῆδον εἰς Κόλχους διασωθῆναι·
 κατὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Αἰήτην ἐκ τῆς βασιλείας

8 ἀπεκτακότα C 10 κρίσεως τυχεῖν vulg. 13 δ'
 om. vulg. 18 τὸν Bekker, τὸν μὲν cod. 20 λαοὺς]
 ἄλλους codices 23 διάθεσις om. CF.

ὑπὸ τὰδελφοῦ Πέρσου βιαίως ἐκπεπωκότα τὴν ἀρχὴν
 ἀνακτῆσασθαι, Μῆδου τοῦ Μηδείας ἀνελόντος τὸν
 Πέρσῃν· μετὰ δὲ ταῦτα δυνάμεως ἐγκρατῇ γενό-
 μενον τὸν Μῆδον πολλὴν ἐπελθεῖν τῆς ὑπὲρ τὸν
 5 Πόντον Ἀσίας, καὶ κατασχεῖν τὴν ἀπ' ἐκείνου Μη-
 δίαν προσαγορευθεῖσαν. ἀλλὰ γὰρ τὸ πάσας τὰς 2
 ἀποφάσεις τῶν περὶ τῆς Μηδείας μυθολογησάντων
 300 ἀναγράφειν οὐκ ἀναγκαῖον ἕμα καὶ μακρὸν εἶναι
 κρίνοντας τὰ καταλειπόμενα τῆς περὶ τῶν Ἀργοναυ-
 10 τῶν ἱστορίας προσθήσομεν. οὐκ ὀλίγοι γὰρ τῶν τε 3
 ἀρχαίων συγγραφέων καὶ τῶν μεταγενεστέρων, ὧν
 ἐστὶ καὶ Τίμαιος, φασὶ τοὺς Ἀργοναύτας μετὰ τὴν
 τοῦ δέφρους ἀρπαγὴν πνυθόμενους ὑπ' Αἰήτου προ-
 κατελιῆφθαι ναυσὶ τὸ στόμα τοῦ Πόντου, προᾶξιν
 15 ἐπιτελέσασθαι παράδοξον καὶ μνήμης ἀξίαν. ἀνα-
 πλεύσαντας γὰρ αὐτοὺς διὰ τοῦ Τανάιδος ποταμοῦ
 ἐπὶ τὰς πηγάς, καὶ κατὰ τόπον τινα τὴν ναῦν διελ-
 κύσαντας, καθ' ἑτέρου πάλιν ποταμοῦ τὴν ῥύσιν
 ἔχοντος εἰς τὸν ὠκεανὸν καταπλεῦσαι πρὸς τὴν
 20 θάλατταν, ἀπὸ δὲ τῶν ἄρκτων ἐπὶ τὴν δύσιν κομι-
 σθῆναι τὴν γῆν ἔχοντας ἐξ εὐωνύμων, καὶ πλησίον
 γινομένους Γαδείρων εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς θάλατταν
 εἰσπλεῦσαι. ἀποδείξεις δὲ τούτων φέρουσι, δεικνύν- 4
 τες τοὺς παρὰ τὸν ὠκεανὸν κατοικοῦντας Κελτοὺς
 25 σεβομένους μάλιστα τῶν θεῶν τοὺς Διосκόρους·
 παραδόσιμον γὰρ αὐτοὺς ἔχειν ἐκ παλαιῶν χρόνων
 τὴν τούτων τῶν θεῶν παρουσίαν ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ

6 προσαγ. Μηδίαν vulg. 8 ἅμα] ἀλλὰ CF εἶναι]
 ἢ add. D 9 περὶ τῆς D 13 δέφατος II 17 κατὰ om. II
 22 γενομένους vulg. 26 ἔχειν αὐτοὺς vulg.

γεγεννημένην. εἶναι δὲ καὶ τὴν παρὰ τὸν ὤκεανόν
 χώραν οὐκ ὀλίγας ἔχουσαν προσηγορίας ἀπὸ τε τῶν
 5 Ἀργοναυτῶν καὶ τῶν Διοσκόρων. παραπλησίως δὲ
 καὶ τὴν ἐντὸς Γαδείρων ἡπειρον ἔχειν ἐμφανῆ σημεῖα
 τῆς τούτων ἀνακομιδῆς. περὶ μὲν γὰρ τὴν Τυρρη- 5
 νίαν καταπλεύσαντας αὐτοὺς εἰς νῆσον τὴν ὀνομα-
 ζομένην Αἰθάλειαν τὸν ἐν αὐτῇ λιμένα, κάλλιστον
 ὄντα τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις, Ἀργεῖον ἀπὸ τῆς
 νεῶς προσαγορευθεῖσαι, καὶ μέχρι τῶνδε τῶν χρόνων
 6 διαμένειν αὐτοῦ τὴν προσηγορίαν. παραπλησίως 10
 δὲ τοῖς εἰρημένοις κατὰ μὲν τὴν Τυρρηνίαν ἀπὸ
 σταδίων ὀκτακοσίων τῆς Ῥώμης ὀνομάσαι λιμένα
 Τελαμῶνα, κατὰ δὲ Φορμίας τῆς Ἰταλίας Αἰήτην
 τὸν νῦν Καιήτην προσαγορευόμενον. πρὸς δὲ τού-
 τοις ὑπ' ἀνέμων αὐτοὺς ἐκριφέντας εἰς τὰς Σύρτις, 15
 καὶ μαθόντας παρὰ Τρίτωνος τοῦ τότε βασιλεύοντος
 τῆς Λιβύης τὴν ιδιότητα τῆς θαλάττης, καὶ τὸν κίν-
 δυνον ἐκφυγόντας, δωρήσασθαι χαλκοῦν τρίποδα
 τὸν ἀρχαίοις μὲν κεχαραγμένον γράμμασι, μέχρι δὲ
 τῶν νεωτέρων χρόνων διαμείναντα παρὰ τοῖς Εὐ- 20
 7 εσπερίταις. οὐ παραλείπτεον δ' ἡμῖν ἀνεξέλεγκτον
 τὴν ἱστορίαν τῶν ἀποφνηαμένων τοὺς Ἀργοναύτας
 ἀνὰ τὸν Ἰστρον πλεύσαντας μέχρι τῶν πηγῶν κατ-
 8 ενεχθῆναι διὰ τῆς ἀντιπροσώπου φύσεως πρὸς τὸν 25
 ὑπολαβόντας τὸν ἐν τῷ Πόντῳ πλείοσι στόμασιν 301
 ἐξερευγόμενον Ἰστρον καὶ τὸν εἰς τὸν Ἀδρίαν ἐκ-

7 Αἰθαλίαν CD 8 τοῖς om. D 14 καιήτη D
 20 Εὐεσπερίταις D, ἐν Ἑσπερίταις C, Ἑσπερίταις F (c. 27, 2)
 24 φύσεως G, φύσεως cet.

βάλλοντα τὴν φύσιν ἔχειν ἀπὸ τῶν αὐτῶν τόπων.
 Ῥωμαίων γὰρ καταπολεμησάντων τὸ τῶν Ἰστρῶν
 ἔθνος, εὐρέθη τὰς πηγὰς ἔχων ὁ ποταμὸς ἀπὸ τετ-
 ταράκοντα σταδίων τῆς θαλάττης. ἀλλὰ γὰρ τοῖς
 5 συγγραφεῦσιν αἰτίαν τῆς πλάνης φασὶ γενέσθαι τὴν
 ὁμωνυμίαν τῶν ποταμῶν.

Ἡμῖν δ' ἀρκούντως ἐξεργασμένοις τὴν περὶ τῶν
 Ἀργοναυτῶν ἱστορίαν καὶ τὰ ὑφ' Ἡρακλέους προ- 57
 χθέντα οἰκεῖον ἂν εἴη κατὰ τὴν γενομένην ἐπαγ-
 10 γελίαν ἀναγράψαι τὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ πράξεις.
 μετὰ τὴν Ἡρακλέους τοίνυν ἀποθέωσιν οἱ παῖδες
 αὐτοῦ κατῴκουν ἐν Τραχίνι παρὰ Κήνκι τῷ βασιλεῖ. 2
 μετὰ δὲ ταῦτα Ἰλλου καὶ τινων ἐτέρων ἀνδρωθέν-
 των, Εὐρυσθεὺς φοβηθεὶς μὴ πάντων ἐνηλίκων
 15 γενομένων ἐκπέσῃ τῆς ἐν Μυκήναις βασιλείας, ἔγνω
 τοὺς Ἡρακλείδας ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος φυγαδεῦσαι.
 διὸ Κήνκι μὲν τῷ βασιλεῖ προηγόρευσε τοὺς τε
 Ἡρακλείδας καὶ τοὺς Λικυμνίου παῖδας ἐκβαλεῖν, 3
 ἔτι δὲ Ἰόλαον καὶ τὸ σύστημα τῶν Ἀρκάδων τῶν
 20 Ἡρακλεῖ συνεστρατευκότων, ἣ ταῦτα μὴ ποιοῦντα
 πόλεμον ἀναδέξασθαι. οἱ δ' Ἡρακλεῖδαι καὶ οἱ μετ'
 αὐτῶν θεωροῦντες αὐτοὺς οὐκ ἀξιωμαχοὺς ὄντας 4
 Εὐρυσθεῖ πολεμεῖν, ἔγνωσαν ἐκουσίως φεύγειν ἐκ
 τῆς Τραχίνος· ἐπιόντες δὲ τῶν ἄλλων πόλεων τὰς
 25 ἀξιολογωτάτας ἐδέοντο δέξασθαι σφᾶς αὐτοὺς συν-
 οίκους. μηδεμιᾶς δὲ τολμῶσης ὑποδέξασθαι, μόνοι
 τῶν ἄλλων Ἀθηναῖοι διὰ τὴν ἔμφυτον παρ' αὐτοῖς

4 τετταρακοσίων Reiske 5 αἰτίαν . . φασὶ om. D 10
 αὐτοῦ om. Π 11 μετὰ] δὲ add. D 25 ἀξιολογωτάτους D
 δέξασθαι] παραδέξασθαι C 27 παρ' om. GE.

ἐπιείκειαν προσεδέξαντο τοὺς Ἡρακλείδας· κατάρκισαν
 δὲ αὐτοὺς μετὰ τῶν συμφυγόντων εἰς Τρικόρυνθον
 πόλιν, ἥτις ἐστὶ μίᾳ τῆς ὀνομαζομένης τετραπόλεως.
 5 μετὰ δὲ τινα χρόνον ἀπάντων τῶν Ἡρακλέους παί-
 δων ἡνδρωμένων, καὶ φρονήματος ἐμφυομένου τοῖς 5
 νεανίσκοις διὰ τὴν ἀφ' Ἡρακλέους δόξαν, ὑφορώ-
 μενος αὐτῶν τὴν αὔξησιν Εὐρυσθέης ἐστράτευσεν
 6 ἐπ' αὐτοὺς μετὰ πολλῆς δυνάμεως. οἱ δ' Ἡρακλεί-
 δαι, βοηθοῦντων αὐτοῖς τῶν Ἀθηναίων, προστησά-
 μενοι τὸν Ἡρακλέους ἀδελφιδοῦν Ἰόλαον, καὶ τούτῳ 10
 τε καὶ Θησεὶ καὶ Ἰλλῳ τὴν στρατηγίαν παραδόντες,
 ἐνίκησαν παρατάξει τὸν Εὐρυσθέα. κατὰ δὲ τὴν
 μάχην πλεῖστοι μὲν τῶν μετ' Εὐρυσθέως κατεκόπη-
 σαν, αὐτοὺς δ' ὁ Εὐρυσθέης, τοῦ ἄρματος κατὰ τὴν 302
 φυγὴν συντριβέντος, ὑπὸ Ἰλλου τοῦ Ἡρακλέους 15
 ἀνηγρέθη· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Εὐρυσθέως
 58 πάντες κατὰ τὴν μάχην ἐτελεύτησαν. μετὰ δὲ ταῦτα
 οἱ μὲν Ἡρακλείδαι πάντες περιβοήτῳ μάχῃ νενικη-
 κότες τὸν Εὐρυσθέα, καὶ διὰ τὴν εὐημερίαν συμ-
 μάχων εὐπορήσαντες, ἐστράτευσαν ἐπὶ τὴν Πελο- 20
 2 πόνησον Ἰλλου στρατηγοῦντος. Ἀτρεὺς δὲ μετὰ
 τὴν Εὐρυσθέως τελευτὴν καταλαβόμενος τὴν ἐν
 Μυκήναις βασιλείαν, καὶ προσλαβόμενος συμμάχους
 Τεγεάτας καὶ τινας ἄλλους, ἀπήντησε τοῖς Ἡρακλεί-
 8 δαις. κατὰ δὲ τὸν Ἰσθμὸν τῶν στρατοπέδων ἄθροι- 25
 σθέντων, Ἰλλος μὲν ὁ Ἡρακλέους εἰς μονομαχίαν
 προεκαλέσατο τῶν πολεμίων τὸν βουλούμενον, ὁμο-
 λογίας θέμενος τοιαύτας, εἰ μὲν Ἰλλος νικῆσαι τὸν

2 Τρικόρινθον D, Τρικόρυνθον CF 3 πόλιν om. CF
 11 τε om. D 14 ὁ om. vulg. 28 νικήσει codices.

ἀντιταχθέντα, παραλαβεῖν Ἡρακλείδας τὴν Εὐρυ-
 σθέως βασιλείαν, εἰ δ' ὅλλος λειψθείη, μὴ κατιέναι
 τοὺς Ἡρακλείδας εἰς Πελοπόννησον ἐντὸς ἑτῶν
 πεντήκοντα. καταβάντος δ' εἰς τὴν πρόκλησιν Ἐχέ- 4
 5 μων τοῦ βασιλέως τῶν Τεγεατῶν, καὶ τῆς μονο-
 μάχιας γενομένης, ὁ μὲν Ὅλλος ἀνῆρέθη, οἱ δ'
 Ἡρακλείδαι κατὰ τὰς ὁμολογίας ἀπέστησαν τῆς
 καθόδου καὶ τὴν εἰς Τρικόρουθον ἐπάνοδον ἐποιή-
 10 σαντο. μετὰ δέ τινας χρόνους Λικύμνιος μὲν μετὰ 5
 τῶν παίδων καὶ Τληπόλεμον τοῦ Ἡρακλέους, ἐκου-
 σίως τῶν Ἀργείων αὐτοὺς προσδεξαμένων, ἐν Ἀργεῖ
 κατώκησαν, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἐν Τρικορύνθῳ [κατ-
 ώκησαν]. ὥς δ' ὁ πεντηκονταετὴς χρόνος διήλθε,
 κατήλθον εἰς Πελοπόννησον. ὦν τὰς πράξεις ἀνα-
 15 γράφομεν, ὅταν εἰς ἐκείνους τοὺς χρόνους παρα-
 γενηθῶμεν. Ἀλκμήνη δ' εἰς Θήβας καταντήσασα, 6
 καὶ μετὰ ταῦτ' ἄφαντος γενομένη, τιμῶν ἰσοθέων
 ἔτυχε παρὰ τοῖς Θηβαίοις. τοὺς δ' ἄλλους Ἡρακλεί-
 20 δας φασὶν ἐλθόντας παρ' Αἰγίμιον τὸν Δώρου τὴν
 πατρίαν τῆς χώρας παρακαταθήκην ἀπαιτήσαντας
 μετὰ Δωριέων κατοικῆσαι. Τληπόλεμον δὲ τὸν 7
 Ἡρακλέους ἐν Ἀργεῖ κατοικοῦντα λέγουσιν ἀνελεῖν
 Λικύμνιον τὸν Ἡλεκτρώωνος ἐρίσαντα περὶ τινων,
 διὰ δὲ τὸν φόνον τοῦτον ἐξ Ἀργους φηρόντα εἰς
 25 Ῥόδον μετοικῆσαι. τὴν δὲ νῆσον ταύτην τότε κατ-
 ώκουν Ἕλληνες οἱ ὑπὸ Τριόπα τοῦ Φόρβαντος κατ-
 οικισθέντες. τὸν δ' οὖν Τληπόλεμον κοινῇ μετὰ 8

8 Τρικόρουθον CDF 12 Τρικορύνθῳ CDF κατ-
 ώκησαν deleti, κατοικῆσαντες II 13 δ' om. vulg. 25 με-
 τοικῆσαι Hertlein, κατοικῆσαι libri.

τῶν ἐγχωρίων τριμερῇ ποιῆσαι τὴν Ῥόδον, καὶ τρεῖς ἐν αὐτῇ καταστήσαι πόλεις, Αἴνδον, Ἰήλυσον, Κᾶ- 308 μειρον· βασιλεῦσαι δ' αὐτὸν πάντων τῶν Ῥοδίων διὰ τὴν τοῦ πατρὸς Ἡρακλέους δόξαν, καὶ κατὰ τοὺς ὕστερον χρόνους μετ' Ἀγαμέμνονος ἐπὶ τὴν 5 Τροίαν στρατεῦσαι.

- 59 Ἐπεὶ δὲ περὶ Ἡρακλέους καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ διήλθομεν, οἰκτεῖον ἂν εἴη περὶ Θησεῶς εἰπεῖν διὰ τὸ τοῦτον ζηλωτὴν γενέσθαι τῶν Ἡρακλέους ἄθλων. Θησεὺς τοίνυν γεγονὼς Αἰῶρας τῆς Πιτ- 10 θέως καὶ Ποσειδῶνος, τραφεὶς ἐν Τροίῃνι παρὰ Πιτθεὶ τῷ μητροπάτορι, καὶ τὰ μυθολογούμενα σύμβολα ἀνηρημένος τὰ ὑπὸ Αἰγέως ὑπὸ τινι πέτρᾳ τεθειμένα, κατήντησεν εἰς τὰς Ἀθήνας. διεξιὼν δ', ὥς φασι, τὴν παραθαλάττιον, καὶ ζηλωτὴς ὢν τῆς 15 Ἡρακλέους ἀρετῆς, ἐπεβάλετο τελεῖν ἄθλους περι- 2 ἔχοντας ἀποδοχὴν τε καὶ δόξαν. πρῶτον μὲν οὖν ἀνείλε τὸν ὀνομαζόμενον Κορινθήτην, χρώμενον τῇ προσαγορευομένῃ κορύνῃ, ὅπερ ἦν ὄπλον ἀμυντή- ριον, καὶ τοὺς παριόντας ἀποκτείνοντα, δεύτερον 30 3 δὲ τὸν ἐν Ἰσθμῷ κατοικοῦντα Σίνιν. οὗτος γὰρ δύο πίτυς κάμπτων, καὶ πρὸς ἑκατέραν τὸν ἕνα βραχίονα προσδεσμεύων, ἄφνω τὰς πίτυς ἤφριε· διόπερ τῶν σωμάτων διὰ τὴν βίαν ἀποσπωμένων συνέβαινε τοὺς ἀτυχοῦντας μετὰ μεγάλης τιμωρίας 25 4 τελευτᾶν. τρίτον δὲ τὴν ἐν Κρομμυῶνι ὑπάρχουσαν ὕν ἀγρίαν, διαφέρουσιν ἀλλῇ τε καὶ μεγέθει καὶ

2 ἡλυσόν D κάμειρον codices 8 βασιλεύειν D
13 τινι] τῇ D 21 σίνιν DF 23 ἀφίει D 25 ταλαι-
πωρίας conicio 27 ὅν ὑπάρχουσιν ἀγρίαν καὶ διαφ. D.

πολλοὺς ἀνθρώπους ἀναιροῦσαν, ἀπέκτεινεν. ἐκόλασε
 δὲ καὶ Σκείρωνα τὸν οἰκοῦντα τῆς Μεγαρίδος τὰς
 ὀνομαζομένας ἀπ' ἐκείνου Σκειρωνίδας πέτρας· οὗτος
 γὰρ εἰώθει τοὺς παριόντας ἀναγκάζειν ἀπονίπτειν
 5 ἑαυτὸν ἐπὶ τινος ἀποκρήμνου τόπον, λακτίσματι δ'
 ἄφνω τύπτων περιεκύλιε κατὰ τῶν κρημνῶν εἰς
 θάλατταν κατὰ τὴν ὀνομαζομένην Χελώνην. ἀνείλε 5
 δὲ καὶ περὶ τὴν Ἑλευσίνα Κερκυόνα τὸν διαπα-
 λαίοντα τοῖς παριούσι καὶ τὸν ἡττηθέντα διαφθεί-
 10 ροντα. μετὰ δὲ ταῦτα τὸν ὀνομαζόμενον Προκρού-
 στην ἀπέκτεινε, τὸν οἰκοῦντα ἐν τῷ λεγομένῳ
 Κορυδαλλῷ τῆς Ἀττικῆς· οὗτος δὲ τοὺς παριόντας
 ὁδοιπόρους ἠνάγκαζεν ἐπὶ τινος κλίνης ἀναπίπτειν,
 καὶ τῶν μὲν μακροτέρων τὰ ὑπερέχοντα μέρη τοῦ
 15 σώματος ἀπέκοπτε, τῶν δ' ἐλαττόνων τοὺς πόδας
 προέκρουεν, ἀφ' οὗπερ Προκρούστης ὠνομάσθη.
 κατορθώσας δὲ τὰ προειρημένα κατήντησεν εἰς τὰς 6
 304 Ἀθήνας, καὶ τὸν Αἰγέα διὰ τῶν συμβόλων ἀνεγνώ-
 ρισε. μετὰ δὲ ταῦτα τὸν ἐν Μαραθῶνι ταῦρον, ὃν
 20 Ἡρακλῆς τελῶν ἄθλον ἐκ Κρήτης ἀπήγαγεν εἰς
 Πελοπόννησον, συμπλακεῖς καὶ κρατήσας τοῦ ζῴου
 ἀπήγαγεν εἰς τὰς Ἀθήνας· τοῦτον δ' Αἰγεὺς παρα-
 λαβὼν ἔθυσεν Ἀπόλλωνι.

Λέγεται δ' ἡμῖν εἶπειν περὶ Μινωταύρου τοῦ 60
 25 ἀναιρεθέντος ὑπὸ Θησέως, ἵνα συντελέσωμεν τὰς
 τοῦ Θησέως πράξεις. ἀναγκαῖον δ' ἐστὶ προσανα-

3 ἀπ' ἐκείνου om. OF σκειρωνίδας II, σκειρωνίτι-
 δας D 4 γὰρ] δ' II 14 προέχοντα II 16 οὗπερ]
 οὗ conicio 22 κατήγαγεν II 25 ἵνα . . . πράξεις
 om. II

δραμόντας τοῖς χρόνοις τὰ συμπεπλεγμένα τούτοις διελθεῖν, ἵνα σαφὴς ἡ σύμπασα γένηται διήγησις.

- 2 Τέταμος ὁ Δώρου τοῦ Ἑλλήνος τοῦ Δευκαλῶνος εἰς Κρήτην πλεύσας μετὰ Αἰολέων καὶ Πελασγῶν ἐβασίλευσε τῆς νήσου, γήμας δὲ τὴν 5 Κρηθέως θυγατέρα ἐγέννησεν Ἀστέριον. οὗ βασιλεύοντος ἐν Κρήτῃ Ζεὺς, ὥς φασιν, Εὐρώπην ἀρπάσας ἐκ Φοινίκης καὶ διακομίσας εἰς Κρήτην ἐπὶ ταύρου, μίγεις τρεῖς υἱοὺς ἐγέννησε, Μίνω καὶ 8 Ῥαδάμανθυν καὶ Σαρπηδόνα. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν 10 Εὐρώπην Ἀστέριος ὁ βασιλεὺς τῆς Κρήτης ἐγγυμένῃ παῖς δ' ὦν τοὺς τοῦ Διὸς παῖδας υἱοποιησάμενος διαδόχους τῆς βασιλείας ἀπέλιπε. τούτων δ' ὁ Ῥαδάμανθος μὲν τοῖς Κρησὶν ἐνομοθέτησε, Μίνως δὲ 15 διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν καὶ γήμας Ἰτώνην τὴν 20 Λυκτίου Λύκαστον ἐγέννησεν, ὃς διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν καὶ γήμας Ἰδὴν τὴν Κορύβαντος ἐγέννησε. Μίνωα τὸν δεύτερον, ὃν τινες Διὸς υἱὸν ἀναγράφουσιν. οὗτος πρῶτος Ἑλλήνων ναυτικὴν δύναμιν 4 ἀξιόλογον συστησάμενος ἐθαλαττοκράτησε. γήμας 20 δὲ Πασιφάην τὴν Ἥλιου καὶ Κρήτης ἐγέννησε Δευκαλίωνα καὶ Κατρεά καὶ Ἀνδρόγεων καὶ Ἀριάδην, καὶ ἕτερα τέκνα ἔσχε πλείονα νόθα. τῶν δὲ Μίνως υἱὸν Ἀνδρόγεως μὲν εἰς τὰς Ἀθήνας κατήντησε 25 Παναθηναίων συντελουμένων, Αἰγέως βασιλεύοντος, 26 ἐν δὲ τοῖς ἀγῶσι νικήσας τοὺς ἀθλητὰς ἀπαντας 5 συνήθης ἐγένετο τοῖς Πάλλαντος παισίν. ἐνταῦθ' ὁ μὲν Αἰγεὺς ὑποπτεύσας τὴν Ἀνδρόγεω φιλίαν,

2 γένηται ante σαφὴς F 3 Τέταμος F 7 ἐν] ἐν τῇ F 23 νόθα om. II.

μήποθ' ὁ Μίνως βοηθήσας τοῖς υἱοῖς τοῦ Πάλλαν-
 τος ἀφέληται τὴν ἀρχήν, ἐπεβούλευσε τῷ Ἀνδρόγεω.
 βαδίζοντος οὖν αὐτοῦ εἰς τὰς Θήβας ἐπὶ τινα θεω-
 ρίαν, ἐδολοφόνησεν αὐτὸν διὰ τινων ἐγγωρίων περὶ
 5 Οἰνόην τῆς Ἀττικῆς. Μίνως δὲ πυθόμενος τὴν 61
 κατὰ τὸν υἱὸν συμφοράν, ἦκεν εἰς τὰς Ἀθήνας
 δίκας αἰτῶν τοῦ Ἀνδρόγεω φόνου. οὐδενὸς δ' αὐτῷ
 προσέχοντος, πρὸς μὲν Ἀθηναίους πόλεμον συνε-
 στήσατο, ἀρὰς δὲ ἐποίησατο τῷ Αἰὶ γενέσθαι κατὰ
 10 τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων ἀχμὸν καὶ λιμὸν. ταχὺ
 δὲ περὶ τὴν Ἀττικὴν καὶ τὴν Ἑλλάδα γενομένων
 305 ἀχμῶν καὶ φθαρέντων τῶν καρπῶν, συνελθόντες
 οἱ τῶν πόλεων ἡγεμόνες ἐπηρώτησαν τὸν θεὸν πῶς
 ἂν δύναιτο τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆναι. ὁ δ' ἔχρησεν
 15 ἔλθεῖν αὐτοὺς πρὸς Αἰακὸν τὸν Διὸς καὶ Αἰγίνης
 τῆς Ἀσωποῦ θυγατρὸς, καὶ κελεύειν ὑπὲρ αὐτῶν
 εὐχὰς ποιήσασθαι. ὧν πραξάντων τὸ προσταχθέν, 2
 ὁ μὲν Αἰακὸς ἐπετέλεσε τὰς εὐχάς, καὶ ὁ ἀχμὸς
 παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσιν ἐπαύσατο, παρὰ δὲ
 20 τοῖς Ἀθηναίοις μόνοις διέμεινεν· οὗ δὴ χάριν
 ἠναγκάσθησαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν θεὸν ἐπερωτῆσαι
 περὶ τῆς τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆς. εἶθ' ὁ μὲν θεὸς
 ἔχρησεν, ἐὰν τοῦ Ἀνδρόγεω φόνου τῷ Μίνῳ δίκας
 δῶσιν ὥς ἂν ἐκεῖνος δικάσῃ· ὑπακουσάντων δὲ τῷ 3
 25 θεῷ τῶν Ἀθηναίων, προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Μίνως
 διδόναι κόρους ἐπὶ τὰ καὶ τὰς ἴσας κόρας δι' ἐτῶν
 ἐννέα βορὰν τῷ Μινωταύρῳ ὅσον ἂν χρόνον ζῇ τὸ

1 μήπως II 3 βαδίζοντος] καὶ βαδίζοντος D 8 συνε-
 στήσατο πόλεμον vulg. 14 τῶν om. vulg. 20 διέμεινεν D
 27 ἐννέα] ἐπὶ τὰ CF ὅσον] εἰς ὅσον CF.

τέρας. δόντων δ' αὐτῶν, ἀπηλλάγησαν τῶν κακῶν
 οἱ κατὰ τὴν Ἀττικὴν, καὶ ὁ Μίνως πολεμῶν ἐπαύ-
 σατο τὰς Ἀθήνας. διελθόντων δὲ ἐτῶν ἑννέα πάλιν
 ὁ Μίνως ἦλθεν εἰς τὴν Ἀττικὴν μετὰ μέγαλου
 στόλου, καὶ τοὺς δις ἑπτὰ κόρους ἀπαιτήσας ἔλαβε. 5
 4 μελλόντων δ' ἐκπλεῖν τῶν περὶ τὸν Θησέα, ὁ Αἰγέως
 συνέθετο πρὸς τὸν κυβερνήτην [καὶ προσέταξεν
 αὐτῷ], ἐὰν μὲν ὁ Θησεὺς νικήσῃ τὸν Μινώταυρον,
 καταπλεῖν αὐτοὺς λευκοῖς ἱστίοις, ἐὰν δὲ ἀπόληται,
 μέλασι, καθάπερ καὶ πρότερον ποιεῖν εἰώθεσαν. κατα- 10
 πλευσάντων δ' αὐτῶν εἰς Κρήτην Ἀριάδνη μὲν ἡ
 θυγάτηρ τοῦ Μίνως ἠράσθη τοῦ Θησεῶς εὐπρε-
 πείᾳ διαφέροντος, Θησεὺς δ' εἰς λόγους ἐλθὼν
 αὐτῇ καὶ ταύτην συνεργὸν λαβών, τὸν τε Μινώ-
 ταυρον ἀπέκτεινε καὶ τὴν ἔξοδον τὴν τοῦ λαβυρίν- 15
 5 θου παρ' αὐτῆς μαθὼν διεσώθη. ἀνακομιζόμενος
 δ' εἰς τὴν πατρίδα καὶ κλέψας τὴν Ἀριάδνην ἔλαθεν
 ἐκπλεύσας νυκτός, καὶ κατήρεν εἰς νῆσον τὴν τότε
 μὲν Δίαν, νῦν δὲ Νάξον προσαγορευομένην. καθ'
 ὃν δὴ χρόνον μυθολογοῦσι Διόνυσον ἐπιφανέντα, 20
 καὶ διὰ τὸ κάλλος τῆς Ἀριάδνης ἀφελόμενον τοῦ
 Θησεῶς τὴν παρθένον, ἔχειν αὐτὴν ὥς γυναικα
 γαμετὴν ἀγαπωμένην διαφερόντως. μετὰ γοῦν τὴν
 τελευτὴν αὐτῆς διὰ τὴν φιλοστοργίαν ἀθανάτων
 καταξιώσαι τιμῶν, καταστρεφίσαντα τὸν ἐν οὐρανῷ 25
 6 στέφανον Ἀριάδνης. τοὺς δὲ περὶ τὸν Θησέα φασὶ
 διὰ τὴν ἀρπαγὴν τῆς κόρης δυσφοροῦντας ἰσχυρῶς,

3 ἑννέα] ἑπτὰ II 5 post ἔλαβε oratio hiat 7 καὶ
 π. αὐτῷ del. Schäfer 9 ἀπόλλυται D 10 καὶ] τὸ D
 (c. 48, 6) 18 τότε] ποτε vulg.

καὶ διὰ τὴν λύπην ἐπιλαθόμενους τῆς Αἰγέως
 παραγγελίας, τοῖς μέλασιν ἰστίοις καταπλεῖν εἰς τὴν
 306 Ἀττικὴν. Αἰγέα δὲ θεασάμενον τὸν κατάπλου, καὶ 7
 δόξαντα τεθνηκέναι τὸν υἱόν, ἡρωικὴν ἄμα προᾶξιν
 5 καὶ συμφορὰν ἐπιτελέσασθαι· ἀναβάντα γὰρ εἰς
 τὴν ἀκρόπολιν, καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς λύπης
 προσκόψαντα τῷ ξῆν, ἑαυτὸν κατακρημνίσαι. μετὰ 8
 δὲ τὴν Αἰγέως τελευτὴν Θησεὺς διαδεξάμενος τὴν
 βασιλείαν ἤρχε τοῦ πλήθους νομίμως καὶ πολλὰ
 10 πρὸς αὐξήσειν τῆς πατρίδος ἔπραξεν. ἐπιφανέστατον
 δὲ συνετελέσθη τὸ τοὺς δήμους, ὅντας μικροὺς μὲν
 τοῖς μεγέθεσι, πολλοὺς δὲ τὸν ἀριθμόν, μεταγαγεῖν
 εἰς τὰς Ἀθήνας· ἀπὸ γὰρ τούτων τῶν χρόνων 9
 Ἀθηναῖοι διὰ τὸ βάρος τῆς πόλεως φρονήματος
 15 ἐνεπίμπλαντο καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας
 ὠρέχθησαν. ἡμεῖς δὲ περὶ τούτων ἀρκοῦντως διε-
 ληλυθότες τὰ λειπόμενα τῶν περὶ Θησέα γενομένων
 ἀναγράφομεν.

Λευκαλίων ὁ πρεσβύτατος τῶν Μίνως παίδων, 62
 20 δυναστεύων τῆς Κρήτης καὶ ποιησάμενος πρὸς Ἀθη-
 ναίους συμμαχίαν, συνῴκισε τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν
 Φαίδραν Θησεῖ. μετὰ δὲ τὸν γάμον Ἰππόλυτον μὲν
 τὸν ἐκ τῆς Ἀμαξονίδος γενόμενον υἱὸν ἐπεμψεν εἰς
 Τροίξῃνα τρέφεσθαι παρὰ τοῖς Αἰθρας ἀδελφοῖς,
 25 ἐκ δὲ Φαίδρας Ἀκάμαντα καὶ Δημοφῶντα ἐγέννησε.
 μικρὸν δ' ὕστερον Ἰππολύτου ἐπανελθόντος εἰς τὰς 2
 Ἀθήνας πρὸς τὰ μυστήρια, Φαίδρα διὰ τὸ κάλλος
 ἐρασθεῖσα αὐτοῦ τότε μὲν ἀπελθόντος εἰς Τροίξῃνα

10 τῆς om. D 22 μετὰ δὲ τὸν] μετὰ τὸν D¹, ὅς
 μετὰ τὸν CF 23 ἐκ om. D. 28 εἰς Τροίξῃνα om. II.

ἰδρύσατο ἱερὸν Ἀφροδίτης παρὰ τὴν ἀκρόπολιν, ὅθεν ἦν καθορᾶν τὴν Τροιζήνα, ὕστερον δὲ παρὰ τῷ Πιτθεῖ μετὰ τοῦ Θησέως καταλύσασα ἤξιον τὸν Ἰππόλυτον μιγῆναι αὐτῇ. ἀντειπόντος δ' ἐκείνου φασὶ τὴν Φαίδραν ἀγανακτῆσαι, καὶ ἐπανελθοῦσαν εἰς τὰς Ἀθήνας εἰπεῖν τῷ Θησεῖ διότι ἐπεβάλετο Ἰππόλυτος αὐτῇ μιγῆναι. Θησέως δὲ διστάζοντος περὶ τῆς διαβολῆς, καὶ τὸν Ἰππόλυτον μεταπεμπομένου πρὸς τὸν ἑλεγχον, Φαίδρα μὲν φοβηθεῖσα τὸν ἐξετασμὸν ἀνεκρέμασεν ἑαυτήν, Ἰππόλυτος δ' ἄρματηλατῶν, ὥς ἤκουσε τὰ περὶ τῆς διαβολῆς, συνεχύθη τὴν ψυχὴν, καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἱππων ταραχθέντων καὶ ἐπισπασσάμενων αὐτὸν ταῖς ἡνίαις, συνέβη τὸν μὲν δίφρον συντριβῆναι, τὸ δὲ μειράκιον ἐμπλακέν τοις ἱμάσιν ἐλκυσθῆναι καὶ τελευ- 15

4 τῆσαι. Ἰππόλυτος μὲν οὖν διὰ σωφροσύνην τὸν βίον καταστρέψας παρὰ Τροιζηνίοις ἔτυχεν ἰσοθέων τιμῶν, Θησεὺς δὲ μετὰ ταῦτα καταστασιασθεὶς καὶ φνυγῶν ἐκ τῆς πατρίδος ἐπὶ τῆς ξένης ἐτελεύτησεν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι μεταμεληθέντες τὰ τε ὅσα μετήνεγκαν 20 καὶ τιμαῖς ἰσοθέοις ἐτίμησαν αὐτόν, καὶ τέμενος ἄσυλον ἐποίησαν ἐν ταῖς Ἀθήναις τὸ προσαγορευόμενον ἂπ' ἐκείνου Θησεῖον.

63 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὸν περὶ Θησέως λόγον ἀπο-
 δεδώκαμεν, ἐν μέρει διέξιμεν περὶ τε τῆς κατὰ τὴν 307
 Ἑλένην ἀρπαγῆς καὶ τῆς μνηστείας Φερσεφόνης 26
 ὑπὸ Πειρίθου· αὗται γὰρ αἱ πράξεις συμπεπλεγμέ-
 ναι ταῖς Θησέως εἰσί. Πειρίθους γὰρ ὁ Ἰεῖονος,

1 ἱερὸν ἰδρύσατο D 3 τοῦ om. CF 17 παρὰ] παρὰ
 τοῖς CF 24 περὶ τὸν D ἀπεδώκαμεν D.

ἀποθανούσης αὐτοῦ τῆς γυναικὸς Ἰπποδαμείας καὶ
καταλιπούσης υἱὸν Πολυποίτην, παρῆλθεν εἰς τὰς
Ἀθήνας πρὸς Θησέα. καταλαβὼν δὲ τετελευτηκυῖαν 2
τὴν γυναῖκα τοῦ Θησέως Φαίδραν ἐπεισεν αὐτὸν
ἐρπᾶσαι τὴν Αἰδώς καὶ Διὸς Ἑλένην, δεκαετὴ μὲν
τὴν ἡλικίαν οὖσαν, εὐπρεπεῖα δὲ πασῶν διαφέρουσαν.
παραγενόμενοι δ' εἰς Λακεδαιμόνα μετὰ πλειόνων,
καὶ καιρὸν εὖθετον λαβόντες, ἤρπασαν τὴν Ἑλένην
κοινῇ καὶ ἀπήγαγον εἰς τὰς Ἀθήνας. ἔπειτα πρὸς 3
ἀλλήλους ὁμολογίας ἔθεντο διακληρώσασθαι, καὶ
τὸν μὲν λαχόντα γῆμαι τὴν Ἑλένην, τῷ δ' ἑτέρῳ
συμπρᾶξαι περὶ ἑτέρας γυναικός, ὑπομένοντα πάντα
κίνδυνον. περὶ δὲ τούτων δόντες ἀλλήλοις ὄρκους
ἔλαχον, καὶ συνέβη τῷ κλήρῳ λαγεῖν Θησέα. οὗτος
μὲν οὖν κύριος κατέστη τῆς παρθένου τὸν τρόπον
15 τοῦτον· τῶν δ' Ἀθηναίων ἀγανακτοῦντων ἐπὶ τῷ
γεγονότι, φοβηθεῖς ὁ Θησεὺς ὑπεξέθετο τὴν Ἑλένην
εἰς Ἀφιδναν, μίαν τῶν Ἀττικῶν πόλεων. παρα-
κατέστησε δ' αὐτῇ τὴν μητέρα Αἰδραν καὶ τῶν
20 ἄλλων φίλων τοὺς ἀρίστους, φύλακας τῆς παρθένου.
Πειρίθου δὲ κρίναντος μνηστεῦσαι Φερσεφόνην καὶ 4
παρακαλοῦντος συναποδημῆσαι, τὸ μὲν πρῶτον ὁ
Θησεὺς μετέπειθεν ἀποτρέπων τῆς πράξεως αὐτὸν
διὰ τὴν ἀσέβειαν· τοῦ δὲ Πειρίθου βιαζομένου
25 συνηναγκάσθη διὰ τοὺς ὄρκους ὁ Θησεὺς μετασχεῖν
τῆς πράξεως. καὶ πέρας καταβάντων αὐτῶν εἰς
τοὺς καθ' ἄδου τόπους, συνέβη διὰ τὴν ἀσέβειαν

6 οὖσαν Hertlein, ἔχουσαν libri 11 τῷ δ' ἑτέρῳ
Reiske, τὸν δ' ἔτερον cod. 14 οὗτος] αὐτός II 23 αὐτόν
ante ἀποτρέπων vulg. 27 καθ' αἰδην D.

ἀμφοτέρους δεδῆναι, καὶ Θησέα μὲν ὕστερον διὰ
 τὴν Ἡρακλέους χάριν ἀπολυθῆναι, Πειρίθουν δὲ
 διὰ τὴν ἀσέβειαν ἐν ἔξδου διατελεῖν τιμωρίας αἰώνιου
 τυγχάνοντα· ἔνιοι δὲ τῶν μυθογράφων φασὶν ἀμ-
 5 ποτέρους μὴ τυχεῖν τοῦ νόστου. καθ' ὃν δὴ χρόνον ὅ
 λέγουσι τοὺς ἀδελφοὺς τῆς Ἑλένης Διοσκόρους
 στρατεύσαντας ἐπὶ τὴν Ἄφιδναν καὶ τὴν πόλιν
 ἐλόντας ταύτην μὲν κατασκάψαι, τὴν δ' Ἑλένην
 ἀπαγαγεῖν εἰς Λακεδαιμόνα παρθένον οὖσαν, καὶ
 μετ' αὐτῆς δούλην τὴν μητέρα Θησέως Αἰθραν. 10
 64 Ἡμεῖς δὲ περὶ τούτων ἀρκούντως εἰρηκότες τὰ
 περὶ τῶν ἐπὶ ἐπὶ Θήβας ἱστορήσομεν, ἀναλαμβάνοντες
 τὰς ἐξ ἀρχῆς αἰτίας τοῦ πολέμου. Λαίος ὁ Θηβῶν
 βασιλεὺς γήμας Ἰοκάστην τὴν Κρέοντος, καὶ χρόνον
 ἱκανὸν ἔπαις ὦν, ἐπηρώτησε τὸν θεὸν περὶ τέκνων 15
 γενέσεως. τῆς δὲ Πυθίας δούσης χρησμὸν αὐτῷ
 μὴ συμφέρειν γενέσθαι τέκνα (τὸν γὰρ ἐξ αὐτοῦ
 τεκνωθέντα παῖδα πατροκτόνον ἐσεσθαι καὶ πᾶσαν
 τὴν οἰκίαν πληρώσειν μεγάλων ἀτυχημάτων), ἐπιλα- 20
 θόμενος τοῦ χρησμοῦ καὶ γεννήσας υἱόν, ἐξέθηκε
 τὸ βρέφος διαπερονήσας αὐτοῦ τὰ σφυρὰ σιδήρῳ·
 2 δι' ἣν αἰτίαν Οἰδίπους ὕστερον ὠνομάσθη. οἱ δ'
 οἰκείται λαβόντες τὸ παιδίον ἐκθεῖναι μὲν οὐκ ἠθέ-
 λησαν, ἐδώρῃσαντο δὲ τῇ Πολύβου γυναικί, οὐ
 δυναμένη γεννήσαι παῖδας. μετὰ δὲ ταῦτα ἀνδρ- 25
 θέντος τοῦ παιδός, ὁ μὲν Λαίος ἐκρινεν ἐπερωτῆσαι
 τὸν θεὸν περὶ τοῦ βρέφους τοῦ ἐκτεθέντος, ὁ δὲ
 Οἰδίπους μαθὼν παρὰ τινος τὴν καθ' ἑαυτὸν ὑπο-

5 μὴ del. Reiske 10 μετὰ ταύτης CF μητέρα om. D
 24 οὐ] μὴ CF.

βολήν, ἐπεχείρησεν ἐπερωτῆσαι τὴν Πυθίαν περὶ τῶν
κατ' ἀλήθειαν γονέων. κατὰ δὲ τὴν Φωκίδα τούτων
ἀλλήλοις ἀπαντησάντων, ὁ μὲν Λάιος ὑπερηφάνως
ἐκχωρεῖν τῆς ὁδοῦ προσέταττεν, ὁ δ' Οἰδίπους ὁρ-
5 γισθεὶς ἀπέκτεινε τὸν Λάιον, ἀγνοῶν ὅτι πατήρ ἦν
αὐτοῦ. καθ' ὃν δὴ χρόνον μυθολογοῦσι σφίγγα, 3
δίμορφον θηρίον, παραγενομένην εἰς τὰς Θήβας
αἰνιγμα προτιθέναι τῷ δυναμένῳ λύσαι, καὶ πολ-
λὸς ὑπ' αὐτῆς δι' ἀπορίαν ἀναιρεῖσθαι. προτιθε-
10 μένου δὲ ἐπάθλου φιλανθρωποῦ τῷ λύσαντι γαμεῖν
τὴν Ἰοκάστην καὶ βασιλεύειν τῶν Θηβῶν, ἄλλον
μὲν μηδένα δύνασθαι γινῶναι τὸ προτεθειμένον,
μόνον δὲ Οἰδίπουν λύσαι τὸ αἰνιγμα. ἦν δὲ τὸ
προτεθὲν ὑπὸ τῆς σφίγγος, τί ἐστι τὸ αὐτὸ δῖπουν,
15 τρίπουν, τετράπουν. ἀπορομένων δὲ τῶν ἄλλων 4
ὁ Οἰδίπους ἀπεφώνητο ἄνθρωπον εἶναι τὸ προβλη-
θέν· νῆπιον μὲν γὰρ αὐτὸν ὑπάρχοντα τετράπουν
εἶναι, ἀνέξήσαντα δὲ δῖπουν, γηράσαντα δὲ τρίπουν,
βακτηρία χρώμενον διὰ τὴν ἀσθένειαν. ἐνταῦθα
20 τὴν μὲν σφίγγα κατὰ τὸν μυθολογούμενον χρησμὸν
ἐαυτὴν κατακρημνίσαι, τὸν δ' Οἰδίπουν γήμαντα
τὴν ἀγνοουμένην ὑφ' ἑαυτοῦ μητέρα γεννῆσαι δύο
μὲν υἱοὺς Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκην, δύο δὲ θυγα-
τέρας Ἀντιγόνην καὶ Ἰσμήνην. τῶν δ' υἱῶν ἀνδρω- 65
25 θέντων, καὶ τῶν περὶ τὴν οἰκίαν ἀσεβημάτων γνω-
σθέντων, τὸν μὲν Οἰδίπουν ὑπὸ τῶν υἱῶν ἐνδον
μένειν ἀναγκασθῆναι διὰ τὴν αἰσχύνην, τοὺς δὲ

10 ἐπάθλου om. D 12 προτεθειμένον — ἦν δὲ
om. D 15 τρίπουν] καὶ add. vulg. 23 μὲν δύο D
πολυνείκην CD (ut infra).

νεανίσκους παραλαβόντας τὴν ἀρχὴν ὁμολογίας θέ-
σθαι πρὸς ἀλλήλους παρ' ἐνιαυτὸν ἄρχειν. πρεσβυ-
τέρου δ' ὄντος Ἑτεοκλέους, τοῦτον πρῶτον ἄρξαι,
καὶ διελθόντος τοῦ χρόνου μὴ βούλεσθαι παραδι-
2 δόναι τὴν βασιλείαν. τὸν δὲ Πολυνείκην κατὰ τὰς 5
ὁμολογίας ἀπαιτεῖν τὴν ἀρχήν· τοῦ δ' ἀδελφοῦ μὴ
ὑπακούοντος φυγεῖν εἰς Ἄργος πρὸς Ἀδραστον τὸν
βασιλέα. καθ' ὃν δὴ χρόνον φασὶ Τυδέα τὸν
Οἰνέως ἐν Καλυδῶνι τοὺς ἀνεψιοὺς ἀνελόντα Ἀλκά-
θον καὶ Λυκαπέα φυγεῖν ἐκ τῆς Αἰτωλίας εἰς 309
3 Ἄργος. Ἀδραστον δ' ἀμφοτέρους ὑποδεξάμενον φιλο- 11
φρόνως κατὰ τι λόγιον συνοικίσει τὰς θυγατέρας
αὐτοῖς, Ἀργεῖαν μὲν Πολυνείκει, Δηϊπύλῃν δὲ Τυδεΐ.
εὐδοκιμούντων δὲ τῶν νεανίσκων καὶ μεγάλης ἀπο-
δοχῆς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τυγχανόντων, φασὶ τὸν 15
Ἀδραστον χαριζόμενον αὐτοῖς ἐπαγγεῖλασθαι κατὰ-
4 ξειν ἀμφοτέρους εἰς τὰς πατρίδας. κρίναντος δ' αὐτοῦ
πρῶτον καταγαγεῖν τὸν Πολυνείκην, ἄγγελον εἰς
τὰς Θήβας ἀποστεῖλαι Τυδέα πρὸς Ἑτεοκλέα περὶ
τῆς καθόδου. ἐνταῦθά φασὶ τὸν μὲν Τυδέα ἐνε- 20
δρευθέντα κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ Ἑτεοκλέους πεντή-
κοντα ἀνδράσιν ἅπαντας ἀνελεῖν καὶ παραδόξως εἰς
τὸ Ἄργος διασωθῆναι, τὸν δ' Ἀδραστον πνθόμενον
τὰ συμβάντα παρασκευάσασθαι τὰ πρὸς τὴν στρα- 25
τείαν, πείσαντα μετασχεῖν τοῦ πολέμου Καπανέα τε
καὶ Ἰπομέδοντα καὶ Παρθενοπαῖον τὸν Ἀταλάντης
5 τῆς Σχοινέως. τοὺς δὲ περὶ τὸν Πολυνείκην ἐπι-

1 ὁμολογίας post ἀλλήλους D 11 φιλοφρόνως ὑποδ.
vulg. 15 ὑπὸ E, ἀπὸ D, παρὰ CF 16 κατάγειν D
18 κατάγειν D εἰς τὰς Θ. om. II 22 ἄνδρας (om. ἅπαν-
τας) D.

βαλέσθαι πείθειν Ἀμφιάραον τὸν μάντιν συστρα-
τεύειν αὐτοῖς ἐπὶ τὰς Θήβας· τοῦ δὲ προγινώσκοντος
ὥς ἀπολείται συστρατεύσας αὐτοῖς, καὶ διὰ τοῦτο
μὴ συγχωροῦντος, Πολυνείκην φασὶ τὸν χρυσοῦν
5 ὄρμον, ὃν Ἀφροδίτην μυθολογοῦσιν Ἀρμονίᾳ δω-
ρήσασθαι, δοῦναι τῇ γυναικὶ τῇ Ἀμφιαράου, ὅπως
τὸν ἄνδρα πείσῃ συμμαχῆσαι. καθ' ὃν δὴ χρόνον 6
Ἀμφιαράου πρὸς Ἀδράστον στασιάζοντος περὶ τῆς
βασιλείας, ὁμολογίας θέσθαι πρὸς ἀλλήλους, καθ'
10 ὧς ἐπέτρεπον κρῖναι περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων
Ἐριφύλην, γυναῖκα μὲν οὖσαν Ἀμφιαράου, ἀδελ-
φὴν δ' Ἀδράστου. τῆς δὲ τὸ νίκημα περιθείσης
Ἀδράστῳ καὶ περὶ τῆς ἐπὶ Θήβας στρατείας ἀπο-
φνημαμένης δεῖν στρατεύειν, ὁ μὲν Ἀμφιάραος δόξας
15 ὑπὸ τῆς γυναικὸς προδεδοσθαι συστρατεύσειν μὲν
ὁμολόγησεν, ἐντολὰς δὲ ἔδωκεν Ἀλκμαίῳνι τῷ υἱῷ
μετὰ τὴν ἑαυτοῦ τελευτὴν ἀνελεῖν τὴν Ἐριφύλην.
οὗτος μὲν οὖν ὕστερον κατὰ τὰς τοῦ πατρὸς ἐντολὰς 7
ἀνεῖλε τὴν μητέρα, καὶ διὰ τὴν συνείδησιν τοῦ
20 μύσου εἰς μανίαν περιέστη· οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀδρά-
στον καὶ Πολυνείκην καὶ Τυδέα προσλαβόμενοι
τέτταρας ἡγεμόνας, Ἀμφιαράον τε καὶ Καπανέα καὶ
Ἰππομέδοντα, ἔτι δὲ Παρθενοπαῖον τὸν Ἀταλάντης
τῆς Σχοινέως, ἐστράτευσαν ἐπὶ τὰς Θήβας, ἔχοντες
25 δύναμιν ἀξιόλογον. μετὰ δὲ ταῦτα Ἐτεοκλῆς μὲν 8
καὶ Πολυνείκης ἀλλήλους ἀνεῖλον, Καπανεύς δὲ

8 ὡς] διὰ τῆς μαντικῆς ὡς vulg. διὰ τούτου D
5 Ἀφροδίτην] Ἀθηνᾶν II 6 τῇ] τοῦ C, om. F 9 βασι-
λείας] στρατείας Cobet 15 συστρατεῦσαι codices 17 τὴν
Ἐρ. ἀνελεῖν vulg. 22 τε καὶ D, καὶ C, om. cet.

βιαζόμενος καὶ διὰ κλίμακος ἀναβαίνων ἐπὶ τὸ
 τεῖχος ἐτελεύτησεν, Ἀμφιαράος δὲ χανούσης τῆς γῆς
 ἐμπεσὼν εἰς τὸ χάσμα μετὰ τοῦ ἄρματος ἄφαντος ³¹⁰
 9 ἐγένετο. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων ἀπολο-
 μένων πλὴν Ἀδράστου, καὶ πολλῶν στρατιωτῶν ⁵
 πεσόντων, οἱ μὲν Θηβαῖοι τὴν ἀναίρεσιν τῶν νεκρῶν
 οὐ συνεχώρησαν, ὁ δ' Ἀδραστος καταλιπὼν ἀτάφους
 τοὺς τετελευτηκότας ἐπανῆλθεν εἰς Ἄργος. ἀτάφων
 δὲ μενόντων τῶν ὑπὸ τὴν Καδμεῖαν πεπτωκότων
 σωμάτων, καὶ μηδενὸς τολμῶντος θάπτειν, Ἀθη- ¹⁰
 ναῖοι διαφέροντες τῶν ἄλλων χρηστότητι πάντας
 τοὺς ὑπὸ τὴν Καδμεῖαν πεπτωκότας ἐθαψαν.

66 Οἱ μὲν οὖν ἐπὶ ἐπὶ Θήβας τοιοῦτον τὸ πέρας
 ἔσχον. οἱ δὲ τούτων παῖδες, ἐπίγονοι δ' ὀνομα-
 σθέντες, τὸν τῶν πατέρων θάνατον ἐπεξιόντες ¹⁵
 ἔγνωσαν στρατεύειν κοινῇ ἐπὶ τὰς Θήβας, λαβόντες
 χρησμὸν παρ' Ἀπόλλωνος πολεμεῖν τὴν προειρη-
 μένην πόλιν στρατηγὸν ἔχοντας Ἀλκμαίωνα τὸν
 2 Ἀμφιαράου. ὁ δ' Ἀλκμαίων αἰρεθεὶς ὑπ' αὐτῶν
 στρατηγὸς ἐπηρώτησε τὸν θεὸν περὶ τῆς ἐπὶ τὰς ²⁰
 Θήβας στρατείας καὶ περὶ τῆς Ἐριφύλης τῆς μητρὸς
 3 κολάσεως. τοῦ δ' Ἀπόλλωνος χρήσαντος ἀμφοτέρω
 τὰ προειρημένα πράξαι διὰ τὸ μὴ μόνον τὸν χρυσοῦν
 ὄρμον δέξασθαι κατὰ τῆς ἀπωλείας τοῦ πατρὸς,
 ἀλλὰ καὶ πέπλον λαβεῖν αὐτὴν κατὰ τῆς τοῦ νιόυ ²⁵
 τελευτῆς. Ἀφροδίτης γάρ, ὥς φασι, τὸ παλαιὸν

1 ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀναβαίνων vulg. 6 καταπεσόν-
 των II 7 ἀπολιπὼν II 13 τοιοῦτον] τῆς στρατείας
 add. CF 14δ' om. F 16 λαβόντες] δὲ add. D; ἔλα-
 βον δὲ II.

δωρησαμένης Ἀρμονίᾳ τῇ Κάδμου τόν τε ὄρμον
 καὶ πέπλον, ἀμφοτέρω ταῦτα προσδέξασθαι τὴν
 Ἐριφύλην, τὸν μὲν ὄρμον παρὰ Πολυνεΐκους λα-
 βοῦσαν, τὸν δὲ πέπλον παρὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Πολυ-
 5 νεΐκους Θερσάνδρου, ὅπως πείσῃ τὸν υἱὸν στρατεύειν
 ἐπὶ τὰς Θήβας· ὁ δ' οὖν Ἀλκμαίων οὐ μόνον ἀδροί-
 σας ἐξ Ἄργους στρατιώτας, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πλησίον
 πόλεων, ἀξιολόγῳ δυνάμει ἐστράτευσεν ἐπὶ τὰς Θή-
 βας. ἀντιταχθέντων δὲ τῶν Θηβαίων ἐγένετο μάχη 4
 10 καρτερά, καθ' ἣν ἐνίκησαν οἱ περὶ τὸν Ἀλκμαίωνα·
 οἱ δὲ Θηβαῖοι λειψθέντες τῇ μάχῃ καὶ πολλοὺς τῶν
 πολιτῶν ἀποβαλόντες συνετρίβησαν ταῖς ἐλπίσιν.
 οὐκ ὄντες δ' ἀξιόμαχοι σύμβουλον ἔλαβον Τειρεσίαν
 τὸν μάντιν, ὃς ἐκέλευσε φυγεῖν ἐκ τῆς πόλεως·
 15 μόνως γὰρ οὕτω σωθήσεσθαι. οἱ μὲν οὖν Καδμεῖοι 5
 κατὰ τὴν τοῦ μάντεως ὑποθήκην ἐξέλιπον τὴν πόλιν,
 καὶ νυκτὸς συνέφυγον εἰς τι χωρίον τῆς Βοιωτίας
 311 ὀνομαζόμενον Τιλφωσσαῖον. ἐπειδ' οἱ μὲν ἐπύρνοι
 τὴν πόλιν ἐλόντες διήρπασαν, καὶ τῆς Τειρεσίου
 20 θυγατρὸς Δάφνης ἐγκρατεῖς γενόμενοι ταύτην ἀν-
 ἔδεσαν εἰς Δελφούς κατὰ τινα εὐχὴν ἀκροθίνιον
 τῷ θεῷ. αὕτη δὲ τὴν μαντικὴν οὐχ ἤττον τοῦ 6
 πατρὸς εἰδυῖα, πολὺ μᾶλλον ἐν τοῖς Δελφοῖς δια-
 τρίψασα τὴν τέχνην ἐπηύξησε· φύσει δὲ θαυμαστῇ
 25 κεχορηγημένη χρησμούς ἐγραψε παντοδαπούς, διαφό-
 ρους ταῖς κατασκευαῖς· παρ' ἧς φασὶ καὶ τὸν ποιη-

7 πλησίον vulg. 13 ἔλαβον] τῇ μάχῃ add. D 17
 συνέφυγον] οὔσης ἐφυγον D 18 Τιλφωσσαῖον C, Τιλφω-
 σόν F 19 ἐλόντες om. D 20 ταύτην E, ταύτην μὲν cet.
 22 τοῦ πατρὸς οὐκ ἤττον CF 23 διατρίψασα om. D
 25 χρησμούς] καὶ χρησμούς D.

τὴν Ὀμηρον πολλὰ τῶν ἐπῶν σφετερισάμενον κο-
 σμῆσαι τὴν ἰδίαν ποιήσιν. ἐνθεαζούσης δ' αὐτῆς
 πολλάκις καὶ χρησμούς ἀποφαινομένης, φασὶν ἐπι-
 κληθῆναι Σίβυλλαν· τὸ γὰρ ἐνθεάζειν κατὰ γλῶτταν
 67 ὑπάρχειν σιβυλλαίνειν. οἱ δ' ἐπίγονοι τὴν στρατείαν 5
 ἐπιφανῇ πεποιημένοι μετὰ πολλῶν λαφύρων ἀν-
 ἐκαμψαν εἰς τὰς πατρίδας. τῶν δὲ Καδμείων τῶν
 συμφυγόντων εἰς τὸ Τιλφωσσαιον Τειρεσίας μὲν
 ἐτελεύτησεν, ὃν θάψαντες λαμπρῶς οἱ Καδμεῖοι
 τιμαῖς ἰσοθείους ἐτίμησαν· αὐτοὶ δὲ μεταναστάντες 10
 ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ Ἀωριεὺς ἐστράτευσαν, καὶ μάχῃ
 νικήσαντες τοὺς ἐγγωρίους ἐκείνους μὲν ἐξέβαλον
 ἐκ τῶν πατρίδων, αὐτοὶ δ' ἐπὶ τινὰς χρόνους κατ-
 οικήσαντες, οἱ μὲν ἐν αὐτῇ κατέμειναν, οἱ δ' ἐπαν-
 ἦλθον εἰς τὰς Θήβας, Κρέοντος τοῦ Μενοικέως 15
 βασιλεύοντος. οἱ δ' ἐκ τῶν πατρίδων ἐξελαθέντες
 ὕστερόν τισι χρόνοις κατῆλθον εἰς τὴν Ἀωρίδα καὶ
 κατῴκησαν ἐν Ἐρινεῷ καὶ Κυτινίῳ καὶ Βοιῷ.

2 Πρὸ δὲ τούτων τῶν χρόνων Βοιωτὸς ὁ Ἄρνης
 καὶ Ποσειδῶνος καταντήσας εἰς τὴν τότε μὲν Αἰολίδα, 20
 νῦν δὲ Θετταλίαν καλουμένην, τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ
 Βοιωτοὺς ὠνόμασε. περὶ δὲ τῶν Αἰολέων τούτων
 ἀναγκαῖον προσαναδραμόντας τοῖς χρόνοις τὰ κατὰ
 3 μέρος ἐκθέσθαι. ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις τῶν
 Αἰόλου τοῦ Ἑλληνος τοῦ Δευκαλίωνος υἱῶν οἱ μὲν 25
 ἄλλοι κατῴκησαν ἐν τοῖς προειρημένοις τόποις, Μί-
 μας δὲ μέινας ἐβασίλευσε τῆς Αἰολίδος. Μίμαντος

5 ὑπάρχει D σιβύλλαν εἶναι C, σιβυλλιᾶν Wess.
 8 τιλφώσσιον D 14 ἐν αὐτῇ] ἐνταῦθα Hertlein 15 Θή-
 βας] Ἀθήνας D 18 βοιω D, Βοιωτοῖς C, Εὐβοίᾳ F.

δὲ Ἰππότης γενόμενος ἐκ Μελανίππης ἐτέκνωσεν
 Αἰόλον· τούτου δ' Ἄρην γενομένη θυγάτηρ Βοιωτῶν
 ἐκ Ποσειδῶνος ἐγέννησεν. Αἰόλος δ' ἀπιστῶν εἰ 4
 Ποσειδῶνι ἐμίγη καὶ τῇ φθορᾷ μεμφόμενος, παρ-
 312 ἔδωκε τὴν Ἄρην Μεταποντίῳ ξένῳ κατὰ τύχην
 6 παρεπιδημοῦντι, προστάξας ἀπάγειν εἰς Μεταπόν-
 τιον. τούτου δὲ πράξαντος τὸ προσταχθέν, ἡ Ἄρην
 τρεφομένη ἐν Μεταποντίῳ ἐγέννησεν Αἰόλον καὶ
 Βοιωτόν, οὗς ὁ Μεταπόντιος, ἄπαις ὢν, κατὰ τινα
 10 χρησμόν υἱοποιήσατο. οὗτοι δ' ἀνδρωθέντες, στά- 5
 σεως γενομένης ἐν τῷ Μεταποντίῳ, βία κατέσχον
 τὴν βασιλείαν. ὕστερον δὲ τῆς Ἄρνης διενεχθείσης
 πρὸς Ἀντολύτην τὴν γυναῖκα τοῦ Μεταποντίου,
 βοηθοῦντες τῇ μητρὶ τὴν Ἀντολύτην ἀνείλον. δεινῶς
 15 δὲ φέροντος τοῦ Μεταποντίου τὸ συμβεβηκός, πλοῖα
 παρασκευασάμενοι καὶ τὴν Ἄρην ἀναλαβόντες ἐξ-
 ἔπλευσαν μετὰ πολλῶν φίλων. Αἰόλος μὲν οὖν τὰς 6
 ἐν τῷ Τυρρηνικῷ πελάγει καλουμένας ἀπ' αὐτοῦ
 νήσους Αἰολίδας κατέσχε, καὶ πόλιν ἔκτισε τὴν ὀνο-
 20 μαζομένην [ἀπ' αὐτοῦ] Αἰπάραν· Βοιωτὸς δὲ πλεύσας
 πρὸς Αἰόλον τὸν τῆς Ἄρνης πατέρα, καὶ τεκνωθεὶς
 ὑπ' αὐτοῦ, παρέλαβε τῆς Αἰολίδος τὴν βασιλείαν·
 καὶ τὴν μὲν χώραν ἀπὸ τῆς μητρὸς Ἄρην, τοὺς
 δὲ λαοὺς ἀπ' ἑαυτοῦ Βοιωτοὺς ὠνόμασε. Βοιωτοῦ 7
 25 δὲ Ἴωνος γενόμενος ἐτέκνωσεν υἱοὺς τέτταρας,

2 θυγάτηρ γενομένη vulg. Βοιωτὸν ἐκ Ποσειδῶνος
 ἐγέννησεν] Ποσειδῶνι μιγεῖσα ἔγκυος ἐγένετο (Αἰόλος —
 ἐμίγη om.) A 3 εἰ] εἰ τῷ vulg. 6 ἀπαγαγεῖν II 10 υἱοὺς
 ἐποιήσατο D 14 βοηθοῦντες — 15 συμβεβηκός om. D
 19 Αἰολίδας νήσους vulg. 20 ἀπ' αὐτοῦ del. Eich., ὑπ'
 αὐτοῦ Wess. (cf. V 7, 5) 22 ὑπ' αὐτοῦ om. II.

Ἰππάλκιμον καὶ Ἡλεκτρώωνα, ἔτι δ' Ἀρχίλυκον καὶ Ἀλεγήνορα. τούτων δ' Ἰππάλκιμος μὲν ἐγέννησε Πηνέλεων, Ἡλεκτρώων δὲ Λήϊτον, Ἀλεγήνωρ δὲ Κλονίον, Ἀρχίλυκος δὲ Προδοήνορα καὶ Ἀρκεσίλαον τοὺς ἐπὶ Τροίαν στρατευσαμένους ἡγεμόνας τῶν ἁπάντων Βοιωτῶν.

- 68 Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων, πειρασόμεθα διελθεῖν περὶ Σαλμωνέως καὶ Τυροῦς καὶ τῶν ἀπογόνων ἕως Νέστορος τοῦ στρατεύσαντος ἐπὶ Τροίαν. Σαλμωνεύς γάρ ἦν υἱὸς Αἰόλου τοῦ Ἑλληνος τοῦ Δευκαλίωνος· οὗτος δ' ἐκ τῆς Αἰολίδος ὁμηθεὶς μετὰ πλειόνων Αἰολέων ᾤκησε τῆς Ἡλείας παρὰ τὸν Ἀλφειὸν ποταμὸν πόλιν καὶ ἐκάλεσεν αὐτὴν Σαλμωνίαν. γῆμας δ' Ἀλκιδίκην τὴν Ἀλέου ἐγέννησε θυγατέρα τὴν προσαγορευθεῖσαν Τυρώ, κάλλι 15 2 διαφέρουσαν. τῆς δὲ γυναικὸς Ἀλκιδίκης ἀποθανούσης ἐπέγημε τὴν ὀνομαζομένην Σιδηρώ· αὕτη δὲ χαλεπῶς διετέθη πρὸς τὴν Τυρώ, ὥς ἂν μητρὶά. 313 μετὰ δὲ ταῦτα Σαλμωνεύς, ὑβριστὴς ὢν καὶ ἀσεβής, ὑπὸ μὲν τῶν ὑποτεταγμένων ἐμισήθη, ὑπὸ δὲ Διὸς 20 3 διὰ τὴν ἀσέβειαν ἐκεραυνώθη. τῇ δὲ Τυροῖ, παρθένῳ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους οὔσῃ, Ποσειδῶν μίγεις παῖδας ἐγέννησε Πελίαν καὶ Νηλέα. ἡ δὲ Τυρὼ συνοικήσασα Κρηθεὶ ἐτέκνωσεν Ἀμυνθάονα καὶ Φέρητα καὶ Αἴσωνα. Κρηθέως δὲ τελευτήσαν- 25 203 τος ἐστασίασαν περὶ τῆς βασιλείας Πελίας τε καὶ

1 Ἰππόδαμον D 2 Ἰππόδαμος 4 προδοήνορα (er. o) D 9 ἐπὶ] ἐπὶ τὴν vulg. 10 γὰρ om. vulg. 11 δ' om. D 12 ᾤκησε vulg. 13 πόλιν καὶ ἐκάλεσεν Revue crit. 1867 p. 290, καὶ πόλιν ἔκτισεν libri 14 ἀλμωνίαν D 17 σιδηρώ* (er. v) D, σιδηροῦν C, ἀδηρᾶ F 23 παῖδας om. II.

Νηλεὺς· τούτων δὲ Πελλίας μὲν Ἰωλκοῦ καὶ τῶν
 πλησίον χωρίων ἐβασίλευσε, Νηλεὺς δὲ παραλαβὼν
 Μελάμποδα καὶ Βιάντα τοὺς Ἀμυθάονος καὶ Ἀγλαΐας
 υἱοὺς καὶ τινας ἄλλους τῶν Ἀχαιῶν [καὶ] Φθιωτῶν
 5 καὶ τῶν Αἰολέων ἐστράτευσεν εἰς Πελοπόννησον.
 καὶ Μελάμπους μὲν μάντις ὦν τὰς Ἀργείας γυναικας 4
 μανείσας διὰ τὴν Διονύσου μῆνιν ἐθεράπευσεν,
 ἀντὶ δὲ ταύτης τῆς εὐεργεσίας χάριν ἔλαβε παρὰ
 τοῦ βασιλέως τῶν Ἀργείων Ἀναξαγόρου τοῦ Μεγα-
 10 πένθους τὰ δύο μέρη τῆς βασιλείας· κατοικήσας δ'
 ἐν Ἀργεὶ κοινὴν ἐποίησατο τὴν βασιλείαν Βιάντι
 τῷ ἀδελφῷ. γήμας δὲ Ἰφιδάνειραν τὴν Μεγαπένθους 5
 ἐτέκνωσεν Ἀντιφάτην καὶ Μαντώ, ἔτι δὲ Βιάντα καὶ
 Προνόην· Ἀντιφάτου δὲ καὶ Ζευξίπης τῆς Ἴπο-
 15 κώντος Οἰκλῆς καὶ Ἀμφάλης ὑπῆρξαν, Οἰκλέους
 δὲ καὶ Ἱπερμνήστρας τῆς Θεσπίου Ἰφιδάνειρα καὶ
 Πολύβοια καὶ Ἀμφιάραος ἐγένοντο. Μελάμπους 6
 μὲν οὖν καὶ Βίας καὶ οἱ ἀπ' ἐκείνων οὕτω τῆς ἐν
 Ἀργεὶ βασιλείας μετέσχον, Νηλεὺς δὲ μετὰ τῶν
 20 συνακολονθησάντων παραγενόμενος εἰς Μεσσήνην
 πόλιν ἔκτισε Πύλον, δόντων αὐτῷ τῶν ἐγχωρίων.
 ταύτης δὲ βασιλεύων καὶ γήμας Χλῶριν τὴν Ἀμ-
 φίονος τοῦ Θηβαίου, παῖδας ἐγέννησε δώδεκα, ὧν
 ἦν πρεσβύτατος μὲν Περικλύμενος, νεώτατος δὲ
 25 Νέστωρ ὁ ἐπὶ Τροίαν στρατεύσας.

Περὶ μὲν οὖν τῶν Νέστορος προγόνων ἀρκε-

2 πλησίον χωρίων CF, πλησιοχώρων E Νηλεὺς δὲ
 παραλαβὼν scripsi. παραλαβὼν δὲ Νηλεὺς A, παραλαβὼν δὲ
 ceteri 3 Ἀγλαΐας CD 4 καὶ del. Hertlein 6 Ἀργείας]
 ἐν Ἀργεὶ II 13 Βιάντα] Ἀβαντα Palmer 15 οἰκλῆς καὶ
 ἀμαλκῆς D οἰκλέους D 16 Θεσπίου Palmer.

σθησόμεθα τοῖς ῥηθείσι, στοχαζόμενοι τῆς συμ-
 69 μετρίας, περὶ δὲ [τῶν] Λαπιθῶν καὶ Κενταύρων
 ἐν μέρει διέξιμεν. Ὀκεανοῦ καὶ Τηθύος κατὰ τοὺς
 μύθους παῖδες ἐγένοντο πλείους ποταμῶν ἐπάνυμοι,
 ἐν οἷς καὶ Πηνειός, ἀφ' οὗ συνέβη τὸν ἐν Θετταλίᾳ 314
 Πηνειὸν ὀνομασθῆναι. οὗτος δὲ μίγεις νύμφῃ τῇ 6
 προσαγορευομένῃ Κρεοῦσῃ παῖδας ἐγέννησεν Ὑφέα
 καὶ Στίλβην, ἣ μίγεις Ἀπόλλων Λαπίθην καὶ Κέν-
 2 ταυρον ἐγέννησε. καὶ τούτων Λαπίθης μὲν κατοικῶν
 περὶ τὸν Πηνειὸν ποταμὸν ἐβασίλευσε τῶν τόπων 10
 τούτων, γήμας δὲ Ὀρσινόμην τὴν Εὐρυνόμου ἐγέν-
 νησεν υἱοὺς δύο, Φόρβαντα καὶ Περίφαντα. οὗτοι
 μὲν οὖν ἐνταῦθα ἐβασίλευσαν, οἱ δὲ σύμπαντες
 λαοὶ ἀπὸ Λαπίθου Λαπίθαι προσηγορεύθησαν. τῶν
 δ' υἱῶν τῶν Λαπίθου Φόρβας μὲν εἰς Ὀλενον παρ- 15
 ἦλθεν, ἐξ ἧς μεταπεμφάμενος αὐτὸν Ἀλέκτωρ ὁ τῆς
 Ἥλειας βασιλεὺς βοηθόν, φοβούμενος τὴν Πέλοπος
 3 δυναστείαν, τῆς ἐν Ἥλιδι βασιλείας μετέδωκεν· ἐκ
 δὲ Φόρβαντος ὑπῆρξαν υἱοὶ δύο, Αἰγεὺς καὶ Ἄκτωρ,
 οἱ τὴν Ἥλειαν βασιλείαν παραλαβόντες. ὁ δ' ἑτερος 20
 τῶν Λαπίθου παίδων Περίφας γήμας Ἀστυάγειαν
 τὴν Ὑφέως ἐγέννησεν ὀκτὼ παῖδας, ὧν ἦν πρεσβύ-
 τατος Ἀντίων, ὃς μίγεις Περιμήλα τῇ Ἀμυθάονος
 ἐγέννησεν Ἰξίονα. οὗτος δ', ὥς φασιν, ὑποσχόμενος
 ἔδνα πολλὰ δώσειν Ἥιονεϊ ἔργῃ τὴν Ἥιονέως 25
 4 θυγατέρα Δίαν, ἐξ ἧς ἐγέννησε Πειρίθουν. ἔπειθ'
 ὁ μὲν Ἰξίων οὐκ ἀπέδωκε τὰ ἔδνα τῇ γυναικί, ὁ

2 τῶν om. DM 11 εὐρυνόμην τὴν ἀρσινόου D 15
 δ' υἱῶν] υἱῶν δὲ vulg. 21 Ἀστυάγειαν CF 25 Ἡιονεϊ
 codices (ut infra), Διόνει Cobet 26 δεῖαν D 27 τῇ

δ' Ἡιονεύς τὰς ἵππους ἀντὶ τούτων ἡνεχύρασεν.
 ὁ δ' Ἴξίον τὸν Ἡιονέα μετεπέμψατο ἐπαγγελλόμενος
 πάντα ὑπακούσεσθαι, καὶ τὸν Ἡιονέα παραγενόμενον
 ἔβαλεν εἰς βόθρον πυρὸς μεστόν. διὰ δὲ τὸ μέγεθος
 5 τῆς παρανομίας μηδένα βούλεσθαι καθ᾽ αὐραὶ τὸν
 φόνον. τέλος δ' ὑπὸ τοῦ Διὸς κατὰ τοὺς μύθους
 ἀγνισθεῖς, ἡράσθη μὲν τῆς Ἥρας καὶ κατετόλμησεν
 ὑπὲρ συνουσίας λόγους ποιεῖσθαι. ἔπειτα τὸν μὲν 5
 Δία εἰδωλον ποιήσαντα τῆς Ἥρας νεφέλην ἐξαπο-
 10 στείλαι, τὸν δὲ Ἴξίονα τῇ νεφέλῃ μιγέντα γεννῆσαι
 τοὺς ὀνομαζομένους Κενταύρους ἀνθρωποφυνεῖς.
 τέλος δὲ μυθολογοῦσι τὸν Ἴξίονα διὰ τὸ μέγεθος
 τῶν ἡμαρτημένων ὑπὸ Διὸς εἰς τροχὸν ἐνδεσθῆναι,
 καὶ τελεντήσαντα τὴν τιμωρίαν ἔχειν αἰώνιον. τοὺς 70
 15 δὲ Κενταύρους τινὲς μὲν φασιν ἐν τῷ Πηλῷ τρα-
 φῆναι ὑπὸ Νυμφῶν, ἀνδρωθέντας δὲ καὶ μιγέντας
 ἵπποις θηλείαις γεννῆσαι τοὺς ὀνομαζομένους διφυνεῖς
 Ἴπποκενταύρους· τινὲς δὲ λέγουσι τοὺς ἐκ Νεφέλης
 καὶ Ἴξίονος γεννηθέντας Κενταύρους πρῶτους ἱπ-
 20 πεύειν ἐπιχειρήσαντας Ἴπποκενταύρους ὀνομάσθαι
 καὶ εἰς πλάσμα μύθον καταταχθῆναι ὥς διφυνεῖς
 ὄντας. φασὶ δὲ τούτους ὥς συγγενεῖς ὑπάρχοντας 2
 ἀπαιτῆσαι τὸν Πειρίθουν τὸ μέρος τῆς πατρῷας
 315 ἀρχῆς· οὐκ ἀποδιδόντος δὲ τοῦ Πειρίθου πόλεμον
 25 ἐξενεγκεῖν πρὸς αὐτόν τε καὶ τοὺς Λαπίδας. ὅστε- 3
 ρον δὲ διαλυθέντων αὐτῶν Πειρίθους μὲν γήμας
 Ἴπποδάμειαν τὴν Βούτου, καὶ καλέσαντος εἰς τοὺς

γυναικὶ del. Cobet 2 ἐπαγγελλόμενος πάντα om. D 3 ἐπα-
 κούσεσθαι D 5 βούλεσθαι] δύνασθαι C 21 καταχθῆναι II
 27 τῆς] τοῦ vulg. Βούτου Palmer, βύστου codices.

- γάμους τὸν τε Θησέα καὶ τοὺς Κενταύρους, φασὶ
 μεθυσοθέντας ἐπιβαλέσθαι ταῖς κεκλημέναις γυναῖξιν
 καὶ βιά μίσγεσθαι, διὰ δὲ τὴν παρανομίαν τὸν τε
 Θησέα καὶ τοὺς Λαπίδας παροξυνθέντας οὐκ ὀλί-
 γους μὲν ἀνελεῖν, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς ⁵
⁴ πόλεως. διὰ δὲ ταύτην τὴν αἰτίαν τῶν Κενταύρων
 πανδημεὶ στρατευσάντων ἐπὶ τοὺς Λαπίδας καὶ πολ-
 λούς ἀνελόντων, τοὺς ὑπολειφθέντας φυγεῖν εἰς
 Φολόην τῆς Ἀρκαδίας, τέλος δ' εἰς Μαλέαν ἐκπε-
 σόντας ἐνταῦθα κατοικῆσαι. τοὺς δὲ Κενταύρους ¹⁰
 μετεωρισθέντας τοῖς προτερήμασι, καὶ ὀρμωμένους
 ἐκ τῆς Φολόης, λήξεσθαι τοὺς παριόντας τῶν Ἑλ-
 λήνων καὶ πολλοὺς τῶν περιοίκων ἀναιρεῖν.
- 71 Τούτων δ' ἡμῖν διενκρινημένων πειρασόμεθα
 διελεθεῖν περὶ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ. ¹⁵
 μυθολογοῦσι τοίνυν Ἀσκληπιδὸν Ἀπόλλωνος υἱὸν
 ὑπάρχειν καὶ Κορωνίδος, φύσει δὲ καὶ ἀρχινόα
 διενεργόντα ζηλῶσαι τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην, καὶ
 πολλὰ τῶν συντεινόντων πρὸς ὑγίειαν ἀνθρώπων
 ἐξευρεῖν. ἐπὶ τοσοῦτο δὲ προβῆναι τῇ δόξῃ ὥστε ²⁰
 πολλοὺς τῶν ἀπεγνωσμένων ἀρρώστων παραδόξως
 θεραπεύειν, καὶ διὰ τοῦτο πολλοὺς δοκεῖν τῶν τε-
² λευτετηκότων ποιεῖν πάλιν ζῶντας. διὸ καὶ τὸν
 μὲν Ἀἰδὼν μυθολογοῦσιν ἐγκαλοῦντα τῷ Ἀσκληπιῷ
 κατηγορίαν αὐτοῦ ποιήσασθαι πρὸς τὸν Δία ὥς τῆς ²⁵
 ἐπαρχίας αὐτοῦ ταπεινουμένης· ἐλάττους γὰρ αἰεὶ
 γίνεσθαι τοὺς τετελευτηκότας, θεραπευομένους ὑπὸ

⁵ ἐκ om. CF ⁹ Φολόην] φολόην ἐνεὸν G, Φενεὸν
 Eich. τέλος Wurm, τινὰς D, τινὲς Π ἐκπεσόντες ἐκεῖ
 κατήκησαν Π ²⁶ αἰεὶ om. D.

τοῦ Ἀσκληπιοῦ. καὶ τὸν μὲν Δία παροξυνθέντα 3
 [καὶ] κεραυνώσαντα τὸν Ἀσκληπιὸν διαφθεῖραι, τὸν
 δ' Ἀπόλλωνα διὰ τὴν ἀναίρεσιν τούτου παροξυνθέντα
 φρονεῦσαι τοὺς τὸν κεραυνὸν τῷ Διὶ κατασκευάσαν-
 5 τας Κύκλωπας· ἐπὶ δὲ τῇ τούτων τελευτῇ παροξυν-
 θέντα τὸν Δία προστάξαι τῷ Ἀπόλλωνι θητεῦσαι
 παρ' ἀνθρώπων, καὶ ταύτην τιμωρίαν λαβεῖν παρ'
 αὐτοῦ τῶν ἐγκλημάτων. Ἀσκληπιοῦ δέ φασι γενο- 4
 μένους υἱοὺς Μαχάονα καὶ Ποδαλείριον, καὶ τὴν
 10 τέχνην ἐκπονήσαντας, ἐπὶ Τροίαν συστρατεῦσαι τοῖς
 περὶ τὸν Ἀγαμέμνονα· κατὰ δὲ τὸν πόλεμον μεγά-
 λας χρείας αὐτοὺς παρασχέσθαι τοῖς Ἑλλήσι, θερα-
 πεύοντας ἐμπειρότατα τοὺς τιτρωσκομένους, καὶ
 διὰ τὰς εὐεργεσίας ταύτας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων μεγά-
 15 λης τυχεῖν δόξης· ἀτελεῖς δ' αὐτοὺς ἀφεῖναι τῶν
 316 κατὰ τὰς μάχας κινδύνων καὶ τῶν ἄλλων λειτουρ-
 γιῶν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐν τῷ θεραπεύειν
 εὐχρηστίας.

Περὶ μὲν οὖν Ἀσκληπιοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ
 20 τοῖς φηθεῖσιν ἀρκεσθῆσόμεθα, περὶ δὲ τῶν Ἀσωποῦ 72
 θρυγατέρων καὶ τῶν Αἰακῶ γενομένων υἱῶν νῦν
 διέξιμεν. Ὁκεανοῦ καὶ Τηθύος κατὰ τοὺς μύθους
 ἐγένοντο παῖδες ἄλλοι τε πλείους ἐπώνυμοι ποτα-
 μῶν, ἐν οἷς ὑπάρχει Πηνειὸν καὶ Ἀσωπόν. Πηνειὸς
 25 μὲν οὖν κατοικήσας περὶ τὴν νῦν οὖσαν Θετταλίαν
 ἐπώνυμον ἑαυτοῦ τὸν προειρημένον ποταμὸν ἐποίη-

1 τοῦ om. D 2 καὶ κεραυνώσαντα τ. Α. διαφθεῖραι]
 κεραυνῶσαι τ. Α. καὶ διαφθεῖραι EG; Δία παροξυνθέντα
 κεραυνῶν βαλόντα αὐτὸν διαφθεῖραι Eus. pr. ev. II 2, 34
 4 κατασκευάζοντας CF 7 ταύτην] τὴν add. vulg. 12
 παρέχεσθαι D 23 ἄλλοι τε del. Dind. (c. 69, 1).

σεν· Ἀσωπὸς δ' ἐν Φλιοῦντι κατοικήσας ἔγρημε Μετ-
 ὤπην τὴν Λάδωνος, ἐξ ἧς ἐγένοντο δύο μὲν υἱοί,
 Πελασγὸς καὶ Ἰσμηνός, θυγατέρες δὲ δώδεκα, Κόρ-
 κυρα καὶ Σαλαμῖς, ἔτι δ' Αἰγίνα καὶ Πειρώνη καὶ
 Κλεώνη, πρὸς δὲ ταύταις Θήβη τε καὶ Τάναγρα ⁵
 καὶ Θέσπεια καὶ Ἀσωπῖς, ἔτι δὲ Σινώπη, πρὸς δὲ
² ταύταις Ὀρνία καὶ Χαλκίς. τούτων δ' Ἰσμηνὸς μὲν
 εἰς Βοιωτίαν ἐλθὼν κατῴκησε περὶ τὸν ποταμὸν
 τὸν ἀπ' ἐκείνου τὴν ὁμωνυμίαν λαβόντα, τῶν δὲ
 θυγατέρων Σινώπη μὲν ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἀρπαγείσα ¹⁰
 ἀπηνέχθη πρὸς τοῦτον τὸν τόπον οὗ νῦν ἐστίν ἡ
 ἀπ' ἐκείνης ὀνομασθεῖσα πόλις Σινώπη· ἐκ δὲ ταύ-
 τῆς καὶ Ἀπόλλωνος γενόμενος υἱὸς Σύρος ἐβασί-
³ λευσε τῶν ἀπ' ἐκείνου Σύρων ὀνομασθέντων. Κόρ-
 κυρα δ' ὑπὸ Ποσειδῶνος ἀπηνέχθη εἰς νῆσον τὴν ¹⁵
 ἀπ' ἐκείνης Κόρκυραν ὀνομαζομένην· ἐκ ταύτης δὲ
 καὶ Ποσειδῶνος ἐγένετο Φαίλαξ, ἀφ' οὗ τοὺς Φαίλα-
⁴ κας συνέβη τυχεῖν ταύτης τῆς προσηγορίας. Φαίλακος
 δ' ἐγένετο Ἀλκίνοος ὁ τὸν Ὀδυσσεά καταγαγὼν εἰς
 τὴν Ἰθάκην. Σαλαμῖς δ' ὑπὸ Ποσειδῶνος ἀρπαγείσα ²⁰
 ἐκομίσθη εἰς τὴν ἀπ' αὐτῆς νῆσον Σαλαμῖνα προσ-
 αγορευθεῖσαν· αὕτη δὲ μίγείσα Ποσειδῶνι Κυχρέα
 ἐγέννησεν, ὃς βασιλεύσας τῆς νήσου ταύτης καὶ
 γενόμενος ἐπιφανὴς ἀπέκτεινεν ὄφιν ὑπερφυῆ τὸ
⁵ μέγεθος καὶ λυμαινόμενον τοὺς ἐγχωρίους. Αἰγίνα ²⁵
 δ' ἐκ Φλιοῦντος ὑπὸ Λιδὸς ἀρπαγείσα εἰς νῆσον
 ἀπεκομίσθη τὴν ἀπ' ἐκείνης Αἰγίναν ὀνομασθεῖσαν,

4 σαλαμῖν D 5 τέναγρα D 6 Θέσπεια cod. 7 Οἶνια II
 11 πρὸς] εἰς D τόπον] πόντον D¹ 13 υἱὸς om. II 16 ὀνο-
 μασθεῖσαν CF 22 Κεγχρέα codices, corr. Wess.

ἐν ταύτῃ δὲ Αἰὼ μίγνυσα ἐτέκνωσεν Αἰακόν, ὃς
 ἐβασίλευσε τῆς νήσου. τούτου δ' ἐγένοντο υἱοὶ 6
 Πηλεὺς καὶ Τελαμών. τούτων δὲ Πηλεὺς δίσκῳ
 βαλὼν ἀπέκτεινεν ἀκουσίως Φῶκον δημοπάτριον
 5 ἀδελφόν, ἐξ ἄλλης δὲ μητρὸς γεγεννημένον. διὰ δὲ
 τὸν φόνον Πηλεὺς ὑπὸ τοῦ πατρὸς φυγαδευθεὶς
 ἔφυγε τῆς νῦν Θετταλίας καλουμένης εἰς Φθίαν,
 καὶ καθαρθεὶς ὑπὸ Ἄκτορος τοῦ βασιλέως διεδέξατο
 817 τὴν βασιλείαν, ἕπαιδος ὄντος τοῦ Ἄκτορος. ἐκ δὲ
 10 Πηλέως καὶ Θέτιδος γενόμενος Ἀχιλλεὺς ἐστράτευσε
 μετ' Ἀγαμέμνονος εἰς Τροίαν. Τελαμῶν δὲ φυγὼν
 ἐξ Αἰγίνης κατήντησεν εἰς Σαλαμῖνα, καὶ γήμας
 Κυχρέως τοῦ βασιλέως τῶν Σαλαμινίων θυγατέρα
 Γλαύκην ἐβασίλευσε τῆς νήσου. τῆς δὲ γυναικὸς
 15 Γλαύκης ἀποθανούσης ἔγημεν ἐξ Ἀθηναίων Ἐρίβοιαν
 τὴν Ἀλάθου, ἐξ ἧς ἐγέννησεν Αἶαντα τὸν ἐπὶ
 Τροίαν στρατεύσαντα.

Τούτων δ' ἡμῖν διενκρινημένων πειρασόμεθα 73
 διελθεῖν περὶ Πέλοπος καὶ Ταντάλου καὶ Οἰνομάου·
 20 ἀναγκαῖον δὲ τοῖς χρόνοις προσαναδραμόντας ἡμᾶς
 ἀπ' ἀρχῆς ἐν κεφαλαίοις ἅπαντα διελθεῖν. κατὰ γὰρ
 τὴν Πελοπόννησον ἐν πόλει Πίσῃ Ἀρῆς Ἀρπίνῃ τῇ
 Ἀσσωποῦ θυγατρὶ μίγνυς ἐγέννησεν Οἰνόμαον. οὗτος 2
 δὲ θυγατέρα μονογενῇ γεννήσας ὠνόμασεν Ἰπποδά-
 25 μειαν. χρηστηριαζομένη δ' αὐτῇ περὶ τῆς τελευτῆς
 ἔχρησεν ὁ θεὸς τότε τελευτήσῃ αὐτὴν ὅταν ἡ
 θυγάτηρ Ἰπποδάμεια συνοικήσῃ. εὐλαβούμενον οὖν

5 ἐξ . . . γεγεννημένον om. D διὰ δὲ τὸν] δὴ διὰ
 τὸν D 13 Κεγχρέως vulg. 22 πείσῃ D, πείσῃ F (ut
 infra) ἀργίῃ D 25 τῆς om. D.

αὐτὸν περὶ τοῦ γάμου τῆς θυγατρὸς κρῖναι ταύτην
 παρθένον διαφυλάττειν, ὑπολαμβάνοντα μόνως οὕτως
 8 ἐκφεύξεσθαι τὸν κίνδυνον. διόπερ πολλῶν μνη-
 στενομένων τὴν κόρην, ἄθλον προστίθει τοῖς βου-
 λομένοις αὐτὴν γῆμαι τοιοῦτον· ἔδει τὸν μὲν ἡττη- 5
 θέντα τελευτῆσαι, τὸν δ' ἐπιτυχόντα γαμεῖν τὴν
 κόρην. ὑπεστήσατο δ' ἱπποδρομίαν ἀπὸ τῆς Πίσσης
 μέχρι τοῦ κατὰ Κόρινθον Ἰσθμοῦ πρὸς τὸν βωμὸν
 τοῦ Ποσειδῶνος, τὴν δ' ἄφρουν τῶν ἵππων ἐποίησε
 4 τοιαύτην. ὁ μὲν Οἰνόμαος ἔθνε κρῖον τῷ Δίῳ, ὁ 10
 δὲ μνηστευόμενος ἑξώρμα τέθριππον ἐλαύνων ἄρμα·
 ἀγισθέντων δὲ τῶν ἱερῶν, τότε ἔρχεσθαι τοῦ δρό-
 μου τὸν Οἰνόμαον καὶ διώκειν τὸν μνηστῆρα, ἔχοντα
 δόρυ καὶ ἡνίοχον τὸν Μυρτίλον· εἰ δ' ἐφίκοιτο
 καταλαβεῖν τὸ διωκόμενον ἄρμα, τύπτειν τῷ δόρατι 15
 καὶ διαφθεῖρειν τὸν μνηστῆρα. τοῦτ' ὅτε τῷ τρόπῳ
 τοὺς αἰὲ μνηστευομένους καταλαμβάνων διὰ τὴν
 5 ὀξύτητα τῶν ἵππων πολλοὺς ἀνῆρει. Πέλοψ δ' ὁ
 Ταυτάλου καταντήσας εἰς Πίσσαν, καὶ θεασάμενος
 τὴν Ἱπποδάμειαν, ἐπεθύμησε τοῦ γάμου· φθείρας 20
 δὲ τὸν ἡνίοχον τοῦ Οἰνομάου Μυρτίλον, καὶ λαβὼν
 συνεργὸν πρὸς τὴν νίκην, ἔφθασε παραγενόμενος
 ἐπὶ τὸν Ἰσθμὸν πρὸς τὸν τοῦ Ποσειδῶνος βωμόν.
 6 ὁ δ' Οἰνόμαος τὸ λόγιον τετελέσθαι νομίζων, καὶ
 διὰ τὴν λύπην ἀθυμήσας, αὐτὸν ἐκ τοῦ ξῆν μετέ- 25
 στησε. τοῦτ' ὅτε τῷ τρόπῳ Πέλοψ γήμας τὴν
 Ἱπποδάμειαν παρέλαβε τὴν ἐν Πίσσῃ βασιλείαν, καὶ
 διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ σύνεσιν αἰὲ μᾶλλον αὐξόμενος

2 ὑπολαβόντα II 23 ἐπὶ] πρὸς D πρὸς] ἐπὶ D
 27 καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν om. D 28 συνέσει D.

318 τοὺς πλείστους τῶν κατὰ τὴν Πελοπόννησον οἰκούν-
των προσηγάγετο, καὶ τὴν χώραν ἀφ' ἑαυτοῦ Πελο-
πόννησον προσηγόρευσεν.

Ἐπεὶ δὲ Πέλοπος ἐμνήσθημεν, ἀναγκαῖόν ἐστι 74
5 καὶ περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ταντάλου διελθεῖν, ἵνα
μηδὲν τῶν ἀκοῆς ἀξίων παραλίπωμεν. Τάνταλος
Διὸς μὲν ἦν υἱός, πλούτῳ δὲ καὶ δόξῃ διαφέρων
κατῴκει τῆς Ἀσίας περὶ τὴν νῦν ὀνομαζομένην
Παφλαγονίαν. διὰ δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ πατρὸς Διὸς
10 εὐγένειαν, ὥς φασι, φίλος ἐγένετο τῶν θεῶν ἐπὶ
πλέον. ὕστερον δὲ τὴν εὐτυχίαν οὐ φέρων ἀνθρῶ- 2
πίνως, καὶ μετασχὼν κοινῆς τραπέζης καὶ πάσης
παρρησίας, ἀπήγγελλε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παρὰ τοῖς
ἀθανάτοις ἀπόρρητα. δι' ἣν αἰτίαν καὶ ζῶν ἔκο-
15 λάσθη καὶ τελευτήσας αἰωνίου κατὰ τοὺς μύθους
τιμωρίας ἡξιώθη, καταταχθεὶς εἰς τοὺς ἀσεβεῖς.
τούτου δ' ἐγένετο Πέλοψ υἱὸς καὶ Νιόβη θυγάτηρ· 3
αὕτη δ' ἐγέννησεν υἱοὺς ἑπτὰ καὶ θυγατέρας τὰς
ἰσας [εὐπρεπείᾳ διαφερούσας]. ἐπὶ δὲ τῷ πλήθει
20 τῶν τέκνων μέγα φρουαττομένη πλεονάκεις ἔκαυχᾶτο
καὶ τῆς Αἰητοῦς ἑαυτὴν εὐτεκνοτέρα ἀπεφαίνετο.
εἰδ' ἣ μὲν Αἰητῶ κατὰ τοὺς μύθους χολωσαμένη
προσέταξε τῷ μὲν Ἀπόλλωνι κατατοξεῦσαι τοὺς
υἱοὺς τῆς Νιόβης, τῇ δ' Ἀρτέμιδι τὰς θυγατέρας.
25 τούτων δ' ὑπακουσάντων τῇ μητρὶ καὶ κατὰ τὸν
αὐτὸν καιρὸν κατατοξευσάντων τὰ τέκνα τῆς Νιόβης,

4 ἐπειδὴ δὲ CF 6 παραλείπωμεν libri, corr. Bekker
7 μὲν Διὸς vulg. 16 καταχθεὶς libri, corr. Dind. 17
θυγάτηρ Νιόβη D 19 εὐπρεπείᾳ διαφερούσας om. D
20 μεγάλα D 25 κατὰ . . καιρὸν om. D.

συνέβη τὴν προειρημένην ὕφ' ἓνα καιρὸν ὀξέως
 4 ἔμα εὐτεκνον καὶ ἄτεκνον γενέσθαι. ἐπεὶ δὲ ὁ
 Τάνταλος μισηθεὶς ὑπὸ τῶν θεῶν ἐξέπεσεν ἐκ τῆς
 Παφλαγονίας ὑπὸ Ἴλου τοῦ Τρωός, ἀναγκαῖόν ἐστι
 καὶ τὰ περὶ τὸν Ἴλον καὶ τοὺς προγόνους αὐτοῦ 5
 διελθεῖν.

75 Τῆς Τρωάδος χώρας πρῶτος ἐβασίλευσε Τεϋ-
 κρος, υἱὸς δὲν Σκαμάνδρου τοῦ ποταμοῦ καὶ Ἰδαίας
 νύμφης, ἀνὴρ ἐπιφανής, καὶ τοὺς λαοὺς ἀφ' ἑαυτοῦ
 Τεύκρους προσηγόρευσε. Τεύκρου δ' ἐγένετο θυγά- 10
 τηρ Βάτεια· ταύτην δὲ Δάρδανος ὁ Διὸς γήμας,
 καὶ τὴν βασιλείαν διαδεξάμενος, τοὺς μὲν λαοὺς
 ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασε Δαρδάνους, πόλιν δ' οἰκίσας
 2 ἐπὶ θαλάττης ὠνόμασεν ἀφ' ἑαυτοῦ Δαρδάνον. τού-
 του δ' Ἐριχθόνιος υἱὸς γενόμενος εὐδαιμονία καὶ 15
 πλοῦτῳ πολὺ διήνεγκε· περὶ οὗ καὶ ὁ ποιητῆς
 Ὅμηρός φησι,

ὃς δὴ ἀφνειότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·
 τοῦ τρισχίλιαι ἵπποι ἔλος κάτα βουκολέοντο.

3 Ἐριχθονίου δ' υἱὸς γενόμενος Τρῶς τοὺς λαοὺς 20
 ὠνόμασεν ἀφ' ἑαυτοῦ Τρῶας. τούτου δ' ἐγένοντο
 τρεῖς υἱοί, Ἴλος, Ἀσδάρακος, Γανυμήδης. Ἴλος μὲν
 οὖν ᾤκισεν ἐν πεδίῳ πόλιν ἐπιφανεστάτην τῶν ἐν 319
 τῇ Τρωάδι, Ἴλιον ἀφ' ἑαυτοῦ θέμενος τὴν προσ-
 4 ἡγορίαν. Ἴλου δὲ γενόμενος υἱὸς Λαομέδων Τιθωνὸν 25
 καὶ Πριάμον ἐγέννησεν· ὧν Τιθωνὸς μὲν στρατεύ-
 σας εἰς τὰ πρὸς ἕω μέρη τῆς Ἀσίας καὶ διατελεῖας

3 ἐκ] μὲν ἀπὸ D τῆς om. II 18 θνητῶν] πάν-
 των D 24 τῇ om. D.

ἕως Αἰθιοπίας ἐμυθολογήθη ἐξ Ἡοῦς τεκνωσάσαι
 Μέμνονα τὸν τοῖς Τρωσὶ βοηθήσαντα καὶ ὑπ'
 Ἀχιλλέως ἀναιρεθέντα, Πρίαμος δ' Ἐκάβην γήμας
 σὺν ἄλλοις πλείοσιν υἱοῖς ἐγέννησεν Ἔκτορα τὸν
 5 ἐπισημότατον γενόμενον ἐν τῷ Τρωικῷ πολέμῳ.
 Ἀσδάρακος δὲ Δαρδάνων βασιλεύσας Κάπνυ ἐγέν- 5
 νησεν, ἐξ οὗ τεκνωθεὶς Ἀγχίσης ἐξ Ἀφροδίτης
 Αἰνείαν ἐγέννησε τὸν ἐπιφανέστατον τῶν Τρώων.
 Γανυμήδης δὲ τῶν ἀπάντων εὐπρεπέϊα διαφέρων
 10 ὑπὸ τῶν θεῶν ἀνηρπάγη τῷ Διὶ οἰνοχοεῖν.

Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων πειρασόμεθα 6
 διεξιέναι περὶ Δαιδάλου καὶ Μινωταύρου καὶ τῆς
 Μίνως στρατείας εἰς Σικελίαν ἐπὶ Κώκαλον τὸν
 βασιλέα. Δαίδαλος ἦν τὸ μὲν γένος Ἀθηναῖος, εἰς 76
 15 τῶν Ἐρεχθιδῶν ὀνομαζόμενος· ἦν γὰρ υἱὸς Μη-
 τίονος τοῦ Εὐπαλάμου τοῦ Ἐρεχθίδεως· φῦσει δὲ
 πολλὸ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ὑπεραίρων ἐξήλωσε τὰ
 τε περὶ τὴν τεκτονικὴν τέχνην καὶ τὴν τῶν ἀγαλ-
 μάτων κατασκευὴν καὶ λιθοουργίαν. εὐρετὴς δὲ γενό-
 20 μενος πολλῶν τῶν συνεργούντων εἰς τὴν τέχνην,
 κατεσκεύασεν ἔργα θαυμαζόμενα κατὰ πολλοὺς τό-
 πους τῆς οἰκουμένης. κατὰ δὲ τὴν τῶν ἀγαλμάτων 2
 κατασκευὴν τοσοῦτο τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων διή-
 νεγκεν ὥστε τοὺς μεταγενεστέρους μυθολογῆσαι περὶ
 25 αὐτοῦ διότι τὰ κατασκευαζόμενα τῶν ἀγαλμάτων
 ὁμοιότατα τοῖς ἐμψύχοις ὑπάρχει· βλέπειν τε γὰρ
 αὐτὰ καὶ περιπατεῖν, καὶ καθόλου τηρεῖν τὴν τοῦ

1 ἕως] ἕως τῆς D ἐξ Dind., μὲν ἐξ cod. 6 βασιλεὺς CF
 8 ἐγέννησε] ἐτέκνωσεν D 14 ἦν om. D 15 ἦν γὰρ
 om. FM 17 ὑπερβαίνων CF 26 ὑπάρχειν CF.

ὅλου σώματος διάθεσιν, ὥστε δοκεῖν εἶναι τὸ κατα-
 3 σκευασθὲν ἔμφυχον ζῷον. πρῶτος δ' ὀμματώσας
 καὶ διαβεβηκότα τὰ σκέλη ποιήσας, ἔτι δὲ τὰς χεῖρας
 διατεταμένως ποιῶν, εἰκότως ἐθαυμάζετο παρὰ τοῖς
 ἀνθρώποις· οἱ γὰρ πρὸ τούτου τεχνῖται κατεσκεύ- 5
 αζον τὰ ἀγάλματα τοῖς μὲν ὄμμασι μεμυκότα, τὰς
 δὲ χεῖρας ἔχοντα καθειμένως καὶ ταῖς πλευραῖς
 4 κεκολλημένως. ὁ δ' οὖν Δαίδαλος κατὰ τὴν φιλο-
 τεχνίαν θαυμαζόμενος ἐφυγεν ἐκ τῆς πατρίδος,
 καταδικασθεὶς ἐπὶ φόνῳ διὰ τοιαύτας αἰτίας. τῆς 10
 ἀδελφῆς τῆς Δαιδάλου γενόμενος υἱὸς Τάλως ἐπαι-
 5 δεύετο παρὰ Δαιδάλῳ, παῖς ὢν τὴν ἡλικίαν· εὐφύ-
 ἐστερος δ' ὢν τοῦ διδασκάλου τὸν τε κεραμευτικὸν
 τροχὸν εὗρε καὶ σιαγόνι περιτυχῶν ὕφους, καὶ
 ταύτῃ ξυλήφιον μικρὸν διαπρίσας, ἐμμήσατο τὴν 320
 τραχύτητα τῶν ὀδόντων· διόπερ κατασκευασάμενος 16
 ἐκ σιδήρου πρίονα, καὶ διὰ τούτου πρίζων τὴν ἐν
 τοῖς ἔργοις ξυλὴν ὕλην, ἔδοξεν εὐχρηστον εὐρη-
 κέναι μέγα πρὸς τὴν τεκτονικὴν τέχνην. ὁμοίως
 δὲ καὶ τὸν τόρνον εὐρὼν καὶ ἑτερά τινα φιλοτεχνή- 20
 6 ματα, δόξαν ἀπηνέγκατο μεγάλην. ὁ δὲ Δαίδαλος
 φθονήσας τῷ παιδί, καὶ νομίζων αὐτὸν πολὺ τῇ
 δόξῃ προέξειν τοῦ διδασκάλου, τὸν παῖδα ἐδόλο-
 φόνησε. θάπτων δ' αὐτὸν καὶ περικατάληπτος γενό-
 μενος, ἐπηρωτήθη τίνα θάπτει, καὶ ἔφησεν ὄφιν 25
 καταχωννύειν. θαυμάσαι δ' ἔν τις τὸ παράδοξον,
 ὅτι διὰ τὸ ζῷον ἐξ οὗ τοῦ πρίονος ἐνεθυμήθη τὴν

4 ποιῶν f. del. 11 τῆς] τοῦ F 15 ξυλήφιον CF
 22 νομίσας CF 27 διὰ om. F διὰ τοῦ ζῴου Eichstädt;
 del. Hertlein.

κατασκευήν, διὰ τούτου καὶ τοῦ φόνου τὴν ἐπί-
 γνωσιν συνέβη γενέσθαι. κατηγορηθεὶς δὲ καὶ κατα- 7
 δικασθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀρειοπαγιδῶν φόνου, τὸ μὲν
 πρῶτον ἐφυγεν εἰς ἓνα τῶν κατὰ τὴν Ἀττικὴν δή-
 5 μων, ἐν ᾧ τοὺς κατοικοῦντας ἀπ' ἐκείνου Δαιδα-
 λίδας ὀνομασθῆναι. μετὰ δὲ ταῦτα διαδράς εἰς 77
 Κρήτην, καὶ διὰ τὴν ἐν τῇ τέχνῃ δόξαν θαυμαζό-
 μενος, φίλος ἐγένετο Μίνωος τοῦ βασιλέως. κατὰ
 δὲ τὸν παραδεδομένον μῦθον Πασιφάης τῆς Μί-
 10 νωος γυναικὸς ἐρασθείσης τοῦ ταύρου, μηχανήμα
 ποιήσας ὁμοιωμένον βοῖ συνήργησε τῇ Πασιφάῃ
 πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν. μυθολογοῦσι γὰρ πρὸ τοῦ 2
 τῶν τῶν χρόνων Μίνοα κατ' ἐνιαυτὸν συνήθως
 καθιεροῦν τὸν κάλλιστον τῶν γινομένων ταύρων
 15 τῷ Ποσειδῶνι καὶ θύειν τοῦτον τῷ θεῷ· γενο-
 μένου δὲ τότε ταύρου κάλλει διαφέροντος ἑτερον
 τῶν ἡττόνων ταύρων θῦσαι· τὸν δὲ Ποσειδῶνα
 μηνίσαντα τῷ Μίνῳ ποιῆσαι τὴν γυναικα αὐτοῦ
 Πασιφάην ἐρασθῆναι τοῦ ταύρου. διὰ δὲ τῆς τοῦ 3
 20 του φιλοτεχνίας τὴν Πασιφάην μιγείσαν τῷ ταύρῳ
 γεννῆσαι τὸν μυθολογούμενον Μινώταυρον. τοῦ-
 τον δὲ φασι διφυῆ γεγονέναι, καὶ τὰ μὲν ἀνώτερα
 μέρη τοῦ σώματος ἔχει τῶν ὤμων ἔχει ταύρου, τὰ
 δὲ λοιπὰ ἀνθρώπου. τῷ δὲ τέρατι τούτῳ πρὸς 4
 25 διατροφὴν λέγεται κατασκευάσαι Δαίδαλον λαβύ-
 ρινθον, τὰς διεξόδους σκολιάς ἔχοντα καὶ τοῖς ἀπεί-
 ροις δυσσευρέτους, ἐν ᾧ τρεφόμενον τὸν Μινώταυ-
 ρον τοὺς ἐξ Ἀθηνῶν ἀποστελλομένους ἐπὶ κόρους

4 ἓνα] τῶν II 6 εἰς] εἰς τὴν vulg. 17 ταύρων]
 τότε add. D 25 διατριβὴν fort.

καὶ κόρας [ἐπὶ] κατεσθλῆιν, περὶ ὧν προειρήκαμεν.
 5 τὸν οὖν Δαίδαλον πυθόμενον τὴν ἀπειλὴν τοῦ
 Μίνωος διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς βοῆς φασὶ φοβη-
 θέντα τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως ἐκ τῆς Κρήτης ἐκ-
 πλεῦσαι, συνεργούσης τῆς Πασιφάης καὶ πλοῖον 5
 6 δούσης πρὸς τὸν ἐκπλοῦν. μετὰ δὲ τούτου τὸν υἱὸν
 Ἴκαρον φνυγόντα κατενεχθῆναι πρὸς τινα νῆσον πε-
 λαγίαν, πρὸς ἣν τὸν Ἴκαρον παραβόλως ἀποβαίνοντα
 πεσεῖν εἰς θάλατταν καὶ τελευτῆσαι, ἀφ' οὗ καὶ τὸ
 πέλαγος Ἰκάριον ὀνομασθῆναι καὶ τὴν νῆσον Ἰκα- 10
 ρίαν κληθῆναι. τὸν δὲ Δαίδαλον ἐκ τῆς νήσου 321
 ταύτης ἐκπλεύσαντα κατενεχθῆναι τῆς Σικελίας πρὸς
 χώραν ἧς βασιλεύοντα Κώκαλον ἀναλαβεῖν τὸν
 Δαίδαλον, καὶ διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ δόξαν ποιήσα-
 7 σθαι φίλον ἐπὶ πλέον. τινὲς δὲ μυθολογοῦσι, κατὰ 15
 τὴν Κρήτην ἔτι Δαιδάλου διατρίβοντος καὶ ὑπὸ
 τῆς Πασιφάης κρυπτομένου, Μίνωα μὲν τὸν βασι-
 λέα βουλόμενον τιμωρίας ἀξιῶσαι τὸν Δαίδαλον,
 καὶ μὴ δυνάμενον εὐρεῖν, τὰ τε πλοῖα πάντα τὰ
 κατὰ τὴν νῆσον ἐρευνᾶν καὶ χρημάτων πλῆθος 20
 ἐπαγγέλλεσθαι δώσειν τῷ τὸν Δαίδαλον ἀνευρόντι.
 8 ἔνταῦθα τὸν Δαίδαλον ἀπογνόντα τὸν διὰ τῶν
 πλοίων δρασμόν, κατασκευάσαι παραδόξως πτέρυγας
 πεφλοτεχνημένας καὶ διὰ κηροῦ θαυμαστῶς ἡσκη-
 μένας· ἐπιθέντα δὲ ταύτας τῷ τε τοῦ υἱοῦ σώματι 25
 καὶ τῷ ἑαυτοῦ παραδόξως ἐκπετασθῆναι καὶ δια-

1 ἐπὶ om. CD 8 ἦν] ἡ D παραβόλως ἀποβαί-
 νοντα] παραβαίνοντα D 17 κρυπταζόμενον Π 18 τιμω-
 ρίας ἀξιῶσαι] τιμωρῆσαι Π 21 εὐρόντι D 26 διαδράναι
 Dind., διαδράσαι codices (cf. II 28, 8).

δραῖναι τὸ πλησίον τῆς Κρήτης νήσου πέλαγος. καὶ 9
 τὸν μὲν Ἴκαρον διὰ τὴν νεότητα μετέωρον τὴν
 πτήσιν ποιούμενον πεσεῖν εἰς τὸ πέλαγος, τακέντος
 διὰ τὸν ἥλιον τοῦ συνέχοντος τὰς πτέρυγας κηροῦ,
 5 αὐτὸν δὲ παρὰ τὴν θάλατταν πετόμενον καὶ παρ'
 ἑκαστον τέργοντα τὰς πτέρυγας διασωθῆναι παρα-
 δόξως εἰς τὴν Σικελίαν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων εἰ
 καὶ παραδόξός ἐστιν ὁ μῦθος, ὅμως ἐκρίναμεν μὴ
 παραλιπεῖν αὐτόν. Αἰίδαλος δὲ παρὰ τε τῷ Κωκάλῳ 78
 10 καὶ τοῖς Σικανοῖς διέτριψε πλείω χρόνον, θαυμαζό-
 μενος ἐν τῇ κατὰ τὴν τέχνην ὑπερβολῇ. κατεσκεύασε
 δ' ἐν τῇ νήσῳ τάσθι τινα τῶν ἔργων ἃ μέχρι τοῦ
 νῦν διαμένει. πλησίον μὲν γὰρ τῆς Μεγαρίδος
 φιλοτέχνης ἐποίησε τὴν ὀνομαζομένην κολυμβήθραν,
 15 ἐξ ἧς μέγας ποταμὸς εἰς τὴν πλησίον θάλατταν ἐξ-
 ερεύγεται καλούμενος Ἀλαβῶν. κατὰ δὲ τὴν νῦν 2
 Ἀκραγαντίνην ἐν τῷ Καμικῷ καλουμένῳ πόλιν ἐπὶ
 πέτρας οὔσαν πασῶν ὀχυρωτάτην κατεσκεύασε καὶ
 παντελῶς ἐκ βίας ἀνάλωτον· στενὴν γὰρ καὶ σκολιὰν
 20 τὴν ἀνάβασιν αὐτῆς φιλοτεχνήσας ἐποίησε δύνασθαι
 διὰ τριῶν ἢ τεττάρων ἀνθρώπων φυλάττεσθαι.
 διόπερ ὁ Κώκαλος ἐν ταύτῃ ποιήσας τὰ βασίλεια
 καὶ τὰ χρημάτα κατατιθέμενος ἀνάλωτον ἔσχεν αὐτὴν
 διὰ τῆς ἐπινοίας τοῦ τεχνίτου. τρίτον δὲ σπήλαιον 3
 25 κατὰ τὴν Σελινουντίαν χώραν κατεσκεύασεν, ἐν ᾧ
 τὴν ἀτμίδα τοῦ κατ' αὐτὴν πυρὸς οὕτως εὐστόχως
 ἐξέλαβεν ὥστε διὰ τὴν μαλακότητα τῆς θερμασίας

1 νήσον om. II 9 τε om. vulg. 11 ἐν] ἐπὶ fort.
 12 νήσῳ] τέχνη D 17 καλουμένην vulg. 24 τὴν
 ἐπίνοιαν CF.

ἐξιδροῦν λεληθότως καὶ κατὰ μικρὸν τοὺς ἐνδιατρί-
 βοντας καὶ μετὰ τέφψεως θεραπεύειν τὰ σώματα μηδὲν
 4 παρENOXOYMEYNOYC YΠO TῆC ΘEPMOTῆTOC. KATÀ ΔE TON
 Ἔρκυα πέτρας οὐσης ἀποτομάδος εἰς ὕψος ἐξαίσιον,
 καὶ τῆς κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης στενοχωρίας 5
 ἀναγκαζούσης ἐπὶ τὸ τῆς πέτρας ἀπόκρημνον ποιή- 322
 σασθαι τὴν οἰκοδομίαν, κατεσκεύασεν ἐπ' αὐτοῦ
 τοῦ κρημνοῦ τοῖχον, προβιβάσας παραδόξως τὸ ὑπερ-
 5 κείμενον τοῦ κρημνοῦ. χρυσοῦν τε κριὸν τῇ Ἀφρο-
 δίτῃ τῇ Ἐρκύνῃ φασὶν αὐτὸν φιλοτεχνῆσαι περιτ- 10
 τῶς εἰργασμένον καὶ τῷ κατ' ἀλήθειαν κριῷ ἀπαρ-
 εργχειρήτως ὁμοιωμένον. ἄλλα τε πολλὰ φασὶν αὐτὸν
 φιλοτεχνῆσαι κατὰ τὴν Σικελίαν, ἃ διὰ τὸ πλῆθος
 τοῦ χρόνου διέφθαρται.

79 Μίνως δ' ὁ τῶν Κρητῶν βασιλεὺς θαλαττο- 15
 κρατῶν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, καὶ πυθόμενος
 τὴν Δαιδάλου φυγὴν εἰς Σικελίαν, ἔγνω στρατεύειν
 ἐπ' αὐτήν. παρασκευσάμενος δὲ δύναμιν ναυτι-
 κὴν ἀξιόλογον ἐξέπλευσεν ἐκ τῆς Κρήτης, καὶ κατ-
 ἦρε τῆς Ἀκραγαντίνης εἰς τὴν ἀπ' ἐκείνου Μινώαν 20
 καλουμένην. ἀποβιβάσας δὲ τὴν δύναμιν καὶ πέμ-
 ψας ἀγγέλους πρὸς Κώκαλον τὸν βασιλέα ἐξήτει
 2 τὸν Δαίδαλον εἰς τιμωρίαν. ὁ δὲ Κώκαλος εἰς σύλ-
 λογον προκαλεσάμενος καὶ πάντα ποιήσῃν ἐπαγγει-
 λάμενος ἐπὶ τὰ ξένια παρέλαβε τὸν Μίνω. λουμένον 25
 δ' αὐτοῦ, Κώκαλος μὲν παρακατασχὼν πλείονα χρόνον

1 καὶ κατὰ μικρὸν f. del. 2 καὶ addidi 6 ποιῆσαι II
 9 κριὸν] κρηλόν C, τεκμήριον F 10 τῇ] καὶ τῇ D 11 κριῷ]
 κρηλῷ II 17 εἰς] εἰς τὴν vulg. 18 αὐτὴν F, αὐτὸν cet.
 19 ἐκ om. D 22 ἐξήτει vulg. 24 προκαλεσάμενος CF
 ἐπαγγελλόμενος D 25 Μίνωα II.

ἐν τῷ θερμῷ τὸν Μίνωα διέφθειρε, καὶ τὸ σῶμα
 ἀπέδωκε τοῖς Κρησί, πρόφασιν ἐνεγκὼν τοῦ θανάτου
 διότι κατὰ τὸν λουτρῶνα ὥλισθήκε καὶ πεσὼν εἰς
 τὸ θερμὸν ὕδωρ ἐτελεύτησε. μετὰ δὲ ταῦθ' οἱ μὲν 3
 5 συνεστρατευμένοι τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως ἔθαψαν
 μεγαλοπρεπῶς, καὶ διπλοῦν τάφον οἰκοδομήσαντες
 κατὰ μὲν τὸν κεκρυμμένον τόπον ἔθεσαν τὰ ὀστᾶ,
 κατὰ δὲ τὸν ἀνεφρῶμενον ἐποίησαν Ἀφροδίτης νεών.
 οὗτος δ' ἐπὶ γενεᾷς πλείους ἐτιμᾶτο, θνόντων τῶν
 10 ἐγχωρίων ὡς Ἀφροδίτης ὄντος τοῦ νεώ· κατὰ δὲ 4
 τοὺς νεωτέρους καιροὺς κτισθείσης μὲν τῆς τῶν
 Ἀκραγαντίνων πόλεως, γνωσθείσης δὲ τῆς τῶν
 ὀστῶν θέσεως, συνέβη τὸν μὲν τάφον καθαιρεθῆναι,
 τὰ δ' ὀστᾶ τοῖς Κρησὶν ἀποδοθῆναι, Θήρωνος δυ-
 15 ναστεύοντος τῶν Ἀκραγαντίνων. οὐ μὴν ἀλλ' οἱ 5
 κατὰ τὴν Σικελίαν Κρηῖτες μετὰ τὴν Μίνωος τελευ-
 τὴν ἐστασίασαν διὰ τὴν ἀναρχίαν, τῶν δὲ νεῶν
 ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Κώκαλον Σικανῶν ἐμπυρισθεῖσων
 τὴν μὲν εἰς τὰς πατρίδας ἐπάνοδον ἀπέγνωσαν,
 20 κρίναντες δ' ἐν τῇ Σικελίᾳ κατοικεῖν, οἱ μὲν ἐν-
 ταῦθα πόλιν ᾤκισαν ἣν ἀπὸ τοῦ βασιλέως αὐτῶν
 Μινῶαν ὠνόμασαν, οἱ δὲ διὰ τῆς μεσογείου πλανη-
 323 θέντες καὶ καταλαβόμενοι χωρίον ὀχυρὸν ἔκτισαν
 πόλιν ἣν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ πόλει φεύσεως πηγῆς ὠνό-
 25 μασαν Ἐργγουν. ὕστερον δὲ μετὰ τὴν τῆς Τροίας 6
 ἄλωσιν Μηριόνου τοῦ Κρητὸς προσενεχθέντος τῇ
 Σικελίᾳ, προσεδέξαντο τοὺς καταπλεύσαντας Κρηῖτας
 διὰ τὴν συγγένειαν καὶ τῆς πολιτείας μετέδωκαν,

3 ὀλισθήσας II 5 συστρατευόμενοι C 24 διαφρεού-
 σης D 25 μετὰ Eich., κατὰ libri 28 μετέδωκαν C.

ὀρμώμενοι δ' ἐξ ὀχυρᾶς πόλεως καὶ καταπολεμή-
 σαντές τινες τῶν περιοίκων ἱκανὴν κατεκτήσαντο
 7 χώραν. αἰεὶ δὲ μᾶλλον αὐξόμενοι, καὶ κατασκευά-
 σαντες ἱερὸν τῶν Μητέρων, διαφόρως ἐτίμων τὰς
 θεάς, ἀναθήμασι πολλοῖς κοσμοῦντες τὸ ἱερὸν αὐτῶν. 5
 ταύτας δ' ἀφιδρυθῆναί φασιν ἐκ τῆς Κρήτης διὰ
 τὸ καὶ παρὰ τοῖς Κρησὶ τιμᾶσθαι τὰς θεὰς ταύτας
 80 διαφερόντως. μυθολογοῦσι δ' αὐτάς τὸ παλαιὸν
 θρέψαι τὸν Δία λάθρᾳ τοῦ πατρὸς Κρόνου, ἀνθ'
 ὧν αὐτὰς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβιβάσθῃναι καὶ κατα- 10
 2 στερισθείσας ἔρκτους προσαγορευθῆναι· περὶ ὧν
 καὶ τὸν Ἄρατον συμφωνοῦντα τοῦτοις τεθεικέναι
 κατὰ τὴν τῶν ἄστρον ποίησιν,

ἔμπαλιν εἰς ὧμους τετραμμέναι· εἰ ἔτεόν γε
 Κρήτηθεν κεῖναι γε Διὸς μεγάλου ἰότητι 15
 οὐρανὸν εἰσανέβησαν, ὃ μιν τότε κουρίζοντα
 Δίκτῳ ἐν εὐώδει ὕρεος σχεδὸν Ἰδαίῳ
 ἄντροφ ἐγκατέθεντο καὶ ἔτρεφον εἰς ἐνιαυτόν,
 Δικταῖοι Κούρητες ὅτε Κρόνον ἐψεύσαντο.

3 οὐκ ἄξιον δὲ παραλιπεῖν τὴν περὶ τὰς θεὰς ἀγνείαν 20
 τε καὶ τὴν κατ' ἀνθρώπους ἐπιφάνειαν. τιμῶσι δ'
 αὐτάς οὐ μόνον οἱ ταύτην τὴν πόλιν οἰκοῦντες,
 ἀλλὰ καὶ τινες τῶν ἄλλων περιοίκων θυσίαις τε
 μεγαλοπρεπέσι καὶ ταῖς ἄλλαις τιμαῖς ἀποσεμνύνουσι
 4 τὰς θεάς. ἐνίαις δὲ πόλεσι καὶ πνθόχρηστοι χρη- 25
 σμοὶ προσέταξαν τιμᾶν τὰς θεάς· ἔσεσθαι γὰρ τοῖς
 τοιούτοις τοῖς τε τῶν ἰδιωτῶν βίους εὐδαίμονας
 καὶ τὰς πόλεις εὐθενήσειν. τέλος δὲ προβαίνουσης

ἐπὶ πολὺ τῆς κατὰ τὰς θεὰς ἐπιφανείας, οἱ μὲν
 ἐγγώριοι πολλοῖς ἀναθήμασιν ἀργυροῖς καὶ χρυσοῖς
 διετέλεσαν τιμῶντες ἕχρη τῶνδε τῶν ἱστοριῶν γρα-
 φομένων. νεῶν μὲν γὰρ αὐταῖς κατεσκευάσαν οὐ 5
 5 μόνον τῷ μεγέθει διάφορον, ἀλλὰ καὶ τῇ πολυτε-
 λείᾳ τῇ κατὰ τὴν οἰκοδομίαν θαυμαζόμενον· οὐκ
 ἔχοντες γὰρ κατὰ τὴν ἰδίαν χώραν λίθον ἀξιόλογον
 παρὰ τῶν ἀστυγαιτῶν Ἀγυριναίων ἡγαγον, τῶν
 824 μὲν πόλεων διεστηκυῶν ὥς ἑκατὸν σταδίους, τῆς
 10 δ' ὁδοῦ δι' ἧς ἀνάγκη κομίζεσθαι τοὺς λίθους
 ὑπαρχούσης τραχείας καὶ παντέλως δυσπορεύτου·
 δι' ἣν αἰτίαν κατασκευάσαντες ἀμάξας τετρακύκλους
 ἑκατὸν ζεύγεσι βοῶν ἐκόμισαν τὸν λίθον. διὰ γὰρ 6
 τὸ πλῆθος τῶν ἱερῶν χρημάτων εὐπορούμενοι, τῇ
 15 δασιλείᾳ τῆς εὐπορίας ὑπερεῖδον τῶν ἀναλωμάτων·
 βραχὺ γὰρ πρὸ ἡμῶν εἶχον αἱ θεαὶ βοῦς μὲν ἱερὰς
 τρισχιλλίας, χώρας δὲ πλῆθος ὥστε λαμβάνειν μεγά-
 λας προσόδους.

Ἡμεῖς δὲ περὶ τούτων ἀρκούντως διεληλυθότες 8
 20 περὶ Ἀρισταίου γράφειν ἐγχειρήσομεν. Ἀρισταῖος
 γὰρ ἦν υἱὸς μὲν Ἀπόλλωνος καὶ Κυρήνης τῆς
 Ὑφείας θυγατρὸς τοῦ Πηνειοῦ· περὶ δὲ τῆς γενέ-
 σεως αὐτοῦ μυθολογοῦσί τινες οὕτως. Ἀπόλλωνα,
 περὶ τὸ Πήλιον τρεφομένης κόρης ὄνομα Κυρήνης
 25 κάλλει διαφερούσης, ἐρασθῆναι τῆς παρθένου, καὶ
 μετενεγκεῖν αὐτὴν τῆς Λιβύης εἰς ταύτην τὴν χώραν,

2 χρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς vulg. 3 ἱστοριογραφουμένων D
 (I 37, 6) 4 κατεσκευάσαν] ὠκοδόμησαν II 8 ἀγυριναίων D
 9 στάδια II 11 ὑπαρχούσης om. D 15 ὑπερεῖχον II
 16 ἱερὰς τρισχιλλίους CF 17 δὲ] τε vulg. 25 διαφ.
 κάλλει vulg.

ἐν ἣ κατὰ τοὺς ὕστερον χρόνους τινὰ κτίσαντα πόλιν
 2 ἀπ' ἐκείνης ὀνομάσαι Κυρήνην. τὸν δ' οὖν Ἀπόλλω
 κατὰ ταύτην τὴν χώραν ἐκ Κυρήνης γεννήσαντα
 υἱὸν Ἀρισταῖον τοῦτον μὲν νήπιον ὄντα παραδοῦναι
 ταῖς Νύμφαις τρέφειν· ταύτας δὲ τῷ παιδί τρεῖς ⁵
 ὀνομασίας προσάψαι· καλεῖν γὰρ αὐτὸν Νόμιον,
 Ἀρισταῖον, Ἀγρέα. τοῦτον δὲ παρὰ τῶν Νυμφῶν
 μαθόντα τὴν τε τοῦ γάλακτος πῆξιν καὶ τὴν κατα-
 3 σκευὴν τῶν σμῆνων, ἔτι δὲ τῶν ἐλαιῶν τὴν κατερ-
 γασίαν, διδάξαι πρῶτον τοὺς ἀνθρώπους. διὰ δὲ ¹⁰
 τὴν εὐχρηστίαν τὴν ἐκ τούτων τῶν εὐρημάτων τοὺς
 εὐεργετηθέντας ἀνθρώπους τιμῆσαι τὸν Ἀρισταῖον
 ἰσοθέοις τιμαῖς, καθὰ καὶ τὸν Διόνυσον. μετὰ δὲ
 ταῦτά φασιν αὐτὸν εἰς Βοιωτίαν καταντήσαντα
 γῆμαι τῶν Κάδμου θυγατρῶν Ἀντονόην, ἐξ ἧς ¹⁵
 φασιν Ἀκτέωνα γενέσθαι τὸν κατὰ τοὺς μύθους
 4 ὑπὸ τῶν ἰδίων κυνῶν διασπασθέντα. τὴν δ' αἰτίαν
 ἀποδιδόσκει τῆς ἀτυχίας οἱ μὲν ὅτι κατὰ τὸ τῆς
 Ἀρτέμιδος ἱερὸν διὰ τῶν ἀνατιθεμένων ἀκροθινίων
 ἐκ τῶν κυνηγίων προηρῆτο τὸν γάμον κατεργάσα- ²⁰
 σθαι τῆς Ἀρτέμιδος, οἱ δ' ὅτι τῆς Ἀρτέμιδος αὐτὸν
 5 πρωτεύειν ταῖς κυνηγίαις ἀπεφῆναντο. οὐκ ἀπίθανον
 δὲ ἐπ' ἀμφοτέροις τούτοις μνηῖσαι τὴν θεόν· εἴτε
 γὰρ τοῖς ἀλισκομένοις πρὸς τὴν ἀκοινώνητον τοῖς
 γάμοις κατεχρήτο πρὸς τὸ συντελέσαι τὴν ἰδίαν ²⁵
 ἐπιθυμίαν, εἴτε καὶ ταύτης ἐτόλμησεν εἰπεῖν αἰρετώ-

4 υἱὸν] τὸν II 14 εἰς] εἰς τὴν vulg. 16 Ἀκτα-
 ὼνα D^a, Ἀκταίωνα CF 19 ἀκροθινίων D, ἀκρωτηρίων CF
 21 τῆς Ἀρτέμιδος om. II 22 ἀπεφῆναντο libri, corr.
 Wess. 23 δὲ ἐπ'] γὰρ ἐν D.

τερον αὐτὸν εἶναι κυνηγόν ἥ καὶ θεοὶ παρακεχωρή-
 325 κασι τῆς ἐν τούτοις ἀμίλλης, ὁμολογουμένην καὶ
 δικαίαν ὀργὴν ἔσχε πρὸς αὐτὸν ἡ θεός. καθόλου
 δὲ πιθανῶς εἰς τὴν τῶν ἀλισκομένων θηρίων μετα-
 5 μορφωθεὶς ἰδέαν ὑπὸ τῶν καὶ τᾶλλα θηρία χειρου-
 μένων κυνῶν διεφθάρη. τὸν δ' Ἀρισταῖον φασὶ 82
 μετὰ τὴν Ἀκτέωνος τελευτὴν ἐλθεῖν εἰς τὸ χρηστή-
 ριον τοῦ πατρὸς, καὶ τὸν Ἀπόλλω προειπεῖν αὐτῷ
 τὴν εἰς Κέων νῆσον μεταβάσιν ἐσομένην αὐτοῦ καὶ
 10 τὰς ἐσομένας παρὰ τοῖς Κείοις τιμάς. τὸν δὲ πλεῖ- 2
 σαι μὲν εἰς τὴν νῆσον ταύτην, λοιμοῦ δὲ τὴν Ἑλ-
 λάδα κατασχόντος ποιήσασθαι τὴν θυσίαν ὑπὲρ
 ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων. γενομένης δὲ τῆς θυσίας
 κατὰ τὴν τοῦ σειρίου ἄστρου ἐπιτολήν, καθ' ἣν
 15 συνέβαινε πνεῖν τοὺς ἐτησίας, λῆξι τὰς λοιμικὰς
 νόσους. τοῦτο δ' ἂν τις συλλογιζόμενος εἰκότως 3
 θαυμάσαι τὸ τῆς περιπετείας ἰδίων· ὁ γὰρ ὑπὸ τῶν
 κυνῶν ἰδὼν τὸν υἱὸν τετελευτημῶτα, οὗτος τῶν
 κατὰ τὸν οὐρανὸν ἄστρον τὸ τὴν αὐτὴν ἔχον προσ-
 20 ηγορίαν καὶ φθείρειν νομιζόμενον τοὺς ἀνθρώπους
 ἐπανσε, καὶ τοῖς ἔλλοις αἷτιος ἐγένετο τῆς σωτηρίας.
 λέγουσι δὲ τὸν Ἀρισταῖον ἐκγόνους ἐν τῇ Κέῳ κατα- 4
 λιπόντα, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Λιβύην ἐπανελ-
 θόντα, ἀπὸ τῆς μητρὸς Νύμφης τὴν ἀναγωγὴν
 25 ποιησάμενον εἰς τὴν Σαρδῶ νῆσον καταπλεῦσαι.
 ἐν δὲ ταύτῃ κατοικήσαντα, καὶ τὴν νῆσον διὰ τὸ
 κάλλος στέφοντα, φυτεῦσαι τε αὐτὴν καὶ τὸ πρό-

7 Ἀκταίονος CF 9 Κέῳ C 10 Κείοις] οἰκείοις D
 12 κατέχοντος II 14 σειρίον D 19 κατὰ τὸν] κατ' vulg.
 22 Κειῷ C 23 ἐπανελθὼν D 24 ἀπὸ Wess., ὑπὸ cod.

- τερον ἐξηγριαμένην ἡμερᾶσαι. γεννῆσαι δ' ἐν αὐτῇ
 5 δύο παῖδας, Χάρμον καὶ Καλλίκαρπον. μετὰ δὲ
 ταῦτα ἔλλαξ τε νήσους ἐπελθεῖν καὶ κατὰ τὴν Σι-
 κελίαν διατρίψαι τινα χρόνον, διὰ δὲ τὴν ἀφθονίαν
 τῶν ἐν τῇ νήσῳ καρπῶν καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐν
 αὐτῇ βοσκομένων κτηνῶν φιλοτιμηθῆναι τοῖς ἐγγω-
 ρίοις ἐνδείξασθαι τὰς ἰδίας εὐεργεσίας. διὸ καὶ
 παρὰ τοῖς κατὰ τὴν Σικελίαν οἰκοῦσι διαφερόντως
 φασὶ τιμηθῆναι τὸν Ἀρισταῖον ὡς θεόν, καὶ μάλιστα
 ὑπὸ τῶν συγκομιζόντων τὸν τῆς ἐλαίας καρπόν. 10
 6 τὸ δὲ τελευταῖον μυθολογοῦσιν αὐτὸν εἰς Θράκην
 παραβαλόντα πρὸς Διόνυσον μετασχεῖν τῶν ὀργίων,
 καὶ συνδιατρίψαντα τῷ θεῷ πολλὰ μαθεῖν παρ'
 αὐτοῦ τῶν χρησίμων· περὶ δὲ τὸ ὅρος τὸ καλού-
 μενον Αἴμον οἰκῆσαντά τινα χρόνον ἄφαντον γενέ- 15
 σθαι, καὶ τυχεῖν ἀθανάτων τιμῶν οὐ μόνον ἐνταῦθα
 παρὰ τοῖς βαρβάροις, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι.
 83 Καὶ περὶ μὲν Ἀρισταίου τοῖς ῥηθείσις ἀρκε-
 σθησόμεθα, περὶ δὲ Δάφνιδος καὶ Ἑρυνκος πει- 326
 ρασόμεθα διελθεῖν. Ἑρυνκά φασιν υἱὸν μὲν γενέσθαι 20
 Ἀφροδίτης καὶ Βούτα, βασιλέως τινὸς ἐγγωρλου δόξῃ
 διαφέροντος· τοῦτον δὲ διὰ τὴν ἀπὸ τῆς μητρὸς
 εὐγένειαν θαυμασθῆναί τε ὑπὸ τῶν ἐγγωρίων καὶ
 βασιλεῦσαι μέρους τῆς νήσου. κτίσαι δὲ καὶ πόλιν
 ἀξιόλογον ὁμώνυμον αὐτῷ, κειμένην ἐπὶ τινος ὕψη- 25
 λοῦ τόπου· κατὰ δὲ τὴν ἄκραν τὴν ἐν τῇ πόλει
 τῆς μητρὸς ἱερὸν ἰδρῦσασθαι, καὶ κοσμήσαι τῇ τε

2 Καλαίκαρπον II. 4 δὲ] τε vulg. 8 κατὰ om.
 vulg. 9 ὡς θεόν f. del. 18 καὶ περὶ μὲν Dindorf, καὶ
 ταῦτα μὲν περὶ libri 22 ἀπὸ om. DF.

κατασκευῇ τοῦ νεῶ καὶ τῷ πλήθει τῶν ἀναθημά-
 των. τὴν δὲ θεὸν διὰ τε τὴν ἀπὸ τῶν ἐργωρίων 2
 εὐσέβειαν καὶ διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ τεκνωθέντος υἱοῦ
 τιμὴν ἀγαπήσαι περιττότερον τὴν πόλιν· διόπερ
 5 αὐτὴν Ἀφροδίτην Ἑρμκίνην ὀνομασθῆναι. θανμάσαι
 δ' ἂν τις εἰκότως ἀναλογισάμενος τὴν περὶ τὸ ἱερὸν
 τοῦτο γενομένην δόξαν· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τεμένη 3
 ἀνθήσαντα ταῖς δόξαις πολλάκις διὰ περιστάσεις
 τινὰς τεταπεινῶνται, μόνον δὲ τοῦτο τῶν ἐξ αἰῶνος
 10 ἀρχὴν λαβὼν οὐδέποτε διέλιπε τιμώμενον, ἀλλὰ καὶ
 τοῦναντίον ἀεὶ διετέλεσε πολλῆς τυγχάνον αὐξήσεως.
 μετὰ γὰρ τὰς προειρημένους ὑπ' Ἑρμκος τιμὰς ὅστε- 4
 ρον Αἰνείας ὁ Ἀφροδίτης πλέων εἰς Ἰταλίαν καὶ
 προσορμισθεὶς τῇ νήσῳ πολλοῖς ἀναθήμασι τὸ ἱερὸν,
 15 ὥς ἂν ἰδίας μητρὸς ὑπάρχον, ἐκόσμησε· μετὰ δὲ
 τοῦτον ἐπὶ πολλὰς γενεὰς τιμῶντες οἱ Σικανοὶ τὴν
 θεὸν θυσίαις τε μεγαλοπρεπέσι συνεχῶς καὶ ἀνα-
 θήμασιν ἐκόσμουν· μετὰ δὲ ταῦτα Καρχηδόνιοι,
 μέρους τῆς Σικελίας κυριεύσαντες, οὐ διέλιπον τι-
 20 μῶντες τὴν θεὸν διαφερόντως. τὸ δὲ τελευταῖον
 Ῥωμαῖοι, πάσης Σικελίας κρατήσαντες, ὑπερεβάλλοντο
 πάντας τοὺς πρὸ αὐτῶν ταῖς εἰς ταύτην τιμαῖς.
 καὶ τοῦτο εἰκότως ἐποίουν· τὸ γὰρ γένος εἰς ταύτην 5
 ἀναπέμποντες, καὶ διὰ τοῦτο ἐν ταῖς πράξεσιν ἐπι-
 25 τυχεῖς ὄντες, τὴν αἰτίαν τῆς αὐξήσεως ἡμείβοντο
 ταῖς προσηκούσαις χάρισι καὶ τιμαῖς. οἱ μὲν γὰρ 6
 καταντώντες εἰς τὴν νῆσον ὑπατοὶ καὶ στρατηγοὶ

2 τε om. vulg. 5 ὀνομάσαι II 8 ἀνθήσαντα]
 αὐξήσαντα II 9 τῶν Wetsten, τὴν cod. 13 ὁ Ἀφροδίτης
 om. FM 22 εἰς αὐτὴν D 23 ἐποιούντο· τὸ D.

καὶ πάντες οἱ μετὰ τινος ἐξουσίας ἐπιδημοῦντες, ἐπειδὴν εἰς τὸν Ἑρυνκα παραβάλωσι, μεγαλοπρεπέσι θυσίαις καὶ τιμαῖς κοσμοῦσι τὸ τέμενος, καὶ τὸ σκυθρωπὸν τῆς ἐξουσίας ἀποθέμενοι μεταβάλλουσιν εἰς παιδιὰς καὶ γυναικῶν ὁμιλίας μετὰ πολλῆς ἱλαρότητος, μόνως οὕτω νομίζοντες κεχαρισμένην 5 τῇ θεῷ ποιῆσειν τὴν ἐαυτῶν παρουσίαν· ἥ τε σύγκλητος τῶν Ῥωμαίων εἰς τὰς τῆς θεοῦ τιμὰς φιλοτιμηθεῖσα τὰς μὲν πιστοτάτας τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν πόλεων οὕσας ἑπτακαίδεκα χρυσοφορεῖν 10 ἐδογμάτισε τῇ Ἀφροδίτῃ καὶ στρατιώτας διακοσίους τηρεῖν τὸ ἱερόν.

Καὶ περὶ μὲν Ἑρυνκος εἰ καὶ πεπλεονάκαμεν, 327 ἀλλ' οὖν οἰκείαν πεποιήμεθα τὴν περὶ τῆς θεᾶς 84 ἀπαγγελίαν· νυνὶ δὲ περὶ Δάφνιδος πειρασόμεθα 15 διελθεῖν τὰ μυθολογούμενα. Ἡρατὰ γὰρ ὄρη κατὰ τὴν Σικελίαν ἐστίν, ἃ φασὶ κάλλει τε καὶ φύσει καὶ τόπων ιδιότησι πρὸς θερρινὴν ἔνεσιν καὶ ἀπό- λαυσιν εὖ πεφυκέναι. πολλὰς τε γὰρ πηγὰς ἔχειν τῇ γλυκύτητι τῶν ὑδάτων διαφόρους καὶ δένδρεσι 20 παντοίοις πεπληρωσθαι. εἶναι δὲ καὶ ὄρων μεγάλων πλῆθος, φερουσῶν καρπὸν τῷ μεγέθει διαλλάττοντα, διπλασιάζοντα τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις φυομένων. ἔχειν δὲ καὶ τῶν ἡμέρων καρπῶν αὐτομάτων, ἀμ- πέλου τε πολλῆς φυομένης καὶ μήλων ἀμυθῆτου 25 2 πλῆθους. διὸ καὶ στρατόπεδόν ποτε Καρχηδονίων ὑπὸ λιμοῦ πιεζόμενον διαθρέψαι, παρεχομένων τῶν ὄρων πολλὰς μυριάσι χορηγίας εἰς τροφήν ἀνέκλει-

10 οὕσων D 18 ιδιότησιν D, ιδιότητι vulg. 22 φερόν- των D 23 διπλάσια ὄντα f. 28 χορηγίαν II (cf. I 64, 12).

πτον. ἐν ταύτῃ δὲ τῇ χώρᾳ συναγκείας δένδρων
 οὔσης θεοπρεποῦς καὶ Νύμφαις ἄλλους ἀναιμένους
 μυθολογοῦσι γεννηθῆναι τὸν ὀνομαζόμενον Δάφνιν,
 Ἐρμού μὲν καὶ Νύμφης υἱόν, ἀπὸ δὲ τοῦ πλήθους
 5 καὶ τῆς πυκνότητος τῆς φρυομένης δάφνης ὠνομά-
 σθαι Δάφνιν. τοῦτον δ' ὑπὸ Νυμφῶν τραφέντα, 3
 καὶ βοῶν ἀγέλας παμπληθεῖς κεκτημένον, τούτων
 ποιεῖσθαι πολλὴν ἐπιμέλειαν· ἅψ' ἥς αἰτίας βουκό-
 λον αὐτὸν ὀνομασθῆναι. φύσει δὲ διαφόρῳ πρὸς
 10 εὐμέλειαν κεχορηγημένον ἐξευρεῖν τὸ βουκολικὸν
 πόλημα καὶ μέλος, ὃ μέχρι τοῦ νῦν κατὰ τὴν Σικε-
 λίαν τυγχάνει διαμένον ἐν ἀποδοχῇ. μυθολογοῦσι 4
 δὲ τὸν Δάφνιν μετὰ τῆς Ἀρτέμιδος κυνηγεῖν ὑπηρε-
 τοῦντα τῇ θεῷ κεχαρισμένως, καὶ διὰ τῆς σύριγγος
 15 καὶ βουκολικῆς μελωδίας τέρπειν αὐτὴν διαφερόν-
 τως. λέγουσι δ' αὐτοῦ μίαν τῶν Νυμφῶν ἐρασθεῖ-
 σαν προειπεῖν, ἐὰν ἄλλη τινὶ πλησιάσῃ, στερήσεσθαι
 τῆς ὀράσεως· κἀκεῖνον ὑπὸ τινος θυματρὸς βασι-
 λέως καταμεθυσθέντα, καὶ πλησιάσαντα αὐτῇ, στερη-
 20 θῆναι τῆς ὀράσεως κατὰ τὴν γεγεννημένην ὑπὸ τῆς
 Νύμφης πρόβρησιν.

Καὶ περὶ μὲν Δάφνιδος ἱκανῶς ἤμῃν [πάλιν]
 εἰρήσθω, περὶ δὲ Ὀρίωνος τὰ μυθολογούμενα νῦν 85
 διέξιμεν. λέγεται γὰρ τοῦτον σώματος μεγέθει καὶ
 25 ὁῶμῃ πολὺ τῶν μνημονευομένων ἡρώων ὑπεράγοντα
 φιλοκύννηρον γενέσθαι καὶ κατασκευάσαι μεγάλα ἔργα
 διὰ τὴν ἰσχὺν καὶ φιλοδοξίαν. κατὰ μὲν γὰρ τὴν
 Σικελίαν κατασκευάσαι Ζάγκλῳ τῷ τότε βασιλεύοντι

τῆς τότε μὲν ἀπ' αὐτοῦ Ζάγκλης, νῦν δὲ Μεσσήνης
 ὀνομαζομένης, ἄλλα τε καὶ τὸν λιμένα προσχώσαντα
 2 τὴν ὀνομαζομένην Ἀκτὴν ποιῆσαι. ἐπεὶ δὲ τῆς
 Μεσσήνης ἐμνήσθημεν, οὐκ ἀνοίκειον προσθεῖναι³²⁸
 νομίζομεν τοῖς προκειμένοις τὰς περὶ τὸν πορθμὸν⁵
 3 διηγήσεις. φασὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ μυθογράφοι τὴν
 Σικελίαν τὸ πρὸ τοῦ χειρρόνησον οὖσαν ὕστερον
 γενέσθαι νῆσον διὰ τοιαύτας αἰτίας. τὸν ἰσθμὸν
 κατὰ τὸ στενώτατον ὑπὸ δυοῖν πλευρῶν θαλάττῃ
 προσκλυζόμενον ἀναρραγῆναι, καὶ τὸν τόπον ἀπὸ¹⁰
 τούτου Ῥήγιον ὀνομασθῆναι, καὶ τὴν ὕστερον πολ-
 λοῖς ἔτεσι κτισθεῖσαν πόλιν τυχεῖν τῆς ὁμωνύμου
 4 προσηγορίας. ἔνιοι δὲ λέγουσι σεισμῶν μεγάλων
 γενομένων διαρραγῆναι τὸν αὐχένα τῆς ἡπείρου,
 καὶ γενέσθαι τὸν πορθμὸν διειργούσης τῆς θαλάτ-¹⁵
 5 τος τὴν ἡπείρου ἀπὸ τῆς νήσου. Ἡσίοδος δ' ὁ
 ποιητὴς φησι τοῦναντίον ἀναπεπταμένον τοῦ πελά-
 γους Ὠρίωνα προσχωῶσαι τὸ κατὰ τὴν Πελωρίδα
 κείμενον ἀκρωτήριον, καὶ τὸ τέμενος τοῦ Ποσει-
 δῶνος κατασκευάσαι, τιμώμενον ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων²⁰
 διαφερόντως· ταῦτα δὲ διαπραξάμενον εἰς Εὐβοίαν
 μεταναστῆναι καὶκεῖ κατοικῆσαι· διὰ δὲ τὴν δόξαν
 ἐν τοῖς κατ' οὐρανὸν ἄστροις καταριθμηθέντα τυχεῖν
 6 ἀθανάτου μνήμης. περὶ οὗ καὶ ὁ ποιητὴς Ὅμηρος
 ἐν τῇ Νεκυίᾳ μιμνησκόμενός φησι²⁵

τὸν δὲ μέτ' Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα
 θήρας ὁμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,

3 τῆς] περὶ τῆς vulg. 9 θαλάττῃ scripsi, θαλάττης
 libri 18 Πελωριάδα II 22 μεταστῆναι D.

οὗς αὐτοὺς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι,
 χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον, αἰὲν ἀγρὲς.

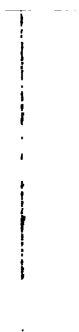
δμοίως δὲ καὶ περὶ τοῦ μεγέθους ἐμφανίζων, καὶ 7
 προεκθέμενος τὰ περὶ τοὺς Ἀλφάδας, ὅτι ἐνναετείς
 5 ἦσαν τὸ μὲν εὖρος πηχῶν ἐννέα, τὸ δὲ μῆκος τῶν
 ἴσων ὀργυῶν, ἐπιφέρει

τοὺς δὴ μηκίστους θρέψε ξείδωρος ἄρουρα
 καὶ πολὺ καλλίστους μετὰ γε κλυτὸν Ὠρίωνα.

ἡμεῖς δὲ κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ πρόθεσιν περὶ τῶν
 10 ἡρώων καὶ ἡμιθέων ἀρκοῦντως εἰρηκότες αὐτοῦ
 περιγράφομεν τήνδε τὴν βίβλον.

1 ἐν] ἐν D 4 ἐννεα εἶεις D 11 παραγράφομεν
 codices, corr. Wess.

Διοδώρου Σικελιώτου βιβλιοθήκης ἱστορικῆς Δ: subscr. D.

Stanford University Libraries

3 6105 126 664 874

PA
3404
D4
1888
v. 1

STANFORD UNIVERSITY LIBRARY
Stanford, California

JAN 27 1979

MAR 10 1979

